

РОБЪРТ ДЖОРДАН
& БРАНДЪН САНДЪРСЪН

СПОМЕН ЗА СВЕТАЛИНА

ЧЕТИРИНАЙСЕТА КНИГА
ОТ
КОЛЕЛОТО НА ВРЕМЕТО

Последната битка!

РОБЪРТ ДЖОРДАН, БРАНДЪН САНДЪРСЪН СПОМЕН ЗА СВЕТЛИНА

Превод: Валерий Русинов

chitanka.info

Колелото на Времето се върти и Вековете идват и си отиват, оставяйки спомени, които се превръщат в легенди. Легендите заглъхват в мит и дори митът отдавна е забравен, когато породилият го Век се върне отново. В един Век, наричан от някои Третия век, Век, чието идване предстои и Век отдавна отминал, над Мъгливите планини се надигна вятър. Вятърът не беше началото. Няма начала, нито краища при въртенето на Колелото на Времето.

Но беше някакво начало.

„Спомен за светлина“ е Последната битка, Тармон Гай-дон, в целия ѝ блясък и страховито великолепие. Светът е на косъм от унищожението и се крепи на избора на един-единствен човек: Ранд ал-Тор, Преродения Дракон.

Бойните сцени излъчват секваща дъха автентичност... Злото, вплетено в силите на доброто, опасностите, затаени във всяко обещано спасение, усещането за съдбовност и непредсказуемостта на събитията носят белезите на американския национален опит през последните три десетилетия, също както опитът от Първата световна война и последствията от нея дадоха своя отпечатък в творбите на Дж. Р. Р. Толкин.

„Ню Йорк Таймс“ за „Колелото на Времето“

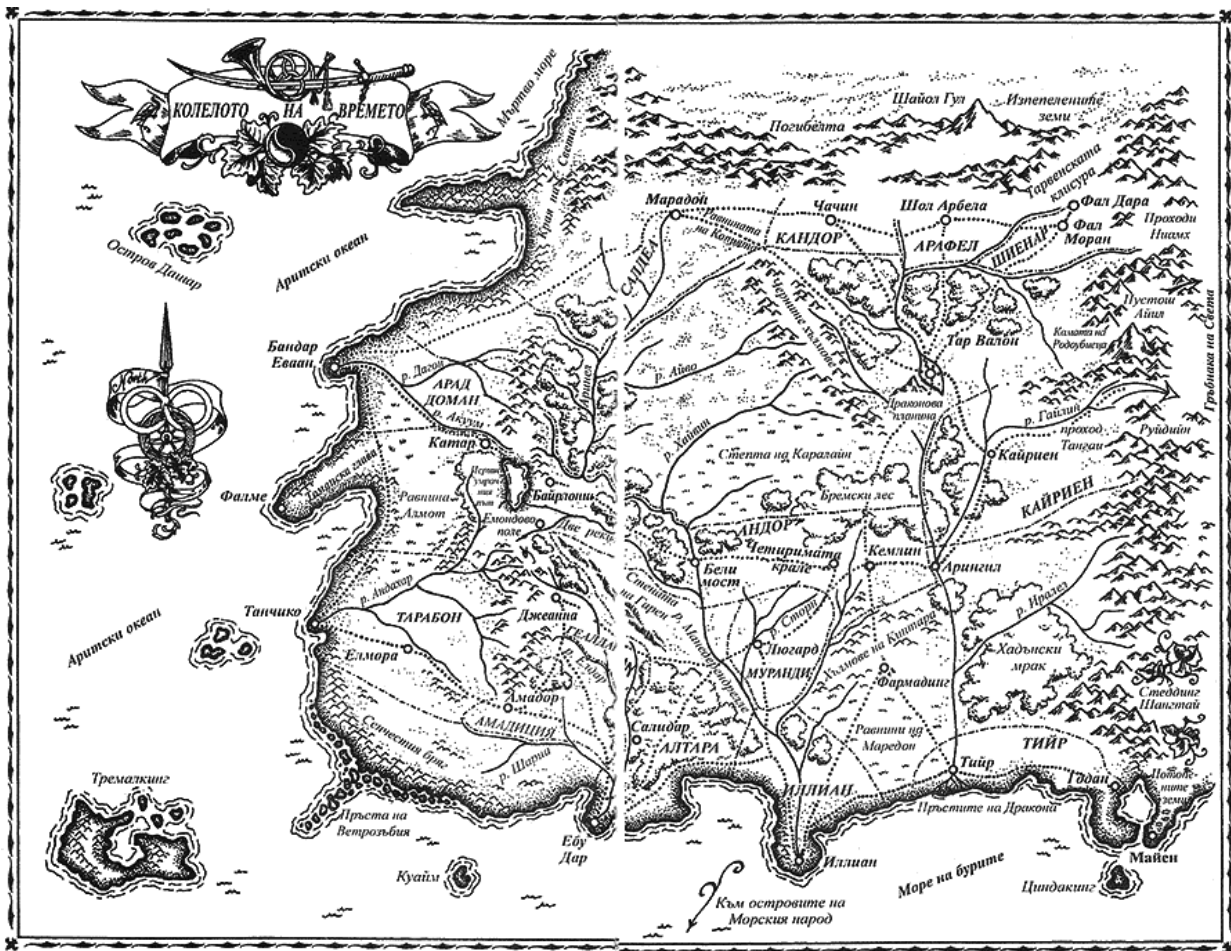
На Хариет,
светлина на живота на г-н Джордан,
и на Емили,
светлината на моя.

И падна Сянката над Земята, и Светът бе
раздран камък от камък. Отдръпнаха се океаните
и планините бяха погълнати, а народите бидоха
разпръснати по осемте краища на Света. Луната
бе като кръв, а слънцето бе като пепел.
Моретата възвряха и живите завидяха на
мъртвите. Всичко бе разбито и всичко бе
изгубено, освен спомена, и един спомен над всички,
за оногова, що донесе Сянката и Разрушението на
Света. И го нарекоха Дракон.

Из „Алет нин Таерин
алта Камора, Разрушението
на света“

Неизвестен автор

Четвърти век

ПРОЛОГ

ПО МИЛОСТ И С ПАДНАЛИ ПРЯПОРЦИ

Бейрд притисна монетата между палеца и показалеца си. Беше наистина притеснително да усетиш как металът се *смачка*.

Отдръпна палеца си. Твърдата мед вече ясно носеше отпечатъка му, отразила колебливата светлина на факлите. Чувстваше се смразен, все едно бе изкарал цяла нощ в някое дълбоко мазе.

Стомахът му изръмжа. Отново.

Северният вятър се усили и факлите запрацяха. Бейрд седеше с гръб към голяма скала недалече от центъра на военния лагер. Гладни мъже грееха ръце около огньовете и мърмореха. Други войници наблизко почнаха да редят на земята всичко от метал по себе си — мечове, токи, ризници — като лен за сушене. Сигурно се надяваха, че щом изгрее, слънцето ще върне метала в нормалното му състояние.

Бейрд смачка доскорошната монета на топче между пръстите си. „Светлината да ни опази“, помисли. „Светлина...“ Хвърли топчето на тревата, после вдигна камъните, с които работеше.

— Искам да знам какво стана тук, Карам — сопна се лорд Джарид. Джарид и съветниците му стояха наблизко пред маса с разгънати на нея карти. — Искам да знам как се приближиха толкова и искам главата на оная проклета кралица Айез Седай! — Тупна с юмрук по масата. Доскоро очите му не бяха показвали такава безумна жар. Натискът на всичко това — изгубените дажби, странните неща нощем — го променяше.

Командирската шатра лежеше смъкната на купчина. Косата на Джарид — пораснала дълга по време на изгнанието им — се вееше свободно, а лицето му бе окъпано от накъсаната светлина на факлите. Късчета суха трева бяха полепнали по наметалото му, докато бе използвал от шатрата.

Слисани слуги събираха железните клинове на шатрата, които — също като всичкия метал в лагера — бяха станали меки на допир. Укрепващите пръстени се бяха разтеглили и скъсали като топъл восък.

Нощта миришеше лошо. На застояло, на стаи, в които не е влизано от години. Въздухът на една горска поляна не трябваше да мирише на стара прах. Стомахът на Бейрд отново изръмжа. Светлина, колко му се искаше да има нещо за ядене. Съсредоточи вниманието си върху работата и защрака с единия камък по другия.

Държеше камъните както старият му дедец го беше учил като момче. Усещането на камък, чукащ по камък, прогонваше глада и студа. Поне на този свят все още имаше нещо стабилно.

Лорд Джарид го погледна и се навъси. Бейрд беше един от мъжете, които бе настоял да го охраняват тази нощ.

— *Ще взема* главата на Елейн, Карам — каза Джарид, след като отново се обърна към капитаните си. — Тази неестествена нощ е работа на нейните вещици.

— Главата й ли? — скептично се обади Ери. — И как точно ще ти донесе някой главата й?

Лорд Джарид се обърна, както и другите около огряната от светлината на факлите маса. Ери зяпаше в небето. На рамото си носеше знака със златния глиган, връхлитащ пред червено копие. Беше знакът на личната охрана на лорд Джарид, но в гласа на Ери нямаше много почитателност.

— С какво ще й отреже главата, Джарид? Ще я отхапе със зъби ли?

При тази ужасно непокорна реплика всички се смълчаха. Бейрд спря да чука камъните. Да, приказваше се колко неуравновесен е станал Джарид. Но това?

Джарид кипна и лицето му почервения от яд.

— Смейш да ми говориш с такъв тон? От *личната* ми охрана?

Ери продължаваше да оглежда пълното с облаци небе.

— Два месеца запор на заплатата — сопна се Джарид, но гласът му трепереше. — Разжалван си и те назначавам чистач на клозетите до второ нареждане. Ако пак ми заговориш, ще ти отрежа езика.

Бейрд потръпна в студения вятър. Ери беше най-добрият, с когото разполагаха в останките от бунтовническата им армия. Другите от охраната се размърдаха и сведоха погледи.

Ери погледна лорда и се усмихна. Не каза ни дума, но някак си и нямаше нужда. Да му отреже езика? Всяко парче метал в лагера беше станало меко като лой. Ножът на самия Джарид лежеше на масата

изкривен и огънат — беше се разтеглил и изтънял, докато го вадеше от канията. Палтото на Джарид плющеше разтворено — имало беше сребърни копчета.

— Джарид... — Карам беше млад лорд от дребен дом, верен на Саранд, имаше мършаво лице и дебели устни. — Наистина ли... наистина ли смяташ, че това е работа на Айез Седай? Всичкият метал в лагера?

— Разбира се — джафна Джарид. — Какво друго да е? Не ми разправяй, че вярваш на лагерните приказки. Последната битка? Ха! — Отново погледна към масата. Разгъната и затисната с камъчета по ъглите, на нея лежеше карта на Андор.

Бейрд отново се зае с камъните си. *Щрак, щрак, щрак*. Шистова плочка и гранит. Доста се беше потрудил, докато намери подходящи, но дедецът го беше научил да разпознава всякакви видове камък. Старецът се беше почувствал предаден, когато бащата на Бейрд бе заминал и беше станал касапин в града вместо да продължи семейния занаят.

Мека гладка шистова плоча. Буцест ръбат гранит. Да, някои неща на света все още бяха стабилни. Малко неща. Напоследък човек не можеше да разчита на много. Доскоро непоклатими лордове вече бяха станали меки като... ами, меки като метал. Небето кипеше от чернилка, а смели мъже — мъже, които Бейрд дълго време беше гледал отдолу — трепереха и хленчеа в нощта.

— Притеснен съм, Джарид — каза Дейвис. Вече възрастният лорд Дейвис беше най-близкият довереник на Джарид. — Не сме виждали никого от дни. Нито селяк, нито войник на кралицата. Става нещо. Нещо нередно.

— Разчистила е хората — изръмжа Джарид. — Подготвя се да удари.

— Мисля, че тя ни пренебрегва, Джарид — каза Карам и погледна към небето. Там все още кипяха облаци. Месеци сякаш бяха минали, откакто Бейрд за последен път бе видял чисто небе. — Защо да се занимава с нас? Хората ни гладуват. Храната продължава да се разваля. Знаците...

— Опитва се да ни смачка — заяви Джарид, облещил очи от ярост. — Това е работа на Айез Седай.

Изведнъж в лагера се възцари мълчание. Тишина, освен чаткането на камъните в ръцете на Бейрд. Изобщо не се беше чувствал на място

като касапин, но в охраната на лорда си бе намерил дом. Колене на крави или на хора, и двете се бяха оказали удивително сходни. Притесняваше го колко лесно се бе прехвърлил от едното на другото.

Щрак, щрак, щрак.

Ери се обърна. Джарид изглежда стража подозрително, сякаш се канеше да кресне още по-сурово наказание.

„Не беше винаги толкова лош, нали? — помисли Бейрд. — Искаше трона за жена си, но кой лорд нямаше да го поиска?“ Не е лесно да се пренебрегне името. Семейството на Бейрд беше следвало почтително фамилията Саранд от поколения.

Ери си тръгна невъзмутимо.

— Какво правиш? — ревна след него Джарид.

Ери посегна към рамото си и отпра знака на домашната гвардия на Саранд. Захвърли го и напусна светлината на факлите, запътен в нощта към ветровете от север.

Повечето мъже в лагера не бяха легнали да спят. Седяха край огньовете, за да са по-близо до топлина и светлина. Някои се опитваха да сварят стръкове трева, листа и ивици щавена кожа като нещо за ядене, каквото и да е.

Заизправяха се и се загледаха след Ери.

— Дезертър — кресна Джарид. — След всичко, което понесохме, сега напуска! Само защото нещата са трудни.

— Хората *гладуват*, Джарид — повтори Дейвис.

— Знам. Страшно ти благодаря, че ми казваш за проблемите с всеки *проклет дъх, който поемаш*. — Джарид избърса чело с треперещата си ръка, плесна по масата. — Ще трябва да ударим един от градовете. Няма бягане от нея, след като вече знае къде сме. Бели мост. Ще го вземем и ще се запасим. Нейните Айез Седай трябва да са отслабнали след хитрината, дето ни извъртяха тази нощ, иначе щеше да е нападнала.

Бейрд присви очи в тъмното. Още мъже ставаха и вдигаха криваци или сопи. Някои тръгваха без оръжия. Събираха походни одеяла. Мятаха торби с дрехи на раменете си. После започнаха да се точат от лагера мълчаливо, все едно се движеха призраци. Никакво дрънчане на ризници или броня. Всичкият метал си бе отишъл. Все едно, че душата му беше изтръгната.

— Елейн не смее да тръгне насреща ни със сила — каза Джарид, сигурно за да убеди себе си. — В Кемлин трябва да има раздор. Всички тия наемници, за които донесе Шив. Бунтове може би. Еления ще действа срещу Елейн, разбира се. Бели мост. Да, Бели мост ще е идеално.

— Взимаме го, нали, и цепим държавата на две. Събираме там войска, принуждаваме мъжете в Западен Андор да се стекат под знамето ни. Отиваме до... как се казваше онова място? Две реки. Би трябвало да намерим годни ръце там. — Джарид изсумтя. — Чувам, че не са виждали лорд от десетилетия. Дайте ми четири месеца и ще имам армия, с която да се съобразяват. Достатъчно, за да не посмее да ни удари с вещиците си...

Бейрд вдигна камъка на светлината на факлите. Номерът с правенето на добро острие на копие бе в това да започнеш отвън и да продължиш навътре. Беше очертал подходящата форма с креда на плочката и беше сякъл към центъра, за да довърши формата. Оттам минаваш от удари на почукване, да откъртиш по-малките парченца.

Едната страна бе завършил преди това. Тази, втората половина, беше почти готова. Можеше почти да чуе как дедецът му шепне: „Ние сме от камъка, Бейрд. Все едно какво казва баща ти. Дълбоко вътре ние сме от камъка.“

Още войници напускаха лагера. Странно колко малко от тях говореха. Джарид най-сетне забеляза. Грабна една факла и я вдигна високо.

— Какво правят? На лов ли са тръгнали? Не сме виждали дивеч от седмици. Примки ли мислят да слагат?

Никой не отвърна.

— Може да са видели нещо — промърмори Джарид. — Или да им се струва така. Няма да търпя повече приказки за духове и други глупости. Вещиците създават привидения, за да ни плашат. Това е... това трябва да е.

Някъде отблизо се чу шумолене. Карам ровеше в падналата си шатра. Изправи се с малък вързоп в ръце.

— Карам? — попита Джарид.

Карам погледна лорда, а после наведе очи и започна да връзва малка кесия за монети на кръста си. Спря и се засмя, а после я изпразни. Златните монети вътре се бяха стопили на една бучка, като

свински уши в гърне. Карам пхна бучката в джоба си. Бръкна в кесията и извади пръстен. Кървавочервеният скъпоценен камък в средата все още беше цял.

— Сигурно няма да стигне да купя и една ябълка в днешно време.

— *Настоявам* да знам какво правиш — изръмжа Джарид. — Твоя работа ли е това? — Махна към напускащите лагера войници. — Бунт вдигаш, тъй ли?

— Не е моя работа — отвърна Карам. — А и твоя не е. Виж... съжалявам.

И за изненада на Бейрд се отдалечи от кръга светлина. Лорд Карам и лорд Джарид бяха неразделни приятели от деца.

После и лорд Дейвис забърза след Карам. Щеше ли да се опита да задържи младия мъж? Не, и той тръгна до него. Скоро двамата се скриха в тъмното.

— Ще заповядам да ви накажат! — ревна след тях Джарид. Пронизителен глас, отчаян. — Ще бъда консортът на кралицата! Никой няма да ви даде, на вас и на никой от фамилиите ви, подслон и убежище за десет поколения!

Бейрд отново погледна камъка в ръката си. Още една стъпка оставаше, оглаждането. На един добър връх на копие му трябва малко оглаждане, да е по-опасен. Извади друго парче гранит, което си бе избрал за целта, и започна внимателно да стърже по страната на плочката.

„Май го помня това по-добре, отколкото си мислех“, помисли си, докато лорд Джарид продължаваше да реве.

Имаше някаква мощ в изработването на връх на копие. Самото действие сякаш изтласкваше сумрака. Някаква *сянка* бе надвиснала над Бейрд, а и над целия лагер напоследък. Сякаш... сякаш не можеше да остане на светло, колкото и да се опитваше. Всяка сутрин се будеше с чувството, че някой, когото е обичал, е умрял предния ден.

Това отчаяние можеше да съкруши човек. Но създаването на нещо — на каквото и да е — го надвиваше. Беше начин да се опълчиш на... *него*. На онзи, за когото никой не говореше. Онзи, за когото всички знаеха, че стои зад това, каквото и да разправяше лорд Джарид.

Бейрд се изправи. По-късно щеше да го оглади повече, но върхът на копието всъщност изглеждаше добре. Вдигна дървения прът — металното острие се беше разхлабило и паднало, когато злото порази

лагера — и наби новия връх на мястото му, точно както дедецът му го бе научил преди толкова години.

Другите стражи го гледаха.

— Ще ни трябват още такива — каза Мореар. — Стига да си готов.

Бейрд кимна.

— Пътюм можем да спрем край хълма, където намерих шистите.

Джарид най-последно спря да рече, но беше облецил очи на светлината на факлите.

— Не. Вие сте личната ми гвардия. Няма да ми се противопоставяте!

И скочи да докопа Бейрд, но Мореар и Рос го задържаха. Рос изглеждаше стъписан от бунтовническият си акт. Не го пусна обаче.

Бейрд прибра няколко неща, оставени на земята до походната постеля. След това кимна на другите и те тръгнаха с него — осем души от личната охрана на лорд Джарид, повлекли със себе си запенения лорд през останките от лагера. Подминаха тлеещи огньове и срутени шатри, изоставени от мъже, които се изнизваха в тъмното, вече все повече, и тръгнаха на север. Срещу вятъра.

В края на лагера Бейрд избра едно хубаво здраво дърво. Кимна на другите и им даде въжето, което беше взел, и те вързаха лорд Джарид за дървото. Той крещеше и пръскаше слюнки, докато Мореар не му запуши устата с носна кърпа.

Бейрд напъха мях с вода под мишницата на Джарид.

— Не се дърпайте много, да не го изпуснете, милорд. Сигурно ще можете да избутате кърпата — май не е много стегната — и да наклоните меха, за да пиете. Ето, махам запушалката.

Джарид го изгледа убийствено.

— Не е заради вас, милорд — каза Бейрд. — Винаги сте се отнасяли добре със семейството ми. Но вижте, не можем повече да се мъкнем с вас и да ни утежнявате живота. Просто има нещо, което трябва да направим, а вие спирате всеки да го направи. Може би някой трябваше да каже нещо по-рано. Все едно, свърши се. По някой път, оставиш ли месото да виси много дълго, се разваля целият бут.

Кимна на другите и те се разтичаха да съберат походни одеяла. Посочи на Рос шистовата скала наблизо и му каза какви камъни да търси за добри върхове на копия.

После се обърна и погледна борещия се с въжето лорд Джарид.

— Това не са вещиците, милорд. Това не е Елейн... Май трябва да я наричам „кralицата“. Странна работа, да мислиш за такова хубаво момиченце като нея като за кралица. По-скоро бих я друсал на коляното си в някоя кръчма, отколкото да ѝ се кланям, но на Андор ще му трябва владетелка, след която да тръгне на Последната битка, и тя не е жена ви. Съжалявам.

Джарид се отпусна, всичият гняв сякаш се изцеди от него. Дори се заплака. Странна работа.

— Ще кажа на хората, които видим, къде сте — ако срещнем хора — обеща Бейрд. — И че може би има скъпоценности по вас. Може и да дойдат. Би могло. — Помълча малко. — Не биваше да заставате на пътя ни. Май всички разбират какво предстои, всички освен вас. Дракона се е преродил, стари връзки се прекъсват, стари клетви се отменят... и по-скоро *ще висна на въжето*, отколкото да оставя Андор да тръгне на Последната битка без мен.

Закрачи в нощта, вдигнал новото си копие на рамо. „Все едно, имам по-стара клетва от тази към фамилията ти. Клетва, която и самият Дракон не може да отмени.“ Беше клетва към земята. Камъните бяха в кръвта му и кръвта му — в камъните на този Андор.

Събра другите и тръгнаха на север. Зад тях, в нощта, лордът им хлипаше сам, а призраците се раздвижиха из лагера.

Талманес дръпна рязко юздите на Селфар и конят заподскача на място и затръска глава. Навярно долавяше безпокойството на господаря си.

Гъст дим изпълваше нощния въздух. Дим и писъци. Талманес подкара Бандата покрай задръстения от зацапани със сажди бежанци път. Движеха се като плавей в разкаляна река.

Мъжете от Бандата поглеждаха бежанците с тревога.

— По-леко! — извика им Талманес. — Не можем да тичаме чак до Кемлин. Намали ход! — Караше ги толкова бързо, колкото смееше, почти на бегом. Бронята им дрънчеше. Елейн беше взела половината Банда със себе си към Полето на Мерилор, включително Естеан и повечето от конницата. Може би беше предвидила необходимостта да се оттегли бързо.

Все едно, конницата нямаше да му е от голяма полза по улиците, които несъмнено щяха да са задръстени също като този път. Селфар изпръхтя и тръсна глава. Вече бяха близо. Градските стени пред тях, черни в нощта, задържаха яростна светлина все едно градът се беше превърнал в огнена пещ.

„По милост и с паднали пряпорци“, помисли Талманес и потръпна. Огромни облаци пушек изригваха над града. Това беше лошо. Много по-лошо, отколкото когато айилците бяха дошли да го превземат.

Най-сетне отпусна юздите на коня. Дорчото препусна в галоп покрай пътя, а след това Талманес с неохота го подкара напъряко, без да слуша молбите за помощ наоколо. Времето, прекарано с Мат, го караше да съжалява, че не може да предложи повече на тези хора. Много странна работа, това влияние, което имаше Матрим Каутон над хората. Талманес вече гледаше на простите хора съвсем различно. Може би беше защото все още не знаеше точно дали да мисли за Мат като за лорд, или не.

Пак спря и загледа горящия град, докато изчакваше хората му да го настигнат. Можеше да ги накара всички да яздят — макар да не бяха обучена конница, всеки мъж в Бандата имаше кон за дълги преходи. Тази нощ обаче не смееше. С дебнещите тролоци и мърдраали по улиците, мъжете му трябваша в пълна бойна готовност. Стрелците с арбалети крачеха със заредени оръжия по фланговете на стегнатите колони пиконосци. Нямаше да остави войниците си открити за тролокска атака, колкото и спешна да беше мисията им.

Но ако загубеха онези дракони...

„Светлината да ни освети“, помисли Талманес. Градът сякаш вреше с всичкия този дим, кипнал над него. И все пак някои части на Вътрешния град, извисен на хълма и видим над стените, все още не горяха. Дворецът все още не гореше. Кралицата сигурно все още не беше разбрала, а това беше лошо.

Много, *много* лошо.

Зърна напред Сандип с неколцина от съгледвачите на Бандата. Слабият мъж се мъчеше да се отскубне от група бежанци.

— Моля ви, добри господине — плачеше млада жена. — Детето ми, дъщеря ми, в разгара на северния поход...

— Трябва да стигна до дюкяна си! — изрева дебел мъж. — Стъкларията ми...

— Чуйте ме! — Талманес си запробива път с коня през тълпата. — Ако искате да помогнем, по-добре ни пуснете да стигнем до проклетия град!

Бежанците се заотдръпваха с неохота и Сандип му кимна благодарно. Смугъл и тъмнокос, Сандип беше един от командирите на Бандата и вещ странстващ лечител.

— Сандип — викна Талманес и посочи. — Там.

Недалече от тях се беше струпала голяма група мъже в бойно снаряжение. Гледаха към града.

— Наемници — изсумтя Сандип. — Срецнахме няколко тайфи по пътя. Никой май не е склонен да си мръдне и пръста.

— Ще видим тая работа.

През градските порти продължаваха да се изливат хора, кашляха, стиснали жалките си вещи и повели разплакани деца. Потокът нямаше да спре скоро. Кемлин беше пълен като хан в пазарен ден. Извадилите късмет да се измъкнат щяха да са само малка част от тези, които щяха да останат вътре.

— Талманес — заговори тихо Сандип, — този град скоро ще стане смъртен капан. Няма достатъчно изходи. Ако Бандата се заклеши вътре...

— Знам. Но...

Сякаш вълна премина през гъстото множество бежанци при портата. Писъците се усилиха. Талманес се обърна рязко натам. В сенките от вътрешната страна на портата се движеха изгърбени фигури.

— Светлина! — извика Сандип. — Какво е това?

— Тролоци — изръмжа Талманес и обърна Селфар. — Светлина! Ще се опитат да затворят портата и да спрат бягащите.

Пет порти извеждаха от града. Ако тролоците ги овладееха всичките...

И дотук вече беше касапница. А ако тролоците успеяха да спрат бягството на уплашените хора, щеше да стане още по-лошо.

— Стегни редиците! — ревна Талманес. — Всички към портата!

И пришпори Селфар.

Другаде сградата щеше да се нарича „хан“, макар Айсам никога да не беше виждал вътре други хора освен жените с изнурени очи, които поддържаха няколкото сиви стаички и готвеха безвкусни ястия. Гостуванията тук не носеха никаква разтуха.

Седеше на твърдо столче до чамова маса, толкова похабена от старост, че сигурно бе посивяла много преди той да се е родил. Гледаше да не я пипа много, за да не се набият в дланите му повече трески от копията на айилец.

Очуканата калаена чаша пред него беше пълна с тъмна течност догоре — той не я докосваше. Седеше до стената, достатъчно близо до единствения прозорец, за да може да гледа мръсната улица, огряна смътно от няколко ръждиви фенера, окачени пред сградите. Внимаваше да не си показва много профила през зацапаното стъкло. Никога не поглеждаше право навън. Винаги беше най-добре човек да не привлича внимание в Града.

Това бе единственото име на мястото, ако изобщо можеше да се каже, че си има име. Сградите бяха вдигани и подменяни безброй пъти от две хиляди години насам. Всъщност приличаше на град с прилични размери, стига човек да примижи. Повечето сгради бяха строени от затворници, често с малко или никакво познаване на занаята. Надзиравани бяха от също толкова невежи хора. Доста от къщите като че ли се крепяха от съседните.

Пот капеше по страните му, докато наблюдаваше скришом улицата. Кой ли щеше да дойде за него?

В далечината едва можеше да различи очертанията на планински връх, разцепил нощното небе. Някъде в Града кънтеше метал в метал, като удари на стоманено сърце. По улицата се движеха мъже, загърнати в тежки наметала и закачулени, със скрити до очите зад кървавочервени була лица.

Айсам внимаваше погледът му да не се задържа на тях.

Проехтя гръм. Склоновете на далечната планина бяха изпълнени със странни мълнии, изригващи нагоре към неизменните сиви облаци. Малко човешки същества знаеха за съществуването на този Град, не толкова далече от долината на Такан'дар, със самата Шайол Гул, извисена над него. Малцина знаеха *слухове* за съществуването му. Айсам нямаше да има нищо против да е един от невежите.

Още един от мъжете мина покрай прозореца. Червени була. Винаги бяха забулени. Е, почти винаги. Видиш ли някой да си е смъкнал булото, време беше да го убиеш. Защото иначе той щеше да те убие. Повечето мъже с червени була като че ли нямаха никаква причина да са навън, освен да се въсят един на друг и може би да подритват многобройните улични псета — кльошави и озверели, — щом някое им пресечеше пътя. Малкото жени, оставили топлото кътче и излезли навън, ситнеха покрай стените с наведени очи. Деца не се мяркаха, а и сигурно малко щяха да се намерят. Градът не беше място за деца. Айсам го знаеше. Беше израснал тук.

Един от минаващите мъже вдигна очи към прозореца и спря. Айсам замръзна. Самма Н'Сей, Наочниците, винаги бяха докачливи и изпълнени с гордост. Не, „докачливи“ беше твърде мека дума. Само една прищявка им стигаше, за да наръгат някой от Бездарните. Обикновено плащаше някой от слугите им. Обикновено.

Мъжът с червеното було продължаваше да го гледа. Айсам овладя нервите си и се постара да не се вторачи и той в отговор. Призовали го бяха спешно, а човек не пренебрегва такива неща, ако иска да живее. Но все пак... ако мъжът навън направеше една стъпка към сградата, Айсам щеше да се шмугне в Тел-айеран-риод, уверен, че дори някой от Избраните нямаше да може да го проследи оттук.

Изведнъж, Самма Н'Сей се обърна от прозореца. След миг вече се отдалечаваше с бързи крачки. Айсам усети как напрежението му се стопи отчасти, макар така и да не го напусна напълно, не и тук. Това място не беше дом, въпреки детството му тук. Това място беше смърт.

Долови движение и надникна навън към края на улицата. Друг висок мъж, с черно палто и наметало, крачеше към него с открито лице. Невероятно, улицата се опразваше, след като Самма Н'Сей хукнаха по други улици и задни улички.

Значи беше Моридин. Айсам не беше тук, за да види първото гостуване на Избрания в Града, но беше чул. Самма Н'Сей бяха помислили Моридин за някой от Бездарните, докато не бе показал обратното. Ограниченията, които ги задържаха, не задържаха и него.

Броят на мъртвите Самма Н'Сей варираше в разказите, но никога не падаше под дузина. Ако съдеше по това, което виждаха очите му, Айсам можеше да го повярва.

Когато Моридин стигна до хана, улицата беше съвсем празна, освен кучетата. А Моридин продължи напред. Айсам наблюдаваше толкова внимателно, колкото смееше. Моридин като че ли изобщо не се интересуваше от него, нито от хана, където бяха наредили на Айсам да чака. Избраният навярно си имаше друга работа, а Айсам щеше да е за допълнение.

След като Моридин подмина, Айсам най-сетне се отпусна и отпи от черното питие. Местните го наричаха просто „огън“. Отговаряше на името си. Разправяха, че уж било свързано с някакво питие от Пустошта. Като всичко друго в Града, беше опорочена версия на оригинала.

Колко дълго щеше да го накара Моридин да чака? Айсам не обичаше да е тук. Твърде много му напомняше за детството. Мина слугиня — с толкова опърпана рокля, че си беше направо дрипа — и тупна чиния на масата. Не си размениха и дума.

Айсам погледна яденето. Зеленчуци — чушки и лук най-вече, — тънко нарязани и сварени. Взе една и опита, а после въздъхна и избута яденето настрани. Зеленчуците бяха блудкави и безвкусни като просена каша. Нямаше никакво месо. Това всъщност беше добре. Не обичаше да яде месо, освен ако сам не го е убил и заклал. Останка от детството му. Ако не си го заклал лично, няма как да знаеш. Не и със сигурност. Тук горе, ако намериш месо, *можеше* да е нещо хванато на юг, или да речем животното, отгледано тук, крава или коза.

Или можеше да е нещо друго. Някои хора тука губеха игри, не можеха да платят и после изчезваха. И често пъти Самма Н'Сей, които не се учеха добре, ги премахваха от обучението. Изчезваха тела. Трупове рядко изтрайваха достатъчно дълго за погребение.

„Да го изгори дано това място — помисли Айсам и стомахът му се обърна. — Да го изгори дано с...“

Някой влезе в гостилницата. От тази посока, за жалост, не можеше да наблюдава двата подстъпа към вратата. Беше хубава жена, облечена в черно, с червена обшивка. Айсам не разпозна стройната ѝ фигура и изящно лице. Беше все по-уверен, че може да разпознае всички от Избраните. Беше ги виждал достатъчно често в съня. Те не знаеха това, разбира се. Смятаха се за господари там, а някои от тях *наистина* бяха много опитни.

Той беше също толкова опитен. И освен това — изключително добър в това да остава невидим.

Тъй че която и да беше, беше се предрешила. Защо си правеше труда да се прикрива тук? Тъй или иначе, трябваше да е онази, която го бе призовала. Никоя жена не вървеше из Града с такова властно изражение, с такава самоувереност, все едно очаква самите камъни да ѝ се подчинят, ако им заповяда да скачат. Айсам стана, после коленичи.

Движенията съживиха болката от раната в корема му. Все още не се беше изцерил от битката с вълка. Усети раздвижване вътре в себе си. Люк мразеше Айбара. Необичайно. Люк обикновено беше по-приспособимият, Айсам — по-твърдият. Е, така поне виждаше себе си.

Все едно, за този вълк двамата бяха съгласни. От една страна, Айсам беше възбуден. Като ловец, рядко се беше изправял пред такова предизвикателство като Айбара. Само че омразата му беше по-дълбока. *Щеше да убие Айбара.*

Прикри болезнената гримаса и наведе глава. Жената го остави коленичил и се настани на масата му. Почука няколко пъти с пръст по калаената чаша, загледана в съдържанието ѝ, и не проговори.

Айсам не помръдваше. Много от ония глупци, които се наричаха Мраколюбци, щяха да скимтят и да се гърчат, когато друг им наложи властта си. Всъщност Люк щеше също да скимти, призна той с неохота.

Но Айсам беше ловец. Нищо друго не го интересуваше. Когато си сигурен какво си, нямаш никаква причина да негодуваш, щом ти посочат мястото.

Да го изгори дано, но раната *наистина* болеше.

— Искам го мъртъв — рече жената. Гласът ѝ беше тих, но напрегнат.

Айсам мълчеше.

— Искам го изкормен като животно, червата му пръснати на земята, кръвта му — в поилка за гарвани, костите му — оставени да посивеят, да избелеят и да се *натрошат* в слънчевия пек. Искам го *мъртъв*, ловецо.

— Ал-Тор.

— Да. Ти се провали в миналото.

Гласът ѝ беше лед. Айсам се смрази. Тази беше твърда. Твърда като Моридин.

През годините си служба се бе научил да изпитва презрение към повечето Избрани. Дърлеха се като деца, въпреки цялата им мощ и уж мъдрост. Тази жена го накара да премисли и той се зачуди дали *наистина* ги е издебнал всички. Изглеждаше различна.

— Е? — попита тя. — Ще кажеш ли нещо за провалите си?

— Всеки път, когато някой ми възложи този лов, друг идваше да ме измъкне и да ми възложи някоя друга задача.

Всъщност щеше да предпочете да продължи с лова на вълка. Нямахше да се опълчи на заповеди, не и преки от някой Избран. Освен Айбара, един лов не се различаваше много от всеки друг. Щеше да убие този Дракон, ако му заповядаха.

— Този път такова нещо няма да се случи — заяви Избраната, без да откъсва очи от чашата му. Не го беше погледнала, нито му бе дала разрешение да стане, тъй че Айсам остана коленичил. — Всички други се отказаха от претенциите си към теб. Освен ако Великият властелин не ти каже друго — освен ако *той самият не те призове*, — ще се придържаш към тази задача. Убий ал-Тор.

Движение зад прозореца привлече погледа на Айсам. Избраната не погледна към минаващите фигури с черни качулки. Вихрецият се навън вятър не раздвижваше наметалата им.

Придружаваха ги карети — необичайна гледка в Града. Каретите се движеха бавно, с люшкане и тропот по неравната улица. Айсам нямаше нужда да наднича в покритите с пердета прозорци на каретите, за да разбере, че вътре се возят тринайсет жени, колкото бяха мъдраалите. Никой от Самма Н'Сей не се бе върнал на улицата. Обикновено избягваха такива процесии. По обясними причини изпитваха... силни чувства към подобни неща.

Каретите отминаха. Така. Още някого бяха заловили. Айсам беше предполагал, че практиката е прекратена, след като покварата бе изчистена.

Преди да се обърне и отново да забие поглед в пода, зърна нещо още по не на място. Малко оцапано лице гледаше от сенките на малка пресечка от другата страна на улицата. Ококорени очи, но крадлива поза. Преминаването на Моридин и идването на тринайсетте беше прогонило Самма Н'Сей от улицата. Там, където ги нямаше, уличните хлапета можеха да се появят, донякъде безопасно. Донякъде.

Искаше му се да извика на момчето да се махне. Да му каже да бяга, да рискува да прекоси Погибелта. Да умре човек в корема на Червей беше по-добре, отколкото да живее в този Град и да търпи това, което му причиняваха. Иди си! Избягай! Умри!

Мигът отмина и хлапето се отдръпна в сенките. Айсам помнеше, когато бе същото онова дете. Толкова много неща беше научил тогава. Как да си намериш храна, на която почти можеш да се довериш и да не я повърнеш, щом разбереш какво има в нея. Как да се биеш с ножове. Как да избягваш да те забележат.

И как да убиеш човек, разбира се. Всеки, който оцелееше достатъчно дълго в този Град, научаваше точно този урок.

Избраната все още гледаше в чашата му. Гледаше отражението си, осъзна Айсам. Какво ли виждаше там?

— Ще ми трябва помощ — каза най-сетне Айсам. — Прероденият Дракон има охрана и рядко идва в съня.

— Помощ е уредена — отвърна тя тихо. — Но ти трябва да я намериш, ловецо. Без онези игри, които въртеше преди, да се опитваш да го привлечеш към себе си. Луз Терин ще усети такъв капан. Освен това той вече няма да се отклони от каузата си. Времето е кратко.

Говореше за катастрофалния провал в Две реки. Тогава операцията беше водил Люк. Какво знаеше Айсам за истински градове, за реални хора? Почти изпитваше копнеж за тези неща, макар да знаеше, че чувството всъщност беше на Люк. Айсам беше просто ловец. Хората не го интересуваха, освен най-подходящите места, където да влезе стрела и да порази сърцето.

Онази операция в Две реки обаче... вонеше като леш. Все още не знаеше. Беше ли целта наистина да се примами ал-Тор, или беше, за да се задържи Айсам настрани от важни събития? Знаеше, че Избраните се възхищават на способностите му. Можеше да направи нещо, което те не можеха. О, можеха да уподобят начина, по който той влизаше в съня, но им трябваше преливане, портали, време.

Омръзнало му беше да е пионка в игрите им. Защо просто не го оставеха да ловува? Защо не престанеха да променят плячката всяка седмица?

Никой не казваше такива неща на Избраните. Така че Айсам пазеше възраженията за себе си.

Сенките на входа на гостилницата помръкнаха и слугинята се скри някъде отзад. С това помещението съвсем се опразни, останаха само Айсам и Избраната.

— Можеш да станеш — каза тя.

Айсам го направи припряно, още повече че вътре влязоха двама мъже. Високи, мускулести и с червени була. Облечени бяха в кафяво като айилци, но не носеха копия или лъкове. Тези същества убиваха с много по-смъртоносни оръжия.

Макар лицето му да си остана безизразно, го обзе възбуда. Детство на болка, на глад и смърт. Цял живот в отбягване погледа на мъже като тези. Помъчи се да надвие трепета си, когато двамата тръгнаха към масата с изяществото на хищни зверове.

Смъкнаха булата си и оголиха зъби. „Да ме изгори дано!“ Зъбите им бяха заострени.

Тези бяха Обърнати. Можеше да се види в очите им — очи, които не бяха съвсем наред, не бяха съвсем човешки.

Айсам едва не избяга в съня. Не можеше да убие и двамата. Щеше да стане на пепел още преди да е успял да свали и единия. Виждал беше как убиват Самма Н'Сей. Често го правеха само за да изпитат нови начини да приложат силите си.

Не нападнаха. Знаеха ли, че тази жена е Избрана? Тогава защо бяха смъкнали булата си? Самма Н'Сей никога не смъкваша булата си, освен за да убият — и то само за убийствата, които очакваха с най-голямо настървение.

— Те ще те придружат — каза Избраната. — Ще разполагаш и с няколко Бездарни, да ти помогнат да се справиш с охраната на ал-Тор. — Извърна се към него и за първи път го погледна в очите. Изглеждаше... погнусена. Сякаш изпитваше отвращение, че ѝ е трябвала помощта му.

„Ще те придружат“, беше казала. Не „Ще ти служат“.

Това щеше да е наистина гадна работа.

Талманес се хвърли настрана и едва отбягна брадвата на тролока. Земята потрепери, щом тя се натресе в каменната настилка. Талманес се присви и заби меч си в бедрото на съществото с бича муцуна. То отметна глава и изрева.

— Да ме изгори дано, дъхът ти вони ужасно — изръмжа Талманес, издърпа рязко меча си и отстъпи назад. Съществото рухна на колене и той отсече десницата му.

Отскочи назад, а двама от бойците му пронизаха с копия тролока в гърба. Винаги беше за предпочитане да се биеш с тролоци в група. Е, винаги беше за предпочитане да се биеш с *който и да е* с екип на твоя страна, но още по-важно беше с тролоци, предвид големината и силата им.

Трупове лежаха наоколо като купища смет. Талманес се беше принудил да запали караулните на градската порта за повече светлина. Шепата оцелели стражи вече бяха в редиците на Бандата, поне засега.

Тролоците започнаха да отстъпват от портата като черна вълна. Бяха разтеглили много бойната си линия, докато напиреха към нея. Или по-скоро докато бяха *тласкани* към нея. С тази група беше имало Получовек. Талманес опипа раната на хълбока си. Беше мокра.

Огньовете на караулните вече догаряха. Трябваше да нареди да подпалят и няколко дюкяна. С това рискуваше пожарът да се разрасне, но градът така и така вече бе изгубен. Нямаше смисъл да се задържа повече.

— Бринт! — изрева той. — Запали ей оная конюшня!

Бринт затича с факла в ръка, а Сандип се приближи и каза:

— Ще се върнат. Вероятно скоро.

Талманес кимна. След като боят беше свършил, от улички и входиове започнаха да се изсипват градски хора, които плахо се запътваха към портата, с надежда за спасение.

— *Не можем* да стоим тук и да държим портата — каза Сандип. — Драконите...

— Знам. Колко мъже загубихме?

— Нямам бройката все още. Поне стотина.

„Светлина, Мат ще ми съдере кожата, когато чуе.“ Мат мразеше да губи бойци. Някаква мекота имаше у този човек, равна на гения му. Странно, но вдъхновяващо съчетание.

— Прати съгледвачи да наблюдават улиците наоколо за Твари на Сянката. Струпайте барикади от труповете на тия тролоци — ще свършат работа не по-зле от всичко друго. Ти, войник!

Един от минаващите покрай него уморени бойци замръзна на място. Носеше униформата на кралицата.

— Милорд?

— Трябва да съобщим на хората, че изходът през тази порта е безопасен. Има ли някой сигнал с рог, който андорските селяци ще разпознаят? Нещо, което да ги доведе насам?

— Селяци — повтори мъжът замислено. Май не му харесваше думата. Не я използваша често тук в Андор. — Да. „Маршът на кралицата“.

— Сандип?

— Ще предам на сигналистите, Талманес — отвърна Сандип.

— Добре.

Талманес клекна да почисти меча си в ризата на паднал тролок. Хълбокът леко го заболя. Раната не беше лоша. Не и в обичайния смисъл. Само драскотина всъщност.

Ризата беше толкова мръсна, че той почти се поколеба да изтрие оръжието, но тролокската кръв беше лоша за метала, тъй че го забърса. Стана, без да обръща внимание на болката в хълбока, и тръгна към портата, където беше вързал Селфар. Не беше посмял да му се довери срещу Твари на Сянката. Беше добър кон, но не достатъчно обучен.

Никой от мъжете не се обади, когато яхна Селфар и го обърна на запад, извън портата и към наемниците, които беше видял по-рано да гледат отстрани какво става. Не се изненада, че са се приближили към града. Боят привличаше воители както огън привлича пътници в студена нощ.

Не се бяха включили в битката обаче. Посрещна го малка група — шестима мъже със здрави мишци и задръстени мозъци, вероятно. Познаваша и него, и Бандата. Мат направо се беше прочул напоследък, а покрай него — и Бандата. Също тъй несъмнено бяха забелязали петната тролокска кръв по дрехите на Талманес и превръзката на хълбока му.

Раната наистина бе започнала да пари жестоко. Талманес дръпна юздите на Селфар и потупа дисагите си. „Скътах малко табак тук някъде...“

— Е? — попита един от наемниците. Водачът. Лесно можеше да се разпознае — беше с най-добрата броня. Човек лесно се превръщаше във водач на такава банда — с това, че оставаше жив.

Талманес измъкна от дисагите втората си най-добра лула. Къде се беше дянал онзи табак? Никога не взимаше най-добрата си лула в битка. Баща му казваше, че това носело лош късмет.

„Аха“, каза си и извади кесийката с табака. Сложи малко в чашката, а после измъкна пръчка за палене, наведе се и я долепи до горящата факла в ръката на гледащия го подозрително наемник.

— Няма да се бием, ако не ни се плати — заяви водачът. Беше як мъж и изненадващо чист, макар че малко подкастриане на брадата нямаше да му дойде зле.

Талманес запали лулата си и пухна кълбо дим. Зад него надуха роговете. „Маршът на кралицата“ се оказа приятна мелодия. С роговете отекнаха викове и той погледна през рамо назад. Тролоци на главната улица, по-голяма орда този път.

Арбалетчиците стегнаха редици и започнаха да стрелят по заповед, която не можа да чуе.

— Няма да... — почна пак водачът.

— Знаеш ли какво е това? — попита тихо Талманес, с лулата в устата. — Това е началото на края. Това е падането на държави и единението на човечеството. Това е *Последната битка*, проклет глупако.

Мъжете се размърдаха неловко.

— Ти... ти от името на кралицата ли говориш? — рече водачът в опит да опази достойнството си поне отчасти. — Искam просто да опазя хората си.

— Ако се биете — каза Талманес, — ви обещавам голяма награда. Мъжете зачакаха.

— Обещавам ви, че ще продължите да дишате. — Дръпна отново от лулата.

— Това заплаха ли е, кайриенецо?

Талманес изпуфка дим, а после се наведе от седлото и доближи лицето си до неговото.

— Тази нощ убих мърдраал, андорецо — каза му кротко. — Перна ме с меч от Такан'дар и раната е почерняла. Това означава, че ми остават само още няколко часа в най-добрия случай, преди отровата на оръжието да ме изгори отвътре навън и да умра по най-болезнения възможен начин. Ето защо, приятелче, те съветвам да ми повярваш, когато казвам, че наистина нямам нищо за губене.

Мъжът пред него примига.

— Имате две възможности. — Талманес се изправи в седлото и заговори високо на всички: — Можете да се биете като нас и да

помогнете този свят да види нови дни, и може би да спечелите някоя монета накрая. Не мога да обещаю това. Другата ви възможност е да седите тук, да гледате как избиват хората и да си казвате, че не работите безплатно. Ако имате късмет и ние останалите спасим този свят без вас, ще дишате колкото докато увиснете на страхливите си вратове.

Мълчание. Рогове прокългнаха от мрака отзад.

Водачът огледа хората си. Всички кимнаха в съгласие.

— Идете да помогнете да се задържи онази порта — каза Талманес. — Аз ще събера другите наемници за помощ.

Лейлвин огледа множеството биваци, осеяли тъй нареченото Поле на Мерилор. В тъмното, докато луната все още не беше изгряла, можеше почти да си представи лагерните огньове като корабни фенери в оживено пристанище нощем.

Навярно никога повече нямаше да види тази гледка. Лейлвин Безморска не беше капитан. Никога повече нямаше да бъде. Да ѝ се иска да не е така означаваше да отрече самото естество на това, в което се беше превърнала.

Бейл сложи ръка на рамото ѝ. Дебели пръсти, груби от безброй дни работа. Тя се пресегна и отпусна дланта си на неговата. Колко лесно беше да се шмугне през един от онези портали, които правеха в Тар Валон. Бейл можеше да се оправя из града, макар да негодуваше, че е там.

— Направо настръхвам от това място — беше казал. И: — Щеше ми се кракът ми да не стъпи пак по тия улици. Честно ти казвам.

Все едно, щеше да дойде с нея. Добър човек беше Бейл Домон. Може би най-добрият, когото бе намерила в тези непознати земи, въпреки противния му занаят в миналото. Това беше зад него. И да не разбираше как стояха нещата, опитваше се.

— Бива си я гледката — каза той, докато оглеждаше кроткото море от светлини. — Какво искаш да правим сега?

— Намираме Нинив ал-Мийра или Елейн Траканд.

Бейл се почеса по брадата. Носеше я по иллианската мода, с горната устна обръсната. Косата по главата му беше с различни дължини. Спрял беше да бръсне част от главата си, след като тя го бе освободила. Беше го направила, за да могат да се оженят, разбира се.

Беше добре. Бръснатата глава щеше да привлича внимание тук. Беше се справял добре като со'джин, докато се решиха някои... проблеми. Накрая обаче тя трябваше да признае, че Бейл Домон не е създаден за со'джин. Просто беше грубичко скроен и никаква вълна не можеше да смекчи тези остри ръбове. Точно така го искаше тя, макар никога да не го казваше на глас.

— Късно е май, Лейлвин — каза той. — Може би да почакаме до заранта.

Не. Лагерите бяха затихнали, вярно, но това не беше тишината за дрямка. Беше тишината на кораби, очакващи попътни ветрове.

Не разбираше много какво става тук — не беше посмяла да отвори уста в Тар Валон, за да не издаде с говора си, че е сеанчанка. Такова голямо събиране на хора не ставаше без усърдно планиране. Величината му я бе изненадала. Чула беше за срещата тук, на която щяха да присъстват повечето Айез Седай. Но това надвишаваше всичко, което бе очаквала.

Тръгна през полето, а Бейл я последва, за да се присъединят към групата слуги от Тар Валон, които им бе разрешено да придружат, благодарение на подкупа на Бейл. Методите му не й харесваха, но самата тя не бе успяла да измисли никакъв друг начин. Стараеше се да не мисли много за предишните му връзки в Тар Валон. Е, щом тя нямаше да бъде повече на кораб, Бейл също нямаше да намери повече възможности за контрабанда. Беше малко утешение.

„Ти си капитан на кораб. Само това знаеш, само това искаш. А сега си Безморска.“ Потръпна и стисна юмруци. Да изкара остатъка от живота си по тези неизменни земи, без никога да може да се понесе на скорост по-отривиста, отколкото може да предложи кон, без никога да помирише въздуха на откритото море, без никога да насочи нос към хоризонта, да изпъне платно, без да...

Овладя се. Трябваше да намерят Нинив и Елейн. Можеше да е без кораб, но нямаше да си позволи да се плъзне в дълбините и да се удави. Избра посоката и тръгна. Бейл леко се изгърби, изпълнен с подозрения — опитваше се да наблюдава зорко всички наоколо едновременно. Няколко пъти погледна нея, присвил устни в тънка резка. Тя вече знаеше какво означава това, така че го попита:

— Какво има?

— Лейлвин, какво правим тука?

— Казах ти. Трябва да намерим...

— Да, но защо? Че те са Айез Седай.

— Показаха ми уважение.

— И мислиш, че ще ни вземат?

— Може би. — Изглежда го накриво. — Хайде казвай, Бейл. Върти ти се нещо в ума.

Той въздъхна.

— Защо трябва да ни взимат, Лейлвин? Можем да си намерим кораб за някъде, в Арад Доман. Където да няма Айез Седай, *нито* сеанчанци.

— Не бих командвала кораб, какъвто ти би предпочел.

Той я изглежда сърдито.

— Знам как да въртя честна търговия, Лейлвин. Няма да е...

Тя вдигна ръка, за да го накара да замълчи, и след това я отпусна на рамото му. Спряха на пътеката.

— Знам, обич моя. Знам. Говоря объркани думи, въртим се в течение, което не води наникъде.

— Защо?

Тази единствена дума я убоде като треска под нокът. Защо? Защо *наистина* беше била целия този път чак дотук? Да пътува с Матрим Каутон, да се постави в опасна близост до Щерката на Деветте луни?

— Сънародниците ми живеят с ужасно погрешна представа за света, Бейл. С това извършват несправедливост.

— Че те те отхвърлиха, Лейлвин — каза той. — Ти вече не си от тях.

— *Винаги* ще съм една от тях. Името ми беше отнето, но не и кръвта ми.

— Съжалявам, че те обидих.

Тя кимна отсечено.

— Все още съм вярна на Императрицата, дано да живее вечно. Но дамане... те са самата основа за управлението ѝ. Те са средството, чрез което създава ред, чрез което държи Империята цяла. А дамане са лъжа!

Сул-дам можеха да преливат. Талантът можеше да се научи. Сега, месеци след като бе открила тази истина, умът ѝ не можеше да обхване всички последици. Друга на нейно място може би щеше повече да се интересува от политическата изгода. Друга можеше да се върне в

Сеанчан и да използва това, за да спечели власт. Лейлвин почти съжали, че не го беше направила. Почти.

Но молбите на сул-дам... да опознае тези Айез Седай, които изобщо не бяха такива, каквито я бяха учили, че са...

Трябваше да се направи нещо. И все пак дали така не рискуваше да срине цялата Империя? Ходовете ѝ трябваше да се обмислят много, много внимателно, като последните кръгове в игра на *шал*.

Двамата продължиха след колоната слуги в тъмното. Айез Седай често прашаха слуги за нещо, което бяха оставили в Бялата кула, тъй че вървенето напред-назад беше обичайно и удобно за Лейлвин. Подминаха външната охрана на лагера на Айез Седай, без някой да ги спре.

Беше изненадана от леснината, докато не зърна няколко мъже покрай пътеката. Беше много лесно да не ги забележи човек — някак си се сливаха с околността, особено в тъмното. Забеляза ги едва когато един от тях се раздвижи, отдели се от другите и закрачи зад нея и Бейл.

След секунди стана ясно, че ги е открил от останалите. Може би беше поради начина, по който вървяха, начина, по който се държаха. Бяха се постарали да се облекат просто, макар че брадата на Бейл го отличаваше като иллианец.

Лейлвин спря, хвана Бейл за ръката и се обърна срещу мъжа, тръгнал след тях. Стражник, предположи тя, доколкото можеше да се съди по описанията.

Стражникът спря пред тях. Все още бяха близо до периметъра на лагера с подредените в кръгове шатри. Беше забелязала с притеснение, че някои от шатрите сияят с твърде постоянна светлина, за да идва от свещ или светилник.

— Здравсти. — Бейл вдигна дружески ръка към Стражника. — Търсим една Айез Седай, Нинив ал-Мийра. Ако не е тук, може би Елейн Траканд?

— И двете не лагеруват тук — рече Стражникът. Беше дългорък и се движеше с изящество. Лицето му, обрамчено от дълга тъмна коса, изглеждаше... недовършено. Изсечено от камък от скулптор, изгубил интерес към проекта някъде на средата.

— Аха — каза Бейл. — Значи сме сбъркали. Може ли да ни посочите къде лагеруват? Работата е малко спешна. — Говореше гладко

и с лекота. Можеше да е доста обаятелен, когато се наложеше. Много повече от Лейлвин.

— Зависи — отвърна Стражникът. — Спътничката ти, и тя ли иска да намери тези Айез Седай?

— Ами... — почна Бейл, но Стражникът вдигна ръка да го прекъсне.

— Искам да го чуя от нея — каза и изгледа Лейлвин от главата до петите.

— Че как иначе! — каза тя. — Кълна се в старата ми баба! Тези жени ни обещаха заплащане и *ще си го взема*. Айез Седай не лъжат. Всички го знаят. Ако няма да ни заведете при тях, викнете някой друг да го направи!

При този порой от думи Стражникът се поколеба. После кимна.

— Насам.

Поведе ги извън лагера. Вече не изглеждаше изпълнен с подозрение.

Лейлвин въздъхна тихо и тръгна с Бейл след Стражника. Бейл я погледна с гордост и ѝ се ухили толкова широко, че със сигурност щеше да ги издаде, ако Стражникът беше погледнал назад. Самата тя не можа да се сдържи и също се подсмихна.

Иллианският говор не ѝ идваше естествено, но и двамата се бяха съгласили, че сеанчанската реч е опасна, особено докато се движеха сред Айез Седай. Бейл твърдеше, че никой истински иллианец няма да я приеме за своя сънародничка, но я биваше достатъчно, за да излъже външен.

Изпита облекчение, когато се отдалечиха от лагера. Това, че имаше две приятелки Айез Седай — приятелки бяха, въпреки търканията помежду им, — не означаваше, че ѝ се иска да е в лагер, пълен с тях.

Стражникът ги поведе през Полето на Мерилор към много по-голям лагер от малки шатри.

— Айилци — тихо ѝ каза Бейл. — Десетки хиляди.

Интересно. За айилците се разправяха страховити истории, легенди, които не беше възможно да са верни. Все пак приказките — макар и преувеличени — наемкваха, че тези хора са най-добрите воители от тази страна на океана. Тя с охота би изпробвала бойните си умения с един-двама от тях, ако ситуацията беше различна. Опила пътната си

торба. Беше пхнала бойната си тояга в един дълъг джоб отстрани, леснодостъпна.

Тези айилци определено бяха *високи*. Лежаха на земята край лагерните огньове, привидно отпуснати. Очите им обаче наблюдаваха ставащото наоколо по-бдително и от Стражниците. Опасни хора, готови да убиват, макар уж да се изтягаха нехайно край огньовете. Тя не можа да различи знамената над лагера в нощното небе и попита:

— Кой крал или кралица владее този лагер, Стражнико?

Мъжът се извърна към нея със скрито в нощната сянка лице.

— Твоят крал, иллианко.

Бейл потръпна.

„Моят...“

Прероденият Дракон. Тя чак изпита гордост, че не заплете стъпките си, докато вървяха, но беше на косъм. Мъж, който можеше да прелива. Това беше лошо. Много по-лошо от Айез Седай.

Спряха пред една шатра близо до центъра на лагера.

— Късмет имате. Светлината ѝ грее.

На входа на шатрата нямаше пазачи, тъй че той извика и получи разрешение да влезе. Дръпна с една ръка платнището на входа и им кимна, но другата му ръка беше на меча и той застана в поза за бой.

Никак не ѝ харесваше този меч зад гърба ѝ, но се подчини и влезе.

Шатрата се осветяваше от едно от онези свръхестествени кълба светлина, а до писалището седеше позната жена в зелена рокля и пишеше нещо.

Нинив ал-Мийра беше това, което в Сеанчан човек щеше да нарече *теларти* — жена с огън в душата. Лейлвин беше разбрала, че Айез Седай уж са спокойни като кротка вода. Е, тази жена можеше и да е такава понякога — но с кротостта и гладкостта на вода пред страховит водопад.

Нинив продължи да пише, без да вдига глава. Вече не носеше плитки и косата ѝ висеше свободно. Гледката беше много странна — все едно да видиш кораб без мачта.

— Изчакай малко, Слийти — каза тя. — Честно, въртите ми се напоследък над главата като птици, загубили яйце. Вашите Айез Седай нямат ли работа за вас?

— Лан е важен за много от нас, Нинив Седай — отвърна Стражникът, Слийти, наглед съвсем спокойно.

— О, а за мен не е ли важен? Честно, чудя се дали да не ви пратим да насечете дърва или нещо такова. Ако още един Стражник дойде да види дали имам нужда...

Вдигна глава и най-после видя Лейлвин. Лицето ѝ мигновено стана безизразно. Студено. Изгарящо студено. Лейлвин усети, че се изпотява. Тази жена държеше живота ѝ в ръцете си. Защо Слийти не ги бе завел при Елейн? Може би не трябваше да споменават за Нинив.

— Тези двамата настояха да се видят с вас — каза Слийти. Мечът му беше изваден от ножницата. Лейлвин не беше видяла това. Домон измърмори нещо под нос. — Твърдят, че сте обещали да им платите, и са дошли за парите. Не се представиха в Кулата обаче и са успели да се измъкнат през една от портите. Мъжът е от Иллиан. Жената — от другаде някъде. Прикрива си говора.

Е, май не беше толкова добра с говора, колкото си въобразяваше. Лейлвин погледна крадешком към меча му. Ако отскочеше настрана, може би нямаше да успее да я прободее. А тя можеше да измъкне кривака и да...

Стоеше срещу Айез Седай. Изобщо нямаше да може да отскочи. Щяха да я хванат в сплит на Единствената сила или нещо по-лошо.

— Познавам ги, Слийти — каза хладно Нинив. — Добре си направил, че ги доведе при мен. Благодаря ти.

Мечът му мигновено се скри в ножницата и той се измъкна от шатрата тихо като шепот.

— Ако си дошла да молиш за прошка — каза Нинив, — не си дошла при когото трябва. Чудя се дали да не те предам на Стражниците да те разпитат. Може би ще изтръгнат нещо полезно за народа ви от вероломния ти ум.

— И аз се радвам, че те виждам отново, Нинив — отвърна хладно Лейлвин.

— И какво стана? — попита строго Нинив.

За какво говореше тази жена?

— Опитих се — заговори Бейл разкаяно. — Бих се с тях, но лесно ме хванаха. Можеха да запалят кораба ми, да ни потопят всички, да убият хората ми.

— По-добре да беше умрял с всички на борда, иллианецо — каза Нинив. — Тер-ангреалът се озова в ръцете на една от Отстъпниците. Семирага се криеше сред сеанчанците, представяйки се за някакъв вид съдия. Истинореча? Това ли е думата?

— Да — отвърна тихо Лейлвин. Сега разбра. — Съжалявам, че наруших клетвата си, но...

— *Съжаляваш ли, Егеанин?* — Нинив рязко стана. — „Съжалявам“ не е точната дума, която бих използвала за застрашаване на самия свят, за докарването ни до ръба на мрака и само дето не бяхме бутнати в пропастта! Тя имаше направени копия на онова устройство, жено! Едно от тях се озова на врата на Преродения Дракон. *Самият Прероден Дракон* под властта на една от Отстъпниците!

Нинив вдигна ръце.

— Светлина! Бяхме *на косъм* от края, заради теб. Краят на всичко. Няма Шарка, няма свят повече, нищо. Животът на милиони щеше да угасне заради твоето безхаберие.

— Аз... — Провалите изведнъж ѝ се сториха грандиозни. Животът ѝ — изгубен. Самото ѝ име — изгубено. Корабът ѝ — отнет от самата Щерка на Деветте луни. Всички те бяха нищожни пред това.

— Борих се — каза Бейл, този път по-твърдо. — Борих се колкото можах.

— Май трябваше да се присъединя към теб — промълви Лейлвин.

— Опитях се да го обясня това — каза Бейл. — Много пъти вече, да ме изгори дано.

— Ба. — Нинив се хвана за челото. — Какво правиш тук, Егеанин? Надявах се, че си мъртва. Ако беше умряла, опитвайки се да спазииш клетвата си, нямаше да те виня.

„Аз лично го дадох на Сурот — помисли Лейлвин. — Цена, която платих за живота си, единственият изход.“

— Е? — Нинив я изгледа с гняв. — Казвай, Егеанин.

— Не нося вече онова име. — Лейлвин падна на колене. — Всичко ми беше отнето, дори и честта ми, както изглежда. Предавам ти се в отплата.

— Не държа хора все едно, че са животни, за разлика от вас, сеанчанците — изсумтя Нинив.

Лейлвин остана на колене. Бейл отпусна ръка на рамото ѝ, но не се опита да я вдигне. Много добре разбираше защо не трябва да го прави. Беше си почти цивилизован, този Бейл.

— Ставай — сопна се Нинив. — Светлина, Егеанин. Помня, че беше толкова силна, че можеше да сдъвчеш камъни и да изплюеш пясък.

— Тъкмо силата ми ме заставя — каза тя и наведе очи. Нима Нинив не разбираше колко трудно бе това? По-лесно щеше да е да си пререже гърлото, само че не ѝ беше останала чест да поиска толкова лесен край.

— Стани!

Лейлвин се подчини.

Нинив сграбчи наметалото си от леглото и се загърна.

— Хайде. Ще идем при Амирлин. Може би тя ще знае какво да правим с теб.

И излезе. Лейлвин я последва. Беше взела решението си. Имаше само един логичен път, един път, по който да съхрани поне трошица от честта си и може би да помогне на народа си да преживее тези лъжи, които си бяха казвали от толкова дълго.

Лейлвин Безморска вече принадлежеше на Бялата кула. Каквото и да кажеха, каквото и да се опитаха да направят с нея, този факт нямаше да се промени. Притежаваха я. Щеше да бъде да'ковале на тази Амирлин и щеше да яхне тази буря като кораб, чиито платна са разкъсани от вятъра.

Може би с това, което бе останало от честта ѝ, щеше да спечели доверието на тази жена.

— Част от старо облекчение за болката на Пограничните е това — каза Мелтен, докато махаше превръзката от хълбока на Талманес. — Листът от подшупляк забавя покварата, оставена от прокълнатия метал.

Мелтен беше дългурест мъж с рошава коса. Обличаше се като андорски дървар, с проста риза и наметало, но говореше като Пограничник. В кесията си носеше няколко цветни кълбета, с които понякога жонглираше за другите от Бандата. В някой друг живот трябваше да е бил веселчун.

Не беше подходящ мъж за Бандата, но те всички не бяха, по един или друг начин.

— Не знам как притъпява отровата — каза Мелтен. — Но го прави. Не е естествена отрова, имай предвид. Не можеш да я изстискаш.

Талманес притисна хълбока си с ръка. Парещата болка бе като трънливи лози, пропъззели под кожата му, разкъсваха плътта му с всяко движение. Направо *усещаше* как отровата тече през тялото му. Светлина, колко болеше.

Мъжете на Бандата си пробиваха с бой път през Кемлин към двореца. Бяха влезли през южната порта, оставяйки наемническите чети — под командата на Сандип — да държат западната.

Ако някъде в града изобщо имаше човешка съпротива, щеше да е при двореца. За жалост, в района между позицията на Талманес и двореца обикаляха юмруци тролоци.

Талманес не можеше да разбере дали горе наистина има съпротива, без да стигне там. Това означаваше да поведе хората си нагоре към двореца с бой по целия път, като се остави да бъде отрязан отзад, ако някоя от тези вилнеещи групи го заобиколи. Нищо не можеше да се направи обаче. Трябваше да разбере какво е останало от отбраната на двореца — ако изобщо бе останало нещо. Оттам можеше да удари още по-навътре в града и да се опита да прибере драконите.

Въздухът миришеше на пушек и кръв. През една кратка пауза между сраженията бяха струпали мъртви тролоци от дясната страна на улицата, за да отворят проход.

В този квартал също имаше бежанци, макар и не такъв порой. Поток по-скоро, който се изсипваше от тъмното, докато Талманес и Бандата завземаха участъци от главната улица, водеща нагоре към двореца. Тези бежанци изобщо не настояваха Бандата да защити стоката им или да спаси домовете им. Хлипаха от радост, че са намерили човешка съпротива. Мадвин отговаряше да бъдат отпращани към свободата по безопасния коридор, просечен от Бандата.

Макар повечето от града да гореше, дворецът все още не беше в пламъци. Белите му стени бяха надвиснали в димната нощ като привидения. Никакъв огън. Това *трябваше* да означава съпротива, нали? Нямах ли тролоците да са го щурмували като едно от първите им действия в града?

Талманес беше изпратил съгледвачи нагоре, когато даде на хората си — и на себе си — малко време да си поемат дъх.

Мелтен привърши с превръзката и Талманес каза:

— Благодаря, Мелтен. Усещам, че лапата вече действа. Каза, че била част от цяра за болката. Каква е другата част?

Мелтен откачи от колана си манерка и му я подаде.

— Шиенарско бренди, чисто.

— Не е добра идея да се пие в бой, човече.

— Вземете я — каза Мелтен. — И пийте, милорд. Иначе до другата камбана няма да можете да стоите.

Талманес се поколеба, а после взе манерката и удари една яка глътка. Гореше като раната. Закашля, след това прибра манерката.

— Май си сбъркал пиенето, Мелтен. Това си го намерил в някой казан за щавене.

— А казват, че сте нямали никакво чувство за хумор, лорд Талманес — изсумтя Мелтен.

— Нямам. Стой плътно до мен с този твой меч.

Мелтен кимна и прошепна:

— Губител на злото.

— Какво значи това?

— Титла на Пограничник. Вие убихте Сенчест. Губител на злото.

— Вече беше набоден с поне петнайсет стрели от арбалет.

— Все едно — каза Мелтен. — Губител на злото. Когато не можете да понесете повече болката, стиснете юмруци и ги вдигнете към мен. Ще направя каквото трябва.

Талманес се надигна със стон. И двамата разбираха. Няколкото Пограничници в Бандата бяха единомисленици. Раните, нанесени от оръжие от Такан'дар, бяха непредсказуеми. Някои забираха бързо, от други хората заболяваха. Когато някоя почернееше като на Талманес обаче... това беше най-лошото. Нищо не можеше да го спаси, освен ако не намереше някоя Айез Седай до два-три часа.

— Виж — промърмори Талманес, — добре е, че нямам чувство за хумор. Иначе щях да помисля, че Шарката си прави шега с мен. Денел! Имаш ли карта? — Светлина, колко му липсваше Ванин!

— Милорд. — Денел забърза към него по тъмната улица, понесъл факла и набързо нахвърляна карта. Беше един от капитаните на дракони

на Бандата. — Мисля, че намерих по-бърз път по улиците до склада с драконите на Алудра.

— Първо стигаме с бой до двореца — каза Талманес.

— Милорд. — Думата излезе тихо от бърнестите устни на Денел. Чувстваше се неловко в униформата, сякаш не му беше скроена по мярка. — Ако Сянката стигне до драконите...

— Наясно съм с опасностите, Денел, благодаря. Колко бързо можеш да задвижиш нещата, ако стигнем до тях? Притеснявам се да не се разтеглим много, а този град ще гръмне по-бързо от киснати в масло любовни писма до любовница на Висш лорд. Искам да вземем оръжията и да напуснем града колкото може по-скоро.

— Мога да изравня със земята всеки вражески защитен вал с един-два изстрела, милорд, но драконите *не се движат бързо*. Закачат се за талиги, тъй че това ще помогне, но няма да се движат по-бързо от... да речем, обозни фургони. И ще иска време да се устроят на позиция и да стрелят точно.

— Значи продължаваме към двореца — каза Талманес.

— Но...

— В двореца може да намерим жени, които да ни прелеят портал право до склада на Алудра. Освен това ако Дворцовата гвардия все още се сражава, ще знаем, че имаме приятел зад гърба си. *Ще приберем онези дракони*, но ще го направим умно.

Видя, че Ладвин и Мар забързаха отгоре към него.

— Горے има тролоци — каза Мар, щом спря задъхан пред Талманес. — Поне стотина, запушили са улицата.

— Стегнете редиците! — извика Талманес. — Натискаме към двореца!

В шатрата за потене се възцари гробна тишина.

Авиенда беше очаквала неверие. Въпроси — със сигурност. Не и това болезнено мълчание обаче.

Макар да бе неочаквано, тя го разбираше. Самата тя го беше изпитала след споходилото я видение как айилците бавно губят джи-е-тох в бъдещето. Беше видяла смъртта, опозоряването и гибелта на своя народ. Сега поне беше споделила това бреме.

Сгорещените камъни в котела засъскаха тихо. Някой трябваше да сипе още вода, но никоя от шестте в шатрата не помръдна да го направи. Всичките други пет бяха Мъдри, голи — като Авиенда, — както се полагаше в шатрите за потене. Сориля, Амис, Баир, Мелайне и Кимер от Томанеле Айил. Всички бяха вперили погледи право напред, всяка сама с мислите си за момента.

Една по една заизправяха гърбове, сякаш поеха ново бреме. Това я успокои. Не че беше очаквала новината да ги прекърши. Все пак беше добре да види, че извържат лица към опасността и не трепват пред нея.

— Заслепителят на зрака вече е твърде близо до света — заговори Мелайне. — Шарката е някак усукана. В съня ние все пак виждаме много неща, които може да се случат или не, но има твърде много възможности. Не можем да ги различим една от друга. Съдбата на народа ни е неясна за сънебродниците, както и съдбата на Кар-а-карн, щом плюе в окото на Заслепителя на зрака в Последния ден. Не знаем истината за онова, което е видяла Авиенда.

— Трябва да проверим — каза с твърд като камък поглед Сориля. — Трябва да разберем. На всяка жена ли се показва това видение вместо другото, или преживяното е уникално?

— Еленар от Дарин — каза Амис. — Обучението ѝ е почти завършено. Тя ще е следващата, която ще посети Руйдийн. Можем да помолим Хайде и Шани да я окуражат.

Авиенда едва потисна трепета си. Много добре знаеше колко „окуражаващи“ могат да са Мъдрите.

— Това би било добре — рече Баир и се наведе напред. — Може би точно това става, когато някоя мине за втори път през стъклените стълбове? Може би точно затова е забранено.

Никоя не погледна към Авиенда, но тя усещаше, че я преценяват. Стореното от нея *наистина* беше забранено. Говоренето за случилото се в Руйдийн също беше табу.

Нямаше да последват укори. Руйдийн не я беше убил. Колелото беше изпрело това. Баир продължаваше да се взира в празното. По страните и гърдите на Авиенда започна да се стича пот.

„Не ми липсват баните“, каза си тя твърдо. Не беше мекушава влагоземка. Все пак шатра за потене не беше наистина нужна от тази страна на планините. Нямаше го жестокия студ нощем, тъй че

горещината на шатрата бе задушаваща и не носеше разтуха. А и водата *все пак* беше достатъчно изобилна за къпане.

Не. Тя стисна зъби.

— Може ли да говоря?

— Не бъди глупава, момиче — каза Мелайне. Беше със закръглен корем, срокът ѝ наближаваше. — Ти вече си една от нас. Не е нужно да искаш разрешение.

Момиче? Щеше да отнеме време, докато наистина започнеха да я виждат като една от тях, но все пак полагаха усилие. Никоя не ѝ предложи да направи чай или да налее вода в котела. След като нямаше чирачка или гай-шайн подръка, се редуваха с тези задачи.

— По-малко ме притеснява дали видението се повтаря — каза Авиенда, — отколкото показаното ми. Ще се случи ли? Можем ли да го спрем?

— Руйдийн показва два типа видение — обясни Кимер. Беше по-млада от другите, може би с по-малко от десет години по-възрастна от Авиенда, с тъмночервена коса и дълго смугло лице. — Първото гостуване е какво би могло, второто, според стълбовете — какво се е случило.

— Третото видение би могло да е едното или другото — каза Амис. — Стълбовете винаги показват миналото точно. Защо да не покажат и бъдещето също толкова точно?

Сърцето на Авиенда подскочи.

— Но защо — заговори тихо Баир — стълбовете ще показват нещо отчайващо, което не може да се промени? Не. Отказвам да го повярвам. Руйдийн винаги ни е показвал това, което е трябвало да видим. Да ни помогне, не да ни унищожи. Това видение също трябва да има някаква цел. Да ни окуражи към по-голяма чест?

— Не е важно — отсече Сорилея.

— Но... — понечи да възрази Авиенда.

— Не е важно — повтори Сорилея. — Ако това видение беше непроменимо, ако съдбата ни е да... паднем... както се изрази ти, би ли спряло това някой от нас да се бори да го промени?

В шатрата се възцари тишина. Авиенда поклати глава.

— Трябва да се отнасяме към него все едно, че може да се промени — заяви Сорилея. — Най-добре да не се занимаваме с въпроса ти, Авиенда. Трябва да решим какво да правим.

Авиенда кимна неволно.

— Аз... Да, права си, Мъдра.

— Но какво да правим? — попита Кимер. — Какво все пак променяме? Последната битка *трябва* да бъде спечелена.

— Почти ми се иска видението да е непроменимо — каза Авиенда. — Защото поне доказва, че печелим тази битка.

— Нищо не доказва — каза Сориля. — Една победа на Заслепителя на зрака би разбила Шарката, тъй че никое видение за бъдещето не би могло да е сигурно или благонадеждно. Дори с пророчества за това, което би могло да се случи в бъдещи Векове, ако Заслепителят на зрака спечели тази битка, няма да остане нищо.

— Това видение, което ми се появи, трябва да има нещо общо със замисъла на Ранд — каза Авиенда.

Обърнаха се към нея.

— Утре — каза тя. — Според това, което ми казахте, той се подготвя за важно откровение.

— Кар-а-карн... обича драматични изяви — каза Баир с тон, в който звучеше обич. — Той е като къкривец, който се е трудил цяла нощ да си направи гнездо, за да може да пее сутринта на всички, които ще го слушат.

Авиенда се беше изненадала, когато откри събраното в Мерилор множество. Беше го намерила само благодарение на връзката си към Ранд ал-Тор, която трябваше да ѝ покаже къде е той. Когато дойде тук и завари толкова много хора на едно място, със събраните сили на влагоземците, се зачуди дали това не е част от видяното. Дали това събиране не е началото на онова, което щеше да стане според видението ѝ?

— Чувствам се все едно, че знам повече, отколкото би трябвало. — Каза го почти на себе си.

— Надникнала си дълбоко в онова, което би могло да таи бъдещето — каза Кимер. — Това ще те промени, Авиенда.

— Утрешният ден е ключов — заяви Авиенда. — Неговият план.

— Според това, което каза — отвърна Кимер, — той като че ли се кани да пренебрегне айилците, собствения си народ. Защо ще дава предимства на всеки друг, но не и на тези, които най ги заслужават? Нима иска да ни обиди?

— Не мисля, че това е причината — каза Авиенда. — Мисля, че се кани да постави искания пред тези, които присъстват, не да им прави подаръци.

— Той не спомена цената — каза Баир. — Цена, която смята другите да платят. Никой не е успял да изтръгне тайната за тази цена от него.

— Отиде през портал до Тийр по-рано тази вечер и се върна с нещо — каза Мелайне. — Девите го донасят — вече спазва клетвата си да ги взима със себе си. Когато разпитахме за тази цена, казал е, че е нещо, за което айилците не трябвало да се притесняват.

Авиенда се намръщи.

— Кара хора да му платят, за да направи това, което всички знаем, че е длъжен да направи? Може би прекарва твърде много време с онази гледачка, която му изпрати Морският народ.

— Не, това е добре — каза Амис. — Тези хора искат твърде много от Кар-а-карн. Има право да иска и той нещо от тях в замяна. Те са меки. Може би се кани да ги направи твърди.

— И затова ни оставя отвън — промълви Баир. — Защото знае, че ние вече сме твърди.

Настъпи мълчание. Угрижена, Авиенда изля вода върху сгорещените камъни в котлето. Те засъскаха и се вдигна пара.

— Това е — заяви Сориля. — Не иска да ни обиди. Исква да ни окаже чест, поне според него. — Поклати глава. — Само да внимава той.

— Кар-а-карн често обижда неволно — съгласи се Кимер. — Като дете. Ние сме силни, тъй че искането му — каквото и да е то — няма значение. Ако е цена, която могат да платят други, и ние можем.

— Нямаше да прави тези грешки, ако беше правилно обучен в нашите порядки — промърмори Сориля.

Авиенда срещна погледите им хладнокръвно. Да, не го беше обучила толкова добре, колкото можеше да бъде обучен, но те знаеха, че Ранд ал-Тор е опърничав. Освен това тя вече им беше равна. Въпреки че й беше доста трудно да го приеме, докато гледаше неодобрително стиснатите устни на Сориля.

Навярно бе заради многото време, прекарано с влагоземци като Елейн, но изведнъж тя видя нещата така, както сигурно ги виждаше Ранд. Да изключи айилците от искането си срещу някаква цена — ако

наистина се канеше да направи това — беше акт на зачитане. Ако го беше поискал и от тях, наред с другите, същите тези Мъдри можеше да се обидят, че не ги различава от влагоземците.

Какво замисляше той? Беше видяла само смътни намеци за това във виденията си, но ставаше все по-уверена, че следващият ден ще започне с айилците, тръгнали към своята орис.

Трябваше да се погрижи това да не се случи. Това беше първата ѝ задача като Мъдра и вероятно щеше да е най-важната, която изобщо щеше да ѝ се даде. Нямаше да се провали.

— Задачата ѝ не беше просто да го научи — каза Амис. — Какво не бих дала да знам, че е в безопасност, под бдителния поглед на една добра жена. — Изглежда Авиенда многозначително.

— Той ще е мой — каза твърдо Авиенда. „Но не заради теб, Амис, нито заради народа ни.“ Силата на чувството я стъписа. Беше айилка. Народът ѝ означаваше всичко за нея.

Но този избор не беше техният избор. Този избор беше неин.

— Да те предупредя, Авиенда — каза Баир и отпусна ръка на китката ѝ. — Той се е променил, откакто ти замина. Станал е силен.

Авиенда се намръщи.

— В какъв смисъл?

— Приел е смъртта — заяви с гордост Амис. — Може все още да носи меч и да се облича като влагоземец, но вече е наш, окончателно и истински.

— Трябва да видя това. — Авиенда се изправи. — Ще открия каквото мога за плановете му.

— Не остава много време — предупреди я Кимер.

— Една нощ остава. Ще стигне.

Другите кимнаха, а Авиенда започна да се облича. Неочаквано останалите също станаха и се заобличаха. Изглежда, бяха преценили, че новината ѝ е достатъчно важна, за да я споделят с другите Мъдри, вместо да седят и да я обсъждат.

Авиенда първа излезе навън в нощта. Хладният въздух след душния зной на потилната погали приятно кожата ѝ. Вдиша дълбоко. Умът ѝ бе натежал от умора, но спането трябваше да почака.

Платнището на входа на шатрата прошумоля зад останалите Мъдри. Мелайне и Амис си заговориха тихо, забързани в нощта. Кимер

закрачи устремено към лагерния отсек на Томанеле. Навярно щеше да говори със своя посестрим-баща Хан, главатаря на Томанеле.

Авиенда също понечи да тръгне, но една костелива ръка я хвана за ръката. Беше Баир, вече с блуза и пола.

— Мъдра — каза по навик Авиенда.

— Мъдра — отвърна с усмивка Баир.

— Има ли нещо...

— Искам да ида до Руйдийн — промълви Баир, загледана към небето. — Ще бъдеш ли така добра да ми отвориш портал?

— Ще минеш през стъклените колонии.

— Една от нас трябва да го направи. Каквото и да казва Амис, Еленар не е готова, особено да види... нещо от такова естество. На това момиче половината му време минава в грачене като на мишелов над последното късче гниеща леш.

— Но...

— О, хайде не започвай и ти. Вече си една от нас, Авиенда, но все пак съм толкова стара, че съм се грижила за *баба ти*, когато беше дете.

— Баир поклати глава. Бялата ѝ коса сякаш засия на лунната светлина.

— Аз съм най-подходящата да отиде. Преливащите трябва да бъдат съхранени за предстоящата битка. Не бих искала някое дете да влезе сред онези стълбове точно сега. Аз ще го направя. Е, а порталът? Ще уважиш ли молбата ми, или ще трябва да изтормозя Амис да го направи?

На Авиенда много щеше да ѝ хареса да види как някоя „изтормозва“ Амис да направи каквото и да било. Сориля сигурно щеше да може. Но си замълча и запреде подходящия сплит, за да отвори портал.

Стомахът ѝ се обърна при мисълта, че друга ще види онова, което беше видяла тя. Какво ли щеше да означава, ако Баир се върнеше със същото видение? Щеше ли да сочи, че това бъдеще е по-вероятно?

— Ужасно беше, нали? — попита тихо Баир.

— Ужасно. Можеше да накара копия да заплачат и камъни да рухнат, Баир. Щях да предпочета да танцувам със самия Заслепител на зрака.

— Значи е по-добре да отида аз, отколкото някоя друга. Най-силната от нас трябва да направи това.

Авиенда се въздържа да повдигне вежда. Баир беше корава като спечена кожа, но и другите Мъдри не бяха точно цветни венчелистчета. Изведнъж ѝ хрумна нещо.

— Баир. Срещата ли си някога някоя си Накоми?

— Накоми. — Баир се замисли. — Древно име. Не знам някоя да го е използвала. Защо?

— Срегнах една айилка на път към Руйдийн — каза Авиенда. — Твърдеше, че не е Мъдра, но имаше нещо в нея... — Поклати глава. — Няма значение, просто попитах.

— Е, ще научим част от истината за тези видения — каза Баир и пристъпи към портала.

— А ако *все пак* са верни, Баир? — попита Авиенда. — Ако се окаже, че не можем да направим нищо?

Баир се обърна.

— Каза, че си видяла децата си?

Авиенда кимна. Не беше говорила подробно за тази част от видението. Сторила ѝ се беше по-лична.

— Промени едно от имената — каза Баир. — Никога не изричай името, с което детето е наречено във видението, дори пред нас. Тогава ще разбереш. Ако едно нещо е различно, и други може да са различни. *Ще са различни*. Това не е нашата съдба, Авиенда. Това е път, който ще избегнем. Заедно.

Да. Проста промяна. Малка промяна, но пълна със смисъл.

— Благодаря, Баир.

Старата Мъдра ѝ кимна и пристъпи през портала.

Талманес заби рамо в изгърбения тролок с глиганска зурла и с груба метална ризница. Звярът миришеше ужасно — на пушек, мокра козина и немита плът. Талманес изпъшка, все едно беше блъснал дърво. От друга страна, тролоците винаги изглеждаха изненадани, когато ги нападнеш.

Изтръгна мечата си от хълбока на чудовището, докато то рухваше, после го заби в гърлото му, без да мисли за грубите нокти, дращеци към краката му. Животът в малките, твърде човешки очи на чудовището угасна.

Мъжете се биеха, викаха, пъскаха и убиваха. Улицата продължаваше стръмно нагоре към двореца. Орда тролоци пречеше на Бандата да стигне до билото.

Талманес се подпря тежко на стената на някаква сграда — съседната беше в пламъци, огряваше улицата с ярки цветове и го заливаше със зной. Огънят изглеждаше студен в сравнение с ужасната пареща болка от раната му. Паренето минаваше по крака до стъпалото му и започваше да пълзи нагоре към рамото.

„Кръв и кървава пепел — помисли той. — Какво не бих дал за още няколко часа с лулата ми и някоя книга, сам и в мир.“ Хората, които говореха за бляскава смърт в битка, бяха проклети глупаци. Нищо бляскаво нямаше да умреш сред огън и кръв. Дай му на човек кротка смърт, всякога.

Беше целият в пот. Тролоците се трупаха зад тила му. Бяха затворили пътя зад хората му, а той все още не можеше да си пробие път напред.

Отстъплението щеше да е трудно. Чудовищата можеше да заобиколят по страничните улици на малки групи и да го удрят по фланговете, докато настъпваше, а след това и при оттеглянето.

— Напред! — изрева той и се хвърли срещу преградилиите пътя тролоци.

Дворецът вече беше съвсем близо. Талманес отби меча на един тролок с козе лице с щита си миг преди той да отсече главата на Денел. Опита се да изтласка назад оръжието на чудовището, но *Светлина*, тролоците бяха силни. Талманес едва успя да го задържи за миг, докато Денел се съвземе и го повали.

Мелтен се озова до Талманес. Беше верен на думата си да стои плътно до него в случай, че се наложи нечий меч да сложи край на живота му. Двамата поведоха щурма нагоре по хълма. Тролоците заотстъпваха, а после се стегнаха — ръмжаща и настръхнала грамада от черна плът, очи и оръжия на светлината на пламъците.

Бяха толкова много!

— Напред! — изрева пак Талманес. — За лорд Мат и Бандата на Червената ръка!

Ако Мат беше тук, сигурно щеше да ругае много, да се оплаква също толкова, а после щеше да ги спаси с някое военно чудо. Талманес не можеше да възпроизведе сплавта от безумие и вдъхновение на Мат,

но ревът му все пак като че ли окуражи мъжете. Редиците се стегнаха. Гавид изкара двайсетината си стрелци с арбалети на върха на една вече изгоряла сграда — последните, останали с Талманес. Започнаха да мятат залп след залп метални стрели по тролоците.

Огънят можеше да разбие строя на човешки враг, но не и тролоци. Стрелите свалиха няколко, но не толкова, колкото се беше надявал Талманес.

„Още един Сенчест има там, отзад — помисли той. — Тласка ги напред. Светлина, не мога да надвия още един. Не би трябвало да мога да надвия и първия!“

Не би трябвало и да е още на крака. Манерката на Мелтен беше свършила, отдавна изцедена, за да умъртви каквото можеше. Умът му вече беше по-замаян, отколкото можеше да си позволи. Тръгна отново напред, с Денел и Лондраед в челото. Биеше се съсредоточено, а тролокската кръв се лееше по каменната настилка и се стичаше на вада надолу по склона.

Бандата се биеше добре, но ги надвишаваха многократно и те бяха изтощени. А долу към тролоците зад тях се вля нов юмрук.

Това беше. Трябваше или да удари силата отзад — като се обърне с гръб към чудовищата отпред, — или да разбие хората си на по-малки части и да ги прати да се оттеглят по страничните улици, за да се прегрупират долу при портата.

Отвори уста да извика заповедите и изведнъж...

— Напред с Белия лъв! — ревноха гласове. — За Андор и кралицата!

Талманес се обърна и видя мъже в бяло и червено да пробиват през тролокските редици горе. Втора сила андорски пиконосци се изсипа от една странична улица в тила на тролокската орда, която тъкмо ги бе обкръжила. Тролоците се огънаха пред настъпващите пиконосци и след няколко мига сганта им се пръсна като гноен цирей.

Талманес се олюля и залитна. Наложиха се да се подпре за миг на меч си, а Мадвин пое командването на контраудара и мъжете се втурнаха след бягащите тролоци.

Няколко офицери в окървавени униформи на Гвардията на кралицата затичаха надолу по склона. Не изглеждаха по-добре от Бандата. Водеше ги Гайбон.

— Наемник — каза той на Талманес. — Благодаря, че се появихте.

Талманес се намръщи.

— Държиш се, сякаш сме ви спасили. Според мен стана обратното.

— Дадохте ни глътка въздух. Тролоците щурмуваха портите на двореца. Извинявам се, че ни отне толкова време, докато стигнем до вас — отначало не разбрахме какво ги е привлякло в тази посока.

— Светлина! Дворецът още се държи?

— Да — отвърна Гайбон. — Пълни сме с бежанци обаче.

— А преливащи? — попита обнадеждено Талманес. — Защо андорските армии не са се върнали с кралицата?

— Мраколюбци. — Гайбон се намръщи. — Нейно величество взе повечето Родственички със себе си, най-силните поне. Остави четири с достатъчно сила, за да направят заедно портал, но... наемен убиец погуби две от тях, преди другите да успеят да го спрат. Сами двете не са достатъчно силни да пратят за помощ. Използват силата си да Церят.

— Кръв и кървава пепел — изруга Талманес, макар да изпита смътна надежда, докато го казваше. Тези жени сигурно не можеха да направят портал, но *сигурно* можеха да Изцерят раната му. — Трябва да изведете бежанците от града, Гайбон. Хората ми държат южната порта.

— Чудесно. — Гайбон изправи рамене. — Но ти ще трябва да изведеш бежанците. Аз трябва да браня двореца.

Талманес повдигна вежда. Не приемаше заповеди от Гайбон. Бандата си имаше своя командна структура и отговаряше само пред кралицата. Мат го беше заявил съвсем ясно, когато бе приел договора.

За жалост Гайбон също не приемаше заповеди от него. Талманес си пое дъх, но се олюля замаян и Мелтен го сграбчи под мишницата, за да го задържи да не рухне.

Светлина, колко болеше! Не можеше ли проклетият му хълбок просто да прояви благоприличие и да изтръпне? Кръв и кървава пепел! Трябваше да стигне до онези Родственички.

Попита обнадеждено:

— А двете жени, дето могат да Церят?

— Пратих вече да ги доведат — отвърна Гайбон. — Веднага щом видяхме тази сила тука.

Е, това поне беше нещо.

— Сериозно ти казвам, че оставам тук — предупреди го Гайбон.
— Няма да изоставя този пост.

— Защо? Градът е изгубен!

— Кралицата заповяда да пращаме редовни доклади през портали. Рано или късно ще се запита защо не сме пратили вестоносец. Ще прати преливаща да види защо не сме докладвали и тя ще пристигне на терена за Пътуване в двореца. Това...

— Милорд! — извика някой. — Милорд Талманес!

Гайбон спря, а Талманес се обърна и видя Филджер — един от съгледвачите — да се катери запъхтян по оплискания с кръв калдъръм към тях. Филджер беше мършав мъж с рехава коса и хилав врат и като го видя сърцето на Талманес се изпълни със страх. Беше един от мъжете, които бе оставил да бранят градската порта долу.

— Милорд — заговори задъхано Филджер, — тролоците завладяха градските стени. Струпват се по бастионите и хвърлят стрели и копия по всеки, който се доближи. Лейтенант Сандип ме прати да ви съобщя.

— Кръв и пепел! А портата?

— Държим я — отвърна Филджер. — Засега.

— Гайбон. — Талманес се обърна. — Прояви малко милост, човече. Някой трябва да защити портата. Моля те, изведи бежанците и подкрепи хората ми. Портата ще е единственият ни изход от града.

— Но пратеникът на кралицата...

— Кралицата ще разбере какво е станало щом се сети да погледне тук. Огледай се! Да се опитваш да опазиш двореца е лудост. Вече нямаме град, а клада.

Гайбон мълчеше, стиснал устни в тънка резка.

— Знаеш, че съм прав — каза Талманес и се смръщи от болка. — Най-доброто, което можеш да направиш, е да подсилиш хората ми да задържат портата за колкото може повече бежанци.

— Може би. Но да оставя двореца да изгори?

— Можеш да го използваш за нещо — каза Талманес. — Да оставиш малко войници да се бият в двореца например. Заповядай им да отбиват тролоците, докато могат. Това ще ги отвлече от хората, които бягат насам. Когато не могат да държат повече, войниците ти могат да избягат от двореца от другата страна и да заобиколят до южната порта.

— Добър план — съгласи се Гайбон с неохота. — Ще направя каквото съветваш, но ти?

— Аз трябва да стигна до драконите — каза Талманес. — Не можем да позволим да попаднат в ръцете на Сянката. Те са в един склад в края на Вътрешния град. Кралицата нареди да ги скрием от наемническите банди навън. Трябва да ги намеря. Ако е възможно, да ги приберем. Ако не, да ги унищожим.

— Е, добре. — Гайбон се обърна разочарован, че трябва да приеме неизбежното. — Ще направя каквото предлагаш. Половината ми хора ще изведат бежанците и после ще помогнат на твоите да удържат южната порта. Другата половина ще държи двореца още малко и ще се изтегли. Но аз идвам с теб.

— Наистина ли ни трябва толкова много лампи? — попита строго Айез Седай от столчето си в дъното на стаята. Все едно седеше на трон. — Помисли за маслото, което хабиш.

— Трябват ни — промърмори Андрол.

Дъждът пердашеше по прозореца, но той не му обръщаше внимание, а се опитваше да се съсредоточи върху щавената кожа, която шиеше. Щеше да стане на седло. В момента се трудеше над подпругата.

Пробиваше дупки в кожата в двоен ред и работата го успокояваше. Шилото, което използваше, правеше дупки с форма на диамант. Можеше да използва чукчето за повече бързина, но точно сега му допадаше да работи без него и да усеща натиска при пробиването.

Измери местата за следващите бодове и заработи над поредната дупка. За такива дупки човек трябваше да реди плоските страни на диаманта една към друга, тъй че когато кожата се дръпне, да не опъва плоските страни. Спретнатите редове щяха да запазят седлото в добра форма през годините. Редовете трябваше да са достатъчно близо, за да се подсилват взаимно, но не толкова близо, че да има опасност да се отпорят. Поставянето на дупките на зигзаг помагаше.

Дребни неща. Човек просто трябва да се постарее дребните неща да станат добре и...

Пръстите му трепнаха и той проби дупка прекалено близо до съседната, кожата се скъса и се получи голяма продълговата дупка.

За малко да запокити всичко в ъгъла от яд. Беше за пети път тази нощ!

„Светлина! — помисли си. — Какво стана със самообладанието ми?“

Лесно можеше да отговори на този въпрос, за жалост. „Черната кула, това стана.“ Чувстваше се като многокрак *начи*, заклещен в изсъхваща локва, останала от прилива, и чакащ отчаяно водата да се върне, докато гледа как обикалящите по брега деца събират всичко, което изглежда вкусно...

Вдиша и издиша, а после отново взе кожата. Това щеше да е най-калпавата подпруга, която беше правил от години, но *щеше* да я довърши. Да остави човек нещо недовършено беше почти толкова лошо, колкото да оплескаш дреболиите.

— Любопитно — каза Айез Седай. Казваше се Певара, от Червената Аджа. Усещаше погледа ѝ върху гърба си.

„Червена.“ Е, по обичайни маршрути срещаш необичайни спътници, както гласеше старата тайренска поговорка. Може би трябваше да приложи салдейската поговорка. „Ако мечът му е на гърлото на врага ти, не мисли, че е бил на твоето.“

— Е? — каза Певара. — Разказваше ми за живота си преди идването в Черната кула?

— Не мисля, че бях аз — отвърна Андрол и започна да шие. — Защо? Какво искаш да разбереш?

— Просто съм любопитна. Ти от тези, които дойдоха тук сами за да ги изпитат ли беше, или от тези, които издириха и изловиха?

Той дръпна нишката. Силно.

— Сам дойдох. Евин нали ти каза вчера, когато го попита за мен.

— Хм. Била съм наблюдавана, разбирам.

Той я погледна и остави кожата.

— Учат ли ви на това?

— На кое? — попита невинно Певара.

— Да извъртате разговора. Седиш и едва ли не ме обвиняваш, че съм те шпионирал — след като ти разпитваш приятелите ми за мен.

— Искам да знам какви са ресурсите ми.

— Искаш да знаеш защо един мъж *избира* да дойде в Черната кула. За да се учи да прелива Единствената сила.

Тя не отвърна. Видимо избираше отговор, който да не влезе в конфликт с Трите клетви. Да говори човек с Айез Седай беше все едно да се опитваш да проследиш зелена змия, докато се шмугва през тревата.

— Да — заяви тя.

Андрол примига изненадано.

— Да, искам да знам — продължи тя. — Съюзници сме, все едно дали го желаем, или не. Искам да знам що за личност е този, в чието легло съм се пхнала. — Изглежда го. — Образно казано, разбира се.

Той вдиша дълбоко и си *наложи* да бъде спокоен. Мразеше да говори с Айез Седай, както изкривяваха всичко. Това, наред с напрежението в нощта и неспособността да направи добре това седло...

Щеше да е спокоен, Светлината да го изгори!

— Трябва да се упражняваме да правим кръг — каза Певара. — Ще е предимство за нас — колкото и да е малко — срещу мъжете на Таим, ако дойдат.

Андрол изтласка от ума си неприязънта към жената — имаше други неща, за които да се тревожи — и си наложи да мисли обективно.

— Кръг ли?

— Не знаеш ли какво е това?

— Не, не знам.

Тя нацупи устни.

— Понякога забравям колко невежи сте всички вие... — Замълча, осъзнала сякаш, че е казала твърде много.

— Всички сме невежи, Айез Седай — каза Андрол. — Областта на невежество може да се променя, но естеството на света е такова, че никой не може да знае всичко.

Това май също не беше отговорът, който бе очаквала. Твърдите й очи го изгледаха съсредоточено. Тя не обичаше мъже, които могат да преливат — повечето хора не ги обичаха, — но при нея беше нещо повече. Беше прекарала целия си живот в залавяне на мъже като Андрол.

— Един кръг — каза Певара — се сътворява, когато жени и мъже слеят мощта си в Единствената сила. Трябва да се направи по специфичен начин.

— Значи М'хаил ще знае за него.

— На мъжете им трябват жени, за да оформят кръг — каза Певара. — Всъщност в един кръг трябва да има повече жени, отколкото мъже, освен в много ограничени случаи. Една жена и един мъж могат да свържат, както и една жена и двама мъже, както и две жени и двама мъже. Тъй че най-големият кръг, който можем да сътворим, е от трима, с мен и двама от вас. Все пак *би могло* да е от полза за нас.

— Ще ти намеря други двама, с които да го упражниш — каза Андрол. — Между тия, на които се доверявам, бих казал, че Налаам е най-силният. Имарин също е много мощен, но не мисля, че все още е стигнал върха на силата си. Също и Джонет.

— Те ли са най-силните? — попита Певара. — Не ти?

— Не — отвърна той и отново се залови с работата си. Дъждът откън откън отново се усили и изпод вратата се промъкна студен въздух. Една от лампите в стаята догаряше и сенките се сгъстяваха. Той се огледа.

— Трудно ми е да го повярвам, майстор Андрол — рече тя. — Всички гледат теб.

— Вярвай каквото щеш, Айез Седай. Аз съм най-слабият сред тях. Може би най-слабият мъж в Черната кула.

Това я накара да замълчи, а Андрол стана да долее масло в гаснещата лампа. Когато седна, на вратата се почука и влязоха Имарин и Канлер. Макар и двамата да бяха мокри от дъжда, едва ли беше възможно да са по-различни. Единият беше изискан и внимателен, другият — капризен и склонен към клюки. Бяха намерили общ терен някъде и като че ли им харесваше да са заедно.

— Е? — попита Андрол.

— *Би могло* да подейства — каза Имарин, докато сваляше прогизналото си от дъжда палто и го окачваше на куката до вратата. Отдолу носеше дреха, извезана по тайренския стил. — Ще трябва силна дъждовна буря. Стражите наблюдават внимателно.

— Чувствам се като бик, докаран за панаирна награда — измърмори Канлер и изтупа калта от ботушите си, след като също окачи палтото си на куката до вратата. — Където и да идем, любимците на Таим ни следят. Кръв и пепел, Андрол. Те *знаят*. Знаят, че ще се опитаме да избягаме.

— Намерихте ли някои слаби места? — попита Певара и се наведе напред. — Някъде, където стените са по-слабо пазени?

— Май зависи от избраните стражи, Певара Седай — отвърна Имарин.

— Хм... предполагам. Споменавала ли съм колко интригуващо е за мен това, че най-уважаващият ме между вас е тайренец?

— Да си учтив с някого не е знак за уважение, Певара Седай — отвърна Имарин. — Просто е признак на добро възпитание и уравновесен характер.

Андрол се усмихна. Имарин беше абсолютно чудо с обидите. Повечето пъти обиденият дори не схващаше, че са му се подиграли.

Певара присви устни.

— Е, добре. Наблюдаваме смяната на стражите. Използваме следващата буря за прикритие и се измъкваме през стената там, където смятаме, че са по-невнимателни.

Двамата мъже се обърнаха към Андрол, който неволно се беше загледал в ъгъла на стаята, където от една маса падаше сянка. Уголемяваше ли се? Пресягаше се към него като че ли...

— Не ми харесва да оставяме хора — каза той, след като с усилие извърна поглед от ъгъла. — Тук има десетки и десетки мъже и момчета, които все още не са под властта на Таим. Не можем да изведем всички, без да привлечем внимание. Ако ги оставим, рискуваме да...

Не можеше да го каже. Те все още не знаеха, не разбираха какво става. Хората се *променяха*. Доскоро благонадеждни съюзници се превръщаха във врагове за една нощ. Изглеждаха същите хора външно, и в същото време не бяха. Други бяха, зад очите. Андрол потръпна.

— Жените, пратени от бунтовничките Айез Седай, все още са извън портите — каза Певара. Стояха там на лагер вече от доста време и настояваха, че Прероденият Дракон им е обещал Стражници. Таим все още не беше пуснал нито една от тях. — Ако успеем да стигнем до тях, можем да щурмуваме Кулата и да спасим останалите.

— Наистина ли ще е толкова лесно? — попита Имарин. — Таим ще разполага с цяло село заложници. Много от мъжете доведоха семействата си.

Канлер кимна. Неговото семейство беше едно от тях. Нямаше да го изостави.

— Освен това — каза тихо Андрол и се извърна към Певара, — искрено ли си убедена, че Айез Седай могат да спечелят тук?

— Много от тях имат десетилетия — някои столетия — опит.

— Колко от тях са прекарани в бой?

Певара не отвърна.

— Тук има стотици мъже, които могат да преливат, Айез Седай — продължи Андрол. — Всеки от тях е бил обучаван — продължително — да бъде *оръжие*. Ние не учим политика или история. Не изучаваме как да влияем на държави. Ние се учим да убиваме. Всеки мъж и момче тук е тласкан до предела на възможностите си, принуждаван е да се напруга и да расте. Да печели повече мощ. Да унищожава. И много от тях са безумни. Могат ли вашите Айез Седай да се бият с това? Особено когато много мъже, на които разчитаме — същите, които се опитваме да спасим, — най-вероятно ще се бият редом с хората на Таим, ако видят, че Айез Седай се опитват да нахлуят?

— Аргументите ти не са неоснователни.

„Също като кралица“, помисли той, неволно впечатлен от държането ѝ.

— Но, разбира се, трябва да пратим съобщение навън — продължи Певара. — Щурм може би е неразумно решение, но да седим тук, докато ни изловят всички, един по един...

— И аз съм убеден, че би било разумно да пратим някого — каза Имарин. — Трябва да предупредим лорд Дракона.

— Лорд Дракона — изсумтя Канлер, докато сядаше до стената. — Той ни е изоставил, Имарин. Нищо не сме за него. Това...

— Прероденият Дракон носи света на плещите си — промълви Андрол и Канлер се смълча. — Не знам защо ни е оставил тук, но бих предпочел да допусна, че е защото според него можем да се справим сами. — Опипа с пръсти кожените ремъци и стана. — Това е времето ни да го докажем, изпитанието на Черната кула. Ако трябва да прибегнем до Айез Седай, за да ни защитят от нашите, покоряваме се на тяхната власт. Ако прибегнем до Преродения Дракон, тогава ще сме нищо, щом той си замине.

— Не може да има никакво помирение с Таим вече — заяви Имарин. — Всички знаем какво прави той.

Андрол не погледна към Певара. Беше обяснила какво подозира, че става и — въпреки многото години обучение в сдържане на чувствата си — не беше могла да потисне страха в гласа си, когато говореше за това. Тринайсет мърдраала и тринайсет преливачи,

събрани в ужасяващ ритуал, можеха да обърнат всеки преливащ на страната на Сянката. Против волята му.

— Това, което прави той, е зло — каза Певара. — Вече не съществува разделение между мъжете, които следват един водач, и тези, които следват друг. Това е работа на Тъмния, Андрол. Черната кула е паднала под властта на Сянката. Трябва да го приемеш.

— Черната кула е мечта — отвърна той и я погледна в очите. — Убежище за мъже, които могат да преливат, нашето място, където мъжете не е нужно да се страхуват или да бягат, или да бъдат мразени. Няма да отстъпя това на Таим. *Няма.*

Възцари се тишина. Чувахе се само плющенето на дъжда по прозорците. Имарин започна да кима, а Канлер стана, хвана Андрол за рамото и каза:

— Прав си. Светлината да ме изгори, ако не си прав, Андрол. Но какво *можем* да направим? Слаби сме и сме малобройни.

— Имарин — каза Андрол, — чувал ли си за Бунта на Нокс?

— Как не. Причини голям смут, дори извън Муранди.

— Проклети мурандийци — изсъска Канлер. — Ще откраднат палтото от гърба ти и ще те скъсат от бой, ако не им предложиш и обущата си.

Имарин повдигна вежда.

— Нокс беше много извън Люгард, Канлер — каза Андрол. — Мисля, че хората там ще ти се сторят не по-различни от андорците. Бунтът стана преди около... мм, десет години вече.

— Група селяни отхвърлиха господаря си — каза Имарин. — Заслужил си го, както казват всички — Десартин беше ужасен човек. Имаше армия, една от най-големите извън Люгард, и като че ли се канеше да си основе свое малко кралство. Кралят не можеше да направи нищо.

— И Десартин беше отхвърлен? — попита Канлер.

— От прости мъже и жени, на които им беше дошло до гуша от жестокостта му — каза Андрол. — Накрая много от наемниците, неговите слуги, застанаха на наша страна. Макар и да изглеждаше силен, прогнилата му сърцевина доведе до падането му. Тук нещата изглеждат зле, но повечето мъже на Таим не са му верни. Хора като него не вдъхват вяност. Събират си приятели, други, които се надяват

да споделят власт или богатство. Ние *можем* и *ще* намерим начин да го свалим.

Двамата закимаха, но Певара само го гледаше с присвити устни. Андрол се почувства малко глупаво. Не мислеше, че другите трябва да гледат към него, вместо към някой извисен като Имарин или могъщ като Налаам.

С крайчеца на окото си видя как сенките под масата се издължиха и се пресегнаха към него. Стисна челюсти. Нямаше да посмеят да го вземат пред толкова хора, нали? Ако сенките се канеха да го погълнат, щяха да изчакат, докато остане сам и се опитва да заспи.

Нощите го ужасяваха.

„Вече идват, когато не съм се вкопчил в сайдин — помисли си. — Да ме изгори дано, Изворът беше прочистен! Не би трябвало да губя повече от ума си!“

Стисна седалката на столчето си и след малко ужасът отстъпи и тъмнината се отдръпна. Канлер — който изглеждаше нетипично весел — каза, че отива да донесе нещо за пиене. Тръгна към кухнята, но тъй като никой не трябваше да върви сам, при вратата се поколеба.

— Мисля, че едно пиене и на мен ще ми дойде добре — каза с въздишка Певара и отиде да го придружи.

Андрол продължи работата си, а Имарин взе едно столче и седна до него. Направи го небрежно, сякаш търсеше добро място да отдъхне и гледка навън през прозореца.

Имарин обаче не беше от хората, които правеха нещата без поне няколко причини.

— Бил си се в Бунта на Нокс — тихо каза той.

— Казах ли това? — Андрол се захвана да пробива кожата.

— Казах, че наемниците се били на ваша страна. „На нашата страна“, така каза за бунтовниците.

Андрол се поколеба. „Да ме изгори дано. *Наистина* трябва да внимавам.“ Щом Имарин беше забелязал, Певара също щеше да е забелязала.

— Просто минавах оттам и се забърках в нещо непредвидено.

— Имаш странно и разнообразно минало, приятелю — каза Имарин. — Колкото повече научавам за него, толкова по-любопитно ми става.

— Не бих казал, че съм единственият с интересно минало — отвърна тихо Андрол. — Лорд Алгарин от Дома Пендалоун.

Имарин се отдръпна и се ококори.

— Как го научи?

— Фаншир имаше книга с благородните родове на Тайрен — позова се Андрол на един от войниците, който беше учен, преди да дойде в Кулата. — В нея имаше любопитна бележка. За Дом, притеснен от история с мъже с неприятен за упоменавање проблем, последният от които опозорил Дома преди няколко десетки години.

— Разбирам. Е, предполагам, че не е кой знае каква изненада, че съм благородник.

— Който е имал преживяване с Айез Седай — продължи Андрол — и който се отнася към тях с почитание въпреки — или заради — това, което са направили за Дома му. *Тайренски* благородник, забележи. Който няма нищо против да служи под командата на хора, които би нарекъл „селянчета“, и който симпатизира на градски бунтовници. Ако мога да кажа, приятелю, това *не е* преобладаващо поведение сред сънародниците ти. Не бих се поколебал да предположа, че и ти самият имаш интересно минало.

Имарин се усмихна.

— Би могъл да се окажеш чудесен играч в Играта на Домове, Андрол.

— Не бих казал — отвърна Андрол с гримаса. — Последния път, когато опитах ръка в нея, за малко да... — Замълча.

— Какво?

— По-добре да не казвам. — Лицето му се изчерви. *Нямаше* да обяснява този период от живота си. „Светлина, хората ще ме вземат за разказвач на измишльотини като Налаам, ако продължавам така.“

Имарин се загледа в дъжда зад прозореца.

— Бунтът на Нокс успя само за кратко, доколкото помня. След две години благородническият род си върна властта, а бунтовниците бяха прогонени или екзекутирани.

— Да — промълви Андрол.

— Тъй че тук вършим по-добра работа — каза Имарин. — Твой човек съм, Андрол. Всички сме твои.

— Не. Ние сме на *Черната кула*. Ще ви вода, ако трябва, но тук не става въпрос за мен или за теб, или за когото и да е от нас поотделно.

Командвам само докато се върне Логаин.

„Ако изобщо се върне — помисли той. — Входните портали към Черната кула вече не действат. Дали не се опитва да се върне и открива, че му е затворено?“

— Добре — каза Имарин. — Какво ще правим?

Навън изтрещя гръм.

— Остави ме да помисля. — Андрол вдигна парчето кожа и инструментите си. — Дай ми един час.

— Съжалявам — промълви Джесамин, коленичила до Талманес. — Нищо не мога да направя. Тази рана е твърде сложна за уменията ми.

Талманес кимна и върна превръзката на мястото ѝ. Кожата по целия му хълбок беше почерняла като от ужасно измръзване.

Родственичката го изгледа намръщено. Беше младолика жена със златиста коса, но при преливащите възрастите можеше да са подвеждащи.

— Удивена съм, че все още можеш да ходиш.

— Не съм сигурен дали може да се определи като ходене — отвърна Талманес и закуцука обратно към войниците. Все още можеше да куца сам, общо взето, но замайванията вече го спохождаха по-често.

Гайбон спореше с Денел, който непрекъснато сочеше картата и жестикулираше. Във въздуха имаше толкова пушек, че много от мъжете бяха вързали на лицата си кърпи. Приличаха на банда проклети айилци.

— ... дори тролоците се изтеглят от този квартал — настоя Гайбон. — Заради пожарите.

— Тролоците се изтеглят към крепостните стени из целия град — каза Денел. — Ще го оставят да гори цяла нощ. Единственият сектор, който не гори, е този, където е Пътният портал. Събориха всички сгради там, за да направят противопожарен вал.

— Използваха Единствената сила — каза Джесамин зад Талманес. — Усетих го. Черни сестри. Не бих ви съветвала да тръгвате натам.

Джесамин беше единствената останала Родственичка. Другите бяха загинали. Не беше достатъчно силна, за да сътвори портал, но не беше и безполезна. Талманес бе видял как изгори шест тролока, пробии бойната му линия.

При тази схватка беше седял отзад, надвит от болката. За щастие, Джесамин му беше дала някакви билки за дъвчене. От тях главата му се беше замаяла още повече, но болката бе станала поносима. Имаше чувството, че тялото му е в менгеме, което бавно го смачква, но поне можеше все още да се държи на крака.

— Хващаме най-бързия път — каза Талманес. — Кварталът, който не гори, е твърде близо до драконите. Няма да рискувам Тварите на Сянката да открият Алудра и склада ѝ. — „Стига вече да не са го направили.“

Гайбон го изглежда ядосано, но това беше задачата на Бандата. Гайбон беше добре дошъл, но не участваше в командването им.

Силата на Талманес продължи през града нащрек заради възможните засади. Макар да знаеха приблизителното местоположение на склада, стигането до него беше проблематично. Много улици бяха преградени от отломки, огън или от врага. Налагаше се да се провират през тесни улички и проходи, толкова извити, че трудно поддържаха желаната посока.

Пътят им заобикаляше части от града, в които горяха толкова силни пожари, че сигурно пукаха каменната настилка. Талманес зяпаше тези огънове, докато очите му не пресъхнеха, след което повеждаше хората си на още по-големи обходи.

Стъпка по стъпка все пак се приближаваха към склада на Алудра. На два пъти се натъкнаха на тролоци, дебнещи да избиват бежанци. Довършиха ги набързо — останалите стрелци с арбалети свалиха над половината от всяка група преди тролоците да имат време да реагират.

Талманес наблюдаваше отзад, но не смееше да се довери на себе си да се бие повече. Проклетата рана го бе изтощила твърде много. Светлина, защо бе оставил коня си? Е, тролоците бездруго щяха да го подплашат.

„Мислите ми кръжат в кръг.“ Посочи с меча си към една от пресечките. Съгледвачите забързаха напред и огледаха в двете посоки, преди да подадат сигнала „всичко е чисто“. „Едва мога да мисля. Не ми остава още много, преди мракът да ме вземе.“

Първо обаче щеше да се погрижи драконите да се опазят. Трябваше.

Излязоха на позната улица. Близо бяха. От едната страна на улицата горяха сгради. Статуите там приличаха на окаяни души,

пленени от пламъците. Огньовете бушуваха около тях и белият им мрамор бавно се покриваше с черно.

Другата страна на улицата беше затихнала, нищо не гореше там. Хвърляните от пламъците сенки танцуваха и играеха като пияни гуляйджии, гледащи как враговете им горят. Въздухът миришеше потискащо. И сенките, и горящите статуи сякаш се движеха в размътения ум на Талманес. Танцуващи създания от сянка. Умиращи красоти, погълнати от болест по кожата — петносва я, пирува с нея, убива душата...

— Близко сме вече! — каза Талманес и затича трмаво напред. Не можеше да си позволи да ги забави. „Ако тези огньове стигнат до склада...“

Излязоха на обгорено парче земя. Огънят бе дошъл тук и явно си бе отишъл. Доскоро тук се бе издигал голям дървен склад, но беше рухнал. Само гредите тлееха, затрупани с отломки и опърлени трупове на тролоци.

Мъжете се струпаха около него смълчани. Единственият звук бе от пращящите пламъци. Студена пот изби на лицето на Талманес.

— Закъсняхме — прошепна Мелтен. — Вземи са ги, нали? Драконите щяха да гърмят, ако се бяха запалили. Твари на Сянката са дошли, взели са драконите и са запалили склада.

Изморените членове на Бандата се струпаха около Талманес. „Съжалявам, Мат — помисли той. — Опитвахме се...“

Изтреця внезапен гръм. Разтърси Талманес до костите, а мъжете вдигнаха глави.

— Светлина! — възкликна Гайбон. — Тварите на Сянката използват драконите?

— Може би не — отвърна Талманес.

Сила закипя в него и той отново затича напред. Мъжете около него го последваха.

Убийствена болка го жегваше в хълбока с всяка стъпка. Той тичаше по улицата със статуите, с пламъците от дясната му страна и хладното безмълвие отляво.

БУММ.

Взривовете не бяха достатъчно силни, за да са от дракони. Смееше ли да се надява за някоя Айез Седай? Джесамин тичаше,

надигнала поли, с мъжете. Стигнаха ъгъла и се натъкнаха на задните редици на настръхнала сила Твари на Сянката.

Талманес изрева с изненадваща ярост и вдигна меча си с две ръце. Огънят от раната му беше плъзнал през цялото му тяло. Дори пръстите му горяха от него. Имаше чувството, че се е превърнал в една от онези статуи, осъден да изгори с града.

Обезглави един тролок с един размах и се хвърли към следващия. Съществото се отдръпна с почти плавно изящество и извърна към него лице, на което нямаше очи, а наметалото му не се раздвижи от вятъра. Бледите устни се разкривиха в ръмжене.

Талманес усети, че се смее. „Защо не?“ А някои казваха, че нямал чувство за хумор. Задвижи се в Ябълкови цветчета във вятъра и удари напред дивашки, със сила и ярост, неотстъпващи на огъня, който го убиваше.

Мърдраалът явно го държеше в неизгодна позиция. В най-добрия случай на Талманес щеше да му трябва помощ, за да го надвие. Съществото се задвижи като сянка, преливаше от една форма към друга, страховитото му оръжие се стрелкаше към Талманес. Явно знаеше, че трябва само да го пореже.

Успя да го перне по бузата — върхът на меча му докосна кожата и срязва гладка ивица в плътта. Талманес обаче само се изсмя и удари по оръжието със своя меч, при което Сенчестият зяпна от изненада. Не се очакваше хора да реагират така. Трябваше да залитнат от изгарящата болка и да зареват, разбрали, че животът им е свършил.

— Вече ме прободете един от проклетите ви мечове, скапан козешки сине — изкрещя Талманес и нападна неумолимо. „Ковачът удря с чука“. Много неизящна форма. Подхождаше обаче свършено на настроението му.

Мърдраалът се олюля. Талманес замахна плавно назад, изнесе меча си настрани и срязва бледата бяла ръка на съществото при лакътя. Крайникът се изви във въздуха, мечът на Сенчестия изпадна от сгърчените пръсти. Талманес се завъртя за инерция, посече с меча и отреза главата на Сенчестия над ключиците.

Плисна тъмна кръв и съществото падна. Талманес застана над него и мечът изведнъж се оказа твърде тежък, за да може да го удържи. Изплъзна се от пръстите му и издрънча върху каменната настилка. Той

се олюля, изгуби равновесие и започна да пада по очи, но нечия ръка го хвана отзад и го задържа.

— Светлина! — възкликна Мелтен, зяпнал трупа. — *Още един?*

— Открих тайната как се надвиват — прошепна Талманес. — Просто вече трябва да си умрял. — И се изкиска.

Около тях десетки тролоци рухнаха с гърч на земята. Бяха свързани към Сенчестия. Бандата се събра около Талманес. Някои бяха ранени. Мнозина си бяха отишли завинаги.

Мелтен взе меча на Талманес, почисти го и му го подаде. Талманес обаче едва се държеше на крака, тъй че го прибра в ножницата и махна на един от мъжете да му донесе тролокско копие, на което да се подпре.

— Хей, вие! — извика нечий глас. — Които и да сте, благодарим ви!

Талманес закуца напред, а Филджер и Мар избързаха да огледат, без да им трябва заповед. Улицата беше тъмна и затрупана с тролоци, тъй че му трябваше малко време, докато се изкатери над труповете и види кой му вика.

В края на улицата имаше барикада и на нея стояха хора, сред които и жена, вдигнала високо факел. Косата ѝ беше на плитки и носеше проста кафява рокля с бяла престилка. Алудра.

— Войници на Каутон — каза Алудра, не особено впечатлена. — Доста време ви трябваше да дойдете. — В едната си ръка държеше дебел кожен цилиндър, по-голям от мъжки юмрук, с къс черен фитил, прикрепен към него. Талманес знаеше, че избухнат, когато ги запалиш и хвърлиш. Бандата ги беше използвала — мятаха ги с прашки. Не бяха толкова опустошителни като драконите, но все пак бяха мощни.

— Алудра — извика той, — пазиш ли драконите? Моля те, кажи ми, че си ги спасила.

Тя изсумтя и махна с ръка на няколко от хората си да издърпат едната страна на барикадата, та хората на Талманес да могат да минат.

Зад барикадата имаше няколкостотин — а може би няколко хиляди — души. И — Талманес се ухили — стотици дракони.

Бронзовите тръби бяха на талиги, доста маневрени всъщност. Талигите можеше да се закотвят за земята, за да понесат отката, знаеше Талманес, и драконите стреляха, след като разпрегнеха конете. Сега

коне нямаше, но пък хората тук бяха предостатъчно, за да свършат работата им.

— Да не мислиш, че щях да ги *изоставя*? — попита Алудра сърдито. — Тази тълпа не е обучена да стреля с тях. Но могат да теглят талигите не по-зле от коне.

— Трябва да ги изкараме — каза Талманес.

— Да бе, как се сети? — изсумтя Алудра. — Нали точно това се опитвам да направя. Какво ти е на лицето?

— Нищо ми няма. Подпухнало е от много спане.

Алудра го изглежда накриво. „Може би ако се усмихвах повече, когато пускам шеги — помисли той разсеяно и се подпря на стената на барикадата, — щяха да разбират какво имам предвид.“ Това, разбира се, повдигаше друг въпрос: искаше ли да разбират? Често обратното беше по-забавно. Освен това усмихването беше толкова... *крейшищо*. Къде оставаше лукавството? И...

И *наистина* му беше трудно да се съсредоточи. Примига към Алудра, на чието лице се беше изписала загриженост.

— Какво ми е на лицето? — Талманес вдигна ръка към бузата си. Кръв. Мърдраалът. Да. — О, драскотина.

— А тия жилки?

— Жилки ли? — Чак сега погледна ръката си. Черни жилки, като бръшлян, израснал под кожата, бяха плъзнали от китката му към пръстите. И сякаш ставаха все по-тъмни, докато ги гледаше. — О, това ли? Умирам, за съжаление. Ужасно трагично. Не вярвам да ти се намира бренди, нали?

— Аз...

— Милорд! — извика някой.

Талманес примига, а след това се обърна с усилие.

— Да, Филджер?

— Още тролоци, милорд. Много са! Стичат се зад нас.

— Чудесно. Слагайте трапезата. Надявам се, че имаме достатъчно прибори. *Знаех си*, че трябваше да пратим слугинята да донесе още...

— Ти... добре ли си? — попита Алудра.

— Кръв и кървава пепел, жено, *изглеждам* ли ти да съм добре? Гайбон! Отстъплението е отрязано. Колко далече сме от източните порти?

— Източните порти ли? — викна Гайбон. — Половин час преход, може би. Трябва да слезем още надолу по хълма.

— Значи продължаваме — каза Талманес. — Вземи съгледвачите и в челото. Денел, организирай местните да теглят драконите! Бъдете готови да заредите оръжията.

— Талманес — намеси се Алудра. — Много малко драконови яйца и прах ни останаха. Ще ни трябват боеприпаси от Бейрлон. Няколко изстрела от всеки дракон, само толкова мога да ти дам.

— Драконите не правят фронтови части сами по себе си, милорд — обади се Денел. — Трябва им поддръжка, за да спира врага да не се приближи и да ги унищожи. Можем да ги екипираме, но няма да издържим дълго без пехота.

— Точно затова бягаме — каза Талманес. Обърна се, направи една крачка и толкова се замая, че едва не падна. — И мисля... мисля, че ми трябва кон...

Могедиен пристъпи на каменна платформа, зареяна сред открито море. Огледално синята вода се къдреше под каприза на морския бриз, но нямаше вълни. Не се виждаше и суша.

Моридин стоеше в края на платформата, стиснал ръце зад гърба си. Морето пред него гореше. Огънят не изпускаше дим, но беше горещ и водата близо до него съскаше и вреше. Каменен под сред безкрайно море. Вода, която гори. Моридин винаги беше обичал да сътворява невъзможности със своите сънни късчета.

— Седни — каза й, без да се обръща.

Тя се подчини и седна на един от четирите стола, появили се внезапно в средата на платформата. Небето беше тъмносиньо, безоблачно, слънцето бе надвиснало на около три четвъртини от пътя си към зенита. От колко ли време не беше виждала слънцето в Тел-айеран-риод? Напоследък вездесъщата черна буря бе загърнала небето. Но пък това не беше изцяло Тел-айеран-риод. Нито беше сън на Моридин, а... сплав от двете. Като временен навес в единия край на сънния свят. Шупла от слети реалности.

Могедиен носеше рокля в черно и златно, с дантела по ръкавите, смътно наподобяваща паяжина. Само смътно. Добре беше да не се прекалява с дадена тема.

Щом седна, се постара да излъчи самообладание и самоувереност. Някога и двете ѝ идваха лесно. Днес усилието да улови което и да е от двете бе все едно да се опитва да хване семена на глухарче от въздуха, а те да се изплъзват и отлитат от стиснатата ѝ длан. Стисна зъби, ядосана на себе си. Беше една от *Избраните*. Беше карала крале да плачат и армии да тръпнат. Поколения майки бяха плашили децата си с името ѝ. А сега...

Опипа шията си и намери висящия там медальон. Все още беше в безопасност. Знаеше, че е, но допирът все пак ѝ донесе спокойствие.

— Не се успокоявай твърде много от носенето на това — каза Моридин. Вятър лъхна пред него и закъдри девствената повърхност на океана и в този вятър тя долови смътни писъци. — Не си напълно опростена, Могедиен. Това е изпитание. Може би при следващия ти провал ще дам умствения капан на Демандред.

— Демандред иска само едно нещо — изсумтя тя. — Ал-Тор. Всеки, който не го води към целта му, е маловажен за него.

— Подценяваш го — промълви Моридин. — Великият властелин е доволен от Демандред. Много доволен. Ти обаче...

Могедиен се смъкна в стола, отново изтерзана от болката. Болка, каквато малцина на този свят бяха изпитвали. Болка, каквато едно тяло не би трябвало да може да понесе. Вкопчи се в кур'сувra и прегърна сайдар. Това ѝ донесе малко облекчение.

Преди преливането в помещение с кур'сувra беше непоносимо болезнено. Сега, след като тя, а не Моридин носеше медальона, не беше така. „Не просто медальон — помисли тя и го стисна в шепата си. — Самата ми душа.“ Мракът вътре! Никога не си беше помисляла, че точно тя ще се окаже подвластна на едно от тези. Не беше ли тя паякът, внимателна и грижлива във всичко, което правеше?

Пресегна се с другата си ръка и я притисна над тази, която държеше медальона. А ако паднеше, ако някой ѝ го вземеше? Нямаше да го загуби. *Не можеше* да го загуби.

„В това ли съм се превърнала?“ Призля ѝ. „Трябва да се възстановя. Някак.“ С огромно усилие пусна умствения капан.

Последната битка беше дошла. Тролоци вече нахлуваха в южните земи. Беше нова Война на Сянката, но само тя и другите Избрани знаеха по-дълбоките тайни на Единствената сила. Тайните, които онези ужасни жени не бяха успели да изтръгнат от нея...

„Не, не мисли за това.“ За болката, за страданието, за *провала*.

В тази война срещу тях не стояха Стоте етаири, нито Айез Седай със столетия умения и опит. Щеше да докаже себе си, а старите грешки щяха да бъдат забравени.

Моридин продължаваше да се взира в невъзможните пламъци. Единствените звуци идваха от огъня и от водата, която вреше близо до него. Рано или късно щеше да обясни защо я е призовал, нали? Напоследък се държеше все по-странно. Може би лудостта му се връщаше. Някога мъжът на име Моридин — или Ишамаел, или Елан Морин Тедронаи — щеше с удоволствие да е държал кур'сувra за някой от съперниците си. Щеше да е изобретил наказания, възбуден от агонията ѝ.

Имало го беше донякъде в началото. След това... беше загубил интерес. Все повече и повече време прекарваше сам, загледан в огньове и замислен. Наказанията, които бе наложил над нея и Циндейн, изглеждаха почти формални.

Струваше ѝ се много по-опасен така.

Портал проряза въздуха досами платформата.

— Наистина ли е нужно да правим това през ден? — попита Демандред, след като пристъпи в Света на сънищата. Беше висок и красив, с лъскава черна коса и гърбав нос. Удостои с бегъл поглед Могедиен, забеляза умствения капан на шията ѝ и продължи: — Трябва да свърша важни неща, а ти ги прекъсваш.

— Има хора, с които трябва да се срещнеш, Демандред — каза тихо Моридин. — Освен ако Великият властелин не те е провъзгласил за Не'блис, без да ме уведоми, *ще правиш* каквото ти се каже. Играчките ти може да почакаат.

Лицето на Демандред помръкна, но той не възрази. Остави портала да се затвори, след което се отмести встрани и се загледа в морето. Намръщи се. Какво имаше във водите? Могедиен не беше погледнала. Почувства се глупаво, че го беше пропуснала. Къде се беше дянала предпазливостта ѝ?

Демандред се приближи до един от столовете, но не седна. Стоеше загледан в гърба на Моридин. *Какво* беше правил Демандред? Откакто бе обвързана с умствения капан, Могедиен беше изпълнявала повелите на Моридин, но така и не бе намерила отговор за Демандред.

Отново потръпна при мисълта за всички тези месеци под властта на Моридин. „Ще си отмъстя.“

— Освободил си Могедиен — каза Демандред. — А тази... Циндейн?

— Тя не е твоя грижа — отвърна Моридин.

Могедиен не беше пропуснала да забележи, че Моридин все още носи умствения капан на Циндейн. Циндейн. Означаваше „последен шанс“ на Старата реч, но истинското естество на жената беше тайна, която Могедиен *все пак* бе разкрила. Моридин лично беше спасил Ланфеар от *Синдхол*, беше я освободил от съществата, които се угощаваха от способността ѝ да прелива.

За да я спаси и за да я накаже, разбира се, Моридин я беше убил. Това бе позволило на Великия властелин да плени отново душата ѝ и да я постави в ново тяло. Жестоко, но много ефикасно. Точно това решение, което Великият властелин предпочиташе.

Моридин се беше съсредоточил върху огньовете си, а Демандред — върху него, тъй че Могедиен използва възможността да се измъкне от стола си и да пристъпи до ръба на каменната платформа. Водата долу беше съвършено бистра. През нея съвсем ясно можеше да види хора. Плуваха, с крака оковани към нещо дълбоко долу и с вързани отзад ръце. Полюшваха се като водорасли.

Бяха хиляди. И всички гледаха нагоре с ококорени, изпълнени с ужас очи. Бяха пленени в състояние на вечно удавяне. Не мъртви, не им беше позволено да умрат, но непрекъснато зяпваха за въздух и намираха само вода. Пред очите ѝ нещо тъмно отдолу придърпа един от тях в дълбините. Кръв се надигна като разцъфващ цвят и накара другите да започнат да се борят още по-отчаяно.

Могедиен се усмихна. Хубаво беше да вижда как и други страдат. Тези можеше да са само плод на въображение, но беше възможно и да са хора, провалили Великия властелин.

До платформата се отвори нов портал и през него пристъпи непозната жена. Имаше обезпокоително неприятни черти, с крив и в същото време закръглен като патладжан нос и светли кривогледи очи. Носеше рокля, която претендираше да е фина, от жълта коприна, но само подчертаваше грозотата ѝ.

Могедиен се подсмихна презрително и се върна на стола си. Защо Моридин допускаше непозната на срещите им? Тази жена можеше да

прелива. Трябваше да е някоя от онези некадърни жени, които се наричаха Айез Седай в този Век.

„Вярно — помисли Могедиен, — могъща е.“ Как беше пропуснала да забележи жена с този талант сред Айез Седай? Източниците ѝ бяха засекли онази нещастна въртиопашка Нинив почти мигновено, но бяха пропуснали тази стара вещица. Как така?

— С тази ли искаш да се срещнем? — попита изкривил устни Демандред.

— Не — отвърна разсеяно Моридин. — Срещали сте Хессалам преди.

Хессалам? Означаваше... „без прошка“ на Древната реч. Жената срещна гордо погледа на Могедиен. В позата ѝ имаше нещо познато.

— Трябва да свърша някои неща, Моридин — каза новодошлата. — По-добре да беше...

Могедиен ахна. Този глас...

— Няма да ми говориш с този тон — прекъсна я тихо Моридин, без да се обърне. — Нито на мен, нито на никого от нас. В момента дори Могедиен е по-привилегирована от теб.

— Грендал? — попита с ужас Могедиен.

— Не използвай това име! — Моридин се обърна рязко към нея, горящата вода зад него лумна. — То ѝ беше отнето.

Грендал — Хессалам — седна, без да погледне повече Могедиен. Да, поведението ѝ беше същото. *Наистина* беше тя.

Могедиен едва сподави кикота си. Грендал винаги беше използвала външността си като тояга за бой. Е, сега беше тояга от друг тип. Колко прелестно! Тази жена определено трябваше да се *гърчи* отвътре. Какво бе направила, за да си спечели такова наказание? Висотата на Грендал — авторитетът ѝ, митовете, разказвани за нея — всички бяха свързани с красотата ѝ. Сега какво? Щеше ли да започне да търси най-ужасните живи хора, за да ги държи като домашни любимци, единствените, които можеха да съперничат на нейната грозота?

Този път Могедиен все пак се изсмя. Тих смях, но Грендал го чу. И я изгледа с такъв гняв, че можеше сам по себе си да запали част от океана.

Могедиен ѝ отвърна със спокоен поглед, вече много по-уверена. Устоя на подтика да погали кур'сувря. „Поднеси ми каквото поискаш,

Грендал — помисли тя. — Вече сме на равни позиции. Ще видим коя ще свърши тази предстояща надпревара.“

Задуха по-силен вятър и морето се развълнува, но самата платформа остана стабилна. Моридин остави огъня си да угасне и наоколо се надигнаха вълни. Могедиен успя да различи тела сред тези вълни, не повече от тъмни сенки. Някои бяха мъртви. Други се бореха да изплуват на повърхността, освободени от веригите си, но щом се доближеха за глътка въздух, нещо винаги ги повличаше отново надолу.

— Малко сме вече — каза Моридин. — Четирима и онзи, който беше наказан най-много, само това остана. По определение, това ни прави най-силните.

„Някои от нас — помисли Могедиен. — Един от нас бе убит от ал-Тор, Моридин, и беше нужна намесата на Великия властелин, за да бъде върнат.“ Защо Моридин изобщо не беше наказан за своя провал? Е, добре беше да не се търси много справедливост в делата на Великия властелин.

— Да, твърде малко сме. — Моридин махна с ръка и до платформата се появи каменна врата. Не портал, просто врата. Това беше сънен къс на Моридин — можеше да го владее. Вратата се отвори, през прага прекрачи мъж и застана на платформата.

Беше тъмнокос, с чертите на салдеец — извит като клюн нос и леко дръпнати очи. Беше висок и красив. Могедиен го позна.

— Водачът на онези новооперени мъже Айез Седай? Познавам го. Той е Маз...

— Това име е отменено — каза Моридин. — Когато сме Избрани, всички ние отхвърляме онова, което сме били, и имената, с които са ни наричали хората. От този миг този мъж ще бъде известен само като М'хаил. Един от Избраните.

— Избран? — Хессалам сякаш се задави на думата. — Това дете? Той... — И изведнъж млъкна.

Не беше тяхна работа да обсъждат, ако някой бъдеше Избран. Можеха да спорят помежду си, дори да заговорничат, стига да го правеха внимателно. Но оспорването на решения на Великия властелин... това не бе позволено. Изобщо.

Хессалам не каза нищо повече. Моридин нямаше да посмее да нарече този мъж Избран, ако Великият властелин не го беше решил. Таим... М'хаил... казваха, че е силен, може би силен колкото всеки от

тях, но издигането на някого от този Век, с цялото невежество на днешните... глождеше я мисълта, че този М'хаил ще бъде приетан като равен на тях.

— Виждам негодуванието в очите ви — каза Моридин на тримата, — макар че само една прояви глупостта да отвори уста да го изрече. М'хаил е спечелил наградата си. Твърде много от нас се хвърлиха в двубои с ал-Тор, докато се предполагаше, че е слаб. Вместо това М'хаил спечели доверието на Луз Терин, а след това му бе възложено обучението на неговите оръжия. Той отглежда ново поколение Властелини на ужаса за каузата на Сянката. Какво имате вие тримата да покажете за работата си, откакто бяхте освободени?

— Ще научиш за плодовете, които съм пожънал, Моридин — каза Демандред. — И ще ги получиш. Само не забравяй искането ми: аз се изправям срещу ал-Тор на полето на битката. Неговата кръв е моя и ничия друга. — Погледна ги един по един в очите, а накрая впи погледа си в М'хаил. Имаше сякаш някаква фамилиарност помежду им. Двамата явно се бяха срещали и преди.

„Този ще ти бъде съперник, Демандред — помисли Могедиен. — Искане ал-Тор точно толкова, колкото и ти.“

Демандред търпеше някаква промяна в последно време. Някога щеше да му е все едно кой ще убие Луз Терин... стига той да умре. Какво го караше да настоява точно той да извърши деянието?

— Могедиен — каза Моридин. — Демандред има планове за предстоящата война. Ти трябва да му помагаш.

— Да му помагам? Аз...

— Толкова бързо ли се самозабравяш, Могедиен? — Гласът на Моридин бе мек като коприна. — Ще правиш каквото ти се каже. Демандред иска да наблюдаваш една от армиите, която засега е лишена от надлежен надзор. Изречеш ли и една дума на възражение, ще разбереш, че болката, която понасяше досега, е само сянка на истинската агония.

Ръката ѝ посегна към кур'суврата на шията ѝ. Тя го погледна в очите и усети как цялата ѝ самоувереност се изпари. „Мразя те — помисли тя. — Мразя те, че ми причиняваш това пред другите.“

— Последните дни са пред нас — заяви Моридин, обърнал се с гръб към тях. — В тези часове ще получите сетните си награди. Ако

имате недоволства, загърбете ги. Ако имате заговори, довършете ги. Довършете последните си игри, защото това... това е краят.

Талманес лежеше на гръб, зяпнал в тъмното небе. Облаците сякаш отразяваха светлината отдолу, светлината на един умиращ град. Това не беше правилно. Светлината трябваше да идва отгоре, нали?

Беше паднал от коня скоро след като поеха към градската порта. Можеше да си спомни това — поне повечето пъти. Трудно му беше да мисли от болката. Някакви хора си крещяха един на друг.

„Трябваше да... Трябваше да изтормозя Мат повече“, помисли той и усети как от усмивката му устните му се пукат. „Тъп момент да мисля за такива неща. Трябва да... трябва да намеря драконите. Или вече ги намерихме...?“

— Казвам ви, проклетите неща не действат така! — Гласът на Денел. — Не са проклети Айез Седай на колела. Не можем да направим огнен вал. Можем да мятате тия метални топки през тролоците.

— Те избухват — Гласът на Гайбон. — Можем да използваме допълнителните им качества, както казвам.

Талманес се унесе и очите му се затвориха.

— Топките избухват, да — рече Денел. — Но първо трябва да ги хвърлиш. Да ги наредиш всички в редица и да оставиш тролоците да ги прегазят няма да свърши много работа.

Нечия ръка разтърси рамото му.

— Лорд Талманес — каза Мелтен. — Няма нищо безчестно да позволите да свърши вече. Знам, че болката е голяма. Дано прегръдката на Майката ви приюти.

Изстърга изваден от ножницата меч. Талманес се вцепени.

И откри, че наистина, *наистина* не иска да умре.

Отвори с усилие очи и вдигна ръка към Мелтен, който стоеше над него. Джесамин също беше тук, със скръстени ръце и угрижен поглед.

— Помогни ми да се изправа — изпъшка Талманес.

Мелтен се поколеба, но се подчини.

— Не трябва да стоите — каза Джесамин.

— По-добре е, отколкото да ме обезглавят с чест — изръмжа Талманес и стисна зъби да надвие болката. Светлина, неговата ръка ли

беше това? Беше толкова черна, все едно беше овъглена в огън. — Какво... какво става?

— Заклещени сме, милорд — каза мрачно Мелтен. Явно ги смяташе всички вече за мъртви. — Денел и Гайбон спорят как да се поставят драконите за последен отпор. Алудра претегля зарядите.

Талманес, най-сетне вдигнал се на крака, рухна безсилно в ръцете на Мелтен. Пред него две хиляди души се бяха струпали на големия градски площад. Бяха се присвили като мъже в дивата пустош, търсещи да се стоплят един друг в студена нощ. Денел и Гайбон бяха подредили драконите в извит навън полукръг, сочещ към центъра на града, с бежанците отзад. Бандата вече се бе посветила на обслужването на драконите. Три чифта ръце бяха нужни за всяко оръжие. Почти всички мъже от Бандата имаха поне малка тренировка за това.

Сградите наблизко горяха, но светлината вършеше странни неща. Защо не стигаше до улиците? Всички те бяха много тъмни. Все едно бяха боядисани. Като...

Примига, за да махне сълзите от болката от очите си, и бавно осъзна. Тролоци изпълваха улиците като мастило, потекло към полукръга от дракони, насочен срещу тях.

Нещо задържаше чудовищата засега. „Изчакват, докато всички се съберат за щурм“, помисли Талманес.

Отзад се чува викове и ръмжене. Талманес се обърна рязко и се вкопчи в рамото на Мелтен, щом светът се килна. Пое дъх. Болката... болката всъщност се притъпяваше. Като пламъци, тлеещи по гаснеща жарава. Беше се угощавала с него, но не беше останало много от него за ядене.

Щом светът се закрепил, Талманес видя какво предизвиква ръмженето. Площадът, на който бяха, опираше до градската стена, но гражданите и войниците се бяха задържали на разстояние от стената, защото беше затрупана с тролоци, като дебел пласт мръсотия. Вдигаха оръжия във въздуха и ревяха на хората долу.

— Хвърлят копия по всеки, който се приближи — каза Мелтен. — Надявахме се да стигнем до стената, а след това покрай нея и до портата, но не можем — не и докато тези чудовища хвърлят смърт по нас. Всички други пътища са отрязани.

Алудра се доближи до Гайбон и Денел и каза:

— Мога да поставя зарядите под драконите. — Каза го тихо, но не толкова тихо, колкото трябваше. — Ще ги унищожат. Ще наранят и хората обаче.

— Направи го — отвърна й Гайбон. — Това, което ще направят тролоците, е много по-лошо, а не можем да позволим драконите да попаднат в ръцете на Сянката. Точно затова изчакват те. Водачите им се надяват, че един внезапен щурм ще им даде време да ни надвият и да ги завладеят.

— Идат! — извика един войник откъм драконите. — Светлина, тръгват!

Тъмната тиня от Твари на Сянката закипя по улиците. Зъби, нокти, почти човешки очи. Тролоците прииждаха от всички страни, жадни да убиват. Талманес с мъка си пое дъх.

Викове на стените станаха още по-възбудени. „Обкръжени сме — помисли той. — Притиснати сме към стената, хванати сме в капан. Ще...”

Притиснати към стената.

— Денел! — извика Талманес над врявата. Капитанът на драконите се обърна от бойната си линия, където мъжете чакаха със запалената прахан за сигнала да изстрелят единствения залп, с който разполагаха.

Талманес си пое дълбоко дъх и дробовете му пламнаха.

— Каза ми, че можеш да срутиш вражеско укрепление само с няколко изстрела.

— Разбира се — извика Денел. — Но нали не се опитваме да влезем... — И млъкна.

„Светлина — помисли Талманес. — Всички сме толкова изтощени! Трябваше да се сетим за това!”

— Вие, в средата, драконово отделение Ридън, кръгом! — изкрещя Талманес. — Останалите, стойте на позиция и огън по настъпващите тролоци! Хайде, действай, действай!

Дракониците се раздвижиха трескаво, Ридън и хората му припряно заобръщаха оръжията, заскърцаха колела. Другите дракони откриха залпов огън към улиците. Гърмежите бяха оглушителни и караха бежанците да пицят и да затискат ушите си. Приличаше на края на света. Стотици, хиляди тролоци падаха в локви кръв, докато

драконовите яйца избухваха сред тях. Площадът се изпълни с бял пушек, който бълваше от устата на драконите.

Бежанците, вече изплашени до смърт, запищяха, щом драконите на Ридън се обърнаха срещу тях, и повечето се хвърлиха на земята от страх, отваряйки път. Път, който оголи гъмжащата от тролоци крепостна стена. Редицата дракони на Ридън се извъртяха така, че дулата им се насочиха към един и същи участък от градската стена.

— Дайте на мен! — извика Талманес и протегна ръка. Един от дракониците се подчини и му подаде факла и Талманес се оттласна от Мелтен, решен да стои сам в този съдбовен миг.

Гайбон пристъпи зад него.

— Тези стени са на стотици години. Клетият ми град. Клетият ми град...

— Вече не е твойт град. — Талманес вдигна горящата факла високо, непоколебим пред гъмжащата от тролоци стена, с горящия град зад гърба му. — Техен е.

Размаха главнята във въздуха, после рязко я смъкна — сигналът за огън. Драконите изреваха.

И стената пред тях се пръсна, все едно беше от дървени кубчета, изритани от дете.

ГЛАВА 1

НА ИЗТОК ВЯТЪРЪТ ЗАДУХА

Колелото на Времето се върти и Вековете идват и си отиват, оставяйки спомени, които се превръщат в легенди. Легендите заглъхват в мит и дори митът отдавна е забравен, когато породилият го Век се върне отново. В един Век, наричан от някои Третия век, Век, чието идване предстои и Век отдавна отминал, над Мъгливите планини се надигна вятър. Вятърът не беше началото. Няма начала, нито краища при въртенето на Колелото на Времето. Но беше *някакво* начало.

На изток задуха вятърът, спуснал се от стръмните планини надолу през запустели хълмове. Навлезе в тъй наречения Западен лес, място изобилствало някога с бор и кожолист. Тук вятърът намери гъсто сплетени трънаци и само тук-таме по някой висок дъб. Дървесата изглеждаха поразени от болест, с унило провиснали клони и белеща се кора. Другаде иглички бяха нападали от боровите и бяха загърнали земята с кафява завивка. Не напъпваха млади филизи по голите като скелети клони на Западния лес.

На североизток задуха вятърът, през храсталаци, които працияха и пукаха, щом ги разтърсеше. Беше нощ и мършави лисици ровеха в гниещата горска пръст в напразно дирене на плячка или леш. Не ехтеше зов на пролетни птици и — най-поразителното — вълчийт вой бе замлъкнал над земята.

Вятърът задуха и над Таренов сал. Над онова, което бе останало от него. Градчето бе чудесно някога, според местните мерки. Тъмни сгради на основи от червен камък, калдъръмена улица, градче, вдигнато при излаза към земята, позната като Две реки.

Димът отдавна бе престанал да се вдига от изгорелите сгради, но малко бе останало от градчето за пресъграждане. Подивели псета ровеха из сметта. Вдигнаха прегладнели очи нагоре, докато вятърът подминаваше.

Вятърът прехвърли реката на изток. Тук купища бегълци, понесли запалени факли, вървяха по дългия път от Бейрлон към Бели мост въпреки късния час. Бяха окаяни хора, с наведени глави и изгърбени рамене. Някои имаха смуглата кожа на доманци, протритото им облекло издаваше несгодите в прехвърлянето на планините. Други идваха от още по-далече. Тарабонци с изнурени очи над мръсни була. Селяни с жените им от Северен Геалдан. Всички бяха чули мълвата, че в Андор има храна. Че в Андор има надежда.

Дотук все още не бяха намерили ни едното, ни другото.

На изток задуха вятърът, покрай реката, която лъкатушеше между селски ниви без жита. Ливади без трева. Овощни градини без плодове.

Изоставени села. Дървета като кокали, с оглозгана плът. Гарвани, нацакали в клоните им. Измършавели зайци и по-едър дивеч ровеха тук-там в изсъхналата трева. Над всичко това вездесъщите облаци затискаха земята. Понякога от тази облачна пелена бе трудно да се разбере ден ли е, или нощ.

Щом доближи величавия град Кемлин, вятърът свърна на север, далече от горящия град — оранжев, червен и яростен огън, който бълваше черен дим към гладните облаци горе. Войната бе стигнала Андор в безмълвната нощ. Прииждащите бежанци скоро щяха да разберат, че вървят към гибел. Не беше изненадващо. Опасността дебнеше във всички посоки. Единственият начин да избегнат приближаването си към нея бе да останат на място.

На север задуха вятърът, над насядали край пътищата хора, сами или на малки групи, с изпълнени с безнадеждност очи. Някои лежаха по земята прегладнели, загледани в ръмжащите кипнали облаци горе. Други се тътреха напред, макар да не знаеха към какво. Последната битка, на север, каквото и да означаваше това. Последната битка не беше надежда. Последната битка беше смърт. Но беше място, където трябва да си, където трябва да *идеш*.

Във вечерния сумрак вятърът достигна голяма войска далече на север от Кемлин. Поле сред осеяната с гори околност, сега обрасло с палатки като гъби по гнил дънер. Десетки хиляди войници чакаха край лагерните огньове.

Вятърът задуха на пориви и захвърля дим от огньовете в лицата на войниците. Хората тук не показваха същото чувство на

безнадеждност като бежанците, но на лицата им се четеше страх. Виждаха залинялата от болест земя. Усещаха облаците горе. Знаеха.

Светът умираше. Войниците се взираха в пламъците и гледаха как поглъщат дървото. Въглен след въглен онова, което бе живо доскоро, ставаше на прах.

Отряд мъже оглеждаха броня, започнала да ръждясва, въпреки че беше добре смазана. Айилци с бели халати носеха вода — воители, които бяха отказали да вземат отново оръжия, въпреки че бяха отслужили своя тох. Наплашени слуги, сигурни, че утрешният ден ще донесе война между Бялата кула и Преродения Дракон, подреждаха припаси в разтърсвани от вятъра палатки.

Мъже и жени шепнеха истината в нощта. *Краят е дошъл. Краят е дошъл. Светът ще пропадне. Краят е дошъл.*

Смях накъса въздуха.

Топла светлина се изливаше от една голяма палатка близо до центъра на лагера, изригваше навън покрай входното платнище и изпод платнените стени.

Вътре в тази палатка Ранд ал-Тор — Прероденият Дракон — се смееше, отметнал глава.

— Та какво направи тя? — попита Ранд, след като спря да се смее. Наля си чаша червено вино, а после друга за Перин, който се изчерви.

„Станал е по-корав — помисли Ранд, — но някак си не е изгубил невинността си. Не напълно.“ За Ранд това изглеждаше удивително. Чудо, като бисер, намерен в риба. Перин беше силен, но силата му не го беше прекършила.

— Е — заговори Перин, — знаеш каква е Марин. Успява понякога даже на *Кен* да гледа като на дете, което има нужда от майка. Когато ни намери с Файле легнали там на пода като двама глупави млади... ами, мисля, че се разкъсваше между желанието да ни се изсмее или да ни прати в кухнята да мием паници. Та да не направим някоя беля.

Ранд се усмихна, докато се опитваше да си го представи. Перин — якият Перин — толкова слаб, че едва можеше да върви. Образът беше нелеп. Искаше му се да допусне, че приятелят му преувеличава, но Перин нямаше и косъм нечестност на главата си. Странно колко

много у един човек може да се промени, докато сърцевината му си остава съвсем същата.

— Та както и да е — каза Перин, след като отпи от виното си, — Файле ме вдигна от пода, качи ме на коня ми и двамата се перчихме и се правехме на важни. Аз не направих много. Боят бе спечелен от другите... нямаше да мога и чаша да вдигна до устните си. — Замълча и златните му очи заблестяха унесено. — Трябва да си горд с тях, Ранд. Без Данил, баща ти и бащата на Мат, без всички тях нямаше да постигна и половината. Не, десетина нямаше да постигна.

— Вярвам го. — Ранд погледна виното си. Луз Терин беше обичал вино. Част от него — онази далечна част, спомените на един мъж, който е бил някога — бе недоволна от качеството. Малко вина в днешния свят можеше да се сравнят с прочутите сортове от Приказния век. Поне нито едно от тези, които бе опитвал.

Отпи малка глътка и остави чашата. Мин все още спеше в друга част на палатката, отделена със завеска. Събития в сънищата му го бяха събудили. Беше се зарадвал от идването на Перин, отвлякло ума му от онова, което бе видял.

„Миерин...“ Не. Нямаше да позволи онази жена да го разсее. Може би това беше смисълът на видяното в съня.

— Ела с мен — каза Ранд. — Трябва да проверя някои неща за утре.

Излязоха в нощта. Няколко Деви тръгнаха след тях, щом Ранд се запъти към Себбан Балвер, чиито услуги Перин му беше заел. Нещо, което напълно устройваше Балвер, склонен да гравитира към хората с най-голяма власт.

— Ранд? — попита Перин, закрачил до него с ръка на Мах'алейнир. — Вече ти разказах за всичко това. За обсадата на Две реки, за боя... Защо отново ме разпитваш?

— Питам те за събитията, Перин. Питам за случилото се, но не те питам за хората, на които се е случило. — Погледна го и направи кълбо светлина, за да могат да виждат в нощта. — Трябва да помня хората. Да забравям за тях е грешка, която твърде често допусках в миналото.

Вятърът носеше мириса на огънове от лагера на Перин наблизо и кънтежа на ковашки чукове. Ранд беше чул приказките за откритите отново оръжия, изковани със Силата. Ковачите на Перин работеха

извънредно, като изтощаваха докрай двамата му ашамани, за да направят колкото може повече.

Ранд му беше отстъпил толкова ашамани, колкото можеше да задели, най-вече защото — веднага след като бяха чули — го бяха посетили десетки Деви, за да настояват за изковани със Силата върхове на копия. „Съвсем логично е, Ранд ал-Тор — беше му обяснила Берална. — Неговите ковачи могат да направят четири остриета за копия срещу един меч.“ И се беше намръщила на думата „меч“ все едно тя имаше вкуса на морска вода.

Ранд никога не беше вкусвал морска вода. Луз Терин беше. Знанието на такива неща много го бе притеснявало някога. Вече се беше научил да приема тази част от себе си.

— Можеш ли да повярваш какво е станало с нас? — попита Перин. — Светлина, понякога се чудя кога мъжът с това разкошно облекло, тоест аз самият, ще ме навика и ще ме прати да изрина торта от конюшните, защото забравям къде ми е мястото.

— Колелото тъче така, както то само пожелае, Перин. Станали сме това, което е трябвало да станем.

Перин кимна. Крачеха по пътеката между палатките, огряна от кълбото светлина над дланта на Ранд.

— Какво е... усещането? — попита Перин. — От онези спомени, които си придобил?

— Имал ли си някога сън, който, щом се събудиш, го помниш с безукорна яснота? Не сънят, който бързо изтлява, а такъв, който остава с теб през целия ден?

— Да — отвърна Перин със странна сдържаност. — Да, мога да кажа, че съм имал.

— Същото е — каза Ранд. — Мога да си спомня, че съм Луз Терин, мога да си спомня как правя каквото е правил той, така, както човек помни свои действия насън. Аз бях този, който ги правеше, но не ги харесвам непременно... нито мисля, че бих извършил същите действия, ако бях в будния си ум. Това не променя факта, че в съня изглеждаха правилни.

Перин кимна.

— Той е аз — добави Ранд. — И аз съм той. Но в същото време не съм.

— Е, все още изглеждаш като себе си — каза Перин, макар Ранд да долови леко колебание на думата „изглеждаш“. А ако Перин беше казал „миришеш“? — Не си се променил *чак* толкова много.

Ранд едва ли можеше да му обясни, без да прозвучи безумно. Личността, в която се бе превърнал, откакто бе понесъл мантията на Преродения Дракон... това не беше просто поза, не беше просто маска.

Беше това, което бе той. Не се беше променил. Не се беше преобразил. Просто беше *приел*.

Това не означаваше, че има отговори за всичко. Въпреки четиристотинте години спомени, вгнездени в ума му, все още се безпокоеше какво трябва да направи. Луз Терин не беше знаел как да запечата Въртела. Опитът му бе довел до катастрофа. Покварата, Разрушението, всичко това — заради един несвършен затвор с печати, които вече бяха чупливи.

Един отговор непрекъснато се връщаше в ума му. Опасен отговор. Отговор, който Луз Терин не бе обмислял.

А ако отговорът *не беше* в запечатването на Тъмния отново? Ако отговорът, окончателният отговор, бе нещо друго? Нещо по-трайно?

„Да — помисли си за хиляден път Ранд. — Но възможно ли е?“

Стигнаха до палатката, в която работеха писарите, и Девите се развърнаха във ветрило зад тях, а Ранд и Перин влязоха.

— Милорд Дракон. — Балвер се поклони сковано, застанал до маса с карти и купища хартия.

— Докладвай — каза Ранд.

— Редран ще дойде. Кралицата на Андор го е повикала, като му е обещала портали, направени от онези нейни Родственички. Според нашите очи в двора му той е ядосан, че му трябва нейната помощ, за да дойде, но е настойчив, че трябва да бъде на това събрание — макар и само за да не изглежда пренебрегнат.

— Чудесно — каза Ранд. — Елейн нищо ли не знае за шпионите ти?

— Милорд! — отвърна възмутено Балвер.

— Разкрил ли си кой шпионира за нея сред нашите писари? — попита Ранд.

— Никой не... — започна Балвер.

— Все трябва да има някой, Балвер — прекъсна го Ранд с усмивка. — Самата тя всъщност ме научи как да правя това в края на

краищата. Все едно. От утре намеренията ми ще бъдат ясни за всички. Няма да са нужни повече тайни.

„Никакви освен тези, които държа най-близо до сърцето си.“

— Това означава, че всички ще са тук за събранието, нали? — попита Перин. — Всички важни владетели? Тийр и Иллиан?

— Амирлин убеди всички да присъстват — каза Балвер. — Имам копия на отговорите им, ако желаете да ги видите, милорди.

— Да — каза Ранд. — Прати ги в палатката ми. Ще ги прегледам тази нощ.

Трусът дойде внезапно. Писарите награбиха купища хартия и се развикаха, столовете и масите падаха с трясък. Отвън се разнесоха мъжки викове, едва доловими над шума от кършещи се дървета и дрънчащи оръжия. Земята простена с глух тътен.

Ранд го усети като болезнен спазъм в мускулите.

Далечен гръм разтърси небето, като закана за предстоящи неща. Трусът заглъхна. Писарите стояха, стиснали купчините хартия, сякаш ги беше страх да ги пуснат.

„Тя наистина е тук — помисли Ранд. — Не съм готов... не сме готови... но тя все едно вече е тук.“

Беше прекарал много месеци в страх от този ден. Откакто тролоците бяха дошли в нощта, откакто Лан и Моарейн го бяха извели от Две реки, се беше страхувал от предстоящото.

Последната битка. Краят. Ала сега усети, че не изпитва страх от предстоящото. Тревога, но не и страх.

„Идвам да се изправа срещу теб“, помисли Ранд.

— Кажете на хората — обърна се той към писарите. — Поставете предупреждения. Трусове ще продължат. Ще има бури. Ужасни. Ще има Разрушение и не можем да го избегнем. Тъмния ще се опита да стрие този свят на прах.

Писарите закимаха, споглеждаха се угрижено на светлината на лампите. Перин замислено кимна, сякаш на себе си.

— Някакви други новини? — попита Ранд.

— Кралицата на Андор може би замисля нещо тази нощ, милорд — каза Балвер.

— „Нещо“ не е особено точна дума, Балвер.

— Съжалявам, милорд. Все още не знам нищо повече. Току-що получих новината. Кралица Елейн е била събудена от някой от

съветниците й, преди малко. Нямам човек достатъчно близо, за да разбере защо.

Ранд се намръщи, отпуснал ръка на меча на Ламан на кръста си.

— Може просто да са планове за утре — каза Перин.

— Може — отвърна Ранд. — Уведоми ме, ако откриеш нещо, Балвер. Благодаря ти. Добре се справяте тук.

Балвер изправи рамене. В тези дни — толкова мрачни дни — всеки се стремеше да направи нещо полезно. Балвер беше най-добрият в това, което правеше, и беше уверен в способностите си. Все пак не беше лошо Ранд да му напомни това. Беше си похвала. Особено ако те хвали Прероденият Дракон.

Излязоха от палатката и Перин каза:

— Притеснен си. От това, за което са събудили Елейн.

— Не биха я събудили без сериозна причина — отвърна Ранд. — Предвид състоянието й.

Бременна. Бременна с *негови* деца. Светлина! Току-що го беше научил. Защо тя не му беше казала?

Отговорът беше прост. Елейн можеше да усеща чувствата на Ранд така, както той нейните. Трябваше да е усетила как се чувстваше, наскоро. Преди Драконова планина. Когато...

Не бе искала да го натовари и с една бременност, докато бе в такова състояние. Освен това и той в последно време не беше особено лесен за намиране.

Все пак беше стъписващо.

„Ще ставам баща“, помисли той, не за първи път. Да, Луз Терин беше имал деца и Ранд можеше да си спомни за тях и за обичта си към тях. Не беше същото.

Той, Ранд ал-Тор, щеше да стане баща. Стига да спечелеше Последната битка.

— Не биха я събудили без сериозна причина — продължи той. — Притеснен съм, не заради това, което може да се е случило, а заради възможното разсейване. Утре е важен ден. Ако Сянката има някакво подозрение за важността на утрешния ден, ще опита каквото може, за да ни попречи да се съберем, да се обединим.

Перин се почеса по брадата.

— Имам хора близо до Елейн. Хора, които следят нещата и ми докладват.

Ранд вдигна ръка.

— Да идем да поговорим с тях. Много неща имам да свърша тази нощ, но... Да, не мога да оставя това да ми се изплъзне.

Забързаха към лагера на Перин. Телохранителките ги последваха като сенки с була и копия.

Нощта беше някак странно стихнала. Егвийн, в палатката си, се мъчеше над писмо до Ранд. Не беше сигурна дали иска да го изпрати. Працането не беше важно. Писането на писмото обаче ѝ помагаше да подреди мислите си, да реши какво точно иска да му каже.

Гавин се вмъкна и наметалото му на Стражник прошумоля.

— Ще останеш ли? — попита Егвийн и топна перото в мастилницата. — Или пак ще излезеш?

— Не ми харесва тази нощ, Егвийн. Усещам, че нещо не е наред.

— Светът затаява дъх, Гавин, в очакване на утрешните събития. Прати ли вестта до Елейн, както помолих?

— Да. Но тя сигурно спи. Много е късно там.

— Ще видим...

След малко от лагера на Елейн пристигна вестonosец с малко сгънато писмо. Егвийн го прочете и се усмихна.

— Хайде — каза на Гавин, стана и взе няколко неща. Махна с ръка и въздухът се разцепи от портал.

— Пътуваме до там? — учуди се Гавин. — Съвсем наблизо е.

— Ако идем пеш, тя би трябвало да излезе да ме посрещне — каза Егвийн, докато Гавин прекрочваше през портала, за да провери дали е безопасно. — Не искам да се разбере, че сме се срещали.

„Сюан би убила за тази способност“, помисли си, докато минаваше през портала. Колко още заговори щеше да е скроила онази жена, ако можеше да посещава други толкова бързо, тихо и лесно?

Озова се до топъл мангал и погледна Елейн. Кралицата носеше светлозелена рокля, коремът ѝ беше издут от бебетата вътре. Тя пристъпи към Егвийн и целуна пръстена ѝ. Биргит стоеше до входа на палатката, скръстила ръце, както винаги облечена с късия си червен жакет и широките небесносини панталони, златната ѝ плитка спусната над рамото.

— Изненадан съм, че си будна — каза Гавин на сестра си.

— Очаквам донесение — отвърна Елейн и покани с жест Егвийн да седнат на двата тапицирани стола до горящия мангал.

— Нещо важно ли? — попита Егвийн.

Елейн се намръщи.

— Джесамин отново забрави да се обади от Кемлин. Оставих я с изрични заповеди да ме известява на всеки два часа, но тя още се бави. Светлина, сигурно не е нищо важно. Все пак помолих Сериния да отиде на терена за Пътуване да провери какво става. Надявам се, че нямаш нищо против.

— Трябва да си почиваш — каза Гавин.

— Много ти благодаря за съвета — отвърна Елейн. — Ще го пренебрегна, точно както пренебрегнах Биргит, когато ми каза същото. — После продължи официално: — Майко, какво да обсъдим?

Егвийн ѝ подаде писмото, над което се беше трудила.

— До Ранд ли е? — попита Елейн.

— Гледната ти точка за него е различна от моята. Кажи ми какво мислиш за това писмо. Може да не му го изпратя. Още не съм решила.

— Тонът е... доста твърд — отбеляза Елейн, след като го прегледа.

— Той май не реагира на нищо друго.

— Може би просто трябва да го оставим да направи каквото иска.

— Да счупи печатите? — попита Егвийн. — Да освободи Тъмния?

— Защо не?

— Светлина, Елейн!

— Трябва да се случи, нали? — попита Елейн. — В смисъл, Тъмния ще бъде освободен. Той на практика вече е свободен.

Егвийн се потърка по слепоочията.

— Има разлика между това да докосва света и да е на свобода. През Войната на Силата Тъмния изобщо не е бил освобождаван истински в света. Въртелът му е позволявал да го докосва, но е бил запечатан, преди да успее да се измъкне. Ако Тъмния беше влязъл в света, самото Колело щеше да се е счупило. Ето, донесох това да ти го покажа.

И извади свитък бележки от чантата си. Листовете бяха събрани припряно от библиотекарите на Тринайсетия депозитар.

— Не казвам, че не трябва да счупим печатите. Казвам, че не можем да си позволим риска да приложим някой от смахнатите планове на Ранд за това.

Елейн се усмихна. Светлина, колко беше измъчена. „Мога да разчитам на нея, нали?“ Трудно беше да се разбере при Елейн напоследък. А и тази нейна връзка с Родственичките...

— За жалост не намерихме нищо конкретно в твоята библиотека тер-ангреал. — Статуята на усмихнатия брадат мъж едва не беше предизвикала бунт в Кулата. Всяка Сестра беше искала да прочете хилядите томове книги. — Всички книги, изглежда, са написани преди Въртелът да бъде отворен. Ще продължат да издирват, но тези бележки съдържат всичко, което можахме да съберем за печатите, затвора и Тъмния. Ако счупим печатите в погрешния момент, боя се, че това би означавало край на всички неща. Ето, прочети това. — Подаде на Елейн няколко листа.

— Каретонският цикъл? — попита Елейн, обзета от любопитство. — „И ще пропадне светлината, а зора няма да дойде, и все още пленникът негодува.“ Пленникът е Тъмния?

— Така мисля — отвърна Егвийн. — Пророчествата никога не са ясни. Ранд възнамерява да влезе в Последната битка и да счупи печатите моментално, но това е глупаво. Чака ни продължителна война. Освобождаването на Тъмния сега ще укрепи силите на Сянката и ще отслаби нас. Ако трябва да се направи — а все още не знам дали трябва, — би трябвало да изчакаме до последния възможен момент. Най-малкото трябва да го обсъдим. Ранд е бил прав за много неща, но и е *грешал* също така. Това не е решение, което би трябвало да позволим да вземе сам.

Елейн заразгърща страниците и се спря на една.

— „Неговата кръв ще ни даде Светлина...“ — Потърка замислено страницата с палец. — „Изчакайте Светлината.“ Кой е добавил тази бележка?

— Това е копие на Дониела Алиевин на превода на Термендал на Каретонския цикъл — отвърна Егвийн. — Дониела е направила свои бележки и са били предмет на обсъждане между учените точно толкова, колкото и самите Пророчества. Била е Съновница, знаеш. Единствената Амирлин, за която знаем, че е била такава. Преди мен поне.

— Да.

— Сестрите, които ми събраха тези неща, стигнаха до същото заключение като мен — продължи Егвийн. — Може би ще има време за счупване на печатите, но това време не е в началото на Последната битка, каквото и да си мисли Ранд. Трябва да изчакаме за подходящия момент и като Пазителка на Печатите мой дълг е да избера този момент. Няма да изложа света на риск заради някоя от свръхдраматичните военни хитрости на Ранд.

— Знаеш ли, в него има нещо доста веселчунско — каза Елейн. — Аргументът ти е добър, Егвийн. Кажи му го. Той ще се вслуша в тебе.

— Засега ще...

Изведнъж я жегна тревога по връзката с Гавин и Егвийн прегърна Верния извор. Елейн веднага я последва. Биргит вече бе извадила меча си.

Пред палатката спря кон и при тях влезе капнала от умора вестоноска.

— Кемлин е нападнат, ваше величество.

— Какво!? — Елейн скочи. — Как? Джарид Саранд...

— Тролоци — продължи вестоноската. — Започна на свечеряване.

— Невъзможно! — възкликна Елейн, сграбчи жената за ръката и я повлече навън. Егвийн ги последва припряно. — Шест часа вече минаха след свечеряване — заговори Елейн на пратеничката. — Защо не чухме нищо досега? Какво е станало с Родственичките?

— Не ми казаха, кралице — отвърна жената. — Капитан Гайбон ме прати да ви доведе бързо. Той току-що пристигна през портала.

Теренът за Пътуване не беше далече от палатката на Елейн. Беше се събрала тълпа, но мъжете и жените бързо направиха път на Амирлин и кралицата.

Група мъже в окървавени дрехи бавно излизаха през отворения портал. Теглеха талиги, натоварени с новите оръжия на Елейн, драконите. Много от мъжете изглеждаха на ръба да рухнат от изтощение. Миришеха на пушек и лицата им бяха почернели от сажди. Някои падаха в несвяст, докато войниците на Елейн притичваха на помощ и се хващаха да изтеглят колите, явно предназначени за конската тяга.

Наблизо Сериния Седай и някои от по-силните Родственички — Егвийн отказваше да мисли за тях като за Родственичките на Елейн — сътворяваха още портали. През тях прииждаха бежанци като вода от внезапно отприщен речен вир.

— Тръгвай — каза Егвийн на Гавин и затъка свой портал до терените за Пътуване в лагера на Бялата кула наблизо. — Повикай толкова Айез Седай, колкото можем да вдигнем. Кажи на Брин да подготви войниците, кажи им да изпълняват заповедите на Елейн и ги прати през порталите до предградията на Кемлин. Ще покажем солидарност с Андор.

Гавин кимна и се шмугна през портала. Егвийн го остави да изчезне и тръгна към Елейн при тълпата ранени и объркани войници. Сумеко, от Родственичките, бе поела грижата с даването на Цяра на най-заstraшените.

Въздухът бе наситен с миризмата на дим. Докато бързаше към Елейн, Егвийн зърна за миг нещо през един от порталите. Кемлин в пламъци.

„Светлина!“ Спря се за миг стъписана и забърза отново. Елейн говореше с Гайбон, командира на Гвардията на кралицата. Красивият мъж едва се държеше на крака, дрехите и бронята му бяха зацапани с кръв.

— Мраколюбци убиха две от жените, които оставихте да пращат съобщения, ваше величество — говореше той с уморен глас. — Друга падна в битката. Но прибрахме драконите. След като... се измъкнахме... — Изглеждаше наскърбен от нещо. — След като се измъкнахме през дупката в крепостната стена, видяхме, че няколко чети наемници около града са се запътили към портата, държана от лорд Талманес. По случайност се оказаха достатъчно близо, за да ни помогнат в бягството.

— Добре сте направили — каза Елейн.

— Но градът...

— *Добре* сте направили — повтори твърдо Елейн. — Прибрали сте драконите и сте спасили толкова много хора. Ще се погрижа да бъдете награден за това, капитане.

— Дайте наградата си на мъжете от Бандата, ваше величество. Заслугата е тяхна. И моля ви, ако можете да направите нещо за лорд

Талманес... — Посочи мъжа, когото няколко души от Бандата току-що бяха изнесли през портала.

Елейн коленичи до него и Егвийн се спря до нея. Отначало допусна, че Талманес е мъртъв, както бе почерняла кожата му. После той вдиша хрипливо.

— Светлина! — възкликна Елейн и Вкопа в проснатото му тяло. — Никога не бях виждала такова нещо.

— Мечове на Такан'дар — каза Гайбон.

— Това е непосилно и за двете ни — каза Егвийн на Елейн и се изправи. — Аз... — Замълча, щом до ушите ѝ стигна нещо през стоновите на войниците и скърцането на колите.

— Егвийн? — попита тихо Елейн.

— Направи каквото можеш за него. — Егвийн се изправи и затича. Промуши се през обърканата тълпа, следвайки гласа. Не беше ли това... да, *ето там*. Намери отворен портал в края на терена за Пътуване, Айез Седай във всевъзможни облекла бързо излизаха през него, за да се погрижат за ранените. Гавин си беше свършил работата добре.

Нинив разпитваше, на доста висок глас, кой ръководи цялата тази бъркотия. Егвийн се приближи към нея отстрани, сграбчи я за рамото и я стресна.

— Майко? — попита Нинив. — Какви са тези приказки, че Кемлин гори? Аз...

Млъкна, щом видя ранените. Вцепени се, а след това понечи да тръгне към тях.

— Има един, когото трябва да видиш първо — каза ѝ Егвийн и я поведе към лежащия на земята Талманес.

Нинив вдиша рязко, смъкна се на колене и избута леко Елейн настрани. Вкопа в Талманес и замръзна, ококорила очи.

— Нинив? — каза Егвийн. — Можеш ли...

Взрив от сплитове изригна от Нинив като внезапната светлина на слънце, пробило през гъстите облаци. Нинив сплете Петте сили в бляскав стълб и го отпрати в тялото на Талманес.

Егвийн я остави да си върши работата. Може би щеше да успее, макар мъжът да изглеждаше безнадеждно. Светлината дано да дадеше, може би щеше да живее. Беше я впечатлил в миналото. Изглеждаше точно този сорт мъж, от който Бандата — и Мат — имаше нужда.

Елейн беше при драконите и разпитваше някаква жена с коса на плитки. Това трябваше да е Алудра, която бе измислила драконите. Егвийн се приближи до оръжията и отпусна длан на една от дългите бронзови цеви. Беше получавала донесения за тях, разбира се. Според някои мъже бяха като Айез Седай, излети от метал и захранвани с праховете от фойерверките ѝ.

През портала се изливаха още и още бежанци, повечето градски хора.

— Светлина — каза Егвийн. — Твърде много са. Не можем да приютим цял Кемлин тук на Мерилор.

Елейн приключи разговора си с Алудра, която почна да оглежда талигите, и се запъти към порталите.

— Войниците твърдят, че извън града е безопасно — каза пътьом на Егвийн. — Ще отида да огледам.

— Елейн... — Биргит пристъпи зад нея.

— Отиваме! Хайде.

Егвийн остави кралицата и се върна да надзирава работата. Романда ръководеше Айез Седай, които подреждаха пострадалите, като ги разделяха на групи според спешността на раните им.

Огледа хаотичната тълпа и забеляза двама души, които стояха наблизо. Мъж и жена, иллианци, ако се съдеше по външността им.

— Какво искате вие двамата?

Жената коленичи пред нея. Светлокожа, с тъмна коса. Имаше някаква твърдост в чертите ѝ въпреки високата ѝ крехка фигура.

— Аз съм Лейлвин — заговори тя с ясно доловим акцент. — Придружавах Нинив Седай, когато вдигнаха призива за Цяр. Последвахме я тук.

— Ти си сеанчанка — каза Егвийн стъписана.

— Дойдох, за да ви служа, Амирлински трон.

Сеанчанка. Егвийн все още държеше Единствената сила. Светлина, *не всяка* сеанчанка, която срещаше, беше опасна за нея. Все пак нямаше да рискува. Няколко мъже от Гвардията на Кулата излязоха през един от порталите и тя им посочи двамата сеанчанци.

— Отведете ги някъде на безопасно и ги дръжте под око. Ще се оправя с тях по-късно.

Войниците кимнаха. Мъжът тръгна с неохота, жената го прие полеко. Не можеше да прелива, тъй че не беше освободена дамане. Това

не означаваше, че не беше сул-дам обаче.

Егвийн се върна при Нинив, която все още беше коленичила до Талманес. Болестта беше отстъпила и кожата му бе изсветляла.

— Занесете го някъде да почине — каза уморено Нинив на няколко души от Бандата, които гледаха отстрани. — Направих, каквото мога.

Вдигна очи към Егвийн, докато мъжете го отнасяха, и прошепна:

— Светлина! Много ми отне това. Дори с моя ангреал. Впечатлена съм, че Моарейн успя да го направи с Трам преди толкова време... — Имаше сякаш нотка гордост в гласа ѝ.

Искала беше да помогне на Трам, но не беше могла — макар че, разбира се, Нинив не беше знаела тогава какво е правила. Много, много дълъг път бе изминала оттогава.

— Вярно ли е, Майко? — попита Нинив, докато ставаше. — За Кемлин?

Егвийн кимна.

— Дълга нощ ще е тази — каза Нинив, загледана към ранените, които продължаваха да се изсипват през порталите.

— И дълго утре — добави Егвийн. — Хайде да се свържем. Ще ти заема от силата си.

Нинив я погледна стъписана.

— Майко?

— По-добра си в Цяра от мен. — Егвийн се усмихна. — Може да съм Амирлин, Нинив, но все пак съм Айез Седай. Слуга на всички. Силата ми ще е от полза за теб.

Нинив кимна и се свързаха. Присъединиха се към групата Айез Седай, на които Романда бе възложила Цяра за бежанците с най-тежките рани.

— Файле организираше мрежата ми от очи и уши — каза Перин на Ранд, докато бързаха към лагера му. — Може би е с тях тази нощ. Ще те предупредя, не съм сигурен дали те харесва.

„Трябва да е глупачка, ако ме харесва — помисли Ранд. — Вероятно знае какво ще поискам от теб, преди да свърши това.“

— Е — каза Перин, — предполагам, че ѝ харесва това, че те познавам. Братовчедка е на кралица все пак. Мисля, че още се

безпокои, че ще полудееш и ще ме нараниш.

— Лудостта вече дойде — отвърна Ранд. — Държа я в хватката си. Колкото до нараняването ти, вероятно е права. Не мисля, че мога да избегна нараняването на хората около мен. Беше труден урок.

— Намекна, че си луд. — Перин отпусна ръка на чука си. Носеше го винаги, нищо, че беше тежък. Удивително изделие. Ранд все се канеше да го попита дали не е от изкованите със Силата оръжия, които правеха Аша'ман. — Но не си, Ранд. Изобщо не ми приличаш на побъркан.

Ранд се усмихна и една мисъл изпърха в ума му.

— *Наистина* съм луд, Перин. Лудостта ми е тези спомени, тези подтици. Луз Терин се опита да се наложи. Бях двама души, борещи се за власт над същността ми. И единият от тях беше напълно побъркан.

— Светлина — прошепна Перин. — Звучи ужасно.

— Не беше приятно. Но... ето кое е важното, Перин. Все повече се убеждавам, че имах нужда от тези спомени. Луз Терин беше добър мъж. Аз бях добър мъж, но някои неща се объркаха... станах прекалено самонадеян, приех, че мога да направя всичко сам. Трябваше да си спомня това. Без лудостта... без тези спомени, можеше пак да тръгна да щурмувам сам.

— Значи ще действаш с другите? — попита Перин и погледна към лагера на Егвийн и останалите от Бялата кула. — Това *ужасно* прилича на армии, които се събират да се бият една срещу друга.

— Ще накарам Егвийн да го проумее — заяви Ранд. — Прав съм, Перин. Трябва да счупим печатите. Не знам защо тя го отрича.

— Тя сега е Амирлин. — Перин потърка брадичката си. — Тя е Пазителката на Печатите, Ранд. От нея зависи опазването им.

— Да. Точно затова ще я убедя, че намеренията ми за тях са правилни.

— *Сигурен* ли си за счупването им, Ранд? — попита Перин. — Абсолютно ли си сигурен?

— Кажи ми, Перин. Ако едно метално сечиво или оръжие се строши, можеш ли да го слепиш отново и да върши работа?

— Ами, *можеш*. По-добре да не го правиш обаче. Строежът на стоманата... ами, почти винаги е по-добре да го изковеш отново. Стопяваш и започваш отначало.

— Същото е тук. Печатите са счупени, като меч. Не можем просто да залепим парчетата. Няма да действа. Трябва да махнем късовете и да направим на тяхно място нещо ново. Нещо по-добро.

— Ранд — каза Перин, — това е най-разумното нещо, което някой е казвал по тази тема. Обяснявал ли си го на Егвийн по този начин?

— Тя не е ковач, приятелю. — Ранд се усмихна.

— Тя е умна, Ранд. По-умна е и от двама ни. Ще разбере, ако ѝ го обясниш правилно.

— Ще видим — отвърна Ранд. — Утре.

Перин спря. Лицето му бе огряно от блясъка на сътвореното със Силата кълбо на Ранд. Лагерьт му, до този на Ранд, побираше една от най-големите военни сили, събрани на полето. На Ранд все още му се струваше невероятно, че Перин бе успял да събере на своя страна толкова много хора, включително не кои да е, а Белите плащове. Очите и ушите му съобщаваха, че всички в лагера на Перин като че ли са му верни. Дори Мъдрите и Айез Седай с него общо взето бяха склонни да правят каквото им каже Перин.

Сигурно беше като вятъра и небето, че Перин беше станал крал. Друг вид крал, различен от Ранд — крал на своя народ, който живееше сред него. Ранд не можеше да тръгне по същия път. Перин беше човек. Ранд трябваше да е нещо повече, поне за още малко. Трябваше да бъде символ, сила, на която всеки да може да разчита.

Това беше ужасно уморително. И не само физическа умора, но и нещо по-дълбоко. Да бъде това, от което хората се нуждаеха, го похабяваше, подкопаваше го толкова сигурно, колкото река бряг. Накрая реката винаги печели.

— Ще те подкрепя в това, Ранд — каза Перин. — Но искам да ми обещаеш, че няма да позволиш да се стигне до бой. Няма да се бия с Егвийн. Да се тръгне против Айез Седай ще е още по-лошо. Не можем да си позволим разпри.

— Няма да има бой.

— Обещай ми. — Лицето на Перин стана толкова твърдо, че човек можеше камъни да счупи в него. — Обещай ми, Ранд.

— Обещавам ти, приятелю. Ще ни заведе до Последната битка обединени.

— Е, така става. — Перин навлезе в лагера си и кимна на стражите. Мъже от Две реки, и двамата — Рийд Соален и Керт Фургонджията. Отдадох му чест, а Ранд изгледаха накриво и се поклониха малко вдървено.

Рийд и Керт. Познавал ги беше и двамата — Светлина, беше ги гледал отдолу като дете, — но Ранд беше привикнал хора, които е познавал, да се отнасят с него като с непознат. Усети как мантията на Преродения Дракон се вкорава на раменете му.

— Милорд Дракон — заговори Керт. — Дали сме... искам да кажа... — Преглътна и погледна към небето и облаците, които сякаш — въпреки присъствието на Ранд — се сгъстяваха над тях. — Нещата изглеждат зле, нали?

— Бурите най-често са лоши, Керт — отвърна Ранд. — Но Две реки ги преживява. Ще ги преживее отново.

— Но... зле изглежда — повтори Керт. — Светлината да ме изгори, лошо ще е.

— Ще бъде както Колелото пожелае — каза Ранд и погледна на север. — Мир, Керт, Рийд. Почти всички Пророчества са се сбъднали. Този ден беше видян и знаем изпитанията си. Не влизаме в тях незнаещи.

Не им обеща, че ще спечелят или ще оцелеят, но и двамата изправиха рамене и кимнаха усмихнати. Хората обичаха да знаят, че има план. Знанието, че някой държи нещата под контрол, беше може би най-силната утеха, която Ранд можеше да им предложи.

— Стига сте досаждали на лорд Дракона с въпросите си — каза Перин. — Гледайте да пазите този пост добре — никаква дрямка, Керт, и никакви зарове.

Двамата отново отдадох чест, а Перин и Ранд тръгнаха през лагера. Тук цареше повече настроение, отколкото в други лагери на Полето. Лагерните огньове изглеждаха по-ярки, смехът — малко по-силен. Сякаш народът от Две реки бе успял някак да донесе дома със себе си.

— Добре ги водиш — промълви Ранд, докато Перин кимаше за поздрав на хората си.

— Не би трябвало да чакат аз да им казвам какво да правят.

Но когато след миг дотича вестonosец, Перин веднага пое ролята си на водач: извика източения младеж по име и щом видя зачервеното

му лице и треперещите му крака — беше се уплашил от Ранд, — го дръпна настрани и заговори с него тихо, но твърдо.

После прати младока да потърси лейди Файле и се обърна към Ранд.

— Трябва пак да поговоря с Ранд.

— Ти говориш с...

— Трябва ми истинският Ранд, не мъжът, който се е научил да говори като Айез Седай.

Ранд въздъхна.

— *Наистина* съм аз, Перин. Повече аз, отколкото съм бил от векове.

— Да, добре. Не ми харесва да говоря с теб, когато всичките ти чувства са прикрити.

Няколко мъже от Две реки минаха покрай тях и отдадоха чест. Изведнъж го жегна хладното чувство на самота, защото знаеше, че никога повече няма да бъде един от тях. Най-трудното беше с хората от Две реки. Но си позволи да бъде малко по-... отпуснат, заради Перин.

— Е, какво става? — попита той. — Какво каза вестоносецът?

— С право се безпокоеше — каза Перин. — Ранд, Кемлин е паднал. Завзет е от тролоци.

Ранд смръщи вежди.

— Не си изненадан — каза Перин. — Притеснен си, но не и изненадан.

— Не съм — призна Ранд. — Мислех, че ще ударят на юг — чул бях за появи на тролоци там и съм почти убеден, че е замесен Демандред. Никога не се е чувствал удобно без армия. Но Кемлин... да, умен ход. Казах ти, че ще се опитат да ни разсеят. Ако успеят да подкопаят Андор и да я отвлекат, съюзът ми става много по-неустойчив.

Перин погледна към лагера на Елейн, вдигнат до този на Егвийн.

— Но не би ли било по-добре, ако Елейн се оттегли? Тя е на другата страна на този конфликт.

— Няма друга страна, Перин. Има *една* страна, с разногласие по това как да действа тази страна. Ако Елейн не присъства на събранието, това ще подрони всичко, което се опитвам да постигна. Тя е може би най-могъщата от всички владетели.

Ранд можеше да я усети, разбира се, през връзката. Жегналата го тревога от нея му подсказа, че е получила това сведение. Трябваше ли да отиде при нея? Сигурно можеше да прати Мин. Тя се беше събудила и излизаше от палатката, където я беше оставил. И...

Той примига. Авиенда. Беше тук, на Мерилор. Само допреди няколко мига я нямаше, нали? Перин го гледаше, но Ранд не си направи труда да заличи стъписването от лицето си.

— Не можем да позволим Елейн да напусне — каза Ранд.

— Дори и за да защити родната си страна ли? — попита невярващо Перин.

— Ако тролоците вече са завзели Кемлин, е твърде късно Елейн да направи каквото и да било смислено. Силите ѝ ще се съсредоточат върху евакуацията. Не е нужно да е там за това, но *трябва* да е тук. Утре сутринта.

Как можеше да я накара да остане? Елейн реагираше лошо, когато започнеш да ѝ казваш какво трябва да прави — като всички жени, — но ако намекнеш...

— Ранд — каза Перин, — ами ако изпратим ашаманите? Всички? Можем да си върнем Кемлин.

— Не — отвърна Ранд, макар да го заболя. — Перин, ако градът наистина е превзет — ще пратя хора през порталите, за да се уверя, — значи е изгубен. Връщането му ще отнеме твърде много усилия, поне в момента. *Не можем* да си позволим тази коалиция да се разпадне, преди да имам възможността да я споя. Единството ще ни съхрани. Ако всеки от нас хукне да потушава пожари в родината си, ще загубим. Точно затова е тази атака.

— Възможно е... — Перин опипа с пръсти чука си.

— Нападението би могло да изнерви Елейн, да я направи готова да действа — каза Ранд, докато премисляше десетина различни посоки на действие. — Може би това ще я направи по-уязвима, за да се съгласи с плана ми. Би могло да се окаже за добро.

Перин се намръщи.

„Колко бързо се научих да използвам другите“ — помисли Ранд. Отново се беше научил да се смее. Научил се беше да приема съдбата си и да връхлита към нея с усмивка. Научил се беше да бъде в мир с онзи, който беше някога, с онова, което беше извършил.

Това разбиране нямаше да го спре да използва инструментите, които му бяха дадени. Нужни му бяха, всички. Разликата вече бе в това, че щеше да вижда в тях хората, които бяха, а не просто инструментите, които щеше да използва. Така си казваше.

— Все пак мисля, че трябва да направим нещо в помощ на Андор — каза Перин и се почеса по брадата. — Как са се промъкнали вътре според теб?

— През Пътен портал — отвърна Ранд разсеяно.

Перин изсумтя.

— Добре де, нали каза, че тролоците не могат да Пътуват през портали? Възможно ли е да са се научили?

— Светлината да не дава. Единствените Твари на Сянката, които можеха да минават през портали, бяха голамите, а Агинор не беше толкова глупав, че да направи много от *тях*. Не, готов съм да се обзаложа дори срещу Мат, че е бил кемлинският Пътен портал. Мислех, че е наредила да го охраняват!

— Ако *наистина* е бил Пътният портал, можем да направим нещо — каза Перин. — Не можем да позволим тролоците да опустошат Андор. Ако напуснат Кемлин, ще са зад гърба ни и това ще е гибелно. Но ако нахлуват през една точка, бихме могли да прекъснем нахлуването, като ударим точно там.

Ранд се ухили.

— Какво ти е толкова смешно?

— Аз поне имам извинение, че знам и разбирам неща, които никой младок от Две реки не би трябвало да знае.

Перин изсумтя.

— Що не скочиш във водата на Винен извор! Наистина ли смяташ, че това е работа на Демандред?

— Точно това би опитал той. Разделяш противниците си и ги съкрушаваш един по един. Една от най-старите стратегии във военното дело.

Самият Демандред го беше открил в древните писания. Нищо не бяха знаели за войната при първото отваряне на Въртела. О, бяха си *мислели*, че я разбират, но това беше разбирането на древни и отдавна прашасали учения.

От всички минали на страната на Сянката, измяната на Демандред беше най-трагичната. Можеше да е станал герой. *Трябваше*

да е станал герой.

„Аз съм виновен и за това — помисли Ранд. — Ако бях предложил ръка вместо презрителна усмивка, ако го бях поздравил, вместо да му съпернича. Ако тогава бях човекът, който съм сега...”

Все едно. Трябваше да извести Елейн. Правилният курс беше да изпратят помощ за евакуирането на града, Аша’ман и верни Айез Седай да отворят портали и да спасят колкото може повече хора... и да се погрижат поне засега тролоците да останат в Кемлин.

— Е, май има някаква полза от тези твои спомени — каза Перин.

— Искаш ли да знаеш какво стяга мозъка ми на възли, Перин? — промълви Ранд. — От какво ме побиват тръпки като от студения дъх на самата Сянка? Покварата е това, което ме направи луд *и което* ми даде спомените от миналия ми живот. Дойдоха при мен като шепот на Луз Терин. Но същата тази лудост ми подсказва как да спечеля. Не разбираш ли? Ако спечеля това, *самата поквара* ще е довела до падането на Тъмния.

Перин подсвирна.

„Изкупление — помисли Ранд. — Когато се опитах последния път, лудостта ми ни унищожи.“

„Този път обаче ще ни спаси.“

— Иди при жена си, Перин. — Ранд вдигна очи към небето. — Това е последната що-годе мирна нощ преди края. Ще видя колко зле са нещата в Андор. — Погледна отново приятеля си. — Няма да забравя обещанието си. *Единството* трябва да е пред всичко останало. Последния път загубих тъкмо защото отхвърлих единството.

Перин кимна и сложи ръка на рамото му.

— Светлината да те освети.

— И теб, приятелю.

ГЛАВА 2

ИЗБОРЪТ НА АДЖА

Певара правеше всичко по силите си да се престори, че не е ужасена.

Ако тези ашамани я познаваха, щяха да разберат, че да седи спокойно и кротко не е естественото ѝ състояние. Върна се към основното упражнение на Айез Седай: преструваше се на спокойна, макар изобщо да не беше спокойна.

Стана с усилие. Канлер и Имарин се бяха оттеглили да навестят младоците от Две реки и да се уверят, че вървят винаги по двама. Така отново беше останала сама с Андрол, който кротко работеше по ремъка — с две игли едновременно зашиваше и кръстосваше дупките от двете страни. Беше се съсредоточил върху работата си като истински майстор занаятчия.

Тя тръгна към него и той изненадано вдигна глава. Тя едва сдържа усмивката си. Може и да не ѝ личеше, но умееше да се движи безшумно, когато потрябва.

Загледа се навън през прозорците. Дъждът се беше усилил.

— След толкова много седмици *привидност*, че ще връхлети всеки момент, най-после идва.

— Облаците трябваше да се излеят рано или късно — каза Андрол.

— Дъждът не изглежда естествен — отвърна тя, стиснала ръце зад гърба си. Усещаше студенината през стъклото. — Не отслабва и не се усилва. Един и същ непрекъснат порой. Много мълнии и много малко гръм.

— Мислиш ли, че е от ония? — попита Андрол. Нямаше нужда да уточнява какво иска да каже с „ония“. По-рано през седмицата обикновени хора в Кулата — нито един Аша'ман — бяха започнали да избухват в пламъци. Просто... пламъци, необяснимо. Бяха загубили четирийсет души. Мнозина продължаваха да твърдят, че е работа на

някой побеснял Аша'ман, макар мъжете да се бяха заклели, че никой не е преливал наблизо.

Тя поклати глава, загледана в няколкото души, които бавно се тътреха по калната улица. Отначало бе една от онези, които смятаха смъртните случаи за работа на някой обезумял Аша'ман. Сега приемаше тези събития, както и други странности, като нещо много по-лошо.

Светът се разнищваше.

Трябваше да е силна. Самата тя беше измислила плана да се доведат тук жени, които да обвържат тези мъже, въпреки че го беше предложила Тарна. Не можеше да позволи да разберат колко я безпокои, че е заклещена тук срещу врагове, които могат да принудят човек да мине на страната на Сянката. Единствените ѝ съюзници бяха мъже, които само преди няколко месеца щеше да преследва усърдно и да опитомява безмилостно.

Седна на столчето до него и каза:

— Бих искала да обсъдим този „план“, който съставяш.

— Не съм сигурен дали изобщо съм съставил план, Айез Седай.

— Сигурно бих могла да предложа някой.

— Не бих отказал да го чуя — отвърна Андрол, макар да присви очи.

— Какво не е наред? — попита тя.

— Онези хора навън. Не ги познавам. И...

Тя отново погледна през прозореца. Единствената светлина идваше от сградите, червено-оранжево сияние тук-там в мократа нощ. Минувачите продължаваха да се движат много бавно по улицата, през светло и тъмно.

— Дрехите им не са мокри — прошепна Андрол.

Смразена, Певара осъзна, че е прав. Мъжът отпред бе с шапка с широка периферия, смъкната надолу, но от нея не се стичаше вода. Селяшкото му облекло не беше засегнато от пороя. А роклята на жената до него изобщо не се издуваше от вятъра. А после Певара видя, че един от по-младите мъже държи едната си ръка зад гърба, сякаш тегли товарно животно... но животното изобщо го нямаше.

Двамата гледаха мълчаливо след фигурите, докато те не се отдалечиха в нощта. Видения с мъртъвци ставаха все по-обичайни.

— Каза, че имаш предложение? — Гласът на Андрол трепереше.

— А... Да. — Певара откъсна поглед от прозореца. — Дотук цялото внимание на Таим беше съсредоточено върху Айез Седай. Всички жени бяха пленени. Аз съм последната.

— Предлагаш се като стръв.

— Те *ще* дойдат за мен. Въпрос само на време.

Андрол опипа с пръсти ремъка и сякаш остана доволен.

— Трябва да те измъкнем оттук.

— Нима? — Тя повдигна вежда. — Издигната съм до положението на девица, която трябва да бъде спасена, така ли? Много храбро от твоя страна.

Той се изчерви.

— Сарказъм, а? От Айез Седай? Нямаше и да помисля, че ще го чуя с ушите си.

Певара се засмя.

— О, Андрол. Ти наистина не знаеш *нищо* за нас, нали?

— Честно ли? Не. Отбягвал съм ви през повечето си живот.

— Е, предвид... вродените ти склонности, може би е било разумно.

— Преди не можех да преливам.

— Но си подозирал. Дошъл си тук, за да се научиш.

— Любопитен бях. Това е нещо, което не бях опитвал.

„Интересно — помисли Певара. — Това ли те гони, сарачо? Това ли те е хвърлило да се носиш по ветровете от място на място?“

— Предполагам, че никога не си се опитвал да скочиш и от високи скали — каза тя. — Това, че не си правил нещо, не би трябвало *винаги* да е причина да го опитваш.

— Всъщност скачал съм. Няколко пъти.

Тя го погледна учудено.

— Морският народ го правят — обясни той. — В океана. Колкото по-храбър си, по-високи скали си избираш. А ти отново промени темата, Певара Седай. Много те бива в това.

— Благодаря.

— Причината — рече той и вдигна пръст — да предложи да те измъкна е, че това не е твоя битка. Не би трябвало да паднеш тук.

— А не е ли защото искаш да разкараш една Айез Седай, за да не ти се меси в работата?

— Аз дойдох при теб за помощ — каза Андрол. — Не искам да се отърва от теб. Бих те използвал с радост. Само че ако паднеш тук, правиш го в битка, която не е твоя. Това не е честно.

— Позволи ми да ти обясня нещо, Аша'ман. — Певара се наведе към него. — Това е моя битка. Ако Сянката завземе тази кула, това ще означава ужасни неща за Последната битка. Поела съм отговорност за тебе и хората ти. Няма да се отвърна от нея толкова лесно.

— Поела си „отговорност“ за нас? Какво означава това?

„Ах, може би не трябваше да споделям това.“ Все пак, ако щяха да стават съюзници, може би трябваше да го знае.

— Черната кула се нуждае от напътствие — обясни тя.

— Значи това бил смисълът да ни обвържете? — попита Андрол. — Да ни окаишите като жребчета и да бъдем прекършени?

— Не се прави на глупак. Сигурна съм, че признаваш ценността на опита на Бялата кула.

— Не бих казал — отвърна Андрол. — С опита идва решимостта да налагате вашите порядки, да избягвате нов опит. Всички вие, Айез Седай, приемате, че начинът, по който са се правили нещата, е единственият възможен. Е, Черната кула няма да ви се подчини. Можем сами да се грижим за себе си.

— И дотук се справихте чудесно, нали?

— Това беше нечестно — изсумтя той.

— Вероятно. Извинявай.

— Мотивите ви не ме изненадват — каза той. — Това, което правите тук, беше явно и за най-слабите войници. Въпросът, който съм си задавал, е следният: защо от всички жени Бялата кула праща точно Червени сестри да ни обвържат?

— Кои други? Целият ни живот е бил посветен да се справяме с мъже, които могат да преливат.

— Вашата Аджа е обречена.

— Така ли?

— Вие съществувате, за да залавяте мъже, които могат да преливат. Да ги опитомявате. Да ги... премахвате. Е, Изворът е пречистен...

— Така твърдите вие...

— Пречистен е, Певара. Всички неща идват и отминават, и Колелото се върти. Бил е чист някога, тъй че някой ден трябваше пак

да стане чист. Това се случи.

„А как гледаш в сенките, Андрол? Това знак за чистота ли е? А как мърмори Налаам на непознати езици? Мислиш ли, че не забелязваме такива неща?“

— Имате две възможности, като Аджа — продължи Андрол. — Можете или да продължите да ни залавяте — като пренебрегвате доказателството, което предлагаме, че Изворът е пречистен, — или да се откажете да бъдете Червена Аджа.

— Глупости. От всички Аджи Червените би трябвало да са най-големият ви съюзник.

— Вие съществувате, за да ни унищожавате!

— Съществуваме, за да се грижим мъже, които могат да преливат, да не наранят неволно себе си или хората около себе си. Не си ли съгласен, че това е предназначението и на Черната кула?

— Сигурно би могло да е, отчасти. Единственото предназначение, за което са ми казвали, е, че трябва да бъдем оръжие за Преродения Дракон, но грижата добри мъже да не се нараняват без подходящо обучение също е нещо важно.

— Тогава можем да се обединим около тази идея, нали?

— Бих искал да го повярвам, Певара. Но съм разбрал как ти и твоите гледате на нас. Гледате на нас като... като на някакво петно, което трябва да се почисти, или отрова, която да се запуши.

Певара поклати глава.

— Ако това, което твърдиш, е истина и Изворът е пречистен, тогава *ще дойдат* промени, Андрол. Червената Аджа и Аша'ман ще израснат заедно в обща цел, с времето. Готова съм да работя с теб още сега, тук.

— Да ни обуздаваш.

— Да ви напътствам. Моля те. Довери ми се.

Той я гледаше мълчаливо. Лицето му наистина беше искрено. Тя можеше да разбере защо другите го следват, макар да беше най-слабият сред тях. Притежаваше странна смесица от страст и смиреност. Само да не беше един от... ами... каквото там беше.

— Жалко, че не мога да ти повярвам — каза Андрол и извърна очи. — Различна си от другите, признавам. Изобщо не приличаш на Червена.

— Мисля, че ще откриеш, че сме по-разнообразни, отколкото предполагате — каза Певара. — Няма един-единствен мотив, който кара жена да избере Червената.

— Освен омразата към мъжете.

— Ако ви мразехме, щяхме ли да дойдем тук, за да поискаме да ви обвържем? — Беше честна всъщност. Макар самата тя да не мразеше мъжете, много Червени ги мразеха... или най-малкото гледаха на мъжете с подозрение. Надяваше се да промени това.

— Мотивите на Айез Седай са странни понякога — каза Андрол. — Това всеки го знае. Все едно, макар и да не си като повечето от сестрите си, виждал съм онзи поглед в очите ти. — Поклати глава. — Няма да повярвам, че си тук, за да ни помогнеш. Както не можех да повярвам, че Айез Седай, които залавяха преливащи мъже, наистина мислеха, че им помагат. Както не вярвам, че един палач прави услуга на престъпник, като го убива. Това, че нещо трябва да се направи, не означава, че извършителят му е приятел, Певара Седай. Съжалявам.

И се зае отново с кожата.

Раздразнението на Певара се усили. Почти го беше спечелила. Самата тя *харесваше* мъжете. Често беше мислила, че Стражниците ще са от полза. Не можеше ли този глупак да разпознае протегнатата през бездната приятелска ръка?

„Успокой се, Певара. Доникъде няма да стигнеш, ако те води гневът.“ Този мъж трябваше да застане на нейна страна.

— Това е част от седло, нали? — попита тя. — Подпруга.

— Да.

— Правиш бодовете на зигзаг.

— Това си е мой похват. Помага да не се разширява скъсаното. И освен това е и красиво.

— Добра ленена нишка, нали? С восък ли е намазана? Единична кука ли използваш за тези дупки, или двойна? Не видях добре.

Той я изгледа нащрек.

— Разбираш от кожарство?

— От чичо ми. Научи ме на някои неща. Позволяваше ми да работя в дюкяна, когато бях малка.

— Може би съм го срещал.

Тя замълча. Колкото и да твърдеше Андрол, че е добра в насочването на разговор, този го хвърли в посока, в която не искаше да

тръгва.

— Е? — попита Андрол. — Къде живее той?

— В Кандор.

— Ти си *кандорка*?

— Разбира се. Не ми ли личи?

— Тъкмо си помислих, че май долавям акцента — каза той и дръпна здраво два бода. — Бил съм там. Може наистина да познавам чичо ти.

— Той е мъртъв. Убит от Мраколюбци.

— Съжалявам.

— Беше преди повече от сто години. Липсва ми семейството, но те трябва вече да са измрели, дори и да не са ги убили Мраколюбци. Всички, които познавах у дома, са мъртви.

— Съжалението ми е още по-дълбоко тогава. Честно.

— Отдавна беше — отрони Певара. — Мога да си спомням с обич за тях, без непременно да се намесва болка. А твоето семейство? Братя, сестри? Племеннички, племенници?

— По малко от всичко.

— Виждаш ли ги изобщо?

Андрол я изглежда.

— Опитваш се да ме въвлечеш в приятелски разговор, за да докажеш, че не се чувстваш неловко с мен. Но съм виждал как вие, Айез Седай, гледате на хора като мен.

— Но...

— Кажете, че не ни намираш за отблъскващи.

— Не бих казала, че това, което правите, би трябвало да е...

— Точен отговор, Певара.

— Е, добре. Мъже, които могат да преливат, *наистина* ме притесняват. Причиняват ми сърбеж навсякъде и става все по-лошо, колкото по-дълго стоя тук, в обкръжението ви.

Андрол кимна, удовлетворен, че е успял да го изтръгне от нея.

— Само че — продължи Певара — го чувствам така, защото е насадено в мен от десетилетия. Това, което правите, е ужасно неестествено, но ти самият *не* ме отвращаваш. Ти си просто мъж, който се опитва да прави нещата възможно най-добре, и не мисля, че това заслужава отвращение. Все едно, готова съм да надмогна задръжките си в името на общото добро.

— Това е по-добре, отколкото можех да очаквам. — Той погледна към оплисканите от дъжда прозорци. — Покварата е очистена. Това не е неестествено вече. Ще ми се... Ще ми се да можех да ти *покажа*, жено. — Той я изгледа рязко. — Как се прави един от онези кръгове, за които спомена?

— Ами... Всъщност никога не съм го правила с преливащ мъж, разбира се. Доста изчетох, преди да дойда тук, но повечето от това, с което разполагаме, са слухове. Толкова много неща са били изгубени. Първо трябва да се поставиш на границата на прегръщането на Извора, а след това да се разтвориш към мен. Така установяваме връзката.

— Добре. Ти не държиш Извора обаче.

Беше си направо нечестно — това, че мъж може да разбере кога жена държи Единствената сила и кога не. Певара прегърна Извора и се изпълни със сладкия нектар на сайдар.

Пресегна се, за да свърже с Андрол, както щеше да го направи с жена. Така уж трябваше да започне, според записките. Но не беше същото. Сайдин беше порой и онова, което бе чела, беше вярно. Нищо не можеше да направи с потоците.

— Действа ли? — попита Андрол.

— Да — отвърна Певара. — Но когато свържат мъж и жена, мъжът трябва да води. Ти трябва да го поемеш.

— Как?

— Не знам. Ще се опитам да ти го прехвърля. *Ти* трябва да контролираш потоците.

Той я изгледа и тя се приготви да му прехвърли властта над кръга. Вместо това той я *завладя*. Притеглена беше в стихийна, неудържима връзка, дръпната — сякаш за косата — и запокитена в нея.

От силата в това зъбите ѝ едва не затракаха и имаше чувството, че задърпаха кожата ѝ, за да я смъкнат като дреха. Певара затвори очи, пое си дъх и не си позволи да се съпротивлява. Искала беше да опита това. Може би щеше да е от полза. Но за миг я обзе пълна паника.

Беше свързана с *преливащ мъж*, едно от най-страшните неща, които бе познавала някога земята. Сега той имаше пълна власт над нея. Силата ѝ потече през нея, заля го и Андрол изпъшка.

— Толкова много... — отрони той. — Светлина, колко си силна!

Тя си позволи да се усмихне. Връзката донесе със себе си буря от усещания. Можеше да усети чувствата на Андрол. Беше уплашен като нея. Също така беше *твърд*. Беше си представяла, че да се свърже с него ще е ужасно, заради лудостта му, но изобщо не долови лудост.

Но сайдин... този втечен огън, с който той се бореше, като влечуго, което се опитваше да го погълне. Тя се отдръпна.

Беше ли покварен? Не беше сигурна дали може да го разбере. Сайдин беше толкова различен, толкова чужд. Откъслечните сведения от ранни времена говореха за покварата като за масло, хлъзгащо се по повърхността на река. Е, виждаше река... по-скоро поток всъщност. Като че и Андрол беше искрен с нея и не беше много силен. Не можеше да долови никаква поквара... но пък и не знаеше какво да търси.

— Чудя се... — заговори Андрол. — Чудя се дали мога да направя портал с тази сила.

— Порталите не действат вече в Черната кула.

— Знам. Но непрекъснато имам чувството, че мога да ги усетя на върха на пръстите си.

Певара отвори очи и го погледна. Можеше да усети искреността му в кръга, но сътворяването на портал изискваше *много* от Единствената сила, поне за жена. Андрол щеше да е многократно по-слаб за този сплит. Възможно ли беше за мъж да трябва друго равнище на сила?

Той протегна ръка и по някакъв начин сля Силата ѝ със своята и тя усети как Андрол задържа Единствената сила през нея. Помъчи се да запази самообладание, но не ѝ хареса, че владее той. Нищо не можеше да направи!

— Андрол — каза тя. — Освободи ме.

— Чудесно е... — прошепна той със замаян поглед, докато се изправяше. — Това ли е усещането да бъдеш един от другите? От тези с мощ в Силата?

Привлече още от силата ѝ и я използва. Из стаята във въздуха започнаха да се вдигат предмети.

— Андрол!

Паника. Същата паника, която бе изпитала, след като чу, че родителите ѝ са загинали. Не беше изпитвала това чувство на ужас от над сто години, откакто бе взела изпитанието си за шала.

Той имаше власт над преливането ѝ. Абсолютна власт. Певара започна да се задъхва, да се опитва да стигне до него. Не можеше да използва сайдар, без той да ѝ го освободи и върне... но той можеше да го използва срещу нея. През ума ѝ пробягаха образи как Андрол използва силата, за да я завърже във Въздух. Не можеше да сложи край на връзката. Само той можеше.

Изведнъж той го забеляза и се ококори. Кръгът изчезна като мигване на окото и силата ѝ отново се беше нейна. Без да мисли, тя замахна. Това нямаше да се случи повече. Тя трябваше да владее. Сплитовете изригнаха от нея, преди да е разбрала какво прави.

Андрол падна на колене, ръката му помете инструментите и парчетата кожа по масата.

— Какво направи? — изпъшка той.

— Таим каза, че можем да си изберем всеки от вас — промълви Певара, щом осъзна, какво *наистина* бе направила. Беше го обвързала. В известен смисъл обратното на това, което той бе направил с нея. Помъчи се да успокои разтуптяното си сърце. Усещането за него избуя в едно кътче на ума ѝ, като онова, което бяха изпитали в кръга, само че някак по-лично. Интимно.

— Таим е чудовище! — изръмжа Андрол. — Знаеш го. Взимаш думата му за това, което можеш да направиш, и го правиш без мое разрешение?

— Аз...

Андрол стисна зъби и Певара мигновено почувства... *нещо*. Нещо чуждо, нещо странно. Беше все едно, че се вглежда в себе си. Усещаше как собствените ѝ чувства кръжат и се връщат към нея безкрайно.

Същността ѝ се сля с *неговата* сякаш завинаги. Знаеше какво е да бъде той, да мисли като него. Видя живота му и бе погълната от спомените му. Ахна и падна на колене пред него.

Усещането заглъхна. Не напълно, но заглъхна. Все едно, че беше плувала сто левги през кипнала вода и едва сега изплуваше на повърхността, забравила какво е да имаш нормални чувства.

— Светлина... — прошепна тя. — Какво беше това?

Той лежеше на гръб. Кога беше паднал? Примигна и се загледа нагоре в тавана.

— Видях как един го правеше. Някои ашамани обвързват жените си.

— Ти ме *обвърза*? — промълви тя ужасена.

Той простена и се обърна.

— Ти ми го направи първа.

Тя с ужас осъзна, че все още може да усеща чувствата му. Неговата същност. Можеше дори да разбира отчасти какво мисли. Не същинските мисли, но някакви следи от тях.

Беше объркан, притеснен и... любопитен. Любопитен за новия опит. „Глупав мъж!“

Беше се надявала, че двете връзки някак си ще се прекъснат една друга. Не стана така.

— Трябва да спрем това — каза тя. — Аз ще те освободя. Заклевам се. Само... само ме освободи.

— Не знам как — отвърна той, изправи се и вдиша дълбоко. — Съжалявам.

Казваше истината.

— Този кръг беше лоша идея — каза тя. Той ѝ подаде ръка, за да ѝ помогне да стане. Тя стана сама, без да я поеме.

— Мисля, че беше *твоя* лоша идея, преди да стане моя.

— Така беше — призна тя. — Не е първата ми, но може да се окаже най-лошата ми. — Седна. — Трябва да го обмислим това. Да намерим начин да...

Вратата се отвори рязко.

Андрол се завъртя, а Певара прегърна Извора. Андрол беше сграбчил шилото като оръжие. И също беше сграбчил Единствената сила. Тя усещаше разтопената мощ вътре в него — слаба заради липсата му на талант, като тънка жила магма, но все пак изгаряща и нажежена. Усещаше възхитата му. Значи беше същото за него, каквото бе и за нея. Да държиш Единствената сила бе все едно да отвориш очи за първи път и светът да оживее.

За щастие нито оръжие, нито Единствената сила се оказаха нужни. Младият Евин стоеше на прага и по страните му се стичаха капки дъжд. Затръшна вратата и забърза към пейката на Андрол.

— Андрол... — И замръзна, като видя Певара.

— Евин — каза Андрол. — Защо си сам?

— Оставих Налаам да пази — отвърна задъхано. — Важно е, Андрол.

— Никога не трябва да сме сами. Никога. Винаги по двама. Колкото и да е спешно.

— Знам, знам — кимна Евин. — Съжалявам. Но просто... новината, Андрол. — Погледна към Певара.

— Говори — каза Андрол.

— Велин и неговата Айез Седай се върнаха — каза Евин.

Певара усети внезапното напрежение, обзело Андрол.

— Той... още ли е един от нас?

Евин поклати вяло глава.

— От тях е. Може би Дженаре Седай също. Не я познавам добре, за да го твърдя със сигурност. Велин обаче... очите му вече не са неговите и сега служи на Таим.

Андрол изпъшка. Велин доскоро беше с Логаин. Андрол и другите бяха таили надеждата, че макар Мезар да беше пленен, Логаин и Велин все още са свободни.

— А Логаин? — прошепна той.

— Той не е тук — отвърна Евин. — Но, Андрол, Велин казва, че Логаин ще се върне скоро... и че се е срещнал с Таим, и че двамата са се помирили. Велин твърди, че Логаин ще дойде утре, за да го докаже. Андрол... това е. Трябва вече да го признаем. Те го държат.

Певара усети съгласието на Андрол, както и ужаса му. Не отстъпваше на нейния.

Авиенда вървеше безшумно през помръкналите лагери.

Толкова много. Трябваше да има събрани поне сто хиляди души тук, на Полето на Мерилор. Всички в очакване. Като дъх, поет и задържан преди голям скок.

Айилците я видяха, но тя не тръгна към тях. Влагоземците не я забелязваха, освен един Стражник, който я зърна, докато минаваше покрай лагера на Айез Седай. В лагера цареше оживление. Нещо се беше случило, макар Авиенда да долови само откъслеци. Тролокска атака някъде?

Чу достатъчно, за да разбере, че атаката е в Андор, в столичния град Кемлин. Имаше притеснение, че тролоците ще напуснат града и

ще се развилнеят из страната.

Трябваше да научи повече. Щяха ли да танцуват копията тази нощ? Може би Елейн щеше да сподели новината с нея. Авиенда безшумно се отдалечи от лагера на Айез Седай. Тихото стъпване в тези влажни земи, с тучната им растителност, предлагаше предизвикателства, различни от тези в Триделната земя. Там сухата земя често беше прашна и това можеше да приглуши стъпките. Тук някоя суха клонка можеше неочаквано да се окаже заровена под влажната трева.

Мъчеше се да не мисли колко мъртва изглежда тази трева. Някога щеше да смята тези кафяви туфи за тучни. Сега знаеше, че влагоземските растения не бива да изглеждат толкова излинали и... кухи.

Кухи растения. За какво мислеше? Тръсна глава и се запромъква през сенките извън лагера на Айез Седай. За миг ѝ хрумна да се върне и да изненада Стражника — криеше се в обрасла с мъх цепнатина в развалините на стара рухнала сграда и наблюдаваше периметъра на Айез Седай, но се отказа. Искаше да стигне до Елейн и да я разпита за подробности по атаката.

Приблужи се към друг оживен лагер, сниши се под голите клони на едно дърво — не знаеше вида, но клоните му се простираха нашироко и нависоко — и се шумугна в периметъра на охраната. Двама влагоземци в бяло и червено стояха „на стража“ до огън. Изобщо не я забелязаха, макар че подскочиха и насочиха алебардите към храсталака на цели трийсет стъпки встрани, когато някакво животно прошумоля в него.

Авиенда поклати глава и ги подмина.

Напред. Трябваше да продължи напред. Какво да направи за Ранд ал-Тор? Какви бяха плановете му за утре? Това бяха други въпроси, които искаше да зададе на Елейн.

Айилците се нуждаеха от цел, след като Ранд ал-Тор приключи с тях. Това беше ясно от виденията. Трябваше да им я даде. Може би трябваше да се върнат в Триделната земя. Но... не. Не. Разкъсваше ѝ сърцето, но трябваше да признае, че ако айилците направеха това, щяха да идат в гробовете си. Смъртта им, като народ, можеше да не дойде мигновено, но щеше да дойде. Променящият се свят, с нови изобретения и нови начини на воюване, щеше да ги надвие, а

сеанчанците никога нямаше да ги оставят на мира. Не и с жени, които можеха да преливат. Не и с армиите с толкова много копия, готови да нахлуят по всяко време.

Приблужи се патрул. Авиенда придърпа малко суха трева върху себе си за камуфлаж, легна по корем до един сух храст и остана съвършено неподвижна. Стражите минаха на две ръце разстояние от нея.

„Бихме могли да нападнем сеанчанците сега — помисли тя. — Във видението ми айилците чакаха почти цяло поколение, докато нападнат — а това позволи на сеанчанците да укрепят позицията си.“

Айилците вече говореха за сеанчанците и за сблъсъка, който неизбежно щеше да дойде. Сеанчанците щяха да го наложат, шепнеха всички. Само че във видението ѝ бяха минали години, без сеанчанците да нападнат. Защо? Какво можеше да ги е задържало?

Надигна се и се промъкна през пътеката. Извади ножа си и го заби в земята. Остави го там, точно до един фенер на пилон, ясно видим дори за очите на влагоземец. След това се шмугна обратно в тъмното и се скри до задната страна на голямата палатка, която бе целта ѝ.

Присви се и приложи упражнението си за безшумно дишане, за да се успокои. От палатката се чуваха приглушени тревожни гласове. Постара се да не обръща внимание на това, което говореха. Нямаше да е редно да подслушва.

Щом патрулът мина отново, тя се изправи. Когато извикаха, че са намерили камата ѝ, се плъзна покрай палатката към входа. Суматохата отвлече вниманието им, тя вдигна платнището и пристъпи в палатката зад тях.

Някакви хора седяха на маса в другия край на палатката, на масата имаше лампа. Бяха толкова увлечени в разговора си, че не я видяха, и тя се настани тихо на няколко възглавнички да изчака.

Много трудно беше да не се вслушва, след като вече бе толкова близо.

— ... *трябва* да върнем силите си! — ревна един мъж. — Падането на столицата е символ, ваше величество. *Символ!* Не можем да изоставим Кемлин, иначе цялата държава ще рухне в хаос.

— Подценявате силата на андорския народ — каза Елейн. Изглеждаше много овладяна, много силна, червено-златистата ѝ коса направо сияеше на светлината на лампата. Няколко от бойните ѝ командири стояха зад нея. Авиенда се зарадва, като видя огъня в очите на своята първосестра.

— Ходих до Кемлин, лорд Лир — продължи Елейн. — И оставих там малка войнишка част, за да наблюдават и да ни предупредят, ако тролоците напуснат града. Шпионите ни ще се промъкват през града с помощта на портали и ще разберат къде останалите тролоци държат пленници, а после може да предприемат спасителни операции, ако тролоците продължат да държат града.

— Но самият град! — възмути се лорд Лир.

— Кемлин е изгубен, Лир — отсече лейди Диелин. — Ще сме глупаци, ако предприемем каквото и да е нападение сега.

Елейн кимна.

— Обсъдих го с другите Върховни тронове и те са съгласни с преценката ми. Засега бежанците, които се измъкнаха, са в безопасност — изпратих ги към Бели мост с охрана. Ако вътре има живи хора, ще се опитаме да ги спасим с портали, но *няма* да посветя силите си на пълен щурм на стените на Кемлин.

— Но...

— Връщането на града ще е безплодно — заяви твърдо Елейн. — Много добре знам щетите, които може да понесе една армия, щурмуваща тези стени! Андор няма да рухне заради загубата на един град, колкото и важен да е този град. — Лицето ѝ бе като маска, гласът ѝ — студен като стомана.

— Тролоците рано или късно ще напуснат града — продължи Елейн. — Не печелят нищо, като го държат — ще огладнеят, ако не друго. Щом напуснат, можем да се бием с тях — и на много по-изгоден терен. Ако желаете, лорд Лир, можете да посетите сам града и да видите, че това, което казвам, е вярно. Войниците там биха могли да се възползват от вдъхновението на един Върховен трон.

Лир се намръщи.

— Да, ще отида.

— Тогава е добре да знаете моя план. Ще започнем да вкарваме съгледвачи преди да е минала нощта, ще се опитаме да открием

заграждения с граждани, които да спасим и... Авиенда, какво в името на левия ташак на проклетия пръч?!

Авиенда — подрязваше ноктите си с втория си нож — вдигна глава. „Левият ташак на проклетия пръч?“ Това беше ново. Елейн винаги знаеше най-интересните ругатни.

Тримата Върховни тронове на масата подскочиха, засуетиха се, започнаха да събарят столове и да посягат за мечовете си. Елейн седеше на мястото си, ококорена и зяпнала.

— Лош навик — призна Авиенда и пхна ножа в ботуша си. — Ноктите ми бяха пораснали дълги, но не биваше да го правя в палатката ти, Елейн. Съжалявам. Надявам се, че не съм те обидила.

— Не говоря за проклетите ти нокти, Авиенда. Как... кога дойде? Защо стражите не уведомиха за теб?

— Не ме видяха — отвърна Авиенда. — Не исках да вдигам шум, а влагоземците са докачливи понякога. Помислих, че може да ме върнат, след като вече си кралица. — Усмихна се, щом каза последното. Елейн имаше много чест. Начинът да стане човек водач сред влагоземците се различаваше от правилните начини — някои неща тук наистина бяха много изопачени тук, — но Елейн се беше справила добре и бе спечелила трона си. Авиенда нямаше да се гордее повече дори със сестра по копие, взела главатар на клан за гай-шайн.

— Не са... — Елейн замълча. После изведнъж се усмихна. — Промъкнала си се през *целия лагер*, до палатката ми в центъра и след това си се шумгунала вътре и седиш на няма и пет стъпки от мен! И никой не видя!

— Не исках да вдигам шум.

— Начинът ти да не вдигаш шум е доста странен.

Приближените на Елейн не реагираха с такова спокойствие. Един от тримата, младият лорд Перивал, се заозърта тревожно, сякаш търсеше още натрапници.

— Кралице — каза Лир. — Трябва да накажем това нарушение в сигурността! Ще намеря мъжете, които са проявили немарливост в службата си, и ще се погрижа да...

— Мир — прекъсна го Елейн. — Ще говоря със стражите си и ще ги посъветвам да си отварят очите малко повече. Все пак пазенето пред палатка е глупава мярка — винаги е била, — след като някой може просто да я среже отзад и да нахлуе.

— И да развали хубава палатка? — обади се Авиенда. — Само ако имаме кръвна вражда, Елейн.

— Лорд Лир, можете да огледате града — от подходящо разстояние, — ако желаете — каза Елейн и се изправи. — Ако някой от останалите желае да ви придружи, разрешавам. Диелин, ще се видим сутринта.

Лордовете излязоха от палатката — и двамата изгледаха Авиенда недоверчиво, докато напускаха. Диелин само поклати глава, преди да ги последва, а Елейн прати бойните си командири да организират разузнаването на града. Така двете останаха сами.

— Светлина, Авиенда — каза Елейн и я прегърна. — Ако хората, които желаят смъртта ми, имаха наполовина твоята ловкост...

— Нещо лошо ли направих? — попита Авиенда.

— Освен че се промъкна в палатката като платен убиец?

— Но ти си моята първосестра — каза Авиенда. — Трябваше ли да попитам? Освен това ние не сме под покрив. Или... сред влагоземците, смята ли се една палатка за покрив, като в твърдина? Съжалявам, Елейн. Имам ли тох? Вие сте такива непредсказуеми хора, трудно ми е да знам какво ще те обиди и какво — не.

Елейн се засмя.

— Авиенда, ти си съкровище. Истинско, пълно *съкровище*. Светлина, колко хубаво е, че виждам лицето ти. Толкова имам нужда от едно приятелско лице тази нощ.

— Вярно ли е, че Кемлин е паднал? — попита Авиенда.

— Почти. — Лицето на Елейн изстина. — Онзи проклет Пътен портал. Мислех, че беше безопасен — почти го бях зазидала, с петдесет стражи на вратата и листата на Авендесора, поставени отвън.

— Значи някой в Кемлин ги е пуснал.

— Мраколюбци — каза Елейн. — Десетина души от Гвардията — имаме късмет, че един оцеля при измяната им и успя да се измъкне. Светлина, не знам защо трябва да съм изненадана. Щом ги има в Бялата кула, има ги и в Андор. Но това бяха мъже, отхвърлили Гебрил, и изглеждаха верни. Изчаквали са през цялото това време само за да ни предадат сега.

Авиенда се намръщи, но все пак седна на един от столовете на масата с Елейн, вместо да остане на пода. Първосестра ѝ

предпочиташе да седи така. Коремът ѝ се беше издул от двете деца, които носеше.

— Пратих Биргит с войниците до града да види какво може да се направи — каза Елейн. — Направихме каквото беше възможно. Градът се наблюдава, за бежанците се погрижихме. Светлина, иска ми се да можех повече. Най-лошото в това да си кралица не са нещата, които трябва да правиш, а нещата, които не можеш да направиш.

— Ще им върнем битката много скоро — заяви Авиенда.

— Да — каза Елейн и очите ѝ пламнаха. — Ще ги заля с огън и гняв, ще им платя добре за пожарите, които донесоха на моя народ.

— Чух, че каза на онези мъже да не нападат града.

— Да. Няма да им доставя удоволствието да държат моите стени срещу мен. Дадох заповед на Биргит — тролоците рано или късно ще оставят Кемлин, в това сме сигурни. Биргит ще намери начин да ускори това, за да можем да им дадем бой извън града.

— Не позволявай на врага да избере вместо теб бойното поле — каза Авиенда. — А... събранието на Ранд?

— Ще присъствам — заяви Елейн. — Длъжна съм, така че ще бъда там. Само да не ни театралничи и да извърта. Мои хора загиват, мои градове горят, светът е на две стъпки от ръба на пропастта. Ще остана само следобеда. След това се връщам в Андор. — За миг се поколеба. — Ще дойдеш ли с мен?

— Елейн... Не мога да оставя своя народ. Вече съм Мъдра.

— Ходи в Руйдийн?

— Да. — Колкото и мъчително да беше да опази тайните, не каза нищо за виденията си там.

— Чудесно. Аз...

— Кралице? — извика стражът пред палатката. — Дойде вестоносец.

— Пусни го.

Стражът отвори платнището и влезе млада гвардейка с лента на вестоносец на палтото. Поклони се, като смъкна кожената си шапка с една ръка, а с другата поднесе писмо.

Елейн взе писмото, но не го отвори. Вестоноската се оттегли.

— Сигурно все пак можем да се бием заедно, Авиенда — каза Елейн. — Ако зависи от мен, ще взема айилците на своя страна и ще си върна Андор. Тролоците в Кемлин са сериозна заплаха за всички ни.

Дори да измъкна главната им сила навън, Сянката може да продължи да изсипва тварите си през Пътния портал. Мисля, докато войските ми се бият с главните сили на тролоците извън Кемлин... ще трябва някак да направя града негостоприемен за Тварите на Сянката... ще пратя по-малка сила през портал, за да завладее Пътния портал. Ако можех да получа помощта на айилците за това...

Докато говореше, прегърна Извора — Авиенда видя сиянието — и разсеяно сръза писмото и счупи печата с нишка Въздух.

Авиенда повдигна вежда.

— Извинявай — каза Елейн. — В бременността си съм стигнала до момента, от който мога отново да преливам надеждно, и непрекъснато си намирам поводи...

— Не застрашавай бебетата — предупреди я Авиенда.

— Няма да ги застраша. Лоша си като Биргит. Добре, че поне никой тук няма козе мляко. Мин казва, че... — Замълча и очите ѝ зашариха по писмото. Лицето ѝ помръкна и Авиенда се подготви за неприятна изненада.

— Ох, този човек... — измърмори Елейн.

— Ранд ли?

— Ще го удуша някой ден.

Авиенда стисна зъби.

— Ако те е обидил...

Елейн обърна писмото.

— Той *настоява* да се върна в Кемлин, за да се погрижа за хората си. Дава ми десет причини да го направя и стига дотам, че ме „освобождава от задължението ми“ да се срещна утре с него.

— Няма право да настоява за каквото и да е от теб.

— Особено толкова твърдо — каза Елейн. — Светлина, колко хитро е това. Той явно се опитва да ме принуди да *остана*. Има малко от Даес Дай-мар в това.

Авиенда се поколеба.

— Изглеждаш горда. Но доколкото схващам, това писмо е само на стъпка от оскърблението!

— Горда съм — каза Елейн. — И съм му ядосана. Но съм горда, защото е знаел, че ще ме ядоса така. Светлина! Тепърва ще направим крал от теб, Ранд. Защо иска толкова настойчиво да бъда на

събранието? Смята ли, че ще подкрепя неговата страна само заради обичта си към него?

— Не знаеш какъв е планът му значи?

— Не. Очевидно включва всички владетели. Но ще присъствам, въпреки че вероятно ще го направя, без да съм мигнала изобщо тази нощ. След час имам заседание с Биргит и другите ми командири, за да обсъдим плановете за привличането навън и след това унищожаването на тролоците. — Пламъкът продължаваше да гори в очите ѝ. Елейн беше воин, един от най-истинските воители, които Авиенда бе познавала изобщо.

— Трябва да отида при него — каза тя.

— Тази нощ ли?

— Тази нощ. Последната битка скоро ще започне.

— Мен ако питаш, започна от мига, в който онези проклети тролоци стъпиха в Кемлин — каза Елейн. — Светлината дано ни закриля. Вече е тук.

— Значи ще дойде денят за умиране — каза Авиенда. — Много от нас скоро ще се събудят от този сън. Може да няма друга нощ за Ранд и мен. Дойдох при теб отчасти за да те попитам за това.

— Имаш благословията ми — промълви Елейн. — Ти си моя първосестра. Постоя ли с Мин?

— Не достатъчно и при други обстоятелства щях да поправа веднага тази липса. Няма време.

Елейн кимна.

— Мисля, че има по-добро чувство към мен — каза Авиенда. — Тя ми направи голяма чест, като ми помогна да разбере последната стъпка до ставането на Мъдра. Може би ще е уместно някои обичаи да се променят. Справихме се добре, предвид обстоятелствата. Бих искала да ѝ поговоря заедно с теб, ако има време.

Елейн кимна.

— Мога да заделя малко време между заседанията. Ще я повикам.

ГЛАВА 3

ОПАСНО МЯСТО

— Лорд Логаин и Таим наистина са изгладили различията си — каза Велин. Носеше звънчета в тъмните си плитки и се усмихваше широко. Винаги се усмихваше прекалено широко. — Двамата бяха притеснени от разделението, което понасяхме, и се съгласиха, че не е добре за бойния дух. Трябва да сме съсредоточени върху Последната битка. Не е време за крамоли.

Андрол стоеше точно до вратата на гостилницата на „Големия набор“, Певара бе до него. Изненадващо беше колко бързо тази сграда — бивш склад — се бе преобразила в хан. Линд добре си беше свършила работата. Имаше голям тезгях и столчета и макар масите и столовете, пръснати из помещението, все още да не си подхождаха, можеха да седнат няколко десетки мъже. Имаше също библиотека с много книги, макар Линд да беше доста придирчива кого да допуска вътре. Замисляше да направи на втория етаж частни трапезарии и спални за гости на Черната кула. Стига Таим да започнеше отново да разрешава гостувания.

Помещението беше доста претъпкано и тълпата включваше много нов набор, мъже, които все още не бяха избрали страна в нарастващия спор — на Таим и хората му или на верните на Логаин.

Андрол слушаше Велин изстинал. Айез Седай на Велин, Дженаре, седеше до него, отпуснала нежно ръка на рамото му. Андрол не я познаваше добре, но *познаваше* Велин. И лицето му, и гласът му, *не бяха* неговите.

— Срегнахме се с лорд Дракона — продължи Велин. — Проучва Пограничните земи и подготвя щурм на човечеството срещу Сянката. Събрал е армиите на всички държави под пряпореца си. Всички го подкрепят, освен сеанчанците, разбира се — но те бяха изтласкани. Идва времето и скоро ще бъдем призовани, за да ударим. Трябва за сетен път да се съсредоточим върху уменията си. Мечът и Драконът ще бъдат раздавани щедро през следващите две седмици.

Работете упорито и ние ще бъдем оръжията, които ще съкрушат твърдината на Тъмния на тази земя.

— Казваш, че Логаин идва — каза някой настойчиво. — Защо още не се е върнал?

Андрол се обърна. Джонет Доутри стоеше близо до масата на Велин. Скръстил ръце и намръщен, Джонет представляваше застрашителна гледка. Мъжът от Две реки обикновено се държеше приветливо и беше лесно да се забрави, че стърчи с една глава над всички и че има ръце като на мечок. Носеше черната си куртка на Аша'ман, макар да нямаше игли на високата яка — въпреки че беше един от най-мощните Посветени в Единствената сила.

— Защо не е тук? — настоя Джонет. — Каза, че си се върнал с него, че двамата с Таим са говорили. Е, къде е той?

„Не напирай, момче — помисли Андрол. — Остави го да си мисли, че вярваме на лъжите му!“

— Взе М'хаил да посетят лорд Дракона — отвърна Велин. — Двамата трябва да се върнат утре, вдругиден най-късно.

— Защо на Таим му е трябвало Логаин да го води? — продължи упорито Джонет. — Може да отиде сам.

— Това момче е глупак! — изсъска Певара.

— Не. Просто е искрен — отвърна й тихо Андрол. — И иска честни отговори.

Тези младоци от Две реки бяха свестни хора — прями и държащи на думата си. Не ги биваше много в хитруването обаче.

Певара замълча, но Андрол я *почувства*, докато премисляше дали да запуши устата на Джонет с Въздух. Не че бяха сериозни мисли, просто случайна приумица, но той все пак ги долови. Светлина! Какво си бяха направили един на друг?

„Тя е в главата ми — каза си той. — В главата ми има Айез Седай.“

Певара замръзна и го погледна.

Андрол потърси празнотата, стария войнишки номер, който му помагаше да добие яснота преди битка. Сайдин също беше там, разбира се. Не посегна за него.

— Какво направи? — прошепна Певара. — Усещам те, но долавянето на мислите ти стана по-трудно.

Е, това поне беше нещо.

— Джонет — извика Линд от другия край на помещението и прекъсна следващия му въпрос към Велин. — Не го ли чу човека като каза колко много е пътувал? Уморен е. Остави го да си изпие ейла и да откъдне малко, преди да го затормозиш с още въпроси.

Джонет я изглежда уязвено и си тръгна, а Велин се усмихна широко и продължи да разправя колко добре се справял лорд Дракона и колко много щял да е нужен скоро всеки от тях.

Андрол се почувства малко по-облекчен и освободи празнотата. Огледа помещението, мъчеше се да прецени на кого може да разчита тук. Много от тези мъже му допадаха и много от тях не бяха напълно на страната на Таим, но все пак не можеше да им се довери. Таим вече имаше пълна власт над Кулата и личните уроци с него и избраниците му бяха желани от новодошлите. Само на младите от Две реки можеше донякъде да се разчита за някаква поддръжка на каузата на Логаин — а освен Джонет повечето от тях бяха твърде неопитни, за да са от полза.

Евин беше застанал до Налаам от другата страна на помещението и Андрол му даде знак с кимване да догони Джонет навън в бурята. Никой не трябваше да остава сам. После се заслуша отново в хвалбите на Велин и забеляза, че Линд си проправя път през тълпата към него.

Линд Таглиен беше ниска и тъмнокоса. Роклята ѝ бе обшита с изящно везмо. Винаги му беше изглеждала като модел на това, което можеше да бъде Черната кула. Цивилизована. Образована. Важна.

Мъжете се отнасяха с нея почтително. Внимаваха да не разливат питиетата си и да не започват крамоли в хана ѝ. Гневът на Линд не беше нещо, което благоразумен мъж държеше да изпита на гърба си. Хубаво беше, че въртеше хана си с толкова твърда ръка. В град, пълен с преливащи мъже, една обикновена кръчмарска свада можеше да доведе до нещо много, много лошо.

— Това притеснява ли те толкова, колкото мен? — попита тихо Линд, щом застана до него. — Не беше ли точно той този, който само преди няколко седмици говореше как Таим трябвало да бъде съден и екзекутиран заради някакви неща, които бил направил?

Андрол не отвърна. Какво можеше да каже? Че подозира, че човекът, когото бяха познавали като Велин, е мъртъв? Че цялата Черна кула скоро няма да е нищо освен тези чудовища със сбъркани очи, фалшиви усмивки и мъртви души?

— Не му вярвам за Логаин — каза Линд. — Нещо става тук, Андрол. Ще накарам Фраск да го проследи тази нощ, да види къде...

— Не — каза Андрол. — Не. Недей.

Фраск беше съпругът ѝ, мъж, който бе нает да помага на Хенре Хаслин в обучението в боравене с меч в Черната кула. Таим беше смятал, че боят с меч е безполезен за Аша'ман, но лорд Дракона бе настоял мъжете да се учат.

Тя го изглежда.

— Не казваш, че вярваш...

— Казвам, че точно сега сме в голяма опасност, Линд, и не искам Фраск да влоши нещата още повече. Направи ми услуга. Следи какво още ще каже Велин тази нощ. Може би нещо ще ми помогне да разбера.

— Добре — отвърна тя и го изглежда недоверчиво.

Андрол кимна на Налаам и Канлер и те станаха и тръгнаха към него. Дъждът пердашеше по покрива и чардака навън. Велин продължаваше да говори и мъжете го слушаха. Да, беше невероятно, че бе сменил страните толкова бързо, и това щеше да направи някои от тях подозрителни. Но много хора го уважаваха, а начинът, по който беше съвсем леко *сбъркан*, не се набиваше на очи, освен ако човек не го познаваше добре.

— Линд — каза Андрол, щом тя понечи да си тръгне.

Тя го погледна през рамо.

— Виж... заключи здраво хана тази нощ. После може би ще е добре с Фраск да се скриете в мазето с малко храна, нали? Вратата за мазето здрава ли е?

— Да. Не че ще свърши работа.

Все едно щеше да е колко здрава е вратата, ако дойдеше някой с Единствената сила.

Налаам и Канлер дойдоха при тях и Андрол се обърна да излезе — и почти се блъсна в мъж, застанал на прага зад него. Не беше чул приближаването му. Дъжд капеше от палтото му на Аша'ман с Меча и Дракона на високата яка.

Атал Мишраил беше на страната на Таим от самото начало. Нямаше празните очи на другите, злото в него си беше лично негово. Висок, с дълга златиста коса, усмихнат, но в погледа му нямаше нищо весело.

Като го видя, Певара се стъписа, а Налаам изруга и сграбчи Единствената сила.

— Хайде, хайде. Няма нужда от свади.

Мезар пристъпи от дъжда до Мишраил. Въпреки преобразяването си niskият побелял доманец излъчваше благоразумие.

Андрол го погледна в очите — и все едно се взря в дълбока пещера. Място, където никога не беше грейвала светлина.

— Здравсти, Андрол — каза Мезар и отпусна ръка на рамото на Мишраил, сякаш двамата бяха приятели от дълго време. — Та защо трябва добрата стопанка Линд да се плаши и да се залоства в мазето си? Черната кула е едно от най-безопасните места, нали?

— Тъмна и пълна с бури нощ ме прави недоверчив — каза Андрол.

— Може би е разумно — отвърна Мезар. — Но все пак излизаш в нея. Защо не останеш на топло? Налаам, бих искал да ми разкажеш една от историите си. Може би за времето, когато с баща ти сте посетили Шара?

— Не е добра за разказване — каза Налаам. — А и не я помня добре.

Мезар се засмя, а Андрол чу как Велин се изправи зад него.

— А, ето ви и вас! Казвах им, че ще говорите за защитите в Арафел.

— Ела да чуеш — каза Мезар. — Това ще е важно за Последната битка.

— Може би ще се върна — отвърна хладно Андрол. — Щом си свърша работата.

Двамата се изгледаха мълчаливо. До тях Налаам продължаваше да държи Единствената сила. Беше могъщ колкото Мезар, но изобщо нямаше да може да се противопостави на него и Мишраил — особено в помещение, натъпкано с хора, които вероятно щяха да вземат страната на двамата пълни Аша'ман.

— Не си губи времето с пажчето, Велин — каза Котерен зад тях и Мишраил се отдръпна, за да го пропусне. Плещестият Котерен опря ръка на гърдите на Андрол и го избута настрани, докато минаваше. — О, чакай. Не можеш вече да играеш на пажче, нали?

Андрол влезе в празнотата и сграбчи Извора.

Из стаята мигновено се раздвижиха сенки. Удължиха се.

Нямаше достатъчно светлини! Защо не запалеха повече лампи? Тъмнината привличаше тези сенки и той ги *виждаше*. Бяха съвсем истински, всяка като черно пипало, и посягаха към него. Да го притеглят в себе си, да го унищожат.

„О, Светлина! Аз съм луд. Луд съм...“

Празнотата се разби и сенките милостиво се отдръпнаха. Усети, че се е разтреперил, избутан до стената и задъхан. Певара го гледаше с безизразно лице, но можеше да усети тревогата ѝ.

— А, между другото — каза Котерен. Беше един от най-влиятелните блюдолизци на Таим. — Чу ли?

— Какво да чуя? — едва промълви Андрол.

— Понижен си, пажче — рече Котерен и посочи иглата му с меч. — Заповед на Таим. От днес. Връщаш се войник, Андрол.

— О, да — извика Велин от центъра на помещението. — Съжалявам, че забравих да го спомена. *Било* е изяснено с лорд Дракона, опасявам се. Изобщо не е трябвало да бъдеш повишаван, Андрол. Съжалявам.

Андрол посегна към врата си и иглата на яката. Не трябваше да е важно за него. Какво значение имаше?

Но *беше* важно. Целия си живот беше прекарал в търсене. Чиракувал беше в десетина различни професии. Воювал беше в бунтове, плавал беше по две морета. И през цялото време търсеше, търсеше нещо, което не бе могъл да определи.

И го беше намерил, когато дойде в Черната кула.

Изтръгна се от страха. Сенките *да горят!* Сграбчи отново сайдин и Силата се вля в него. Изправи рамене и погледна Котерен в очите.

А Котерен се усмихна и също овладя Единствената сила. Мезар се присъедини, а в средата на стаята Велин се изправи. Налаам си шепнеше нещо притеснено и очите му шареха. Канлер се вкопчи в сайдин, но изглеждаше примирен.

Всичко, което Андрол може да овладее — всичката Единствена сила, която можеше да събере — се изля в него. Беше нищожна в сравнение с другите. Беше най-слабият мъж в стаята. И най-новият новобранец можеше да постигне повече от него.

— Е, ще пробваш ли? — попита тихо Котерен. — Помолих ги да те оставят, защото знаех, че ще се опиташ, рано или късно. Аз исках

удовлетворението, пажче. Хайде. Удряй. Да видим.

Андрол посегна и се опита да направи единственото, което можеше, да сътвори портал. За него това беше нещо повече от сплитове. Просто беше той и Силата, нещо лично, нещо *инстинктивно*.

Опитът да направи портал беше все едно да дращи по сто стъпки стъклена стена, само с ноктите на пръстите за опора. Скочи, задраска нагоре, *опита се*. Нищо не се случи: Беше толкова близо: само ако можеше да избута още малко по-силно и щеше да...

Сенките се издължиха. Паниката отново се надигна в него. Стиснал зъби, Андрол посегна към яката си и отпра иглата. Хвърли я на дъските на пода пред Котерен и тя издрънча. Всички в стаята мълчаха.

После погребва срама си под планина от решимост, освободи Единствената сила, мина покрай Мезар и излезе в нощта. Налаам, Канлер и Певара го последваха притеснено.

Дъждът се изля над Андрол. Усещаше загубата на иглата все едно, че му бяха отрязали ръката.

Изтътна гръм.

Зашляпаха през калните локви по черната улица.

— Все едно — каза Андрол.

— Може би трябваше да се бием — заговори Налаам. — Някои от момчетата вътре щяха да ни подкрепят. Не всички са в джоба му. Веднъж с баща ми се бихме и надвихме шест Мракохръта... Светлината гроба ми да освети, истина е. Щом преживяхме това, можем да се справим с няколко псета Аша'ман.

— Щяха да ни избият — каза Андрол.

— Но...

— Щяха да ни *избият*! — повтори Андрол. — Не бива да им позволяваме те да избират бойното поле, Налаам.

— Но ще има ли битка? — попита Канлер.

— Те държат Логаин — каза Андрол. — Нямаше да отправят заканите, които отправят, ако не е в ръцете им. Всичко загива — бунтът ни, шансовете ни за една обединена Черна кула... ако го загубим.

— Тъй че...

— Тъй че ще го спасим — каза Андрол. — Тази нощ.

Ранд работеше на меката неизменна светлина на кълбото сайдин. Преди Драконова планина отбягваше такова обичайно приложение на Единствената сила. Посягането към нея го поболяваше и от използването ѝ му приляваше.

Това се бе променило. Сайдин беше част от него и вече нямаше нужда да се страхува, след като покварата се беше махнала. По-важното: беше престанал да мисли за сайдин — и за себе си — просто като за оръжие.

Готов беше да работи на светлината на кълба всеки път, когато можеше. Смяташе да отиде при Флин, за да научи Цяра. Умението му в него беше малко, но и малко можеше да спаси живота на някой ранен. Твърде често досега бе използвал това чудо — този дар — само за да унищожава и убива. Чудно ли беше тогава, че хората гледаха на него със страх? Какво щеше да каже Трам?

„Бих могъл да го попитам“, помисли си Ранд разсеяно, докато си водеше бележки. Все още му беше трудно да свикне с мисълта, че Трам беше ей там, само през един лагер. Беше вечерял с него преди малко. Беше неловко, но не повече, отколкото очакваното за крал, поканил баща си от едно закътано селце на „вечеря“. Бяха се посмели за това и се беше почувствал по-добре.

Ранд беше оставил Трам да се върне в лагера на Перин, вместо да се разпорежи да му се дадат почести и богатство. Трам не искаше да го поздравяват като баща на Преродения Дракон. Искаше да си остане това, което е бил винаги — Трам ал-Тор, стабилен мъж, на когото може да се разчита във всяко отношение, но не лорд.

Ранд отново се зае с документа. Писари в Тийр му бяха дали съвети за подходящия език, но самото написване си беше негово. Не би се доверил на чужда ръка — или очи — за този документ.

Дали не беше прекалено предпазлив? Но пък ако враговете му не можеха да предугадят какво прави, не можеха и да му противодействат. Беше станал твърде недоверчив след като Семирага едва не го беше пленила. Признаваше си това. Само че беше таил най-съкровениите си тайни твърде дълго и му беше трудно да ги издаде.

Започна да препрочита документа. Веднъж Трам го беше пратил да огледа един плет за слаби места. Ранд го беше направил, но когато се върна, Трам отново го прати със същата задача.

Чак на третия оглед Ранд видя разклатения кол, който трябваше да се смени. Още не знаеше дали Трам е знаел за този кол, или просто е проявил обичайната си грижливост.

Този документ беше много по-важен от един плет. Ранд щеше да го прегледа поне десетина пъти тази нощ за проблеми, които можеше да не е предвидил.

Но му беше трудно да се съсредоточи. Жените крояха нещо. Можеше да ги усети през кълбата от чувства в ума си. Бяха четири... Аланна все още беше някъде на север. Другите три бяха близо една до друга през цялата нощ. Вече бяха стигнали почти до палатката му. Какво замисляха *все пак*? Дали...

Чакай. Една от тях се бе отделила от другите. Беше почти тук. Авиенда?

Ранд стана, отиде до входа на палатката и отметна платнището.

Тя замръзна пред входа, сякаш се беше канила да се вмъкне вътре незабележимо. Вдигна брадичка и го погледна в очите.

Изведнъж в нощта се разнесоха викове. Ранд чак сега забеляза, че охраната му я няма. Само че Девите си бяха направили бивак до палатката му и като че ли викаха на него. Не с радост, както би очаквал. Обиди. Ужасни при това. Няколко се разкрещяха какво щели да направят с определени части от тялото му, когато го спипат.

— Какво значи това? — промърмори той.

— Не го казват сериозно — отвърна Авиенда. — За тях това е символ, че ме отнемаш от редиците им... но аз вече съм напуснала редиците им, за да се присъединя към Мъдрите. Това е... обичайно за Девите. Всъщност е знак на уважение. Ако не те харесвах, нямаше да реагират така.

Айилци.

— Чакай. Как така съм те отнел от тях?

Авиенда го погледна в очите и на страните ѝ изби червенина. Авиенда? Изчервена? Това беше неочаквано.

— Трябваше да разбираш вече — каза тя. — Ако беше обръщал внимание на това, което ти разказвах за нас...

— За жалост имаш един напълно объркан ученик.

— Имаш късмет, че съм решила да продължа обучението. — Пристъпи към него. — Има много неща, на които все още трябва да те уча. — Изчерви се още повече.

Светлина. Беше красива. Но също и Елейн... също и Мин... и...
Беше глупак. Заслепен от Светлината глупак.

— Авиенда — каза той. — Обичам те. Наистина. Но това е проблем, да ме изгори дано! Обичам и *трите* ви. Не мисля, че бих могъл да приема това и да избира...

Изведнъж тя се разсмя.

— Ти *наистина* си глупак, нали, Ранд ал-Тор?

— Да. Но какво общо...

— Ние сме първосестри, Ранд ал-Тор, двете с Елейн. Когато я опознаем по-добре, Мин ще се присъедини към нас. Всички неща ще ни бъдат общи.

„Първосестри?“ Трябваше да се е досетил, след онова странно обвързване. Вдигна ръка към главата си. „Ще те споделяме“, бяха му казали.

Не стига, че беше обвързан с четири жени, с техните планове, но и три обвързани жени, които го обичаха? Светлина, не искаше да им причини болка!

— Казват, че си се променил — каза Авиенда. — Толкова много ми говориха за това за краткото време, откакто се върнах, че почти започва да ми става досадно да слушам за теб. Е, лицето ти може да е спокойно, но чувствата ти не са. Толкова ли е ужасно да си го помислиш, че си с трите ни?

— Искам го, Авиенда. Би трябвало да се крия, защото наистина го искам. Но болката...

— Ти си я приел, нали?

— Не за моята болка ме е страх. За вашата.

— Толкова ли сме слаби, че да не можем да понесем това, което ти можеш?

Погледът ѝ беше изнервящ.

— Разбира се, че не. Но как мога да желая болка за тези, които обичам?

— Болката ние ще си я приемем — заяви тя и вдигна брадичка.
— Ранд ал-Тор, решението ти е просто, макар да се опитваш да го направиш трудно. Избери: да или не. Да те предупредя: или и трите, или никоя от нас. Няма да позволим да застанеш между нас.

Ранд се поколеба, а след това — чувстваше се като пълен развратник — я целуна. Девите — той не беше забравил, че ги

наблюдават — зареваха още по-силни обиди, макар че той вече долавяше в тях неуместна радост. Отдръпна се от целувката, а после се пресегна и погали Авиенда по бузата.

— Вие сте проклети глупачки. И трите.

— Значи е добре. Равни сме ти. Би трябвало да знаеш, че вече съм Мъдра.

— Тогава може би не сме равни — каза Ранд. — Едва сега започнах да разбирам колко малко мъдрост притежавам.

— Стига приказки — изсумтя Авиенда. — Сега ще легнеш с мен.

— Светлина! Не си ли малко дръзка? Така ли се правят нещата при айилците?

— Не — отвърна тя и отново се изчерви. — Просто... не съм много опитна с това.

— Трите сте го решили, нали? Коя от вас да дойде при мен?

Тя кимна колебливо.

Той се засмя и я придърпа към себе си. Беше скована в началото, но после омекна в прегръдката му.

— Е, първо отивам да се бия с тях ли? — Ранд кимна към Девите.

— То е само за сватбата, ако решим, че си достоен за сватба, глупако. И ще са от семействата ни, не членове на обществото ни. Ти наистина си пренебрегвал уроците ми, нали?

Той я изгледа отгоре.

— Добре, радвам се, че поне не се налага да се бия. Не съм сигурен колко време имаме, а и се надявах да поспя малко тази нощ. Все пак... — Замълча от погледа в очите ѝ. — Аз... не ми се полага сън, нали?

Тя кимна.

— О, добре. Поне не се налага да се притеснявам, че този път няма да измръзнеш до смърт.

— Да. Но може да умра от скука, Ранд ал-Тор, ако не спреш да дърдориш.

Хвана го под мишницата и нежно, но твърдо го вкара в палатката.

А виковете на Девите ставаха все по-силни, по-оскърбителни и по-ликуващи едновременно.

— Подозирам, че причината е някакъв вид тер-ангреал — каза Певара. Беше се присвила с Андрол в задната стая на един от складовете на Черната кула и не намираше позата им за удобна. Стаята миришеше на прах, зърно и дърво. Повечето сгради в Черната кула бяха нови и тази не беше изключение, кедровите дъски все още бяха сурови.

— Знаеш ли за тер-ангреал, който би могъл да осуетява портали? — попита Андрол.

— Точно за такъв — не — отвърна Певара и се размърда, за да се намести по-удобно. — Но е общоприето, че това, което знаем за тер-ангреалите, обхваща само най-нищожна част от онова, което е било познавано някога. Вероятно има хиляди различни видове тер-ангреали и ако Таим е Мраколюбец, той има достъп до Отстъпниците... които биха могли да му обяснят приложението и построяването на неща, за които можем само да мечтаем.

— Значи трябва да намерим този тер-ангреал — каза Андрол. — Да го блокираме или поне да разберем как действа.

— И да избягаме? — попита Певара. — Нали каза, че напускането ще е лош избор?

— Ами... да — призна Андрол.

Тя се съсредоточи и успя да долови откъслеци от мисълта му. Беше чувала, че обвързването на Стражник позволява съпричастна връзка. Това изглеждаше по-дълбоко. Той беше... да, *наистина* му се искаше да може да прави портали. Чувстваше се обезоръжен без тях.

— Заради Таланта ми е — каза той с неохота. Знаеше, че рано или късно Певара ще отсее причината. — Мога да правя портали. Поне можех.

— Нима? С твоето ниво в Единствената сила?

— Или липсата му ли? — попита той и Певара успя да долови малко от онова, което мислеше. Макар да приемаше слабостта си, той се притесняваше, че тя го прави неподходящ за водач. Любопитна смесица от самоувереност и притеснение.

— Да — продължи той. — Пътуването изисква голяма мощ в Единствената сила, но мога да правя големи портали. Преди всичко да се обърка, най-големият портал, който направих, беше широк трийсет стъпки.

Певара примига.

— Преувеличаваш!

— Бих ти показал, ако можех. — Изглеждаше съвсем искрен. Или казваше истината, или вярата му се дължеше на лудостта му. Тя се смълча, не знаеше как да подходи към това.

— Всичко е наред — каза той. — Знам, че има... сбъркани неща с мен. С повечето от нас. Можеш да попиташ другите за порталите ми. Неслучайно Котерен ме нарича „пажче“. Единственото, в което съм добър, е да доставям хора от едно място на друго.

— Това е забележителен Талант, Андрол. Сигурна съм, че Кулата би го проучила с *охота*. Чудя се колко хора са били родени с това, но така и не са го разбрали, защото сплитовете за Пътуване бяха непознати?

— Няма да отида в Бялата кула, Певара — рече той, като натърти на *Бялата*.

Тя смени темата.

— Копнееш за Пътуването, но не искаш да напуснеш Черната кула. Защо тогава е този въпрос за тер-ангреала?

— Порталите ще бъдат... полезни — каза Андрол.

И помисли нещо, но тя не успя да го долови. Бърз проблясък на образи и впечатления.

— Ще се изненадаш, но... — каза той и надигна глава, за да погледне към уличката. Навън само ръмеше. Дъждът най-последно спираше. Небето все още беше тъмно обаче. Утрото щеше да дойде чак след няколко часа. — Аз съм... експериментирал. Опитвал съм някои неща, които не мисля, че някой друг е опитвал изобщо.

— Съмнявам се да има неща, които *никога* не са били опитвани — каза Певара. — Отстъпниците имат достъп до знанието на Векове.

— Наистина ли смяташ, че някой може да е замесен тук?

— Защо не? — попита тя. — Ако ти се подготвяш за Последната битка и искаш да се погрижиш враговете ти да не могат да ти се противопоставят, би ли позволил куп преливащи да се обучават заедно, да се учат взаимно и да станат силни?

— Да — промълви той. — И след това бих ги откраднал.

Певара го изгледа. Това сигурно беше така. Говоренето за Отстъпниците притесняваше Андрол. Можеше да усети мислите му, по-ясно отпреди.

Тази връзка беше неестествена. Трябваше да се отърве от нея. След това нямаше да има нищо против да го държи обвързан, както му беше редът.

— Няма да поема отговорността за това положение, Певара — каза Андрол и отново погледна навън. — Ти ме обвърза първа.

— След като предаде доверието, което ти оказах, като предложих кръг.

— Не те нараних. Какво *очакваше* да се случи? Не е ли целта на един кръг да ни позволи да съчетаем силите си?

— Този спор е безсмислен.

— Казваш го само защото губиш. — Каза го спокойно и безспокоен също така. Тя вече започваше да разбира, че Андрол трудно може да бъде ядосан.

— Казвам го, защото е истина. Не си ли съгласен?

Усети, че му стана забавно. Беше разбрал как е овладяла разговора. И... освен че му стана забавно, всъщност май беше впечатлен. Мислеше, че трябва да се научи да го прави като нея.

Вътрешната врата изскърца и Леиш надникна в стаята. Беше белокоса жена, закръглена и приятна, странна двойка с грубоватия Аша'ман Канлер, за когото беше омъжена. Кимна на Певара в знак, че половината час е изтекъл, и затвори вратата. За Канлер се говореше, че е обвързал жена си, което я правеше нещо като... какво? Женски Стражник?

Всичко беше наопаки с тези мъже. Певара като че ли можеше да разбере причината за обвързване на съпругата, макар и само всеки от двамата да има утехата да знае къде е другият, но ѝ се струваше някак нередно да се използва обвързването по толкова банален начин. Това беше за Айез Седай и Стражници, не за съпруги и съпрузи.

Андрол я гледаше. Явно се опитваше да отгатне какво си мисли, макар че мислите ѝ бяха достатъчно сложни и щяха да го затруднят. Странен човек беше този Андрол. Как успяваше всъщност да съчетае решителност и неувереност, като две нишки, сплетени една с друга? Правеше каквото трябва да се направи и през цялото време се притесняваше, че не би трябвало да е този, който го прави.

— Аз също не разбирам себе си — промълви той.

Също така я *вбесяваше*. Как беше станал толкова добър в разбирането какво си мисли тя? Все още трябваше да опипва, за да

отгатне мислите му.

— Можеш ли да го помислиш това отново? — попита той. — Не го схванах.

— Идиот — измърмори Певара.

Андрол се усмихна и отново надникна над перваза.

— Още е рано — каза Певара.

— Сигурна ли си?

— Да. И ако продължаваш да надничаш така, може да го изплашиш, когато наистина дойде.

Андрол с неохота отново се сви долу.

— Значи — каза Певара. — Когато дойде, трябва да ме оставиш аз да водя.

— Трябва да свържем.

— Не. — *Нямаше* да се остави отново в ръцете му. Не и след това, което се бе случило последния път. Потръпна и Андрол я изгледа.

— Има много добри основания да не свързваме — каза тя. — Не искам да те обидя, Андрол, но способността ти не е достатъчно голяма, за да си струва. По-добре да сме двама. Трябва да приемеш това. На едно бойно поле какво би предпочел да имаш? Един войник? Или двама — като единият е само малко по-неопитен, — които да можеш да пратиш на различни задачи?

Той помисли малко и въздъхна.

— Е, добре. Този път говориш разумно.

— Винаги говоря разумно. — Тя се изправи. — Време е. Пригответи се.

Изместиха се от двете страни на вратата към уличката. Беше нарочно оставена открехната, все едно някой е забравил да я затвори.

Зачакаха мълчаливо и Певара започна да се безпокои, че е сбъркала с пресмятанията си.

Вратата се отвори и Добсер надникна вътре, подмамен от небрежното подхвърляне на Евин, че е свил бутилка вино от задната стая, след като видял, че Леиш е забравила да заключи. Според Андрол Добсер беше пияница и Таим неведнъж го бил пребивал до безсъзнание затова, че прекалява с виното.

Тя усети реакцията на Андрол към този мъж. Тъга. Дълбока, съкрушителна тъга. Добсер имаше тъмното зад очите си.

Певара удари бързо. Овърза Добсер с Въздух и заби щит между него и Извора. Добсер се облеци, щом тя го издигна във въздуха. Певара стисна ръце зад гърба си и го огледа критично.

— Сигурна ли си? — попита тихо Андрол.

— Все едно, вече е много късно — отвърна Певара, докато затягаше сплитовете на Въздух. — Описанията *изглеждат* единогодушни. Колкото по-предана е била една личност на Светлината, преди да бъде взета, толкова по-предани ще са на Сянката след падането си. И тъй...

И тъй, този мъж, винаги прекалено апатичен, *трябваше* да е полесен за пречупване, подкупване или предателство. Това беше важно, тъй като лакеите на Таим навярно щяха да разберат какво е станало веднага щом...

— Добсер? — попита нечий глас. Два силуета затъмниха входа. — Взе ли виното? Няма нужда да се пази отпред. Жената не е...

Беше Велин с друг от фаворитите на Таим, Лиймс.

Певара реагира мигновено и преля към двамата, докато запридаше Дух. Те отбиха усилията ѝ да ги заслони — трудно беше да се постави щит между Извора и човек, държащ Единствената сила, — но сплитовете ѝ изплюснях и задушиха виковете им.

Усети увиващия се около нея Въздух — щит, който се опитваше да застане между нея и Извора. Изпердаши с нишка Дух и преряза сплитовете слепешком — само предполагаше къде са.

Лиймс залитна назад изненадан, щом сплитовете му изчезнаха. Певара се хвърли напред, запреде нов щит и го заби между него и Извора, докато го блъскаше с тяло и го отхвърляше към стената. Отвличането подежда и щитът ѝ го откъсна от Единствената сила.

Тя хвърли втори щит по Велин, но той я порази със своите нишки Въздух и те я отхвърлиха назад през стаята. Тя запреде Въздух, но се натресе в стената и изпъшка. Причерня ѝ, но успя да задържи тази единствена нишка и по инстинкт замахна напред и сграбчи Велин за крака, докато той се опитваше да избяга.

Усети как подът се разтърси от нечие тежко падане. Беше се препънал, нали? Както беше замаяна, не можеше да види добре.

Надигна се, вкопчена в нишките Въздух, изпредени за запушване на уста. Пуснеше ли ги, хората на Таим щяха да могат да изкрещят. Ако го направеха, загиваше. Всички загиваха. Или още по-лошо.

Примига, за да махне сълзите от болка в очите си, и видя, че Андрол е застанал над двамата Аша'ман, с кривак в ръка. Изглежда, ги беше ударил и двамата, без да разчита на щитовете, които не можеше да види. И толкова по-добре, след като вторият ѝ щит не бе попаднал на място. Тя го намести.

Добсер продължаваше да виси, където го беше оставила, облещил очи. Андрол я изгледа и възкликна:

— Светлина! Певара, това беше невероятно! Успя да свалиш двама ашамани, почти сама при това!

Тя се усмихна доволно, хвана замаяна ръката му и се остави да ѝ помогне да стане.

— Как мислиш, че си прекарваме времето в Червената Аджа, Андрол? Седим си и се оплакваме от мъжете ли? Не. Обучаваме се да се бием с други преливащи.

Усети уважението на Андрол, който издърпа Велин вътре и затвори вратата, а след това надникна през прозорците да се увери, че не са ги видели. Бързо привлече сенките и преля, за да направи светлина.

Певара си пое дъх, вдигна ръка и се подпря на стената.

Андрол я изгледа рязко.

— Трябва да те заведем при някой от другите за Цяра.

— Ще се оправя. Просто си ударих главата и всичко ми се върти пред очите. Ще отшуми.

— Дай да видя. — Приблужи се към нея с кълбото светлина, реещо се във въздуха до него. Певара се остави да прегледа очите ѝ и да опипа главата ѝ за цицини. Той притегли светлината си по-близо до очите ѝ. — Боли ли, като погледнеш в това?

— Да — призна тя и извърна очи.

— Гадене?

— Малко.

Той изсумтя, а после извади от джоба си кърпа и я поля с вода от манерката си. Погледът му стана съсредоточен, а светлината угасна. Кърпата изпраща тихо и когато ѝ я подаде, беше замръзнала.

— Дръж това до удареното — каза ѝ. — И ми кажи, ако ти се приспи. Може да стане по-лошо, ако заспиш.

— Загрижен ли си за мен? — попита тя развеселена, докато правеше каквото ѝ каза.

— Просто... какво ми каза преди малко? Загрижен съм за активите ни.

— Убедена съм. — Тя притисна ледения компрес до главата си.
— Значи и ти разбираш от полева медицина?

— Чиракувах някога при Мъдрата жена в едно градче — отвърна той разсеяно, докато овързваше двамата им пленници. Певара с радост освободи от тях сплитите Въздух, но задържа щитовете на място.

— Мъдра жена е взела мъж за чирак?

— Не веднага — отвърна Андрол. — Това е... дълга история.

— Чудесно. Една дълга история ще помогне да не заспя, докато дойдат другите. — Бяха заръчали на Имарин и другите да излязат и да ги видят, за да осигурят алиби за групата в случай, че изчезването на Добсер се забележи.

Андрол я изгледа и върна светлината. После сви рамене и продължи и работата, и разказа си.

— Започна, когато загубих един приятел по време на лов на сребруша край Майен. Когато се върнах на сушата, започнах да мисля, че можехме да спасим Сейър, ако някой от нас знаеше какво да направи. Тъй че отидох да потърся някой, който би могъл да ме научи...

ГЛАВА 4

ПРЕДИМСТВАТА НА ЕДНА ВРЪЗКА

— И това беше крайт — отрони седналата до стената Певара.

Андрол усещаше чувствата ѝ. Седяха в склада, където бяха надвили мъжете на Таим, и чакаха Имарин, който твърдеше, че може да накара Добсер да проговори. Самият Андрол нямаше много опит в разпитването. Миризмата на зърно се беше сменила с воня на гранясало. Разваляше се внезапно понякога.

Певара беше затихнала, външно, както и вътрешно, след като бе разказала за убийството на семейството ѝ от техни отдавнашни приятели.

— Още ги мразя — каза тя. — Мога да мисля за семейството си без болка, но Мраколюбците... *мразя* ги. Поне имам някакво възмездие, след като Тъмния определено не ги защити. Прекараха целия си живот като негови следовници, надявайки се за място в новия му свят, но Последната битка идва много след тяхната смърт. Предполагам, че живите няма да са по-добре. Щом спечелим Последната битка, ще имаме душите им. Надявам се наказанието им да е дълго.

— Сигурна ли си, че ще спечелим? — попита Андрол.

— Разбира се, че ще спечелим. Това не е под въпрос, Андрол. Не можем да си позволим да се съмняваме.

Той кимна.

— Права си. Продължи.

— Няма повече за разказване. Странно, че го разказах след всичките тези години. Дълго не можех да говоря за това.

В стаята се възцари тишина. Добсер висеше във връзките си, с лице към стената и с уши, запушени от сплитове на Певара. Другите двама все още бяха в безсъзнание. Андрол ги беше ударил здраво и смяташе да се погрижи да не се събудят скоро.

Певара ги беше заслонила, но не беше възможно да поддържа три щита едновременно, ако мъжете се събудеха и се опитаха да се

освободят. Айез Седай обикновено използваша повече от една жена, за да задържат един мъж. Трима щеше да е невъзможно за която и да е преливаща, силна или не. Можеше да затегне краищата на щитовете, но Таим бе наредил на Аша'ман да се упражняват как да се измъкват от затегнат щит.

Да, най-добре беше да се погрижи другите двама да не се събудят. Колкото и полезно да беше просто да им пререже гърлата, нямаше да го понесе. Вместо това изпрати тънка нишка от Дух и Въздух, за да докосне клепачите им. Наложил се да прибегне до единичен сплит, и то слаб, но успя да докосне с него всяко око. Ако клепачите се открянеха съвсем леко, щеше да го разбере. Това трябваше да е достатъчно.

Все още мислеше за семейството си. Беше казала истината — мразеше Мраколюбците. Всички. Беше умерена, сдържана омраза, но все пак силна дори след всичките тези години.

Андрол го беше подозирал у тази жена, която обикновено изглеждаше усмихната. Можеше да усети болката ѝ. И, странно... чувстваше се самотна.

— Баща ми се самоуби — отрони неволно Андрол.

Тя го погледна.

— Майка ми години наред се преструваше, че било злополука — продължи той. — Направи го в горите, скочил от една стръмнина. Предната нощ седял с нея и ѝ обяснил какво ще направи.

— И тя не се е опитала да го спре? — попита Певара стъписана.

— Не — отвърна Андрол. — Едва няколко години преди тя да намери сетната майчина прегръдка, успях да изтръгна някакви отговори от нея. Беше уплашена от него. Това ме изумяваше. Той винаги беше толкова мил. Какво се беше променило в онези последни няколко години, че да я накара да се страхува от него? — Обърна се към Певара. — Каза, че виждал разни неща в сенките. Че започнал да полудява.

— О...

— Ти ме попита защо съм дошъл в Черната кула. Искаше да разбере защо *помолих* да бъда изпитан. Ами, това нещо, което съм аз, ми отговаря на един въпрос. Казва ми кой беше баща ми и защо направи това, което е почувствал, че трябва да направи.

— Сега мога да видя признаците. Работите му вървяха прекалено добре. Баща ми можеше да открие каменни кариери и метални жили, когато никой друг не можеше. Хората го наемаха да им намира ценни залежи. Беше най-добрият. Необичайно добър. Аз можех... да го видя в него накрая, Певара. Бях само на десет, но помня. Страх в очите му. Вече *познавам* този страх. — Андрол се поколеба. — Баща ми скочи от онази стръмнина, за да спаси живота на близките си.

— Съжалявам — промълви Певара.

— Това, че знам какво съм, какво беше *той*, помага.

Отново бе започнало да вали и капките удряха по прозореца като камъчета. Вратата към склада се отвори и Имарин най-после надникна вътре. Видя увисналия във въздуха Добсер и се успокои. После видя другите двама и се стъписа.

— Какво сте направили?

— Каквото трябваше — каза Андрол и се изправи. — Защо се забави толкова?

— За малко да започна нов конфликт с Котерен — отвърна Имарин, без да откъсва очи от двамата пленени Аша'ман. — Мисля, че времето ни се изчерпва, Андрол. Не позволихме да ни предизвикат, но Котерен изглеждаше ядосан — повече от нормалното. Не мисля, че ще ни търпят още дълго.

— Все едно, с тези пленници времето ни наистина изтича — каза Певара и измести Добсер настрана, за да отвори място за Имарин. — Наистина ли смяташ, че можеш да го накараш да проговори? Опитвала съм се да разпитвам Мраколюбец. Трудно се пропукват.

— А, но това не е Мраколюбец — каза Имарин. — Това е Добсер.

— Не мисля, че наистина е той. — Андрол огледа мъжа, зареян във въздуха във връзките си. — Не мога да приема, че някой може да бъде *накаран* да служи на Тъмния.

Успя да долови несъгласието на Певара. Тя наистина смяташе, че е станало точно така. Всеки, който може да прелива, може да бъде Обърнат, беше му обяснила. Древните текстове говорели за това.

От тази мисъл му призля. Да принудиш някого да стане зъл? Това трябваше да е невъзможно. Съдбата движеше хората, поставяше ги в ужасни положения, отнемаше живота им, здравия им разум понякога.

Но изборът да служиш на Тъмния или на Светлината... този единствен избор не можеше да бъде отнет на човек, разбира се.

Сянката, която видя зад очите на Добсер, беше достатъчно доказателство за Андрол. Мъжът, когото бе познавал, си беше отишъл, беше убит, и нещо друго — нещо зло — беше поставено в тялото му. Нова душа. Това трябваше да е.

— Каквото и да е той — каза Певара, — все пак се съмнявам, че можеш да го принудиш да проговори.

— Най-добрите методи на убеждение — каза Имарин, стиснал ръце зад гърба си, — са ненасилствените. Певара Седай, бъдете така добра да махнете сплитовете, запушили ушите му, за да почне да чува — но ги извадете съвсем малко, все едно че сплитът е затегнат, но се разпада. Искам да подслуша какво ще кажа.

Тя се подчини. Поне Андрол предположи така. Това, че бяха двойно обвързани, не означаваше, че могат да виждат сплитовете си. Усети раздразнението ѝ обаче. Мислеше за Мраколюбците, които беше разпитвала, и съжаляваше за... нещо. Инструмент, който беше използвала срещу тях?

— Смятам, че можем да се скрием в имението ми — заяви високомерно Имарин.

Андрол примига. Мъжът беше станал по-висок, държеше се по-горделиво, по-... надменно. Гласът му беше станал властен, пренебрежителен. Просто ей така, изведнъж беше станал благородник.

— Никой няма да помисли да ни търси там — продължи Имарин. — Ще ви приема като мои съдружници, а по-низшите между нас — младия Евин например — може да ги наема на работа като слуги. Ако изиграем ръката си правилно, можем да изградим съперническа Черна кула.

— Не знам... колко разумно ще е това — включи се в играта Андрол.

— Тишина — каза Имарин. — Ще ви питам за мнение, когато е необходимо. Айез Седай, *единственият* начин да станем сериозни съперници на Бялата и Черната кула е да създадем място, където преливащи мъже и жени действат заедно. Например... Сива кула, ако искате.

— Интересно предложение.

— Това е единственото разумно нещо. — Имарин се обърна към пленника им. — Нали не може да чува какво си говорим?

— Не може — отвърна Певара.

— Освободете го тогава. Искам да говоря с него.

Певара колебливо изпълни заповедта му. Добсер се смъкна на пода, олюля се, а после погледна към изхода.

Имарин измъкна от колана си кесия и я хвърли на пода пред него.

— Майстор Добсер.

— Какво е това? — попита Добсер, наведе се боязливо и взе кесията. Надникна в нея и очите му се разшириха.

— Плащане — каза Имарин.

Добсер присви очи.

— За да направя какво?

— Грешно ме разбрахте, майстор Добсер. Не искам да правите каквото и да било, плащам ви като извинение. Пратих Андрол тук да ви помоли за помощ, а той, изглежда, е... престъпил границите на указанията ми. Просто желях да поговоря с вас. Нямах намерение да ви видя увит във Въздух и изтезаван.

Добсер го погледна подозрително.

— Къде намери толкова пари, Имарин? И защо мислиш, че можеш да ми заповядваш? Ти си просто войник... — Погледна отново съдържанието на кесията.

— Виждам, че се разбираме — каза с усмивка Имарин. — Е, ще поддържаш ли фронта ми?

— Аз... — Добсер се намръщи и погледна Велин и Лиймс, които лежаха в безсъзнание на пода.

— Да — каза Имарин, — това *наистина* ще е проблем, нали? Не очакваш, че просто бихме предали Андрол на Таим и да обвиним него за това?

— Андрол ли? — изсумтя Добсер. — Пажчето? Да свали двама Аша'ман? Никой не би го повярвал. Никой.

— Правилно, майстор Добсер.

— Просто им предайте Айез Седай. — Добсер кимна към Певара.

— Уви, тя ми трябва. Работата е сложна.

— Ами, сигурно бих могъл да поговоря с М'хаил за вас. Да се оправят нещата, знаете.

— Ще съм много признателен — каза Имарин. Издърпа стол от стената, после още един срещу него. Настани се на единия и подкани с ръка Добсер да седне. — Андрол, хайде и ти да бъдеш полезен с нещо. Намери ни нещо за пиене с майстор Добсер. Чай. Обичаш ли захар?

— Не — отвърна Добсер. — Всъщност чух, че тука някъде имало вино.

— Вино, Андрол — подвижна Имарин и щракна с пръсти.

„Е, май ще е най-добре да изиграем ролята“, помисли Андрол. Поклони се, хвърли злобен поглед на Добсер, после отиде за чаши и вино. Когато се върна, Добсер и Имарин вече си бърбеха дружески.

— Разбирам — каза Имарин. — *Такива* неприятности си имах, докато намеря подходяща помощ в Черната кула. Виждаш ли, необходимостта да опазя самоличността си е *императивна*.

— Мога да разбера това, милорд — каза Добсер. — Че то, ако още някой знаеше за Висш лорд от Тийр в редиците ни, близането на ботуша край нямаше да има. Това мога да ви кажа! А колкото до М'хаил, на него няма да му хареса тук да има някой толкова издигнат. Изобщо!

— Разбираш защо трябваше да стоя по-настрана — обясни Имарин, вдигна ръка и взе напълнената от Андрол чаша вино.

„Висш лорд на Тийр?“, помисли Андрол развеселен. Добсер май го гълташе това като силно питие.

— А всички мислехме, че се подмазвате на Логаин, защото сте глупав! — каза Добсер.

— С тази моя съдба, уви. Таим щеше да ме разкрие на мига, ако прекарвах много време край него. Тъй че бях принуден да тръгна с Логаин. Той и онзи, Дракона, двамата явно са селяни и нямаше да разпознаят един благородник.

— Ще ви кажа, милорд — рече Добсер. — Бях подозрителен.

— Така си и мислех — каза Имарин и отпи от виното. — Да докажа, че не е отровно — обясни и подаде чашата на Добсер.

— Всичко е наред, милорд. Вярвам ви. — Добсер изгълта виното. — Ако човек не може да вярва на един Висш лорд, на кого да вярва, нали тъй?

— Прав си — съгласи се Имарин.

— Мога да ви кажа едно. — Добсер вдигна чашата си към Андрол, за да я напълни отново. — Ще трябва да намерите по-добър

начин да стоите настрана от Таим. Да следвате Логаин вече няма да върши работа.

Имарин отпи от чашата си бавно и замислено.

— Таим го държи в ръцете си. Разбирам. Предположих, че е така. Идването на Велин и другите казва всичко.

— М-да. — Добсер изчака Андрол отново да напълни чашата му. — Логаин е силен обаче. Много работа иска да се Обърне мъж като него. Силна воля, разбирате ли? Ще мине ден-два, докато го Обърнат. Все едно, бихте могли просто да идете при Таим и да му обясните плана си. Той ще разбере, а и винаги твърди, че хората са му полезни, ако не се налага да ги Обръща. Не знам защо. Няма друг избор, освен да Обърне Логаин, обаче. Ужасен процес. — Добсер потрепери.

— Значи ще ида да говоря с него, майстор Добсер. Бихте ли гарантирали за мен, между другото? Аз... ще гледам да ви се отплатя.

— Разбира се — каза Добсер. — Защо не? — Допи виното си, стана и залитна. — Той ще е отишъл да нагледа Логаин. Винаги го прави по това време на нощта.

— И къде е това? — попита небрежно Имарин.

— В скритите стаи — каза Добсер. — В основите, които строим. Знаете ли източната част, където срутването доведе до цялото онова допълнително разкопаване? Не беше срутване, а само повод да се прикрие допълнителната работа. И... — Добсер се поколеба.

— И това е достатъчно — каза Певара, овърза го отново във Въздух и запусти ушите му. Скръсти ръце и погледна Имарин. — Впечатлена съм.

Имарин разпери ръце в израз на скромност.

— Винаги съм имал дарбата да накарам хората да се отпуснат. Всъщност не предложих да изберем Добсер, защото смятах, че ще е лесен за подкупване. Избрах го заради неговите... ммм, понижени познавателни способности.

— Обръщането на някого към Сянката не го прави по-малко глупав — каза Андрол. — Но щом можеш да направиш това, защо трябваше да го стряскаме в началото?

— Въпрос на владееене на ситуацията, Андрол — отвърна Имарин. — На човек като Добсер не трябва да се противопоставиш в средата му, когато е сред приятели с повече ум от неговия: Трябваше да

го изплашим, да го накараме да се гърчи, а след това да му предложим начин да се измъкне. — Замълча и се озърна към Добсер. — Освен това не мисля, че можехме да рискуваме да отиде при Таим, което като нищо можеше да направи, ако го бях заговорил насаме, без заплаха за насилие.

— А сега? — попита Певара.

— Сега — отвърна Андрол — приспиваме тия тримата с нещо, което ще ги задържи заспали до Бел Тин. Събираме Налаам, Канлер, Евин и Джонет. Изчакваме Таим да приключи огледа си на Логаин. Нахлуваме, спасяваме го и си връщаме Кулата от Сянката.

Помълчаха малко в осветената от единствената мигаща лампа стая. Дъждът плющеше по прозореца.

— Е — каза Певара, — стига задачата, която предлагаш, да не е *трудна*, Андрол...

Ранд отвори очи към съня, малко изненадан от това, че е заспал. Авиенда най-сетне го беше оставила да задреме. Всъщност май и самата тя беше задрямала. Изглеждаше уморена колкото него. Повече може би.

Вдигна се на крака в моравата със суха трева. Беше доловил тревогата ѝ не само през връзката, но и в начина, по който го беше държала. Авиенда беше боец, воин, но дори и воинът има нужда понякога да се държи за нещо.

Огледа се. Това сякаш не беше Тел-айеран-риод, поне не напълно. Мъртвото поле се простираше в далечината във всички посоки, сигурно в безкрайността. Това не беше истинският Свят на сънищата. Беше сънен къс, свят, сътворен от могъщ Сънуващ или сънебродник.

Той тръгна. Сухи листа запрацяха под стъпалата му, макар да нямаше никакви дървета. Сигурно можеше да се върне в собствените си сънища. Изобщо не беше толкова добър в сънебродството, колкото мнозина от Отстъпниците, но толкова поне можеше. Любопитството го тласна напред.

„Не би трябвало да съм тук — помисли си. — Поставям прегради.“ Как се беше озовал в това място и кой го беше сътворил?

Имаше подозрение. Имаше една личност, която често бе прибегвала до сънни късове.

Долови присъствие наблизо. Продължи да върви, без да се обръща, но знаеше, че някой вече крачи до него.

— Елан — каза той.

— Луз Терин. — Елан все още беше в най-новото си тяло, висок красив мъж, облечен в червено и черно. — Загива и скоро ще властва прахта. Прахта... а после нищо.

— Как преодоля преградите ми?

— Не знам — отвърна Моридин. — Знаех, че ако сътворя това място, ще дойдеш в него при мен. Не можеш непрекъснато да стоиш далече от мен. Шарката няма да го позволи. Ние се привличаме един към друг, ти и аз. Отново и отново. Два кораба, привързани на един и същи бряг, блъскат се един друг с всеки нов прилив.

— Поетично — каза Ранд. — Пуснал си най-сетне Миерин от каишката ѝ, разбрах.

Моридин спря, а Ранд замълча и го погледна. Гневът сякаш се излъчваше от него на горещи вълни.

— При теб ли дойде? — попита Моридин.

Ранд не отвърна.

— Не се *преструвай*, че знаеше, че още е жива. Не знаеше, не можеше да си знаел.

Ранд замълча. Чувствата му към Ланфеар — или както там се наричаше тя сега — бяха противоречиви. Луз Терин я беше презирал, но Ранд първоначално я беше познавал като Селийн и я беше обичал, поне докато не се опита да убие Егвийн и Авиенда.

Мисълта за нея го подсети за Моарейн, *обнадежди* го за неща, за които не можеше да се надява.

„Щом Ланфеар все още е жива... възможно ли е и Моарейн също да е жива?“

Обърна се към Моридин със спокойна увереност.

— Отвързването ѝ вече е безсмислено — каза Ранд. — Тя няма вече никаква власт над мен.

— Да — отвърна Моридин. — Вярвам ти. Няма, но мисля, че таи нещо като... негодувание към жената, която избра. Как ѝ беше името, впрочем? Онази, която се нарича айилка, но носи оръжия?

Ранд не се поддаде на опита да го подразнят.

— Все едно, Миерин те мрази — продължи Моридин. — Мисля, че те обвинява за това, което я сполетя. Би трябвало да я наричаш Циндейн. Беше ѝ забранено да използва името, което си избра.

— Циндейн — бавно повтори Ранд. — „Последен шанс“? Господарят ти е развил чувство за хумор, разбирам.

— Не беше шега.

— Предполагам. — Ранд огледа безкрайния пейзаж от суха трева и листа. — Трудно ми е да си помисля, че толкова се страхувах от теб в онези ранни дни. В сънищата ли ми нахлуваше тогава, или ме вкарваше в един от тези сънни късове?

Моридин не отвърна.

— Помня веднъж... Седях до огъня, обкръжен от кошмари, усещах ги като Тел-айеран-риод. Не би трябвало да си могъл да притеглиш някого изцяло в Света на сънищата, но и аз не съм сънебродник, способен да вляза сам.

Моридин, като мнозина от Отстъпниците, обикновено влизаше в Тел-айеран-риод в плът, което беше опасно. Според някои влизането в плът беше зло, отнемаше на човек част от човешкото в него. Но също така го правеше по-могъщ.

Моридин не обясни какво се беше случило в онази нощ. Ранд помнеше смътно онези дни, докато пътуваше към Тийр. Помнеше видения в нощта, видения за негови приятели или близки, които се опитваха да го убият. Моридин... Ишамаел... го беше привлякъл против волята му в сънища, кръстосващи Тел-айеран-риод.

— Ти беше луд тогава — промълви Ранд, взрян в очите на Моридин. Можеше почти да съзре огньовете, които горяха в тях. — Още си луд, нали? Просто си го овладял. Никой не би могъл да му служи, без да е поне малко луд.

Моридин пристъпи напред.

— Подигравай се колкото искаш, Луз Терин. Краят наближава. Всичко ще бъде дадено на великото задушаване на Сянката, за да бъде разпънато, разкъсано, удушено.

Ранд също пристъпи напред, срещу Моридин. Бяха еднакви на ръст.

— Мразиш се — прошепна му. — Мога да го *почувствам* в теб, Елан. Някога му служеше за власт. Сега го правиш, защото победата му — и краят на всички неща — е единственото облекчение, което

изобщо ще изпиташ. Би предпочел да не съществуващ, отколкото да продължиш да бъдеш себе си. Трябва да знаеш, че той няма да те освободи. Никога. Не и теб.

Моридин се усмихна презрително.

— Той ще ми позволи да те убия, преди да свърши това, Луз Терин. Теб и златокосата, и айилката, и малката тъмнокоса...

— Държиш се все едно, че това е двубой между теб и мен, Елан — прекъсна го Ранд.

Моридин се изсмя и отметна глава назад.

— Разбира се, че е! *Още* ли не си го разбрал? В името на водопадите от кръв, Луз Терин! Става дума за нас двамата. Също като в миналите Векове, отново и отново, бием се двамата. Ти и аз.

— Не — каза Ранд. — Не и този път. Приключил съм с теб. Чака ме по-голяма битка.

— Не се опитвай да...

През облаците горе изригна слънчева светлина. Обикновено в Света на сънищата нямаше слънчева светлина, но сега тя окъпа Ранд.

Моридин залитна назад. Погледна нагоре към светлината, а след това се взря в Ранд, присвил очи.

— Не мисли... не мисли, че ще повярвам на простите ти фокуси, Луз Терин. Вейрамон беше потресен от това, което му направи, но не е нещо трудно да държиш сайдин и да слушаш как се ускорява пулсът на хората.

Ранд напрегна волята си. Пращящите сухи листа започнаха да се преобразяват под стъпалата му, позеленяваха отново и стръкове трева запробиваха между листата. Зеленото се разпростря от него като плисната боя, а облаците горе закипяха и се разпръснаха.

Очите на Моридин се разшириха още повече. Той залитна и се взря в небето — облаците се отдръпваха... Ранд долови стъписването му. Това беше сънен къс на *Моридин*.

Само че, за да привлече друг, трябваше да го постави близо до Тел-айеран-риод. Тези правила бяха в сила. Имаше и още нещо също така, нещо за връзката между тях двамата...

Ранд закричи напред, разперил ръце настрани. Тревата изникваше на вълни, алени цветя изригваха като червени петна по лика на земята. Бурята се смири, тъмните облаци бяха прогорени от светлината.

— Кажи на господаря си! — заповяда Ранд. — Кажи му, че тази битка не е като другите. Кажи му, че ми омръзнаха слугите, че съм приключил с жалкото му местене на пионки. Кажи му, *че идвам за НЕГО!*

— Това е погрешно — каза Моридин, видимо потресен. — Това не е... — Погледна Ранд за миг, после изчезна.

Ранд издиша дълбоко. Тревата около него повехна, облаците се събраха отново, слънчевата светлина погасна. Макар Моридин да си бе отишъл, задържането на това преобразяване на пейзажа се бе оказало трудно. Ранд се отпусна задъхан, за да се съвземе.

Тук пожеланието нещо да бъде истина можеше да го направи истина. Да можеше само нещата да са толкова прости и в реалния свят.

Затвори очи и се изпрати обратно, за да поспи още малко, преди да стане. Да стане и да спаси света. Ако можеше.

Певара се присви до Андрол в дъждовната нощ. Наметалото ѝ беше прогизнало. Знаеше два сплита, които щяха да са от полза тук, но не смееше да прелее. Срещу тях щеше да има Обърнати Айез Седай и жени от Черната Аджа. Можеха да усетят, ако прелееше.

— Определено пазят района — прошепна Андрол. Теренът пред тях се нахъса на лабиринт от тухлени зидове и изкопи. Бяха помещенията в основите на това, което един ден щеше да стане същинската Черна кула. Ако Добсер бе прав, в самите основи бяха направени други помещения — скрити стаи, вече завършени, които щяха да продължат да са тайна, докато се строеше самата Кула.

Двама ашамани на Таим стояха наблизо и си говореха тихо. Макар да се опитваха да изглеждат безгрижни, времето разваляше ефекта. Кой щеше *по избор* да стои навън в нощ като тази? Въпреки топлия мангал, който ги осветяваше, и сплита Въздух, който прогонваше леещия се дъжд, присъствието им бе подозрително.

„Пазачи.“ Певара се опита да изпрати мисълта пряко до Андрол.

Подейства. Усети изненадата му, щом мисълта се натрапи над неговата.

Нещо се върна смътно. „Трябва да получим предимство.“

„Да“, изпрати тя обратно. Следващата мисъл бе твърде сложна, тъй че я изшепна:

— Никога ли не си забелязвал, че оставя основите с охрана нощем? Ако наистина има тайни стаи, работата по тях е щяла да се върши и нощем.

— Таим наложи комендантски час — отвърна Андрол също шепнешком. — Позволява ни да го пренебрегваме само когато му е изгодно — например за връщането на Велин снощи. Освен това този район е опасен, с тези ями и изкопи. Достатъчно сериозна причина да поставя стражи, само че...

— Само че Таим не е точно типът, който би се притеснявал, че някой ще си счупи врата, докато наднича наоколо — каза Певара.

Андрол кимна.

Чакаха в дъжда и отброяваха вдишванията си — най-сетне три ленти огън излетяха от нощта и поразиха пазачите право в главите. Двамата ашамани тупнаха на земята като чували зърно. Налаам, Имарин и Джонет си бяха свършили работата съвършено. Бързо преливане. Ако имаха късмет, или нямаше да се забележи, или щеше да се помисли за работа на хората на Таим.

„Светлина — помисли Певара. — Андрол и другите наистина са оръжия.“ Не беше и помисляла за такива смъртоносни атаки — това беше напълно извън опита на една Айез Седай. Айез Седай не убиваха дори Лъжедракони, ако можеха да го избегнат.

— Опитомяването убива — каза Андрол, загледан напред. — Макар и бавно.

Светлина. Да, можеше да има предимство от връзката им... но можеше и да е адски неудобно. Трябваше да се научи да засланя мислите си.

Имарин и другите дойдоха от тъмното при нея и Андрол. Канлер остана назад с другите млади мъже от Две реки, готов да ги поведе от Черната кула в опит за бягство, ако нещо се обърка. Разумно беше да го оставят, въпреки възраженията му. Имаше семейство.

Издърпаха труповете в сенките, но оставиха мангала да гори. Всеки, погледнал към стражите, щеше да види, че светлината все още я има, но пък нощта бе толкова мъглива и дъждовна, че човек трябваше да се доближи много, за да разбере, че стражите са изчезнали.

Макар често да се оплакваше, че не знае защо другите го следват, Андрол веднага пое командването и прати Налаам и Джонет да пазят в

края на основите. Джонет носеше лъка си, но не бе сложил тетивата в мократа нощ. Надяваха се, че дъждът ще спре и че ще може да го използва, когато не могат да рискуват с преливане.

Андрол, Певара и Имарин се хлъзнаха надолу по калния склон.

Основата беше направена от камъни, иззидани на стени между стаи и проходи. Тук долу това се превръщаше в лабиринт, особено с изливащия се отгоре постоянен дъжд. На заранта войниците Аша'ман щяха да бъдат пратени да изгребат водата и да подсушат основата.

„Как ще намерим входа?“ — попита Певара.

Андрол коленичи и над ръката му увисна малко клъбце светлина. Капките дъжд, минали през него, за миг заприличаха на малки метеорити, щом проблеснаха и изчезнаха. Той топна пръсти в сбиращата се на локва вода на земята, после посочи и прошепна:

— Тече насам. Отива нанякъде. Там ще намерим Таим.

Имарин изсумтя одобрително. Андрол вдигна ръка и подкани Джонет и Налаам да слязат при тях, след което поведе с тихи стъпки.

„Движиш се тихо. Добре“ — изпрати Певара.

„Обучен съм за съгледвач — върна й той. — В горите на Мъгливите планини.“

Колко ли работи беше вършил през живота си? Беше се безпокоила за него. Живот, какъвто беше водил той, можеше да издава неудовлетворение от света, нетърпение. Но начинът, по който говореше за Черната кула... страстта, с която бе готов да се бие... това казваше нещо различно. Не ставаше дума просто за вяност към Логаин. Да, Андрол и другите уважаваха Логаин, но за тях той бе нещо много по-голямо. Място, където мъже като тях бяха приети.

Живот като на Андрол *можеше* да издава мъж, който не би се посветил на никаква кауза, но също така можеше да издава нещо друго: мъж, който търси. Мъж, който знае, че животът, който иска, е някъде там, навън. И че трябва просто да го намери.

— В Бялата кула ли ви учат да анализирате така хората? — прошепна й Андрол, щом спря до един вход и вкара вътре клъбото светлина, а после махна на останалите да го последват.

„Не“, изпрати му тя в отговор, опитвайки се да упражнява този начин на общуване, да направи мислите си по-гладки. „Това е нещо, което една жена придобива след първото си столетие живот.“

Той й върна напрегнат смях.

Минаха през низ от недовършени основи на стаи и стигнаха до участък необработена пръст. Имаше няколко пълни с катран бурета, а до тях яма. Водата се стичаше в ямата. Андрол кимна и се заслуша, после кимна на другите и се плъзна надолу. Чуха го как цопна.

Певара го последва, другите също. Андрол ги поведе през ямата и малкото му кълбо светлина разкри тунел.

„Добсер е прав — изпрати Певара. — Таим строи тайни тунели и стаи.“

Влязоха в тунела и скоро стигнаха до пресечка, където пръстените стени бяха укрепени като шахти на мина. Петимата се събраха и погледнаха в едната посока и в другата. Два пътя.

— Натам се изкачва нагоре — прошепна Имарин и посочи наляво. — Може би към друг вход в тези тунели?

— Сигурно трябва да слезем по-надълбоко — каза Налаам. — Не мислите ли?

— Да. — Андрол облиза пръст и го вдигна във въздуха. — Вятърът духа надясно. Ще тръгнем първо натам. Внимавайте. Ще има други пазачи.

Запромъкваха се надолу. От колко време беше работил Таим над този комплекс? Не изглеждаше ужасно голям — не бяха минали покрай други разклонения, — но все пак беше впечатляващо.

Изведнъж Андрол спря и другите спряха зад него. Нагоре по тунела отекна глух глас, твърде тих, за да могат да различат думите, и бе придружен от мигаща светлина по стените. Певара прегърна Извора и подготви сплитове. Ако прелееше, щеше ли някой да забележи? Андрол явно също беше разколебан. Преливането горе, за да убият пазачите, беше достатъчно подозрително. Ако хората на Таим тук долу усетеха, че се използва Единствената сила...

Фигурата се приближаваше и светлината я огря.

Джонет изпъна лъка си — едва имаше място в тунела за него. Тетивата изплющя и стрелата изсъска във въздуха. Глухото мърморене секна и светлината падна.

Тръгнаха натам и видяха Котерен — лежеше оцъклил очи, стрелата го бе пронизала в гърдите. Фенерът му догаряше на пресекулки на земята. Джонет прибра стрелата си и я изтри в палтото на убития.

— *Точно* затова си нося лък, проклетнико.

— Тук — каза Имарин и посочи една здрава врата. — Котерен я пазеше.

— Пригответе се — прошепна Андрол и бутна с рамо здравата дървена врата.

Зад нея видяха килии, вдълбани в пръстената стена — всичките не повече от кучешки бърлоги. Певара надникна в една, но беше празна. Нямаше достатъчно място да се изправи вътре човек. Да те затворят в тези клетки означаваше да си заклещен в тъмното, стегнат като в гроб.

— Светлина! — каза Налаам. — Андрол! Той е тук. Логаин!

Всички забързаха към него и Андрол опипа ключалката с изненадващо ловка ръка. Дръпнаха вратата на килията и Логаин се изтъркаля навън със стон. Изглеждаше ужасно. Някога с къдравата си тъмна коса и волево лице можеше да мине за красив мъж. Сега изглеждаше изнемощял като просяк.

Той се закашля, а след това се надигна с помощта на Налаам. Андрол веднага се смъкна на колене, но не от почителност. Погледна Логаин в очите, докато Имарин даваше на водача на ашаманите манерката си да пие.

„Е?“ — попита Певара.

„Той е — помисли Андрол и през връзката дойде вълна на облекчение. — Все още е той.“

„Щяха да са го пуснали, ако го бяха Обърнали“ — изпрати Певара. Все по-удобен ставаше този начин на общуване.

„Може би. Освен ако не е капан.“

— Милорд Логаин.

— Андрол. — Гласът на Логаин беше прегракнал. — Джонет. Налаам. И Айез Седай? — Огледа Певара. За мъж, който явно беше изтърпял дни, може би седмици затворен, изглеждаше със забележително ясен ум. — Помня ви. От коя Аджа си, жено?

— Има ли значение? — отвърна тя.

— Огромно — каза Логаин и понечи да стане. Беше твърде слаб и Налаам трябваше да го подкрепи. — Как ме намерихте?

— Тази история е за след като се измъкнем, милорд — каза Андрол. — Да тръгваме. Чака ни трудна нощ. Аз...

И изведнъж замръзна.

— Какво има? — попита Певара.

— Преливане — каза Джонет. — Силно.

В коридора се чува крясъци.

— Някой е намерил пазачите — каза Имарин. — Милорд Логаин, можете ли да се биете?

Логаин се опита да се изправи, но не успя. Лицето му се стегна в решимост, но Певара усети разочарованието на Андрол. На Логаин му бяха дали вилняк. Или това, или просто беше твърде изтощен, за да прелива. Не беше изненадващо.

— Назад! — извика Андрол и се отдръпна. Към тях полетя огнен сплит.

Певара запреде Огън и го запокити в коридора. Знаеше, че срещу нея са Мраколюбци или още по-лошо. Тук Трите клетви не можеха да я спрат.

Чу викове... и нещо отклони огъня. Миг след това щит се опита да се забиے между нея и Извора. Тя едва го отби, сниши се и вдиша дълбоко.

— Който и да е, силен е.

Далечен глас завика заповеди и отекна в тунелите.

Джонет коленичи до нея, изпънал лъка си.

— Светлина, това е Таим!

— Не можем да стоим тук — каза Логаин. — Андрол! Портал.

— Опитвам се — каза Андрол. — Светлина, опитвам се!

— Ба. — Налаам остави Логаин до стената. — Бил съм и в потесни места!

И замята сплитове в коридора. Взривове разтърсиха страничните стени и от тавана се посипа пръст.

Певара скочи пред входа, освободи сплит и се смъкна на колене до Андрол. Той се взираше напред, без да вижда, лицето му бе напрегнато. Тя усети по връзката решимост и отчаяние и поклати глава.

— Можем да го направим — прошепна му.

Входът изригна и Джонет отхвърча назад, ръката му бе обгорена. Подът се разтресе и стените започнаха да се разпадат.

Пот потече по страните на Андрол. Той стисна зъби, лицето му почервения, очите му се отвориха широко. През входа блъвна дим и Имарин се закашля. Налаам Изцеряваше Джонет.

Андрол изрева и стигна до върха на стената в ума си. Беше почти там! Можеше...

Сплитът изгътна срещу стаята, разтърси пръстта и таванът се срути отгоре им.

Всичко почерня.

ГЛАВА 5

ДА, ПОИСКАШ ДАР

Ранд ал-Тор се събуди и вдиша дълбоко. Измъкна се изпод завивките, като остави в постелята унесената в сън Авиенда, и се заметна с халат.

Миришеше на влага.

Спомни си за утрините от детството си, когато ставаше преди разсъмване да издои кравата — трябваше да се дои два пъти на ден. Притвори очи и си спомни звуците, идващи от плевника, където Трам, станал отдавна, вече дялкахе нови колове за ограда. Спомни си студения въздух, докато нахлузваше ботушите и измиваше лицето си с водата, оставена да се стопли до печката.

Всяка сутрин всеки селяк можеше да отвори вратата си и да отправи поглед към свят, който все още беше нов. Хрупкава слана. Първият, колеблив все още птичи зов. Слънчева светлина, разпукала хоризонта като утринната прозявка на света.

Ранд пристъпи до платнището на входа, дръпна го и кимна на Катерин, ниската златокоса Дева, която беше на пост. И отправи поглед към свят, който изобщо не беше нов. Този свят беше стар и уморен, като странстващ амбулантен търговец, стигнал до Гръбнака на света и върнал се пешком. Палатки изпълваха Полето на Мерилор, лагерни огньове вдигаха стълбове дим към все още сивкавото утринно небе.

Навсякъде се трудеха хора. Войници смазваха оръжия и броня. Ковачи наточваха върхове на копия. Жени приготвяха пера за стрели. Закуски се раздаваха от фургони с храна на хора, които трябваше да са спали по-добре, отколкото бяха могли. Всички знаеха, че това са последните им мигове преди да дойде бурята.

Ранд затвори очи. *Усещаше* я, самата земя, смътно като през връзка на Стражник. Под нозете му в пръстта пълзяха червейчета. Корените на тревите все така се протягаха бавно и търсеха питателни сокове. Голите като скелети дървета не бяха мъртви, защото през тях се просмукваше вода. Само дремеха. Синигерчета се бяха струпали в

едно близко дърво. Не надаваха зов с идването на утрото, сгушени едно в друго, сякаш търсеха топлина.

Земята все още живееше. Живееше като човек, вкопчил се в ръба на пропаст с върховете на пръстите си.

Ранд отвори очи.

— Писарите ми върнаха ли се от Тийр?

— Да, Ранд ал-Тор — каза Катерин.

— Известете другите владетели. Ще се срещна с тях след един час в центъра на полето, където заповядах да не се вдигат палатки.

Катерин тръгна да предаде заповедта му, а други три Деви останаха наблизко за охрана. Ранд пусна платнището, обърна се и се стресна, като видя Авиенда — гола като в деня, в който се е родила — изправена в палатката.

— Много е трудно да те издебна, Ранд ал-Тор — каза тя с усмивка. — Връзката ти дава твърде много предимство. Трябва да се движа много бавно, като гущер посред нощ, тъй че усещането ти къде съм да не се променя много бързо.

— Светлина, Авиенда! Защо изобщо трябва да ме издебваш?

— За това — каза тя, а после скочи напред, сграбчи го за главата и го целуна, тялото ѝ се притисна в неговото.

Той се отпусна и остави целувката да се проточи.

— Нищо чудно — промърмори Ранд в устните ѝ. — Много по-приятно е сега, след като не ми се налага да се безпокоя, че ще замръзна, докато го правя.

Авиенда се отдръпна.

— Не бива да говориш за онази случка, Ранд ал-Тор.

— Но...

— Моят тох е платен и вече съм първосестра на Елейн. Не ми напомняй за срам, който е забравен.

Срам? Защо трябваше да се срамува от онова, след като току-що... Ранд поклати глава. Можеше да чува дъха на земята, можеше да усети буболечка на лист на половин левга разстояние, но понякога не можеше да проумее айилците. Или може би просто жените?

В този случай сигурно беше и двете.

Авиенда се поколеба до бурето с прясна вода в палатката.

— Предполагам, че няма да имаме време за баня?

— О, вече обичаш баните?

— Приела съм ги като част от живота. Щом ще живея във влажните земи, ще възприема и някои влагоземски обичаи. Когато не са глупави. — Тонът ѝ намекваше, че повечето са.

— Какво не е наред? — попита Ранд и пристъпи към нея.

— Какво да не е наред?

— Нещо те безпокои, Авиенда. Виждам го в теб. Усещам го.

Тя го изглежда сдържано. Светлина, колко беше красива.

— Много по-лесно можеше да се оправи човек с теб преди да получиш древната мъдрост от предишното си „аз“, Ранд ал-Тор.

— Нима? — попита той с усмивка. — Тогава не действаше така.

— Тогава бях дете, неопитна в безграничната способност на Ранд ал-Тор да разочарова. — Натопи ръце във водата и изми лицето си. — Всичко е наред. Ако знаех поне малко какво ме чака с теб, отдавна щях да съм облякла бялото и никога нямаше да го сваля.

Ранд се усмихна, а след това преля, запреде Вода и издърпа от течността в бурето на поточе. Авиенда се отдръпна и загледа с любопитство.

— Май вече не те притеснява идеята за преливащ мъж — подхвърли той, щом разпръсна водата във въздуха и я сгорещи с нишка Огън.

— Вече няма причина да се притеснявам. Ако се чувствах неудобно от преливането ти, щях да се държа като мъж, отказващ да забрави срама на жена, след като е срещнала своя тох. — Тя го изглежда.

— Не мога да си представя, че някой ще е толкова глупав. — Ранд смъкна халата си и пристъпи към нея. — Ето. Това е остатък от онази „древна мъдрост“, която намираш за толкова разочароваща.

Притегли водата, стоплена съвършено, и я разпръсна на ситни капчици гъста мъгла, която врълхлетя на вълна и се уви около тях. Авиенда ахна и се вкопчи в ръката му. Може и да свикваше с влагоземските порядки, но към водата все още изпитваше благоговееен трепет.

Ранд отскубна късче сапун с Въздух, остърга го в част от водната пара и мехурчетата закръжиха на вихрушка около тях, заизвиваха се нагоре по телата им и издърпаха косите им във въздуха, усукаха златистата ѝ коса като стълб, преди отново да се спусне леко на раменете ѝ.

С друга вълна топла вода махна сапуна, а след това издърпа повечето вода по тях, за да останат телата им влажни, но не и мокри. Хвърли водата обратно в бурето и с малко неохота освободи сайдин.

Авиенда се беше задъхала.

— Това... Това беше смахнато и страшно глупаво.

— Благодаря — отвърна той, взе кърпа и ѝ я подхвърли. — Повечето от нещата, които правехме през Приказния век, биха ти се сторили смахнати и безотговорни. Онова време беше различно, Авиенда. Имаше много повече преливащи и се обучавахме от ранна възраст. Не беше нужно да знаем неща като военно дело или как да убиваме. Бяхме премахнали всякаква болка, глад, страдание и война. Използвахме Единствената сила за неща, които изглеждаха обикновени.

— Само сте мислели, че сте премахнали войната — изсумтя Авиенда. — Грешили сте. Невежеството ви е направило слаби.

— Да. Не мога да реша дали щях да искам да променя нещата обаче. Имаше много добри години. Добри десетилетия, добри столетия. Вярвахме, че живеем в рай. Може би това беше провалът ни. Искахме животът ни да бъде съвършен, тъй че пренебрегвахме несъвършенствата. Проблемите се увеличаваха от невнимание и войната можеше да е станала неизбежна, ако не беше направен Въртелът. — Подсуши се с кърпата.

— Ранд. — Авиенда пристъпи към него. — Днес ще поискам дар. — Сложи ръка на рамото му. Дланта ѝ беше твърда, мазолеста от времето ѝ като Дева. Авиенда никога нямаше да стане като онези пухкави дами с млечна кожа в кралските дворове на Кайриен или Тийр. На Ранд му харесваше точно така. Ръцете ѝ бяха познавали труд.

— Какъв дар? — попита той. — Не мисля, че бих могъл да ти откажа каквото и да било днес, Авиенда.

— Още не съм сигурна какво ще е.

— Не разбирам.

— Не е нужно да разбираш — каза тя. — И не си длъжен да ми обещаващ, че ще се съгласиш. Почувствах, че трябва да те предупредя, защото човек не изненадва любимия си. Дарът, който ще поискам от теб, ще промени плановете ти, може би драстично, и ще бъде нещо важно.

— Добре...

Тя кимна, загадъчна както винаги, и засъбира дрехите си, за да се облече за този най-важен ден.

В съня си Егвийн крачеше около замръзнала стъклена колона. Приличаше почти на стълб от светлина. Какво означаваше? Не можеше да го изтълкува.

Видението се промени и тя видя пред себе си сфера. Света — разбра го по някакъв начин. Разпукваше се. В паника тя започна да го стяга с въжета, за да го задържи цял. Можеше да го опази да не се счупи, но отнемаше толкова усилие...

Сънят избледня и тя се събуди стресната. Прегърна мигновено Извора и запрече светлина. Къде беше?

Беше с нощница и лежеше в легло в Бялата кула. Не в личните си покои, които бяха в безпорядък след нападението на убийците. Кабинетът ѝ имаше малка стаичка за спане и си беше легнала в нея.

Главата ѝ пулсираше. Смътно си спомни как ѝ се бяха замъглили очите предната вечер, докато слушаше в палатката си на Полето на Мерилор донесенията за падането на Кемлин. В някакъв момент, през късните часове на нощта, Гавин бе настоял Нинив да направи портал до Бялата кула, за да може Егвийн да поспи в легло, вместо на сламеник на земята.

Тя измърмори недоволно и стана. Гавин сигурно беше прав, макар да си спомняше, че *определено* се беше подразнила от тона му. Никой не го беше поправил за това обаче, дори Нинив. Егвийн потърка слепоочията си. Главоболието не беше толкова лошо, колкото онези, които бе имала, докато Халима се „грижеше“ за нея, но все пак болеше. Тялото ѝ несъмнено изразяваше недоволство от безсънието, с което го бе натоварила през последните седмици.

Скоро след това — облечена, измита и почувствала се *малко* по-добре — тя излезе и завари Гавин седнал на писалището на Силвиана. Преглеждаше доклад, без да обръща внимание на новачката, задържала се близо до вратата.

— Щеше да те обеси от прозореца за пръстите на краката, ако те видеше, че правиш това — каза сухо Егвийн.

Гавин се стресна.

— Не е доклад от нейния куп — възрази той. — Последната вест от сестра ми за Кемлин. Дойде през портал за теб само преди минути.

— И ти го четеш?

Той се изчерви.

— Светлината да ме изгори, Егвийн. Това е *Домът* ми. Не беше запечатано. Помислих...

— Няма нищо, Гавин — каза тя с въздишка. — Да видим какво казва.

— Не е много. — Подаде ѝ листа с гримаса. Кимна на новачката и тя излезе и след миг се върна с поднос съсухрени ябълки, хляб и кана мляко.

Егвийн седна на писалището да хапне. Почувства се гузно, след като новачката напусна. Повечето Айез Седай от Кулата и войниците лагеруваха в палатки на Полето на Мерилор, а тя се хранеше с плодове, колкото и стари да бяха, и спеше в удобно легло!

Все пак доводите на Гавин бяха разумни. Ако всички мислеха, че е в палатката си на Полето, възможните убийци щяха да ударят там. След като едва не беше загинала от ръцете на сеанчанските главорези, беше склонна да приеме някои допълнителни предпазни мерки. Особено тези, които ѝ предлагаха малко добър нощен сън.

— Онази сеанчанка — отрони Егвийн, загледана в чашата си. — С иллианеца. Говори ли с нея?

Гавин кимна.

— Поръчах на няколко стражи от Кулата да ги пазят. Нинив гарантира за тях, донякъде.

— Донякъде?

— Нарече жената объркана, смотана и още няколко неща в този дух, но каза, че вероятно няма да ти навреди *нарочно*.

— Чудесно.

Какво пък, една сеанчанка, желаеща да говори, може би щеше да ѝ е от полза. Светлина! Ами ако ѝ се наложеше да воюва с тях и с тролоците едновременно?

— Не си се вслушал в собствения си съвет — каза тя, като видя зачервените очи на Гавин.

— Някой трябваше да пази вратата — отвърна той. — Ако бях повикал стражи, всички щяха да разберат, че не си на Полето.

Тя отчупи залък хляб — от *какво* ли беше направен? — и погледна съобщението. Прав беше, но не й харесваше мисълта, че ще започне ден като този, без да е спал. Стражническата връзка щеше да му помогне само дотук.

— Значи градът наистина си е отишъл — каза тя. — Стените са разбити, дворецът е завладян. Тролоците не са изгорили целия град, виждам. Повечето, но не целия.

— Да — отвърна Гавин. — Но Кемлин очевидно е изгубен. — Тя усети напрежението му през връзката.

— Съжалявам.

— Много хора се спасиха, но при толкова много бежанци е трудно да се каже колко е било населението преди атаката. Стотици хиляди вероятно са мъртви.

Егвийн въздъхна. Толкова много хора, пометени за една нощ. А това навярно бе само началото на предстоящата жестокост. Колко души бяха загинали в Кандор досега? Можеха само да гадаят.

Кемлин бе съхранявал голяма част от продоволствието на андорската армия. Призля й при мисълта за толкова много хора — стотици хиляди, кретащи из околностите на горящия град. Но тази мисъл бе по-малко ужасяваща от риска войските на Елейн да измрат от глад.

Написа бележка за Силвиана, с настояване да изпрати всички Сестри, достатъчно силни да осигурят Цяр за бежанците, и портали, които да ги прехвърлят до Бели мост. Сигурно щеше да може да достави припаси там, макар че Бялата кула вече бе затруднена.

— Видя ли добавката отдолу? — попита Гавин.

Не беше. Намръщи се и погледна добавеното от ръката на Силвиана изречение. Ранд ал-Тор беше настоял всички да се срещнат с него в...

Вдигна очи към стария дървен часовник на стойка в стаята. Срещата беше след половин час. Изпъшка и бързо си дояде закуската. Не беше много пристойно, но Светлината да я изгори, ако щеше да се среща с Ранд на празен стомах.

— Ще го удуша това момче — каза тя и си избърса устата. — Хайде, да тръгваме.

— Винаги можем да сме последните — каза Гавин и се изправи. — Да му покажем, че не може да ни командори.

— И да му позволим възможността да се срещне с всички останали, докато мен ме няма да му се противопоставям? Не ми харесва това, но Ранд държи юздите в момента. Всички са твърде любопитни да разберат какво ще направи.

Направи портал до палатката си, в ъгъла, който бе заделила за Пътуване, и двамата излязоха в шумотевицата на Полето на Мерилор. Навън се носеха викове. Отряди се придвижваха в тръс и в галоп, за да заемат позиции за срещата. Ранд осъзнаваше ли какво бе направил тук? Да струпа така на едно място толкова войници, да ги остави изнервени и несигурни беше все едно да хвърлиш шепа фойерверки в гърне с похлупак и да го сложиш на печката. Рано или късно ще изтрещи.

Егвийн трябваше да овладее хаоса. Светът се нуждаеше от Амирлин.

Силвиана чакаше отвън, облечена официално, с шарфа и жезъла, все едно отиваше на заседание на Съвета на Кулата.

— Погрижи се за това, щом започне събранието — каза Егвийн и ѝ връчи бележката.

— Да, Майко — отвърна жената и закрачи на стъпка зад и вдясно от Егвийн. Тя нямаше нужда да поглежда назад, за да се увери, че Силвиана и Гавин преднамерено се пренебрегват един друг.

В западния край на лагера си намери групичка Айез Седай, които спореха за нещо. Мина между тях и след нея се възцари мълчание. Един коняр доведе коня ѝ, сприхав дорест скопец, и щом го яхна, тя се обърна към тях и каза:

— Само Заседателки.

Това предизвика море от сдържани оплаквания, всяко поднесено с присъщото за Айез Седай чувство за авторитет. Всяка жена смяташе, че има право да бъде на това събрание. Егвийн се взря мълчаливо в тях и те бавно кротнаха. Бяха Айез Седай. Знаеха, че разправиите са под достойнството им.

Заседателките започнаха да се събират, а Егвийн се загледа над Полето на Мерилор. Представляваше обширен триъгълен район от шиенарската степ, ограничен от двете страни от две сливащи се реки — Мора и Еринин — и с гори от третата. Степта се нахъсваше от хълма Дашар, скална издатина с височина сто стъпки и със стръмни стени, а откъм страната на Арафел, отвъд реката Мора, от височината

Полов, хълм с плосък връх, висок около четирийсет стъпки, с полегати склонове от трите страни и по-стръмен откъм реката. На югозапад от Полов се простираше блатист район, а наблизо бяха плитчините на река Мора, познати като брода Хавал, удобно за преминаване място между Арафел и Шиенар.

Наблизо имаше огиерски стеддинг, срещу някакви стари каменни руини на север. Егвийн беше поднесла почитанията си скоро след пристигането си, но Ранд не беше поканил огиерите на събранието си.

Армиите се събираха. От запад, където Ранд беше вдигнал лагера си, идваха знамена на Пограничници. Сред тях се вееше и знамето на Перин. Странно, че Перин трябваше да има знаме.

От юг процесията на Елейн се виеше по пътя към мястото на срещата, точно в средата на Полето. Кралицата яздеше в челото. Дворецът ѝ беше изгорял, но тя гледаше право напред. Между Перин и Елейн тайренците и иллианците — Светлина, който беше позволил тези армии да вдигнат лагерите си толкова близо един до друг — маршируваха в отделни колони, и едните, и другите довели почти цялата си сила.

Най-добре беше да побърза. Присъствието ѝ щеше да успокои владетелите, може би да предотврати проблеми. Нямаше да им хареса, че са близо до толкова много айилци. Всеки клан беше представен, освен Шайдо. Тя все още не знаеше дали те ще подкрепят Ранд, или не. Някои от Мъдрите като че ли се бяха вслушали в молбите на Егвийн, но не беше получила обещания.

— Вижте там — каза Серин. — Вие ли поканихте Морския народ?

Егвийн поклати глава.

— Не. Мислех, че възможността да застанат срещу Ранд е малка. — Всъщност след срещата ѝ с Ветроловките в Тел-айеран-риод не беше искала да заплува отново в преговори с тях. Беше се уплашила, че ще се събуди и ще разбере, че е загубила не само първородното си, но и самата Бяла кула.

Представляваха пищна гледка, докато излизаха през порталите близо до лагера на Ранд, облечени в пъстроцветните си дрехи, с техните Надзорници на вълните и Майстори на меча, горди като монарси.

„Светлина — помисли Егвийн. — От колко ли отдавна не е имало събиране от такъв мащаб?“ Почти всяка нация беше представена, и то доста внушително, ако погледнеш човек Морския народ и айилците. Само Муранди, Арад Доман и земите, завладени от сеанчанците, липсваха.

Последните Заседателки най-сетне яхнаха конете си и се строиха до нея. Жадна да тръгне напред, но без да смее да го издаде, Егвийн бавно подкара към мястото на срещата. Войниците на Брин се притекоха и оформиха ескорт от тъпчеци в крак ботуши и високо вдигнати пики. Белите им табарди бяха извезани с Пламъка на Тар Валон, но не засенчваха Айез Седай. Строят им от двете страни всъщност само подчертаваше жените в средата. Други армии разчитаха на силата на оръжието. Бялата кула имаше нещо по-добро.

Всяка армия се стичаше на мястото на срещата в центъра на полето, където Ранд бе заповядал да не се вдигат никакви палатки. Толкова много армии, събрани на съвършен за атака терен. Дано само да не станеше някоя голяма беля.

Елейн първа даде пример, като остави ядрото на военната си сила на средата на пътя и продължи с по-малка охрана от стотина мъже. Егвийн направи същото. Други водачи започнаха да се стичат напред, а свитите им оставаха назад в голям кръг около централното поле.

Слънчевата светлина грейна над Егвийн, щом подкара към центъра. Не можеше да не забележи големия съвършен кръг в облаците над полето. Ранд наистина въздействаше на нещата по странни начини. Не му беше нужно да се обяви, че е тук, нито му трябваше знаме. Облаците се отдръпваха и слънчевата светлина блясваше, когато бе наблизил.

Но като че ли все още не беше стигнал до центъра. Като се доближи до Елейн, Егвийн ѝ каза, не за първи път:

— Съжалявам, Елейн.

Погледът на златокосата жена остана вперен напред.

— Градът е изгубен, но градът не е държавата. Трябва да направим това събиране, но да го направим бързо, за да мога да се върна в Андор. Къде е Ранд?

— Бави се — каза Егвийн. — Винаги си е бил такъв.

— Говорих с Авиенда. — Конят на Елейн се размърда ѝ изпръхтя. — Прекара последната нощ с него, но не ѝ е казал какво възнамерява да направи днес.

— Споменал е за искания — каза Егвийн, докато гледаше събиращите се владетели и кортежите им. Дарлин Сиснера, кралят на Тийр, беше първи. Щеше да подкрепи нея, при все че дължеше короната си на Ранд. Сеанчанската заплаха все още го безпокоеше дълбоко. Беше на средна възраст, с тъмна островърха брада и не беше особено чаровен, но беше сдържан и уверен в себе си. Поклони ѝ се от гърба на коня и тя протегна ръката си с пръстена.

Той се поколеба, а после слезе от коня и се приближи. Сведе глава и целуна пръстена.

— Светлината да ви освети, Майко.

— Радвам се, че те виждам тук, Дарлин.

— Стига да държите на обещанието си. Портали до отечеството ми, ако моментът го наложи.

— Ще бъде.

Той се поклони отново и изгледа накриво приближаващия се към Егвийн мъж от другата страна. Грегорин, стюард на Иллиан, беше равен на Дарлин в много отношения... но не всички. Ранд беше обявил Дарлин за стюард на Иллиан, но Висшите лордове го бяха помолили да го коронова за крал. Грегорин оставаше просто стюард. Високият мъж беше отслабнал напоследък, закръгленото му лице — с обичайната иллианска брада — изглеждаше изпито. Не изчака подканата на Егвийн, а скочи от коня си, сграбчи ръката ѝ и целуна пръстена след дълбок поклон.

— Доволна съм, че сте могли да загърбите разногласията си и да се присъедините към мен в това начинание — каза Егвийн, за да привлече вниманието на двамата мятащи си кръвнишки погледи мъже.

— Намеренията на лорд Дракона са... обезпокоителни — заговори Дарлин. — Той ме избра да водя Тийр, защото му се противопоставях, когато чувствах, че е необходимо. Вярвам, че ще се вслуша в разумните доводи, ако му ги представя.

— Лорд Дракона е достатъчно благоразумен — изсумтя Грегорин. — Трябва да му предложим добър аргумент и мисля, че ще се вслуша.

— Моята Пазителка има да каже по няколко думи на всеки от вас — каза Егвийн. — Моля, изслушайте я. Съдействието ви ще се запомни.

Силвиана отведе Грегорин настрана, за да поговори с него. Нямаше нещо кой знае колко важно за казване, но Егвийн се беше опасявала, че тези двамата ще започнат да се дърлят. Указанието към Силвиана беше да ги държи по-далече един от друг.

Дарлин я погледна замислено. Като че ли разбираше какво прави, но яхна отново коня си, без да възрази.

— Изглеждате притеснен, крал Дарлин — каза тя.

— Някои стари съперничества стигат по-дълбоко от океанските дълбини, Майко. Бих могъл да си помисля, едва ли не, че това събиране е дело на Тъмния, с надеждата, че накрая ще се унищожим взаимно и ще му свършим работата.

— Разбирам. Може би ще е най-добре да поясните на хората си — отново, ако вече сте го направили, — че днес няма да има *никакви* „злополуки“.

— Мъдро предложение. — Той се поклони и се оттегли.

И двамата бяха с нея, както и Елейн. Геалдан щеше да вземе страната на Ранд, ако това, което Елейн казваше за кралица Алиандре, беше вярно. Геалдан не беше толкова могъщ, че Алиандре да я притеснява — виж, Пограничните бяха друга работа. Ранд обаче, изглежда, ги беше спечелил.

Всяко от знамената им се вееше над съответната войска и всеки владетел присъстваше, освен кралица Етениел, която беше в Кандор и се опитваше да организира бежанците. Беше оставила внушителна част за тази среща — начело с Антол, най-големия ѝ син, — сякаш за да заяви, че ставащото тук е толкова важно за оцеляването на Кандор, колкото и боевете на границата.

Кандор. Първата жертва на Последната битка. Казваха, че цялата страна е в пламъци. Щеше ли Андор да е следващата? Две реки? „Стегни се“, помисли Егвийн.

Ужасно беше да се налага да преценява кой „за кого“ е, но беше длъжна да го направи. Ранд не можеше да командва лично Последната битка, както щеше да поиска, несъмнено. Неговата мисия беше да се срази с Тъмния. Нямаше да има нито нужното присъствие на ума, нито времето, за да действа като главнокомандващ... а освен това Егвийн

възнамеряваше да излезе от тази среща с призната водеща роля на Бялата кула над обединените сили срещу Сянката. И *нямаше* да отстъпи отговорността за печатите.

Колко можеше да се довери на този мъж, в който се беше превърнал Ранд? Не беше онзи Ранд, с когото бе отраснала. Беше по-близък до Ранд, когото бе опознала в Айилската пустош, само че по-уверен. И по-хитроумен може би. Беше станал доста изкусен в Играта на Троне.

Нито една от тези промени в него не беше нещо ужасно, стига все още да можеше да бъде в разумен.

„Онова там знамето на Арад Доман ли е?“ — помисли тя изненадана. Не беше просто знамето, беше знамето на *краля*, показващо, че току-що е пристигнал с тези сили на полето. Беше ли се възкачил най-после Родел Итуралд на трона, или Ранд беше избрал някой друг? Знамето на доманския крал се вееше до това на Даврам Башийр, чичо на кралицата на Салдеа.

— Светлина! — Гавин смуши коня си и се доближи до нея. — Онова знаме...

— Виждам го — каза Егвийн. — Ще трябва да притисна Сюан: източниците ѝ споменали ли са кой взе трона? Страхувах се, че доманците ще влязат в битката без водач.

— Доманците ли? Говорех за *онова*.

Тя проследи погледа му. Към полето се приближаваше нова сила. Придвижваха се с явна припряност, под знамето на червения бик.

— Муранди. Любопитно. Редран най-после е решил да се присъедини към останалия свят.

Зрелището, което направиха новодошлите мурандийци, беше по-пищно, отколкото може би заслужаваха. Облеклото им поне беше красиво: жълти и червени туники над ризниците, месингови шлемове с широка периферия. Широките червени пояси носеха символа на връхлитащия бик. Задържаха се на разстояние от андорците, възвяха иззад силите на айилците и подхожиха от северозапад.

Егвийн погледна към лагера на Ранд. Все още никакъв знак от самия Дракон.

— Хайде — каза тя и подкара коня си към мурандийците. Гавин пое след нея, а Чубайн поведе сила от двайсет войници за охрана.

Редран беше едър и пълен мъж, загърнат в червено и златно. Егвийн можеше направо да чуе пъшкането на коня под него на всяка стъпка. Оредялата му коса беше повече бяла, отколкото черна, и той наблюдаваше приближаването ѝ с изненадващо проницателен поглед. Кралят на Муранди не беше много повече от владетел на град Люгард, но сведенията ѝ сочеха, че се справя доста добре с разширяването на владенията си. Още няколко години и можеше да си има истинско кралство.

Редран вдигна месеста ръка и спря процесията си. Егвийн дръпна юздите на коня си и зачака той да се приближи към нея, както беше обичайно. Той обаче не го направи.

Гавин изруга тихо. Лека усмивка изви ъгълчетата на устните ѝ. Стражниците можеше да са от полза, макар и само за да изразят онова, което тя не биваше. Най-сетне смуши коня си напред.

— Тъй. — Редран я изгледа високомерно. — Ти си новата Амирлин. Андорка.

— Амирлин няма националност — каза хладно Егвийн. — Интересно, че те заварвам тук, Редран. Кога ви изпрати покана Дракона?

— Не е. — Редран махна на виночерпеца си да му донесе бокал вино. — Прецених, че е крайно време Муранди да престане да бъде извън събитията.

— А през чии портали дойдохте? Не сте прекосили Андор, за да стигнете тук, разбира се.

Редран се поколеба.

— Дойдохте от юг. — Егвийн го изгледа. — Елейн ли ви повика?

— Не ме е *повикала* — сопна се Редран. — Проклетата кралица ми обеща, че ако подкрепя каузата ѝ, ще издаде прокламация, че няма да посяга на Муранди. — Помълча. — Освен това бях любопитен да видя този Лъжедракон. Изглежда, всички на този свят са си изгубили ума по него.

— *Все пак* знаеш за какво е тази среща, нали? — каза Егвийн.

Той махна с ръка.

— Да откажем този мъж от завоевателните му амбиции, или нещо такова.

— Горе-долу. — Егвийн се наведе към него. — Чувам, че управлението ви укрепва хубаво и че Люгард най-сетне би могъл да

има някаква истинска власт в Муранди.

— Да — отвърна Редран и се поизправи на седлото. — Вярно е. Егвийн се наведе още към него.

— Е, добре си дошъл — каза тихо и му се усмихна. Обърна коня си и поведе кортежа.

— Егвийн — промълви Гавин до нея. — Ти наистина ли направи това току-що?

— Притеснен ли изглежда?

Гавин погледна през рамо.

— Много.

— Чудесно.

Гавин продължи да язди смълчан, после се ухили широко.

— Е, това определено беше гадно.

— Той е точно толкова грубиян и простак, колкото го описват донесенията — каза Егвийн. — Може да понесе няколко ноци в чудене как Бялата кула е дърпала конците във владението му. Ако се почувствам особено отмъстителна, ще поръчам да изровят няколко хубави тайни за него. Е, къде *все пак* е онова овчарче? Има дързостта да иска ние да...

Замълча, щом го видя да идва. Ранд крачеше през кафявата трева, облечен в червено и златно. Във въздуха до него се рееше огромен вързоп, поддържан от сплитове, които Егвийн не можеше да види.

Тревата в краката му позеленяваше.

Не беше голяма промяна. Където стъпеше, тревата оживяваше, зеленината се разпръсваше от него като мека вълна от светлина през отварящи се кепенци. Мъже отстъпваха назад, коне тупаха с копита. За няколко минути целият кръг от войски вече стоеше върху съживена трева.

От колко отдавна не беше виждала такова най-простичко зелено поле? Въздъхна. Денят беше станал малко по-светъл.

— Много пари бих дала да разбера как го прави това — едва чуто промълви тя.

— Сплит ли? — попита Гавин. — Виждал съм Айез Седай да карат цветя да разцъфват зиме.

— Не знам за сплит, който да е толкова обширен — каза Егвийн. — Изглежда толкова *естествено*. Иди виж дали можеш да разбереш

как го прави. Може би някоя Айез Седай със Стражниците Аша'ман ще разкрие тайната.

Гавин кимна и тръгна.

Ранд продължаваше да крачи през полето, следван от големия вързоп, който плуваше във въздуха, от ашамани в черно и от почетна гвардия айилци. Айилците презираха строя, така че се разпръснаха като рояк из полето и се развърнаха. Дори заклетите на Ранд войници се отдръпваха боязливо пред тях. За много от по-старите войници една такава вълна от кафяво и жълто означаваше смърт.

Ранд вървеше спокойно, целеустремено. Платненият вързоп, който носеше с Въздух, започна да се развива. Ивици платно се заогъваха на вятъра, заплитаха се една в друга. Дървени колове и метални клинове западаха от тях и Ранд ги улавяше с невидими нишки Въздух и ги завърташе.

Така и не прекъсна крачките си. Не поглеждаше към вихрушката от платно, дърво и желязо, докато зеблото се вълнуваше като рибен пасаж, изплувал от дълбините. Бучки пръст изригнаха от земята и няколко войници подскочиха.

„Голям веселчун е станал“, помисли Егвийн, докато коловете се завъртаха и влизаха в дупките. Ивици плат се люшваха, увиваха се около тях и се затягаха. След секунди на мястото изникна внушителен павилион и знамето с Дракона заплююща от едната страна, а знамето с древния символ на Айез Седай — от другата.

Ранд стигна до павилиона, двете платнища се разтвориха пред него и той заяви:

— Всеки от вас може да вземе по петима.

И пристъпи вътре.

— Силвиана — каза Егвийн, — Серин, Романда, Лелейн. Гавин ще е петият, щом се върне.

Заседателките понесоха решението й мълчаливо. Не можеха да възразят, че взима Стражника си за защита или Пазителката си за подкрепа. Другите три, които бе избрала, се смятаха от повечето за най-влиятелните в Кулата, а четирите заедно включваха по две Айез Седай от Салидар и от верните на Бялата кула.

Другите владетели отстъпиха Егвийн да влезе преди тях. Всички разбираха, че този сблъсък е по същество между Ранд и Егвийн. Или по-скоро между Дракона и Амирлинския трон.

В павилиона нямаше столове. Ранд бе окачил светлинни глобуси сайдин по ъглите, а един от ашаманите тъкмо поставяше малка маса в центъра. Егвийн преброи бързо. Тринайсет сияещи глобуса.

Ранд стоеше срещу нея, с ръце зад гърба, с едната ръка стиснала другата под лакътя, както му беше станало навик. Мин беше до него, с ръка на рамото му.

— Майко — каза той и наведе глава.

Значи ще се преструва на почтителен, тъй ли? Егвийн кимна в отговор.

— Милорд Дракон.

Другите владетели започнаха да влизат с придружителите си, повечето плахо, докато не нахлу Елейн — тъжното ѝ лице грейна, щом Ранд ѝ се усмихна топло. Тази празноглава жена все още беше впечатлена от Ранд, доволна бе от това как бе успял да принуди всички да дойдат тук. Елейн го приемаше като повод за гордост, когато той се справеше добре.

„А ти не изпитваш ли мъничко гордост? — запита се Егвийн. — Ранд ал-Тор, някогашното просто селянче и твой почти годеник, сега най-могъщият мъж на света? Не се ли чувстваш горда от това, което постигна той?“

Може би. Малко.

Пограничните влязоха, водени от крал Еазар Шиенарски, и в тях нямаше никаква плахост. Доманците се предвождаха от по-стар мъж, когото Егвийн не познаваше.

— Алсалам — прошепна изненадана Силвиана. — Върнал се е.

Егвийн се намръщи. Защо никой от осведомителите ѝ не ѝ беше казал, че се е появил? Светлина! Знаеше ли Ранд, че Бялата кула се бе опитала да го задържи? Самата Егвийн беше открила този факт едва преди няколко дни, в купчината документи на Елайда.

Кацуан влезе и Ранд ѝ кимна, сякаш ѝ даваше разрешение. Тя не доведе пет, но и той като че ли не държеше да бъде смятана за една от петте на Егвийн. Неприятен прецедент. Перин влезе с жена си и двамата останаха настрана. Перин скръсти дебелиите си като дънери ръце, новият му чук висеше на колана му. Беше много по-лесен за отгатване от Ранд. Беше притеснен, но вярваше на Ранд. Нинив също, да я изгори дано. Зае мястото си близо до Перин и Файле.

Айилските кланови вождове и Мъдри влязоха на голяма група — „Доведете само петима“ на Ранд вероятно означаваше, че всеки кланов вожд може да доведе по петима. Някои Мъдри, включително Сорилея и Амис, се запътиха към страната на Егвийн.

„Светлината да ги благослови“, помисли Егвийн и въздъхна облекчено. Погледът на Ранд пробяга към жените и Егвийн засече как леко присви устни. Беше изненадан, че не всички айилци до един го подкрепят.

Крал Редран на Муранди беше един от последните влезли и Егвийн забеляза нещо любопитно при появата му. Няколко от ашаманите на Ранд — Нарिशма, Флин, Наеф — се озоваха зад Редран. Други, близо до Ранд, настръхнаха като котки, видели бродещ наблизко вълк.

Ранд пристъпи към ниския възпълен мъж и го погледна в очите. Редран пък извади носна кърпа и започна да си бърше челото. Ранд продължаваше да го гледа вторачено.

— Какво има? — попита Редран ядосано. — Ти си Прероденият Дракон, така разправят. Не знам дали аз щях да ти разреша да...

— Спри — каза Ранд и вдигна пръст.

Редран млъкна моментално.

— Светлината да ме изгори — каза Ранд. — Ти не си той, нали?

— Кой? — попита Редран.

Ранд се извърна от него и махна с ръка на Нарिशма и другите да се отдръпнат. Те се подчиниха с неохота.

— Сигурен бях, че... — Ранд поклати глава. — Къде *все пак* си ти?

— Кой? — попита кресливо Редран.

Ранд го пренебрегна. Входните платнища на павилиона найсетне се отпуснаха, всички бяха вътре.

— Така — каза Ранд. — Всички сме тук. Благодаря, че дойдохте.

— Не че имаме кой знае какъв проклет избор — избоботи Грегорин. Беше довел като своите петима няколко иллиански благородници, всички членове на Съвета на Деветимата. — Заклещени сме между тебе и самата Бяла кула. Светлината да ни изгори.

— Вече знаете — продължи Ранд, — че Кандор е паднал и че Кемлин е завзет от Сянката. Последните останки на Малкиер са под атака при Тарвинската клисура. Краят е близо.

— Тогава защо стоим тук, Ранд ал-Тор? — попита намръщено Пайтар, кралят на Арафел. Вече бе на години и му бе останала само една тънка ивица коса, но все още беше широкоплещест и застрашителен на вид. — Да сложим край на това позиране и да се хващаме на работа, човече! Боеве ни чакат.

— Обещавам ви боеве, Пайтар — каза тихо Ранд. — Толкова, колкото можете да понесете, и още толкова отгоре. Преди три хиляди години срещнах силите на Тъмния в битка. Имахме чудесата на Приказния век, Айез Седай можеха да правят неща, от които свят ще ви се завие, иммахме тер-ангреали, с чиято помощ хора можеха да летят и да бъдат неуязвими за удари. Въпреки това *едва спечелихме*. Помислихте ли за това? Изправяме се срещу Сянката в същото състояние като тогава, срещу Отстъпници, които не са остарели. Но ние изобщо не сме същите хора.

Павилионът затихна. Платнищата на входа се издуха от вятъра.

— Какво искаш да кажеш, Ранд ал-Тор? — Егвийн скръсти ръце. — Че сме обречени ли?

— Казвам, че трябва да съставим план. И да предложим обединена атака. Направихме го лошо последния път и това за малко щеше да ни струва войната. Всеки от нас смяташе, че знае най-добрия начин за действие. — Ранд я погледна в очите. — В онези дни всеки мъж и всяка жена се смятаха за водачи на бойното поле. Армия от пълководци. *Затова* едва не загубихме. *Затова* останахме с покварата, Разрушението и лудостта. Виновен бях като всеки друг. Може би най-виновният.

— Няма да позволя това да се случи отново — отсече той. — Няма да спасявам този свят само за да го видя разрушен отново! Няма да умира за държави и нации само за да скочат едни срещу други в мига, в който падне последният тролок. Вие замисляте точно това. Светлината да ме изгори, *знам го!*

Щеше да е по-лесно, ако ѝ бяха убегнали погледите, които си хвърлиха Грегорин и Дарлин, или алчността, с която Редран гледаше Елейн. Кой държави щяха да бъдат разбити от този конфликт и кои щяха да се намесят — от алтруизъм, — за да помогнат на съседите си? Колко бързо щеше да се превърне алтруизмът в алчност, в удобна възможност да сложиш ръка на друг трон?

Много от владетелите бяха свестни хора. Но беше нужно много повече, за да има човек толкова власт и да не гледа за още. Дори Елейн беше лапнала друга страна, когато ѝ се предложи удобната възможност. Щеше да го направи отново. Беше в самата природа на владетелите, в природата на държавите. В случая с Елейн това дори бе изглеждало уместно, тъй като Кайриен щеше да е по-добре под нейното управление, отколкото преди.

Колко от тези хора щяха да помислят същото? Че те, разбира се, могат да управляват по-добре — или да възстановят реда — в друга страна?

— Никой не иска война — заяви Егвийн и привлече вниманието на множеството. — Само че смятам, че това, което се опитваш да направиш тук, е извън призиванието ти, Ранд ал-Тор. Не можеш да промениш човешката природа и не можеш да подчиниш света на личните си прищевки. Остави хората да живеят живота си и да избират сами своя път.

— Няма да ги оставя, Егвийн — каза Ранд. Огън имаше в очите му, като онзи, който беше видяла, когато за първи път се беше опитал да спечели айилците за каузата си. Да, онова чувство беше съвсем присъщо за Ранд — отчаянието, че хората не виждат света толкова ясно, колкото той мислеше, че го вижда.

— Не виждам какво друго можеш да направиш — каза Егвийн. — Император ли искаш да назначиш, някой, който да ни управлява всички? Тиран ли искаш да станеш, Ранд ал-Тор?

Вместо да ѝ отвърне рязко, той протегна ръка и един от ашаманите му пхна в нея стегнат свитък. Ранд го взе и го сложи на масата. С помощта на Силата го разгъна и го задържа изпънат.

Внушителният документ беше изпълнен със ситни букви.

— Наричам го Драконовия мир — каза тихо Ранд. — И е едно от трите неща, които ще поискам от вас. Вашата отплата, към мен, в замяна на моя живот.

— Дай да видя това. — Елейн посегна за него и Ранд явно ѝ позволи, защото тя успя да го дръпне от масата.

— Заклучва границите на държавите ви до сегашното им положение — каза Ранд, стиснал отново ръце зад гърба си. — Забранява държава да напада държава и задължава да се отвори голяма

школа във всяка столица — изцяло финансирана и с отворени врати за онези, които желаят да учат.

— Не е само това — каза Елейн с пръст на документа, докато четеше: — Нападение срещу друга страна или въвлечение в дребен граничен конфликт... другите нации на света имат задължението да защитят нападнатата страна. Светлина! Тарифни ограничения, за да ограничат задушаването на икономики, забрани за бракове между владетели на държави, освен ако властващи родословни линии са ясно разделени, клаузи за отнемане земята на лорд, който започне конфликт... Ранд, *наистина* ли очакваш да подпишем това?

— Да.

Възмущението на владетелите последва незабавно, макар че Егвийн запази спокойствие и хвърли няколко погледа към другите Айез Седай. Изглеждаха разтревожени. И с пълно основание... а това беше само част от „цената“ на Ранд.

Владетелите замърмориха, всеки искаше да погледне документа, но не и да си пробият път през тълпата и да надникнат над рамото на Елейн. За щастие Ранд го беше предвидил и им раздадоха копия.

— Но понякога има много сериозни причини за конфликт! — каза Дарлин, докато оглеждаше своето. — Например създаване на буфер между теб и агресивен съсед.

— Ами ако някои хора от твоята страна живеят отвъд границата? — добави Грегорин. — Нямаме ли мандата да се намесим и да ги защитим, ако са потиснати? Ами ако някой, като сеанчанците, претендира за наша земя? Забраната на война изглежда нелепо!

— Съгласен съм — каза Дарлин. — Лорд Дракон, трябва да имаме *мандата* да защитаваме земята, която по право ни принадлежи!

— Аз — прекъсна споровете Егвийн — се интересувам повече да чуя другите две искания.

— Знаете едното от тях — каза Ранд.

— Печатите.

— Подписването на този документ не би означавало нищо за Бялата кула — заяви Ранд, пренебрегвайки коментара й. — Не мога да забраня на всички ви да влияете на другите. Би било глупаво.

— То *вече* е глупаво — каза Елейн.

Елейн вече не се чувстваше толкова горда от него, помисли Егвийн.

— И докато се играят политически игри — продължи Ранд към Егвийн, — Айез Седай ще ги контролират. Всъщност този документ ви облагодетелства. Бялата кула *винаги* е вярвала, че войната, както казват, е недалновидна. Вместо това искам от вас нещо друго. Печатите.

— Аз съм Пазителката им.

— Само на име. Бяха открити съвсем наскоро и ги притежавам аз. От уважение към традиционната ви титла се обърнах за тях към вас.

— Обърна се? Ти не ме помоли — каза тя. — Ти дори не *настоя*. Дойде, каза ми какво ще направиш и си отиде.

— Аз притежавам печатите — повтори той. — И ще ги счупя. Няма да позволя нищо и никой, дори ти, да ми попречи да защита този свят.

Около тях споровете по документа продължаваха, владетелите мърмореха с доверените си съветници. Егвийн пристъпи към масичката срещу Ранд. Бяха ги забравили за момента.

— Няма да ги счупиш, ако те спра, Ранд.

— Защо би искала да ме спреш, Егвийн? Дай ми едно основание защо това би било лоша идея?

— Друго основание освен това, че ще позволи Тъмния да се развихри над света?

— Не се развихри по време на Войната на Силата — каза Ранд. — Можеше да докосва света, но това, че Въртелът беше отворен, не го освободи. Не незабавно.

— А каква беше цената, че му се позволи да докосне света? Какво става сега? Страхотии, ужаси, унищожение. Знаеш какво става със земята. Ходещите мъртви, странното усукване на Шарката. И това става, докато печатите са само отслабени! Какво ще стане, ако наистина ги счупим? Светлината само знае.

— Риск, който трябва да се поеме.

— Не съм съгласна. Ранд, не знаеш какво ще причини премахването на печатите му... не знаеш дали това не би му позволило да се освободи. Не знаеш колко близо е бил до измъкването си от затвора, когато Въртелът е бил укрепен. Разбиването на тези печати би могло да унищожи самия свят! А ако единствената ни надежда е в това, че този път е възпрепятстван, не напълно свободен?

— Няма да стане, Егвийн.

— Не знаеш това. Как би могъл да знаеш?

Той се поколеба.

— Много неща в живота са несигурни.

— Значи *не знаеш*. Е, аз гледах, четох, слушах. Чел ли си трудовете на онези, които са го проучвали и са мислили за това?

— Спекулация на Айез Седай.

— Единственото сведение, което имаме, Ранд! Отвориш ли затвора на Тъмния, всичко може да се загуби. Трябва да сме внимателни. Точно затова е Амирлинският трон, това е една от причините Бялата кула изобщо да бъде основана!

Този път Ранд наистина се поколеба. Светлина, той *мислеше*. Възможно ли беше да го е разубедила?

— Не ми харесва, Егвийн — промълви Ранд. — Ако тръгна срещу него и печатите не са счупени, единственият ми избор ще е поредното несъвършено решение. Кръпка, дори по-лоша от предишната... заради старите, отслабнали печати просто ще замажа нов гипс върху дълбоки пропуквания. Кой знае колко дълго ще издържат печатите този път? След няколко столетия можем да имаме същата тази битка отново.

— Толкова ли е лошо? — каза Егвийн. — Поне е сигурно. Ти запечата Въртела последния път. Знаеш как да го направиш.

— Може да се окажем със същата поквара отново.

— Този път сме готови за нея. Не, няма да е идеално. Но, Ранд... наистина ли искаш да рискуваш? Да изложиш на риск съдбата на всяко живо същество? Защо не тръгнеш по простия, познатия път? Закърпваш отново печатите. Укрепваш затвора.

— Не, Егвийн. — Ранд отстъпи назад. — Светлина! За това ли е всичко? Искаш сайдин отново да бъде покварен. Вие, Айез Седай... плашите се от идеята за преливащи мъже, които подронват властта ви!

— Ранд ал-Тор, не *смей* да бъдеш чак такъв глупак.

Той я погледна в очите. Владетелите сякаш не обръщаха много внимание на този разговор, въпреки че светът зависеше от него. Четяха документа на Ранд и мърмореха възмутено. Може би точно това беше целял — да отвлече вниманието им с него и да се хвърли в истинския бой.

Гневът бавно се стопи от лицето му и той вдигна ръка към слепоочието си.

— Светлина, Егвийн. Още можеш да го правиш това, като сестрата, която така и си нямах... Стегнеш ума ми на възли и ме караш да побеснея и да те обичам едновременно.

— Поне съм последователна — каза тя. Вече говореха много тихо, надвесени над масата един към друг. Перин и Нинив бяха достатъчно близо, за да ги чуват, а и Мин беше дошла при тях. Гавин се беше върнал, но се държеше на разстояние. Кацуан обиколи помещението, загледана в обратната посока — твърде нехайно. Подслушваше.

— Не водя този спор с някаква глупава надежда да се върне покварата — каза Егвийн. — Знаеш, че не съм такава. Става дума за защита на човечеството. Не мога да повярвам, че си готов да рискуваш всичко заради някакъв нищожен шанс.

— Нищожен шанс ли? Говорим за влизане в мрака, вместо да основем нов Легендарен век. Бихме могли да имаме мир, край на страданието. Или да имаме ново Разрушение. Светлина, Егвийн. Не знам със сигурност дали *бих могъл* да поправя печатите или да направя нови, по същия начин. Тъмния трябва да е готов за такъв план.

— А ти имаш друг?

— Точно това ти казвам. Счупвам печатите, за да се отърва от старата несъвършена запушалка, и опитвам отново, по нов начин.

— Самият свят е цената на един провал, Ранд. — Тя помисли за миг. — Тук има нещо повече. Какво не ми казваш?

Ранд изглеждаше разколебан и за миг й заприлича на детето, което веднъж беше хванала да краде парчета от пая на госпожа Каутон с Мат.

— Аз ще го убия, Егвийн.

— Кого? Моридин?

— Тъмния.

Тя се отдръпна стъписана.

— Това...

— *Ще го убия* — заяви Ранд страстно и се наведе към нея. — Ще приключа с Тъмния. Никога няма да имаме истински мир, докато е тук и се спотайва. Ще срутя затвора, ще вляза и ще се изправа срещу него. Ще съградя нов затвор, ако трябва, но първо ще се опитам да сложа край на всичко това. Ще защитя Шарката и Колелото, завинаги.

— Светлина, Ранд, ти си *полудял*!

— Да. Това е част от цената, която заплатих. За щастие. Само човек с разстроен ум би могъл да е достатъчно дързък, за да опита това.

— Ще се боря с теб, Ранд — прошепна тя. — Няма да ти позволя да вкараш всички нас в това. Вслушай се в разума. Бялата кула трябва да те напътства.

— Познал съм напътствието на Бялата кула, Егвийн — отвърна той. — В един сандък. И ме пребиваха всеки ден.

Сплетоха погледи над масата. Около тях другите спорове продължаваха.

— Нямам нищо против да подпиша това — каза Тенобия. — На мен ми изглежда съвсем добре.

— Ба! — изръмжа Грегорин. — Вас Пограничните изобщо не ви интересува южната политика. Ще го подпишеш? Е, браво. Аз обаче няма да окова страната си.

— Любопитно — каза Еазар, поклати глава и чисто белият перчем на главата му се полюшна. — Доколкото разбирам, страната не е твоя, Грегорин. Освен ако не допускаш, че лорд Дракона ще умре и че Матин Степанеос няма да си поиска трона обратно. Той може и да желае лорд Дракона да носи Лавровата корона, но не и ти, сигурен съм.

— Не е ли безсмислено всичко това? — попита Алиандре. — *Сеанчанците* са грижата ни сега, нали? Изобщо не може да има мир, докато те са тук.

— Да — каза Грегорин. — Сеанчанците и онези проклети Бели плащове.

— Ние ще го подпишем — заяви Галад. Лорд-капитанът на Чедата на Светлината по някакъв начин се бе озовал с официалното копие на документа. Егвийн не го погледна. Много трудно щеше да е да не зяпне. Обичаше Гавин, а не Галад, но... е... трудно щеше да е да не го зяпне.

— Майен също ще подпише — каза Берелайн. — Смятам, че волята на лорд Дракона е съвършено справедлива.

— Разбира се, че *ти* би го подписала — изсумтя Дарлин. — Милорд Дракон, този документ, изглежда, е предназначен да защити интересите на някои държави повече от други.

— Искам да чуя какво е третото му искане — каза Редран. — Не ме интересуват приказки за печатите. Това е работа на Айез Седай. Той заяви, че имало три искания, а чухме само две.

Ранд повдигна вежда.

— Третата и последна цена — последното нещо, което ще платите за моя живот на склоновете на Шайол Гул — е това: аз командвам армиите ви за Последната битка. Изцяло и пълно. Правите каквото аз кажа, отивате където аз кажа, биете се където аз кажа.

Това предизвика още по-голям взрив от спорове. Явно беше най-малко дръзкото от трите искания, въпреки че *беше невъзможно* по причини, които Егвийн вече беше предвидила.

Владетелите го приеха като посегателство върху суверенитета им. Грегорин изглежда кръвнишки Ранд над врявата — забавно, след като той имаше най-малко власт от всички. Дарлин поклати глава, а изражението на Елейн беше *яростно*.

Хората на страната на Ранд отвърнаха на възраженията, най-вече Пограничните. „Отчаяни са — помисли Егвийн. — Прегазват ги.“ Навярно мислеха, че ако командването се отстъпи на Дракона, всички веднага ще тръгнат в защита на Пограничните земи. Дарлин и Грегорин никога нямаше да се съгласят на това. Не и след като сеанчанците дишаха във вратовете им.

Светлина, каква бъркотия.

Егвийн заслуша споровете с надеждата, че ще докарат Ранд до ръба. Някога може би щеше да стане. Сега обаче той стоеше и ги гледаше, хванал ръце зад гърба си. Лицето му бе спокойно, макар тя да бе все по-сигурна, че това е маска. Видяла беше изблици на вътрешния му гняв. Ранд определено се владееше вече много повече, но в никакъв случай не беше станал безчувствен.

Неволно се усмихна. Въпреки всичките му оплаквания от Айез Седай, въпреки цялата му настойчивост, че няма да позволи да бъде под тяхната власт, самият той все повече и повече се държеше като тях. Егвийн се приготви да заговори и да овладее нещата... но нещо в павилиона се промени. Някакво... усещане във въздуха. Погледът ѝ беше привлечен към Ранд. Отвън доехтяха звуци, звуци, които не можа да свърже с нищо. Смътно прашене? Какво правеше той?

Споровете заглъхнаха. Един по един владетелите се обърнаха към него. Слънчевата светлина отвън помръкна и Егвийн се зарадва на

кълбата светлина, които беше направил.

— Нужни сте ми — каза им тихо Ранд. — Самата земя се нуждае от вас. Възразявате. Знаех, че ще го направите, но нямаме вече време за спорове. Знайте това. Не можете да ме откажете от плановете ми. Не можете да ме принудите да ви се подчиня. Никаква въоръжена сила, никакъв сплит на Единствената сила *не може* да ме накара да се изправя срещу Тъмния заради вас. Трябва да го направя по свой личен избор.

— Наистина ли бихте захвърлили света, милорд Дракон? — попита Берелайн.

Егвийн се усмихна. Фръцлата изведнъж беше престанала да е сигурна чия страна е избрала.

— Не ми се налага — отвърна Ранд. — Вие ще го подпишете. Отказът означава смърт.

— Значи е изнудване — сопна се Дарлин.

— Не е — каза Ранд и се усмихна на Морския народ, които не бяха казали почти нищо. Просто бяха прочели документа и си кимаха един на друг, като че ли впечатлени. — Не, Дарлин. Не е изнудване, а... споразумение. Имам нещо, което вие искате, нещо, от което се нуждаете. Себе си. Своя живот. Аз ще умра. Всички знаехме това от самото начало. Пророчествата го изискват. След като искате това от мен, аз ще ви го продам срещу наследство на мир, който да балансира наследството на унищожение, което дадох на света последния път.

Огледа събранието и очите му се спряха на всеки владетел поред. Егвийн усети решителността му почти физически. Може би беше от същността му на тавирен, или навярно беше просто от тежестта на мига. Напрежението в павилиона се усили, беше й почти невъзможно да вдиша.

„Ще го направи — помисли тя. — Ще се оплакват, но ще се огънат.“

— Не — каза високо Егвийн и гласът й прониза въздуха. — Не, Ранд ал-Тор, няма да бъдем изнудени да подпишем документа ти, да ти дадем еднолична власт в тази битка. И си пълен глупак, ако мислиш, че вярвам, че би оставил света — своя баща, приятелите си, всички онези, които обичаш, цялото човечество — да бъдат избити от тролоците, ако ти се опълчим.

Той я погледна в очите и тя изведнъж изгуби увереност. Светлина, нямаше *наистина* да откаже, нали? Щеше ли наистина да пожертва света?

— Смейте да наричате лорд Дракона глупав? — попита намръщено Нарисма.

— *Няма* да се говори на Амирлин по този начин — заяви Силвиана и пристъпи до Егвийн.

Споровете започнаха отново, този път по-шумно. Ранд не откъсна очи от Егвийн и тя видя червенината на гнева, избила на лицето му. Виковете се извисиха, напрежението нарастваше. Смут. Ярост. Стари омрази се разгоряха отново, подклаждани от ужас.

Ранд отпусна ръка на меча, който носеше напоследък — с драконите на ножницата. Другата му ръка бе все така зад гърба му.

— *Ще получа* цената си, Егвийн — изръмжа той.

— Настоявай колкото искаш, Ранд. Ти *не си* Създателят. Ако тръгнеш на Последната битка с тази глупост, всички бездруго сме мъртви. Ако воювам с теб, има шанс да успея да те вразумя.

— Бялата кула *винаги* е била копие, опряно на гърлото ми — срязва я Ранд. — Винаги, Егвийн. И ти вече наистина си станала една от тях.

Тя издържа погледа му. Но вътрешно започваше да губи увереност. А ако тези преговори все пак се проваляха? Щеше ли да хвърли войниците си да се бият с бойците на Ранд?

Чувстваше се все едно се е спънала в камък на върха на стръмнина и залита на пръсти над ръба, преди да пропадне. Трябваше да има начин да се спре това, да го предотврати!

Ранд понечи да се обърне. Ако напуснеше павилиона, това щеше да е краят.

— Ранд!

Той замръзна.

— Няма да отстъпя, Егвийн.

— Не прави това. Не захвърляй всичко.

— Не може да се избегне.

— Може! Трябва само да престанеш поне веднъж да бъдеш такъв изгорен от Светлината объркан упорит глупак!

Едва се овладя. Как можеше да му говори така, все едно се бяха върнали в Емондово поле, в самото начало?

Ранд я изглежда за миг.

— Е, а ти определено би могла поне веднъж да престанеш да бъдеш разглезена самонадеяна *пикла*, Егвийн. — Вдигна ръце. — Кръв и пепел! Това беше губене на време.

Беше почти прав. Егвийн не забеляза, когато още някой влезе в павилиона. Ранд обаче усети и се обърна рязко, щом платнищата се разтвориха и пропуснаха светлината отвън. Ранд се намръщи...

... а после лицето му грейна, когато видя кой е влязъл.

Моарейн.

ГЛАВА 6

УСЕТ

Павилионът затихна отново. Перин мразеше врявата, а миризмите на хората вътре не правеха положението по-добро. Отчаяние, гняв, страх. Ужас.

Повечето от това бе насочено към жената, застанала на входа на павилиона.

„Мат, благословен глупако — помисли Перин и се усмихна широко. — Ти успя. Наистина успя!“

За първи път от много време цветовете закръжиха пред очите му при мисълта за Мат. Видя Мат на кон: яздеше по пращен път, записан с нещо, което държеше. Перин пропъди образа. Къде беше заминал Мат сега? Защо не се беше върнал с Моарейн?

Все едно. Моарейн се беше върнала. Светлина, Моарейн! Перин понечи да тръгне към нея, за да я прегърне, но Файле го хвана за ръкава. Той проследи погледа ѝ.

Ранд. Лицето му бе пребледняло. Отдръпна се от масата, сякаш забравил за всичко друго, и тръгна към Моарейн. Пресегна се колебливо и докосна лицето ѝ.

— Кълна се в майчиния си гроб — прошепна Ранд и падна на колене пред нея. — Как?

Моарейн се усмихна и отпусна ръка на рамото му.

— Колелото тъче така, както то пожелае, Ранд. Забравил ли си това?

— Аз...

— Не както ти искаш, Преродени Драконе — промълви тя с нежност. — Не както иска който и да е от нас. Може би някой ден ще се извърти докрай и ще престане да съществува. Не вярвам този ден да е днес. Нито скоро.

— Коя е тази жена? — попита намръщено Редран. — И що за глупости дрънка?

Млъкна, щом нещо невидимо го перна отстрани по главата и го накара да подскочи. Перин се озърна към Ранд, а после забеляза усмивката на устните на Егвийн. Долови мириса на задоволството ѝ въпреки всички хора в павилиона.

Нинив и Мин, които стояха наблизко, миришеха на пълно стъписване. Светлината да дадеше дано Нинив да остане така още малко. Викането нямаше да помогне точно сега.

— Не отговори на въпроса ми — каза Ранд.

— Напротив — отвърна с обич Моарейн. — Просто не беше отговорът, който искаше.

Паднал на колене пред нея, Ранд отметна глава и се засмя.

— Светлина, Моарейн! Изобщо не си се променила, нали?

— Всички се променяме, ден след ден — отвърна тя и се усмихна. — Аз — повече от някои, особено напоследък. Стани. Аз би трябвало да коленича пред теб, милорд Дракон. Всички ние.

Ранд стана и отстъпи назад, за да позволи на Моарейн да влезе в павилиона. Перин улови друга миризма и се усмихна, щом Том Мерилин се шмугна в шатрата зад нея. Старият веселчун му намигна.

— Моарейн. — Егвийн пристъпи напред. — Бялата кула благославя завръщането ти и те посреща с отворени обятия. Службата ти не е забравена.

— Хм. Да, трябваше да се сетя, че откриването на нова Амирлин ще ми се отрази добре — каза Моарейн. — Това е облекчение, защото май си спомням, че бях на път да я укротя, ако не и дори да я екзекутирам.

— Някои неща се промениха.

— Явно. — Моарейн кимна. — Майко. — Мина покрай Перин, стисна го за ръката и му смигна.

Един по един владетелите от Пограничните земи извадиха мечове и се поклониха, или я удостоиха с реверанси. Всеки от тях, изглежда, я познаваше лично. Много от другите в павилиона все още изглеждаха объркани, макар че Дарлин явно знаеше коя е тя. Беше по-скоро... замислен, отколкото объркан.

Моарейн се поколеба до Нинив. Точно в този момент Перин не можа да улови миризмата на Нинив. Стори му се застрашителна. „О, Светлина! Ето, почва се...“

И тогава Нинив разпери ръце и прегърна Моарейн.

Моарейн за миг замръзна. Замириса стъписано. А после се отзова на прегръдката някак майчински и потупа Нинив по гърба.

Нинив я пусна, отдръпна се и изтри от окото си сълза. Сълза?! Нинив?!

След което изръмжа:

— Да не си *посмяла* да кажеш на Лан за това!

— Не би ми хрумнало и насън — отвърна Моарейн, продължи напред и застана в центъра на павилиона.

— Непоносима жена — измърмори Нинив и изтри сълза и от другото си око.

— Моарейн — каза Егвийн. — Дойде тъкмо навреме.

— Имам усет за това.

— Е — продължи Егвийн, след като Ранд се върна до масата, — Ранд... Прероденият Дракон... е решил да държи тази земя като откуп за исканията си и отказва да изпълни дълга си, освен ако не се съгласим с прищевките му.

Моарейн присви устни и взе договора за Драконовия мир, след като Галад ѝ го остави на масата. Огледа го.

— Коя *все пак* е тази жена? — настоя Редран. — И защо ние... Ще спрете ли с това!? — Вдигна ръка, сякаш го бяха пернали с нишка Въздух, след което погледна ядосано към Егвийн... само че този път един от стоящите наблизо ашамани бе този, който миришеше доволно.

— Добър изстрел, Грейди — прошепна Перин.

— Благодаря, лорд Перин.

Грейди щеше да я знае само от разкази, разбира се, но приказките за Моарейн се бяха разпространили сред тези, които следваха Ранд.

— Е? — каза Егвийн.

— „И ще се случи тъй, че съграденото от хорски ръце ще се разбие — зашепна Моарейн. — Сянката ще легне над Шарката на Века и Тъмния отново ще простре ръка над човешкия свят. Жени ще заплачат и мъже ще заридаят, когато земните народи бъдат раздрани като стара дрипа. Нищо не ще остане и нищо не ще устои.“

Хората се размърдаха неспокойно. Перин погледна питащо към Ранд.

— „Но ще се роди един, който ще въстане срещу Сянката — заговори Моарейн по-високо. — Ще се роди той отново, тъй както се е

раждал преди и ще има да се ражда отново, без край! Драконът ще се прероди, и ще има плач и скърцане на зъби в деня на неговото прерождение. Във власеници ще облече той хората и косите с пепел ще ги накара да си посипят, и ще разруши, отново света с идването си, като разкъса всички връзки, що го крепят! Като отскубнала се от вериги зора ще ни заслепи той и ще ни изгори, но ще въстане Прероденият Дракон и ще се възправи той срещу Сянката в Последната битка, и кръвта му ще ни даде Светлината. Сълзи нека да текат, о, люде на света. Плачете за своето спасение.“

— Айез Седай — каза Дарлин. — Извинете, но това е много злокобно.

— Поне ще бъде спасение — отвърна Моарейн. — Кажете ми, ваше величество. Това пророчество повелява да пролеете сълзи. Ще плачете ли, защото спасението ви идва с такава болка и грижа? Или ще плачете *заради* своето спасение? За мъжа, който ще пострада за вас? Единственият, който знаем със сигурност, че няма да отстъпи от тази битка?

Обърна се към Ранд.

— Тези искания са нечестни — каза Грегорин. — Той иска от нас да пазим границите си каквито са!

— „Ще убие той хората си с меча на мира — каза Моарейн. — И ще ги унищожи с листа.“

„Това е Каретонският цикъл. Чувал съм тези думи.“

— Печатите, Моарейн — каза Егвийн. — Той се кани да ги счупи. Опълчва се на властта на Амирлинския трон.

Моарейн не изглеждаше изненадана. Перин подозираше, че е слушала отвън, преди да влезе. Беше съвсем в нейния стил.

— О, Егвийн — каза Моарейн. — Забравила ли си? „Неопетнената кула се прекършва и прегъва коляно пред забравения знак...“

Егвийн се изчерви.

— „Не може да има здраве в нас, ни да израсне нещо добро — цитира Моарейн, — че земята е едно с Преродения Дракон и той е едно със земята. Душа от огън, сърце от камък.“

Погледна към Грегорин.

— „В гордост той завладява и гордия принуждава да се покори.“
Към Пограничните.

— „Зове той планините да коленичат...“

Към Морския народ.

— „... и морята да се отдръпнат.“

Към Перин, после към Берелайн.

— „... и самите небеса да се поклонят.“

Към Дарлин.

— „Молете се сърцето от камък да помни сълзи...“

Накрая към Елейн.

— „... и душата от огън любов.“ Не можете да се борите с това. Никой от вас не може. Съжалявам. Мислите, че сам е стигнал до това? — Вдигна документа. — Шарката е равновесие. Не е нито добро, нито зло, нито мъдрост, нито глупост. За Шарката тези неща нищо не значат, но тя *ще намери* равновесие. Последният Век свърши с Разрушение, тъй че следващият ще започне с мир — дори ако потрябва да бъде натикан в гърлата ви като лекарство, дадено на ревливо бебе.

— Може ли да говоря? — Една Айез Седай с кафяв шал пристъпи напред.

— Можете — каза Ранд.

— Това е разумен документ, милорд Дракон — каза Кафявата. Беше ниска и набита, тонът ѝ беше по-прямо, отколкото Перин би очаквал от Кафява. — Но виждам в него огромен пропуск, който вече беше изтъкнат преди. Докато сеанчанците са изключени от него, ще бъде безсмислен. Няма да има мир, докато те завладяват.

— Това е проблем — каза Елейн и скръсти ръце. — Но не е единственият. Ранд, разбирам какво искаш да направиш, и те обичам за това. Това не отменя факта, че този документ е в основата си несъстоятелен. За да действа един мирен договор, двете страни трябва да продължават да желаят мира заради изгодите, които той предлага. А това тук не предлага никакъв начин за уреждане на спорове. Те *ще възникват*, винаги възникват. Всеки такъв документ трябва да предлага средства за разрешаване на такива неща. Трябва да постановиш как да се наказва едно нарушение, освен другите страни да влизат във всеобща война. Без тази промяна малките недоволства ще се трупат и ще усилят напрежението с годините, докато не избухнат.

— Тоест той изисква държавите да се нахвърлят на първата, която наруши мира — продължи тя. — Това не ги спира да наложат

марионетен режим в падналото кралство или дори в друго кралство. Боя се, че с времето този документ ще започне да се възприема като нищожен. Каква полза от него, ако защитава само на хартия? Крайният резултат от това ще бъде война. Съкрушителна война. Ще имаш мир за известно време, особено докато тези, които те почитат, са живи. Но за всяка година мир, която печелиш, ще спечелиш година на по-голяма разруха, щом нещата се разпаднат.

Ранд отпусна длан на документа.

— Ще склуча мир със сеанчанците. Ще добавим клауза. Ако владетелката им не подпише, документът се анулира. Ще се съгласите ли с него тогава?

— Това оправя по-малкия проблем — каза тихо Елейн. — Но не по-големия, Ранд.

— Тук има още по-сериозен въпрос — намеси се нов глас.

Перин се обърна изненадан. Авиенда? Тя и останалите айилци не се бяха намесили в споровете. Само бяха наблюдавали. Перин почти беше забравил, че са тук.

— И ти ли? — каза Ранд. — В късовете на сънищата ми ли дойде да бродиш, Авиенда?

— Не ставай дете, Ранд ал-Тор. — Тя закрачи към масата, спря и опря пръст на документа. — Имаш тох.

— Оставих ви отвън — възрази Ранд. — Вярвам ти. На теб и на всички айилци.

— Айилците не са ли вътре? — попита Еазар. — Светлина, как ни убягна това!

— Това е обида — заяви Авиенда.

Перин се намръщи. Миришеше на много сериозна. От всеки друг айилец щеше да очаква острата миризма да бъде последвана от смъкнато було и вдигнато копие.

— Авиенда — каза с усмивка Ранд. — Другите се канят да ме обесят затова, че съм ги включил, а вие сте ядосани затова, че не сте?

— Искам си дара от теб — каза тя. — Това е той. Включваш айилците в своя документ, в своя „Драконов мир“. Иначе ще те изоставим.

— Не говориш от името на всички тях, Авиенда. Не можеш да...

Всички Мъдри в павилиона пристъпиха зад Авиенда като една и Ранд примига.

— Авиенда носи нашата чест — каза Сориля.

— Не бъди глупав, Ранд ал-Тор — добави Мелайне.

— Това засяга жените — заяви Саринде. — Няма да бъдем удовлетворени, докато не бъдем равнопоставени с влагоземците.

— Нима това е твърде трудно за нас? — попита Амис. — Обиждаш ни, като намекваш, че сме по-слаби от другите?

— Всички сте полудели! — каза Ранд. — Разбирате ли, че това ще ви забрани да се биете помежду си?

— Не да се бием — отвърна Авиенда. — Да се бием без причина.

— Войната е вашата цел.

— Ако вярваш в това, Ранд ал-Тор — каза тя хладно, — значи наистина съм те обучила лошо.

— Тя говори мъдро. — Руарк си проби път през тълпата. — Целта ни беше да се подготвим за твоята нужда от нас в Последната битка. Целта ни беше да сме достатъчно силни, за да се съхраним. Ще ни трябва друга цел. Погребал съм кръвни вражди заради теб, Ранд ал-Тор. Не бих ги започнал отново. Вече имам приятели, които не бих искал да убия.

— Лудост. — Ранд поклати глава. — Добре, ще ви включа.

Авиенда изглеждаше доволна, но нещо глождеше Перин. Не разбираше айилците... Светлина, не разбираше Гаул, който беше с него вече от толкова време. Все пак беше забелязал, че айилците обичат да вършат нещо. Дори когато бездействаха, винаги бяха нащрек. Докато други мъже играеха или хвърляха зарове, айилците често пъти кротко вършеха нещо полезно.

— Ранд. — Перин пристъпи напред и го хвана за рамото. — Може ли за малко?

Ранд се поколеба, после му кимна и махна с ръка.

— Изолирани сме. Сега не могат да ни чуят. Е?

— Ами, току-що забелязах нещо. Айилците са като сечива.

— Добре, и...

— А сечива, които не се използват, ръждясват — каза Перин.

— Поради което се нападат помежду си. — Ранд се потърка по слепоочието. — За да поддържат уменията си. Точно затова ги изключих. Светлина, Перин! Мисля, че това ще е гибелно. Ако ги включим в този документ...

— Според мен вече нямаш избор — каза Перин. — Другите никога няма да подпишат, ако айилците останат изключени.

— Не знам дали бездруго ще го подпишат. — Ранд погледна с тъга листа на масата. — Беше толкова красив блян, Перин. Блян за добруване на човечеството. Мислех, че съм ги хванал. Чак докато Егвийн не го нарече моя заблуда, мислех, че са в ръцете ми.

Добре, че другите не можеха да помиришат чувствата на Ранд. Иначе щяха да разберат, че той никога нямаше да откаже да тръгне срещу Тъмния. Ранд нищо не издаваше на лицето си, но Перин знаеше, че вътрешно е изнервен като момче на първото си стригане.

— Ранд, не го ли виждаш? — каза Перин. — Решението.

Ранд го погледна намръщено.

— *Айилците*. Сечивото, което трябва да се използва. Договор, чието спазване трябва да се налага...

Ранд се поколеба, а след това се ухили.

— Ти си гений, Перин!

— Стига да става дума за ковачество, предполагам, че знам едно-друго.

— Но това... това не е за ковачеството, Перин...

— Разбира се, че е. — Как можеше Ранд да не разбира това?

Ранд се обърна, явно освободил сплита си. Отиде до масата, вдигна документа и го подаде на един от писарите си в дъното на павилиона.

— Искам да се добавят две клаузи. Първо, този документ е нищожен, ако не бъде подписан или от сеанчанската Щерка на Деветте луни, или от императрицата им. Второ... айилците — всички освен Шайдо — да бъдат вписани в документа като изпълнители на мира и посредници в спорове между държави. Всеки народ ще може да се обърне към тях, ако се почувства онеправдан, и айилците — не вражески армии — ще осигуряват възстановяването на справедливостта. Те могат да залавят престъпници отвъд държавните граници. Ще бъдат *подчинени* на законите на държавите, в които пребивават в момента, но няма да бъдат *поданици* на тези държави.

Обърна се към Елейн.

— Ето ти я гаранцията, Елейн. Начинът да се предотврати трупането на твоите малки напрежения.

— Айилците ли? — попита тя скептично.

— Ще се съгласите ли на това, Руарк? — попита Ранд — Баел, Джерам, останалите от вас? Твърдите, че оставате без цел, а Перин ви вижда като инструмент, който трябва да се използва в работа. Ще поемете ли тази отговорност? Да предотвратявате война, да наказвате извършителите на злини, да работите с владетелите на държави в служба на справедливостта?

— Справедливостта, както ние ли я виждаме, Ранд ал-Тор? — попита Руарк. — Или както я виждат те?

— Ще трябва да бъде според съвестта на айилците — каза Ранд. — Ако те ви призоват, ще трябва да знаят, че ще получат вашето правосъдие. Това няма да върши работа, ако айилците са просто пионки. Вашата автономност ще го направи ефикасно.

Грегори и Дарлин понечиха да възразят, но Ранд ги усмири с поглед. Перин кимна и скръсти ръце. Недоволствата им този път бяха по-слаби, отколкото преди. Подуши... замисленост у мнозина.

„Виждат удобна възможност в това — осъзна той. — Гледат на айилците като на диваци и мислят, че ще са лесни за манипулиране, след като Ранд си отиде.“ Ухили се при мисълта какво поражение ги чака, ако тръгнат по този път.

— Това е много неочаквано — каза Руарк.

— Добре дошли на вечерята — добави Елейн. Очите ѝ все още бяха впити като ножове в Ранд. Странно, миришеше *гордо*. Чудна жена.

— Предупреждавам ви, Руарк — каза Ранд. — Ще трябва да промените порядките си. Айилците ще трябва да действат заедно в тези неща. Вождовете и Мъдрите ще трябва да провеждат съвети и да взимат решения заедно. Един клан не може да води битка, докато други кланове не са съгласни и се бият за другата страна.

— Ще поговорим за това. — Руарк кимна на другите айилски вождове. — Това ще означава край за айилците.

— И начало също така — отвърна Ранд.

Вождовете на кланове и Мъдрите се оттеглиха настрана и заговориха тихо. Авиенда се задържа, а Ранд беше извърнал очи настрана, изпълнен с тревога. Перин го чу как прошепна нещо, но ушите му едва доловиха думите.

— ... твоят сън сега... когато се събудиш от този живот, няма да ни има повече...

Писарите на Ранд — миришеха на страх — се приближиха, за да започнат работа над добавките в документа. Кацуан наблюдаваше всичко ставащо със спокойно изражение.

И миришеше изключително гордо.

— Добавете клауза — каза Ранд. — Айилците могат да призовават други народи да им помагат в налагането на правосъдие, ако решат, че собствените им сили няма да са достатъчни. Опишете формални начини, по които държави могат да се обръщат към айилците за поправяне на несправедливост или за разрешение да нападнат враг.

Писарите кимнаха и заработиха още по-усърдно.

— Действаш все едно, че това вече е решено — обърна се Егвийн към Ранд.

— О, изобщо не е решено — каза Моарейн. — Ранд, имам няколко думи за теб.

— Ще ми харесат ли?

— Подозирам, че не. Кажи ми, защо ти трябва да командваш армиите лично? Ще заминеш за Шайол Гул, където несъмнено няма да можеш да се свързваш с никого.

— Някой трябва да командва, Моарейн.

— По това, вярвам, че всички ще се съгласят.

Ранд замириша угрижено.

— Поел съм отговорност за този народ, Моарейн. Искам да бъдат опазени, жестокостите на тази битка да бъдат сведени до минимум.

— Боя се, че това е лоша причина да водиш битка — каза тихо Моарейн. — Не се сражаваш, за да опазиш бойците си. Сражаваш се, за да спечелиш. Този водач не е нужно да си ти, Ранд. Не би трябвало да си ти.

— Няма да позволя тази битка да се превърне в заплетено кълбо, Моарейн — заяви той. — Ако можеше да видиш грешките, които направихме последния път, объркването, до което може да се стигне, когато всички си въобразят, че *те* командват. Битката е бъркотия, но все пак ни трябва главнокомандващ, който да взема решения, да държи всичко заедно.

— А Бялата кула? — попита Романда, излезе напред и застана до Егвийн. — Имаме ресурсите за ефективно пътуване между бойните

фронтове, хладнокръвни сме във времена, които ще съкрушат други, и имаме доверието на всички народи.

Дарлин повдигна вежда на последното.

— Бялата кула *наистина* изглежда най-добрият избор, лорд Дракон — добави Тенобия.

— Не — отвърна Ранд. — Амирлин е много способна, но военен водач... Не мисля, че е разумен избор.

Странно, но Егвийн си замълча. Перин я изгледа. Щеше да си помисли, че ще скочи от радост при възможността тя да оглави войната.

— Трябва да е един от нас — каза Дарлин. — Избран от онези, които ще воюват тук.

— Предполагам — отвърна Ранд. — Стига всички да знаете кой командва, ще отстъпя по тази точка.

— Все пак настояваш ли, че трябва да счупиш печатите? — попита Егвийн.

— Не се безпокой, Егвийн — каза Моарейн с усмивка. — Той няма да счупи печатите.

Лицето на Ранд помръкна.

Егвийн се усмихна.

— Ти ще ги счупиш — каза Моарейн на Егвийн.

— Какво?! Разбира се, че няма!

— Ти си Пазителката на печатите, Майко — каза Моарейн. — Не чу ли какво казах преди малко? „И ще се случи тъй, че съграденото от хорски ръце ще се разбие. Сянката ще легне над Шарката на Века и Тъмния отново ще простре ръка над човешкия свят...“ Трябва да се случи.

Егвийн изглеждаше угрижена.

— Видяла си това, нали? — прошепна Моарейн. — Какво си сънувала, Майко?

Егвийн не реагира веднага.

— Какво видя? — настоя Моарейн и пристъпи към нея.

— Под стъпалата му изскърца и захрущя — каза Егвийн и я погледна в очите. — Когато zakрачи напред, Ранд стъпи върху късовете от затвора на Тъмния. Видях го, в друг сън, как посече по него, за да го отвори. Но така и не видях *наистина* да го отваря, Моарейн.

— Късовете са били там, Майко — каза Моарейн. — Печатите са били счупени.

— Сънищата са предмет на тълкуване.

— Знаеш истината за този. Не е задължително да се направи и печатите са твои. Ще ги счупиш в подходящия момент. Ранд, милорд Прероден Дракон, време е да ѝ ги дадеш.

— Не ми харесва това, Моарейн.

— Значи не много се е променило, нали? — попита тя весело. — Мисля, че често си се съпротивлявал на неща, които се е очаквало да направиш. Особено когато аз съм ти ги посочвала.

Той помълча малко, а после се засмя и бръкна в джоба на палтото си. Измъкна три диска от куендияр, всеки раздвоен от извита линия през центъра. Сложи ги на масата и попита:

— Как ще разбере кога е моментът?

— Ще разбере — каза Моарейн.

Егвийн замириша скептично и Перин не можеше да я вини за това. Моарейн винаги беше вярвала в следването на вътъка на Шарката и в преклонението пред завъртанията на Колелото. Перин не го виждаше така. Според него човек сам трябваше да избира пътя си и да разчита на собствените си ръце, за да направи каквото трябва. Шарката не беше нещо, от което да зависи човек.

Егвийн беше Айез Седай. Изглежда, чувстваше, че трябва да го вижда като Моарейн. Или това, или бе готова да се съгласи просто за да вземе печатите.

— Ще ги счупя, когато почувствам, че трябва да се направи — каза тя и взе печатите.

— Значи ще подпишеш. — Ранд взе документа, а писарите възразиха за припряността, с която трябваше да си свършат работата. Вече имаше няколко добавки на гърба. Един от писарите извика и посегна за пясъка, но Ранд направи нещо с Единствената сила, при което мастилото изсъхна мигновено и той постави документа пред Егвийн.

— Да — каза тя и протегна ръка за перо. Прочете внимателно клаузите, докато другите Сестри надничаха над раменете ѝ и кимаха.

Егвийн подписа.

— А сега останалите — каза Ранд и се обърна, за да прецени реакциите.

— Светлина, той е поумнял — прошепна Файле до Перин. — Разбра ли какво направи?

— Какво? — Перин се почеса по брадата.

— Доведе със себе си всички, които знаеше, че щяха да го подкрепят — прошепна Файле. — Пограничните, готови да подпишат всичко, което би им събрало помощ за отечествата им. Арад Доман, на който помогна съвсем наскоро. Айилците... е, добре, кой знае какво ще направят айилците в даден момент? Но идеята е същата.

— След това остави Егвийн да събере другите — продължи тя. — Гениално е, Перин. По този начин, след като тя събра тази коалиция срещу него, единственото, което той *всъщност* трябваше да направи, беше да убеди нея. Щом я склони на своя страна, другите биха изглеждали глупаво, ако останат настрана.

И наистина, когато владетелите започнаха да подписват — Берелайн тръгна първа и най-нетърпелива, — поддръжниците на Егвийн се засуетиха. Дарлин пристъпи напред и взе перото. Поколеба се за миг, след което подписа.

Последва го Грегорин. След него Пограничните, после кралят на Арад Доман. Дори Редран, за когото всичко това сякаш все още изглеждаше провал. На Перин му се стори любопитно.

— Много се перчи — каза той на Файле, — но знае, че това е добре за кралството му.

— Да — отвърна тя. — Държи се като палячо отчасти за да отблъсне всички, да ги накара да не му обръщат внимание. Документът утвърждава границите на държавите каквито са сега. Това е огромно благодеяние за този, който се опитва да стабилизира властта си. Но...

— Какво?

— Сеанчанците? — промълви Файле. — Ако Ранд ги склони, позволява ли им това да задържат страните, които вече са завладели? А жените дамане? Позволява ли им да щракнат един от онези нашийници на жена, която премине границите им?

Павилионът затихна. Може би Файле го беше изрекла по-високо, отколкото беше искала. На Перин понякога му беше трудно да си спомни какво могат да чуят обикновените хора и какво — не.

— Ще се справя със сеанчанците — каза Ранд. Стоеше до масата и наблюдаваше, докато всеки владетел поглеждаше документа,

разменяше думи със съветниците, които бе довел, и подписваше.

— Как? — попита Дарлин. — Те *не желаят* да сключат мир с вас, лорд Дракон. Според мен ще направят този документ безсмислен.

— Щом приключим тук, ще отида при тях — каза тихо Ранд. — Ще подпишат.

— А ако не го направят? — настоя Грегорин.

Ранд отпусна ръка на масата, с разперени пръсти.

— Може да се наложи да ги унищожа. Или поне възможностите им да воюват в близко бъдеще.

Павилионът затихна.

— Можете ли *наистина* да направите това? — попита Дарлин.

— Не съм сигурен — призна Ранд. — И да мога, това сигурно би ме изтощило в момент, когато имам нужда от цялата си сила. Светлина, може да се окаже единственият ми избор. Ужасен избор, когато ги оставих последния път... *Не можем* да позволим да ни ударят в гръб, докато воюваме със Сянката. — Поклати глава, а Мин се приближи и хвана ръката му. — Ще намеря начин да се разбера с тях. Все някак, ще намеря начин.

Подписването продължи. Някои го правеха много пищно, други — по-небрежно. Ранд накара Перин, Гавин, Файле и Гарет Брин също да подпишат. Изглежда, искаше всеки, който може да се издигне до положението на водач, да постави името си на документа.

Накрая остана само Елейн. Ранд ѝ подаде перото.

— Това, което искаш от мен, е трудно, Ранд — каза тя, скръстила ръце. Златната ѝ коса блестеше на светлината на глобусите. Защо *все пак* небето навън беше помръкнало? Ранд не изглеждаше притеснен, но Перин се уплаши, че облаците са го погълнали. Опасен знак.

— Знам, че е трудно — каза Ранд. — Може би ако ти дам нещо в замяна...

— Какво?

— Войната. — Ранд се обърна към владетелите. — Искате един от вас да води Последната битка. Ще приемете ли Андор и неговата кралица в тази роля?

— Твърде млада е — каза Дарлин. — Твърде нова. Не искам да ви обидя, ваше величество.

— Ти ли ще кажеш, Дарлин? — изсумтя Алсалам. — Половината монарси тук държат тронове си едва от година, че и по-малко!

— А Пограничните? — попита Алиандре. — Те са воювали срещу Погибелта през целия си живот.

— Ние сме прегазени — каза Пайтар и поклати глава. — Никой от нас не може да координира това. Андор е добър избор.

— Самият Андор е подложен на нашествие — вметна Дарлин.

— Всички вие сте подложени или скоро ще бъдете — каза Ранд. — Елейн Траканд е водач до мозъка на костите. Тя ме научи на много от това, което знам за водачеството. Научила е военната тактика от велик пълководец и съм сигурен, че ще разчита на всички велики пълководци за съвет. Някой *трябва* да предвожда. Ще я приемете ли всички на този пост?

Владетелите закимаха неохотно. Ранд се обърна към Елейн.

— Добре, Ранд — каза тя. — Ще направя това и ще подпиша, но гледай *все пак* да намериш начин да се справиш със сеанчанците. Искам да видя името на владетелката им на този документ. Никой от нас няма да е в безопасност, докато то не се появи тук.

— А жените, пленени от сеанчанците? — попита Руарк. — Ще призная, Ранд ал-Тор, намерението ни беше да обявим кръвна вражда на тези нашественици в мига, в който бъдат спечелени по-належащите битки.

— Ако владетелката им подпише — заяви Ранд, — ще предложи размяна на стоки срещу преливащите, които са пленили. Ще се опитам да ги склоня да освободят земите, които държат, и да се върнат в страната си.

— А ако откажат? — попита Егвийн и поклати глава. — Ще позволиш ли да го подпишат, без да отстъпят по тези точки? Хиляди хора са поробени, Ранд.

— Не можем да ги надвием — каза тихо Авиенда. Перин я изгледа. Миришеше на отчаяние, но и на решителност. — Ако тръгнем на война с тях, ще паднем.

— Авиенда е права — каза Амис. — Айилците *няма* да се бият със сеанчанците.

Стъписан, Руарк завъртя очи от едната към другата.

— Направили са ужасни неща — каза Ранд. — Но засега земите, които са завладели, се облагодетелстват от силното управление. Ако се наложи, ще отстъпя да задържат земите, които вече имат, стига да не ги разширяват повече. Колкото до жените... стореното — сторено.

Нека първо да се погрижим за самия свят, а след това да направим каквото можем за пленените.

Елейн задържа документа за миг, може би за повече драматизъм, а след това се наведе и със замах добави името си най-отдолу.

— Свърши се — каза Моарейн, щом Ранд взе документа. — *Ще имаш* мир този път, лорд Дракон.

— Първо трябва да оцелеем. — Ранд вдигна документа почтително. — Ще ви оставя да започнете бойните си приготовления. Трябва да изпълня някои задачи, включително Сеанчан, преди да отпътувам до Шайол Гул. Имам обаче още една молба към вас. Има един скъп приятел, който се нуждае от нас...

Гневна мълния раздра облачното небе. Въпреки сянката пот се стичаше по врата на Лан и бе сплъстила косата му под шлема. Не беше носил шлем от години. Повечето време с Моарейн им се беше налагало да не се набиват на очи, а с шлем нямаше как да стане.

— Колко... колко е зле? — попита Андийр и се намръщи от болка.

Лан гледаше към бойното поле. Тварите на Сянката настъпваха отново. Чудовищата почти се сливаха в плътна огромна тъмна сила от виеща, *отровна* омраза, гъста като самия въздух — който сякаш бе затаил зноя и влагата като търговец, струпал скъпи килими в дюкяна си.

— Зле е — отвърна Лан.

— Знаех си. — Андийр вдиша и издиша бързо, между пръстите му закапа кръв. — Назар?

— Отиде си — каза Лан. Белокосият мъж беше паднал в същия бой, който едва не беше отнел живота на Андийр. Спасителният щурм на Лан не се беше оказал достатъчно бърз. — Видях го как изкорми тролок и после тролокът го уби.

— Дано сетната прегръдка на Майката... — Андийр се сгърчи от болка. — Дано...

— Дано сетната прегръдка на Майката те приеме ласкаво у дома — промълви Лан.

— Не ме гледай така, Лан — рече Андийр. — Всички знаехме какво ще стане, когато... когато се присъединихме към теб.

— Точно затова се опитах да ви спра.

Андийр се намръщи.

— Аз...

— Мир, Андийр. Това, което желях, беше егоистично. Дойдох да умира за Малкиер. Нямах правото да отказвам тази привилегия на други.

— Лорд Мандрагоран! — Принц Кайсел спря пред тях. Безукорната му някога броня беше оплискана с кръв и очукана. Принцът на Кандор все още изглеждаше прекалено млад за тази битка, но беше показал хладнокръвие на ветеран. — Престрояват се отново.

Лан закричи по каменистата земя към коняря, който държеше Мандарб. Черният жребец бе понесъл рани по хълбоците от тролокски оръжия. Слава на Светлината, бяха повърхностни. Лан отпусна ръка на шията му и Мандарб изпръхтя. Наблизо знаменосецът му, плешивият Джофил, вдигна флага на Малкиер, Златния жерав. Беше петият му знаменосец от вчера.

Силите на Лан бяха овладели Клисурата с първия си щурм и бяха изтласкали назад Тварите на Сянката, преди те да успеят да нахлуят в долината. Беше повече, отколкото Лан бе очаквал. Клисурата представляваше дълъг тесен участък камениста земя, вгнездена между скалисти възвишения и върхове.

Удържането на тази позиция не изискваше никаква хитрост. Стоиш, умираш и убиваш — толкова дълго, колкото можеш.

Лан командваше конница. Не беше идеално за тази работа — конниците се справяха най-добре там, където можеха да се развърнат и да имат пространство за атака — но проходът през Тарвинската клисура беше толкова тесен, че само малко на брой тролоци можеха да преминат наведнъж. Това му даваше шанс. Така поне беше по-трудно за тролоците да се възползват от численото си превъзходство. Трябваше да платят цената на касапина за всяко спечелено късче земя.

Трупове покриваха пролома като настръхнала пелена. Всеки път, щом съществата се опитаха да пробият през клисурата, мъжете на Лан ги възпираха с пики, алебарди, мечове и стрели, избиваха хиляди и ги оставяха на купища, за да се катерят събрата им през тях. Но също така с всеки сблъсък бойците на Лан оредяваха.

Всяка атака принуждаваше мъжете му да се отдръпват още малко назад. Към устието на Клисурата. Вече бяха на по-малко от сто стъпки

от него.

Умората проникваше чак в костите.

— Нашите сили? — попита Лан принц Кайсел.

— Може би шест хиляди все още годни да яздят, Дай Шан.

По-малко от половината от това, с което бяха започнали преди ден.

— Да яхват конете.

Кайсел го изгледа стъписано.

— Ще отстъпим ли?

Лан се извърна към младия мъж.

Кайсел пребледня. За Лан казваха, че погледът му можел да изнерви всеки мъж. Моарейн се шегуваше, че можел с погледа си да строши камък и имал търпението на дъб. Е, не се чувстваше толкова сигурен в себе си, колкото мислеха някои, но това момче трябваше да е по-благоразумно и да не пита дали ще отстъпят.

— Разбира се — каза Лан. — А след това ще атакуваме.

— *Ще атакуваме?* Ние сме в отбрана!

— Те ще ни пометат. — Лан яхна Мандарб. — Ние сме изтощени, похабени и почти прекършени. Ако стоим тук и ги оставим отново да тръгнат към нас, ще измрем, без да гъкнем.

Лан познаваше края, когато го видеше.

— Предай следните заповеди — каза на принц Кайсел. — Ще се оттеглим бавно извън прохода. Нареддаш останалите бойци да се съберат на равнината, на коне и готови да атакуват Тварите на Сянката, щом излязат от Клисурата. Една атака ще нанесе големи щети. Няма да разберат какво ги е ударило.

— Няма ли да бъдем обкръжени и прегазени, ако напуснем прохода? — попита Кайсел.

— Това е най-доброто, което можем да направим със силите, които имаме.

— А след това?

— А след това те евентуално пробиват, разпръсват силата ни и ни разбиват.

Кайсел помълча за миг, после кимна. Лан отново бе впечатлен. Беше допуснал, че това момче е дошло с него, за да намери славата на битката, да се бие редом с Дай Шан и да помете враговете. Но не.

Кайсел беше Пограничник до мозъка на костите. Не беше дошъл за слава. Беше дошъл, защото трябваше. „Добър момък.“

— Предай заповедта веднага. Мъжете ще се радват да се качат отново на конете си.

Твърде много от тях бяха принудени да се бият спешени заради липсата на маневреност в теснините.

Кайсел предаде заповедите и те се разнесоха през бойците като есенен пожар. Лан видя как Булен помага на Андийр да се качи на седлото и каза:

— Андийр? Не си в състояние да яздиш. Иди при ранените отзад в лагера.

— Да лежа там и да чакам тролоците да ме накълцат, след като довършат вас ли? — Андийр се наведе напред в седлото, олюля се леко и Булен го погледна отдолу с тревога. Андийр му махна да се отдръпне и се изправи с усилие. — Вече преместихме планината, Лан. Дай да помръднем и това перце, и да се свършва.

Лан не можеше да възрази. Даде сигнал за оттегляне и мъжете бавно заотстъпваха към равнината.

Тролоците задюдюкаха и зареваха възбудено. Знаеха, че щом се измъкнат от скалните стени, ограничаващи движението им, лесно ще спечелят битката.

Лан и малката му сила напуснаха теснините на Клисурата, спешените затичаха към конете си.

Тролоците — поне този път — нямаха нужда мърдраалите да ги подкарат в атака. Стъпките им закънтяха глухо по каменистата земя.

На няколкостотин разтега извън Клисурата Лан забави Мандарб и се обърна. Андийр спря коня си до неговия. Към тях се присъединиха другите ездаци и оформиха дълги редици конници. Булен пристигна в галоп и спря от другата страна на Лан.

Бурята от Твари на Сянката наближи устието на Клисурата — връхлитаща сила от хиляди тролоци, която скоро щеше да изригне на откритото... и да се опита да ги погълне.

Бойците на Лан се бяха строили смълчани около него. Мнозина бяха стари мъже, последните останки от падналото им кралство. Силата, с която бе успял да запуши тясното дефиле, сега изглеждаше нищожна в широката равнина.

— Булен — каза Лан.

— Да, лорд Мандрагоран?

— Твърдиш, че си ме провалил преди години.

— Да, милорд. Беше...

— Всякакъв провал от твоя страна е забравен — каза Лан, загледан напред. — Горд съм, че съм ти дал твоето хадори.

Кайсел се приближи и кимна на Лан.

— Готови сме, Дай Шан.

— Така е най-добре — каза Андийр. Все още се държеше за раната — и едва се държеше на седлото.

— Така е, както трябва — отвърна Лан. Не беше довод. Не съвсем.

— Не — каза Андийр. — Много повече е, Лан. Малкиер е като дърво, изгубило корените си от белите червеи, клоните съхнат бавно. Бих предпочел да изгоря за миг.

— А аз — в щурм — каза твърдо Булен. — По-добре в щурм, отколкото да ги оставим да ни прегазят. Нека умрем в атака, с мечове, посичащи врага.

Лан кимна, обърна се и вдигна меча си високо. Не им предложи насърчителни слова. Вече им беше казал всичко. Мъжете знаеха какво е това. Още един щурм, докато все още имаха някаква сила, щеше да означава нещо. По-малко Твари на Сянката, които да залее цивилизованите земи. По-малко тролоци да убиват онези, които не можеха да отвърнат с бой.

Врагът изглеждаше безчетен. Олигавена разбесняла се орда без никакъв боен ред и дисциплина. Ярост и възплътена смърт. Хиляди и хиляди. Прииждаха като потоп от отприщен бент и се изливаха от дефилето.

Малката сила на Лан бе като камъче пред тях.

Мъжете безмълвно вдигнаха мечовете си към Лан, в последен поздрав.

— Сега! — изрева Лан. „Сега, докато започват да се разпръсват. Това ще нанесе най-много щети.“ Смуши Мандарб и поведе бойците си.

Андийр препусна в галоп до него, стиснал лъка на седлото с две ръце. Не се опита да вдигне оръжие. Щеше да падне, ако го направеше.

Нинив бе твърде далече, за да усети Лан много от нея през връзката, но понякога много силни чувства можеха да изпъкнат

въпреки разстоянието. Опитва се да излъчи увереност в случай, че стигнеше до нея. Гордост от мъжете си. Обич към нея. Желаете дълбоко това да са последните неща, които тя щеше да помни за него.

„Ръката ми ще бъде мечът...”

Копита зачаткаха по каменистата земя. Тролоците завиха от възторг, разбрали, че плячката им е преминала от отстъпление в атака и че мъжете връхлитат сами в лапите им.

„Самата ми гръд е щит...”

Лан чуваше глас, бащиния му глас, да изрича тези думи. Беше глупаво, разбира се. Лан все още беше бебе, когато бе паднал Малкиер.

„Да защитя Седемте кули...”

Никога не беше виждал Седемте кули, изправени срещу Погибелта. Само беше чувал разкази.

„Да отблъсна мрака...”

Тропотът на конските копита се превръщаше в тътен. Толкова силен, по-силен, отколкото би помислил, че е възможно.

„Ще стоя, когато всички други паднат.”

Настъпващите тролоци снишиха копия, щом разстоянието между двете враждебни сили се смали.

„Ал Чалидхолара Малкиер“. — За моята мила земя Малкиер.

Беше клетвата на малкиерския войник, отдавана на първия му пост на Границата. Лан никога не я беше изричал.

Сега го направи в сърцето си.

— Ал Чалидхолара Малкиер! — изкрещя Лан. — Пики, напред!

Светлина, колко силен бе тропотът на копитата! Възможно ли беше шест хиляди да вдигат толкова шум? Обърна се, за да погледне мъжете зад себе си.

Най-малко десет хиляди препускаха зад него.

Какво?!

Изумен, той пришпори Мандарб напред.

— Златният жерав, атака!

Гласове, викове, крясъци на мощ и възторг.

Въздухът напред и отляво се *раздра* с внезапно вертикално посичане. Трийсет разтега широк портал — най-големият, който Лан бе виждал — се отвори сякаш в самото слънце. От другата страна се изсипа блясък, *взриви се* навън. Препускащи мъже в пълна броня изригнаха от портала и заеха фланга на Лан. Вееха знамето на Арафел.

Още портали. Три, после четири, десет... И от всички изригнаха атакуващи конници с наведени пики, развели знамената на Салдеа, Шиенар, Кандор. За секунди шестхилядният му щурм стана стохиладен.

Тролоците се разкресяха и някои спряха. Задържаха се на място, вдигнали копията под ъгъл, за да пронижат връхлитащите коне. Трупите се отзад орди не можеха да видят добре какво става и напиреха бясно напред, размахали извити мечове и двустри бойни брадви.

Тролоците с копията на първата линия се взривиха.

Някъде зад Лан Аша'ман започнаха да мятат сплитове, които раздраха земята и унищожиха до крак първите редици на тролоците. Докато труповете рухваха на земята, средните редици се оказаха напълно беззащитни пред урагана от копита, мечове и пики.

Лан се вряза с Мандарб в гъстата гмеж ръмжащи чудовища. Андийр до него се смееше.

— Назад, глупако! — изрева му Лан, докато сечеше по тролоците наоколо. — Насочи ашаманите към ранените ни! Кажи им да защитят лагера!

— Искам да видя как се усмихваш, Лан! — извика Андийр, все така вкопчен в седлото. — Покажи веднъж поне повече чувство от камък! Това си струва!

Лан погледна кипящата битка, която изобщо не беше мислил, че ще спечели — последния отпор, превърнал се в обещаващ бой — и не можа да се сдържи. Не просто се усмихна, а се разсмя.

Андийр се подчини, обърна и препусна да потърси Цяра и да стегне задните редици.

— Джофил! — извика Лан. — Вдигни високо знамето ми! Жив е днес Малкиер!

ГЛАВА 7

В СЪЩИНАТА

Елейн излезе от павилиона... и се озова сред приказна дъбрава. Дърветата бяха изумителни — здрави, с огромни клони, стотици стъпки високи и с дебели стволлове. Елейн щеше да се притесни от това как замръзна на място и зяпна нагоре, ако всички останали не бяха направили същото. Дори Егвийн зяпаше с отворена уста огромните дървета. Слънцето все още грееше отгоре, но зелените листа хвърляха сянка и това обясняваше приглушената светлина в павилиона.

— Тези дървета... — Перин пристъпи напред и опря длан на дебелата грапава кора на едно. — Виждал съм Велики дървеса като това. В стеддинг.

Елейн прегърна Извора. Сиянието на сайдар бе тук, топлина като тази на слънцето. Вдиша Силата и ѝ стана смешно, щом забеляза, че другите преливащи жени са направили същото в мига, в който се спомена за стеддинг.

— Е, каквото и да е Ранд вече — каза Егвийн и скръсти ръце, — не може просто така да накара да се появи стеддинг.

— Къде отиде той? — попита Елейн.

— Оттук излезе. — Перин махна към дърветата. — И изчезна.

Между огромните стволлове крачеха хора — войници от различните лагери — и зяпаха нагоре. Елейн чу как един шиенарец заговори на лорд Агелмар:

— Видяхме как израснаха, милорд. Изригнаха от земята. Отне по-малко от пет минути, докато станаха толкова високи. Заклевам се, милорд, ако лъжа, повече никога да не мога да извадя меч.

— Добре. — Елейн освободи Извора. — Да започваме. Държави горят. Карти! Трябват ни карти!

Другите владетели се извърнаха към нея. На срещата с Ранд малцина бяха възразили, че тя е избрана да ги води. Но пък всички биваха пометени от вълните на волята му. Нещата изглеждаха логични, когато той ги кажеше.

Сега обаче мнозина изглеждаха недоволни, че е поставена над тях. Най-добре беше да не им остави време за размишления над това.

— Къде е господин Нори? — обърна се тя към Диелин. — Той би трябвало да има...

— Аз имам карти, ваше величество — каза Гарет Брин, докато излизаше от павилиона. Сюан вървеше до него.

Беше още по-побелял. Носеше бяло палто и панталони, с Пламъка на Тар Валон, извезан на гърдите на палтото. Поклони се почтително, но не се приближи. Униформата му ясно показваше кому служи, както и ръката на Сюан, отпусната покровителствено на рамото му.

Елейн си спомни как беше стоял със същото това кротко изражение пред майка ѝ. Никога самонадеян, винаги готов да защити кралицата. А кралицата му го бе пенсионирила. Събитието не беше по вина на Елейн, но тя можеше да долови разбитото доверие, изписано на лицето му.

Станалото не можеше да се промени. Трябваше да се гледа към бъдещето.

— Ако можете да ни предоставите карти на този район и вероятните полесражения, ще ги разгледаме с радост, лорд Брин. Бих помолила за карти на района оттук до Кемлин, подробна карта на Кандор и най-добрите ви карти на другите Погранични райони. — Обърна се към владетелите и продължи: — Съберете командирите и съветниците си! Трябва да се срещнем незабавно с другите Велики капитани, за да обсъдим следващия си курс на действие.

Не отне много време, въпреки че суматоката бе повсеместна, щом двайсетина различни фракции се захванаха на работа. Слуги разтвориха страните на павилиона, а Елейн нареди на Сумеко да събере Родственичките и гвардейци, които да донесат маси и столове през портал от лагера ѝ. Също така прати вестonosци за изрични доклади за ставащото в Клисурата, където Ранд бе помолил силите на Пограничните армии да се притекат на помощ на Лан. Владетелите и Великите капитани бяха останали за планирането.

Скоро Елейн и Егвийн вече оглеждаха подробните карти на Брин, разпънати на четирите маси. Владетелите стояха по-назад, оставили командирите да обсъждат.

— Добра работа, Брин — каза лорд Агелмар. Шиенарецът беше един от четиримата Велики капитани. Брин беше втори. Последните двама — Даврам Башийр и Родел Итуралд — стояха един до друг до друга маса и нанасяха поправки на карта на западните Погранични земи. Итуралд имаше торбички под очите и ръцете му понякога трепереха. Според това, което беше чула Елейн, бе понесъл тежки изпитания в Марадон и го бяха спасили едва наскоро. Всъщност беше изненадана, че е тук.

— Добре — обърна се тя към събранието. — Трябва да се бием. Но как? Къде?

— Големи сили от Твари на Сянката са нахлули на три места — заговори Брин. — В Кемлин, Кандор и Тарвинската клисура. Клисурата не би трябвало да се изоставя, стига войските ни да са достатъчно, за да помогнат на лорд Мандрагоран да се укрепи там. Вероятният резултат от натиска ни там днес ще е изтеглянето на Тварите на Сянката в прохода. Задържането на врага запушен там е неподходяща задача само за малкиерската тежка конница. Може би ще е най-добре да им изпратим няколко части пиконосци. Ако той продължи да запущва онзи пролом, можем да пратим по-голямата част от силите ни да се сражават в Андор и Кандор.

Агелмар кимна.

— Да. Това би трябвало да е осъществимо, ако дадем на Дай Шан подходящата поддръжка. Но не можем да си позволим риска да оставим Шиенар да бъде прегазен като Кандор. Ако пробият от Клисурата...

— Подготвени сме за продължително сражение — намеси се лорд Еазар. — Съпротивата на Кандор и боят на Лан при Клисурата ни даде нужното време. Хората ни се оттеглят в укрепленията. Можем да държим дори и да загубим Клисурата.

— Храбри думи, ваше величество — каза Гарет Брин. — Но най-добре ще е да не подлагаме шиенарците на такова изпитание. Нека планираме да задържим Клисурата с колкото сили се окажат нужни за това.

— А Кемлин? — попита Елейн.

— Вражеска сила толкова дълбоко в тила ни, с Пътен портал за подкрепления... — каза Итуралд. — Това е неприятно.

— Ранните донесения от тази сутрин сочат, че засега остават на място — каза Елейн. — Опожарили са големи квартали, но други части са оставили на мира... а след като завладяха града, тролоците са пратени да потушават пламъците.

— Рано или късно ще трябва да го напуснат — каза Брин. — Но ще е по-добре, ако ги примамим навън по-скоро.

— Защо не помислим за обсада? — попита Агелмар. — Мисля, че ядрото на армиите ни би трябвало да отиде в Кандор. Не бих допуснал Трона на Облаците и Трите Търговски зали да паднат, както Седемте кули.

— Кандор вече е паднал — каза тихо принц Антол.

Великите капитани извърнаха очи към най-големия син на кралицата на Кандор, висок и обикновено мълчалив мъж. Сега заговори уверено:

— Майка ми се сражава за нашата страна, но това е битка за възмездие и изкупление. Кандор гори и сърцето ми се къса, че знам това, но не мога да го спра. Отдайте най-голямо внимание на Андор. Това е твърде важно тактически, за да се пренебрегне, и не бих искал да видя и друга страна паднала като моята.

Другите кимнаха.

— Разумен съвет, ваше височество — каза Башийр. — Благодаря ви.

— Също така не забравяйте Шайол Гул — каза Руарк от външния кръг, където стоеше до Перин, няколко Айез Седай и айилски вождове. Великите капитани се обърнаха към Руарк сякаш бяха забравили, че е тук.

— Кар-а-карн скоро ще нападне Шайол Гул — каза той. — Ще има нужда от копия зад гърба му, когато го направи.

— Ще ги има — увери го Елейн. — Макар това да означава четири фронта. Шайол Гул, Тарвинска клисура, Кандор и Кемлин.

— Хайде първо да се съсредоточим върху Кемлин — предложи Итуралд. — Не ми харесва идеята за обсада там. Ние *трябва* да примамим тролоците навън. Ако просто ги обсадим, това им дава време да подсилят броя си през онзи Пътен портал. Трябва да ги издърпаме навън веднага, при наши условия.

Агелмар кимна, изсумтя и погледна картата на Кемлин, изпъната от един слуга на масата пред него.

— Можем ли да запустим този приток? Да си върнем Пътния портал?

— Опитах се — отвърна Елейн. — Тази сутрин изпратихме три отделни сили през портал до подземиято с Пътния портал, но Сянката е подготвена и се е окопала. Нито една от силите не се върна. Не знам дали можем да си върнем Пътния портал или дори да го унищожим.

— Ами ако опитаме от другата страна? — попита Агелмар.

— От другата страна? — учуди се Елейн. — Искаш да кажеш, *отвътре* в Пътищата?

Агелмар кимна.

— Никой не пътува през Пътищата — каза втрещено Итуралд.

— Тролоците го правят — изтъкна Агелмар.

— Минавал съм през тях. — Перин се приближи до масата. — И съжалявам, благородни господа, но не мисля, че завземането на Пътя от другата страна би свършило работа. Доколкото разбирам, не бихме могли да го унищожим — дори с Единствената сила. И не бихме могли да го задържим вътре, не и с Черния вятър там. Най-добрият ни избор е някак да привлечем тролоците извън Кемлин и след това да овладеем тази страна на Пътния портал. Ако се охранява добре, Сянката изобщо няма да може да го използва срещу нас.

— Добре — каза Елейн. — Ще обмислим други възможности. Макар да ми хрумва, че може би трябва да повикаме и ашаманите от Черната кула. Колко души са там?

Перин се покашля.

— Мисля, че не би било зле да внимавате с онова място, ваше величество. Нещо става там.

Елейн се намръщи.

— Нещо? Какво нещо?

— Не знам. Говорих с Ранд за това, той беше обезпокоен и каза, че ще разследва. Все едно... просто бъдете внимателна.

— Винаги съм внимателна — каза Елейн разсеяно. — Та как измъкваме тролоците от Кемлин?

— Бихме могли да скрием голяма нападателна сила в Бремски лес. Тук, почти на петдесет левги северно от Кемлин. — Брин посочи на картата. — Ако по-малък отряд войници отиде до градските порти и примамии тролоците да ги подгонят към леса като стръв в капана... Винаги се притеснявах, че нашественическа армия може да използва

леса за прикритие като база за щурмуване на града. Не ми беше хрумвало, че аз самият ще обмислям такава възможност някой ден.

— Интересно — каза Агелмар, докато оглеждаше карта на терена около Кемлин. — Изглежда стабилна възможност.

— А Кандор? — попита Башийр. — Принцът е прав, че страната е неспасяема, но не можем просто да позволим тролоците да се изсипят в други земи.

Итуралд се почеса по брадичката.

— Цялата тази работа ще е трудна. Три тролокски армии, а ние сме принудени да разделим вниманието си между трите. Да, все повече разбирам, че правилният ход е да се съсредоточим върху една от тях и да поставим задържащи сили срещу другите две.

— Армията на Сянката в Кемлин вероятно е най-малката — каза Агелмар, — след като размерът на Пътния портал е ограничил достъпа им в града.

— Да — съгласи се Башийр. — Шансът ни за бърза победа на един от бойните фронтове е най-добър при Кемлин. Трябва да ударим там здраво с най-големите си сили. Ако можем да спечелим в Андор, това ще намали броя на фронтовете, на които трябва да продължим да се бием... а това ще е изключително изгодно.

— Да — каза Елейн. — Пращаме подкрепления на Лан, но му казваме, че работата му е да задържи там колкото може по-дълго. Поставяме втора сила на границата на Кандор, със задача също да задържи там — може би бавно отстъпление, ако обстоятелствата го диктуват. Докато тези два фронта се задържат, можем да съсредоточим вниманието си — и най-голямата си армия — върху съкрушаването на тролоците в Кемлин.

— Добре — каза Агелмар. — Това ми харесва. Но каква сила поставяме в Кандор? Коя армия може да забави тролоците, но няма да изисква голямо ангажиране на войски?

— Бялата кула? — попита Елейн. — Ако пратим Айез Седай в Кандор, те могат да забавят настъплението на тролоците през границата. Това ще позволи останалите от нас да се съсредоточим върху Кемлин.

— Да. — Брин кимна. — Харесва ми.

— А четвъртият фронт? — попита Итуралд. — Шайол Гул? Някой знае ли какво замисля лорд Дракона там?

Никой не отвърна.

— Айилците ще осигурят каквото му е нужно — каза Амис. — Не е нужно да се притеснявате за нас. Правете своите бойни планове, а ние ще правим своите.

— Не — каза Елейн.

— Елейн? — намеси се Авиенда. — Ние...

— Точно това искаше да избегне Ранд — заяви твърдо Елейн. — Айилците ще работят с нас. Битката при Шайол Гул би могла да се окаже най-важната от всички. Няма да позволя една група да си позволи да стои настрана и да се бият сами. Ще приемете нашата помощ.

„И нашето указание“, добави тя наум. Айилците бяха превъзходни воители, но имаше някои неща, които просто нямаше да признаят. Ползността на конницата например.

Айилците явно не харесваха перспективата да ги командва влагоземка. Настръхнаха, присвили очи.

— Айилците са чудесни бойци — каза Брин, загледан към тях. — Воювах срещу вас при Кървавия сняг и знам колко сте добри. Но ако лорд Дракона атакува Шайол Гул, вероятно ще трябва да завладеем долината и след това да я задържим толкова дълго, колкото ще е нужно, за да се срази с Тъмния. Не знам колко може да продължи това, но би могло да отнеме часове. Дни. Кажете ми, налагало ли ви се е някога да се окопавате и да водите продължителна отбранителна война?

— Ще направим каквото трябва да се направи — отвърна Руарк.

— Руарк — каза Елейн. — Вие самите настояхте да подпишете Драконовия мир. Сами настояхте да бъдете част от нашата коалиция. Очаквам да държите на думата си. *Ще правите* каквото ви се каже.

Въпросите на Брин и Итуралд ги бяха взривили, но това, че им се каза пряко какво да правят, ги укроти. Руарк кимна.

— Разбира се — отвърна той. — Имам тох.

— Изпълни го, като слушаш — каза Елейн, — и предложи мнението си. Щом ще се бием на четири фронта едновременно, ще ни трябва голяма координация. — Погледна събраните пълководци. — Хрумна ми нещо. Имаме четири фронта и четирима Велики капитани...

Башийр кимна.

— Не е съвпадение.

— Е, би могло да е.

— Няма никакви съвпадения, ваше величество — каза Башийр.

— Ако нещо сме научили от пътуването си с лорд Дракона, това е то. Четирима от нас и четири бойни фронта. Всеки поема един, а кралица Елейн координира действията ни и надзирава кампанията в цялост.

— Аз ще отида при малкиерите — заяви Агелмар. — Повечето Пограничници сега се бият там.

— А Кандор? — попита Елейн.

— Щом Айез Седай ще се бият там, аз също — каза Брин. — Мястото ми е с Бялата кула.

„Не иска да воюва в Андор — помисли Елейн. — Не иска да воюва редом с мен. Иска раздялата да е чиста.“

— Кой идва в Андор с мен тогава?

— Аз — каза Башийр.

— За мен значи остава Шайол Гул — каза Итуралд. — Да се сражавам редом с айилците. Ден, който изобщо не съм се надявал да видя всъщност.

— Добре. — Елейн седна. — Хайде да се заемем с подробностите. Трябва ни централно местоположение, от което да работя, а Кемлин е изгубен. Засега ще използвам Мерилор. Местоположението му е централно и има много пространство за движение на войски и продоволствие. Перин, смяташ ли, че можеш да поемеш командването на логистиката в този лагер? Да устроиш терен за Пътуване и да организираш преливащи, които да помагат с комуникации и снабдителни операции?

Перин кимна.

— Останалите — каза тя, — нека се заемем с разделянето на силите в подробности и да съставим плановете. Трябва ни твърда идея как да изкараме тролоците от Кемлин, за да можем да се сразим с тях на равен терен.

След няколко часа Елейн излезе от павилиона. Главата ѝ се беше замаяла от подробности по тактики, продоволствени нужди и разполагане на войски. Когато примигнеше, виждаше в ума си карти, изписани ситно с бележките на Гарет Брин.

Другите от заседанието вече тръгваха за лагерите си, за да започнат изпълнението на бойните си планове. Помръкващото небе беше наложило в павилиона да се поставят фенери. Смътно си спомняше, че бяха поднесли обяд и вечеря на срещата. Беше се хранила, нали? Просто имаше *толкова* много неща да се свършат.

Кимваше за сбогом на минаващите покрай нея владетели. Повечето начални подробности по бойните планове бяха обмислени. На заранта Елейн щеше да прехвърли войските си до Андор, за да започне първата стъпка от контраатаката срещу Сянката.

Земята тук беше мека и гъвкава от тучната зелена трева. Влиянието на Ранд се бе задържало, макар той да си беше заминал. Докато Елейн оглеждаше извисилите се дървета, Гарет Брин се приближи и застана до нея.

Тя се обърна, изненадана, че все още не е напуснал павилиона. Единствените задържали се тук бяха слугите и охраната ѝ.

— Лорд Брин?

— Просто исках да кажа, че съм горд — промълви Брин. — Добре се справихте.

— Едва ли имаше какво да добавя.

— Добавихте водачество — каза ѝ Брин и мина на „ти“. — Ти не си пълководец, Елейн, и никой не очаква да си. Но когато Тенобия се оплака, че Салдеа е оставена без защита, успя да я върнеш към важното. Напреженията са силни, но ти ни опази сплотени, притъпи лошите чувства и предотврати свадите помежду ни. Добра работа. *Много добра.*

Тя се усмихна широко. Светлина, колко трудно беше да не засияе от думите му. Не ѝ беше баща, но беше най-близо до това от всички, които бе познавала.

— Благодаря ти. И, Брин, Короната се извинява за...

— Нито дума за това — прекъсна я той. — Колелото тъче както пожелае. Не обвинявам Андор за случилото се с мен. — Поколеба се. — Все пак ще се бия заедно с Бялата кула, Елейн.

— Разбирам.

Поклони ѝ се и закрачи към лагера на Егвийн.

Биргит се приближи до нея и попита:

— Е, връщаме ли се в лагера ни?

— Аз... — Елейн замълча, понеже чу нещо. Смътен звук, и все пак някак си дълбок и силен. Намръщена тръгна навън и вдигна ръка, когато Биргит понечи да попита какво става.

Заобиколиха павилиона през зелената трева и разцъфващия дъх на утрото и тръгнаха към звука, който ставаше все по-силен. Песен. Красива песен, по-различна от всичко, което Елейн бе чувала. Песен, която я караше да тръпне с удивителната си звучност.

Заливаше я на вълни, обгръщаше я, пулсираше *през* нея. Радостна песен, песен на възхита и почуда, макар да не можеше да разбере думите. Приблужи се към група високи същества, като дървета и те самите, застанали с длани, опрени на чворестите стволоче на дърветата, които бе посадил Ранд, и притворили очи.

Трийсет и шест огиера на различна възраст, от най-старите, с бели като нов сняг вежди, до млади като Лоиал. Той стоеше сред тях и усмивка бе извила устните му, докато пееше.

Перин, скръстил ръце, стоеше наблизо с жена си.

— Думите ви да повикаме Аша'ман ме накараха да се замисля — щом ни трябва съюзници, защо забравяме огиерите? Канех се да видя дали бих могъл да намеря Лоиал, но преди да тръгна ги намерих вече тук, сред тези дървета.

Елейн кимна заслушана. Песента на огиерите достигна върха си, а после заглъхна и огиерите склониха глави. За миг се възцари пълен покой.

Най-сетне един стар огиер отвори очи и се обърна към Елейн. Бялата му брада стигаше до кръста, белите мустаци бяха провиснали от двете страни на устата му. Той пристъпи напред и други стари, мъже и жени, го последваха. С тях дойде и Лоиал.

— Ти си кралицата — каза старият огиер с поклон. — Тази, която води това пътуване. Аз съм Хаман, син на Дал, син на Морел. Дошли сме да ти заемем нашите брадви за войната ви.

— Радвам се — отвърна Елейн. — Три дузини огиери ще ни подсилат в битката.

— Три дузини ли, момиче младо? — Хаман се изсмя гръмко. — Великият път не се събра, не обсъждахме толкова дълго, за да ти пратим три *дузини* от нашата чет. Огиерите ще се сражават редом с човеците. Всички ние. Всеки от нас, който може да държи брадва или дълъг нож.

— Чудесно! — възкликна Елейн. — Ще ви използвам с охота.

Една стара огиерка поклати глава.

— Толкова припряно. Толкова бързо. Знай това, младо момиче. Някои искаха да ви оставим, вас и света, на Сянката.

Елейн примига стъписана.

— Наистина ли можехте да го направите? Просто така... да ни оставите? Да се бием сами?

— Някои защитаваха това — каза Хаман.

— Аз самата взех тази позиция — каза жената. — Изложих доводи за това, макар да не вярвах наистина, че бях права.

— Какво? — възкликна Лоиал стъписано. Това, изглежда, беше новост за него. — Не си вярвала?

Жената го изглежда.

— Дървета няма да растат, ако Тъмния вземе този свят.

— Но защо го...

— Един довод трябва да има опозиция, за да се докаже, синко. Този, който наистина спори, научава дълбочината на своята убеденост чрез противопоставяне. Не научи ли, че дърветата пускат най-здрави корени, когато през тях духат ветрове? — Тя поклати глава, макар да го гледаше с обич. — Това не значи, че трябваше да напускаш стеддинга, когато го направи. Не сам. За щастие, погрижихме се за това.

— Погрижихте се? — попита Перин.

Лоиал се изчерви.

— Ами, виждаш ли, Перин, вече съм женен.

— Не го спомена преди!

— Всичко стана толкова бързо. Женен съм за Ерит обаче. Тя е ей там. Чу ли я как пееше? Не е ли красива песента ѝ? Да си женен не е толкова лошо, Перин. Защо не ми каза, че не е толкова лошо? Мисля, че по-скоро ми харесва.

— Радвам се за теб, Лоиал — намеси се Елейн. Огиерите можеха да се отплесват в дълги приказки, ако човек не внимаваше. — И съм благодарна, на всички ви, че се присъединявате към нас.

— Заслужава си цената може би — каза Хаман. — Само за да видиш тези дървета. През целия ми живот хората само са *секли* Велики дървеса. Да видиш, че някой ги посажда... Взехме правилното решение. Да, да. Другите ще трябва да видят това.

Лоиал махна на Перин, явно искаше да поговори с него.

— Позволи ми да го задържа за малко, Лоиал — каза Елейн и поведе Перин към средата на горичката.

Файле и Биргит тръгнаха с тях, а Лоиал зачака отзад. Изглеждаше захласнат от могъщите дървета.

— Имам едно задължение, което искам да ти възложа — заговори Елейн тихо на Перин. — Загубата на Кемлин ни заплашва да поставим армиите си в продоволствена криза. Въпреки оплакванията за цената на храните успяхме да поддържаме всички нахранени, както и да трупаме припаси за предстоящата битка. Тези припаси вече свършват.

— А Кайриен? — попита Перин.

— Все още има храна — каза Елейн. — Както и Бялата кула, и Тийр. Бейрлон има добри запаси от метали и взривна прах... Трябва да разбера какво можем да привлечем от другите държави и да видя какво е положението с храната при тях. Ще е огромна задача да се координират запасите и дажбите за всички армии. Бих искала едно лице да ръководи всичко това.

— Мислиш за мен?

— Да.

— Съжалявам — отвърна Перин. — Елейн, Ранд има нужда от мен.

— Ранд има нужда от всички ни.

— От мен — повече — каза Перин. — Мин го е видяла, той ми го каза. Без мен на Последната битка той ще умре. Освен това имам да довърша няколко боя.

— Аз ще го направя — каза Файле.

Елейн се обърна към нея и се намръщи.

— Моят дълг е да уреждам проблемите на армията на съпруга ми — каза Файле. — Той е ваш васал, ваше величество, тъй че вашите нужди са негови нужди. Щом Андор ще командва Последната битка, Две реки ще се погрижи за изхранването му. Дайте ми достъп до портали, достатъчно големи да преминават фургони през тях, дайте ми бойци, които да охраняват движенията ми, и ми дайте достъп до записите на всеки интендант, които поискam. Аз ще се погрижа.

Беше разумно и практично, но не каквото ѝ трябваше на Елейн. Доколко можеше да се довери на тази жена? Файле се беше доказала

като веща в политиката. Това беше полезно, но наистина ли се смяташе за част от Андор? Елейн я погледна замислено.

— Няма по-подходящ за тази задача, Елейн — каза Перин. — Файле *ще* се погрижи.

— Перин. Има още нещо, свързано с това. Можем ли да поговорим насаме за малко?

— Така и така ще ѝ кажа какво е, щом приключим, ваше величество. Не пазя тайни от жена ми.

Файле се усмихна.

Елейн изгледа и двамата и тихо въздъхна.

— По време на бойните приготовления Егвийн дойде при мен. Има една... вещ, с особена важност за Последната битка, която тя трябва да достави.

— Рогът на Валийр — каза Перин. — Все още го пазите при вас, надявам се.

— Да. В Кулата е, скрит. Преместихме го много внимателно от съкровищницата. Предната нощ в това помещение е имало нахлуване. Знам го само защото бяхме поставили определени прегради. Сянката знае, че имаме Рога, Перин, и слугите на Тъмния го търсят. Не могат да го използват. Свързан е с Мат, докато той не умре. Но ако слугите на Сянката успеят да го завладеят, това ще попречи на Мат да го използва. Или още по-лошо — Тъмния може да го убие и после те самите да го надуют.

— Искате да прикриете местенето му — каза Файле. — Да скриете с прехвърлянето на продоволствие къде го отнасяте.

— Бихме предпочели просто да го дадем направо на Мат — отвърна Елейн. — Но той е... труден понякога. Бях се надявала, че ще е тук на тази среща.

— Той е в Ебу Дар — каза Перин. — Прави нещо със сеанчанците.

— Той ли ти го каза? — попита Елейн.

— Не точно. — Перин се смути. — Ние... имаме някакъв вид връзка. Виждам понякога къде е и какво прави.

— Този човек *никога* не е там, където трябва да е.

— И все пак винаги пристига, рано или късно.

— Сеанчанците са врагът — каза Елейн. — Мат, изглежда, не го разбира, ако се съди по това, което е направил. Светлина, дано само да

не се вкара в някоя беля...

— Аз ще направя това — заяви Файле. — Ще се погрижа за Рога на Валийр. Ще се погрижа да стигне до Мат, с охрана.

— Не искам да ви обидя двамата — отвърна Елейн, — но се колебая да се доверя на човек, когото не познавам добре. Точно затова се обърнах към теб, Перин.

— Това ще е проблем, Елейн — каза Перин. — Ако наистина търсят Рога, значи ще *очакват* ти и Егвийн да го дадете на някой, когото познавате добре. Избери Файле. Няма никой, на когото вярвам повече от нея, но тя няма да бъде заподозряна, тъй като няма никакви преки отношения с Бялата кула.

Елейн кимна замислено.

— Добре. Ще ви известя как ще бъде доставен. Засега започнете с доставките, за да се създаде прецедент. Твърде много хора знаят за Рога. След като ви го дадем, ще пратя пет заподозрени посланички от Бялата кула да разпространят подходящите слухове. Надяваме се Сянката да допусне, че се носи от една от тях. Искам да е там, където никой не очаква, докато не успеем да го предадем в ръцете на Мат.

— Четири фронта, лорд Мандрагоран — повтори Булен. — Това казват пратениците. Кемлин, Шайол Гул, Кандор и тук. Искат да се опитаме да запушим тролоците тук и в Кандор, докато полагат усилия да надвият първо тези в Андор.

Лан изсумтя и подкара Мандарб покрай зловонната грамада от мъртви тролоци. Трупите служеха като защитен вал, след като неговите Аша'ман ги бяха струпали на могили, като тъмни кървави хълмове пред Погибелта, където се сбираха Тварите на Сянката.

Вонята беше ужасна, разбира се. Много от стражите, покрай които минаваше в обиколките си, бяха хвърлили ранилист в огньовете, за да потушат миризмата.

Вечерта приближаваше, понесла със себе си най-опасните часове. За щастие черните облаци горе правеха нощите толкова тъмни, че тролоците трудно можеха да видят каквото и да било. Сумракът обаче беше време на сила за тях — време, когато очите на хората бяха затруднени, но очите на Тварите на Сянката — не.

Мощта на обединената атака на Пограничните бе изтласкала тролоците назад към устието на Клисурата. Лан получаваше подкрепления ежечасно с пиконосци и друга пехота, за да му се помогне да задържи позицията. Общо взето тук вече изглеждаше много по-добре, отколкото само преди ден.

Но мрачно все пак. Ако казаното от Булен беше вярно, армията му щеше да остане тук като възпираща сила. Това означаваше по-малко бойци за него, отколкото щеше да му хареса. Не можеше да възрази на предложената тактика обаче.

Навлече в района, където шиенарските пиконосци се грижеха за конете си. От тях се отдели ездач и подкара до него — крал Еазар. Кралят беше набит мъж с бял перчем и наскоро бе пристигнал от Мерилор след дълъг ден в съставяне на бойни планове. Лан понечи да го удостои с поклон от конския гръб, но спря, когато крал Еазар се поклони *на него*.

— Ваше величество? — попита Лан.

— Агелмар е донесъл планове си за този фронт, Дай Шан — каза крал Еазар, подкарал до него. — Би искал да ги обсъди с нас. Важно е вие да сте там. Сражаваме се под знамето на Малкиер. Всички се съгласихме по това.

— И Тенобия? — попита Лан, искрено изненадан.

— В нейния случай беше нужно малко окуражаване. Тя склони. Съобщиха ми също, че кралица Етениел ще напусне Кандор и ще дойде тук. Пограничните водим заедно тази битка и го правим с вас начело.

Продължиха напред в гаснещата светлина, а редиците пиконосци им отдаваха чест. Шиенарците бяха най-превъзходната тежка конница на света и се бяха сражавали — и умирали — по тези скали безброй пъти, защитавайки тучните земи на юг.

— Ще дойда — съгласи се Лан. — Тежестта на това, което ми дадохте, е колкото три планини.

— Знам — каза Еазар. — Но ние ще те следваме, Дай Шан. Докато небето бъде раздрано, докато скалите под нозете ни се разцепят и докато самото Колело спре да се върти. Или, Светлината дано да прати благослова си, докато всеки меч бъде възнаграден с мир.

— А Кандор? Ако кралицата дойде тук, кой ще предвожда онази битка?

— Бялата кула тръгва на бран с Тварите на Сянката там — каза Еазар. — Ти вдигна Златния жерав. Заклели сме се да ти се притечем на помощ и го направихме. — Помълча, а след това продължи мрачно: — Кандор вече е неспасяем, Дай Шан. Кралицата го признава. Работата на Бялата кула е не да го върне, а да спре Тварите на Сянката да не завладеят повече територия.

Обърнаха и подкараха обратно през редиците на пиканосците. От мъжете се искаше да прекарат привечерта на няколко крачки от конете си и се бяха записали в грижи за броня, оръжия и животни. Всеки мъж носеше дълъг меч, понякога два, стегнати на гърба му, и всички имаха боздугани и ками на коланите си. Шиенарците не разчитаха само на пиките си. Враг, въобразил си, че ще ги притисне без място за атака, скоро откриваше, че може да са много опасни отблизо.

Повечето мъже носеха жълти туники над ризниците си, със знака на черния ястреб. Отдаваха чест със стегнати гърбове и сериозни лица. Шиенарците наистина бяха сериозен народ. Животът в Пограничните земи го правеше това.

Лан се поколеба, а след това заговори високо:

— Защо скърбим?

Войниците наблизко се обърнаха към него.

— Не сме ли се обучавали за това? — извика Лан. — Не е ли това нашето предназначение, самият ни *живот*? Тази война не е повод за скръб. Други хора може да са били нехайни, но ние не сме. Подготвени сме, тъй че това е време за слава.

Огледа ги и продължи:

— Нека да има смях! Да има радост! Да възхвалим падналите и да прием за нашите предци, които ни учиха добре. Ако утре умрете, очаквайки своето прераждане, бъдете горди. Последната битка е пред нас и *ние сме готови*!

Не беше съвсем сигурен какво го накара да каже това. Думите му предизвикаха викове:

— Дай Шан! Дай Шан! Напред, Златен жерав!

Видя, че някои от мъжете записват словото му, за да го предадат на другите.

— Наистина имаш душа на водач, Дай Шан — каза Еазар, щом подкараха отново.

— Не е това — отвърна Лан, загледан напред. — Не мога да търпя самосъжаление. Твърде много от тях изглеждаха все едно, че приготвят собствените си плащаници.

— Барабан без палка — каза тихо Еазар и плесна с юздите на коня. — Помпа без ръчка. Песен без глас. Все пак е моя. Все пак е моя.

Лан се извърна към него намръщен, но кралят не даде обяснение за стиховете. Ако хората му бяха сериозни, кралят — още повече. Еазар носеше дълбоко в себе си рани, които предпочиташе да не споделя. Лан не го винеше за това. Самият той бе правил същото.

Тази вечер обаче видя Еазар да се усмихва и попита:

— Това не е ли на Анасаи от леса Ридинг?

Еазар го погледна изненадан.

— Чел си стиховете на Анасаи?

— Беше любимка на Моарейн Седай. Прозвучаха ми като нейни.

— Всяко от стихотворенията ѝ е написано като елегия — каза Еазар. — Това е за баща ѝ. Оставила е указания. Може да се чете, но не и да се изговаря високо, освен ако не е подходящо. Не обяснява кога е подходящо.

Стигнаха до военните палатки и слязоха от конете. В същия миг зазвучаха рогове за тревога.

— Да идем при лорд Агелмар — извика Лан, след като мъжете наоколо завикаха и задрънча снаряжение. — Щом се биете под знамето ми, ще приема с радост ролята на водач.

— Без никакво колебание?

— Какво съм аз? — попита Лан и се метна на седлото. — Някакъв овчар от забравено село? Ще изпълня дълга си. Щом някои са толкова глупави да ме сложат да ги командвам, ще ги командвам.

Еазар кимна, а после отдаде чест и тъгълчетата на устата му се повдигнаха в нова усмивка. Лан отвърна на поздрава и подкара Мандарб в галоп през средата на лагера. Мъжете в околностите палеха вечерните огньове. Ашаманите бяха отворили портали към една от многото изсъхнали гори на юг, за да могат войниците да съберат дърва. Ако зависеше от Лан, тези петима преливащи изобщо нямаше да хабят силата си в убиване на тролоци. Твърде полезни бяха за други неща.

Наришма му отдаде чест. Лан не можеше да е сигурен, че Великите капитани нарочно са избрали Пограничници Аша'ман за

него, но не изглеждаше да е съвпадение. Имаше поне по един от тях от всеки пограничен народ — дори един роден от родители малкиери.

„Сражаваме се заедно.“

ГЛАВА 8

ОНЗИ ТЛЕЕЩ ГРАД

Яхнала Лунна сянка, тъмнокафявата си кобила от кралските конюшни, Елейн Траканд препусна през сътворения от нея самата портал.

Конюшните бяха в ръцете на тролоците и приятелите на Лунна сянка несъмнено вече бяха отишли в казаните им. Елейн се стараяше да не мисли много какво още — *кой още* може да е свършил в същите казани. Лицето ѝ беше стегнато в решимост. Бойците ѝ нямаше да видят кралицата си разколебана.

Беше на един хълм на хиляда разтега северозападно от Кемлин, далече извън обхвата на лъковете, но достатъчно близо, за да вижда града. Няколко наемнически чети бяха вдигнали лагерите си в тези хълмове през седмиците след Войната за наследството. Всички те или се бяха присъединили към армиите на Светлината, или се бяха разформировали и превърнали в странстващи крадци и разбойници.

Ариергардът вече бе подсигурил района и капитан Гайбон отдаде чест, щом членове на Гвардията на Кралицата — мъже и жени — обкръжиха коня на Елейн. Въздухът все още миришеше на пушек и гледката с горящия като самата Драконова планина Кемлин хвърли шепа горчива прах в кашата от чувства, закипяла в нея.

Гордият някога град беше мъртъв, клада, извисила сто стълба дим към бурните облаци. Димът ѝ напомни за пролетни пожари, когато селяните понякога палеха нивите си, за да ги разчистят за сеитба. Не беше управлявала Кемлин от сто дни и той вече бе изгубен.

„Щом дракони могат да правят това на град — помисли тя, докато оглеждаше дупката, отворена от Талманес в най-близката стена, — светът ще трябва да се промени. Всичко, което знаем за военното дело, ще се промени.“

— Колко са според теб? — попита тя мъжа, който яздеше до нея. Талманес беше отдъхнал само един ден след изпитанието, което трябваше да е струвало живота му. Сигурно трябваше да си остане в

Мерилор. Определено нямаше да може да води бой на предната линия в близко бъдеще.

— Невъзможно е да се пресметне броят им, както са скрити в града, ваше величество — отвърна той и се поклони почитателно. — Десетки хиляди, но едва ли стотици.

Човекът беше изнервен от близостта си до нея и го показваше по много кайриенски начин — като ѝ говореше с пищна почитателност. Казваха, че бил един от най-доверените офицери на Мат. Тя би допуснала, че Мат вече го е покварил. Не изруга нито веднъж. Жалко.

Още портали се отвориха наблизо върху пожълтялата трева и силите ѝ преминаха, изпълниха полята и се появиха по билата на хълмовете. Беше повела голяма армия, сред които много сисвай'айман, за да подсили своята Гвардия на Кралицата и редовните сили на Андор под командата на Биргит и капитан Гайбон. Втора част айилци — Деви, Мъдри и останалите воители — бяха избрали да отпътуват на север до Шайол Гул с Ранд.

Само няколко Мъдри бяха дошли с Елейн — тези, които следваха Перин. Елейн щеше да предпочете да има повече преливащи със себе си. Все пак разполагаше с Бандата и техните дракони, което трябваше да компенсират това, че единствените ѝ други преливащи бяха Родственичките, много от които бяха по-немошни в Силата.

Перин с неговата войска беше дошъл с нея. Това включваше Крилатата гвардия на Майен, геалданската конница, Белите плащове — все още не беше сигурна какво да мисли за *това* — и отряд стрелци от Две реки с Трам. Армията ѝ се допълваше от групата на така наречените Вълчата гвардия, повечето бежанци, станали войници, някои от които бяха получили бойна подготовка. И, разбира се, капитан Башийр и неговият Легион на Дракона.

Беше одобрила плана на Башийр за битката при Кемлин. „Ще трябва да изтеглим боя в горите — бе обяснил той. — Стрелците ще са убийствени, щом започнат да обстрелват тролоците при приближаването им. Ако тези момчета могат да се придвижват толкова добре в гората, както ми казаха, ще са точно толкова опасни и след като се изтеглят.“

Айилците също щяха да са убийствени в гора, където тролоците нямаше да могат да разчитат на огромния си брой, за да прегазят враговете си. Самият Башийр спря наблизо. Ранд явно му беше казал

изрично да я държи под око. Сякаш си нямаше Биргит, която скачаше всеки път, щом Елейн се задвижи.

„Ранд по-добре да гледа да се опази жив, за да мога да му кажа какво мисля за него“, помисли тя, докато Башийр се приближаваше, увлечен в тих разговор с Биргит. Башийр беше кривокрак мъж с гъсти мустаци. Не говореше с Елейн, както се полагаше на мъж с кралица... но пък кралицата на Салдеа беше негова племенница, тъй че може би просто се чувстваше удобно покрай кралски особи.

„Той е първият в родословната линия за трона“, напомни си Елейн. Работата с него щеше да предложи възможности за още по-голямо укрепване на връзките ѝ със Салдеа. Все още ѝ допаднаше идеята да види едно от децата си на този трон. Отпусна ръка на корема си. Бебенцата вече риташа и буташа с лакти. Никой не ѝ беше казал, че толкова ще прилича на... ами, на стомашно разстройство. За жалост, противно на всички очаквания, Мелфейн беше намерила козе мляко.

— Какви са новините? — попита Елейн, след като Биргит и Башийр пристигнаха, а Талманес измести коня си настрана да им отвори място.

— Донесенията на съгледвачите от града — отвърна Башийр.

— Башийр беше прав — заговори Биргит. — Тролоците са обуздани и повечето пожари са потушени. Половината от града все още се държи. Много от пушеците са от готварски огньове, не от сгради.

— Тролоците са глупави — каза Башийр. — Но Получовеците *не* са. Тролоците щяха с охота да опустошат града и го опожарят целия, но това заплашва огньовете да им се измъкнат от контрол. Все едно, истината е, че не знаем какво замисля Сянката тук, но поне имат възможността да задържат града за известно време, ако поискат.

— Ще се опитат ли? — попита Елейн.

— Не мога да кажа, честно — отвърна Башийр. — Не знаем какви са целите им. Дали тази атака на Кемлин целеше да посее хаос и страх в нашите армии, или целта беше да завладеят укрепление и да го държат дълготрайно като база, от която да тормозят силите ни? По време на Тролоцките войни Сенчестите държаха градове за тази цел.

Елейн кимна.

— Извинете, ваше величество? — извика някой и тя се обърна. Беше мъж от Две реки, един от водачите им, помощник-командирът на

Трам. Данил, така се казваше.

— Ваше величество — повтори Данил. Малко се смути, но след това заговори съвсем гладко. — Лорд Златоокия е разположил хората си в гората.

— Лорд Талманес, вашите дракони на позиция ли са?

— Почти — отвърна Талманес. — Извинете, ваше величество, но не съм сигурен дали ще са нужни лъкове, щом тези оръжия почнат да стрелят. Сигурна ли сте, че не искате да започнем с драконите?

— Трябва да предизвикаме тролоците на бой. Разположението, което очертах, ще подейства най-добре. Башийр, а планът ми за самия град?

— Мисля, че всичко е почти готово, но ще проверя. — Башийр замислено поглади мустаците си с юмрук. — Онези ваши жени отвориха портали доста добре, а Майен ни даде маслото. Сигурна ли сте, че искате да направим нещо толкова крайно?

— Да.

Башийр изчака за пояснения, може би обяснение. Но понеже тя мълчеше, тръгна да даде последните заповеди. Елейн обърна Лунна сянка и подкара надолу към войнишките редици на фронтовата линия, разположени близо до леса. Нямаше много за правене вече, докато командирите ѝ раздаваха последни заповеди, но *можеше* да я видят, че язди с увереност. Където минеше, мъжете вдигаха пиките по-високо и вирваха брадички.

Елейн задържа погледа си към тлеещия град. Нямаше да извърне очи настрани и нямаше да позволи гневът да я завладее. Щеше да го използва.

Скоро Башийр се върна и каза:

— Готово. Мазетата на много сгради, които все още са здрави, са напълнени с масло. Талманес и другите са на място. Щом вашият Стражник се върне с вест, че Родственичките са готови да отворят нов кръг от портали, можем да действаме.

Елейн кимна и отдръпна ръката си от корема, забелязала погледа на Башийр. Не се беше усетила, че отново го държи.

— Какво мислиш за това, че отивам на битка бременна? Грешка ли е?

Той поклати глава.

— Не. Доказва колко отчаяно е положението ни. Ще накара войниците да се замислят. Ще ги направи по-сериозни. Освен това...

— Какво?

Башийр сви рамене.

— Може би ще им напомни, че не *всичко* на този свят умира.

Елейн отново извърна очи към града. Селяните горяха нивите си напролет, за да ги подготвят за нов живот. Може би точно това понасяше Андор сега.

— Ще кажете ли на мъжете, че носите дете на лорд Дракона? — попита Башийр.

„Деца“, поправи го тя наум.

— Предполагате, че знаете нещо, което може да е или да не е вярно, лорд Башийр.

— Имам жена и дъщеря. Долавям погледа в очите ви, когато видите лорд Дракона. Никоя бременна жена не притиска ръка на утробата си толкова благоговейно, докато гледа мъж, който не е бащата.

Елейн присви устни.

— Защо го криете? — попита Башийр. — Чувал съм какво мислят някои мъже. Говорят за някакъв друг мъж, Мраколюбец на име Мелар, бивш капитан на вашите Гвардейки. Мога да разбера, че слуховете са лъжливи, но други не са толкова умни. Можете да задушите тези слухове, ако поискате.

— Деца на Ранд ще са мишена — отвърна тя.

— А... — Той приглади мустаци замислено.

— Ако не си съгласен с това съображение, Башийр, кажи. Подмазвачи няма да търпя.

— Не съм подмазвач — изсумтя той. — Но все едно, силно се съмнявам, че детето ви може да стане по-голяма мишена, отколкото вече е. Вие сте главнокомандващ на армиите на Светлината! Мисля, че хората ви заслужават да знаят за какво точно се сражават.

— Не е ваша работа да знаете. Нито тяхна — каза Елейн.

Башийр я погледна учудено.

— Наследникът на владението не е работа на поданиците?

— Мисля, че прекращавате границите си, *пълководец*.

— Може би. Може би толкова дългото време, прекарано с лорд Дракона, е изкривило поведението ми. Този човек... никога не знаеш

какво мисли. Половината пъти искаше да чуе какво мисля и да го изложи по възможно най-грубия начин. Другата половина ми се струваше, че е готов да ме прекърши на две само защото съм подхвърлил, че небето изглежда малко тъмно. — Башийр поклати глава. — Просто помислете, ваше величество. Напомняте ми за дъщеря ми. Можеше да е направила нещо подобно и щях да ѝ дам същия съвет. Хората ви ще се бият по-храбро, ако знаят, че носите наследника на Преродения Дракон.

„Мъже — помисли Елейн. — Младите се опитват да ме впечатлят с всяка палячовщина, която им хрумне в глупавите глави. Старите си въобразяват, че всяка млада жена има нужда от лекция.“

Извърна отново очи към града. След миг Биргит дръпна юздите на коня си пред нея и кимна. Мазетата бяха пълни с масло и катран.

— Палете — каза високо Елейн.

Биргит махна с ръка. Родственичките отвориха своя кръг от портали и мъже започнаха да хвърлят горящи факли в мазетата на Кемлин. Скоро димът, издигащ се над града, стана по-тъмен и по-зловещ.

— Няма скоро да потушат *това* — каза тихо Биргит. — Не и при това сухо време. Целият град ще лумне като купа сено.

Струпаната пред тях армия впи погледи в града, особено Гвардията на Кралицата и войските на Андор. Неколцина от тях отдадоха чест, като пред кладата на паднал герой.

Елейн стисна зъби и каза:

— Биргит, съобщи го на гвардейците. Децата, които нося, са заченати от Преродения Дракон.

Усмивката на Башийр се разшири. „Непоносим човек!“ Биргит също се усмихваше, когато тръгна да разпространи вестта. Непоносима беше, и тя.

Мъжете на Андор сякаш застанаха по-изправено, по-гордо, загледани към горящия град. От портите започнаха да се изливат тролоци, подгонени от пламъците. Елейн изчака, докато се увери, че тролоците са видели армията ѝ и се приближават, и нареди:

— На север! — Обърна Лунна сянка. — Кемлин е мъртъв. Тръгваме към горите. Нека Тварите на Сянката ни последват!

Андрол се събуди с прах в устата. Простена, опита се да се превърти, но се оказа, че е вързан. Изплю, облиза устни и примига с лепкави очи.

Лежеше с Джонет и Имарин до стена от пръст и бяха овързани с въжета. Спомни си... Светлина! Покривът беше пропаднал.

„Певара?“ — изпрати по връзката. Невероятно колко естествен започваше да изглежда този начин на общуване.

Усилието му бе възнаградено с усещане за умора от нея. Връзката му позволи да разбере, че тя е наблизо, може би също вързана като тях. Единствената сила също бе изгубена за него. Дращеше към Силата, но опираше до щит. Връзките му бяха стегнати за някаква кука в земята зад него и затрудняваха движенията му.

С мъка потисна паниката. Не можеше да види Налаам. Тук ли беше? Лежаха завързани в голяма стая, а въздухът миришеше на мокра пръст. Все още бяха под земята в част от тайния комплекс на Таим.

„Ако покривът е паднал, клетките може би са унищожени“, помисли Андрол. Това обясняваше защо той и останалите бяха вързани, но не заключени.

Някой хлипаше.

Извърна се с усилие и видя вързания близо до него Евин. Младият мъж плачеше и трепереше.

— Спокойно, Евин — прошепна Андрол. — Ще намерим изход от това.

Евин го погледна стъписано. Младежът беше завързан по друг начин, в седнало положение и с ръце зад гърба.

— Андрол? Андрол, съжалявам.

Андрол усети напрегнато извиване по връзката.

— За какво, Евин?

— Дойдоха веднага след като тръгнахте. Искаха Имарин, мисля. Да го Обърнат. Като видяха, че го няма, започнаха да задават въпроси... Прекършиха ме, Андрол. Прекърших се толкова лесно! Съжалявам...

Значи Таим не беше открил падналите пазачи.

— Не е твоя вината, Евин.

Някъде наблизо се чува стъпки. Андрол се престори на изпаднал в несвяст, но някой го изрита.

— Видях те, че говориш, пажче — каза Мишраил, навел над него златокосата си глава. — Ще те убия с удоволствие за това, което направи на Котерен.

Андрол отвори очи и видя Логаин, отпуснат в ръцете на Мезар и Велин. Довлякоха го и го хвърлиха грубо на земята. Логаин се размърда и простена, докато го връзваха. Изправиха се и единият заплю Андрол, преди да се премести над Имарин.

— Не — каза Таим някъде отблизо. — Младият е следващият. Великият властелин настоява за резултати. Логаин ни губи твърде много време.

Хлиповете на Евин се усилиха, щом Мезар и Велин се преместиха при него и го сграбчиха под мишниците.

— Не! — извика Андрол и се изви. — Не! Таим, да те изгори дано! Остави го на мира! Вземи мен!

Таим стоеше наблизо, стиснал ръце зад гърба си, с изящна черна униформа, наподобяваща тези на ашаманите, но обшита със сребро. Не носеше игли на яката си. Обърна се към Андрол и се подсмихна презрително.

— Да взема теб? И да представя на Великия властелин мъж, който не може да прелее колкото да счупи камъче? Трябваше да съм те бракувал отдавна.

Таим тръгна след двамата, които повлякоха изпадналия в паника Евин. Андрол закрепя и зарева след тях, докато не преградна. Отнесоха Евин някъде в другия край на помещението — беше много голямо — и Андрол не можеше да ги види заради ъгъла, под който беше завързан. Отпусна глава на пода и затвори очи. Това не му попречи да чува ужасените крясъци на горкия младеж.

— Андрол? — прошепна Певара.

— Тихо. — Гласът на Мишраил бе последван от глух удар и пышкане.

„Наистина започвам да го мразя този“ — изпрати му тя.

Андрол не отвърна.

„Направиха си труда да ни изровят от рухналата стая — продължи Певара. — Помня донякъде, преди да ме заслонят и да изгубя съзнание. Изглежда, е минал по-малко от ден оттогава. Предполагам, че Таим още не е попълнил квотата си от Властелини на ужаса, Обърнати за Сянката.“

Изпрати го почти с лекота.

Крясъците на Евин зад тях секнаха.

„О, Светлина! — изпрати Певара. — Евин ли беше това? Какво става?“

„Обръщат го — отвърна по връзката Андрол. — Силата на волята има нещо общо със съпротивата. Затова Логаин все още не беше Обърнат.“

Тревогата на Певара стигна до него като топлина по връзката. Всички ли Айез Седай бяха като нея? Беше предполагал, че нямат чувства, но Певара изпитваше целия диапазон от чувства... макар да ги придружаваше с почти нечовешко усилие да не им позволи да ѝ влияят. Още един резултат от десетилетия практика?

„Как се спасяваме?“ — изпрати тя.

„Опитвам се да развържа връзките си. Пръстите ми са изтръпнали.“

„Мога да видя възела. Здрав е, но мога да те насочвам.“

Той кимна и започнаха. Певара описваше извивките на възела, а Андрол се опитваше да извие пръстите си около тях. Не можа да го разхлаби достатъчно. Опитва се да издърпа дланите си и ги развъртя, но възетата бяха твърде стегнати.

Докато приеме поражението, пръстите му се бяха схванали от липса на кръв. „Няма да стане“ — изпрати той.

„Мъча се да се избутам от този щит — отвърна Певара. — Възможно е и мисля, че щитовете ни са привързани. Привързани щитовете се разпадат.“

Андрол ѝ върна съгласие, макар да не можеше да се отърве от чувството за безсилие. Колко дълго можеше да издържи Евин?

Тишината го глождеше. Защо не можеше да чуе никакви звуци? После усети нещо. Преливане. Възможно ли беше да са тринайсет мъже? Светлина. Ако имаше и тринайсет мърдраала, положението беше ужасно. Какво щяха да правят, ако се измъкнеха? Не можеха да се бият с толкова много.

„Коя стръмнина избра?“ — изпрати му Певара.

„Какво?“

„Каза, че когато си бил сред Морския народ, скачали от стръмнини, за да докажат храбростта си. Колкото по-висока е стръмнината, по-храбър е скачащът. Ти коя стръмнина избра?“

„Най-високата“ — призна той.

„Защо?“

„Помислих, че щом човек е решил да скочи от стръмнина, по-добре да избере най-високата. Защо да приема риска, освен за най-голямата награда?“

Певара му върна одобрение.

„Ще се измъкнем, Андрол. Все някак.“

Той кимна, най-вече на себе си, и отново се захвана с възела.

Малко след това слугите на Таим се върнаха. Евин седна до Андрол. Зад очите му се таеше нещо друго, нещо страшно. Евин се усмихна.

— Е, определено не беше толкова лошо, колкото бях предполагал, Андрол.

— О, Евин...

— Не се безпокой за мен. — Евин отпусна ръка на рамото му. — Чувствам се страхотно. Никакъв страх повече, никаква тревога. Не трябваше да се бием помежду си през всичкото това време. Ние сме Черната кула. Трябва да действаме заедно.

„Ти не си моят приятел — помисли Андрол. — Може да имаш лицето му, но Евин... О, Светлина. Евин е мъртъв!“

— Къде е Налаам? — попита Андрол.

— Умря в срутването, опасявам се. — Евин поклати глава и се надвеси над него. — Те се канят да те убият, Андрол, но мисля, че мога да ги убедя, че Обръщането ти си струва. След време ще ми благодариш.

Ужасното същество в очите на Евин се усмихна, потупа го по рамото, а после стана и заговори с Мезар и Велин.

Зад тях Андрол успя смътно да види тринайсет плъзнали сенки, които сграбчиха Имарин и го повлякоха, за да бъде Обърнат. Сенчести, с наметала, които не трепваха.

Помисли колко щастлив е Налаам, че е премазан в срутването.

ГЛАВА 9

ДОБРА СМЪРТ

Лан разцепи главата на мърдраала на две чак до шията. Мандарб затанцува назад и той остави Сенчестия да се мятта в предсмъртна агония. Гнусна черна кръв се изля по скалата, вече окървавена десетина пъти.

— Лорд Мандрагоран!

Лан свърна коня в посока на вика. Един от хората му сочеше назад към лагера им, където във въздуха изригна яркочервена светлина.

„Вече е обед?“ Вдигна меча си в знак към своите малкиери да се оттеглят. Бойците на Кандор и Арафел тръгнаха бързо напред, лека конница и лъкове, и замятаха вълна след вълна стрели в тролокската гмеж.

Вонята беше ужасна. Лан и хората му подкараха назад от първите линии, подминавайки двама Аша’ман и една Айез Седай — Коладара, която бе настояла да остане като съветничка на крал Пайтар. Преливаха и палеха тролокските трупове. Това щеше още повече да затрудни следващата вълна Твари на Сянката.

Войските на Лан бяха продължили мръсната си работа, задържайки тролоците при Клисурата като дзифт, задържащ водната струя в продънена лодка. Армията се сражаваше на кратки смени на час. Огньовете, запалени от Аша’ман, огряваха пътя в нощта, без да дават на Тварите на Сянката възможност да настъпят.

След два дни изтощителна битка Лан разбра, че тази тактика рано или късно ще се окаже по-изгодна за тролоците. Хората ги избиваха на купища, но Сянката беше трупала силите си от години. Всяка нощ тролоците се хранеха с мъртвите. Не им се налагаше да се безпокоят за продоволствие.

Лан пазеше бойците си да не капнат от умора, като ги изтегляше от фронтовите линии и отваряше път за следващата група, но му се искаше да се смъкне на земята и да спи дни наред. Въпреки по-

големия брой, даден му от Преродения Дракон, се налагаше всеки мъж да поема няколко смени на първите линии всеки ден. Лан винаги се включваше в няколко повече.

Намирането на време за сън не беше лесно за бойците му, след като трябваше също така да се грижат за снаряжението си, да събират дърва за огньовете и да носят продоволствие през порталите. Докато оглеждаше напускащите предната линия с него, Лан се мъчеше да измисли какво да направи, за да ги укрепят. Верният Булен наблизил клямаше. Трябваше да се погрижи човекът да поспее повече, иначе...

Булен се свлече от седлото.

Лан изруга, спря Мандарб и скочи долу. Втурна се към Булен и го намери зяпнал с празни очи в небето. Имаше голяма рана на хълбока, ризницата там беше раздрана като платно, понесло твърде много вятър. Беше покрил раната с туниката си върху бронята. Лан не беше видял кога го бяха поразили, нито кога я беше покрил.

„Глупак!“ — помисли той и опипа шията на Булен.

Никакъв пулс. Беше си отишъл.

„Глупак — помисли отново Лан и наведе глава. — За да не ме оставиш, нали? Затова си я скрил. Страхувал си се, че ще загине там, докато ти се върнеш за Цяра.“

„Или това, или не си искал да им отнемеш от силата. Знаеше, че са напрегнати до предела.“

Стисна зъби, надигна тялото на Булен и го метна на рамото си. Нагласи го на коня му и го върза за седлото. Андийр и принц Кайсел — младият кандорец и отрядът му от сто конници обикновено яздеха с Лан — бяха спрели наблизил и наблюдаваха с почтително мълчание. Усетил погледите им, Лан опря ръка на рамото на мъртвия.

— Ти се справи добре, приятелю. Поколенията ще те възпяват. Дано намериш подслон в шепата на Създателя и дано сетната прегръдка на Майката те приеме ласкаво у дома. — Обърна се към другите. — Няма да скърбя! Скръбта е за онези, които съжаляват, а аз *не съжалявам* за това, което вършим тук! Булен не можеше да умре с по-добра смърт. Не плача за него, а *ликувам*!

Метна се на седлото на Мандарб, задържал в ръка юздите на коня на Булен, и изправи рамене. Нямаше да позволи да видят умората му. Нито тъгата му.

— Видя ли някой как падна Бакх? — попита яздещите до него. — Имаше арбалет, вързан на гърба на коня му. Винаги го носеше. Бях се заклел, че ако случайно го изгуби, ще заповядам на ашаманите да го обесят за пръстите на краката... Умря вчера. Мечът му се заклеши в бронята на един тролок. Той го пусна и посегна за втория, но други двама тролоци го смъкнаха от коня. Помислих, че е мъртъв, и се опитах да стигна до него, но само видях как се надигна с онзи негов проклет от Светлината арбалет и простреля единия тролок право в окото от две стъпки. Стрелата мина през главата му. Вторият тролок го разпра, но не преди Бакх да наръга ножа от ботуша си във врата му. — Лан кимна. — Ще те помня, Бакх. Добра смърт.

Пояздиха мълчаливо, а след това принц Кайсел добави:

— Рагон. Той също умря с добра смърт. Връхлетя с коня си срещу трийсет тролоци, които идваха към нас във фланг. Спаси може би десетина мъже, като ни спечели време с този ход. Изрита един в лицето, когато го смъкнаха долу.

— Да, Рагон беше направо полудял — каза Андийр. — Аз съм един от тия, дето спаси. — Мъжът се усмихна. — Наистина умря добре. Светлина, и още как. Разбира се, *най-безумното* нещо, което съм виждал през последните няколко дни, беше стореното от Крагил, когато влезе в бой с онзи Сенчест. Някой друг видя ли това...

Докато стигнат лагера, мъжете вече се смееха и възхваляваха падналите. Лан се отдели от тях и отнесе Булен при ашаманите. Нарисма поддържаше отворен портал за фургони с продоволствие. Кимна му.

— Лорд Мандрагоран?

— Трябва да го оставя някъде на студено — каза Лан, щом слезе от коня. — Когато това свърши и си върнем Малкиер, ще поискам прилично място за сетен покой на падналите доблестно. Дотогава няма да позволя да бъде изгорен или оставен да изгние. Той беше първият малкиер, върнал се при краля на Малкиер.

Нарисма кимна и арафелските звънчета на плитките му звъннаха. Подкани първата кола да премине през портала, после вдигна ръка на другите да спрат. Затвори портала и отвори друг на планински връх.

От другата страна лъхна леден въздух. Лан смъкна Булен от коня му. Нарисма понечи да му помогне, но Лан му махна с ръка, изпъшка

и надигна трупа на рамото си. Пристъпи и нагази в снеговете, а вятърът захапа остро страните на лицето му, сякаш някой ги режеше с нож.

Лан положи Булен на земята, а след това коленичи и с нежност свали хадорито от главата му. Щеше да го носи в битка, за да може Булен да продължи да се сражава, а след това щеше да го върне на тялото, щом битката свършеше. Стара малкиерска традиция.

— Ти се справи добре, Булен — промълви тихо Лан. — Благодаря ти, че не ме предаде.

Изправи се — ботушите му изскърцаха в снега — и прекрачи през портала с хадорито в ръка. Наришма остави портала да се затвори, а Лан попита за мястото на върха — в случай, че Наришма загине, — за да може отново да намери Булен.

Нямаше да могат да съхранят всички трупове на малкиери по този начин, но по-добре един, отколкото никой. Лан уви коженото хадори около дръжката на меча си, точно под предпазителя, и го стегна здраво. Връчи юздите на Мандарб на един от конярите, вдигна пръст на коня, погледна го във влажните очи и изръмжа:

— Никакво хапане на коняри!

След това отиде да потърси лорд Агелмар. Той говореше с Тенобия от татък салдейския участък на лагера. Наблизо стояха войници с лъкове, в редици по двеста души, и наблюдаваха небето. Вече беше имало няколко атаки на драгхари. Когато Лан се приближи, земята започна да се тресе с тътен.

Войниците не извикаха. Започваха да свикват с това. Земята застана.

Голият скален терен близо до Лан се разцепи и той отскочи назад и загледа малките цепнатини, появяващи се в скалата — бяха тънки като косъм. Имаше нещо дълбоко *погрешно* в тези пропуквания. Бяха твърде тъмни, твърде дълбоки. Макар теренът да продължаваше да се тресе, той тръгна отново напред, присвил очи в тъмните резки, за да различи подробностите през грохота на труса.

Пукнатините сякаш водеха към нищото. Привличаха светлината и я засмукваха. Все едно надничаше в пукнатини в естеството на самата реалност.

Трусовете затихнаха. Мракът в цепнатините се задържа още няколко мига и се стопи, тънките като косъм резки се превърнаха в

най-обикновени пукнатини в камъка. Обезпокоен, Лан коленичи и ги огледа отблизо. Беше ли видял това, което си мислеше? Какво означаваше то?

Потръпна, изправи се и продължи по пътя си. „Не само хората са уморени — помисли си. — Майката се пробужда.“

Закрачи бързо през лагера на салдейците. От сражаващите се при Клисурата салдейците имаха най-добре поддържания лагер, заради твърдата ръка на жените на офицерите им. Лан беше оставил повечето цивилни малкиери във Фал Дара, а останалите сили бяха дошли с малко други хора освен воини.

Салдейският обичай не беше такъв. Макар обикновено да не навлизаха в Погибелта, жените иначе вървяха с мъжете си. Всяка от тях можеше да се бие с ножове и щяха да бранят лагера си до смърт, ако се наложеше. Тук се бяха оказали изключително полезни в събирането и разпределянето на продоволствие и в грижите за ранените.

Тенобия отново обсъждаше тактика с Агелмар. Лан се заслуша, докато шиенарският Велик капитан кимаше на исканията ѝ. Имаше добър усет за нещата, но беше прекалено дръзка. Искаше да настъпят в Погибелта и да пренесат боевете на самия терен, където се въдеха тролоците.

След малко тя го забеляза.

— Лорд Мандрагоран. — Беше доста хубава жена, с огън в очите и с дълга черна коса. — Успех ли беше последният ви излаз?

— Още мъртви тролоци — отвърна той.

— Водим славна битка — каза тя с гордост.

— Загубих добър приятел.

Тенобия го погледна в очите, може би за да потърси чувство в тях. Лан не издаде нищо. Булен беше умрял добре.

— Мъжете, които се бият, имат слава — каза ѝ той, — но самата битка не е слава. Тя просто е. Лорд Агелмар, няколко думи.

Тенобия се отдръпна, а Лан отведе Агелмар настрана. Стариият пълководец го погледна с благодарност. Тя се задържа за миг, след което си тръгна и двамата ѝ гвардейци я последваха припряно по петите.

„Сама ще тръгне на бой, ако не я пазим — помисли Лан. — Главата ѝ е пълна с песни и приказки.“

Не беше ли окуражил току-що хората си да разказват същите тези приказки? Не. Имаше разлика, *усещаше*, че има разлика. Да учиш хората да приемат, че може да загинат, и да почитат доблестта на падналите... това бе различно от пеенето на песни колко чудесно е да се сражаваш на първата линия.

За жалост разликата се научаваше само в истинския бой. Светлината дано да дадеше Тенобия да не направи нещо твърде прибързано. Лан беше виждал много млади мъже със същия поглед в очите. Решението с тях беше да ги натовариш до пълно изтощение за няколко седмици, да ги упражняваш, докато не могат да мислят за нищо друго освен за леглото си, не за „славата“, която ще намерят някога. Съмняваше се, че това ще е подходящо за кралицата.

— Става все по-припряна, откакто Калян се ожени за Етениел — заговори тихо лорд Агелмар, докато вървеше с Лан към задните бойни линии и кимаха на подминаващите ги войници. — Мисля, че той успяваше да ѝ понамокри малко перушината, но сега... без него *или* Башийр, който да я държи под око... — Въздъхна. — Е, все едно. Какво искахте от мен, Дай Шан?

— Сражаваме се добре тук — каза Лан. — Но съм притеснен колко са уморени хората ни. Ще можем ли непрекъснато да задържаме тролоците.

— Прав сте. Врагът рано или късно ще пробие — отвърна Агелмар.

— Тогава какво ще правим?

— Ще се бием тук — каза Агелмар. — А после, когато вече не можем да държим, ще се оттеглим да спечелим време.

Лан се вцепени.

— Ще се оттеглим?

Агелмар кимна.

— Тук сме, за да забавим тролоците. Ще постигнем това, като се задържим тук известно време, после бавно отстъпваме през Шиенар.

— Не дойдох до Тарвинската клисура, за да отстъпвам, Агелмар.

— Дай Шан, струва ми се, че дойдохте тук, за да умрете.

Беше самата истина.

— Няма да оставя Малкиер на Сянката за втори път, Агелмар. Дойдох в Клисурата — малкиерите ме последваха дотук, — за да

покажем на Тъмния, че не сме били победени. Да напуснем, след като вече успяхме да спечелим база...

— Дай Шан — каза с още по-тих глас лорд Агелмар, докато вървяха. — Уважавам решението ви да се биете. Всички го ценим. Походът ви дотук вдъхнови хиляди. Може да не е било вашата цел, но е целта, която Колелото е изтъкало за вас. Решимостта на един мъж да въздаде справедливост не е нещо, което лесно може да се пренебрегне. Само че има момент, в който човек трябва да се отдръпне настрани и да види по-важното.

Лан спря и изглежда стария пълководец.

— Внимавайте, лорд Агелмар. Звучи почти все едно, че ме наричате егоист.

— Да, Лан — каза Агелмар. — И си такъв.

Лан не трепна.

— Дойде тук, за да жертваш живота си за Малкиер. Това, само по себе си, е благородно. Само че, след като Последната битка е надвиснала над нас, е също така и глупаво. Имаме нужда от теб. Хора ще загинат заради твоята упоритост.

— Не съм ги молил да ме последват. Светлина! Направих всичко, което можах, за да ги спра.

— Дългът е по-тежък от планина, Дай Шан.

Този път Лан трепна. Колко ли време бе минало, откакто някой бе могъл да му причини това само с думи? Спомни си как бе учил на същото понятие един младеж от Две реки. Невинно за света овчарче, уплашено от съдбата, наложена му от Шарката.

— Някои хора — заговори Агелмар — са предопределени да умрат и се страхуват от това. Други са предопределени да живеят и водят, и това им тежи като бреме. Ако пожелаете да продължите да се биете тук, докато падне последният мъж, можете да го направите и те ще умрат с песен в прослава на битката. Или бихте могли да направите това, което двамата сме длъжни да направим. Оттегляме се, когато сме принудени, приспособяваме се, продължаваме да задържахме и тормозим Сянката толкова дълго, колкото можем. Докато другите армии могат да ни пратят помощ.

— Имаме изключително подвижна сила. Всяка армия ви изпрати най-добрата си конница. Видях девет хиляди салдейска лека конница да изпълняват сложни маневри със свършена точност. Можем да

уязвим Сянката тук, но броят им се оказва твърде голям. По-голям, отколкото мислех, че ще бъде. Ще нараним повече от тях, докато отстъпваме. Ще намерим начини да ги наказваме с всяка наша стъпка назад. — И добави приятелски: — Да, Лан. Ти ме направи командващ полеви командир. Това е съветът ми към теб. Няма да е днес или може би след седмица, но *ще трябва* да отстъпим.

Лан продължи напред смълчан. Преди да е успял да измисли отговор, видя синя светлина да избухва във въздуха. Тревожният сигнал от Клисурата. Току-що подменените части на бойното поле се нуждаеха от помощ.

„Ще обмисля това“, каза си Лан. Изтласка умората от себе си и затича към коневръзките, където конярят трябваше да е отвел Мандарб.

Не беше длъжен да тръгне на този излаз. Току-що се беше върнал от предишния. Реши все пак да отиде, усети се, че реве на Булен да му приготви кон, и се почувства глупак. Светлина, колко беше свикнал с помощта на този човек.

„Агелмар е прав — помисли Лан, докато конярите се суетяха с оседлаването на Мандарб. Жребецът беше станал плашлив, усетил настроението му. — Ще ме следват. Като Булен. Докато ги водя на смърт в името на едно паднало кралство... докато водя себе си на същата смърт... с какво е по-различно това от поведението на Тенобия?“

Скоро вече препускаше към отбранителните линии и разбра, че тролоците почти пробиват. Включи се в щурма и тази нощ удържаха. Рано или късно нямаше да могат повече. Тогава какво?

Тогава... тогава отново щеше да остави Малкиер, за да направи каквото трябва.

Силата на Егвийн се бе събрала в южната част на Полето на Мерилор. Бяха назначени да Отпътуват до Кандор, след като силата на Елейн бе изпратена до Кемлин. Армиите на Ранд все още не бяха навлезли в Такан'дар, но се бяха преместили в пунктовете на северната страна на Полето, където по-лесно можеше да се събира продоволствие. Той твърдеше, че времето не било съвсем подходящо за неговата атака. Светлината дано да дадеше да постигне някакъв напредък със сеанчанците.

Прехвърлянето на толкова много хора беше ужасно главоболие. Айез Седай сътвори портал в огромна линия, като входи по едната страна на гигантска зала за пирове. Войниците се трупаха и чакаха реда си да преминат. Много от най-силните преливащи бяха включени в тази задача. Скоро щяха да преливат в бой, а създаването на портал щеше само изтощи силата им преди да е започнала главната работа.

Войниците отвори път на Амирлин, разбира се. С авангарда на позиция и установен лагер на другата страна, беше време да се прехвърли и тя. Беше прекарала сутринта в заседание със Съвета, докато прегледат донесенията за обоза и оценките на терена. Радваше се, че бе позволила на Съвета да поеме по-голяма роля във войната. Много мъдрост имаше в Заседателките, след като много от тях бяха живели над столетие.

— Не ми харесва да ме принуждават да чакам толкова дълго — каза Гавин.

Тя го изгледа накриво.

— Вярвам на преценката на пълководец Брин на бойното поле, както и Съветът — отвърна му, докато подминаваха иллианските Етаири, с лъскавата броня на всеки боец, украсена с Деветте пчели на Иллиан отпред. Отдаваха й чест; лицата им бяха скрити зад коничните шлемове с решетки отпред.

Не беше сигурна дали трябва да се радва, че ги има в армията си — щяха да са по-верни на Ранд, отколкото на нея, — но Брин бе настоял на това. Каза, че силата й, колкото и да е огромна, се нуждаела от елитна част като Етаирите.

— Все пак твърдя, че трябваше да напуснем по-рано — каза Гавин, след като минаха през портала и се озоваха на границата на Кандор.

— Беше само няколко дни.

— Няколко дни, докато Кандор гори. — Можеше да долови отчаянието му. Можеше да усети също така, че я обича пламенно. Вече й беше съпруг. Бракосъчетанието бе извършено от Силвиана в простичка церемония предната нощ. Все още й беше странно, че самата тя бе узаконила собствения си брак. Но когато човек е на най-високия пост, какво друго може да направи?

Навлязоха в лагера на кандорската граница. Брин бе наблизил и раздаваше стегнати заповеди на разузнавателните патрули. Дойде при Егвийн, слезе от седлото, поклони се ниско и целуна пръстена ѝ. После се качи отново и продължи. Беше почтителен, предвид това, че по същество го бяха принудили да води тази армия. Разбира се, беше поставил исканията си и те бяха удовлетворени, тъй че може би и той ги беше принудил. Командването на армиите на Бялата кула бе добра възможност за него. Никой мъж не обича да го изхвърлят в пенсия. Да не говорим за Велик капитан.

Егвийн погледна Сюан, която яздеше до Брин, и се усмихна доволно. „Вече е здраво привързан към нас.“

Огледа хълмовете по югоизточната граница на Кандор. Макар да бяха лишени от зеленина — като повечето места по света вече, — кроткото им спокойствие не издаваше с нищо, че страната отвъд тях гори. Столицата, Чачин, вече бе разрушена напълно. Преди да се оттегли, за да се включи в боевете с другите Пограничници, кралица Етениел беше предала спасителните операции в ръцете на Егвийн и Съвета. Бяха направили всичко възможно, като пращаха съгледвачи през портали по главните пътища, за да търсят бежанци и да ги прехвърлят на безопасни места — доколкото все още имаше такива.

Главната тролокска армия бе напуснала горящите градове и сега се придвижваше на югоизток към хълмовете и реката, очертаващи кандорската граница с Арафел.

Силвиана спря коня си до Егвийн, срещу Гавин. Погледна го с неприязън — тези двамата наистина трябваше да престанат да се дърлят, ставаше все по-досадно, — преди да целуне пръстена на Егвийн.

— Майко.

— Силвиана.

— Получихме последни указания от Елейн Седай.

Егвийн неволно се усмихна. Двете, независимо една от друга, бяха започнали да наричат Елейн с титлата ѝ от Бялата кула, вместо с гражданската.

— И?

— Предлага да устроим пункт, където да може да се изпращат ранените за Цяр.

— Говорихме Жълтите да се прехвърлят от едно бойно поле на друго.

— Елейн Седай се притеснява, че така ще изложим Жълтите на атака — каза Силвиана. — Искате стационарна болница.

— Това *наистина* би било по-ефикасно, Майко — каза Гавин и се потърка по брадичката. — Намирането на ранени след битка е жестока работа. Не знам доколко ще е уместно да се пращат Сестри да ровят из мъртвите. Тази война може да се проточи седмици, дори месеци, ако Великите капитани са прави. Рано или късно Сянката ще започне да различава Айез Седай на полето.

— Елейн Седай беше доста... настойчива — каза Силвиана. Лицето ѝ беше гладко като маска, тонът уравнивесен, и в същото време успя да изрази остро недоволство. Силвиана беше много умела в това.

„Аз помогнах Елейн да бъде поставена начело — напомни си Егвийн. — Отказът щеше да създаде лош прецедент.“ Както и ако ѝ се подчинеше. Сигурно можеха да си останат приятелки въпреки това.

— Елейн Седай проявява мъдрост — каза Егвийн. — Кажи на Романда, че трябва да се направи така. Нареди ѝ цялата Жълта Аджа да се събере за Цяра, но не в Бялата кула.

— Майко?

— Сеанчанците — отрони Егвийн. Трябваше да сдържа дълбоко в себе си змията, която се гърчеше всеки път, щом помислеше за тях. — Няма да рискувам Жълтите да бъдат изложени на атака, докато са сами и изтощени от Цяра. Бялата кула е открита мишена за врага — ако не сеанчанците, то Сянката.

— Добър аргумент — отвърна с неохота Силвиана. — Но къде другаде? Кемлин е паднал, а Пограничните земи са твърде изложени. Тийр?

— Едва ли — каза Егвийн. Тийр беше територия на Ранд и изглеждаше твърде очевидно. — Отговори на Елейн с предложение. Може би Първата на Майен ще желае да осигури подходяща сграда, много голяма. — Потупа замислено по седлото. — Изпрати Посветените и новачките с Жълтите. Не ги искам на бойното поле, но може би силата им ще е от полза в Цяра.

Свързани към Жълта, и най-слабите новачки можеха да добавят струйка сила и да спасят живот. Много от тях щяха да са разочаровани.

Въобразяваха си, че ще избиват тролоци. Е, поне нямаше да ѝ се пречкат в краката, както бяха необучени в бой.

Егвийн погледна назад. Придвижването през порталите нямаше да приключи скоро.

— Силвиана, предай думите ми на Елейн Седай. Гавин, имам нещо за теб.

Намериха Чубайн, който надзираваше вдигането на команден лагер в една долина западно от реката, очертаваща границата между Кандор и Арафел. Бяха настъпили в тази хълмиста местност, за да пресрещнат идващите тролоци. Разположили бяха щурмови сили в съседните долини, със стрелци с лъкове по хълмовете. Планът беше да ударят здраво тролоците, докато те се опитват да завземат хълмовете, и да им нанесат колкото може повече щети. Щурмовите части можеха да бият по вражеските флангове, докато защитниците държат хълмовете колкото може по-дълго.

Имаше голяма вероятност да бъдат изтласкани от тези хълмове и да отстъпят през границата в Арафел, но по широките равнини на Арафел конниците им можеше да се използват за по-голямо предимство. Силите на Егвийн, както и тези на Лан, трябваше да задържат и забавят тролоците, докато Елейн успееше да съкруши тези на юг. В идеалния случай щяха да издържат, докато пристигнат подкрепления.

Чубайн отдаде чест и ги поведе към една палатка. Егвийн слезе от коня и понечи да влезе, но Гавин сложи ръка на рамото ѝ. Тя въздъхна, кимна и го остави да влезе пръв.

Вътре, скръстила крака, на пода седеше сеанчанката, която Нинив бе нарекла Егеанин, макар самата жена да настояваше да я наричат Лейлвин. Трима от Гвардията на Бялата кула пазеха нея и съпруга ѝ от Иллиан.

Лейлвин вдигна очи, щом Егвийн влезе, след което мигновено се изправи на колене и изпълни изящен поклон, докосвайки с чело пода. Мъжът ѝ направи същото, макар в движенията му да имаше повече неохота. Може би просто беше по-лош актьор от нея.

— Вън — каза Егвийн на тримата стражи.

Не възразиха, макар че се оттеглиха мудно. Сякаш не можеше да се справи сама със Стражника си срещу двама души, които не можеха да преливат. Мъже.

Гавин зае позиция отстрани, оставяйки я да заговори на двамата пленници.

— Нинив казва, че не сте достатъчно благонадеждна — каза Егвийн на Лейлвин. — О, сядайте. Никой не се кланя толкова ниско в Бялата кула, дори и най-низшият слуга.

Лейлвин седна, но задържа очите си наведени.

— Провалих се ужасно в поверената ми служба и с това застраших самата Шарка.

— Да. Гривните. В течение съм. Би ли искала да получиш възможност да изплатиш дълга си?

Жената се прегъна и отново опря чело на земята. Егвийн въздъхна, но преди да успее да й заповяда да стане, Лейлвин заговори:

— В името на Светлината и в надеждата ми за спасение и прерождение — зареди Лейлвин, — заклевам се да ви служа и браня, Амирлин, владетелко на Бялата кула. В името на Кристалния трон и кръвта на Императрицата, обвързвам се към вас, да правя каквото ми повелите във всички неща и да поставям вашия живот пред своя. Под Светлината, нека бъде така. — И целуна пода.

Егвийн я гледаше стъписана. Само Мраколюбка щеше да измени на такава клетва. Разбира се, всеки сеанчанец беше близо до Мраколюбец.

— Мислиш, че не съм добре защитена ли? — попита Егвийн. — Мислиш, че ми трябва още една слугиня?

— Мисля само за изплащането на дълга си — отвърна Лейлвин.

В тона й Егвийн усети скованост и горчивина. Звучеше искрено. Тази жена не обичаше да се унижава така.

Егвийн скръсти ръце, обезпокоена.

— Какво можеш да ми кажеш за военната система на Сеанчан, нейното въоръжение и сила, и за плановете на императрицата?

— Знам някои неща, Амирлин — отвърна Лейлвин. — Но бях корабен капитан. Това, което знам, е за сеанчанския флот, а то ще е от малка полза за вас.

„Разбира се“, помисли Егвийн. Погледна към Гавин, а той само вдигна рамене.

— Моля ви — промълви Лейлвин. — Дайте ми възможност да се докажа някак пред вас. Малко ми е останало. Самото ми име вече не е мое.

— Първо — каза Егвийн, — ще говориш за Сеанчан. Не ме интересува дали смяташ, че е несъществуващо. Всичко, което ми кажеш, би могло да е от помощ. — Или можеше да разкрие, че Лейлвин е лъжкиня, което щеше да е също толкова от полза. — Гавин, донеси ми стол. Ще изслушам каквото може да ни каже. След това ще видим...

Ранд ровеше из купчината карти, бележки и доклади. Стоеше с едната ръка сгъната зад гърба, а на писалището гореше самотна лампа. Скрит зад стъклото, пламъкът танцуваше с всеки полъх във въздуха на палатката.

Жив ли беше пламъкът? Ядеше, движеше се сам. Човек можеше да го задуши, тъй че, в известен смисъл, дишаше. Какво означаваше да си жив?

Можеше ли идея да живее?

„Свят без Тъмния. Свят без зло.“

Обърна се отново към картите. Това, което видя, го впечатли. Елейн се подготвяше добре. Не беше присъствал на заседанията, където планираха всяко сражение. Вниманието му бе насочено на север. Към Шайол Гул. Неговата съдба. Неговият гроб.

Мразеше начина, по който тези бойни карти, с бележки за позиции и части, свеждаха живота на хора до драскулки на страница. Числа и статистика. О, признаваше, че яснотата — дистанцията — е съществена за един полеви командир. И все пак го мразеше.

Тук пред него имаше пламък, който живееше, но тук също така имаше хора, които бяха мъртви. След като вече не можеше да води войната лично, надяваше се да стои настрана от карти като тази. Знаеше, че гледането на тези подготовки ще го накара да скърби за войниците, които не можеше да спаси.

Внезапен студ го прониза и космите по ръцете му настръхнаха... ясно доловим трепет, между възбуда и ужас. Преливаше жена.

Вдигна глава и видя Елейн, замръзнала на входа на палатката.

— Светлина! — възкликна тя. — Ранд! Какво правиш тук? Да не се опитваш да ме изплашиш до смърт?

Той я попи с очи. Ето, *това* беше живот. Зачервените страни, златната коса с нотка на мед и роза, очите, лумнали като пожар.

Дрехата ѝ от пурпур очертаваше издутината от децата, които носеше. Светлина, беше красива.

— Ранд ал-Тор — попита Елейн. — Ще ми говориш ли, или ще продължаваш да ме гледаш влюбено?

— Ако не мога теб да гледам влюбено, кого мога?

— Не ми се хили така, селянче. Промъкваш се крадешком в палатката ми? Сериозно. Какво ще кажат хората?

— Ще кажат, че съм искал да те видя. Освен това не се промъкнах крадешком. Стражите ме пуснаха.

Тя скръсти ръце.

— Не ми казаха.

— Помолих ги да не ти казват.

— Значи въпреки всички намерения и цели *все пак* си се промъкнал. — Елейн профуча покрай него. Миришеше възхитително. — Честно, сякаш Авиенда не стигаше...

— Не исках редовните войници да ме видят — каза Ранд. — Притесних се, че това ще внесе смут в лагера ти. Помолих охраната ти да не споменава, че съм тук. — Пристъпи към нея и отпусна ръка на рамото ѝ. — Трябваше да те видя, преди...

— Видя ме в Мерилор.

— Елейн...

— Съжалявам. — Тя се обърна към него. — *Щастлива* съм, че те виждам, и *се радвам*, че дойде. Просто се мъча да проумея как се вместиш във всичко това. Как *ние* се вменяваме във всичко това.

— Не знам — отрони Ранд. — Така и не съм го проумял. Съжалявам.

Тя въздъхна и седна на стола до писалището си.

— Предполагам, че е добре човек да разбере, че има някои неща, които не може да се поправят с едно махване с ръка.

— Много неща не мога да поправа, Елейн. — Кимна към писалището и картите. — Толкова много.

„Не мисли за това.“

Коленичи пред нея и тя повдигна вежда, докато не отпусна ръка на корема ѝ — колебливо.

— Не знаех — каза той. — Чак до скоро, в нощта преди срещата. Близнаци са, казват?

— Да.

— Значи Трам ще бъде дядо — каза Ранд. — А аз ще бъда...

Как се очакваше да реагира мъж на тази вест? Очакваше ли се да го разтърси, да го стъписа? Ранд беше преживял достатъчно изненади през живота си. Като че ли вече не можеше да направи и две стъпки, без светът около него да се промени.

Но това... това не беше изненада. Откри, че някъде дълбоко в себе си се беше надявал един ден да бъде баща. Беше се случило. Даваше му топлина. Едно нещо ставаше както трябва на света, макар толкова много неща да се бяха объркали.

Деца. *Негови* деца. Затвори очи, вдиша и се наслади на мисълта.

Никога нямаше да ги познава. Щеше да ги остави без баща още преди да са се родили. Но пък Джандуин беше оставил него без баща... и всичко се беше оправило. Само няколко груби ръба тук-там.

— Как ще ги наречеш? — попита Ранд.

— Ако има момче, мисля да го нарека Ранд.

Ранд застина, щом усети трепкане под дланта си. Движение ли беше това? Ритане?

— Не — промълви той. — Моля те, не наричай нито едно от децата на мен, Елейн. Нека живеят своя живот. Сянката ми бездруго ще е достатъчно дълга.

— Добре.

Вдигна глава, за да срещне очите ѝ, и видя, че се усмихва с обич. Елейн отпусна меката си длан на бузата му.

— Ще бъдеш чудесен баща.

— Елейн...

— Нито дума за това — каза тя и вдигна пръст. — Никакви приказки за смърт и за дълг.

— Не можем да пренебрегнем това, което ще стане.

— Но не сме и длъжни да мислим за него — каза тя. — Толкова много те учих какво значи да бъдеш монарх, Ранд. Изглежда, си забравил един урок. Добре е да предвиждаш и най-лошите възможности, но не трябва да се потапяш в тях. Не трябва да вперваш погледа си в тях. Една кралица трябва да има надежда преди всичко друго.

— Аз се надявам — каза Ранд. — Надявам се за света, за теб, за всеки, който трябва да се бори. Това не променя факта, че съм приел смъртта си.

— Стига. Никакви приказки повече за това. Тази нощ ще имам спокойна вечеря с мъжа, когото обичам.

Ранд въздъхна, но стана и се настани на стола до нейния, а тя извика на стражите да им донесат вечерята.

— Може ли поне да обсъдим тактиката? — попита Ранд. — Искрено съм впечатлен от това, което си направила тук. Не мисля, че щях да мога да се справя по-добре.

— Великите капитани свършиха повечето.

— Видях бележките ти — каза Ранд. — Башийр и другите са чудесни пълководци, гении дори, но те мислят само за конкретните си битки. Някой трябва да ги координира и ти го правиш чудесно. Имаш глава за това.

— Не — отвърна Елейн. — Това, което *имам*, е живот, прекаран като Щерка-наследница на Андор, обучавана за възможни бъдещи войни. Благодарни на генерал Брин и на майка ми за това, което виждаш в мен. Намери ли в бележките ми нещо, което би оспорил?

— Между Кемлин и Бремския лес, където замисляш засада на Сянката, има над сто и петдесет мили — отбеляза Ранд. — Това е рисковано. А ако силите ти бъдат прегазени преди да стигнат до Леса?

— Всичко зависи от това дали ще изпреварят тролоците до Леса. Щурмовите ни сили ще използват най-силните и най-бързи коне. Ще е изтощителна надпревара, няма спор, и конете ще са изтощени почти до смърт, докато стигнат до Леса. Но се надяваме, че дотогава тролоците ще са още по-зле, което би трябвало да ни улесни.

Заговориха за тактика. Вечерта премина в нощ. Дойдоха слуги с вечерята — супа и диво прасе. Ранд беше искал да запази присъствието си в лагера дискретно, но след като слугите вече знаеха, не можеше да се направи нищо.

Настани се удобно за вечерята и се увлече в разговора с Елейн. Кое бойно поле беше най-застрашено? Кой от Великите капитани трябваше да подкрепи тя, ако започнеха да спорят, което правеха често? Как щеше да се съчетае всичко това с армията на Ранд, която все още очакваше подходящия момент за атака на Шайол Гул?

Разговорът му напомни за времето им в Тийр, когато се целуваха скришом между уроците по политика. Ранд се беше влюбил в нея в онези дни. Истинска любов. Не възхищението на момче, паднало от

стена и видяло пред себе си принцеса... по онова време бе разбирал от любов толкова, колкото селянче, размахало меч, разбира от война.

Любовта им се бе породила от нещата, които споделяха. С Елейн можеше да си говори за политика и за бремето на властта. Тя разбираше. Наистина разбираше, по-добре от всеки друг, когото той познаваше. Знаеше какво е да взимаш решения, които променят живота на хиляди. Разбираше какво е да си притежаван от народа на една държава. За Ранд беше удивително това, че макар често да бяха разделени, връзката им се задържаше. Всъщност сякаш бе станала още по-силна. Сега, след като тя беше кралица. Сега, с децата им, които растяха в утробата ѝ.

— Трепериш — каза Елейн.

Ранд вдигна очи от супата си. Вечерята на Елейн беше довършена само наполовина — беше я карал да говори много. Все едно, тя като че ли беше приключила и държеше чаша топъл чай.

— Какво?

— Потръпваш. Когато споменах за частите, воюващи в Андор, трепна, съвсем леко.

Не беше изненадващо, че е забелязала — тъкмо тя го беше учила как да наблюдава за дребни податки в изразенията на хората, с които говори.

— Всички тези хора воюват под моето име — каза той. — Толкова много хора, които дори не познавам, ще загинат за мен.

— Това винаги е било бремето на един владетел във война.

— Би трябвало да мога да ги защита.

— Ако мислиш, че можеш да защитиш всеки, Ранд ал-Тор, съвсем не си толкова мъдър, колкото претендираш.

Той я погледна в очите.

— Не вярвам, че мога, но смъртта, която ги очаква, ми тежи. Чувствам, че би трябвало да мога да направя повече, след като вече помня. Той се опита да ме прекърши и се провали.

— Това ли се случи в онзи ден, на Драконовата планина?

Не беше говорил за това на никого. Придърпа стола си към нейния.

— Там, горе, осъзнах, че съм надценявал силата. Искях да съм *твърд*, много *твърд*. В този свой стремеж рискувах да изгубя способността си да ме е *грижа*. Това беше погрешно. За да спечеля,

трябва да ме е грижа. Това, за жалост, означава, че трябва да си позволя да ме боли от смъртта им.

— И вече помниш Луз Терин? — прошепна тя. — Всичко, което е знаел той? Не си ли го въобразяваш просто?

— Аз съм той. Винаги съм бил. Вече го помня.

Елейн ахна изумена.

— Какво *предимство*.

От всички хора, на които го беше казвал, само тя бе реагирала така. Каква чудесна жена.

— Имам цялото това знание, и все пак то не ми казва какво да правя. — Ранд стана и закрачи нервно. — Трябва да мога да го *поправа*, Елейн. Никой не би трябвало да умира за мен. Това е моя битка. Защо трябва всеки друг да понесе такова страдание?

— Отричаш ли правото ни да се бием? — каза тя, изправила рамене.

— Не, разбира се — отвърна Ранд. — Не бих могъл да ви отрека нищо. Просто ми се иска някак... някак да можем да спра всичко това. Не трябва ли моята жертва да е достатъчна?

Тя стана и хвана ръката му. Той се обърна към нея.

Тогава тя го целуна.

— Обичам те — каза му. — *Наистина* си крал. Но ако искаш да отречеш на добрите хора на Андор правото да се защитят, правото да се опълчат в Последната битка... — Очите ѝ грееха, страните ѝ се бяха зачервили. Светлина! Думите му истински я бяха ядосали.

Никога не знаеше със сигурност какво ще каже или направи тя, и това го възбуждаше. Като възбудата при гледане на нощните цветя на Илюминаторите — знаеш, че това, което предстои, ще е красиво, но никога не знаеш каква форма ще добие тази красота.

— Казах, че не отричам правото ти да се бориш.

— Не е само до мен, Ранд. Става дума за всички. Можеш ли да разбереш *това*?

— Мисля, че да.

— Добре. — Елейн се отпусна отново на стола, отпи глътка чай и направи гримаса.

— Лош ли е станал? — попита Ранд.

— Да, но свикнах вече. Все пак не е чак толкова лош.

Ранд отиде при нея и взе чашата от пръстите ѝ. Задържа я за миг, но без да прелее.

— Донесох ти нещо. Забравих да го спомена.

— Чай ли?

— Не, това е просто странично. — Върна ѝ чашата и тя отпи глътка.

Очите ѝ се разшириха.

— Чудесен е. Как го правиш?

— Не го правя аз — отвърна Ранд и седна. — Шарката го прави.

— Но...

— Аз съм тавирен. Разни неща стават около мен, непредсказуеми неща. В началото за дълго имаше равновесие. В един град някой неочаквано ще открие голямо съкровище под стълбите. В следващия, който посетя, хората ще открият, че монетите им са фалшиви, подхвърлени от хитър измамник. Някои хора умираха по ужасни начини. Други се спасяваха по чудо. Смърт и раждания, женитби и раздели. Веднъж видях как птиче перо се понесе от небето, падна с върха надолу в калта и остана така. Следващите десет паднаха по същия начин. Всичко беше случайност. Две страни на хвърлена монета.

— Този чай не е случайност.

— Случайност е — каза Ранд. — Но виждаш ли, в последно време улучвам само едната страна на монетата. На някой друг се пада лошата. Тъмния вкарва ужаси в света, причинява смърт, злини, лудост. Но Шарката... Шарката е равновесие. Тъй че действа, чрез мен, за да осигури другата страна. Колкото по-упорито се труди Тъмния, толкова по-могъщ става ефектът около мен.

— Израстващата трева — каза Елейн. — Разкъсващите се облаци. Неразвалената храна...

— Да. — Е, и някои други хитрини помагаха понякога, но за тях премълча. Бръкна в джоба си и извади малка кесия.

— Ако това, което казваш, е истина, тогава на света никога не може да има добро.

— Разбира се, че може — отвърна той.

— Шарката няма ли да го уравни?

Ранд се поколеба. Тази линия на разсъждение бе твърде близка до начина, по който бе започнал да мисли преди Драконовата планина

— че няма никакъв избор, че животът му е предопределен.

— Докато не сме безразлични, може да има добро — каза Ранд.
— Шарката не е свързана с чувствата — нито дори с добро или зло. Тъмния е сила извън нея, влияе й със сила.

А Ранд щеше да сложи край на това. Ако можеше.

— Ето. Подаръка, за който споменах. — Избута кесийката към нея.

Тя го погледна с любопитство. Развърза каишките и извади малка статуетка на жена. Стоеше изправена, с шал около раменете, макар да не приличаше на Айез Седай. Имаше зряло лице, старо, усмихнато и излъчващо мъдрост.

— Ангреал? — удиви се Елейн.

— Не. Семе.

— Семе?

— Имаш Таланта да сътворяваш тер-ангреали — каза Ранд. — За сътворяване на ангреал е нужен друг процес. Започва с едно от тези, предмет, сътворен да извлече Силата си и да я вложи в нещо друго. Отнема време и ще те изтощи за няколко месеца, тъй че не бива да го опитваш, докато сме на война. Но когато го намерих, забравено, помислих за теб. Бях се чудил какво бих могъл да ти подаря.

— О, Ранд, и аз имам нещо за теб. — Елейн отиде припряно до лагерната масичка, на която лежеше костено сандъче за бижута, и извади от нея малък предмет. Беше кама с късо тъпо острие и дръжка, направена от сърнешки рог и увита със златна жичка.

Ранд погледна камата озадачено.

— Да не се обидиш, но това прилича на лошо оръжие, Елейн.

— Това е тер-ангреал, нещо, което би могло да е от полза, когато отидеш в Шайол Гул. С него Сянката не може да те види.

Пресегна се и го погали по бузата.

Той постави ръката си върху нейната.

Останаха дълго заедно в нощта.

ГЛАВА 10

ДА ИЗПОЛЗВАШ ДРАКОНИ

Перин яздеше Стъпко пред леката конница от силите на Елейн — Бели плащове, майенци, геалданци и част от Бандата на Червената ръка. Само малка част от войските им. Това беше идеята.

Възвиха косо към тролоците, вдигнали стан извън Кемлин. Градът все още тлееше. Планът на Елейн с маслото беше прогонил повечето от съществата навън, но някои още държаха стените горе.

— Стрелци, огън! — ревна Арганда.

Гласът му бе заглушен за повечето в грохота на атаката, от пръхтенето на коне и тропота на копита. Достатъчно обаче щяха да чуят, за да започнат стрелбата, а останалите бездруго знаеха какво да правят.

Перин се сниши над врата на коня. Надяваше се чукът да не му потрябва в този излаз. Профучаха покрай тролоците, възвиха пред тях и замятаха стрели. След това обърнаха и се отдалечиха от града.

Перин хвърли поглед през рамо и бе възнаграден с гледката на падащи тролоци. Бандата мина след конницата му, достатъчно близо, за да хвърли дъжд от стрели.

Последваха тролокските стрели — дебели и черни, дълги почти колкото копия и мятани от огромни лъкове. Няколко от конниците му паднаха, но атаката му беше бърза.

Тролоците не нарушиха позицията си пред градските стени. Конниците забавиха, а Арганда се приближи до Перин и изсумтя:

— Още не нападат.

— Тогава ще ги удряме още и още — отвърна Перин. — Докато не издържат.

— Атаките ни продължават, ваше величество — съобщи вестоносецът, преминал през портал, направен от две Родственички до

лагера на Елейн в Леса. — Лорд Златоокия изпраща вест: ще продължат през деня, ако се наложи.

Тя кимна и вестоносецът препусна обратно натам, откъдето бе дошъл. Бремският лес беше задрямал, с голи като през зимата клони.

— Твърде много работа отнема това пренасяне на сведения напред-назад — каза тя недоволно. — Жалко, че не можахме да накараме онези тер-ангреали да проработят. Авиенда каза, че с един можеш да виждаш отдалече, а с друг — да чуваш отдалече. Но желание и искане спъват краката, както казва Лили. Все пак ако можех да видя боя със собствените си очи...

Биргит си замълча. Вперила поглед напред, златокосата Стражничка с нищо не издаде, че е чула думите ѝ.

— В края на краищата мога да се защита сама — каза Елейн. — Както съм го доказвала по много поводи.

Никакъв отговор. Двата коня крачеха тихо един до друг, копитата им затъваха в меката пръст. Лагерът около тях бе устроен така, че да се вдига и мести на бегом. Войнишките „палатки“ представляваха намазани със смола платници върху въжета, изпънати между дървета. Единствените походни мебели бяха в личния ѝ павилион и в командния също. Родственичките имаха една група, готова с портали, за да прехвърлят Елейн и командирите ѝ по-навътре в горите.

Повечето от силите ѝ чакаха в готовност, като изпънат лък със заредена стрела. Но тя *нямаше* да влезе в бой с тролоците при техните условия. Според сведенията някои от юмруците им все още стояха на градските стени и прекият щурм щеше да е пагубен, щом засипеха смърт над нея отгоре.

Щеше да ги изтегли навън. Щом това изискваше търпение, така да бъде.

— Решила съм — продължи Елейн към Биргит. — Просто ще прескоча през портал, за да хвърля поглед на тролокската армия лично. От безопасно разстояние. Бих могла да...

Биргит бръкна под туниката си и извади медальона с лисичата глава, който носеше — едно от трите несъвършени копия, които Елейн беше направила. Мат държеше оригинала и едно копие. Мелар беше избягал с другото.

— Опиташ ли нещо такова — каза тя, все така вперила очи напред, — ще те *метна* на проклетото си рамо като пиян мъж

кръчмарска слугиня в шумна нощ и ще те прибера в лагера. Светлината да ми е на помощ, ще го *направя*, Елейн.

Елейн се намръщи.

— Припомни ми защо точно ти дадох един от тези медальони?

— Не съм сигурна — отвърна Биргит. — Показа забележителна предвидливост и истински усет за самосъхранение. Напълно нетипично за теб.

— Не е честно, Биргит!

— Знам! *Изключително* нечестно е да ми се налага да се разправям с теб. Не бях сигурна, че си го забелязала. Всички ли Айез Седай са толкова безразсъдни като теб, или просто на мен ми се падна от това котило?

— Стига си мърморила — сопна се Елейн, докато кимаше усмихната на мъжете, които отдаваха чест по пътя им. — Започвам да съжалявам, че не си взех Стражник, обучен в Кулата. Поне нямаше да ми държи толкова дързък език.

Биргит се изсмя.

— Не мисля, че разбираш Стражниците толкова добре, колкото си въобразяваш, Елейн.

Елейн прекрати спора, докато минаваха покрай терена за Пътуване, където Сумеко и другите Родственички прехвърляха напредназад вестоносци от бойните полета. Споразумението ѝ с тях засега се спазваше.

В джоба на роклята си Елейн носеше писмото на Егвийн — на Амирлинския трон — във връзка с Родството и стореното от нея. Почти усещаше горещината, излъчвана от писмото, макар да беше прикрита зад официален стил и съгласие, че сега не е моментът да се тревожат за такива неща.

Тук я чакаше още работа. Егвийн рано или късно щеше да види логиката в това да разреши Родственичките да действат в Андор под надзора на Елейн. Точно зад терена за Пътуване забеляза един уморен шиенарец, който тъкмо вземаше мях с вода от мъж от Две реки. Шиенарецът имаше превръзка на едното око и лицето му ѝ беше познато.

— Юно? — попита Елейн изненадано и дръпна юздите на Лунна сянка.

Той се сепна и едва не се поля, докато пиеше жадно.

— Елейн? — Избърса чело с ръкава си. — Чух, че си скапаната... кралица вече. Така трябваше и да стане, предполагам, след като беше проклетата Щерка-наследница. Прощавай. Само Щерка-наследница. Хич не си проклета.

— Можеш да ругаеш колкото искаш, Юно — каза сухо Елейн. — Нинив не е тук. Но ти какво правиш тук?

— Амирлин — отвърна ѝ той. — Трябваше ѝ вестоносец и взеха та избраха точно мен. Вече дадох проклетия доклад на Егвийн на командирите ти, сякаш ще им свърши някаква скапана работа. Заехме си проклетите позиции и почнахме да разузнаваме тъпия Кандор. Искаш ли подробности?

Елейн се усмихна.

— Ще чуя доклада от командирите си, Юно. А ти отдъхни и иди да си вземеш проклета баня, скапан син на овчарски цирей.

Юно пръсна глътка вода при думите ѝ. Елейн се усмихна. Беше чула тази ругатня от един войник едва вчера и още не знаеше защо я смятат за толкова страхотна. Имаше добър ефект обаче.

— Аз... Никаква скапана баня не ми трябва — каза Юно. — Тъ, ваше величество. Имах си петте минути почивка. Тролоците скоро може да атакуват скапания Кандор и няма да позволя другите да се бият без мен. — Отдаде ѝ чест с ръка на гърдите и се поклони, преди да забърза обратно към терена за Пътуване.

— Жалко — каза Биргит. — Беше добра компания за пиене. Щеше да ми хареса да поостане малко. — През връзката Елейн усети друга реакция от нея, особено както се беше загледала в задника на Юно.

Елейн се изчерви.

— Няма време за това точно сега. — И за *две* неща.

— Просто гледах — отвърна невинно Биргит. — Предполагам, че точно сега трябва да изслушаме докладите от бойните полета, нали?

— Да, трябва — каза твърдо Елейн.

Биргит не изказа раздразнението си, но Елейн можеше да го усети. Биргит мразеше бойното планиране, което според Елейн беше странно за жена, сражавала се в хиляди битки, героиня, спасила живота на безброй хора в някои от най-великите моменти в историята.

В командния павилион Башийр бе увлечен в разговор с няколко от командирите: Абел Каутон, Гален и Тром, помощник-командир на

Белите плащове. Самият Галад — също като Перин — беше с щурмовите сили при Кемлин. Елейн намираше Тром за изненадващо любезен — много повече от самия Галад.

— Е? — попита тя.

— Ваше величество. — Тром ѝ се поклони. Не му харесваше, че е Айез Седай, но го прикриваше добре. Другите в павилиона отдадоха чест. Башийр обаче само ѝ махна дружески, посочи картите и каза:

— Докладите от всички фронтове са тук. Бежанци от Кандор се стичат към Амирлин и войниците ѝ, а това включва значителен брой годни за бой мъже. Домашна и търговска охрана най-вече. Силите на лорд Итуралд все още чакат лорд Дракона, преди да се прехвърлят на Шайол Гул. — Башийр потърка мустаци с юмрук. — Щом се прехвърлят в онази долина, няма да има път за отстъпление.

— А армията на Пограничниците? — попита Елейн.

— Държи се — отвърна Башийр и посочи друга карта, на Шиенар. Елейн смътно се зачуди дали Юно не съжалява, че не се сражава с останалите от народа си при Клисурата. — Последният вестonosец каза, че се боят, че ще ги надвият, и обмисляме контролирано отстъпление.

Елейн се намръщи.

— Толкова ли са зле нещата там? Трябваше да удържат, докато аз приключа с тролоците в Андор и се присъединя към тях. Такъв беше планът.

— Беше — съгласи се Башийр.

— Ще ми кажеш, че един план, в сражение, трае само докато се извади първият меч? Или докато падне първата стрела?

— Докато се вдигне първата пика — отвърна Башийр.

— Разбирам това. — Елейн заби пръст в картата. — Но също така знам, че лорд Агелмар е достатъчно добър пълководец, за да задържи глутница тролоци, особено с армиите на Пограничниците зад гърба му.

— Държат засега — каза Башийр. — Но са силно притиснати. — Вдигна ръка, за да прекъсне възражението ѝ. — Знам, че отстъплението ви притеснява, но ви съветвам да не се опитвате да се налагате над Агелмар. Той заслужава репутацията си на Велик капитан и е там, докато ние сме далече. Ще знае какво да направи.

Тя си пое дъх.

— Да. Прав си. Виж дали Егвийн може да му прати малко бойци. Междувременно *ние* трябва да спечелим битката си тук бързо. — Боят на четири фронта започваше бързо да изцежда ресурсите.

Елейн имаше не само познат терен, на който да воюва, но и най-добрите шансове. Ако другите армии успеяха да се задържат здраво, докато тя премахне тролоците в Андор, можеше да се присъедини към Лан и Агелмар и да превърне Клисурата от патова ситуация в победа. Оттам можеше да изпрати подкрепления на Егвийн и да възвърне Кандор.

Армията на Елейн беше най-съществената част в цялата операция. Ако тя не спечелеше в Андор, другите армии нямаше да получат никаква подкрепа. Лан и Итуралд щяха да похабят силите си и да загубят войната на изтощение. Егвийн можеше и да има шанс — в зависимост от това какво щеше да хвърли срещу нея Сянката обаче. Елейн не държеше да го научи.

— Трябва да принудим тролоците да ни атакуват — каза тя. — Веднага.

Башийр кимна.

— Ускорете набезите — продължи Елейн. — Не им давайте мира. Дайте им да разберат, че ако не атакуват, ще ги избием до крак.

— А ако просто се оттеглят в града? — попита Тром. — Пожарите загасват.

— Тогава, харесва ли ни, или не, докарваме драконите и започваме да изравняваме Кемлин със земята. Не можем да чакаме повече.

Андрол се мъчеше да остане буден. Питието, което му бяха дали... го приспиваше. Каква беше целта на това?

„Нещо свързано с преливането“, помисли си той замаян. Единствената сила бе изгубена за него, макар да нямаше щит. Що за питие можеше да направи това на човек?

Горкият Имарин плачеше във връзките си. Не бяха успели да го обърнат все още, но докато часовете се точеха, изглеждаше все по-близо до прекършването. Андрол се размърда и изви глава. Едва успя да различи тринайсетте мъже, които Таим бе използвал в процеса. Седяха отпуснати около маса в сумрачната стая. Бяха изтощени.

Андрол си спомни... Виковете на Таим предишния ден. Беше ругал мъжете, твърдеше, че работата им вървяла много бавно. Бяха изразходвали много сила за първите мъже и жени, които бяха Обърнали, и сега явно им беше по-трудно.

Певара спеше. Чаят я беше упоил. След нея бяха дали и на него, но някак между другото. Като че ли забравяха за него през повечето време. Таим всъщност се беше ядосал, когато разбра, че са дали чая на Певара. Искал беше тя да е следващата Обърната, явно, а процесът изискваше жертвата да е способна да прелива.

— Пуснете ме!

Андрол изви глава към новия глас. Аборс и Мишраил издърпаха през вратата ниска жена със смугла кожа. Товейн, една от Айез Седай, които Логаин беше обвързал.

Близо до него Логаин се размърда, без да отваря очи.

— Какво правите! — попита Товейн вбесено. — Светлина! Аз... — Млъкна, щом Аборс запуши устата ѝ. Мъжът с гъстите вежди беше един от тия, дето бяха минали на страната на Таим доброволно, още преди да започне Обръщането.

Андрол се опита, все още със замаяна глава, да измъкне ръцете си от връзките. Въжетата не поддаваха. Че как иначе? Евин беше забелязал, че са разхлабени, и ги беше стегнал отново.

Чувстваше се толкова безсилен. Безполезен. Мразеше това чувство. Ако имаше нещо, на което бе посветил живота си, то беше никога да не е безполезен. Винаги да знае нещо за положението.

— Обръщайте я — чу се гласът на Таим.

Андрол изви врат. Таим седеше на масата. Обичаше да седи там за Обръщанията, но не гледаше Товейн. Галеше нещо в ръцете си. Нещо, което приличаше на диск...

Изведнъж се изправи и го пхна в кесия на кръста си.

— Другите се оплакват от изтощение от толкова много Обръщане. Е, ако Обърнат тази, тя може да се влее в редиците и да даде силата си. Мишраил, ти идваш с мен. Време е.

Мишраил и няколко други отидоха при Таим. Стояха така, че Андрол не можеше да ги види.

Таим тръгна към вратата и отсече:

— Искам, докато се върна, тази жена да е Обърната.

Лан препусна в галоп по каменистата земя към Клисурата сякаш за стотен път, макар да се беше сражавал тук по-малко от седмица.

Принц Кайсел и крал Еазар го настигнаха и Кайсел изрева:

— Какво има, Дай Шан? Нова атака? Не видях сигнала за тревога!

Лан се взираше в сумрака. Огньовете от трупове и дървета грееха от двете му страни, докато водеше щурма на няколкостотин малкиери. Горенето на трупове беше трудно, но не само светлината им трябваше. Искаха да лишат тролоците от храна.

Чу нещо напред, нещо, което го ужаси. Нещо, от което се беше страхувал.

Взривове.

Далечните изригвания вдигаха грохот като блъскащи се една в друга канари.

— Светлина! — Кралица Етениел Кандорска се присъедини към тях, пришпорила белия си скопец. — Това ли е, което си мисля?

Лан кимна. Етениел извика през рамо на свитата си нещо, което Лан не можа да улови. Беше пълна жена, доста внушителна за Пограничните земи. Свитата ѝ включваше лорд Балдер — нейния Мечоносец — и побелелия Калян Рамзин, новия ѝ съпруг.

Приблжиха Клисурата, където воините се биеха, за да удържат зверовете. Няколко кандорски конници до огньовете отпред изведнъж се разхвърчаха във въздуха.

— Лорд Мандрагоран! — Някакъв мъж с черно палто им махаше. Нарешма. Забърза към тях, с неговите Айез Седай по петите му. Лан винаги имаше един преливащ на фронтовите линии, но им беше заповядал да не се бият. Трябваше му свежи за спешни случаи.

Като този.

— Преливане ли? — попита той и забави Мандарб.

— Властелини на ужаса, Дай Шан — отвърна задъхано Нарешма. — Поне двайсет.

— Над двайсет преливащи — каза Агелмар. — Ще ни изколят като агнета.

Лан огледа мрачния пейзаж, някогашното му отечество. Отечество, което никога не бе познавал.

Трябваше да изостави Малкиер. Признанието се извъртя като нож в гърдите му, но трябваше да го направи.

— Имате отстъплението си, лорд Агелмар — каза Лан. — Нарисма, вие преливащите можете ли да направите нещо?

— Можем да се опитаме да прережем сплитовете им от въздуха, ако се приближим достатъчно — отвърна Нарисма. — Но ще е трудно, може би невъзможно, след като използват само ленти Огън и Земя, и при толкова много на тяхна страна... ами, ще ни ударят и ще ни довършат...

Взрив наблизко разтресе земята, Мандарб се вдигна на задните си крака и едва не хвърли Лан от седлото. Лан успя да го овладее, почти заслепен от блесналата светлина.

— Дай Шан! — викна Нарисма.

— Иди при кралица Елейн! — изрева Лан. — Преливащи да прикрият отстъплението ни. Ще ни накълцат на кайма без тях. Върви!

Агелмар вече ревеше на бойците да се оттеглят, изкарваше напред стрелци да открият огън по преливащите и да ги измъкне под прикритието им. Лан измъкна меча от ножницата и препусна в галоп да изтегли конниците.

„Светлината да ни опази“, помисли си, докато ревеше останал без глас и се мъчеше да спаси каквото може от конницата си.

Клисурата беше изгубена.

Елейн чакаше неспокойно.

Бремският лес беше стара гора, от тези, които сякаш имат своя собствена душа. Древните дървеса бяха чворестите ѝ пръсти, протегнали се от земята, за да усетят вятъра.

Трудно беше да не се чувстваш мъничка в гора като Брем. Макар много от дърветата да бяха голи, Елейн усещаше хиляди очи, вперени в нея от дълбините на леса. Неволно си спомни за приказките, които ѝ бяха разказвали като дете, истории за Леса, пълен с горски разбойници — някои добродушни и хубави хора, други — с извратени като на Мраколюбци сърца.

„Всъщност...“ — помисли Елейн, щом си спомни една от историите. Извърна се към Биргит.

— Ти не си ли извела веднъж банда крадци от тази гора?

Биргит се намръщи.

— Надявах се да не си чувала точно тази.

— Ограбила си кралицата на Алдешар! — каза Елейн.

— Много учтива бях с нея — отвърна Биргит. — Тя *не беше* добра кралица. Мнозина твърдяха, че не е била законната.

— Става дума за принципа!

— Точно затова го направих. — Биргит се намръщи. — Поне... поне мисля, че беше...

Елейн не настоя за повече. Биргит винаги ставаше неспокойна, когато ѝ се напомнеше, че спомените ѝ от предишни животи заглъхват. Понякога изобщо нямаше спомени от предишните си животи. Друг път определени случки се връщаха на порой в паметта ѝ, за да изчезнат в следващия миг.

Елейн водеше ариергарда, който щеше — на теория — да е ударната сила, нанасяща унищожението на врага.

Сухите листа изхрущяха, щом задъханата вестоноска пристигна от терена за Пътуване.

— Идвам от Кемлин, ваше величество — каза жената. — Лорд Айбара се срази успешно с тролоците. Идат насам.

— Светлина, захапах стръвта — каза Елейн. — Сега се приготвяме. Иди си почини. Много скоро ще ти трябва цялата сила.

Вестоноската кимна и препусна в галоп, а Елейн предаде последната вест на Талманес, айилците и Трам ал-Тор.

Елейн чу нещо в гората, вдигна ръка и прекъсна доклада на гвардейката. Лунна сянка застъпва неспокойно напред покрай присвитите в храстите мъже. Всички мълчаха. Войниците сякаш едва дишаха.

Елейн прегърна Извора. Силата нахлу в нея, а с това — и сладостта на един разцъфнал свят. Умиращата гора стана сякаш по-цветна в прегръдката на сайдар. Да. Нещо се катереше по хълмовете в далечината. Войниците ѝ, хиляди, подкарали конете отвъд границите на пълното изтощение, бързо се приближаваха към Леса. Елейн вдигна далекогледа и успя да различи гърчещата се грамада тролоци, връхлитаща зад тях на черни вълни, които заливаха вече потъналата в сенки земя.

— Най-последно! — възкликна Елейн. — Стрелци, напред!

Мъжете на Две реки се задвижиха от дърветата пред нея. Бяха една от най-малките сили от армията ѝ, но ако сведенията за храбростта и уменията им не бяха преувеличени, щяха да са полезни колкото три пъти по-голяма обикновена част стрелци с лъкове.

Няколко от по-младите започнаха да зареждат стрели на лъковете.

— Задръж! — извика Елейн. — Тези, които идват първи, са *наши*.

Трам и водачите му повториха заповедта. Мъжете отпуснаха лъковете.

— Ваше величество — каза Трам. — Момците могат да ги поразят при този обхват.

— Нашите войници все още са твърде близо — каза Елейн. — Трябва да ги изчакаме да дойдат тук.

— Извинете, милейди — каза Трам. — Но никой мъж от Две реки не би пропуснал изстрел като този. Конниците са в безопасност, а тролоците също имат лъкове.

Беше прав за последното. Някои от тролоците се спираха за достатъчно дълго, за да изпънат огромните си лъкове. Хората на Перин препускаха незащитени и от краката на конете на не малко от тях вече стърчаха стрели с черни пера.

— Стреляйте тогава — каза Елейн. — Да, стреляйте!

Вятърът лъхна, запращаху сухи листа и голи като скелети клони. Мъжете на Две реки изпънаха лъковете. Светлина! Щяха ли *наистина* да могат да стрелят толкова надалече и да са точни? Тролоците бяха на стотици крачки.

Стрелите полетяха високо като ястреби. Беше чувала Ранд да се перчи със стрелбата си и беше виждала понякога стрелба с дългия лък на Две реки. Но това... толкова много стрели, извисили се във въздуха с невероятна точност...

Стрелите се извиха на дъга и се спуснаха, без нито една да падне прекалено близо. Изсипаха се като дъжд над тролокските редици, особено над стрелците им. Няколко разпръснати тролокски стрели им отвърнаха, но бойците на Две реки бяха разкъсали редовете им.

— На това му се вика чудесна стрелба — каза Биргит. — Чудесна, и още как...

Мъжете на Две реки стреляха пак, и пак, докато хората на Перин навлизаха в гората.

— Арбалети! — извика Елейн, извади меча си и го вдигна високо. — Напред, Легион на Дракона!

Мъжете на Две реки отстъпиха сред дърветата, а стрелците с арбалети излязоха напред. Имаше две пълни знамена от тях, от Легиона на Дракона, и Башийр ги беше обучил добре. Оформиха три редици, едната застанали прави, за да стрелят, докато другите презареждаха коленичили. Смъртта, която отпратиха към тролоците, удари като съкрушителна вълна, разтърси настъпващата армия и хиляди паднаха мъртви.

Елейн сниси меча си към тролоците. Мъжете на Две реки се бяха качили по клоните на първите дървета и стреляха от тях. Не бяха толкова точни от неудобните си позиции, но не беше и нужно. Смъртта засипваше тролоците отпред и отгоре и те започнаха да залитат и да падат.

„Хайде...“ — помисли Елейн.

Вълната тролоци прииждаше към гората и стрелците. Голяма част от чудовищата се откъсна и пое на изток. Пътят, граничещ с Бремския лес, беше натам и щеше да е оправдано тролоците да го завземат, а след това да настъпят по него и да обкръжат силите на Елейн. Или поне така щяха да помислят Сенчестите.

— Назад в Леса! — извика Елейн и размаха меча си. — Бързо!

Стрелците с арбалети пуснаха по още една стрела, след което заотстъпваха през храсталаците. Мъжете на Две реки скочиха на земята и също тръгнаха назад. Елейн обърна Лунна сянка и подкара предпазливо в тръс. Скоро стигна до оставената на позиция част геалданци на Алиандре, застанали в плътни редици, с пики и алебарди.

— Оттегляте се веднага щом ударят! — извика им тя. — Искаме да ги привлечем още навътре!

Още навътре в леса, където ги чакаха сисвай'айман.

Елейн мина покрай Алиандре и тъмнокосата кралица ѝ кимна почтително. Хората ѝ бяха поискали кралицата им да отиде с Берелайн в болницата в Майен, но Алиандре беше отказала. Може би гледката как Елейн водеше лично войските си в бой я беше тласнала да вземе това решение.

Първите тролоци нахлуха в Леса с ръмжене и рев. Трудно им беше да се бият в гората. Хората можеха да използват за прикритие много повече неща, да избебват от засада лутащите се между дърветата огромни същества, да ги секат и пронизват отзад. Подвижните сили на стрелците с лъкове и арбалети можеха да стрелят от прикритие — ако го правеха добре, тролоците дори нямаше да разберат от коя посока идват стрелите.

Щом поведе гвардията си към пътя, Елейн чу откъм тролоците взривове и кръсъци. Прашкарите мяха гърмящите пръчки на Алудра по чудовищата и блясъците отскачаха от тъмните стволите.

Излязоха на пътя точно когато тролокската орда, водена от няколко мърдраала с катраненочерни наметала, се изля на него. Можеха бързо да обкръжат във фланг силата на Елейн... но Червените ръце вече бяха изкарали драконите на позиция на пътя. Талманес стоеше, стиснал ръце зад гърба си, върху куп сандъци и оглеждаше бойците си. Знамето на Червената ръка плющеше зад него, кървава длан на бяло поле, обрамчено с червено, а Алудра ревеше указания за насочване, придружени от ругатни заради грешките или мудните действия на дракониците.

Пред Талманес бяха подредените дракони, почти сто на брой, изпънати през широкото пътно платно в четири редици и разпръснати по полята около пътя. Елейн беше твърде далече, за да го чуе, когато даде заповед за огън. И толкова по-добре, защото последвалият гръм я разтърси все едно самата Драконова планина бе решила да изригне. Лунна сянка подскочи, изцвили и Елейн едва успя да се удържи на седлото. Бързо запуши ушите на кобилата със сплит Въздух, когато дракониците затъркаляха оръжията си настрани, за да може вторият ред да открие огън.

Запуши уши и тя, след като укроти Лунна сянка. Биргит продължаваше да се бори с подплашеното си животно и накрая скочи от него. Третият ред дракони се затъркаля напред, за да стреля.

Въпреки че бе запушила ушите си, Елейн усети как земята подскочи от грохота и дърветата се разлюляха. Последва четвъртият залп и я разтърси до костите. Елейн си пое дъх и издиша, успокои сърцето си и зачака димът да се разнесе.

Първото, което видя, бе Талманес, все така изправен на купа сандъци. Първата редица дракони се беше изтеглила назад и

презареждаха. Другите три реда също пълнеха припряно дулата с взривната прах и металните кълба.

Силен полъх от запад разчисти достатъчно дим... и Елейн ахна.

Хиляди тролоци лежаха по земята на тлеещи късове, много от тях — напълно издухани от пътя. Ръце, крака, валма коса и козина, *парчета* лежаха пръснати сред дупките в земята, широки цели два разтега. Там, където доскоро бе имало хиляди тролоци, беше останало само кръв, натрошени кости и дим. Много от дърветата наоколо бяха разбити на трески. От мърдраалите в челото нямаше и помен.

Драконирите снишиха запалителните си палки, без да изстрелят последните заряди. Малцината оцелели тролоци в тила се пръснаха в гората.

Елейн погледна Биргит и се ухили. Стражничката продължаваше да гледа напред строго, докато няколко гвардейки тичаха да хванат коня ѝ.

— Е? — попита Елейн, след като отпуши ушите си.

— Мисля... — почна Биргит. — Тези неща са мръсни. И неточни. И скапано *ефективни*.

— Да — каза гордо Елейн.

Биргит поклати глава. Доведоха коня ѝ и тя го яхна.

— Свикнала бях с мисълта, че един мъж и лъкът му са най-опасното съчетание, което тази земя е познавала, Елейн. Сега... сякаш не стига, че мъже открито преливат и че сеанчанците използват преливащи в бой... а имаме и тези неща. Не ми харесва накъде отива това. Ако едно момченце с метална тръба може да унищожи цяла армия...

— Не разбираш ли? — каза Елейн. — Никога повече няма да има война. Спечелваме тази и *ще има* мир, както иска Ранд. Никой, освен тролоци, няма да тръгне на бой, след като знаят, че ще се изправят срещу такива оръжия!

— Щом казваш — отвърна Биргит, но поклати глава. — Лично аз не вярвам толкова в човешката мъдрост, колкото ти.

Елейн изсумтя, вдигна меча си към Талманес и той вдигна своя в отговор.

Първата стъпка в унищожаването на тази тролокска армия бе направена.

ГЛАВА 11

ПРОСТО ОЩЕ ЕДИН НАЕМНИК

— Осъзнавам, че имаше известни... разногласия между нас в миналото — каза Аделорна Бастайн. Яздеше до Егвийн през лагера. Аделорна беше стройна царствена жена, леко дръпнатите ѝ очи издаваха салдейско потекло. — Не бих приела да ни смятате за врагове.

— Не съм го и помисляла — отвърна Егвийн предпазливо. — И не го мисля.

Не я попита какво има предвид под „нас“. Беше Зелена и Егвийн бе подозирала известно време, че е Капитан-генералът, титлата, която Зелените даваха на главата на своята Аджа.

— Това е добре — каза Аделорна. — Някои в Аджата действаха глупаво. Те бяха... уведомени за грешките им. Няма да намерите повече съпротивление от тези, които би трябвало най-много да ви обичат, Майко. Миналото нека да го погребем.

— Да го погребем — съгласи се Егвийн развеселена. „Виж ти. След всичко това Зелените се опитват да ме спечелят?“

Е, щеше да ги използва. Беше се притеснявала, че отношенията ѝ с тях са невъзстановими. Изборът на Силвиана за нейна Пазителка бе накарало много от тях да гледат на нея като на враг. Егвийн беше чула да се шепне, че трябвало да избере Червената за своя Аджа, въпреки че не само имаше Стражник, но се беше омъжила за него.

— Ако може да попитам — каза тя. — Има ли някакво конкретно събитие, което е хвърлило този... мост над различията ни?

— Някои упорито пренебрегваха стореното от вас по време на сеанчанското нашествие, Майко — каза Аделорна. — Вие доказахте, че имате дух на воин. На пълководец. Това е нещо, което Зелената Аджа не трябва да пренебрегва. Всъщност трябва да го прегърнем като пример. Така беше решено и така се изказаха водещите Аджата. — Погледна я в очите, след което наведе глава.

Намекът бе очевиден. Аделорна *наистина* беше главата на Зелената Аджа. Да се заяви открито нямаше да е уместно, но да се подсказже това на Егвийн беше израз на доверие и уважение.

„Ако наистина беше издигната от нас — казваше жестът, — щеше да знаеш коя ни води. Щеше да знаеш тайните ни. Аз ти ги давам.“ Имаше и благодарност в жеста. Егвийн беше спасила живота на Аделорна при атаката на сеанчанците срещу Бялата кула.

Амирлин не беше от никоя Аджа... а Егвийн всъщност бе изразила това качество повече от всяка друга преди нея, защото *наистина* не беше принадлежала към никоя Аджа. Все пак този жест беше затрогващ. Отпусна ръка на рамото на Аделорна в знак на благодарност, след което ѝ разреши да си тръгне.

Гавин, Силвиана и Лейлвин се бяха отдръпнали настрана, когато Аделорна я беше помолила да поговорят насаме. Сеанчанката... Егвийн се двоумеше дали да я държи наблизко, за да ѝ е под око, или да я отпрати някъде много, много далече.

Сведенията на Лейлвин за сеанчанците *наистина* се бяха оказали полезни. Доколкото Егвийн можеше да прецени, Лейлвин ѝ беше казала точната истина. Засега я държеше до себе си... макар и само защото често се сещаше за още въпроси за сеанчанците. Лейлвин се държеше по-скоро като телохранителка, отколкото като пленничка. Сякаш Егвийн щеше да повери сигурността си на една сеанчанка. Поклати глава, докато минаваше между палатките на армията си. Повечето бяха празни, тъй като Брин бе накарал мъжете да оформят бойните линии. Очакваше тролоците да настъпят до час.

Егвийн го завари да подрежда спокойно картите и докладите си в една палатка в центъра на лагера. Юкири беше вътре, скръстила ръце.

Щом Егвийн влезе, Брин вдигна рязко глава и викна:

— Майко!

Тя замръзна.

После погледна надолу. В пода на палатката имаше дупка и тя за малко щеше да стъпи в нея.

Беше *портал*. Другата страна, изглежда, се отваряше в самия въздух, с изглед към тролокската армия, която прехвърляше хълмовете. Последната седмица бе имало много сблъсъци, в които стрелците и конниците на Егвийн избиваха тролоци, докато пълчищата им настъпваха към хълмовете и границата в Арафел.

Егвийн надникна през портала на пода. Макар да беше високо, много над обхвата на лъковете, гледката през него я зашемети.

— Не съм сигурна дали това е гениално или невероятно глупаво — каза тя.

Брин се усмихна и отново се зае с картите.

— В печеленето на войни най-важна е информацията, Майко. Ако мога да видя какво точно правят — къде се опитват да ни обградят и как вкарват резервите си, — мога да се подготвя. Това е по-добро от бойна кула. Трябваше много отдавна да се сетя.

— Сянката има Властелини на ужаса, които могат да преливат, пълководецо — каза Егвийн. — Могат да ви изпекат, докато надничате през този портал. Да не говорим за драгхарите. Ако ято драгхари се опита да прелети през това...

— Драгхарите са Твари на Сянката — отвърна Брин. — Увериха ме, че ще умрат, ако се опитат да минат през портала.

— Може и така да е, но ще имате ято мъртви драгхари. Все едно, преливащи може да нападнат през него.

— Ще поема риска. Предимството, което предлага, е невероятно.

— Все пак бих предпочела през портала да гледат съгледвачи — каза Егвийн. — Не вие лично. Вие сте ресурс. Един от най-ценните ни. Рисковете са неизбежни, но моля ви, постарайте се да ги сведете до минимум.

— Да, Майко.

Егвийн огледа сплитовете, после извърна очи към Юкири.

— Пожелах доброволно, Майко — каза тя, преди Егвийн да успее да я запита как на Заседателка се е паднала толкова простата служба с отваряне на портали. — Той прати човек при нас да ни попита дали създаването на такъв портал — хоризонтален вместо вертикален — е възможно. Стори ми се интересна задача.

Егвийн не беше изненадана, че Брин се е обърнал към Сивите. Сред тях се усилваше убеждението, че също както Жълтите специализират в сплитовете на Цяра, а Зелените в бойните сплитове, Сивите трябва да проявят особен интерес в сплитовете за Пътуване. Изглежда, смятаха пътуването за част от своето призвание като посреднички и посланички.

— Можеш ли да ми покажеш нашите бойни линии? — попита Егвийн.

— Разбира се, Майко — отвърна Юкири и затвори портала. Отвори друг, тъй че Егвийн да може да погледне към бойните линии на армията си, заела отбранителни позиции по хълмовете.

Това *наистина* бе по-ефикасно от карти. Никоя карта не можеше изцяло да предаде разположението на терена и начина, по който се придвижваха войските. Егвийн имаше чувството, че гледа умалено копие на околностите.

Главата ѝ изведнъж се замая. Стоеше на ръба на пропад от стотици стъпки. Умът ѝ закръжи, тя отстъпи назад и си пое дълбоко дъх.

— Трябва да поставите въже около това нещо — каза Егвийн. — Някой може направо да стъпи в него. — „Или да пропадне с главата напред, докато зяпа долу...“

— Пратих Сюан за нещо такова — изсумтя Брин. — Тя обаче... не обича много да я пращат по задачи, тъй че може да се върне с нещо напълно безполезно.

— Продължавам да се чудя — заговори Юкири. — Дали не би могло да се създаде портал като този, но така, че да пропуска само светлина? Като прозорец. Човек би могъл да стои на него и да гледа надолу, без да го е страх, че ще пропадне. С подходящите сплитове би могло да се направи така, че да е невидимо от другата страна...

„Да стоиш *на него*? Светлина. Ти си луда!“

— Лорд Брин — каза Егвийн. — Бойните ви линии изглеждат стабилни.

— Благодаря, Майко.

— Но също така им липсва нещо.

Брин вдигна глава. Други мъже можеше да се опълчат на предизвикателството, но той не. Може би всичко идваше от опита му с Мургейз.

— Как така?

— Подреждате бойците си както обикновено — каза Егвийн. — Стрелците с лъкове отпред и на хълмовете, за да забавят настъпа на врага, тежка конница да атакува и порази, после се оттеглят. Пики да задържат линията, лека конница да защитава фланговете ни и да не позволи да ни обкръжат.

— Най-стабилните бойни стратегии често са тези, които са изпитани с времето — каза Брин. — Може да имаме голяма сила с

всички онези Заклети в Дракона, но все пак врагът ни надвишава по численост. Не можем да сме по-нападателни, отколкото бях тук.

— Можете — заяви спокойно Егвийн. Погледна го в очите. — Тази битка не е като никоя друга, която сте водили, и армията ви не е като никоя друга, която сте командвали. Имате голямо предимство, което не отчитате.

— Имате предвид Айез Седай?

„Позна, тъпако“, помисли тя. Светлина, твърде дълго време беше прекарала в компанията на Елейн.

— Имах ви предвид, Майко — каза Брин. — Бях планирал Айез Седай да са резервна сила, която да помага на отрядите при оттегляне, за да можем да ги подменяме със свежи сили.

— Извинете, лорд Брин. Плановете ви са разумни и със сигурност някои Айез Седай трябва да се използват така. Само че Бялата кула не се е подготвяла и обучавала хиляди години, за да седи настрана в Последната битка като резервна сила.

Брин кимна и издърпа нова пачка документи от купчината.

— Всъщност обмислях други, по-... динамични възможности, но не исках да прекращвам пълномощията си.

Подаде ѝ документите.

Егвийн ги огледа. После се усмихна.

Мат не помнеше да е виждал толкова много Калайджии около Ебу Дар. Ярκο оцветени фурго̀ни бяха изникнали като гъби по иначе сивото поле. Бяха толкова много, че можеха да направят цял проклет град. Град на Калайджии? Щеше да е като... като град на айилци. Просто беше сбъркано.

Подкара Пипс в лек тръс по пътя. Разбира се, *имаше* айилски град. Може би и калайджийски град щеше да има някой ден. Щяха да изкупят всичката цветна боя на света и на всички други щеше да им се наложи да носят бозаво. Никакъв бой нямаше да има в града им, тъй че щеше да е голяма скука, но също така нямаше да има и едно проклето котле с дупка на дъното на трийсет левги околоръст.

Усмихна се и потупа Пипс по шията. Беше прикрил своя ашандарей колкото можеше, да прилича на тояжка за подпиране, вързана отстрани на коня. Шапката му беше напъхана в една торба,

която беше провесил от дисагите, с всичките му хубави палта. Беше отпрал дантелата от това, което носеше. Беше срамота, но не искаше да го познаят.

Носеше на главата си груба превръзка, покриваща липсващото му око. Щом се приближи до портата на Ебу Дар, се нареди зад другите, които чакаха разрешение да влязат. Трябваше да прилича просто на още един наемник, влизащ в града да потърси убежище или може би работа.

Гледаше да седи изгърбен на седлото. Дръж главата наведена: добър съвет на бойното поле *и* когато влизаш в град, където всички те познават. Не можеше да е Матрим Каутон тук. Матрим Каутон беше оставил кралицата на този град вързана, за да бъде убита. Мнозина щяха да подозират него за убийството. Светлина, *той самият* щеше да го подозира. Беслан щеше да го мрази сега и не се знаеше какво щеше да изпитва към него Тюон, след като се бяха разделили вече от доста време.

Да, най-добре беше да си държи главата наведена и да си кротува. Щеше да проучи. В смисъл, стига изобщо да стигнеше до проклетата порта. Къде по белия свят го имаше това, опашка да влезеш в град?

Все пак стигна най-после. Отегченият войник на портата беше мръсен и приличаше на просяк. Изглежда Мат от глава до пети и попита:

— Положил ли си клетвите, пътнико?

Войникът до него махна на следващия на опашката.

— Ама разбира се — отвърна Мат. — Клетвите към великата Сеанчанска империя и самата императрица, дано да живее вечно. Аз съм просто един беден скитащ наемник, служил някога в Дома Хаак, благородна фамилия в Муранди. Изгубих едното си око от разбойници в Близначния лес преди две години, докато защитавах едно дете, което намерих в гората. Отглеждах го момиченцето като свое, но...

Войникът му махна да продължи. Май изобщо не го беше слушал. Мат помисли дали да не остане на място просто заради принципа. Защо трябваше войниците да принуждават хората да чакат толкова дълго и да им дават време да си измислят прикриваща версия, а после да не я изслушат? Това си беше направо обидно. Не за него —

той открай време си беше веселяк и никога не се обиждаше. Но другите хора — със сигурност.

Овладея раздразнението си и продължи напред. Сега трябваше просто да се добере до подходящия хан. Жалко, че заведението на Сетале вече не съществуваше като възможност. То...

Мат се вцепени на седлото, макар Пипс да продължи ленивия си ход. Другият пазач на портата беше *Петра Силния*, от позорището на Валан Лука.

Извърна се на другата страна и отново се изгърби в седлото, после още веднъж се озърна бързо през рамо. Да, беше Петра, да. Нямахме как да се сбъркат тези яки като цепеници ръце и дебелият като дънер врат. Петра не беше висок, но беше толкова широк, че цяла армия можеше да се скрие в сянката му. Какво търсеше в Ебу Дар? Защо носеше сеанчанска униформа? Мат за малко да подкара към него и да го заговори, заради старото им приятелство, но сеанчанската униформа го накара да премисли.

Е, поне късметът си беше с него. Ако го бяха отпратили към Петра вместо към пазача, който го бе заговорил, със сигурност щяха да го познаят. Мат въздъхна, слезе от Пипс и го поведе за юздите. Градът беше претъпкан и не искаше конят да бутне някого. А и Пипс беше достатъчно натоварен, за да прилича на товарно животно — стига гледащият да не разбираше нищо от коне, — тъй че с ходенето щеше по-малко да се набива на очи.

Може би трябваше да започне търсенето си на хан в Рахад. Винаги беше лесно човек да чуе най-новите слухове в Рахад, а и игра на зарове да намери. Също така винаги беше лесно да се намериш с нож в корема в Рахад, а това говореше нещо за Ебу Дар. В Рахад хората бяха склонни да вадят ножове и да почнат да се трепят толкова лесно, колкото да си кажат „здрасти“ сутринта.

Не отиде в Рахад. Мястото сега изглеждаше променено. Имаше войници на лагер извън него. Поколения владетели в Ебу Дар бяха оставили Рахад да гние неуправляем, но сеанчанците не бяха склонни на това.

Пожела им късмет. Рахад беше отбивал всякакво нашествие досега. Светлина. Ранд трябваше просто да се скрие там, вместо да тръгва да води Последната битка. Тролоците и Мраколюбците щяха да дойдат да го търсят и обитателите на Рахад щяха да ги оставят до един

приспани в някоя задна уличка, с пребъркани джобове и с продадени за няколко петака обуца. Мат зърна за миг Ранд, как се бърсне, и бързо заличи образа.

Тръгна по претъпкания с хора мост над един канал, като държеше под око дисагите на Пипс, но дотук нито един резач на кесии не беше посегнал за тях. С толкова сеанчански патрули на всеки ъгъл, можеше да разбере защо. Щом подмина някакъв мъж, който ревеше на висок глас новините на деня, с намеци, че има хубави клюки за някоя и друга монета, неволно се усмихна. Беше изненадан колко познат, уютен дори, му се стори градът. Харесвало му беше тук. Макар да си спомняше смътно как беше мърморил, че иска да се махне — може би просто след като стената се срути отгоре му, тъй като Матрим Каутон не беше от мърморковците — сега осъзна, че онова време в Ебу Дар беше едно от най-хубавите в живота му. Много карти и зарове имаше в този град.

Тилин. Кръв и кървава пепел, ама и онази игра ако не беше забавна. Беше го надигравала непрекъснато. Светлината дано да му дадеше много жени, които да можеха да го правят, макар и не много често, и винаги когато знае как да намери задната врата. Тюон беше от тях. Като си помисли човек, може би изобщо нямаше и да му трябва друга. Тя беше предостатъчно за всеки мъж. Мат се усмихна и потупа Пипс по врата. Конят изпръхтя в отговор.

Странно, тук се чувстваше повече у дома си, отколкото в Две реки. Да, ебударците бяха сприхави, но всички народи си имаха своите чудатости. Всъщност, като си помисли човек, никога не беше срещал народ, който да не е сприхав за едно или друго. Пограничните бяха непонятни, както и айилците — дума да няма. Кайриенците, с техните странни игри, тайренците с тъпите им йерархии, сеанчанците с тяхното... сеанчанство.

Това беше истината. Всички извън Две реки, и в по-малка степен Андор, бяха *скапано* шантави. Човек просто трябваше да е готов за това.

Крачеше напред, като внимаваше да бъде учтив, за да не се намери с нож в корема. Въздухът миришеше на стотици сладкиши, а бърборенето на тълпата бе като глухо бръмчене в ушите му. Ебударците все още носеха пъстроцветните си дрехи — може би затова Калайджиите бяха дошли тук, привлечени от ярките цветове като

войници от ядене — все едно, а ебударките носеха рокли със стегнати дантелени горнища, които показваха много гръд, не че Мат гледаше. Бяха с цветни фусты отдолу и полите им бяха повдигнати и защипани на хълбока или отпред, за да се виждат фустите. Това никога не беше го проумявал. Защо да слагаш шареното отдолу? И като си го направил, защо после да си правиш толкова труд да го покриеш, пък после да загърнеш полите нагоре да се виждат?

Мъжете носеха дълги елеци, също толкова шарени, може би за да скриват петната кръв, когато ги намушкат. Нямаше смисъл да се захвърля един добър елек само защото типът, който го носи, е убит затова, че е попитал за времето. Макар че... докато вървеше, Мат не видя толкова дуели, колкото бе очаквал. Не че бяха толкова обичайни в тази част на града, колкото в Рахад, но в някои дни не беше могъл да направи и две крачки, без да мине покрай двама мъже с извадени ножове. Този ден не видя нито един.

Някои ебударци — човек можеше да ги отличи по смуглата кожа — ходеха наперено в сеанчанско облекло. Всички бяха много учтиви. Учтиви като шестгодишно хлапе, което току-що е чуло, че в кухнята има пресен ябълков пай.

Градът беше същият, но и различен. Променен, с някой и друг оттенък. И не беше само защото в пристанището вече ги нямаше корабите на Морския народ. Беше заради сеанчанците, явно. Бяха въвели правила, откакто той бе напуснал. Що за правила?

Отведе Пипс до една конюшня, която му се стори достатъчно прилична. Бърз поглед вътре му го подсказа. Грижеха се добре за животните и много от тях бяха много добри. Винаги беше най-добре да се довериш на конюшня с хубави коне, макар и да ти струва малко повече.

Остави Пипс, взе си багажа и тръгна, като се подпираше като на тояжка с увития все още ашандарей. Изборът на подходящия хан беше толкова тежка работа, колкото и изборът на добро вино. Искаш да е стар, но и да не е порутен. Чист, но не прекалено чист — гостилница без никакви петна вътре изобщо не е посещавана като хората. Мат не можеше да понася места, където хората си седяха кротко и пиеха чай, седнали там най-вече за да ги видят.

Не, една добра гостилница трябваше да е изтъркана и използвана, като добри ботуши. И здрава също така, пак като добри

ботуши. Стига ейлът да няма вкус на добри ботуши, имаш печеливша гостилница. Най-добрите места за информация бяха в Рахад, но облеклото му беше прекалено хубаво, за да ги навести, а и не искаше да се набута в онова, което сеанчанците правеха там.

Надникна в една гостилница, наречена „Зимният цвят“, обърна се моментално и бързо се отдалечи. Гвардейци на Смъртната стража в униформи. Не искаше да поеме и най-малкия риск да се натъкне на Фурик Карийд. Следващият хан беше прекалено добре осветен, другият след него — прекалено тъмен. След около час търсене — и нито един дуел наоколо — започна да се отчайва, че изобщо ще намери подходящото място. И тогава чу трополене на зарове в чаша.

В първия миг се стресна, че са ония проклети зарове в главата му. За щастие бяха най-обикновени зарове. Благословени, чудесни зарове. Звукът бе прекъснал за миг, понесен от вятъра през човешкото множество на улицата. С ръка на кесията с монети и с торбата през рамо, Мат се запровира през тълпата, като мърмореше извинения. В една от близките пресечки видя табела.

Приближи се и разчете думите: „Ежегодната свада“, написани с бакър на фасадата. Имаше и рисунка с тупаци се по гърба хора, а отвътре се носеха звуци на тропаци зарове и миризми на вино и ейл. Мат пристъпи вътре. Зад вратата стоеше сеанчанец със закръглено лице, небрежно подпрян на стената и с меч на колана. Изглежда го подозрително. Е, Мат никога не беше срещал кръчмарски бияч, който да не хвърля поглед на всеки мъж, който влезе. Посегна да му кривне шапката си за поздрав, но не я носеше, разбира се. Кървава пепел. Чувстваше се гол без нея понякога.

— Джейм! — викна жената от тезгяха. — Не гледаш пак навъсено гостите, нали?

— Само тия дето го заслужават, Катана — провлече мъжът в отговор. — Сигурен съм, че тоя го заслужава.

— О, я стига — каза жената, Катана. Дойде, хвана Мат за ръкава на палтото и го повлече към тезгяха. Беше ниска, с тъмна коса и светла кожа. Не че беше много по-стара от него, но имаше нещо майчинско в осанката ѝ.

— Не му обръщай внимание. Просто не създавай главоболия и няма да бъде принуден да те намушка, убие или нещо помежду тия двете.

И бутна Мат на едно столче пред тезгяха. В гостилницата беше полутъмно, но цареше дружеска атмосфера. От едната страна играеха на зарове, от хубавия вид игра. От тази, в която хората се смеят и тупат добродушно приятелите си по гърба при загуба. Нямаше ги тук измъчените очи на мъже, залагащи последната си монета.

— Трябва ти ядене — заяви Катана. — Приличаш на човек, който не е ял като хората от седмица. Как си го изгуби това око?

— Бях охрана на един лорд в Муранди — отвърна Мат. — Загубих го в засада.

— Голяма лъжа изтърси. — Катана плесна пред него чиния, пълна с парчета свинско и сос. — И я каза, без окото да ти мигне. Почти ти повярвах. Джейм, искаш ли ядене?

— Трябва да пазя вратата! — извика биячът в отговор.

— Светлина, човече. Да не очакваш някой да я отнесе? Я идвай.

Джейм измърмори, но дойде и се настани на столчето до Мат. Катана сложи пред него халба ейл и той я вдигна към устните си, загледан напред.

— Наблюдавам те — измърмори на Мат.

Мат вече не беше сигурен дали това е подходящата гостилница за него, но и не беше сигурен дали ще се измъкне с главата си на раменете, ако не изяде храната, както му наредиха. Опита я. Беше доста добра. Жената се беше преместила, размахваше пръст и хокаше някакъв мъж на една от масите. Изглеждаше от оня сорт, дето ще нахокат дърво, че е израснало на неподходящото място.

„Тази жена не бива никога да се пуска да влезе в една стая с Нинив — помисли Мат. — Поне докато аз съм на по-малко от един вик разстояние.“

Катана се върна наперено при тезгяха. Носеше брачен нож на шията си, въпреки че Мат не зяпна натам повече от няколко секунди, женен мъж беше все пак. Полата ѝ беше загърната нагоре и защипана по обичая на ебударското простолудие. Докато приготвяше блюдото с храна за Джейм, Мат забеляза, че го поглежда обичливо, направи си някои изводи и попита:

— Двамата от дълго ли сте женени?

Джейм го изгледа.

— Не. Не съм бил дълго от тая страна на океана.

— Логично. — Мат отпи от ейла. Не беше зле, предвид колко ужасен бе вкусът на повечето неща напоследък. Беше само леко неприятен.

Катана отиде при играещите на зарове и настоя да ядат още, защото изглеждали пребледнели. Цяло чудо беше, че този тип, Джейм, не тежеше колкото два коня. Но пък Катана беше разговорлива, тъй че може би щеше да измъкне от нея информацията, която му трябваше.

— Като че ли няма толкова много дуели тука като някога — подхвърли й Мат, щом тя мина покрай него.

— Това е заради сеанчанското управление — каза Катана. — От новата императрица, дано да живее вечно. Не забрани напълно дуелите, и скапано добре, че не го направи. Ебударците няма да се разбунтуват за нещо толкова маловажно като да ги завладеят, но да им отнемеш дуелите... *тогава* ще видиш чудо. Все едно, дуелите сега трябва да се освидетелстват от служител на властта. Не можеш да се дуелираш, без да си отговорил на сто различни въпроса и да си платил такса. Това изцеди целия живец.

— Но пък е спасило живот — каза Джейм. — Хората пак могат да умират от ножове, ако са решили. Просто трябва да си оставят време да охладнеят и помислят.

— В дуелите няма мислене — рече Катана. — Но все пак е добре, че не трябва да се тревожа, че може да накълцат хубавичкото ти лице на улицата.

Джейм изсумтя и отпусна ръка на меча си. Дръжката, забеляза Мат едва сега, беше белязана с чапли — макар че не можеше да види дали и острието носи знака, или не. Преди Мат да е успял да зададе нов въпрос, Катана пак се отдалечи и се развика на някакви мъже, разлели ейл на масата си. Май не беше от тия, които ги свърташе за дълго на едно място.

— Как е времето на север? — попита го Джейм, все така загледан напред.

— Ужасно — отвърна Мат искрено. — Както навсякъде.

— Последната битка е, разправят — каза Джейм.

— Да, така е.

Джейм изсумтя.

— Ако е така, ще е лош момент да се меси човек в политиката, не мислиш ли?

— Адски вярно — отвърна Мат. — Хората трябва да спрат да играят игри и да погледнат към небето.

Джейм го изглежда.

— Истина е. Трябва да се вслушаш в това, което казваш.

„Светлина — помисли Мат. — Тоя сигурно мисли, че съм някакъв шпионин.“

— Изборът не е мой — отвърна му. — Понякога хората слушат само това, което искат да чуят.

Хапна още едно парче месо, чийто вкус беше точно толкова добър, колкото можеше да се очаква. Да яде човек храна напоследък беше все едно да танцува само с грозни момичета. Тази обаче беше между по-добрите от лошите, които бе имал нещастieto да яде в последно време.

— Един разумен човек би могъл просто да научи истината — каза Джейм.

— Трябва първо да намериш истината — отвърна Мат. — Потрудно е, отколкото мислят повечето хора.

Катана зад тях изсумтя:

— „Истината“ е нещо, което мъжете обсъждат в кръчми, когато са толкова пияни, че не си помнят имената. Това означава, че не си в добра компания. Не бих заложила много на нея, пътнице.

— Казвам се Мандевуин — каза Мат.

— Не се и съмнявам — каза Катана и го изглежда от глава до пети. — Казвал ли ти е някой, че трябва да носиш шапка? Много добре ще стои на липсващото ти око.

— Тъй ли? — отвърна сухо Мат. — Даваш съвети по мода, освен че храниш хората насила?

Тя го перна по тила с парцала за чистене.

— Яж си яденето.

— Виж, приятел — рече Джейм. — Знам какъв си и защо си тук. С тая фалшива превръзка на окото не можеш ме излъга. Имаш ножове за мятане затъкнати в ръкавите и още шест на колана, доколкото мога да броя. Никога не съм познавал едноок мъж, който да може да хвърли и зърно сух боб. Тя не е толкова лесна мишена, колкото си мислите вие, чужденците. Никога няма да можеш да влезеш в двореца, да не говорим, че ще минеш през охраната й. По-добре иди си намери някоя честна работа.

Мат се вторачи в него. Мислеше го за *убиец*? Пресегна се, смъкна превръзката и показа дупката, останала от изваденото му око.

Джейм малко се стъписа, а Мат попита тихо:

— Има ли убийци, дебнещи Тюон?

— Не споменавай името ѝ така — каза Катана и замахна да го перне отново с парцала.

Мат се пресегна, без да погледне назад, и докопа края на парцала. Задържа погледа на Джейм със здравото си око, без да мигне, и повтори невъзмутимо:

— Има ли убийци, дебнещи Тюон?

Джейм кимна.

— Най-вече чужденци, които не са наясно с нещата. Няколко минаха през гостилницата. Само един призна защо е тук. Погрижих се кръвта му да изтече в прашната земя на местата за дуелиране.

— Значи си приятел — каза Мат и стана. Бръкна в пътната си торба, извади шапката си и си я сложи. — Кой стои зад това? Кой ги е вкарал тук, кой дава награда за главата ѝ?

Катана огледа шапката му и кимна одобрително. После присви очи към лицето му.

— Не е каквото мислиш — отвърна Джейм. — Не наема най-добрите убийци. Чужденци са, тъй че целта не е да успеят.

— Не ме интересува какви са проклетите им цели — каза Мат. — Кой ги наема?

— Твърде важен е за тебе, за да...

— *Кой?* — настоя Мат.

— Генерал Лунал Галган — каза Джейм. — Командващ сеанчанските армии. Не мога да те разбера, приятел. Убиец ли си, или залавяш убийци?

— Никакъв проклет убиец не съм. — Мат дръпна ръба на шапката си над окото и надигна торбата. — Никога не убивам човек, освен ако той не настоява — и то да настоява с крясъци и толкова тупурдия, че става неучтиво да не изпълня молбата му. Ако те намушкам, приятел, ще знаеш, че това предстои, и ще знаеш защо. Обещавам ти го.

— Джейм — изсъска Катана. — Това е *той*.

— Сега пък какво? — попита Джейм, щом Мат се провря покрай него, вдигнал увития ашандарей на рамо.

— Онзи, когото търсят стражите! — каза Катана и погледна към Мат. — Светлина! На всеки войник в Ебу Дар е казано да търси лицето ти. Как успя да минеш през градските порти?

— С късмет — подхвърли Мат през рамо и излезе.

— Какво чакаш? — попита Моарейн.

Ранд се извърна към нея. Стояха в командната шатра на Лан в Шиенар. Миришеше на пушек от горящите поля, подпалени от войските на Лан и лорд Агелмар, докато се оттегляха от Клисурата.

Изгаряха земите, които бяха искали да защитят. Отчаяна тактика, но добра. От тактиката „всичко или нищо“, която Луз Терин и хората му се бяха поколебали да приложат, поне в началото. Беше им струвало скъпо тогава.

Пограничниците не проявяваха такова колебание.

— Защо сме тук? — настоя Моарейн и пристъпи към него. Девите му пазеха палатката отвътре. По-добре беше врагът да не разбере, че Ранд е тук. — Трябваше да си на Шайол Гул сега. Там е съдбата ти, Ранд ал-Тор. Не тези по-маловажни боеве.

— Мои приятели загиват тук.

— Мислех, че си надмогнал тези слабости.

— Състраданието не е слабост.

— Нима? А ако пощадиш враговете си от състрадание и им позволиш да те убият? Тогава какво, Ранд ал-Тор?

Той нямаше отговор.

— Не можеш да се излагаш на риск — каза Моарейн. — И независимо дали си съгласен, или не, че състраданието само по себе си може да е слабост, да действаш глупаво заради него определено е.

— Ще тръгна срещу Тъмния в подходящия момент — отвърна Ранд. — Но не преди това. Той трябва да мисли, че съм с армиите си, че изчаквам да спечеля повече терен, преди да ударя по него. Трябва да примамим командирите му да посветят силите си на юг, за да не бъдем притиснати на Шайол Гул, щом вляза там.

— Това ще е без значение — каза Моарейн. — Ти ще се изправиш срещу него и това ще е решителният момент. Всичко се върти около този момент, Преродени Драконе. Всички нишки в

Шарката са изтъкани около вашата среща и въртенето на Колелото те тегли към нея. Не отричай, че го чувстваш.

— Чувствам го.

— Тогава върви.

— Още не.

Тя си пое дълбоко дъх.

— Упорит, както винаги.

— И толкова по-добре — отвърна Ранд. — Тъкмо упоритостта ме доведе чак дотук. — Замълча, после бръкна в джоба си. Извади нещо бляскаво и сребристо... знак на Тар Валон. — Ето — каза и й го подаде. — Пазех го това.

Тя присви устни.

— Не може да е...

— Същият ли? Не е. Онзи отдавна е изгубен, опасявам се. Този си го носех като талисман, почти без да съзнавам какво правя.

Моарейн взе монетата и я завъртя между пръстите си. Все още я оглеждаше, когато Девите погледнаха нащрек към входа на палатката. След миг Лан вдигна платнището и влезе, с двама малкиери за охрана. Тримата можеше да са братя с тези мрачни изражения на коравите им лица.

Ранд пристъпи и сложи ръка на рамото на Лан. Мъжът не изглеждаше уморен — камък не може да изглежда уморен, — но изглеждаше *похабен*. Ранд разбираше това чувство.

Лан му кимна и извърна поглед към Моарейн.

— Двамата да не сте спорили?

Моарейн прибра знака и лицето й стана безизразно. Ранд не знаеше какво да мисли за отношенията между двамата след нейното завръщане. Бяха вежливи, но имаше взаимно отчуждение, което не беше очаквал.

— Трябва да слушаш Моарейн — каза Лан на Ранд. — Подготвяла се е за това, което става, повече време, отколкото ти си живял. Позволи й да те наставлява.

— Тя иска да напусна това бойно поле — отвърна Ранд. — И да тръгна веднага за Шайол Гул, вместо да се опитам да надвия онези преливащи, за да можеш да си върнеш Клисурата.

Лан се поколеба.

— Тогава може би трябва да направиш каквото тя...

— Не — прекъсна го Ранд. — Положението ти тук е бедствено. Мога да направя нещо, така че ще го направя. Ако не можем да спрем онези Властелини на ужаса, ще трябва да отстъпваш чак до Тар Валон.

— Чух за онова, което си направил в Марадон — каза Лан. — Не бих отказал едно чудо тук, ако е решило да ни споходи.

— Марадон беше грешка — отсече Моарейн. — Не можеш да си позволиш да се излагаш на риск, Ранд.

— Не мога да си позволя и да не го направя. Няма просто да си седя отзад и да позволя хора да загиват! Не и след като мога да ги защита.

— Пограничните нямат нужда от закрила — каза Лан.

— Няма — отвърна Ранд, — но никога не съм познавал някой, който би отказал меч, ако му е предложен в миг на нужда.

Лан го погледна в очите, кимна и каза:

— Направи каквото можеш.

Ранд кимна на двете Деви и те също му кимнаха.

— Овчарю — каза Лан.

Ранд повдигна вежда.

Лан му отдаде чест с юмрук на гърдите и сведе глава.

Ранд му кимна в отговор.

— Има нещо за тебе на пода ей там, Дай Шан.

Лан се намръщи и отиде до купчината одеяла. Нямаше маси в тази палатка. Коленичи и вдигна бляскава сребриста корона — тънка, но здрава.

— Короната на Малкиер — прошепна той. — Беше изгубена!

— Ковачите ми направиха каквото можах по стари рисунки — каза Ранд.

— Другата е за Нинив. Мисля, че ще ѝ отива. Винаги си бил крал, приятелю. Елейн ме научи да управлявам, но ти... ти ме научи на мъжество. Благодаря ти. — Обърна се към Моарейн. — Поддържай разчистено пространство за връщането ми.

Сграбчи Единствената сила и отвори портал. Остави Лан коленичил, с короната в ръце, и прекрачи след Девите си на черно поле. Изгорели стръкове хрущяха под ботушите му и струи дим се виеха във въздуха.

Девите мигновено потърсиха укритие в малка падина сред полето, присвити върху почернялата земя и готови да понесат бурята.

Защото *щеше* да има буря. Тролоци се трупаха в огромна маса пред Ранд, пъплеха по земята и през отломките от селски къщи. Река Мора шуртеше наблизно.

Това бе първата култивирана земя на юг от Тарвинската клисура. Силите на Лан я бяха изгорили, преди да се подготвят за отстъпление по течението на реката пред настъпващите тролоци.

Десетки хиляди зверове имаше тук. Навярно стотици дори. Ранд вдигна юмруци и вдиша дълбоко. В кесията на колана си носеше позната вещ — малкия дебел мъж с меч, ангреала, който наскоро бе намерил на Думайски кладенци. Беше се върнал там за последен оглед и го беше намерил заровен в калта. Беше се оказал полезен в Марадон. Никой не знаеше, че го има. Това беше важно.

Но в това, което *щеше* да направи тук, имаше нещо много повече от илюзии. Тролоците закрепяха, щом ветровете заплющяха около него. Това не беше от преливане, още не.

Беше Ранд. Присъствието му тук. Изправен срещу *него*.

Моретата кипват, когато различните течения се сблъскат едно с друго. Ветровете стават могъщи, щом горещ въздух се смеси с хладен. А там, където Светлината се опълчеше на Сянката... вдигаха се бури. Ранд извика и остави естеството си да раздвижи бурята. Шарката се нуждаеше от изравняване. Нуждаеше се от равновесие.

Нуждаеше се от Дракона.

Ветровете се усилиха, мълния раздра въздуха, черна прах и изгорели стръкове излетяха нагоре и закръжиха във вихрушка. Ранд най-сетне преля, докато мърдраалите тласкаха тролоците в атака. Зверовете връхлетяха срещу вятъра и Ранд насочи мълнията.

Беше много по-лесно да *насочи*, отколкото да *контролира*. След като вече имаше буря, не беше нужно да насилва мълнията — трябваше само да я приласкае.

Удари поразиха първите тролокски юмруци, стотици святкащи мълнии в бърза последователност. Лютата миризма на изгоряла плът закръжи в урагана с овъглените стръкове жито. Ранд изрева, докато тролоците продължаваха да прииждат. Порти на смърт изригнаха около него, портали, които свистяха по земната твърд и помитаха тролоците. Твари на Сянката не можеха да преживеят Пътуването.

Бурните ветрове около Ранд се усилиха, щом удари по тролоците, напирани да го достигнат. Тъмния мислеше, че властва

тук? Щеше да види, че тази земя вече си има крал! Щеше да види, че битката няма да...

Щит се опита да го откъсне от Извора. Ранд се изсмя, завъртя се, опита се да засече източника на щита.

— Таим! — изрева той, макар че бурята плени вика му и го заглуши. — Надявах се да дойдеш!

Това беше битката, за която Луз Терин непрестанно бе настоявал, битка, която Ранд не беше дръзвал да започне. Не и до този момент, не и докато не бе имал контрол. Сбра силата си, но тогава нов щит удари по него, после още един, и още.

Ранд притегли още от Единствената сила, почти всичко, което можеше да извлече през статуетката на дебелия мъж. Щитовете продължаваха да жият към него като хапливи мухи. Никой не бе достатъчно силен, за да го откъсне от Извора, но бяха десетки.

Обузда се. Потърси мир, мира на унищожението. Беше живот, но също тъй беше и смърт. Беше възплъщението на самата земя.

Удари мълниеносно и унищожи Властелин на ужаса, скрит в отломките на една изгоряла сграда. Извлече огън, насочи го натам и го изпепели.

Не можеше да види сплитовете на жените в далечината... можеше само да усети щитовете им.

Твърде слаби. Всеки щит беше твърде слаб, но все пак атаките им го бяха притеснили. Бяха дошли твърде бързо, поне три дузини Властелини на ужаса, и всеки от тях се опитваше да го откъсне от Извора. Това беше опасно — бяха очаквали появата му. Точно затова бяха ударили толкова здраво Лан с преливащи. За да привлекат Ранд да се покаже.

Той отбиваше атаките им. Нито една от тях не застрашаваше наистина да го заслони. Поотделно не можеха да откъснат някой, поел в себе си толкова много сайдин. Трябваше да са...

Разбра го точно преди да се случи. Тези атаки бяха прикритие, маневра. Предстоящата щеше да бъде направена от кръг от мъже и жени. Мъж щеше да води кръга.

„Там!“ Щит се заби срещу него, но Ранд вече беше успял да се подготви. Преля Дух в бурята, запреде инстинктивно от спомените на Луз Терин и отблъсна щита. Запокити го настрани, но не можа да го унищожи.

Светлина! Това трябваше да е пълен кръг. Ранд изпъшка, щом щитът се хлъзна по-близо към него. Остави вибриращо очертание в небето, неподвижно въпреки бурята. Ранд му се възпротиви с вълна от Дух и Въздух и го задържа назад като нож, надвиснал над гърлото му.

Изгуби власт над бурята.

Затрещяха мълнии. Другите преливащи запредоха да подсилят бурята — не се опитаха да я овладеят, не им беше нужно. Това, че беше необузdana, им служеше, защото всеки миг тя щеше да порази Ранд.

Той изрева отново, по-силно, изпълнен с още по-голяма решимост. „Ще те надвия, Таим! Най-сетне ще направя това, което трябваше да направя преди месеци!“

Но не позволи на гнева и на дивата ярост да го тласнат към сблъсък. Не можеше да си го позволи. Беше се научил.

Това не беше мястото. Не можеше да се бие тук. Направеше ли го, щеше да загуби.

Натисна с приток на сила, изтласка назад щита на Таим, после в миг на затишие запреде портал. Девите му преминаха мигновено, а той присви глава срещу вятъра и ги последва.

Скочи в палатката на Лан. Моарейн бе изпълнила молбата му и бе разчистила пространство за него. Затвори портала и ветровете се умириха, шумът заглъхна.

Беше се задъхал. По скулите му се стичаше пот. Тук, отново сред армията на Лан, бурята бе далечна, макар все още да чуваше грохота ѝ и палатката да тръпнеше от поривите на вятъра.

Едва устоя да не се смъкне на колене. Задиша дълбоко, с усилие умири разтуптяното си сърце и придаде спокойствие на лицето си. Беше искал да се бие, не да бяга! Можеше да надвие Таим!

И с това щеше да се изтощи толкова, че Тъмния щеше да го унищожи с лекота.

Вдигна очи към спокойното, мъдро лице на Моарейн.

— Капан ли беше? — попита тя.

— Не точно — отвърна Ранд. — По-скоро бойно поле, добре подготвено със стражи. Знаят какво направих в Марадон. Имат екипи от Властелини на ужаса, чакащи да Отпътуват където съм засечен и да ме атакуват.

— Видя ли грешката в тази атака? — попита тя.

— Грешка... не. Неизбежност — да.

Не можеше да води тази война лично. Не и този път.
Трябваше да намери друг начин да защити хората си.

ГЛАВА 12

КЪСЧЕ МИГ

Биргит се втурна през леса, придружена от трийсет айилци. Вдигаха шум — не можеха да го избегнат, — но айилците все пак бяха много по-безшумни от всички други бойци. Прескачаха паднали дънери, заобикаляха ги ловко или намираха камъни, на които да стъпят. Снишаваха се под надвиснали клони, извъртаха се и продължаваха напред.

— Тук — каза тя приглушено, след като заобиколиха скалистия хълм. За щастие пещерата все още си беше тук, обрасла с диви лози, и малкото поточе все още течеше през нея. Айилците се шмугнаха вътре и водата заличи всякаква миризма от преминаването им.

Двама от мъжете продължиха надолу по дивечовата пътека. Вече се движеха по-шумно, всяка клонка изпращяваше под стъпките им. Биргит остана с тези, които се скриха в пещерата. Вътре беше тъмно и миришеше на плесен и пръст.

Беше ли се крила в тази пещера преди столетия, когато бе живяла в тези гори като разбойничка? Не знаеше. Рядко си спомняше нещо от предишните си животи, понякога бяха само мимолетни спомени от промеждутъчните години в Света на сънищата, преди да бъде върната свръхестествено на този свят от Могедиен.

Призля й, щом си помисли за това. Това, че се беше преродила, свежа и нова — това добре. Но да й изтръгнат спомените, самото усещане за себе си? Ако изгубеше спомените си за времето, преживяно в Света на сънищата, щеше ли и Гайдал да забрави всичко? Щеше ли да забрави себе си?

Стисна зъби. „Последната битка е, глупачко. На кого му пука за онова?“

Но й пукаше. Един въпрос бе започнал да я гложди. Ами ако с изхвърлянето й от Света на сънищата се беше откъснала от Рога? Не знаеше дали това е възможно. Вече не помнеше достатъчно, за да каже.

Но ако беше откъсната, щеше да загуби Гайдал завинаги.

Отвън хрущяха листа, пращяха сухи клонки. Шумът беше толкова силен, че бе готова да се закълне, че хиляда войници минават покрай пещерата... макар да знаеше, че юрукът тролоци е само петдесет звяра. Все пак петдесет надвишаваха хората ѝ. Не се притесняваше. Макар да се оплакваше на Елейн, че не разбира много от военно дело, това криене в гора с добре обучени спътници... беше го правила преди. Десетки пъти. Може би стотици, макар спомените ѝ да бяха толкова смътни, че не можеше да каже със сигурност.

Когато почти всички тролоци подминаха, тя и айилците ѝ изскочиха от укритието си. Чудовищата бяха поели надолу по лъжливата диря, оставена от двамата айилци, и Биргит ги нападна в гръб. Свалиха доста със стрели, преди останалите да реагират.

Тролоците не умираха лесно. Често трябваша по две-три стрели, за да ги повалиш. Е, това ставаше само когато не улучиш очите или гърлото. Тя никога не пропускаше. Чудовище след чудовище рухваха на земята от стрелите ѝ. Тролоците бяха започнали да се спускат надолу от пещерата, което означаваше, че всеки убит от нея или айилците ставаше поредния труп, през който другите трябваша да се изкатерят, за да я достигнат.

Петдесет станаха трийсет само за секунди. Когато тези трийсет се втурнаха нагоре, айилците вдигнаха копията си и влязоха в близък бой с тях, а Биргит и другите слязоха няколко стъпки надолу и удариха тролоците във фланг.

Двайсет станаха десет, които се опитаха да побегнат. Макар околността да беше гъсто обрасла, лесно се различаваха... трябваша да се поразяват в краката или в тила, за да паднат и след това копията да ги довършат.

Десетима айилци се погрижиха за тролоците — забиха копията си в гърлата им, за да са сигурни, че са мъртви. Другите събраха стрелите. Биргит даде знак на Ничил и Лудин и те тръгнаха с нея да обхождат района.

Стъпките ѝ бяха познати, тези гори ѝ бяха познати. Не просто заради миналите ѝ животи, които вече не можеше да си спомни. През столетията, преживени в Света на сънищата, двамата с Гайдал бяха прекарвали много години в тези гори. Помнеше как я беше галил по лицето. По шията.

„Не мога да изгубя това — помисли Биргит в паника. — Светлина, не мога. Моля те...“ Едва надви паниката си. Не знаеше какво става с нея. Спомни си нещо, някакъв смътен спор за... за какво? Беше го изгубила. Хората не можеше да бъдат откъснати от Рога, нали? Ястребовото крило можеше да знае. Трябваше да го попита. А ако вече го бе направила?

„Да ме изгори дано!“

Някакво движение в леса я накара да замръзне. Присви се до една скала и вдигна лъка. Наблизо изпукаха храсти. Ничил и Лудин бяха изчезнали при първия звук. Светлина, бяха много добри. Отне й миг, докато успее да види къде са.

Вдигна пръст и посочи себе си, а след това напред. Щеше да разузнае, а те — да я прикриват.

Тръгна безшумно. Щеше да покаже на тези айилци, че не само те могат да се движат незабележимо. А и тези гори бяха *нейни*. Нямаше да се излага пред някаква шайка пустинници.

Движеше се крадешком, като избягваше шубраците и сухите тръни. Земята миришеше на застояло, както не трябваше да мирише никоя гора, а над това се носеше вонята на смърт и на гнило. Подмина няколко паднали тролоци. Кръвта им беше почерняла. Бяха мъртви поне от няколко дни.

Елейн беше заповядала на войските си да прибират загиналите. Хиляди и хиляди тролоци се движеха из тези гори като пълзящи гадина. Елейн искаше да намират само своите мъртви, с надеждата, че това ще им вдъхва страх.

Биргит продължи към звуците и скоро видя тъмни сенки. Тролоци. Душеха въздуха.

Съществата продължаваха да прииждат през горите. Бяха принудени да отбягват пътищата, където ги покосяваха драконите. Планът на Елейн изискваше екипи като този, който водеше Биргит, да откъсват тролоците, да ги примамват навътре в леса и да ги унищожават.

Тази орда, за жалост, беше твърде голяма, за да могат бойците ѝ да се справят с нея. Биргит отстъпи, махна на айилците да я последват и поеха безшумно назад към лагера.

Тази нощ, след провала си с армията на Лан, Ранд избяга в сънищата си.

Подиря своята тиха и самотна долчинка и се озова сред разцъфнали диви череша, въздухът бе наситен с уханието им. Дърветата сякаш пламтяха, обсипани с прелестни розови и бели цветчета.

Носеше прости дрехи от Две реки. След толкова месеци в кралски одежди в ярки цветове се почувства наистина удобно с широките вълнени панталони и меката ленена риза. Носеше си и старите ботуши. Прилягаха му така, както никакви нови ботуши не можеха, колкото и добре да са направени.

Вече не му беше позволено да носи стари ботуши. При най-малката следа от протриване все се намираше някой слуга да ги изхвърли.

Ранд се огледа. В ръката му се появи тояга и той тръгна нагоре към планините.

Това място вече не съществуваше в реалния свят. Беше го сътворил от спомен и желание, смесвайки някак усещането за познато с любопитство пред неизвестното. Миришеше свежо, на шума и мъзга. Животинки шумоляха из храстите. Крясък на ястреб долетя някъде отвисоко.

Луз Терин беше знаел как да сътворява късчета сън като това. Повечето Айез Седай от онази епоха бяха използвали Тел-айеран-риод по един или друг начин. И най-вече — как да си отрежат късче сън за себе си, прибежище в собствения си ум, над което да имат повече власт, отколкото над обикновените сънища. Как да влизат в късче като това, докато медитират, да дават някак отдых на тялото си, истински като при сън.

Луз Терин беше знаел тези неща, но и повече. Как да проникне в нечий ум, ако са влезли в неговото късче сън. Как да разбере дали други са нахлули в сънищата му. Как да разтвори сънищата си за други. Като пътешественик, който си носи всичко полезно в пътната си торба.

Луз Терин рядко беше използвал тези инструменти. Струпал ги беше на една задна лавица в ума си, да събират прах. Щяха ли нещата да са тръгнали различно, ако беше отделял време, всяка нощ, да

поскита из някоя мирна долина като тази? Ранд не знаеше. А и честно казано, тази долина вече не беше безопасна.

Мина покрай дълбока пещера отляво. Не я беше слагал там. Пореден опит на Моридин да го привлече? Подмина я, без да надникне вътре.

Гората не изглеждаше толкова жива, както допреди няколко мига. Ранд продължи напред, като се мъчеше да наложи волята си над земята наоколо. Не се беше упражнявал достатъчно в това, за жалост, тъй че гората скоро посивя и посърна.

Пещерата се появи пак. Ранд спря пред нея. Лъхна го студен влажен въздух, миришещ на плесен. Той захвърли тоягата и пристъпи в пещерата. Щом влезе, изпреде кълбо от синкавобяла светлина и го остави да се рее във въздуха до главата му. Сиянието заигра по мокрия камък.

Някъде дълбоко от пещерата отекна запъхтяно дишане. След това — уплашено ахване. И... плясък. Ранд тръгна напред, макар вече да се беше досетил какво е това. Всъщност от доста време се чудеше дали тя ще опита отново.

Озова се пред малка зала, може би десет крачки на ширина, в края на тунела, където камъкът хлътваше в басейн с бистра вода, съвършено кръгъл. Сините дълбини сякаш продължаваха надолу безкрайно.

Жена в бяла рокля се мъчеше да се задържи на повърхността в центъра му. Роклята ѝ се къдреше във водата в кръг. Лицето ѝ косата ѝ бяха мокри. Тя изпъшка, потъна и замаха с ръце в кристалночистата вода.

След миг отново изплува задъхана.

— Здравей, Миерин — каза тихо Ранд. Ръката му се стегна в юмрук. *Нямаше* да скочи във водата, за да я спаси. Това беше късче сън. Този вир можеше наистина да е вода, по по-вероятно бе да е нещо друго.

Появата му сякаш я насърчи, плясъците ѝ станаха по-енергични и тя успя да се задържи на повърхността.

— Луз Терин — каза тя и избърса лицето си с длан, задъхана.

Светлина! Къде беше покоят му? Отново се чувстваше като дете, като момчето, което си мислеше, че Бейрлон е най-големият град на

света. Да, лицето ѝ беше друго, но лицата вече не значеха много за него. Беше същата личност.

От всички Отстъпници само Ланфеар бе избрала новото си име.

Помнеше. *Помнеше*. Бляскавите празненства, ръката ѝ, отпусната върху неговата. Смеха ѝ, надмогващ музиката. Нощите им. Не беше искал да си спомня как се люби с друга жена, особено една от Отстъпниците, но не можеше да избира от онова, което бе в ума му.

Онези спомени се смесиха с неговите, когато я бе пожелал като лейди Селийн. Глупава младежка страст. Вече не изпитваше тези неща, но спомените бяха останали.

— Можеш да ме освободиш, Луз Терин — каза Ланфеар. — Той ме плени. Трябва ли да те моля? Той ме плени!

— Ти се вриче на Сянката, Миерин — каза Ранд. — Това заслужаваш. Жал ли очакваш от мен?

Нещо тъмно се пресегна нагоре, уви се около краката ѝ и я задърпа в бездната. Въпреки думите си Ранд неволно пристъпи напред и насмалко да скочи в бездънния вир.

Спря. Най-после отново се почувства цял, след дълга борба. Това му даде сила, но във вътрешния му покой имаше слабост — слабостта, от която винаги се беше страхувал. Слабостта, която Моарейн с основание бе забелязала в него. Слабостта на състраданието.

Имаше нужда от него. Както шлем има нужда от отвор, през който да виждаш. И с двете можеше да се злоупотреби. Призна си, че е вярно.

Ланфеар изплува отново на повърхността, задъхана и безпомощна.

— Трябва ли да те моля? — повтори.

— Не мисля, че си способна да молиш.

Тя изпърха с клепки и прошепна:

— Моля те...

Стомахът му се стегна на възел. Та нали той се беше борил в мрака в търсене на Светлината. Беше си дал втори шанс. Не трябваше ли да го даде и на друг?

Светлина! Потръпна, като си спомни какво бе изпитал в мига, в който сграбчи Вярната сила. Онази неистова болка и онази възбуда, онази мощ и онзи ужас. Ланфеар се беше отдала на Тъмния. Но в известен смисъл той също го бе направил.

Взря се в очите ѝ, потърси в тях и ги *позна*. И поклати глава.

— По-добра си станала в този вид заблуда, Миерин. Но не достатъчно добра.

Лицето ѝ помръкна. След миг бездънният вир изчезна и се смени с каменен под. Ланфеар седеше на пода, облечена в сребристобяла рокля. С ново лице, ала все пак същата.

— Е, значи *все пак* се върна — каза тя. Не изглеждаше особено доволна. — Какво пък, вече няма да съм принудена да се разправам с просто селянче. Малка, но все пак утеха.

Ранд изсумтя и пристъпи в залата. Тя *все пак* беше затворена — долови затъмняване около нея, като купол от сянка, и се задържа извън него. Езерото обаче, и давенето, бяха чисто театралничене. Беше горделива, но това не ѝ пречеше да си придаде външна слабост, когато ситуацията го изискваше. Ако бе могъл да поеме спомените на Луз Терин по-рано, Ранд изобщо нямаше да бъде изигран толкова лесно от нея в Пустошта.

— Тогава ще се обърна към теб не като девица, нуждаеща се от герой — каза Ланфеар и го проследи с очи, докато обикаляше около затвора ѝ, — а като равна, търсеща убежище.

— Равна? — Ранд се засмя. — Кога изобщо си смятала *някого* за равен на теб, Миерин?

— Не те ли натъжава моят плен?

— Огорчава ме — отвърна Ранд. — Но не повече, отколкото ме огорчи, когато се закле на Сянката. Бях там. Ти не ме видя, защото не исках да бъда видян, но наблюдавах. Светлина, Миерин, ти се закле да ме *убиеш*.

— Мислех ли го сериозно? — попита тя и го погледна в очите.

Беше ли?... Не, не го беше мислила сериозно. Не и тогава. Ланфеар не убиваше хора, за които смяташе, че ще са ѝ полезни. А него винаги го беше смятала за полезен.

— Бяхме толкова близки, помниш ли? — каза тя. — Ти беше моят...

— Бях твое украшение! — сръза я Ранд и вдиша дълбоко, за да се успокои. Светлина, колко трудно беше край нея. — Миналото е приключило. Изобщо не ме интересува и с радост бих ти дал втори шанс при Светлината. За съжаление те *познавам*. Ти просто го правиш пак. Играеш с всички ни, включително и с Тъмния. Изобщо не те

интересува Светлината. Интересува те само властта, Миерин. Сериозно ли искаш да повярвам, че си се променила?

— Не ме познаваш толкова добре, колкото си мислиш. — Очите й го проследиха, докато обикаляше затвора й. — Никога не си ме познавал.

— Тогава ми го докажи. — Ранд спря. — Покажи ми ума си, Миерин. Разтвори го пред мен напълно. Дай ми власт над теб тук, в това място на овладени сънища. Ако намеренията ти са чисти, ще те освободя.

— Това, което искаш, е забранено.

Ранд се изсмя.

— Кога изобщо те е спирало *забраненото*?

Тя сякаш се замисли. Май наистина беше притеснена от затвора си. Някога щеше да се е изсмяла на такова предложение. След като това уж беше място, където той имаше пълна власт, ако му позволише, той щеше да я оголи, да вкопае в ума й.

— Аз... — Ланфеар млъкна.

Той пристъпи напред, до самия ръб на затвора й. Трепетът в гласа й... сякаш бе истински. Първото искрено чувство от нея.

„Светлина — помисли той и се взря в очите й. — Наистина ли ще го направи?“

— Не мога — каза тя. — Не мога — повтори по-тихо.

Ранд въздъхна. Усети, че ръката му трепери. Толкова близо. Толкова близо до Светлината — и нищо! Обзе го гняв, дори повече отпреди. Винаги го правеше! Кокетираше с това, което бе правилно, но винаги избираше своя път.

— Приключих с теб, Миерин — каза Ранд. Обърна се и закричи към изхода.

— Не ме разбираш! — извика тя след него. — *Никога* не си ме разбирал! *Ти* би ли се оголил така пред някого? Не мога да го направя. Твърде много шамари съм получавала от тези, на които е трябвало да вярвам. Предавана съм била от тези, които трябваше да са ме обичали.

— Мен ли виниш за това? — Ранд се обърна рязко.

Тя седеше и го гледаше, властна, сякаш затворът й е трон.

— Наистина го помниш така, нали? — каза Ранд. — Мислиш, че съм ти изменил заради нея?

— Ти каза, че ме обичаш.

— Никога не съм казвал това. *Никога*. Не бих могъл. Не знаех какво е любов. Столетия живот, а така и не я бях открил, докато не срещнах нея. — Поколеба се, след това продължи, толкова тихо, че гласът му дори не отекваше в малката пещера. — Ти никога не си я чувствала истински, нали? Разбира се. Кого би могла да обичаш? Сърцето вече е спечелено, от властта, която толкова силно желаш. Не ти е останало никакво място.

И Ранд даде воля на чувствата си.

Отприщи ги, както Луз Терин никога не бе могъл да направи. Дори след като бе открил Илиена, дори след като бе разбрал как Ланфеар го беше използвала, се беше придържал към омразата и презрението. „Очакваш от мен да те съжаля?“ — беше я попитал Ранд.

Сега изпитваше точно това. Жал към една жена, която никога не бе познавала любовта, жена, която никога нямаше да си позволи да го разбере. Жал към жена, която не можеше да избере страна, различна от собствената ѝ.

— Аз... — промълви тя.

Ранд вдигна ръка, а след това се разтвори пред нея. Намеренията му, умът му, същността му — появиха се като въртоп от цветове, чувства и сила около него.

Тя отвори широко очи, щом вихърът заигра пред нея. Ранд не можеше да скрие нищо. Видя мотивите му, страстите му, желанията му за човечеството. Тя видя намеренията му. Да отиде в Шайол Гул, да убие Тъмния. Да остави след себе си по-добър свят, отколкото последния път.

Той не се страхуваше да разкрие тези неща. Беше докоснал Вярната сила, тъй че Тъмния познаваше сърцето му. Никакви изненади нямаше тук, поне *нищо*, което можеше да е изненада.

Ланфеар все пак беше изумена. Зяпна, като видя истината — истината, че дълбоко вътре не Луз Терин е сърцевината на Ранд. Беше овчарчето, отгледано от Трам. Животите му се превъртяха в няколко мига, спомени и чувства бяха изложени на показ.

Накрая ѝ показва любовта си към Илиена — като бляскав кристал, поставен на рафт, за да буди възхита. След това — любовта си към Мин, Авиенда, Елейн. Като лумнал огън, топлещ, утешаващ, страстен.

Нямаше любов към Ланфеар в това, което разкри. Дори трошица. Потушил беше и ненавистта на Луз Терин към нея. Тъй че за него тя

наистина вече не беше нищо.

Тя ахна.

Сиянието около Ранд помръкна.

— Съжалявам — каза той. — Но това е истината. Приключил съм с теб, Миерин. Пази се в предстоящата буря. Ако спечеля тази битка, вече няма да имаш причина да се боиш за душата си. Няма да е останал никой, който да те изтезава.

Обърна ѝ отново гръб и излезе от пещерата.

Вечерта в Бремския лес дойде с миризмата на тлеещи огньове и с тихото пъшкане на мъже, отпуснати край тях в неспокоен сън. И със студ, непривичен за летния въздух.

Перин вървеше през лагера. Боят беше тежък в тези гори. Хората му избиваха тролоците, но, Светлина, Тварите на Сянката сякаш извираха отвсякъде.

След като се увери, че хората му са нахранени, че часовете са на постовете си и че всички знаят какво да правят, ако бъдат събудени през нощта от атака на Твари на Сянката, той тръгна към айилците. По-точно при Мъдрите. Почти всички държаха да тръгнат с Ранд към Шайол Гул — засега чакаха заповедта му, — но няколко бяха останали с Перин, сред тях и Едара.

Едара и другите Мъдри не се подчиняваха на заповедите му. И все пак, като Гаул, оставаха с него, когато сънародниците им тръгваха другаде. Перин не ги беше питал защо. Всъщност не го интересуваше. Това, че бяха тук, беше полезно и той беше благодарен.

Едара седеше до един огън, грижливо обграден с камъни, за да не се измъкне някоя заблудена искра. Както бяха сухи тези гори, можеха да пламнат по-лесно от плевник, пълен със сено ланска коситба.

Перин седна до Едара и тя го погледна. Изглеждаше млада, но миришеше на търпение, любопитство и сдържаност. На мъдрост. Не попита защо е дошъл при нея. Изчака го да заговори.

— Ти сънебродница ли си? — попита Перин. Знаеше много добре, че това не е въпрос, който може да зададе мъж, да не говорим за чужденец. Изненада се, когато тя отговори:

— Не.

— Разбираш ли от сънебродство?

— Доста.

— Искам да знам има ли начин да вляза в Света на сънищата телом. Не просто в сънищата си, а с истинското си тяло. Чувала ли си за такова нещо?

Тя вдиша рязко.

— Не мисли за това, Перин Айбара. Зло е.

Перин се намръщи. Силата във вълчия сън беше нещо деликатно. Колкото по-навътре влизаше в съня — колкото по-плътно *беше* в него, — толкова по-лесно му беше да променя нещата там, да преправя онзи свят.

Беше рисковано обаче. Ако влезеше твърде силно в съня, рискуваше да се откъсне от спящото си тяло в реалния свят.

Това явно не притесняваше Убиеца. Убиеца беше силен там, много силен. Беше там телом. Перин все повече се убеждаваше в това.

„Борбата ни няма да свърши, докато ти не станеш плячката, Убиецо — помисли Перин. — Коляч на вълци. *Ще те довърша.*“

— В много отношения все още си дете — каза Едара и го погледна. — Въпреки всичката чест, която спечели. — Той вече беше привикнал — макар и да не му харесваше — жени, които не изглеждаха по-възрастни от него с повече от година-две, да му говорят така. — Никоя сънебродница няма да те научи на това. То е зло.

— Защо е зло?

— Влизането в Света на сънищата в плът ти струва част от онова, което те прави човек. Нещо повече: ако умреш, докато си там — и си там в плът, — може да умреш завинаги. Никакво прераждане повече, Перин Айбара. Нишката ти в Шарката може да свърши завинаги и да се самоунищожиш.

— Слугите на Сянката го правят, Едара — каза Перин. — Поемат рискове, за да господстват. Ние трябва да поемем същите рискове, за да ги спрем.

Едара поклати глава.

— Не отрязвай крака си от страх, че може да го ухапе змия, Перин Айбара. Не прави ужасна грешка, защото те е страх от нещо, което изглежда по-лошо. Само това ще ти кажа.

ГЛАВА 13

КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ НАПРАВИ

Егвийн препусна към хълмовете, където скоро щяха да влязат в схватка с настъпващия враг. Водеше над сто Айез Седай, много от които от Зелената Аджа. Промените в тактиката на Брин бяха бързи и ефективни. Той разполагаше с нещо по-добро от стрелци за спиране на атака, с нещо по-унищожително от тежка конница за пълен разгром.

Време беше да го използва.

Други две по-малки сили Айез Седай тръгваха към фланговете на армията. Тези хълмове можеше да са били тучни и зелени някога. Сега бяха жълти и кафяви, сякаш изгорени.

Егвийн се помъчи да види предимствата. Поне щяха да имат здрава опора под краката си и макар небето да се раздираше от периодични мълнии, не изглеждаше вероятно да завали.

Вълната настъпващи тролоци се простираше сякаш безкрайно в двете посоки. Колкото и огромна да беше армията на Егвийн, изведнъж ѝ се стори нищожна. За щастие имаше едно предимство: тролокската армия беше тласкана от нужда да продължава да се движи напред. Войските им се разпадаха, ако не настъпваха непрекъснато. Щяха да започнат раздори. Щеше да им се изчерпа храната.

Армията на Егвийн беше преграда на пътя им. И стръв. Тварите на Сянката не можеха да оставят такава сила неунищожена, тъй че Егвийн щеше да ги привлече в посока, предначертана от нея.

Айез Седай стигнаха до бойния фронт. Брин беше разделил войските си на големи подвижни ударни единици, които да поразяват тролоците там, където те покажат уязвимост.

Нападателят строй на силите на Брин като че ли смути тролоците. Така поне разгада Егвийн разбъркването в редиците им, механичното движение, усилващия се шум. На тролоците рядко им се налагаше да се тревожат, че са в отбрана. Тролоците атакуваха, хората се отбраняваха. Хората се тревожат. Хората бяха храна.

Егвийн излезе на билото на нисък хълм, с изглед към равнината в Кандор, където се бяха струпали тролокските пълчища, с Айез Седай строени в дълга редица от двете ѝ страни. Зад тях бойците изглеждаха притеснени. Знаеха, че тя и другите са Айез Седай, а никой мъж не се чувстваше удобно в близост до Айез Седай.

Егвийн посегна и издърпа нещо дълго, бяло и тънко от кожения калъф на колана си. Набраздена с жлеbove пръчка, ша-ангреала на Вора. Легна удобно в дланта ѝ. Макар да беше използвала този ша-ангреал само веднъж, имаше чувството, че му принадлежи, както и той на нея. В битката срещу сеанчанците това бе оръжието ѝ. За първи път бе разбрала защо един войник може да се чувства свързан с меча си.

Сиянието на Силата затрептя около жените в редицата като низ разпалени светилници. Егвийн прегърна Извора и усети как Единствената сила се изля в нея като водопад и я изпълни. Светът стана по-сладък, миризмите се усилиха.

В прегръдката на сайдар успя да види оттенъци на цвят, които Сянката искаше да скрие от тях. Тревата не беше съвсем мъртва. Имаше тънки жилки зелено сред нея — там където тревата се беше вкопчила в живота. Имаше полевки под нея. Можеше ясно да различи шумоленето им в земята. Хранеха се с изсъхващи корени, вкопчени в живота.

Усмихна се широко и притегли Единствената сила през набраздената пръчка. Сред този порой се озова над море от мощ и енергия, понесена на самотен кораб и прегърнала вятъра. Тролоците най-сетне се раздвижиха. Зареваха, огромна вълна от оръжия, зъби, воня и очи, които бяха твърде човешки. Мърдраалите сигурно бяха видели Айез Седай на предната линия и мислеха да нападнат и унищожат преливащите хора.

Другите жени зачакаха сигнала на Егвийн. Не бяха в кръг — един кръг бе най-подходящ за съсредоточен, прецизен поток на Единствената сила. Не това беше целта днес. Целта днес беше просто да унищожат.

Щом тролоците изпълниха до средата на хълмовете, Егвийн започна атаката си. Винаги беше необичайно силна в Земя, тъй че поведе с най-простия и унищожителен сплит. Отпрати нишки Земя в терена под тролоците в дълга линия, след това го надигна. С помощта

на ша-ангреала на Вора беше толкова лесно — все едно да хвърлиш шепа камъчета във въздуха.

При този знак всички жени заоформяха сплитове. Въздухът затрептя от бляскави нишки. Чисти потоци огън, надигаща се земя и вятър, който да издуха тролоците един в друг и да ги накара да залитат и да се препъват.

Тролоците, които Егвийн бе изхвърлила във въздуха, започнаха да падат, много от тях без крака и стъпала. Кършеха се кости и чудовищата долу закрепяха от болка, докато събратята им рухваха върху тях. Егвийн остави вторият ред да нагази през падналите и удари отново. Този път не се съсредоточи върху земята, а върху *метал*.

Метал в броня, в оръжия и по китки. Трошеше брадви и мечове, ризници и брони. Откъснатите метални парчета се разлитаха с убийствена бързина. Въздухът почервения от пръските кръв. Следващите редици се опитаха да спрат, за да избегнат шрапнелите, но тролоците зад тях бяха набрали неудържима инерция. Тикаха събратята си напред в зоната на смъртта и ги тъпчеха.

Егвийн изби и следващата вълна с шрапнели взривен метал. Беше по-трудно от изхвърлянето на земя, но също така не издаваше много на задните редици, тъй че можеше да продължи да убива, без те да проумеят какво правят, като тласкаха събратята си напред.

След това започна отново да разкъсва земята. Имаше нещо възбуждащо в използването на сурова сила, в изпращането на най-прости по форма сплитове. В този момент — докато осакатяваше, унищожаваше и сееше смърт сред врага — Егвийн се почувства едно цяло със самата земя. Вършеше работата, която земята бе копняла някой да свърши от много отдавна. Погибелта и Тварите на Сянката, които раждаше, бяха болест. Зараза. Егвийн — лумнала като огън на смърт и възмездие с Единствената сила, беше като пречистващ пламък, който щеше да донесе изцеление на земята.

Тролоците упорито напиряха да пробият през сплитовите на Айез Седай, но това само поставяше все повече и повече от тях в обхвата на Бялата кула. Зелените бранеха доблестно славата на своята Аджа, като мятаха вълна след унищожителна вълна към тролоците, но и другите Аджи не отстъпваха.

Земята се тресеше и въздухът се задръсти от воя на издъхващи чудовища. Разкъсваха се тела. Гореше плът. Много от войниците в

първите редове повръщаха от гледката, докато Айез Седай продължаваха да бият по тролоците. Избрани Сестри търсеха мърдраали, както им бе заповядано. Самата Егвийн порази един и откъсна безоката глава на съществото от врата със сплит на Огън и Въздух. Всеки Сенчест, когото убиеха, сваляше със себе си юмруци свързани към него зверове.

Егвийн удвои атаката си. Порази цяла редица с вълна от изригваща пръст, след това удари с вълна от въздух телата, докато падаха, и ги изтласка назад, за да рухнат върху задните редици. Раздра ями в земята и накара камъните в пръстта да изригнат. Сечеше и избиваше тролоци сякаш с часове.

Най-сетне Тварите на Сянката се прекършиха, чудовищата заотстъпваха назад въпреки бичовете на мърдраалите. Егвийн си пое дълбоко дъх — започваше да се чувства изтощена — и порази още Сенчести. Накрая те също отстъпиха и побягнаха от хълмовете.

Отпусна се на седлото и наведе ша-ангреала. Не знаеше колко време е минало. Войниците се бяха вторачили напред, облещили очи. Този ден не се наложи да пролеят кръв.

— Това беше *впечатляващо* — каза Гавин. — Все едно щурмуваха градски стени, опитваха се да ги изкачат със стълби... само че без стените и стълбите.

— Ще се върнат — каза Егвийн уморено. — Избихме само малка част от тях.

На заранта или най-късно на следващия ден щяха да опитат отново. Нови тактики може би — можеше да разтеглят вълните на атакуващите, за да стане по-трудно за Айез Седай да избиват големи тълпи наведнъж.

— Изненадахме ги — каза Егвийн. — Следващия път ще дойдат по-силни. Засега, за тази нощ, удържахме.

— Не просто удържахте, Егвийн — каза с усмивка Гавин. — Принудихте ги да побегнат. Не знам дали изобщо съм виждал толкова силно осакатена армия.

Бойците май бяха съгласни с преценката му, защото завикаха въодушевено и заразмахваха оръжия. Егвийн потисна умората и прибра набраздената пръчка. Другите Айез Седай наблизко прибираха статуетки, гривни, брошки, пръстени и пръчки. Бяха опразнили склада на Бялата кула от всички ангреали и малкото ша-ангреали, които

имаха, и ги бяха раздали на Сестрите на бойния фронт. В края на всеки ден щяха да се събират и предават на жените, предлагащи Цяра.

Айез Седай обърнаха и подкараха бавно през редиците на ликуващата армия. Времето на скърби щеше да дойде, за жалост. Айез Седай не можеха да се сражават във всяка битка. Засега обаче Егвийн остави войниците да се насладят на победата, защото беше най-хубавата победа. Тази, която не оставяше рани в редиците им.

— Лорд Дракона и съгледвачите му започнаха да разузнават Шайол Гул. — Башийр посочи една от заштрихованите карти. — Съпротивата ни в Кандор и Шиенар принуждава Сянката да ангажира все повече от силите си на тези фронтове. Скоро земите на Погибелта ще бъдат почти опразнени, освен малко ядро от защитници. Тогава ще може да удари по-лесно.

Елейн кимна. Усещаше Ранд някъде в дълбините на ума си. Беше притеснен за нещо, въпреки че беше твърде далече, за да долови нещо повече от това. Понякога я посещаваше в лагера ѝ в Бремския лес, но засега беше на един от другите фронтове.

Башийр продължи:

— Амирлин би трябвало да може да удържи в Кандор, предвид многото преливащи, с които разполага. За нея не съм притеснен.

— Но се безпокоиш за Пограничните — каза Елейн.

— Да. Те са изтласкани от Тарвинската клисура.

— Искане ми се да можеха да се задържат на място, но бяха съкрушени числено. Нищо не може да се направи, освен да им отклоним колкото помощ можем.

Башийр кимна.

— Лорд Мандрагоран сигурно би могъл да забави отстъплението си, ако имаше повече Айез Седай или ашамани.

А от тях не можеше да се заделят. Беше му изпратила няколко Айез Седай от армията на Егвийн, за да му помогнат в отстъплението, и това бе помогнало. Но щом и самият Ранд не бе могъл да отбие Властелините на ужаса там...

— Лорд Агелмар ще знае какво да направи — каза Елейн. — Ако Светлината благоволи, ще може да отклони тролоците от по-населените райони.

— Такова отстъпление — почти бягство — не предлага никаква възможност за насочване посоката на боя. — Башийр посочи картата на Шиенар.

Елейн я огледа. Пътят на тролоците *нямаше* да избегне населената земя. Фал Дара, Мос Шираре, Фал Моран... а срещу Властелините на ужаса градските стени щяха да са безполезни.

— Известете Лан и лордовете на Шиенар — каза тя тихо. — Заповядайте Фал Дара и Анкор Даил да бъдат изгорени, а също Фал Моран и села като Медо. Те вече палят колкото земеделска земя могат — опразват и градовете. Евакуирайте цивилните в Тар Валон.

— Съжалявам — промълви Башийр.

— Това трябва да се направи, нали?

— Да.

Светлина, каква бъркотия. „Е, а ти какво очакваше? Ред и простота?“

Стъпки по сухите листа издадоха идващия към тях Талманес. Придружаваше го един от командирите му. Кайриенецът беше уморен. Всички бяха уморени. Десет дни битка бяха само началото, но възбудата на боя вече заглъхваше. Истинската работа на войната тепърва предстоеше. Дни в сражения или в очакване на бой, нощи, прекарани в сън с меч в ръка.

Сегашното местоположение на Елейн в Леса беше идеално. Беше започнала деня на хиляда разтега по на юг, но с постоянното им оттегляне се налагаше непрекъснато да се мести. Три леснодостъпни потока, място за лагер на много войска, дървета на билото на хълма, които служеха и за наблюдателни кули. Жалко, че трябваше да напуснат тази позиция на заранта.

— Тролоците владеят целия южен участък на гората — каза Башийр и приглади мустаците си с юмрук. — Избягват поляните. Това означава, че конницата ни няма да може да действа ефективно.

— Драконите са практически безполезни тук, ваше величество — каза Талманес. — След като тролоците вече странят от пътищата, трудно можем да им нанесем някакви щети. Почти невъзможно е да се маневрира с талигите в гората, а когато все пак произведем изстрел, събаряме повече дървета, отколкото Твари на Сянката.

— Ами онова... онова, за което говореше Алудра?

— Драконовите й зъби ли? — каза Талманес. — По-добро е — драконът изстрелва много парчета метал вместо една топка. Пръска се нашироко и действа сравнително добре в гората, но все пак твърдя, че драконите нанасят по-малка щета, отколкото си заслужава рискът.

— Мисля, че гората ни даде всички предимства, които можеше — каза Башийр, докато местеше няколко фигурки на тролоци по картите. — Смалихме броя им, но те захитряват, задържат се в гъстите гори и се опитват да ни обкръжат.

— Предложения?

— Изтегляме се — каза Башийр. — Тръгваме на изток.

— Към Еринин ли? Няма никакъв мост толкова на север — каза Талманес.

Башийр кимна и каза:

— Значи разбираш какво ще поискам. Имаш отряд мъже, които могат да строят мостове. Пращаш ги с няколко от драконите ти за защита и ги караш да построят понтони точно на изток от нас. Ние няма да сме много зад вас. Откритият терен там ще даде на конницата ни и на драконите възможност да нанесат повече щети. Можем да разчитаме на Еринин, че ще забави тролоците, особено след като запалим мостовете. Няколко дракона на позиции там би трябвало да забавят настъплението им. Ще продължим на изток към Алгуеня и повтаряме същото. След това ще сме на пътя за Кайриен. Ще тръгнем на север и когато намерим удобна позиция за отбрана — мисля, че знам точното място, — ще се обърнем срещу Сянката с Кайриен зад гърба ни.

— Не смяташ, че ще трябва да стигнем чак до там, разбира се — каза Елейн.

Башийр присви очи над картата, сякаш виждаше през пергамента самата земя, и заговори тихо:

— Ние движим тази битка, но не я контролираме. Яздим я, както човек би яздил подплашен кон. Не мога да кажа къде ще спре галопът. Ще го отклонявам, ще го водя през тръни. Но не мога да го спра, докато тролоците продължават да идват.

Елейн се намръщи. Не можеше да си позволи безкрайно отстъпление. Трябваше да надвие тези Твари на Сянката колкото може по-скоро и по-съкрушително, за да може да присъедини силите си към армиите на Лан и Егвийн и да отбият нашествията от север.

Това беше единственият начин да спечелят войната. Иначе щеше да е все едно какво Ранд можеше да постигне срещу Тъмния.

Светлина, каква *бъркотия*.

— Направи го.

— Тези тактики не са лоши — каза Трам, зачетен в току-що получените заповеди. — Кралицата разбира от военно дело.

— Слуша добре тези, които разбират от тактика, и не се намесва — отвърна Перин.

— Точно това имах предвид, момче — каза Трам с усмивка. — Командването не винаги се свежда до това да казваш на хората какво да правят. Понякога трябва да се отдръпнеш от пътя на тези, които си разбират от работата.

— Мъдри думи, Трам. — Перин се обърна на север. — Съветвам те да ги прилагаш, защото вече командваш ти.

Виждаше Ранд сред въртоп от цветове. Ранд говореше с Моарейн на някакъв гол скалист хребет. Бяха почти готови за нахлуването в Шайол Гул. Притеглянето, което усещаше от Ранд, се усили. Перин скоро щеше да му е нужен.

— Перин? — попита Трам. — Каква е тази глупост за командването?

— Разполагаш със силите ни, Трам. Мъжете вече действат заедно. Позволи на Арганда, Гален и Галад да ти съдействат.

Наблизо Грейди беше отворил портал, през който ранените от последната схватка се изпращаха за Цяра. От другата страна Берелайн ръководеше болницата, устроена от Жълтата Аджа в Майен. Въздухът, лъхащ през портала, бе топъл.

— Не знам дали ще ме слушат, Перин — каза Трам. — Аз съм само един прост селянин.

— Слушаха те достатъчно добре преди.

— Това беше, докато пътувахме през дивите гори — каза Трам. — Ти винаги беше наблизо. Подчинявах ми се от почит към теб. — Потърка брадичка. — Както си се загледал на север, имам чувството, че не смяташ да се задържаш тук дълго.

— Ранд има нужда от мен — каза Перин. — Да ме изгори дано, Трам, не ми харесва... но не мога да воювам с теб тук в Андор. Някой

трябва да пази Ранд откъм гърба и... е, аз ще съм. Знам го някак си.

— Просто ще отидем при Арганда или Гален и ще им кажем, че те водят хората ни. Кралица Елейн бездруго издава повечето заповеди и...

— Мъже! — изрева Перин, загледан към събралите се войници. Арганда се съветваше с Гален. Извърнаха се към него, както и бойците от Вълчата гвардия наблизко, и Галад с неговите Бели плащове. Младият Борнхалд го изглежда с мътни очи. Все по-непредсказуем ставаше напоследък. Светлината дано да дадеше Галад да успее да го спре да посяга много към брендито.

— Ще приемете ли властта ми, дадена от короната на Андор? — попита Перин.

— Разбира се, лорд Златооки — извика Арганда. — Мислех, че това вече е установено.

— Тук, пред вас, обявявам Трам ал-Тор за лорд — заяви Перин. — Назначавам го за стюард на Две реки в името на неговия син, Преродения Дракон. Той носи цялата моя власт, която е властта на самия Дракон. Ако не оцелея в тази битка, Трам ме наследява.

Лагерът затихна, а след това мъжете закимаха, няколко души поздравиха Трам. Той изпъшка, но толкова тихо, че едва ли някой друг освен Перин го чу.

— Много ли е късно да се обърнеш към Женския кръг и да ти поговорят хубаво? — попита го Трам. — Може би един здрав пердах по задника и седмица носене на вода за вдовицата ал-Тоун?

— Съжалявам, Трам — отвърна Перин. — Неалд, опитай да отвориш портал до Черната кула.

Младият Аша'ман се съсредоточи.

— Все още не става, лорд Златооки.

Перин поклати глава. Беше чул от докладите от бойния фронт на Лан, че мъже от Черната кула се сражават за Сянката. Нещо се беше случило там, нещо ужасно.

— Добре. Обратно до Мерилор тогава.

Неалд кимна съсредоточено.

Докато той действаше, Перин се обърна към мъжете.

— Не искам да ви оставя, но се налага да ида на север. Трябва да ида при Ранд и тук няма място за спор. Ще се опитам да се върна. Ако не мога... е, искам всички вие да знаете, че се гордея с вас. С всички

вас. Добре сте дошли в дома ми, когато всичко това свърши. Ще отворим буре-две от най-доброто бренди на господин ал-Вийр. Ще си спомним за тези, които паднаха, и ще разкажем на децата си как устояхме, когато облаците почерняха и светът започна да умира. Ще им разкажем как стояхме рамо до рамо и как спряхме Сянката.

Вдигна към тях Мах'алейнир и заслуша одобрителните им възгласи. Не защото ги заслужаваше — а защото те ги заслужаваха.

Неалд отвори портала. Перин понечи да тръгне към него, но спря, понеже някой го извика. Намръщи се и погледна забързания към него Дейн Борнхалд.

Отпусна предпазливо ръка на чука. Този мъж бе спасил живота му срещу тролоците и срещу свой приятел от Белите плащове, но Перин виждаше неприязънта му. Може и да не го обвиняваше за смъртта на баща си, но това не значеше, че го харесва или дори приема.

— Две думи, Айбара — каза Борнхалд и погледна стоящия наблизо Гаул. — Насаме.

Перин махна на Гаул и айилецът с неохота се отдалечи. Двамата с Борнхалд се отдръпнаха настрани от отворения портал.

— Какво има? Ако е за баща ти...

— Светлина, просто замълчи. — Борнхалд извърна очи. — Не искам да го казвам. Мразя да го казвам. Но трябва да го знаеш. Светлината да ме изгори, трябва да го знаеш.

— Какво да знам?

— Айбара. — Борнхалд замълча и вдиша дълбоко. — Не тролоците избиха семейството ти.

Перин потръпна.

— Съжалявам — отрони Борнхалд, извърнал поглед настрани. — Беше Ордейт. Баща ти го обиди. И той разкъса семейството ти, а ние обвинихме тролоците. Аз не участвах, но не казах нищо. Толкова много кръв...

— Какво? — Перин сграбчи Белия плащ за рамото. — Но те казах... В смисъл... — Светлина, беше *приключил* вече с това!

Погледът в очите на Борнхалд отново изкара всичко наяве. Болката, ужаса, загубата, гнева. Борнхалд хвана ръката му и я свали от рамото си.

— Моментът е ужасен да ти казвам това, знам. Но не можех повече да го тая. Просто... Може да паднем. Светлина, всичко може да пропадне. Трябваше да го изрека, да го кажа.

Обърна се и тръгна към другите Бели плащове, навел очи. Перин остана сам. Целият му свят се тресеше.

Стисна зъби. *Беше* приключил с това. Оплакал беше семейството си. Беше свършило.

Можеше и щеше да продължи. Светлина, старите рани се върнаха, но той изтласка болката настрани и извърна очи към портала. Към Ранд и към своя дълг.

Имаше да свърши работа. Но Ордейт... Падан Фейн... Това само правеше ужасните му престъпления с едно повече. Перин щеше да се погрижи това същество да си плати, така или иначе.

Пристъпи към портала, за да Отпътува към Ранд. Гаул застана до него.

— Отивам някъде, където ти не можеш, приятелю — каза тихо Перин, докато болката му стихваше. — Съжалявам.

— Ще отидеш в съня без сън — отвърна с прозявка Гаул. — Май съм уморен.

— Но...

— Идвам, Перин Айбара. Убий ме, ако искаш да остана.

Перин не посмя да настоява повече.

Погледна през рамо назад, към другия портал, към Майен — Грейди все още го държеше отворен. От другата страна две фигури в бели халати гледаха Гаул. Той вдигна копие към тях за поздрав. Какво ли изпитваха тези двете жени воини, осъдени да чакат извън това, извън Последната битка? Може би Ранд трябваше да се е опитал да ги убеди гай-шайн да бъдат освободени от клетвите си за няколко седмици.

Е, това сигурно щеше да настрои всеки айилец срещу него. Светлината да пази влагоземеца, дръзнал да се меси с джи-е-тох.

Перин мина през портала и стъпи на земята на Мерилор. С Гаул бързо се стегнаха като за дълъг път — с много храна и вода, колкото можеха да носят.

Половин час му отне, докато убеди ашаманите на Ранд да му кажат къде е заминал водачът им. Най-сетне Наеф с неохота му отвори

портал. Перин напусна Мерилор и се озова сякаш в Погибелта. Само дето скалите бяха студени.

Въздухът миришеше на смърт, на безутешност. Зловонието го стъписа и минаха няколко секунди, докато започна да различава обикновените миризми от смрадта.

Ранд стоеше точно пред него, на ръба на стръмнина. Съветниците му, командирите и охраната му стояха на няколко крачки зад него, сред тях Моарейн, Авиенда и Кацуан.

В далечината се издигаше Шайол Гул. Трепет прониза Перин. Върхът беше далече, но напрегнатата решимост в изражението на Ранд, докато го гледаше, беше неоспорима.

— Светлина — каза Перин. — Време ли е?

— Не — отвърна тихо Ранд. — Това е изпитание. Да видя дали ме усеща.

— Перин? — извика Нинив от склона зад него. Говореше с Моарейн и този път в миризмата ѝ нямаше дори щипка омраза. Нещо се беше случило между тези две жени.

— Трябва ми само за момент — каза Перин и застина до Ранд на ръба на скалата. Имаше няколко айилци наблизко и той не искаше някой от тях да чуе какво ще попита Ранд, особено Мъдрите.

— Имаш този момент и още много, Перин — каза Ранд. — Дължа ти много. Какво искаш?

— Ами... — Перин хвърли поглед през рамо. Щеше ли Моарейн или Нинив да се сети и да се опита да го спре? Сигурно. Жените винаги се опитваха да пречат на човек да направи каквото трябва, сякаш се притесняваха да не си счупи врата. Нищо, че беше Последната битка.

— Перин? — попита Ранд.

— Ранд, трябва да вляза във вълчия сън.

— Тел-айеран-риод ли? Перин, не знам какво правиш там. Малко си ми казал. Мислех, че знаеш как да...

— Знам как да влизам в него по един начин — зашепна Перин, за да не чуят Мъдрите и другите отзад. — По лесния начин. Трябва ми нещо друго. Ти знаеш разни неща, помниш много неща. Има ли нещо в този твой древен мозък, което да помни как се влиза в Света на сънищата в плът?

Лицето на Ранд стана сериозно.

— Това, за което питаш, е опасно.

— Опасно колкото това, което се каниш да направиш ли?

— Може би. — Ранд се намръщи. — Ако бях знаел още когато...

Е, да кажем, че някои биха нарекли това, за което питаш, много, много зло.

— Не е зло, Ранд. Знам дали нещо е зло, когато го помириша. Това не е зло, просто е невероятно глупаво.

Ранд се усмихна.

— И все пак питаш?

— Добрите възможности свършиха, Ранд. По-добре да направя нещо отчаяно, отколкото нищо.

Ранд не отвърна.

— Виж — каза Перин. — Говорихме за Черната кула. Знам, че си притеснен за нея.

— Ще трябва да ида там. — Лицето на Ранд помръкна. — И все пак очевидно е капан.

— Мисля, че знам част от това, което е виновно — каза Перин. — Има един, срещу когото трябва да се изправя, а не мога да го надвия, без да се изправя срещу него при равни условия. Там, в съня.

Ранд кимна замислено.

— Колелото тъче така, както самото то пожелае. Ще трябва да напуснем Изпепелените земи. Не можеш да влезеш в съня от...

Замълча, а след това направи нещо и сътвори сплит. До него се разтвори портал. Нещо в него беше различно от обичайните.

— Виждам — каза Ранд. — Световите се привличат един към друг, сливат се. Онова, което беше разделено, вече не е. Този портал ще те пренесе в съня. Внимавай, Перин. Ако умреш там, докато си в плът, може да има... последици. Онова, срещу което се изправяш, би могло да е по-лошо от самата смърт, особено сега. В това време.

— Знам — отвърна Перин. — Ще ми трябва изход. Можеш ли да накараш някой от твоите ашамани да прави един от тези портали веднъж на ден, призори? Да речем, на терените за Пътуване на Мерилен?

— Опасно е — прошепна Ранд. — Но ще го направя.

Перин кимна благодарно.

— Ако Светлината пожелае, ще се видим отново. — Ранд му протегна ръка. — Внимавай за Мат. Честно казано, не съм сигурен

какво ще направи той, но имам чувството, че ще е изключително опасно за всички замесени.

— Не и за нас. — Перин стисна ръката му над лакътя. — Дватамата с тебе сме *много* по-добри в избора на безопасни пътеки.

Ранд се усмихна.

— Дано Светлината те закриля, Перин Айбара.

— И теб, Ранд ал-Тор. — Перин се поколеба. Осъзнаваше какво става. Сбогуваха се. Той прегърна Ранд и когато го пусна, подвижна на Нинив и Моарейн: — Да се грижите за него, вие двете! Чувате ли ме?

— О, да се грижа за Ранд? — каза Нинив, с ръце на кръста. — Все едно съм спирала някога, Перин Айбара. И какво си шепнехте вие двамата? Ще направиш нещо глупаво, нали?

— Винаги — каза Перин и вдигна ръка за сбогом на Том. — Гаул, сигурен ли си, че искаш това?

— Да. — Айилецът опипа копията си и надникна през портала на Ранд.

Без повече думи двамата надигнаха тежките торби и пристъпиха в Света на сънищата.

ГЛАВА 14

ДОЗИ ВИЛНЯК

— Светлина — прошепна Перин на Гаул, докато оглеждаше околността. — Той умира.

Кипналото, бушуващо, врящо черно небе на вълчия сън не беше нищо ново, но бурята, която това небе предвещаваше от месеци, най-сетне бе дошла. Вятър духаше на могъщи пориви. Перин затвори наметалото си, а след това го изправи с мисъл и си представи връзките, които го държаха стегнато.

Мехурче спокойствие се изду от него и отклони най-опасните ветрове. Беше по-лесно, отколкото очакваше — все едно се пресегна за дъбова цепеница и откри, че е лека като борова.

Околността изглеждаше по-нереална от обичайното. Бушуващите ветрове всъщност *заглаждаха* хълмовете като при бърза ерозия. На други места земята се надигаше и оформяше гънки от скала и нови склонове. Буци пръст изригваха във въздуха и се пръскаха. Сякаш самата земя се разпадала.

Той сграбчи Гаул за рамото и *измести* и двамата. Твърде близо беше до Ранд, сигурно затова бе така. И наистина, щом се появи на познатата му равнина на юг — мястото, където бе ловувал със Скокливец, — откриха, че бурята тук е по-слаба.

Скриха тежките си пълни с храна и вода торби в храсталаците. Перин не знаеше дали могат да оцелеят с храна и вода, намирани в съня, но не държеше да му се наложи да го разбере. Трябваше да имат достатъчно за около седмица, а след като щяха да имат портал, който да ги чака, беше доволен и рисковете, които поемаше тук, не го притесняваха много.

Пейзажът тук не се разпадала както близо до Шайол Гул. Само че ако се загледаше достатъчно дълго в една посока, можеше да долови малки късчета от... да, всичко сякаш се издърпваше нагоре от ветровете. Стръкове трева, съчки, бучки кал и камъчета — всичко бавно се издърпваше към лакомите черни облаци. Във вълчия сън,

когато погледнеше назад, неща, които се бяха разпаднали, често ставаха отново цели. Перин разбра. Това място бавно се поглъщаше, както и будният свят. Тук просто бе по-лесно да се види.

Ветровете бяха силни, но не чак толкова, че да ги задържат. Бяха като ветровете в началото на буря, точно преди дъжда и мълниите. Вестителите на идващото унищожение.

Гаул беше придърпал шуфата над лицето си и се оглеждаше подозрително. Облеклото му бе променило цвета си, за да се слива с тревите.

— Трябва да си много предпазлив тук, Гаул — каза Перин. — Разсеяните ти мисли може да се превърнат в реалност.

Гаул кимна, след което колебливо разбули лицето си.

— Ще слушам и ще правя каквото ми се каже.

Беше окуражително, че облеклото му не се променяше твърде много, докато вървяха през полето.

— Просто се постарай да опазиш ума си ясен — каза Перин. — Свободен от всякаква мисъл. Действай по инстинкт и следвай примера ми.

— Ще ловувам като гейра — отвърна Гаул. — Копието ми е твое, Перин Айбара.

Перин закричи през полето, притеснен да не би Гаул да се изпрати случайно някъде другаде само като помисли за това. Мъжът обаче оставаше почти неуязвим за влиянието на вълчия сън. Облеклото му се променяше съвсем малко, когато беше стъписан, булото му шляпваше над лицето му, без да е посягал, но с това като че ли всичко се изчерпваше.

— Добре — каза Перин. — Ще ни пренеса до Черната кула. Дебнем опасна плячка, мъж, наречен Убиеца. Помниш ли лорд Люк?

— Скакунчето?

Перин се намръщи.

— Това е една птица — обясни Гаул. — От Триделната земя. Не съм го виждал често, но приличаше на тия, дето много се хвалят, а вътрешно са страхливци.

— Е, това е било за фасада — каза Перин. — Все едно, в съня е много различна личност — тук е хищник, наречен Убиеца, и дебне вълци и хора. Вълците го наричат Коляча. Силен е. Може да се появи зад тебе за едно мигване на окото и да си представи, че си оплетен от

лози и не можеш да се движиш. Ще си заклещен и той ще ти пререже гърлото.

Гаул се изсмя.

— Смешно ли е? — попита Перин.

— Държиш се сякаш това е нещо ново — обясни Гаул. — Но в първия сън, където и да отида, съм обкръжен от жени и мъже, които могат да ме вържат във въздух с мисъл и да ме убият по всяко време. Свикнал съм да бъда безсилен около някои хора, Перин Айбара. Така е на света във всички неща.

— Все пак — каза строго Перин, — ако намерим Убиеца — той е тип с широко лице, с очи, които не изглеждат съвсем живи, и се облича в тъмна щавена кожа, — искам да стоиш настрана. Остави ме аз да се сразя с него.

— Но...

— Каза, че ще се подчиняваш, Гаул. Това е *важно*. Той взе Скокливец. Няма да му позволя да вземе и теб. Не се биеш с Убиеца.

— Е, добре — отвърна Гаул. — Давам ти клетвата си за това. Няма да танцувам копията с този мъж, освен ако ти не заповядаш.

Перин въздъхна, като си представи как Гаул стои невъзмутимо с копията си и оставя Убиеца да го убие заради тази клетва. Светлина, колко докачливи можеха да са айилците.

— Можеш да се биеш с него, ако те нападне. Но само като начин да се спасиш. Не го преследваш и ако аз се бия с него, стоиш настрана. Разбрано?

Гаул кимна. Перин сложи ръка на рамото на айилеца и ги *измести* към Черната кула. Никога не беше ходил там, тъй че опита напосоки. Първото *изместване* се оказа неточно и ги отнесе на някакво място в Андор, където обраслите с трева хълмове сякаш танцуваха сред кипящите ветрове. Перин щеше да предпочете просто да скача от хълм на хълм, но не мислеше, че Гаул е готов за това. Тъй че щеше да е *изместване*.

След четири-пет опита ги отнесе на място, където зърна прозрачен смътно червен купол, издигащ се в далечината.

— Какво е това? — попита Гаул.

— Целта ни — отвърна Перин. — Това е, което пречи на Грейди и Неалд да правят портали до Черната кула.

— Точно както бяхме поразени в Геалдан.

— Да. — Гледката на купола върна спомени, живи, за умиращи вълци. Перин ги потисна. Тук такива спомени можеха да доведат до разсеяни мисли. Позволи си гневът да пламне дълбоко в него, като топлината на чука му, но само това.

— Да вървим. — *Измести* ги надолу пред купола. Приличаше на стъкло.

— Измъкни ме, ако рухна — каза на Гаул и пристъпи в преградата.

Все едно се удари в нещо неописуемо студено, което изсмука силата му. Перин се олюля, но задържа ума си върху целта. Убиеца. Коляча на вълци. Убиеца на Скокливец.

Изправи се и силата му се върна. Оказа се по-лесно от последния път. Това, че беше телом във вълчия сън, *наистина* го правеше по-силен. Нямаше нужда да се притеснява, че може да се въвлече твърде силно в съня и да остави тялото си да умре в реалния свят.

Задвижи се бавно като във вода през преградата и стъпи от другата страна. Зад него Гаул вдигна ръка и мушна стената на купола с показалец.

И веднага рухна, отпуснат като кукла. Копията му се пръснаха по земята, а той остана да лежи неподвижен, дори май не дишаше. Перин бавно се пресегна, сграбчи го за крака и го издърпа.

Щом се озова от другата страна, Гаул изпъшка, превъртя се на гръб и изохка. Надигна се и се хвана за главата. Перин събра копията му.

— Това ще е добро изпитание за изграждане на джи — промърмори Гаул. — Мъдрите наричат идването тук като нас зло? Струва ми се, че с радост биха водили тук мъже да ги научат.

Перин го изглежда. Не беше разбрал, че мъжът го е чул, когато бе говорил с Едара за вълчия сън.

— Какво направих, за да заслужи верността ти, Гаул? — каза той, повече на себе си.

Гаул се засмя.

— Не е нещо, което си направил.

— В смисъл? Измъкнах те от онази клетка. Затова ме последва.

— Затова започнах да те следвам — отвърна Гаул. — Не затова останах. Е, не е ли опасност това, което преследваме?

Перин кимна и Гаул забули лицето си. Закрачиха под купола към голямото здание. Разстоянието от края на един от тези куполи до центъра беше внушително, но Перин не искаше да скача и да го изненадат, тъй че продължиха пешком, през околност, обрасла с трева и осеяна с малки дъбрави.

Вървяха някъде около час, преди да зърнат стените. Бяха високи и внушителни, приличаха на крепостни стени около голям град. Когато ги приближиха, айилецът ги огледа много внимателно, сякаш очакваше да стрелят по тях всеки момент. Само че във вълчия сън тези стени нямаше да са охранявани. Ако Убиеца беше тук, щеше да дебне в центъра на купола. И сигурно щеше да е поставил капан.

Перин отпусна ръка на рамото на Гаул и мигновено ги пренесе горе на стената. Гаул се промъкна крадешком настрани, приведе се и надникна в един от покритите стражеви постове.

Перин отиде до вътрешния ръб на стената и погледна. Черната Кула не беше толкова внушителна, колкото изглеждаше отвън: далечно село с колиби и малки къщи, а отвъд него — голям недовършен строеж.

— Нагли са, не мислиш ли? — попита женски глас.

Перин подскочи, завъртя се рязко, чукът се появи в ръцете му и той вдигна тухлена стена около себе си за защита. До него стоеше дребна млада жена със сребриста коса, беше изправила рамене, сякаш искаше да изглежда по-висока. Носеше бяла дреха, стегната на кръста със сребърен колан. Не разпозна лицето ѝ, но миризмата ѝ познаваше.

— Лунна ловкия — почти изръмжа Перин. — Ланфеар.

— Вече ми е забранено да използвам това име — каза тя и почука с пръст по стената. — Той е много стриктен с имената.

Перин отстъпи назад и се огледа. С Убиеца ли действаше тя? Гаул се появи откъм стражевия пост и замръзна, като я видя. Перин вдигна ръка да го спре. Можеше ли да скочи до Гаул и да се махнат, преди тя да нападне?

— Лунна ловкия ли? — попита Ланфеар. — Така ли ме наричат вълците? Не е правилно, никак. Аз не *гоня* луната. Луната вече е моя. — Наведе се и опря ръце на парапета.

— Какво искаш? — попита настойчиво Перин.

— Отмъщение — прошепна тя. После го погледна. — Също като теб, Перин.

— Трябва да повярвам, че и *ти* искаш смъртта на Убиеца?

— Убиеца ли? Онзи нещастник, слугата на Моридин? Той не ме интересува. Отмъщението ми ще е срещу друг.

— Кой?

— Онзи, заради когото бях затворена — отвърна тя, тихо и със страст. После изведнъж погледна нагоре към небето, очите ѝ се разшириха от тревога и тя изчезна.

Перин прехвърли чука си от едната ръка в другата. Гаул се опитваше да гледа във всички посоки едновременно.

— Каква беше тази? — прошепна той. — Айез Седай?

— По-лошо — отвърна с гримаса Перин. — Вие айилците имате ли име за Ланфеар?

Гаул вдиша рязко.

— Не знам какво иска тя — каза Перин. — Никога не съм могъл да я разбера. Просто пътищата ни се кръстосаха и тя ще продължи с онова, което си е наумила.

Не го вярваше, не и след онова, което му бяха казали вълците преди. Лунната ловкия искаше него. „Светлина, сякаш си нямам достатъчно други неприятности.“

Измести ги долу до стената и продължиха.

Товейн коленичи до Логаин. Андрол видя как го погали по брадичката, докато той я гледаше с ужас, с широко отворени очи.

— Всичко е наред — каза тя мило. — Можеш да спреш да се съпротивляваш. Отпусни се, Логаин. Предай се.

Бяха я Обърнали лесно. Явно беше по-лесно преливащи мъже, свързани с тринайсет Получовеци, да Обърнат преливащи жени, и обратно. Точно затова им беше толкова трудно с Логаин.

— Вземете го — каза Товейн и го посочи. — Да приключим най-после с това. Той заслужава щедрия мир на Великия властелин.

Слугите на Таим издърпаха Логаин навън. Андрол ги гледаше отчаяно. Таим явно смяташе Логаин за ценна плячка. Обърнеха ли го, останалите от Черната кула щяха да тръгнат лесно. Много от момчетата горе щяха да приемат доброволно съдбата си, ако им го заповядаше Логаин.

„Как може да продължи да се бори?“ — помисли Андрол. Величавият Имарин се беше превърнал в хленчеца развалина само след два сеанса, макар че все още не го бяха Обърнали. Логаин беше понесъл повече от десет и все още се съпротивляваше.

Това щеше да се промени, защото Таим вече разполагаше с жени. Скоро след Обръщането на Товейн бяха дошли други, Сестри от Черната Аджа, водени от една ужасно грозна жена, която говореше властно. Другите Червени, дошли с Певара, се бяха присъединили към тях.

Сънна тревога потече през връзката на Певара към Андрол. Беше будна, но замаяна от онази напитка, която ѝ пречеше да прелива. Умът на самия Андрол беше сравнително ясен. Колко време беше изтекло, откакто го бяха принудили да изпие утайката от чашата, дадена първо на Имарин?

„Логаин... няма да издържи дълго.“ Пратеното от Певара беше пълно с умора и нарастващо примирение. „Какво ще...“ Мислите ѝ прекъснаха, размътени. „Да ме изгори дано! Какво ще правим?“

Логаин изкрещя от болка. Не го беше правил досега. Много лош знак. Евин стоеше на прага и наблюдаваше. Изведнъж се озърна през рамо, сякаш сепнат от нещо.

„Светлина — помисли Андрол. — Би ли могло да е... лудостта му, причинена от покварата? Още ли я има?“

Андрол едва сега забеляза, че е заслонен. Никога не го правеха на пленници, освен ако не са оставили дозата вилняк да изчерпа силата си, за да може да бъдат Обърнати.

Прониза го паника. Той ли щеше да е следващият?

„Андрол? — изпрати Певара. — Имам идея.“

„Какво?“

Андрол закашля през парцала, запушил устата му. Евин се сепна, след това се приближи, извади манерката си и изля вода върху парцала. Аборс — един от блюдолизците на Таим — се беше облегал на стената. Той държеше щита. Погледна към Андрол, но нещо в другия край на помещението привлече вниманието му.

Андрол закашля още по-лошо, тъй че Евин развърза парцала и го превъртя настрана, за да може да изплюе водата.

— Хайде, тихо вече — каза Евин и погледна към Аборс, който беше достатъчно далече, за да може да го чуе. — Не ги ядосвай,

Андрол.

Обръщането на човек към Сянката не беше свършено. Макар това да променяше предаността им, не променяше всичко в тях. Съществува в главата на Евин си имаше своите спомени, своята личност и — Светлината дано да дадеше — своите слабости.

— Ти убеди ли ги? — прошепна Андрол. — Да не ме убиват?

— Да! — Евин се наведе над него, очите му блестяха трескаво. — Продължават да твърдят, че си безполезен, тъй като не можеш да преливаш много добре, но никой от тях не обича да прави портали и да мести хора през тях. Казах им, че ти ще им ги правиш. Ще го правиш, нали?

— Разбира се — отвърна Андрол. — По-добре е, отколкото да умреш.

Евин кимна.

— Спряха ти вилняка. Ти ще си следващият, след Логаин. На М'хаил най-после му пратиха жени от Великия властелин, жени, които не се уморяват да преливат непрекъснато. С тях и с Товейн и Червените вече трябва да тръгне бързо. М'хаил трябва да има Логаин до края на деня.

— Ще им служи — каза Андрол. — Ще се закълна на Великия властелин.

— Това е добре, Андрол. Но не можем да те пуснем, преди да си Обърнат. М'хаил няма да приеме просто една клетва. Всичко ще е наред. Казах им, че ще се Обърнеш бързо. Няма да се съпротивляваш, нали?

— Няма.

— Слава на Великия властелин. — Евин въздъхна облекчено.

„О, Евин. Никога не си бил особено умен.“

— Евин — каза тихо Андрол, — трябва да внимаваш с Аборс. Знаеш го, нали?

— Вече съм един от тях, Андрол. Не е нужно да се притеснявам от тях.

— Това е добре — прошепна Андрол. — Това, което чух да казва за теб, не би трябвало да значи нищо.

Евин се размърда неспокойно. Този поглед в очите му... беше страх. Покварата беше прочистена. Джонет, Имарин и другите нови Аша'ман нямаше изобщо да бъдат поразени от лудостта.

Проявяваше се различно в различните Аша'ман и на различни нива. Страхът обаче бе най-обичайната проява. Идваше на вълни. Беше поглъщал Евин при прочистването. Андрол беше виждал ашамани, които трябваше да усмирят, когато ги обсебеше покварата. Познаваше този поглед в очите на Евин. Макар да беше Обърнат, той все още носеше лудостта в себе си. Щеше да я носи вечно.

— Какво каза той? — попита Евин.

— Не му харесва, че си Обърнат — каза Андрол. — Мисли, че ще заемеш мястото му.

— О!

— Евин... Може би се кани да те убие. Внимавай.

Евин се изправи.

— Благодаря ти, Андрол.

Отдалечи се, като остави устата му незапушена.

„Това... не е възможно да подеждат“ — изпрати сънено Певара.

Не беше живяла достатъчно дълго сред Аша'ман. Не беше виждала какво може да направи лудостта и не знаеше как да я разпознае в очите им. Обикновено когато някой от тях полудееше, го хващаха и го затваряха, докато я превъзмогне. Ако това не подеждаше, Таим слагаше нещо във виното им и не се събуждаха.

Ако не ги спираха, щяха да се отдадат на унищожение. Щяха да избият най-близките до тях, като най-напред ударят по тези, които би трябвало да обичат.

Андрол познаваше тази лудост. Знаеше, че е в него самия. „Това е грешка, Таим — помисли той. — Използваш собствените ни приятели срещу нас, но ние ги познаваме по-добре от теб.“

Евин удари Аборс с взрив на Единствената сила и щитът на Андрол падна.

Андрол прегърна Извора. Не беше много силен, но имаше достатъчно мощ, за да прогори няколко въжета. Надигна се и огледа помещението.

Беше по-голямо, отколкото бе предполагал, колкото малка тронна зала. В отсрещния край се издигаше широк кръгъл подиум, на който имаше двоен кръг от мърдраали и жени. Андрол потръпна, като видя Сенчестите. Светлина, безокият им поглед беше ужасен.

Изтощените мъже на Таим стояха до отсрещната стена — ашаманите, които не бяха успели да Обърнат Логаин. Той самият

седеше на подиума, отпуснат и вързан на стол в центъра на двойния кръг. Като на трон. Главата му бе отпусната, очите — затворени. Като че ли шепнеше нещо.

Таим се беше обърнал побеснял към Евин, който се биеше с Мишраил до димящия труп на Аборс. Евин и Мишраил държаха Единствената сила и се бореха на пода, Евин стискаше нож.

Андрол се затътри към Имарин и едва не падна. Светлина! Беше слаб, но успя да прогори връзките на Имарин, след това на Певара. Тя тръсна глава, мъчейки се да я прочисти. Имарин кимна благодарно.

— Можеш ли да запридеш? — прошепна Андрол. Вниманието на Таим бе отвлечено от биещия се Евин.

Имарин поклати глава.

— Питието, което ни дадоха...

Андрол се вкопчи в Единствената сила. Сенките около него започнаха да се удължават.

„Не! Не, не сега!“

Портал. Трябваше му портал! Засмука в себе си Единствената сила и оформи сплита за Пътуване. И за пореден път удари в някаква преграда... като стена, която му пречеше да отвори портала. Отчаян, Андрол се опита да отвори друг, до по-близка цел. Може би разстоянието имаше значение. Можеше ли да направи портал до склада на Канлер над тях?

Бореше се срещу тази стена с всичко, което имаше. Напрягаше се, все по-близо... още малко и щеше да... Чувстваше, че става нещо.

— Моля те — прошепна Андрол. — Моля те, отвори се. Трябва да се махнем оттук...

Евин падна, поразен от сплита на Таим.

— Какво беше това? — изрева Таим.

— Не знам — отвърна му Мишраил. — Евин ни нападна! Говореше с пажчето и...

Двамата се обърнаха рязко към Андрол. Той спря да се бори и в отчаянието си запокити към Таим сплит на огън.

Таим се усмихна и пламъкът на Андрол изчезна в сплит на Въздух и Вода.

— *Наистина* си упорит — каза Таим и го натресе в стената със сплит на Въздух.

Андрол изпъшка от болка. Имарин се олюля замаяно, но втори сплит на Въздух го събори долу. Зашеметен, Андрол усети как го надигнаха и го задърпаха през помещението.

Грозната жена в черно пристъпи извън кръга на Айез Седай и тръгна към Таим.

— Е, М'хаил. Не владееш това място толкова добре, колкото твърдеше.

— Имам калпави инструменти — отвърна Таим. — Трябваше да ми се дадат повече жени още отначало!

— Изтощил си ашаманите си — рече жената. — Похабил си силата им. Аз ще поема властта.

Таим стоеше на подиума до отпуснатото тяло на Логаин, жените и Чезнещите. Изглежда, смяташе тази жена, може би една от Отстъпниците, за по-голяма заплаха от който и да е друг в помещението.

— Мислиш, че това ще подейства? — попита я Таим.

— Когато Не'блис чуе каква каша си забъркал тук...

— Не'блис? Моридин не ме интересува. Вече съм осигурил дар за самия Велик господар. Внимавай, радвам се на благоразположението му. Държа ключовете в ръцете си, Хессалам.

— Искаш да кажеш... наистина си го направил? Откраднал си ги?

Таим се усмихна. Обърна се отново към Андрол, който висеше във въздуха и се бореше неуспешно. Не беше заслонен. Запокити нов сплит към Таим, но той го отби небрежно.

Андрол дори не си струваше да го засланят. Таим смъкна сплитовите на Въздух и той падна тежко на пода и изпъшка.

— От колко време се обучаваш тук, Андрол? — попита Таим. — Засрамваш ме. Това ли е *най-доброто*, което можеш да постигнеш в опит да убиеш?

Андрол се надигна с усилие на колене. Усети болка и тревога от Певара зад себе си. Умът ѝ беше замъглен от вилняка. Пред него Логаин седеше на трона си, завързан и обкръжен от врагове. Очите му бяха затворени.

— Приключихме тук — заяви Таим. — Мишраил, убий тези пленници. Онези горе ще ги вземем и ще ги пренесем на Шайол Гул. Великият властелин ми е обещал повече ресурси за работата ми там.

Лакеите на Таим се приближиха. Андрол вдигна глава. Тъмнината се сгъсти, фигури се движеха в сенките. Тъмнината... ужасяваше го. Трябваше да пусне сайдин, *трябваше*. И все пак не можеше.

Трябваше да започне сплит.

Таим погледна към него, усмихна се и изтъка белфир.

„Сенки, навсякъде!“

Андрол се вкопчи в Силата.

„Мъртвите! Идат за мен!“

Затъка по инстинкт, най-добрия сплит, който знаеше. Портал. И се блъсна в онази стена, онази проклета стена.

„Толкова съм уморен. Сенките... Сенките ще ме вземат.“

Нажежен до бяло сноп светлина излетя от Таим, насочен право към него. Андрол извика, напрегна се, изпъна ръце напред и заби сплита си. Удари стената и *надигна*.

Пред него се отвори портал колкото монета. И улови потока от гибелен плам.

Таим се намръщи, а залата затихна. Смаяните Аша'ман спряха сплитовете си.

И в този момент вратата изригна навътре.

Канлер, вкопчен в Единствената сила, нахлу в залата. Последваха го двайсетина момчета от Две реки, дошли да се учат в Черната кула.

— Нападат ни! — изрева Таим.

Центърът на купола, изглежда, се падаше над започнатия строеж. Това беше лошо. В онези основи и изкопи Убиеца щеше да има много места за криене и засада.

Щом стигнаха до селото, Перин посочи една по-голяма сграда. Беше двуетажна, построена като хан, със здрав дървен покрив.

— Ще те пренеса там горе — прошепна той. — Пригответи лъка си. Извикай, ако видиш, че някой се опитва да ме издебне, ясно?

Гаул кимна. Перин ги *измести* на покрива на сградата и Гаул зае позиция до комина. Облеклото му се сля с цвета на глинените тухли. Лъкът му нямаше обхвата на дълъг лък, но оттук щеше да е смъртоносен.

Перин се спусна долу и прелетя меко последната педя, за да не вдигне шум. Присви се и *измести* до стената на сградата точно пред него. Отново *измести* до последната постройка преди изкопа и погледна през рамо. Гаул, много добре прикрит горе, му вдигна пръсти в знак, че го прикрива.

Перин запълзя напред по корем. Не биваше да рискува с *изместване* към място, което не можеше да види пряко. Стигна до ръба на първия изкоп и надникна долу. Не видя никакви следи — може би вятърът ги беше заличил.

Къде точно щеше да е центърът на купола? Не можеше да определи — строежът беше много голям.

Вниманието му беше толкова съсредоточено върху изкопите, че едва не се блъсна в пазачите. Тихият кикот на единия го предупреди и той *измести* мигновено, скочи на другата страна и се смъкна на колене, а лъкът от Две реки се появи в ръцете му. Оттук огледа зоната, която бе напуснал, вече от разстояние.

„Глупак“, каза си наум, след като най-после ги видя. Бяха под един навес до основите. Перин се огледа неспокойно, но не видя Убиеца да идва да го нападне, а двамата пазачи изобщо не го бяха забелязали.

Не можеше да различи подробности, тъй че предпазливо *измести* обратно близо до мястото, където беше преди малко.

Двама бяха, да. Мъже с черни палта. Ашамани. Стори му се, че ги познава, от Думайски кладенци, където бяха спасили Ранд. Бяха му верни, нали? Ранд ли му беше пратил помощ?

„Светлината да го изгори този човек — помисли Перин. — Не може ли просто да е открит с хората, поне веднъж?“

Разбира се, дори ашамани можеше да са Мраколюбци. Замисли се дали да не ги убие.

— Счупени сечива — каза небрежно Ланфеар.

Перин подскочи и изруга, като я видя застанала до него. Гледаше към двамата мъже.

— Обърнати са — каза тя. — Винаги съм го смятала за прахосничество. Губиш нещо в превръщането — никога няма да ти служат толкова добре, колкото ако го правят доброволно. О, верни ще са, но светлината си е отишла. Личната мотивация, искрата разум, която прави хората хора.

— Тихо — прошепна Перин. — Обърнати ли? Какво значи това? Да не би...

— Тринайсет мърдраала и тринайсет Властелини на ужаса. — Ланфеар се подсмихна презрително. — Толкова грубо. Такова разхищение!

— Не разбирам.

Ланфеар въздъхна и почна да му обяснява като на малко дете:

— Преливащите могат да бъдат Обърнати към Сянката насила при подходящи обстоятелства. Тук обаче М'хаил не може да направи процеса толкова лесен, колкото би искал. Трябват му жени, ако иска да Обръща лесно мъже.

„Светлина“, помисли Перин. Ранд знаеше ли, че това може да се случи на хора? Замисляха ли да направят същото и на него?

— Аз бих внимавала с тези двамата — каза Ланфеар. — Силни са.

— Тогава трябва да говориш по-тихо — прошепна Перин.

— Ба. Тук е лесно звукът да се огъне. Мога да викам с цяло гърло и няма да ме чуят. Пият, виждаш ли? Донесли са си вино. Тук са телом, разбира се. Водачът им едва ли ги е предупредил за опасностите от това.

Вярно, пазачите пиеха вино и се кикотеха. След секунди единият се смъкна на една страна, после и другият.

— Какво направи?

— Вилняк във виното — отвърна Ланфеар.

— Защо ми помагаш? — попита Перин намръщено.

— Харесвам те, Перин.

— Ти си от Отстъпниците!

— Бях — отвърна Ланфеар. — Онази... привилегия ми беше отнета. Тъмния разкри, че се каня да помогна на Луз Терин да спечели. Сега съм... — Замръзна, отново загледана към небето. Какво виждаше в облаците? Нещо, което я накара да пребледнее. Миг след това изчезна.

Перин трябваше да реши какво да прави. Не можеше да ѝ се довери, разбира се. Само че тя беше *добра* във вълчия сън. Успяваше да се появи до него, без да издаде никакъв звук. Това беше по-трудно, отколкото изглеждаше. Трябваше да усмири въздуха, щом се задвижеше от нея при идването ѝ. Трябваше да се приземи съвършено

точно, за да не вдигне никакъв шум, и трябваше да заглуши шумоленето на дрехите си.

Стъписан, Перин осъзна, че този път е прикрила и мириса си. Беше я помирисал — уханието ѝ беше на нежна нощна линия — едва когато бе започнала да му говори.

Приблужи се към заспалите мъже. Какво ставаше с хората, когато заспят в съня? Това би трябвало да ги върне в будния свят — не те бяха тук в плът.

Намери сънния шип забит в земята под масата. Приличаше на дълъг клин за палатка, с някакви знаци по сребристия метал. Беше почти като другия, който беше видял, но не съвсем същият. Перин стисна чука и зачака Убиеца да дойде.

— Не е тук — каза Ланфеар.

— Светлина! — Перин подскочи. — Защо непрекъснато се появяваш така изневиделица?

— Той ме търси — каза тя и погледна към небето. — Не очаква да мога да правя това и е станал подозрителен. Ако ме намери, ще го знае със сигурност и ще бъде унищожена, пленена и изгорена завинаги.

— Очакваш да изпитвам съжаление за теб, една от Отстъпниците? — сопна се Перин.

— Аз избрах господаря си. Това е цената ми... освен ако не намеря начин да се освободя.

— Какво?

— Мисля, че имаш най-добрия шанс — рече тя. — Трябва да спечелиш, Перин, и аз трябва да съм до теб, когато спечелиш.

— Май не си научила никакви нови хитрини — изсумтя той. — Прави си предложенията другаде. Не ме интересува. — Завъртя сънния шип между пръстите си. Така и не бе успял да разбере как действаше другият.

— Трябва да го завъртиш отгоре. — Ланфеар протегна ръка.

Перин я изгледа.

— Не мислиш ли, че можех да си го взема, ако исках? — попита тя с насмешка. — Кой ти свали палетата на М'хаил?

Той се поколеба, но накрая ѝ го подаде. Тя прокара палеца си от върха до средата и нещо вътре изщрака. После Ланфеар хвана главата и я завъртя. Смътната виолетова стена около тях избледня и изчезна.

Ланфеар му върна шипа.

— Завърташ го отново и включваш полето — колкото по-дълго извиваш, по-силно ще става, — след това плъзгаш пръста си в обратната посока при изключването. Внимавай. Където го включиш, ще има последствия в будния свят, както и в този, и ще попречиш дори на съюзниците си да влизат или излизат. Можеш да минаваш с ключ, но не го знам за този шип.

— Благодаря — каза Перин с неохота. Един от спящите мъже в краката му изпъшка и се размърда. — Има ли... Наистина ли няма никакъв начин да се противопоставяш на Обръщането? Нищо ли не могат да направят?

— Човек може да се съпротивлява за кратко — каза тя. — Но само за кратко. И най-силният накрая ще се предаде. Ако си мъж, изправен срещу жени, ще те надвият лесно.

— Не би трябвало да е възможно. Никой не би трябвало да може да *принуди* човек да се обърне към Сянката. Дори всичко друго да ни е отнето, този избор би трябвало да остава.

— О, имат избор — каза Ланфеар и побутна разсеяно единия пазач с крак. — Можели са да изберат да бъдат опитомени. Това би премахнало слабостта от тях и тогава няма как да бъдат Обърнати.

— Не е кой знае какъв избор.

— Това е вътъкът на Шарката, Перин Айбара. Не всички възможности са добри. Понякога трябва да извлечеш най-доброто от лошата съдба и да яхнеш бурята.

Той я изгледа рязко.

— И намекваш, че точно това си направила? Минала си на страната на Сянката, защото това е било „най-добрият“ избор? Не вярвам, изобщо. Минала си заради власт. Всички го знаят.

— Мисли каквото искаш, вълче кутре. — Погледът ѝ стана потвърд. — Изстрадала съм заради решенията си. Понесла съм болка, агония, *разкъсваща* скръб заради това, което съм направила в живота си. Страданията ми надвишават всичко, което би могъл да си въобразиш.

— И от всички Отстъпници си избрала мястото си и си го приела с най-голяма охота.

— Смяташ, че можеш да вярваш на истории отпреди три хиляди години? — изсумтя тя.

— По-добре да вярвам на тях, отколкото на думите на такава като теб.

— Както искаш. — Тя отново погледна двамата спящи мъже. — Ако това ще ти помогне да разбереш, вълчо кутре, трябва да знаеш, че според мнозина хора като тези са убити, когато стане Обръщането. Е, след това нещо друго превзема тялото им. Някои поне мислят така.

И изчезна.

Перин въздъхна, а после прибра сънния шип и *измести* обратно на покрива. Щом се появи, Гаул се завъртя рязко и изпъна лъка.

— Ти ли си, Перин Айбара?

— Аз съм.

— Чудя се дали трябва да питам за доказателство — каза Гаул, все още насочил стрелата към Перин. — Струва ми се, че тук човек лесно може да промени външността си.

Перин се усмихна.

— Външността не е всичко. Знам, че имаш две гай-шайн, едната я искаш, другата — не. Май и двете не се примиряват да се държат като истински гай-шайн. Ако оцелеем в това, едната може да се омъжи за теб.

— Едната бива — съгласи се Гаул и наведе лъка си. — Но май ще трябва да взема или и двете, или никоя. Може би е наказание за това, че са принудени да оставят копията си, макар че ги принуждава не моят избор, а собственият им. — Гаул поклати глава. — Купола го няма.

Перин му показва сънния шип и каза:

— Да, няма го.

— Каква е следващата ни задача?

— Да изчакаме — каза Перин. — И да видим дали премахването на купола ще привлече вниманието на Убиеца.

— А ако не го привлече?

— Тогава отиваме на следващото място, където би могло да го намерим — отвърна Перин. — А то е където има вълци за убиване.

— Чухме те! — изрева Канлер в разгара на огнения бой. — Да ме изгори дано, ако не е вярно! Бяхме в работилницата ми и те чухме,

че говориш, молеше се! Решихме, че трябва да нападнем. Сега или никога.

Из залата затрещяха сплитове. Изригна Земя, а от хората на Таим на подиума се изстреля Огън към мъжете от Две реки. Сенчести се плъзнаха из помещението с наметала, които не се движеха, и извадиха мечове.

Андрол се отдръпна от Канлер, приведе се и тръгна към Певара, Джонет и Имарин от другата страна на залата. Канлер го беше чул? Порталът, който беше направил точно преди Таим да го вдигне във въздуха, трябваше да се е отворил — но толкова малък, че той не го беше видял.

Можеше отново да прави портали. Но само много малки. Каква полза имаше от това? „Достатъчно, за да спрат белфира на Таим“, помисли си, щом стигна до Певара и другите. Никой от тримата не беше в състояние да се бие. Той запреше портал, удари по стената, забута към...

Нещо се промени.

Стената изчезна.

Андрол седна на пода замаян. Гръмовете и взривовете в залата нахлуха в ушите му. Канлер и останалите се биеха добре, но младите мъже от Две реки се бяха изправили срещу напълно обучени Айез Седай и може би дори една от Отстъпниците. Падаха един по един.

Стената я нямаше.

Андрол бавно се изправи и тръгна отново към центъра на залата. Таим и хората му се биеха на подиума. Сплитовете, идващи от Канлер и момчетата му, отслабваха.

Андрол погледна Таим и в гърдите му се надигна мощна, съкрушителна вълна на гняв. Черната кула беше на Аша'ман, не на този мъж.

Време беше Аша'ман да си я върнат.

Андрол изрева, разпери ръце и запреше портал. Силата се вля в него като порой. Както винаги, порталите му се забиваха на място по-бързо от всички други, нарастваха повече, отколкото мъж с неговата сила би трябвало да е способен да направи.

Този го съгради с ширината на голям фургон. Отвори го точно срещу преливащите на Таим и го натресе пред тях точно в мига, в който отправяха поредния залп убийствени сплитове.

Порталът се измести няколко крачки и се отвори зад тях.

Сплитовете, сътворени от жените и мъжете на Таим, се стовариха в отворения портал — надвиснал пред Андрол във въздуха като мъгла — и изригнаха зад тях.

Убиха създателите си, изпепелиха Айез Седай, избиха ашаманите и малкото останали мърдраали. Напрегнат до краен предел, Андрол изрева още по-силно, отвори малки портали на връзките на Логаин и ги разкъса. Отвори друг, право на пода под стола на Логаин, и го спусна от стаята на място далече от Черната кула — място, което трябваше да е безопасно, ако дадеше Светлината.

Жената, наречена Хессалам, побягна — скочи през портал, отворен от самата нея, и Таим я последва с още двама. Останалите закъсняха — само след миг Андрол отвори портал с ширината на пода и ги запокити през него стотици стъпки надолу.

ГЛАВА 15

ВРАТЪТ ТИ НА ВЪЖЕ

Тарасинския палат в Ебу Дар *изобщо* не беше най-трудното място, където бе прониквал Мат. Каза си го няколко пъти, докато висеше от една тераса три етажа над градините.

Беше се вкопчил в един мраморен перваз с едната си ръка, докато държеше шапката си на главата с другата, ашандарейт бе на гърба му. Пътната си торба беше скрил долу в градините. Нощният въздух беше хладен на плувналото му в пот лице.

Над него двама от гвардейците на Смъртната стража издрънчаха по терасата. Кръв и кървава пепел. Тия типове никога ли не си сваляха броните? Приличаха на бръмбари с тях. Едва можеше да ги различи — балконът бе ограден с железен параван, за да не могат хора отдолу да гледат хората на него, но Мат беше достатъчно близо, за да види движещите се вътре стражи.

Светлина, много се задържаха нещо. Ръката на Мат започваше да изтръпва. Да не би да бяха решили да седнат да пият чай? Да почетат някоя книга? Тюон наистина трябваше да ги разкара тия двамата. Защо си приказваха така небрежно, при това на балкон? Навън можеше да дебнат убийци.

Най-после, слава на Светлината, двамата си тръгнаха. Мат се опита да преброи до десет, преди да се закатери нагоре, но издържа само до седем. Бутна един от незаклучените паравани и се прехвърли през парапета на балкона.

Издиша бавно и разкърши схванатите си ръце. Този дворец — въпреки ония двама стражи — изобщо не беше толкова непроницаем, колкото Камъка, а Мат и там беше прониквал. Имаше друго предимство тук, разбира се: беше живял в този дворец, свободен да влиза и излиза. Повечето време. Почеса се по врата през шала — усещаше го не като плат, а като верига.

Бащата на Мат имаше една приказка: винаги знай накъде се каниш да препуснеш. Никога не беше имало толкова честен човек като

Абел Каутон и всички знаеха това, но на някои хора — като ония горе в Таренов сал — човек не можеше да се довери по-далече, отколкото можеха да плюят. В търговията с коне, казваше Абел, трябва да си готов да препуснеш и винаги трябва да знаеш накъде ще тръгнеш.

През двата месеца живот в този палат Мат беше научил всеки изход — всяка пукнатина и проход, всеки открянат прозорец. Кои железни паравани на балкони са лесни за отваряне, кои обикновено са здраво заключени. Ако можеш да се измъкнеш навън, можеш и да се промъкнеш вътре. Отдъхна за миг на терасата, но не влезе в стаята. Беше на третия етаж, където отсядаха гости. Можеше и да успее да се вмъкне оттук, но недрата на сградата винаги бяха пазени по-добре, отколкото черупката. Най-добре беше да продължи нагоре отвън.

Това включваше много *негледане* надолу. За щастие стената не беше трудна за изкачване. Каменен зид и дърво, с много места за хващане. Спомни си как беше сгълчал веднъж Тилин за това.

Пот запълзя по челото му като мравки по мравуняк, щом се измъкна на парапета, издърпа се нагоре и се закатери към четвъртия етаж. Ашандарейт от време на време го първаше отзад по краката. Лекият вятър донесе миризмата на море. Нещата винаги миришат по-добре, когато си нависоко. Може би е защото главите миришат по-добре от краката.

„Тъпа мисъл“, каза си Мат. Каквото и да е, стига да не му мисли за височината.

Вече виждаше балкона на Тилин. Единия, разбира се — покоите й имаха няколко. Този към спалнята й, не откъм дневната. Онзи беше към площада Мол Хара, а ако се катереше там, щеше да изпъква като муха по бял пудинг.

Погледна отново нагоре към покрития с железен ажур балкон. Винаги се беше чудил дали би могъл да се изкатери до него. Определено беше размислял дали да се *спусне* от него.

Е, нямаше да е глупак и да опитва отново такова нещо, това беше сигурно. Само този път, и то с неохота. Матрим Каутон знаеше как да си пази врата. Не беше живял толкова дълго, поемайки глупави рискове, с късмет или без късмет. Ако Тюон искаше да живее в град, където началникът на армиите й се опитва да уреди убийството й, това си беше неин избор.

Точно така. Щеше да се изкатери и да ѝ обясни с много разумен тон, че трябва да напусне града и че този генерал Галган е изменник. После можеше най-спокойно да си тръгне и да поиграе на зарове. Точно затова беше дошъл в града в края на краищата. Ако Ранд беше горе на север, където бяха всички тролоци, Мат искаше да е колкото се може по-далече от него. Мъчно му стана за Ранд, но всеки здравомислещ човек щеше да разбере, че изборът на Мат е единственият правилен. Вихрушката от цветове започна да се оформя, но той бързо я прогони.

Разум. Щеше да е много разумен.

Запотен, със схванати ръце, Мат измърмори няколко ругатни и се издърпа на балкона на четвъртия етаж. Едно от резетата на железния параван тук беше разхлабено, както беше още докато живееше в палата. Бърза работа с малката телена кука, и готово. Влезе в затворения балкон, смъкна ашандарея и легна на гръб задъхан, сякаш беше тичал по целия път от Андор до Тийр.

След няколко минути се изправи и надникна през отключения параван от четирите етажа надолу. Почувства се доста горд от катеренето.

Вдигна ашандарея и отиде до вратите на терасата. Тюон несъмнено щеше да се е преместила тук, в покоите на Тилин. Бяха най-хубавите в палата. Открехна леко вратите. Щеше само да надникне и...

Нещо изфуча от сенките пред него и се натресе във вратата точно над главата му.

Мат залегна, превъртя се и извади нож с едната ръка, а с другата стисна ашандарея. Вратата изскърца и зейна от силата на стрелата на арбалета, забита в дървото.

Селусия се появи само след миг. Дясната страна на главата ѝ беше обръсната до голо, лявата бе покрита с плат. Кожата ѝ беше с цвета на сметана, но всеки, който я помислеше за слаба, бързо щеше да се увери в обратното. Селусия беше корава като... а бе като най-коравото кораво.

Тя насочи малкия си арбалет към него и Мат неволно се усмихна и възкликна:

— Знаех си! Ти си телохранителка. Винаги си била точно това.

Селусия се намръщи.

— Какво правиш тук, глупак такъв?

— А, просто се разхождах — отвърна Мат. Надигна се и прибра ножа в канията. — Казват, че нощният въздух бил много полезен.

— Изкатерил си се дотук? — попита Селусия и погледна през перилото, сякаш търсеше стълба или въже.

— Какво? Ти не се ли катериш редовно? Много е полезно за ръцете. Подобрява хватката.

Тя го погледна измъчено и Мат неволно се ухили. Щом Селусия пазеше за убийци, значи Тюон сигурно беше добре. Той кимна към арбалета, който все още бе насочен към него, и каза:

— Няма ли да...

Тя въздъхна и го наведе.

— Много благодаря — каза Мат. — Можеш да извадиш око на човек с това нещо. По принцип не бих имал нищо против, но очите ми напоследък са в недостиг.

— Какво си направил? — попита сухо Селусия. — Играл си на зарове с мечка?

— Селусия! — Мат тръгна покрай нея, за да влезе в покоите. — Та това си беше почти шега! Знаеш ли, ако се постареем, бихме могли да ти отгледаме чувство за хумор. Ще е толкова изненадващо, че можем да те сложим в някое позорище и да взимаме пари да те гледат. „Елате и вижте удивителна смееща се со'джин. Само за два медни петака, само тази вечер..."

— Заложил си си окото на нещо, нали?

Мат залитна и бутна вратата. Изкиска се. Светлина! Странно колко близо беше до истината това.

— Много хитро.

„Бас, който спечелих — помисли той. — Все едно как изглежда.“ Матрим Каутон беше единственият мъж, играл на зарове със съдбата на самия свят в кесията със залога. Разбира се, следващия път можеха да си намерят друг герой на негово място. Като Ранд или Перин. Ония двамата бяха толкова тъпкани с героизъм, че направо им капеше от устите и по брадичките. Потисна образите, щом се опитаха да се заформят. Светлина! Трябваше да спре да мисли за тия двамата.

— Къде е тя? — попита Мат, докато оглеждаше спалнята. Чаршафите на леглото бяха разбъркани — изобщо не си представи розови панделки, вързани за таблата, — но Тюон я нямаше никаква.

— Навън — каза Селусия.

— Навън?! Посред нощ?

— Да. Време, когато само убийци биха дошли на гости. Имаш късмет, че не улучих, Матрим Каутон.

— О, изобщо не се притеснявай. Нищо че си й телохранителка.

— Не съм. — Селусия скри арбалета някъде в халата си. — Аз съм со'джин на Императрицата, дано да живее вечно. Аз съм нейният Глас и нейната Истинореча.

— Прекрасно. — Мат пак погледна леглото. — Служиш за примамка, така ли? Лежиш в леглото й? С готов арбалет, ако се опитат да се промъкнат убийци?

Селусия не отвърна.

— Е, къде е тя? — настоя Мат. — Кървава пепел, жено! Говоря сериозно. Генерал Галган лично е наел хора да я убият!

— Това? Притеснен си за *това*?

— Адски вярно. Притеснен съм, да.

— Изобщо не се притеснявай от Галган — каза Селусия. — Твърде добър войник е, за да изложи на риск сегашните ни усилия за стабилизиране. Криса е тази, от която трябва да се притесняваш. Доведе трима наемни убийци от Сеанчан. — Селусия погледна към вратата на балкона и Мат едва сега забеляза на пода петно, което можеше да е от кръв. — Залових двама досега. Жалко. Предположих, че ти си третият. — Изглежда го, сякаш преценяваше — напук на всякаква логика — дали по някакъв начин не би могъл той да е убиецът.

— Ти си побъркана — рече Мат, придърпа шапката си и взе ашандарея. — Отивам при Тюон.

— Това вече не е името й, дано да живее вечно. Известна е като Фортюона. Не бива обаче да се обръщаш към нея с никое от тези две имена, а само с „Превисша“ или „Превелика“.

— Ще я наричам както си реша — заяви Мат. — Къде е тя?

Селусия го изглежда на кръв.

— *Не съм* убиец.

— Знам, че не си. Мъча се да реша дали ще й хареса, ако ти кажа къде е.

— Аз съм съпругът й все пак, нали?

— Шшт. Току-що се опита да ме убедиш, че не си убиец, а сега се изкарваш съпруг? Глупав човек. В дворцовите градини е.

— Но сега е...

— ... посред нощ. Да, знам. Тя не винаги се... вслушва в логиката. — Мат долови в тона ѝ нотка на отчаяние. — Цяло отделение от Гвардията на Смъртната стража е с нея.

— Не ме интересува, ако ще самият Създател да е с нея — сопна се Мат и тръгна към балкона. — Ще я накарам да седне и ще ѝ обясня някои неща.

Селусия го последва, подпря се на рамката на вратата и го изгледа скептично.

— Е, може да не я накарам да седне всъщност. — Мат надникна към градините долу. — Но ще ѝ обясня — логично, — че не може просто така да тръгне и да обикаля по нощите. Най-малкото ще ѝ спомена за теб. Кръв и кървава пепел! Наистина сме доста нависоко, нали?

— Нормалните хора използват стълби.

— И последният войник в града ме търси — каза Мат. — Мисля, че Галган иска да ме премахне.

Селусия присви устни.

— Не знаеше ли за това? — попита я Мат.

Тя помълча, после поклати глава.

— Не е невъзможно Галган да иска главата ти. При нормални обстоятелства Принцът на Гарваните щеше да му е съперник. Той е пълководец на армиите ни, но тази задача често се възлага на Принца на Гарваните.

Хм. Принцът на Гарваните.

— Не ми напомняй за това, ако обичаш. Мислех, че беше титлата ми, докато бях женен за Щерката на Деветте луни. Не се ли е променило при издигането ѝ?

— Не — отвърна Селусия. — Още не.

Мат кимна. Въздъхна, погледна надолу и стъпи на перилото.

— Има и друг път — спря го Селусия. — Ела, преди да си си счупил тъпата глава. Още не знам какво иска тя от теб, но едва ли включва да се пребиеш до смърт.

Мат с благодарност скочи от перилото и я последва в стаята. Селусия отвори един гардероб, а после задната стена към тъмен коридор навътре в дървото и камъка на палата.

— Кръв и кървава пепел! — изруга Мат, щом пхна главата си вътре. — И това си е било тук през цялото време?

— Да.

— Оттук трябва да е влязло — промърмори той. — Това трябва да го запустите, Селусия.

— Направих нещо по-добро. Когато Императрицата — дано да живее вечно — спи, спи на тавана. Никога не ляга в тази стая. Не сме забравили колко лесно беше убита Тилин.

— Хитро. — Мат потръпна. — Намерих съществото, което го направи. Няма да разкъсва повече гърла. Тилин и Нейлсийн може да потанцуват заради това. Сбогом, Селусия. Благодаря ти.

— За прохода ли? Или защото не можах да те убия с арбалета?

— Затова, че не ме наричаш скапано „височество“ като Мусенджи и другите — промърмори Мат и се вмъкна в прохода. Намери фенер, окачен на стената, и го запали с кремък и прахан.

Селусия зад него се изсмя.

— Ако това те притеснява, Каутон, чака те много досаден живот. Има само един начин да престанеш да си Принцът на Гарваните и той е да се обесиш.

И затвори вратата зад него.

„Колко приятна жена“, помисли Мат. Почти съжали за времето, когато не искаше да говори с него. Поклати глава и тръгна надолу. След миг осъзна, че така и не му беше казала накъде води.

Ранд закрачи през лагера на Елейн в източния край на Бремския лес. Придружаваха го две Деви.

Беше тъмно, но никой не спеше. Приготвиха се да вдигнат лагера и да придвижат армията на изток към Кайриен.

Само две Деви за охрана тази нощ. Чувстваше се почти *беззащитен* само с две, макар някога да смяташе, че всякаква охрана е прекалена. Неизбежното завъртане на Колелото беше променило възгледите му толкова сигурно, колкото и сезоните.

Мъжете из лагера не си подвикваха. Не само че беше нощ, но и силите на Сянката бяха наблизко в леса, а тролоците имаха добър слух. Най-добре беше да се говори тихо, а не да се вика. Фенерите бяха с

капаци и излъчваха приглушена светлина, а огньовете се поддържаха съвсем малки.

Ранд тръгна през поляната към палатката на Трам. Кимаше на войниците, които му отдаваха чест. Бяха стъписани, че го виждат, но не и изненадани. Елейн беше съобщила на войските си за предишните му гостувания.

„Аз предвождам тези армии — беше казала, когато се разделиха последния път. — Но ти си тяхното сърце. Ти ги събра, Ранд. Те се сражават за теб. Моля те, позволи им да те виждат, когато идваш.“

И той го правеше. Съжаляваше, че не може да ги защити по-добре, но щеше просто да носи това бреме. Тайната, както се оказа, не беше да се втвърдиш до прекършване. Не беше да станеш безчувствен. Беше в това да носиш болката и да я приемеш като част от себе си.

Двама мъже от Емондово поле пазеха пред палатката на Трам. Ранд им кимна, щом изправиха рамене и отдадоха чест. Бан ал-Сийн и Дав ал-Тоун... навремето нямаше и да помисли, че ще ги види да отдават чест. Направиха го добре при това.

— Имате сериозна задача — каза им Ранд. — Важна, колкото всяка друга на това бойно поле.

— Защитата на Андор ли, милорд? — попита смутено Дав.

— Не. Да пазите баща ми. И се постарайте да го пазите добре.

Влезе в палатката и остави Девите отвън.

Трам стоеше над походна маса и оглеждаше карти. Ранд се усмихна. Имаше същото изражение, както когато гледаше овце, оплели се в трънаците.

— Май си мислиш, че трябва да бъде пазен — каза Трам.

Да отговори на това щеше да е все едно да застане пред човек с арбалет и да го помоли да го застреля. Затова Ранд просто остави мълчаливо на масата онова, което носеше. Трам изгледа дългия вързоп, а после разви плата.

Беше меч в черна лъскава ножница, изрисувана с извиващи се дракони в червено и златно.

Трам учудено вдигна вежди.

— Ти ми даде меча си — каза Ранд. — А аз не можах да ти го върна. Това е в замяна.

Трам измъкна меча от ножницата и очите му се разшириха.

— Прекалено хубав дар е, синко.

— Нищо не е прекалено хубаво за теб — прошепна Ранд. — Нищо.

Трам поклати глава и хлъзна меча обратно в ножницата.

— Просто ще свърши в някой сандък, забравен като предишния. Изобщо не трябваше да нося онзи у дома. Твърде много внимание му отдели. — И понечи да му върне меча.

Ранд вдигна ръка и го спря.

— Моля те. Един майстор на меча заслужава подобаващо оръжие. Вземи го — това ще облекчи съвестта ми. Светлината знае, всяко бреме, което мога да смъкна сега, ще помогне в предстоящите дни.

Трам се намръщи.

— Това е мръсен номер, Ранд.

— Знам. Прекарвах времето си с какви ли не противни типове напоследък. Крале, чиновници, лордове и дами.

Трам взе меча с неохота.

— Мисли за него като за благодарност — каза Ранд. — От целия свят към теб. Ако не ме беше научил на пламъка и празнотата преди толкова години... Светлина, Трам. Нямах да съм тук сега. Щях да съм мъртъв, сигурен съм. — Погледна меча. — Ако не беше поискал да стана добър стрелец, изобщо нямаше да съм научил това, което ме опази разумен в тези тежки времена.

— Пламъкът и празнотата не са за стрелбата с лък — изсумтя Трам.

— Да, знам. Те са техника за боравене с меч.

— И за мечове не са. — Трам окачи меча на колана си.

— Но...

— Пламъкът и пустотата са за център. И за мир. Бих го предал на всеки човек на тази земя, войник или не, ако можех. — Лицето му се смекчи. — Но, Светлина, какво правя аз? Поучавам теб? Кажи ми откъде взе това оръжие?

— Намерих го.

— Един от най-хубавите мечове, които съм виждал. — Трам отново го извади и огледа. — Древен е. И използван. Добре използван. Грижили са се за него, определено, но това оръжие не е стояло просто в сандъка с трофеи на някой военачалник. Мъже са размахвали този меч. Убивали са с него.

— Беше на... една близка душа.

Трам го погледна в очите.

— Е, значи май ще трябва да го пробвам. Хайде.

— Посред нощ?

— Още е вечер — каза Трам. — И е тъкмо време: полигонът за упражнения няма да е претъпкан.

Ранд повдигна учудено вежда, но се отдръпна, щом Трам заобиколи масата и излезе от палатката. Тръгна след него, а Девите закряха след тях. На полигона няколко Стражници се упражняваха под светлината на окачени на пилони фенери.

До рамката с дървени учебни оръжия Трам извади новия меч и се задвижи в няколко форми. Макар косата му да бе побеляла и по челото му вече да имаше бръчки, се движеше като лента коприна на вятър. Ранд никога не беше виждал баща си да се бие, нито в учебен бой дори. Всъщност донякъде му беше трудно да си представи как кроткият Трам ал-Тор убива нещо повече от кокошка.

Сега го видя. Огрян от мигащата светлина на фенерите, Трам ал-Тор се пхна във формите с меч като в удобен чифт ботуши. Странно, Ранд усети, че го обзема ревност. Не точно към баща му, а към всеки, който можеше да познае мира на упражнението с меч. Вдигна ръката си, а после пънчето на другата. За много от формите трябваша и двете ръце. Да се биеш като Трам не беше като с късия меч и щита, както се биеха много мъже в пехотата. Това бе нещо друго. Ранд навярно все още можеше да се бие, но изобщо не можеше да прави *това*. Както човек, изгубил единия си крак, не може да танцува.

Трам довърши Заек намира дупката си и прибра меч в ножницата с плавно движение. Оранжевата светлина на фенерите се отрази от острието, докато то се хлъзгаше вътре.

— Красив е — каза Трам. — Светлина, тежестта, балансът... Със Силата ли е изкован?

— Не знам — отвърна Ранд.

Така и не беше имал възможност да се бие с него.

Няколко бойци от по-новия набор се упражняваха с пики в късната вечер. Всеки миг упражнение беше ценен, особено за тези, които не бяха често на първите линии.

„Новобранци — помисли Ранд, докато ги гледаше. — Тези също са мое бreme. Всеки мъж, който воюва.“

Щеше да намери начин да надвие Тъмния. Иначе тези мъже се упражняваха напразно.

— Притеснен си, сине — каза Трам.

Ранд потърси покой. Спомни си нещо от някаква книга, от старите си спомени. „Ключът към водачеството е в накъдрените вълни.“ Човек не може да намери спокойствие на повърхността, ако дълбините са неспокойни. Също така не може да намери мир и съсредоточеност в група, ако водачът не е във вътрешен мир.

Трам го изгледа, забелязал маската на сдържаност, която си беше придал, но не каза нищо. Пресегна се и взе от стойката един от дървените учебни мечове. Подхвърли го на Ранд, а той го улови, все така с другата си ръка зад гърба.

— Татко — каза Ранд, щом баща му взе друг учебен меч. — Това е глупаво.

— Чух, че си станал голям майстор с меча — каза Трам и замахна няколко пъти с оръжието си, за да изпробва баланса му. — Искam да видя какво можеш. Наречи го бащина гордост.

Ранд въздъхна, вдигна другата си ръка и показа чукана. Хорските очи обикновено се плъзгаха покрай него все едно, че виждат Сив. Не им харесваше представата, че Прероденият Дракон е с недъг.

Той никога не им позволяваше да разберат колко уморен се чувства. Тялото му беше похабено като воденичен камък, работил поколения наред. Все още беше достатъчно твърд, за да свърши работата си, и *щеше* да я свърши, но Светлина, чувстваше се уморен. Да носиш надеждата на милиони беше по-тежко, отколкото да повдигнеш планина.

Трам не обърна никакво внимание на сакатата му ръка. Извади носна кърпа, уви я около своята ръка и я стегна здраво със зъби.

— Няма да мога да стисна нищо с вързана ръка — каза и замахна отново с меча си. — Боят ще е честен. Хайде, сине.

Гласът му прозвуча властно — с властта на баща. Беше същият тон, до който прибягваше някога, за да вдигне Ранд от леглото, та да изрине торта на добитъка.

Ранд не можеше да не се подчини на този глас. Не и на гласа на Трам. Просто му беше станало инстинкт. Въздъхна и пристъпи напред.

— Не ми трябва вече меч, за да се бия. Имам Единствената сила.

— Това щеше да е важно, ако сегашното упражнение имаше нещо общо с боя — отвърна Трам.

Ранд се намръщи. Какво...

Трам нападна.

Ранд парира с вял замах. Трам се задвижи в Перца във вятъра, завъртя меча си и нанесе втори удар. Ранд отстъпи и парира отново. Нещо вътре в него се съживи — някаква възбуда. При новата атака на Трам вдигна меча и — по инстинкт — събра двете си ръце.

Само че си нямаше другата, за да стисне меча отдолу. Така хватката му остана слаба и когато Трам удари отново, едва не изби меча от ръката му.

Ранд стисна зъби и отстъпи назад. Какво щеше да каже Лан, ако беше видял това калпаво представяне от ученика си? „Какво щеше да каже ли? Щеше да каже: Ранд, не влизай в битки с мечове. Не можеш да ги спечелиш. Никога вече.“

В следващата си атака Трам замахна лъжливо надясно, после заобиколи Ранд и го удари по бедрото. И то силно. Заболя го.

От колко време не се беше упражнявал с някой, който е готов да го нарани? Твърде много се отнасяха с него като със стъкло. Лан никога не го беше правил.

Ранд се хвърли в битката, като опита Глиган връхлита от върха. Надделя в първите няколко мига, но след това едно перване на оръжието на Трам отново за малко да избие меча от ръката му. Дългите мечове, създадени за майстори във фехтовката, трудно се въртяха само с една ръка.

Ранд изръмжа, отново се опита да влезе в двуръчна стойка и отново не успя. Вече се беше научил да се справя с това, което бе изгубил — поне в обикновения живот. Не беше отделял време за упражнения след физическата загуба, макар да се беше сещал.

Чувстваше се като стол без един крак. Крепеше се някак — но само се крепеше. И едва удържаше на атаките на Трам.

Не можеше да се справи. Защо тогава беше цялото това усилие? Нямаше смисъл. Трам нападна отново и едва не го събори.

„Това е безсмислено! Защо да се бия с една ръка? Защо не измисля друг начин? Защо...“

Трам обаче го правеше.

Ранд продължи да се бие в защита, но насочи вниманието си към Трам. Баща му трябваше да е упражнявал бой с една ръка. Можеше да го види в движенията му, в това как не се опитваше инстинктивно да хване дръжката с вързаната си ръка. Ранд не бе стигнал до упражнения с меч с една ръка. Много рани можеха да поразят някоя от ръцете, някои от формите се съсредоточаваха тъкмо върху това. Лан му беше казвал да упражнява прехвърляне от едната ръка в другата. Не бяха стигнали до бой с една ръка обаче.

— Освободи, сине — каза Трам.

— Какво да освободя?

— Всичко.

Трам връхлетя, замята сенки в петната светлина от фенерите, а Ранд потърси празнотата. Всякаво чувство отиде в пламъка и го остави едновременно празен и цял.

Следващата атака едва не му счупи главата. Ранд изруга и влезе в Чапла в тръстиките, както го беше учил Лан, с вдигнат меч, за да блокира следващия удар. Липсващата ръка отново се опита да се докопа до дръжката. Не можеше човек да се отучи за една вечер след години тренировка!

„Освободи!“

Вятър задуха през полето, понесъл миризмите на умираща земя. Мъх, плесен, гнило.

Мъхът беше жив. Плесента бе нещо живо. За да изгние едно дърво, някакъв живот го ядеше.

Мъж с една ръка все още беше мъж и ако тази ръка държеше меч, все още беше опасен.

Трам влезе в Ястреб зърва заека, много нападателна форма. Връхлетя срещу Ранд и замахна. Ранд видя следващите движения още преди да са станали. Видя себе си, как вдига меч си в подходящата позиция за блокиране — форма, която бе опасна, след като нямаше втора ръка. Видя как Трам посича надолу, за да избие меч от ръката му. Видя следващата атака, която щеше да го поразии във врата.

Щеше да изгуби двубоя.

„Освободи!“

Измести хватката си на меча. Не помисли защо. Направи това, което почувства, че трябва да направи. И когато Трам удари, оръжието му се плъзна по меча на Ранд, без да го избие.

Задният замах на Трам последва, както се очакваше, но порази лакътя на Ранд, лакътя на негодната ръка. Не толкова негодна все пак — блокира меча успешно, макар че *изпука* и болката го прониза до рамото.

Трам замръзна, ококорил очи — първо от изненада, че са го блокирали, после с явна тревога заради силния удар по ръката на Ранд. Сигурно му беше пукнал кост.

— Ранд. Аз...

Ранд отстъпи назад, сгъна ранената ръка зад гърба си и надигна меча си. Вдиша дълбоко миризмите на един наранен, но не мъртъв свят.

И нападна с Кралски рибар удря в мрежите. Не го избра, просто се случи. Може би беше от позата му, с меча изпънат навън, другата ръка сгъната зад гърба му. Това лесно го вкара в нападателна форма.

Трам блокира нащрек и отстъпи встрани по кафявата трева. Ранд замахна настрани и влезе в следващата форма. Вече не се опитваше да изключи инстинктите си, а тялото му се приспособи към предизвикателството. Беше неуязвим в празнотата. Изобщо не се учуди как бе станало това.

Двубоят вече продължи не на шега. Мечовете трещяха от резките удари, Ранд държеше ръката си зад гърба и *чувстваше* какъв ще е следващият му удар. Не се биеше толкова добре като някога. Не можеше. Някои форми бяха невъзможни за него и не можеше да удря с толкова сила като някога.

Но не отстъпваше на Трам. Поне донякъде. Всеки фехтовчик може да прецени кой е по-добрият. Или най-малкото може да прецени кой има предимство. Сега то беше на Трам. Ранд беше по-млад и по-силен, но Трам просто беше толкова... *стабилен*. Наистина беше упражнявал бой с една ръка. Ранд беше убеден в това.

Беше му все едно. Този фокус... липсвал му беше този фокус. При толкова много грижи, при толкова неща, които трябваше да носи, не беше могъл да се посвети на нещо толкова просто като един дуел. Сега го намери и го прие с охота.

За малко престана да е Прероденият Дракон. Не беше дори син на баща си. Беше ученик с учителя си.

В това, колкото и добър да беше станал, колкото и много неща да помнеше, все още имаше много, което можеше да научи.

Продължиха двубоя. Ранд не броеше кой коя схватка е спечелил. Просто се биеше и се наслаждаваше на мира в този бой. Най-сетне усети, че се е изтощил хубаво — не с онази вяла умора на похабен човек, която бе започнал да изпитва напоследък. А с умората от добре свършена работа.

Плувнал в пот, Ранд вдигна учебния си меч към Трам, за да покаже, че е приключил. Трам се отдръпна назад и вдигна своя. Усмиваше се широко.

Наблизо, застанали под фенерите, няколко Стражници започнаха да ръкопляскаат. Не голяма публика — само шестима мъже, — но Ранд не ги беше забелязал. Девите вдигнаха копията си за поздрав.

— Доста голяма тежест беше, нали? — попита Трам.

— Кое?

— Ръката ти, дето я няма.

Ранд погледна чукана.

— Да. Мисля, че да.

Тайният проход на Тилин водеше до градините и свършваше с много тясна дупка недалече от мястото, където Мат бе започнал катеренето си. Той изпълзя навън, изтупа прахта от раменете и коленете си, а след това изви врат и погледна нагоре към балкона. Беше се изкачил почти до покрива на сградата, а после бе пропъзлял през недрата ѝ. Може би в това имаше някакъв урок. Може би урокът беше, че Матрим Каутон трябва да оглежда хубаво за тайни проходи, преди да реши да изкачва проклета четириетажна сграда.

Застъпва тихо в градините. Растенията никак не изглеждаха добре. Тези папрати трябваше да имат повече листа, а дърветата бяха голи като айилска Дева в потилня. Не беше изненадващо. Цялата земя се беше оклюмала като момче на Бел Тин без момичета, с които да потанцува. Мат беше съвсем сигурен, че Ранд е виновен за това. Ранд или Тъмния. Можеше да проследи всеки скапан проблем в живота си до единия или до другия. Онези проклети цветове...

Мъхът все още живееше. Никога не беше чувал мъх да се използва в градина, но можеше да се закълне, че тук го бяха оставили да расте по камъни и статуи. Може би когато всичко друго повехнеше, градинарите прибягваха до каквото им падне подръка.

Отне му доста търсене и надничане през сухи храсти и повехнали цветни лехи, докато намери Тюон. Беше очаквал да я намери седнала кротко и потънала в размисъл, но не би.

Присви се зад високата папрат, невидим за десетината гвардейци от Смъртната стража, които стояха в кръг около Тюон, докато тя преминаваше от една бойна поза в друга. Огряваха я два фенера, които излъчваха странно спокойна синкава светлина. Нещо гореше в тях, но пламъкът беше необичаен.

Сиянието огряваше нежната ѝ гладка кожа с цвета на хубава пръст. Носеше бяла а'солма, рокля, раздвоена на кръста, и отдолу се показваха сини гамаша. Тюон имаше тънка фигура. Мат някога бе направил грешката да допусне, че това издава крехкост. Не беше така.

Отново бе обръснала прилично главата си, след като вече не се криеше. Това ѝ стоеше добре, колкото и странно да беше. Движеше се в синкавото сияние от една бойна форма в друга, сякаш се дуелираше със собствената си сянка.

Мат предпочиташе хубав нож или, още по-добре, своя ашандарей, пред боя с ръце. Колкото повече пространство имаше между него и типа, опитващ се да го убие, толкова по-добре. На Тюон като че ли не ѝ трябваше нито едното, нито другото. Докато я гледаше, осъзна какъв късмет беше имал в нощта, когато я взе. Дори невъоръжена беше смъртно опасна.

Тюон забави, размаха длани пред себе си в изящна фигура, а после бързо ги заби настрани. Вдиша дълбоко, после изнесе ръцете на другата страна и цялото ѝ тяло се изви.

Обичаше ли я?

Неловко му беше от този въпрос. Човъркаше ума му вече от няколко седмици, като мишка, която си гризе дупчица. Не беше въпрос, какъвто трябваше да си задава Матрим Каутон. Матрим Каутон трябваше да мисли само за момичето на коляното си и за следващото хвърляне на заровете. Въпроси за такива неща като любов беше най-добре да се оставят на някой огиер, който има време да седи и да гледа как растат дърветата.

Беше женен за нея. Ама то си беше чиста случайност, нали? Проклетите лисици му бяха казали, че ще го направи. Тя пък се беше омъжила за него. Още не знаеше защо. Нещо свързано с онези поличби, за които му беше разправяла? Ухажването им беше по-скоро

игра, отколкото любов. Мат обичаше игрите и винаги играеше, за да спечели. Ръката на Тюон беше печалбата. И след като вече я имаше, какво правеше с нея?

Тя продължи упражненията. Беше като стрък тръстика на вятър. Извивка насам, вълнисто движение натам. Айилците наричаха боя танц. Какво щяха да помислят за това? Тюон се движеше по-изящно от айилка. Ако боят беше танц, повечето вървеше на музиката в шумна кръчма. Това тук вървеше на плавната мелодия на майстор певец.

Нещо зад Тюон се раздвижи. Мат се напрегна, присвил очи в тъмното. Аха. Просто някакъв градинар. Невзрачен тип с тъпа шапка. Мат го разкара от ума си и се наведе напред, за да вижда Тюон по-добре. Усмихна се на красотата ѝ.

„Защо градинар ще е навън по това време? — мина му през ума. — Нещо тука не е наред.“

Отново погледна към мъжа, но едва успя да го различи. Градинарят пристъпи между двама от гвардията на Смъртната стража. Останаха сякаш безразлични. Той също нямаше защо да се притеснява. Трябваше да го познават...

Мат бръкна в ръкава си и измъкна нож. Вдигна го, без изобщо да мисли защо. Ръката му забърса един от клон — съвсем леко, но...

Тюон отвори рязко очи и въпреки смътната светлина ги присви право към Мат. Видя ножа в ръката му, готов за мятане.

После се обърна назад.

Мат хвърли ножа, той се завъртя във въздуха и отрази синкава светлина. Изсвистя на по-малко от един пръст от брадичката на Тюон и се заби в рамото на градинаря, докато той вдигаше своя нож. Мъжът изохка и залитна назад. Мат можеше да го удари и в гърлото, но не искаше да рискува да нарани Тюон.

Вместо да постъпи разумно и да се отдръпне, Тюон скочи към мъжа и ръцете ѝ се стрелнаха към гърлото му. Мат се усмихна. За жалост на онзи му остана достатъчно време — а Тюон беше изгубила достатъчно равновесие, — за да успее да отскочи между двамата слисани гвардейци от Смъртната стража. Втората кама на Мат се заби в пръстта зад петата на убиеца преди той да изчезне в нощта.

Миг след това трима мъже — всичките тежки поне колкото къщи — се стовариха върху Мат и забиха лицето му в сухата пръст. Един затисна с крак китката му, а друг измъкна ашандарея му.

— Спрете! — викна Тюон. — Пуснете го! Бегом след другия, глупаци!

— Другият ли, ваше величество? — попита един от стражите. — Какъв друг.

— Чия е тази кръв тогава? — попита Тюон и посочи тъмното петно на земята, оставено от убиеца. — Принцът на Гарваните видя това, което вие не видяхте. Претърсете градината!

Тримата от Смъртната стража се надигнаха от Мат и той изпъшка. С какво се хранеха тези мъже? С тухли? Не обичаше да го наричат „височество“, но малко уважение щеше да е добре дошло. В смисъл поне да не седат отгоре му.

Вдигна се и протегна ръка към един от смутените стражи. По лицето му имаше повече белези, отколкото кожа. Онзи му върна ашандарея и тръгна да помага в претърсването.

Тюон скръсти ръце и го изглежда невъзмутимо.

— Реши да забавиш връщането си при мен, Матрим.

— Връщането ми? Дойдох да те предупредя, а не да се „връщам“ при теб. Аз сам си решавам накъде да ходя.

— Можеш да си въобразяваш каквото си искаш — каза Тюон. — Но не можеш да ми бягаш. Ти си важен за Империята и имам работа за теб.

— Страхотно! — промърмори Мат.

— Какво беше това? — попита тихо Тюон. — Не го видях, докато ти не привлече вниманието ми. Тези стражи са най-добрите в Империята. Виждала съм Даруо да хваща летяща стрела с ръка, а Барин веднъж спря един да издиша към мен, защото подозираше, че е убиец с уста, пълна с отрова. Оказа се прав.

— Казва се Сив — каза Мат и потръпна. — Има нещо шантаво в тях — трудно се забелязват, погледът ти трудно се спира на тях.

— Сив — повтори небрежно Тюон. — Още оживели митове. Като твоите тролоци.

— Тролоците са истински, Тюон!

— Разбира се, че са истински — рече тя. — Защо да не повярвам, че са? — Изглежда го предизвикателно, сякаш казваше: „Ха да видим смееш ли да ми напомниш, че ги нарекох митове.“ — Този Сив също изглеждаше истински. Няма друго обяснение защо стражите го пропуснаха.

— Вярвам на гвардейците от Смъртната стража. — Мат се потърка по рамото, където един от тях го беше затиснал с коляно. — Но не знам, Тюон. Генерал Галган се опитва да те убие. Може би си сътрудничи с врага.

— Не е толкова сериозен в искането си да ме убие — отвърна Тюон равнодушно.

— Ти луда ли си ма?

— А ти тъп ли си бе? Той нае убийци от тази земя, не истински професионалисти.

— Сивият беше от *тази* земя — изтъкна Мат.

Това я усмири.

— С кого си загуби на комар окото?

Светлина! Всички ли щяха да го питат така?

— Минах през тежко изпитание — каза той. — Измъкнах се жив. Само това е важно.

— Хм. А спаси ли я? Онази, която отиде да спасяваш?

— Как разбра?

Тя не отговори на въпроса му, а каза:

— Реших да не съм ревнива. Имаш късмет. Без едно око ти отива. Преди беше прекалено хубав.

Прекалено хубав? Светлина! Какво означаваше пък това?

— Радвам се, че те виждам, между другото — подхвърли Мат. Изчака няколко мига и добави: — Обикновено, когато някой каже нещо такова, очаква да му кажат, че и те се радват.

— Аз вече съм Императрицата — обясни Тюон. — Не чакам другите и не смятам за „хубаво“, че някой се е върнал. Връщането им е очаквано, след като ми служат.

— Знаеш как да накараш човек да се чувства обичан. Е, знам какво чувстваш към мен.

— И какво е то?

— Погледна през рамото си.

Тя поклати глава.

— Забравила бях, че си страшно добър в казването на безсмислени неща, Матрим.

— Когато ме видя — обясни Мат, — с кама в ръката — сякаш се каня да я хвърля по теб — не извика на стражите си. Не се уплаши, че съм дошъл да те убия. Погледна през рамо, за да видиш по какво се

целя. Това е най-обичливият жест, който според мен мъж може да се надява да получи от жена. Освен ако не искаш да поседиш малко на коляното ми...

Тя не отвърна. Светлина, колко студена изглеждаше. Всичко ли щеше да е различно, след като вече беше императрица? Не беше възможно да я е изгубил вече, нали?

Фурик Карийд, капитанът на Гвардията на Смъртната стража, скоро дойде заедно с Мусенджи. Изглеждаше все едно е намерил къщата си в пламъци. Другите стражи му отдадоха чест и сякаш увехнаха пред него.

— Императрице, очите ми са наведени ниско — каза Карийд и падна по корем пред нея. — Ще се присъединя към тези, които не изпълниха дълга си да пролеят живота си пред вас веднага щом пристигне новото отделение, за да се погрижи за защитата ви.

— Животът ви е мой — заяви Тюон. — И не слагате край на живота си, освен ако аз не ви разреша. Този убиец не е роден естествено, а е създание на Сянката. Очите ви не са наведени. Принцът на Гарваните ще ви научи как да забелязвате такива същества, тъй че да не бъдете изненадани отново.

Мат беше напълно убеден, че Сивите са родени по естествен начин, и тролоците и Сенчестите — също. Не изглеждаше много уместно да го изтъква на Тюон, но пък нещо друго привлече вниманието му в заповедите ѝ.

— Това ще правя, тъй ли?

— Ще ги научиш — каза тихо Тюон. — Ти си Принцът на Гарваните. Това е част от задълженията ти.

— Ще трябва да си поговорим за това — каза Мат. — Обаче всички да ме наричат „височество“ — няма да стане тая, Тюон. Просто няма.

Тя не отвърна. И не понечи да се прибере в двореца.

— Превисша, никаква следа няма от съществото в градините, но един от хората ми е намерил кръв на стената — каза Карийд. — Подозирам, че убиецът е избягал в града.

— Едва ли ще се опита отново тази нощ, докато сме нащрек — каза Тюон. — Не казвайте за това на обикновените войници и стражи. Уведомете моя Глас, че хитрината ни е престанала да бъде ефективна и че ще трябва да обмислим нова.

— Да, Превисша — отвърна Карийд и отново се поклони ниско.

— Засега прочистете и подсигурете района — продължи Тюон.
— Аз ще остана със своя консорт, който ме помоли да го накарам да се чувства обичан.

— Нямах предвид точно... — почна Мат, докато гвардейците от Смъртната стража се скриваха в тъмното.

Тюон го изгледа за миг, след което започна да се съблича.

— Светлина! Ама ти *сериозно ли*?

— Няма да седна на коляното ти — каза Тюон, докато издърпваше ръката си от роклята и оголваше гърдите си. — Макар че мога да ти позволя да седнеш на моето. Тази нощ ти спаси живота ми. Това ще ти спечели специална привилегия. Тя...

Млъкна, щом Мат я сграбчи и я целуна. Беше напрегната. „В проклетата градина! С войници наоколо, които могат да чуят всичко.“ Е, ако очакваше, че Матрим Каутон ще е свенлив, предстоеше ѝ изненада.

Отлепи устни от нейните. Тялото ѝ се беше притиснало в него и Мат остана доволен, като усети, че е останала без дъх.

— Няма да съм твоя играчка — каза той твърдо. — Няма да го позволя, Тюон. Ако смяташ да бъде така, ще се махна. Помни ми думата. Понякога наистина се правя на глупак. С Тилин го правех, определено. С тебе няма.

Тя го погали по лицето, изненадващо нежно.

— Нямаше да кажа думите, които казах, ако те смятах само за играчка. А и мъж без едно око не е играчка. Преживял си битка. Всеки, който те види сега, ще знае това. Няма да те взимат за глупак, а аз нямам полза от играчка. Ще имам принц.

— А обичаш ли ме? — попита той с усилие.

— Императриците не обичат — отвърна тя. — Съжалявам. С теб съм, защото го предопределят поличбите, тъй че от теб ще родя на сеанчанците наследник.

Направо му призля.

— Само че — продължи Тюон — сигурно бих могла да призная, че... хубаво е, че те виждам.

„Е, май мога да се примиря с това — помисли Мат. — Засега.“

И я целуна пак.

ГЛАВА 16

ТИШИНА КАТО ПИСЪК

Лоиал, син на Арент, син на Халан, тайно винаги беше искал да е припрян.

Хората го очароваха, *това* изобщо не го криеше. Беше убеден, че повечето му приятели го знаят, въпреки че не можеше да е сигурен. Удивляваше го това, което хората не чуваха. Лоиал можеше да им говори цял ден и накрая да разбере, че са чули само малка част. Нима си мислеха, че някой ще говори, без да очаква да го слушат?

Лоиал слушаше, когато те говореха. Всяка дума, която излизаше от устата им, разкриваше още и още неща за тях. Хората бяха като мълнията. Блясък, взрив, сила и *енергия*. И край.

Припряността. Имаше какво да се научи от припряността. Започваше да се чуди дали е научил точно този урок добре.

Крачеше през гора с твърде притихнали дървета, с Ерит до него и с други огиери около тях. Всички държаха брадви или носеха дълги ножове. Ушите на Ерит помръдваха. Тя не беше Дървопев, но можеше да долови, че дърветата не се чувстват добре.

Беше ужасно, наистина ужасно. Лоиал не можеше да обясни усещането за здрави дървета, както не можеше да обясни усещането за вятър. Имаше правота, като миризмата на утринен дъжд, в здравите дървета. Не беше звук, но се усещаше като мелодия. Когато им пееше, неусетно се потапяше в тази правота.

Тези дървета нямаха такава правота. Приближеше ли се до тях, имаше чувството, че чува нещо. Тишина като писък. Не беше звук, но беше чувство.

Битката кипеше пред тях в леса. Силите на кралица Елейн се оттегляха на изток, извън леса. Щом излезеха, щяха да тръгнат към мостовете, да минат по тях и да ги запалят. След това войниците щяха да започнат убийствени залпове по тролоците, когато се опитат да преминат реката. Башийр се надяваше да смали значително броя на вражеската армия при Еринин, преди да продължат на изток.

Лоиал беше убеден, че от всичко това ще се получи изумителна информация за книгата му, след като я напишеше. Ако можеше да я напише. Ушите му се изпънаха назад, щом огиерите запяха бойната си песен. Той сля гласа си с техните, зарадван от песента — зов за кръв и за смърт, — запълнила тишината, оставена от дърветата.

Затича с другите, Ерит тичаше до него. Лоиал излезе напред, вдигнал брадвата над главата си. Мислите за книгата изчезнаха, когато го обзе гневът, *яростта* срещу тролоците. Те не просто убиваха дърветата. Те отнемаха *мира* от дърветата.

Зов за кръв и за смърт.

Зарева песента и се вряза в тролоците. Ерит и другите го последваха и спряха напора на тролокската орда.

Не беше мислил да поведе огиерската атака. Но така се получи.

Посичаше тролоците, без да прекъсва песента, зова за кръв и за смърт. Нека чуят. Нека *чуят*! Замах след замах. Сеч на мъртво дърво, това беше всичко. Мъртво, прогнило, ужасно дърво. Рамо до рамо с Ерит. Старейт Хаман до тях — с изпънати назад уши — беше съвсем освирепял. Кроткият Хаман. Той също изпитваше яростта.

Белите плащове — на които огиерите се бяха притекли на помощ — им отвориха път.

Лоиал пееше и се биеше, ревеше и убиваше, сечеше тролоци с брадва, направена да сече дърво и никога плът. Работата с дърво беше благоговееен занаят. Това... това беше сечене на бурени. Отровни бурени. Задушавачи бурени.

Продължаваше да сече, изгубил се в зова за кръв и за смърт. Тролоците започваха да изпитват страх. Виждаше ужаса в лъскавите им като мъниста очи. Свикнали бяха да се сражават с хора, които бяха по-дребни от тях.

Е, сега щяха да се бият с враг, който не им отстъпваше на ръст. Заръмжаха, щом щурмът на огиерите ги изтласка назад. Лоиал нанасяше удар след удар, сечеше ръце и тела. Провря се между двама тролоци с мечешки глави, развъртя брадвата си и изрева с гняв — гняв този път за това, което зверовете бяха причинили на огиерите. Те трябваше да се радват на мира на своя стеддинг. Трябваше да могат да строят, да пеят и да растат.

Не можеха. Заради тези... тези *плевели*, не можеха! Огиерите бяха принудени да убиват. Тролоците превръщаха строителите в

унищожители. Принуждаваха огиерите и хората да станат като тях. Зовът за кръв и за смърт.

Е, Сянката щеше да види колко опасни могат да са огиерите. Щяха да се бият и щяха да убиват. И щяха да убиват по-добре, отколкото всеки човек, тролок или мърдраал можеше да си представи.

Виждаше страха в ужасените очи на тролоците — те започваха да разбират.

— Светлина! — възкликна Галад. — *Светлина!*

Огиерската атака беше ужасяваща и възхитителна. Съществата се сражаваха с изпънати назад уши, с облепени очи, с лица твърди като наковални. Сякаш се бяха преобразили. Цялата им кротост беше изчезнала. Врязваха се в тролокските редици, сечаха и поваляха чудовищата. Вторият ред огиери, съставен главно от женски, сечеше тролоците с дълги ножове и поваляше всеки, пробил през първата линия.

Галад беше смятал тролоците за страховити с извратената им смесица от човешки и зверски лица, но огиерите го притесниха повече. Тролоците просто бяха ужасни... но нали огиерите бяха кротки, благодущни, добронамерени същества. Това, че ги виждаше освирепели, ревящи ужасяващата си песен и връхлитащи с брадви, дълги почти колкото човешки ръст... Светлина!

Махна на Чедата да отстъпят назад, после се присви, когато един тролок се натресе в близкото дърво. Някои от огиерите просто сграбчваха чудовищата и ги мяха настрана от пътя си. Много от тях бяха плувнали в кръв до кръста, сечаха и кълцаха като касapi. Тук-там падаше по някой, но макар да не носеха броня, кожата им изглеждаше корава.

— Светлина! — викна Тром. — Виждал ли си изобщо такова нещо?

Галад само поклати глава. Най-искреният отговор, който можа да измисли.

— Ако имахме армия от такива...

— Те са Мраколюбци — изръмжа Голевър. — Твари на Сянката, със сигурност.

— Огиерите са толкова Твари на Сянката, колкото съм аз — каза сухо Галад. — Не виждаш ли, че *избиват* тролоците.

— Всеки момент ще се обърнат срещу нас — настоя Голевер. — Внима... — И млъкна, заслушан в бойната песен на огиерите.

Голяма група тролоци побягна назад покрай вбесените мърдраали. Огиерите ги последваха, дългите им брадви ги посичаха и ги събаряха сред плиснала кръв и предсмъртни викове.

— Е? — попита Тром.

— Може... Може да е хитрост някаква. Да ни спечелят доверието.

— Не ставай глупак, Голевер.

— Не съм...

Галад вдигна ръка.

— Съберете ранените. Тръгваме към моста.

Ранд остави вихрушката от цветове да угасне пред очите му и каза:

— Време е да тръгвам.

— На битката ли? — попита Нинив.

— Не. При Мат. Той е в Ебу Дар.

Беше се върнал от лагера на Елейн. Разговорът му с Трам все още се въртеше в главата му. „Освободи.“ Изобщо не беше толкова лесно. И все пак някаква тежест се беше смъкнала от него в разговора с баща му. „Освободи.“ Имаше сякаш дълбочина в думите на Трам, много над видимото.

Поклати глава. Не можеше да си позволи да губи време за такива мисли. Последната битка... върху нея трябваше да съсредоточи вниманието си.

„Успях да се приближа, без да привлека внимание — помисли той и опипа с пръсти камата с дръжка от сърнешки рог на колана си. — Май е истина. Тъмния не може да ме усети, когато нося това.“

Преди да тръгне срещу Тъмния, трябваше да направи нещо със сеанчанците. Ако казаното от Том беше вярно, може би Мат щеше да е ключът. Сеанчанците *трябваше* да се присъединят към Драконовия мир. Не го ли направеха...

— Помня това изражение — каза тих глас. — Стъписване. Правиш го толкова добре, Ранд ал-Тор.

Той се обърна към Моарейн. Зад нея, на масата в палатката му, карти, изпратени по куриер от Авиенда, показваха позиции, където армията му можеше да се струпва в Погибелта.

Моарейн пристъпи до Ранд.

— Знаеш, че съм прекарвала часове в размисъл, мъчейки се да проумея какво се върти в този твой ум? Чудо е, че не съм си оскубала всеки косъм от главата в безсилие.

— Глупав бях, че не ти се доверявах — каза Ранд.

Тя се засмя. Тих смях, смехът на Айез Седай, която се владее.

— Доверяваше ми се достатъчно. Точно затова беше още по-обезсърчително, че не искаше да споделиш.

Ранд вдиша дълбоко. Въздухът тук в Мерилор беше по-свеж, отколкото на други места. Беше върнал земята към живот. Растеше трева. Напъпваха цветя.

— Дървета и хора — каза на Моарейн. — Две реки имат и двете, и едното е възможно да се огъне също както и другото.

— Така може би е на пръв поглед — отвърна Моарейн. — Не те тласкаше просто упоритостта. Беше воля да докажеш пред себе си и пред всички други, че би могъл да го направиш сам. — Докосна го по ръката. — Но не можеш сам, нали?

Ранд поклати глава. Посегна към Каландор, стегнат на гърба му, и го докосна. Последната тайна на мечата вече му беше разкрита. Беше капан, и то хитър, защото това оръжие беше ша-ангреал не само за Единствената сила, а и за Вярната сила.

Беше захвърлил ключа за достъп, но на гърба си носеше нещо наистина изкусително. Вярната сила, естеството на Тъмния, беше най-сладкото нещо, което бе докосвал. С Каландор можеше да извлече от нея толкова, колкото никой никога не беше изпитвал. Тъй като Каландор бе лишен от мерките за безопасност на повечето други ангреали и ша-ангреали, не се знаеше колко от двете Сили може да извлече.

— Ето пак — каза Моарейн. — Какво замисляш, Ранд ал-Тор, Преродени Драконе? Можеш ли най-сетне да се отпуснеш достатъчно и да ми кажеш?

Той я изглежда.

— Целият този разговор, за да изтръгнеш тази тайна от мен?

— Надценяваш способностите ми.

— Отговор, който не казва нищо.

— Да — каза Моарейн. — Но мога ли да изтъкна, че ти първо отклони въпроса ми?

Ранд се върна няколко стъпки назад в разговора и осъзна, че е направил точно това.

— Ще убия Тъмния. Не просто ще го запечатам. Ще го ликвидирам.

— Мислех, че си пораснал, докато ме нямаше — каза Моарейн.

— Само Перин порасна — отвърна Ранд. — Мат и аз просто се научихме да се преструваме, че сме пораснали. — Помълча. — Мат не се научи толкова добре.

— Тъмния не може да бъде убит.

— Мисля, че мога да го направя — каза Ранд. — Помня какво направи Луз Терин и имаше един момент... кратък... Може да стане, Моарейн. По-сигурен съм, че мога да направя *това*, отколкото че мога да го затворя. — Беше вярно, макар да не беше наистина убеден, че може да направи което и да било от двете.

Въпроси. Толкова много въпроси. Не трябваше ли да има отговори вече?

— Тъмния е част от Колелото — каза Моарейн.

— Не. Тъмния е извън Шарката — възрази Ранд. — Изобщо не е част от Колелото.

— Разбира се, че е част от Колелото — настоя Моарейн. — *Ние* сме нишките, които оформят тъканта на Шарката, а Тъмния ни влияе. Не можеш да го убиеш. Това е глупашко начинание.

— Бил съм глупак и преди — отвърна Ранд. — И ще бъда отново. Понякога, Моарейн, целия си живот — всичко, което съм направил — го чувствам като глупашко начинание. Може ли да има по-невъзможно предизвикателство? Посрещнал съм всички други. Навярно бих могъл да се справя и с това.

Тя го стисна по-силно за ръката.

— Толкова си пораснал, но все още си младок, нали?

Ранд мигновено се овладя и не й отвърна с гняв. Най-сигурният начин да те смятат за младок беше да се държиш като такъв. Изправи рамене и заговори спокойно:

— Живял съм четири столетия. Може би все още съм млад, доколкото всички сме млади в сравнение с вечността на самото Колело. С тази уговорка съм един от най-старите съществуващи хора.

Моарейн се усмихна.

— Много хубаво. Това действа ли на другите?

Той се поколеба. После неволно се ухили.

— Подейства много добре на Кацуан.

— Хм, онази... — изсумтя Моарейн. — Е, доколкото я познавам, едва ли си успял да я надхитриш толкова добре, колкото допускаш. Може да имаш спомените на четиристотингодишен мъж, Ранд ал-Тор, но това не те прави стар. Иначе Матрим Каутон щеше да е патриархът на всички ни.

— Мат? Защо Мат?

— Няма значение. Нещо, което не би трябвало да знам. Ти все още си ококорено овчарче в сърцето си. Нямаше и да го приема другояче. Луз Терин, въпреки цялата си мъдрост и мощ, не би могъл да направи това, което трябва да направиш ти. Е, ще бъдеш ли така добър да ми донесеш чай?

— Да, Моарейн Седай — отвърна той и веднага понечи да тръгне към чайника над огъня. После замръзна и я погледна.

Тя му се усмихна лукаво.

— Просто да видя дали все още действа.

— *Никога* не съм ти носил чай — възрази Ранд и се върна при нея. — Доколкото помня, през последните няколко седмици, когато бяхме заедно, аз ти се разпореждах.

— Така беше — отвърна Моарейн. — Помисли над това, което ти казах за Тъмния. Но сега ти задавам друг въпрос. Какво ще направиш *сега*? Защо ще ходиш в Ебу Дар?

— Заради сеанчанците. Трябва да се опитам да ги привлека на наша страна, както обещах.

— Доколкото помня, не обеща, че ще се опиташ лично ти. Обеща да се постарая, че това да стане.

— Обещания „ще се постарая“ не постигат много в политически преговори. Колкото и да са искрени.

Изпъна напред ръка, с разперени пръсти, и погледна навън през вдигнатото платнище на палатката. Сякаш се готвеше да сграбчи земите на юг. Да ги загребе, да ги направи свои, да ги защити.

Драконът на ръката му засия, златен и пурпурен.

— Веднъж за Дракона, за спомена изгубен. — Изпъна другата си ръка, отсечената до китката. — Дваж за Дракона... за цената, която трябва да плати.

— Какво ще направиш, ако владетелката на Сеанчан отново откаже? — попита Моарейн.

Не й беше казал, че първия път императрицата му бе отказала. Моарейн обаче нямаше нужда да й се казват неща. Просто ги разкриваше.

— Не знам — промълви Ранд. — Ако те не се сражават на наша страна, Моарейн, ще загубим. Ако не се присъединят към Драконовия мир, значи нямаме нищо.

— Твърде много време отдели на този мир — каза Моарейн. — Отвлече те от целта. Дракона не носи мир, а унищожение. Не можеш да промениш това с лист хартия.

— Ще видим — отвърна Ранд. — Благодаря ти за съвета. Сега и винаги. Не мисля, че съм го казвал често. Длъжник съм ти, Моарейн.

— Добре. *Все пак* ми се пие чай.

Ранд я погледна невярващо. После се засмя и отиде да й налее.

Моарейн държеше топлата чаша чай. Ранд бе тръгнал. Беше станал владетел на толкова много, откакто се бяха разделили, а си беше останал толкова смирен, колкото беше първия път, когато го намери в Две реки. Ако не и повече.

„Смирен към мен може би. Вярва, че може да убие Тъмния. Това не е признак на смирение.“ Ранд ал-Тор, такава странна смесица от скромност и гордост. Дали най-сетне бе намерил подходящия баланс? Въпреки това, което му беше казала, държането му към нея днес доказваше, че вече не е онова момче, а пораснал мъж.

Мъж, който все пак можеше да прави грешки. А грешките на мъжете често се оказваха по-опасни от грешките на децата.

— Колелото тъче така, както то пожелае — промълви Моарейн и отпи от чая. Приготвен от ръката на Ранд, не от нечия друга. Беше ароматен и ободряващ като в по-добрите времена. Недокоснат от сянката на Тъмния.

Да, Колелото тъчеше така, както то намери за добре. Понякога Моарейн съжаляваше, че тъкането не е малко по-разбираемо.

— Знае ли всеки какво да прави? — попита Лан.

Андийр кимна. Беше занесъл вестта на владетелите лично, а оттам беше стигнала до пълководците и командирите. Едва в последния момент беше предадена на самите войници.

Между тях щеше да има Мраколюбци. Винаги ги имаше. Невъзможно е да се премахнат плъховете от един град, колкото и котки да вкараш. Светлината ако дадеше, тази вест щеше да е дошла твърде късно, за да могат плъховете да предупредят Сянката.

— Тръгваме — каза Лан и заби пети в ребрата на Мандарб. Андийр вдигна високо знамето, флага на Малкиер, и препусна в галоп до него. С него тръгнаха редиците на малкиерите. Повечето от тях имаха много малко малкиерска кръв в жилите си и бяха всъщност Пограничници от други държави. Все пак бяха избрали да яздят под неговото знаме и носеха хадори.

Хиляди и хиляди конници препуснаха и копитата разтърсиха меката пръст. Дълго и тежко бе отстъплението на армията. Тролоците ги превъзхождаха на брой и заплашваха сериозно да ги обкръжат. Конната армия на Лан беше подвижна, но бързината, която можеше да наложи на войниците, си имаше граници, а тролоците можеха да настъпват бързо. По-бързо от хората, особено с Чезнещите, които ги пердашеха отзад. За щастие пожарите в околността забавяха армията на Сянката. Без тях хората на Лан може би нямаше да успеят да се спасят.

Лан се присви, щом започнаха взривовите от Властелините на ужаса. Вляво от него яздеше Аша'ман Дийпи, вързан за седлото заради откъснатия си крак. Когато едно огнено кълбо изпращя във въздуха и полетя надолу към Лан, Дийпи присви очи към него, изпъна ръце и от тях изригна огън.

Заваляха въглени — като пурпурен дъжд — и се понесе дим. Един падна на шията на Мандарб и Лан го забърса с металната ръкавица. Конят не показва с нищо, че го е усетил.

Яздеха през заоблени хълмове, покрити с изсъхнала трева, скални издатини и горички обезлистени дървета. Отстъплението

вървеше по брега на Мора. Реката щеше да попречи на тролоците да ги ударят във фланг от запад.

От две ясно видими точки на хоризонта се вдигаше дим. Фал Дара и Фал Моран. Двата най-големи града в Шиенар, подпалени от населението си, заедно със земите на стопанствата и градините, всичко, което можеше да предложи макар и малко храна на нахлуващите тролоци.

Отбраната на градовете се бе оказала невъзможна. Това означаваше, че трябва да бъдат унищожени.

Време беше да започне ответният удар. Лан поведе атака в центъра на ордата чудовища и тролоците изправиха копия срещу върхлитащата тежка конница на малкиерите и шиенарците. Той сниши пиката си покрай шията на Мандарб и се наведе напред, стиснал здраво с колене. Надяваше се, че преливащите му — вече имаше четиринайсет след помощта, пратена от Егвийн — ще могат да свършат своята част.

Земята пред тролоците се разлюля. Фронтвата им линия се разкъса.

Лан избра целта си, огромен тролок с глиганска зурла, който ревеше на своите, докато те се свиваха уплашено от взривовите. Порази го във врата. Пиката го прониза и Мандарб изхвърли тролока на една страна, докато тъпчеше един от уплашените зверове наблизо. Грохотът на конницата стана оглушителен, щом ездачите удариха здраво и инерцията и тежестта ги изтласкаха в гъмжилото от чудовища.

Щом забавиха, Лан метна пиката на Андийр и той ловко я улови. Охраната му настъпи от двете страни и той измъкна меч от ножницата. „Дърварят посича фиданка“. „Ябълков цвят на вятъра“. Тролоците бяха лесна мишена, когато си на кон — ръстът им поставяше вратовете им, раменете и лицата точно на подходящото ниво.

Беше бърза, брутална работа. Дийпи следеше за атаки от Властелините на ужаса и ги отбиваше. Андийр се приближи плътно до Лан.

Знамето му беше като магнит за Тварите на Сянката. Те зареваха от гняв и Лан чуваше две думи, повтаряни непрестанно на тролокската

реч. *Мурду Кар. Мурду Кар. Мурду Кар.* Сечеше с меча и проливаше хладнокръвно кръвта им, потопен в празнотата.

Вече два пъти му бяха отнели Малкиер. Никога нямаше да вкусят неговата горчивина от поражението и загубата от това, че бе напуснал отечеството си, този път по свой избор. Но в името на Светлината, можеше да ги доближи до това. Мечът му през вратовете им щеше да направи това най-добре.

Битката премина в хаос, като всички битки. Тролоците изпаднаха в бяс. През последните четири дни армията му беше избягвала всякаква схватка с тях. Бяха само отстъпвали, докато не успяха да наложат някакъв ред в оттеглянето си, достатъчно, за да избягват сблъсъци поне, благодарение на пожарите, които оставяха зад себе си.

Четири дни без сражение и сега — тази атака. Това беше първата част от плана.

— Дай Шан! — извика някой. Принц Кайсел. Там, накъдето сочеше, тролоците бяха разкъсали защитния кордон на Лан. Знамето му се накланяше.

Андийр. Конят му падаше. Лан смуши Мандарб напред, между двама тролоци. Принц Кайсел и още няколко войници го последваха.

Не можеше да продължи на коня, за да не стъпче неволно приятеля му. Скочи от седлото и се присви под замаха на един от тролоците. Кайсел посече звяра с меча си.

Лан се втурна напред покрай падащия тролок. Видя знамето си и тяло до него. Не разбра жив ли е Андийр, или мъртъв, но над него вдигаше черно лезвие мърдраал.

Лан врхлетя като вихър от свистяща стомана. Блокира със замах меча Такан'дар и стъпка знамето си, докато нападаше. В празнотата нямаше време за мисъл. Имаше само инстинкт и действие. Имаше...

Имаше втори мърдраал, надигнал се иззад падналия кон на Андийр.

Значи капан. Свалят знамето и привличат вниманието на Лан.

Двамата Чезнещи атакуваха, по един от всяка страна. Празнотата остана несъкрушима. Един меч не можеше да изпита страх, а в този момент Лан беше мечът. „Чаплатата разперва криле“. Сечеше наоколо, блокираше лезвиетата им със своето, напред и назад. Мърдраалите бяха като вода, но Лан беше самият вятър. Въртеше се като вихър между мечовете им, отбиваше този отляво и после — втория отдясно.

Чезнещите започнаха да ругаят от гняв. Левият връхлетя към Лан, с презрителна усмивка на бледите устни. Лан отстъпи встрани, парира забиването и отсече ръката на съществото от лакътя. Продължи в плавен замах натам, където знаеше, че ще атакува другият, и отсече ръката му от китката.

Двата меча Такан'дар издрънчаха на земята. Чезнещите замръзнаха, вцепенени за миг. Лан отсече главата на единия, после се изви и натресе меча си в шията и на другия. „Черни камъчета по сняг“. Отстъпи назад и шибна с меча си настрани, за да изтръска смъртоносната кръв от острието. Двамата Чезнещи паднаха и тъмната им кръв зацапа земята.

Сто и петдесет тролоци наоколо рухнаха с гърч. Бяха свързани към Чезнещите. Лан прекрачи и вдигна Андийр. Той примига. Едната му ръка висеше безпомощно. Лан го метна на рамо и надигна знамето си с другата си ръка.

Затича обратно към Мандарб — полето наоколо бе разчистено от зверове — и връчи знамето на един от мъжете на принц Кайсел.

— Почисти го и го вдигни.

Нагласи Андийр пред седлото и яхна Мандарб. Андийр не изглеждаше смъртно ранен.

Едва чу принц Кайсел зад себе си:

— Кълна се в предците си! Чувал бях, че е добър, но...
Светлина!

— Това стига — каза Лан, докато оглеждаше бойното поле и освободи празнотата. — Пусни сигнала, Дийпи.

Ашаманът се подчини и запрати във въздуха резка червена светлина. Лан обърна Мандарб и посочи с меча си назад към лагера. Силите му се струпаха около него. Атаката им винаги беше удар и оттегляне. Не бяха поддържали здрава бойна линия — беше трудно с тежка конница.

Бойците му започнаха да се оттеглят, а салдейците и арафелците пристигнаха и препуснаха на бързи вълни, за да разбият тролокските редици и да защитят отстъплението. Мандарб беше плувнал в пот. Носенето на двама мъже в броня беше тежко изпитание за коня, особено след атака. След като се измъкнаха от пряката опасност, Лан забави.

— Дийпи — каза Лан, щом стигнаха до задните линии. — Как е Андийр?

— Счупил е ребра и едната си ръка и има рана на главата — отвърна Дийпи. — Бих се изненадал, ако може да преброи до десет точно сега, но съм виждал и по-лошо. Ще Изцера раната на главата. Другото може да почака.

Лан кимна и дръпна юздите. Един от охраната му — вечно навъсеният Бениш, който носеше тарабонско було, но и хадори над него — помогна да смъкнат Андийр от Мандарб. Вдигнаха го до коня на Дийпи и еднокракият Аша'ман се наведе от ремъците, които го крепяха на седлото, постави дланта си на челото на Андийр и се съсредоточи.

Очите на Андийр се избистриха, щом Цярът го върна в съзнание.

„Ще се оправи“, помисли Лан, загледан над бойното поле. Тварите на Сянката отстъпваха. Започваше да притъмнява.

Принц Кайсел спря коня си до него и каза:

— Салдейският флаг е с червената ивица на кралицата. Отново язди с тях, Лан.

— Тя е кралицата им. Може да прави каквото пожелае.

— Трябва да поговориш с нея. — Кайсел поклати глава. — Не е редно, Лан. Други жени от салдейската армия започват също да влизат в бой.

— Виждал съм салдейски жени на тренировки — отвърна Лан, без да откъсва очи от бойното поле. — Ако трябва да залагам на двубой между една от тях и мъж от която и да е армия в Юга, винаги бих заложил на салдейката.

— Но...

— Тази война е всичко или нищо. Ако можех да вдигна всяка жена в Пограничните земи и да сложа меч в ръцете ѝ, бих го направил. Засега ще се примиря да не правя нищо глупаво — например да забраня на обучени и разпалени войници да се бият. Ако вие обаче предпочетете да не проявите такова благоразумие, свободен сте да им кажете какво мислите. Обещавам да ви направя хубаво погребение, след като ми позволят да сваля главата ви от кола.

— Тъ... Да, лорд Мандрагоран.

Лан извади далекогледа си и отново огледа полето.

— Лорд Мандрагоран? — каза Кайсел. — Наистина ли смятате, че този план ще свърши работа?

— Твърде много тролоци има — отвърна Лан. — Водачите на армиите на Тъмния са ги развъждали от много години, отглеждали са ги като плевели. Тролоците ядат много. За да се държи на крака, на всеки от тях му трябва повече храна, отколкото на човек. До този момент би трябвало да са опоскали от Погибелта всичко, което може да ги изхрани. Сянката изразходи всяко късче храна, което можеха да намерят, за да създаде тази армия, разчитайки, че тролоците могат да ядат труповете на падналите.

И да, след като битката беше прекратена, тролоците се изсипаха на полето, за да започнат ужасяващия си пир. Предпочитаха човешка плът, но щяха да изядат и своите. Четири дни Лан беше бягал пред армията им, за да не им даде трупове, с които да пируват.

Бяха успели само заради опожаряването на Фал Дара, Фал Моран и другите градове в Западен Шиенар. Търсенето на храна беше забавило тролоците и бе позволило на армията му да се измъкне и да организира отстъплението.

Шиенарците не бяха оставили нищо годно за ядене. Четири дни без храна. Тролоците не използваха обози с продоволствие, ядяха каквото им попадне. Бяха прегладнели до смърт. Лан ги обходи с далекогледа. Много от тях не чакаха за казаните. Бяха станали много повече скотове, отколкото човешки същества.

„Много повече Сянка са, отколкото звяр или човек“, помисли той и смъкна далекогледа. Планът му беше отворителен, но Светлината да дадеше, щеше да е ефикасен. Мъжете му щяха да се бият и щеше да има жертви. Тези жертви щяха да се превърнат в стръвта за истинското сражение.

— Сега — прошепна Лан.

Лорд Агелмар също го видя. Засвириха рогове и във въздуха се извиси жълта ивица светлина. Лан обърна Мандарб и конят изцвили недоволено. Беше уморен, но и Лан беше уморен. Но можеха да издържат още една битка. Трябваше.

— Тай'шар Малкиер! — изрева Лан, вдигна меча и поведе войската си назад през полето. Всичките пет Погранични армии настъпиха към разкъсаната орда на Тварите на Сянката. Тролоците бяха разбили строя си напълно и се биеха над труповете.

Лан чу крясъците на мъдраалите, които се опитваха да възстановят реда сред тролоците. Беше повече от късно. Много от прегладнелите зверове дори не вдигнаха глави преди войските да стигнат почти до тях.

Ефектът от удара този път бе много по-различен от предишния. Преди атаката им бе забавена от стегнатите редове на тролоците и бяха успели да проникнат едва на десетина крачки, преди да се принудят да посегнат към мечове и брадви. Този път тролоците бяха разпръснати. Лан даде знак на шиенарците да тръгнат първи. Техните редици бяха толкова стегнати, че трудно щеше да се намери пролука по-широка от две крачки между конете.

Това не оставяше никакво място за тролоците да побегнат и да се измъкнат. Конете ги тъпчеха с тътнещите си копита и ги блъскаха с острите шипове по сбруите, конниците нанизваха чудовищата на пиките си, пронизваха ги със стрели и ги сечаха с двуръчните мечове. Имаше сякаш някаква особена злоба в шиенарците, когато връхлетяха с шлемовете си с открити лица и с плочестите си брони.

Лан вкара малкиерската си конница зад тях и се развърнаха зад шиенарския строй, за да избият всеки тролок, оцелял от първоначалния щурм. След като преминаха и те, шиенарците свърнаха надясно, за да се съберат за втори удар, а арафелците се стовариха зад тях и избиха още Твари на Сянката. Последва коса вълна салдейци като тази на малкиерите, после кандорците пометеха от другата посока.

Запотен — и с изтощена десница — Лан се приготви за нова атака. Едва тогава осъзна, че принц Кайсел лично носи знамето на Малкиер. Момчето беше младо, но беше сърцато. Макар да беше малко глупаво по отношение на жените.

„Светлина, всички сме глупави с тях, по един или друг начин“, помисли Лан. Далечните чувства на Нинив по връзката го утешиха. Не можеше да улови много от толкова разстояние, но му се стори, че е изпълнена с решимост.

Когато поведе втория щурм, земята под бойците му започна да изригва. Властелините на ужаса най-сетне бяха осъзнали какво става и се бяха върнали при първите си линии. Лан подкара Мандарб покрай кратера, изригнал в земята точно пред него, и бучките пръст се посипаха по гърдите му. Появата на Властелините на ужаса беше

сигналът му да спре помитанията. Искаше да препусне навътре, да удари здраво и да излезе. За бой с тях трябваше да посвети всичките си преливащи, нещо, което не биваше да прави сега.

— Кръв и кървава пепел! — изруга Дийпи, щом Лан заобиколи поредния взрив. — Лорд Мандрагоран!

Лан погледна назад. Дийпи забавяше коня си.

— Не спирай — подкани го Лан и дръпна юздите на Мандарб. Махна на хората си да продължат напред, но принц Кайсел и бойната му охрана спряха с него.

— О, Светлина! — Дийпи присви очи напред.

Лан огледа полето. Около тях лежаха мъртви и издъхващи тролоци, виеха и скимтяха. Вляво Тварите на Сянката най-сетне започваха да стягат редиците си. Скоро щяха да имат плътна линия и ако Лан и другите се забавеха, щяха да се окажат сами на бойното поле.

Дийпи беше вперил очи в някаква фигура, изправена на върха на нещо като голяма обсадна машина. Имаше плоска платформа и беше с може би два-сет стъпки височина. Юмрук тролоци я бутаха тежко напред и тя се търкаляше на огромни дървени колелета.

Да, имаше някой там горе. Няколко по-скоро. Огнени кълба започнаха да падат към Пограничните, докато те препускаха назад, и от небето засвяткаха мълнии. Лан изведнъж се почувства като мишена на учебен полигон за стрелба.

— Дийпи!

— Това е М'хаил! — обясни Дийпи.

Таим не беше с вражеската армия през последната седмица... но явно се беше върнал. Не беше възможно да се разбере със сигурност поради разстоянието, но ако се съдеше по това как мятеше бързо сплитове един след друг, беше много ядосан.

— Препускай! — изрева Лан.

— Мога да го сваля — каза Дийпи. — Мога да...

Блесна мълния и Мандарб изведнъж се вдигна на задните си крака. Лан изруга и замига, за да проясни погледа си. Ушите му също не бяха наред.

Мандарб заподскача разтреперан. Жребецът не изпадна лесно в паника, но мълния, паднала толкова близо, щеше да изнерви и най-издръжливия кон. Вторият блясък на мълния изхвърли Лан от седлото.

Той тупна тежко на земята и изпъшка, но нещо — дълбоко в него — знаеше какво трябва да направи. Когато дойде на себе си, вече се беше вдигнал на крака, замаян и с меч в ръката. Простена и залитна напред.

Нечии ръце го сграбчиха и го вдигнаха на седлото. Принц Кайсел, с червено от мълниите лице, държеше юздите. Охраната на Лан се увери, че седи здраво на коня си, и препуснаха назад.

За миг Лан зърна тялото на Дийпи, разкъсано на парчета.

ГЛАВА 17

ПО-СТАР, ПО-ЗАГРУБЯЛ

— Не беше плодносно — чу Мат в просъница.

Нещо го бодеше по лицето. Този дюшек беше най-скапаният, на който беше спал през живота си. Щеше да спипа ханджията и да го напердаши, та да му върне парите.

— Много трудно е да се проследи убиецът — продължи дразнещият глас. — Хората, покрай които минава, не го запомнят. Ако Принцът на Гарваните има сведения как може да се проследи съществото, много бих искал да ги чуя.

Защо трябваше ханджията да пуска тези хора в стаята му? Върна се бавно в съзнание, оставяйки един чудесен сън, с Тюон и никакви грижи на света. Отвори размътено око и зяпна в облачно небе. Никакъв таван на хан, изобщо.

„Кървава пепел“, помисли Мат и изпъшка. Бяха заспали в градината. Надигна се и видя, че е съвсем гол, освен шалчето около врата. Дрехите му и тези на Тюон лежаха разхвърляни под тях. Лицето му се беше отпуснало върху туфа бурени.

Тюон седеше до него, без изобщо да се притеснява, че е напълно гола, и говореше с един от Гвардията на Смъртната стража. Мусенджи. Беше коленичил, с наведена глава и с очи към земята. Но все пак!

— Светлина! — рече Мат и засъбира дрехите си. Тюон седеше на ризата му и го погледна раздражено, когато се опита да си я издърпа.

— Почитаеми — каза стражът на Мат, все още с наведени очи. — Поздравления за събуждането ви.

— Тюон, защо седиш така? — попита намръщено Мат, след като най-после издърпа ризата си изпод сочния ѝ задник.

— Като мой консорт — каза строго Тюон — можеш да ме наричаш Фортюона или ваше величество. Ще ми е неприятно да заповядам да те екзекутират, преди да ми дадеш дете, тъй като започваш да ми харесваш. Колкото до този страж, той е от Смъртната

стража. Трябва да ме пазят непрекъснато. Пускам ги при себе си дори когато се къпя. Това е задължението им, а лицето му е извърнато.

Мат припряно започна да се облича.

Тя също се заоблича, но не достатъчно бързо за вкуса му. Не му допадаше никак един пазач да гледа похотливо жена му. Мястото, където бяха спали, бе обкръжено от малки синкави ели — странност тук на юг, може би бяха засадени заради екзотиката. Игличките бяха започнали да пожълтяват, но все пак предлагаха донякъде интимност. Отвъд елите имаше друг кръг дървета — праскови, помисли Мат, но беше трудно да се разбере заради окапалите листа.

Едва долавяше шума на събуждащия се град извън градината, а въздухът смътно миришеше на елови иглички. Беше достатъчно топъл, за да е приятно спането навън, но все пак се зарадва, че отново е в дрехите си.

Офицер от Смъртната стража се приближи точно когато Тюон приключи с обличането. Ботушите му изскърцаха по сухите иглички и той се поклони ниско пред нея.

— Императрице, вероятно сме заловили друг убиец. Не е съществото от снощи, защото няма рани, но се опитваше да се промъкне в двореца. Помислихме, че може би ще искате да го видите, преди да започнем разпита.

— Доведете го — каза Тюон и заоправя роклята си. — И повикайте генерал Карийд.

Офицерът се оттегли и се размина със Селусия, застанала край пътеката към поляната. Тя се приближи и застана до Тюон. Мат си сложи шапката, отиде от другата страна и намести тъпия край на ашандарея в сухата трева.

Изпита съжаление за нещастния глупак, хванат да се промъква в палата. Можеше да е убиец, но можеше и да е просто някой просяк или друг тъпак, тръгнал да търси силни усещания. Или пък можеше да е...

... Прероденият Дракон.

Мат изпъшка. Да, онзи, когото водеха по пътеката, беше Ранд. Изглеждаше по-стар, по-загрубял от последния път, когато се бяха видели лично. Разбира се, беше го зървал наскоро в онези проклети видения. Макар да се беше научил да спира да мисли за него, за да избегне ония цветове, Ранд все пак се мяркаше в тях от време на време.

Все едно, да го види лично беше съвсем друга работа. Колко... Светлина, колко време *все пак* беше минало? „Последния път, когато го видях със собствените си очи, беше когато ме прати до Салидар за Елейн.“ Беше сякаш преди цяла вечност. Беше преди да дойде в Ебу Дар, преди да види голама за първи път. Преди Тилин и преди Тюон.

Мат се намръщи, докато водеха Ранд към Тюон — ръцете му бяха вързани зад гърба. Тюон заговори със Селусия, като завъртя пръсти в ръчния им говор.

Ранд изобщо не изглеждаше притеснен. Лицето му беше спокойно. Носеше хубаво палто, в червено и черно, бяла риза отдолу, черни панталони. Никакво злато и скъпоценности, никакво оръжие изобщо.

— Тюон — почна Мат. — Това е...

Тюон се извърна от Селусия и видя Ранд.

— Дамане! — прекъсна го тя. — Доведете моята дамане! Бегом, Мюзикар! Бегом!!!

Гвардеецът от Смъртната стража се спря объркан. После се обърна, затича и завика с цяло гърло да доведат дамане и знаменен генерал Карийд.

Ранд погледна след него най-спокойно, въпреки че беше вързан. „Вярно, че прилича някак си на крал“ — помисли Мат разсеяно. Разбира се, Ранд беше луд, най-вероятно. Това можеше да обясни защо бе дошъл така невъзмутимо при Тюон.

Или това, или просто се канеше да я убие. Връзките не означаваха нищо за мъж, който може да прелива. „Кръв и пепел — помисли Мат. — Как се докарах до това положение?“ Беше направил всичко възможно, за да избягва Ранд.

Ранд погледна Тюон в очите. Мат вдиша дълбоко и скочи пред нея.

— Ранд. Ранд, виж сега. Дай по-спокойно.

— Здравей, Мат — отвърна любезно Ранд. Светлина, *наистина* беше луд! — Благодаря ти, че ме доведе до нея.

— Довел съм те...

— Какво значи това? — попита рязко Тюон.

Мат се обърна към нея.

— Аз... Виж сега, всъщност...

Погледът ѝ можеше да пробие дупки в стомана.

— Направил си това? Дойде, съблазни ме да бъда обичлива и после доведе него. Вярно ли е?

— Не обвинявай него — каза Ранд. — Двамата с теб трябваше да се срещнем отново. Знаеш го.

Мат се запъна между двамата и вдигна ръце.

— Стига вече! Спрете, и двамата. Чуйте ме!

Нещо го сграбчи и го надигна във въздуха.

— Престани с това, Ранд! — извика Мат.

— Не съм аз. — Ранд замълча и лицето му се съсредоточи. — Аха. Заслонили са ме.

Увиснал във въздуха, Мат се опипа по гърдите. Медальонът. *Къде беше медальонът му?*

Зяпна Тюон. Изглеждаше малко засрамена, когато бръкна в джоба на дрехата си. Извади нещо сребърно в шепата си, може би се канеше да използва медальона му в защита срещу Ранд.

„Гениално“, помисли с въздишка Мат. Беше му го свила, докато спеше, и той не бе усетил. „Скапано гениално.“

Сплитовете Въздух го смъкнаха до Ранд. Карийд се беше върнал със сул-дам и дамане. Тримата бяха зачервени от бързото тичане. Преливането беше на дамане.

Тюон изгледа двамата и заговори с резки жестове на Селусия.

— Страшно ти благодаря за това — измърмори Мат на Ранд. — Скапано добър приятел си, няма що.

— И аз се радвам, че те виждам — отвърна с лека усмивка Ранд.

— Ето на. — Мат въздъхна. — Пак ме вкарваш в беля. Винаги го правиш това.

— Нима?

— Да. В Руйдийн и в Пустошта, в Камъка на Тийр... още в Две реки. Разбираш ли, че тръгнах на юг, вместо да дойда на малката ти веселба с Егвийн в Мерилор, за да *се измъкна*?

— Мислиш, че можеш да стоиш настрана от мен ли? — попита Ранд все така с усмивка. — Наистина ли смяташ, че *то* ще ти позволи?

— Мога поне да се опитам. Не се обиждай, Ранд, но ще полудееш и така нататък. Та рекох да ти спестя един приятел за убиване. Да ти спестя малко неприятности, разбираш. Какво си направил с ръката си, между другото?

— Ти какво си направил с окото си?

— Малка злополука с тирбушон и тринайсет разгневени ханджии. Ръката?

— Изгубена в залавяне на един от Отстъпниците.

— Залавяне? Омекваш нещо.

— Ти да не си се справил по-добре? — изсумтя Ранд.

— Убих голам — каза Мат.

— Аз освободих Иллиан от Самаил.

— Аз пък се ожених за императрицата на сеанчанците.

— Мат, ти *наистина* ли се опитваш да се забъркаш в тази препирня с Преродения Дракон? — Помълча малко. — Освен това прочистих сайдин. Аз печеля.

— А, това пък не е кой знае какво.

— Не е кой знае какво? Това е най-важното събитие, случило се след Разрушението.

— Ба. Ти и ашаманите ти бездруго вече сте луди — каза Мат. — Тъй че какво значение има? — Изглежда го накриво. — Добре изглеждаш, между другото. Явно по-добре се грижиш за себе си напоследък.

— *Все пак* се интересуваш — каза Ранд.

— Разбира се, че се интересувам — промърмори Мат и хвърли поглед към Тюон. — В смисъл, трябва да се опазиш жив, нали? Ще идеш да си направиш дуелчето с Тъмния и ще ни опазиш всички живи, нали? Хубаво е да знам, че искаш това.

— Радвам се да го чуя — каза с усмивка Ранд. — Някакви остроумия за хубавото ми палто?

— Какво? Остроумия? Да не би още да си кисел, че те подразних малко преди две години?

— Подразнил? Няколко седмици отказваше да говориш с мен.

— Хайде сега. Не беше чак толкова лошо. Това го помня много добре.

Ранд поклати учудено глава. Скапано неблагодарен беше тоя Ранд. Мат бе отишъл да доведе Елейн, понеже Ранд го помоли, и ето как му се отблагодаряваха. Вярно, Мат се беше отклонил малко след това. Но все пак го беше направил, нали?

— Добре — каза много тихо Мат и подръпна връзките Въздух, които го държаха. — Ще се измъкна от това, Ранд. Женен съм за нея. Остави ме аз да говоря и...

— Дъще на Артур Ястребовото крило — заговори Ранд на Тюон. — Времето се завърта към края на всички неща. Последната битка е започнала и нишките се запридат. Скоро последното ми изпитание ще започне.

Тюон пристъпи напред, докато Селусия плетеше пръсти в последните няколко думи на езика на жестовете.

— Ти ще бъдеш отведен в Сеанчан, Преродени Драконе — заяви Тюон. Тонът ѝ беше сдържан и твърд.

Мат се усмихна. Светлина, добра императрица ставаше от нея. „Не беше нужно да ми свива медальона обаче“, помисли си. Щяха да си кажат няколко думи за това. Стига да оцелееше. Нямахше *наистина* да го екзекутира, нали?

Отново опита невидимите връзки, които го стягаха.

— Така ли? — попита Ранд.

— Сам дойде при мен — каза Тюон. — Това е поличба. — Прозвуча почти съжалително. — Не си мислил сериозно, че ще позволя просто така да си отидеш, нали? Трябва да те окова във вериги като владетел, който ми се е противопоставил — както направих с другите, които заварих тук. Плащаш цената за небрежността на предците ви. Трябваше да помните клетвите си.

— Разбирам — каза Ранд.

„Доста добре се справя с говоренето като крал“, помисли Мат. Светлина, с какви хора се беше забъркал? Къде се бяха дянали хубавите кръчмарки и шумните войници?

— Кажете ми нещо, императрице — продължи Ранд. — Какво щяхте да направите всички вие, ако се бяхте върнали на тези брегове и бяхте заварили, че армиите на Артур Ястребовото крило все още управляват тук? Ако не бяхме забравили клетвите си, ако бяхме останали верни? Тогава какво?

— Щяхме да ви поздравим като братя — отвърна Тюон.

— О? И щяхте да се поклоните на трона тук ли? Трона на Ястребовото крило? Ако неговата империя все още съществуваше, щеше да е управлявана от неговите наследници. Щяхте ли да се опитате да се наложите над тях? Или щяхте да приемете властта им над вас?

— Случаят не е такъв — каза Тюон, но думите му като че ли ѝ се сториха интригуващи.

— Да, не е — съгласи се Ранд.

— Според вашия аргумент трябва да ни се покорите. — Тюон се усмихна.

— Не съм изтъквал такъв аргумент — отвърна Ранд. — Но хайде да го направим. С какво право претендирате за тези земи?

— По силата на това, че съм единствената законна наследничка на Артур Ястребовото крило.

— И защо това трябва да е от значение?

— Това е неговата империя. Той е единственият, който ни е обединил, той е единственият владетел, който я е управлявал с блясък и величие.

— И тук грешите — каза тихо Ранд. — Приемате ли ме като Преродения Дракон?

— Трябва да сте — отвърна бавно Тюон, като че ли усетила капан в думите му.

— Значи ме приемате за това, което съм. — Гласът на Ранд стана силен и отривист. Като боен рог. — Аз съм Луз Терин Теламон, Дракона. Аз управлявах тези земи, сплотени, в Приказния век. Аз бях водачът на всички армии на Светлината, аз носех Пръстена на Тамирлин. Аз бях първият сред Слугите, най-висшият Айез Седай, аз можех да призова Деветте жезъла на Властта.

Ранд пристъпи напред.

— Аз държах васалитета и разчитах на верността на всичките седемнайсет Пълководци на Портата на Зората. Фортюона Атем Деви Пейендраг, моята власт суспендира вашата.

— Артур Ястребовото...

— Моята власт суспендира тази на Ястребовото крило! Щом претендирате за власт в името на този, който я завоюва, тогава трябва да се преклоните пред моята, която я превъзхожда. Аз я завладях преди Ястребовото крило, макар да нямах нужда от меч за това. Вие сте тук на *моята* земя, императрице, по мое благоволение!

В далечината изтътна гръм. Мат неволно потръпна. Светлина, това беше само Ранд. Просто Ранд... нали?

Тюон отстъпи назад, ококорена и зяпнала. На лицето ѝ се беше изписал пълен ужас, сякаш току-що бе видяла екзекуцията на родните си майка и баща.

Зелена трева плъзна около краката на Ранд. Стражите отскочиха, с ръце на мечовете, щом петното живот започна да се разширява от него. Кафявите и жълти стръкове се наливаха с цвят все едно отгоре им беше излята боя, после се заизправяха... изпънаха се нагоре като след дълга дрямка.

Зеленината изпълни цялата поляна.

— Той още е заслонен! — извика дамане. — Превелика, той *още* е заслонен!

Мат потръпна, а след това долови нещо. Толкова тихо, че за малко щеше да му убегне.

— Пееш ли? — прошепна на Ранд.

Да... Беше несъмнено. Ранд *пееше*, тихо, едва чуто. Мат затупа с крак.

— Заклевам се, чувал съм тази мелодия някъде. Не е ли „Две девици край реката“?

— Пречиш ми — прошепна Ранд. — Тихо.

И продължи песента си. Зеленината плъзна към дърветата, елите изпънаха клони. По другите дървета започнаха да напъпват листа — наистина бяха праскови, — израстваха много бързо, докато животът се вливаше в тях.

Стражите се заозъртаха, въртяха се, мъчеха се да видят всички дървета наведнъж. Селусия се беше присвила от страх. Тюон остана изправена, впила очи в Ранд. Уплашените сул-дам и дамане наблизко сигурно се бяха разсеяли, защото връзките, стягащи Мат, изчезнаха.

— Отричаш ли правото ми? — попита Ранд. — Отричаш ли, че правото ми на власт над тази земя предхожда твоето с хиляди години?

— Аз... — Тюон си пое дълбоко дъх и го изгледа предизвикателно. — Ти разруши земята, изостави я. Мога да отрека правото ти.

По дърветата *изригнаха* цветове, като фойерверки, бели и тъмнорозови. Взривовете от багри ги обкръжиха. Цветчетата напъпваха и се пръскаха, откъсваха се от дърветата, уловени от вятъра, и се завихряха над поляната.

— Позволих да живеете — каза Ранд на Тюон, — макар да можех да ви унищожа мигновено. Направих го, защото направихте живота по-добър за хората под вашата власт, макар да носите вина за начина, по който се отнесохте към някои. Властта ви е крехка като лист

хартия. Държите тази земя само благодарение на стоманата и дамане, но отечеството ви гори.

— Не дойдох тук, за да ви унищожа. Дойдох сега, за да ви предложа мир. Дойдох без армии и без насилие. Дойдох, защото вярвам, че съм ви нужен, както вие на мен. — Ранд пристъпи напред и, удивително, прегъна коляно, с наведена глава и протегнатата ръка. — Протягам ви ръката си в съюз. Последната битка е над нас. Присъединете се към мен и се бийте.

Поляната затихна. Вятърът спря да духа, гръмовете в небето заглъхнаха. Прасковените цветчета се посипаха по зелената вече трева. Ранд не помръдваше, протегнал ръка. Тюон бе впила очи в нея, сякаш беше отровна змия.

— Хубав трик — каза Мат на Ранд. — Много хубав трик. — Приблужи се до Тюон, хвана я за раменете и я обърна настрана. Селусия изглеждаше стъписана. Карийд не беше в много по-добра форма. Двамата нямаше да са от помощ.

— Виж сега — заговори ѝ Мат тихо. — Той е добър. Недодялан е понякога, но можеш да вярваш на думата му. Щом ти предлага примирие, ще го спази.

— Представлението беше много впечатляващо — отвърна Тюон шепнешком. Леко трепереше. — Какво *все пак* е той?

— Да ме изгори, ако знам — отвърна Мат. — Слушай, Тюон. Отраснах с Ранд. Гарантирам за него.

— Мрак има в този мъж, Матрим. Видях го последния път, когато се срещнахме с него.

— Погледни ме, Тюон. Погледни ме.

Тя вдигна глава и го погледна в очите.

— Можеш да се довериш на Ранд ал-Тор със самия свят — каза Мат. — А ако не можеш да повярваш на него, довери се на мен. Той е единственият ни избор. Нямаме време да го връщаме в Сеанчан. Чуй ме. Бях в града достатъчно дълго, за да хвърля поглед на силите ти. Ако ще се биеш в Последната битка *и* ще си връщаш отечеството, ще ти трябва стабилна база тук в Алтара. Приеми предложението му. Той просто поиска тази земя. Е, накарай го да гарантира границите ти така, както са, и да го заяви на другите. Може да го послушат. Свали малко от напрежението. В смисъл, иначе ще трябва да се биеш с тролоците, с държавите на тази земя *и* с бунтовниците в Сеанчан едновременно.

Тюон примигна.

— Нашите сили.

— Какво?

— Нарече ги мои сили — каза тя. — Те са *нашите* сили. Ти вече си един от нас, Матрим.

— Добре, да речем, че съм. Чуй ме, Тюон. Трябва да направиш това. Моля те.

Тя се обърна и погледна Ранд, все така коленичил сред прасковените цветчета, които сякаш сами се бяха струпали в кръг около него. Нито едно не беше паднало *върху* него.

— Какво е предложението ти? — попита Тюон.

— Мир. — Ранд се изправи, все така с протегната ръка. — Мир за сто години. По-дълго, ако мога да го постигна. Убедил съм другите владетели да подпишат мир и да действат заедно срещу армиите на Сянката.

— Искam границите ми да бъдат гарантирани — каза Тюон.

— Алтара и Амадиция ще са ваши.

— Тарабон и Равнината на Алмот също — настоя Тюон. — Вече ги владее. Няма да се откажа от тях.

— Тарабон и половината от Равнината на Алмот — отвърна Ранд. — Половината, която вече е под ваш контрол.

— Искam и всички жени отсам Аритския океан, които могат да преливат, като дамане — заяви Тюон.

— Не прекалявай с късмета си — отвърна сухо Ранд. — Аз... Ще ти позволя да правиш каквото искаш в Сеанчан, но *настоявам* да освободиш всички дамане, които си пленила на тази земя.

— Тогава нямаме споразумение — каза Тюон.

Мат затаи дъх.

Ранд помълча и отпусна ръката си.

— Съдбата на самия свят може да зависи от това, Фортюона. Моля те.

— Щом е толкова важно, можеш да отстъпиш на искането ми — каза тя твърдо. — Нашата собственост си е наша. Желаете мир? Ще го получите с тази клауза: задържаем дамане, които вече имаме. В замяна ще ти позволя да напуснеш свободно.

Ранд се намръщи.

— Лоша си като жена от Морския народ.

— Ще ми се да бях по-лоша — отвърна безстрастно Тюон. — Светът е твоя грижа, Драконе, не моя. Аз се грижа за империята си. Онези дамане ще са ми много нужни. Избери сега. Мисля, че сам каза, че времето ти е на изчерпване.

Лицето на Ранд помръкна. После той отново протегна ръка.

— Така да бъде. Светлината дано е милостива, така да бъде. Ще понеса и това бреме. Можеш да задържиш дамане, които вече имате, но няма да взимаш повече от моите съюзници, докато водим Последната битка. Взимането след това на такива, които не са от вашата земя, ще се приема като нарушение на мирния договор и нападение над други държави.

Тюон пристъпи напред и стисна ръката на Ранд. Мат си пое дъх.

— Нося документи. Да ги прегледаш и подпишеш — каза Ранд.

— Селусия ще ги вземе — отвърна Тюон. — Матрим, с мен. Трябва да подготвим Империята за война.

И тръгна по пътеката със сдържана крачка, макар Мат да подозираше, че би искала да се махне от Ранд колкото може по-бързо. Разбираше чувствата ѝ.

Преди да тръгне след нея, Мат се обърна към Ранд и измърмори:

— Май имаш малко от късмета на Тъмния в себе си. Не мога да повярвам, че се получи.

— Честно? — отвърна Ранд. — Аз също. Благодаря ти за добрата дума.

— Няма нищо. Между другото, аз спасих Моарейн. Помисли над това, докато се опитваш да решиш кой от нас печели.

И забърза след Тюон, а зад него се разнесе смехът на Преродения Дракон.

ГЛАВА 18

ДА СЕ ЧУВСТВАШ ПРАХОСАН

Полето, на което стоеше Гавин, беше близо до мястото на първия сблъсък на Айез Седай с тролоците. Бяха дошли от хълмовете и се бяха придвижили по-навътре в равнините на Кандор. Продължаваха да задържат тролокското настъпление и дори бяха успели да изтласкат главните сили на врага няколкостотин крачки назад. Общо взето тази битка вървеше по-добре от очакваното.

Сражаваха се вече от седмица на това открито безименно кандорско поле. Беше разровено и раздрано, все едно преорано преди сеитба. Толкова много мъртви имаше тук — най-вече Твари на Сянката, — че дори прегладнелите тролоци не можеха да ги изядат всички.

Гавин — с меч в едната ръка и щит в другата — беше пред Егвийн. Задачата му беше да унищожава тролоците, пробива през атаките на Айез Седай. Предпочиташе да се бие с меч и кинжал, но срещу тролоците този щит му трябваше. Някои от войниците го смятаха за глупав, че използва меч. Предпочитаха пики или алебарди, каквото и да е, с което да задържат чудовищата на разстояние.

Само че човек не можеше да се *дуелира* с пика. С пиката си като тухла в стена. Не си толкова войник, колкото преграда. Алебардата беше по-добра: имаше поне острие, за чието използване трябва известно умение — но нищо не можеше да му даде същото усещане като меча. Когато се биеше с меч, Гавин контролираше боя.

Към него врхлетя тролок, с лице наполовина овнешко, наполовина — човешко. Имаше по-човешки черти, отколкото повечето, и размахваше боздуган с Пламъка на Тар Валон на дръжката, явно откраднат от паднал член на гвардията на Кулата. Беше двуръчно оръжие, но съществото го въртеше с една ръка с лекота.

Гавин се извъртя настрани и вдигна щита си срещу очаквания удар. Щитът се разтърси от ударите — един, два, три. Обичайната

свирепа тролокска тактика — удряш здраво, та да повалиш противника.

Мнозина падаха повалени, истина си беше. Тъкмо затова Брин прилагаше стената от пики и редицата алебарди в новия смесен строй. Гавин беше чел за нещо подобно в исторически книги. Пиките задържаха тролоците, а след това алебардите се пресягаха през тях и посичаха краката им.

Гавин се присви настрани и тролокът се оказа неподготвен за мълниеносната му бързина. Съществото се обърна много бавно и той отпра ръката му от китката с Вихрушка на планината. Чудовището изкрещя, а Гавин се завъртя вихрено и заби меча си в корема на друг тролок, пробил през отбраната на Айез Седай.

Издърпа рязко меча от мъртвия и го заби във врата на първия тролок. Мъртвият звяр се изхлузи от острието и рухна. Беше четвъртият, убит от Гавин за днес. Той грижливо избърса меча си в кръвения парцал, който носеше на кръста си.

Погледна към Егвийн. Яхнала коня си, тя разкъсваше тролоците с Единствената сила. Айез Седай се сменяха начесто и само малка част беше в едно и също време на бойното поле. Използването на толкова малко Айез Седай едновременно налагаше войниците да поемат тежестта на боя, но Айез Седай винаги излизаха на позиция отпочинали. Работата им беше да разкъсват тролокските орди, да разбиват редиците им и да оставят на войниците да довършат пръснатите останки.

След като Айез Седай пречеха на чудовищата да се стегнат в плътен строй, битката — макар и изтощителна — вървеше добре. Не им се беше налагало да отстъпят, откакто бяха оставили хълмовете зад гърба си, и задържаха тролокското настъпление тук вече от седмица.

Силвиана яздеше до Егвийн и правеше всичко по силите си, за да спре прииждащите тролоци. Земята точно пред тях беше разровена и раздрана, атаките им я бяха разкъсали на дълбоки изкопи по цялото поле. Въпреки това от време на време по някой тролок изпълзяваше от някоя яма и настъпваше към него.

Гавин видя движение в най-близката. Вътре се беше присвил тролок с вълче лице. Изръмжа му и се закатери нагоре.

„Вода потича по склона.“

Звярът се свлече назад в ямата и Гавин избърса острието в кървавия парцал. Петима. Не беше зле за двучасовата му смяна. Често пъти Айез Седай успяваха да отблъснат тролоците и той оставаше бездеен до Егвийн. Разбира се, днес тя беше придружена от Силвиана — винаги идваха на бойното поле по две — и Гавин беше почти убеден, че Пазителката нарочно оставя по някой да пробие, само за да не го оставя без работа.

Внезапни взривове наблизо го накараха да се изтегли назад. Беше дошла смяната им. Гавин вдигна меч си за поздрав към Слийти и мъжът зае позиция за отбрана със Стражника на Пиава Седай.

Гавин пое с Егвийн и Силвиана назад от бойното поле. Усещаше нарастващата умора на Егвийн. Тя се изчерпваше докрай с настояванията си да се включва толкова често в боевете.

Минаха покрай част иллиански етаири, тръгнали в атака. Гавин не беше имал добра гледка над цялото сражение, за да знае къде точно ще са нужни. Изглежда ги с малко завист.

Знаеше, че е нужен на Егвийн. Сега — повече от всякога. Нощем в лагера се промъкваха Сенчести с мечове Такан'дар, за да отнемат живота на Айез Седай. Гавин пазеше лично Егвийн, докато тя спеше, и разчиташе на нея да отмие умората му, когато го надвиеше. Спеше, докато тя беше на заседания със Съвета на Кулата.

Настояваше всяка нощ тя да спи в различна палатка. От време на време я увещаваха да Отпътува до Майен и леглата в двореца. Не го беше правила от няколко дни. Аргументите му, че трябва да нагледа Жълтите и работата им по Цяра, не вършеха работа. Росил Седай държеше здраво в ръцете си нещата там.

Продължиха навътре в лагера. Някои войници се кланяха — тези, които не бяха дежурни в момента. Други се отправяха бързо към бойното поле. Гавин въздъхна. Твърде млади бяха повечето, твърде неопитни.

Други бяха Заклети в Дракона, а знаеше ли човек какво да мисли за тях? Между Заклетите в Дракона имаше айилци, което според него беше логично. Всички айилци бяха общо взето Заклети в Дракона, поне според него. Но в редиците на Заклетите в Дракона се мяркаха и Айез Седай. Гавин нямаше много добро мнение за избора им.

Лагерът беше огромен. Храната се донасяше ежедневно през портали във фургони — някои теглени от онези неблагонадеждни

метални машини от Кайриен. На заминаване фургоните откарваха дрехи за пране, оръжия за поправка и ботуши за кърпене.

Общо взето беше доста ефикасен лагер. Не гъсто населен обаче, след като почти всички прекарваха дълги часове на бойното поле. Всички освен Гавин.

Знаеше, че е нужен и че това, което върши, е важно, но не можеше да се отърве от чувството, че е прахосан. Беше един от най-добрите майстори с меча, а стоеше на бойното поле само по няколко часа на ден, за да убие някой заблуден тролок, оказал се толкова глупав, че да напада две Айез Седай.

Егвийн кимна на Силвиана да си върви и обърна коня си към командната палатка.

— Егвийн...

— Искam само да проверя как са нещата — каза му тя спокойно.

— Елейн уж трябваше да прати нови заповеди.

— Трябва да спиш.

— Напоследък май нищо друго не правя.

— Когато се биеш на бойното поле, струваш колкото хиляда войници — каза Гавин. — Ако трябваша двайсет и четири часа сън, за да си в достатъчно добра форма да опазиш хората за два часа, щях да те посъветвам да спиш. За щастие не трябва толкова — но и не е нужно да се изтощаваш толкова.

Усети раздразнението й по връзката, но тя бързо го потисна.

— Прав си, разбира се. — Изглежда го накриво. — И няма нужда да се чувстваш изненадан, че го признавам.

— Не съм изненадан.

— Мога да усещам чувствата ти, Гавин.

— От нещо съвсем друго е — каза той. — Спомних си нещо, което Слийти каза преди няколко дни, шега, която не бях разбрал досега. — Погледна я невинно.

Най-сетне това му спечели усмивка. Съвсем лека, но и това стигаше. Не се усмихваше много напоследък. То пък кой ли се усмихваше?

— Освен това — каза той, докато хващаше юздите и й помагаше да слезе от коня, щом стигнаха до командната палатка, — така и не бях се замислял много над факта, че един Стражник може, разбира се, да

пренебрегне Трите клетви. Чудя се, колко често Сестри са намирали това за удобно?

— Не твърде често, надявам се — отвърна Егвийн. Много дипломатичен отговор.

В палатката Гарет Брин гледаше през обичайния си вече далекогледен портал. Поддържаше го дребничка Сива, която Гавин не познаваше. Брин отиде при отрупаното си с карти писалище, където Сюан се опитваше да въведе ред, нанесе няколко бележки на една карта, кимна на себе си и вдигна очи да види кой е влязъл.

— Майко. — Наведе глава и взе ръката ѝ, за да целуне пръстена.

— Битката, изглежда, върви добре — каза Егвийн и кимна на Сюан. — Добре се задържахме тук. Май имаш планове да натиснем напред?

— Не можем вечно да се мотаем тук, Майко — каза Брин. — Кралица Елейн ме помоли да обмисля настъпление по-навътре в Кандор и смятам, че е благоразумно. Безпокоя се, че тролоците ще се изтеглят в хълмовете и ще се стегнат. Забелязвате ли, че изтеглят все повече трупове от полето всяка нощ?

— Да.

Гавин усети неудоволствието ѝ. Съжаляваше, че Айез Седай нямат достатъчно мощ да изгарят всеки ден тролокските трупове с Единствената сила.

— Събират храна — каза Брин. — Може да решат да се придвижат на изток и да ни обкръжат. Трябва да ги задържим ангажирани тук, което означава да натиснем към онези хълмове. Обикновено би ни струвало скъпо, но сега... — Поклати глава, отиде и надникна отново през портала си към фронтовите линии. — Вашите Айез Седай владеят това бойно поле, Майко. Никога не бях виждал такова нещо.

— Неслучайно Сянката правеше всичко възможно да срути Бялата кула. Знаеше, че Бялата кула е способна да владее тази война.

— Ще трябва да внимаваме за Властелини на ужаса — подхвърли Сюан, докато прелистваше документите. Разузнавателни донесения, подозираше Гавин. Малко знаеше за Сюан Санче, въпреки че беше опазил живота ѝ, но Егвийн често говореше за жаждата ѝ за информация.

— Да. Те ще дойдат — каза Егвийн.

— Черната кула. — Брин се намръщи. — Вярвате ли на сведението от лорд Мандрагоран?

— С живота си — отвърна тя.

— Ашамани се бият на страната на врага. Защо Прероденият Дракон не направи нещо? Светлина, ако всички ашамани минат на страната на Сянката...

Егвийн поклати глава.

— Брин, искам да пратиш конници до района около Черната кула, където все още може да се правят портали. Кажете им да препуснат бързо към Сестрите, които все още са на лагер извън Черната кула.

— Искате да я атакуват ли?

— Не. Трябва да се изтеглят колкото трябва назад, да направят портали и да се присъединят към нас. Не можем да си позволим повече забавяния. Искам ги тук.

Почука с пръст по масата.

— Таим и неговите Властелини на ужаса *ще дойдат*. Задържаха се настрана от това бойно поле, за да се съсредоточат срещу лорд Мандрагоран. Това им позволява да господстват на тяхното бойно поле, както ние на това. Ще изберем още Сестри и ще ги пратим на армията на Пограничниците. Рано или късно ще трябва да им се противопоставим.

Гавин присви устни. По-малко Сестри тук означаваше повече работа за Егвийн и другите.

— А сега — каза Егвийн, — трябва да... — Спря, като видя изражението на Гавин. — Трябва да поспя. Ако потрябвам, потърсете ми при... Светлина, не знам къде ще спя днес. Гавин?

— Настанил съм ви в палатката на Мерин Седай. Тя е дежурна в смяната след това, тъй че ще имате няколко часа непрекъснат сън.

— Освен ако не потрябвам — напомни му Егвийн и тръгна към входа.

— Разбира се.

Гавин поклати глава към Брин и Сюан, преди да я последва. Брин му се усмихна и кимна. На едно бойно поле нямаше много неща, които да изискват неотложно вниманието на Амирлин. Прекият надзор на армиите беше даден на Съвета на Кулата.

Щом излязоха, Егвийн въздъхна и затвори очи. Гавин я хвана през кръста и тя се отпусна на него. Но това продължи едва няколко

секунди, преди тя да се отдръпне, да изправи рамене и да върне на лицето си маската на Амирлин. „Толкова е млада — помисли той. — А толкова много искат от нея.“

Разбира се, не беше много по-млада от самия ал-Тор. Гавин остана доволен и малко изненадан, че мисълта за него не предизвика никакъв гняв. Ал-Тор щеше да води своята битка. Всъщност това, което правеше той, не беше работа на Гавин.

Поведе я към сектора на Зелената Аджа и няколко Стражници на пост ги поздравиха почтително. Мерин Седай имаше голяма палатка. На повечето Айез Седай им бе разрешено да донесат каквато покъщнина и мебели пожелаят, стига да могат да си направят свой портал за това и да използват своите Стражници за пренасянето. Ако се наложеше армията да се придвижи бързо, такива неща щяха да се изоставят. Много Айез Седай бяха предпочели да вземат съвсем малко, но други... е, някои не бяха свикнали на аскетичност. Мерин беше една от тях. Малцина бяха донесли толкова много като нея.

Лейлвин и Бейл Домон чакаха пред палатката. Те трябваше да уведомят Мерин Седай, че палатката ѝ е заета и че не трябва да казва на никой, че Егвийн ще я използва. Тайната можеше да се разкрие, ако някой поразпиташе — не се бяха крили на идване дотук, — но в същото време ако някой разпитваше къде спи Амирлин, щеше да привлече внимание. Това беше най-добрата предпазна мярка, която Гавин можеше да уреди, тъй като Егвийн не желаше да Пътува всеки ден за спане.

Усети я как се напрегна, когато видя Лейлвин.

— Каза, че искаш да я държиш наблизо.

— Не ми харесва да знае къде спя. Ако убийците им *все пак* дойдат в лагера, може точно тя да ги доведе при мен.

Гавин потисна инстинкта си да възрази. Егвийн беше умна и прозорлива, но не беше наясно със сеанчанските неща. Той, от друга страна, изпитваше доверие към Лейлвин. Тя изглеждаше откровена и искрена.

— Ще я държа под око — каза той.

Егвийн се овладя, пое дъх, тръгна към палатката и подмина Лейлвин, без да каже и дума. Гавин остана навън.

— Амирлин явно не иска да ми разреши да ѝ служа — каза Лейлвин.

— Не ти вярва — отвърна ѝ откровено Гавин.

— Толкова ли малко се цени една клетва отсам океана? — попита Лейлвин. — Дадох ѝ клетва, която никой не би нарушил, дори Муями!

— Мраколюбец ще наруши всяка клетва.

Жената го изгледа хладно.

— Започвам да мисля, че според нея всички сеанчанци сме Мраколюбци.

Гавин сви рамене.

— Вие я набихте и я затворихте, превърнахте я в животно, което да се води на каишка.

— Не съм аз — възрази Лейлвин. — Ако един хлебар ти направи лош хляб, ще приемеш ли, че всички хлебари искат да те отровят? Ба. Недей да спориш. Няма смисъл. Щом не мога да служа на нея, тогава ще служа на теб. Яде ли днес, Стражник?

Гавин се поколеба. Кога *наистина* беше ял за последен път? Тази сутрин... не, беше твърде нетърпелив за боя. Стомахът му изръмжа.

— Знам, че няма да я изоставиш — каза Лейлвин. — Особено ако я пази *сеанчанка*. Хайде, Бейл. Да донесем на този глупак малко храна, за да не припадне, ако убийците все пак дойдат. — Закрачи и едрият ѝ иллиански съпруг я последва. И хвърли на Гавин през рамо сърдит поглед, който можеше кожа да ощави.

Гавин въздъхна и седна на земята. Извади от джоба си три черни пръстена, избра един, а другите прибра.

Приказките за убийци винаги го подсещаха за пръстените, които беше взел от сеанчанците, дошли *наистина* за да убият Егвийн. Пръстените бяха тер-ангреали. Благодарение на тях ония Кръвни братя се бяха придвижвали бързо и слети със сенките.

Вдигна пръстена към светлината. Не приличаше на нито един от тер-ангреалите, които бе виждал, но един предмет на Силата можеше да изглежда всякак. Пръстените бяха от някакъв тежък черен камък, непознат за него. Външността беше издялана като тръни, макар че вътрешната повърхност — тази, която се опираше до кожата — беше гладка.

Завъртя го между пръстите си. Знаеше, че трябваше да отиде при Егвийн с него. Знаеше също така, че Бялата кула се занимава с тер-

ангреали. Заключваха ги на скрито и ги беше страх да правят опити с тях. Но това бе Последната битка. Ако някое време беше за рискове...

„Ти реши да стоиш в сянката на Егвийн, Гавин — напомни си той. — реши, че ще я защитаващ, че ще правиш каквото тя иска от теб.“ Тя печелеше тази война, тя и Айез Седай. Щеше ли да си позволи да стане ревнив към нея, както беше към ал-Тор?

— Какво е това? Откъде си го взел?

Гавин вдигна рязко глава и юмрукът му се стегна около пръстена. Лейлвин и Бейл Домон бяха ходили до палатката трапезария и му носеха ядене. Ако се съдеше по миризмата, пак беше ечемичена яхния. Готвачите слагаха толкова много пипер, че ставаше почти гадно. Гавин подозираше, че го правят заради гъгриците.

„Не мога да се държа все едно правя нещо подозрително — помисли той. — Не мога да й позволя да отиде при Егвийн.“

— Това ли? — попита той и вдигна пръстена. — Един от пръстените на сеанчанските убийци, които се опитаха да убият Егвийн. Допускаме, че е някакъв тер-ангреал, макар че в Бялата кула изобщо не са чували за такива.

— Тези пръстени се дават само от императрицата, дано да... — Спря и си пое дъх. — Само назначен за Кръвен нож, който е отдал живота си на императрицата, има право да носи такъв пръстен. Ако ти си сложиш такъв, ще е много, много грешно.

— Виждаш, че не съм си го сложил — отвърна Гавин.

— Пръстените са опасни — каза Лейлвин. — Не знам много за тях, но казват, че убиват тези, които ги използват. Внимавай кръвта ти да не докосне пръстена, защото може да е смъртоносно, Стражник. — Тикна в ръцете му купата с яхнията и си тръгна.

Домон се задържа и се почеса по късата брада.

— Не е от най-любезните, жена ми де — каза тихо. — Но е силна и умна. Добре ще направиш да я послушаш.

Гавин прибра пръстена в джоба си.

— Егвийн бездруго никога не би ми позволила да го нося. — Беше истина. Ако го знаеше. — Кажи на жена си, че съм благодарен за предупреждението. Трябва да те предупредя, че темата за убийците все още е чувствителна за Амирлин. Бих посъветвал да избягвате темата за Кръвните ножове и за техните тер-ангреали.

Домон кимна и тръгна след Лейлвин, а Гавин усети как го жегва срам заради заблудата. Но съвсем малко. Не беше казал нищо невярно. Просто не искаше Егвийн да му задава неудобни въпроси.

Този пръстен и събратята му бяха нещо важно. Но едва ли и за Стражник. Да стои до Егвийн, да бди да не я застраши нещо — това трябваше да прави Стражникът. Щеше да се отличи на бойното поле, като служи на нея, а не като препусне срещу врага като някакъв герой.

Каза си го отново и отново, докато ядеше яхнията си. Когато приключи, беше почти сигурен, че го вярва.

Все пак не каза на Егвийн за пръстените.

Ранд помнеше първия път, когато бе видял тролок. Не когато нападнах къщата му в Две реки. *Истинския* първи път, когато ги беше видял. В предишния Век.

„Ще дойде време, когато няма повече да съществуват“, помисли той, докато запридаше Огън и Въздух, и сътвори взривна стена от пламъци, които закипяха сред глутницата тролоци. Мъжете от Вълчата гвардия на Перин наблизко вдигнаха оръжия за благодарност. Ранд им кимна в отговор. Носеше маска с лицето на Джур Грейди.

Някога по земята не бяха пъплили тролоци. Можеха да се върнат до онова състояние. Ако убиеше Тъмния, щеше ли да стане незабавно?

От пламъците на огнената му стена по челото му изби пот. Извлече предпазливо от дебелия мъж ангреал — не можеше да си позволи да изглежда *твърде* мощен — и порази нова група тролоци, тук на бойното поле, западно от река Алгуеня. Силите на Елейн бяха прехвърлили Еринин и чакаха да построят мостовете през Алгуеня. Бяха почти довършени, но междувременно авангард тролоци се беше счепкал с тях и армията на Елейн беше заела отбранителни позиции, за да ги задържи, докато успеят да прехвърлят реката.

Ранд беше помогнал с радост. Истинският Джур Грейди отдъхваше в лагера си в Кандор, изтощен от Цяра. Удобно лице, което Ранд можеше да носи, без да привлече вниманието на Отстъпниците.

Крясъците на изгарящите тролоци пълнеха душата му. Обичал беше този звук към края на Войната на Силата. Винаги го караше да чувства, че *наистина* върши нещо.

Не беше знаел какво представляват тролоците, когато ги бе видял първия път. О, знаел беше за опитите на Агинор. Луз Терин го беше наричал луд по не един повод. Не беше разбрал. Толкова много от тях не бяха разбрали. Агинор твърде много бе заобичал изобретенията си. Луз Терин бе направил грешката да допусне, че Агинор, както и Семирага, се наслаждават на мъчението заради самото него.

А после бяха дошли Тварите на Сянката.

Чудовищата продължаваха да горят, крайниците им потръпваха в пламъците.

Все пак Ранд се тревожеше, че тези *твари* може да са преродени човешки същества. Агинор беше използвал хора, за да сътвори тролоците и мърдраалите. Дали това бе съдбата на някои? Да бъдат преродени като такива извратени създания? Призля му от тази мисъл.

Огледа небето. Облаците бяха започнали да се отдръпват, както правеха близо до него. Можеше да ги принуди да останат, но... не. Хората се нуждаеха от Светлината, а не можеше да се сражава тук много дълго — щеше да проличи, че един от ашаманите е прекалено могъщ за лицето, което носи.

Остави светлината да дойде.

По цялото бойно поле край реката хората извърнаха очи към небето, щом слънчевата светлина падна над тях, а тъмните облаци се разпръснаха.

„Никакво криене повече“, помисли Ранд. Смъкна Маската на огледалата и вдигна юмрук. Запреди Въздух, Огън и Вода и сътвори стълб от светлина, който се изпъна от него високо в небето. Войниците на бойното поле завикаха възторжено.

Нямаше да унищожава капаните, поставени за него от Тъмния. Върна се през портал на Мерилор. Никога не се задържаше дълго на боен фронт, но винаги се разкриваше, преди да напусне. Разпръсваше облаците като доказателство, че е бил там, и се оттегляше.

Мин го чакаше на терена за Пътуване на Мерилор. Ранд погледна назад, докато порталът се затваряше — бе оставил хората да се сражават без него. Мин отпусна ръка на рамото му. Девите от охраната му също го чакаха. Пускаха го с неохота да се бие сам, понеже знаеха, че присъствието им ще го издаде.

— Тъжен си — промълви Мин.

Някъде от север задуха горещ вятър. Войниците около тях му отдадоха чест. Повечето бяха доманци, тайренци и айилци. Щурмуващата сила, водена от Родел Итуралд и крал Дарлин, която щеше да се опита да задържи долината на Такан'дар, докато Ранд се бореше с Тъмния.

Времето за това почти бе дошло. Сянката го беше видяла да се сражава на всички фронтове. Беше се включил в боевете на Лан, на Егвийн и на Елейн. В момента Сянката бе съсредоточила повечето си армии в боевете на юг. Моментът за удара на Ранд по Шайол Гул приближаваше.

— Моарейн ме нарича глупак заради тези атаки — каза Ранд. — Твърди, че и рискът за мен не заслужава това, което постигам.

— И вероятно е права — отвърна Мин. — Тя е права... почти винаги. Но предпочитам да си човекът, който е готов да прави това. Това е човекът, който може да надвие Тъмния — мъжът, който не може да седи и да крои планове, докато други умират.

Ранд я прегърна през кръста. Светлина, какво щеше да прави без нея? „Щях да съм паднал. През онези тъмни месеци... Щях да съм паднал, със сигурност.“

Над рамото на Мин видя приближаващата се към тях побеляла жена. Зад нея по-дребна фигура в синьо спря и преднамерено обърна гръб. Кацуан и Моарейн страняха една от друга. Стори му се, че долови гняв в очите на Моарейн, когато видя, че Кацуан го е забелязала първа.

Кацуан дойде, обиколи го и го огледа от главата до петите. Кимна няколко пъти замислено.

— Опитваш се да решиш дали съм достоен за задачата ли? — Ранд се постара да не издаде чувствата си — раздразнение в случая.

— Никога не съм се чудила — каза Кацуан. — Дори преди да разбера, че си прероден, никога не съм се чудила дали ще мога да те превърна в мъжа, който трябваше да си. Чуденето, поне за такива неща, е за глупаците. Ти глупак ли си, Ранд ал-Тор?

— Некоректен въпрос — отвърна вместо него Мин. — Ако каже, че е, значи се оказва глупак. Ако каже, че не е, издава, че не търси повече мъдрост.

— Пфу. Прекалила си с четенето, дете. — Каза го сякаш с обич. И отново се обърна към Ранд. — Надявам се, че ще й дадеш нещо

хубаво.

— Какво имаш предвид?

— Даваш разни неща на хората в подготовка за смъртта — каза Кацуан. — Обикновено на старци или на мъже, тръгващи на битка, която не мислят, че могат да спечелят. Меч за баща ти, тер-ангреал за кралицата на Андор, корона за Лан Мандрагоран, накит за айилското момиче, и за тази. — Кимна към Мин.

Ранд се вцепени. Съзнавал беше на някакво ниво какво прави, но да го чуе обяснено така беше смущаващо.

Лицето на Мин помръкна.

— Повърви с мен — каза Кацуан. — Само ти и аз, милорд Дракон. — Погледна го. — Ако желаеш.

Мин вдигна очи към Ранд, но той я потупа по рамото и ѝ кимна.

— Ще се видим в палатката.

Тя въздъхна, но отстъпи. Кацуан вече беше тръгнала по пътеката. Ранд трябваше да забърза, за да я настигне. Сигурно ѝ стана приятно от това.

— Моарейн Седай става все по-неспокойна от забавянията ти — каза Кацуан.

— А ти какво мислиш?

— Мисля, че е благоразумна донякъде. Но не смятам, че планът ти е пълен идиотизъм. Не трябва да се бавиш още много обаче.

Той съзнателно не казваше кога ще даде заповедта за атака на Шайол Гул. Искаше всички да гадаят. Ако никой около него не знаеше кога ще удари, имаше добър шанс и Тъмния да не го узнае.

— Все едно — каза Кацуан. — Не съм тук, за да говоря за забавянията ти. Чувствам, че Моарейн Седай добре се справя с... образованието ти в това отношение. Друго нещо ме безпокои.

— И какво е то?

— Това, че очакваш да умреш. Че толкова много отстъпваш. Че дори не се стремиш да останеш жив.

Ранд вдиша дълбоко. Няколко Деви бяха тръгнали след тях. Двамата подминаха малкия бивак на Ветроловките, които се бяха скупчили над Купата на ветровете и си говореха нещо.

— Остави ме да тръгна към съдбата си, Кацуан. Прегърнал съм смъртта. Ще я приема, когато дойде.

— Радвам се за това. И не помисляй — нито за миг, — че не бих разменила живота ти заради света.

— Показа го ясно от самото начало. Тогава защо се тревожиш сега? Тази битка ще вземе живота ми. Така трябва да бъде.

— Не трябва да приемаш, че ще умреш — каза Кацуан. — Дори да е почти неизбежно, не трябва да го приемаш като *напълно* неизбежно.

— Елейн каза същото.

— Значи е казала нещо умно поне веднъж в живота си. По-добра е като за средно ниво, отколкото допусках.

Ранд отказа да се хване на въдицата и Кацуан се усмихна. Беше довольна от самообладанието му. Точно затова го изпитваше.

Никога ли нямаше да свършат изпитанията?

„Не. Чак до последното. Най-важното.“

Кацуан спря и той също спря.

— Имаш ли подарък и за мен? — попита тя.

— Давам ги на тези, които обичам.

От това усмивката ѝ само стана по-широка.

— Отношенията ни не винаги са били гладки, Ранд ал-Тор.

— Би могло и така да се каже.

— Само че — продължи тя и го изгледа, — държа да знаеш, че съм довольна.

— Значи имам разрешението ти да спася света?

— Да. — Старата жена погледна нагоре към кипналите тъмни облаци. Те започваха да се разкъсват от присъствието му, след като не се опитваше да го скрие или да ги задържи.

— Да — повтори Кацуан. — Имаш разрешението ми. Стига да го направиш скоро. Тъмнината се усилва.

Земята изтътна, сякаш да потвърди думите ѝ. Правеше го все често и повече напоследък. Лагерът се разтърси, някои бойци залитнаха и се заозъртаха притеснено.

— Ще има Отстъпници — каза Ранд. — Щом вляза. Някой ще трябва да им се противопостави. Смятам да помоля Авиенда да води съпротивата срещу тях. Помощта ти няма да ѝ е излишна.

Кацуан кимна и каза:

— Ще направя своето.

— Вземи Аливия — каза Ранд. — Тя е силна, но се притеснявам да я поставя с други. Не разбира границите, както би трябвало.

Кацуан кимна отново и погледът ѝ го накара да се зачуди дали вече не е била решила да направи точно това.

— А Черната кула? — попита тя.

Ранд стисна зъби. Черната кула беше капан. *Знаеше*, че е капан. Таим искаше да го подмами в място, където нямаше да може да се измъкне през портал.

— Пратих Перин да помогне.

— А решимостта ти да отидеш сам?

„Трябва да им помогна. Все някак. Аз позволих Таим да ги събере. Не мога да му ги оставя ей така...“

— Все още не си сигурен — каза недоволно Кацуан. — Би изложил на риск себе си, всички нас, като стъпиш в капан.

— Аз...

— Те са свободни. — Кацуан се обърна, за да си тръгне. — Таим и хората му са прогонени от Черната кула.

— Какво?! — Ранд я хвана за ръката.

— Хората ти са се освободили — каза Кацуан. — Макар че според това, което ми казаха, са пострадали. Малцина го знаят. Кралица Елейн сигурно няма да може да ги използва в битка известно време. Не знам подробности.

— Освободили са се?

— Да.

„Успели са. Или Перин го е направил?“

Обзе го възторг, но в същото време го жегна болезнено чувство за вина. Колко от тях бяха изгубени? Можеше ли да ги е спасил, ако беше отишъл там? Беше знаел от няколко дни за опасността, на която бяха изложени, но ги беше изоставил, беше послушал настойчивия съвет на Моарейн, че това е капан, в който не може да си позволи да стъпи.

А ето, че те се бяха спасили.

— Жалко, че не можах да измъкна отговор от теб — каза Кацуан. — За това какво смяташе да направиш там. — Въздъхна и поклати глава. — Има пукнатини в теб, Ранд ал-Тор, но ще трябва да се справиш.

И си тръгна.

— Дийпи беше добър мъж — каза Антаил. — Оцеля при падането на Марадон. Беше на стената, когато гръмна, но оживя и продължи да се бие. Накрая Властелините на ужаса дойдоха и го довършиха с взрив. Дийпи до последния миг хвърляше сплитове по тях. Умря добре.

Малкиерските войници вдигнаха чаши към Антаил в чест на падналия. Лан вдигна своята, макар да стоеше извън кръга от мъже около огъня. Съжали, че Дийпи не беше спазил заповедите. Поклати глава и изгълта виното. Беше нощ, но хората му се сменяха, за да са будни в случай на атака.

Завъртя чашата между пръстите си и се замисли за Дийпи. Не можеше да изпита гняв към него. Дийпи беше поискал да убие един от най-опасните преливащи на Сянката. Лан не беше сигурен дали самият той щеше да се откаже от такава удобна възможност, ако му се предоставеше.

Мъжете продължиха тостовете за падналите. Беше се превърнало в традиция всяка вечер и традицията се беше разпространила във всички лагери на Пограничните. Беше окуражително, че мъжете започваха да се отнасят с Антаил и Нарисма като със свои. Ашаманите се държаха отчуждено и надменно, но смъртта на Дийпи бе изковала връзка между тях и обикновените войници. Всички вече бяха платили цената на касапина. Мъжете бяха видели, че Антаил скърби, и го бяха поканили да вдигне тост.

Лан обърна гръб на огъня и тръгна през лагера. Спря при коневръзите да види Мандарб. Жребецът се държеше добре, макар да имаше голяма рана на левия хълбок, където никога вече нямаше да му пораснат косми. Раната обаче като че ли заздравяваше добре. Конярите още говореха приглушено как раненият кон се бе появил от нощния мрак след битката, в която бе загинал Дийпи. Много конници бяха убити или останали без коне в нея. Много малко коне се бяха спасили от тролоците.

Лан потупа Мандарб по шията.

— Скоро ще си отдъхнем, приятелю. Обещавам.

Мандарб изпръхтя в тъмното, а няколко коня наблизко изцвилиха.

— Ще си направим дом — каза Лан. — Сянката ще е надвита, двамата с Нинив ще си върнем Малкиер. Ще накараме полята отново да избуят, ще прочистим езерата. Зелени пасища. Никакви тролоци повече, с които да се бием. Деца, които да те яздят, стари приятелю. Ще можеш да прекарваш дните си в мир, да ядеш ябълки и да се радваш на своите кобилки.

Отдавна не беше помислял за бъдещето с макар и плаха надежда. Странно, че я намираще сега, тук, в тази война. Беше корав мъж. Понякога му се струваше, че има повече общо със скалите и пясъка, отколкото с мъжете край огъня.

Това бе направил от себе си. Личността, която трябваше да бъде, личност, която да може един ден да тръгне към Малкиер и да защити фамилната си чест. Ранд ал-Тор бе започнал да пропуква тази черупка, а любовта на Нинив я беше разбила напълно.

„Дали Ранд изобщо го разбра?“, помисли Лан, докато вземаше чесалото. Знаеше какво е да си избран още от дете да умреш. Знаеше какво е да ти посочат Погибелта и да ти кажат, че трябва да пожертваш живота си там. Светлина, знаеше го! Ранд ал-Тор може би никога нямаше да разбере колко си приличат двамата.

Започна да четка Мандарб, въпреки че беше уморен. Не уморен — капнал беше. Трябваше да поспи. Нинив щеше да му е наредила да спи. Той разигра разговора в ума си и неволно се усмихна. Щеше да е спечелила с довода, че един пълководец има нужда от сън и че си има коняри, които да се грижат за конете.

Но Нинив не беше тук. Така че той продължи с четкането.

Някой се приближаваше. Лан чу стъпките му много преди той да стигне до него, разбира се. Беше лорд Балдер. Взе чесало от конярите, кимна на един от часовоите и тръгна към коня си. Чак тогава забеляза Лан.

— Лорд Мандрагоран?

— Лорд Балдер.

Лан кимна на кандореца. Мечоносецът на кралица Етениел беше слаб мъж с побелели кичури в иначе черната му коса. Макар да не беше от Великите капитани, Балдер беше чудесен командир и беше служил добре на Кандор след смъртта на краля му. Мнозина бяха предполагали, че кралицата ще се омъжи за Балдер. Това беше глупаво, разбира се. Етениел гледаше на него като на брат. Освен това всеки по-

наблюдателен щеше да разбере, че Балдер явно предпочита мъже пред жени.

— Съжалявам за безпокойството, Дай Шан — каза Балдер. — Не бях разбрал, че има още някой тука. — Понечи да си тръгне.

— Почти приключих — каза Лан. — Няма да ви спирам.

— Конярите се справят съвсем добре — каза Балдер. — Не дойдох тук, за да нагледам работата им. Открил съм, че понякога правенето на нещо просто и познато ми помага да мисля.

— Не само вие сте забелязали това — отвърна Лан и продължи да четка Мандарб.

Балдер се засмя, помълча, после заговори отново.

— Дай Шан, притеснява ли ви лорд Агелмар?

— В какъв смисъл?

— Безпокоя се, че се пренапряга — каза Балдер. — Някои от решенията, които взима... объркват ме. Не че военните му решения са *лоши*. Просто ми се струват твърде агресивни.

— Това е война. Не мисля, че някой може да е твърде агресивен в усилието си да надвие противника.

Балдер пък помълча.

— Разбира се. Но забелязахте ли загубата на двата конни ескадрона на лорд Йоката?

— Беше неприятно, но стават грешки.

— Точно тази лорд Агелмар не трябваше да допусне. Бил е в подобни положения преди, Дай Шан. Трябваше да го предвиди.

Беше станало наскоро при един набег срещу тролоците. Ашаманите бяха подложили на огън Фал Ейсен и околностите. По заповед на Агелмар Йоката беше повел войската си в обход покрай един хълм, за да атакува десния фланг на тролокската армия, настъпваща срещу ашаманите. С класическо „заклещване“ Агелмар трябваше да вкара още конница срещу левия фланг на врага, а ашаманите трябваше да обърнат и да нападнат тролоците във фронт.

Но пълководците на Сянката бяха отгатнали маневрата и преди Агелмар и ашаманите да успеят да реагират, голяма орда тролоци беше преодоляла хълма и бе ударила десния фланг на Йоката, докато останалите го атакуваха фронтално и обкръжиха конницата.

Конницата беше избита до крак. Веднага след това тролоците атакуваха ашаманите и те едва бяха успели да се спасят.

— Той е уморен, Дай Шан — каза Балдер. — *Познавам* Агелмар. Никога нямаше да допусне такава грешка, ако беше отпочинал и бодър.

— Балдер, всеки би могъл да направи такава грешка.

— Лорд Агелмар е един от Великите капитани. Би трябвало да вижда сражението различно от обикновените хора.

— Сигурен ли сте, че не очаквате твърде много от него? — попита Лан. — Агелмар е просто човек. Всички сме хора в крайна сметка.

— Мм... Може би сте прав. — Балдер отпусна ръка на меча си, като че ли притеснен. Не носеше меч на кралицата, разбира се — правеше го само когато тя излизаше с бойците. — Предполагам, че става дума за инстинкт, Лан. Агелмар изглежда много уморен и се безпокоя, че това се отразява на способността му да планира. Моля ви, просто го наблюдавайте.

— Ще го наблюдавам.

— Благодаря ви. — Като че ли се успокои.

Лан потупа Мандарб, остави Балдер да се погрижи за коня си и тръгна през лагера към командната палатка.

Влезе и кимна на двамата шиенарски командири, подчинени на Агелмар. Единият оглеждаше разстланите на пода карти. Самия Агелмар го нямаше. Дори водачите имат нужда от сън.

Лан огледа картата. След утрешното отстъпление, изглежда, щяха да стигнат до едно място, наречено Кървави извори, заради цвета, който скалите придаваха на речната вода. При Кървави извори щяха да имат леко предимство от височината на околните хълмове и Агелмар искаше да предприеме офанзива срещу тролоците, с взаимодействието на стрелците и конницата. И, разбира се, щеше да има още палежи на околността.

Лан огледа бележките на Агелмар коя войска къде ще се бие и как са разпределени атаките. Беше амбициозно, но нищо не му се стори особено притеснително.

Докато разглеждаше, платницата на входа изшумоляха и влезе самият Агелмар, увлечен в тих разговор с лейди Елс от Салдеа. Спря, щом видя Лан, извини се на дамата и се приближи до него.

Не изглеждаше грохнал от изтощение, но Лан се беше научил да разпознава признаците на умора. Зачервени очи. Дъх, намирисващ на живовляк, билка, която се дъвчеше, за да държи ума буден, когато

човек не е лягал много дълго. Агелмар беше уморен — но пък всички в лагера бяха уморени.

— Одобрявате ли това, което виждате, Дай Шан? — попита Агелмар.

— Много агресивно е за отстъпление.

— Можем ли да си позволим някакво друго действие? Оставяме след себе си ивица изгоряла земя, като унищожаваме Шиенар почти толкова, колкото ако го беше превзела Сянката. Ще изгася тези огньове с тролокска кръв.

Лан кимна.

— Балдер дойде ли при вас? — попита Агелмар.

Лан го изглежда рязко.

Агелмар се усмихна вяло.

— Заради загубата на Йоката и хората му.

— Да.

— Беше грешка, несъмнено. Чудех се дали някой ще ми натякне заради нея. Балдер е от хората, които вярват, че изобщо не би трябвало да направя такава грешка.

— Той смята, че се пренатоварвате.

— Умен е в тактиката — каза Агелмар, — но не знае толкова много, колкото си мисли. Главата му е пълна с приказки за Велики капитани. Не съм безгрешен, Дай Шан. Тази грешка няма да е единствената ми. Ще ги виждам, както видях тази, и ще се уча от тях.

— Все пак може би трябва да се погрижим да спите повече.

— Нищо ми няма, лорд Мандрагоран. Ще издържа.

— Но...

— Освободете ме или ме оставете да командвам — прекъсна го Агелмар. — Ще се вслушам в съвет — не съм глупак, — но критики, когато вече е късно, няма да приема.

— Добре — каза Лан и се изправи. — Разчитам на мъдростта ви.

Агелмар кимна и наведе поглед към картите.

ГЛАВА 19

ПРЕВРЪЗКА ЗА ОКО

Елейн излезе и видя Башийр да крачи покрай брега.

Речните брегове бяха от малкото места, които все още чувстваше като живи. Толкова много безжизненост имаше напоследък — дървета без листа, трева, която не растеше, животни, които лежаха свити в бърлогите си и не се помръдваха.

Реките обаче продължаваха да текат. Имаше усещане за живот в това, макар растенията да бяха посърнали.

Алгуеня беше една от онези измамно величествени реки, които изглеждаха кротки отдалече, но можеха да те дръпнат под повърхността и да те удавят. Помнеше как Брин бе поучавал Гавин за това веднъж, по време на ловна разходка. Беше говорил и на нея. Може би най-вече на нея, макар че винаги беше внимавал да не превишава правата си с Щерката-наследница.

„Внимавай с теченията — беше казал. — Речните течения са едно от най-опасните неща под Светлината, защото хората ги подценяват. Повърхността изглежда спокойна, защото нищо не се бори с нея. Нищо не иска да се бори. Рибата върви с нея и хората стоят извън нея, всички освен глупците, които държат да се докажат.“

Елейн заслиза по каменистия бряг към Башийр. Охраната ѝ се задържа назад. Биргит не беше с тях — беше на няколко мили надолу по течението и ръководеше стрелците, чиято задача бе да попречат на тролоците да прехвърлят реката със салове. Стрелците на Биргит и драконите на Талманес вършеха отлична работа там, но беше само въпрос на време, преди безчетната армия на чудовищата да се изсипе през Алгуеня.

Елейн беше изтеглила силите си от Андор преди седмица и двамата с Башийр бяха доволни от напредването им. Докато не откриха капана.

— Удивително е, нали? — попита тя, щом спря до Башийр.

Той я погледна и кимна.

— Нищо такова нямаме у нас.

— А Аринел?

— Не става толкова голяма, преди да стигне до Салдеа. Това е почти като океан, заседнал точно тук и разделил двата бряга. Усмиввам се, като си представя как ли са я гледали айилците след първото си прехвърляне на Гръбнака.

Помълчаха. После Елейн попита:

— Колко е зло?

— Много. Трябваше да съм го осъзнал, да ме изгори дано. Трябваше да го предвидя.

— Не можеш да предвидиш всичко, Башийр.

— Извинете, но точно *това* би трябвало да правя.

Походът им на изток от Бремския лес беше минал според плана. Бяха изгорили мостовите през Еринин и Алгуеня и бяха избили безчет тролоци. Сега бяха на пътя, водещ нагоре по реката до град Кайриен. Башийр беше планирал да дадат решително сражение на тролоците в хълмовете на двайсет левги южно от Кайриен.

Сянката ги бе надхитрила. Съгледвачи бяха засекли втора армия тролоци на север от сегашната им позиция, която се придвижваше на изток, към самия Кайриен. Елейн бе лишила града от защитници, за да попълни армията си. Сега той беше пълен само с бежанци — в Кайриен никога не бе имало толкова много хора.

— Как са го направили? — попита тя. — Не са могли да слязат от Тарвинската клисура, нали?

— Нямаше толкова време за това — съгласи се Башийр.

— Друг Пътен портал?

— Може би. А може би не.

— Тогава как? Откъде е дошла тази армия?

Ордата чудовища бе толкова близо, че още малко и щеше да потропа на градските порти. Светлина!

— Допуснах грешката да разсъждавам като човек — каза Башийр. — Отчетох скоростта на придвижване на тролоците, но не и как мърдраалите могат да ги подкарат. Глупава грешка. Армията в горите може да се е разделила на две и половината да са тръгнали на североизток през горите към Кайриен. Това е единственото, за което мога да се сетя.

— Ние се придвижвахме възможно най-бързо — каза Елейн. — Как са могли да ни изпреварят?

Армията ѝ разполагаше с портали. Не можеха да прехвърлят всички през тях, тъй като нямаше достатъчно преливащи, за да държат порталите отворени задълго. Само че *можеха* да придвижват обозните коли, ранените и обслужващите лагера цивилни. Това им позволяваше да правят преходите с бързината на тренирани войници.

— Придвижвахме се толкова бързо, колкото можехме *безопасно* — каза Башийр. — Човешки командир никога не би насилил войските си в такъв ужасен марш. Теренът, през който са минали, трябва да е бил ужасяващ — реките, които е трябвало да прехвърлят, блатата... Светлина! Сигурно са загубили хиляди от изтощение. Но Чезнещите са рискували и ето, че ни държат в клещи. Градът може да падне.

— *Няма* да го позволя! — заяви Елейн. — Повече не. Не и след като можем да го предотвратим.

— Имаме ли избор?

— Да. Башийр, ти си един от най-великите военни умове. Разполагаш с ресурси, каквито досега не е имал никой. Драконите, Родственичките, огиерите, готови да се бият... Можеш да го направиш. Знам, че можеш.

— Показвате изненадваща вяра в мен като за човек, когото познавате отскоро.

— Ранд ти вярва. Дори когато беше почти полудял — вярваше ти.

Башийр я изглежда притеснено, после каза:

— Има начин.

— Какъв?

— Тръгваме и удряме тролоците край Кайриен колкото може по-бързо. Те са уморени. Няма начин да не са. Ако успеем да ги съкрुшим бързо, преди ордата от юг да е стигнала до нас, може би имаме шанс. Ще е трудно. Северната сила вероятно иска да завземе града и да го използва срещу нас, щом дойдат тролоците от юг.

— Можем ли да отворим портали в града и да го задържим?

— Съмнявам се — отвърна Башийр. — Не и с толкова изтощени преливащи. Освен това трябва да *унищожим* северните тролоци, а не просто да ги спрем. Ако им оставим време да отдъхнат, ще се съвземат от марша, ще се обединят с тролоците от юг и след това Властелините

на ужаса ще схрускат града като ябълка. Не, Елейн. Трябва да атакуваме и да *съкрушим* северната армия, докато е слаба. Само тогава бихме могли да удържим срещу южната. Ако не успеем, двете заедно ще ни размажат.

— Трябва да поемем този риск — каза Елейн. — Състави плановете си, Башийр. Ще ги осъществим.

Егвийн пристъпи в Тел-айеран-риод.

Светът на сънищата винаги беше опасен, непредсказуем. Напоследък — още повече. Величественият град Тийр изглеждаше странно — сградите му бяха порутени като след сто години бури. Градските стени не бяха по-високи от десет стъпки, със заоблени и загладени върхове, обрулени от вятъра. Зданията зад тях бяха само оголени основи и купчини нападали камъни.

Смразена от гледката, Егвийн се обърна към Камъка. Той поне си стоеше непокътнат. Висок, силен, непроменен от брулещите ветрове. Това я утеши.

Изпрати се в сърцевината му. Мъдрите я чакаха там. Това също бе утешително. Дори в това време на промяна и буря те бяха стабилни като самия Камък.

Чакаха я Амис, Баир и Мелайне. Тя подслуша част от разговора им, преди да я забележат.

— Видях го също като нея — говореше Баир. — Макар че моите потомци ми заеха очите си. Мисля, че всички ще го видим, ако се върнем трети път. Сигурно ще се наложи.

— Три посещения? — каза Мелайне. — Това налага сериозна промяна. Все още не знаем дали второто посещение ще покаже истината, или първото видение.

Гузна от подслушването, Егвийн се покашля. Те се обърнаха към нея и мигновено се смълчаха.

— Не исках да се натрапвам — каза Егвийн и тръгна между колоните към тях.

— Няма нищо — отвърна Баир. — Трябваше да си държим езиците зад зъбите. Ние те поканихме тук на среща в края на краищата.

— Радвам се да те видя, Егвийн ал-Вийр — каза Мелайне и се усмихна. Изглеждаше така, сякаш ще роди всеки момент. — Според донесенията армията ти печели много джи.

— Добре се справяме — отвърна Егвийн и се настани на пода при тях. — И вие ще имате своя шанс, Мелайне.

— Кар-а-карн се бави — каза намръщено Амис. — Копията стават нетърпеливи. Трябва да тръгваме срещу Заслепителя на зрака.

— Той обича да се подготвя и да планира — отвърна Егвийн. — Не мога да остана с вас дълго. Имам среща с него след малко.

— За какво? — попита Баир.

— Не знам. Намерих писмо от него на пода на палатката си. Казва, че иска да се видим, но не като Дракона и Амирлин. Като стари приятели.

— Кажи му, че не трябва да протака. Но виж, има нещо, за което трябва да поговорим с теб.

— Какво?

— Виждала ли си нещо такова? — каза Мелайне и се съсредоточи. На пода между тях по камъка плъзнаха пукнатини. Мелайне налагаше волята си над Света на сънищата, за да сътвори нещо, което Егвийн трябваше да види.

В първия момент тя се обърка. Пукнатини в камъка? Разбира се, че беше виждала пукнатини в камък. А и при трусовете, които поразяваха земята толкова често напоследък, те ставаха още по-обичайни.

И все пак в тези имаше нещо различно. Егвийн се наведе и видя, че пукнатините сякаш свършват в *нищото*. Непроницаема чернота. Неестествена.

— Какво е това?

— Наши хора съобщават за тях — каза Амис. — Тези, които се бият в Андор и в Изпепелените земи с Ранд ал-Тор. Приличат на пукнатини в самата Шарка. Остават тъмни за няколко мига, след което избледняват и си стават обикновени пукнатини.

— Много опасен знак — каза Баир. — Пратихме един от нашите да пита Пограничните, където се сражава Лан Мандрагоран. Изглежда, пукнатините са най-чести там.

— Появяват се по-често, когато се бият Властелини на ужаса — рече Амис. — Когато използват сплита, наречен белфир.

Егвийн потръпна.

— Белфир отслабва Шарката. По време на Войната на Силата дори Отстъпниците започнали да се боят да го използват, за да не разнищят самия свят.

— Трябва да го съобщим на всички наши съюзници — каза Амис. — *Не бива да използваме този сплит.*

— Вече е забранен за Айез Седай — каза Егвийн. — Но ще оповестя никоя да не помисля да нарушава това правило.

— Разумно — каза Мелайне. — От друга страна, открила съм, че Айез Седай са много изкусни в пренебрегването на заповеди, ако това им изнася.

— Не е така — отвърна Егвийн. — Трите клетви ни съдържат. И собственото ни благоразумие. Обикновено. Защото ако Моарейн не бе нарушила това правило, Перин щеше да е мъртъв... както и Мат, ако Ранд не го беше пренебрегнал. Но все пак ще се разпоредя.

Белфир я притесняваше. Беше изключително опасен. И все пак какво ѝ беше казал Перин в съня? „Това е само поредният сплит...“

Изглеждаше нечестно, че Сянката има достъп до такова оръжие, което разнищваше Шарката. Как щяха да се борят с това, как щяха да му се противопоставят?

— Не само за това те повикахме, Егвийн ал-Вийр — каза Мелайне. — Видя ли промените в Света на сънищата?

Егвийн кимна и каза:

— Да. Бурята тук се усилва.

— Няма често да гостуваме тук в бъдеще — каза Амис. — Така решихме. И въпреки че се оплакваме от Кар-а-карн, той наистина подготвя армиите си за настъпление. Скоро ще тръгнем с него към крепостта на Сянката.

Егвийн кимна замислено.

— Така е.

— Гордея се с теб, момиче — каза Амис. Амис, коравата като скала Амис, май се беше просълзила. Станаха и Егвийн ги прегърна поред.

— Светлината да ви заслони, Амис, Мелайне, Баир. Предайте обичта ми на другите.

— Ще бъде, Егвийн ал-Вийр — рече Баир. — Дано намериш вода и заслон, сега и винаги.

Една по една се стопиха. Егвийн си пое дъх и погледна нагоре. Зданието стенеше като кораб, подмятан от буря. Самият камък около нея сякаш се люшкаше.

Обичала беше това място. Не Камъка, а Тел-айеран-риод. Беше я научило на толкова много. Но докато се готвеше да напусне, осъзна, че е като опасно придошла река. Можеше да е познато и обичано, но не можеше да се излага на риск тук. Не и докато Бялата кула се нуждаеше от нея.

— Сбогом и на теб, стари приятелю — каза Егвийн на въздуха.
— Докато сънувам отново.

И се събуди.

Гавин чакаше до леглото ѝ, както обикновено. Бяха в Кулата, Егвийн — напълно облечена, в стаята до кабинета ѝ. Дори не беше вечер, но поканата от Мъдрите не беше нещо, което можеше да пренебрегне.

— Той е тук — каза тихо Гавин и кимна към вратата на кабинета ѝ.

— Ами да се срещнем с него тогава.

Стана и приглади полата си.

Щом я видя, Ранд се усмихна. Беше с две Деви, които Егвийн не познаваше.

— Защо идваш? — попита тя уморено. — Да ме убедиш да счупя печатите?

— Станала си цинична — отбеляза Ранд.

— Последните два пъти, когато се срещнахме, преднамерено се опитваше да ме ядосаш. Не трябва ли да го очаквам отново?

— Не се опитвам да те ядосам. Ето, виж. — Ранд извади нещо от джоба си. Лентичка за коса. Подаде ѝ я. — Винаги все не намираше с какво да си вържеш косата.

— Сега пък намекваш, че съм дете ли? — попита Егвийн раздразнено и Гавин отпусна ръка на рамото ѝ да я успокои.

— Какво? Не. — Ранд въздъхна. — Светлина, Егвийн. Просто... Ти си ми като сестра. Така и нямах брат или сестра. Или поне този, когото имам, не ме познава. Само теб имам. Не искам да те дразня.

За миг ѝ се стори точно такъв, какъвто беше някога. Невинно искрено момче. Отчаянието ѝ се стопи.

— Ранд, заета съм. *Всички* сме заети. Няма време за такива неща. Твоите армии чакат.

— Времето им скоро ще дойде. — Гласът му стана по-твърд. — Преди да свърши това, ще се чудят защо са били толкова нетърпеливи и ще съжаляват за тези мирни дни на чакане. — Все още държеше лентичката, вече стисната в юмрука му. — Просто... Не исках да тръгна на битката си, след като последната ни среща беше спор, макар и важен.

— О, Ранд. — Тя пристъпи към него и взе лентичката. Прегърна го. Светлина, колко трудно ѝ беше да се оправи с него напоследък... но същото беше мислила и за родителите си понякога. — Аз те подкрепям. Това не значи, че ще направя каквото казваш с печатите, но *наистина* те подкрепям.

Пусна го. *Нямаше* да се разплаче. Та дори това да приличаше на сетна раздяла.

— Чакай — каза Гавин. — Брат? Ти имаш брат?

— Аз съм синът на Тигрейн. — Ранд сви рамене. — Роден след като тя е отишла в Пустошта и е станала Дева.

Гавин изглеждаше стъписан. Егвийн обаче се беше досетила за това много отдавна.

— Ти си *брат* на Галад? — възкликна Гавин.

— Да — отвърна Ранд. — Не че това би означавало кой знае какво за един Бял плащ. Родени сме от една и съща майка. Баща му, като твоя, е Тарингейл, но моят е бил айилец.

— Мисля, че Галад ще го приеме — промълви Гавин. — Но Елейн...

— Няма да ти разказвам фамилната ви история, но с Елейн не сме кръвни роднини. — Ранд се обърна към Егвийн. — Може ли да ги видя? Печатите. Преди да отида на Шайол Гул, бих искал да ги погледна за последен път. Обещавам ти да не правя нищо с тях.

Тя неохотно ги извади от кесийката на кръста си, където ги пазеше. Гавин, все още стъписан, отиде до прозореца и го отвори, та в стаята да влезе светлина. Бялата кула бе някак... стихнала. Армиите ѝ бяха заминали. На война.

Егвийн разви първия печат и го подаде на Ранд. Нямах да му даде всички наведнъж. Просто за всеки случай. Вярваше на думата му, но... просто за всеки случай.

Ранд вдигна печата и се взря в него, сякаш търсеше нещо в извитата линия.

— Аз ги сътворих — прошепна. — Направих ги да не се счупят никога. Но знаех, че рано или късно ще поддадат. Всичко рано или късно се разваля, щом го докосне той...

Егвийн разви следващия печат и го вдигна предпазливо. Нямах да е добре да го счупи неволно. Пазеше ги увити и кесийката беше запълнена с плат. Притесняваше се да не ги счупи, докато ги носи, но Моарейн бе изтъкнала, че ще ги счупи тъкмо тя.

Чувстваше, че е глупаво, но думите, които беше чела, нещата, които Моарейн бе казала... Е, ако дойдеше моментът да ги счупи, трябваше да са й подръка. Тъй че ги носеше... носеше със себе си възможната гибел на самия свят.

Ранд изведнъж пребледня.

— Егвийн! Това няма да ме заблуди.

— Какво?

Той я погледна.

— Това е фалшификат. Моля те, кажи ми истината. Това е копие, така ли? Ти ли си го направила?

— Какви са тия глупости?

— О... О, Светлина! — Ранд вдигна печата към светлината. — Това е фалшификат?

— Какво! — Егвийн го дръпна от ръката му и го опипа. Не усети нищо нередно. — Как можеш да си сигурен?

— Аз ги направих — каза Ранд. — Познавам изделиято си. Това не е един от печатите. Това е... Светлина, някой ги е взел!

— Пазя ги, откакто ми ги даде!

— Значи е станало преди — прошепна Ранд. — Не ги огледах внимателно, след като ги взех. Разбрал е някак къде ги бях оставил. — Взе другия от нея и поклати глава. — И този не е истински. — Взе третия. — Този също.

Погледна я.

— Той ги притежава, Егвийн. Откраднал ги е някак. Тъмния държи ключовете на собствения си затвор.

През повечето му живот на Мат му се беше искало хората да не го гледат *чак толкова*. Мръщеха му се заради белята, която уж е направил — беля, която всъщност не беше по негова вина, — и му хвърляха неодобрителни погледи, когато минеше покрай тях съвсем невинно, като при това се стараеше да е учтив. Всяко момче свива парче баница от време на време, нали? Нищо лошо няма в това. Даже се очаква.

Нормалният живот беше по-труден за него, отколкото за другите момчета. Без никаква причина всички го наблюдаваха прекалено внимателно. Перин можеше да си свива баница цял ден, а хората щяха просто да му се усмихнат, и може би да му разрошат косата. На Мат налитаха с метлата.

Когато влезеше в някоя кръчма, където играеха на зарове, привличаше погледи. Хората го гледаха все едно е измамник — въпреки че никога не мамеше — или със завист в очите. Да, винаги беше смятал, че *да не го гледат* ще е страхотно. Повод за истинско празненство.

Сега бе получил каквото бе искал и му прилявяше от това.

— Можеш да ме погледнеш — каза Мат. — Наистина. Да ме изгори дано, няма проблем!

— Очите ми са наведени — отвърна слугинята, докато трупаеше тъкани на ниската масичка до стената.

— Виждам, че са наведени! Зяпнали са в проклетия под, нали? Искам да ги вдигнеш.

Сеанчанката продължи работата си. Имаше светла кожа и хубави скули. Не беше никак зле на вид, макар напоследък Мат да предпочиташе по-смугли. Нямахме да има нищо против, ако това момиче го дареше с усмивка. Как да говори с жена, като не може да я накара да се усмихне?

Влязоха още няколко слугини — и те с наведени очи. Носеха още чаршафи и завивки. Мат явно се намираше в „личните“ си покои в двореца. Стаите бяха повече, отколкото можеше да обиколи. Дали пък да не повика Талманес и част от Бандата да се преместят при него, за да не е толкова празно?

Отиде до прозореца. Долу, в Мол Хара, се организираше армия. Щеше да отнеме повече време, отколкото му се искаше. Галган — Мат се беше срещнал с него съвсем за малко и не му вярваше, колкото и да го уверяваше Тюон, че пратените от него убийци не е трябвало да успеят — събираше сеанчанските сили от границите, но прекалено бавно. Притесняваше се да не загуби Равнината на Алмот покрай оттеглянето.

Е, нямаше да е зле да се вслуша в разума. Мат вече нямаше причина да му вярва, но ако се забавеше...

— Почитаеми? — попита слугинчето.

Мат се обърна и повдигна вежда. Няколко да'ковале бяха влезли с последните чаршафи и той неволно се изчерви. Не носеха почти нищо, а и малкото, което носеха, беше прозрачно. Можеше да гледа обаче, нали? Нямаше да носят такова облекло, ако не се очакваше човек да гледа. Какво ли щеше да си помисли Тюон?

„Тя не ме притежава — каза си Мат решително. — Няма да бъда мъж под чехъл.“

Слугинята със скулите — беше со'джин, половината ѝ глава беше обръсната — махна на влязлата след да'ковале, жена на средна възраст, с косата, прибрана на кок, без нищо обръснато по главата. Беше ниска и дундеста като камбана, с бабешка физиономия.

Новодошлата го огледа мълчаливо. Най-после някой да го погледне! Само да го нямаше това изражение като на някой, дето оглежда коне на пазара.

— Черно, за новия му пост — каза жената и плесна с ръце. — Зелено за потеклото му. Тъмно, горско зелено, сдържано. Някой да ми донесе превръзки за око, а друг да изгори тази шапка.

— Какво? — възкликна Мат. Около него се засуетиха слуги и задърпаха дрехите му. — Чакай малко. Какво значи това?

— Новите ви одежди, почитаеми — каза жената. — Аз съм Ната и ще бъда личната ви шивачка.

— Няма да ми гориш шапката. Само да опиташ и ще видиш как се хвърчи от четири проклети етажа. Разбра ли ме?

Жената се поколеба.

— Да, почитаеми. Добре, не изгаряйте дрехите му. Запазете ги в случай, че потрябват. — Май се съмняваше, че изобщо ще потрябват.

Мат отвори уста да възрази отново и в този момент един да'ковале отвори кутия. Вътре блеснаха скъпоценни камъни. Рубини, смарагди, огнекапки. Дъхът му заседна в гърлото. Та това беше цяло съкровище!

Беше толкова стъписан, че почти не забеляза, че слугите го разсъбличат. Задърпаха ризата му и Мат ги остави. Задържа шалчето обаче — изобщо не беше свенлив. Червенината на бузите му нямаше нищо общо с това, че му смъкнаха панталоните. Просто беше изненадан от накитите.

После един от да'ковале посегна към долните му гащи.

— Не пипай, че режа пръсти! — изръмжа Мат.

Да'ковале вдигна глава... очите му бяха ококорени, лицето пребледняло. Моментално наведе отново глава, поклони се и се отдръпна заднешком. Мат не беше свенлив, но чак пък долните гащи... беше прекалено.

Ната цъкна с език. Слугите ѝ започнаха да го загръщат във финия плат, черен и тъмнозелен — толкова тъмно, че и той беше почти черен.

— Ще ти ушием одежди за военно представяне, дворцово присъствие, лични функции и граждански прояви. Ще...

— Не — прекъсна я Мат. — Само военни.

— Но...

— Ние сме в проклетата Последна битка, жено — изръмжа Мат.

— Ако я преживеем, можеш да ми ушиеш скапана празнична шапка. Дотогава сме във война и не ми трябва нищо друго.

Тя кимна.

Мат с неохота вдигна ръцете си настрани, за да могат да му вземат мерки. Щом трябваше да се примири с тая работа да му викат „почитаеми“ и „височество“, можеше поне да се погрижи да е облечен прилично.

Всъщност *наистина* беше започнало да му омръзва да ходи с едни и същи дрехи. Сеанчанската шивачка май не използваше много дантела, което беше срамота, но Мат не искаше да я учи на работата ѝ. Не можеше да се оплаква за всяка дреболия. Никой не обича недоволниците. Мат пък направо ги мразеше.

Докато се оправяха с мерките, дойде един слуга с малко обшито с кадифе сандъче с цял куп превръзки за око. Мат се поколеба, докато

прецени. Някои бяха украсени със скъпоценни камъни, други — изрисувани с фигури.

— Тази — рече той и посочи превръзката с най-малко украса. Семпло черно, само с два малки рубина, пришити в десния и левия край на превръзката, един срещу друг. Нагласиха му я, докато другите слуги привършваха с мерките.

След това шивачката накара слугите да го облекат в дрехата, която бе донесла. Явно нямаше да му разрешат старото облекло, докато чака да му ушийт новите дрехи.

Облеклото започваше съвсем просто. Копринен халат от фина тъкан. Мат би предпочел панталони, но халатът беше удобен. Само че отгоре му облякоха по-дебел халат. Също от коприна, тъмнозелена, твърда и извезана навсякъде на спирални фигури. Ръкавите бяха толкова широки, че кон можеше да мине на галоп през тях.

— Мисля, че казах да ми дадеш воинско облекло!

— Това е церемониална воинска униформа за член на Имперската фамилия, ваше височество — каза Ната. — Мнозина ще гледат на вас като на външен и макар никой да не се съмнява във верността ви, би било добре за войниците ни да ви виждат първо като Принца на Гарваните и чак след това като чужденец. Не сте ли съгласен?

— Ами... — измърмори Мат. — Добре де, съгласен съм.

Продължиха да го опаковат. Стегнаха кръста му с широк пояс и му сложиха налакътници от същия десен на ръкавите. Това беше добре според Мат, тъй като поясът придърпваше дрехата в кръста и тя не изглеждаше толкова обемиста.

За жалост следващата част от костюма се оказа най-нелепата от всичко. Коравото светло парче плат на раменете му. Спускаше се отпред и на гърба като табард, с отворени страни, обаче стърчаха цяла стъпка встрани и го правеха нечовешки широк. Бяха като плочи на тежка броня, макар и направени от плат.

— Хайде сега — каза Мат. — Това не е никакъв номер, който въртиш на човек просто защото е нов, нали?

— Номер ли, почитаеми? — попита Ната.

— Не можеш наистина да... — Млъкна, когато някой мина отвън покрай вратата. Друг командир. Носеше костюм почти като неговия, макар и не толкова пищен и с не чак толкова широки рамене. Не

униформа на Имперската фамилия, но церемониална броня за някой от Кръвта. Все пак беше почти толкова натруфена.

Мъжът спря и се поклони на Мат, след което продължи по пътя си.

— Да ме изгори дано — измърмори Мат.

Ната плесна с ръце и слугите започнаха да го кичат със скъпоценни камъни. Избираха най-вече рубини, от което Мат се почувства неловко. Трябваше да е съвпадение, нали? Не знаеше какво да мисли за това, че е покрит с всичките тия скъпоценни камъни. Сигурно можеше да ги продаде. Всъщност, ако можеше да ги сложи на маса за комар, сигурно накрая щеше да притежава цял Ебу Дар.

„Тюон вече го притежава — сети се той. — А аз съм женен за нея.“ Излизаше, че е богат. *Наистина* богат.

Седна и ги остави да лакират ноктите му, докато премисляше какво означава всичко това. О, не му се беше налагало да се притеснява за пари от доста време, след като винаги можеше да си спечели на комар. Обаче щом вече притежаваше всичко, какъв смисъл имаше да играе комар? Не изглеждаше много забавно. Нещата не бива да се дават на човек ей така. Човек трябва да намери начин сам да стигне до тях — с ум, с късмет или с умение.

— Да ме изгори дано. — Мат отпусна ръце, след като лакирането свърши. — Аз съм *проклет* благородник. — Въздъхна, дръпна шапката си от ръцете на слисания слуга и я нахлупи на главата си.

— Почитаеми — каза Ната. — Моля да ми простите дързостта, но мой дълг е да ви съветвам за облеклото, ако благоволите. Тази шапка изглежда... съвсем не на място с тази униформа.

— На кой му пука? — отвърна Мат и тръгна към вратата. Трябваше да се промуши през нея едва ли не странично, моля ви се! — Като ще изглеждам нелепо, мога поне да го направя със стил. Някой да ме заведе там, където се събират проклетите ни генерали. Трябва да разбере колко войска имаме.

ГЛАВА 20

В ТАКАН'ДАР

По-късно в деня след срещата си с Ранд Егвийн изпъна пред себе си ша-ангреала на Вора и запреде Огън. Нишките се събраха, тънки блестящи ивици се съчетаха и оформиха сложен сплит във въздуха пред нея и тя усети засиялата им топлина.

Завърши сплита и огненото кълбо се издигна във въздуха с прашене и грохот. Падна върху един далечен хълм като метеор. Взривът разхвърля във въздуха десетки тролоци.

Романда отвори портал до Егвийн. Беше една от Жълтите, настояли да останат на бойното поле, за да осигурят спешен Цяр. С малкия ѝ екип се бяха оказали безценни.

Днес обаче нямаше да има възможност за Цяр. Тролоците се бяха изтеглили в хълмовете, както беше предвидил Брин. След ден и половина отдох много Айез Седай се бяха възстановили. Не до пълната си мощ — не и след повече от седмица тежки боеве, но достатъчно.

Гавин скочи през портала в мига, в който се отвори, с вдигнат меч. Егвийн го последва, с Романда, Лелейн, Леане, Ремаса и няколко Стражници и войници. Озоваха се на билото на хълма, който Егвийн току-що беше разчистила. Обгорената пръст все още беше топла и почерняла. Миришеше на изгоряла плът.

Хълмът беше в самия център на тролокската армия. Твари на Сянката се разпръсваха наоколо и търсеха убежище. Романда задържа портала, а Силвиана запреде Въздух, за да сътвори купол от вятър срещу стрелите им. Останалите започнаха да мятат сплитове във всички посоки.

Тролоците реагираха бавно. Бяха чакали в хълмовете, готови да се изсипят в долините, щом армията на Егвийн нахлуе. При нормални обстоятелства това щеше да се окаже гибелно. Тролоците можеха да изсипят дъжд от стрели и копия върху бойците на Егвийн, а конницата им щеше да е в неизгодна позиция при опитите си да изкачи

хълмовете. Височината пък щеше да даде на тролоците и Чезнещите по-добра перспектива да забелязват слабите места във войските ѝ и да атакуват тях.

Егвийн и командирите ѝ не бяха склонни да отстъпят това предимство на врага. Зверовете се разпръснаха, щом битката се обърна срещу тях, и Айез Седай завземаха билата. Някои от чудовищата се опитваха да атакуват нагоре и да си ги върнат, но други бяха в паника да спасят живота си. А след това конницата нахлу с тътен през долините. Ефикасната доскоро позиция на тролоците се превърна в мъртво поле. След като стрелците им бяха премахнати от Айез Седай, тежката конница можеше да избива безпрепятствено.

Това отвори път за пехотата, която настъпи в строй, за да изтласка тролоците назад по склоновете, където Айез Седай можеше да ги избиват на групи. За жалост тролоците вече не се плашеха толкова от Единствената сила. Или пък мърдраалите бяха станали по-настойчиви в подтикването им.

Скоро още организирани групи тролоци атакуваха хълмовете, а други успяха да оформят съпротива срещу настъплението на пехотата. „Брин е прав — помисли Егвийн, докато помиташе част тролоци, успели да изпълзят почти до нея. — Сенчестите отново са свързали тролоците.“ Тварите на Сянката се бяха разколебали да прилагат тази тактика напоследък, тъй като убиването на Сенчестия унищожаваше всички свързани към него тролоци. Но както тя подозираше, това бе единственият начин да накарат тролоците да се катерят към почти сигурната смърт на тези хълмове.

Ако можеше да открие мърдраала, свързан с тази част, щеше да спре тролоците с един добре насочен сплит на Огън. За жалост Сенчестите бяха находчиви и бяха започнали да се крият между тролоците.

— Затягат обръча — каза Лелейн задъхана.

— Отстъпваме — отвърна Егвийн.

Промушиха се през портала на Романда, последвани от Стражниците. Романда скочи през него последна тъкмо когато тролоците завзеха хълма. Един от зверовете, подобно на мечка чудовище с рунтава козина, залитна през портала след нея.

И падна мъртъв мигновено. От трупа му се издигна пушек. Приятелите му зареваха и заръмжаха от другата страна. Егвийн

погледна другите жени, после сви рамене и изригна пламък право през портала. Няколко тролока паднаха и се загърчиха, а останалите хвърлиха оръжията и се разбягаха с вой.

— Ефикасно е — подхвърли Леане, скръстила ръце, и повдигна безукорна вежда към портала. Беше в разгара на Последната битка, а тя все пак намираше време всяка сутрин да се погрижи за лицето си.

Порталът ги беше върнал в лагера, който в момента беше почти празен. След като резервите бяха строени и готови да заминат, единствените останали в лагера войници бяха отряд от петстотин души за охрана на командната палатка на Брин.

Егвийн все още носеше кесийката с фалшивите печати. Думите на Ранд я бяха потресли. Как щяха да си ги върнат? Ако слугите на Сянката ги счупеха в неподходящия момент, щеше да е катастрофа.

Бяха ли ги счупили вече? Щеше ли светът да разбере? Изпитваше непреодолим страх. Но войната продължаваше и тя нямаше никакъв друг изход, освен да се сражава. Щяха да намерят начин да спасят печатите, стига да можеха. Ранд се бе заклел да опита. Не беше сигурна какво може да направи.

— Много упорито се бият — каза Гавин.

Егвийн го погледна и усети копнежа му. Чувстваше се безполезен в тези битки, след като ги нямаше Младоците, които да води.

— Подкарват ги мърдраали — каза тя. — Свързани, за да имат възможно най-голяма власт над тях.

— Да, но *защо* се съпротивляват толкова силно? Не ги интересува тази земя. Ясно е, че губят хълмовете, и все пак се сражават яростно. Тролоците са примитивни — бият се и печелят или се разпръсват и отстъпват. Обикновено не бранят земя. Тук се опитват да я задържат. Сякаш... сякаш Чезнещите смятат, че дори след такъв разгром са в добра позиция.

— Знае ли човек изобщо *защо* Чезнещите правят нещо? — подхвърли Лелейн, все така скръстила ръце и загледана през все още отворения портал.

Егвийн се обърна и също погледна през него. Билото на хълма сега беше празно, странно изолирано наред бойното поле. Войниците й бяха ударили по тролоците в малката долина между хълмовете и битката там беше жестока. Чуваше пышкания, резове и дрънчене на метал. Окървавени пики се вдигнаха нагоре, когато група мъже бе

принудена да отстъпи назад и войници с алебарди настъпиха, за да забавят тролокската атака.

Тварите на Сянката долу понасяха ужасни жертви. *Наистина* беше странно. Брин беше очаквал да отстъпят.

— Нещо не е наред — каза Егвийн. Тревогата за печатите я остави засега. Армията ѝ беше в опасност. — Съберете Айез Седай и армията да се изтегли.

Другите жени я изгледаха все едно е полудяла. Гавин затича към командната палатка да предаде заповедта ѝ, без да задава въпроси.

— Майко. — Романда остави портала да угасне. — Какво...

Нещо разцепи въздуха от другата страна на лагера, срещу бойното поле. Линия от светлина, по-дълга от всеки портал, който Егвийн бе виждала. Беше широка почти колкото *самия лагер*.

Резката от светлина се завъртя около себе си и откри гледка, която *не беше* от Южен Кандор. Беше място, обрасло с папрат и повехнали дървета... кафяви като всичко останало, чужди и непознати.

На този чужд пейзаж стоеше огромна армия. Хиляди знамена се вееха над нея, украсени с непознати за Егвийн символи. Войниците носеха дълги до коленете дрехи, наподобяващи подплатена броня, подсилена с плетена ризница на големи квадратни фигури. Други носеха ризници, съшити сякаш от свързани монети.

Повечето носеха брадви, но с много странна форма — с дълги тънки дръжки, които се издуваха като топки в края, а самите брадви бяха тесни и тънки, почти като остриета. Дръжките на всички оръжия — от брадвите до мечовете — бяха плавни и гъвкави, като живи. Бяха с нееднаква дебелина и бяха направени от някакво тъмночервено дърво, нашарено с цветни точки.

Егвийн попи с очи всичко това за няколко мига, докато умът ѝ се мъчеше да определи произхода на тази странна военна сила. Не можеше да намери нищо, с което да я свърже, докато не усети преливането. Сиянието на сайдар обкръжи *стотици* жени, всички на коне и облечени в странни рокли, ушити от корава червена коприна. Роклите не бяха вързани на кръста, но бяха стегнати сравнително плътно около раменете и се разширяваха надолу. Дълги пискюли в многобройни цветове висяха на връзки на предницата, точно под шията. Лицата на всички жени бяха татуирани.

— Освободете Силата — каза Егвийн и пусна сайдар. — Да не ви усетят!

Скочи настрани и Лелейн я последва, сиянието около нея угасна мигновено.

Романда не я послуша. Изруга и запрече портал, за да избяга през него.

Десет различни сплита на огън изведнъж изтрецяха около нея. Не ѝ остана време дори да изкрещи. Егвийн и другите се пръснаха из лагера, докато сплитовете на Единствената сила унищожаваха палатки, поглъщаха колите на обоза и подпалваха всичко наоколо.

Егвийн стигна до командната палатка точно когато Гавин се измъкна навън. Тя го сграбчи и го дръпна на земята. Огненото кълбо профуча над главите им и изригна в близката палатка.

— Светлина! — извика Гавин. — Какво е това?

— Шара. — Останала без дъх, Лелейн се присви до тях.

— Сигурна ли си? — прошепна Егвийн.

— Да. Описанията от кайриенците преди Айилската война са многобройни, макар и да не съобщават много. Не са им разрешили да видят много, но това, което са видели, доста прилича на тази армия.

— Армия? — Гавин се изпъна и надникна между палатките към войските, нахлуващи през невероятно широкия портал. — Кръв и кървава пепел! Те са хиляди!

— Твърде много, за да се бием — съгласи се Егвийн. Умът ѝ работеше трескаво. — Не и както сме заклещени между тях и тролоците. Трябва да се изтеглим.

— Тъкмо предадох заповедта на Брин да изтегли войските — каза Гавин. — Но... Егвийн. Къде ще отидем? Тролоците отпред, тази армия отзад! Светлина. Ще ни премажат!

Брин щеше да реагира бързо. Беше изпратил вестonosец през портал до фронтовите капитани. „О, не...“

Егвийн сграбчи Гавин и го дръпна настрани от командната палатка, щом усети преливането вътре. Лелейн извика и се хвърли на земята в другата посока.

Жените на Шара реагираха на преливането мигновено. Земята под палатката изригна и я унищожи с взрив от смазваща сила. Плат, камъни и буци пръст се разлетяха във въздуха.

Гавин издърпа Егвийн зад една обърната кола. Присвиха се там, макар че по дървото пробягваха пламъци и земята пред тях гореше. Топлината беше мъчителна, но поносима.

Егвийн затърси с поглед Лелейн. Или... Светлина! Сюан и Брин бяха в онази палатка, с Юкири и още много от командния щаб.

Огънят се сипеше над лагера и раздираше земята. Шарите поразяваха при всяко движение.

— Пригответи се да бягаме — каза Гавин. — Щом огънят спре или поне намалее.

Пламъците започнаха да гаснат, но точно тогава конници в бронята на Шара нахлуха с рев в лагера. Насочваха лъкове към всеки, когото видеха, и свалиха десетки. А после пехотата настъпи в лагера в стегнати редици.

Егвийн не виждаше никаква възможност да се измъкнат. Гавин я издърпа още назад, забърса саждите от лицето си и ѝ даде знак да не мърда, а след това загърна и двамата с наметалото си на Стражник. В този пушек може би нямаше да ги видят.

Сърцето ѝ се разтуптя бясно. Гавин притисна нещо до лицето ѝ — мокра кърпа. Друга постави на лицето си и задиша през нея. Егвийн едва можеше да диша. Войниците бяха толкова *близо*.

Един от тях се обърна към колата и присви очи, но като че ли не видя нищо. Свойството на наметалото да променя цветовете си ги правеше почти невидими, стига да внимаваха да не се движат.

„Защо и аз нямам такова наметало? — помисли тя ядосано. — Защо трябва да са само за Стражници?“

Копнееше да прегърне Извора, да направи нещо. Да хвърли огън и мълнии срещу тези нашественици. Все още имаше ша-ангреала на Вора. Можеше да...

Потисна тази мисъл. Бързата реакция на преливащите издаваше, че следят за Айез Седай. Ако за миг посегнеше към Силата, щяха да я убият преди да успее да избяга. Сгуши се до Гавин под наметалото с надеждата, че никой от преливащите шараи няма да мине толкова близо, че да усети дарбата ѝ. Можеше да я прикрие със сплит, но първо трябваше да прелее, за да го използва. Не смееше да опита.

Криха се така повече от час. Ако облачната покривка не беше толкова плътна и не загръщаше земята в пълен сумрак, със сигурност щяха да ги забележат, с наметалото или без него. В един момент,

когато няколко от войниците на Шара изляха бурета вода върху купа дърва, за да изгасят пламъците, Егвийн едва не извика.

Боеше се от най-лошото. Преливащите жени на Шара и голяма част от армията им тръгнаха бързо през лагера към бойното поле.

Призля й. Колко от хората й загиваха или вече бяха мъртви? Гавин хвана ръката й, щом усети, че се размърда, поклати глава и промълви само с устни: „Ще чакаме нощта.“

„Те умират!“, отвърна му тя по същия начин.

„Не можеш да помогнеш.“

Беше вярно. Остави се познатият му мирис да я успокои. Но как можеше просто да чака, докато избиваха зависещите от нея войници и Айез Седай? Светлина, огромна част от Бялата кула бяха там, на бойното поле! Ако тази армия паднеше, и жените с нея...

„Аз съм Амирлинският трон — каза си твърдо. — Ще бъда силна. Ще оцелея. Докато съм жива, Бялата кула стои.“

Все пак се остави Гавин да я задържи.

Авиенда пропълзя по скалата като зимен гущер, търсещ топлина. Връхчетата на пръстите й, макар и задебелили от мазоли, започваха да парят от жестокия студ. Шайол Гул беше студена, с въздух, който миришеше сякаш лъхаше от гробница.

Руарк изпълзя вляво от нея, Каменното псе Шаен — отдясно. Двамата носеха на челата си червени ленти на сисвай'айман. Авиенда не знаеше какво да мисли за Руарк, кланов вожд, сложил си тази лента. Никога не беше говорил за това, все едно лентата изобщо не съществуваше. Така беше с всички сисвай'айман. Амис пропълзя отдясно на Шаен. Този път поне никой не бе възразил, че Мъдрите се включват в предното разузнаване. В такова място и в такова време очите на жена, способна да прелива, можеха да видят онова, което обикновени очи не можеха.

Авиенда продължи напред, без да издава никакъв шум въпреки огърлиците, които носеше. Никакви растения не бяха покълнали по тези скали, нямаше дори мъх и лишей. Бяха вече дълбоко навътре в Изпепелените земи. Почти толкова дълбоко, колкото можеше да стигне човек.

Руарк пръв стигна до билото и тя видя как се напрегна. Стигна до него, надникна и дъхът ѝ секна.

Беше чувала разкази за това място. За огромната ковачница в основата на склона и течащия покрай нея черен поток. Водата била толкова отровна, че можела да убие всеки, който я докосне. Огнищата осейвали долината като отворени рани. Като млада Дева беше слушала с ококорени очи как една стара Господарка на покрив разказваше за съществата, работещи в ковачниците на Сянката, същества, които не били нито мъртви, нито живи.

Истина беше. Безмълвни и ужасяващи, звероподобните създания се движеха със стъпки, в които нямаше никакъв живот — като цъкащи стрелки на часовник.

Ковачите почти не обръщаха внимание на клетките, пълни с човешки същества, чиято кръв щеше да се пролее, за да закали новоизкованите мечове. Пленниците все едно бяха парчета желязо. Макар да беше твърде далече, за да може да чуе риданията на хората, Авиенда ги усещаше.

Шайол Гул господстваше над долината, черните ѝ склонове — извисени към небето като нащърбен нож. Страните ѝ бяха прорязани от цепнатини като кожата на човек, понесъл стотици удари с бич, всеки удар оставил рана, от която бълваше пара. Може би тази пара създаваше мъглата, надвиснала над долината. Мъглата вреше и кипеше все едно долината бе купа, пълна с гореща течност.

— Какво ужасно място — прошепна Амис.

Авиенда никога не бе долавяла такъв страх в гласа ѝ. Смрази я почти колкото жестокия вятър, задърпал дрехите им. Далечен звън отекваше във въздуха от ударите на ковашките чукове. От най-близката ковачница се извиси черен стълб пушек и не се разпръсна. Издигна се като пъпна връв към облаците, от които се сипеха мълнии.

Да, чувала беше разкази за това място. Но онези разкази не бяха предали пълната истина. Човек не можеше да *опише* това място. Трябваше да го види.

Чу стържене отзад и след няколко мига Родел Итуралд изпълзя до Руарк. Движеше се тихо за влагоземец.

— Толкова ли беше нетърпелив, че не можа да изчакаш доклада ни? — попита тихо Руарк.

— Никой доклад не може да предаде това, което виждат очите — отвърна Итуралд. — Не обещах да остана назад. Казах ви да тръгнете напред. Направихте го.

Вдигна далекогледа си и го засенчи с длан, макар че едва ли беше нужно при тези облаци.

Руарк се намръщи. Той и другите айилци, дошли на север, се бяха съгласили да се подчиняват на влагоземен пълководец, но това не ги устройваше. Нито пък трябваше. Щяха да го правят, но нямаше да привикнат. Привикването е големият убиец на хората.

Видението за края на нейния народ бе поболяло и ужасило Авиенда, но също така и съживило. Ако краят на айилците беше жертвата, нужна, за да спечели Ранд, щеше да я направи. Щеше да крещи и да проклина името на самия Създател, но щеше да плати тази цена. Всеки воин щеше да го стори. По-добре един народ да свърши, отколкото светът да падне напълно под Сянката.

Светлината ако речеше, нямаше да се стигне до това. Светлината ако речеше, действията ѝ с Драконовия мир щяха да защитят и заслонят народа на Айил. Тя нямаше да позволи възможността за провал да я спре. Щяха да се борят. Пробуждането от съня винаги беше възможност, когато копията затанцуват.

— Интересно — каза тихо Итуралд, без да сваля далекогледа. — Някакви идеи, айилце?

— Правим отвличаща маневра — каза Руарк. — Можем да слезем по склона източно от ковачницата, да освободим пленниците и да я разбием. Това ще попречи на мърдраалите да получават нови оръжия и ще отвлече погледа на Тъмния към нас, вместо към Кар-а-карн.

— Колко време ще му трябва на Дракона? — попита Итуралд. — Какво мислите, айилци? Колко време му даваме да спаси света?

— Той ще се бие — каза Амис. — Идва на планината, влиза в двубой със Заслепителя на зрака. Ще отнеме толкова, колкото трябва за един бой. Няколко часа може би? Не съм виждала двубой да продължава много повече от това, дори между двама мъже с голямо умение.

— Да допуснем, че ще е нещо повече от двубой — каза с усмивка Итуралд.

— Не съм глупава, Родел Итуралд — отвърна Амис. — Битката на Кар-а-карн едва ли ще е с копия и щитовете. Само че, когато пречисти Извора, не стана ли само за един ден? Може би това ще е нещо подобно.

— Може би. А може би не. — Итуралд наведе далекогледа и погледна айилците. — Коя възможност предпочитате да предвидим?

— Най-лошата — отвърна Авиенда.

— Значи планираме да държим толкова дълго, колкото ще е нужно на Дракона — каза Итуралд. — Дни, седмици, месеци... години? Колкото отнеме.

Руарк кимна бавно.

— Ти какво предлагаш?

— Проходът към долината е тесен — каза Итуралд. — Според донесенията на съгледвачите повечето Твари на Сянката са останали в Погибелта, извън прохода. Дори те се задържат колкото може по-кратко в онова прокълнато място. Ако успеем да затворим прохода и завладеем тази долина — като унищожим ковачите и малкото Чезнещи долу, — бихме могли да я задържим векове. Вие айилците сте добри в тактиката „удряш и бягаш“. Да ме изгори дано, *това* го знам от личен опит. Вие атакувате ковачницата, а ние се залавяме да запушим прохода.

Руарк кимна.

— Добър план.

Четиримата заслизаха към чакащия ги долу Ранд — облечен в червено и златно, с ръце зад гърба, придружен от двама Деви и шестима Аша'ман, а с тях и Нинив и Моарейн. Изглеждаше обезпокоен от нещо — Авиенда усети тревогата му, макар че трябваше да е доволен. Беше убедил сеанчанците да се бият. Какво в срещата му с Егвийн ал-Вийр го бе притеснило толкова?

Ранд се обърна и погледна нагоре, към върха на Шайол Гул. Щом се взря натам, чувствата му се промениха. Приличаше на човек, търсещ извор в Триделната земя със сладкото предчувствие за хладната вода. Авиенда можеше да усети нетърпението му. Имаше и страх в него, разбира се. Никой воин не се отървава напълно от страха. Владее го и го потиска с жаждата да се слее с битката, да изпита себе си.

Мъжете и жените не могат да познаят себе си истински, докато не се напрягнат до предела си. Докато не затанцуват копията със смъртта, докато не усетят как се излива кръвта им, за да зацапа земята, докато оръжието не пониже туптящото сърце на врага. Ранд ал-Тор искаше това и тя го разбираше. Странно ѝ беше да осъзнае, след всичкото това време, колко много си приличат.

Пристъпи към него, а той се измести така, че да застане точно до нея, и рамото му докосна нейното. Не я прегърна и тя не хвана ръката му. Не я притежаваше, нито тя — него. Това, че гледаха в една посока, означаваше за нея повече от всеки друг жест.

— Подслон на сърцето ми — промълви той, загледан в портала, отворен от един от ашаманите му. — Какво виждаш?

— Гробница — отвърна тя.

— Моята ли?

— Не. На твоя враг. Мястото, където бе погребан някога, и мястото, където ще спи отново.

Нещо в Ранд се втвърди. Решимостта му.

— Искаш да го убиеш — прошепна Авиенда. — Самия Заслепител на зрака.

— Да.

Тя изчака.

— Някои ми казват, че съм глупак дори за това, че го мисля — каза Ранд.

Охраната му вече минаваше през портала, за да се върне на Мерилор.

— Никой воин не бива да влиза в бой без намерението да види края на битката. — Авиенда замълча, понеже ѝ хрумна още нещо.

— Какво? — попита Ранд.

— Ами, *най-голямата* победа би била да вземеш своя враг гай-шайн.

— Той едва ли би се съгласил на това — каза Ранд.

— Не се шегувай. — Тя го сръга в хълбока и той изпъшка. — Това трябва да се обмисли, Ранд. Кой е по-добрият път на джи-е-тох? Е ли затварянето на Тъмния като взимането му гай-шайн? Ако е, това би трябвало да е правилният път.

— Не съм сигурен дали ме интересува кое е „правилното“ този път, Авиенда.

— Един воин *винаги* трябва да мисли за джи-е-тох — заяви тя строго. — На нищо ли не съм те научила? Не говори така, за да не ме засрамиш отново пред Мъдрите.

— Бях се надявал — предвид развитието на отношенията ни, — че сме приключили с уроците, Авиенда.

— Сметнал си, че сближаването ти с мен ще сложи край на уроците? — възкликна тя изумена. — Ранд ал-Тор, живяла съм сред влагоземски съпруги и съм видяла, че те...

Той поклати глава. Повече я към портала и Авиенда го последва. Изглеждаше развеселен и това бе добре. Безпокойствието му бе изчезнало донякъде. Но това наистина не беше шега. Влагоземците нямаха добро чувство за хумор. Понякога изобщо не разбираха кога трябва да се смеят.

От другата страна на портала се озоваха в лагер, съставен от много групи. Ранд командваше Девите и сисвай'айман, както и повечето Мъдри.

Извън лагера на айилците бяха Айез Седай. Под негова команда бяха над трийсет — всички Айез Седай, които му се бяха заклели лично, и повечето от тях бяха свързани с неговите ашамани. Това означаваше още двајсет и няколко ашамани с различни звания.

Също така разполагаше с Родел Итуралд и неговата сила, съставена основно от доманци. Кралят им, с рехавата му брада и разкрасяващия белег на бузата му, също яздеше с тях, но бе отстъпил командването на Великия капитан. Монархът даде знак и Итуралд тръгна към тях да докладва. Алсалам сякаш се чувстваше неловко близо до Ранд и не отиваше на обходи с Дракона. Авиенда се радваше, че нещата се бяха уредили така. Не вярваше много на този Алсалам.

Извън палатките на айилците беше лагерът на друга голяма военна сила — тайренската армия, включително елитната част, известна като Бранителите на Камъка, командвани от Родривар Тихера. Техният крал също беше с тях и след Ранд имаше най-високия авторитет в обединените им армии.

Тайренците щяха да изиграят ключова роля в планове на Родел Итуралд. Колкото и да ѝ беше неприятно да го признае, Итуралд беше прав. Айилците не бяха отбранителна сила и макар да можеха да задържат прохода, ако се наложеше, бе по-добре да се използват за нападателни маневри.

Тайренците щяха да са свършени в отбрана. Имаха добре обучени роти пиконосци и пълно знаме стрелци с арбалети, с нов вид натягащо устройство, кранекин, знанието за което ковачите бяха придобили едва наскоро.

Имаше още една група във военната сила на Ранд и тя беше най-изумителната за Авиенда. Многобройните Заклети в Дракона. Лагеруваха заедно и вееха знаме, на което образът на дракона бе поставен над древния символ на Айез Седай. Множеството бе съставено от хора от простолюдието, войници, лордове, благородни дами и няколко Айез Седай и Стражници. Бяха от всички народи, включително айилци, и споделяха една обща връзка: бяха изоставили всякаква предишна вяръност, прекъснали бяха всички предишни връзки, за да се сражават в Последната битка. Авиенда беше чула смущаващи слухове, че много от айилците между тях са гай-шайн, изоставили бялото и заявили, че ще го облекат отново, след като бъде спечелена Последната битка.

Казваха, че идването на Ранд щяло да премахне всички връзки сред хората. Клетви щели да се разбият при неговата поява и всяка вяръност или съюз щели да отстъпят на втори план пред нуждата да се служи на него в този последен бой за човечеството. Отчасти ѝ се искаше да нарече това глупост, но може би използваше твърде лесно това определение. Една Мъдра трябваше да гледа по-проницателно.

След като вече бяха от другата страна на портала, Авиенда най-сетне си позволи да освободи сайдар. Светът сякаш помръкна, подсиленото усещане за живот и за чудо се изпари. Всеки път, когато освободеше Единствената сила, се чувстваше малко празна, след като радостта и възбудата си отидеа.

Итуралд и Руарк тръгнаха към крал Дарлин, за да обсъдят бойните си планове. Авиенда придружи Ранд към палатката му.

— Камата подежда — каза той и опипа с пръсти черната кания на затыпената кама. — Артам. Чул бях да се говори за тях, още в Приказния век, но никой не знае как се правят. Чудно, кой накрая го е постигнал...

— Сигурен ли си, че подежда? — попита Авиенда. — Може да те е наблюдавал, но да не се е разкрил.

— Не, щях да усетя вниманието му — отвърна Ранд. — *Наистина* подежда. С това нещо няма да ме усети, докато не стигна

чак до Въртела. Когато все пак разбере, че съм там, ще му е трудно да ме види и да удари пряко по мен. Авиенда, това, че ти трябваше да я намериш и да познаеш какво е, че Елейн трябваше да ми я даде... Шарката ни заплита всички там, където трябва да сме.

Усмихна се и добави:

— Елейн бе тъжна, когато ми я даде. Мисля, че отчасти ѝ се искаше да я задържи, защото това щеше да ѝ позволи да проклина името на Тъмния, без да привлича вниманието му.

— Сигурен ли си, че моментът е подходящ за глупави шеги? — попита тя намръщено.

— Ако изобщо някога е имало нужда от смях, то е сега — отвърна Ранд, макар в гласа му да нямаше смях. Безпокойството му се върна, когато стигнаха до палатката.

— Какво те безпокои? — попита го Авиенда.

— Те имат печатите — отвърна Ранд.

— Какво!?

— Само Егвийн знае, но е вярно. Откраднати са, може би от скривалището ми или след като ги предадох на Егвийн.

— Значи са счупени?

— Не — каза Ранд. — Щях да го усетя. Мисля, че изчакват. Може би знаят, че със счупването на печатите ми разчистват пътя да укрепя затвора му. Ще ги счупят точно в неподходящия момент, за да позволят на Тъмния да докосне света и може би да му дадат силата да ме надвие, когато се изправя срещу него...

— Ще намерим начин да го спрем — заяви твърдо Авиенда.

Той я погледна и се усмихна.

— Винаги воин.

— Разбира се. — Какво друго можеше да бъде?

— Имам друга тревога. Отстъпниците ще се опитат да ударят по мен, когато вляза да се сразя с него. Тъмния не може да ме види, не знае къде съм и затова ангажира част от силите си на всеки от различните фронтове. Сянката напират здраво към Лан, за да го унищожи... Тъмния притиска Елейн почти толкова упорито в Кайриен. Само Егвийн, изглежда, има някакъв успех.

— Той ме търси на всяко от тези бойни полета и е разделил силите си — продължи Ранд. — Когато нападнем Шайол Гул, трябва да можем да задържим долината срещу армиите. Отстъпниците обаче

ще дойдат през портали. Задържането на прохода няма да ги спре. Сблъсъкът ми с Тъмния ще ги привлече, както ги привлече пречистването — само че хиляда пъти по-силно. Ще дойдат, с огън и гръм, и ще убиват.

— Ние също.

— Разчитам на това — каза Ранд. — Но не мога да си позволя да те взема с мен в пещерата, Авиенда.

Прималя й от думите му. Но като истински войн тя се опълчи на страха, прониза го и го умъртви.

— Подозирах. Не си и помисляй да ме пращаш на безопасно място, Ранд ал-Тор. Ще...

— Не бих посмял — прекъсна я той. — А и няма вече място, което да е безопасно. Не мога да те взема в пещерата, защото ще си необходима във в долината, да гледаш за Отстъпниците и печатите. *Нуждая се* от теб, Авиенда. Имам нужда и от трите ви, за да бдите, да бъдете ръцете ми — сърцето ми — през тази битка. Ще изпратя Мин при Егвийн. Нещо ще се случи там, сигурен съм. Елейн ще се бие на юг, а ти... Трябваш ми в долината Такан'дар, за да ми пазиш гърба... Ще оставя заповеди за Айез Седай и ашаманите, Авиенда. Итуралд води войските ни, но *ти* командваш нашите преливащи на Шайол Гул. Ти трябва да попречиш на врага да влезе в пещерата след мен. Ти си копието ми в тази битка. Ако стигнат до мен, докато съм в пещерата, ще съм безпомощен. Това, което трябва да направя, ще отнеме всичко от мен — цялото ми внимание, всяка трошица сила, която имам. Ще съм като бебе, лежащо в пустошта, беззащитно срещу зверовете.

— А това с какво е по-различно от обичайното ти състояние, Ранд ал-Тор?

Той се засмя. Хубаво беше, че можеше и да види, и да усети тази усмивка.

— Мисля, че ти каза, че не е моментът за глупави шеги.

— Някой трябва да те държи смирен — каза Авиенда. — Няма да е добре за теб да се мислиш за нещо велико само защото спасяваш света.

Ранд отново се засмя и я въведе в палатката, където беше Мин. Нинив и Моарейн също чакаха вътре, едната с раздразнение, изписано на лицето, другата — с безоблачна ведрост. Нинив изглеждаше много

странно с недостатъчно дълга за плитка коса. Днес я беше заципала отзад.

Моарейн седеше кротко на един голям камък. Каландор — Мечът, който не е меч — бе в скута ѝ, едната ѝ ръка бе отпусната на дръжката му.

— Трябваше да ме вземеш, Ранд — каза Нинив и скръсти ръце.

— Имаше работа — отвърна Ранд. — Опита ли каквото наредих?

— Многократно. Няма как да се преодолее дефектът, Ранд. *Не можеш* да използваш Каландор. Ще е твърде опасно.

Ранд се приближи до Моарейн, протегна ръка и тя му подаде Каландор. Той го вдигна пред себе си и се взря в кристалното вещество. Острието меко засия.

— Мин, имам задача за теб — прошепна той. — Егвийн настъпва добре и чувствам, че нейният фронт ще е ключов. Искам да отидеш и да наблюдаваш нея и сеанчанската императрица, която помолих да се присъедини на този фронт, щом силите ѝ бъдат готови.

— Искаш сеанчанците да се включат на фронта на *Егвийн*? — попита изумена Моарейн. — Разумно ли е това?

— Не мога да различа разума от безразсъдството напоследък — отвърна Ранд. — Но бих се чувствал по-добре, ако някой държи под око тези две фракции. Мин, ще го направиш ли?

— Надявах се... — Мин извърна очи.

„Надявала се е да я вземе в пещерата“, помисли Авиенда. Но не можеше, разбира се.

— Съжалявам, Мин. Но ми трябваш там.

— Добре.

— Ранд — каза Нинив. — Взимаш Каландор, когато го нападаш? Слабостта му... докато преливаш в това... *нещо*, всеки може да наложи властта си над теб. Могат да те използват, могат да изтеглят Единствената сила през Каландор в теб, докато те изгори... ще останеш безсилен, а те ще получат силата да срутват планини, да унищожат градове.

— Ще го взема — заяви Ранд.

— Но това е капан!

— Да — отвърна Ранд уморено. — Капан, в който трябва да стъпя и да позволя да изщрака над мен. — Отметна глава и се изсмя. — Както винаги! Защо трябва да съм изненадан? Разпространи вестта,

Нинив. Кажи на Итуралд, на Руарк, на крал Дарлин. Утре нахлуваме в Шайол Гул я завладяваме! Трябва да пъхнем главата си в устата на лъва и нека се задави с нашата плът!

ГЛАВА 21

НИТО ГРЕШКА ПРЕНЕБРЕГНАТА

Сюан раздвижи рамо, изкриви лице от острата болка и изръмжа:
— Юкири, трябва да поработиш още доста по този сплит.

Мъничката Сива тихо изруга и се изправи до войника, загубил ръката си. Не го беше Изцерила, а го оставяше на обикновените лечители с превръзките. Изразходването на енергия за Изцеряването на този мъж щеше да е загуба, тъй като никога повече нямаше да се бие. Трябваше да пестят силите си за войници, които можеха да се връщат битката.

Това беше жестоко. Е, времената бяха жестоки. Сюан и Юкири се преместиха при следващия войник в редицата на ранените. Мъжът с откъснатата ръка щеше да оцелее без Цяра. Вероятно. Жълтите бяха в Майен, но енергията им се изразходваше за Изцеряване на Айез Седай, оцелели при бягството, и за войници, които все още можеха да се бият.

В целия импровизиран лагер, вдигнат на арафелска земя източно от речния брод, плачеха и стенеха войници. Толкова много ранени, а Сюан и Юкири бяха от малкото Айез Седай, останали с някаква сила за Цяра. Повечето други се бяха изчерпали в правенето на портали, за да изтеглят армията им, заклещена между двете атакуващи сили.

Шараите бяха нападнали настървено, но завземането на лагера на Бялата кула ги беше задържало малко и бе дало време на армията да избяга. Части от нея поне.

Юкири Вкопа в следващия мъж и кимна. Сюан коленичи и започна сплит на Цяра. Не беше добра в това и дори с ангреал й отнемаше много. Измъкна войника от ръба на смъртта, като изцери раната в хълбока му. Той изпъшка, след като повечето енергия за Цяра идваше от собственото му тяло.

Сюан се олюля и рухна на колене от умора. Светлина, беше нестабилна като благородничка в първия й ден на корабна палуба!

Юкири я погледна, след което се пресегна за ангреала, малко цвете, изваяно от камък.

— Хайде отдъхни, Сюан.

Сюан стисна зъби, но ѝ даде ангреала. Единствената сила се отля от нея и тя въздъхна дълбоко, колкото облекчена, толкова и натъжена от изгубената красота на сайдар.

Юкири се премести при следващия войник, а Сюан легна по гръб. Цялото ѝ тяло беше натъртено и схванато. Събитията от битката ѝ бяха като мъгла. Помнеше как младият Гавин Траканд нахлу в палатката и изрева, че Егвийн иска армията да се изтегли.

Брин беше реагирал бързо. Пусна писмена заповед през портала в пода. Беше най-новото му средство да предава заповедите си — дръжка на стрела с бележка и дълга лентичка, вързана за нея, пусната отвисоко през портал. На дръжките нямаше остриета, само малко камъче за тежест.

Брин беше неспокоен, преди да се появи Гавин. Не му харесваше как се разиграва битката. Начинът, по който се придвижваха тролоците, го бе предупредил, че Сянката замисля нещо. Сюан беше сигурна, че е подготвил заповедите предварително.

А после започнаха взривовете. И Юкири ревеше да скочат *през* дупката в пода. Светлина, беше решила, че е луда! Достатъчно луда, за да спаси живота на всички обаче.

„Да ме изгори дано, ако ще лежа така като вчерашен улов на палубата“, помисли Сюан, зяпнала към небето. Надигна се с пъшкане и закричи през новия лагер.

Юкири твърдеше, че сплитът ѝ изобщо не бил *чак толкова* непознат, макар че Сюан изобщо не беше чувала за него. Голяма възглавница от Въздух, която да загърне някой, паднал от много високо. Създаването му беше привлякло вниманието на шараите — *шараи*, моля ви се! — но се бяха измъкнали. Тя, Брин, Юкири и няколко помощници. Да я изгори дано, измъкнали се бяха, макар че още потръпваше, щом си спомнеше онова падане. А Юкири продължаваше да дрънка, че според нея сплитът можел да се окаже тайната зад откриването как да се лети! Глупава жена. Създателят не случайно не беше дал на хората крила.

Намери Брин в края на новия лагер, седеше уморен на един пън. Две бойни карти бяха разпънати и затиснати с камъни на земята пред него. Бяха намачкани. Беше ги награбил, когато палатката започна да се взривява.

„Глупав мъж — помисли тя. — Да си рискува живота заради две парчета хартия.“

— ... от донесенията — каза генерал Хаерм, новият командир на иллианските етаири. — Съжалявам, милорд. Съгледвачите не смеят да се промъкнат твърде близо до стария лагер.

— Някаква следа от Амирлин? — попита Сюан.

Брин и Хаерм поклатиха глави.

— Продължавайте да търсите, младежо. — Сюан размаха пръст на Хаерм. Той я изгледа учудено, че го нарича така. Да го изгори дано това младежко лице, което ѝ бяха дали. — Сериозно говоря. Амирлин е жива. *Ще* я намерите, чуваш ли ме?

— Аз... Да, Айез Седай. — Показа известно уважение, но не достатъчно. Тези иллианци не знаеха как да се отнасят с Айез Седай.

Брин махна на младия мъж да напусне. Този път поне не се правеше, че чака да се срещне с някого. Всички сигурно бяха капнали от умора. „Лагерът“ приличаше повече на струпване на бежанци от ужасен пожар, отколкото на армия. Повечето мъже се бяха загърнали в наметалата си и бяха легнали да спят. Войниците бяха по-добри от моряците в спането когато и където могат.

Не можеше да ги вини. Самата тя беше изтощена още *преди* да се появят шараите. Сега беше уморена до смърт. Седна на земята до Брин.

— Ръката още ли те боли? — попита той и се наведе да разтрие рамото ѝ.

— Сам можеш да го усетиш — промърмори Сюан.

— Просто се опитвам да бъда мил, Сюан.

— Не мисли, че съм забравила, че ти си виновен за този оток.

— Аз ли? — попита Брин с насмешка.

— Ти ме бутна в дупката.

— Стори ми се, че се колебаеш.

— Тъкмо щях да скоча. На ръба бях.

— Сигурен съм.

— Ти си виновен — настоя Сюан. — Прекатурих се. Не мислех да падам така. А и сплитът на Юкири... ужасно нещо.

— Свърши работа — каза Брин. — Едва ли много хора могат да се похвалят, че са паднали от триста стъпки и са оцелели.

— Много беше припряна. Сигурно изгаряше от нетърпение да ни накара да скочим. Всички тия приказки за Пътуване и сплитове на движение... — Замълча, донякъде от яд към себе си. Този ден беше минал достатъчно зле, за да се кара и с Брин. — Колко хора загубихме? — Не беше много по-приятна тема, но трябваше да го знае. — Имаме ли вече доклади?

— Почти половината войници — отвърна тихо Брин.

По-лошо, отколкото бе очаквала.

— А Айез Седай?

— Останали са ни някъде около двеста и петдесет — отвърна Брин. — Макар че много от тях са в шок от загубата на Стражници.

Беше по-скоро катастрофа. Сто и двацет мъртви Айез Седай за няколко часа? На Бялата кула щеше да ѝ трябва много време, докато се възстанови от това.

— Съжалявам, Сюан — промълви Брин.

— Ба. Те бездруго се отнасяха с мен като с рибешка карантия. Негодуваха, докато бях Амирлин, смяха се, когато бях свалена, а после ме направиха слугиня, когато се върнах.

Брин кимна и продължи да разтрива рамото ѝ. Усещаше, че я заболя, въпреки думите ѝ. Добри жени имаше между мъртвите. Много добри Сестри.

— Тя е там — каза упорито Сюан. — Егвийн ще ни изненада, Брин. Само гледай.

— Ако гледам, няма да е кой знае каква изненада, нали?

Сюан изсумтя.

— Глупак.

— Права си — каза той сериозно. — В две отношения. Мисля, че Егвийн *наистина* ще ни изненада. И също така съм глупак.

— Брин...

— *Наистина*, Сюан. Как можа да ми убегне, че тролоците печелят време? Искаха да ни ангажират, докато другата сила се събере. Изтеглиха се в хълмовете. Отбранителен ход. Тролоците не отбраняват нищо и никого. Предположих, че се опитват просто да ни подмамят и че точно затова изтеглят трупове и се подготвят да изчакат. Ако ги бях атакувал по-рано, това можеше да се избегне. Бях прекалено предпазлив.

— Който мисли цял ден за улова, пропуснат в бурно време, накрая губи време при ясно небе.

— Умна поговорка, Сюан. Но между пълководците има една сентенция, написана от Фог Неуморимия. „Ако не се учиш от загубите си, ще бъдеш управляван от тях.“ Не мога да разбера как позволих да се случи това. Достатъчно добре съм обучен, достатъчно добре съм подготвен за това! *Не е* просто грешка, която мога да пренебрегна, Сюан. Заложена е самата Шарка.

Потърка се по челото. На смътната светлина на залязващото слънце изглеждаше стар, с набръчкано лице, с немощни ръце. Сякаш тази битка му бе отнела десетки години. Въздъхна и се наведе изгърбен напред.

Сюан не намери какво да отвърне.

Седяха смълчани.

Лирел чакаше извън портите на тъй наречената Черна кула. Всяка трошица обучение ѝ беше нужна, за да не издаде безсилието си.

Цялата тази експедиция беше провал от самото начало. Първо, Черната кула им беше отказала вход, докато Червените си свършиха работата, а това бе последвано от неприятността с порталите. *Това* бе последвано от три мехура на злото, два опита на Мраколюбки да ги избият всички и предупреждението от Амирлин, че Черната кула е минала на страната на Сянката.

Лирел бе изпратила повечето жени да се сражават с Лан Мандрагоран по настояване на Амирлин. Самата тя бе останала с няколко Сестри, за да наблюдават Черната кула. А сега... сега това. Какво трябваше да мисли за това?

— Мога да ви уверя — каза младият Аша'ман. — Опасността е отминала. Прогонихме М'хаил и другите, които се обърнаха към Сянката. Останалите вървим в Светлината.

Лирел се обърна към спътничките си. По една представителка от всяка Аджа, с подкрепление — повикано спешно тази сутрин, когато Аша'ман за първи път се обърнаха към тях — в лицето на още трийсет Сестри. Бяха приели водителството на Лирел тук, макар и с неохота.

— Ще го обсъдим — каза тя и освободи с кимване младия Аша'ман.

— Какво ще правим? — попита Миреле. Зелената беше с Лирел от самото начало, една от малкото, които не беше отпратила, отчасти защото искаше Стражниците на жената да са наблизо. — Ако някои от тях се бият за Сянката...

— Отново може да се правят портали — каза Сеайне. — Нещо се е променило тук в дните след като усетихме онова преливане вътре.

— Не му вярвам — каза Миреле.

— Трябва да разберем със сигурност — продължи Сеайне. — Не можем да оставим Черната кула без надзор по време на самата Последна битка. Трябва да се погрижим за тези мъже, по един или друг начин. — Мъжете на Черната кула твърдяха, че съвсем малко от тях са минали на страната на Сянката и че преливането било заради атаката от Черната Аджа.

Глождеше я, че чуваше да използват тези думи. Черната Аджа. От столетия Бялата кула беше отричала съществуването на Мраколюбки сред Айез Седай. Истината се беше разкрила, за жалост. Това не значеше, че Лирел искаше да чува мъже да подхвърлят името толкова небрежно. Особено мъже като тези.

— Ако искаха да го направят — разсъди Лирел, — щяха да са го направили, докато не можехме да избягаме с портали. Засега ще допусна, че са разчистили... проблемите в редиците си. Както се искаше от самата Бяла кула.

— Значи влизаме? — попита Миреле.

— Да. Обвързваме мъжете, които ни бяха обещани, и извличаме от тях истината, ако е прикрита. — Безпокоеше я, че Прероденият Дракон им бе отказал ашаманите с най-високи звания, но пък беше съставила план още след идването си тук. Трябваше да свърши работа. Първо щеше да помоли за демонстрация на преливане от мъжете и щеше да обвърже най-силния. След това щеше да го накара да й каже кои между обучаваните са най-надарени, за да могат останалите Сестри да обвържат тях.

А после... е, надяваше се това да включи повечето от тези мъже. Светлина, каква бъркотия. Мъже, способни да *преливат*, и да обикалят безсрамно на свобода! Не приемаше измислицата, че покварата била прочистена. Разбира се, тези... мъже... щяха да го твърдят.

— Понякога ми се ще да можех да се върна и да се напляскам, че приех тази задача — промърмори Лирел.

Миреле се засмя. *Никога* не приемаше събитията толкова на сериозно, колкото трябваше. Лирел изпитваше яд, че бе пропуснала шансовете, които щеше да е имала в Бялата кула през дългото си отсъствие. Обединението, боят със сеанчанците... В такива времена се доказваха лидерски качества, а една жена можеше да си спечели репутация със силата си.

По време на катаклизми се появяваха възможности. Възможности, които вече бе пропуснала. Светлина, колко мразеше тази мисъл.

— Ще влезем — извика тя към портата и стените. После, тихо, продължи към жените: — Дръжте Единствената сила и внимавайте. Не знаем какво може да се случи тук. — Жените й щяха да се справят с недообучените Аша'ман, ако се стигнеше до това. Логично беше да не се стигне. Разбира се, мъжете *все пак* бяха луди, вероятно. Тъй че да се очаква логика от тях беше неразумно.

Големите крила на портата се разтвориха, за да ги пропуснат. Това, че тези мъже на Черната кула бяха избрали да довършат стените около терена преди да построят самата кула, говореше нещо.

Лирел смуши коня си напред, прегърна Извора и запреде новия сплит, който щеше да й каже дали някой мъж наблизко прелива. Но при портите не ги посрещна младият мъж отпреди малко.

— Какво правиш тук? — попита Лирел, щом видя Певара Тазановни. Познаваше Червената Заседателка, макар и бегло.

— Помолена бях да ви придружа — каза усмихната Певара.

Лирел скри презрението си. Айез Седай не биваше да са весели. Айез Седай трябваше да са спокойни, сдържани и строги, ако не друго. Човек трябваше да погледне към Айез Седай и моментално да се зачуди какво е сбъркал и как да го поправи.

Щом поеха през терена на Черната кула, Певара подкара до нея и продължи:

— Логаин, който командва сега, ви праща поздрави. Тежко е пострадал и още не се е възстановил.

— Ще се оправи ли?

— О, със сигурност. До ден-два. Ще е нужен начело на ашаманите, когато се включат в Последната битка.

„Жалко“, помисли Лирел. Черната кула щеше да е по-лесно управляема без Лъжедракон начело. По-добре да беше умрял.

— Сигурна съм, че помощта му ще е от полза — каза Лирел. — Командването му обаче... Е, ще видим. Кажи ми, Певара. Разправяли са ми, че обвързването на мъж, който може да прелива, е различно от това на обикновен мъж. Минала ли си през това?

— Да.

— Е, вярно ли е? — попита Лирел. — Обикновените мъже може да бъдат принудени да се подчиняват през връзката, но тези ашамани не, така ли?

Усмивката на Певара стана някак тъжна.

— Ох... Не, връзката не може да ги принуди. Ще трябва да прилагаш по-находчиви начини.

Това не беше добре.

— Колко послушни са? — попита Аледрин от другата страна.

— Зависи от мъжа, предполагам — отвърна Певара.

— Щом не може да бъдат принудени, ще се подчиняват ли на своята Айез Седай в битка? — попита Лирел.

— Вероятно. — В гласа на Певара се долавяше леко съмнение. — Трябва да ви кажа нещо, на всички. Мисията, с която бях изпратена и която изпълнявате и вие, е безсмислена.

— Така ли? — попита сухо Лирел. Трудно би повярвала на Червена, особено след онова, което бяха направили на Сюан. — И защо?

— По-рано бях като вас — каза Певара. — Готова да обвържа всички ашамани, за да се опитам да ги контролирам. Но бихте ли отишли в друг град, да изберете там напосоки петдесет мъже и да ги обвържете за Стражници? Обвързването на ашаманите просто за да са обвързани е глупаво. С това не можем да ги контролираме. Според мен от някои ашамани ще се получат чудесни Стражници, но — също като с много мъже — от други няма да се получат. Съветвам ви да изоставите идеята да обвържете точно четирийсет и седем и да вземете тези, които най-много желаят. Ще спечелите по-добри Стражници.

— Интересен съвет — каза Лирел. — Но както спомена, ашаманите ще са нужни на бойното поле. Няма време. Ще вземем най-мощните четирийсет и седем.

Певара въздъхна, но замълча, докато подминаваха няколко мъже с черни палта и с по две игли на високите яки. Лирел усети тръпки по

кожата си все едно, че насекоми плъзнаха по нея. Мъже, които можеха да преливат!

Лелейн смяташе, че Черната кула е жизненоважна за плановите на Бялата кула. Да, но Лирел не беше собственост на Лелейн. Беше сама за себе си, и Заседателка при това. Ако намереше начин да постави Черната кула под своя власт, може би най-сетне щеше да изпъзни изпод петата на Лелейн.

За тази цел обвързването на ашаманите си струваше. Светлина, никак нямаше да ѝ е приятно. Трябваше някак да поставят всички тези мъже под контрол. Дракона трябваше вече съвсем да е полудял, покварен от докосването на сайдин от Тъмния. Едва ли можеше да се разчита на него. Можеше ли да бъде подведен да позволи останалите мъже да бъдат обвързани?

„Да нямам контрол през връзката... това ще е опасно.“ Представи си как тръгва на бой с боен строй от двайсет-трийсет ашамани, обвързани и подчинени на волята ѝ. Как ли можеше да стане това?

Стигнаха до строени в редица мъже в черни палта и Лирел бързо ги преброи. Четирийсет и седем мъже, с този, който стоеше най-отпред. Що за номер се опитваха да ѝ изиграят?

Този отпред пристъпи към нея. Беше як мъж на средна възраст и сякаш бе преживял някакво тежко изпитание наскоро. Имаше торбички под очите и бледо изпито лице. Стъпката му беше твърда обаче и погледът му — уверен, когато я погледна в очите и се поклони.

— Добре дошла, Айез Седай.

— А вие сте?

— Андрол Генхалд. Назначен съм да командвам вашите четирийсет и седем, докато бъдат обвързани.

— *Моите* четирийсет и седем? Явно вече сте забравили условията. Трябва да ни бъде даден всеки войник или Вречен, когото пожелаем, и те не могат да ни откажат.

— Да, безспорно — отвърна Андрол. — Така е. За жалост всички други мъже в Черната кула освен тези са или пълни Аша'ман, или са отзовани другаде по спешна работа. Другите, разбира се, щяха да изпълнят заповедите на Дракона, ако бяха тук. Постарахме се да задържим четирийсет и седем за вас. Всъщност четирийсет и шест. Аз вече съм обвързан към Певара Седай.

— Ще изчакаме, докато другите се върнат — каза хладно Лирел.

— Уви, не мисля, че ще се върнат скоро — отвърна Андрол. — Ако възнамерявате да се включите в Последната битка, ще трябва да направите подбора си бързо.

Лирел присви очи към него, после се озърна към Певара. Тя сви мълчаливо рамене.

— Това е номер — каза Лирел на Андрол. — И детински при това.

— Лично аз смятах, че е умен — отвърна хладно Андрол. — Достоен за Айез Седай, така да се каже. Беше ви обещано всеки член на Черната кула, освен пълен Аша'ман, да се отзове на поканата ви. Ще го направят. Всеки от тях, към когото можете да *отправите* поканата.

— Несъмнено ми избирате най-слабите.

— Всъщност взехме тези, които го приеха доброволно — каза Андрол. — Всички са добри мъже. Това са хората, които поискаха да бъдат Стражници.

— Прероденият Дракон ще чуе за това.

— Доколкото чух, той всеки момент ще тръгне към Шайол Гул — отвърна Андрол. — Ще отидете там при него просто за да му се оплачете?

Лирел присви устни.

— Работата е следната, Айез Седай — каза Андрол. — Прероденият Дракон ни прати послание, преди малко. Нареди ни да научим един последен урок: че не бива да мислим за себе си като за оръжия, а като за хора. Е, хората имат избор, а оръжията нямат. Ето ги вашите *хора*, Айез Седай. Уважете ги.

Поклони се отново и си тръгна. Певара се поколеба за миг, после обърна коня си и го последва. Лирел забеляза нещо в лицето ѝ, когато го погледна.

„Това е значи. Досуц като Зелена е тази. И то на тези години!“

Искаше ѝ се да отхвърли тази манипулация, да отиде при Амирлин и най-остро да възрази за случилото се. Само че... новините от фронта на Амирлин бяха объркани. Нещо за появила се неочаквана армия. Нямаше подробности.

На Амирлин със сигурност нямаше да ѝ е приятно да чуе оплакванията ѝ точно сега. И със сигурност, призна си Лирел, тя също

искаше да приключат с Черната кула.

— Всяка от вас избира двама — каза на спътничките си. — Някои ще вземат само един. Фаолайн и Теодрин, вие сте от тях. И побързайте. Искам да се махнем оттук колкото може по-скоро.

Певара настигна Андрол, когато той се шмугна в една от колибите.

— Светлина! Бях забравила колко *студени* могат да са някои от нас.

— О, не знам — отвърна Андрол. — Чувал съм, че някои от вас не са толкова лоши.

— Внимавай с тях, Андрол — каза тя. — Много от тях ще те приемат като заплаха или инструмент, който да използват.

— Спасихме ви — каза Андрол на Канлер, Джонет и Имарин, които чакаха в стаята с чаши топъл чай. И тримата вече започваха да се съвземат, Джонет — най-бързо. Имарин бе понесъл най-тежките рани, повечето — душевни. И той като Логаин беше подложен на Обръщането. Певара бе забелязала, че гледа с празен поглед понякога, с изопнато от страх лице, сякаш си спомня нещо ужасно.

— Не трябваше да сте тук — заговори тя ядосано на Имарин и другите двама. — Знам, че Логаин ви обеща повишение, но още носите само меча на яките си. Ако някоя от онези жени ви види, ще ви вземат за Стражници.

— Няма да ни видят — засмя се Джонет. — Андрол ще ни прехвърли с портал още преди да сме си отворили устата да изругаем.

— И какво ще правим сега? — попита Канлер.

— Каквото поиска от нас Логаин — каза Андрол.

Логаин се беше... променил след изтезанията. Андрол й беше казал, че бил станал по-мрачен. Говорел по-малко. Все още изглеждаше твърдо решен да отиде на Последната битка, но засега беше събрал мъжете и ровеха в нещата, които бяха намерили в покоите на Таим. Певара се безпокоеше, че Обръщането го е прекършило.

— Смята, че може да има нещо в ония бойни карти, които намери в стаите на Таим — каза Имарин.

— Ще отидем там, където Логаин реши, че ще сме най-полезни — каза Андрол. Праволинеен отговор, но всъщност не казваше много.

— А лорд Дракона? — попита предпазливо Певара.

Усети колебанието на Андрол. Аша'ман Наеф беше дошъл при тях с новини и указания — а с тях и няколко намека. Прероденият Дракон беше знаел за всички неприятности в Черната кула.

— Той нарочно ни остави сами — каза Андрол.

— Щеше да е дошъл, ако можеше! — възрази Джонет. — Гарантирам ви.

— Остави ни да се спасяваме сами — каза Имарин. — Или сами да се провалим. Станал е суров. Дори коравосърдечен.

— Все едно — рече Андрол. — Черната кула се е научила да оцелява без него. Светлина! Винаги е оцелявала без него. Той няма почти нищо общо с нас. Логаин ни даде надежда. Аз ще съм верен на Логаин.

Другите кимнаха. Певара усети, че тук става нещо важно. „Все едно, не могат вечно да разчитат на него — помисли тя. — Прероденият Дракон ще умре в Последната битка.“ Съзнателно или не, дал им беше възможност да станат независими.

— Ще взема присърце последната му заповед обаче — каза Андрол. — Няма да съм просто оръжие. Покварата е очистена. Бием се не да умрем, а да живеем. Имаме *основание* да живеем. Известете другите мъже и нека се закълнем да поддържаме Логаин като наш водач. А след това — на Последната битка. Не като слуги на Преродения Дракон, не като пионки на Амирлинския трон, а като Черната кула. Нашите мъже.

— Нашите мъже — прошепнаха другите трима и кимнаха.

ГЛАВА 22

ВАЙЛД

Егвийн се стресна и се събуди и Гавин запуши устата ѝ с ръка.

Спомените се върнаха като светлина призори. Все още се криеха под счупената кола. Въздухът все още миришеше на изгоряло дърво. Земята бе черна като въглен. Беше нощ.

Тя погледна Гавин и кимна. Наистина ли се беше унесла? Нямаше и да помисли, че е възможно при тези обстоятелства.

— Ще отида да огледам — прошепна Гавин.

— Ще дойда с теб.

— Ще те усетят.

— Явно никога не си издебвал човек от Две реки, Гавин Траканд. Обзалагам се на сто тарвалонски марки, че съм по-тиха от теб.

— Да — прошепна Гавин. — Но ако се доближиш на десет крачки до някоя от преливащите им, ще те усетят, колкото и да си тиха. Патрулират из лагера.

Тя се намръщи. Как го беше разбрал това?

— Обикалял си.

— Малко — прошепна той. — Не ме видяха. Претърсват палатките, взимат в плен всеки, когото намерят. Няма да можем да се крием тук още дълго.

Не би трябвало да е излизал, без да я пита.

— Ние...

Гавин се вцепени, а тя млъкна и се заслуша. Стъпки. Двамата се отдръпнаха и проследиха с погледи как шараите извеждат десетина пленници на откритото пространство, където беше стояла командната палатка. Няколко бяха войници, толкова пребити, че едва можеха да вървят, имаше и готвачи и ратаи. Ризите на всички бяха смъкнати.

Някой беше татуирал на гърбовете им някакъв символ. Егвийн поне смяташе, че са татуировки. Символите можеше да са и жигосани.

Появи се тъмнокож шарайски страж, който влачеше след себе си вестоносче, явно намерено скрито в лагера. Отпра ризата от гърба на

разплаканото момче и го бутна на земята. Шараите носеха странно облекло, с голям ромб, изрязан на гърба. Егвийн видя, че стражът също има белег на гърба, татуировка, която едва се различаваше на тъмната му кожа. Облеклото му иначе изглеждаше официално — халат от твърда тъкан, който стигаше почти до коленете му. Под него носеше риза с дълги ръкави.

От тъмното излезе друг шарай, почти съвсем гол, само с дрипави гащи. Вместо татуировка на гърба имаше татуировки по раменете. Пълзяха нагоре по врата му като извити лози, преди да загърнат челюстта и страните му. Приличаха на извити ръце с дълги ноктести пръсти, които придържаха главата му отдолу.

Другите стражи се размърдаха неспокойно. Явно новодошлият ги притесняваше. Той отиде до коленичилото вестоносче, вдигна ръка и се усмихна ехидно.

Гърбът на момчето изведнъж пламна и се появи татуиран знак като на другите пленници. Вдигна се пушек и момчето изрева от болка. Гавин ахна. Мъжът с татуировките по лицето... можеше да прелива.

Няколко от пазачите замърмориха. Егвийн *почти* можеше да разбере думите им. Преливащият им кресна като на псета и те млъкнаха уплашено, а той се обърна и си тръгна.

„Светлина!“, помисли Егвийн.

В тъмното се чу шумолене и се появиха две жени с широки копринени рокли. Едната имаше по-светла кожа и след като се огледа, Егвийн откри, че някои от войниците също са светлокожи. Не всички шараи бяха черни като тези, които бе видяла досега.

Лицата на жените бяха много красиви. Дори изящни. Егвийн се присви. Според това, което бе видяла досега, тези двете сигурно бяха преливащи. Ако се приближаха още, можеше да я усетят.

Двете жени огледаха пленниците. На светлината на фенерите Егвийн успя да види татуировки и на техните лица, само че не бяха толкова смуцаващи като на мъжете. Бяха като листа, минаваха под ушите и се разтваряха като цветя на бузите. Двете жени си зашепнаха и Егвийн отново остана с чувството, че почти може да ги разбере. Да можеше само да запреде нишка и да ги подслуша...

„Идиотка“, каза си тя. Преливането тук щеше да я убие.

Около пленниците се струпяха още хора. Егвийн затаи дъх. Сто, двеста, още се приближиха. Не говореха много. Тихи, сериозни хора

изглеждаха тези шараи. Повечето бяха с дрехи с изрязани гърбове и се виждаха татуировките им. Това символи на обществено положение ли бяха?

Отначало предположи, че колкото по-важен е някой, толкова по-сложна му е татуировката. Само че офицерите — трябваше да допусне, че са офицери, с пера на шлемовете, скъпи копринени дрехи и златна броня, направена сякаш от пришити една за друга монети, — имаха много малки отвори с мънички татуировки под раменете.

Последните, които дойдоха — тълпата им направи път, — бяха най-странните от всички. Двама мъже и жена, яхнали магарета, и тримата с красиви копринени поли, а животните бяха накичени със златни и сребърни синджири. Яркоцветни пера се полюшваха от сложните прически на тримата. Бяха голи от кръста нагоре, включително жената, освен скъпоценностите и огърлиците на гърдите им. Гърбовете им бяха оголени, а главите обръснати отзад почти до темето. Татуировки нямаша.

Тъй че... благородници някакви? Само че лицата им бяха изпити и измъчени, а очите посърнали. Ръцете им изглеждаха тънки, почти като на скелети. Какво им бяха направили на тези хора?

Изглеждаше съвсем нелепо. Шараите несъмнено бяха изумителен народ, като айилците, ако не и повече. „Но защо дойдоха сега? — помисли Егвийн. — Защо, след толкова столетия изолация, най-сетне са решили да нахлуят?“

Нямаше съвпадения на този свят, не и от такава величина. Бяха дошли, за да ударят нейните хора, и бяха действали с тролоците. Вкопчи се в това обяснение. Каквото и да научеше тук, щеше да е от съдбоносна важност. Точно сега не можеше да помогне на армията си — Светлината дано да дадеше поне някои от тях да са се спасили, — тъй че трябваше да научи каквото можеше.

Гавин я побутна. Тя го погледна и усети тревогата му за нея.

„Сега ли?“, прошепна той безмълвно и посочи зад тях. Може би докато вниманието на всички беше привлечено от... каквото там ставаше, щяха да успеят да се измъкнат. Запълзяха бавно и безшумно назад.

Една от преливащите шараи извика и Егвийн замръзна. Бяха я забелязали!

Не. Не. Вдиша дълбоко да укроти сърцето си, което сякаш се опитваше да изскочи от гърдите ѝ. Жената говореше на другите. Стори ѝ се, че чу думите „Свърши се“.

Събрали се коленичиха. Тримата с накитите наведоха глави още по-ниско. А след това въздухът около пленниците се *огъна*.

Не можеше да го обясни другояче. Загърна се и... и сякаш се разкъса, заизвива се като вихрушка в горещ ден. Нещо се оформи от това разкъсване — висок мъж с лъскава броня.

Тъмнокос, със светла кожа, с броня, но без шлем. Носът му беше леко извит. Бронята като че ли цялата бе направена от монети, сребристи и застъпващи се. Бяха излъскани до такъв блясък, че отразяваха лицата на хората около него като огледало.

— Справихте се добре — заяви мъжът на коленичилите пред него. — Може да станете.

От тъмното се появиха няколко преливащи и му се поклониха. Той смъкна едната си ръкавица, пресегна се небрежно и почеса главата на един от мъжете, както господар гали кучето си. После каза замислено:

— Значи тези са новите *инацал*. Знае ли някой от вас кой съм аз?

Пленниците се присвиха уплашено. Макар шараите да се бяха изправили, пленниците не се бяха осмелили да го направят. Всички мълчаха.

— Подозирам, че не — каза мъжът. — Макар че човек никога не знае дали славата му не го е изпреварила. Кажете ми знаете ли кой съм. Изречете го и ще ви пусна на свобода.

Отговор не последва.

— Е, ще чуете и ще запомните — каза мъжът. — Аз съм Бао, Вайлдът. Аз съм вашият спасител. Изпълнил съм от дълбините на скръбта и съм се възвисил, за да приема славата си. Дошъл съм да подиря онова, което ми бе отнето. Запомнете това.

Пленниците се свиха още повече, явно объркани. Гавин дръпна Егвийн за ръкава и посочи назад, но тя не помръдна. Имаше нещо в този мъж...

Изведнъж той вдигна глава. Огледа преливащите жени, после зашари с очи в тъмното.

— Някой от вас, *инацал*, познава ли Дракона? — попита мъжът някак разсеяно. — Говорете. Кажете ми.

— Аз го видях — каза един от пленените войници. — Няколко пъти.

— Говори ли с него?

— Не, велики господарю — каза войникът. — Айез Седай говореха с него. Аз не.

— Да. Безпокоях се, че ще сте безполезни — каза Бао. — Слуги, наблюдават ни. Не сте претърсили този лагер толкова добре, колкото твърдите. Усещам наблизо жена, която може да прелива.

Егвийн потрепери. Гавин я дръпна за ръката да тръгнат, но ако побегнеха, със сигурност щяха да ги заловят. Светлина! Тя...

Внезапен шум от една от падналите палатки накара тълпата да се обърне. Бао вдигна ръка и Егвийн чу вик в тъмното. След миг Леане профуча през тълпата, стегната във Въздух и ококорена. Бао я приближи до себе си и я задържа увита в невидимите за Егвийн сплитове.

Леане беше жива! Как беше останала скрита? Светлина! Какво можеше да направи за нея?

— Аха — каза Бао. — Една от тези... тези Айез Седай. Ти. Говорила ли си с Дракона?

Леане не отвърна. Чест ѝ правеше, че запази лицето си безизразно.

— Впечатляващо — каза Бао. Пресегна се и я докосна с пръсти по брадичката. Вдигна другата си ръка и струпаните пленници изведнъж започнаха да се гърчат и пищят. Лумнаха в пламъци и зареваха в предсмъртна агония. Егвийн едва се овладя да не посегне към Верния извор. Плачеше, когато всичко свърши, но не помнеше кога е започнала.

Шараите се размърдаха.

— Не се гневете — каза им Бао. — Знам, че понесохте много, за да ми донесете няколко живи, но от тях щяха да станат лоши инацал. Не са отгледани за това, а през войната нямаме време да ги обучим. Убиването им сега е милост в сравнение с онова, което щяха да понесат. Освен това тази... тази Айез Седай ще ни послужи.

Маската на Леане се беше пропукала и въпреки разстоянието Егвийн видя омразата ѝ.

Бао още държеше брадичката ѝ в шепата си.

— Красиво същество си — каза той. — За жалост красотата е безсмислена. Ще занесеш послание от мен до Луз Терин, Айез Седай. Онзи, който се нарича Преродения Дракон. Кажи му, че съм дошъл да го убия и с това ще завладее този свят. Ще взема онова, което първоначално беше мое. Кажи му това. Кажи му, че си ме видяла, и ме опиши добре. Той ще ме познае.

— Както хората тук го чакаха с пророчество, както те го обсипаха със слава, така хората на *моята* земя чакаха мен — продължи той. — Изпълних техните пророчества. Той е фалшив, а аз съм истински. Кажи му, че най-сетне ще получа удовлетворение. Той трябва да дойде при мен, за да се изправим един срещу друг. Ако не дойде, ще убивам и унищожавам. Ще завладее народа му. Ще поробя децата му, ще взема жените му за себе си. Един по един ще прекършвам, унищожавам или ще властвам над тези, които е обичал. Единственият начин да избегне това е да дойде и да се изправи срещу мен. Кажи му това, малка Айез Седай. Кажи му, че един стар приятел го чака. Аз съм Бао, Вайлдът, Онзи, що е притежаван само от земята. Драконоубиеца. Някога ме знаеше по име, което презря — Барид Бел.

Барид Бел? Спомени от уроците в Бялата кула се върнаха в ума на Егвийн. Барид Бел Медар... Демандред.

Бурята във вълчия сън беше нещо променливо. Перин кръстосваше с часове Пограничните земи, гостуваше на вълчи глутници, докато тичаше през сухи речни корита и разбити хълмове.

Гаул се беше научил бързо. Нямаше и за миг да устои срещу Убиеца, разбира се, но поне се беше научил да държи облеклото си непроменено — макар че булото му все още се лепваше на лицето му, когато беше стъписан.

Оставяха облачета мъгла във въздуха, докато се придвижваха от хълм на хълм. Бурята беше понякога силна, понякога слаба. В този момент в Кандор цареше призрачно безмълвие. Тревистият планински пейзаж беше осеян с всевъзможни отломки. Палатки, керемиди, платно от кораб, дори наковалня, забита с върха надолу в разкаляния склон.

Опасно мощната буря можеше да се разрази навсякъде във вълчия сън и да опустоши градове и лесовете. Перин беше видял тайренски шапки, издухани чак до Шиенар.

Спря да отдъхне на билото на един хълм. Гаул дотича до него. От колко време търсеха Убиеца? Няколко часа, от една страна. От друга — колко земя бяха обходили? Вече три пъти се бяха връщали при запасите си с храна, за да ядат. Означаваше ли това, че е минал цял ден?

— Гаул — каза Перин. — От колко време го правим това?

— Не мога да кажа, Перин Айбара — отвърна Гаул. Погледна към слънцето, но него го нямаше. — Дълго. Ще трябва ли да спрем и да спим?

Добър въпрос. Стомахът на Перин изведнъж изръмжа и той им направи храна: сушено месо и самун хляб. Щеше ли сътвореният хляб да ги нахрани във вълчия сън, или просто щеше да изчезне, щом го изядат?

Второто. Храната изчезваше още докато Перин я поглъщаше. Трябваше да разчитат на припасите си, може би да вземат още от ашамана на Ранд при ежедневното отваряне на портала. Засега той *измести* до торбите им с храна, взе сушено месо и се върна при Гаул на север.

Щом седнаха да хапнат отново, Перин се замисли за сънния шип. Носеше го със себе си в изключено положение, както го беше научила Ланфеар. Не правеше купол, но можеше да го направи, ако поискаше.

Ланфеар едва ли не му го беше подарила. Какво означаваше това? Защо му се бе присмяла?

Откъсна парче сушено месо. Беше ли в безопасност Файле? Ако Сянката откриеше какво прави тя... Жалко, че не можеше да я нагледа поне.

Затърси вълците. Тук, в Пограничните земи, имаше стотици. Може би хиляди. По-близките поздрави, като отпрати миризмата си, смесена с образа му. Десетината отговора, които го достигнаха, не бяха думи, но умът му ги разбра като думи.

„Млади бико!“ Беше от един вълк, наречен Бели очи. „Последният лов е тук. Ще ни поведеш ли?“

Много от тях питаха това напоследък и Перин не знаеше как да го изтълкува.

„Защо трябва аз да ви поведа?“

„Ще бъде с твоя зов — отвърна Бели очи. — С твоя вой.“

„Не разбирам какво имаш предвид — изпрати Перин. — Не можете ли да ловувате сами?“

„Не и тази плячка, Млади бико.“

Перин поклати глава. Отговор като други, които бе получавал.

„Бели очи. Виждал ли си Убиеца? Коляча на вълци? Дебнел ли ви е тук?“

Изпрати го широко и няколко други вълка му отвърнаха. Познаваха Убиеца. Образът и миризмата му бяха препратени между много вълци, също като тези на Перин. Никой не го беше виждал наскоро, но времето беше нещо странно за вълците. Перин не беше сигурен колко скоро означава тяхното „наскоро“.

Отхапа от сушеното месо, усети се, че ръмжи тихо, и спря. Беше се помирил с вълка в себе си, но това не значеше, че ще му позволи да надделее.

„Млади бико — изпрати Извита дъга, стара женска, водачка на глутница. — Лунна ловкиня отново върви в сънищата. Търси те.“

„Благодаря ти — отзова се Перин. — Знам. Ще я отбягвам“.

„Ще отбягваш луната? — върна му Извита дъга. — Трудно нещо, Млади бико. Трудно.“

Имаше право.

„Видях Търсачка на сърца току-що — изпрати Стъпки, млад вълк с черна козина. — Носи нова миризма, но е тя.“

Други вълци потвърдиха. Търсачка на сърца наистина беше във вълчия сън. Някои я бяха видели на изток, но според други беше видяна на юг.

Но Убиеца? Къде беше той, щом не преследваше вълци? Перин се усети, че отново ръмжи.

Търсачка на сърца. Това трябваше да е една от Отстъпниците, макар да не разпозна образите, които му пратиха. Беше древна, както и спомените на вълците, но често нещата, които те помнеха, бяха късове от късове на онова, което бяха виждали предците им.

— Някаква новина? — попита Гаул.

— Още една от Отстъпниците е тук — изсумтя Перин. — Прави нещо на изток.

— Включва ли нас?

— Отстъпниците винаги включват и нас — отвърна Перин и стана. Докосна Гаул по рамото и ги *измести* в посоката, указана от

Стъпки. Мястото не беше точно, но щом Перин се появи там, завари няколко вълка, които бяха видели Търсачка на сърца на път към Пограничните земи предния ден. Изпратиха му пламенни поздрави и го попитаха дали ще ги поведе.

Той отклони въпросите и попита точно къде са видели Търсачка на сърца. Беше Мерилор.

Перин *измести* натам. Странна мъгла бе надвиснала над околността. Високите дървета, посадени от Ранд, се отразяваха тук и острите им върхове пробиваха мъглата горе.

Палатки бяха осеяли околността като гъби. Айилските шатри бяха многобройни и между тях в мъглата проблясваха готварски огньове. Този лагер беше стоял тук достатъчно дълго, за да се отрази във вълчия сън, макар да се местеха платнища и да изчезваха походни постели, както ставаше в призрачно и безтелесно място.

Перин поведе Гаул между редиците палатки и коневръзите без коне. Чуха някакъв звук и замръзнаха. Тихо мърморене. Перин прибягна до хитрината, която беше видял от Ланфеар, и сътвори гънка от... нещо около себе си, нещо, което беше невидимо, но спираше звука. Беше странно, но го направи с преграда без въздух в нея. Защо ли тази преграда спираше звука?

Промъкнаха се до една голяма палатка. Беше на Родел Итуралд, един от Великите капитани, ако се съдеше по знамето. Вътре жена с панталони ровеше документите на масата. Изчезваха между пръстите ѝ.

Перин не я познаваше. Беше ужасно грозна. Определено не беше очаквал това от една от Отстъпниците. Не и такова надвиснало чело, топчест нос, разноголеди очи и рядка коса. Не разбра проклятията ѝ, макар да схвана смисъла им от тона.

Гаул го погледна и Перин посегна за чука си, но се поколеба. Да нападне Убиеца беше едно, но една от Отстъпниците? Беше сигурен в способността си да устои на сплитове тук във вълчия сън. Но все пак...

Жената отново изруга, когато листът, който четеше, изчезна. После вдигна глава.

Реакцията на Перин бе мигновена — той сътвори тънка като хартия стена между себе си и нея, нейната страна изрисувана като

точно копие на пейзажа зад него, неговата — прозрачна. Тя погледна право към него, но не го видя и се обърна.

Гаул издиша с облекчение. „Как направих това?“, помисли Перин. Не го беше упражнявал. Просто изглеждаше *правилно*.

Търсачка на сърца — това трябваше да е тя — махна с пръсти и палатката над нея се разцепи. Тя се издигна във въздуха и се понесе към черната буря в небето.

— Изчакай тук и гледай за опасност — прошепна Перин на Гаул.

Гаул кимна. Перин предпазливо последва Търсачка на сърца, като се издигна във въздуха с мисъл. Опитва се да оформи нова стена между себе си и нея, но беше много трудно да поддържа точната картина, докато се движеше. Затова се задържа на разстояние и вдигна кафяво-зелена стена между себе си и Отстъпницата, с надеждата, че тя ще подмине тази малка странност, ако случайно погледне надолу.

Тя се задвижи по-бързо и Перин се помъчи да не изостане. Погледна надолу и стомахът му се обърна от гледката на смаляващия се пейзаж на Мерилор.

Не минаха през облаците. Облаците се стопиха, както и земята долу, а те навлязоха в някакво черно място. Искри светлина се появиха около Перин. Жената над него спря, увисна за няколко мига във въздуха, после бързо се понесе надясно.

Перин я проследи отново, като се оцвети — кожата си, дрехите, всичко — в черно, за да се скрие. Жената се приближи към една от точиците светлина, която се разшири и обхвана почти цялото небе пред нея.

Търсачка на сърца изпъна напред ръцете си и ги опря в светлината. Мърмореше нещо. Перин усети, че трябва да чуе какво говори, затова рискува и се доближи още, макар да подозираше, че разтуптяното му сърце ще го издаде.

— ... и ми го отне? — рече тя. — Мислиш ли, че ме интересува? Дай ми лице от счупен камък. Какво ме интересува? Това не съм аз. Ще ти взема мястото, Моридин. *Ще е мое*. Това лице просто ще ги накара да ме подценят. Да те изгори дано.

Перин се намръщи. Не схващаше много какво говори тази жена.

— Хайде, хвърлете армиите си срещу тях, глупци — продължи да мърмори тя. — Аз ще победя в крайна сметка. Едно насекомо може да има хиляда крака, но само една глава. Унищожи главата и денят е

твой. Ти само отсичаш краката, тъп глупако. Тъп, нагъл, *непоносим* глупак. Ще имам каквото ми се полага, ще...

Млъкна и се обърна рязко. Уплашен, Перин мигновено се изпрати долу на земята. Подейства, за щастие — не беше сигурен, че ще стане в онова място на светлини.

Гаул подскочи, а Перин си пое дъх и каза:

— Хайде да...

Огнено кълбо се пръсна в земята до него. Перин изруга и се превъртя, охлади се с лъхналия вятър и си представи чука си в ръката.

Търсачка на сърца се спусна на земята сред вълна от енергия. Силата бликаше от нея.

— Кой си ти? — попита ядосано. — Къде си? Аз...

Изведнъж присви очи към Перин — беше го видяла едва сега, след като черното по облеклото му бе избледняло.

— Ти! — изкрещя тя. — Ти си виновен за това!

И вдигна ръце. Очите ѝ лумнаха от омраза — Перин я подуши въпреки задухалия вятър. Тя хвърли към него нажежен до бяло сноп светлина, но той го огъна около себе си.

Жената се стъписа. Винаги се стъписваха. Не съзнаваха ли, че тук нищо не е реално, освен това, което си мислиш, че е реално? Перин изчезна, появи се отново зад нея и вдигна чука. След това се поколеба. Жена?

Тя се завъртя рязко, изкрещя и раздра земята под него. Перин скочи в небето и въздухът се опита да го задържи... но той направи същото като преди и сътвори стена от нищо. Нямаше вече въздух, който да го сграбчи. Затаил дъх, изчезна и се появи отново на земята, и вдигна пред себе си брегове пръст, за да спрат хвърлените към него огнени кълба.

— Умри! — изкрещя жената. — *Трябва* да умреш. Плановете ми бяха свършени!

Перин изчезна, като остави статуя на себе си. Появи се до палатката, където Гаул чакаше с вдигнато копие. Вдигна стена между тях и жената, оцвети я, за да ги скрие, и направи преграда, която да спре звука.

— Вече не може да ни чуе.

— Силен си тук — отрони замислено айилецът. — Много силен. Мъдрите знаят ли за това?

— Още съм кутре в сравнение с тях — отвърна Перин.

— Може би. Не съм ги виждал, а и те не говорят за това място на мъже. — Гаул поклати глава. — Голяма чест, Перин Айбара. Имаш голяма чест.

— Трябваше да я поразя — каза Перин. Търсачка на сърца разби статуята му, после пристъпи към нея объркана. Заоглежда се трескаво.

— Да — съгласи се Гаул. — Воин, който не удари Дева, е воин, който отказва чест. Разбира се, по-голяма чест е за теб...

Щеше да е, ако я вземеше в плен. Можеше ли да го направи? Перин си пое дъх, след това се изпрати зад нея и си представи лози, пресягащи се около нея, за да я задържат. Жената закрещя проклетия и засече лозите с невидими остриета. Протегна ръка към Перин и той *измести* встрани.

Ходилата му изскърцаха по късчета лед, които не бе забелязал, и тя мигновено се завъртя към него и хвърли нов сплит белфир. „Хитро“, помисли той и едва успя да огъне светлината настрани. Белфирът удари склона зад него и проби дупка чак до другата страна на хълма.

Търсачка на сърца продължи сплита си с ръмжене, грозното ѝ лице се разкриви. Сплитът се огъна назад към Перин и той стисна зъби и го задържа далече от себе си. *Наистина* беше силна. Тя натисна още, но най-сетне се отказа.

— Как... как можеш изобщо да...

Перин напълни устата ѝ с вилняк. Трудно беше да се направи. Да промениш каквото и да е у някого винаги беше трудно. Само че беше по-лесно, отколкото да се опита да я превърне в животно или нещо такова. Тя вдигна ръка към устата си и в очите ѝ се появи паника. Започна да плюе и да храчи, след това отчаяно отвори портал до себе си.

Перин изръмжа, представи си протягащи се към нея въжета, но тя ги унищожи със сплит на Огън — сигурно бе изплюла вилняка. Хвърли се през портала и Перин се *измести*, за да се озове точно пред него, готов също да скочи. Замръзна, щом видя, че тя се появи сред огромна армия от тролоци и Чезнещи, които го гледаха свирепо.

Перин отстъпи назад, а Търсачка на сърца вдигна ръка към устата си втрещена и изкашля още вилняк. Порталът се затвори.

— Трябваше да я убиеш — каза Ланфеар.

Перин се обърна и я видя съвсем наблизо, скръстила ръце на гърдите си. Косата ѝ се бе променила от сребриста в тъмнокафява. Всъщност лицето ѝ също се бе променило, приличаше малко повече на предишното, когато за първи път я беше срещнал преди две години.

Той върна чука си в ремъците. Не каза нищо.

— Това е слабост, Перин — каза Ланфеар. — В един момент го намирах за чаровно у Луз Терин, но това не го прави по-малка слабост. Трябва да я надмогнеш.

— Добре — сопна се той. — Какво правеше тя там горе с кълбата светлина?

— Нахлува в сънища — отвърна Ланфеар. — Тук беше телом. Това носи известни предимства, особено когато играеш със сънища. Мръсница! Мисли си, че познава това място, но то винаги е било мое. Щеше да е най-добре, ако я беше убил.

— Грендал беше, нали? — попита Перин. — Или Могедиен?

— Грендал — каза Ланфеар. — Макар че не трябва да използваме повече това име за нея. Дадох ѝ ново. Хессалам.

— Хессалам — повтори Перин. — Не го знам.

— Означава „без прошка“.

— А твоето ново има какво е? Как да те наричаме вече?

Въпросът му я накара да се изчерви.

— Все едно. Опитен си тук, в Тел-айеран-риод. Много по-добър от Луз Терин. Винаги мислех, че ще властвам до него, че само мъж, способен да прелива, ще е достоен за мен. Но мощта, която показваш тук... Мисля, че бих могла да я приема в замяна.

Перин изсумтя. Гаул се беше преместил през малката поляна между лагерните палатки, с вдигнато копие и с шуфата, покрила лицето му. Перин му махна да я смъкне. Ланфеар не само щеше да е сигурно *много* по-добра от Гаул във вълчия сън, но и все още не беше направила нещо застрашително.

— Ако си ме наблюдавала, знаеш, че съм женен, и то много щастливо.

— Да, знам.

— Тогава престани да ме гледаш като телешки бут, окачен за продан на пазара — изръмжа Перин. — Какво правеше Грендал тук? Какво иска?

— Не съм сигурна — отвърна небрежно Ланфеар. — Тя винаги върти три-четири коварства едновременно. Не я подценявай, Перин. Не е толкова опитна тук като някои други, но е *опасна*. Боец е, за разлика от Могедиен, която ще бяга от теб винаги, когато може.

— Ще го имам предвид — отвърна Перин. Отиде до мястото, където бе изчезнала през портала, и зарови в прорязаната от Силата пръст.

— Би могъл да го правиш, знаеш ли — каза Ланфеар.

Той се обърна рязко.

— Какво?

— Можеш да ходиш напред-назад до будния свят — рече тя. — Без да ти трябва помощта на някой като Луз Терин.

Не му хареса презрителната ѝ усмивка, когато изрече името му. Тя се опита да го прикрие, но Перин надуваше омразата ѝ всеки път, когато споменеше за него.

— Не мога да преливам — отвърна той. — Сигурно бих могъл да си представя, че мога...

— Няма да стане — каза тя. — Има граници на това, което можеш да постигнеш тук, колкото и силен да е умът. Способността да преливаш не е свързана с тялото, а с душата. *Все пак* има начини такъв като теб да се движи между световите тела. Онзи, когото наричаш Убиеца, го прави.

— Той не е вълчи брат.

— Не е. Но е нещо подобно. Честно казано, не съм сигурна дали друг е имал уменията му. Тъмния направи... нещо на Убиеца, когато плени душата му, или душите му. Мисля, че Семирага би могла да ни каже повече. Жалко, че е мъртва.

Ланфеар изобщо не миришеше на съжаление. Погледна към небето, но беше спокойна, не разтревожена.

— Не изглеждаш толкова притеснена, че си забелязана, както преди — подхвърли Перин.

— Бившият ми господар беше... зает. Тази последна седмица, докато те наблюдавах, рядко усещах погледа му върху мен.

— Седмица? — Перин се стъписа. — Но...

— Времето тук минава странно и самите прегради на времето са крехки. Колкото повече се приближаваш към Въртела, толкова повече ще се изкривява времето. За тези, които се приближат към Шайол Гул

в реалния свят, ще е също толкова лошо. За всеки изминал за тях ден може да изминат три или четири за тези, които са отдалечени.

Седмица? Светлина! Колко ли неща се бяха случили отвън? Кой беше жив и кой — умрял, докато Перин ловуваше тук? Трябваше да чака на терена за Пътуване, за да се отвори порталът му. Но ако се съдеше по тъмнината, която бе видял през портала на Грендал, беше нощ. До спасителния му портал може би оставаха часове.

— Би могла да ми направиш портал — каза Перин. — Изход навън и обратно. Ще го направиш ли?

Ланфеар помисли, докато минаваше покрай една от мъждукащите палатки, Пръстите ѝ се плъзнаха по платнището и то изчезна.

— Не — заяви тя накрая.

— Но...

— Трябва да се научиш да го правиш сам, ако ще сме заедно.

— Няма да сме заедно — срязва я той.

— Тази сила трябва да е от теб и за теб — продължи тя, без да обръща внимание на думите му. — Слаб си, докато си заклещен само в един от световите. Възможността да идваш тук когато поискаш ще ти даде голяма власт.

— Не ме интересува власт, Ланфеар — отвърна той. Гледаше я. *Наистина беше хубава.* Не толкова хубава като Файле, разбира се. Но красива все пак.

— Нима? — Тя се извърна към него. — Никога ли не си мислил какво би могъл да направиш с повече сила, повече власт, повече авторитет?

— Това няма да ме изкуси да...

— Да спасиш живота на много хора? Да опазиш деца от глад? Да спреш насилието над слабите, да сложиш край на злото, да възнаградиш доблестта? Власт да направиш хората честни и искрени?

Той поклати глава.

— Би могъл да направиш толкова много добро, Перин Айбара — каза тя, пристъпи към него, докосна лицето му и пръстите ѝ пробягаха по брадата му.

— Кажи ми как да правя това, което прави Убиеца — каза Перин и избути ръката ѝ. — Как се движи той между световите?

— Не мога да ти го обясня — каза тя и му обърна гръб. — Никога не ми е трябвало да науча това умение. Използвам други начини. Би могъл да го изтръгнеш от него. Съветвам те да побързаш, ако искаш да спреш Грендал.

— Да я спра?

— Не разбра ли? — Ланфеар отново се обърна към него. — Сънят, в който тя нахлуваше, не е на някой от хората в този лагер — пространство и разстояние не значат нищо за сънищата. Сънят, в който я видя да нахлува... е на Даврам Башийр. Бащата на жена ти.

И щом каза това, Ланфеар изчезна.

ГЛАВА 23

НА РЪБА НА ВРЕМЕТО

Гавин дръпна Егвийн за рамото. Защо не помръдваше? Който и да беше онзи мъж, можеше да усети преливащи жени. Беше засякъл Леане в тъмното, можеше да направи същото и с Егвийн. Светлина, сигурно щеше да го направи, само да потърсеше.

„Ще я метна на рамо, ако не тръгне — помисли той. — Светлина, ще го направя, колкото и шум да се вдигне. Бездруго ще ни хванат, ако...“

Онзи, който се нарече Бао, започна да се отдалечава, като дърпаше със себе си Леане, все още стегната във Въздух. Другите го последваха вкупом, без да обръщат внимание на овъглените останки на пленниците.

— Егвийн? — прошепна Гавин.

Тя го погледна хладно и кимна. Светлина! Как можеше да е толкова спокойна, след като почти трепереше от страх?

Запълзяха назад. Егвийн обърна глава към шараите и хладната ѝ съдържаност прониза ума му през връзката. Името на онзи мъж беше предизвикало това в нея, ако се съдеше по внезапното ѝ стъписване, последвано от мрачна решимост. Какво беше? Барид? Нещо такова. Май го беше чувал и преди.

Гавин искаше да *измъкне* Егвийн от този смъртен капан. Загърна раменете ѝ с наметалото си на Стражник.

— Най-добре да тръгнем право на изток — прошепна той. — Покрай палатката на походната кухня — каквото е останало от нея — и оттам до границата на лагера. Поставили са пост до терена ни за Пътуване. Ще го заобиколим от северната страна.

Тя кимна.

— Аз разужнавам напред, ти — след мен — продължи Гавин. — Ако видя нещо, ще хвърля камъче назад към теб. Щом го чуеш да тупне, броиш до двайсет и тръгваш бавно след мен.

— Но...

— Не тръгваш първа, за да не се натъкнем на някоя от онези преливащи. Аз ще вода.

— Поне си сложи наметалото — изсъска тя.

— Ще се оправя — отвърна той шепнешком и се измъкна напред, преди тя да има време да възрази. Раздразнението ѝ го жегна и подозираше, че ще му се накара, щом се измъкнеха от това. Е, ако доживееха, щеше дори да се радва.

Щом се отдалечи малко от нея, извади един от пръстените на Кръвните ножове. Беше го задействал с кръвта си, както му беше казала Лейлвин.

Казала беше също, че това може да го убие.

„Ти си глупак, Гавин Траканд“, каза си, щом усети сърбеж по цялото тяло. Макар да беше използвал тер-ангреала само веднъж, знаеше, че фигурата му ще е замъглена и потъмняла. Ако някой го погледнеше, очите му щяха да се плъзгат настрани. Действаше особено добре в сенки. Поне този път беше доволен, че облаците затуват всякаква светлина.

Продължи предпазливо напред. По-рано, когато за първи път беше изпробвал пръстена, докато Егвийн спеше, беше успял да мине само на няколко стъпки от стражите. Един беше погледнал право към него, но не го беше видял.

Тер-ангреалът му позволяваше и да се движи по-бързо. Малко по-бързо, но все пак по-бързо. Сърбеше го да изпробва и способността да се дуелира. Колко ли от тези шараи можеше да повали, докато носеше един от тези пръстени? Десет? Двайсет?

„Ще трае точно докато някоя от онези преливащи те опече“, каза си Гавин. Събра няколко камъчета от земята, за да ги хвърля към Егвийн, ако забележеше някоя от преливащите.

Заобиколи палатката на походната кухня по пътеката, която вече бе разубил. Важно беше непрекъснато да си напомня да внимава. Първия път силата на тер-ангреала го беше направила прекалено смел. Беше главозамайващо човек да знае колко лесно можеше да се движи.

Беше си казвал, че няма да прибягва до пръстените, но това беше само за битка — когато щеше да е изкушен да си спечели слава. Сегашното беше друго. Беше защитата на Егвийн.

След като преброи до двайсет, Егвийн тръгна. Не беше толкова добра в промъкването крадешком като Нинив и Перин, но все пак беше от Две реки. Всяко дете в Емондово поле знаеше как да се движи в горите, без да стряска дивеча.

Насочи вниманието си върху пътеката пред себе си, като опипваше с пръстите на краката си — беше си свалила обувките, — за да избягва сухи листа и съчки. Придвижването така ѝ беше станало втора природа. Това оставяше ума ѝ незает, за жалост.

Един от Отстъпниците предвождаше шараите. От думите му можеше да се предположи, че целият им народ го следва. Беше лошо като сеанчанците. Не, още по-лошо. Сеанчанците пленяваха и използваха Айез Седай, но не избиваха обикновени хора толкова безскрупулно.

Трябваше да оцелее и да се спаси. Трябваше да занесе това сведение в Бялата кула. На Айез Седай им предстоеше да се опълчат на Демандред. Светлината дано да дадеше достатъчно от тях да са се спасили от битката, за да могат да го направят.

Защо обаче Демандред бе изпратил поканата си до Ранд? Всички знаеха къде да намерят Преродения Дракон.

Стигна до кухненската палатка и безшумно я заобиколи. Стражите до нея си бърбореха. Говорът на шараите беше странно монотонен, сякаш тези хора не изпитваха никакви чувства. Сякаш... музиката в говора им бе изчезнала. Музиката, която Егвийн досега не беше съзнавала, че я има.

Бяха мъже, тъй че може би нямаше нужда да се притеснява, че ще усетят способността ѝ да прелива. Но пък Демандред го беше направил с Леане. Може би имаше тер-ангреал?

За по-сигурно заобиколи мъжете отдалече и продължи в тъмното. Движеше се покрай съборени палатки, миризмата на пожарище все още витаеше във въздуха. Беше смущаващо колко бързо човек на власт може да се окаже в положението да се промъква из собствения си лагер като плъх. Това, че изведнъж беше станала неспособна да прелива, променяше ужасно много неща.

„Властта ми не идва от силата ми да преливам — каза си тя. — Силата ми е в сдържаността, в разбирането и в грижата. *Ще избягам от този лагер и ще продължа да се боря.*“

Повтаряше си тези думи, за да надвие пълзящото чувство на безсилие — чувството на отчаяние заради толкова многото загинали. Светлина, горката Леане!

Нещо тупна в пръстта пред нея. Камъче. Последваха още две — Гавин явно не разчиташе само на едно. Тя тръгна бързо към останките от една палатка наблизко. Половината беше изгоряла, другата половина от платнището висеше на коловете.

Насмалко да настъпи един обгорен труп. Беше на шиенарец, видя тя на блясъка на мълния от ръмжащите в небето облаци, макар да носеше символа на Бялата кула на туниката си.

Пред нея се появи светлина и тя зачака напрегнато идващите към нея двама стражи шараи. Единият носеше фенер. Не говореха. Когато я подминаха, видя, че отзад на бронята им са всечени символи, подобни на татуировките, които беше видяла и на другите. Бяха доста големи, тъй че — както предполагаше — мъжете всъщност бяха с нисък ранг.

Системата беше странна. Винаги може да се добави още татуировка на човек, но няма как да се махне. Това, че с понижаването в ранг човек получаваше все по-сложна татуировка, намекваше нещо: че хората могат да изпаднат в немилост, но не могат да се издигнат, след като вече са изпаднали — или са се родили — с низш обществен сан.

Усети преливащата зад себе си само миг преди щитът да се забие между нея и Извора.

Реагира мигновено. Не даде време на ужаса да я завладее. Измъкна ножа от колана си и се завъртя вихрено към жената, чието приближаване беше усетила. Хвърли се напред, но сплит на Въздух я перна по ръката и я задържа здраво. Друг напълни устата ѝ и я запуши.

Появи се кълбо светлина, смътно синкаво сияние, много по-слабо от това на фенер. Беше сътворено от жена с тъмна кожа и изящно лице. Малък нос, нежни черти. Но беше висока.

— Ти си едно опасно зайче — каза жената. Говорът ѝ беше странен, но все пак се разбираше. Татуировките на лицето ѝ бяха като изящни клонки.

— Да — продължи жената. — Много опасно зайче. Малко Айад биха посегнали към кама толкова бързо, вместо към Извора. Добре си обучена.

Егвийн се задърпа във връзките си. Безполезно. Бяха стегнати. Сърцето ѝ се разтуптя, но нямаше да се поддаде. Паниката нямаше да я спаси. Овладея се с усилие.

„Не — каза си тя. — Паниката няма да ме спаси... но *би могла* да предупреди Гавин.“ Можеше да усети притеснението му някъде наблизо в тъмното. И позволи на страха да се надигне. Вложи в това цялото си грижливо обучение на Айез Седай. Изобщо не се оказа толкова лесно, колкото бе очаквала.

— Движиш се тихо, зайче — каза шарайката, докато я оглеждаше. — Изобщо нямаше да мога да те проследя, ако вече не знаех накъде си тръгнала. Погледна я с любопитство. — Проследи цялото малко представление на Вайлда, нали? Храбро. Или глупаво.

Егвийн стисна очи и се съсредоточи върху ужаса си. Върху чистата паника. Трябваше да привлече Гавин. Бръкна в душата си и разтвори онази малка стегната бучка чувство, което беше затаила там. Страхът си да не би отново да бъде пленена от сеанчанците.

Усети го. Ай-дама на шията си. Името. Тули. Име за домашно животинче.

Беше по-млада тогава, но не по-безсилна, отколкото беше сега. Щеше да се случи отново. Щеше да е нищо. Щяха да отнемат самата ѝ същност. По-добре беше да умре. О, Светлина! Защо не беше умряла?

Беше се заклела, че никога повече няма да бъде пленена така. Дъхът ѝ се учести, вече не можеше да сдържа ужаса си.

— Хайде, хайде — каза тъмнокожата жена. Изглеждаше развеселена, макар тонът ѝ да бе толкова равнодушен, че Егвийн не можеше да е сигурна. — Няма да бъде толкова лошо, нали? Трябва да реша. Кое ще ми спечели повече? Да те предам на него или да те задържа за себе си? Хмм...

Изведнъж от другия край на лагера, накъдето бе тръгнал Демандред, се усети мощно преливане. Шарайката погледна натам, но не изглеждаше обезпокоена.

Егвийн усети приближаващия се Гавин. Беше много загрижен. Посланието ѝ бе изпълнило целта си, но той не се движеше достатъчно бързо и беше по-далече, отколкото бе очаквала. Какво се беше объркало? След като вече бе оставила тревогата да изпълзи от скривалището си, тя я връхлетя, заудря я безжалостно.

— Твоят мъж — каза жената от Шара. — Имаш един от тях. Как се наричаха те? Странно, че трябва да разчитате на защитата на мъж, но ми казаха, че в тази земя никога не достигате потенциала си. Ще го хванат. Пратих да го заловят.

Както се беше страхувала. Светлина! Тя беше вкарала Гавин в това. Беше довела армията си до разгром. Стисна очи. Беше довела Бялата кула до унищожение.

Родителите ѝ щяха да бъдат убити. Две реки щяха да изгорят.

Трябваше да е по-силна.

Трябваше да е по-умна.

„Не!“

Сеанчанците не я бяха прекършили. Нямаше да бъде прекършена и сега. Егвийн отвори очи и се взря в жената от Шара в меката синкава светлина. Овладея чувствата си и се остави спокойствието на Айез Седай да я загърне.

— Ти си... странна — прошепна жената, без да може да откъсне погледа си от нея. Толкова беше стъписана, че не усети, когато сянката зад нея се раздвижи. Сянка, която не можеше да е на Гавин, защото той все още беше далече.

Нещо се стовари върху главата на жената и тя се свлече на земята. Кълбото мигновено угасна и Егвийн се освободи. Присви се и ръката ѝ стисна ножа.

Някаква сянка пристъпи към нея. Егвийн вдигна ножа, готова да прегърне Извора. Щеше да се издаде, ако се наложеше. *Нямаше* да се остави да бъде пленена отново.

— Тихо — прошепна сянката.

И Егвийн позна гласа.

— Лейлвин?!

— Тази жена преля — каза Лейлвин. — Ще дойдат да видят какво прави. Трябва да побързае!

— Ти ме спаси — прошепна Егвийн. — Ти ме *освободи*.

— Държа на клетвите си — каза Лейлвин. После добави, толкова тихо, че Егвийн едва я чу: — Може би даже прекалено. Такива ужасни поличби тази нощ...

Тръгнаха бързо през лагера и Егвийн най-сетне долови приближаването на Гавин и прошепна:

— Гавин?

В следващия миг той се озова до нея.

— Егвийн? Кого намери?

Лейлвин се вцепени, дори изсъска през зъби. Нещо като че ли я беше притеснило, и то много. Може би се беше ядосала, че някой е успял да я издебне. Ако беше това, Егвийн споделяше чувството. Гордееше се с уменията си, а ето, че бе надиграна не само от преливаща, но сега — и от Гавин! Защо едно момче, отраснало в града, можеше да се движи толкова тихо, че да не го забележи?

— Никого не съм намерила — отвърна му тя шепнешком. — Лейлвин ме намери... и ме спаси.

— Лейлвин? — Гавин присви очи в тъмното. Егвийн долови изненадата му, както и подозрението.

— Трябва да побързаме — каза Лейлвин.

— Няма да споря — отвърна Гавин. — Почти се измъкнахме. Трябва да повървим малко на север обаче. Оставих няколко трупа отдясно.

— Трупове ли? — попита Лейлвин.

— Няколко шараи ми скочиха — каза Гавин.

„Няколко?“

Не беше моментът да го обсъждат сега. Егвийн тръгна с двамата, Лейлвин водеше. Всеки шум или вик от лагера стряскаше Егвийн и тя едва не подскочи до облаците, когато някой проговори от тъмното:

— Вие ли сте?

— Ние сме, Бейл — каза тихо Лейлвин.

— Кълна се в старата си баба! — възкликна тихо Бейл Домон. — Ти я намери? Отново ме изненадваш, жено. — За миг се поколеба. — Жалко все пак, че не ми даде да дойда с теб.

— Съпруге — прошепна Лейлвин, — ти си най-храбрият и силен мъж, когото една жена би искала да вземе в екипажа си. Но си тромав като мечок.

Бейл изсумтя, но не възрази.

Измъкнаха се от лагера и след още десетина минути Егвийн най-сетне се осмели да прегърне Извора. Потопи се в него с блаженство, отвори портал и Приплъзна до Две реки.

Авиенда и айилците връхлетяха през порталите. Изляха се на порой в долината на Такан'дар като две вълни от противоположните склонове на долината.

Авиенда не носеше копие. *Беше* копие.

С нея бяха двама мъже с черни палта, пет Мъдри, жената Аливия и десет от заклетите в Ранд Айез Седай със Стражници. Никой от тях, освен Аливия, не бе откликнал добре на това, че Авиенда бе поставена над тях. Ашаманите не обичаха да се подчиняват на която и да било жена, Мъдрите не обичаха Ранд изобщо да им заповядва, а Айез Седай все още смятаха, че айилските преливащи са по-долу от тях. Все пак всички се подчиниха на заповедта.

Ранд ѝ беше казал да наблюдава за Мраколюбци сред тях. Не страх го беше накарал да изрече тези думи, а предпазливостта. Сенки можеха да се промъкнат навсякъде.

Тролоците и няколко мърдраали не очакваха атаката. Айилците се възползваха от това и започнаха да ги избиват. Авиенда поведе групата си към ковачницата, внушителното здание със сив покрив, запреде Огън и свали главата на един от ковачите от раменете му. Тялото стана на камък и започна да се разпада.

Другите преливащи приеха това като сигнал и ковачите на Сянката започнаха да избухват. Казваха за тях, че били ужасни воители с кожа, която отбивала мечове. Може би просто беше мълва, понеже няколко айилци затанцуваха копията с един от тях.

Авиенда не държеше особено да разбере истината. Остави отряда си да довърши първата група ковачи на Сянката и се постара да не мисли много за смъртта и разрушението, които тези същества бяха причинили в чудовищния си живот.

Тварите на Сянката се опитаха да оказат отпор, мърдраалите крещяха и пердашиха отзад тролоците да настъпят и да спрат айилската атака. Щеше да е по-лесно да се спре река с наръч клонки.

След малко тролоците побягнаха. Авиенда и преливащите ѝ стигнаха до ковачниците и загражденията с мръсните пленници.

— Бързо! — каза Авиенда на Стражниците с нея и те разбиха оградите, докато тя и другите нападаха последните ковачи на Сянката. Докато умираха, превръщайки се на камък и прах, те изпускаха полудовършени мечове на Такан'дар върху камъните.

Авиенда погледна нагоре вдясно. Дълга лъкатушеща пътека водеше към пещера в стръмния планински склон. Отворът беше *тъмен*. Приличаше на капан, който изкушаваше светлината да влезе — и никога да не излезе.

Авиенда запреде Огън и Дух, хвърли сплита във въздуха и на пътеката нагоре към Шайол Гул се отвори портал. Четири фигури пристъпиха през него. Жена в синьо, мъничка на ръст, но не и на воля. Възрастен мъж, белокос, загърнат в многоцветно наметало. Жена в жълто, с късо подстригана черна коса, накичена с драгоценни камъни в златен обков.

И висок мъж с коса с цвѳета на живи въглени. Носеше наметалото си в червено и златно, но под него — проста риза от Две реки. Каквото беше станал и каквото беше някога, загърнато в едно. Носеше два меча, като шиенарец. Единият изглеждаше като направен от стъкло и го носеше на гърба си. Другият беше мечът на Дървоубиеца, крал Ламан, на кръста му. Носеше го заради нея. Глупав мъж.

Авиенда вдигна ръка към него и той вдигна своята в отговор. Щеше да е последното им сбогом, ако той се провалеше в задачата си или тя загинеше в своята. След последен поглед тя извърна очи от него, за да изпълни дълга си.

Две от нейните Айез Седай бяха свързали и отвориха портал, та Стражниците да изведат пленените хора на безопасно място. Много от тях трябваше да бъдат подкарани насила. Затътриха се с погледи, мъртви почти колкото на ковачите на Сянката.

— Проверете и в ковачницата — викна Авиенда на Стражниците и те нахлуха вътре, с Айез Седай след тях. Сплитове на Единствената сила разтърсиха сградата, щом намериха вътре още ковачи на Сянката. Двама ашамани също влязоха да се притекат на помощ.

Авиенда огледа долината. Битката беше станала още по-грозна. В прохода, извеждащ от долината, имаше още Твари на Сянката. Беше им останало повече време да се подготвят. Итуралд поведе силите си зад айилците, за да подсигури вече завзетите части от долината.

„Търпение“, каза си Авиенда. Работата ѝ беше не да се включва в битката, а да пази тила на Ранд, докато той се изкачваше, за да влезе в Ямата на Ориста.

Притесняваше я едно. Не можеха ли Отстъпниците да Отпътуват право в самата пещера? Ранд като че ли не се безпокоеше от тази

възможност, но също така беше прекалено съсредоточен върху това, което трябваше да направи. Може би трябваше да тръгне с него и...

Погледна нагоре и се намръщи. Каква беше онази сянка там?

Високо горе слънцето грееше сред кипнало небе. Буреносни облаци, накъсани, някои черни, други — сияещо бели. Не облак бе затулил слънцето обаче — нещо плътно и черно се хлъзна и застина там.

Авиенда се смрази и усети, че се е разтреперила, щом светлината се отдръпна назад. И падна мрак, истински мрак.

Войниците по бойното поле погледнаха нагоре с трепет и дори със страх. Светлината си бе отишла. Краят на света беше дошъл.

Преливането се появи изведнъж, от другата страна на широката долина. Авиенда рязко се обърна натам и се отърси от благоговейния си страх. Битката беше при входа на долината, далече от нея. Айилците там се опитваха да изтласкат Тварите на Сянката в прохода.

Макар да не можеше да види в тъмното, беше сигурна, че войниците са зяпнали към небето. Дори тролоците изглеждаха слисани от страх. Но след това плътният мрак започна да се движи в небето и откри първо ръба на слънчевия диск, а после и самото слънце. Светлина! Краят на света все още не беше дошъл.

Битката при устието на долината се поднови, но явно беше тежка. Да се принудят тролоците да отстъпят през такива теснини беше все едно да изтикаш кон през пукнатина в стена. Невъзможно, освен ако не започнеш да я разширяваш.

— Там! — каза Авиенда и посочи към едната страна на долината зад айилските редици. — Усещам преливане от жена.

— Светлина, колко е силна! — изпъшка Несуне.

— Кръг! — извика Авиенда. — Веднага!

Другите свързаха и ѝ отстъпиха властта над кръга. Изпълни я невъобразима сила. Беше все едно, че си пое дъх, но просто можеше да вдишва още и още, въздухът я изпълваше, издуваше я, пращеше от енергия. Беше гръмоносна буря, огромно море от Единствената сила.

Авиенда изпъна ръце напред и изхвърли груб, едва наполовина оформен сплит. Силата беше почти твърде много, за да може да я овладее. Въздух и Огън изригна от ръцете ѝ, стълб, широк колкото човек с разперени ръце. Огънят лумна плътен, горещ и почти втечен. Не белфир — беше достатъчно умна, за да не използва белфир, — но

все пак много опасен. Въздухът задържа огъня в съсредоточена, унищожителна стихия.

Стълбът профуча над бойното поле, като стапяше камъка и изпепеляваше трупове. Огромна ивица мъгла изчезна със съск и земята се разтrese, щом стълбът заора в стръмния склон на долината, където вражеската преливаща — Авиенда можеше само да предположи, че е една от Отстъпниците — нападна задните редици на айилците.

Авиенда освободи сплита. Кожата ѝ беше лъснала от пот. Димяща колона черен дим се издигна от стената на долината, по склона потече разтопена скала. Тя се овладя и зачака нащрек. Единствената сила в нея започна да се *напряга*, сякаш искаше да се изтръгне навън. Дали това бе защото енергията, която използваше, идваше от мъже? Никога досега не ѝ се беше струвало, че Единствената сила иска да я унищожи.

Предупреждението беше много кратко: миг на трескаво преливане от другата страна на долината, последвано от мощен порив на вятър.

Авиенда посече вятъра в самия център с невидим сплит с големината на огромно дърво. След него хвърли нов взрив от огън, този път по-овладян. Не, не смееше да използва белфир. Ранд я беше предупредил. Това можеше да разшири Въртела, да разбие рамката на реалността там, където мембраната вече бе изтъняла.

Това ограничение не беше в сила за противничката ѝ. Следващата атака на жената дойде като нажежен до бяло лъч, който едва не улучи Авиенда. Изсвистя във въздуха на един пръст от главата ѝ, преди да порази стената на ковачницата отзад. Гибелният плам проряза камък и тухла и сградата рухна с грохот.

„Това заслужава!“, помисли Авиенда, хвърли се на земята и извика на другите:

— Пръснете се! Не ѝ предлагайте добра мишена!

Преля, раздвижи въздуха и вдигна буря от прах и отломки пред тях. С помощта на сплит прикри това, че държи Единствената сила, и се скри от противничката си зад купчина шлака и счупени късове желязо, чакащо да бъде стопено.

Белфирът удари отново и порази скалистата земя, където беше стояла допреди миг. Прониза камъка като копие диня.

Всички с Авиенда се бяха прикрили и продължаваха да я захранват със силата си. Такава *мощ*. Беше разсейващо.

Авиенда прецени източника на атаките и викна:

— Готови да ме последвате! — И направи портал до точката, където бе започнал сплитът. — Преминете след мен, но се прикрийте моментално!

Скочи през портала, полите ѝ изсвистяха във въздуха. Единствената сила я задържа като едва овладян небесен гръм. Кацна на стръмен склон над бойното поле. Долу Деви и мъже се сражаваха с тролоци. Айилците сякаш удържаха огромния черен потоп.

Не отдели повече време от един бърз поглед. Заби пред себе си с груб сплит на Земя, откъсна голямо колкото кон парче скала и я надигна във въздуха. Лъчът, хвърлен към нея секунда по-късно, поразил скалата.

Белфир беше опасно за боравене копие. Понякога прерязваше, но ако удареше определен обект — човек например, — той лумваше и изчезваше в небитието. Белфирът унищожил мигом скалния къс на Авиенда и го разпръсна на блестящи пращинки, които скоро изчезнаха. Зад нея мъжете и жените в кръга ѝ скочиха през портала ѝ и се прикриха.

Едва ѝ остана време да забележи, че в скалата наблизо се появила пукнатина. Цепнатина, които продължаваха сякаш в непрогледен мрак. Щом блясъкът от лъча угасна, Авиенда хвърли огнен стълб. Този път поразил плът и огънят заличил една слаба меднокожа жена с червена рокля. Други две жени до нея изругаха и отскочиха. Авиенда атакува и тях.

Едната направи сплит толкова вещо и бързо, че Авиенда едва успя да го зърне. Сплитът вдигна пред нея колона от огън и последва взрив от кипнала пяна. Огънят на Авиенда бе потушен и тя изпъшка, временно заслепена.

Бойните инстинкти надвиха. Скрита зад облака пара, тя се смъкна на колене и после се превъртя настрани, като в същото време сграбчи шепи камъни и ги хвърли надалече, за да ги отвлече.

Поддейства. Когато примига да махне сълзите от очите си, нажежен до бяло лъч удари по посока на звука. Тъмните пукнатини по скалите плъзнаха още навън.

Авиенда издуха парата със сплит Въздух и примига отново. Вече виждаше достатъчно добре, за да различи две черни фигури, присвити на скалите наблизо. Едната се извърна към нея, ахна, щом видя сплитовете, които правеше за атака, и... изчезна.

Нямаше портал. Фигурата сякаш се огъна в себе си и Авиенда не усети никакво преливане. Но все пак смътно почувства нещо... друго. Потръпване във въздуха, което не изглеждаше напълно физическо.

— Не! — каза втората жена. Авиенда я виждаше само като смътно петно.

Погледът на Авиенда се проясни едва колкото да различи жената — издължено лице и тъмна коса, — когато сплитът ѝ я порази. Крайниците на жената се откъснаха от тялото ѝ. Едната димяща ръка се завъртя във въздуха и остави ивица черен дим, преди да падне наблизо.

Авиенда се закашля, освободи кръга и изпъшка:

— Цярът!

Бера Харкин първа стигна до нея и сплитът на Цяра разтърси Авиенда от глава до пети. Тя изстена, но зачервената ѝ кожа и засърбелите ѝ очи оздравяха. Кимна благодарно на Бера, която вече можеше да види ясно.

Сарийн, Айез Седай с лице като капка и с многобройни тъмни плитки, пристъпи до оставените от Авиенда трупове — Стражникът ѝ Виталиен бе плътно до нея — и поклати глава.

— Дюара и Фалион. Вече Властелини на ужаса.

— Има ли разлика между Властелините на ужаса и Черната Аджа? — попита Амис.

— Разбира се — отвърна спокойно Сарийн.

Другите наблизо още задържаха Единствената сила в очакване на нова атака. Авиенда не мислеше, че ще има такава. Беше чула онова изненадано ахване, усетила беше паниката, с която последната жена — най-силната — беше избягала. Сигурно не беше очаквала такава мощна съпротива толкова бързо.

Сарийн изрита откъснатата ръка на Фалион.

— По-добре да я бяхме хванали жива за разпит. Сигурна съм, че можехме да научим коя е третата. Някой позна ли я?

Всички в групата поклатиха глави.

— Не е от списъка на Черната Аджа, които избягаха — каза Сарийн и хвана ръката на Стражника си. — Има характерно лице — едно издуто такова, без никакъв чар. Сигурна съм, че щях да съм я запомнила.

— Беше силна — каза Авиенда. — Много силна. — Да не би да беше някоя от Отстъпниците? Но със сигурност не беше Могедиен, а и не отговаряше на описанието на Грендал.

— Ще се разделим на три кръга — каза Авиенда. — Бера ще води единия, Амис и аз — другите. Да, *можем* вече да правим кръгове по-големи от тринайсет, но ми се струва, че е прахосване. Нямам нужда от толкова много сила, за да убивам. Една от групите ни ще нападне тролоците долу. Другите две ще избягват преливане, ще се крият наблизо и ще наблюдават. Така можем да подведем вражеската преливаща да допусне, че все още сме един голям кръг, а другите две могат да ударят по нея от страни, когато атакува.

Амис се усмихна. Позна в това основната щурмова тактика на Девите. Не изглеждаше особено притеснена, че трябва да се подчинява на Авиенда, след като ядът от дързостта на Ранд вече беше заглъхнал. Всъщност с другите четири Мъдри като че ли бяха по-скоро горди.

Екипът ѝ се подчини. Авиенда усети още преливане на бойното поле. Кацуан и тези с нея обичаха да се смятат за неподвластни на заповедите на Ранд. Сражаваха се, докато друга група Айез Седай и Аша'ман държаха отворени портали, за да прехвърлят през тях войските на Доман и Тайрен.

Твърде много хора преливаха наоколо. Ставаше все по-трудно да се засече атака на някой от Отстъпниците.

— Трябва да устроим терени за Пътуване — каза Авиенда. — И да държим под строг контрол кой ще прелива и къде. Така ще можем да разберем мигновено дали нещо не е наред, когато усетим преливане. — Вдигна ръка към главата си. — Много ще е трудно да се организира това.

Усмивката на Амис се разшири. „Вече наистина командваш, Авиенда — сякаш казваше тази усмивка. — А главоболието на командването трябва да си го понесеш.“

Ранд ал-Тор, Прероденият Дракон, обърна гръб на Авиенда и я остави с Итуралд да водят тяхната битка. Предстоеше му да поведе своята.

Времето най-после бе дошло.

Приблужи се до подножието на върха на Шайол Гул. Високо горе зееше черната паст, пробита в скалната фасада на планината, единственият достъп до Ямата на Ориста. Моарейн застана до него и придърпа шала си с подетите от вятъра сини ресни.

— Не забравяй. Това не е Въртелът, не е затворът на Тъмния. Това е само мястото, където допирът му над света е най-силен. Той има власт тук.

— Той вече докосва целия свят, в една или друга степен — отвърна Ранд.

— И допирът му тук ще е най-силен.

Ранд кимна и отпусна ръка на камата, която носеше на колана си.

— Никакво преливане, докато не ударим право по Тъмния. Ако е възможно, ще избегнем бой като онзи при пречиштането. За това, което предстои, ще е нужна цялата ми сила.

Нинив от другата му страна кимна. Носеше своите накити ангреал и тер-ангреал над роклята си в жълто, много по-красива от всичко, което щеше да си позволи навремето в Две реки. Изглеждаше му странно без плитката си, косата ѝ едва стигаше до раменете. Изглеждаше някак по-стара. Не трябваше да е така. В Две реки плитката беше символ на възраст и зрялост. Защо Нинив изглеждаше по-стара без нея?

Том пристъпи до Ранд и присви очи към отвора в скалата.

— Подозирам, че няма да вляза с теб.

Моарейн го погледна и присви устни.

— Някой ще трябва да пази входа към пещерата, мила ми съпруго — каза Том. — Онази издатина там, до отвора, има чудесен изглед към бойното поле. Мога да наблюдавам битката долу и да съчиня някоя и друга балада може би.

Ранд се усмихна на искрицата хумор в очите на Том. Стояха на ръба на самото време, а Том Мерилин все пак намираше сила за усмивка.

Над тях тъмните облаци се завихриха около върха на Шайол Гул. Мрак връхлетя слънцето и то почти изчезна — напълно затулено, в

пълно забвение.

Силите на Ранд долу спряха и зяпнаха в ужас към небето, дори тролоците застинаха на място, заръмжаха и вдигнаха вой. Но щом слънцето бавно се измъкна от плена си, жестоката битка в долината се поднови. Възвести намеренията му, но камата щеше да го заслони от очите на Тъмния. Светлината ако благоволеше, водачите на Сянката щяха да се съсредоточат върху сражението и да допуснат, че Ранд ще изчака изхода му, преди да удари.

— Сега ли? — попита Нинив и погледна нагоре към тясната камениста пътека към пещерата.

Ранд кимна и поведе. Усилилият се вятър ги запердаши, докато се катереха по пътеката. Ранд беше избрал облеклото си грижливо. Червеното му палто, извезано с дълги трънливи диви рози на ръкавите и златни чапли на яката, беше двойник на едно от онези, които Моарейн бе уредила да получи във Фал Дара. Бялата риза с дантела отпред беше ушита в Две реки. Каландор на гърба му, мечът на Ламан — на бедрото му. От дълго време бе избрал да носи това и чувстваше, че е най-уместно.

Ветровете го блъскаха, заплашваха да го хвърлят долу. Но той напираше нагоре, изкачваше стръмния връх, стиснал зъби от болката в хълбока. Времето сякаш имаше по-малко смисъл тук и той имаше чувството, че е вървял дни наред, когато стигна равната площадка пред пещерата. Обърна се, опря длан на скалата до зейналата паст и погледна над долината.

Силите му в долината изглеждаха толкова уязвими, толкова незначителни. Щяха ли да могат да удържат достатъчно дълго?

— Ранд... — промълви Нинив и го хвана за ръката. — Може би трябва да отдъхнеш.

Той проследи погледа ѝ, надолу към хълбока му. Раната му, старата рана, отново се беше отворила. Усети кръв в ботуша си. Беше потекла надолу по крака му и когато премести стъпалото си, остави кървава следа.

„Кръв на скалите...“

Нинив вдигна ръка към устата си.

— Трябва да се случи, Нинив — каза Ранд. — Не можеш да го спреш. Пророчеството не казва дали ще преживея това. Това винаги ми се е струвало странно. Защо ще упоменава за кръвта, но не и какво

става после? — Поклати глава и измъкна Каландор от ножницата на гърба си. — Моарейн, Нинив, ще ми заемете ли силата си, като се включите в кръг с мен.

— Искаш ли една от нас да води — попита колебливо Моарейн, — за да можеш да го използваш безопасно?

— Не се каня да се пазя. Кръг, моля.

Двете жени се спогледаха. Докато той водеше кръга, друг можеше да удари и да му отнеме контрола. Молбата му явно не им хареса. Ранд не беше сигурен дали трябва да е доволен, че двете бяха започнали да се разбират... може би по-скоро трябваше да се притесни, че се съюзяват срещу него.

Това май беше мисъл от по-прости времена. По-лесни времена. Усмихна се горчиво, но знаеше, че усмивката не стигна до очите му. Моарейн и Нинив го захраниха със силата си и той я прие. Том целуна Моарейн, а после тримата се обърнаха и погледнаха отвора пред тях. Водеше обратно надолу, към подножието на планината и огнената яма, най-близкото до онова, което този свят знаеше като обиталището на Тъмния.

Сенки от върналото се слънце затъмниха устието на пещерата. Вятър го задържа, стъпалото му бе топло от собствената му кръв. „Няма да излезе жив от тази яма“, помисли Ранд.

Вече не го интересуваше. Оцеляването не беше целта му. От много време не беше.

Искаше да направи това както трябва. *Трябваше* да го направи. Беше ли времето подходящо? Беше ли го замислил достатъчно добре?

ВРЕМЕ Е. ДА СЕ ЗАЕМЕМ СЪС ЗАДАЧАТА.

Гласът го изрече с неизбежността на земеръс, думите завибрираха в него. Повече от звук във въздуха, много повече, думите заговориха като една душа на друга. Моарейн ахна, широко отворила очи.

Ранд не се изненада. Чувал беше този глас веднъж и осъзна, че го беше очаквал. Надявал се беше поне.

— Благодаря ти — промълви Ранд.

И пристъпи напред във владението на Тъмния, като оставяше зад себе си диря от кръв.

ГЛАВА 24

ДА ПРЕНЕБРЕГНЕШ ПОЛИЧБИТЕ

Фортюона, императрица на Сеанчанската империя, наблюдаваше съпруга си, докато той даваше заповеди на войските. Бяха строени извън двореца в Ебу Дар, а самата тя седеше на пищен подвижен трон, снабден с пилони отдолу, за да може да се носи от дузина войници.

Тронът ѝ придаваше величие, но също така създаваше илюзия за неподвижност. Един убиец щеше да допусне, че не може да се движи бързо, облечена в официалните си копринени одежди, с роклята ѝ, надиплена отпред и спускаща се до земята. Щеше да се изненада от това, че можеше да се измъкне от връхните си дрехи с едно перване на китката.

— Той се е променил, Превелика — каза ѝ Беслан. — И все пак не е. Не знам какво да мисля вече за него.

— Той е това, което Колелото ни е изпратило — отвърна Фортюона. — Преценил ли си какво ще направиш?

Беслан продължи да гледа напред. Беше необуздан, често пъти управляван от чувствата си, но не повече от другите алтарци. Бяха страстен народ и чудесна добавка към империята, след като вече бяха добре обуздани.

— Ще направя каквото бях посъветван — отвърна Беслан и лицето му се изчерви.

— Разумно — каза Фортюона.

— Дано тронът ви стои вечно — каза Беслан. — И дано дъхът ви продължи също толкова дълго, Превелика. — Поклони се и се оттегли, за да направи каквото трябваше. Фортюона можеше да тръгне на война, но тези земи трябваше да се управляват от Беслан. Толкова му се искаше да вземе участие в битката, но вече разбираше, че е нужен тук.

Селусия се загледа след него и кимна одобрително. „Превръща се в ценен актив, докато се учи на сдържаност“ — каза тя с пръсти.

Фортюона не отвърна. Жестовите на Селусия съдържаха намек, който Фортюона щеше да пропусне, ако не беше дългата им връзка. Беслан *наистина* се учеше. Други мъже обаче...

Мат започна да ругае ядосано. Тя не може да чуе какво точно го е ядосало. Какво беше направила, като се впрегна с него в брачния хомот?

„Изпълних поличбите.“

Видя, че се озърна към нея, преди отново да подхване ругатните си. *Щеше* да бъде научен на сдържаност, но ученето му... щеше да е трудно. Много по-трудно от ученето на Беслан. Селусия поне не изрече обвиненията си гласно. Тя вече беше нейната Истинореча, макар Фортюона да усещаше, че постът я дразни. *Щеше* да предпочете да остане само нейният Глас. Може би поличбите щяха да ѝ покажат някоя по-подходяща за Истинореча.

„Наистина ли ще правим каквото казва той?“ — попита с жестове Селусия.

„Светът е хаос“ — отвърна Фортюона. Не беше пряк отговор. Не искаше да дава преки отговори в момента. Селусия щеше да отгадае смисъла.

Сеанчанците обичайно казваха за императрицата „дано да живее вечно“. За някои това бе ласкателство или просто ритуален израз на вяроност. Фортюона винаги го беше приемала за нещо повече. Фразата възплъщаваше силата на империята. Една императрица трябваше да е ловка, силна и умела, ако искаше да оцелее. Само най-пригодните заслужаваха да седят на Кристалния трон. Ако някой от родствениците ѝ или член на Висшата кръв като Галган успееше да я убие, то смъртта ѝ служеше на империята — защото явно е била твърде слаба да я предвожда.

Дано да живее вечно. Дано се окаже достатъчно силна да живее вечно. Дано е достатъчно силна, за да води към победа. *Щеше* да наложи ред на този свят. Това бе целта ѝ.

Матрим закричи пред строената армия и мина на десет крачки от трона на Фортюона. Носеше имперската униформа на висш пълководец, макар и не добре. Непрекъснато закачаше дрехите си в разни неща. Одеждите на висш пълководец трябваше да придават на носещия ги авторитет, да подсилят изящството му, докато тъканта се дипли в отговор на внимателните му движения. На Матрим бяха все

едно да увиеш кон за надбягване в коприна и да очакваш да бяга. Имаше някакво изящество, но не беше дворцово.

След него се точеха по-низши командири. Матрим объркваше Кръвта. Това беше добре, тъй като ги изкарваше от равновесие. Но той също така символизираше безредие с произволното си поведение и непрекъснатото уязвяване на авторитета. Фортюона символизираше ред, а беше омъжена за *самия хаос*. Какво беше мислила?

— А Морският народ, ваше височество? — попита генерал Юлан, спрял до Матрим пред Фортюона.

— Стига си ме притеснявал с проклетия Морски народ — сопна се Матрим. — Ако още веднъж кажеш думите „Морски народ“, ще те обеса за ноктите на краката на един от ония ракени, на които хвърчите, и ще те пратя в Шара.

Юлан изглеждаше объркан.

— Ваше височество, аз...

Млъкна, когато Мат изрева:

— Савара, водим с пики, не с конница, идиотко тъпа! Не ме *интересува* дали конницата си мисли, че може да свърши по-добра работа. Конницата винаги мисли така! Да не си някоя проклета тайренска висша лейди? Е, ще те удостоя с титлата, ако продължаваш с това!

И закричи вбесен към Савара, която бе яхнала коня си и бе скръстила ръце; на тъмното ѝ лице бе изписана неприязън. Юлан изглеждаше напълно объркан.

— Как се обесва човек за ноктите на краката? — попита той толкова тихо, че Фортюона едва го чу. — Не мисля, че е възможно. Ноктите ще се счупят. — И тръгна след Матрим, като клатеше глава.

Селусия отстрани каза с пръсти: „Внимавай. Галган се приближава.“

Фортюона се стегна, щом Капитан-генерал Галган спря коня си пред нея. Носеше черна броня вместо униформа като на Мат, но я носеше добре. Властен и внушителен, той беше най-големият ѝ съперник и най-силният ѝ ресурс. Всеки мъж в неговото положение щеше да е съперник, разбира се. Такъв беше редът на нещата — правилният ред.

Матрим никога нямаше да е съперник. Все още не знаеше какво да мисли за това. Частица от нея — малка, но не и без сила —

смяташе, че трябваше да го премахне по същата тази причина. Не беше ли Принцът на Гарваните изпитание за императрицата, което да я държи силна, представлявайки постоянна заплаха? Ша-рабат шайкен най батаин пиаст — Една жена е най-находчива с нож на гърлото. Мъдрост, изречена от прапрапрабаба й.

Щеше да е ужасно неприятно да премахне Матрим. А и не можеше, докато не заченеше дете от него — щеше да е пренебрегване на поличбите.

Толкова странен човек беше. Всеки път, щом си помислеше, че може да го предвиди, се оказваше, че е сгрешила.

— Превелика — каза Галган, — почти сме готови.

— Принцът на Гарваните е недоволен от забавянията — каза тя. — Страхува се, че ще влезем в битката твърде късно.

— Ако Принцът на Гарваните има някакво *реално* разбиране за армии и бойни полета... — тонът на Галган подсказваше, че не вярва в тази възможност, — ще осъзнае, че придвижването на толкова голяма сила изисква немалко усилие.

До пристигането на Матрим Галган беше най-високопоставеният член на Кръвта в тези земи — освен самата Фортюона. Щеше да е недоволен, ако някой го изместеше. Засега Галган командваше армиите им и тя възнамеряваше да го остави начело на тях. По-рано през деня Галган беше попитал Мат как ще събере силите им, а Мат го беше приел като намек да направи точно това. Принцът на Гарваните крачеше пред войските и раздаваше заповеди, но *не командваше*. Не изцяло. Галган можеше да го спре с една дума.

Не го правеше. Искаше да види как се справя Мат с командването. Наблюдаваше го с присвити очи. Не знаеше напълно как се вместива Принцът на Гарваните в командната структура. Фортюона все още не беше взела решение за това.

Порив на вятъра близо до нея разнесе прахта и оголи малък череп на влечуго, щръкнал от пръстта. Нова поличба. Животът й беше отрупан с поличби напоследък.

Това беше поличба за опасност, разбира се. Все едно беше нагазила през висока трева и минаваше между дебнещи лопар и дупки, изровени за да пропадне непредпазливият в тях. Прероденият Дракон беше коленичил пред Кристалния трон и го бе придружила поличбата с прасковените цветчета — най-могъщата поличба, която знаеше.

Бойците тръгнаха в марш и офицерите зареваха команди в ритъм със стъпките им. Зовът на ракените сякаш също влезе в тон с тропота на войнишките крака. Това щеше да остави след себе си заради една неизвестна война в земи, които почти не познаваше. Нейните земи щяха да са буквално незащитени, под командата на чужденец с едва наскоро спечелена васална вяност.

Голяма промяна. Решенията ѝ можеха да сложат край на властта ѝ и всъщност на самата империя. Матрим не разбираше това.

„Призови консорта ми“, даде знак Фортюона, като потупа с длан облегалката на трона си.

Селусия Огласи заповедта на един вестоносец. Скоро след това Мат спря коня си пред нея. Беше отказал подарения му нов, и с основание. Имаше по-добро око за коне дори от началника на Имперските конюшни. Но Пипс! Какво глупаво име!

Фортюона се изправи. Хората наблизко мигновено се поклониха. Галган слезе от коня си и падна на колене. Всички останали се проснаха ничком на земята. Изправената за да направи възвание императрица означаваше акт на Кристалния трон.

— Кръв и пепел — каза Мат. — Пак ли поклони? Няма ли по-добра работа за вас бе, хора? Мога да се сетя за десетина неща, ако вие не можете.

Видя усмивката на Галган отстрани. Мислеше си, че знае какво ще направи тя. Грешеше.

— Назовавам те Кнотай, защото си носител на унищожение за враговете на Империята. Нека новото ти име бъде изричано от днес и во веки веков, Кнотай. Заявявам, че на Кнотай, Принц на Гарваните, се дава званието Носител на жезъла в армиите ни. Нека бъде оповестено като моя воля.

Носител на жезъла. Означаваше, че ако Галган падне, Мат ще поеме командването. Галган вече не се усмихваше. Щеше да трябва да си пази гърба, за да не би Мат да го надвие и да вземе властта му.

Фортюона седна.

— Кнотай ли? — каза Кнотай.

Фортюона го изгледа ядосано и помисли: „Дръж си езика, поне веднъж. Моля те.“

— Харесва ми, знаеш ли — каза Кнотай, обърна коня си и препусна.

Галган яхна своя и измърмори:
— Ще трябва да се научи да коленичи.
И препусна напред.

Беше много дребно оскърбление, преднамерено и добре пресметнато. Галган не беше отправил думите пряко към Фортюона, а го изигра все едно, че го каза на себе си. Пропусна да я нарече Превелика.

Оказа се достатъчно, за да накара Селусия да изръмжи тихо и да завърти пръсти въпросително.

„Не — даде знак Фортюона. — Той ни трябва.“

За пореден път Кнотаи, изглежда, не осъзна какво е направила и вложения в това риск. Галган трябваше да се съветва с него по бойните планове. Носителят на жезъла не можеше да бъде изключван от съвещанията, тъй като трябваше да е готов да поеме командването всеки момент. Галган трябваше да се вслушва в съветите му и да ги включва в решенията си.

В това тя залагаше на принца, с надеждата, че ще може отново да прояви изненадващата си гениалност в битка, която толкова бе впечатлила Фурик Карийд.

„Това е дръзко — каза с пръсти Селусия. — Но ако се провали?“

„Няма да се провалим — отвърна Фортюона. — Защото това е Последната битка.“

Шарката беше поставила Кнотаи пред нея, беше я бутнала в прегръдката му. Прероденият Дракон беше видял и изрекъл истината за нея — въпреки цялата илюзия за ред управлението ѝ беше като тежък камък, балансиран на най-острия си ръб. Силата ѝ беше изтъняла, тя властваше над земи, които не бяха привикнали към дисциплина. Трябваше да поеме големи рискове, за да внесе ред в хаоса.

Надяваше се Селусия също да вижда нещата така и да не я укори публично. Фортюона наистина трябваше да намери нов Глас или да назначи някоя друга за Истинореча. Това, че едно лице изпълняваше двете роли, вече предизвикваше критики в двора. Това...

Кнотаи изведнъж препусна обратно и спря пред нея, с ръка на шапката си.

— Тюон!

„Защо му е толкова трудно да разбира имена?“ — попита с пръсти Селусия. Фортюона почти разчете въздишка в движенията ѝ.

— Кнотаи? Можеш да се приближиш.

— Да бе — измърмори Кнотаи. — Нали вече съм тук. Тюон, трябва да тръгнем *веднага*. Съгледвачите току-що се върнаха. Армията на Егвийн е в беда.

Юлан спря точно зад Кнотаи, слезе от коня и се поклони до земята.

— Стани — каза Фортюона. — Вярно ли е?

— Армията на марат-дамане е понесла тежко поражение — каза Юлан. — Върналите се Небесни юмруци го описват подробно. Армиите на тази Амирлин са разпръснати безредно и бързо отстъпват.

Галган — беше спрял наблизко, за да изслуша вестоносец, който явно носеше подобни сведения — погледна към Тюон.

— Трябва да тръгнем в подкрепа на отстъплението на Егвийн — каза Кнотаи. — Не знам какво е Носител на жезъла, но ако се съди по реакцията на всички, мисля, че имам власт над армиите.

— Не — заяви Фортюона. — Ти си трети. Зад мен. Зад Галган.

— Тогава можеш да заповядаш да тръгнем *веднага*. Трябва да тръгнем! Егвийн я прегазват.

— Колко марат-дамане са там? — попита Фортюона.

— Наблюдаваме тази армия — каза Юлан. — Стотици. Цялата Бяла кула, която е останала. Изтощени са, защото са притиснати от нова сила, непозната за нас.

— Тюон... — предупреди Мат.

Велика промяна. Това значи беше смисълът на Драконовата поличба. Фортюона можеше да връхлети и всички онези дамане щяха да са нейни. Стотици и стотици. С такава сила можеше да смаже съпротивата на управлението ѝ в Сеанчан.

Беше Последната битка. Светът зависеше от решенията ѝ. Наистина ли беше по-добре да подкрепи тези марат-дамане тук, или трябваше да използва възможността да се върне в Сеанчан, да укрепи управлението си там и след това да съкруши тролоците и Сянката с мощта на империята?

— Ти даде думата си — каза тихо Кнотаи.

— Подписах договор — отвърна тя. — Мир, който може да бъде нарушен, особено от императрицата.

— Някои императрици сигурно могат да направят това — каза Кнотаи. — Но не ти. Нали? Светлина, Тюон. Ти му даде *думата* си.

Ред от едната страна — нещо познато, нещо, което можеше да измери — хаос от другата. Хаос в облика на едноок мъж, който познаваше лицето на Артур Ястребовото крило.

Не беше ли казала току-що на Селусия, че е готова да заложи на него?

— Императрицата не може да бъде ограничена от думи на хартия — каза Фортюона. — Само че... в този случай причината да подпиша мира остава и тя е реална. Ще защитим този свят в най-мрачните му дни и ще унищожим Сянката в корена ѝ. Генерал Галган, вие ще задвижите силите ни да защитят тези марат-дамане, тъй като помощта им ще ни е нужна в битката със Сянката.

Кнотаи се успокои.

— Добре. Юлан, Галган, хайде да планираме! И повикайте онази жена, Тилий. Май е единственият проклет генерал наоколо с глава на раменете. И...

Продължи да говори, след като подкара коня, и раздаваше заповеди, които всъщност трябваше да остави на Галган. Генералът я изгледа от гърба на коня си с неразгадаемо лице. Беше сметнал това за гибелна грешка, но тя... имаше поличбите на своя страна.

Страховитите облаци съпътстваха Лан вече от твърде дълго време. Беше му дошло до гуша да ги вижда всеки ден, проснали се до безкрай във всички посоки и тътнещи от далечните гръмове като ръмжащата паст на гладен звяр.

— Изглеждат по-ниски днес — каза Андийр от гърба на коня си до Мандарб. — Мълниите стигат до земята. Не го правят всеки ден.

Лан кимна. Андийр беше прав. Наистина изглеждаше зле. Това не променяше нищо. Агелмар беше избрал мястото за битката покрай ревящата река от западната им страна, която щеше да пази левия им фланг. Близките хълмове осигуряваха позиции за стрелците с лъкове и на върха на един от тези хълмове чакаха сега Лан и Андийр.

Тролоците се събираха за атака.

Агелмар беше разположил тежка конница в долините за атаки по фланговете, щом тролоците настъпеха, лека конница зад хълмовете да

помогне на тежката да се оттегли, щом дойде моментът. Агелмар продължаваше да недоволства, че няма пики, макар че тъкмо липсата на пехота бе улеснила успешното им изтегляне.

„То пък голямата полза от него“, помисли мрачно Лан, докато оглеждаше безкрайното море тролоци. Мъжете му бяха избирали битките си внимателно, избили бяха десетки хиляди, като губеха многократно по-малко и оставяха Шиенар опожарен и негоден да изхрани настъпващите чудовища. Всичко това, изглежда, беше без значение.

Губеха този бой. Да, бяха забавили тролоците, но не достатъчно добре... и не за дълго. Скоро щяха да бъдат заклещени и унищожени, без никаква помощ от армията на Елейн, която бе притисната също толкова лошо.

Небето помръкна и Лан погледна нагоре. Облаците ставаха все по-злокобни. Земята бе загърната в дълбока сянка.

— Да изгори дано — изруга Андийр. — Тъмния да не е глътнал слънцето някак? Ще трябва да си носим фенери в боя, макар че все още е обед.

Лан притисна ръка на гърдите си. Под бронята, писмото на Нинив лежеше до сърцето му. „Светлина! Дано нейната битка е по-добра от моята.“ По-рано този ден тя и Ранд бяха влезли в самата Яма на Ориста.

По бойното поле уморените преливащи откъснаха погледи от ужасяващо тъмното небе и запалиха светлини. Не можеше да се вижда много на тях, но трябваше да стигне. Но после тъмнината отстъпи и дневната светлина се върна, размътена от облаците, както обикновено.

— Съберете Висшата гвардия на Малкиер — каза Лан. Така се наричаха защитниците му. Беше старо малкиерско название за бойната охрана на краля. Лан не знаеше какво да мисли за това, че принц Кайсел, от Кандор, се смяташе за един от тях.

В жилите на повечето малкиери на Лан течеше малко малкиерска кръв — идването им при него беше по-скоро въпрос на чест, отколкото нещо друго. Принцът беше друга работа. Лан беше попитал него и приятелите му дали трябва да се закълнат на чужд крал, колкото и да е приятелски.

Единственият отговор, който получи, беше:

— Малкиер представлява Пограничните земи в тази война, Дай Шан.

Някъде наблизно блесна мълния. Грохотът на гърма го разтърси физически. Мандарб само трепна — бе започнал да свиква с такива трясъци. Висшата гвардия се събра и Андийр вдигна знамето на Лан, закрепено в гнездо на седлото, за да може да го носи и да размахва меч.

Командваше ги Агелмар. Лан и мъжете с него щяха да са в гъмжилото на битката. Щом тролоците нападнеха, тежката конница щеше да ги удари по фланговете, за да спре напора им. Лан и гвардията му щяха да нападнат фронтално.

Както Лан го предпочиташе. Агелмар беше достатъчно разумен, за да не се опитва да го разубеди. Бойците му щяха да държат центъра пред хълмовете и да принудят тролоците да се бият така, че стрелците с лъкове да могат да мятат залп след залп по задните им редици. Щурмовите отряди щяха да се задържат в резерв, за да пречат на врага да заобиколи десния им фланг. Реката беше от лявата им страна, естествено препятствие за тролоците. Добър план, стига изобщо някакъв план да можеше да се смята за добър при такова съкрушително надмощие на противника. Все пак, доколкото Лан можеше да прецени, Агелмар не правеше грешки. Оплакваше се от неспокойни сънища напоследък, но при войната, която водеха, Лан щеше да е притеснен ако *не сънуваше* смърт и битка.

Тролоците се раздвижиха.

— Напред! — извика Лан и тръбите заехтяха, придружени от небесния гръм.

Недалече от стените на Кайриен Елейн подкара Лунна сянка пред бойните редици. Армията беше строена според плановете на Башийр, но тя се безпокоеше.

Бяха успели. Бърз марш нагоре по пътя покрай реката, за да се озоват в Кайриен пред тролокската армия. Елейн беше разположила силите си на северната страна на Кайриен, за да се противопостави на идващата от тази посока тролокска армия. Също така беше оставила част от драконите и отряд стрелци с дълги лъкове надолу по течението на реката, за да осуетят прехвърлянето ѝ там от тролоците. Щяха бързо

да се изтеглят на север, когато се окажеше невъзможно да възпират повече врага.

Удар по армията напред. След това — атака срещу другата отзад. Беше единственият им шанс. Родственичките бяха изтощени. Елейн беше искала от тях много портали, за да придвижват войските през тях. Умората им означаваше, че няма да разполага с никакви преливащи за тази битка. Жените щяха да са много натоварени с правенето на малки портали, за да пренасят ранените в Майен за Цяра.

Армията ѝ беше малко по-голяма от тази на Тварите на Сянката, но бойците ѝ бяха изтощени, някои в редиците дори клюмаха. Дори тези, които стояха твърдо, бяха с червени кръгове около очите. Все пак имаха драконите на Алудра. Това трябваше да е достатъчно.

Не беше спала предната нощ. Беше я прекарала в търсене на вдъхновяващи думи, в търсене на нещо, което да може да каже този ден, нещо, което да е важно. Какво казва човек, когато всичко отива към край?

Спря Лунна сянка пред строя на андорските войници. Думите ѝ щяха да се пренесат със сплитове до цялата армия. С изненада видя как някои от айилците се приближиха, за да слушат. Изобщо не би си помислила, че ще ги интересуват думите на влагоземска кралица.

Когато отвори уста, за да заговори, слънцето угасна.

Елейн замръзна и погледна стъписано нагоре. Облаците се бяха раздвоили — често го правеха, когато тя бе наблизо, една от проявите на връзката ѝ с Ранд, — тъй че беше очаквала открито небе и светлина за тази битка.

Слънцето все още грееше, но затулено. Нещо плътно и тъмно се изтъркаля пред него.

Всички бойци погледнаха нагоре и вдигнаха ръце, докато мракът ги поглъщаше. Светлина! Трудно беше да се овладее и да не потръпне.

Разнесоха се викове. Ридания, вопли, отчаяни крясъци. Елейн събра цялото си самообладание и смуши кобилата напред.

— Това е мястото — обяви тя и усили гласа си с Единствената сила, за да се разнесе над полето, — където ви обещах, че ще спечелим. Това е мястото, където ви казвам, че времето ще продължи, че земята ще се изцери. Това е денят, в който ви обещавам, че светлината ще се върне, че надеждата ще оцелее, че ние ще продължим да живеем.

Замълча. Зад армията, по стените на Кайриен, се бяха струпали хора: деца, жени и старци, въоръжени с кухненски ножове и котли с вряла вода, която да излеят долу, ако тролоците успеят да унищожат армията и да щурмуват града.

Безопасността, предлагана от градските стени, беше измамна. Стените не означаваха почти нищо, след като врагът имаше Властелини на ужаса. Елейн трябваше да съкруши тролокската армия бързо, за да не ѝ позволи да се съедини с по-голямата сила на юг.

— От мен се очаква да ви вдъхна увереност — извика Елейн на бойците. — Но не мога! *Няма* да ви кажа, че земята ще оцелее, че Светлината ще надделее. Направя ли това, ще ни лиша от отговорността.

— Това е наш дълг! — продължи тя. — Нашата кръв ще бъде пролята днес. Дошли сме тук, за да се борим. Не го ли направим, земята ще умре! Светлината ще падне пред Сянката. Този ден не е за празни обещания. Нашата кръв! Кръвта ни е огънат в нас. Днес кръвта ни трябва да ни тласка да надвием Сянката.

Мъжете бяха извърнали погледи от мрака горе и гледаха нея. Елейн изпреди светлина високо в небето и извика:

— Нашата кръв е нашата страст! Твърде много от това, което чувам от армиите си, е за съпротива. Не можем просто да се съпротивляваме! Трябва да им покажем нашия гняв, нашата ярост от това, което направиха. Не трябва да се съпротивляваме. Днес трябва да *унищожаваме*.

— Нашата кръв е земята ни. Това място е наше и ще остане наше! За нашите бащи и майки, за нашите деца. Нашата кръв е огънат ни. Дойдохме, за да я дадем. По целия свят други армии са изтласкани. Ние няма да отстъпим. Задачата ни е да пролеем кръвта си, но да умрем *в настъпление*. Няма да останем на място, не! — Пое си дъх. — Ако искаме да имаме Светлината отново, трябва да я *направим* наша! Трябва да си я върнем и да отхвърлим Сянката! Той иска да ви отчае, да спечели тази битка още преди да е започнала. Няма да му позволим! Ще унищожим тази армия пред нас, после и другата зад нас. А след това ще занесем нашата кръв — нашия живот, нашия огън, нашата страст — на другите, които се борят. И оттам тя ще се разпръсне до победа и до Светлината!

Не знаеше каква реакция трябваше да очаква от бойно слово. Беше чела всички велики насърчителни слова, особено произнесени от кралици на Андор. Като по-млада си беше представяла ръкопляскания и викове — отклика, с който тълпата изпращаше веселчун в някоя шумна кръчма.

Вместо това мъжете вдигнаха оръжията си към нея. Извадени мечове, вдигнати пики, след което затупаха с крака по земята. Откъм айилците отекнаха няколко вика, но андорците я гледаха със строги очи. Беше им вдъхнала не бойна възбуда, а решимост. Това сякаш бе най-искреното чувство. Пренебрегнаха мрака в небето и извърнаха очи към целта.

Биргит спря до коня ѝ.

— Това беше доста добро, Елейн. Кога го промени?

Елейн се изчерви, щом си помисли за грижливо подготвената реч, която бе запаметявала предната нощ — бе я повторила няколко пъти на Биргит. Беше красиво слово, с алюзии към крилати фрази на кралици през вековете.

Беше забравила всяка дума от него, когато бе дошъл мракът. Вместо него беше изрекла това.

— Хайде — каза Елейн. — Трябва да отида на позицията си.

— На позицията си? — попита Биргит. — Искаш да кажеш, че трябва да се върнеш в командната си палатка.

— Няма да отида там. — Елейн обърна Лунна сянка.

— Кръв и кървава пепел! Аз...

— Биргит — сопна се Елейн. — Аз командвам, а ти си мой войник. *Ще се подчиниш.*

Биргит се присви като ударена с шамар през лицето.

— Командната палатка е за Башийр — каза Елейн. — Аз съм една от малкото преливащи, които има тази армия, и дори да бъда изкормена и посечена, няма да седя извън тази битка. Струвам колкото хиляда войници на това бойно поле.

— Бебетата...

— Дори Мин да не беше имала онова видение, все пак щях да настоя да се бия. Мислиш ли, че бебетата на тези войници не са изложени на риск? Много от тях са по стените на града! Ако се провалим тук, ще бъдем *избити*. Не, *няма* да стоя извън опасността и не, *няма* да седя отзад и да изчаквам. Ако си мислиш, че дългът ти като

моя Стражница е да ме спреш, ще прекъсна тази проклета връзка тук и веднага и ще те пратя на някоя друга! Няма да прекарам Последната битка седнала на меко кресло и да пия козе мляко!

Биргит замълча и Елейн усети стъписването ѝ през връзката.

— Светлина — каза най-сетне жената, — няма да те спра. Но ще се съгласиш ли поне да останеш по-назад от първоначалните залпове стрели? Можеш да допринесеш повече, ако помагаш на бойните линии там, където са отслабнали.

Елейн остави Биргит и стражите ѝ да я поведат назад към склона близо до драконите на Алудра. Талманес, Алудра и екипите ѝ чакаха там с повече безпокойство и нетърпение от обикновените бойци. Те също бяха уморени, макар да не бяха използвани много по време на горските сражения и отстъплението. Днес беше шансът им да блеснат.

Бойният план на Башийр беше един от най-сложните, които Елейн бе виждала. Ядрото на армията бе разположено на миля северно от града, отвъд развалините на Предградието извън градските стени. Фронтите линии минаваха на изток от Алгуеня по склон, който се спускаше през пътя, подходящ към Портите Джангай в низините, чак до развалините от къщата на Гилдията на илюминаторите.

Редиците на пехотата — предимно андорци и кайриенци, но също така и бойци от Геалдан и Бели плащове — се извиваха като лунен сърп пред силите на Елейн. Шест батареи дракони бяха подредени на хълма зад пехотата.

Тролоците нямаше да стигнат до града, без да надвият тази армия. Естеан държеше конницата на Бандата на единия фланг, а майенската Крилата гвардия покриваше другия. Останалата конница беше задържана в резерв.

Елейн зачака търпеливо, загледана в приготовленията на тролокската орда. Най-голямото ѝ притеснение беше, че просто ще седят там и ще чакат съюзниците им да подхождат от юг и тогава да атакуват армията ѝ едновременно. За щастие това бе малко вероятно — явно им беше заповядано да завземат града и се канеха да го направят.

Разузнавателните доклади на Башийр показваха, че втората армия е на малко над един ден марш и че може да пристигне късно заранта, ако напредва бързо. Дотогава тя трябваше да съкруши тази северна сила.

„Хайде — помисли Елейн. — Тръгнете.“

Най-сетне тролоците се понесоха напред. Башийр и Елейн разчитаха да приложат обичайната тактика: съкрушително числено превъзходство и чиста сила. И да, тролоците наистина връхлетяха напред в огромна маса. Целта им бе да смажат защитниците, да разбият линиите им.

Бойците ѝ стояха твърдо. Знаеха какво предстои. Драконите зареваха, всяка батарея — като безчет чукове, удрящи едновременно. Елейн беше на цели сто разтега от тях и въпреки това едва овладя подтика да запуши ушите си. Облаци бял дим изпълниха небето над драконите.

Първите няколко изстрела паднаха на късо разстояние, но Алудра и хората ѝ ги използваха, за да коригират обхвата. След това яйцата западаха между тролоците, разкъсваха редиците им и ги мяха във въздуха. Хиляди тела западаха по оплисканата с пурпур земя. За първи път Елейн се уплаши от мощта на тези оръжия.

„Светлина, Биргит е права“, помисли тя, щом си представи какво ще е да се атакува укрепена позиция, снабдена с дракони. Обикновено във война човек можеше да разчита поне на едно: че бойното му умение ще се противопостави на това на врага му. Меч срещу меч. Тролоците бяха достатъчно опасни. Какво ли щеше да е, ако хората трябваше да се изправят пред такава мощ?

„Ще се погрижим това да не се случи“, каза си тя. Ранд беше прав да им наложи този мир.

Драконирите бяха добре обучени и бързината на презареждане бе впечатляваща. Всяка батарея изстреля по три залпа, преди тролоците да ударят предните линии. Елейн не беше наблюдавала размяната на залпове стрели — беше твърде съсредоточена върху драконите, — но видя, че някои от редиците ѝ са ударени от стрели с черни пера и че падат окървавени мъже.

Тролоците налетяха върху първите ѝ редици стрелци с арбалети и пиконосци, които вече се отдръпваха, за да отворят път на алебардите. Никой не използваше мечове и боздугани срещу тролоци, поне докато това можеше да се избегне.

— Хайде — каза Елейн и подкара Лунна сянка напред.

Биргит я последва. Елейн долови неохотното ѝ примирение. Подкараха надолу по склона през резервните части и влязоха в бой.

Родел Итуралд почти бе забравил какво е да има достатъчно ресурси под свое командване.

Доста време бе минало, откакто беше командвал легиони бойци и пълни знамена стрелци с лъкове. Този път поне мъжете му не бяха прегладнели, а лечители, стрелари и ковачи стояха в готовност да възстановят бойци и снаряжение нощем. Какво чудо беше да може да помоли за нещо — колкото и необичайно да е — и да му бъде намерено и донесено, често само за час!

Все пак щеше да загуби. Воюваше срещу неизброима чет врагове, десетки Властелини на ужаса и дори няколко Отстъпници. Беше довел силата си в тази запушена долина и бе завзел най-скъпоценната част от земите на Тъмния — самото му подножие, черната планина. А вече и самото слънце си беше отишло, макар Айез Седай да твърдяха, че това ще отмине.

Итуралд пухна облаче дим от лулата си, докато караше коня си по билото над долината на север. Да, щеше да загуби. Но при тези ресурси щеше да го направи със *стил*.

Продължи по билото и стигна до точка над прохода към Такан'дар. Долината, дълбоко в сърцевината на Изпепелените земи, минаваше от изток на запад, с Шайол Гул на западната страна и прохода на източната. До тази наблюдателна позиция можеше да се стигне само след часове упорито изкачване... или с една бърза стъпка през портал. Удобно беше. Идеално за оглед на защитните му линии.

Проходът към Шайол Гул беше голям всечен в скалата каньон, напълно недостъпен от източната страна, освен през портал. С портал можеше да стигне на върха и да погледне долу в каньона, широк може би достатъчно, за да преминат през него петдесет мъже рамо до рамо. Съвършено гърло на бутилка. И можеше тук горе да постави стрелци, които да стрелят по идващите през прохода.

Слънцето най-последно проби през чернилката горе, като капка стопена стомана. Айез Седай се бяха оказали прави. Все пак кипналите тъмни облаци се завихриха отново, сякаш за да погълнат цялото небе.

Тъй като Шайол Гул бе разположена в Изпепелените земи, въздухът беше толкова студен, че Итуралд носеше вълнено зимно наметало и дъхът му излизаше на бяла пара. Над долината висеше мъгла, по-тънка, отколкото докато ковачниците работеха.

Той пое обратно към дошлите с него хора. Ветроловки и други висши особи от Морския народ стояха загърнати в дълги палта, които бяха спазарили — скъпернически, разбира се, — преди да дойдат на север. Отдолу се показваше цветно облекло. То, както и многото украшения по лицата им, изглеждаха в странен контраст с убито кафявите палта.

Итуралд беше доманец. Много сделки беше имал с Морския народ. Ако се окажеха толкова неотстъпчиви в битка, колкото бяха в преговорите, щеше наистина да е доволен, че са с него. Бяха настояли да дойдат тук, за да могат да огледат долината и прохода към нея.

Жената най-отпред беше самата Надзорница на корабите, Зайда дин Парийд Черно крило. Ниска жена с тъмна кожа и сиви кичури в късо подрязаната черна коса.

— Ветроловките ти изпращат вест, Родел Итуралд — каза тя. — Атаката е започнала.

— Атаката ли?

— Носачът на вихри — каза Зайда и погледна към небето, където тъмните облаци кипяха и тътнеха. — Бащата на бурите. Исква да те унищожи със силата на гнева си.

— Вашите хора могат да се справят, нали?

— Ветроловките вече му се противопоставят със силата на Купата на Ветровете — каза Зайда. — Ако не беше така, вече щеше да ни е унищожил с бури.

Продължаваше да наблюдава небето, както и много от спътниците й. Едва стотина от Морския народ бяха с него, без да се броят Ветроловките. Повечето останали действаха със снабдителните екипи, като доставяха стрели, храна и снаряжение за четирите фронта. Като че ли особено ги интересуваха парните фургони, макар че Итуралд не можеше да проумее защо. Машините не можеха да се сравнят с добър конски впряг.

— Противопоставят се на самия Тъмен, буря срещу буря — каза Зайда. — Ще пеem за този ден. — Погледна отново Итуралд и каза строго, сякаш го укоряваше: — Трябва да защитим Корамуур.

— Ще изпълня своята част — отвърна той и продължи по пътя си. — Вие просто изпълнете своята.

— Тази сделка е подпечатана отдавна, Родел Итуралд — извика тя след него.

Родел кимна и продължи по билото. Мъжете на наблюдателните постове му отдаваха чест, докато ги подминаваше. Е, тези, които не бяха айилци, разбира се. Много айилци имаше тук, откъдето можеха да използват лъковете си. Ядрото на своите тайренци беше разположил долу, където пиките и алебардите щяха да са най-полезни. Те щяха да държат подстъпа към Шайол Гул.

Отекна далечен айилски рог, сигнал от съгледвачите. Тролоците бяха навлезли в прохода. Време беше.

Итуралд препусна в галоп към долината, другите командири и крал Алсалам го последваха. Когато стигнаха първите наблюдателни постове, откъдето можеше да вижда на няколко мили в прохода, той извади далекогледа си.

Там се движеха сенки. След няколко секунди успя да различи тролокските орди, тласкани яростно напред. За миг се върна в Марадон, загледан как хората му — добри мъже — падаха един след друг. Надвити при хълмовите укрепления, изтласкани по улиците на града.

Един отчаян акт след друг. Да избиеш колкото може повече. Крещиш и пердашиш със сопата вълците, докато те разкъсват, и се надяваш да отнесеш поне един със себе си в сетния мрак.

Ръката му потръпна. С усилие се върна в настоящето и сегашната отбрана. Имаше чувството, че е водил губещи битки през целия си живот. Това налагаше своя отпечатък. Нощем често чуваше прииждащи тролоци — ръмжене, душене във въздуха, чаткане на копита по уличните камъни. Спомени от Марадон.

— Стегни се, приятелю — каза крал Алсалам, щом спря коня си до него. Гласът на краля звучеше успокоително. Винаги беше успявал да успокои другите. Итуралд беше сигурен, че търговците на Арад Доман са го избрали точно заради това. Напреженията се усилваха при търговия и война — а доманците в голяма степен възприемаха и двете като едно и също животно. Но Алсалам... той можеше да успокои изпаднал в бяс търговец, току-що загубил целия си флот в морето.

Итуралд кимна. Отбраната на тази долина. Трябваше да мисли само за отбраната на тази долина. Щеше да държи, да не позволи тролоците да изригнат от прохода в Такан'дар. Да го изгори дано, щеше да я държи *месеци*, ако това се окажеше нужно на Преродения Дракон. Всеки друг бой — всяка битка, която някой човек беше водил

и водеше — щеше да е безсмислена, ако Итуралд изгубеше тук. Време беше да изиграе всяка хитрост, която знаеше, всяка отчаяна стратегия. Тук един миг забавяне можеше да спечели на Ранд ал-Тор времето, което му трябваше.

— Напомни на хората долу да стоят твърдо на позициите — каза Итуралд, докато оглеждаше долината с далекогледа. — Пригответе дънерите.

Адютантите предадоха заповедта и тя се пренесе през портал до отрядите. Ужасяващата сила на тролоците продължаваше да напират напред. Чудовищата стискаха огромни мечове, алебарди и куки, с които да смъкват конници. Прииждаха шумно, огрени от трещящите от облаците мълнии.

„Първо дънерите“, помисли Итуралд.

Щом тролоците стигнаха до средата на прохода, айилците от двете страни развързаха купищата намазани с масло дървесни стволове — вече имаше толкова много изсъхнали дървета в горите, че Итуралд не беше имал проблем да ги пренесе през порталите — и ги подпалиха.

Стотици горящи дънери се затъркаляха по склоновете от двете страни на прохода и се стовариха върху гъстата тролокска гмеж. Плътта пламваше от прогизналите с масло дървета. Зверовите ревяха, виеха или грухтяха според устата, муцуната или зурлата, която имаха. Итуралд вдигна далекогледа си и се загледа в тях с огромно задоволство.

Това чувство беше ново. В миналото никога не беше изпитвал задоволство от това да вижда как враговете му умират. О, беше доволен, когато планът му действаше. Всъщност смисълът на боя бе точно в това: да видиш противника мъртъв, а твоите хора живи — но не беше имало *радост* в това. Колкото по-дълго се бие човек, толкова повече вижда, че врагът е същество като него. Знамената се променят, но войниците са едни и същи. Искат да победят, но обикновено се интересуват повече от добрата храна, новото одеяло и здрави ботуши.

Сега беше различно. Итуралд искаше да види онези зверове долу мъртви. *Жадуваше* за това. Ако не бяха те, изобщо нямаше да е принуден да понесе кошмара при Марадон. Ако не бяха те, ръката му нямаше да потръпва, щом отекнеха бойните рогове. Бяха го съсипали.

Е, сега той щеше да ги съсипе.

Тролоците напиреха през горящите дървета много трудно. Много от тях бяха опърлени и мърдраалите трябваше да ги бият с камшици, за да продължават да се движат. А и много като че ли искаха да ядат от плътта на падналите. Гладът им се изостряше от силната воня на опечени тела — за тях тя беше като уханието на топъл хляб.

Сенчестите успяха да ги изтласкат още напред, но тролоците скоро стигнаха до следващото звено от отбраната на Итуралд. Доста се беше потрудил, докато измисли какво да направи тук. Не можеше да набие шипове или да прокопае ровове в тази здрава скала, не и без да докара преливащите до пълно изтощение. Можеше да е струпал грамади от камък и пръст, но прехвърлянето на толкова много пръст и камък щеше да означава отклоняване на работници от строежите на истински укрепления в долината. А отдавна беше научил, че при отбранителна война искаш укрепленията ти да стават все по-добри. Така устояваш по-дълго и пречиш на врага да набере инерция.

Накрая решението се беше оказало просто. Трънаци.

Беше си спомнил огромните гъсталаци, сухи и мъртви в Арад Доман. Баща му беше земеделец и вечно се оплакваше от трънливите храсталаци. Е, ако имаше нещо, от липсата на което човечеството не можеше да се оплаче, това бяха сухите трънаци. Другото беше човешката ръка. Хиляди се бяха стекли на призива на Дракона, а много от Заклетите в Дракона бяха с нищожен боен опит.

Все пак ги беше разпределил за бой, когато им дойдеше времето. Засега обаче ги беше пратил да насекат огромни количества тръни. Бяха ги наслагали през прохода, струпани на грамади с двайсет стъпки дебелина и десет стъпки височина. Трънливите снопове се бяха оказали сравнително лесни за поставяне — много по-леки от камъни или пръст, — но както бяха струпани, тролоците не можеха просто да ги избутат. Първите редове налетяха на тях и се опитаха, но за награда се набодоха на дълги по цяла педя тръни. Съществата отзад напиреха и принуждаваха предните редици да се обърнат с гняв и да се вдигнат срещу чудовищата отзад.

Това накара ядрото на тролокските сили да спре.

Итуралд даде сигнал и ашаманът с него — Олстен, един от тези, които му бяха служили при Марадон, — изстреля в небето яркочервена светлина. По склоновете над прохода се показаха още айилци и затъркаляха канари и още горящи дървета върху заклещените

чудовища. Последваха ги стрели и камъни — всичко, което можеха да изстрелят, хвърлят или пуснат върху съществата долу.

Повечето атаки от хората на Итуралд станаха по-навътре в прохода, в средата на тролокската орда. Това принуди половината да се отдръпнат боязливо назад, докато другите натиснаха напред, за да се измъкнат, като тласкаха приятелите си от предните редици в тръните.

Някои тролоци носеха щитове и се опитаха да се защитят от убийствената градушка. Където се съберяха, за да оформят стена от щитове над себе си, преливащите удряха и ги разкъсваха.

Итуралд не можеше да задели много преливащи за тази работа — повечето бяха назад в долината, правеха портали за обоза и следяха за вражески преливащи. Вече бяха имали втори сблъсък с Властелини на ужаса. За онези операции отговаряха Авиенда и Кацуан.

Някои от тролоците мятаха стрели по защитниците горе, но жертвите нараснаха, щом Тварите на Сянката в челото започнаха със сеч да си пробиват път през грамадите тръни и да ги тъпчат.

Кръв потече на река назад към източния край на прохода и теренът под краката на тролоците стана хлъзгав. Първите пет-шест реда натиснаха и разкъсаха стената от тръни с телата на избитите там зверове.

Все пак им отне почти час, докато пробият, като оставиха хиляди мъртви. А когато се понесоха напред, се натъкнаха на *второто* заграждение, по-дебело и по-високо от първото. Итуралд беше поставил седем такива в прохода. Второто беше най-голямото и имаше желанния ефект. Щом го видяха, първите редици тролоци спряха. А след това се обърнаха и натиснаха назад.

Последва пълно объркване. Тролоците отзад викаха, крещяха и напиряха напред. Тези в челото ревяха, виеха и се мъчеха да си изсекат изход през тръните. Някои стояха стъписани. През цялото това време отгоре продължаваха да падат стрели, камъни и горящи дървета.

— Красиво — прошепна Алсалам.

Итуралд забеляза, че ръката му е престанала да трепери. Смъкна далекогледа и каза:

— Да вървим.

— Битката не е свършила! — възрази кралят.

— Свърши — каза Итуралд. — Засега.

Сякаш в потвърждение на думите му цялата тролокска армия зад него се разкъса — чу го, че става — и побягна на изток през прохода, извън долината.

„Един ден удържан“, помисли Итуралд. Щяха да се върнат на заранта и щяха да са готови. Повече щитове, по-добри оръжия за сеч на тръните.

Все пак щяха да пуснат кръв. Много кръв.

Щеше да се погрижи за това.

ГЛАВА 25

БЪРЗИ ОТКЪСЛЕЦИ

Сюан въздъхна облекчено, когато Амирлин — с пламнали сякаш очи — прекрачи през портала и стъпи в лагера им с Дезине, Серин и още няколко Заседателки.

Брин прекрачи след тях и забърза към Сюан.

— Какво се реши? — попита тя.

— Стоим и държим — отвърна Брин. — Заповеди на Елейн и Амирлин е съгласна с тях.

— Превъзхождат ни числено — каза Сюан.

— Така е навсякъде — отвърна той и погледна на запад.

През последните няколко дни шараите бяха събирали войските си, разположени на миля-две от лагера на Егвийн, вдигнат до широката река, която очертаваше границата между Кандор и Арафел.

Врагът не бе предприемал пълномащабна атака — бе изпращал само по някоя нападателна група през портали, докато изчакваше да пристигне по-бавната тролокска армия. И сега тролоците вече бяха тук.

Брин беше избрал това място на югоизточния връх на Кандор, защото теренът им даваше предимство, макар и малко. Реката, която течеше от север на юг по източната граница на Кандор, беше дълбока, но на по-малко от четвърт миля от хълмовете, от изток на запад по южната граница, имаше брод. Армията на Сянката щеше да подходи към брода, за да навлезе в Арафел. Брин бе разположил силите си при брода и на хълмовете над него и можеше да влезе в бой с нашественическата армия от две посоки. Ако го притиснеха, можеше да се изтегли през брода на арафелската страна и водната преграда щеше да затрудни тролоците. Малко предимство, но в боя понякога малките неща решаваха всичко.

На равнините западно от реката Сянката бе строила армиите на Шара и тролоците.

Егвийн наблизко оглеждаше лагера. Светлина, какво облекчение беше за Сюан, че Амирлин е оцеляла. Хубаво беше да види отново лицето ѝ.

Стига наистина да беше нейното лице... Амирлин се беше върнала в лагера след тежкото си изпитание, но бе прекарала няколко часа в срещи със Заседателките на тайни места и Сюан все още не беше имала възможност да поговори с нея.

— Егвийн ал-Вийр — извика тя. — Кажи ми къде се срещнахме за първи път!

Всички се извърнаха към нея, намръщени от дързостта ѝ. Егвийн обаче я разбра.

— Във Фал Дара — отвърна тя. — Ти ме върза с Въздух при пътуването ни надолу по реката, като част от урок по Силата, който така и не забравих.

Сюан за втори път си пое облекчено дъх. Никой не беше на онзи урок на кораба освен Егвийн и Нинив. Но Сюан, за съжаление, беше казала за това на Шериам, Надзорничката на Новачките и от Черната Аджа. Е, все още вярваше, че това наистина е Егвийн. Уподобяването на лицето на една жена беше лесно, но да разкриеш спомените ѝ беше друга история.

Все пак се постара да погледне Амирлин в очите. Носеха се приказки за случилото се в Черната кула. Миреле беше говорила за това, за събитията, споделени от новите ѝ Стражници. Нещо тъмно.

Казваха, че можело да се познае. Сюан щеше да види промяната в Егвийн, ако тя беше променена, нали?

„Ако не можеш да го познаеш, значи всички сме обречени“, помисли Сюан. Трябваше да се довери на Амирлин така, както го беше правила толкова много пъти.

— Съберете Айез Седай — каза Егвийн. — Командир Брин, знаете заповедите си. Държим при тази река, освен ако загубите не станат толкова непоносими, че... — Замълча. — От колко време са тук онези?

Сюан погледна нагоре в небето към съгледвачите ракен.

— Цяла сутрин. Нали получи писмото му.

— Проклетник — промърмори Егвийн.

Съобщението на Преродения Дракон, донесено от Мин Фаршоу, беше кратко.

„Сеанчанците воюват със Сянката.“

Беше изпратил Мин при тях, по причини, които тя не пожела да обясни. Брин веднага ѝ беше възложил работа: писар на майсторите в обоза.

— Вярвате ли на думата на Преродения Дракон за сеанчанците, Майко? — попита Серин.

— Не знам — отвърна Егвийн. — Но няма значение. Оформете бойните линии, но дръжте под око онези същества горе в случай, че атакуват.

Щом Ранд влезе в пещерата, нещо във въздуха се промени. Тъмния усети идването му едва сега и беше изненадан. Камата си беше свършила работата.

Нинив бе от лявата му страна, Моарейн — от дясната. Проходът водеше дълбоко надолу. Беше му познат — от спомена на друг човек, от друг Век.

Пещерата сякаш ги поглъщаше, всмукваше ги към огньовете долу. Таванът с острите като зъби на хищник сталактити като че ли се снишаваше, докато слизаха. С всяка стъпка. Пещерата сякаш се *променяше*, висока в един момент, по-ниска в следващия.

Приличаше на челюсти, които бавно се стягаха над плячката си. Главата на Ранд се опря във върха на един сталактит, а Нинив се присви, погледна нагоре и изруга тихо.

— Не — каза Ранд и спря. — Няма да дойда при теб на колене, Шай’тан.

Пещерата изтътна. Тъмното ѝ пространство сякаш се размърда, за да го всмуче. Ранд обаче не помръдна.

И скалите се раздвижиха и се отдръпнаха. Ранд пристъпи напред и издиша, след като натискът отслабна. Това, което бе започнал, не можеше вече да бъде спряно. Забавянето напрягаше и него, и Тъмния. Врагът му бе пленен в тази неизбежност също като него. Тъмния не съществуваше в Шарката, но Шарката все пак му влияеше.

Зад него, там, където беше спрял, остана малка локва кръв.

„Ще трябва да побързам — помисли Ранд. — Не мога да оставя да ми изтече кръвта, преди тази битка да свърши.“

Земята се разтърси отново.

— Точно така — прошепна Ранд. — Идвам. Не съм овца, поведена на заколение, Шай'тан. Днес аз съм ловецът.

Трусът почти приличаше на смях. Ужасен смях. Ранд пренебрегна тревожния поглед на Моарейн.

Продължиха надолу. До ума му достигна странно усещане. Една от жените беше в беда. Елейн ли беше? Не можеше да разбере. Пространството и времето тук бяха така изкривени, че това влияеше на връзката. Той се движеше във времето различно от тях и бе изгубил усета си къде са те. Можеше само да усети болката на една от тях.

Изръмжа и закричи по-бързо. Ако Тъмния ги бе наранил... Не трябваше ли да стане по-светло тук? Налагаше се да разчитат на блясъка на Каландор, щом извлече през него сайдин.

— Къде са огньовете? — попита Ранд и гласът му отекна. — Стопеният камък в края на пътя?

— Огньовете бяха погълнати, Луз Терин — отвърна му глас от сенките напред.

Ранд спря. После пристъпи напред, изпънал Каландор, и в края на светлината се очерта фигура, на едно коляно, с наведена глава и с меч, опрян в каменния под.

Зад фигурата... нищо. Непрогледен мрак.

— Ранд — прошепна Моарейн и сложи ръка на рамото му. — Тъмния се надига в оковите си. Не докосвай тази чернота.

Коленичилият се изправи и сиянието на Каландор освети лицето на Моридин. Зад него на пода лежеше празна коруба. Не можеше да се опише другояче. Като черупката, която някои насекоми оставят зад себе си, когато израснат, само че беше с формата на мъж. Мъж без очи. Мърдраал?

Проследил погледа на Ранд, Моридин погледна към корубата и каза:

— Съсът, вече ненужен на моя господар. — Саа плуваха в бялото на очите му, подскачаха, потръпваха, движеха се с неистова сила. — Роди онова, което е зад мен.

— Нищо няма зад теб.

Моридин вдигна меча си за поздрав.

— Точно така. — Очите му бяха вече почти черни от саа.

Ранд махна на Моарейн и Нинив да останат назад и пристъпи напред.

— Настояваш за дуел? Тук? Сега? Елан, знаеш, че това, което правя, е неизбежно. Забавянето ми е безсмислено.

— Безсмислено ли, Луз Терин? — Моридин се изсмя. — Ако те отслабя, макар и съвсем малко, задачата на господаря ми ще стане полесна! Не, мисля *все пак* да застана на пътя ти. А ако спечеля, тогава какво? Победата ти не е сигурна. Никога не е била.

„Аз печеля отново, Луз Терин...“

— Би могъл да се отдръпнеш — каза Ранд и вдигна Каландор. Блясъкът на светлината му се отклони от черния стоманен меч на Моридин. — Ако моята победа не е сигурна, твоето падение — също. Пусни ме да мина. Поне веднъж направи избора, който знаеш, че трябва да направиш.

Моридин се изсмя.

— Сега ли? *Сега ли* ме молиш да се върна към Светлината? Обещано ми е забвение. Окончателно. Нищо, унищожение на цялото ми същество. *Край*. Няма да ми отнемеш това, Луз Терин! Кълна се в гроба си, няма!

И Моридин замахна.

Лан изпълни Черешов цвят целува езерцето — трудна задача от конския гръб, а и не беше форма, измислена за седло. Мечът му се врязва във врата на един тролок само на пръст дълбочина. Достатъчно обаче, за да плисне мръсната кръв. Съществото с бича глава пусна куката, посегна с ръка да притисне шията си и от клокочещото му гърло излезе задавен стон.

Лан дръпна Мандарб назад, щом втори тролок налетя отстрани срещу него, завъртя се и посече ръката му. Тролокът залитна и Андийр го прониза отзад.

Андийр измести коня си до Мандарб и над грохота на боя Лан чу учестения дъх на приятеля си. От колко време вече се биеха тук, в челото на битката? Ръцете му тежаха като олово.

Дори по време на Кървавия сняг не беше чак толкова зле.

— Лан! — извика Андийр. — Продължават да прииждат!

Лан кимна и подкара Мандарб назад, когато двама тролоци се провряха през труповете, за да нападнат. Тези двамата също имаха дълги пръти с куки. Не беше необичайно за тролоците — те разбираха,

че пешаците не са толкова опасни, колкото конниците. Все пак Лан се зачуди дали не се опитват да го пленят.

Двамата с Андийр оставиха тролоците да се приближат и да нападнат, докато двама от Висшата гвардия препуснаха към тях отстрани, за да отвлечат вниманието им. Тролоците налетяха срещу Лан и той се хвърли напред, замахна и посече прътите на куките им.

Зверовете не спряха, изпънаха дълги ноктести пръсти и се опитаха да го смъкнат. Вонящият им дъх го лъхна, щом заби меча си в гърлото на единия. Колко бавно се движеха мускулите му! Дано Андийр да се окажеше на мястото си.

Конят на Андийр връхлетя в галоп, блъсна с бронирания си хълбок втория тролок и го събори настрани. Съществото се олюля и двамата конни гвардейци го посякоха с дългите си брадви.

И двамата бяха плувнали в кръв, както и Андийр. Както и самият Лан. Много смътно си спомняше как бе получил раната в бедрото. Беше ужасно уморен. Не беше в състояние да се бие повече.

— Оттегляме се — заяви той с неохота.

Усети облекчението на петдесетината си бойци от Висшата гвардия, щом ги поведе назад. Изтеглиха се, а група шиенарци се придвижиха напред, за да запълнят върха на клина. Лан почисти меча си и го пхна в ножницата. В небето изтрещя мълния. Да, облаците *наистина* изглеждаха по-близо днес. Като длан, натискаща надолу да ги премаже.

Затрещяха мълнии и Лан рязко обърна Мандарб. Много мълнии беше имало днес, но тези бяха твърде чести. Замириса на пушек.

— Властелини на ужаса ли? — попита Андийр.

Лан кимна и затърси с очи атакуващите. Оттук обаче можеше да види само редиците на сражаващите се мъже и кипящата маса тролоци, настъпваща на вълни. Трябваше да се качи на по-високо.

Посочи един от хълмовете и смуши Мандарб натам. Мъжете в ариергарда го гледаха, докато подминаваше, вдигаха ръка за поздрав и викаха: „Дай Шан“. Броните им бяха целите в кръв. Резервите се въртяха до първата линия и отново назад, през целия ден.

Мандарб забави по склона. Лан го потупа по шията, после се смъкна от седлото и уморено закрочи до жребеца. На билото спря и огледа полесражението.

Армиите на Пограничните земи се бяха врязали като сребърни и цветни шипове в черното тролокско море.

Толкова *много*. Властелините на ужаса отново бяха излезли на голямата им платформа с механизма, теглен от десетки тролоци. Трябваше им височина, за да виждат накъде да насочат атаките си. Лан стисна зъби, когато пред очите му низ от мълнии порази кандорците, разхвърля тела във въздуха и отвори пролука в бойната им линия.

Преливащите на Лан отвърнаха на удара — мятаха мълнии и огън по настъпващите тролоци, за да ги спрат да не се изсипят през разлома в отбранителната линия на Пограничните. Щеше да подейства само за малко. Неговите Айез Седай и Аша'ман бяха много по-малобройни от Властелините на ужаса на Сянката.

— Светлина — каза принц Кайсел. — Дай Шан, ако направят достатъчно пробиви в линиите ни...

— Резервите идват. Там. — Андийр посочи. Лан погледна накъде сочи. Група шиенарски конници тръгваха към редиците, по които падаха стрелите на мълниците.

— И там. — Кайсел посочи на изток. Отряд арафелци тръгваше в същата посока. Двете сили се сляха, за да запушат пробива.

По платформата на Властелините на ужаса западаха мълнии. Добре. На Нарисма и Мерайз бе наредено да се опитат да ги избият, щом се появят. Може би това щеше да отвлече вниманието на врага. Но Лан се замисли за нещо друго.

Защо трябваше две групи от резервите да се пратят да запушат един и същи пробив? Всяка от двете части щеше да е достатъчна, за да свърши работата. Толкова много щяха да си пречат. Грешка ли беше?

Яхна отново Мандарб, макар да не трябваше да го натоварва пак толкова скоро. Но трябваше да провери тази грешка.

Във вълчия сън Перин и Гаул спряха над долина със стръмен връх отсреща. Над върха кипяха черни облаци.

Ветровете раздираха долината и Перин сътвори гънка спокойствие около себе си и Гаул. Далече долу кипеше свирепа битка. Айилци, тролоци и мъже с брони се появяваха във вълчия сън за миг от дима и прахта, размахали оръжия, разпадащи се миг преди да посекат с тях. Хиляди и хиляди.

Много вълци имаше тук в съня — навсякъде. Чакаха... нещо. Нещо, което не можеха да му обяснят. Имаха име за Ранд: Сенкоубиеца. Може би бяха тук, за да видят какво ще направи.

— Перин? — попита Гаул.

— Той е тук, най-после — каза Перин. — Влязъл е в Ямата на Ориста.

В някой момент в тази битка Ранд щеше да има нужда от него. За жалост той не можеше просто да стои и да чака тук. Работа имаше да се свърши. С помощта на вълците двамата с Гаул бяха намерили Грендал край Кайриен. Беше говорила с някакви хора в сънищата им. Мраколюбци сред армиите може би?

„Преди това е надничала в сънищата на Башийр — помисли Перин. — Така поне твърди Ланфеар.“ Не й вярваше. Изобщо.

Все едно, по-рано този ден беше намерил Грендал и се канеше да удари, когато тя изведнъж бе изчезнала. Знаеше как да проследи някого във вълчия сън, когато *изместеха*, и я беше проследил дотук, до Такан'дар.

Миризмата ѝ в долината долу внезапно изчезна. Беше Отпътувала обратно в истинския свят. Перин не беше сигурен колко време е минало във вълчия сън. Двамата с Гаул все още имаха храна, но сякаш бяха изтекли много и много дни. Ланфеар бе казала, че колкото повече се приближава към Ранд, толкова повече ще се изкривява времето. Сигурно можеше да провери поне това твърдение.

„Той е тук, Млади бико!“ стигна до него изпратеното, внезапно и настойчиво, от вълк с име Слънчев изгрев. „Коляча иде! Побързай!“

Перин изръмжа, сграбчи Гаул за рамото и ги *измести*. Озоваха се на камениста пътека към зейнала в скалата дупка, прохода към самата Яма на Ориста.

На пътеката лежеше вълк, със стрела в ребрата. Миришеше на смърт. Други виеха наблизо. Вятърът виеше страховито. „Вътре, Млади бико — изпрати вълкът. — Вътре, в устата на мрака.“

Без дори да помисли, Перин се втурна в дълга тясна зала, пълна с нацърбени скали, стърчащи от пода и тавана. Отпред нещо излъчваше ярка пулсираща светлина. Перин вдигна ръка да заслони очите си и едва различи фигурите в дъното на залата.

Двама мъже, вкопчени в битка.

Две жени, като замръзнали.

И само на няколко стъпки от него — Убиеца, изпънал тетивата до бузата си.

Перин изрева, вдигна чука и се *измести* между него и Ранд. Плесна стрелата с чука в мига, в който онзи пусна тетивата. Убиеца облещи очи и изчезна.

Перин *измести* до Гаул, сграбчи го за рамото, отново *измести* там, където бе стоял преди миг Убиеца, и улови миризмата му.

— Внимавай — каза на Гаул и пак *измести*.

Озоваха се сред айилци, но вместо обичайните шуфи тези носеха червени була.

Изместването не ги беше пренесло далече. Бяха в нещо като село, толкова близо, че се виждаше върхът на Шайол Гул.

Червените була нападнаха. Перин не беше особено изненадан, че вижда *айилци* на страната на Сянката. Имаше Мраколюбци сред всички народи все пак. Но защо се издаваха с цвета на булата си?

Замахна в широк кръг, за да ги задържи надалече, после *измести* зад тях и натресе чука в главата на един. Гаул се превърна в мътно петно от копия и кафяви дрехи, мушкаше, после изчезваше... отново се появяваше и пак мушкаше. Да, беше се научил бързо, много по-бързо, отколкото бяха успели тия червени була, защото явно не можеха да му устоят. Перин удари още един в капачката на коляното и затърси с очи Убиеца.

Ето го! Стоеше на близкия склон и ги гледаше. Перин се обърна към Гаул и той му кимна бързо. Бяха останали осем червени була, но...

Земята под краката на Гаул започна да се надига и изригна, докато той скачаше. Перин успя да защити приятеля си — вдигна стоманена плоча, за да отбие взрива — но беше на косъм. Перин *измести* до него, отби атаката на връхлитащия зад Гаул айилец с червено було и изрева:

— Внимавай! Поне трима от тия могат да преливат!

Светлина! Сякаш това, че айилци се биеха на страната на Сянката, не стигаше. Но преливащи айилци? Светлина!

Докато замахваше към друг, се появи Убиеца, с меч в едната ръка и дълъг нож в другата — от тези, с които се дере убитият дивеч.

Перин изръмжа, хвърли се към него и двамата започнаха странен танц. Единият атакуваше, а другият изчезваше, за да се появи пак и да атакува на свой ред. И кръжаха така: единият *изместваше*, после

другият, всеки търсеше нищожно предимство. Перин едва не съкруши с удар на чука си Убиеца, после на косъм се размина със стоманата в корема си.

Гаул се оказа много полезен — на Перин щеше да му е ужасно трудно да се противопостави и на Убиеца, и на червените була. За жалост Гаул не можеше да направи нещо повече, освен да отвлича вниманието на червените була — а и с това едва се справяше.

Огнен стълб, хвърлен от един от червените була, едва не го порази и Перин взе решение. *Измести* до Гаул... и едно копие едва не го прониза в рамото. Той го превърна в тъкан и копието се огъна на кожата му.

Гаул зяпна, но Перин не му даде шанс да проговори — сграбчи го за ръката и ги *измести*. Изчезнаха тъкмо когато пламъците изригнаха около тях.

Появиха се отново пред входа на Ямата на Ориста. Наметалото на Перин пушеше, а от бедрото на Гаул течеше кръв. Кога беше станало пък това?

„Тук ли сте?“ — изпрати той настойчиво.

Десетки и десетки вълци се отзоваха.

„Тук сме, Млади бико.“

„Ще ни поведеш ли, Млади бико? Последният лов!“

„Гледай за Лунна ловкия, Млади бико. Дебне те като лъвица във високата трева.“

„Имам нужда от вас — изпрати Перин на вълците. — Коляча е тук. Ще се биете ли с него и мъжете с него, за мен?“

„Това е Последният лов“ — отвърна един и десетки, стотици след него се врекоха да му помогнат. Появиха се на склоновете на Шайол Гул. Перин подуши тревогата им. Не обичаха това място. Тук вълци не идваха — нито в будния свят, нито в съня.

И тогава Убиеца дойде. Или беше разбрал, че Перин ще брани това място, или искаше да довърши атаката си срещу Ранд. Все едно, Перин го зърна, застанал горе на хребета над долината — тъмна фигура с лък и с черно наметало, развято от бурните ветрове. Под тях битката продължаваше да бушува сред прах и мътилка. Хиляди и хиляди долу умираха, убиваха, бореха се в будния свят, но само призрачните им сенки достигаха тук.

Перин стисна дръжката на чука и прошепна:

— Хайде, опитай. С друг враг си имаш работа този път.

Убиеца вдигна лъка и стреля. Стрелата се раздвои, станаха четири, шестнайсет, градушка от стрели, полетели към Перин.

Перин изръмжа срещу тях и яростна вихрушка подхвана стрелите и ги разпиля.

Убиеца изникна пред него, размахал ножа и меч. Перин скочи към него в мига, в който се появиха и червените була. Вълците и Гаул се заеха с тях и този път Перин можа да се съсредоточи върху врага си. Изрева, отби настрани оръжието на Убиеца и замахна с чука към главата му.

Убиеца отскочи и сътворени от него каменни ръце изригнаха от земята, изхвърляйки камъчета и парчета скала, за да сграбчат Перин. Той съсредоточи мисълта си и те се пръснаха и рухнаха на земята. Лъхна го острата миризма на изненада.

— Ти си тук телом — изсъска Убиеца.

Перин скочи към него и *измести* във въздуха, за да го достигне по-бързо. Убиеца блокира с появил се в ръката му щит. Мах'алейнир остави голяма вдлъбнатина, преди да отскочи.

Убиеца изчезна и се появи отново пет крачки назад, на ръба на пътеката, водеща нагоре към пещерата.

— Толкова се радвам, че дойде за мен, кутре. Беше ми забранено да те търся, но сега си тук. Одрах кожата на стария. Сега е ред на кутрето.

Перин се хвърли към него с мълниеносен скок, като онези, с които скачаше от хълм на хълм. Блъсна го от скалната издатина и двамата пропаднаха десетки стъпки надолу.

Чукът беше на колана му — не помнеше да го е закачал там, но той не искаше да удари с него. Искаше да усети Убиеца — и заби юмрук в лицето му, докато падаха. Лицето на противника му обаче изведнъж стана твърдо като камък.

И в този момент битката стана не плът срещу плът, а воля срещу воля. Докато падаха, Перин си представи как кожата на Убиеца омеква, как поддава под удара му, как костите се пропукват и пращят. Убиеца на свой ред си представи, че кожата му е камък.

И скулата му стана твърда като скала, но Перин все пак я пропука. Паднаха тежко на земята, разделиха се и се превъртяха на

различни страни. Когато Убиеца се изправи, дясната му страна беше като статуя, ударена с чук, по кожата плъзнаха пукнатини.

Кръв закапа от тези пукнатини и Убиеца се стъписа. Вдигна ръка и сложи длан на бузата си. Камъкът отново стана плът и се появиха шевове, защити сякаш от майстор хирург. Човек не можеше да се самоизцери във вълчия сън.

Убиеца изръмжа и се хвърли към Перин. Двамата се биеха, обкръжени от кипнала прах, сред която се мяркаха лица и тела на хора, борещи се на живот и смърт някъде другаде, в друг свят. Перин се блъсна в двама от тях и от Мах'алейнир се посипа прах, щом замахна. Убиеца се плъзна назад, сътворил вятър, който да го издуха от връхлитащото оръжие, после налетя в атака с мълниеносна бързина.

Перин се превърна във вълк, без да помисли, и мечът на Убиеца изсвистя над главата му. Младия бик скочи към него и го блъсна назад в привидението с двама айилци, биещи се един с друг. Те се пръснаха на пясък и прах. Други се очертаха встрани и вихърът ги издуха.

Воят на бурята ревеше в ушите на Младия бик, прахта дращеше в кожата и очите му. Той се превъртя над Убиеца и се хвърли към гърлото му. „Колко сладка ще е кръвта на този двукрак в устата ми.“ Убиеца *измести* далече от него.

Младия бик се превърна в Перин, с чука в ръцете, присвит за атака на равнината с призраци на биещи се хора. „Внимавай — каза си. — Ти си вълк, но повече човек.“ Изумен осъзна, че някои от тези отражения не са напълно човешки. Зърна двама, които бяха съвсем змиеподобни на вид — стопиха се бързо.

„Други светове ли отразява това място?“ — зачуди се той, объркан от привиденията.

Убиеца отново връхлетя към него, стиснал зъби. Чукът на Перин се нажежи в ръката му, а кракът му запулсира там, където бе поразен и след това Изцерен в предишната битка с Убиеца. Той изрева, остави меч на Убиеца да го доближи съвсем, да остърже бузата му — и натресе чука си в ребрата му.

Убиеца изчезна.

Перин продължи със замаха и за миг предположи, че го е поразил. Но не — чукът му едва бе срещнал плътта, преди Убиеца да изчезне. Беше го чакал, готов да *измести*. Перин усети кръв в космите на брадата си, течеше към брадичката. Острието беше закачило бузата

му на същото място, където той бе натресъл юмрука си в лицето на Убиеца.

Подуши във въздуха и се завъртя, мъчеше се да улови миризмата на Убиеца. Къде бе отишъл? Нямаше нищо.

Убиеца не беше *изместил* към друго място във вълчия сън. Знаеше, че Перин може да го проследи. Сигурно бе скочил обратно в будния свят. Осъзнал, че е изгубил плячката си, Перин нададе вой. Вълкът в него негодуваше от този пропаднал лов и му струваше голямо усилие, за да се овладее.

Върна го миризма. Горяща козина. Последва я болезнен вой.

Перин *измести* отново горе на пътеката. Вълци лежаха наоколо, изгорени и издъхващи, сред трупове на червени була. Двама от мъжете все още стояха, опрели гърбове един в друг и смъкнали нелепо булата си. Имаха остри зъби, усмихваха се безумно и преливаха. Изгаряха на въглен вълк след вълк. Гаул се беше свил зад една скала и дрехите му димяха. Миришеше на болка.

Двамата усмихнати преливащи изглеждаха съвсем безразлични към приятелите си, които лежаха по земята целите в кръв.

Перин закрачи към тях. Единият вдигна ръка и изстреля към него огнена струя. Перин я превърна на дим и го раздвои, като навлезе право в него, сиво-черният пушек се завихри и се разпръсна.

Другият айилец също преля и се опита да разкъса земята под Перин. Той обаче знаеше, че земята няма да поддаде и ще устои на сплитовете. Така и стана. Перин не можеше да види сплитовете, но *знаеше*, че земята — станала изведнъж по-твърда — няма да им се подчини.

Първият айилец изръмжа и посегна за копието си, но Перин го сграбчи за врата.

Толкова ужасно искаше да прекърши гърлото му. Беше изгубил Убиеца *отново*, а вълците бяха мъртви заради тия двамата. Задържа се. Убиеца... Коляча заслужаваше по-лошо и от смърт за това, което бе направил. Не знаеше нищо за тези двама мъже и не беше сигурен дали убиването им тук ще ги убие завинаги, без прераждане.

Но пък всеки, дори същества като тези, трябваше да има друг шанс. Червеното було в ръката му се бореше, опитваше се да го овърже със сплитове Въздух.

— Ти си идиот — каза тихо Перин. После погледна другия. — Ти също.

Двамата примигаха и го погледнаха с помръкнали очи. От устата на единия потекоха лиги. Перин поклати глава. Убиеца изобщо не ги беше обучил. Дори Гаул, само след... колко време беше изтекло? Все едно, дори Гаул се беше научил да не се оставя така — да го спипа за врата някой, който може да промени дори собствения му ум.

Трябваше да продължи да мисли за тях като за идиоти, за да се задържи превръщането. Перин коленичи и затърси между вълците ранени, на които можеше да помогне. Представи си превръзки на раните им. Щяха бързо да се изцерят тук. Вълците като че ли бяха способни на това. Бяха изгубили осем от своите и Перин зави от скръб за тях. Другите се отзоваха, но нямаше съжаление в посланията им. Бяха се борили. Затова бяха дошли тук.

След това Перин огледа падналите червени була. Всички бяха мъртви. Гаул доуца до него и вдигна опърлената си ръка. Раната беше лоша, но не смъртоносна.

— Трябва да те изнесем оттук — каза Перин. — И да ти намерим Цяр. Не съм сигурен колко е часът, но мисля, че трябва да отидем на Мерилор, и да изчакаме портала.

Гаул му отвърна със зъбата усмивка.

— Убих двама от ония сам, Перин Айбара. Единият можеше да прелива. Мисля, че спечелих голяма чест, а после дойде ти и взе двама *пленници*. — Поклати глава. — Баир щеше да се скъса от смях чак до Триделната земя, ако го видеше това.

Перин се обърна към двамата си пленници. Убиването тук изглеждаше безсърдечно жестоко, но да ги пусне означаваше, че ще се бие отново с тях... може би да изгуби още вълци, още приятели.

— Не допускам, че тия спазват джи-е-тох — каза Гаул. — Все едно, би ли взел за гай-шайн мъж, който може да прелива? — Потръпна от тази мисъл.

— Просто ги убий и да се свърши — каза Ланфеар.

Перин я изгледа накриво. Не беше подскочил от изненада, когато заговори — започнал бе някак да свиква с начина, по който тя изникваше и изчезваше. Все пак си беше дразнещо обаче.

— Ако ги убия тук, това ще ги убие ли завинаги?

— Не — отвърна тя. — С хората не става така.

Вярваше ли й? Точно по този въпрос — да. Защо щеше да лъже? Все пак, да убие невъоръжени хора... Не бяха много повече от бебета тук за него.

„Не — каза си той, щом помисли за мъртвите вълци. — Не са бебета. Напротив — ужасно опасни са.“

— Били са Обърнати — рече тя, като скръсти ръце и кимна към двамата преливащи. — Мнозина бяха съживени в последно време, но тези двамата имат наострени зъби. Били са взети и Обърнати.

Гаул промърмори нещо. Прозвуча като проклятие, но също така и почтително. Беше на Древната реч и Перин не схвана смисъла. След това обаче Гаул вдигна копие. Миришеше съжалително.

— Плюхте в окото му и той ви използва, братя мои. Ужасно...

„Обърнати“, помисли Перин. Като онези мъже в Черната кула. Намръщи се, пристъпи и хвана главата на единия в ръцете си. Можеше ли с воля да го върне към Светлината? Щом насила можеше да бъде направен зъл, можеше ли да бъде възстановен?

Удари в нещо огромно, когато натисна срещу ума му. Волята му отскочи като клонка, с която човек би се опитал да разбие желязна порта.

Перин се олюля, погледна Гаул и поклати глава.

— Нищо не мога да направя за тях.

— Аз ще го направя — каза Гаул. — Те са братя.

Перин кимна с неохота и Гаул сръза гърлата и на двамата. Така беше по-добре. Все пак гледката разкъса Перин отвътре. Мразеше това, което войната правеше на хората, това, което правеше на него. Перин отпреди няколко месеца изобщо нямаше да стои и да гледа това. Светлина... ако Гаул не го беше направил, щеше да се наложи да го направи той. Знаеше го.

— Такова дете си понякога — каза Ланфеар, скръстила ръце под гърдите си и загледана в него. Въздъхна и го хвана за ръката. Ледената вълна на Цяра го обля. Раната на лицето му се затвори.

Перин си пое дъх и кимна към Гаул.

— Не съм ти слугиня, вълче — каза тя.

— Искаш да ме убедиш, че не си враг, така ли? — попита той. — Е, това е добро начало.

Тя въздъхна, после махна нетърпеливо на Гаул да се приближи. Той изкуцука до тях и Ланфеар го Изцери.

Далечен тътен разтърси пещерата зад тях. Ланфеар погледна към нея с присвити очи и каза:

— Не мога да остана тук.

И изчезна.

— Не знам какво да мисля за нея — каза Гаул и потърка ръката си. Кожата под изгорелия плат беше зараснала. — Мисля, че си играе с нас, Перин Айбара. Не знам обаче каква е играта.

Перин изсумтя в съгласие.

— Този Коляча... Убиеца... ще се върне — каза Гаул.

— Да. И се чудя какво да направя за това. — Перин отвърза сънния шип от кръста си. — Ти пази тук — каза на Гаул и влезе в пещерата.

Тръгна между острите като зъби камъни. Трудно му беше да се отърве от чувството, че пълзи в устата на Мракохрът. Светлината долу бе ослепителна, но Перин сътвори около себе си мехур, като опушено стъкло. Успя да различи Ранд — биеше се с някого с мечове на ръба на дълбока яма.

Не. Не беше яма. Перин зяпна. Целият *свят* сякаш свършваше тук. Пещерата свършваше в необятна пустош. Безкрайно пространство, като чернилката на Пътищата, само че това сякаш го *дърпаше* към себе си. Него и всичко останало. Беше свикнал с бушуващата буря навън, тъй че не бе забелязал вятъра в тунела. Сега, щом обърна внимание, го усети — вееше през пещерата към онзи отвор.

А когато погледна към отвора, проумя, че никога досега не е разбирал истински какво означава „черно“. Това беше чернота. Това беше *нищо*. Абсолютният край на всичко. Обикновеният мрак беше плашещ заради онова, което може да се крие в него. Този мрак бе различен. Погълнеше ли те, щеше да свършиш напълно.

Вятърът не беше силен. Просто беше... неспирен, като река, изтичаща в нищото. Перин стисна сънния шип и с усилие обърна гръб на Ранд. Някаква жена бе коленичила наблизо, с наведена глава и стегната сякаш срещу огромна сила, идваща от нищото. Моарейн? Да. А онази вдясно от нея, и тя на колене, беше Нинив.

Булото между световите тук беше много тънко. Щом той можеше да види Нинив и Моарейн, може би те можеха да го чуят.

Пристъпи към Нинив.

— Нинив? Можеш ли да ме чуеш?

Тя примига и извърна глава. Да, чуваше го! Но май не можеше да го види. Заоглежда се объркано и се вкопчи в каменния зъб на пода.

— Нинив! — извика Перин.

— Перин? — прошепна тя и се огледа. — Къде си?

— Ще направя нещо, Нинив. Ще направя невъзможно отварянето на портали тук. Ако искате да Пътувате дотук и навън, ще трябва да отворите портала си пред пещерата. Чу ли ме?

Нинив кимна, но продължи да се озърта. Макар истинският свят да се отразяваше във вълчия сън, обратното явно не ставаше. Перин заби сънния шип в земята, включи го, както му беше показала Ланфеар, и сътвори пурпурния мехур. Забърза назад през тунела и излезе през стена от пурпурно стъкло при Гаул и вълците.

— Светлина — каза Гаул. — Вече се канех да вляза да те потърся. Защо се забави толкова?

— Колко? — попита Перин.

— Нямаше те поне два часа.

Перин поклати глава.

— Въртела си играе с усета ни за време, Гаул. Е, поне забих сънния шип. На Убиеца ще му е трудно да стигне до Ранд.

Беше направил защитния мехур точно колкото да се побере в пещерата и да заслони Ранд, Въртела и другите с него. Това означаваше, че всички граници на купола освен тази тук, отпред, ще са в скалата.

Убиеца нямаше да може да *скочи* в пещерата и да удари. Трябваше да *влезе*. Или това, или да намери начин да мине през скалата, което сигурно беше възможно във вълчия сън. Само че това щеше да го забави, а точно време бе нужно на Ранд.

„Трябвате ми, за да пазите това място — изпрати Перин на събраните вълци. Много от тях все още ближеха раните си. — Сенкоубиеца се бие вътре с най-опасната плячка, която е познавал този свят. Не бива да позволим на Коляча да стигне до него.“

„Ще пазим тук, Млади бико — отвърна един. — Други се събират. Няма да мине през нас.“

— Можете ли да правите това?

И изпрати образ на вълци, пръснати из Пограничните земи, които бързо си предаваха съобщения. Хиляди и хиляди вълци,

бродещи наоколо.

Горд беше от изпратеното. Не бяха думи или образи, а понятие, смесено с миризми, с намек за инстинкт. С такава мрежа можеха да му съобщят мигновено, ако Убиеца се върнеше.

„Можем“, отвърнаха вълците.

Перин кимна и махна на Гаул да тръгват.

— Няма ли да останем? — попита айилецът.

— Твърде много неща стават — каза Перин. — Времето тук се движи твърде бавно. Не искам войната да ни подмине.

А и трябваше да разберат какво крои Грендал.

ГЛАВА 26

СЪОБРАЖЕНИЯ

— Не ми харесва, че ще се бием редом с тези сеанчанци — каза Гавин. На Егвийн също не й харесваше и знаеше, че той ще го усеща от нея. Какво можеше да каже? Не можеше да върне сеанчанците. Сянката беше довел шараите да се бият под знамето му. Тъй че Егвийн щеше да използва всичко, което имаше. Каквото и да беше.

Вратът я засърбя, когато тръгна през полето към мястото на срещата на около миля източно от брода към Арафел. Брин вече бе строил повечето от силите й при брода. По билата на хълмовете южно от брода се виждаха Айез Седай, под тях на склоновете стояха на позиции големи отряди стрелци и пиконосци. Бойците се чувстваха по-освежени. Дните, през които силите на Егвийн се бяха оттегляли, бяха облекчили донякъде бремето на войната въпреки опитите на врага да ги принуди да влязат в сражение.

Шансовете на Егвийн зависеха от включването на сеанчанците в боя и ангажирането на преливащите шараи. Стомахът й се сви. Чула беше това веднъж в Кемлин — за безскрупулни мъже, които хвърляли прегладнели кучета в яма и се обзалагали кое от тях ще оцелее в предстоящия бой. Сегашното щеше да е същото. Сеанчанските дамане не бяха свободни жени. Не можеха да избират дали да се бият. От онова, което бе видяла от преливащите мъже шараи, те също не бяха много повече от животни.

Трябваше да се бори със сеанчанците с всеки свой дъх, а не да се съюзява с тях. Инстинктите й се разбунтуваха, докато се приближаваше към събраните сеанчанци. Водачката им бе настояла за тази аудиенция с Егвийн. Светлината дано да дадеше да свърши бързо.

Егвийн бе получила донесения за тази Фортюона, така че знаеше какво да очаква.

Дребничката сеанчанска императрица стоеше на малка платформа и наблюдаваше бойните приготовления. Беше с лъскава рокля с нелепо дълъг шлейф, носен от осем да'ковале, онези имперски

слуги с ужасно неприличните облекла. Наоколо на групи и в прилежни пози стояха в очакване членове на Кръвта. Гвардейците от Смъртната стража, в почти черната им броня, се извисяваха около императрицата като канари.

Егвийн се приближи, обкръжена от своите войници и много жени от Съвета на Кулата.

Отначало Фортюона беше настояла Егвийн да я посети в лагера. Егвийн беше отказала, разбира се. Няколко часа им беше отнело, докато стигнат до споразумение. Двете щяха да дойдат на това място в Арафел и двете щяха да стоят прави, без да седат, за да не се създава впечатлението, че едната е над другата. Все пак Егвийн се подразни, като видя, че жената я чака. Искала беше срещата да се съгласува така, че двете да пристигнат едновременно.

Фортюона извърна очи от войнишкия строй и погледна Егвийн. Много от донесенията на Сюан, изглежда, бяха неверни. Вярно, императрицата наистина приличаше донякъде на дете с дребничката си фигура и деликатни черти, но тези сходства бяха маловажни. Никое дете не можеше да има толкова проникателен, преценяващ поглед. Трябваше да ревизира очакванията си. Беше си представяла Фортюона като лекомислено момиче, разглезено от изнежения дворецов живот.

— Размислях — каза Фортюона — дали ще е уместно да говоря с теб лично, със собствения си глас.

Неколцина от сеанчанската Кръв наблизиха — с боядисаните им нокти и наполовина обръснати глави — ахнаха. Егвийн ги пренебрегна. Стояха до няколко двойки сул-дам и дамане. Ако си позволише да привлечат вниманието ѝ, гневът ѝ щеше да избухне.

— А аз размислях — отвърна тя — дали ще е уместно да разговарям с такава като теб, извършила такива ужасни жестокости.

— Все пак реших да говоря с теб — продължи Фортюона, без да обръща внимание на забележката ѝ. — Смятам, че засега би било по-добре да гледам на теб не като на марат-дамане, а като на кралица сред хората на тази земя.

— Не — отвърна Егвийн. — Ще ме приемаш такава, каквато съм. Настоявам на това.

Фортюона присви устни.

— Добре. Говорила съм и преди с дамане. Обучаването им ми беше любимо занимание. Да те приема за такава не нарушава

протокола, тъй като императрицата може да говори с домашните си любимци.

— Тогава аз също ще говоря с теб откровенно — отвърна Егвийн, като запази лицето си безизразно. — Защото Амирлин съди много дела. Трябва да може да разговаря с убийци и изнасилвачи, за да им наложи присъда. Смятам, че ще си на място в компанията им, макар да подозирам, че би ги отвратила.

— Разбирам, че този съюз ще е нестабилен.

— Друго ли очакваше? — попита Егвийн. — Държиш мои сестри в плен. Това, което си им причинила, е по-лошо от убийство. Изтезавала си ги, прекършила си волята им. По-добре да ги беше убила, в името на Светлината.

— Не бих очаквала да разбереш какво трябва да се прави — рече Фортюона и отново извърна очи към бойното поле. — Ти си марат-дамане. За теб е... естествено да търсиш собственото си благо, така, както го разбираш.

— Естествено е, разбира се — отвърна тихо Егвийн. — Точно за това настоявам да ме приемаш такава, каквата съм, защото представлявам окончателното доказателство, че вашето общество и империя са изградени върху лъжи. Ето ме тук, жена, за която настояваш, че трябва да бъде окаишена заради общото благо. Но не проявявам нито една от дивите или опасни наклонности, които твърдиш, че са ми присъщи. Докато съм свободна от твоите нашийници, доказвам на всеки мъж и жена, които дишат, че си лъжкиня.

Другите сеанчанци замърмориха. Самата Фортюона запази хладнокръвие.

— Много по-щастлива би била с нас.

— О, нима?

— Да. Говориш, че мразиш нашийника, но ако го носеше, щеше да видиш, че животът с него е по-безметежен. Ние не измъчваме своите дамане. Грижим се за тях и им осигуряваме привилегирован живот.

— Не го знаеш, нали? — каза Егвийн.

— Аз съм императрицата — заяви Фортюона. — Господството ми се простира отвъд морета, а областите под моя закрила обхващат

всичко, което човечеството знае и мисли. Ако има неща, които не зная, то те се знаят от хора в империята ми, защото аз съм империята.

— Прекрасно — каза Егвийн. — А осъзнава ли империята ти, че аз носех един от вашите нашийници? Че бях обучавана от ваша сулдам?

Фортюона я погледна стъписано, макар да го прикри мигновено.

— Бях във Фалме — продължи Егвийн. — Дамане, обучавана от Ренна. Да, носех нашийника ви. И не намерих никакъв мир в него. Намерих болка, унижение и ужас.

— Защо не знаех за това? — попита високо Фортюона и се обърна. — Защо не ми казахте?

Егвийн погледна към събраните сеанчански благородници. Фортюона като че ли се беше обърнала към един определен мъж, в пищно облекло в черно и златно, общито с бяла дантела. Имаше превръзка на едното си око, черна, в тон с облеклото му, и ноктите на двете му ръце бяха лакирани в тъмно...

— М-мат?! — заекна Егвийн.

Той й махна някак смутено.

„О, Светлина. В какво се е въвлякъл?“ Умът й запрескача бясно от план на план. Мат се преструваше на сеанчански благородник. Не беше възможно да знаят кой всъщност е той. Можеше ли да се спазари за нещо и да го спаси?

— Приближи се — каза му Фортюона.

— Този мъж не е... — почна Егвийн, но Фортюона я прекъсна:

— Кнотай, знаеше ли, че тази жена е избягала дамане? Познаваш я от дете, нали?

— Знаеш ли кой е той? — попита Егвийн.

— Разбира се, че знам — отвърна Фортюона. — Наречен е Кнотай, но преди се наричаше Матрим Каутон. Не си мисли, че ще служи на теб, марат-дамане, въпреки че сте отраснали заедно. Той вече е Принцът на Гарваните, пост, който си спечели от брака си с мен. Служи на Сеанчан, на Кристалния трон и императрицата.

— Дано да живее вечно — измърмори Мат. — Здравсти, Егвийн. Радвам се, че си се измъкнала от ония шараи. Как е Бялата кула? Още е... бяла, предполагам?

Очите й зашариха от Мат към сеанчанската императрица и обратно. Най-сетне, след като не можеше да направи нищо друго,

Егвийн прихна.

— Омъжила си се за Матрим Каутон?

— Поличбите го предрекоха — каза Фортюона.

— Оказала си се твърде близо до тавирен и Шарката те е обвързала към него?

— Глупави предразсъдъци — отвърна Фортюона.

Егвийн погледна Мат.

— Това, че съм тавирен, никога не ми е носило нещо кой знае какво — каза той кисело. — Сигурно трябва да съм благодарен, че Шарката не ме е обесила за ботушите над Шайол Гул. Голям късмет, няма що.

— Не отговори на въпроса ми, Кнотай — настоя Фортюона. — Знаеше ли, че тази жена е избягала дамане? Ако е така, защо не ми го каза?

— Не мислех, че е кой знае какво — отвърна Мат. — Не беше много дълго такава, Тюон.

— Пак ще си поговорим за това — каза тихо Фортюона. — Разговорът няма да е приятен. — Обърна се отново към Егвийн. — Да разговарям с бивша дамане не е същото като да говоря с наскоро пленена или с някоя, която винаги е била свободна. Вестта за това събитие ще се разнесе. Създаде ми... неудобство.

Егвийн я изгледа объркано. Светлина! Тези хора бяха напълно безумни.

— Каква беше целта ти да настояваш за тази среща? Прероденият Дракон казва, че ще ни помогнете в борбата ни. Помогнете ни тогава.

— Трябваше да се срещна с теб — отвърна Фортюона. — Ти си моята противоположност. Съгласих се да се присъединя към този мир, който предложи Дракона, но има условия.

„О, Светлина, Ранд — помисли Егвийн. — Какво си им обещал?“ Стегна се, готова за най-лошото.

— Наред със съгласието си да се бием — каза Фортюона — ще признаем суверенните граници на държавите така, както са картирани понастоящем. Няма да налагаме покорство на никоя марат-дамане освен на онези, които нарушат нашите граници.

— А тези граници са?

— Както са очертани понастоящем, както...

— Бъди по-точна — каза Егвийн. — Кажете ми го ясно. Кои граници?

Фортюона присви устни. Явно не беше свикнала да я прекъсват.

— Ние контролираме Алтара, Амадиция, Тарабон и Равнината Алмот.

— Тремалкинг — каза Егвийн. — Ще освободите ли Тремалкинг и другите острови на Морския народ?

— Не ги включих, защото не са на сушата ви, а в морето. Те не са ваша грижа. Освен това не бяха включени в споразумението с Преродения Дракон. Той не ги спомена.

— Той има да мисли за много неща. Тремалкинг ще бъде част от споразумението с мен.

— Не знаех, че правим такова споразумение — каза сдържано Фортюона. — Вие искате помощта ни. Бихме могли да напуснем всеки момент, ако заповядам. Как ще се справите с онази армия без помощта ни, която така скоро помоли да ти окажа?

„Помоли?“

— Разбираш ли какво става, ако загубим Последната битка? Тъмния разбива Колелото, убива Великата змия и всичко ще свърши. И то ако имаме късмет. Ако нямаме късмет, Тъмния ще пресътвори света според собствената си изкривена представа. Всички хора ще бъдат обвързани към него във вечно страдание, робство и мъчение.

— Знам това — отвърна Фортюона. — Държиш се все едно точно тази битка — тук, на това бойно поле — е решителната.

— Ако армията ми бъде унищожена — заяви Егвийн, — цялото ни усилие ще бъде изложено на риск. Наистина всичко може да зависи от това, което стане тук.

— Възразявам — каза Фортюона. — Вашите армии не са съдбоносни. Съставени са от децата на клетвопрестъпници. Воювате със Сянката и за това ви уважавам. Ако загубите, ще се върна в Сеанчан, за да вдигна Всепобедната армия в пълната ѝ мощ, и ще доведе *нея* да се противопостави на този... ужас. Пак ще спечелим Последната битка. Без вас ще е по-трудно и не бих искала да похабим полезния живот на бъдещи дамане, но съм убедена, че можем сами да устоим на Сянката.

Погледна я в очите.

„Толкова хладнокръвна — помисли Егвийн. — Обаче блъфира. Няма начин да не блъфира.“ Според донесенията на очите и ушите на Сюан отечеството на сеанчанците беше в хаос. Криза в наследството на трона.

Може би Фортюона наистина вярваше, че империята може сама да се противопостави на Сянката. В такъв случай грешеше.

— Вие *ще се* биете редом с нас — заяви Егвийн. — Като си сключила договор с Ранд, си му дала клетва, предполагам.

— Тремалкинг е наш.

— О? А назначила ли си управител там? Някой от Морския народ, който признава властта ти?

Фортюона замълча.

— Имаш васалната вярност на повечето други земи, които завладяхте — каза Егвийн. — За добро или лошо, алтарците и амадийците ви се подчиняват. Тарабонците също, както изглежда. Но Морският народ... Нямам никакви сведения някой от тях да ви подкрепя или да живее мирно под петата ти.

— Границите...

— Границите, които току-що спомена, както са на картите, показват Тремалкинг като земя на Морския народ. Тя не е ваша. Ако договорът ни запазва сегашните граници, би трябвало да имаш управител в Тремалкинг, който да те признава.

Беше слаб аргумент. Сеанчанците бяха завоеватели. Какво ги интересуваше дали имат някаква легитимност? Фортюона обаче като че ли се замисли над думите ѝ. И се намръщи.

— Това е... добър довод — каза накрая. — Те не са ни приели. Глупави са, че отхвърлят мира, който предлагаме, но наистина не го приемат. Добре. Ще оставим Тремалкинг, но ще добавя условие към споразумението ни, както направи ти.

— И какво е условието ти?

— Ще оповестиш във вашата Кула и по всички земи — каза Фортюона. — Всяка марат-дамане, която пожелае да дойде в Ебу Дар и да бъде окаишена, както подобава, ще има правото да го направи.

— Смяташ, че някои *ще искат* да бъдат окаишени? — Тази жена беше луда.

— Разбира се, че ще искат — отвърна Фортюона. — В Сеанчан много рядко някоя, която може да прелива, бива пропусната в

издирванията ни. Когато разберат какво са, идват при нас и настояват да бъдат окаишени, както е редно. Няма да ги принуждаваш да стоят далече от нас. Ще им разрешиш да идват.

— Гарантирам ти, никоя няма да дойде.

— Тогава не би трябвало да имаш проблем с прокламацията — каза Фортюона. — Ще пратим емисари, които да образуват хората ви за предимствата на дамане — учителите ни ще идват мирно, защото ще спазваме договора. Вярвам, че ще се изненадаш. Някои ще разберат кое е правилното.

— Както желаш — отвърна Егвийн с насмешка. — Стига да не нарушават законите, подозирам, че повечето ще допуснат вашите... емисари. Не мога да говоря от името на всички владетели.

— А земите под твоя власт? Тар Валон? Ще допуснеш ли там емисарите ни?

— Стига да не нарушават законите ни — повтори Егвийн. — Няма да им запушвам устата. Бих допуснала и Белите плащове, стига да говорят с мир и да не бунтуват хората. Но, *Светлина*! Не е възможно наистина да вярваш, че...

Замълча и се взря във Фортюона. Наистина го вярваше. Доколкото Егвийн можеше да прецени, вярваше го.

„Поне е искрена. Луда. Луда, но искрена.“

— А тези дамане, които сега държиш? — попита Егвийн. — Ще ги освободиш ли, ако го пожелаят?

— Никоя правилно обучена не би пожелала това.

— Трябва да е равнопоставено за двете страни — каза Егвийн. — А някое момиче, което откриете, че може да прелива? Ако не пожелае да бъде направена дамане, ще ѝ разрешите ли да напусне земите ви и да дойде при нас?

— Би било все едно да пуснеш на воля побеснял гролм на градски площад.

— Каза, че хората ще разберат истината. Ако вашият начин на живот е добър, ако идеалите ви са правилни, то хората ще видят, че са. Ако не, не би трябвало да ги принуждавате. Разреши на всеки, които пожелае да е свободен, да си заmine свободно и аз ще разреша на хората ти да говорят в Тар Валон. *Светлина*! Ще им дам стаи и безплатна храна и ще се погрижа това да се направи във всеки град!

Фортюона я погледна.

— Много от нашите сул-дам дойдоха на тази война с очакването да пленят нови дамане сред тези, които служат на Сянката. Тези шараи може би. Ще настояваш ли да пускаме на свобода тях или сестрите на Сянката? Да унищожават, да убиват?

— Да бъдат съдени и екзекутирани, под Светлината.

— Защо да не бъдат използвани? Защо да хабим живота им?

— Това, което правите, е отвратително! — каза Егвийн, изгубила търпение. — Дори Черната Аджа не го заслужава.

— Не бива толкова нехайно да се пренебрегват ресурси.

— Нима? Съзнаваш ли, че всяка една от вашите сул-дам, вашите скъпи учителки, е марат-дамане?

Фортюона се сопна:

— Не разпространявай такива лъжи!

— О? Искаш ли да го проверим, Фортюона? Каза, че ти самата си обучавала. Ти си сул-дам, предполагам? Сложи си ай-дам на шията. *Предизвиквам* те. Ако греша, нищо няма да ти причини. Ако съм права, ще бъдеш подчинена на силата му и ще се докаже, че си марат-дамане.

Очите на Фортюона се разшириха от гняв. Беше пренебрегнала язвителността, с която Егвийн я нарече престъпничка, но *това* обвинение като че ли я прониза дълбоко... тъй че Егвийн се постара да извие ножа още по-дълбоко.

— Да. Хайде да го направим и да проверим колко силно е убеждението ти. Ако се докаже, че можеш да преливаш, ще направиш ли това, което твърдиш, че другите са длъжни да направят? Ще тръгнеш ли сама към нашийника и ще го щракнеш ли на врата си, Фортюона? Ще се подчиниш ли на собствените си закони?

— Подчинила съм се — отвърна хладно Фортюона. — Много си неосведомена. Може би е вярно, че сул-дам могат да се научат да преливат. Но не е същото като да си марат-дамане. Все едно мъж, който *може* да стане убиец, да го смяташ за убиец.

— Ще видим — каза Егвийн, — когато повече от народа ви разберат, че им се казват лъжи.

— Аз лично ще те прекърша — промълви Фортюона. — Някой ден твоите хора ще те предадат в ръцете ми. Ще се самозабравиш и наглостта ти ще те доведе до границите ни. Ще чакам.

— Смятам да живея столетия — изсъска Егвийн. — Ще гледам как империята ти рухва, Фортюона. И ще го гледам с радост. — Вдигна

пръст, за да я потупа по гърдите, но Фортюона се задвижи с мълниеносна бързина и ръката ѝ я сграбчи за китката. За толкова дребничка жена определено беше бърза.

Егвийн инстинктивно прегърна Извора. Дамане наоколо ахнаха и светлината на Единствената сила изригна около тях.

Мат скочи между двете и ги избута настрани, с ръка на гърдите на всяка. Егвийн запреше инстинктивно, за да махне ръката му с нишка Въздух. Сплитът се разпадна, разбира се.

„Кръв и пепел, това е неприятно!“ Беше забравила за него.

— Хайде по-възпитано, ако обичате — каза Мат и изглежда накриво едната, после другата. — Не ме карайте да ви хвърля и двете на коляното си.

Егвийн го погледна ядосано и Мат задържа погледа ѝ. Опитваше се да отклони гнева ѝ от Фортюона към себе си.

Тя наведе очи към ръката му, неудобно притисната до гърдите ѝ. Фортюона също гледаше другата му ръка.

Мат отдръпна ръцете си, но без да бърза и с привидно равнодушие.

— Хората на този свят се нуждаят от вас двете и им трябва хладнокръвни, чувате ли ме? Това е по-важно от всички нас. Когато се биете помежду си, Тъмния печели, и толкова. Тъй че престанете да се държите като пикли.

— Много думи ще си кажем за това тази нощ, Кнотаи — закани се Фортюона.

— Обичам думите — отвърна Мат. — Има едни такива много хубави думички. „Усмивка“. Винаги ми е звучала много хубаво. Не мислиш ли? Или, примерно, думите „Обещавам да не убивам Егвийн тутакси затова, че се опита да докосне мен, Императрицата, дано да живея вечно, защото всъщност адски много ни трябва през следващите една-две седмици.“ — Изглежда я многозначително.

— Наистина ли се омъжи за него? — попита Егвийн. — Честно?

— Беше... необичайно събитие — отвърна Фортюона. Овладея се и я изглежда ядосано. — Той е мой и нямам намерение да го пускам.

— Вижда се, че не си склонна да пускаш каквото и да е, щом се докопаш до него — каза Егвийн. — Матрим не ме интересува в момента. Армията ти — да. Ще се биеш ли, или няма?

— Ще се бия. Но армията ми не ти е подчинена. Накарай генерала си да ни изпрати предложенията си. Ще ги обсъдим. Но виждам, че ще ти е трудно да защитиш брода срещу нашественика без голям брой от вашите марат-дамане. Ще ти пратя малко от моите сулдам и дамане да защитят армията ви. Това е всичко, което мога да направя засега. — Обърна се и тръгна към хората си. — Хайде, Кнотаи.

— Не знам как си се забъркал в това — промълви Егвийн на Мат. — Не искам и да знам. Ще направя каквото мога да ти помогна да се освободиш, щом свърши боят.

— Много мило от твоя страна, Егвийн — отвърна Мат. — Но мога сам да се оправя с това. — И затича след Фортюона.

Винаги го казваше това. Щеше да намери начин да му помогне. Егвийн поклати глава и се върна при чакащия Гавин. Лейлвин беше отказала да дойде, макар Егвийн да беше очаквала, че ще се радва да види съотечественици.

— Ще трябва да ги държим под око — каза тихо Гавин.

— Съгласна съм.

— Все пак ще се биеш редом със сеанчанците, въпреки онова, което направиха?

— Стига да държат шараите ангажирани, да. — Егвийн погледна към хоризонта... към Ранд и страховитата битка, в която трябваше вече да се е ввлякъл. — Изборът ни е ограничен, Гавин, и съюзниците ни намаляват. Засега всеки, който е готов да избива тролоци, е приятел. Толкова.

Андорската линия се огъна и тролоците — ръмжащи зверове, чийто вонящ дъх изригваше на облаци пара в ледения въздух — я разкъсаха. Бойците с алебарди на Елейн се разпръснаха и затичаха презглава назад. Първите тролоци ги пренебрегнаха и прескочиха падналите, за да отворят място за още през отвора, и те се изляха като тъмна кръв от зейнала рана.

Елейн се помъчи да събере малкото сила, която ѝ бе останала. Имаше чувството, че сайдар ще ѝ се изплъзне всеки момент, но мъжете, които се сражаваха отпред и умираха, нямаше да са по-силни от нея точно сега. Всички се сражаваха вече почти цял ден.

Запреди със сетни сили, изпече с огнени кълба първите няколко чудовища и запусти потока през раната в човешките редици. Последваха бели жилки, стрели от лъка на Биргит. Тролоци захърхиха и впиха ноктести пръсти в гърлата си, поразени от стрелите.

Елейн отпращаше удар след удар от гърба на коня, вкопчила уморени ръце в седлото, и мигаше с клепащи, натежали като олово. Мъртви тролоци падаха и се трупаха като кора над дупката, запушваха пробива за другите след тях. Резервните отряди тръгнаха напред, за да изтласкат чудовищата.

Тя въздъхна разтреперана. Светлина! Чувстваше се все едно я бяха принудили да тича около стените на Кемлин с оловни тежести на краката. Едва можеше да седи изправена, камо ли да държи Единствената сила. Взорът ѝ помръкна, после още повече потъмня. Звукът в ушите ѝ заглъхна. След това... мрак.

Първо се върна звукът. Далечни викове, грохот. Смътният зов на рог. Воят на тролоците. Тътен от драконите. „Не стрелят толкова често“, помисли тя. Алудра беше вкарала в ритъм стрелбата си. Башийр изтегляше част от бойците си, за да отдъхнат. Тролоците пробиваха, а драконите ги бомбардираха. Докато тролоците се опитваха да изпълят горе и да унищожат драконите, конницата връхлиташе и ги удряше по фланговете.

Тактиката избиваше много тролоци. Това им беше работата — избиване на тролоци...

„Много бавно — помисли тя. — Много бавно...“

Осъзна, че лежи на земята. Притеснената Биргит се беше навела над нея.

— О, Светлина... Паднах ли?

— Хванахме те навреме — промърмори Биргит. — Просто се отпусна в ръцете ни. Хайде, изтегляме се.

— Аз...

Биргит повдигна вежда, очаквайки възражение.

Трудно беше да възрази, легнала така на гръб само на няколко крачки от първите редици. Сайдар ѝ беше избягал и сигурно нямаше да може да го задържи отново дори животът ѝ да зависеше от това.

— Да... — отрони тя. — Трябва да... да видя Башийр.

— Много разумно. — Биргит махна на един от гвардейците да ѝ помогне да вдигнат Елейн на коня. Помълча малко и добави: — Добра

работа свърши тук, Елейн. Те знаят как се би. Хубаво беше, че видяха.

Забързаха назад през редиците. Тилът бе много рехав — повечето войници бяха хвърлени в боя. Трябваше да спечелят преди да е дошла втората армия, а това означаваше да хвърлят всичко, което имаха, срещу тази сила.

Все пак Елейн се изненада, като видя оределите резерви, малкия брой, който можеше да бъде заделен, за да се сменят другите в челото да отдъхнат. Колко време бе продължило?

Облаците бяха затулили откритото небе, което често я съпътстваше. Изглеждаше лош знак.

— Проклети облаци — промърмори тя. — Кое време на деня е?

— Може би два часа до залез-слънце — отвърна Биргит.

— Светлина! Трябваше да ме накараш да се върна в лагера преди часове, Биргит!

Биргит я изгледа ядосано и Елейн смътно си спомни усилията ѝ да направи точно това. Е, нямаше смисъл да се карат, нали. Възвърна си донякъде силите и изправи гръб на седлото, щом я поведоха към долчинката между хълмовете край Кайриен, откъдето Башийр водеше битката.

Продължи на коня чак до командния пост, тъй като не можеше да разчита, че краката ѝ ще издържат, и остана на седлото, когато се обърна към Башийр:

— Действа ли?

Той вдигна глава.

— Разбирам, че не мога да разчитам повече на вас на фронта?

— В момента съм твърде слаба да преливам. Съжалявам.

— Издържахте по-дълго, отколкото се надявах. — Отметна нещо на картите си. — Добре. Почти съм склонен да мисля, че бяхте единственото, което опази източния фланг да не рухне. Ще трябва да пратя повече подкрепления натам.

— Действа ли?

— Идете и вижте сама. — Башийр кимна към склона.

Елейн стисна зъби, но смуши Лунна сянка нагоре, за да си потърси по-добра гледка. Вдигна далекогледа. Пръстите ѝ трепереха ужасно.

Тролокската сила беше сразила извитата им отбранителна линия. Естественият резултат от това беше отстъпването на пехотата и купата

се свиваше навътре, докато тролоците натискаха напред. Това бе накарало Тварите на Сянката да си въобразят, че печелят предимство, и им бе попретило да осъзнаят истината.

Докато те настъпваха, пехотата ги беше обкръжила по фланговете. Елейн беше пропуснала най-важния момент, когато Башийр бе заповядал на айилците да атакуват. Бързото им заобикаляне, за да ударят тролоците в тил, бе подействало.

Огромен кръг гърчещи се тролоци се бореха с обкръжилата ги сила, която ги притискаше от всички страни, ограничаваше движенията им и възможността да се бият.

Планът действаше. Светлина, *действаше*. Айилците биеха по задните редици на тролоците и ги избиваха. Клупът се затягаше.

Кои обаче надуваха рогове? Тролокски рогове.

Елейн затърси с далекогледа сред Тварите на Сянката, но не можа да види тръбачи. Зърна обаче няколко мъртви мъдраали при айилските редове. Един от драконите на Алудра — закрепен на талига и теглен от два коня — беше с конниците на Бандата. Разполагаха талигите на хълмовете, за да стрелят долу по чудовищата.

— Елейн... — каза Биргит.

— О, извинявай. — Тя смъкна далекогледа и го подаде на Стражничката си. — Виж. Добре върви.

— Елейн!

Елейн се сепна от тревожния ѝ глас. Обърна се рязко, за да проследи погледа ѝ на юг, далече зад градските стени. Звукът на онези рогове... беше толкова тих, че не бе осъзнала, че идва отзад.

— О, не... — Вдигна далекогледа отново.

Там, като черно петно на хоризонта, се приближаваше втората орда тролоци.

— Башийр нали каза, че ще са тук утре? — попита Биргит. — Най-рано?

— Все едно — отвърна Елейн. — Тъй или иначе са тук. Трябва да сме готови да обърнем драконите натам! Прати заповедта на Талманес и намери лорд Трам ал-Тор! Искam мъжете на Две реки на оръжие и в готовност. Светлина! Арбалетите също. Трябва да забавим втората армия на всяка цена.

„Башийр — помисли си. — Трябва да кажа на Башийр.“

Обърна Лунна сянка толкова бързо, че се замая. Опитва се да прегърне Извора, но ѝ убягна. Беше толкова уморена, че едва държеше юздите.

Успя някак да подкара надолу по склона, без да падне. Биргит беше тръгнала да предаде заповедите ѝ. Добра жена. Елейн влезе в лагера и се натъкна на спор в самия му разгар.

— ... няма да слушам това! — ревеше Башийр. — *Няма* да търпя да бъда обиждан в собствения ми лагер!

Обектът на гнева му беше не кой да е, а самият Трам ал-Тор. Здравият мъж от Две реки се обърна към Елейн и очите му се разшириха, сякаш се изненада, че я вижда.

— Ваше величество — каза Трам. — Казаха ми, че още сте на бойното поле. — Обърна се отново към Башийр, чието лице почервения.

— Не исках да идеш при нея с...

— Стига! — Елейн подкара Лунна светлина между двамата. Защо точно *Трам* спореше с Башийр? — Башийр, втората тролокска армия е почти до нас.

— Да. — Башийр вдиша дълбоко. — Току-що ми съобщиха. Светлина, това е разгром, Елейн. Трябва да се изтеглим през портали.

— Изтощихме Родственичките в кампанията си тук, Башийр — каза Елейн. — Повечето едва могат да прелеят толкова, че да стоплят чаша чай, да не говорим за портал. — „Светлина, аз не бих могла и чай да стопля.“ С усилие запази гласа си твърд. — Това беше част от плана.

— Аз... Да, така е. — Башийр погледна картата. — Да помисля. Градът. Ще се изтеглим в града.

— И да дадем време на Тварите на Сянката да си починат, да се съберат и да ни атакуват? — попита Елейн. — Вероятно точно това се *опитват* да ни принудят да направим.

— Не виждам никакъв друг избор — каза Башийр. — Градът е единствената ни надежда.

— Градът? — каза задъхано току-що дошлият Талманес. — Не може да говорите за изтегляне в града.

— Защо не? — попита Елейн.

— Ваше величество, пехотата ни тъкмо успя да обкръжи тролокска армия! Бият се със зъби и нокти! Никакви резерви не са ни останали, а конницата ни е изтощена. Изобщо няма да можем да се откъснем от този бой, без да понесем тежки загуби. А след това

оцелелите ни ще бъдат натикани в града и заклещени между две армии на Сянката.

— Светлина — прошепна Елейн. — Все едно са го замислили нарочно.

— Мисля, че е точно така — каза тихо Трам.

— Стига вече с това! — изрева Башийр. Изобщо не приличаше на себе си, макар Елейн да знаеше, че салдейците са избухливи. Все едно беше друг човек. Жена му пристъпи до него, със скръстени ръце, и двамата застанаха срещу Трам.

— Кажи, Трам.

— Аз... — почна Башийр, но Елейн вдигна ръка да го прекъсне.

— Той знаеше, ваше величество — каза тихо Трам. — Това е единственото обяснение. Не е използвал айилските съгледвачи.

— Какво? Разбира се, че ги използва. Нали чета донесенията.

— Донесенията са фалшиви или подправени. Говорих с Баел. Каза, че нито един от неговите айилци не е прашан на разузнаване през последните няколко дни от похода ни. Мислел е, че моите хора го правят, но не бяха те. Говорих с Арганда, но според него го правели Белите плащове, само че Галад каза, че е била Бандата.

— Не бяхме ние — отрече намръщено Талманес. — Никой от моите не е прашан на разузнавателни патрули.

Всички очи се извърнаха към Башийр.

— Кой наблюдаваше тила ни, Башийр? — попита Егвийн.

— Аз... — Той вдигна глава и я погледна, отново пламнал от гняв. — Показах ви проклетите донесения и вие ги одобрихте.

— Всичко е прекалено изрядно — каза Елейн. Прониза я внезапен студ в гърба и се плъзна по тялото ѝ, вълна от леден вятър, задухал в жилите ѝ. Бяха ги хванали в свършен капан. Преливащите — изтощени докрай, войниците — ангажирани в близък бой, втора армия — оставена да се приближи тайно ден преди времето, в което трябваше да пристигне според подправените донесения.

Даврам Башийр беше Мраколюбец.

— Башийр е освободен от длъжност — заяви тя.

— Но... — почна той. Жена му сложи ръка на рамото му и погледна Елейн изпепеляващо. Башийр изпъна пръст към Трам. — Изпратих хората на Две реки! Трам ал-Тор е виновният. Опитва се да ви заблуди, ваше величество!

— Талманес. — Елейн се чувстваше смразена до костите. — Петима Червени ръце да поставят лорд Башийр и жена му под стража.

Башийр избълва низ от проклетия. Елейн се изненада колко спокойна беше, докато гледаше как го отвеждат.

Нямаше време за чувства.

— Съберете командирите — каза на другите. — Галад, Арганда... Приключете с онази тролокска сган над града! Оповестете войниците. Хвърлете всичко, което имаме, в това сражение! Ако не можем да съкрुшим тролоците в следващия час, загиваме тук!

— Талманес, драконите няма да са от голяма полза срещу тролоците, след като са обкръжени: рискуваш да поразии нашите хора — продължи тя. — Нареди на Алудра да премести всички талиги с дракони на най-високия хълм и да удари по новия ни враг, идващ от юг. Огиерите да направят кордон около хълма, на който са драконите. Трам, постави стрелците на Две реки на околните хълмове. Легионът на Дракона да оформи предните линии, арбалетите в челото, тежката конница зад тях. Ако Светлината благоволи, това ще ни спечели време да довършим обкръжените тролоци.

Щеше да е на косъм. Светлина! Ако втората армия обкръжеше хората й...

Пое си дъх и се разтвори за сайдар. Единствената сила нахлу в нея, макар и само на тънка струя. Можеше да прикрие изтощението, но тялото й знаеше истината.

Все едно. Щеше да ги води.

ГЛАВА 27

ПРИЯТЕЛСКИ ОГЪН

Гарет Брин крачеше през лагера, който бе вдигнал на арафелската страна, на няколкостотин разтега от кандорската граница източно от брода, без да обръща внимание на отдаващите му чест войници. Сюан ситнеше от едната му страна, вестоносецът с донесенията крачеше от другата. След тях се точеха гвардейци и адютанти, понесли карти, мастило и хартия.

Цялото проклето място се тресеше от взривовите на Силата. Трясъци, грохот и разруха. Все едно човек е попаднал в каменно свлачище.

Вече не го притесняваше миризмата на пушек. Беше повсеместна. Добре поне, че някои от огньовете бяха потушени. Преливащите от Сеанчан бяха застанали край реката и теглеха струи вода.

Стойка с алебарди край пътеката се катурна на земята с дрънчене, щом вълна на Силата порази лагера някъде наблизо. Гарет се олюля, буци пръст се разхвърчаха около него и Сюан, камъчета изтропаха по шлема и бронята му.

— Говори, човече — сопна се той на Холком, вестоносеца.

— Тъ, да, милорд. — Дългурестият мъж имаше лице като на кон. — Айез Седай на Червения, Зеления и Синия хълмове се държат. Сивите са отстъпили, а Белите донасят, че силите им се изчерпват.

— Другите Айез Седай също са уморени — каза Сюан. — Не съм изненадана, че Белите го признават първи. За тях не е повод за срам, а просто факт.

Брин изсумтя, без да обръща внимание на засипалия ги пореден дъжд от пръст и камъни. Трябваше да продължава да се движи. Сянката вече имаше твърде много портали. Щяха да се опитат да ударят по командните му центрове. Точно това щеше да направи той, ако беше на тяхно място.

Най-добрият отговор на тази стратегия беше да *няма* команден център — поне такъв, който лесно можеше да се открие.

Общо взето битката вървеше според плана. Беше изненадващо понякога, когато се случеше така. На бойното поле се очаква човек да променя тактиката си според терена при всеки обрат... но този път поне всичко вървеше гладко.

Айез Седай пердашеха шараите от върховете на хълмовете южно от брода, подсилени от постоянния дъжд от стрели от разположените точно под тях по склоновете стрелци. Поради това пълководецът на Сянката — самият Демандред — не можеше да ангажира всичките си части срещу защитниците при реката. Нито можеше да хвърли всичките си войски срещу Айез Седай — те щяха да Отпътуват, — тъй че пълното му ангажиране там щеше да го оголи, без да му донесе голяма изгода. Затова беше раздвоил силите си, изпращайки тролоците от десния си фланг към хълмовете — тролоците щяха да понесат тежки загуби, но щяха да държат Айез Седай притиснати — и изнасяйки шараите напред в бой с ядрото на войските на Бялата кула при реката.

Сеанчанците ангажираха вниманието на повечето вражески преливащи. Кое то пречеше на някои от преливащите шараи да мятат огън по лагера на Брин през реката. Нямаше смисъл да се притеснява, че ще го ударят. Тук беше толкова невредим, колкото щеше да е навсякъде, освен може би ако се оттеглеше чак до Бялата кула. Не можеше да *понесе* идеята да е в безопасност в някоя стая някъде, на мили от бойното поле.

„Светлина — помисли Брин. — Сигурно точно така ще правят командирите в бъдещето. Безопасна командна позиция, достъпна само през портали.“ Но един пълководец трябваше да усеща течението на бойното поле. Не можеше да го прави от мили разстояние.

— Как се справят копията на хълмовете? — попита той.

— Много добре, милорд — каза Холком. — Толкова, колкото може да се очаква след няколко часа задържане на тролоци. — Брин беше разположил отбранителни линии от копиеносци на средата на хълмовете. Всички тролоци, които успеяха да пробият през кордона, можеше да бъдат прихванати от стрелците над него, без да се разстройва работата на Айез Седай. — Пиките, бранещи Червената

Аджа на средата на хълма, ще трябва скоро да получат подкрепление обаче. Загубили са доста в последния щурм.

— Ще трябва да издържат още малко. Червените са достатъчно гадни да се погрижат за всяко изчадие, ако още пробият през отбраната. — Така поне се надяваше. Поредният взрив сплеска една палатка наблизо. — А отделенията стрелци горе? — Брин изрита от пътя си паднала алебарда.

— На някои им привършват стрелите, милорд.

Е, за това не можеше да направи кой знае какво. Погледна към брода, където цареше пълна бъркотия. Глождеше го, че е толкова близо до боя, а няма представа как вървят нещата за войниците му.

— Някой знае ли какво става на брода? — изрева той и се обърна към адютантите си. — Не мога да видя и едно проклето от Светлината нещо, само гмеж от тела и огнените кълба, дето хвърчат насам-натам и ни заслепяват!

Холком пребледня.

— Сеанчанските жени преливат все едно имат нажежени до червено желяза натикани в... искам да кажа, доста затрудняват шараите, милорд. Левият ни фланг току-що понесе много жертви, но изглежда, че вече отбиват врага удивително добре.

— Не сложих ли Йони начело на пиките там?

— Капитан Шагрин е мъртъв, милорд — докладва току-що дотичал вестносец. Лицето му беше в кръв. — Току-що идвам оттам.

„Да ме изгори дано.“ Е, Йони винаги беше искал да падне в битка. Брин овладя чувствата си и попита:

— Кой командва сега?

— Уно Номеста — отвърна вестносецът. — Стегна ни, след като Йони падна, но предупреждава, че сме силно притиснати.

— Светлина, Номеста дори не е офицер! — Все пак имаше опит в тежката конница от години и сигурно нямаше да се намери по-добър мъж на седлото от него. — Добре, връщай се и му кажи, че му давам малко подкрепления.

Отново се обърна към Холком.

— Иди при капитан Денхолд и го накарай да прати конния си резервен ескадрон през брода да укрепи левия ни фланг. Да видим какво могат да направят ония иллианци! Не можем да загубим тази река!

Вестоносецът затича. „Ще трябва скоро да направя нещо, за да облекча Айез Седай.“

— Аннах, къде си? — ревна Брин.

Двама войници, които си говореха наблизко, бяха избутани настрани и между тях се провря едра млада жена, бивша търговска охрана, а сега — боец от пехотата и вестоносец на служба при генерал Брин.

— Милорд?

— Аннах, иди помоли онова имперско чудовище, водачката на сеанчанците, ако е така добра, да ни заеме малко от проклетата си конница.

— Точно така ли да го формулирам? — попита Аннах и отдаде чест. Хилеше се.

— Ако го направиш, момиченце, ще те хвърля от някоя скала и ще оставя Юкири Седай да пробва няколко от новите си сплитове за падане върху тебе. Бегом!

Вестоноската се ухили още по-широко, обърна се и затича към терена за Пътуване, за да я прехвърлят.

Сюан го изгледа.

— Кисел ставаш нещо.

— Влияеш ми добре — сопна се Брин и погледна нагоре към сянката, преминала по небето. Посегна за меча си, очакваше поредното ято драгхари. Оказа се само един от сеанчанските летящи зверове. Брин въздъхна облекчено.

Огнено кълбо профуча и шибна съществото в небето. То се завъртя във въздуха с пламнали криле и запада. Брин изруга и отскочи назад, щом чудовищното създание рухна на пътеката точно пред него, където тичаше вестоноската Аннах. Трупът му се претъркаля върху нея и се натресе в една от обозните палатки. Миг след това ездачът на ракена тупна на земята.

Брин се съвзе, скочи напред и се шмугна под падналото платнище и пилони, покрили пътеката. Двамата от охраната му хванаха един затиснат от крилото на мъртвия звяр войник и го издърпаха, а Сюан коленичи и извади ангреала си, за да направи Цяра.

Брин клекна до падналата Аннах. Беше премазана от падналия звяр.

— Да го изгори дано! — Изтласка бързо от ума си мисълта за мъртвата, за да реши какво да направи. — Трябва ми някой, който да иде при сеанчанците!

От свитата му в лагера бяха останали само двама от охраната и един писар. Трябваше да помоли сеанчанците да му дадат още конница. Всичко зависеше от това да опази Айез Седай на хълмовете. В края на краищата самата Амирлин беше там горе с тях.

— Май ще трябва да идем ние — каза Брин, след като се надигна от трупа на Аннах. — Сюан, имаш ли достатъчно сила да направиш портал с тоя ангреал?

Тя също се изправи. Постара се да прикрие умората си, но това не му убягна.

— Мога, макар че ще е толкова малък, че ще трябва да изпълим през него. Не познавам достатъчно добре този район. Ще трябва да се върнем до центъра на лагера.

— Да ме изгори дано! — изръмжа Брин и се обърна, понеже откъм реката отекнаха нови взривове. — Нямаме време за това.

— Мога да ида да потърся други вестоносци — каза един от охраната. Другият помагаше на войника, когото Сюан бе Изцерила.

— Не знам дали имаме още вестоносци — каза Брин. — Я просто да...

— Аз ще отида.

Мин Фаршоу се изправи и изтупа прахта от дрехите си. Брин почти беше забравил, че я беше пратил да помага като писар в една от обозните части.

— Изглежда, че няма да писарствам в близко бъдеще — каза Мин и огледа рухналата палатка. — Мога да тичам не по-зле от всеки ваш вестоносец. Какво да направя?

— Намери сеанчанската императрица — каза Брин. — Лагерът ѝ е на няколко мили северно оттук, на арафелската страна. Иди до терена за Пътуване. Те знаят къде да те пратят. Кажи на императрицата, че трябва да ми прати още конница. Резервите ни са изчерпани.

— Разбрано — каза Мин.

Не беше войник. Но то май половината му армия не бяха войници допреди няколко седмици.

— Върви — каза той и се усмихна. — Ще го призная за един работен ден от това, което ми дължиш.

Тя се изчерви. Той да не би да си мислеше, че ще забрави клетвата си? Все едно с кого беше близка. Клетвата си беше клетва.

Мин затича през армейския тил. Лагерът имаше повече палатки, отколкото коли — бяха докарани от снабдителните складове в Тар Валон и Тийр, за да заменят изгубените при първата атака на шараите. Оказаха се препятствия, които трябваше да заобикаля, докато намери терена за Пътуване.

Теренът представляваше редица оградени с въжета карета, номерирани с боядисани дъски, набити в земята. Четири жени със сиви шалове си говореха приглушено, като едната държеше отворен портал за обозна кола, натоварена със стрели. Кротките волове не вдигнаха глави, когато подобно на комета огнено кълбо се натресе в земята наблизо и изхвърли нажежени до червено камъни във въздуха и върху купчина походни завивки, които запушиха.

— Трябва да отида до сеанчанската армия — каза Мин на Сивите. — Заповед на лорд Брин.

Една от Сивите, Ашманаил, я изгледа. Погледът ѝ обходи бричовите и къдриците ѝ и жената се намръщи.

— Елминдредата? Сладурче, какво правиш тук?

— Сладурче ли? — попита една от другите. — Тя е от писарите, нали?

— Трябва да ида до сеанчанската армия — повтори Мин задъхано. — Заповед на лорд Брин.

Този път май я чуха. Една от жените въздъхна и попита другите:

— Четвърти квадрат ли?

— Трети, скъпа — отвърна Ашманаил. — Всеки момент до четвърти може да се отвори портал от Иллиан.

— Трети — каза първата и махна на Мин. Малък портал разцепи въздуха в карето. — Всички вестоносци пълзят — обясни жената. — Трябва да пестим силите си. Порталите трябва да се правят разумно малки.

„Да бе, разумно“ — помисли ядосано Мин и изтича до дупката. Смъкна се на ръце и колене и пропълзя.

Озова се в кръг изгорена до черно трева, бележеща терена. До него стояха двама сеанчански стражи с лентички на копията и с лица,

скрити зад насекомоподобните им шлемове. Мин понечи да тръгне напред, но единият я спря с ръка.

— Аз съм вестоносец от генерал Брин — каза тя.

— Нови вестоносци чакат тук.

— Спешно е!

— Нови вестоносци чакат тук.

Не получи повече обяснения, тъй че скръсти ръце — след като излезе от кръга, за да не би да се отвори нов портал — и зачака. Оттук се виждаше реката и голям военен лагер, изпънат покрай двата ѝ бряга. „Сеанчанците могат коренно да променят тази битка — помисли Мин. — Толкова много са.“ Тук беше далече от битката, на няколко мили северно от лагера на Брин, но все пак достатъчно близо, за да се виждат блясъците светлина от убийствените сплитове, които си разменяха преливащите.

Тук взривовете от преливането звучаха като глух тътен. Идваха след блясъците светлина, като гръм след мълния. Защо ли беше така?

„Всъщност едва ли е важно“, помисли Мин. Трябваше да осигури конница за Брин. Поне правеше нещо. През последната седмица беше подавала ръка там, където видеше, че е нужна помощ. Беше изненадващо колко много имаше да се върши в един военен лагер, освен воюването. Не беше работа, за която да е нужна точно тя, но беше по-добре, отколкото да седи в Тийр и да се притеснява за Ранд... или да се ядосва, че ѝ беше забранил да отиде с него на Шайол Гул.

„Щеше да си пречка там — каза си Мин. — Знаеш го.“ Ранд не можеше да се тревожи за спасяването на света и как да я опази от Отстъпниците едновременно. Понякога ѝ беше трудно да не се чувства нищожна в свят на преливащи като Ранд, Елейн и Авиенда.

Хвърли поглед на стражите. Само единият имаше образ, зареян над главата му. Окървавен камък. Щеше да умре, като падне от високо. Сякаш бяха минали десетилетия, откакто бе виждала нещо *обнадеждаващо* около главата на човек. Само смърт, унищожение, символи на страх и на мрак.

— И коя е тя? — попита някой с провлечения сеанчански говор. Към тях се приближи сул-дам, без дамане. Жената държеше ай-дам и потупваше сребристия нашийник в другата си длан.

— Нов вестоносец — отвърна стражът. — Не е идвала досега през порталите.

Мин си пое дъх.

— Праща ме генерал Брин...

— Той трябваше да уточни всички вестonosци с нас — каза сул-дам. Беше тъмнокожа, с къдрици, стигащи до раменете. — Императрицата — дано да живее вечно — трябва да бъде защитена. В лагера ни ще цари ред. Всеки вестоносец уточнен, никакви възможности за убийци.

— Не съм убийца — каза намръщено Мин.

— А ножовете в ръкавите ти? — попита сул-дам.

Мин се стъписа.

— Увисналите маншети на ръкавите ти го издават, дете — каза сул-дам, макар да не беше по-възрастна от самата Мин.

— Една жена трябва да е глупачка да тръгне по бойно поле без оръжие — отвърна Мин. — Нека да предам съобщението си на някой от генералите. Другата вестonosка беше убита, когато един от ракените ви бе улучен и падна от небето в лагера ни.

Сул-дам повдигна вежда.

— Аз съм Катрона — рече тя. — А ти ще правиш точно каквото ти кажа, докато си в лагера. — Обърна се и махна на Мин да я последва.

Мин кимна и забърза след нея.

Сеанчанският лагер бе много различен от този на Брин. Имаха ракени, с които да пренасят по въздуха пратениците и донесенията си, да не говорим за императрицата, която трябваше да опазят. Бяха разположили лагера си далече от военните действия. Също така изглеждаше много по-спретнат от лагера на Брин, който беше почти унищожен и вдигнат наново и който включваше хора от много различни държави и с различен военен опит. Сеанчанският лагер беше еднороден и пълен с обучени войници.

Така поне Мин си обясни неговата подреденост. Сеанчанските войници стояха в редици, мълчаливи и в очакване на сигнала за битка. Частите на лагера бяха маркирани с пилони и въжета, всичко бе изрядно организирано. Никой не се суетеше. Хората вървяха спокойно и целенасочено или чакаха в строева поза „свободно“. Колкото и критично да можеше да говори човек за сеанчанците — а Мин имаше

да каже доста неща в един *такъв* разговор, — определено бяха организирани.

Сул-дам отведе Мин до един сектор, където няколко мъже стояха до счетоводни книги, поставени на високи писалища. Бяха с халати и с обръснати наполовина глави и нанасяха бележки в книгите. Нескромно облечени млади жени, понесли лъскави подноси, обикаляха между писалищата и поставяха на тях тънки бели чашки с димяща черна течност.

— Изгубили ли сме ракен наскоро? — попита Катрона мъжете. — Бил ли е някой улучен от вражеските марат-дамане в полет и възможно ли е да е паднал в лагера на генерал Брин?

— Току-що пристигна съобщение за такъв случай — отвърна с поклон един от слугите. — Изненадан съм, че сте чули за това.

Веждата на Катрона се повдигна малко по-високо, щом изгледа Мин.

— Да не си мислеше, че лъжа? — попита Мин.

— Не — отвърна сул-дам. Ръката ѝ върна ножа в канията на кръста ѝ. — Последвай ме.

Мин въздъхна. Е, беше се разбирала дори с айилци. Сеанчанците едва ли бяха толкова сприхави като тях.

Катрона я поведе по друга пътека и Мин усети, че я обзема тревога. Колко време беше изтекло, откакто я беше изпратил Брин? Нямаше ли да се окаже твърде късно?

Светлина, колко обичаха сеанчанците всичко да е добре охранявано. Имаше по двама войници на всяка пресечка на пътеките, стояха с вдигнати копия и наблюдаваха зорко през отворите на ужасните си шлемове. Не трябваше ли всички тези мъже да се бият?

Най-сетне Катрона я поведе към едно истинско *здание*, което бяха вдигнали тук. Не беше палатка. Имаше стени, като че ли от надиплена коприна, изпъната в дървени рамки, дървен под и таван, покрит с летви. Сигурно се разваляше бързо за превоз, макар да изглеждаше префърцунено.

Стражите тук бяха едри мъже с броня в черно и червено. Видът им беше неприятен. Катрона ги подмина, докато ѝ отдаваха чест, двете с Мин влязоха в зданието и Катрона се поклони. Не до земята — императрицата май я нямаше в помещението, — но дълбоко все пак,

тъй като вътре имаше много от Кръвта. Хвърли поглед към Мин и изсъска:

— На колене, глупачко!

— Мисля да си остана права — отвърна Мин, скръсти ръце и огледа командирите вътре. Най-отпред стоеше доста позната фигура. Мат. Беше с копринени сеанчански дрехи — чула беше, че е в този лагер, — но с прословутата си шапка. Превръзка покриваше едното му око. Значи онова видение най-сетне се беше сбъднало.

Мат я погледна и се ухили.

— Здравсти, Мин!

— Аз съм пълна глупачка — рече тя. — Можех просто да кажа, че те познавам. Щяха да ме доведат направо тук, без цялата тая суетня.

— Не знам, Мин — отвърна Мат. — Доста си падат по суетнята тука. Нали, Галган?

Един широкоплещест мъж с оредяла бяла коса на темето, но иначе с обръсната глава, го изглежда накриво, сякаш се чудеше какво да мисли за него.

— Мат — каза Мин. — Генерал Брин моли за конница.

— Не се съмнявам — изсумтя Мат. — Назорил е войските си здраво. Човек трябва медал да му даде за това. Не бях виждал някоя от ония жени да мръдне и стъпка, за да влезе вътре, когато я съветва мъж, та дори да стои под дъжда. Първи легион, Галган?

— Ще стигнат — отвърна Галган. — Стига шараите да не успеят да прехвърлят брода.

— Няма — каза Мат. — Брин е заел добра отбранителна позиция, която би трябвало да накаже Сянката, с малко окуражаване. *Леро ленде ан индемела.*

— Какво значи това? — попита намръщено Галган.

На Мин също ѝ убягна. Нещо за знаме? Изучаваше Древната реч напоследък, но Мат го каза прекалено бързо.

— Хмм, какво ли? — каза Мат. — Никога ли не сте го чували? Това е фраза от „Падналата армия на Кардия“.

— Какво? — попита объркано Галган.

— Няма значение. Тилий, би ли повела легиона си, ако почитаемият генерал одобрява?

— За мен ще е чест, Гарванови принце — отвърна стоящата наблизо жена с броня. Държеше на сгъвката на ръката си шлем с

четири пера. — Винаги ми се е искало да наблюдавам по-пряко действията на този Гарет Брин.

Мат погледна Галган, който потърка брадичката си, докато оглеждаше картите.

— Вземи легиона си, лейтенант-генерал Кирган, както предлага Принцът на Гарваните.

— И трябва да държим под око стрелците на шараите. Ще се придвижат на север покрай реката за по-добър прицел по десния фланг на Брин.

— Откъде сте сигурен?

— Просто е очевидно — отвърна Мат и потупа по картата. — Пратете ракен да се уверите, ако искате.

Галган помисли малко, след което даде заповедта. Мин не беше сигурна дали им трябва повече, тъй че понечи да си тръгне, но Мат я хвана за ръката.

— Чакай малко. Бих могъл да... да те използвам, Мин.

— Да ме използваш? — попита тя намръщено.

— Да се възползвам от тебе — рече Мат. — Това имах предвид. Имам проблем с думите, които излизат от устата ми напоследък. Само глупавите излизат май. Все едно, би ли могла да... ъъ... знаеш...

— Не виждам нищо ново около теб — каза тя. — Макар да допускам, че вече си обясняваш едното око на везните.

— Да — отвърна Мат и потръпна. — Скапано очевидно е. Нещо за Галган?

— Кама, забита в сърцето на гарван.

— Кръв и пепел...

— Не мисля, че означава теб — добави тя. — Не мога да кажа защо.

Галган говореше с няколко от низшите благородници. Поне имаха повече коса от него, което беше сеанчанският знак за по-низш ранг. Говореха приглушено и Галган от време на време поглеждаше към Мат.

— Не знае какво да мисли за мен — каза Мат тихо.

— Колко необичайно! Не мога да се сетя за никой друг, който е реагирал така на тебе, Мат.

— Ха-ха. Сигурна ли си, че проклетата кама не означава мен? Гарвани... ами, гарваните един вид означават мен, нали? Понякога. Аз

съм проклетият Принц на Гарваните.

— Не си ти.

— Той се опитва да реши кога да поръча убийството ми — каза Мат и присви очи към Галган. — Поставен съм точно под него в армията и се притеснява, че ще го измества. Тюон твърди, че е предан войник, тъй че ще изчака за удара след Последната битка.

— Това е ужасно!

— Знам — каза Мат. — Няма да играе на карти с мен първо. Надявах се да го спечеля. Да изгубя нарочно няколко пъти.

— Не знам как би могъл да уредиш това.

— Всъщност измислих как да загубя преди няколко скапани века. — Като че ли беше съвсем сериозен. — Тюон твърди, че би било израз на неуважение, ако не се опита да ме убие. Те са луди, Мин. *Скапано* луди.

— Сигурна съм, че Егвийн ще ти помогне да избягаш, ако я помолиш, Мат.

— Е, не казах, че не са забавни. Просто са луди. — Оправи си шапката. — Но ако още някой от тях се опита да...

Прекъсна, щом стражите извън входа паднаха на колене, а след това се проснаха на земята. Мат въздъхна.

— Спомени името на Тъмния, и окото му е на теб. *Йалу казат д-Замон патра Десея аса дарши.*

— Какво?!

— И тази ли не я знаеш? — попита Мат. — А бе никой ли не чете вече?

Сеанчанската императрица пристъпи вътре. Мин се изненада, като видя, че не е с рокля, а с широки сребристи панталони. Или... е, може би *беше* рокля. Не можеше да реши дали бяха поли, раздвоени за езда, или панталони с много надиплени крачоли. Горнището на Фортюона беше от плътна пурпурна коприна, а над него носеше син халат, отворен отпред и с много дълъг шлейф. Приличаше на военно облекло, нещо като униформа.

Всички паднаха на колене, после се поклониха доземи, дори генерал Галган. Мат остана прав.

Мин стисна зъби и се смъкна на едно коляно. Тази жена *все пак* беше императрица. Нямаше да се поклони на Мат и генералите, но беше съвсем уместно да покаже уважение към Фортюона.

— Коя е тази, Кнотаи? — попита Фортюона с любопитство. — Смята се за високопоставена.

— Е, малко — отвърна Мат небрежно. — Просто е жената на Преродения Дракон.

Катрона, която бе опряла чело на пода, издаде приглушен звук. Надигна глава и погледна опулено Мин.

„Светлина — помисли тя. — Сигурно я е страх, че ме е обидила.“

— Колко любопитно — каза Фортюона. — Това, изглежда, я прави равна на теб, Кнотаи. Ти, разбира се, отново забрави да се поклониш.

— Баща ми щеше да се натъжи — отвърна Мат. — *Винаги* се е гордял с добрата ми памет.

— Отново ме затрудняваш публично.

— Само доколкото затруднявам себе си — каза Мат с усмивка и замълча, сякаш се замисли повторно над думите си.

Императрицата също се усмихна, макар че определено изглеждаше хищна. Влезе по-навътре в стаята и хората се заизправяха, тъй че Мин също стана. Мат веднага започна да я бута към изхода.

— Мат, чакай — прошепна Мин.

— Хайде, тръгвай си — каза той. — Рискуваш да те спипа. Няма навика да пуска лесно неща, щом се докопа до тях. — Прозвуча всъщност гордо, като го каза.

„И ти си луд също като тях“, помисли Мин.

— Мат, проклето цвете...

— Какво? — попита той и продължи да я бута.

— Проклето цвете около главата ѝ. Лилия на смъртта. Някой ще се опита да я убие много скоро.

Мат замръзна. Фортюона рязко се обърна.

Мин не разбра кога се задвижиха двамата стражи, докато не я притиснаха на пода. Бяха онези, странните, с черната броня... макар че от толкова близо всъщност се оказа тъмнозелена.

„Идиотка“, каза си тя, щом притиснаха лицето ѝ в пода. „Трябваше да се оставя Мат да ме избута навън.“ Не беше правила такава грешка от години, да говори за виденията си толкова високо, че другите да я чуят. Какво ѝ ставаше?

— Спрете! — извика Мат. — Пуснете я да стане!

Можеше да са го издигнали в Кръвта, но стражите явно нямаха проблем да пренебрегнат заповедите му.

— Тя откъде знае това, Кнотаи? — попита Фортюона и пристъпи към Мат. Прозвуча ядосано. Може би разочаровано. — Какво става тук?

— Не е каквото предполагаш, Тюон — отвърна Мат.

„Недей...“

— Вижда разни неща — продължи Мат. — Няма защо да се ядосваш толкова. Просто шега на Шарката, Тюон. Мин вижда образи около хора, като картини. Нищо нямаше предвид с това, което каза. — Засмя се, но престорено.

Стаята затихна. Беше толкова тихо, че Мин отново чу взривовете в далечината.

— Пророчица на съдбата — прошепна Фортюона.

Стражите внезапно я пуснаха и се отдръпнаха. Мин простена и се надигна. Бяха се задвижили, за да защитят императрицата, но този, който я беше натиснал на земята, смъкна ръкавиците си и избърса ръката си в бронята, сякаш искаше да очисти кожата си от нещо.

Фортюона не изглеждаше уплашена. Пристъпи към Мин и устните ѝ се разтвориха почти в благоговение. После посегна и я докосна по лицето.

— Това, което казва той... истина ли е?

— Да — отвърна Мин с неохота.

— Какво виждаш около мен? — попита Фортюона. — Кажи го, Пророчице на съдбата. Искам да чуя поличбите ти и да преценя истинска ли си, или лъжлива!

Прозвуча опасно.

— Виждам проклета лилия на смъртта, както казах на Мат. И три кораба, плаващи. Насекомо в тъмното. Червени светлини по поле, което трябва да е тучно и злачно. Мъж със зъби на вълк.

Фортюона вдиша рязко. Обърна се към Мат.

— Донесъл си ми голям дар, Кнотаи. Толкова голям, че да изплати наказанието ти. Много повече от това. Такъв голям дар...

— Ами... аз...

— Не принадлежа на никого — каза Мин. — Освен може би на Ранд, и той на мен.

Фортюона се изправи, без да ѝ обръща внимание.

— Тази жена е моята нова Сое'фейа. Пророчица на съдбата, Истинореча! Свята жена, тази, що не може да се докосва. Ние сме благословени. Нека се знае. Кристалният трон не е имал истинска гадателка на поличбите от над три столетия!

Мин я гледаше стъписано. После прошепна на Мат:

— Това хубаво ли е?

— Проклет да съм, ако знам — сопна се Мат. — Но помниш ли какво ти казах? Да се махнеш от нея. Е, май вече можеш да го забравиш това.

ГЛАВА 28

ТВЪРДЕ МНОГО МЪЖЕ

— Лорд Агелмар лично ни изпрати — каза арафелецът на Лан. Непрекъснато се озърташе към фронтовата линия, където бойците му се сражаваха на живот и смърт.

Гръмове разтърсваха бойното поле тук, в Шиенар. Острата миризма на изгоряла плът и коса висеше във въздуха. На Властелините на ужаса им беше все едно дали избиват тролоци, стига да поразяваха и хора.

— Сигурен ли си? — попита Лан от гърба на коня.

— Разбира се, Дай Шан — отвърна мъжът. Носеше дълги плитки, със звънчета, боядисани в червено по някаква неясна за Лан причина. Нещо свързано с арафелските Домове и отношението им към Последната битка.

— Ако лъжа, да ми ударят сто камшика и да ме оставят на слънцето. Бях изненадан от заповедта, защото мислех, че хората ми трябва да пазят фланговете. Но пратеникът не само знаеше верните пароли, но и този, когото пратих до командната палатка, се върна да потвърди.

— Благодаря, капитане. — Лан му махна да се връща при хората си. После се обърна към Андийр и принц Кайсел, които гледаха объркано. Бяха чули преди това как Лан разпита кандорския командир на знаме и той беше твърдял същото.

Лорд Агелмар беше пратил и двамата. Две резервни сили, пратени поотделно, без никоя от двете да знае, че другата отива на същото място. Хладен вятър задуха над реката вдясно от Лан, щом той обърна коня и подкара към задните линии. Облаците изглеждаха толкова близо, сякаш човек може да се пресегне и да ги докосне.

— Лан? — попита Андийр, след като двамата с Кайсел спряха конете си до Мандарб. — За какво става дума?

— Твърде много хора поискаха да запушат една и съща дупка в линиите ни — отвърна тихо Лан.

— Лесно може да се допусне такава грешка — каза принц Кайсел. — Тревогата, че тролоците ще пробият, е реална, след като Властелините на ужаса вече се включиха в битката. Генералът праща две знамена вместо едно. За да се подсигури.

Не. *Наистина* беше грешка. Малка, но грешка. Правилният ход щеше да е изтегляне на войниците и укрепване на бойните линии. Едно конно знаме, което можеше да се вреже и да откъсне пробилите тролоци. Две вълни можеше да са координирани, но без да са предупредени капитаните им, имаше риск да си попречат взаимно — и точно това се беше случило.

Лан поклати глава и огледа бойното поле. Знамето на кралица Етениел не беше далече. Подкара право към него. Кралицата чакаше с почетната си гвардия, с лорд Балдер от едната ѝ страна, вдигнал Меча на Кирукан с дръжката изпъната към кралицата, макар че самата тя бе предпочела да не влиза в битката. Лан се беше чудил дали няма да последва примера на Тенобия в това отношение, но не бе станало така. Етениел беше хладнокръвна жена. И по-важното — беше се обкръжила с хладнокръвни съветници.

Лорд Рамзин — новият ѝ съпруг — говореше с няколко от командирите си. Лукав на вид мъж с облекло на съгледвач препусна да отнесе заповеди. Лорд Агелмар обикновено не отдаваше заповеди на всяка част поотделно — грижата му беше за битката в цялост. Казваше на командирите си какво иска да постигнат, но подробностите как да изпълнят тези цели оставяше на тях.

До кралицата седеше набита жена с кръгловато лице и ѝ говореше тихо. Забеляза Лан и кимна. Лейди Сераила беше първата съветничка на кралицата. Лан беше имал известни... разногласия с нея в миналото. Уважаваше я дотолкова, доколкото можеш да уважаващ човек, когото понякога ти се ще да удушиш и да хвърлиш в някоя пропаст.

— Дай Шан — рече кралицата и му кимна. Рамзин, застанал малко зад нея, му махна с ръка. Изтреця гръм. Нямаше дъжд, а и Лан не очакваше да завали, въпреки многото влага във въздуха. — Ранен ли сте? Ще пратя за някой от Лечителите.

— Те са нужни другаде — отвърна Лан, докато стражите ѝ му отдаваха чест. Всеки от мъжете носеше зелен табард над гръдната броня, с Червения кон, извезан на него, и на всяка пика се вееше

червена и зелена лента. Шлемовете им имаха стоманени решетки пред лицето, за разлика от широкия, открит отпред малкиерски шлем на Лан. — Може ли да ви отнема лорд Балдер за малко, ваше величество? Трябва да го питам нещо.

— Достатъчно е да го поискате, Дай Шан — отвърна кралица Етениел, макар че лейди Сераила го изгледа с присвити очи. Явно се питаше за какво му е потрябвал кандорският мечоносец на кралицата.

Балдер се приближи до него и прехвърли Меча на Кирукан в другата си ръка, за да остане насочен с дръжката към кралицата. Беше формалност, но Балдер държеше на формалностите. Андийр и принц Кайсел се присъединиха към тях и Лан не ги накара да се отдръпнат.

— Лорд Агелмар ангажира цяла четвърт от резервите ни за малък пробив в линиите ни — заговори той тихо, за да чуят само Балдер, Андийр и Кайсел. — Не съм убеден, че всичките бяха нужни.

— Той току-що заповяда леката ни салдейска конница да се оттегли от източния фланг — каза Балдер. — И да удари левия фланг на тролоците зад фронтовите им линии, в изненадващ набег и оттегляне. Казва, че иска да разсее вниманието на Властелините на ужаса, и твърди, че като създадем впечатление, че отбраната ни е отслабнала, ще ги накараме да направят грешка.

— Вашето мнение? — попита Лан.

— Ходът е добър — отвърна Балдер. — В случай, че се каниш да удължиш битката. Сам по себе си нямаше да ме притеснява много, стига салдейците да могат да се изтеглят непокътнати. Не бях чул за резервите. Това много ни оголва на изток.

— Да допуснем — заговори Лан, бавно и предпазливо, — че някой е в положение да саботира цялата ни армия. Да допуснем, че този някой иска да го направи, но да го направи хитро, тъй че да не бъде заподозрян. Какво би направил ти на негово място?

— Оставям реката зад гърба ни — заговори замислено Балдер. — Овладявам позиции на високо, но ни оставям застрашени от обкръжение. Ангажирам ни в смъртоносен бой, след което допускам пробив в защитата ни, за да бъдем разцепени. Всяка стъпка правя така, че да изглежда разумна.

— А следващата ти стъпка? — попита Лан.

Балдер помисли. Изглеждаше притеснен.

— Да изтегля стрелците от хълмовете на изток. Теренът там е пресечен, тъй че Тварите на Сянката биха могли да заобиколят съгледвачите ни — особено след като погледите на всички ни са обърнати към фронтовите линии — и да подхоят. Стрелците биха ги видели и биха вдигнали тревога, вероятно дори биха успели да задържат тролоците достатъчно дълго, докато дойдат резервите. Но ако стрелците са преместени и източните ни резерви са ангажирани, и врагът успее да заобиколи източния ни фланг, и да нападне задните ни линии... цялата ни армия ще бъде притисната с гръб към реката. И тогава вече е въпрос само на време.

— Лорд Мандрагоран — каза принц Кайсел и смуши коня си напред. Озърна се наоколо, сякаш засрамен. — Не мога да повярвам, че чувам това. Разбира се, не подозирате лорд Агелмар в измяна, нали?!

— Не можем да си позволим да оставим никого извън подозрение — заяви Лан. — Предупреждение, в което трябваше да се вслушам по-добре. Може би не е нищо. Може би.

— Бездруго ще сме достатъчно затруднени да се измъкнем от това положение — каза намръщено Андийр. — Ако бъдем притиснати към реката...

— Първоначалният план беше да използваме леката конница да прикрива оттеглянето — каза Лан. — Пехотата би могла да се изтегли първа, да прехвърли реката пешком, след това бихме могли да преведем тежката конница през портали. Реката не е бърза и конете на леката конница могат да я пребродят, а тролоците не биха посмели. Не и докато не ги принудят. Планът беше съвсем добър.

Освен ако не бъдеха притиснати твърде силно, при което пехотата нямаше да може да излезе от боя. Тогава всичко щеше да се разпадне. А ако бъдеха обкръжени, Лан нямаше как да измъкне армията си. Нямаха достатъчно преливащи, за да прехвърлят цялата армия. Единственият изход беше да остави пехотата, да изостави половината си армия обречена на избиване. Не, по-скоро щеше да умре, отколкото да позволи това.

— Всичко, което лорд Агелмар е правил напоследък, *наистина*, е съвсем добър план — заговори Балдер напрегнато. — Достатъчно добър, за да нямаме подозрение, но не достатъчно, за да спечели.

Лан... нещо не е наред. Познавам го от години. Все още вярвам, че просто е уморен, но *наистина* прави грешки. Прав съм, знам го.

Лан кимна и препусна с охраната си към задните линии и командната палатка.

Страхът бе като камък, заседнал в гърлото му. Облаците изглеждаха още по-ниски. Тътнеха. Барабаните на Тъмния, дошъл да вземе живота на толкова много мъже.

Когато стигна до командната палатка, зад гърба му имаше вече поне стотина души. Лан видя как един млад шиенарски вестоносец — без оръжие и броня, перчемът ме се вееше — хукна към коня си.

Лан махна с ръка и Андийр препусна напред. Хвана юздите на коня на шиенареца и ги стисна здраво. Вестоносецът се намръщи.

— Дай Шан? — каза и отдаде чест, щом Лан стигна до тях и спря Мандарб.

— Носиш заповедите на лорд Агелмар ли? — попита Лан, щом слезе от коня.

— Да, милорд.

— Какви заповеди?

— Източните кандорски стрелци — отвърна вестоносецът. — Хълмът им е твърде далече от главния участък на бойното поле и лорд Агелмар смята, че ще послужат по-добре, ако се изтеглят напред и стрелят по Властелините на ужаса.

Стрелците сигурно мислеха, че салдейската лека конница все още е отзад. Салдейците пък мислеха, че стрелците ще удържат. Резервите мислеха, че и едните, и другите ще останат на място, след като те се разгърнат.

Все още можеше да е съвпадение. Агелмар се беше претоварил твърде много — или пък имаше някакъв по-голям план, останал извън погледа на другите пълководци. Не обвинявай никога човек в убийство, освен ако не си готов сам да го убиеш на място, със собствения си меч.

— Задръж тази заповед — каза хладно Лан. — Вместо това предай на салдейските съгледвачи да обхождат източните хълмове. Кажи им да гледат за сила на Твари на Сянката, промъкващи се да ни ударят. Предупреди стрелците да са готови за стрелба, после се върни тук и ми съобщи какво става. Побързай, но не казвай на никого, че го правиш, освен на съгледвачите и стрелците.

Мъжът изглеждаше объркан, но отдаде чест. Агелмар беше командващият пълководец на тази армия, но Лан — като Дай Шан — имаше последна дума по всички заповеди и единствената по-висша власт в тази битка беше на Елейн.

Лан кимна на двама от мъжете си от Висшата гвардия, Вашим и Джерал, малкиери, които бе започнал да цени високо през седмиците, откакто воюваха заедно.

„Светлина, само седмици ли минаха? Сякаш са месеци...“

Изтласка тази мисъл от ума си, щом двамата малкиери поеха след вестносеца, за да се уверят, че ще изпълни заповедта.

Щеше да обмисли последствията от случилото се само след като научеше всички факти.

Само тогава.

Лоиал не разбираше много от воюване. Не беше нужно обаче да разбира много, за да осъзнае, че страната на Елейн губи.

Биеше се с другите огиери срещу хиляди и хиляди тролоци — втората армия, която бе дошла да удари от юг, заобикаляйки града. Арбалетите от Легиона на Дракона бяха на фланговете на огиерите и мятаха залпове метални стрели, след като се бяха изтеглили от фронта пред тролокските редици. Врагът беше разпръснал тежката конница, както бяха изтощени. Роти тежка пехота с пики се държаха отчаяно срещу черната вълна, а Вълчата гвардия се беше вкопчила в разпадаща се отбранителна линия по другите хълмове.

Лоиал беше чул откъси за ставащото по други части на бойното поле. Армиите на Елейн бяха съкрушили северната сила на тролоците. Бяха ги довършили и докато огиерите се биеха, бранейки драконите, които стреляха от хълма над тях, още и още войници прииждаха, за да укрепят новия фронт. Идваха окървавени, изнемощели и отслабнали.

Тази нова сила тролоци щеше да ги унищожи.

Огиерите запяха песен на скръб. Беше траурната песен, която пееха за обречени на изсичане гори или за велики дървеса, загинали в буря. Беше песен за загуба, за жал, за неизбежност. Той запя припева:

Всички реки пресъхват,

*всички песни секват,
всеки корен ще умре,
всеки клон ще се превие...*

Повали един ръмжащ тролок, но друг впи зъби в крака му. Лоиал изрева, прекъсна песента и сграбчи тролока за врата. Никога не се беше смятал за силен според огиерските мерки, но надигна звяра и го запокити в приятелите му отзад.

Хора — крехки хора — лежаха мъртви в краката му. Болеше го от това, че бяха загубили живота си. На тях им бе дадено толкова кратко време за живот. Някои, все още живи, продължаваха да се бият. Знаеше, че се мислят за по-големи, отколкото са, но тук, на бойното поле — с огиерите и тролоците — приличаха на малки дечица, тичащи из краката им.

Не. Нямаше да гледа на тях така. Мъжете и жените се биеха с храброст и страст. Не деца, а герои. Все пак ушите му се изпъваха назад, щом ги видеше да падат. Запя отново, по-силно, и този път не беше песен на скръб. Беше песен, която не беше пял досега, песен за израстване, но не от дървесните песни, които му бяха така познати.

Зарева я силно и с ярост, докато размахваше брадвата. И отвсякъде тревата стана зелена, от пръстта изникнаха жилки и нишки живот. По дръжките на тролокските пики израснаха листа. Много от зверовете заръмжаха и захвърлиха оръжията си стъписани.

Лоиал продължи да се бие. Тази песен не беше за победа. Беше песен за живот.

Лоиал не смяташе да умре тук, на това бойно поле.

В името на Светлината, книга имаше да довърши, преди да си отиде!

Мат стоеше в командната сграда на сеанчанците, обкръжен от недоверчиви генерали. Мин току-що се беше върнала, след като я бяха отвели и облекли в сеанчански одежди. Тюон също беше изчезнала да свърши там някаква своя императрическа работа.

Той погледна картите и едва се сдържа да не заругае отново. Карти, карти и още карти. Парчета хартия. Повечето бяха нахвърляни

от писарите на Тюон в гаснещата светлина на предната вечер. Откъде можеше да знае колко са точни? Веднъж беше видял уличен художник да рисува красива жена нощем в Кемлин и картината след това се продаде за злато като точно изображение на Кен Буйе в рокля.

Все повече се уверяваше, че бойните карти са полезни горе-долу колкото дебело палто в Тийр. Трябваше да може да *види* битката, а не как някой си е мислил, че изглежда битката. На карта всичко беше твърде опростено.

— Ще ида да погледна бойното поле — заяви Мат.

— Какво? — попита Куртани. Сеанчанският знаменен генерал беше красива горе-долу колкото сноп пръчки със завинтена за него броня. Мат предполагаше, че някога е изяла нещо страшно кисело и че след като е открила, че получената се гримаса може да плаши свраките, си я е харесала за постоянна.

— Ще ида да погледна бойното поле — повтори Мат.

Смъкна шапката си, след което се пресегна над главата си и сграбчи гърба на широкия си сеанчански халат. Дръпна дрехата с нелепите парчета на раменете презглава с шумолене на коприна и дантела и я хвърли настрана.

И остана само с шалчето на врата си и странните бричове, които му бяха дали сеанчанците, черни и някак си корави. Мин повдигна вежда, като видя голите му гърди, и това го накара да се изчерви. Но какво значение имаше? Тя беше с Ранд, тъй че това я правеше на практика негова сестра. Вярно, че и Куртани беше тук, но Мат не беше много убеден, че е жена. Не беше много убеден и че е човек даже.

Бръкна под масата и измъкна вързопа, който беше пъхнал там. Мин скръсти ръце. Новото облекло й отиваше много добре, рокля почти толкова красива, колкото на Тюон. На Мин беше от лъскава зелена коприна, с черно везмо и широки ръкави, ама толкова широки, че човек да си напъха главата в тях. Бяха й направили и прическа, с метални късчета в косата, сребро с инкрустирани огнекапки. Стотици бяха, и блещукаха. Ако не й потръгнеше с цялата тази титла Пророчица на съдбата, сигурно можеше да си намери работа като полилей.

Беше доста привлекателна в това облекло всъщност. Странно. Мат винаги беше смятал Мин малко откъм момчешкия тип, но сега я намираше за прелестна. Не че я зяпаше де.

Сеанчанците изглеждаха стъписани, че Мат се е съблякъл. Не разбираше защо. Имаха слуги, облечени много по-оскъдно. Ами да де.

— Изкушавам се да направя същото като теб — промърмори Мин и сграбчи предницата на роклята си.

Мат насмалко да се задави. Все едно е глътнал муха или нещо такова.

— Да ме изгори дано — рече той, докато си навличаше ризата. — Ще ти дам сто тарвалонски марки, ако го направиш, само за да мога да го разказвам после.

Това му спечели гневен поглед, макар той да не схвана защо. Че какво толкова, ако тръгне като проклета айилска Дева на път към палатката за потене?

Мин обаче не го направи и той почти се натъжи. Почти. Трябваше да внимава с Мин. Сигурен беше, че една усмивка не на място ще му спечели ръгане с нож не само от нея, а и от Тюон. Е, щеше да е много по-щастлив само с един нож, забит в корема.

Медальонът с лисичата глава лежеше удобно на кожата му — слава на Светлината, Тюон все пак бе разбрала, че му трябва. Докато си обличаше палтото, също измъкнато от вързоп, Галган попита:

— Как ги опазихте? Бях останал с впечатлението, че дрехите ви са изгорени, принце.

Изглеждаше много тъпо с тая ивица бяла коса на главата, но Мат го премълча. Беше по сеанчанския обичай. Хората можеха да са смешни, но той не се съмняваше, че Галган може да се справи добре в битка, както и да изглеждаше.

— Тези ли? — попита Мат и посочи палтото и ризата си. — Представа нямам. Просто ги видях тук долу. Направо съм изумен. — Беше много доволен, като разбра, че сеанчанските стражи — въпреки стоическите си изражения — реагираха на подкупи като нормалните хора.

Всички освен ония гвардейци от Смъртната стража. Мат се беше научил да не го опитва с тях. Гневният поглед, с който му отвърнаха, го накара да си помисли, че ако опита отново, ще му натиснат муцуната в калта. Може би щеше да е по-добре изобщо да не говори с гвардеец от Смъртната стража повече, след като беше ясно, че всички до един са си продали чувството за хумор срещу... не можеше да измисли срещу какво.

Но пък знаеше на кого точно може да разчита за безопасността на Тюон при затруднение.

Закрачи към изхода и награби пътьом ашандарея от стената. Куртани и Мин го последваха. Колко лошо, че Тилий беше толкова добра в работата си. Щеше да предпочете да я задържи за компания и да прати някое бостанско плашило вместо нея. Май така трябваше да направи. Някои тролоци можеше да я вземат за една от тях.

Наложи се да изчака конярят да изтича за Пипс, за жалост, а това даде на някого време да предупреди Тюон. Видя я, че идва. Е, тя бездруго беше казала, че ще се върне скоро, тъй че всъщност не беше очаквал да избегне сблъсъка.

Мин се запрепъва в полите си и изруга.

— Още ли се опитваш да решиш дали да избягаш? — попита я Мат тихо, докато Тюон се приближаваше.

— Да — отвърна кисело Мин.

— Леглата тука са хубави, знаеш ли. И знаят как да се отнасят с човек, стига да не решат да го обезглавят. Още не съм разбрал какво ги спира.

— Страхотно.

Мат се обърна към нея.

— Осъзнаваш ли, че ако Ранд беше тук, сигурно щеше да те помоли да останеш.

Мин го изгледа ядосано.

— Просто това е истината, Мин. Проклетата истина. Бях там, когато Ранд ги привлече на своя страна, и мога да ти кажа, че беше притеснен. Сеанчанците и Айез Седай не се разбират много добре, ако не си забелязала.

— Това е горе-долу толкова очебийно, колкото и фукнята ти, Мат.

— Уф. Пък аз се опитвам да ти помогна. Казвам ти, Мин. Колко облекчение според теб би донесло на Ранд, ако научи, че някой, на когото вярва, говори на ухото на Тюон, някой, който би могъл да я подбутва да играе добре с Айез Седай, като ѝ подава подходящите „поличби“ в подходящия момент? Разбира се, би могла да се върнеш в лагера да мъкнеш вода и да разнасяш съобщения. Сигурен съм, че това ще е *точно* толкова полезно, колкото да държиш под око чужда императрица и да ѝ внушаваш да вярва и уважава Преродения Дракон, да строиш мост на приятелство между нея и останалите държави.

Мин помълча за миг.

— Мразя те, Мат Каутон!

— И аз тебе — каза Мат и вдигна ръка да поздрави Тюон. — Чакай да видим сега кой крайник ще ми отреже, че захвърлих префърцунените й дрехи. — Колко лошо. Хубаво вземо имаше онзи халат. На човек му трябва малко вземо, за да изглежда по-изящно. И все пак *нямаше* да носи такава купчина плат в битка. Щеше да има повече късмет, ако се опиташе да се бие, понесъл Пипс на гърба си.

Другите си направиха обичайните поклони и чукане на чела в земята, когато Тюон се приближи, макар да я бе нямало само няколко минути. Мат й кимна. Тя огледа продължително облеклото му, от глава до пети. Защо всички трябваше да се вкисват толкова от една стара риза и свястно палто? Все пак не беше с онова с плъшия цвят, с което бе гостувал на Елейн. Него го беше изгорил.

— Превелика — заговори Куртани. Беше от Висшата кръв, тъй че можеше да се обръща пряко към Тюон. — Дано вечно да дишаш. Принцът на Гарваните е решил, че трябва да посети бойното поле лично, защото е преценил, че на нашите вестоносци и пълководци им липсва умение.

Мат пхна пръсти в колана си и изгледа Тюон, щом конярчето най-после пристигна с Пипс. Скапано крайно време беше. Момчето да не би да се беше отбило да обядва пътьом и може би да погледа едно-две представления на веселчун?

— Е, защо чакаме? — попита Тюон. — Щом Принцът на Гарваните е решил да види бойното поле, верните слуги на империята би трябвало веднага да се съобразят с желанието му.

Куртани изглеждаше все едно са й ударили шамар. Мат се ухили на Тюон и тя го удостои с усмивка. Светлина, колко обичаше тези усмивки!

— Значи и ти идваш? — попита я той.

— Разбира се. Някаква причина да не дойда?

— Никаква. — Мат изпъшка наум. — Нито една скапана причина.

ГЛАВА 29

ЗАГУБА НА ХЪЛМ

— Съсредоточи се върху Сенчестите! — каза Егвийн и отпрати взрив от Въздух към пъплещите нагоре по склона тролоци.

Тролоците бяха направили пробив в редиците на копиеносците, бранещи хълма, и се изливаха през него. Вече привикнали с атаките на преливащите, чудовищата наклеяха и се присвиха. Това й даде добра гледка над юмрука и мърдраала, скрил се в самия център. Носеше кафяво палто и държеше тролокска кука с дълга дръжка.

„Нищо чудно, че ми беше трудно да го засека“, помисли Егвийн и унищожи съществото със сплит на Огън. Получовекът се загърчи и закрещя, извърнал към небето безокото си лице. Юмрукът тролоци също напада по земята.

Егвийн се усмихна доволно, макар че задоволството й бе краткотрайно. Стрелите на стрелците й бяха на привършване, редиците на копиеносците бяха разкъсани, а някои от Айез Седай явно бяха изчерпани. Нова вълна тролоци замени свалените от нея. „Ще можем ли да издържим още един ден?“, помисли тя.

Знаме пиконосци изведнъж се откъсна от левия фланг на армията на Брин до реката. Вееха Пламъка на Тар Валон — трябваше да е тежката конница, с която Брин се гордееше. Беше ги събрал под командата на капитан Йони Шагрин, смес опитни ветерани от конниците на други страни и войници от гвардията на Кулата, пожелали да се включат в тази елитна бойна сила.

Пиконосците заобиколиха шараите срещу тях и препуснаха стремглаво към Егвийн, право в тила на тролокската армия, атакуваща позицията й. Точно зад тях втора конна част подкара в прахта на първата, този път с тъмнозеленото знаме на Иллиан. Изглежда, генералът най-последно щеше да й прати подкрепа.

Но... Чакай. Егвийн се намръщи. Видя от позицията си, че левият фланг на главната армия вече е напълно незащитен. „Какво прави той? Някакъв... някакъв капан за шараите?“

И да имаше замислен капан, челюстите му не щракнаха. Вместо това конна част на шараите врѣхлетя върху оголения ляв фланг на Брин и започна да избива пехотинците, бранещи позицията при реката. А след това Егвийн видя друга маневра, която вече наистина я ужаси — още по-голямо шарайско конно знаме се откъсна от вражеския десен фланг и се понесе към пиконосците, притекли ѝ се на помощ.

— Гавин, извести онези пиконосци... това е капан!

Но нямаше време за нищо. След няколко мига шарайската конница започна да избива пиконосците на Бялата кула откъм тила. В същото време черните редици на тролоците се обърнаха срещу пиките и започнаха да ги секат, после врѣхлетяха върху конниците зад тях.

Егвийн извлече колкото сила можеше, за да унищожи тролокската орда, другите жени се присъединиха. Беше истинска касапница. Тролоците просто бяха твърде много, а пиките бяха беззащитни. За няколко минути всичко свърши. Само няколко конници бяха оцелели и Егвийн видя как препуснаха към реката.

Гледката я потресе. Понякога армиите сякаш се движеха с тромавостта на огромни кораби в пристанище... а след това, за миг, всичко изригваше и цели знамена падаха до последния боец.

Но нямаше време за скръб. Позициите на Айез Седай по хълмовете бяха застрашени. Щом тролоците отново насочиха вниманието си към частта ѝ, Егвийн даде заповед за портали. Нареди на копиеносците да се изтеглят през тях, докато стрелците ѝ продължаваха да мятат залпове в тролоците долу. След това с другите Айез Седай засипа унищожителен дъжд по тролоците, докато не прехвърли и стрелците през порталите.

Преди да изчезне през последния портал, за сетен път огледа бойното поле. Какво се беше случило току-що? Поклати глава, щом Гавин пристъпи до нея, предан както винаги. Не беше имал възможност да извади меч си в тази битка. Лейлвин също. Дватама сякаш водеха малка мълчалива надпревара кой да се държи по-добре като страж. Беше го намирала за дразнещо, но беше по-добре от унилото съжаление на Гавин в предишните стълкновения.

Той *все пак* изглеждаше преbledнял обаче. Като в началото на болест. Спеше ли достатъчно напоследък?

— Искам да ида до лагера и да намеря генерал Брин — каза Егвийн. — Искам да разбера защо се допусна да се случи това. А след

това ще ида при войските си, които пазят брода, и ще отмъстя за хората ни, които изгубиха живота си там.

Двамата я изгледаха намръщено.

— Егвийн... — започна Гавин.

— Все още имам сила — прекъсна го тя. — Използвах шангреала, за да не се натоварвам прекалено. Мъжете, които се бият в онзи участък, имат нужда да ме видят и трябва да свърша добра работа където мога. Ще взема толкова охрана, колкото поискаш.

Гавин се поколеба, погледна Лейлвин и накрая кимна.

Лан слезе от коня, връчи юздите на Андийр и тръгна покрай стражите — стъписани от многобройната му охрана, много от които окървавени — към командната палатка.

Палатката не беше нещо повече от навес, отворена от всички страни, с движещи се навътре и навън войници като мравки по мравуняк. Въздухът тук, в Шиенар, днес беше горещ. Лан не беше получавал скоро съобщения от фронтовете, но беше чул, че неговият отпор днес не е единственият отчаян. Елейн се сражаваше при Кайриен. Амирлин — на границата на Арафел.

Светлината дано да дадеше при тях нещата да вървяха по-добре, отколкото при него.

Агелмар стоеше над разстланите по пода карти, сочеше по тях с тънка пръчка и разместваше парчета цветен камък, докато даваше заповеди. Бегачи идваха и докладваха за развоя на битката. Най-добрите бойни планове траеха само докато се извади първият меч, но един добър пълководец можеше да работи с битките както грънчар работи с глината, да взима войнишките приливи и отливи и да ги извайва.

— Лорд Мандрагоран? — попита Агелмар. — Светлина! Приличаш на самата Погибел. Потърси ли Айез Седай за Цяра?

— Добре съм — отвърна Лан. — Как върви битката?

— Окуражен съм — каза Агелмар. — Ако намерим някакъв начин да задържим Властелините на ужаса за час-два, мисля, че всъщност имаме добър шанс да отблъснем тролоците.

— Едва ли. Прекалено са много.

— Не е до броя — каза Агелмар, махна на Лан да се приближи и посочи една карта. — Има нещо, което малко хора знаят. Армиите *могат* да се прекършат и често *се* прекършват, макар да превъзхождат по брой и да имат превъзхождащо предимство на бойното поле и добър шанс да спечелят.

— Когато прекараш известно време като командир, започваш да мислиш за една армия като за цялостна същност — продължи той. — Огромен звяр с хиляди крайници. Това е грешка. Една армия е съставена от хора — или тролоци, в този случай — всички са на бойното поле, всички са уплашени. Да си войник означава да овладееш страха си. Звярът вътре просто иска да се изтръгне навън.

Лан се наведе и огледа картите. Положението беше точно както го беше видял, само че Агелмар все още разполагаше с леката салдейска конница, която пазеше източния фланг. Грешка? Лан се беше уверил, че вече не са там. Не трябваше ли бегачите вече да са донесли на Агелмар, че картата е сбъркана? Или той по някакъв начин ги беше разсейвал, за да не забележат?

— Днес ще ти покажа нещо, Лан — каза тихо Агелмар. — Ще ти покажа какво трябва да научи всеки, ако иска да оцелее. Можеш да накараш по-силния враг да се прекърши, ако го убедиш, че ще умре. Удари го достатъчно здраво и той ще побегне, и няма да се върне, за да го удариш отново — дори всъщност да си твърде слаб, за да удариш отново.

— Това е планът ти значи? — попита Лан. — Днес?

— Тролоците ще се прекършат, ако им демонстрираме сила, която да ги уплаши — каза Агелмар. — Знам, че може да подейства. Надявам се да свалим водача на Властелините на ужаса. Ако тролоците решат, че губят, ще побегнат. Те са страхливи същества.

Изглеждаше достоверно. Може би Лан просто не виждаше цялостната картина. Може би геният на Великия капитан надвишаваше онова, което можеха да си представят другите. Лан се зачуди правилно ли е постъпил, като бе отменил заповедта да се преместят стрелците.

Вестоносецът, когото бе пратил преди малко, се върна на галоп. Един от Висшата гвардия на Лан дойде с него, ръката му бе прободена от стрела с черни пера.

— Огромна сила Твари на Сянката! — съобщи вестоносецът. — Идат от изток! Дай Шан, прав бяхте!

„Знаели са да дойдат точно оттам — помисли Лан. — Не биха могли да забележат, че се оголваме там, защото хълмовете затулват гледката им. И дойдоха твърде бързо. На Сянката трябва да са й съобщили или е знаела какво да очаква.“

Погледна Агелмар.

— Невъзможно! — възкликна Великият капитан. — Защо съгледвачите не са ги видели?

— Лорд Агелмар — заговори един от командирите. — Вие пратихте съгледвачите назад на изток да огледат реката, забравихте ли? Трябваше да огледат брода. Казахте, че стрелците ще... — Командирът пребледня. — Стрелците!

— Стрелците са на позициите си — отсече Лан. — Искam предните линии да започнат да се изтеглят. Извадете салдейците от боя. Да са готови да ударят, за да помогнат на пехотата да се изтегли. Издърпайте ашаманите назад. Ще ни трябват портали.

— Лорд Мандрагоран — заговори Агелмар. — Този нов развой може да се използва. Ако се раздвоим и след това ги смажем между нас...

— Освободен сте от длъжност, лорд Агелмар — каза Лан, без изобщо да го погледне. — И, за съжаление, трябва да ви помоля да останете под наблюдение, докато разбере какво се е случило.

Възцари се тишина. Всеки адютант, вестоносец и офицер се обърна към него.

— Стига, Лан — рече Агелмар. — Това звучи все едно заповядваш да ме арестуват.

— Да — отвърна Лан, махна на Висшата гвардия и бойците нахлуха в палатката и заеха позиции така, че да спрат всеки, който се опита да избяга. Някои от хората на Агелмар посегнаха към мечовете си, но повечето изглеждаха объркани.

— Това е безчинство! — каза Агелмар. — Не ставай глупак. Не е време за...

— А какво да направя, Агелмар? — изръмжа Лан. — Да те оставя да натикаш тази армия в гроба ли? Да позволя Сянката да ни вземе? Защо правиш това? Защо?!

— Прекаляваш, Лан. — Агелмар говореше спокойно, но очите му бяха пламнали. — Какви са тези глупости?

— Защо изтегли стрелците от източните хълмове?

— Защото ми трябваша другаде!

— А това логично ли е? — настоя Лан. — Не ми ли каза, че пазенето на онзи фланг е жизненоважно?

— Аз...

— Изтегли от онази позиция и съгледвачите. Защо?

— Ами... Ами... — Агелмар тръсна глава, погледна картата и се ококори невярващо.

— Какво ти става, Агелмар?

— Не знам — отвърна мъжът. Примига, зяпнал картите в краката си. На лицето му се изписа ужас. — О, *Светлина*! Какво съм направил?

— Предайте заповедите ми — каза бързо Лан на гвардията си. — Доведете лорд Башийр в командната палатка. Кралица Етениел и крал Еазар също.

— Лан, трябва да вземеш... — Агелмар се спря. — *Светлина*! Не мога да го кажа. Започвам да мисля какво да направя и в главата ми идват погрешни мисли! Мисли как да *загубим*. Обрекъл съм ни! — Облещи очи, посегна към късия си меч и го извади.

Лан хвана меча точно под ръката му и спря Агелмар в мига преди да забие острието в корема си и да сложи край на живота си. Кръв закапа между пръстите му, където единият допря острия ръб малко под кръстачката.

— Позволи ми да умра с чест — каза Агелмар. — Аз... унищожих ни всички. Загубих тази война, Лан.

— Не войната, само битката — отвърна Лан. — Нещо с теб не е наред. Болест, умора или намеса на Сянката. Според мен някой бърка в ума ти.

— Но...

— Ти си войник! — изръмжа Лан. — Дръж се като войник!

Агелмар замръзна. Погледна го в очите и кимна. Лан пусна меча и Агелмар го натика в ножницата. После седна на пода със скръстени крака в традиционната шиенарска поза на медитация и затвори очи.

Лан заражда заповеди. Принц Кайсел притича и попита уплашено:

— Какво става, лорд Мандрагоран?

— Принуда вероятно — отвърна Лан. — Били сме като зайци в клопка и въжето се е затягало бавно — но здраво — около вратовете

ни. Проверете дали Аша'ман все още имат достатъчно сила за портали! И искам да чуя какво става на източния фланг! На стрелците там ще им трябва подкрепление. Всички останали резерви да ги защитят.

Принц Кайсел се ококори и погледна към лорд Агелмар.

— Наистина ли сме загубили?

— Да — каза Лан. — Загубихме.

— Лан! — извика Агелмар.

Лан се обърна към него.

— Да?

— Кралица Тенобия. Хвърлил съм я в опасност, без да разбера какво правя. Който и да е вкарал тези планове в главата ми, е искал тя да умре!

Лан изруга, изскочи от палатката и затича нагоре по склона. Щом стигна върха, измъкна далекогледа от колана си. Не му трябваше всъщност — веднага видя знамето на кралицата.

Беше обкръжена. Подкрепленията, които бе мислила, че ще получи, така и не бяха пратени. Лан отвори уста, но заповедите замряха на устните му, когато тролоците се изсипаха върху малкото знаме в бяло и сребърно. То падна и след секунди вече не можеше да се види и един жив войник в този участък на бойното поле.

Нищо не можеше да направи за Тенобия. А и вече не ставаше дума за спасяване на отделни хора.

Щеше да има късмет, ако успееше да спаси поне част от армията.

Мат яздеше с Тюон на юг към бойното поле, покрай бреговете на реката на западната граница на Арафел.

Разбира се, където тръгнеше Тюон, тръгваше и Селусия. А сега и Мин. Тюон искаше да държи новата си Пророчица на съдбата до себе си непрекъснато. Непрекъснато я питаше за видения, а Мин непрекъснато обясняваше с неохота какво е видяла.

Мат се беше опитал да я накара да каже, че е видяла шапка, рееща се около главата му. Това щеше да убеди Тюон да престане да се опитва да го накара да се отърве от нея, нали? Щеше да е по-добре, отколкото Мин да обяснява за око на везна, за разни ками и за всички други проклети неща, които беше видяла около него.

Където тръгнеше Тюон, сто души от Гвардията на Смъртната стража също тръгваха. И Галган и Куртани, които се чувстваха скастриени затова, че не са се задействали достатъчно бързо да помогнат на Мат. Фурик Карийд също, повел Гвардията на Смъртната стража. Да си близо до Карийд беше горе-долу толкова приятно, колкото да намериш чужда ръка в кесията си, но той беше добър войник и Мат го уважаваше. Много щеше да му хареса да вкара Карийд и Лан в състезание по зяпане в очите. Сто на сто можеха да се надзяпват с години.

— Трябва ми по-добра гледка — каза Мат, докато оглеждаха бойното поле, щом излязоха на билото. — Там.

Обърна Пипс и препусна към едно възвишение достатъчно близо до мястото на жестокото сражение край реката. Тюон го последва без думи. Когато спряха, Мат забеляза, че Селусия му мята остри като ками погледи.

— Какво има? — попита я. — Бях решил, че се радваш, дето се върнах. Имаш още някой, на когото да се мръщиш.

— Императрицата ще те следва, където отидеш — каза тя.

— Ами хубаво. Както и аз ще я следвам където отиде, нали така? Само дано не почнем да се въртим в кръг.

Огледа полесражението.

Реката не беше кой знае колко широка — петдесет разтега от бряг до бряг, — но беше с бързо течение и дълбока от двете страни на брода. Водата беше хубава преграда, и не само за тролоци. Бродът обаче улесняваше прехвърлянето ѝ — там водата беше дълбока само до коленете, и беше достатъчно широк, за да преминат едновременно поне двайсет колони конници.

В далечината, в центъра на армията на Шара, някакъв мъж яздеше великолепен бял кон. Мат едва успя да го види през далекогледа. Лъскавата броня на мъжа не можеше да се оприличи на нищо познато, въпреки че от толкова далече не можеше да се видят подробности.

— Предполагам, че това е нашият Отстъпник? — каза Мат и посочи с ашандарея.

— Като че ли реве за Преродения Дракон — каза Галган.

И точно тогава гласът на Демандред прокълтя над бойното поле, подсилен с Единствената сила. Приканваше Дракона да дойде и да се

изправи срещу него на дуел.

Мат огледа типа през далекогледа и изсумтя:

— Демандред, тъй ли? Тоя да не е изкуфял?

Е, Мат знаеше коя част от скапаната битка да избягва. Не беше подписал да се бие с Отстъпник. Всъщност, доколкото помнеше, изобщо не беше подписвал нищо. Скапано го бяха *притискали* на всяка стъпка. Обикновено насила и винаги някоя глупава жена.

Егвийн можеше да се справи с Демандред, или може би ашаманите. Ранд твърдеше, че ашаманите вече не полудявали, но Мат не му вярваше много. Всеки мъж, който искаше да владее Единствената сила, си беше луд по принцип, ако питаха него. Да им добавяш още лудост беше все едно да доливаш чай във вече пълна чаша.

Добре поне, че дамане на Тюон задържаха вниманието на преливащите шараи. Огънят им раздираше земята на двата бряга. Невъзможно беше да добие ясна представа какво става обаче. Суматохата просто беше твърде голяма.

Отново погледна през далекогледа на юг по реката и се намръщи. Само на няколко стотин крачки срещу брода имаше военен лагер, но не безразборно вдигнатите палатки задържаха вниманието му. В източния край на лагера имаше голямо струпване на войници и коне — просто стояха и чакаха. Видя крачеща пред множеството фигура, която сякаш бе в кисело настроение. Това, че му липсваше едното око, не му попречи да познае Тилий.

Свали далекогледа, почеса се по брадичката, намести си шапката и вдигна ашандарея на рамо.

— Дайте ми пет минути сам — каза и скрита Пипс в галоп надолу по склона. Надяваше се Тюон да го остави на мира. Този път поне го послуша, макар че щом стигна подножието на хълма, Мат си представи как го гледа отгоре с онези изпълнени с любопитство очи. Като че ли всичко, което правеше, ѝ се струваше интересно.

Препусна в галоп покрай реката към Тилий. Ушите му забучаха от взривовете, издаващи, че се доближава до центъра на битката.

Дръпна юздите на Пипс и спря пред Тилий.

— Тилий, заслепена от Светлината глупачко! Защо киснеш тук и не си размърдаш задника да свършиш нещо полезно?

— Ваше височество — отвърна Тилий и падна на колене, — заповядаха ни да стоим тук, докато ни призоват.

— Кой ти каза това? Я ставай!

— Генерал Брин, ваше височество — отвърна тя и стана. Той усети раздразнението в тона ѝ, макар тя да не го издаде външно. — Каза, че сме само резервна сила и че при никакви обстоятелства не трябва да тръгваме оттук, докато той не ни заповяда. Каза, че животът на много хора зависи от това. Но сам можете да видите. — И посочи към реката. — Битката не върви добре.

Мат беше твърде записан с Тилий, за да види ситуацията отвъд реката, но сега окото му бързо обходи полето.

Докато дамане като че ли все още се държаха срещу преливащите шараи, редовните войски явно бяха заклещени. Отбраната на левия фланг на Брин надолу покрай реката беше напълно разбита и войниците там бяха обкръжени от шараите.

Къде беше конницата? Трябваше уж да брани фланговете. И както Мат беше предсказал, стрелците на Шара се бяха придвижили на полето и засипваха със стрели конницата на Брин на десния фланг. Всичко беше като стиснат цирей и войските на Брин бяха циреят, който всеки момент щеше да се пукне.

— Това е пълно безумие — каза Мат. — Той ни тласка към разгром. Къде е генералът, Тилий?

— Не мога да кажа, ваше височество, пратих хора да го потърсят, но досега няма никаква вест. Но имам донесения, че нашата страна е понесла голямо поражение на юг оттук. Две големи конни части на генерал Брин са пометени от шараите точно под хълмовете на границата. Били пратени там за подкрепление на марат-дамане по височините.

— Кръв и кървава пепел. — Мат премисли информацията. — Добре. Тилий, не можем да чакаме повече. Ето какво ще направим. Накарай знаменен генерал Макоти да поведе Второ знаме право към центъра. Трябва да заобиколи нашите бойци, които се сражават там, и да изтласка шараите. Ти взимаш Трето знаме и заобикаляш към десния фланг. Разкарай ония стрелци и всякакви козлюбци, които ти се изпречат на пътя. Аз ще взема Първо знаме към левия фланг и ще закърпя отбраната там. Действай, Тилий!

— Да, ваше височество. Но вие, разбира се, няма да се доближите толкова много до боя, нали?

— Разбира се, че ще се доближа! Хайде, действай, Тилий!

— Моля ви, ако ми позволите едно смирено предложение, ваше височество? Вие не сте защитен. Позволете ми поне да ви дам подходяща броня.

Мат помисли за миг и се съгласи, че предложението ѝ е разумно. „Човек може да пострада там, при толкова много хвърчащи стрели и свистящи мечове.“ Тилий повика един от старшите си офицери, който изглеждаше горе-долу колкото Мат на ръст, и го накара да си свали бронята, която беше изключително пъстра, със застъпващи се плочки, боядисани в лъскаво зелено, златно и червено, поръбени със сребро. Офицерът изглеждаше объркан, когато Мат в замяна му връчи палтото си и каза, че очаква да му се върне в края на деня в същото състояние. Мат навлече бронята, която покри гърдите му, гърба, ръцете и бедрата отпред и му се стори съвсем удобна. Но когато офицерът му подаде шлема си, Мат го пренебрегна, само намести шапката си с широката периферия и се обърна към Тилий.

— Ваше височество, още нещо. Марат-дамане...

— С ония преливащи ще се разправя лично — заяви Мат.

Тя го зяпна все едно е полудял. Кървава пепел, може би наистина беше.

— Ваше височество! — каза Тилий. — Императрицата... — Млъкна, щом видя изражението му. — Разрешете поне да пратим някоя дамане да ви брани.

— Мога чудесно да се оправя и сам, благодаря. Ония проклети жени само ще ми се пречкат. — Мат се ухили. — Готова ли си, Тилий? Много бих искал да приключим с това, преди да е дошло време за вечерната ми халба ейл.

В отговор Тилий се обърна и изрева:

— На конете!

Светлина, яки дробове имаше тая жена! При тази команда хиляди задници плеснаха на седлата и произведоха мляскащ звук, който отекна над легиона, и всички войници изправиха рамене, вперили очи напред. Едно нещо можеше да признае на сеанчанците — тренираха войниците си скапано добре.

Тилий изрева няколко заповеди, обърна се отново към Мат и каза:

— По ваша команда, ваше височество.

— *Лос каба'дрин!* — извика Мат. Думи, които повечето събрани не разбраха, но инстинктивно усетиха, че означават „Конници, напред!“

Мат пришпори Пипс във водата на брода, вдигнал ашандарея над главата си, и чу как земята изтътна, щом Първо знаме стегна редици около него. Засвирилите сеанчански рогове отзад даваха зов за атака, всеки рог настроен малко по-различно от другия, и издаваха дразнещ ушите разногласен звук, който се чуваше много надалече. Напред войниците на Бялата кула се заозъртаха през рамо при шума и след няколко секунди, които отне на Мат и сеанчанците, докато прехвърлят брода, започнаха да се хвърлят настрани от пътя им.

Много късо обръщане наляво и сеанчанците изведнъж се озоваха в гъмжилото на шарайската конница, която се беше врязала през редиците на пехотата на Егвийн. Бързината даде възможност на сеанчанския авангард да връхлети върху шараите; добре обучените им коне се вдигнаха на задните си крака и заудряха с предните по врага. Шараите и конете им започнаха да падат и много от тях бяха прегазени, докато сеанчанската конница продължаваше неумолимото си движение напред.

Шараите, изглежда, си разбираха от работата, но тези бяха тежка конница, тромави в обременяващата броня и снаряжени с дълги пики. Бяха съвършени за унищожаването на пехотинци с притиснати в стената гърбове, но в неизгодно положение срещу подвижна лека конница от толкова близо.

Първо знаме бе ударна част, която използваше разнообразно въоръжение, и бойците бяха обучени да действат в екипи. Хвърлените от първите ездаци копия полетяха с убийствена точност към забралата на шараите и изненадващо много улучиха през цепките и в лицата. Зад тях връхлетяха конници с двуръчни мечове с извити, остриета и оръжията им засякоха по уязвимите места, отделящи шлемовете от горната част на бронята, или посичаха точно под шията покритите с броня шарайски коне и сваляха ездачите им на земята. Други сеанчанци с дълги прътове с куки смъкваха шараи от седлата, докато партньорите им размахваха боздугани с шипове и изкривяваха бронята

им толкова, че движенията им се оказваха силно ограничени. А щом шараите паднеха на земята и се опитваха с усилие да се вдигнат, върху тях скачаха „остриетата“ — леко въоръжени сеанчанци, чиято работа беше да вдигнат забралата на падналите и да забият тясна кама в очите им. При тези обстоятелства пиките на шараите се оказаха безполезни — всъщност бяха пречка и много шараи загинаха преди да успеят да пуснат пиките си и да извадят мечове.

Мат заповяда на един от ескадроните си да препусне покрай реката към далечния ляв край на бойното поле, а след това да възвие покрай конницата на шараите. Без страх пехотата на Бялата кула вляво от центъра вече можеше отново да използва копията и алебардите си и с усилията на сеанчанските Второ и Трето знаме отбраната на бродо бавно се възстанови. Беше мръсна, хлъзгава работа, след като теренът на няколкостотин крачки от реката се превърна в лепкава кал. Но силите на Светлината устояха.

Мат се оказа въвлечен в гъмжилото на боя и ашандарейт му не спираше да се върти. Скоро обаче откри, че оръжието му не е особено полезно. Няколко от замахванията му срещнаха уязвима плът, но повечето пъти острието отскачаше от бронята на противниците и беше принуден да се навежда и извива в седлото непрекъснато, за да не го удари шарайски меч.

Бавно си запробива път през бъркотията и почти беше стигнал задните линии на шарайската конница, когато осъзна, че трима от спътниците му вече не са на седлата си. Странно, бяха там само преди минута. Другите двама се вцепениха, заозъртаха се и изведнъж лумнаха в пламъци, закрепяха от болка и се хвърлиха на земята. Мат погледна надясно и точно в този миг видя как един сеанчанец бе изхвърлен на сто стъпки назад във въздуха от невидима сила.

Обърна се и очите му срещнаха погледа на изключително красива жена. Беше облечена чудато в черна копринена рокля, която изпъкваше на тялото ѝ, украсена с бели панделки. Беше тъмнокожа красавица като Тюон, но във високите ѝ скули и широката чувствена уста, чиито устни сякаш се цупеха, нямаше нищо деликатно. А после те се извиха в усмивка, усмивка, която не целеше да го утеши.

Медальонът му изстина. Мат издиша.

Късметът му май беше с него засега, но не искаше да го напруга до предела, както нямаше да напругне най-добрия си състезателен кон.

Все още щеше да има здравословна нужда от проклетия късмет в идващите дни.

Скочи от коня и тръгна към нея, а жената зяпна и опита нов сплит, ококорила очи от удивление. Мат завъртя ашандарея, шибна я с него по краката и я удари по темето, докато падаше.

Тя падна по очи, а Мат изведнъж се озова срещу десетки шараи. Десетина негови войници го обкръжиха и той натисна напред. Тези шараи имаха само мечове. Мат ги отбиваше, въртейки острието и дръжката, и заедно със сеанчанците се увлече в свиреп бой.

Боят се превърна в мътилка от свистящи оръжия, ашандареят му пръскаше кал във въздуха. Двама от мъжете му награбиха падналата по очи жена преди да се е задушила в калта.

Мат натисна напред.

Зареваха мъже, завикаха за подкрепления.

Стъпваха предпазливо, но неумолимо напред.

Калта почервения.

Шараите бяха гадна сган и всеки като че ли беше решен лично да го убие... а после шараите спряха да налитат. Мат се огледа. Само четирима сеанчанци стояха до него.

Въпреки хаоса на битката усети, че вижда по-ясно отпреди. А затишието на боя му даде шанс отново да действа като командир.

— Вържете ръцете на оная жена зад гърба — каза задъхано на мъжете около себе си, — и вържете парцал около очите ѝ, за да не може да вижда нищо. — Избърса потта от челото си... Светлина, имаше колкото за цяла втора река. — Ще си пробием път назад към брода с пленничката ни. Ще видя дали ще мога да намеря още няколко от ония проклети дамане и да ги хвърля в тази битка. Шараите сбъркаха само с една от преливащите им сама на бойното поле. Дайте да се махаме оттук, преди да е изникнала още някоя.

Поклати глава. Беше пукнал един от ноктите си, хубавият лак се беше разцепил. Погледна един от сеанчанските офицери, на чието лице се беше изписало благоговение, сякаш гледаше самия проклет Прероден Дракон. Изражението му не му хареса, но май не беше лошо, отколкото да гледа шарайските трупове. Колко души беше убил?

— Ваше височество... — заговори офицерът. — Велики господарю, никой на служба в империята не би посмял да оспори избора на императрицата, дано да живее вечно. Но ако някой *наистина*

се е чудил, няма да го прави никога вече. Принцът на Гарваните! — Вдигна високо меча си и бойците зад него повториха възгласа.

— Я си намерете няколко скапани копия — измърмори Мат. — Мечовете са почти безполезни за пешаци в тая битка. — Отхапа счупеното парче от нокътя и го изплю настрани. — Добре се справихте, момчета. Някой да вижда коня ми?

Пипс се оказа наблизко, тъй че той хвана юздите му и го поведе обратно към брода. Успя дори да се задържи настрани от схватките, общо взето. Сеанчанският капитан му напомняше някак твърде много за Талманес. „Чудно, дали играе на зарове“, помисли разсеяно Мат, щом нагази във водата. Ботушите му бяха добри, но всички ботуши рано или късно пропускаха и стъпалата му зашляпаха в чорапите, докато газеше през брода с Пипс. Далече вдясно имаше вълнение на брега, като че ли събрани Айез Седай, които преливаха към бойното поле. Но Мат нямаше намерение да си тика носа в тяхната работа. По-големи проблеми си имаше на главата.

Видя до едно дърво някакъв мъж, облечен в торбести панталони и познато на вид палто. Приблужи се до него и след кратък разговор си размениха облеклата. Почувствал се добре, че отново е с палто от Две реки, Мат яхна Пипс с все още пълните с вода ботуши и препусна към хълма, където бе оставил Тюон. Хората му водеха шарайската преливаща — по негова заповед бяха запушили устата ѝ и ѝ бяха вързали очите. Светлина, какво щеше да прави с нея? Сигурно щеше да свърши като дамане.

Остави войниците си и подмина разположените в подножието на ниското възвишение стражи с бегло кимване. Бойното поле се изпъна в ума му, не онези рисунчици на хартия. Можеше да види цялото поле, да чуе биещите се войници, да подуши вонящия дъх на врага. Вече му беше истинско.

— Императрицата — заговори Селусия, щом Мат стигна до върха на възвишението, — би искала да знае — много изрично — защо точно намерихте за уместно да се въвлечете в боя по толкова безотговорен начин. Вашият живот вече не ви принадлежи, Принце на Гарваните. Не можете да го захвърляте така небрежно, както навярно сте правили преди.

— Трябваше да разбере — отвърна Мат, загледан над полето. — Трябваше да усетя пулса на битката.

— Пулсът ли? — попита Селусия. Тюон говореше чрез нея, като въртеше пръстите си като някоя проклета Дева на копието. Не му говореше пряко. Лош знак.

— Всяка битка си има пулс, Тюон — каза Мат, все така загледан в далечината. — Нинив... тя понякога опипваше китките и дланите на хората, за да провери сърдечния им пулс, и оттам разбираше, че нещо не е наред с краката им. Същото е. Влез в борбата, усети движението ѝ. Разбери го...

Слуга с полуобръсната глава пристъпи до Тюон и зашепна на нея и Селусия. Беше дошъл от брода.

Мат продължи да гледа над полето, спомняше си карти, но наслаждаваше върху тях истинското сражение. Брин не беше включил Тилий в боя, оголил беше левия фланг на отбраната си при брода, изпратил беше конницата си в капан.

Битката се откри пред него и той видя тактиката, десет стъпки пред това, което ставаше в момента. Беше все едно да четеш бъдещето, като онова, което виждаше Мин, само че с плът, кръв, мечове и бойни барабани.

— Хм — изсумтя Мат. — Гарет Брин е Мраколюбец.

— К-какво е? — заекна Мин.

— Тази битка е само на стъпка от разгрома — каза Мат и се обърна към Тюон. — Трябва ми абсолютната власт над армиите ни. Веднага. Никакви спорове повече с Галган. Мин, трябва да те пратя при Егвийн и да я предупредиш, че Брин се опитва да загуби тази битка. Тюон, ще трябва да отиде лично. Съмнявам се, че Егвийн ще се вслуша в някой друг.

Всички го гледаха стъписани — всички освен Тюон, която му хвърли един от онези нейни разтърсващи душата погледи. Погледи, които го караха да се чувства като мишка, току-що спипана в безукорно чиста стая. Накара го да се изпоти повече, отколкото на бойното поле.

„Хайде — помисли той. — Не му е времето сега.“ Вече можеше да го види, като в голяма игра на камъчета. Ходовете на Брин бяха сложни и ловки, но крайният резултат щеше да е пълното унищожение на армията на Егвийн.

Мат можеше да го спре. Но трябваше да действа *веднага*.

— Дадено — каза Тюон.

Думата предизвика почти толкова изненада, колкото заявеното от Мат. Капитан-генерал Галган изглеждаше по-скоро готов да си глътне ботушите, отколкото да отстъпи командването на Мат. Група слуги и войници поведоха Мин и тя им кресна ядосано.

Тюон приближи коня си към Мат и каза тихо:

— Казаха ми, че в боя преди малко не само си взел марат-дамане за себе си, но също така си повишил един от офицерите ни до Низшата кръв.

— Нима? — попита Мат озадачено. — Не го помня това.

— Хвърлил си нокътя си в краката му.

— А... Е, добре, може и да съм го направил. Случайно. А преливащата... Кръв и пепел, Тюон. Нямах предвид да... Мисля, че... Добре, можеш да я имаш.

— Не — каза Тюон. — Добре е, че си взел една за себе си. Не можеш да я обучиш, разбира се, но има много сул-дам, които жадуват за такъв шанс. Много рядко е мъж да плени дамане лично на бойното поле, много. Макар да знам за особеното ти предимство, другите не знаят. Това много ще повиши репутацията ти.

Мат сви рамене. Какво друго можеше да направи? Но пък щом дамане щеше да е негова, можеше да я освободи или нещо такова.

— Ще се разпоредя офицерът, когото си издигнал, да бъде прехвърлен като твой личен адютант — каза Тюон. — Има добро досие, може би прекалено добро. Беше назначен на тази длъжност при брода, защото го смятаха за... възможен съмишленик на фракция, която да се вдигне срещу нас. Сега ръси похвали за теб. Не знам какво си направил, за да промениш мнението му. Изглежда, имаш особена дарба в това.

— Само да се надяваме, че имам също толкова дарба да изтръгна победа — изпъшка Мат. — Лошо е, Тюон.

— Никой друг не мисли така. — Каза го внимателно, без да спори с него всъщност. Заявен факт.

— Все едно, прав съм. Ще ми се да не бях, но съм. Скапано съм прав.

— Ако не си, ще загубя влияние.

— Ще се оправиш — каза Мат. — Може да те подвеждам от време на време, но в крайна сметка можеш да си сигурна, че винаги съм безопасен залог.

ГЛАВА 30

КАТО ХИЩНИКА

Перин и Гаул направиха още една отчаяна обиколка на лагера на Егвийн — поне на малката част от него, отразена във вълчия сън. Армията ѝ беше изтласкана далече на изток и палатките не се бяха задържали достатъчно дълго до реката, за да се отразят силно в съня.

Вълците бяха забелязали Грендал тук, но Перин не беше успял да засече какво прави.

Вече на три пъти Убиеца се бе опитал да атакува Въртела и вълците бяха предупредили Перин. Всеки път Убиеца се беше оттеглял преди Перин да се появи. Изпитваше ги. Беше тактиката на хищника: наблюдаваше стадото и търсеше слабите в него.

Поне планът му с вълците беше подействал. Времето във Въртела течеше бавно, тъй че Убиеца неизбежно се забавяше в усилието си да стигне до Ранд, а това даваше възможност на Перин да стигне до него навреме.

— Трябва да предупредим другите за Грендал — каза той, щом спря в центъра на лагера. — Сигурно се свързва с Мраколюбци в лагерите ни.

— Да отидем до тези при Въртела? Нали успя да говориш на Нинив Седай.

— Може би. Не знам обаче дали ще е добре да разсейвам отново Нинив предвид това, което се кани да направи. — Перин се обърна и погледна походните одеяла, които изникваха за миг и изчезваха във вълчия сън. С Гаул бяха проверили на Мерилен за портал, но още не беше отворен. Ако искаше да се върне в будния свят, трябваше да остане тук на бивак и да чака с часове. Щеше да си е чисто губене на време.

Да можеше само да измисли как да *измести* сам до будния свят. Ланфеар му бе загатнала, че може да научи хитрината, само че единствената податка как да стане това беше в Убиеца. Помъчи се да

си спомни мига, в който мъжът беше *изместил* навън. Беше ли усетил нещо? Намек как го беше направил?

Поклати глава. Беше го превъртал много пъти в ума си и не беше стигнал до никакви заключения. Въздъхна и подири вълците. „Някаква следа от Търсачка на сърца?“ — попита ги с плаха надежда.

Вълците му отвърнаха с насмешка. Твърде често ги питаше за това.

„А виждали ли сте лагери на двукраки?“ — изпрати Перин.

Отговорът, който получи, беше смътен. Вълците обръщаха внимание на хората само колкото да ги отбягват. Във вълчия сън това не беше особено важно. Все пак там, където се събираха хора, понякога се вихреха кошмари, тъй че вълците се бяха научили да стоят надалече.

Щеше да е добре да научи как вървят другите битки. Какво ставаше с армията на Елейн, с неговите хора, с лорд и лейди Башийр? Поведѐ Гаул и двамата затичаха с бързи крачки, вместо да скачат мигновено от място на място. Трябваше да помисли.

Колкото по-дълго оставаше във вълчия сън телом, толкова повече усещаше, че трябва да разбере как да *измести* обратно. Тялото му сякаш разбираше, че това място не е естествено за него. Не беше спал тук, въпреки че... колко време беше изтекло? Не можеше да прецени. Запасите им бяха почти изчерпани, макар да имаше чувството, че са тук едва от няколко часа. Това чувство отчасти се дължеше на честите му връщания при Въртела, за да провери сънния шип, но като цяло не беше трудно човек да загуби усета си за време тук.

Изпитваше също така вътрешна умора и тя се усилваше. Не знаеше дали може да спи тук. Тялото му искаше отдих, но беше забравило как да го намери. Напомняше му малко за Моарейн, когато беше разпръснала умората им, докато бягаха от Две реки преди толкова много време. Две години вече.

Много дълги две години.

След това с Гаул огледаха лагера на Лан. Беше още по-ефимерен и от този на Егвийн. Използването на вълчия сън за разузнаване тук беше безсмислено. Лан се движеше с много конница и се изтегляше бързо. Не се задържаше на едно място с хората си достатъчно дълго, за да се отрази във вълчия сън, освен много смътно.

От Грендал нямаше и следа.

— Аан'аллейн също отстъпва — предположи Гаул, докато оглеждаше каменистия терен, където според тях беше лагерът на Лан. Тук нямаше палатки, само по някой изникващ за миг кръг спящи, белязан с пилон, за който конниците връзваха животните си.

Гаул вдигна глава и огледа околността на запад.

— Ако продължават да се изтеглят оттук, рано или късно отново ще стигнат до Полето на Мерилор. Може би това е целта.

— Може би — отвърна Перин. — Искам да посетя бойния фронт на Елейн и...

„Млади бико — повика го вълк. «Гласът» на изпращането сякаш му беше някак познат. — Тя е тук.“

„Тук ли? — изпрати Перин. — Търсачка на сърца?“

„Ела.“

Перин сграбчи Гаул за рамото и ги *измести* далече на север. Грендал беше на Шайол Гул? Опитваше се да пробие и да убие Ранд?

Появиха се на скална издатина с изглед към долината. Мигновено залегнаха, надникнаха над ръба и огледаха долината. Стар посивял вълк се появи до Перин. Той беше сигурен, че познава този вълк — миризмата му изглеждаше позната, макар да не можеше да го свърже с име, а и вълкът не му го изпрати.

— Къде? — прошепна Перин. — В пещерата ли е?

„Не — отвърна посивелият вълк. — Там.“

Вълкът изпрати образ на палатки, струпани в долината точно под входа към пещерата. Грендал не беше забелязвана в тази долина от първия път, когато Перин я беше засякъл тук.

Бойците на Итуралд се бяха задържали тук достатъчно дълго, за да станат палатките им все по-плътни и по-плътни във вълчия сън. Перин много внимателно *измести* долу. Гаул и вълкът тръгнаха с него.

„Там“, изпрати старият вълк и кимна към една голяма палатка в центъра. Перин беше видял Грендал преди в същата тази палатка, палатката на Родел Итуралд.

Замръзна, щом платнището на входа прошумоля. Грендал пристъпи навън. Изглеждаше като преди, с лице като къс скала.

Перин вдигна тънка боядисана стена да се скрие, но се оказа ненужно. Грендал мигновено сътвори портал и пристъпи през него в будния свят. Там беше нощ, макар времето да течеше толкова странно близо до Въртела, че можеше и да не означава много за останалия свят.

Перин успя да види същата палатка в тъмното от другата страна на портала, с двама домански стражи пред входа. Грендал махна с ръка и двамата изправиха рамене и я поздравиха.

Щом Грендал се шмугна вътре в палатката, порталът започна да се затваря. Перин се поколеба, след това *измести* и застана точно пред него. Имаше един миг, за да реши. Да я последва ли?

Не. Трябваше да държи под око Убиеца. Само че толкова близо усети някакво... осъзнаване. Прекрчаването през този портал щеше да е като...

Като събуждане.

Порталът се затвори рязко. Жегна го съжаление, но знаеше, че оставането във вълчия сън е правилно. Ранд беше почти беззащитен срещу Убиеца тук. Щеше да се нуждае от помощта на Перин.

— Трябва да пратим предупреждение — каза той.

„Сигурно бих могъл да занеса съобщението ти, Млади бико“ — изпрати безименният вълк.

Перин замръзна.

— Илиас!?

„Тук съм Дълъг зъб, Млади бико“ — изпрати с насмешка Илиас.

— Мисля, че каза, че не идваш тук.

„Казах, че избягвам. Това място е странно и опасно. Имам си достатъчно странности и опасности в другия свят. — Вълкът се отпусна на земята. — Но някой трябваше да те наглежда, глупаво кутре.“

Перин се усмихна. Мислите на Илиас издаваха странна смесица от вълк и човек. Изпращанията му бяха много вълчи, но начинът, по който мислеше за себе си, беше твърде личен, твърде *човешки*.

— Как върви боят? — попита Перин нетърпеливо. Гаул беше заел позиция близо до тях и следеше нащрек да не би да се появи Грендал или Убиеца. Дъното на долината беше спокойно. Ветровете бяха затихнали, прахта по песъчливата земя се къдреше на малки вълни, като вода.

„Не знам за другите бойни полета — изпрати Илиас. — А вълците стоят далече от двукраките. Бием се по краищата на битката. Най-вече сме нападали Извратените и Неродените от другата страна на дефилето, където няма двукраки, освен онези странни айилци.“

„Работата е изтощителна. Сенкоубиеца трябва да свърши бързо. Издържали сме пет дни, но сигурно няма да можем много повече.“

Пет дни тук на север. Много повече беше изминало в останалия свят, откакто Ранд влезе, за да се опълчи на Тъмния. Самият Ранд беше толкова близо до Въртела, че за него сигурно бяха изтекли едва часове, може би минути. Перин усещаше колко различно се движи времето, щом се приближеше до мястото, където се сражаваше Ранд.

— Итуралд — каза Перин и се почеса по брадата. — Той е един от Великите капитани.

„Да — изпрати Илиас. Миришеше развеселено. — Някои го наричат Малкия вълк.“

— Башийр е с армията на Елейн — каза Перин. — А Гарет Брин е с Егвийн. Агелмар е с Пограничниците и Лан.

„Не знам.“

— Така е. Четири фронта. Четирима Велики капитани. *Точно* това прави тя.

— Грендал ли? — попита Гаул.

— Да — каза Перин, обзет от гняв. — Тя им прави нещо, променя умовете им, извращава ги. Подслушах я да казва... Да. Това е, сигурен съм. Вместо да се бие срещу нашите армии със своите, замисля да провали Великите капитани. Илиас, знаеш ли как може човек да *измести* във и вън от вълчия сън телом?

„Дори да знаех това — а не го знам — не бих те учил на него — каза с ръмжене Илиас. — Никой ли не ти е казал, че това, което правиш, е нещо ужасно, опасно?“

— Твърде много — отвърна Перин. — Светлина! Трябва да предупредим Башийр. Трябва да...

— Перин Айбара! — прекъсна го Гаул и посочи. — Той е тук!

Перин се обърна рязко и видя тъмното черно петно, понесло се бързо нагоре към входа за Ямата на Ориста. Вълци скимтяха и умираха. Други завиха, щом започна ловът. Този път Коляча не отстъпи.

Тактиката на хищника. Два-три напада, за да се открият слабите места, после — атака.

— Събуди се! — извика Перин на Илиас и затича нагоре. — Предупреди Елейн, Егвийн, всеки, когото можеш! А ако не можеш, спри някак Итуралд. Великите капитани са покварени. Една от

Отстъпниците контролира умовете им и на тактиката им не може да се разчита!

„Ще го направя Млади бико“ — изпрати Илиас и изчезна.

— Иди при Ранд, Гаул! — изрева Перин. — Пази пътя към него! Не пускай никой от червените була да мине!

Чукът се появи в ръцете му и без да дочака отговор, Перин *измести* и се озова лице в лице срещу Убиеца.

Меч срещу меч, Ранд се срази с Моридин на ръба на непроницаемия мрак, същността на Тъмния. Студената шир бе някак едновременно безкрайна и празна.

Държеше толкова много от Единствената сила, че всеки миг щеше да изригне. Тази сила щеше да му потрябва в предстоящия бой. Засега се противопоставяше на Моридин меч срещу меч. Владееше Каландор като физическо оръжие, сражаваше се като с меч, изкован от самата светлина, и парираше атаките на Моридин.

Всяка стъпка, която направеше Ранд, оставяше кръв по земята. Нинив и Моарейн се бяха вкопчили в сталагмити, сякаш нещо ги биеше, вятър, който Ранд не можеше да усети. Нинив затвори очи. Моарейн продължаваше да гледа право напред, решена да не извърща очи, каквато и да се окаже цената.

Ранд отби поредната атака на Моридин и мечовете им пръснаха искри. Винаги се беше оказвал по-добрият дуелист от двамата в Приказния век.

Беше загубил ръката си, но благодарение на Трам това не беше толкова от значение, колкото щеше да е някога. И също така беше ранен. Това място... това място променяше нещата. Камъните под краката му сякаш се движеха и той често залиташе. Въздухът ставаше ту прашен и сух, ту плесенясал и влажен. Времето се хлъзгаше покрай тях като река. Ранд имаше чувството, че може да го види. Всеки удар тук отнемаше миг, докато навън минаваха часове.

Поряза Моридин през ръката и кръвта му плисна по стената.

— Моята кръв и твоята — каза Ранд. — Трябва да ти благодаря за тази рана в хълбока ми, Елан. Мислеше, че си Тъмния, нали? Не те ли наказва той за това?

— Да — изръмжа Моридин. — Върна ме в живота.

И замахна силно в двуръчен удар. Ранд отстъпи и блокира удара с Каландор, но не прецени наклона на пода. Или пък самият наклон се промени. Той се олюля и ударът го смъкна на коляно.

Меч срещу меч. Кракът на Ранд се хлъзна назад и докосна мрака, който чакаше като езеро от мастило.

Далечната песен на огиерите унасяше Елейн.

Жените наоколо не бяха в по-добра форма от нея. Елейн беше събрала всички Родственички, които можеха да задържат сайдар — колкото и слаби или уморени да бяха, — и образува два кръга с тях. Имаше дванайсет със себе си в своя кръг, но общата им мощ в Силата в момента не беше повече, отколкото на една Айез Седай.

Беше спряла да прелива, за да могат жените да се съвземат. Повечето се бяха отпуснали в седлата или бяха насядали по земята. Пред тях се изпъваше накъсана бойна линия. Мъжете се сражаваха отчаяно пред хълмовете на Кайриен и се мъчеха да удържат срещу морето от тролоци.

Победата им над северната тролокска армия се беше оказала краткотрайна, след като се оказаха напрегнати до предела и изправени пред сериозната опасност да бъдат обкръжени от южната.

— Почти бяхме успели — каза Арганда до нея и поклати глава. — Още малко и щяхме да се справим.

Носеше перо на шлема си. Беше на Гален. Елейн не беше тук, когато падна майенският командир.

Това беше най-обезсърчаващото. *Наистина* бяха на косъм от победата. Въпреки измяната на Башийр, въпреки неочакваното идване на южната сила, почти я бяха изтръгнали. Ако беше имала повече време да разположи войските си, ако бяха имали малко повече от миг, за да си поемат дъх между разгрома на северната армия и обръщането след това, за да посрещнат южната...

Но не стана така. Гордите огиери се бореха да спасят драконите, но и те губеха сили и бяха започнали да рухvat като отсечени дървета, събаряни от тролоците. Една по една песните им секваха.

Арганда държеше ранената си ръка притисната до хълбока. Беше преbledнял и едва можеше да говори. Елейн нямаше нужната сила да го Изцери.

— Онази ваша Стражничка е демон на бойното поле, ваше величество. Стрелите ѝ летят като самата светлина. Заклевам се... — Арганда поклати глава. Сигурно никога вече нямаше да държи меч, дори и Изцерен.

Трябваше да са го пратили с другите ранени... някъде. Всъщност нямаше къде да ги прехвърлят. Преливащите бяха твърде изтощени, за да направят портали.

Хората ѝ бяха разкъсани. Айилците се сражаваха на малки групи, Белите плащове бяха почти обкръжени, Вълчата гвардия не бе в по-добра форма. Тежката конница на Легиона на Дракона продължаваше да се бие, но измяната на Башийр ги беше потресла.

От време на време отекваше изстрел на дракон. Алудра ги беше изтеглила на върха на най-високия хълм, но бяха без муниции, а преливащите нямаша силата да направят портали до Бейрлон и да донесат нови драконови яйца. Алудра беше стреляла с късове броня, докато взривната ѝ прах се изчерпа. Сега имаха само за съвсем малко изстрели.

Тролоците скоро щяха да пробият през отбранителните ѝ линии и да разкъсат армията ѝ като прегладнели лъвове. Елейн наблюдаваше от върха на хълма, охранявана от десет гвардейки. Останалите бяха отишли да се бият. Тролоците пробиха през айилците на изток от позицията ѝ, много близо до позицията на дракониците на билото, атакуваха нагоре по хълма, избиха малкото огиери на склона и зареваха победоносно, щом дракониците извадиха саби и се изправиха мрачно в последен отпор.

Елейн все още не бе готова да загуби драконите. Набра сила през кръга. Жените около нея простенаха. Тя извлече нищожна капка от Силата, много по-малко, отколкото се беше надявала, и насочи Огън към тролоците в челото.

Атаката ѝ се изви на дъга във въздуха към Тварите на Сянката. Елейн имаше чувството, че се опитва да спре буря с плюнка срещу вятъра. Самотното огнено кълбо удари.

Земята под него се взриви, раздра склона и изхвърли десетки тролоци във въздуха.

Елейн се сепна и Лунна сянка под нея се размърда неспокойно. Арганда изруга.

Някой спря до нея, на голям черен кон, излязъл сякаш от пушеците. Мъж, среден на ръст, с дълга до раменете къдрава коса. Логаин. Беше по-слаб, отколкото го помнеше от последната им среща, с хлътнали страни, но лицето му все още беше чаровно.

— Логаин? — попита тя изумено.

Ашаманът махна рязко с ръка. По цялото бойно поле прокънтяха взривове. Елейн се обърна и видя над сто мъже с черни палта, нахлуващи през широк портал на билото на хълма.

— Изтеглете огиерите — каза Логаин. Гласът му бе накъсан и хриплив. Очите му изглеждаха по-мрачни, отколкото бяха някога. — Ние ще задържим позицията.

Елейн примигна и кимна на Арганда да предаде заповедта. „Логаин не трябва да ми заповядва“, помисли разсеяно, но засега го премълча.

Логаин подкара коня си по билото на хълма, загледан надолу към армията ѝ. Елейн го последва изтръпнала. Западаха тролоци, щом Аша’ман подеха странни атаки, портали, които сякаш се затягаха към земята по някакъв начин. Врълхитаха през тях напред и избиваха Твари на Сянката.

— В лоша форма сте — изсумтя Логаин.

Елейн напрегна ума си. Ашаманите бяха тук.

— Ранд ли ви изпрати?

— Сами се изпратихме — отвърна Логаин. — Сянката е замисляла този капан от много време, според бележките в кабинета на Таим. Успях да ги дешифрирам само преди минути. — Обърна се и я погледна. — Първо дойдохме при вас. Черната кула стои с Лъва на Андор.

— Трябва да измъкнем хората ми оттук — каза Елейн и напрегна ума си да мисли през мъглата на умората. Армията ѝ се нуждаеше от кралица. — Майчино мляко в чаша! Това ще ни струва скъпо. — Сигурно щеше да загуби половината си сила в изтеглянето. По-добре обаче половината, отколкото всички. — Ще започна да изтеглям хората си в ред. Можете ли да направите достатъчно портали, за да ни изведете на безопасно място?

— Не би трябвало да е проблем — отвърна разсеяно Логаин, загледан надолу. Безизразното му лице щеше да впечатли всеки Стражник. — Но ще е касапница. Няма пространство за добро

отстъпление и линиите ви ще отслабват все повече, докато се изтегляте. Последните редици ще бъдат премазани и погълнати.

— Не виждам да имаме никакъв избор — сопна се Елейн. Светлина! Помощ беше дошла, а тя се сопваше. „Спри.“ Овладея се и изправи рамене, колкото и да беше уморена. — Искам да кажа, че идването ви, колкото и високо да го ценя, не може да обърне битка, стигнала толкова далече. Сто ашамани не могат да спрат сами сто хиляди тролоци. Ако можехме да устроим бойните си линии по-добре, да дадем поне малко отдых за хората ми... но не. Това е невъзможно. Трябва да се оттеглим... освен ако не можете да направите чудо, лорд Логаин.

Той се усмихна, може би защото го нарече „лорд“, и изрева:

— Андрол!

Към тях притича Аша'ман на средна възраст, придружен от пълничка Айез Седай. „Певара?“ — помисли Елейн. Беше толкова уморена, че не можа да си го обясни. „Червена?“

— Милорд — попита мъжът, Андрол.

— Трябва да забавя онази орда тролоци достатъчно дълго, за да се прегрупира и попълни армията, Андрол — каза Логаин. — Колко ще ни струва едно чудо?

— Ами, милорд... — Андрол се почеса по брадичката. — Зависи. От това колко от онези жени, дето седят отзад, могат да преливат.

Беше нещо от легендите.

Елейн беше чувала за велики дела, извършени от големи кръгове мъже и жени. Всяка жена в Бялата кула беше учила за тези подвизи от миналото, истории от други, по-добри времена. Времена, когато едната половина на Единствената сила не е била нещо ужасно, когато двете половини на едно цяло са действали заедно, за да сътворят невероятни чудеса.

Не беше сигурна дали онези легендарни дни наистина се бяха върнали. Със сигурност Айез Седай в онези времена не са били толкова притеснени, толкова отчаяни. Но това, което направиха сега, я изуми.

Елейн се включи в кръга, с което се получиха четиринайсет жени и дванайсет мъже. Едва имаше сила, която да отдаде, но тънката струя се вля в големия нарастващ поток. По-важното, кръгът трябваше да има поне една жена повече, отколкото мъже — и след като се включи и тя, Логаин можеше да влезе последен и да добави значителната си мощ в потока.

В челото на кръга беше Андрол — странен избор. След като вече беше част от кръга, тя можеше да усети относителната му сила. Беше изключително слаб, по-слаб от много жени, които бяха връщани от Кулата, отказван им беше шалът заради липсата на вроден талант.

Елейн и другите се бяха преместили на другия край на бойното поле. Останалите Аша'ман задържаха нападащата тролокска орда, докато Андрол се подготви. Каквото и да направеше, трябваше да е бързо. На Елейн все още ѝ беше трудно да повярва, че може да се направи нещо. Дори с толкова много мощ, дори с тринайсет мъже и четиринайсет жени, действащи заедно.

— Светлина — прошепна Андрол, застанал между нейния кон и този на Логаин. — Това ли е усещането да си един от вас? Как се оправяте с толкова много от Единствената сила? Как се опазвате да не ви погълне живи, да не ви изгори?

Певара отпусна ръка на рамото му в жест на несъмнена нежност. Елейн едва можеше да отърка две мисли една в друга в умората си, но все пак се изуми. Не беше очаквала обич от Червена към мъж, който може да прелива.

— Изтеглете войниците си назад — каза Андрол.

Макар и обезпокоена, Елейн издаде заповедта. Мъжът до нея никога досега не бе държал толкова много сила. Тя можеше да поразии ума му. Виждаше това да става. Светлина, дано да знаеше какво прави.

Войниците и другите се оттеглиха покрай групата на Елейн. Няколко уморени огиери ѝ кимнаха пътьом, изгърбили рамене и с десетки рани по ръцете. Тролоците се понесоха напред, но ашаманите, които не бяха в кръга, разбиха атаката им със сплитове на Единствената сила.

Не беше достатъчно. Макар ашаманите да се сражаваха добре, тролоците просто бяха прекалено много. Ашаманите не можеха да спрат този порой. Какво си мислеше Логаин?

Андрол се усмихна широко и изпъна ръце напред, сякаш натисна в стена. Затвори очи.

— Преди три хиляди години Лорд Дракона сътвори Драконова планина, за да скрие срама си. Гневът му още гори нажежен. Днес... аз ви го нося, ваше величество.

Лъч светлина разцепи въздуха, над сто стъпки висок. Лунна сянка се дръпна уплашено назад, а Елейн се намръщи. Защо стълб светлина? Каква полза щеше да... Светлият лъч започна да се извива във въздуха, завъртя се около себе си. Чак тогава Елейн разпозна в него началото на портал. Огромен портал, толкова голям, че можеше да погълне цели здания. Можеше да премести цяло крило от двореца в Кемлин през това нещо!

Въздухът пред тях заблещука, както винаги изглеждаше един портал отзад. Не можеше да види къде води този. Да не би да имаха армия, чакаща от другата страна?

Видя израженията на олигавените лица на тролоците, когато погледнаха в отвора. Пълен ужас. Разкъсаха редиците си и побягнаха, а Елейн усети внезапна, съкрушителна горещина.

Нещо изригна от портала, тласнато сякаш с невероятна сила. Нажежен стълб от лава, сто стъпки в диаметър. Стълбът се разпадна, щом лавата рухна надолу, плисна към бойното поле и потече напред като река. Ашаманите извън кръга я задържаха със сплитове Въздух да не плисне назад към кръга и да я подкарат в правилната посока.

Огнената река се изля през най-предните редици на тролоците, погълна ги и унищожи стотици за едно мигване на окото. Лавата *наистина* беше под натиск от другата страна. Само така можеше да се обясни силата, с която се изля от огромния портал, като превръщаше тролоците във въглени и прогаряше широка ивица през армията им.

Андрол задържа портала няколко дълги минути, докато армията на Сянката отстъпваше. Ашаманите от двете страни издихаха с мощен вятър Тварите на Сянката обратно към все по-уширяващата се река. Когато Андрол приключи, беше вдигнал преграда от нажежена до червено смърт между армията на Елейн и ядрото на тролоците, зад чиито гърбове бяха северните стени на Кайриен.

Андрол си пое дъх и затвори портала, след което се обърна и бързо направи други два — единия на югоизток, другия на югозапад.

Втори и трети стълб лава блъвнаха от тях — по-малки този път, понеже Андрол явно беше изтощен. Потекоха по земята на изток и запад от Кайриен, като изгаряха по пътя си сухите бурени и вдигаха пушек. Част от тролокската орда се бе изтеглила назад, но много други загинаха, заклещени от крепостните стени на града от едната страна и лавата от другите три. Щеше да мине доста време, преди Сенчестите да могат да съберат оцелелите и да подновят атаките си срещу силите на Елейн.

Андрол остави порталите да се затворят. Щеше да рухне на земята, останал без сили, но Певара го хвана и го задържа.

— Едно чудо, милорд — каза тихо Андрол. — Както помолихте. Би трябвало да ги задържи няколко часа. Достатъчно ли е?

— Напълно — отвърна Елейн. — Ще можем да се прегрупираме, да пренесем муниции за драконите и да доведем колкото можем Айез Седай от Майен, за да Изцерят хората ни и да премахнат умората им. Тогава ще можем да преценим кои са достатъчно силни да продължат и да се престроим за по-ефективно сражение.

— Смятате да продължите боя? — попита изненадано Андрол.

— Да — отвърна Елейн. — Едва се държа на краката си, но да. Не можем да си позволим да оставим онази тролокска орда непокътната. Ти и мъжете с теб ни давате предимство, Логаин. Ще го използваме, ще използваме и всичко друго, което имаме, и *ще ги унищожим*.

ГЛАВА 31

ВОДНА СТИХИЯ

Егвийн погледна през реката. На другия бряг битката между нейните сили и армията на Шара продължаваше да кипи. Беше се върнала в лагера си на арафелската страна. Глождеше я да се включи отново в битката със Сянката, но също тъй трябваше да поговори с Брин за случилото се при хълмовете. Когато пристигна, завари командната палатка празна.

Лагерът продължаваше да се пълни с Айез Седай и оцелелите стрелци и копиеносци, които прииждаха през порталите на билата на хълмовете на юг. Айез Седай се трупаха наоколо и си говореха някак припряно. Всички изглеждаха изтощени, но от честите погледи, които хвърляха към битката, разиграваща се отвъд реката, беше ясно, че също като Егвийн горят от нетърпение отново да се включат в боя срещу Сянката.

Егвийн повика вестоносеца, застанал пред командната палатка.

— Съобщи на Сестрите, че имат по-малко от час за отдих. Тролоците, с които се биехме, скоро ще се включат в боя при реката, след като изоставихме хълмовете.

Щеше да придвижи Айез Седай надолу по течението отсам реката и след това да ги атакува над водата, щом тръгнат през полята, за да ударят по войниците ѝ.

— Кажи на стрелците, че също ще тръгнат с нас — добави тя. — Да използват добре останалите им стрели, докато им доставим още.

Вестоносецът затича, а тя се обърна към Лейлвин, която стоеше наблизо с мъжа си Бейл Домон.

— Лейлвин, онези оттатък реката приличат на сеанчански конници. Знаеш ли нещо за тях?

— Да, Майко, сеанчанци са. Онзи мъж там... — Мъжът, когото посочи, беше с бръснати слепоочия и стоеше до едно дърво край реката. Носеше торбести панталони и нелепо опърпано палто, което сякаш бе дошло от Две реки. — Каза ми, че от сеанчанския лагер е

дошъл легион, командван от лейтенант-генерал Кирган, и че са повикани от генерал Брин.

— Каза също, че ги придружава Принцът на Гарваните — намеси се Домон.

— Мат?

— Не само ги придружава. Водеше едно от конните знамена, които напердашиха здраво шараите на левия ни фланг. Дойде тъкмо навреме, копията ни я бяха закъсали, преди да се появи.

— Егвийн — каза Гавин и посочи.

На юг, на няколкостотин крачки под брода, от реката се измъкна малка група войници. Бяха се съблекли по долни гащи и носеха мечовете си вързани на гърбовете си. Беше твърде далече, за да е сигурна, но един от водачите им ѝ се стори познат.

— Това Юно ли е? — Егвийн се намръщи и махна да доведат коня ѝ. Яхна го и препусна в галоп с Гавин и охраната ѝ към запъхтените мъже на брега и кънтящите във въздуха ругатни на един от тях.

— Юно!

— Скапано крайно време беше да дойде някой! — Юно се изправи и ѝ отдаде почтително чест. — В лоша форма сме, Майко!

— Видях. — Егвийн стисна зъби. — Бях на хълмовете, когато силата ви беше нападната. Направихме каквото можахме, но просто бяха твърде много. Как се измъкнахте?

— Как скапано се измъкнахме ли, Майко? Когато около нас почнаха да капят мъже и си рекохме, че сме сдали багажа, духнахме оттам все едно шибана мълния ни шибна по дирниците! Добрахме се до проклетата река на бегом, съблякохме се, скочихме и се скъсахме да плуваме, Майко, с цялото дължимо уважение! — Перчемът на Юно подскачаше, докато ръсеше ругатните, и Егвийн бе готова да се закълне, че окото, изрисувано на превръзката през главата му, стана още по-тъмночервено.

Юно си пое дъх и продължи малко по-спокойно:

— Не мога да го разбера, Майко. Някакъв вестоносец с пръча глава ни каза, че Айез Седай на хълмовете са в беда и че трябва да подпукаме шибаните дирници на тролоците, дето ги нападат. Рекох, а кой ще варди левия фланг при реката, а и нашия проклет фланг, като нападнем тролоците, а той рече, че генерал Брин се бил погрижил,

резервна конница щял да вкара на позицията ни при реката и иллианците щели да вардят шибаните ни флангове. Голяма защита бяха, тъй де, един проклет ескадрон, като шибана муха, опитваща се да задържи шибан сокол! О, чакаха ни те, сякаш знаеха, че идваме. Не, Майко, това не може да е по вина на Гарет Брин, изиграл ни е някой изтърбушен от овца пиещ мляко изменник! С цялото ми уважение, Майко!

— Не мога да го повярвам, Юно. Току-що чух, че генерал Брин е вкарал легион от сеанчанската конница. Може би просто са закъснели. Ще разберем всичко, като намеря генерала. Междувременно, прибери мъжете си в лагера да си починат. Светлината знае, заслужили сте си почивката.

Юно кимна, а Егвийн препусна обратно към лагера.

С помощта на ша-ангреала на Вора Егвийн запреше Въздух и Вода и ги усука. От реката се надигна воден стълб. Егвийн издуха водната вихрушка към тролоците, започнали щурма си срещу левия фланг на армията ѝ на кандорската страна на реката, и водната стихия се понесе над тях. Не беше толкова силна, че да издърпа някои във въздуха — нямаше енергията за това, — но ги отхвърли назад.

Зад нея и другите Айез Седай на позиция на арафелския бряг стрелците опънаха лъковете. Небето не помръкна от стрели, както щеше да ѝ хареса — не бяха толкова много, — но все пак сваляха над сто чудовища с всяка вълна.

До нея Пилар и още две Кафяви — вещи със сплитовете на Земя — накараха земята да изригне под връхлитащите тролоци. Разгърнати от другата ѝ страна, Миреле и голяма част Зелени запрехоха огнени кълба и ги отпратиха над водата към тролоците, които почнаха да рухват, погълнати от пламъците.

Тролоците завиха и зареваха, но продължиха неумолимия си настъп срещу защитниците на речния бряг. В един момент няколко редици сеанчански конници излязоха напред от отбранителните линии и атакуваха вихрено тролоците. Стана толкова бързо, че много от тролоците не можаха дори да вдигнат копията си преди сблъсъка. Големи откоси от първите вражески редици паднаха. Сеанчанците свърнаха настрани и се върнаха при своите до реката.

Въпреки пълното си изтощение Егвийн се съсредоточи върху преливането. Но тролоците не се прекършиха. Бяха разгневени и нападаха хората с ярост, крясъците им се чуваха ясно над воя на вятъра и шума на водата.

Тролоците бяха разгневени, така ли? Е, щяха да научат какво е гняв едва след като изпитаха гнева на Амирлинския трон. Тя теглеше и теглеше от Силата, докато не стигна на самия предел на възможностите си. Вкара зной в бурята си, тъй че горещата вода изгаряше очите на тролоците, ръцете и сърцата им. Усети, че крещи, изпънала напред ша-ангреала на Вора като копие.

Изминаха сякаш часове. Беше съвсем изтощена, когато Гавин най-сетне я склони да се оттегли за малко. Отиде да доведе коня ѝ и докато се връщаше, Егвийн погледна отвъд реката.

Нямаше съмнение. Левият фланг на армията ѝ вече беше изтласкан на още трийсет крачки. Дори с помощта на Айез Седай губеха тази битка.

Крайно време беше да намери Гарет Брин.

Когато се върнаха в лагера, слезе от коня, даде го на Лейлвин и ѝ каза да пренася ранените с него. Много от тях бяха измъкнати от бойното поле през брода, окървавени войници, отпуснати в ръцете на приятелите си.

За жалост нямаше нужната сила за Цяра, още по-малко за портал, през който да прати ранените в Тар Валон или Майен. Повечето Айез Седай, които не бяха заети на речния бряг, не изглеждаха по-добре.

— Егвийн — каза тихо Гавин. — Ездачка. Сеанчанка. Прилича на благородничка.

Някоя от Кръвта? Егвийн погледна натам, накъдето сочеше Гавин. Добре поне, че на него му беше останала сила да наблюдава. Умът ѝ не побираше защо една жена ще иска да тръгне без Стражник.

Жената, която идваше насам, носеше сеанчански коприни и стомахът на Егвийн се обърна. Този разкош се крепеше на поробени преливащи, подчинени на Кристалния трон. Жената със сигурност беше от Кръвта, след като я придружаваха гвардейци на Смъртната стража. Човек трябваше да е много важна особа, за да...

— Светлина! — възкликна Гавин. — *Мин* ли е това?

Егвийн зяпна. *Тя беше.*

Мин спря пред тях и се намръщи.

— Майко — каза на Егвийн и наведе глава между стражите си с каменни лица и с тъмна броня.

— Мин... добре ли си? — попита Егвийн. „Внимавай, не издавай твърде много.“ Пленничка ли беше Мин? Не беше възможно да е минала на страната на сеанчанците, нали?

— О, добре съм — отвърна кисело Мин. — Глезят ме, напъхаха ме в тия труфила и ми даваха какви ли не деликатеси. Мога да добавя, че при сеанчанците деликатес не означава нещо непременно вкусно. Трябва да видиш какви неща *пият*, Егвийн.

— Виждала съм ги. — Егвийн не може да прикрие студенината в тона си.

— О, да. Всъщност да. Майко, имаме проблем.

— Какъв проблем?

— Ами, зависи колко вярваш на Мат.

— Вярвам му, че може да си намира белята — каза Егвийн. — Вярвам му, че си намира пиене и комар където и да иде.

— Вярваш ли, че може да води армия?

Егвийн се поколеба. Вярваше ли му наистина?

Мин се наведе напред и хвърли поглед на охраната си от Смъртната стража, които май не изглеждаха *склонни* да й позволят да се доближи до Егвийн.

— Егвийн — каза тя тихо. — Мат смята, че Брин води армията ти към унищожение. Казва... казва, че според него Брин е Мраколюбец.

Гавин се разсмя.

Егвийн се стресна. Би очаквала от него гняв, ярост.

— Гарет Брин ли? — попита той. — *Мраколюбец*? По-скоро бих повярвал, че собствената ми *майка* е Мраколюбка. Кажи на Каутон да остави имперското бренди на жена си, явно е прекалил.

— Склонна съм да се съглася с Гавин — каза Егвийн замислено. Все пак не можеше да пренебрегне многото недоразумения, допуснати в командването на армията досега.

Трябваше да оправи това.

— Мат винаги е мнителен с хора, с които не е нужно да е мнителен. Просто се опитва да ме защити. Кажи му, че сме благодарни за... предупреждението.

— Майко — каза Мин. — Изглежда, е убеден. Това не е шега. Искате да му предадете войските си.

— Моите?

— Да.

— В ръцете на Матрим Каутон?!

— Мм... да. Императрицата вече му даде командването на всички сеанчански сили. Сега той е маршал-генерал Каутон.

„Тавирен.“ Егвийн поклати глава.

— Мат е добър тактик, но да му връча войските на Тар Валон... Не, невъзможно. Освен това армиите не са мои, за да му ги дам — Съветът на Кулата има власт над тях. Впрочем, как можем да убедим тези добри господа около теб, че ще си в пълна безопасност, ако ме придружиш?

Колкото и да не искаше да го признае, Егвийн се нуждаеше от сеанчанците. Нямаше да излага на риск съюза с тях, за да спаси Мин. Още повече, че тя не изглеждаше непосредствено застрашена. Разбира се, ако сеанчанците откриеха, че Мин е изрекла клетвите им още във Фалме и след това бе избягала...

— Не се притеснявай за мен — каза Мин с гримаса. — Май съм по-добре с Фортюона. Тя... знае за един определен мой талант, благодарение на Мат, а това би могло да ми позволи да ѝ помогна. Както и на теб.

Фразата беше многозначителна. Гвардията на Смъртната стража бяха твърде сдържани, за да реагират открито на това, че Мин нарече императрицата по име, но все пак се вцепениха и лицата им станаха по-корави. „Внимавай, Мин — помисли Егвийн. — Обкръжена си от много бодливи тръни.“

На Мин сякаш ѝ беше все едно.

— Поне ще обмислиш ли казаното от Мат?

— Че Гарет Брин е Мраколюбец? — Наистина беше смешно. — Върни се и кажи на Мат да ни даде бойните си предложения, щом трябва. Засега трябва да намеря командирите си и да планираме следващите ни стъпки.

„Гарет Брин, къде си?“

Рояк черни стрели се издигна едва видим във въздуха и се изсипа отгоре на съкрушителна вълна. Удариха войската на Итуралд при устието на прохода към долината Такан'дар и някои отскочиха от щитовете, други поразиха плът. Една падна на педя от Итуралд, който бе застанал на скалната издатина.

Итуралд не трепна. Стоеше изправил гръб и стиснал ръце зад гърба си.

— Пускаме ги да падат по-близо, тъй ли?

Байнд, ашаманът, който стоеше до него в нощта, отвърна с гримаса:

— Съжалявам, лорд Итуралд.

Трябваше уж да отбива стрелите. Беше се справял добре досега. Понякога обаче лицето му ставаше отчуждено и той започваше да мърмори как „те“ се опитвали да му „вържат ръцете“.

— Стой нащрек — каза Итуралд.

Главата му пулсираше. Още сънища го бяха споходили по-рано през нощта, толкова живи. Беше видял как тролоци ядат близките му живи и беше твърде слаб, за да може да ги спаси. Беше се мятал в съня и беше плакал, когато изядоха Тамсин и децата му, но в същото време бе изкусен от миризмите на врящата и изгаряща плът.

В края на съня се беше включил в пира на чудовищата.

„Избий го от ума си.“ Не беше толкова лесно. Сънищата бяха толкова живи. Беше се зарадвал, че тролокската атака го събуди.

Беше готов за това. Хората му бяха запалили барикадите. Тролоците най-сетне бяха пробии през трънените укрепления, но цената на касапина беше висока. Сега мъжете на Итуралд се сражаваха в устието на прохода и задържаха черните вълни да не нахлуят в долината.

Бяха използвали времето си добре през няколко дни, през които тролоците пробиваха през тежките препятствия. Входът към долината вече бе укрепен с низ от високи до гърдите земни насипи. Щяха да са чудесно укритие за стрелците с арбалети, ако копиеносците му бъдеха изтласкани много назад.

Засега Итуралд бе разделил армията си на групи от около три хиляди души всяка и ги беше разположил в карета от пики, секачи и арбалети. Използваше конни стрелци с арбалети за набези по фронта и фланговете и беше оформил авангард — с около шест реда в

дълбочина — от пиконосци. Големи пики, с два̀йсет стъпки дължина. Беше се научил от Марадон, че е добре да държиш тролоците на разстояние.

Пиките действаха чудесно. Каретата от пики можеше да се обръщат и да се сражават във всички посоки в случай, че бъдат обкръжени. Тролоците можеше да бъдат принуждавани да се бият в редици, но тези карета — приложени подходящо — можеше да разбият фронта им. А щом тролокските редици се разкъсаха, айилците можеше да ги избиват безпроблемно.

Зад редиците на пиките постави пехотинци със секачи и алебарди. Понякога тролоци проникваха през пиките, като избутваха настрани оръжията или ги смъкваха с тежестта на труповете си. Тогава напред тръгваха мъжете със секачите — промушваха се между пиконосците — и сечаха сухожилията на първите чудовища. Това даваше време на бойците в първата линия да се изтеглят назад, да се регрупират със следващата вълна — още пехота с пики — и отново да настъпят срещу зверовете.

Тактиката действаше, поне засега. Имаше десетина такива карета срещу тролоците. Сражаваха се в отбрана и правеха всичко по силите си, за да разбият прииждащия порой. Тролоците се хвърляха срещу пиконосците, за да пропускат линията им, но всяко каре действаше независимо. Итуралд не се притесняваше от тролоците, които нахлуваха между каретата, защото с тях щяха да се справят айилците.

Държеше ръцете си стиснати зад гърба, за да скрие колко треперят. Нищо не беше същото след Марадон. Беше го научил, но беше платил скъпо за урока.

„Да ги изгори дано тия главоболия — помисли той. — Да ги изгори дано тия тролоци.“

Три пъти вече беше на ръба да заповяда на войските си да изоставят строя в карета и да минат в атака. Можеше да си представи как колят и избиват. Никакво бавене повече. Искаше *кръв*.

Все пък се беше възпирал. Не бяха тук за кръв. Бяха тук, за да задържат. Да дадат на онзи мъж нужното му време в пещерата. Заради това беше всичко... нали? Защо му беше толкова трудно да помни това напоследък?

Нова вълна тролокски стрели се изсипа върху бойците на Итуралд. Сенчестите бяха разположили някои от стрелците си по

склоновете над прохода, на места, държани преди от хората на Итуралд. Качването им там горе трябваше да е било доста сериозно начинание — стените на прохода бяха много стръмни. Колко ли от тях се бяха пребили в това усилие? Все едно, тролоците не бяха точни в стрелбата, но нямаше и нужда да са, когато стреляха по цяла армия.

Бойците с алебардите вдигнаха щитове. Не можеха да се бият, докато ги държаха, но ги бяха стегнали на гърбовете си в случай, че потрябват. Дъждът от падащи стрели в леко мъгливия нощен въздух се усили. Бурята тътнеше високо в небето, но Ветроловките отново бяха на мястото си и я задържаха на разстояние. Твърдяха, че на няколко пъти войската е била на косъм от пълното унищожение. В един момент за около минута бе заваляла градушка с големината на мъжки юмрук, но те бяха успели да овладеят и нея.

Ако това ги очакваше без Ветроловките и тяхната Купа, Итуралд беше повече от щастлив, че ги бе оставил да си вършат работата. На Тъмния щеше да му е все едно колко тролоци ще унищожи, като хвърли снежна вихрушка и ураган, за да избие сражаващите се хора.

— Сбират се за нов щурм! — изрева някой и други викове го последваха. Итуралд присви очи в мъглата. Тролоците наистина се прегрупираха.

— Изтеглете седма и девета пехотна бригада — каза Итуралд. — Много дълго се задържаха. Четвърта и пета от резервите да заемат позиции на фланговете. Пригответе се за още стрели. И... — Замълча намръщен. Какво *правеха* тролоците? Бяха се изтеглили по-назад, отколкото бе очаквал, в тъмното на прохода. Не беше възможно да отстъпват, нали?

Тъмна вълна се хлъзна напред от устието на прохода. Мърдраали. Стотици и *стотици*. Черни наметала, които не се движеха, напук на силния вятър. Безоки лица, разтворени в презрителни усмивки устни, черни мечове. Съществата се движеха като змиорки, гъвкави и хлъзгави.

Нямаше време за заповеди, за никакъв отговор. Мърдраалите се изляха в каретата на защитниците, хлъзнаха се между пиките, размахали смъртоносните си мечове.

— Айилците! — изрева Итуралд. — Вкарай айилците! Всички, и преливащите! Всички освен ония, които пазят самата Яма на Ориста! Бързо, бързо!

Вестоносците се разтичаха. Итуралд гледаше с ужас. *Армия* от мърдраали. Светлина, беше лошо колкото кошмарите му!

Седма пехотна рухна пред атаката и карето се пръсна. Итуралд отвори уста, за да заповяда основният резерв — този, който бранеше неговата позиция — да окаже подкрепа. Трябваше конницата да излезе и да облекчи натиска върху пехотата.

Нямаше много конница. Беше се съгласил, че повечето конници са нужни на други фронтове. Но все пак имаше малко.

Само че...

Итуралд стисна очи. Светлина, колко беше изморен. Трудно му беше да мисли.

„Отстъпи пред атаката — сякаш му говореше някакъв глас. — Отстъпи до айилците и дай отпор там.“

— Изтегли назад... — прошепна той. — Отстъпи...

Нещо в това решение му се стори много, *много* погрешно. Защо умът му настояваше за него?

„Капитан Тихера — опита се да прошепне Итуралд. — Поемете командването.“

Думите не искаха да излязат. Нещо сякаш държеше устата му затворена.

Чу как закрещяха мъже. Какво ставаше? Десетки хора можеха да загинат в боя само с един мърдраал. При Марадон беше загубил цяла рота стрелци — сто души — срещу двама Чезнеци, промъкнали се в града през нощта. Отбранителните му части бяха изградени да се справят с тролоци, да ги посичат в сухожилията и да ги повалят.

Чезнеците щяха да пропукат тези карета като яйца. Никой не правеше това, което трябваше да се направи.

— Милорд Итуралд? — попита капитан Тихера. — Какво искахте да кажете, милорд?

Ако отстъпеха, тролоците щяха да ги обкръжат. Трябваше да стоят здраво.

Устните му се разтвориха, за да даде заповед за отстъпление.

— Изтеглете наз...

Вълци.

Вълци се появиха в мъглата като сенки. Нахвърлиха се с ръмжене върху мърдраалите. Итуралд се сепна и се обърна рязко, когато някакъв облечен в кожи мъж се покатери на скалната издатина.

Тихера залитна назад и завика за стражата. Мъжът в кожите скочи към Итуралд и го избута от скалите.

Родел не оказа съпротива. Който и да беше този мъж, беше му благодарен, и докато падаше, за миг се почувства победител. Не беше дал заповедта за отстъпление.

Падна тежко на земята и въздухът излезе от дробовете му. Вълци захапаха леко ръцете му и го издърпаха в тъмното, докато губеше свят.

Егвийн седеше в лагера. Битката за границата на Кандор продължаваше.

Армията ѝ задържаеше тролоците.

Сеанчанците се сражаваха редом с бойците ѝ отвъд реката.

А тя самата държеше в ръцете си чашка чай.

Светлина, колко унижително бе това. Тя беше *Амирлин*! Но капка сила не ѝ беше останала.

Все още не беше намерила Гарет Брин, но това не бе неочаквано. Той беше в движение. Силвиана го търсеше и скоро трябваше да донесе вест.

Айез Седай бяха пратени да пренесат ранените до Майен. Слънцето беше съвсем ниско в небето.

Ръцете на Егвийн трепереха, докато държеше чашката. Чувахе шума на битката. Тролоците, изглежда, щяха да се бият през нощта и да притискат човешките армии към реката.

Кънтяха далечни викове, като от разгневена тълпа, но взривовете от преливащите се бяха разрешили.

Лек вятър задуха през лагера. Егвийн беше на няколко стотин крачки източно от брода, но подуши кръв във въздуха. Отряд стрелци наблизко изпънаха лъковете си при вика на командира им и изстреляха залп от стрели. След няколко мига два драгхара се понесоха надолу и паднаха на земята с глухо изтупване. Още щяха да дойдат, щом се стъмнеше и им станеше по-лесно да се крият в небето.

Мат. Призляваше ѝ, като си помислеше за него. Беше толкова вятърничав. Пияница, който зяпваше похотливо всяка миловидна жена, която срещнеше. Държеше се с нея все едно, че беше някаква картинка, а не личност. Беше... беше...

Беше Мат. Веднъж, когато Егвийн бе някъде на около тринайсет, беше скочил в реката да спаси Кием Левин от удавяне. Разбира се, *тя не се давеше*. Просто една приятелка я беше дръпнала под водата, а Мат дойде тичешком и се хвърли в реката да помогне. Мъжете на Емондово поле се майтапеха с него месеци наред заради това.

На другата пролет Мат беше издърпал от същата река Джер ал-Хюн и спаси живота на момчето. И хората спряха да се майтапят с Мат.

Ето такъв беше Мат. Беше се сърдил и мърморил цялата зима как хората му се смеят и беше твърдял, че следващия път просто ще ги остави да се удавят. А после, в мига, в който бе видял дете в опасност, просто се беше хвърлил във водата. Егвийн помнеше как дългурестият Мат се изгътри от реката с малкия задъхан Джер, вкопчен в него, и чистия ужас в очите на момчето.

Джер беше потънал, без да издаде и звук. Егвийн така и не беше осъзнала какво става. Но пък хората, започнали да се давят, не викаха, нито пръскаха слюнки или молеха за помощ. Просто се плъзгаха под водата, където всичко изглеждаше прекрасно и мирно. Освен ако Мат не наблюдаваше.

„Той дойде за мен в Тийрския камък.“ Разбира се, *също така* се беше опитал да я спаси от Айез Седай и не искаше да повярва, че е станала Амирлин.

Тъй че кое от двете бе това? Давеше ли се, или не?

„Колко вярваш на Матрим Каутон?“ — беше попитала Мин. „Светлина. *Вярвам* му. Колкото и глупава да съм, вярвам му.“ Мат можеше да греши. Често грешеше.

Но когато се окажеше прав, спасяваше живот.

Егвийн се надигна с усилие. Олюля се и Гавин се озова до нея. Тя го потупа по ръката и се отдръпна от него. Нямаше да позволи армията да види Амирлин толкова слаба, че да трябва да се опира на някого.

— Какви донесения имаме за другите фронтове?

— Не са много днес — отвърна Гавин и се намръщи. — Всъщност е доста тихо.

— Елейн трябваше да се бие при Кайриен. Беше важна битка.

— Може би е прекалено заета, за да праща съобщения.

— Искам да пратиш вестоносец през портал. Трябва да знам как върви онази битка.

Гавин кимна и бързо се отдалечи, а Егвийн тръгна твърдо през лагера и скоро намери Силвиана, която говореше с две Сини сестри.

— Брин? — попита кратко Егвийн.

— В палатката за храна — отвърна Силвиана. — Току-що ми съобщиха. Пратих бегач да му каже да стои там, докато отидеш.

— Ела.

Тръгна към палатката, най-голямото прибежище в целия лагер, и го видя веднага щом влезе. Не ядеше, а бе застанал до походната маса на готвача с разгънатите на нея карти. Масата миришеше на лук, рязан тук безброй пъти. Юкири беше отворила портал в пода, за да гледа долу към бойното поле. Затвори го, щом Егвийн влезе. Не го държаха отворен дълго, понеже шараите можеше да пратят през него сплитове.

Егвийн заговори много тихо на Силвиана:

— Събери Съвета на Кулата. Върни всички Заседателки, които можеш да намериш. Доведи ги всички тук, в тази палатка, колкото може по-бързо.

Силвиана кимна. Лицето ѝ не издаде и намек за объркването, което навярно изпитваше. Излезе припряно, а Егвийн седна в палатката.

Сюан я нямаше — сигурно пак помагаше с Цяра. Това беше добре. Егвийн едва ли щеше да се осмели да се заеме с това при сърдития поглед на Сюан. Притесняваше я Гавин. Той обичаше Брин като баща и раздразнението му вече течеше през връзката им.

Трябваше да подходи много деликатно и не искаше да започне, преди Съветът да се е събрал. Не можеше да обвини Брин, но и не можеше да пренебрегне Мат. Беше мошеник и глупак, но тя му вярваше. Готова беше живота си да му довери. А нещата на бойното поле *наистина* се развиваха странно.

Заседателките се събраха сравнително бързо. Ръководеха военната кампания и се срещаха всяка вечер, за да получат докладите и тактическите обяснения от Брин и командирите му. На Брин като че ли не му се стори странно, че идват. Продължаваше спокойно работата си над картите.

Много от жените хвърляха любопитни погледи към Егвийн на влизане. Тя им кимваше, стараяйки се да съхрани тежестта на

Амирлинския трон.

Най-сетне се събраха достатъчно и Егвийн реши, че трябва да започне. Губеше се време. Трябваше веднъж завинаги да отхвърли обвиненията на Мат — или да действа съобразно с тях.

— Генерал Брин — заговори тя. — Добре ли сте със здравето? Затруднихме се, докато ви намерим.

Той вдигна глава и примига. Очите му бяха зачервени.

— Майко. — Кимна на Заседателките. — Чувствам се изморен, но сигурно не повече от вас. Обикалям навсякъде по бойното поле, грижа се за всички подробности. Знаете как е.

Гавин влезе, запъхтян и пребледнял.

— Егвийн! Беда!

— Какво?

— Аз... — Гавин си пое дъх. — Генерал Башийр се е обърнал срещу Елейн. Светлина! Той е Мраколюбец. Щели са да загубят битката, ако не са били пристигнали Аша'ман.

— Какво значи това? — попита намръщено Брин. — *Башийр* да е Мраколюбец?

— Да.

— Невъзможно — каза Брин. — Той беше съратник на лорд Дракона месеци наред. Не го познавам добре, но... Мраколюбец? Не може да бъде.

— *Наистина* е някак неразумно да се допуска... — заговори Серин.

— Можете да говорите със самата кралица, ако желаете — заяви Гавин и изправи рамене. — Чух го от собствената й уста.

В палатката се възцари тишина. Заседателките се заспоглеждаха разтревожено.

— Генерале — обърна се Егвийн към Брин, — как стана така, че изпратихте две конни части да ни защитят от тролоците на хълмовете на юг оттук, като ги вкарахте в капан и оставихте оголен левия фланг на главната армия?

— Как стана ли, Майко? — попита Брин. — Беше очевидно, че щяха да ви прегазят, всеки можеше да види това. Да, накарах ги да оставят левия фланг, изнесох на тази позиция иллианските резерви. Когато видях, че конната част на шараите се раздвои, за да атакува десния фланг на Юно, пратих напред иллианците да ги спрат. Беше

правилният ход. Не знаех, че шараите са толкова много! — Гласът му се беше извисил. Ръцете му трепереха. — Направих грешка. Не съм свършен, Майко.

— Това беше *повече* от грешка — каза Файсел. — Току-що говорих с Юно и другите оцелели от онази касапница. Юно каза, че надушил капан веднага щом препуснал с мъжете си към Сестрите, но че вие сте им обещали помощ.

— Казах ви, пратих им подкрепления, просто не очаквах, че шараите ще хвърлят толкова голяма сила. Освен това държах всичко под контрол. Бях поръчал сеанчански конен легион да подсили войските ни. Те трябваше да се заемат с ония шараи. Искях да ги поставя отатък реката. Просто не очаквах, че ще закъснеят толкова!

— Да — заговори твърдо Егвийн. — Онези мъже — хиляди — бяха смазани между тролоците и шараите, без никаква надежда за избавление. Изгубихте ги, и то без никаква основателна причина.

— Трябваше да измъкна Айез Седай! — възрази Брин. — Те са най-ценният ни ресурс. Извинете, *Майко*, но вие самата ми изтъкнахте същото.

— Айез Седай можеха да изчакат — каза Серин. — Аз бях там. Да, трябваше да се изтеглим — бяхме притиснати, — но се държахме и можеше да издържим по-дълго.

— Оставихте хиляди добри мъже да загинат, генерал Брин. И знаете ли кое е най-лошото? Беше ненужно. Оставихте всички онези сеанчанци отвъд брода тук, тези, които щяха да спасят битката, да чакат заповедта ви за атака. Но тази заповед така и не дойде, нали, генерале? Вие ги изоставихте, точно както изоставихте нашата конница.

— Но аз им заповядах да атакуват. Накрая те влязоха в боя, нали? Пратих вестносец. Аз...

— Не. Ако не беше Мат Каутон, все още щяха да чакат отсам реката, генерале!

Егвийн му обърна гръб.

— Егвийн. — Гавин я хвана за ръката. — Какво говориш? Само защото...

Брин се хвана за главата. След това се отпусна, сякаш краката му изведнъж поддадоха.

— Не знам какво става с мен — прошепна той. — Непрекъснато правя грешки, Майко. Всички уж са поправими и непрекъснато си казвам това. След това правя нова грешка и става все по-трудно да ги поправя.

— Просто сте уморен — каза с болка Гавин и го погледна. — Всички сме уморени.

— Не — промълви Брин. — Не, *не* е само това. Бил съм уморен и преди. Сегашното е... все едно всичките ми инстинкти са се объркали. Издавам заповедите, а след това виждам дупките в тях, проблемите. Аз...

— Принуда. — Егвийн изстина. — Били сте подложен на Принуда. Нападат Великите ни капитани.

Няколко жени в палатката прегърнаха Извора.

— Но как е възможно това? — възрази Гавин. — Егвийн, имаме Сестри, които следят за преливане в лагера!

— Не знам как е станало — каза Егвийн. — Може да е било вкарано преди месеци, много преди да започне битката. — Обърна се към Заседателките. — Внасям предложение Съветът да освободи Гарет Брин от длъжността командир на армиите ни. Решението е ваше, Заседателки.

— Светлина! — възкликна Юкири. — Ние... Светлина!

— Трябва да се направи — заяви Дезине. — Това е умен ход. Начин да се унищожат армиите ни, без да видим капана. Трябваше да го предвидим... Трябваше да пазим Великите капитани по-добре.

— Светлина! — каза Файсел. — Трябва да известим лорд Мандрагоран и в Такан'дар! Това може да включва и тях... опит да рухнат и четирите ни фронта наведнъж в координирана атака.

— Аз ще се погрижа за това — каза Серин и тръгна към платнищата на изхода. — Засега, съгласна съм с Майката. Брин трябва да бъде освободен.

Другите кимнаха. Не беше официалното гласуване в Съвета, но бе достатъчно. Гарет Брин се смъкна на стола до масата. Горкият човек. Несъмнено беше потресен.

И най-неочаквано се усмихна.

— Генерале? — попита Егвийн.

— Благодаря ви — отрони Брин с облекчение.

— За какво?

— Боях се, че съм си изгубил ума, Майко. Непрекъснато виждах какво съм направил. Оставих хиляди мъже да умрат... но това не бях аз. Не бях аз.

— Егвийн. — Гавин добре прикри болката си. — Армията. Ако Брин е бил *принуден* да ни води към разгром, трябва веднага да променим командната структура.

— Доведете командирите ми — каза Брин. — Ще предам властта си на тях.

— А ако и те са били покварени? — попита Дезине.

— Съгласна съм — каза Егвийн. — Това мирише на някой от Отстъпниците, може би Могедиен. Лорд Брин, ако вие отпаднете в този бой, тя ще знае, че командирите ви са следващите, които ще поемат командването. Възможно е и техните умове да са объркани като вашите.

Дезине поклати глава.

— На кого можем да се доверим? Всеки проклет мъж или жена, на които възложим командването, може да е претърпял Принудата.

— Може би трябва сами да поведем — каза Файсел. — Покваряването на мъж, който не може да прелива, би трябвало да е полесно, отколкото на Сестра, която ще усети преливането и ще забележи жена с дарбата. За нас е по-вероятно да сме чисти.

— Но коя от нас има нужните знания за полевата тактика? — попита Ферейн. — Смятам се за достатъчно начетена да ръководя изпълнението на планове, но да ги съставям?

— Все пак ще сме по-добри от някой, който може да е покварен — каза Файсел.

— Не. — Егвийн се подпря на рамото на Гавин.

— Тогава какво? — попита той.

Егвийн стисна зъби. Тогава какво? Знаеше само за един мъж, комуто можеше да се довери, че не е Принуден, поне от Могедиен. Мъж, който беше неуязвим за сайдар и сайдин.

— Ще трябва да предадем армиите ни под командването на Матрим Каутон — заяви тя. — Дано Светлината бди над нас.

ГЛАВА 32

ПАЯК ЖЪЛТО ЦВЕТЕ

Дамане държеше отворена дупка на пода. Дупка, която гледаше към самото бойно поле.

Мат се потърка по брадичката, все още впечатлен, макар да бе използвал тези дупки през последния час, докато противодействаше на капана, заложен от Брин за войските на Егвийн. Беше пратил още сеанчански конни знамена да укрепят двата фланга на бойците му при реката и още дамане, които да се противопоставят на шарайските преливащи и да удържат пороя тролоци, натискащ срещу отбраната.

Разбира се, това все пак не беше толкова добро, колкото ако беше на бойното поле лично. Може би трябваше пак да отиде да се побие малко. Хвърли поглед към Тюон, която седеше на трон — внушителен, десет стъпки висок трон — от едната страна на командното здание, а тя присви очи, сякаш можеше да погледне право в мислите му.

„Тя е Айез Седай — каза си Мат. — О, не може да прелива — още не си е позволила да се научи. Но все пак е скапано една от тях. И аз съм женен за нея.“

Но пък беше нещо невероятно. Мат изпитваше възбуда всеки път, когато тя издадеше заповеди. Правеше го толкова естествено. Елейн и Нинив можеха да взимат уроци при нея. И освен това Тюон изглеждаше много приятно на този трон. Мат задържа погледа си на нея и това му спечели мръщене, което си беше направо нечестно. Ако един мъж не може да гледа похотливо жена си, *коя тогава* може да гледа похотливо?

Обърна се отново към бойното поле.

— Хубав трик — измърмори, наведе се и пхна ръката си в дупката. Бяха много нависоко. Ако паднеше, щеше да има време да изтананика три куплета на „Не мога глезените да й видя“, преди да тупне долу. Може би дори с припева.

— Тази го научи, като погледа сплитовете на Айез Седай — каза сул-дам. Имаше предвид новата си дамане. Сул-дам, Катрона, едва не

се задави от думите „Айез Седай“. Не можеше да я вини. Трудни бяха за изговаряне понякога.

Старاءеше се да не поглежда много дамане, нито татуировките ѝ с разцъфнали клонки по страните ѝ, протягащи се от тила ѝ, за да загърнат лицето ѝ като длани. Мат я беше пленил. Беше по-добре, отколкото да се бие за Сянката, нали?

„Кръв и кървава пепел — помисли той. — Чудесно се справяш с убеждаването на Тюон да не използва дамане, Матрим Каутон. Като лично пленяваш такава...“

Беше изнервящо колко бързо жената от Шара бе приела плена си. Всички сул-дам го бяха отбелязали. Много кратка съпротива в началото и след това — пълно покорство. Очакваха обучението на нова пленена дамане да отнеме месеци, а тази бе готова след часове. Катрона направо сияеше, сякаш лично бе отговорна за нрава на жената от Шара.

Дупката *наистина* беше забележителна. Мат стоеше на самия ръб, гледаше света долу, отмяташе знамена и бригади и ги нанасяше в ума си. Какво ли щеше да направи Класен Байор с една такава далекогледна дупка? Може би Битката за Колисар щеше да свърши другояче. Изобщо нямаше да загуби конницата си в блатото, това — със сигурност.

Силите на Мат продължаваха да задържат Сянката на източната граница на Кандор, но той не беше доволен от текущото положение. Капанът, поставен от Брин, беше хитър, труден за виждане като паяк „жълто цвете“, присвит в цветчето. Така беше познал Мат. Нужен беше истински военен гений, за да поставиш армията в такова лошо положение, без да *изглежда*, че е в лошо положение. Такива неща не ставаха случайно.

Мат беше изгубил толкова хора, че не искаше да мисли за това. Войниците му бяха притиснати към реката и Демандред — въпреки че продължаваше да беснее за Преродения Дракон — непрекъснато подлагаше на изпитание отбраната му, за да намери слабо място. Пращаше тежка конница в набег срещу едната страна, след това — атака от шарайските стрелци и тролокски щурм от другата. Ето защо Мат трябваше да следи внимателно ходовете на Демандред, за да им противодейства навреме.

Нощта щеше скоро да падне. Щеше ли да се изтегли Сянката? Тролоците можеха да се бият в тъмното, но шараите — едва ли. Мат даде нови заповеди и вестоносците препуснаха в галоп през порти, за да ги отнесат. Сякаш минаха едва няколко мига, преди войските му долу да реагират.

— Толкова бързо... — промълви той.

— Това ще промени света — каза генерал Галган. — Вестоносците могат да реагират моментално, командирите могат да наблюдават битките си и да планират на мига.

Мат изсумтя в съгласие.

— Бас държа, че пак ще отнеме цялата вечер, докато се разнесе храната обаче.

Галган дори се усмихна. Беше все едно да видиш как скала се разпуква и бликва извор.

— Кажете ми, генерале — заговори Тюон. — Каква е преценката ви за способностите на нашия консорт?

— Не знам къде го намерихте този, Превелика, но е диамант с огромна стойност. Наблюдавах го тези няколко часа, докато спасяваше силите на Бялата кула. Въпреки... неконвенционалният му стил, рядко съм виждал толкова надарен командир като него.

Тюон не се усмихна, но по очите ѝ Мат разбра, че е доволна. Хубави бяха очите ѝ. И всъщност, ако Галган не се държеше толкова грубо, може би мястото нямаше да е чак толкова лошо за живеене в края на краищата.

— Благодаря — каза тихо Мат на Галган, след като двамата се наведоха да огледат полето долу.

— Смятам се за човек, който държи на истината, принце — каза Галган и потърка брадичката си с мазолест пръст. — Служите добре на Кристалния трон. Би било срамно да ви видим убит толкова рано. Ще се погрижа първите, които пратя след вас, да са новообучени, за да можете да ги спрете с лекота.

Мат зяпна. Мъжът го каза съвършено откровено, почти дружелюбно. Все едно се канеше да направи услуга на Мат, като се опита да го убие!

— Тролоците тук. — Той посочи група чудовища долу. — Скоро ще ги изтласкам.

— Съгласен съм — отвърна Галган.

Мат се почеса по брадичката.

— Трябва да видим какво прави Демандред с тях. Притеснен съм, че шараите може да се опитат да вкарат от техните марат-дамане в лагера ни през нощта. Показват забележителна преданост към каузата им. Или скапано глупава липса на чувство за самосъхранение.

Айез Седай и сул-дам не бяха особено плахи, но *все пак* общо взето бяха предпазливи: Преливащите от Шара изобщо не бяха, особено мъжете.

— Доведете ми няколко дамане да направят светлини за реката — каза Мат. — И блокирайте лагера, с кръг дамане, да наблюдават за преливане. Никой да не прелива дори за да запали една проклета свещ.

— Тези... Айез Седай... това може да не им хареса — каза Галган. Той също се колебаеше да използва думите „Айез Седай“. Бяха започнали да използват термина вместо марат-дамане по заповед на Мат и той бе очаквал Тюон да я отмени. Не беше.

Щеше да е истинско удоволствие да разбере тази жена, стига двамата да преживееха цялата тази бъркотия.

Влезе Тилий. Висока, с нашарено с белези лице, тъмнокожата жена крачеше с увереността на стар ветеран. Просна се пред Тюон, с накървавеното си облекло и очуканата броня. Легионът ѝ бе понесъл тежък бой днес и тя сигурно се чувстваше като черга, изтупана от добра стопанка.

— Притеснен съм за позицията ни тук. — Мат се обърна и се наведе отново над дупката. Както беше предвидил, тролоците бяха започнали да се изтеглят.

— В какъв смисъл? — попита генерал Галган.

— Преливащите ни са изтощени — каза Мат. — И сме притиснати до реката, трудна позиция за дълготрайна отбрана, особено срещу такава огромна армия. Ако направят няколко портала и прехвърлят част от армията на шараите отсам реката през нощта, могат да ни разбият.

— Разбирам. — Галган поклати глава. — А и при тяхната сила ще продължат да ни изтощават, докато не отслабнем толкова, че да хвърлят клупа около нас и да го затегнат.

Мат го погледна в очите.

— Мисля, че е време да изоставим тази позиция.

— Съгласен съм. Това, изглежда, е единственият ни разумен ход — каза генерал Галган и кимна. — Защо не изберем по-изгодно за нас бойно поле? Приятелите ви от Бялата кула ще се съгласят ли да отстъпят?

— Да видим. — Мат се изправи. — Някой да повика тука Егвийн и Заседателките.

— Няма да дойдат — каза Тюон. — Айез Седай няма да се срещнат с нас тук. Съмнявам се, че тази Амирлин ще ме приеме в лагера си. Не и с предпазните мерки, които ще поискам.

— Добре. — Мат махна с ръка към портала на пода, който дамане затваряше. — Ще използваме портал и ще говорим през него като през врата.

Тюон не възрази изрично, тъй че Мат изпрати вестоносците. Отне малко време, докато се уреди, но Егвийн, изглежда, хареса идеята. Тюон се позабавлява, докато чакаха, като нареди да преместят трона ѝ от другата страна на помещението — Мат нямаше представа защо. След това започна да дразни Мин.

— А този? — попита я, когато един дългурест член на Кръвта влезе и се поклони ниско.

— Скоро ще се ожени — каза Мин.

— Първо ще даваш поличбата — каза Тюон. — После тълкуването.

— Знам точно какво означава тази — възрази Мин. Беше се настанила на по-малък трон до този на Тюон и бе облечена във фин плат и дантела, така че човек можеше да я сбърка с мишле, скрито в бала коприна. — Понякога разбирам моментално и...

— Първо ще даваш поличбата — повтори със същата интонация Тюон. — И ще се обръщаш към мен с „Превелика“. Висока чест е, че ти е разрешено да говориш с мен пряко. Не позволявай поведението на Принца на Гарваните да ти повлияе.

Мин замълча, макар да не изглеждаше уплашена. Беше живяла твърде дълго с Айез Седай, за да се остави Тюон да я смачка. Това изненада Мат. Имаше известна представа на какво е способна Тюон, ако я ядоса. Обичаше я... Светлина, съвсем сигурен беше в това. Но също така малко се плашеше от нея.

Трябваше да си отваря очите да не би Тюон да реши да „възпита“ Мин.

— Поличбата за този мъж — заговори Мин, сдържайки тона си — с известно усилие като че ли, — е бяла дантела, диплещата се в езерна вода. Знам, че това ще означава женитбата му в близко бъдеще.

Тюон кимна. Завъртя пръсти към Селусия — мъжът, когото обсъждаха беше от Низшата кръв, с недостатъчно висок ранг, за да говори пряко с Тюон. Главата му беше толкова ниско до земята, когато се поклони, че сякаш бе възхитен от буболечки и се опитваше да си хване някоя.

— Лорд Гокан от Кръвта — Огласи Селусия — ще бъде преместен на фронтовите линии. Забранено му е да се жени до края на този конфликт. Поличбите са казали, че ще живее достатъчно дълго, за да си намери съпруга, тъй че ще бъде защитен.

Мин направи гримаса и отвори уста, може би за да възрази, че поличбите не действат така. Мат улови погледа ѝ, поклати глава и тя се отказа.

Тюон нареди да пуснат следващия — млада жена, не от Кръвта. Имаше светла кожа и нелошо лице: Мат не можеше да види нещо повече под бронята. Мъжката и женската броня всъщност не се различаваха много, което според него беше срамота. Беше попитал един сеанчански оръжейник дали определени участъци от женската гръдна броня не трябва малко да изпъкват, тъй да се каже, а оръжейникът го изгледа все едно е малоумен. Светлина, тези хора нямаха никакво чувство за морал. Човек трябва да знае дали се бие с жена на бойното поле. Това си е в реда на нещата.

Докато Мин даваше поличби, Мат се отпусна в стола си, вдигна ботушите си на масата с картите и бръкна в джоба си за лулата. *Доста* добре изглеждаше войничката, въпреки че не можеше да види някои от важните части. Можеше да се окаже добра партия за Талманес. Горкият човек, много малко време отделяше за гледане на жени. Срамежлив беше някак с тях.

Мат не обърна внимание на хората наблизо, когато килна стола си назад на два крака, отпусна пети на масата и започна да тъпче лулата. Сеанчанците можеха да са доста докачливи понякога.

Не знаеше какво да мисли за това, че толкова много сеанчански жени бяха войници. Много от тях приличаха на Биргит, което не беше зле. Мат по-скоро бе готов да прекара вечер в кръчмата с нея, отколкото с половината мъже, които познаваше.

— Ти ще бъдеш екзекутирана — Огласи Тюон чрез Селусия.

Мат едва не падна от стола. Сграбчи масата пред себе си и предните крака на стола тупнаха на земята.

— Какво?! — попита рязко Мин. — Не!

— Ти видя знака на белия глиган — каза Тюон.

— Не знам значението!

— Глиганът е символът на Хандоин, един от съперниците ми в Сеанчан — обясни Тюон търпеливо. — Белият глиган е поличба за опасност, може би измяна. Тази жена работи за него или ще го направи в бъдеще.

— Не можеш просто да я *екзекутираш*!

Тюон мигна веднъж и впи очи в Мин. В стаята сякаш изведнъж помръкна и стана по-студено. Мат потрепери. Не му харесваше, когато Тюон станеше такава. Този неин поглед... като че ли беше поглед на друг човек. Човек без състрадание. Дори в една статуя имаше повече живот.

Селусия завъртя пръсти на Тюон и тя ги погледна и кимна.

— Ти си моята Истинореча — обърна се тя към Мин почти с неохота. — Можеш да ме поправяш публично. Виждаш ли грешка в решенията ми?

— Виждам, да — отвърна бързо Мин. — Не използваш уменията ми както трябва.

— А как трябва? — попита Тюон. Жената, която току-що бяха осъдили на смърт, продължаваше да лежи просната на земята. Не възрази — нямаше достатъчно висок ранг, за да може да се обърне към императрицата. Беше толкова низша, че дори ако заговореше на друг в присъствието на Тюон, щеше да е оскърбление на честта.

— Това, което някой *би могъл* да направи не е основание да го убиваш — каза Мин. — При цялото ми уважение, ако ще убиваш хора заради това, което ти казвам, няма да говоря.

— Може да бъдеш накарана да говориш.

— Опитай — отсеке Мин. Мат се стъписа. Кръв и пепел, изглеждаше студена колкото Тюон преди малко. — Да видим как Шарката ще се отнесе с теб, императрице, ако изтезаваш носителката на поличби.

Тюон обаче се усмихна.

— Справяш се добре. Обясни ми какво желаеш, носителко на поличби.

— Ще ти казвам виденията си — отвърна Мин. — Но отсега нататък тълкуванията им — било то мои или каквото ти разчитах в образите — няма да се огласяват. Най-добре ще е между нас двете. Имаш право да наблюдаваш някого заради казаното от мен, но не и да наказваш. Не и преди да ги заловиш, че правят нещо. Освободи тази жена.

— Тъй да бъде — заяви Тюон. — Ти си свободна — Огласи тя чрез Селусия. — Върви във вярност към Кристалния трон. Ще бъдеш наблюдавана.

Жената се поклони ниско и напусна стаята с наведена глава. Мат забеляза вадичка пот, потекла по страната ѝ. Значи не беше статуя.

Обърна се отново към Тюон и Мин. Продължаваха да се гледат втренчено. Нямаше ножове, но все едно някой беше намушкан. Само да можеше Мин да се научи на малко уважение. Някой ден щеше да му се наложи да я измъкне от сеанчанците за яката на стъпка пред палача — сигурен беше в това.

Изведнъж въздухът в стаята се разцепи от портал, там, където бе посочила Тюон, че трябва да се появи. Чак сега на Мат му хрумна защо беше преместила трона. Ако онази дамане беше пленена и принудена да каже къде седи Тюон, Айез Седай можеше да отворят портал там и да я разрежат на две. Беше толкова невероятно, че чак смешно — една Айез Седай по-скоро можеше да хвъркне, отколкото да убие някой, който не е Мраколюбец, — но Тюон не рискуваше.

Порталът се отвори и от другата страна се показа Съветът на Кулата, насядали в палатка. Зад тях на голям стол седеше Егвийн. Самият Амирлински трон, осъзна Мат. „Кръв и пепел... накарала ги е да го донесат.“

Егвийн изглеждаше изтощена, макар да го прикриваше добре. Другите не бяха по-добре. Айез Седай бяха напрегнати до предела. Ако Егвийн беше войник, никога нямаше да я прати на битка. Кръв и кървава пепел... ако имаше войник с такъв цвят на кожата и такъв поглед в очите, Мат щеше да прати горкия човек да почива на легло цяла седмица.

— Любопитни сме да узнаем целта на тази среща — каза спокойно Серин.

Силвиана седеше на по-малък стол до Егвийн, а другите Сестри бяха събрани по Аджи. Някои липсваха, включително една от Жълтите, доколкото Мат можеше да прецени.

Тюон кимна на Мат. Той щеше да води тази среща. Мат кривна шапката си към нея и тя повдигна вежда. Опасният поглед в очите ѝ си бе отишъл, но все пак беше императрица.

— Айез Седай. — Мат стана и докосна шапката си с два пръста. — Кристалния трон се радва, че скапано сте се вразумили и оставяте на нас да водим битката.

Очите на Силвиана се опулиха все едно някой я изрита. С крайчеца на окото си Мат улови лека усмивка на устните на Тюон. Кръв и пепел, тия жени трябваше да са по-благоразумни и да не го окуражават толкова.

— Красноречив си както винаги — каза сухо Егвийн. — Още ли си имаш онова лисиче?

— Имам си го, да. Гушнало се е тука на топло — отвърна Мат.

— Пази го — каза Егвийн. — Не бих искала да те сполети съдбата на Гарет Брин.

— Значи наистина беше Принуда? — Егвийн го беше известила за това.

— Доколкото можем да преценим — каза Серин. — Нинив Седай може да вижда сплитовете в нечий ум, както съм чувала, но никоя друга от нас не може.

— Оставили сме Брин под грижите на Лечителките ни — каза една набита доманка Айез Седай. — Засега не можем да разчитаме на никакви бойни планове, пипнати от него, поне докато не разберем откога е под палеца на Сянката.

Мат кимна.

— Звучи добре. Също така трябва да изтеглим силите ни от брода.

— Защо? — попита намръщено Лелейн. — Тук сме се укрепили добре.

— Не достатъчно добре — отвърна Мат. — Не ми харесва този терен, а не трябва да се бием там, където не искаме.

— Колебая се дали да дадем и една *недя* повече на Сянката — каза Серин.

— Една крачка, дадена сега, може да ни спечели две на заранта — отвърна Мат.

Генерал Галган измърмори в съгласие и Мат осъзна, че е цитирал Ястребовото крило.

Серин се намръщи. Другите, изглежда, я бяха оставили да води срещата. Егвийн общо взето стоеше настрана, сплела пръсти пред себе си.

— Може би трябва да ви кажем — заговори Серин, — че нашият Велик капитан не е единствената жертва. Даврам Башийр и лорд Агелмар също се опитаха да поведат своите армии към унищожение. Елейн Седай се справи добре в битката си, като унищожи голяма сила тролоци, но успя само защото Черната кула пристигна на помощ. Пограничниците са разбити, загубили са почти две трети от хората си.

Мат изстина. „Две трети?“ Светлина! Бяха от най-добрите бойци, които имаше Светлината.

— Лорд Мандрагоран е жив — каза Серин.

Е, това поне беше нещо.

— А армията горе в Погибелта?

— Лорд Итуралд падна в бой — отвърна Серин. — Изглежда, никой не знае какво се е случило с него.

— Това е замислено много добре. — Умът на Мат работеше трескаво. — Кръв и кървава пепел! Опитаха се да ни съкрушат и на четирите фронта едновременно. Не мога да си представя каква координация е нужна за това...

— Както отбеляза, трябва да сме много внимателни — каза тихо Егвийн. — Дръж тази своя лисица до себе си непрекъснато.

— Какво иска да направи Елейн? — попита Мат. — Не командваше ли тя?

— Елейн Седай в момента помага на Пограничниците — каза Серин. — Уведоми ни, че Шиенар е почти изгубен, и кара Аша'ман да прехвърлят армията на лорд Мандрагоран на безопасно място. Възнамерява утре да придвижи армията си през портали и да задържи тролоците в Погибелта.

Мат поклати глава.

— Трябва да направим обединен отпор. — Помълча малко. — Можем ли да я доведем през някой от тези портали? Поне да се свържем с нея?

Май нямаше сериозно възражение. Скоро в палатката с Егвийн и Заседателките се отвори друг портал. Елейн прекрачи през него, наедряла с детето в утробата и с пламнали очи. Зад нея Мат зърна за миг уморени войници, тътрещи се през сумрачно вечерно поле.

— Светлина — каза Елейн. — Мат, какво искаш?

— Спечелила си сражението си? — попита Мат.

— На косъм, но да. Тролоците в Кайриен са унищожени. Градът също е спасен.

Мат кимна.

— Трябва да отстъпя от позицията ни тук.

— Добре. Сигурно можем да слеем силите ти с това, което е останало от Пограничните.

— Искам да направим нещо повече, Елейн. — Мат пристъпи напред. — Този ход, който опита Сянката... беше умен, Елейн. Адски умен. Окървавени сме и сме почти разбити. Не можем да си позволим повече лукса да се бием на много фронтове.

— Тогава какво?

— Последен отпор — каза тихо Мат. — Всички, заедно, на едно място, където теренът ни облагодетелства.

Елейн замълча и някой ѝ донесе стол, за да седне до Егвийн. Държеше се като кралица, но разрошената ѝ коса и изгорялото на няколко места облекло издаваха какво е преживяла. Мат надуши миризмата на пушек от бойното поле, където порталът все още бе отворен.

— Изглежда отчаян ход — отрони най-сетне Елейн.

— Положението ни е отчаяно — каза Серин.

— Трябва да попитаме командирите ни... — Елейн замълча. — Стига да можем да разчитаме, че някои от тях не са жертва на Принудата.

— Има само един — каза мрачно Мат и я погледна в очите. — И той ти казва, че с нас е свършено, ако продължим както досега. Предишният план беше съвсем добър според мен, но след това, което загубихме днес... Елейн, всички сме мъртви, ако не изберем едно място, където да дадем отпор, да се съберем заедно и да се бием.

Едно последно хвърляне на заровете.

Елейн помълча. Най-сетне попита:

— Къде?

— Тар Валон? — каза Гавин.

— Не. — Мат поклати глава. — Те просто ще го обсадят и ще продължат. Не може да е град, където ще сме заклещени. Трябва да е територия, която ще ни предложи предимства, и също така земя, която не може да изхранва тролоците.

— Някое място в Пограничните земи би могло да свърши тази работа — каза с гримаса Елейн. — Армията на Лан изгори почти всички градове и полета през които минаха, за да лишат Сянката от продоволствие.

— Карти. — Мат махна нетърпеливо с ръка. — Някой да ми донесе карти. Трябва ни позиция в Южен Шиенар или Арафел. Някъде достатъчно близо, за да е изкушаващо за Сянката да се срази с всички нас наведнъж...

— Мат — прекъсна го Елейн. — Няма ли това да им даде точно каквото искат? Шанс да ни премахнат веднъж завинаги?

— Да — промълви Мат, след като Айез Седай му донесоха картите. Имаше бележки по тях, като че ли от ръката на генерал Брин, ако се съдеше по съдържанието им. — Трябва да сме изкусителна мишена. Трябва да ги привлечем, да се изправим срещу тях и или да ги надвием, или да ни съкрушат.

Едно продължително сражение щеше да е в полза на Сянката. Щом достатъчно тролоци стигнеха до южните земи, нищо нямаше да може да ги удържи. Трябваше да спечели или да загуби бързо.

Последно хвърляне на заровете, наистина.

Мат посочи един район, място, отбелязано от Брин. Беше добре снабдено с вода, хубаво съчетание на хълмове и реки.

— Тук. Мерилор? Използвахме го за снабдителен център, нали?

Серин се изсмя тихо.

— И се връщаме там, откъдето започнахме, така ли?

— Наистина има няколко малки укрепления — каза Елейн. — Мъжете построиха палисада от едната страна и бихме могли да я разширим.

— Точно това ни трябва — заяви Мат, след като си представи битката там.

Мерилор щеше да ги постави там, където двете тролокски армии можеха да навлязат и да се опитат да съкрушат хората между тях. Щеше да е изкусително. Но теренът щеше да е чудесен за Мат...

Да. Щеше да е като Битката за теснините Прия. Ако поставеше стрелци по онези стръмнини — не, дракони — и ако можеше да даде на Айез Седай няколко дни отдых... Теснините Прия. Беше разчитал на една голяма река, за да заклеши хамарейската армия при устието на Теснините. Но когато задейства капана, проклетата река му пресъхна. Хамарейците я бяха запушили с бент от другата страна на Теснините. Бяха прегазили през речното корито и се бяха измъкнали. „Урок, който няма да забравя.“

— Това ще свърши работа — каза Мат и опря ръка на картата. — Елейн?

— Така да бъде — отвърна Елейн. — Дано да знаеш какво правиш, Мат.

Докато го казваше, заровеите затрополиха в главата му.

Галад склопи очите на Тром. Повече от час беше претърсвал бойното поле северно от Кайриен, докато го намери. Тром беше загубил много кръв и само няколко ъгъла на наметалото му бяха останали бели. Галад откъсна офицерските пискюли от рамото му — странно, бяха останали сухи — и се изправи.

Чувстваше се изморен до кости. Тръгна обратно през бойното поле покрай куповете мъртви. Враните и гарваните бяха дошли — покриваха като пелена цялата околност. Гънещ се, потръпващ мрак, загърнал земята като плесен. Отдалече земята изглеждаше като изгорена, толкова много бяха лешоядните птици.

Тук-там Галад подминаваше мъже като него, които търсеха приятели между труповете. Имаше изненадващо малко плячкаджии — Елейн бе заловила няколко, опитали се да се измъкнат от Кайриен, и беше заплашила да ги обеси.

„Станала е по-твърда“, помисли Галад, докато се тътреше уморено към лагера. Ботушите му бяха натежали като олово. „Това е добре.“ Като дете често беше взимала решения със сърцето си. Сега беше кралица и се държеше като такава. Само да можеше да изправи моралните ѝ принципи. Иначе не беше лоша, но Галад съжаляваше, че и тя — като други монарси — не може да види нещата ясно като него.

Започваше да приема това, че не могат. Започваше да приема, че в това няма нищо лошо, стига да се стараят. Онова, което имаше в себе

си, което му позволяваше да вижда всичко правилно, явно беше дар на Светлината и да укорява други хора, че не са родени с него, беше грешно. Все едно да укоряваш човек, защото се е родил с една ръка и поради това е лош дуелист.

Много от живите, които подминаваше, седяха на земята по редките места, където нямаше трупове и кръв. Не приличаха на победители, макар идването на Аша'ман да бе спасило битката. Номерът с лавата беше дал на бойците на Елейн достатъчно време да си поемат дъх, да се прегрупират и да атакуват.

Последвалият бой беше бърз и жесток. Тролоците не се предадоха, а не можеха да ги оставят да избягат. Тъй че Галад и другите се бяха сражавали и загивали много след като бе станало ясно, че побеждават.

Тролоците вече бяха мъртви. Останалите живи мъже седяха по земята, зяпнали пелената от трупове и изтръпнали сякаш пред възможността да намерят малцината все още живи сред многото хиляди мъртви.

Светлината беше червена от гаснещото слънце и облаците и придаваше на лицата им кървав цвят.

Галад най-сетне стигна до дългия хълм, очертал границата между двете бойни полета. Заизкачва се бавно по него, потискайки мисълта за меко легло. Или постеля на пода. Или някоя закътана плоска скала, на която да се загърне в наметалото си.

По-свежият въздух на върха на хълма го стъписа. Толкова дълго бе мирисал кръв и смърт, че чистият въздух сега му замириса някак неправилно. Поклати глава, докато минаваше покрай изтощени Пограничници, извиращи през порталите. Ашаманите бяха отишли да задържат тролоците на север, за да могат войските на лорд Мандрагоран да се измъкнат.

Доколкото беше чул, оцелелите Пограничници бяха нищожна част от предишната сила. Измяната на Великите капитани бе почувствана най-силно от лорд Мандрагоран и хората му. Призля му. Тази битка не беше минала лесно... но колкото и да беше ужасна, Пограничниците бяха пострадали много по-зле.

Галад едва се овладя да не повърне, щом видя от върха на хълма колко много птици са се струпали долу за пир. Слугите на Тъмния падаха и слугите на Тъмния се тъпчеха.

Най-сетне намери Елейн. Страстта, с която говореше на Трам ал-Тор и Арганда, го изненада.

— Мат е прав — каза тя. — Полето на Мерилор е добро за сражение. Светлина! Да можех само да дам повече време за почивка на хората. Ще разполагаме само с няколко дни, седмица най-много, преди тролоците да стигнат до Мерилор. — Елейн поклати глава. — Трябваше да предвидим, че шараите ще дойдат. Когато колодата започне да изглежда подредена срещу Тъмния, той, *разбира се*, ще добави в играта нови карти.

Гордостта на Галад изискваше да остане прав, докато слушаше Елейн да говори на другите командири. Този път обаче бе изгубил гордостта си, тъй че седна на едно походно столче и се отпусна.

— Галад — каза му Елейн, — наистина трябваше да позволиш някой от ашаманите да отмие умората ти. Настойчивостта, с която се отнасяш с тях като с отхвърлени от Светлината, е глупава.

Галад се изправи.

— Това няма нищо общо с ашаманите — сопна ѝ се. Прекалено язвително. *Наистина* беше уморен. — Тази умора ми напомня за изгубеното днес. Изтощение, което хората ми трябва да понесат, тъй че ще го понеса и аз, за да не забравя колко са уморени и да не ги напрегам прекалено.

Елейн го погледна намръщено. Отдавна беше престанал да се тревожи дали думите му ще я обидят. Изглежда, не можеше да заяви, че денят е приятен или чашата му с чай е топла, без да я обиди някак.

Щеше да е хубаво, ако Айбара не беше избягал. Онзи човек беше водач — един от малкото, които Галад бе срещал изобщо, — с когото наистина можеше да говориш, без да се притесняваш, че ще се обиди. Може би Две реки щяха да се окажат добро място, където да уседнат Белите плащове.

Разбира се, *имаше* някаква история за лоша кръв между тях. Можеше да проучи това...

„Нарекох ги Бели плащове — каза си след миг. — В ума си, точно така помислих за Чедата току-що.“ Доста време беше минало, откакто бе направил това случайно.

— Ваше величество — каза Арганда. Стоеше до Логаин, водача на Аша'ман, и Хавиен Нурел, новия командир на Крилатата гвардия. Талманес от Бандата на Червената ръка се домъкна грохнал с

неколцина командири от салдейците и Легиона на Дракона. Старейт Хаман от огиерите седна на земята по-настрани и зарея замаян поглед към залеза.

— Ваше величество — продължи Арганда. — Разбирам, че смятате това за голяма победа.

— Това е голяма победа — каза Елейн. — Трябва да убедим хората си да гледат на нея така. Няма и преди осем часа очаквах цялата ни армия да бъде избита. Ние спечелихме.

— С цената на половината ни бойци — промълви Арганда.

— Ще смятам това за победа — настоя Елейн. — Очаквахме пълно унищожение.

— Единственият победител днес е касапинът — отрони Нурел. Изглеждаше измъчен.

— Не — заяви Трам ал-Тор. — Тя е права. Бойците трябва да разберат какво спечелиха загубите им. Трябва да гледаме на това като на победа. Така трябва да бъде записана в историите и войниците трябва да го видят така.

— Това е лъжа — отрони неволно Галад.

— Не е — каза ал-Тор. — Загубихме много приятели днес. Светлина, всички ние. Но Тъмния иска точно това: да се съсредоточим върху смъртта. Нека дръзне някой от вас да ми каже, че греша. Трябва да гледаме и да видим Светлина, не Сянка, иначе Сянката ще удави всички ни.

— Като спечелихме тук — заяви Елейн, натъртвайки на думата, — печелим време за отдых. Можем да се съберем на Мерилор, да се окопаем там и да направим своя последен отпор с цялата си сила срещу Сянката.

— Светлина — прошепна Талманес. — Пак ще минем през това, нали?

— Да — отвърна Елейн с неохота.

Галад се загледа над полята с мъртвите и потръпна.

— Мерилор... ще е още по-лошо. Светлината да ни е на помощ... още по-лошо.

ГЛАВА 33

ПРИНЦОВИЯТ ТАБАК

Перин подгони Убиеца в небесата.

Въздухът пулсираше с ритъма на мълниите и свирепите ветрове. Миризма след миризма го връхлиташе, без никаква логика зад тях. Кацуан в Тийр. Горящ пай. Гниеца смет. Цвят на смъртна лилия.

Убиеца кацна на облака отпред, *измести* и се обърна за едно мигване на окото, с изпънат лък. Стрелата излетя толкова бързо, че въздухът изпращя, но Перин успя да я плесне с чука си. Кацна на същия бурен облак, като си представи опора под себе си, и парата на облака стана плътна.

Перин връхлетя напред през кипящата сива мъгла, горния пласт на облака, и атакува. Сблъскаха се и Убиеца сътвори в ръцете си щит и меч. Чукът на Перин заудря в ритъм по щита, заблъска с грохота на гърма. Трясък, след всеки удар.

Убиеца се завъртя вихрено, за да избяга, но Перин успя да сграбчи края на наметалото му и когато онзи понечи да *измести*, си представи, че стоят на място. Знаеше, че ще останат така. Не беше възможност, *беше* така.

Двамата се размиха за миг и се върнаха на облака. Убиеца изръмжа, после замахна назад с меча си, отрязва края на наметалото си и се освободи. Обърна се срещу Перин и застъпва дебнешком настрани, стиснал меча си с две ръце. Облакът тръпнеше под тях и блясък на призрачна мълния огря мъгливата пара в нозете им.

— Ставаш все по-досаден, вълче кутре — каза Убиеца.

— Никога не си се бил с вълк, който може да ти се опълчи — отвърна Перин. — Убивал си ги отдалече. Избиването им беше лесно. Сега срещу теб е плячка, която има зъби, Колячо.

Убиеца изсумтя.

— Ти си като момченце с бащиния си меч. Опасен, но в пълно неведение защо и как да използваш оръжието си.

— Ще видим кой... — понечи да отвърне Перин, но Убиеца се хвърли към него с меча напред. Перин се стегна, представи си меча притъпен, как въздухът се съгъства да го забави, как кожата му става достатъчно твърда, за да избути оръжието настрани...

След секунда усети, че пропада във въздуха.

„Глупак!“, помисли Перин. Беше се съсредоточил твърде много върху атаката и не се оказа готов, когато Убиеца промени опората им. Перин профуча през ръмжация облак, изхвърча в небето под него и вятърът задърпа дрехите му. Пригответи се да посрещне градушката стрели, която щеше да го последва от облака. Убиеца беше толкова предсказуем...

Не дойдоха никакви стрели. Перин продължи още няколко мига надолу, след това изруга, изви се и видя буря от стрели, изстреляни *от земята*. Измести секунди преди да профучат там, където бе допреди миг.

Появи се във въздуха на сто крачки встрани и продължи да пада. Не си направи труд да забавя. Когато удари земята, беше подсилил тялото си, за да понесе удара. Земята се пропука и около него се вдигна облак прах.

Бурята беше станала още по-свирепа. Теренът тук — бяха някъде на юг, земя, обрасла с трънливи храсти и диви лози покрай дърветата — беше неравен и накъсан. Мълниите трещяха непрекъснато, толкова чести, че едва можеше да преброи до три, преди да види поредната.

Нямаше дъжд, но околността се разпадаше. Цели хълмове изведнъж пропадаха. Един вляво от него се разсипа като огромна купчина прах и вятърът понесе диря от пръст и пясък.

Перин скочи през натежалото с отломки небе след Убиеца. Беше ли *изместил* до Шайол Гул? Не. Нови две стрели пронизаха небето, полетели към него. Бяха неподвластни на вятъра, Убиеца бе много добър в това.

Перин отби стрелите настрани и се хвърли натам, откъдето бяха дошли. Забеляза Убиеца на скалист връх, склоновете от двете му страни се разсипваха на прах.

Перин се понесе надолу и замахна с чука. Убиеца *измести*, разбира се, и чукът изкъртя в камъка като гръм. Перин изръмжа. Много бърз беше Убиеца.

Но и Перин беше бърз. Рано или късно един от двамата щеше да се подхлъзне. Едно подхлъзване щеше да е достатъчно.

Последва Убиеца и когато скочи на следващия хълм, камъните зад него се пръснаха и вятърът ги понесе. Шарката отслабваше. Но волята му бе много по-силна сега, когато беше тук телом. Вече не се налагаше да се тревожи, че е влязъл в съня твърде дълбоко и че може да изгуби себе си. Влязъл бе по възможно най-силния начин.

И тъй, докато се движеше, гледката около него се разтърсваше. При следващия скок пред него се показва море. Бяха пътували много по-далече на юг, отколкото бе осъзнавал. В Иллиан ли бяха сега? Или в Тийр?

Убиеца скочи на брега, където водата се разбиваше в скалите. Пясъкът — ако бе имало такъв — бе издухан. Земята сякаш се връщаше към първичното си състояние, с изтръгната трева, с изронена пръст, само камък и разбиващи се вълни.

Перин кацна до противника си. Този път не последва *изместване*. Двата бяха решени на бой, размахаха чук и меч, метал затреця в метал.

Перин почти успя да нанесе удар, чукът му забърса дрехата на Убиеца. Чу ругатнята му, но в следващия миг Убиеца се беше измъкнал и замахваше с голяма брадва. Перин се стегна и я пое отстрани, втвърдил кожата си.

Брадвата не пусна кръв, не и както се беше стегнал, но имаше огромна сила зад нея. Ударът го изхвърли над морето.

Убиеца се появи над него секунда по-късно и замахна надолу с брадвата. Перин я пое с чука, но силата на удара го изтласка надолу към океана.

Заповяда на водата да се отдръпне. Тя се отля настрани, кипнала и вряща, подгонена сякаш от могъщ вятър. Перин се изправи, докато падаше, и кацна на мокрото каменисто дъно на залива. Морска вода се извиси около него, кръгла стена над трийсет стъпки висока.

Убиеца рухна долу недалече от него. Беше задъхан. Добре. Умората на самия Перин се проявяваше в дълбоко парене в мускулите му.

— Радвам се, че беше там — каза Убиеца, вдигнал меч — щит нямаше. — Наистина се надявах, когато се появих да убия Дракона, че ще се намесиш.

— Какво си ти, Люк? — попита Перин нащрек и *измести* настрани, за да остане срещу Убиеца в кръга от камък със стени от море. — Какво си всъщност?

Убиеца запристъпва настрани, докато говореше — за да приспи плячката си, знаеше Перин.

— Виждал съм го, знаеш ли — каза той тихо. — Тъмния, Великия властелин, както предпочитат да го наричат някои. И двете имена са голямо, почти обидно омаловажаване.

— Наистина ли мислиш, че ще те възнагради? — изсъска Перин. — Как може да не разбираш, че след като си направил това, което иска от теб, той просто ще те премахне, както е премахнал толкова много други?

Убиеца се изсмя.

— Премахна ли Отстъпниците, когато те се провалиха и бяха затворени с него във Въртела? Можеше да ги избие всичките и да държи душите им във вечно мъчение. Направи ли го?

Перин не отвърна.

— Тъмния не премахва полезни глупци — каза Убиеца. — Провалиш ли го, може да наложи наказание, но никога не премахва. Той е като добра стопанка, с кълбата стара прежда и пукнатите котлета, скрити на дъното на кошове: чака подходящия момент, за да ги използва. Точно тук грешиш, Айбара. Един обикновен човек би могъл да убие инструмент, от страх, че инструментът ще го застраши. Това не е в стила на Тъмния. Той *ще* ме възнагради.

Перин отвори уста да отвърне и Убиеца *измести* точно пред него, за да атакува, убеден, че го е разсеял. Перин изчезна и Убиеца удари само въздуха. Завъртя се светкавично и мечът му разцепи въздуха, но Перин беше *изместил* до отсрещната страна. Малки морски твари с многобройни пипала се гърчеха до краката му, объркани от внезапно изчезналата вода. Нещо голямо и тъмно мина през мътната вода зад Убиеца.

— Така и не отговори на въпроса ми — каза Перин. — Какво *все пак* си ти?

— Аз съм смел — отвърна Убиеца и закрачи напред. — Омръзна ми да съм страхлив. В този живот има хищници и има плячка. Често самите хищници стават храна за някой друг. Единственият начин да оцелееш е да се придвижиш нагоре по веригата, да станеш ловец.

— Затова ли убиваш вълци?

Убиеца се усмихна опасно. Лицето му едва се виждаше в сенките. От бурните облаци горе и високите водни стени тук на дъното беше сумрачно, макар странната светлина на вълчия сън да стигаше долу някак приглушена.

— Вълците и хората са най-добрите ловци в този свят — каза тихо Убиеца. — Убиеш ли ги, издигаш се над тях. Не всички имахме *привилегията* да отраснем в уютен дом с топло огнище и смеещи се братя и сестри.

Перин и Убиеца кръжаха един срещу друг, сенките им се сливаха, а мълните трещяха горе и блясъкът им пронизваше водата.

— Ако познаваше живота ми, щеше да виеш — каза Убиеца. — Безднадеждността, болката... Но намерих пътя си. Силата си. Тук аз съм крал.

И скочи към него и очертанията му се размътиха. Перин се приготви да замахне, но мъжът не извади меч си, а просто го блъсна и двамата се врязаха във водната стена. Морето закипя и заклокочи около тях.

Мрак. Перин сътвори светлина, накара някак камъните в краката му да заблестят. Убиеца го беше хванал за наметалото с едната ръка и замахваше с меч си към него в тъмната вода — мечът се движеше бързо като във въздуха. Перин изрева и от устата му излязоха мехури. Опитва се да блокира, но ръцете му се движеха тромаво.

В този замръзнал миг Перин се опита да си представи, че водата не го затруднява, но умът му отхвърли мисълта. Не беше естествено. Не можеше да е.

В отчаянието си, след като мечът на Убиеца вече бе толкова близо, че да го прониже, Перин вледени водата около тях. Това едва не го премаза, но задържа Убиеца в един рискован миг, докато Перин се ориентира. Той накара наметалото си да изчезне, за да не го задържи Убиеца за него, и *измести*.

Кацна на скалистия бряг до стръмен склон. Падна на ръце и колене и изохка. От брадата му капеше вода. Умът му беше... изтръпнал. Едва успя да си представи как водата се маха от него и става сух.

„Какво става?“, помисли разтреперан. Бурята бушуваше, късаше кората от дървесните стволове с голи вече клони. Беше просто

толкова... уморен. Изтощен. От колко ли време не беше спал? Седмици бяха изтекли в будния свят, но тук не можеше да е било толкова дълго, нали?

Морето завря, закипя. Перин се обърна. Беше задържал някак чука си и го вдигна, за да посрещне Убиеца.

Водите продължаваха да се движат, но нищо не излезе от тях.

И изведнъж хълмът зад него се разцепи на две и Перин усети как нещо го удари в рамото като юмрук. Падна на колене, изви се и видя разбития на две склон — и Убиеца, застанал от другата страна и изпъващ нова стрела на лъка си.

Перин *измести* отчаяно — и болката чак сега пламна в хълбока му и плъзна по тялото му.

— Казвам само, че битките продължават да се водят, а нас ни няма там — каза Мандевин.

— Винаги *някъде* се водят битки — отвърна Ванин. Бяха в един склад в Тар Валон и Файле ги слушаше с половин ухо. — Бихме се достатъчно. Аз казвам само, че се радвам да пропусна точно тази.

— Хора умират — възрази Мандевин неодобрително. — Това не е просто битка, Ванин. Това е самата Тармон Гай-дон!

— Кое то значи, че никой не ни плаща — отвърна Ванин.

Мандевин побесня.

— Да ти плащат... да се биеш в Последната битка... Ти си негодник! Тази битка е за самия живот!

Файле се усмихна, докато преглеждаше счетоводните книги. Двата Червени ръце се мотаеха до вратата, докато слуги с Пламъка на Тар Валон товареха кервана ѝ. Зад тях Бялата кула се издигаше над града.

Отначало се дразнеше от шегите им, но начинът, по който Ванин се заяждаше с другия мъж ѝ напомняше за Джилбер, един от интендантите на баща ѝ в Салдеа.

— Гледай сега, Мандевин — каза Ванин. — Изобщо не се държиш като наемник! Ами ако лорд Мат те чуе?

— Лорд Мат ще се бие — отвърна Мандевин.

— Когато му се наложи — каза Ванин. — На *нас* не ни се налага. Виж, тези припаси са важни, нали? И някой трябва да ги пази, нали? Е,

затова сме тука.

— Просто не разбирам защо за тази работа им трябваме точно ние. Аз трябваше да помагам на Талманес да води Бандата, а ти да пазиш лорд Мат...

Файле почти можеше да чуе края на това изречение — това, което всички мислеха. „Трябваше да пазиш лорд Мат от ония сеанчанци.“

Войниците бяха приели спокойно изчезването на Мат и появяването му отново със сеанчанците. Явно очакваха точно такова поведение от „лорд“ Матрим Каутон. Файле разполагаше с отряд от петдесет от най-добрите мъже на Бандата, включително капитан Мандевин, лейтенант Сандип и няколко Червени ръце, силно препоръчани от Талманес. Никой от тях не знаеше за същинската им задача — пазенето на Рога на Валийр.

Щеше да е взела десет пъти повече, ако можеше. Всъщност и петдесет се набиваха на очи. Тези петдесет бяха най-добрите на Бандата, някои — изтеглени от командни позиции. Трябваше да свършат работа.

„Не отиваме далече — помисли Файле, докато оглеждаше следващата страница на счетоводната книга. — Защо съм толкова притеснена?“

Трябваше само да занесе Рога до Полето на Мерилор, след като Каутон най-сетне се бе появил. Вече бе ръководила три кервана от други места със същата охрана, тъй че сегашната ѝ работа нямаше да е ни най-малко подозрителна.

Беше избрала Бандата съвсем съзнателно. В очите на повечето хора те бяха просто наемници, тъй че се оказваха най-маловажните — и най-неблагонадеждните — бойци в армията. Само че въпреки всичките ѝ оплаквания от Мат — можеше и да не го познава добре, но начинът, по който говореше Перин за него, ѝ стигаше — той наистина беше вдъхнал вяност у хората си. Мъжете около Каутон бяха като него. Опитваха се да се скатават от отговорност и предпочитаха да хвърлят зарове и да пият пред това да свършат нещо полезно, но в затруднено положение всеки от тях се биеше колкото десетима.

На Мерилор Каутон щеше да има добра причина да стегне Мандевин и хората си. В този момент Файле можеше да му даде Рога. Разбира се, беше задържала със себе си и няколко от Ча Файле за

охрана. Искаше да има при себе си хора, за които знаеше със сигурност, че може да разчита на тях.

Лейрас — дебелата старша на кухните в Тар Валон — излезе от склада и размахна пръст на няколкото млади слугини. После тръгна към Файле. Следваше я дългурест накуцващ младеж, който носеше очукан сандък.

— Нещо за вас, милейди. — Лейрас посочи сандъка. — Амирлин лично го добави за товара ви, сети се в последния момент. Нещо за един неин приятел, от родния край?

— Това е табакът на Матрим Каутон — каза Файле с гримаса. — Когато разбра, че Амирлин има запас листа от Две реки, настоя да го закупи.

— Табак, в такива времена. — Лейрас поклати глава и изтри пръсти в престилката си. — Помня го това момче. Познавала съм по някой и друг младок като него в живота си, все се въртят около кухните като улични палета за огризки. Някой трябва да му намери да свърши нещо полезно.

— Работим по това — отвърна Файле, докато слугата на Лейрас наместваше сандъка във фургона ѝ. Трепна, когато го пусна да тупне на пода и изтупа ръцете си.

Лейрас кимна и тръгна обратно към склада. Файле отпусна ръце на сандъка. Някои философи твърдяха, че Шарката няма чувство за хумор. Че Шарката, както и Колелото, просто са. Че не ги интересува нищо и не взимат страна. Само че Файле не можеше да се отърве от мисълта, че Създателят, някъде там, ѝ се хили. Беше напуснала родния дом с глава, пълна с дръзки мечти, дете, решило да тръгне на велико приключение, за да намери Рога.

Животът ги беше избил от ума ѝ, оставяйки я сама да се издърпа от въртопа им. Беше пораснала и бе започнала да обръща внимание на онова, което наистина бе важно. А сега... сега Шарката с почти небрежно безразличие хвърляше Рога на Валийр в скута ѝ.

Отдръпна ръката си, съзнателно отказвайки да отвори сандъка. Бяха ѝ донесли ключа отделно и щеше да провери дали Рогът наистина е вътре. Не сега обаче. Не и преди да остане сама и относително сигурна, че е в безопасност.

Качи се във фургона и отпусна крака на сандъка.

— Все пак не ми харесва — говореше Мандевин до склада.

— На тебе *нищо* не ти харесва — каза Ванин. — Виж, работата, която вършим, е важна. Войниците трябва да ядат.

— От време на време — изсумтя Мандевин.

— Така е! — намеси се нов глас. Харнан, също от Червените ръце, спря до тях. Ни един от тримата не скочи да помогне на слугите в товаренето на кервана, забеляза Файле. — Яденето е нещо чудесно — каза Харнан. — И ако има специалист по темата, Ванин, това определено си ти.

Харнан беше як мъж, с кръгловато лице и с ястреб, татуиран на бузата. Талманес се кълнеше в него, наричаше го ветеран, оцелял от Шестетажното клане и Хиндерстап, каквото и да бяха те.

— Е, това ме наранява, Харнан — каза Ванин отзад. — Наранява ме тежко.

— Едва ли — отвърна Харнан със смях. — За да те рани тежко, една атака трябва първо да мине през тлъстината и да стигне до мускула. Не съм сигурен дали дори тролокските мечове са достатъчно дълги за това!

Мандевин се изсмя и тримата се отдалечиха. Файле прегледа последните няколко страници на тефтера и понечи да слезе, за да повика Сетале Анан. Жената действаше като нейна помощничка в тези превози с керваните. Но докато слизаше, забеляза, че не си бяха тръгнали и тримата, а само двама. Дебелият Ванин се бе задържал. Тя го погледна и спря.

Ванин веднага се запъти към другите войници. Наблюдавал ли я беше?

— Файле! Файле! Аравайн каза, че е свършила с проверката на декларациите ти. Можем да тръгваме, Файле.

Олвер се изкатери припряно на капрата. Беше настоял да го вземат с кервана и членовете на Бандата я бяха убедили да разреши. Дори Сетале бе намекнала, че ще е разумно да го вземат. Явно се притесняваха, че Олвер може да се промъкне някак до боевете, ако не е непрекъснато пред очите им. Файле с неохота го пращаше по дребни задачи.

— Е, добре — отвърна тя и отново се качи на фургона. — Да тръгваме.

Фургоните се затътриха тежко. През цялото време на излизане от града Файле се стараеше да не поглежда към сандъка.

Опитваше се да се разсее и да не мисли за него, но това само я връщаше към по-голямата грижа. Перин. Беше го видяла съвсем за кратко при един превоз до Андор. Беше я предупредил, че може да има друга задача, но прояви нежелание да ѝ каже за нея.

Сега беше изчезнал. Беше назначил Трам за стюард на свое място, беше минал през портал до Шайол Гул и беше изчезнал. Беше разпитала хората там, но изглежда никой не го беше виждал след разговора му с Ранд.

Всичко с него щеше да е наред, нали? Тя беше дъщеря на войник и жена на войник. Знаеше, че не бива да се тревожи прекалено. Но човек не може да не се тревожи поне малко. Точно Перин я беше предложил за пазителка на Рога.

Зачуди се разсеяно дали не го беше направил, за да я задържи подалече от бойното поле. Нямаше да е ужасно против, ако бе направил точно това, макар че никога нямаше да му го каже. Всъщност, щом свършеше всичко това, щеше да му намекне, че е обидена, и да види как ще реагира. Трябваше да знае, че тя няма да търпи да стои отзад и да я гледят, макар истинското ѝ име да намекваше за обратното.

Подкара фургона — той беше първият от кервана — по моста Джюалде извън Тар Валон. Някъде по средата мостът се разтърси. Конете затупаха с копита и замятаха глави, а Файле ги забави и погледна назад. Гледката на люшкащите се сгради в Тар Валон ѝ доказа, че не само мостът трепери. Беше си земетръс.

— Трябва да се махнем от моста, лейди Файле! — извика Олвер.

— Мостът е твърде дълъг, за да стигнем до другата страна преди това да свърши — отвърна спокойно Файле. Беше преживявала земетресения в Салдеа. — В по-голяма опасност ще сме в суматохата, отколкото тук. Този мост е работа на огиерите. Тук сигурно сме на по-сигурно, отколкото на твърда земя.

Всъщност земетресението свърши, без и един камък да се откърти от моста, и Файле овладя конете и отново подкара напред. По волята на Светлината щетите от труса в града не бяха големи. Тя не знаеше дали земните трусове са обичайни тук. След като Драконова планина бе наблизко, все трябваше да има трусове от време на време, нали?

Все пак земетресението я обезпокои. Хората говореха, че земята става нестабилна, че ръмженето ѝ не отстъпва на мълниите и

гръмовете в небето. Чула беше не едно описание на пукнатините като паяжини, които се появявали в скали — чисто черни и сякаш продължавали до безкрай.

Щом керванът напусна града, Файле спря фургоните до няколко наемнически банди, чакащи реда си при една Айез Седай за Пътуване. Не можеше да си позволи да иска предимство — трябваше да не се набива на очи. Тъй че, колкото и да беше изнервящо, се отпусна на капрата и зачака.

Керванът ѝ беше последният на опашката за деня. Най-сетне Аравайн дойде при фургона ѝ и Олвер се смести да ѝ направи място, а тя го потупа по главата. Много жени реагираха така на Олвер, а той *наистина* изглеждаше толкова невинен повечето пъти. Файле не беше убедена. Изгледа го с присвити очи, щом се гушна до Аравайн. Мат явно имаше силно влияние върху детето.

— Доволна съм от този товар, милейди — каза Аравайн. — Платнището ще стигне за палатки над главите на повечето хора в армията. Ще ни трябва и кожа обаче. Кралица Елейн натовари хората си с тежки преходи и много ще искат нови ботуши.

Файле кимна разсеяно. Отпред се отвори портал към Мерилор и тя видя събиращите се все още армии от другата страна. През последните два дни бавно бяха докретали дотам, за да ближат раните си. Три фронта, три разгрома, по-големи или по-малки. Светлина. Идването на шараите беше опустошително, както и измената на Великите капитани, сред тях — и собственият ѝ баща. Армиите на Светлината бяха загубили над една трета от силите си.

На Полето на Мерилор командирите обмисляха, а войниците им поправяха броня и оръжие в очакване на това, което предстоеше. Последен отпор.

— ... ще ни трябва и още месо — говореше Аравайн. — Трябва да предложим няколко ловни експедиции през портали в следващите няколко дни и да видим какво ще можем да намерим.

Файле кимна. Беше добре, че Аравайн бе с нея. Макар все още самата тя да преглеждаше докладите и да посещаваше интендантите, грижовността на Аравайн много улесняваше работата. Беше като добър сержант, грижещ се войниците му да са във форма преди преглед.

— Аравайн — каза Файле. — Така и не отиде пред някой портал да навестиш семейството си в Амадиция.

— Нищо вече няма за мен там, милейди.

Аравайн упорито отказваше да признае, че е била благородничка, преди да я пленят Шайдо. Е, поне не се държеше като някоя бивша гай-шайн, кротка и покорна. Щом бе решила да загърби миналото си, Файле с радост щеше да ѝ даде този шанс. Това беше най-малкото, което ѝ дължеше.

Докато си говореха, Олвер слезе да си побъбри с няколко от неговите „чичовци“ от Червените ръце. Ванин мина покрай тях с още двама съгледвачи от Бандата. Говореше им нещо весело.

„Грешно тълкуваш погледа му — каза си Файле. — Нищо подозрително няма у човека. Просто си неспокойна заради Рога.“

И все пак когато Харнан дойде да я попита дали има нужда от нещо — някой от Бандата го правеше на всеки половин час, — тя го запита за Ванин.

— Ванин ли? — каза Харнан от гърба на коня си. — Добър човек. Вечно мърмори, милейди, но това да не ви притеснява. Той е най-добрият ни съгледвач.

— Не мога да си го представя — отвърна тя. — В смисъл, не може да се движи бързо или тихо с това туловище, нали?

— Ще ви изненада, милейди — каза Харнан със смях. — Обичам да се заяждам с него, но наистина е умел.

— Създавал ли е някакви... дисциплинарни проблеми? — попита Файле, като се стараеше да избира подходящите думи. — Свади? Свиване на неща от палатките на други?

— Ванин ли? — Харнан се изсмя. — Ще ти вземе брендите, ако го оставиш без надзор, и после ще върне шишето почти празно. И честно казано, може и да е покрадвал малко в миналото, но не знам да се е сбивал. Добър човек е. Няма нужда да се притеснявате от него.

Малко покрадвал в миналото? Харнан обаче като че ли не искаше да говори за това. Файле му благодари, но си остана притеснена.

Харнан вдигна ръка към главата си в нещо като поздрав и продължи напред.

Минаха над три часа, преди да дойде Айез Седай, за да ги пропусне. Бериша, жена със сурово лице и мършава фигура, заоглежда

критично кервана. Другите Айез Седай, работещи на терена за Пътуване, вече се бяха върнали в Тар Валон, а слънцето се смъкваше зад хоризонта.

— Керван с храни и платнища — каза Бериша, докато преглеждаше счетоводната книга на Файле. — Пътуващ за Полето на Мерилор. Седем кервана сме пратили днес досега. Защо още един? Подозирам, че на бежанците в Кемлин също ще им е от полза.

— Полето на Мерилор скоро ще бъде място на голямо сражение — каза Файле, едва сдържаше яда си. Айез Седай не обичаха да им се вика. — Едва ли ще е презапасяване.

— Според мен е прекалено — изсумтя Бериша. Изглеждаше хронично недоволна, сякаш се дразнеше, че е останала извън боевете.

— Амирлин не е съгласна с вас — отвърна Файле. — Портал, моля. Закъсняваме.

„И като искаш да говориш за разхищения, защо не помислите как ме накарахте да бия целия този път от града и да чакам, вместо да ме изпратите направо от терените на Бялата кула?“

Съветът на Кулата държеше да има само един терен за Пътуване за придвижване на големи военни части и обоз с цел по-добър контрол на влизащите и напускащите Тар Валон. Файле не можеше да ги вини за предпазните мерки, въпреки че понякога беше отчайващо.

Бюрокрацията си беше бюрокрация и Бериша най-после се съсредоточи, за да отвори портала. Но преди да успее със сплита, земята изтътна.

„Не пак“, помисли с въздишка Файле. Е, обикновено имаше по-малки трусове след...

Няколко остри черни кристални шипа изригнаха от земята наоколо и се проточиха на десет-петнайсет стъпки нагоре. Един прониза коня на Червена ръка и във въздуха плисна кръв, щом шипът посече животното и ездача.

— Мехури на злото! — извика Харнан.

Още кристални шипове — някои тънки като копия, други дебели като дървета — раздраха земята. Файле в паника се помъчи да удържи конете. Те заподскачаха настрани, завъртяха фургона и едва не го обърнаха.

Настана суматоха. Шиповете пробиваха земята по няколко наведнъж, остри като бръснач. Един от фургоните се пръсна, щом

кристалите разбиха лявата му страна, и храните се разпиляха по сухата трева. Конете подивяха, някои фургони се обърнаха. Кристалните шипове продължаваха да изникват по цялото поле. Викове отекнаха от близкото село в края на моста откъм Тар Валон.

— Портал! — изкрещя Файле, докато се бореше с конете. — Бързо!

Бериша отскочи, щом няколко шипа щръкнаха до краката ѝ. Погледна ги с преbledняло лице и едва сега Файле забеляза, че нещо в тъмните кристали се движи. Приличаше на дим.

Кристален шип прониза стъпалото на Айез Седай. Бериша извика и падна на колене тъкмо когато резка светлина разцепи въздуха. Слава на Светлината, жената успя да задържи сплита и — бавно като леден поток — светлата резка се завъртя и разтвори във въздуха дупка, голяма колкото фургон.

— През портала! — извика Файле, но гласът ѝ се изгуби във врявата. Кристали изригнаха от земята много близо отляво и хвърлиха пръст в лицето ѝ. Конете затупаха с копита, след това препуснаха в галоп към портала. Точно преди да преминат обаче тя дръпна рязко юздите и извика:

— През портала!

Червените ръце подеха вика ѝ и подкараха фургоните към портала.

Харнан изтрополи покрай нея, понесъл Олвер. След него премина Сандип с вкопчилата се в него Сетале Анан отзад на коня. Кристалите започнаха да изникват още по-често. Един щръкна почти до Файле и тя с ужас осъзна, че смътните движения в тях имат форма. Фигури на мъже и жени с отворени в безмълвен писък усти, сякаш затворени вътре.

Скоро цялото поле наоколо щеше да е само кристали. Няколко забавили се мъже от Бандата помагаха на ранени да се качат на конете, но двама паднаха, щом по кристалите започнаха с рязък пукот да изникват израстъци. Време беше да тръгва. Аравайн мина покрай нея и дръпна поводите от ръцете ѝ, за да ги издърпа.

— Бериша! — каза Файле. Айез Седай беше паднала на колене до отвора и по преbledнялото ѝ лице се стичаше пот. Файле скочи от капрата и я сграбчи за рамото, докато Аравайн изтегляше фургона през портала.

— Хайде! — викна Файле на Бериша. — Ще те нося.

Айез Седай се олюля, падна на една страна и се хвана за корема. Файле стъписана видя, че между пръстите ѝ тече кръв. Бериша зяпна нагоре и устата ѝ се раздвижи, но не излезе нито дума.

— Милейди! — извика препускащият към нея Мандевин. — Все едно къде води това! Трябва да минем!

— Какво...

Млъкна, щом Мандевин я сграбчи за китката, дръпна я — кристалите около тях изригнаха — и препусна през отвора, без да я пусне.

След миг порталът зад тях се затръшна.

Файле изпъшка и си пое дъх. Мандевин пусна ръката ѝ и тя зяпна стъписана назад, към вече угасналия портал.

Думите му най-сетне стигнаха до ума ѝ. „Все едно къде води това...“ Беше видял нещо, което тя, в паниката си да спаси всички, бе пропуснала.

Порталът не ги беше отвел до Полето на Мерилор.

— Къде... — прошепна Файле.

Всички стояха смълчани и зяпнали ужасяващата гледка. Убийствен зной, растения, покрити с тъмни петна, ужасна воня.

Бяха в Погибелта.

Авиенда сдъвка дажбата си — хрупкави овесени ядки с мед. Имаха добър вкус. Близко до Ранд хранителните припаси спираха да се развалят.

Посегна за манерката си с вода, но се поколеба. Много вода пиеше напоследък. Рядко се спираше да помисли за цената ѝ. Нима бе забравила вече уроците, които бе научила при връщането си в Триделната земя, за да посети Руйдийн?

„Светлина — помисли и вдигна манерката към устните си. — Кой го интересува? Това е Последната битка!“

Седеше на пода на айилска шатра в долината на Такан’дар. Мелайне до нея дъвчеше своята дажба. Срокт ѝ с двете близнчета приближаваше и ѝ беше забранено да се занимава с опасни дейности. Отишла бе да работи доброволно в лечебницата на Берелайн в Майен, но редовно проверяваше как върви битката. Много гай-шайн бяха

преминали през портали, за да помагат както могат, макар че можеха само да носят вода или пръст за насипите, които Итуралд бе заповядал да вдигнат, за да осигурят някакво прикритие на защитниците.

Няколко Девы наблизиха се хранеха и си бърбеха на езика на пръстите. Авиенда можеше да го разчете, но се въздържа. Щеше само да я накара да съжали, че не може да се присъедини към тях. Беше станала Мъдра и се беше отрекла от предишния си живот. Това не значеше, че се е очистила от всякаква завист обаче. Избърса дървената си купа, прибра я в походната торба, стана и се измъкна от шатрата.

Нощният въздух бе прохладен. Беше около час преди разсъмване и бе почти като в Триделната земя нощем. Авиенда вдигна очи към надвисналия над долината връх. Въпреки предутринния мрак почти можеше да види дупката, водеща навътре.

Много дни бяха изтекли, откакто Ранд бе влязъл там. Предната нощ Итуралд се беше върнал в лагера с разказ как го спрели вълци и с един мъж, който твърдеше, че Перин Айбара го е пратил да отвлече Великия капитан. Итуралд го бяха задържали и не се беше възпротивил.

Тролоците не бяха нападали долината през целия ден. Защитниците все още ги задържаха в прохода. Сянката сякаш изчакваше нещо. Светлината дано да не дадеше нова атака от мърдраали. Последната едва не беше сложила край на съпротивата. Авиенда беше вдигнала на крак преливащите веднага щом Безоките се появиха и започнаха да убиват хората, бранещи прохода. Трябваше да са разбрали, че оголването им в голям брой наведнъж е неразумно, понеже се оттеглиха в прохода още щом преливането започна.

Тъй или иначе, тя беше благодарна за този кратък миг на отдих и мир между атаките. Загледа се към дупката горе в планината, Ямата, в която се сражаваше Ранд. От дълбините до нея достигаше силен пулс: преливане на вълни, мощно. Няколко дни отвън, но колко ли време бе изтекло вътре? Ден? Часове? Минути? Девы от пазещите пътеката нагоре твърдяха, че след четири часа дежурство, като слезели долу, откривали, че са изтекли осем часа.

„Трябва да се държим — помисли Авиенда. — Трябва да се бием. Да му дадем колкото време можем.“

Поне знаеше, че е жив. Можеше да усети това. И болката му. Извърна очи.

И в този миг забеляза нещо. Жена, която преливаше в лагера. Беше едва доловимо, но Авиенда се намръщи. В този час, без никакъв бой, единственото преливане трябваше да става на терена за Пътуване, а посоката беше друга.

Промърмори тихо и тръгна през лагера. Сигурно пак беше някоя от почиващите от дежурство Ветроловки. Редуваха се в групата с Купата на Ветровете непрекъснато, за да съдържат бурята. Това се правеше горе на северната стена на долината, добре охранявана от голяма сила от Морския народ. Минаваха през портали, за да застъпят на смените си.

Когато не бяха дежурни с Купата, Ветроловките лагеруваха с останалата армия. Авиенда им беше казвала многократно, че докато са в долината *не им* е разрешено да преливат по случайни причини. Човек би си помислил, че след всичките тези години, през които никога не бяха позволявали Айез Седай да видят силата им, щяха да са много по-сдържани! Ако хванеше още някоя да използва Единствената сила, за да си стопли чая, щеше да я прати при Сорилея на превъзпитание. Този лагер трябваше уж да е сигурен.

И изведнъж замръзна. Преливането *не идваше* от малкия кръг палатки на Ветроловките.

Нахлуване ли беше засякла? Някой Властелин на ужаса или Отстъпник навярно би допуснал, че в толкова голям лагер, пълен с Айез Седай, Ветроловки и Мъдри, никой няма да забележи мъничко преливане. Авиенда се сниши до близката палатка, за да избегне светлината от фенера, окачен на пилон. Преливането се появи отново, много смътно. Тя се промъкна безшумно напред.

„Ако се окаже, че някоя затопля вода за баня...“

Тръгна между палатките по коравата пръст. Щом се приближи, смъкна ботушите си и ги остави, после издърпа камата си от канията. Не можеше да рискува да прегърне Извора, за да не я усети плячката ѝ.

Лагерът спеше лошо. Освен че умората се превръщаше в проблем, всички се оплакваха и от ужасни сънища.

Приказките за лоши сънища не я изненадваха. Как можеха да спят спокойно толкова близо до свърталището на Тъмния?

Знаеше, че Тъмния всъщност изобщо не е тук. Това не беше Въртела. Той *не живееше* тук. Съществуваше извън Шарката, в затвора

си. И все пак да легнеш тук беше все едно да се опитваш да спиш, докато до леглото ти стои убиец с нож в ръка.

„Там“, помисли тя и забави. Преливането спря, но Авиенда беше близо. Нападенията на драгхари и заплахата да не се промъкнат мърдраали в нощта бе накарала водачите на лагера да разпръснат офицерите в палатки без външни знаци, които да указват коя е на командир и коя — на обикновен пехотинец. Авиенда обаче знаеше, че тази палатка е на Дарлин Сиснера.

Дарлин официално командваше това бойно поле, след като Итуралд беше отпаднал. Не беше генерал, но тайренската армия беше ядрото на отбраната, а Бранителите на Камъка бяха елитни бойци. Командирът им, Тихера, беше добър тактик и Дарлин се вслушваше в предложенията му. Тихера не беше Велик капитан, но беше много умен. Тримата с Дарлин и Руарк съставяха бойните им планове след отпадането на Итуралд...

В тъмното едва различи трите фигури, присвити точно пред палатката на Дарлин. Даваха си знаци с ръце безмълвно и тя не можеше да види почти нищо — дори облеклото им. В този момент мълния разцепи небето и за миг тя видя единия. Носеше було. Айилец.

„Те също са забелязали нарушителя“, помисли си. Промъкна се към тях, вдигна ръка, за да не я нападнат, и прошепна:

— Усетих преливане някъде наблизо и не мисля, че е от нашите. Какво видяхте?

Тримата се обърнаха изненадано...

А след това нападнаха.

Авиенда изруга и отскочи от копията им, избегна и ножа, който полетя към нея. Айилци Мраколюбци? Почувства се глупаво. Трябваше да помисли.

Пресегна се да прегърне Извора. Ако наблизо имаше жена от Властелините на ужаса, щеше да я усети, но това не можеше да се избегне. Трябваше да оцелее срещу тези тримата.

Но когато посегна към Единствената сила, нещо се заби между нея и Извора. Щит, със сплитове, които не можеше да види.

Един от тези мъже можеше да прелива! Авиенда реагира инстинктивно. Потисна паниката си, спря да драци към Извора и се хвърли към най-близкия. Стисна копието му с ръка — без да обръща

внимание на болката, когато острието се плъзна по ребрата ѝ, — дръпна го напред и заби камата си във врата му.

Единият от другите двама изруга и Авиенда изведнъж се оказва увита в сплитове Въздух: не можеше да проговори, нито да помръдне. Мъжът, когото бе пронизала, запъшка и се замята на земята, докато издъхваше. Другите двама не му се притекоха на помощ.

Единият Мраколюбец пристъпи напред, пъргав и почти невидим в мрака. Дръпна лицето ѝ към себе си, за да го огледа, после махна с ръка на другия. Много приглушена светлина се появи до тях, за да могат да я видят по-добре — а и тя тях. Носеха *червени* була, но този беше смъкнал своето за боя. Защо? Какво означаваше това? Никой айилец не правеше така. От Шайдо ли бяха тези? На страната на Сянката ли бяха?

Единият направи няколко жеста. Езикът на жестовете. Не на Девите, но нещо подобно. Другият му кимна.

Авиенда се замята в невидимите връзки. Заудря с волята си невидимия щит, захапа да скъса сплита Въздух, запушил устата ѝ. Айилецът отдясно — по-високият, който навярно държеше щита — изпъшка. Тя имаше чувството, че пръстите ѝ драцят по ръба на почти затръшната врата, със светлина, топлина и сила зад нея. Вратата не отстъпваше и на косъм.

Високият айилец присви очи. Светлината, която бе сътворил, изчезна и Авиенда го чу как извади копие.

Някъде наблизо се чува стъпки. Червените була също ги чува и се обърнаха.

— Какво става тук? — попита женски глас.

Кацуан. Приближи се с фенер в ръка. Мъжът, държащ със сплитовете Авиенда, я беше дръпнал в сенките и Кацуан не я забеляза.

— Стори ми се, че чух нещо до тези палатки, Айез Седай — каза мъжът. Имаше малко странен акцент. Съвсем малко. Влагоземец никога нямаше да долови разликата.

„Тези не са айилци — помисли Авиенда. — Нещо друго са.“ Умът ѝ заработи трескаво. Айилци, които не са айилци. Мъже, които могат да преливат?

„Мъжете, които изпращаме“, осъзна тя с ужас. Мъжете айилци с дарбата да преливат се изпращаха да се опитат да убият Тъмния. Сами отиваха в Погибелта. Никой не знаеше какво става с тях след това.

Авиенда отново започна да се бори, мъчеше се да вдигне шум — какъвто и да е шум, — за да предупреди Кацуан. Усилията ѝ бяха напразни. Висеше стегната здраво във въздуха, в тъмното, а Кацуан не поглеждаше към нея.

— Е, намери ли нещо? — попита Кацуан мъжа.

— Не, Айез Седай.

— Ще говоря със стражите — каза тя недоволно. — Трябва да сме бдителни. Ако е драгхар или — още по-лошо — мърдраал, успял да се промъкне, може да избие десетки, преди да се усетим.

Кацуан си тръгна. Авиенда почти се разплака от отчаяние. Толкова близо беше до избавлението!

Червеното було, този, който беше говорил с Кацуан, се обърна към Авиенда. При блясъка на мълния тя видя усмивка на устните му, като на този, който все още държеше връзките ѝ.

А после мъжът измъкна нож. Тя го гледаше безпомощно, докато той го вдигаше към гърлото ѝ.

Усети преливане.

Връзките, които я стягаха, изчезнаха и тя падна на земята. Докато падаше, хвана ръката с ножа и очите на мъжа се облешиха. Макар да прегърна Извора, тласната от груб, безумен инстинкт, ръцете ѝ вече се движеха сами. Авиенда изви китката му и я счупи. Улови ножа му с другата си ръка и го заби в окото му, когато той закрещя от болка.

Крясъкът секна. Червеното було падна в краката ѝ и тя с тревога погледна другия — онзи, който я беше държал в сплитовете. Лежеше мъртъв на земята.

Задъхана се измъкна на пътеката и почти се блъсна в Кацуан.

— Просто нещо е да спреш човешко сърце — каза старата жена и скръсти ръце. Изглеждаше недоволна. — Толкова е близо до Цяра, но ефектът е противоположен. Може и да е нещо зло, но така и не можах да проумея защо да е по-лошо, отколкото да изгориш човек на пепел с огън.

— Как? — попита Авиенда. — Как разбра?

— Не съм някоя недоучена дивачка — отвърна Кацуан. — Щеше да е по-добре да ги ударя веднага, но трябваше да се уверя, преди да действам. Когато онзи там те заплаши с ножа, бях сигурна.

Авиенда вдиша и издиша, за да успокои сърцето си.

— И, разбира се, имаше го и другия — каза Кацуан. — Онзи, който преля. Колко воители айилци могат тайно да преливат? Това аномалия ли беше, или хората ви са ги прикривали?

— Какво? Не! Не ги крием. Или поне не го правехме. — Авиенда не беше сигурна какво щяха да правят сега, след като Изворът бе пречистен. Със сигурност трябваше да престанат да пращат мъжете да умират сами в бой срещу Тъмния.

— Сигурна ли си? — попита строго Кацуан.

— Да!

— Жалко. Това можеше да е голяма придобивка за нас, особено сега. — Кацуан поклати глава. — Нямахме да съм изненадана, след като разбрах за ония Ветроловки. Значи са били най-обикновени Мраколюбци и един от тях е крил дарбата си да прелива? Какво диреха тук нощем?

— Изобщо не са обикновени Мраколюбци — каза тихо Авиенда, докато оглеждаше трупове. Червени була. Мъжът, който можеше да прелива, имаше наострени зъби, но не и другите двама. Какво ли означаваше това?

— Трябва да предупредим лагера — продължи тя. — Възможно е тези тримата просто да са влезли, без да ги спрат. Много стражи влагоземци избягват да спират айилци. Приемат, че всички ние служим на Кар-а-карн.

За много влагоземци айилците бяха айилци, и толкова. Глупаци. Макар че... честно казано, първата реакция на Авиенда, когато видеше айилци, беше да мисли за тях като за съюзници. Кога се беше случило това? Та нали само преди две години, ако видеше дебнец наоколо алгай'д'сисвай, щеше да нападне.

Продължи огледа. Ножове, копия и лъкове. Нищо друго набиващо се на очи. Но мислите й нашепваха, че пропуска нещо.

— Преливащата жена — промълви тя внезапно и вдигна глава. — Привлече ме преливаща жена, Айез Седай. Вие ли бяхте?

— Прелях едва когато убих ето тези — отвърна Кацуан намръщено.

Авиенда се присви в сенките, готова за бой. Какво още щеше да открие? Мъдри, които служат на Сянката? Кацуан я изгледа намръщено, когато тръгна да претърси наоколо.

Авиенда беше чувала тайренски офицери да подхвърлят колко хубаво било, че сега поне не им се налага да се притесняват, че войниците може да дремят на пост. При честите мълнии, тролокските барабани в далечината и набезите на Тварите на Сянката, опитващи се да проникнат в лагера, войниците знаеха, че трябва да са нащрек. Студеният въздух миришеше на пушек и вятърът носеше зловонни миризми от лагерите на тролоците.

Най-сетне се отказа от лова, върна се там, откъдето бе тръгнала, и завари Кацуан да говори с няколко войници. Тръгна към нея — и очите ѝ се спряха на някакво тъмно петно и тя настръхна. „Онази тъмнина прелива.“

Авиенда мигновено запреде щит. Невидимото в тъмното петно запреде Огън и Въздух към Кацуан. Авиенда остави щита и вместо това замахна с Дух и посече вражеския сплит точно когато той излетя към Айез Седай.

Чу ругатня и сплит на Огън лумна и се понесе към нея. Авиенда приклекна и огненият стълб изсъска над главата ѝ в студения въздух. Противничката ѝ изскочи от сенките — сплитът, с който се беше прикрила, беше рухнал — и се оказа жената, с която Авиенда се беше сразила преди. Онази грозната, с лице като на тролок.

Жената се хвърли зад близката палатка миг преди земята под нея да се раздере от нечий чужд сплит, отново *огъна*, както бе направила преди, и изчезна.

Авиенда, все още нащрек, се извърна към приближаващата се към нея Кацуан.

— Благодаря ти — каза Айез Седай с неохота. — Затова, че пресече онзи сплит.

— Е, май сме наравно.

— Наравно? Водя ти с няколкостотин години, дете. Ще призная обаче, че съм благодарна за намесата ти. — Старата жена се намръщи. — Тя изчезна.

— Същото го направи и преди.

— Непознат за нас начин на Пътуване. — Кацуан изглеждаше обезпокоена. — Никакви потоци не видях. Може би е тер-ангреал? Това...

От фронтовите линии на армията лумна червена светлина. Тролоците атакуваха. В същото време Авиенда усети преливане от

различни места из лагера. Една, две, три... Завъртя се, мъчейки се да засече всяка позиция. Преброи пет.

— Преливащи — каза рязко Кацуан. — Десетки.

— Десетки ли? Усещам пет.

— Повечето са мъже, глупаво дете. — Кацуан махна с ръка. — Хайде, събери другите!

Авиенда затича колкото й сили държат и завика: „Тревога!“. По-късно щеше да си поговори с Кацуан за това, че си позволява да я командори. Може би. Да си „поговориш“ с Кацуан често караше човек да се почувства пълен глупак.

Когато дотича в лагера на айилците, Амис и Сориля тъкмо намятаха шаловите си и оглеждаха небето. Флин се измъкна от една близка палатка и примига сънено.

— Мъже? — каза той стъписано. — Преливащи мъже? Да не са дошли още Аша'ман?

— Едва ли — отвърна Авиенда задъхана. — Амис, Сориля, трябва ми кръг.

Двете я изгледаха учудено. Можеше вече да е една от тях и можеше да е получила командването, заради авторитета на Кар-а-карн, но да напомня това на Сориля... рискуваше да се озове заровена в пясъка до шията.

— Ако обичате — добави тя бързо.

— Твоя воля, Авиенда — каза Сориля. — Ще ида да поговоря с другите и ще ти ги пратя да си направиш кръга. Мисля да направим два, както ти предложи преди. Така ще е най-добре.

„Упорита е като Кацуан“, помисли Авиенда. Двете можеха дърветата да учат на търпение. Все пак Сориля не беше могъща със Силата — всъщност едва можеше да прелива, — тъй че наистина щеше да е по-разумно да използва другите.

Сориля започна да събира другите Мъдри и Айез Седай. Авиенда изтърпя забавянето с тревога. Вече чуваха писъци и взривове в долината. Огнени струи полетяха на дъга във въздуха и западаха.

— Сориля — каза тихо Авиенда на старата Мъдра, щом жените започнаха да оформят кръговете. — Току-що бях нападната в лагера от трима айилци. В битката, която ни предстои, сигурно ще има още айилци, воюващи на страната на Сянката.

Сориля се обърна рязко и я погледна в очите.

— Обясни.

— Мисля, че трябва да са мъжете, които пращаме да убият Заслепителя на зрака — каза Авиенда.

Сориля изсъска тихо.

— Ако това е вярно, чедо, то тази нощ ще донесе голям тох за всички ни. Тох към Кар-а-карн, тох към самата земя.

— Знам.

— Съобщи ми — каза Сориля. — Ще организирам трети кръг. Може би ще накараме Ветроловките извън дежурство да се включат.

Авиенда кимна и пое властта над кръга, щом ѝ я връчиха. Разполагаше с три Айез Седай, заклели се на Ранд, и с две Мъдри. По нейна заповед Флин не се включи в кръга. Тя искаше той да следи за преливащи мъже, готов да посочи посоката, а ако се включеше в кръга, сигурно щеше да му е невъзможно.

Тръгнаха като отряд Сестри на копието. Подминаваха тайренски Бранители, които навличаха лъскавите брони над униформите с широките раирани ръкави. В една от тези групи крал Дарлин ревеше заповеди.

— Момент — каза Авиенда на другите жени и забърза към тайренеца.

— ... всички! — говореше Дарлин на командирите си. — *Не позволявайте* фронтовите линии да отслабват! Не можем да позволим на ония чудовища да се изсипят в долината!

Изглежда, преди атаката беше спал, защото бе само по панталони и бяла долна риза. Разчорлен слуга тъкмо му подаваше палтото.

Щом видя Авиенда, Дарлин ѝ махна припряно да се приближи. Слугата въздъхна и смъкна палтото.

— Не очаквах, че ще атакуват през нощта — каза Дарлин, загледан към небето. — Или... добре, тази *сутрин*. Донесенията на съгледвачите са толкова объркани, че се чувствам все едно са ме хвърлили в кокошарник, пълен с пощурели пилци, и ми казват да хвана онова с черното перо.

— Тези донесения — попита Авиенда. — Споменават ли за айилци, воюващи на страната на Сянката? Вероятно преливащи?

Дарлин я изглежда остро.

— Вярно ли е?

— Да.

— А тролоците напират с всичко, което имат, за да нахлуят в долината — каза Дарлин. — Ако тия айилски Властелини на ужаса започнат да нападат бойците ни, нямаме шанс, ако не сте там да ги отбивате.

— Тръгваме — увери го Авиенда. — Кажете на Амис и Кацуан да направят портали. Но ви предупреждавам. Хванах Властелин на ужаса, дебнеше около палатката ви...

Дарлин пребледня.

— Като Итуралд... Светлина, не са ме докоснали! Заклевам се. Аз... — Вдигна ръка към главата си. — На кого да вярваме, ако не можем да вярваме на собствените си умове?

— Трябва да танцуваме копията по най-простия възможен начин — каза Авиенда. — Идете при Руарк, съберете водачите си. Обмислете заедно как ще се противопоставите на Сянката, не позволявайте на никого да командва цялата битка — и се придържайте към плановете си. Не позволявайте да се променят.

— Това може да доведе до разгром — отвърна Дарлин. — Ако нямаме гъвкавост...

— Какво има да се променя? — попита мрачно Авиенда. — Ние държим. С всичко, което имаме, държим. Не отстъпваме. Не опитваме никакви хитрости. Просто *държим*.

Дарлин кимна.

— Ще поискам портали, за да поставим Девите на ей онези склонове. Могат да поемат тролоците, обстрелващи момчетата ни отгоре. Можете ли да се справите с вражеските преливащи?

— Да.

Авиенда се върна при групата си и започна да извлича от силата им. Колкото повече от Единствената сила побираше в себе си човек, толкова по-трудно беше да се откъсне от Верния извор. Тя смяташе да поеме в себе си толкова, че никой да не може да я отдели от него.

Безпомощност. *Мразеше* да се чувства безпомощна. Остави гнева от това, което ѝ бяха причинили, да забушува в нея и поведе кръга си към най-близкия преливащ мъж, когото Флин успя да засече.

ГЛАВА 34

ПО ТЕЧЕНИЕТО

Ранд стоеше на място, което не съществуваше.

Място извън времето, извън самата Шарка.

Около него се простираше необятно нищо. Лакомо и гладно, копнееше да го погълне. Можеше всъщност да *види* Сянката. Приличаше на хиляди и хиляди усукани ленти от светлина. Кръжаха около него, над него, полюшваха се, блещукаха и се извиваха една в друга. Така поне предпочиташе да го обясни умът му.

Всичко, което е било, всичко, което можеше да бъде, всичко, което можеше да е било... всичко лежеше там, пред него.

Ранд не можеше да го проумее. Чернотата го засмукваше, *теглеше* го към себе си. Пресегна се към Шарката и някак се закрепи в нея, за да не бъде погълнат.

Това промени перспективата му. Заклучи го във времето. Шарката около него се вълнуваше и Ранд виждаше как се изтъква. Знаеше, че не е *същинската* Шарка, но умът му го виждаше така. Познато, както беше описвано, с втъкаващите се в едно нишки живот.

Закрепи се отново в реалността и се задвижи с нея. Времето отново имаше смисъл и той не можеше да вижда напред или назад. Все още можеше да види всички места, като човек, застанал над въртящ се глобус.

Извърна очи към празнотата.

— Е — каза й. — Значи тук ще се случи истински. Моридин искаше да повярвам, че една проста битка с мечове ще реши всичко това.

ТОЙ Е ОТ МЕН. НО ОЧИТЕ МУ СА МАЛКИ.

— Да — каза Ранд. — И аз го забелязах.

МАЛКИ ИНСТРУМЕНТИ МОГАТ ДА СА ЕФИКАСНИ. НАЙ-ТЪНКИЯТ НОЖ МОЖЕ ДА СПРЕ СЪРЦЕ. ТОЙ ТЕ ДОВЕДЕ ТУК, СЪПЕРНИКО.

Нищо от това не се беше случило последния път, когато Ранд носеше името Луз Терин. Можеше само да го изтълкува като добър знак.

Истинската битка започваше тепърва. Ранд се вгледа в нищото и усети как то набъбва. А после, като буря, Тъмния хвърли цялата си мощ срещу Ранд.

Перин се блъсна в някакво дърво и изпъшка от болка. Стрелата на Убиеца бе пронизала рамото му и върхът бе излязъл от другата страна. Не смееше да я издърпа, не и с...

Поколеба се. Мислите се точеха бавно. Къде беше? Беше изместил колкото можеше по-далече от Убиеца, но... не познаваше това място. Дърветата бяха странни, много листати на върха, никога досега не беше виждал такива дървета. Бурният вятър духаше и тук, но по-слабо.

Перин се хлъзна и падна. Рамото му гореше от болка. Превъртя се и зяпна в небето. При падането беше счупил стрелата.

„Това е... това е вълчийт сън. Мога просто да накарам стрелата да изчезне.“

Опита се да събере сила, за да го направи, но беше твърде изнемощял. Усети, че се унася, и изпрати навън, за да потърси вълци. Намери умовете на няколко, но те се стъписаха.

„Двукрак, който може да говори? Какво е това? Какво си ти?“

Естеството му, изглежда, ги уплаши и те го изтласкаха от умовете си. Как можеше да не знаят какво е? Вълците имаха дълги, дълги спомени... Трябваше да... трябваше...

„Файле — помисли той. — Толкова красива, толкова умна. Трябва да ида при нея. Трябва просто да... да се доближа до онзи портал... и да се върна в Две реки при нея...“

Надигна се на колене. Кръв ли бе това по земята? Толкова много червено. Примига.

— Ето те — чу глас.

Ланфеар. Вдигна глава и я погледна с размътени очи.

— Значи те надви — каза тя и скръсти ръце. — Разочароващо. Не исках да ми се налага да избирам него. Намирам те за много по-привлекателен, вълко.

— Моля те — изхриптя той.

— Изкусена съм, макар че не би трябвало — каза тя. — Ти се оказва слаб.

— Аз... мога да го победя. — Изведнъж срамът, че се беше провалил пред нея, го съкруши. Откога бе започнал да се безпокои какво мисли Ланфеар за него? Не можеше да си спомни.

— Моля те... — изпъшка Перин и вдигна ръка. — Моля те.

— Не. — Тя поклати глава и се обърна. — Научила съм се от грешката да отдавам сърцето си на някой, който не го заслужава. Сбогом, кутре.

Изчезна и го остави на четири крака в това странно място.

„Файле — каза част от ума му. — Не мисли за Ланфеар. Трябва да идеш при Файле.“

Да... Да, можеше да иде при нея, нали? Къде беше тя? Полето на Мерилор. Там я беше оставил. Там трябваше да е. *Измести* дотам, след като успя някак да събере сила да го направи. Но тя, разбира се, не беше там. Перин беше във вълчия сън.

Порталът, който щеше да прати Ранд. Щеше да е там. Трябваше просто да стигне до него. Трябваше...

Рухна на земята и усети, че се понася в нищото. Пред очите му причерня повече и от кипналото небе. „Поне... поне бях там за Ранд“, помисли си.

Вълците можеха да пазят Шайол Гул от тази страна вече, нали? Можеха да опазят Ранд... Трябваше.

Файле разбърка с пръчката малкия огън. Беше паднал мрак и огънят грееше със смътна червена светлина. Не бяха посмели да го направят по-голям. Убийствени същества дебнеха в Погибелта. Тук тролоците бяха най-малката опасност.

Вонеше ужасно и Файле очакваше да намери гниещ труп зад всеки опръскан с черни петна храст. Земята пращеше, където стъпваше, суха пръст се ронеше под ботушите й, сякаш дъжд не беше валял от столетия. Щом седна в лагера, видя няколко мъждукащи зелени светлини — като рояк светещи насекоми — да минават в далечината над някакви смътно очертани в тъмното дървета. Чувала

беше достатъчно за Погибелта, за да затаи дъх, докато отминаха. Не знаеше какво представляват и не искаше да знае.

Беше повела групата си на къса обиколка, докато намерят това място за бивак. По пътя един от ратаите на кервана беше убит от клонка, друг — от това, че стъпи в нещо, което приличаше на кал — но беше разяло крака му. Беше стигнало до лицето му. Той се мятеше на земята и крещеше, докато умираше.

Погибелта. Не можеха да оцелеят тук. Само една малка обиколка беше убила двама от хората ѝ, а Файле водеше около сто души, които трябваше да се опита да опази. Стражи от Бандата, няколко от Ча Файле, коларите и работниците в кервана. Осем от фургоните още бяха в движение. Дотук. А нататък?

Не беше сигурна дали ще оцелеят тази нощ. Светлина! Единственият им шанс за спасение, изглежда, беше в Айез Седай. Щяха ли да забележат какво се е случило и да им пратят помощ? Много смътна надежда, но пък тя не знаеше нищо за Единствената сила.

— Добре — каза тя тихо на хората, седнали с нея — Мандевин, Аравайн, Харнан, Сетале и Арела от Ча Файле. — Да обсъдим положението.

Всички изглеждаха оклюмали. Сигурно също като нея бяха плашени с истории за Погибелта още от деца. Бързата смърт на двама от групата им скоро след като се озоваха тук беше подсилила този страх. Знаеха колко опасно е това място. Стряскаха се от всеки звук в нощта.

— Ще обясня каквото мога — каза Файле, повече за да отклони вниманието им от обкръжаващата ги смърт. — По време на мехура на злото един от онези кристали прониза стъпалото на Бериша Седай точно докато тя правеше портала.

— Рана ли? — попита Мандевин. — Може ли да е достатъчно, за да обърка портала? Вярно, не знам много за работите на Айез Седай, нито съм искал да знам. Ако някоя е разсеяна, възможно ли е да направи случайно отвор към погрешно място?

Сетале се намръщи и физиономията ѝ привлече вниманието на Файле. Сетале не беше нито благородничка, нито офицер. Но имаше нещо в тази жена... излъчваше авторитет и мъдрост.

— Знаеш ли нещо? — попита я Файле.

Сетале се покашля.

— Знам... малко за преливането. Беше привлякло любопитството ми по някое време. Понякога, ако сплитът е направен погрешно, той просто не върши нищо. В други случаи резултатът е гибелен. Не съм чувала за сплит, който да прави нещо такова, в смисъл да действа, но погрешно.

— Ясно — каза Харнан и потръпна. — Другата възможност е да мислим, че тя е *искала* да ни прати в Погибелта.

— Може би беше объркана — каза Файле. — Напрежението я е накарало да ни изпрати на погрешно място. Случвало ми се е да се обръщам в миг на напрежение и да разбера, че бягам в грешната посока. Би могло да е нещо такова.

Другите кимнаха, но Сетале изглеждаше притеснена.

— Какво има? — настоя Файле.

— Обучението на Айез Седай е доста дълго по отношение на подобна ситуация — каза Сетале. — Някоя жена не стига нивото Айез Седай, без да се научи да прелива под изключително напрежение. Има определени... прегради, които една жена трябва да преодолее, за да може да носи пръстена.

„Тъй — помисли Файле. — Сетале трябва да има роднина, която е Айез Седай. Някоя близка, щом са споделяли толкова лична информация. Сестра може би?“

— Допускаме ли тогава, че това е някакъв капан? — попита объркано Аравайн. — Че Бериша е била Мраколюбка? Сянката, разбира се, има по-големи неща, които да праща в грешна посока от някакъв си продоволствен керван.

Файле замълча. Рогът беше в безопасност. Сандъкът, в който беше прибран, бе в малката палатка до тях. Бяха подредили фургоните в кръг и си бяха позволили само този огън. Останалите от кервана спяха или се опитваха да заспят.

Тишината на нощта я караше да се чувства все едно я гледат хиляди очи. Ако Сянката бе замислила капан за кервана ѝ, това означаваше, че знае за Рога. В такъв случай бяха в сериозна опасност. По-сериозна от това, че бяха в самата Погибел всъщност.

— Не — каза Сетале. — Не, Аравайн е права. Това не може да е преднамерен капан. Ако не беше мехурът на злото, изобщо нямаше да

скочим през отвора, без да погледнем накъде води. Доколкото знаем, тези мехури се появяват съвсем произволно.

„Освен ако Бериша не се е възползвала от обстоятелствата“, помисли Файле. Освен това и смъртта ѝ. Раната в корема ѝ не изглеждаше да е причинена от шиповете. Приличаше на рана от нож. Сякаш някой беше нападнал Бериша *след като* Рогът бе изнесен през портала. За да не каже какво е направила?

„Светлина — помисли Файле. — Ставам подозрителна.“

— И? — попита Харнан. — Какво ще правим?

— Зависи — отвърна Файле и погледна Сетале. — Има ли начин някоя Айез Седай да разбере къде сме?

Сетале се поколеба, сякаш не ѝ се искаше да издаде колко знае. Но после отсече:

— Сплитовете оставят след себе си утайка. Тъй че да, някоя Айез Седай би могла да открие къде сме. Утайката обаче не остава дълго — най-много няколко дни, при това за мощен сплит. А не всички преливащи могат да ги разчитат — това е рядък талант.

Начинът, по който говореше, така властно и убедително... как излъчваше усещането, че може да ѝ се вярва. „Не е роднина значи — помисли Файле. — Тази жена се е обучавала в Бялата кула.“ Дали не беше като кралица Мургейз? Твърде немощна в Единствената сила, за да стане Айез Седай?

— Ще изчакаме един ден — каза Файле. — Ако не дойде никой, ще поемем на юг и ще се опитаме да избягаме от Погибелта колкото може по-бързо.

— Чудя се колко далече на север сме. — Харнан се потърка по брадичката. — Не горя от желание да прехвърлям планини, за да се върна у дома.

— Предпочиташ да останеш в Погибелта ли? — попита Мандевин.

— Е, не. Но може да отнеме месеци, докато се измъкнем. Месеци пътуване през самата Погибел...

„Светлина. Месеци пътуване през място, където имаме късмет, че загубихме само двама души за ден.“ Изобщо нямаше да успеят. Дори без фургоните керванът щеше да изпъква в тази околност като нова рана на болна кожа. Щяха да имат късмет, ако оцелееха още ден или два.

Файле едва устоя на подтика да погледне към палатката. Какво ли щеше да стане, ако не го занесеше на Мат навреме?

— Има и друга възможност — каза Сетале колебливо.

Файле я погледна.

— Онзи връх, който виждате на юг от нас — заговори Сетале с явна неохота. — Това е Шайол Гул.

Мандевин прошепна някакво проклетие и стисна очи. Другите пребледняха. Файле обаче схвана намека.

— Там Прероденият Дракон воюва срещу Сянката — каза Файле. — Една от армиите ни ще е там. С преливащите, които могат да ни изведат.

— Точно така — каза Сетале. — А районът около Шайол Гул е известен като Изпепелените земи, земи, за които казват, че ужасите на Погибелта ги избягват.

— Защото сигурно е още по-ужасно! — каза Арела. — Щом те не ходят там, то е защото се страхуват от самия Тъмен!

— Тъмния и войските му може да са съсредоточени в боя — каза Файле замислено и кимна. — Не можем да преживеем дълго в Погибелта — ще сме мъртви до няколко дни. Но ако в Изпепелените земи няма ужаси и ако можем да стигнем до войските ни там...

Изглеждаше много по-обнадеждаващо — колкото и крехка да беше надеждата, — отколкото да се опитат да вървят месеци през най-опасното място на света. Каза, че ще помисли какво да правят, и освободи съветниците си.

Те тръгнаха да приготвят постелите си, Мандевин — да провери мъжете на стража. Файле остана загледана унило в жаравата на огъня.

„Някой наистина уби Бериша — помисли си. — Сигурна съм.“ Мястото на портала наистина можеше да е било неволно. Неволните грешки се случваха, дори на Айез Седай, каквото и да мислеше Сетале. Но ако *все пак* имаше Мраколюбец в кервана, който е надникнал през отвора и е видял, че води към Погибелта, лесно можеше да е решил да убие Бериша, та Рогът и керванът да се изгубят.

— Сетале — каза Файле, щом жената мина покрай нея. — Две думи.

Сетале седна до нея. Лицето ѝ беше сдържано.

— Знам какво ще попиташ.

— Откога не си в Бялата кула?

— Десетилетия вече.

— Можеш ли да направиш портал?

Сетале се засмя.

— Дете, не мога и свещ да запала. Бях изгорена в една злополука. Не съм държала Единствената сила от над двайсет и пет години.

— Разбирам — каза Файле. — Благодаря ти.

Сетале си тръгна, а Файле се зачуди. Колко вярна беше версията ѝ? Сетале беше много отзивчива през времето, докато бяха заедно, и Файле не можеше да я вини, че пази в тайна връзките си с Бялата кула. При всяко друго обстоятелство нямаше нито за миг да се усъмни в нея.

Само че нямаше как да се потвърди това, което казваше. Ако Сетале беше Черна Аджа под прикритие, версията ѝ за изгарянето можеше да е просто това — версия. Навярно все още можеше да прелива. Или не можеше, но беше усмирена за наказание. Възможно ли беше тази жена да е избягала затворничка от най-опасния тип, агентка, чакала десетилетия за подходящия момент да нанесе удара си?

Тъкмо Сетале беше предложила да тръгнат към Шайол Гул. Дали целта ѝ не беше да занесе Рога на господаря си?

Файле потрепна и се прибра в палатката. Няколко Ча Файле се пръснаха наоколо да пазят.

Знаеше, че става прекалено подозрителна, но можеше ли да не е при тези обстоятелства?

„Светлина. Рогът на Валийр, изгубен в Погибелта.“

Кошмар.

Авиенда клекна до димящия труп, стиснала ангреала — брошката с костенурката, която ѝ бе дала Елейн. Задиша през устата си, втренчена в лицето на мъжа.

Имаше изненадващо много от тези червени була. Какъвто и да беше произходът им, *не бяха айилци*. Не следваха джи-е-тох. По време на нощния бой беше видяла как две Деви плениха един от тях. Беше се държал като гай-шайн, но след това беше убил едната отзад със скрит нож.

— Е? — попита задъхана Сарийн. Докато на Полето на Мериленд отблъзваха и се подготвяха за предстоящия сблъсък, тази битка при

Шайол Гул продължаваше. Атаката на червените була беше продължила през цялата нощ, на следващия ден и сега отново в нощта.

— Мисля, че го познавах — каза смутено Авиенда. — Беше прелял за първи път, когато бях дете, и накара *алгоде* да израсте, когато не трябваше. — Пусна булото да падне на лицето му. — Казваше се Соро. Беше добър с мен. Гледах го как затича по сухата земя на свечеряване, след като се закле да плюе в окото на Заслепителя на зрака.

— Съжалявам — отрони Сарийн, макар в гласа ѝ да нямаше съчувствие. Авиенда бе започнала да свиква с това у нея. Не че Сарийн беше равнодушна. Просто не позволяваше грижата да я разсейва, поне докато Стражникът ѝ бе някъде другаде. От тази Айез Седай щеше да се получи чудесна Дева.

— Да тръгваме — подкани я Авиенда и поведе кръга си. В дните и нощите на боеве в екипа ѝ се бяха редували, жените се вливаха и откъсваха от кръга, когато трябваше да отдъхнат. Самата тя поспиваше малко през деня.

По общо съгласие тази, която водеше кръга, отбягваше да извлича от силата си — така че Авиенда все още не беше изтощена въпреки многото часове бой. Това ѝ позволяваше да остава нащрек, докато другите жени се превръщаха в кладенци на енергия, от които да черпи.

Трябваше да внимава да не ги изчерпва много обаче. Една уморена жена можеше да поспи няколко часа и да се върне в боя. Напълно изчерпана, щеше да е безполезна дни наред. В този момент Авиенда разполагаше с Флин и три Айез Седай. Беше научила сплита, който ѝ показваше дали наблизко прелива мъж — кръжеше между Айез Седай и Мъдрите, — но с преливащ мъж беше още по-добре.

Флин посочи огнените блясъци в единия край на долината. Затичаха натам през трупове и участъци тлееща земя. Утринната светлина се усилваше и през студената мъгла Авиенда успя да види, че силите на Дарлин все още държат прохода.

Тролоците бяха настъпили към вдигнатите от Итуралд насипи. Бяха понесли огромни загуби, но пък и бяха безброй. Един бърз поглед натам ѝ показва, че като че ли са завзели първите насипи, но от резервите бяха излезли домански конници и ги изтласкваха назад.

Банди айилци се биеха до самия проход. Някои бяха с червени була, други — с черни. „Твърде много са“, помисли Авиенда и вдигна ръка, за да спре групата си. След това продължи напред сама и безшумно. Можеше да извлича на няколкостотин крачки от жените и все пак да има достъп до силата им.

Продължи предпазливо напред през участъците гола камениста земя на долината. Вдясно от нея имаше три трупа, два — с черни була. Провери ги с бързо Вкопаване. Нямаше да позволи да ѝ изиграят стария номер с криенето между труповете. Самата тя беше прибягвала до него.

И тримата наистина бяха мъртви, тъй че тя продължи приведена напред. Освен мястото, където тайренците и доманците задържаха тролоците, имаха и втора сила, пазеща лагера и пътеката нагоре към Ямата, където се сражаваше Ранд. В пространството между тях айилци и червени була блуждаеха на групи и всяка се опитваше да надвие другата. Само че някои от червените була можеха да преливат.

Земята наблизко изгътна и се разтърси. Във въздуха се разхвърча пръст. Авиенда се присви още по-ниско и забърза.

По-напред десетина сисвай'айман щурмуваха позицията на две червени була, и двамата преливащи. Червените була взривиха пръстта под атакуващите и се разхвърчаха тела.

Авиенда разбираше защо айилците продължават неумолимо напред. Тези червени була бяха оскърбление, грях. Дори сеанчанците, които дръзваха да взимат Мъдри в плен, не бяха толкова отвратителни. Сянката по някакъв начин беше пленила най-храбрите айилци и ги беше превърнала в тези... тези *същества*.

Удари бързо, като изтегли сила през ангреала и кръга, запреде две огнени вълни и ги хвърли по червените була. Мигновено започна нови сплитове, взриви земята под двамата преливащи и подхвана трети. Удари с огън червените була, докато залитаха. Единият отскочи встрани, а изригналата пръст събори втория.

Авиенда удари бягащия с копия от огън. След това порази двете тела с нов взрив на сила, просто за да е сигурна. Тези мъже вече не се придържаха към джи-е-тох. Вече не бяха живи. Бяха бурени, които трябваше да се изтръгнат.

Продължи напред, за да провери сисвай'айман. Осем от тях все още бяха живи, трима ранени. Авиенда не беше особено добра с Цяра,

но успя да спаси живота на един, като спря кървенето на раната в гърлото му. Оцелелите събраха ранените и се оттеглиха към лагера.

Авиенда се изправи над двата трупа. Реши да не ги поглежда отблизо. Това, че беше видяла познат, бе достатъчно неприятно. Тези...

Един от изворите ѝ на сила изчезна и тя потрепери. Още един угасна и Авиенда изпъшка.

Мигновено освободи кръга и се втурна обратно натам, където бе оставила жените. Блясъци и взривове наоколо я разтърсиха. Авиенда се вкопчи в Единствената сила, но собствената ѝ мощ бе отчайващо малка в сравнение с това, което бе използвала.

Олюля се и спря пред тлеещите трупове на Кируна и Фелдрин. Грозната жена, която беше видяла преди — онази, за която ставаше все по-уверена, че е някоя от Отстъпниците — стоеше зад тях и ѝ се усмихваше, отпуснала ръка на рамото на Сарийн. Крехката Бяла сестра бе извърнала глава към Отстъпницата и размътените ѝ очи я гледаха с обожание. Стражникът на Сарийн лежеше в краката ѝ.

Двете изчезнаха, завъртайки се около себе си — Пътуване без помощта на портал. Авиенда падна на колене до мъртвите. Деймир Флин наблизко простена и се опита да се измъкне от затрупалата го пръст. Лявата му ръка бе изчезнала, изгорена от рамото.

Авиенда изруга и направи каквото ѝ бе по силите, за да го Изцери, но той изгуби свят.

Изведнъж се почувства изцедена докрай и много, *много* сама.

ГЛАВА 35

ЗАУЧЕНА УСМИВКА

Липсваше му Вятър. Бела — здравата рунтава кобила, която яздеше сега — всъщност не беше лоша. Знаеше го, защото непрекъснато я ръгаше с пети да върви по-бързо, но тя продължаваше да се тътри зад другите коне. Нищо не можеше да я накара да тръгне по-бързо. Олвер искаше да препуска като буря. Вместо това се мъknеше като дебел дънер в мудна река.

Избърса чело. Погибелта беше доста страшна и другите — повечето от тях дори нямаха коне — вървяха все едно всяка стъпка можеше да привлече хиляди тролоци. И всички говореха с приглушени гласове и поглеждаха с подозрение към склоновете на хълмовете.

Подминаха няколко изсъхнали дървета с мъзга, стичаща се от зейналите рани по кората. Дървесният сок изглеждаше прекалено червен. Почти като кръв. Един от коларите в кервана се наведе да огледа.

От клоните горе изплюяха лози — лози, които изглеждаха кафяви и мъртви, но се движеха като змии. Преди Олвер да успее да изкрещи, коларят вече висеше мъртъв на клоните.

Цялата колона замръзна от ужас. Дървото буквално *издърпа* мъртвия в себе си през цепнатина в кората. Смля го. Може би мъзгата *наистина* беше кръв.

Олвер гледаше с ужас.

— Спокойно — заговори лейди Файле, но гласът ѝ все пак леко трепереше. — Казах ви: не се приближавайте до растения! Не пипайте нищо.

Продължиха смълчани напред. Сандип, който яздеше до Олвер, замърмори:

— Това е петнайсетият. Петнайсет мъже мъртви за няколко дни. Светлина! Изобщо няма да преживеем това!

Да бяха поне тролоци! Олвер не можеше да се бие с дървета и насекоми. Кой можеше? Но виж, с тролоци щеше да може. Имаше си

нож и се беше понаучил как да го използва от Харнан и Силвик. Още не беше порасъл висок, но предполагаше, че тролоците ще го подценяват тъкмо заради това. Можеше да се хвърля ниско и да ги посича в чатала преди да са разбрали какво става.

Каза си това, за да спре ръцете си да треперят, докато подритваше Бела, за да догони лейди Файле. Чу в далечината пронизителен звук, като писък на човек, издъхващ от ужасна смърт, и потръпна. Беше чул същия звук и по-рано. Не прозвуча ли сега по-близо?

Щом се приближи към челото на колоната, Сетале го погледна загрижено. Другите се опитваха да правят каквото могат, за да го държат по-далече от опасността. Олвер се стегна, без да обръща повече внимание на ужасния писък. Всички го смятаха за малък и безпомощен, но той не беше. Те не знаеха какво е преживял, докато растеше. Всъщност не обичаше да мисли за онези времена. Сякаш беше живял три живота. Един преди да умрат баща му и майка му, един докато беше сам — и сега този.

Все едно, свикнал беше да се бие с по-големи от него. А сега беше Последната битка. Непрекъснато повтаряха, че всеки щял да е нужен. Е, защо не и той тогава? Когато дойдеха тролоците, първото, което щеше да направи, щеше да е да слезе от този тронав кон. Можеше да *крачи* по-бързо, отколкото това животно можеше да бяга в галоп! На айилците не им трябваха коне, нали? Той още не беше ходил да се обучава при тях, но щеше да иде. Замислил го беше. Мразеше всички айилци, но най-много Шайдо, и трябваше да научи тайните им, ако искаше да ги убива.

Щеше да иде при тях и да ги накара да го учат. Щяха да го вземат и щяха да се държат лошо с него, но след време щяха да започнат да го уважават и да му разрешат да се учи с воините им. Имаше истории за това. Точно така ставаха работите.

След като научеше тайните им, щеше да иде при Змиите и Лисиците и да получи отговори как да намери Шайдо, които бяха убили баща му. След което проследяването и избиването им щеше да се превърне в подвиг, достоен за живота му.

„Ще взема Ноал — помисли Олвер. — Той е бил навсякъде. Може да ми е водач. Той...”

Ноал беше мъртъв.

Пот потече на вадички по страните му, щом зяпна каменистата пътека напред. Подминаха още от онези ужасни дървета и вече всеки се държеше на разстояние от тях. Но един от мъжете посочи голямо петно от убийствената кал до пътеката. Изглеждаше кафява и гъста и Олвер зърна няколко кокала, щръкнали от нея.

Това място беше ужасно!

Жалко, че Ноал го нямаше. Ноал беше ходил навсякъде, видял беше всичко. Щеше да знае как да се измъкнат оттук. Но Ноал беше загинал. Олвер бе научил новината едва наскоро, промъкнала се между многото неща, които лейди Моарейн бе споделила за случилото се в кулата Генджей.

„Всички умират — помисли Олвер, без да откъсва очи от пътеката напред. — Всички...“

Мат беше избягал при сеанчанците, Талманес — да се бие до кралица Елейн. Един по един, всеки в тази група го изяждаха дървета, кал или чудовища.

Защо всички го оставяха сам?

Потърка гривната си. Ноал му я беше дал — малко преди да замине. Беше изтъкана от груби нишки. Такива гривни носели войните в някаква далечна земя, така му беше казал Ноал. Знак, че си мъж, влизал в битка и оцелял.

Ноал... мъртъв. Дали и Мат щеше да умре?

Беше му горещо и беше уморен и много уплашен. Смуши Бела и за щастие този път тя се подчини и тръгна по-бързо нагоре по склона, тъй че Олвер се придвижи напред по колоната. Бяха изоставили фургоните и бяха тръгнали за някакво място, наречено Изпепелените земи, заради което трябваше да изкачат няколко хълма. В момента бяха навлезли в проход между височините. Макар да му беше топло, въздухът ставаше по-студен, докато се изкачваха. Той нямаше нищо против. Само че въздухът продължаваше да мирише ужасно. Като гниеци трупове.

Групата им бе започнала с петдесет войници и около двайсет и пет колари и ратаи. Имаше и още няколко други като Олвер, Сетале, и още неколцина от личната охрана на лейди Файле.

Досега бяха загубили петнайсет души, между които петима, убити от някакви ужасни триоки същества, които нападнаха лагера предната заран. Беше подслушал лейди Файле да казва, че според нея

са извадили късмет, че са загубили само петнайсет дотук, можело да е много по-лошо.

Според Олвер това не беше никакъв късмет. Това място беше ужасно и той искаше да се махне оттук. В Пустошта нямаше да е чак толкова лошо, нали? Мъжете и жените от Ча Файле се държаха като айилци. Е, малко като айилци. Може би бяха направили същото, каквото искаше той, и се бяха учили в Пустошта. Трябваше да ги попита.

Продължи да язди така още около половин час. Най-сетне изведе Бела до челото на колоната. Лъскавата черна кобила на лейди Файле изглеждаше бърза. Защо не бяха дали и на него такъв кон?

Файле беше вързала сандъка на Мат зад седлото. Отначало Олвер се беше зарадвал на това: помисли си, че Мат ужасно ще го иска този табак. Мат винаги се оплакваше, когато нямаше хубав табак. След това чу Файле да обяснява на някого, че сандъкът просто се оказал удобно място, в което да събере някои от нещата си. Дали не беше хвърлила табака? На Мат това нямаше да му хареса. Изобщо.

Файле го погледна и Олвер ѝ отвърна с широка усмивка, като вложи в нея възможно повече увереност. Нямаше да е добре Файле да разбере колко е уплашен.

Повечето жени харесваха широката усмивка. Беше я упражнявал, макар да не беше използвал хиленето на Мат за модел. Мат винаги го караше да се чувства гузен. Човек научава усмивките, когато е принуден да се грижи сам за себе си, а на Олвер усмивката му трябваше, за да изглежда невинен. И *беше* невинен. Общо взето.

Файле не му се усмихна. Олвер смяташе, че е доста хубава, въпреки този нос. Не беше много мека обаче. Кръв и пепел, от този сърдит поглед желязо можеше да ръждяса.

Файле яздеше между Аравайн и Ванин. Въпреки че си говореха тихо, Олвер чуваше какво си казват. Постара се да гледа настрани, за да не си помислят, че подслушва. И не подслушваше. Просто искаше да е извън дирята прах от другите коне.

— Да — шепнеше Ванин. — Може и да не изглежда така, но сме близо до Изпепелените земи. Майка ми да изгори дано, не мога да повярвам, че отиваме там. Но усещате ли въздуха? Става по-хладен. Не сме виждали нищо *наистина* гадно след ония триоки гадини вчера заранта.

— Близко сме — съгласи се Аравайн. — Скоро ще сме близо до Тъмния, в земя, където не расте нищо, покварено или не, където няма никакъв живот, дори от по-гадните неща от Погибелта.

— И това би трябвало да ни успокои, така ли?

— Не съвсем — отвърна Ванин и избърса чело. — Защото Тварите на Сянката тук горе са по-опасни. Ако оцелеем, ще е заради проклетата война. Всички Твари на Сянката са впрегнати в битката. Ако имаме късмет, Пограничните земи, освен около самата Шайол Гул, ще са празни като кесията на човек след сделка с проклетия Морски народ. Ще ме прощавате за езика, милейди.

Олвер присви очи към планинския връх.

„Ето къде живее проклетият Тъмен — помисли си. — И Мат сигурно е там, а не в Мерилор.“ Мат все говореше как човек трябвало да стои настрана от опасностите, но вечно се забъркваше в опасни неща. Олвер смяташе, че Мат просто се опитва да е скромен, но не му се получава. Иначе защо щеше да твърди, че не е хубаво да си герой, а накрая винаги налиташе към проклетите опасности?

— А тази пътека? — попита Файле. — Каза, че май някой е минал по нея наскоро. Не значи ли това, че тук изобщо не е такава пустош, както твърдиш?

— Наистина е минавано — изсумтя Ванин.

— Фургони — каза Аравайн. — Не знам дали това е добър знак, или лош.

— Не мисля, че изобщо има добри знаци тук — отвърна Ванин. — Може би трябва просто да си харесаме някое местенце, да се спотаим и да изчакаме.

Въздъхна и отново избърса челото си, макар Олвер да не разбира защо. Ставаше доста студено — усещаше се, още през деня. А и като че ли растенията вече бяха по-малко. Виж, точно за това нямаше нищо против.

Погледна назад към дърветата, които бяха отнели живота на горкия човек. Наоколо като че ли нямаше други като тях, особено напред по пътеката.

— Не можем да си позволим да чакаме, Ванин — каза Файле. — Смятам да се върна в Мерилор, по един или друг начин. Прероденият Дракон ще се бие при Такан'дар. Там трябва да отидем, за да се измъкнем от това прокълнато място.

Ванин изпъшка, но Олвер се усмихна, щом чу това. *Щеше* да стигне до Мат и да му покаже колко опасен може да е в битка. А после...

Ами, после Мат може би нямаше да го изостави, както бяха направили другите. Това щеше да е добре, защото на Олвер щеше да му трябва помощ, за да издири онези Шайдо. След всичко, което бе научил в Бандата, беше сигурен, че никой повече няма да го разиграва. И никой повече нямаше да му отнема хората, които обичаше.

— Има описания в архивите, обясняващи това, което видяхме. — Кацуан взе чашата си с чай, за да си стопли ръцете.

Айилското момиче, Авиенда, седеше на пода на палатката. „Какво ли не бих дала, за да я имам тази в Кулата“, помисли Кацуан. Тези Мъдри... имаше бойна стръв у тях. Здрава захапка, като у най-добрите жени в Бялата кула.

Кацуан все повече се убеждаваше, че Сянката от години е разработвала план да подрони Бялата кула. Продължаваше много по-надълбоко от нещастното детрониране на Сюан Санче и господството на Елайда. Сигурно бяха минали десетилетия, столетия. Но броят на Сестрите от Черната Аджа — стотици, не десетки, както беше предполагала Кацуан — крещеше за това, което се бе случило.

Засега Кацуан трябваше да действа с това, с което разполагаше. Това включваше тези Мъдри, лошо обучени в използването на сплитовете, но упорити и твърди. Полезни. Като Сорилея, въпреки слабостта ѝ в Единствената сила, която седеше по-назад в палатката и наблюдаваше.

— Направих някои проучвания, дете — заговори Кацуан на Авиенда. — Онова, което направи жената, наистина беше Пътуване. Само че единствените фрагменти, споменаващи за това, датират чак от Войната на Силата.

Авиенда се намръщи.

— Не видях никакви сплитове, Кацуан Седай.

Кацуан отвърна на почтителния тон със заучена усмивка. Момчето ал-Тор беше поставило това момиче да командва... и всъщност по-добре беше тя, отколкото някои други. Само че *трябваше* да избере Кацуан и Авиенда, изглежда, го знаеше.

— Това е защото жената не е сплитала от Единствената сила — отвърна Кацуан.

— Какво друго може да е?

— Знаеш ли защо Тъмния е бил освободен първоначално?

Авиенда като че ли си спомни нещо.

— Тъ... да. Значи преливат силата на Тъмния?

— Нарича се Вярната сила — каза Кацуан. — Според описанията Пътуването с помощта на Вярната сила действа така, както си видяла да се движи тази жена. Малцина са го виждали. Тъмния е бил скъперник с естеството си през Войната на Силата и само най-благодетелстваните са имали достъп. От този факт заключавам, че това *определено* е една от Отстъпниците. От това, което е направила на горката Сарийн, подозирам, че е Грендал.

— В легендите не се споменава, че Грендал е толкова грозна — обади се Сорилея.

— Ако ти беше една от Отстъпниците, лесно разпознаваема по описание, нямаше ли да поискаш да промениш външността си, за да не те познаят?

— Може би — отвърна Сорилея. — Но тогава не бих използвала тази... Вярна сила, както я наричаш. Това би обезсмислило прикриването ми.

— Според това, което ни разказа Авиенда, жената не е имала много голям избор — изтъкна Кацуан. — Трябвало е да избяга бързо.

Кацуан погледна Сорилея и двете си кимнаха. Щяха да унищожат тази Отстъпница, двете.

„Няма да позволя да ми умреш сега, момче“, помисли Кацуан и погледна през рамо нагоре, където ал-Тор, Нинив и Моарейн продължаваха работата си. Всеки преливащ в лагера можеше да усети пулсирането. „Не и преди да си свършил това, което трябва да свършиш.“ Кацуан бе очаквала Отстъпниците да са тук. Точно затова бе дошла на този фронт.

Вятърът разтърси палатката и я смрази до костите. Това място беше ужасно. Ужасът, надвиснал във въздуха, беше като при погребение на дете. Потискаше смеха, убиваше усмивките. Тъмния гледаше. Светлина, добре щеше да е да се махне оттук.

Авиенда отпи глътка чай. Все още изглеждаше измъчена, макар явно да беше губила съюзници в бой и преди.

— Оставих ги да умрат — прошепна тя.

— Не си виновна за това, което е направила Отстъпницата, дете — каза Кацуан.

— Не разбираш — отвърна Авиенда. — Бяхме в кръг и те се опитаха да се откъснат — усетих ги, — но не знаех какво става. Държах Силата им, тъй че не можеха да ѝ се противопоставят. Оставих ги безпомощни.

— Ами отсега нататък не го прави. Но пък не си могла да знаеш какво може да се случи.

— Ако заподозреш, че тази дебне някъде наблизко, Авиенда — каза Сорилея, — ще известиш Кацуан, мен или Амис. Нищо срамно няма да признаеш, че някой е твърде силен, за да му се противопоставиш сама. Ще надвием тази жена заедно и ще защитим Кар-а-карн.

— Добре — отвърна Авиенда. — Но и вие ще направите същото за мен. Всички.

Зачака. Кацуан се съгласи неохотно, а също и Сорилея.

Файле се беше присвила в тъмната палатка. Въздухът беше станал още по-студен, след като вече бяха близо до Такан'дар. Потърка с палец дръжката на ножа си, вдиша бавно и спокойно и издиша по същия начин.

Сандъкът с Рога беше в дъното и единият ъгъл стърчеше навън в нощта. Чувстваше се по-самотна тук, на границата на Изпепелените земи — обкръжена уж от съюзници, — отколкото беше в лагера на Шайдо.

Преди две нощи я бяха извикали, за да огледа някакви странни следи, които бяха обезпокоили мъжете. Не бяха загубили никого, откакто се приближиха толкова до Изпепелените земи — тази част от плана действаше, — но напрежението все още беше високо. Беше отишла само за няколко минути, но когато се върна, сандъкът с Рога в палатката ѝ беше изместен. Съвсем леко.

Някой се беше опитал да го отвори. Светлина! За щастие не бяха успели да счупят ключалката и Рогът все още си беше там.

Предателят можеше да е всеки. Някой от Червените ръце, някой колар, някой от Ча Файле. Файле беше прекарала последните две нощи

будна — макар да се набиваше на очи — до сандъка, за да откаже крадеца от намерението му. След това, тази вечер, се беше оплакала от главоболие и помоли Сетале да ѝ направи чай, за да ѝ помогне да заспи. Беше взела чая в палатката си, не беше отпила нито глътка и сега стоеше присвита и чакаше.

Тъгълът на сандъка щеше да се набива на очи. Щеше ли някой отново да се опита? Беше извадила Рога от сандъка, взе го, когато отиде по нужда, и го скри в едно кътче в скалите, а когато се върна, прати Ча Файле на патрул далече от палатката ѝ. Не им хареса, че ще я оставят без охрана, но Файле беше непреклонна.

Това трябваше да е достатъчно. Светлина, дано да беше достатъчно.

Часовете течаха. Файле седеше присвита, готова да скочи и да извика за тревога в мига, в който някой се опита да влезе в палатката. Със сигурност щяха да опитат тази нощ, докато уж беше изтощена и заспала.

Нищо. Мускулите ѝ се схванаха, но тя не помръдна. Крадецът можеше да е съвсем наблизил в тъмното и да изчаква. Да се чуди кой е подходящият момент да грабне Рога и да побегне към господарите си...

Крясък разкъса нощта.

Файле се поколеба. Какво беше това?

Крясъкът бе проехтял от запад.

Откъм мястото, където беше скрила Рога. Файле изруга наум, докато взимаше решение. Сандъкът беше празен. Ако захапеше стръвта и наистина се окажеше просто отвличане на вниманието, нямаше да загуби нищо. Ако, от друга страна, крадецът се беше досетил... Излетя от палатката, докато другите се измъкваха от завивките си. Ча Файле се втурнаха през лагера. Крясъкът проехтя пак.

Придружи го призрачният писък, който ги беше преследвал в далечината.

Файле нагази през някакви лепкави от мана бурени. Бягането през тях беше глупаво тук, където една клонка можеше да убие човек, но в момента тя не мислеше ясно.

Пристигна първа на мястото, където беше скрила Рога. И видя Ванин и Харнан. Ванин стискаше Рога на Валийр в дебелия си ръце, а

Харнан се бе изправил срещу някакъв звяр с тъмна козина, крещеше и размахваше меча си.

Ванин погледна Файле и пребледня като риза на Бял плащ.

— Крадец! — извика Файле. — Спрете го! Откраднал е Рога на Валийр!

Ванин изрева, хвърли Рога все едно, че го беше ухапал, и побягна. Светлина, колко бързо се движеше въпреки тлъстините си! Сграбчи Харнан за рамото и го дръпна настрани, а звярът отново нададе натрапчивия си призрак вой.

В далечината отекнаха още резове. Файле сграбчи Рога и го притисна към гърдите си.

Тези мъже не бяха обикновени крадци. Не само бяха отгатнали плана ѝ, но се бяха досетили точно къде е скрила Рога. Чувстваше се като селско момиче, излъгано от градски хаймана.

Дотичалите след нея стояха стъписани, било от Рога, било от чудовището. Съществото... приличаше на нещо като мечка, обаче с много лапи, и беше по-голямо от всички мечки, които Файле бе виждала. И вече връхлиташе към охраната ѝ. Замахна, изрева и откъсна главата на един от Ча Файле.

Файле извика и хвърли нож по звяра, а Арела го посече в едното рамо с меча си.

И точно тогава *втори* звяр заслиза тежко от скалите до Файле.

Тя изруга, отскочи и хвърли другия си нож по него. Улучи го — и съществото изрева от болка и ярост. Мандевин спря коня си до нея. Държеше факла и на светлината ѝ се видя, че ужасните същества имат лица като на насекоми и многобройни остри зъби. Ножът на Файле стърчеше от едното изпъкнало око на съществото.

— Пазете милейди! — изрева Мандевин и Червените ръце до тях насочиха копията си към първия звяр и го избутаха от Арела, а тя се измъкна назад, плувнала в кръв. Не беше изпуснала меча си обаче.

Щом Ча Файле стегнаха плътен кръг около Файле, тя погледна това, което държеше. Самия Рог на Валийр, изваден от торбата, в която го беше скрила. Можеше да го надуе...

„Не. Той е свързан с Каутон.“ За нея щеше да е най-обикновен рог.

— Стойте! — каза Мандевин и дръпна коня си назад, когато единият звяр налетя срещу него. — Вердин, Лаандон, трябват ни още

копия! Бегом! Тези същества се бият като глигани. Предизвикаш ги да нападнат и ги пронизваш!

Тактиката подейства срещу единия звяр, но другият врѣхлетя към Мандевин, сграбчи коня му за врата, разблъска войниците и Мандевин рухна на земята и изпъшка.

Притиснала Рога до гърдите си, Файле се втурна покрай Червените ръце, докато те пронизваха другото чудовище с копията си. Сграбчи една факла, хвърли я по звяра и подпали козината на гърба му. Съществото изрева, щом козината му пламна като суха прахан, пусна мъртвия кон на Мандевин — с почти откъсната глава — и се замята по земята с рев и вой.

— Приберете ранените! — заповяда Файле и хвана за рамото един от мъжете от Бандата. — Погрижи се за Мандевин!

Мъжът зяпна Рога в ръцете ѝ, после извика на двама от другарите си да му помогнат.

— Милейди? — попита Аравайн. — Какво става?

— Двама от Червената ръка се опитаха да откраднат това, което нося. Яхваме конете и бягаме оттук.

— Но...

— Чуй! — Файле вдигна пръст.

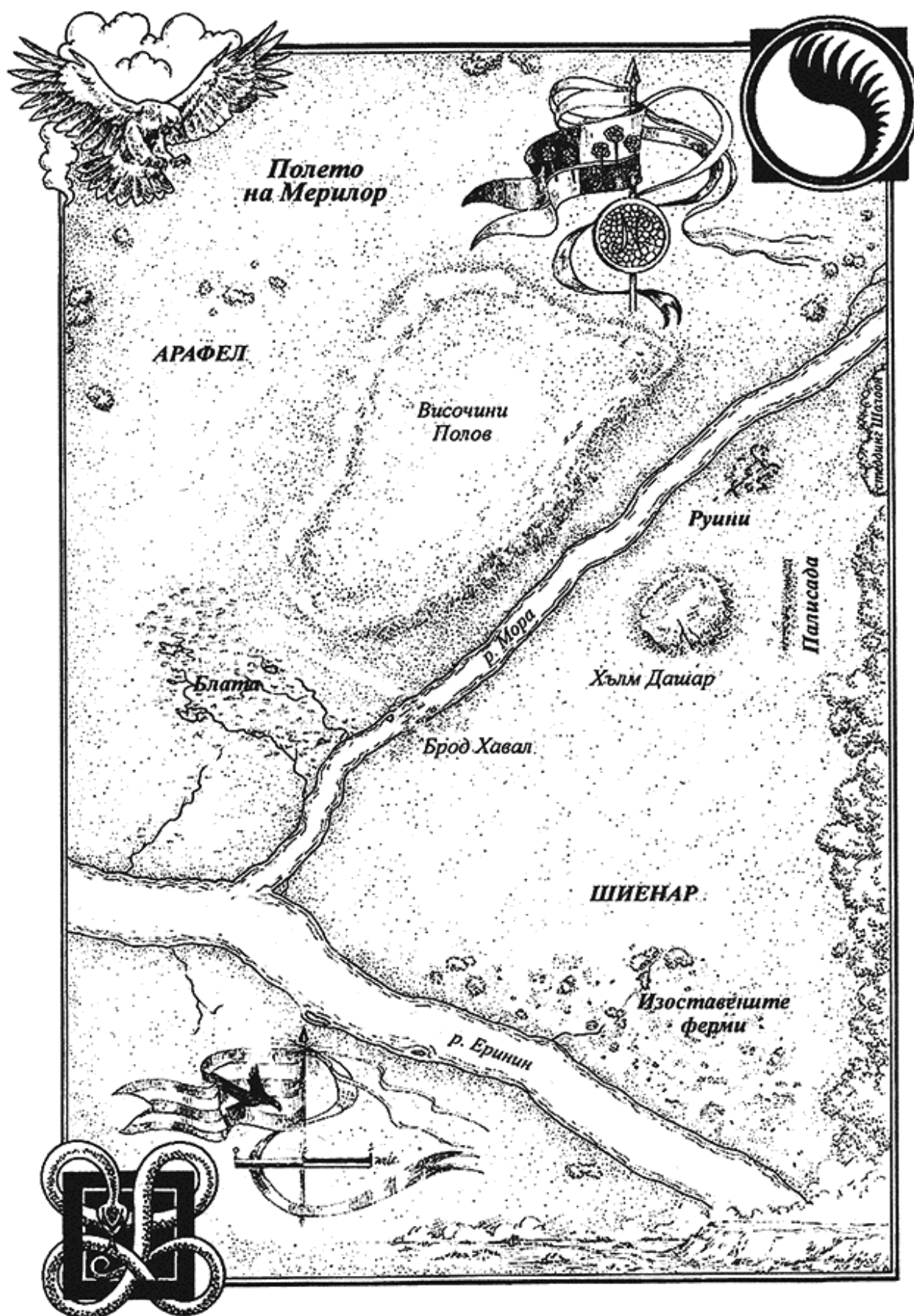
От поне десет посоки ехтяха резове и писъци в отговор на рева на издъхващия звяр.

— Виковете им ще привлекат още чудовища, миризмата на пролятата кръв също. Тръгваме. Ако успеем да навлезем достатъчно дълбоко в Изпепелените земи тази нощ, може и да се спасим. Вдигайте лагера и качете ранените на коне. Всички да се приготвят за усилен марш. Бързо!

Аравайн кимна и тръгна. Файле погледна натам, накъдето бяха избягали Харнан и Ванин. Отчаяно ѝ се искаше да ги залови, но проследяването им в нощта налагаше да се движат бавно, а това означаваше смърт. А и кой знае до какви ресурси имаха достъп двама Мраколюбци?

Щяха да ѝ избягат. И, Светлина, дано само да не се окажеше измамена повече, отколкото изглеждаше. Ако Ванин беше успял по някакъв начин да направи фалшив Рог, копие, което да остави, та Файле да го „спаси“...

Нямаше начин да разбере. Може би щеше да стигне до Последната битка с фалшив Рог и да обрече всички.

ГЛАВА 36

НЕПРОМЕНИМИ НЕЩА

Нещо не беше наред с Ранд.

Нинив се вкопчи в сталагмита, та ветровете да не я издърпат в нищото пред нея. Моарейн го беше нарекла „естеството на Тъмния“, но не беше ли това Вярната сила? Още по-лошо: щом естеството му беше в света, не означаваше ли това, че се е освободил? Каквото и да представляваше, природата му беше чисто зло и изпълваше Нинив с ужас, какъвто не беше изпитвала никога.

Тъмния притегляше с мощна сила всичко, което беше близо до него. Нинив се страхуваше, че ако се пусне, ще я глътне. Това *нещо* вече беше откраднало шала ѝ и той беше изчезнал. Ако я издърпаше, животът ѝ щеше да свърши. А навярно и душата ѝ.

„Ранд“, помисли Нинив. Можеше ли да му помогне някак? Той стоеше пред Моридин, меч срещу меч. Замръзнали сякаш във времето. Пот лъцеше по лицето на Ранд.

Кракът му бе докоснал онзи непрогледен мрак. И тогава той беше замръзнал, и Моридин също. Бяха като статуи. Въздухът виеше около тях, но като че ли не им влияеше, както на Нинив. Стояха така от поне петнайсет минути.

Беше минало по-малко от час, откакто бяха влезли в ямата, за да се изправят срещу Тъмния.

Нинив гледаше плъзгащите се по пода камъни и как черното ги засмуква. Дрехите ѝ се дигнаха и плющяха под напора на силния вятър, както и на Моарейн, присвита наблизо и също вкопчена в своя каменен зъб. За щастие вонята на сярата, която бе изпълвала пещерата, беше засмукана от чернотата.

Не можеше да използва Единствената сила. Ранд притегляше всяка частица от нея, която можеше да задържи, макар че като че ли нищо не правеше с нея. Можеше ли да стигне до Моридин? Той сякаш не можеше да се движи. Ако хвърлеше камък по главата му? Щеше да е по-добре, отколкото да чака.

Провери дали може да удържи на притеглянето към нищото, като разхлаби хватката си за сталагмита. Мигновено започна да се плъзга и бързо го сграбчи пак.

„Няма да прекарам Последната битка, вкопчена в някаква скала! — помисли си тя. — Не и в една и съща през цялото време поне.“ Трябваше да рискува. Да тръгне право напред изглеждаше твърде опасно, но ако се движеше странично... да, наблизко, вдясно от нея, имаше друг сталагмит. Пусна се и къде с плъзгане, къде с драпане, успя да се добере до него. Оттам зърна друг, пусна се предпазливо и се вкопчи в него.

Беше много бавно обаче. „Ранд, глупак такъв!“, помисли Нинив. Ако беше оставил на нея или на Моарейн да води кръга, сигурно щяха да могат да направят нещо, докато той се биеше!

Посегна към друг сталагмит и спря, щом видя нещо вдясно. За малко да изпищи. Там се беше присвила жена, до стената, защитена от вятъра. И май плачеше.

Нинив погледна към Ранд, който все още бе замръзнал във времето с Моридин, после се приближи към жената. Сталагмитите тук бяха по-нагъсто и ѝ даваха възможност да пропълзи по-безопасно.

Стигна до жената и видя, че е окована с вериги за стената.

— Аланна? — извика Нинив, за да надмогне воя на вятъра. — Светлина, какво правиш тук?

Айез Седай примига към нея. Очите ѝ гледаха мътно, сякаш беше обезумяла. Нинив я огледа и видя, че цялата лява страна на тялото ѝ е в кръв от рана от нож в корема. Светлина!

Защо я бяха намушкали и я бяха оставили тук? „Тя обвърза Ранд — сети се Нинив. — О, Светлина!“ Това беше капан. Моридин бе оставил Аланна тук да ѝ изтече кръвта, преди да се изправи срещу Ранд. Когато Аланна издъхнеше, Ранд — като неин Стражник — щеше да полудее от гняв и Моридин лесно щеше да го унищожи.

Защо Ранд не беше забелязал? Нинив посегна към кесията си да извади билки, но спря. С какво можеха да помогнат билките? Трябваше да прибегне до Единствената сила, за да Изцери такава рана. Отпра парче от дрехата на Аланна да направи превръзка и се опита да притегли сайдар за Цяра.

Ранд обаче го държеше и нямаше да го пусне. Тя се опита да го избута назад, но той задържа още по-здраво. Всъщност като че ли

преливаше от него по някакъв начин, но Нинив не можеше да види сплитовете.

Проклятие! Трябваше й сайдар! Не беше виновен Ранд. Не можеше да й даде никаква сила, докато водеше кръга.

Нинив отново притисна раната на Аланна. Чувстваше се безпомощна. Смееше ли да извика на Ранд да я освободи от кръга? Тогава Моридин несъмнено щеше да се нахвърли и върху нея, и върху Аланна.

Какво да направи? Ако Аланна умреше, Ранд щеше да обезумее. И това сигурно щеше да е краят му... и краят на Последната битка.

Мат сечеше с брадвата, за да заостри върха на дървото, и говореше:

— Значи, няма нужда да е красиво. Няма да впечатляваме щерката на кмета с майсторлък, нали така?

Мъжете и жените, които гледаха, кимаха мрачно. Бяха селянци, земеделци и занаятчии, като хората, които бе познавал в Две реки. Хиляди се бяха стекли под неговата команда. Не беше подозирал, че ще са толкова много. Добрите хора на земята бяха дошли да се бият.

Според Мат бяха побъркани, всички до един. Ако той можеше да избяга, щеше да се е сврял в някое мазе. Да го изгори дано, щеше да се е опитал поне.

Ония зарове трополяха в главата му още откакто Егвийн му даде власт над всички армии на Светлината. Това да си тавирен не струваше и пукната пара.

Продължи да оформя кола за палисадата. Един тип го гледаше особено внимателно — стар селяк с толкова груба кожа, че мечовете на тролоците сигурно щяха да отскачат от нея. Изглеждаше му познат, незнайно защо.

„Да ги изгори дано тия спомени“, помисли Мат. Типът несъмнено приличаше на някого от спомените, които му бяха дадени. Не можеше да си *спомни* обаче. Някаква... кола? Сенчест?

— Хайде, Реналд — каза непознатият на един от приятелите си — селянин като него, от Пограничните, ако се съдеше по вида му. — Да идем да накараме другите да се разбързат.

Двамата се отдалечиха, а Мат довърши кола, избърса чело, посегна за следващото дърво — нямаше да е зле да покаже още веднъж на тия овчари как се прави — и точно тогава един в кадин-сор дотича нагоре почти по довършения насип на палисадата.

Юриен беше със светла рижава коса, късо подрязана, ако не се броеше опашката отзад. Вдигна ръка на Мат за поздрав, докато минаваше.

— Възбудени са, Матрим Каутон — подхвърли, без да спира. — Мисля, че идват насам.

— Благодаря — подвикна след него Мат. — Длъжник съм ти.

Айилецът се обърна към него и за секунди продължи да тича заднешком.

— Просто спечели битката! Хванах се на бас за мях уускай за успеха ни.

Мат изсумтя. Единственото по-смущаващо от намръщен айилец беше ухилен айилец. Бас? За изхода от тази битка? Що за бас беше това? Ако загубеха, никой нямаше да живее достатъчно, за да си прибере...

Мат се намръщи. Всъщност залогът си беше доста добър.

— Кого намери да се хване на този бас? — викна Мат. — Юриен?

Но Юриен вече беше много далече и не го чу.

Мат измърмори, после подаде брадвата на слабичката тайренка, която стоеше до него.

— Не им позволявай да се отпуснат, Цинд.

— Да, лорд Каутон.

— Не съм никакъв лорд — сопна се по навик Мат, докато взимаше ашандарея си. Тръгна надолу, но после се обърна да погледне вдигащата се палисада и видя няколко от Смъртната стража, обикалящи покрай редиците работници като вълци овци. Поклати глава и продължи.

Нямаше време войските му да се подготвят. С помощта на порталите бяха изпреварили тролоците, но не се бяха спасили. Светлина, нямаше спасение. Но все пак му бяха дали избор на бойно поле, а това място, наречено Мерилор, щеше да свърши най-добра работа.

„Все едно избираш място за собствения си гроб — помисли Мат. — Бих предпочел изобщо да не се налагаше да избирам.“

Палисадата се вдигаше пред горите източно от полето. Не беше имал време да отдели или обкръжи с отбранителен вал целия район, а и бездруго нямаше да е много смислено да го прави. С преливащите шараи Сянката щеше да разкъса стените като меч коприна. Но някои палисади, с пътеки отгоре по насипа, щяха да осигурят на стрелците му височина за прицел по тролоците.

Разполагаше с две реки. Река Мора течеше на югозапад и минаваше между Височините и хълма Дашар. Източният ѝ бряг беше в Шиенар, северният — в Арафел. Вливаше се в река Еринин, която течеше право на запад, в южния край на полето.

Тези реки щяха да служат по-добре от всякакви валове, особено сега, след като имаше нужните ресурси да ги отбранява правилно. Е, доколкото човек можеше да ги нарече „ресурси“. Половината му войници бяха млади като пролетна трева, а другата половина се бяха сражавали почти до смърт предната седмица. Пограничните бяха загубили двама мъже от всеки трима — Светлина, *двама от трима!* По-малка армия щеше да се е разпаднала.

Тролоците щяха да превъзхождат силите му в съотношение четири към едно — това според сведенията от Небесните юмруци. Щеше да е адски скапано.

Мат придърпа шапката си и се почеса по новата превръзка на окото, която му беше дала Тюон. Червена кожа. Харесваше му.

— Я чакайте малко — рече той, щом мина покрай неколцина новобранци от Гвардията на Кулата. Упражняваха се с тояги — върховете на копията все още се ковяха, за да се поставят на краищата им. Мъжете май щяха да наранят повече себе си, отколкото врага.

Мат подаде ашандарея на един и взе тоягата от ръцете на друг, докато първият припряно отдаваше чест. Тия момчета бяха толкова млади, че не им трябваше бръснене повече от веднъж месечно. Ако момчето, чиято тояга беше взел, имаше и ден над петнайсетте, Мат щеше да си изяде ботушите. Без дори първо да ги свари!

— Не може да се свиваш всеки път, когато удариш някого! — каза Мат. — Затвориш ли си очите на бойното поле, смятай, че си мъртъв. Не внимавахте ли последния път бе, хора?

Вдигна тоягата да им покаже как да я държат и почна упражнението с блокиране, което баща му му беше показал още когато беше толкова млад, че да мисли, че боят може да е нещо забавно. Накара ги хубаво да се изпотят, като нападаше всички поред и ги принуждаваше да блокират.

— Да ме изгори дано, ще го схванете това — заговори им високо. — Не че ми пука, че ще ви убият, обаче нали аз трябва да го кажа майките ви. А не искам. Мразя да се чувствам гузен, тъй че внимавайте!

— Лорд Каутон? — попита момъкът, който му беше дал тоягата си.

— Не съм... — Мат спря. — Добре де, какво има?

— Не може ли просто да се научим с меча?

— Светлина! Как се казваш?

— Сигмонт, сър.

— Е, Сигмонт, колко време имаме според теб? Сигурно можеш да идеш да поговориш с Властелините на ужаса и Тварите на Сянката и да ги помолиш да ми дадат още няколко месеца, за да мога да ви обуча, а?

Сигмонт се изчерви, а Мат му върна тоягата. „Градски момчета.“ Въздъхна.

— Вижте сега. Искам само да можете да се защитите. Нямам време да ви направя велики воители, но мога да ви науча да действате заедно, да поддържате строя и да не отстъпвате, когато дойдат тролоците. Това ще ви даде много повече от всяка префърцунена игра с меча, повярвайте ми.

Младниците закимаха неохотно.

— Продължавай с упражнението. — Мат избърса чело и погледна през рамо. Кръв и пепел! Гвардейците на Смъртната стража вървяха към него.

Грабна ашандарея и почти затича, сви покрай една палатка и едва не се сблъска с няколко Айез Седай. И Егвийн беше с тях.

— Мат? — попита тя. — Добре ли си?

— Проклетниците ме гонят — измърмори той и надникна иззад палатката.

— Кой те гони?

— Смъртната стража — отвърна Мат. — Трябваше да се върна в палатката на Тюон.

Егвийн махна с пръсти и другите жени се отдалечиха, освен двете й неизменни сенки — Гавин и онази сеанчанка.

— Мат — заговори Егвийн състрадателно, — радвам се, че най-после се вслуша в разума и напусна сеанчанския лагер, но не можа ли да изчакаш с бягството за *след* битката?

— Извинявай — рече той, без да я слуша много. — Не можем ли да продължим към вашата част на лагера? Няма да ме проследят дотам. — Може би. Ако всички от Смъртната стража бяха като Карийд, може би щяха да го проследят. Карийд щеше да скочи след човек и в пропаст, само и само да го хване.

Егвийн тръгна отново, явно недоволна от него. Как можеха Айез Седай да изглеждат толкова свършено равнодушни и все пак да покажат на човек, че не го одобряват? Като си помислиш, една Айез Седай сигурно също щеше да скочи в пропаст след човек, та макар и само за да му обясни — подробно — всички неща, които той прави толкова погрешно, че да се убие.

Жалко, че повечето му мисли напоследък включваха чувството, че той е човекът, скачащ в пропастта.

— Ще трябва да измислим как да обясним на Фортюона защо си избягал — заговори Егвийн, докато се приближаваха към айезседайския участък на лагера. Мат благоразумно го беше поставил възможно най-далече от сеанчанския. — Бракът ти е проблем. Съветвам те да...

— Чакай, Егвийн — прекъсна я Мат. — За какво ми говориш?

— Ти бягах от сеанчанската охрана — каза Егвийн. — Не ме ли слушаше? Не, разбира се. Приятно е да се знае, че докато целият свят рухва, няколко неща са непроменими. Куендияр и Мат Каутон.

— Бягам от тях — отвърна Мат и се озърна през рамо, — защото Тюон иска да седя и да съдя. Всеки път, когато войник потърси милостта на императрицата за престъпление, аз съм този, който трябва да изслушва проклетия му случай!

— Ти ли отсъждаш?

— Да де. Адски скапана работа, ако ме питаш. Цял ден се крия от гвардейците и се опитвам да си открадна малко лично време.

— Малко честна работа няма да те убие, Мат.

— Стига де. Знаеш, че не е вярно. Войнишката служба си е много честна работа и на всичкото отгоре войниците ги убиват непрекъснато.

Гавин Траканд трябваше да се е упражнявал за Айез Седай като малък, защото му хвърляше гневни погледи, с които щеше да се гордее дори Моарейн. Е, негова си работа. Гавин беше принц. Беше възпитаван да прави такива неща като раздаване на присъди. Сигурно беше пращал по няколко души на бесилото всеки ден през обедната си почивка, просто за упражнение.

Но Мат... Мат нямаше да заповядва да екзекутират хора, и толкова.

Подминаха група айилци, упражняващи се в бой. Към тях ли беше хукнал Юриен? След като се отдалечиха от тях — Мат се мъчеше да ги накара да вървят по-бързо, за да не ги настигнат сеанчанците, — той се приближи до Егвийн и заговори тихо:

— Намери ли го вече?

— Не — отвърна Егвийн. Гледаше право напред.

Нямаше нужда да споменава *какво*.

— Как можа да го загубиш? След всичките проклети усилия, които хвърлихме, за да го намерим?

— Хвърлихме? Доколкото знам, Ранд, Лоиал и Пограничните имат много повече общо с намирането му, отколкото ти.

— Бях там — отвърна Мат. — Обиколих целия проклет континент, нали? Да ме изгори дано, първо Ранд, а сега и ти. Всичките ли сте решили да ме ядосвате? Гавин, искаш ли да пробваш и ти?

— Да. — И май го каза съвсем сериозно, че и с желание даже.

— Млъкни. Май никой не може да си спомни как точно стана, освен мен. Търсех го тоя проклет Рог като побъркан. И държа да напомня, че точно аз го надух това проклето нещо, за да можем всички да се спасим при Фалме.

— Така ли го помниш? — попита Егвийн.

— Ами да — отвърна Мат. — В смисъл, имам някои дупки в спомените, но общо взето съм го сглобил.

— А камата?

— Онази дрънкулка? Едва ли си струва да й отделя време човек. — Неволно посегна към колана си, където я беше носил някога.

Егвийн го изглежда учудено. — Все едно, не е това въпросът. Проклетият Рог ще ни трябва, Егвийн. Ще ни *трябва*.

— Имаме хора, които търсят — отвърна тя. — Не сме сигурни какво точно стана. Имаше утайка от пътуването, но е минало доста време и... Светлина, Мат. Опитваме се. Уверявам те. Това не е единственото, което Сянката ни е откраднала напоследък...

Той я погледна, но тя не издаде нищо повече. Проклета Айез Седай.

— Никой ли не е виждал Перин още? — попита Мат. — Не искам аз да съм този, който ще му каже, че жена му я няма.

— Никой — каза Егвийн. — Мисля, че е отишъл да помага на Ранд.

— Ха! Можеш ли да ми направиш портал до върха на Хълма?

— Нали искаше да дойдеш в лагера ми.

— На път ни е — отвърна Мат. Е, донякъде. — И ония от Смъртната стража няма да го очакват. Да ме изгори, Егвийн, мисля, че се досетиха къде отиваме.

Егвийн — след като помисли малко — отвори портал до терена за Пътуване на Хълма и прекрачиха през него.

Хълмът Дашар се издигаше на цели сто стъпки почти в средата на бойното поле. Скалистите му стени бяха недостъпни за изкачване и единственият достъп до върха беше през портал. Оттук Мат и командирите му щяха да могат да наблюдават как се разиграва цялата битка.

— Не познавам друг човек, готов да свърши толкова тежка работа, за да избегне тежка работа, Матрим Каутон — каза Егвийн.

— Не си живяла достатъчно дълго с войници. — Мат махна на мъжете, които му отдадоха чест щом излезе от терена за Пътуване.

Погледна на север към река Мора и Арафел отвъд нея. После на североизток, към руините на някогашно укрепление или наблюдателна кула. На изток, към вдигащата се палисада и гората. След това се обърна на юг и се загледа към река Еринин в далечината и странната горичка с високи дървета, на които Лоиал толкова се възхищаваше. Казваха, че Ранд ги накарал да изникнат по време на срещата, на която бе подписан мирът. После погледна на югозапад към единствения свестен брод през река Мора, наречен от местните селяци Хавал Форд. Отвъд брода, откъм Арафел, имаше блата.

На запад, отвъд Мора, се издигаха височините Полов — четирийсет стъпки високо плато със стръмен склон на изток и по-полегати скатове на другите страни. Между подножието на югозападния склон и блатата минаваше коридор с ширина около двеста разтега, добре утъпкан от пътниците, които минаваха през брода между Арафел и Шиенар. Мат можеше да използва тези неща в своя изгода. Всичките. Щеше ли да е достатъчно? Усещаше как нещо го тегли на север. Ранд скоро щеше да има нужда от него.

Обърна се, готов да побегне, понеже някой се приближаваше, но не беше Смъртната стража. Беше сбръчканият Джур Грейди.

— Доведох ти ей ония войници — каза Грейди и посочи и Мат видя малката част, идваща през портал до терена за Пътуване край палисадата. Сто души от Бандата, водени от Деларн и развели проклето червено знаме. Придружаваха ги около петстотин души в опърпано облекло.

— Каква беше цялата тая работа? — попита Грейди. — Тия стотината не ги ли прати на юг за набор?

„Спасих ти живота, човече — помисли Мат. — Затова беше цялата работа. А ти доброволно си избрал да се върнеш. Проклет глупак.“

— Пренеси ги нагоре по реката — каза Мат. — Според картите има само едно добро място за блокиране на Мора, тясно дефиле на няколко левги северно оттук.

— Добре — каза Грейди. — Ще се включат и преливащи.

— Ти си се оправяй с тях. Искам обаче да оставиш тия шестстотин мъже и жени да бранят реката. Не се излагай на излишен риск. Остави Дарлин и хората му да си свършат работата.

— Прощавай — каза Грейди, — но тази сила не изглежда много голяма. Повечето не са обучени войници.

— Знам какво правя — отвърна Мат. „Надявам се.“

Грейди кимна неохотно и се отдалечи.

Егвийн изгледа Мат с любопитство.

— Не можем да отстъпим от този бой — каза Мат тихо. — Не се оттегляме. Няма къде. Държим тук или губим всичко.

— *Винаги* има къде да се отстъпи — възрази Егвийн.

— Не. Вече не. — Мат отпусна ашандарея на рамото си и протегна другата си ръка, с дланта напред. Огледа бавно околността и

спомените се появиха сякаш от нищото. Рион при хълма Хюн. Наат и Сан д'ма Шадар. Падането на Пипкин. Стотици и стотици бойни полета. Стотици победи. Хиляди смърти.

Гледаше късметата спомени, мъждукащи над полето.

— Говорила ли си с началниците на обоза? Храната ни е на изчерпване, Егвийн. Не можем да спечелим продължителна война с боеве и отстъпление. Врагът ще ни премаже, ако го опитаме. Също като Ейал в Блатата на Майганде. В момента сме най-силни, колкото и да сме изтощени. Отстъпим ли, се осъждаме на глад и тролоците ще ни унищожат.

— Ранд — каза Егвийн. — Просто трябва да издържим, докато той победи.

— Вярно е донякъде. — Мат се обърна към Височините. Виждаше в ума си какво може да последва, възможностите. Представи си конници на Височините, като сенки. Щеше да загуби, ако се опиташе да задържи Височините, но може би... — Ако Ранд загуби, ще е все едно. Проклетото Колело е счупено и всички ставаме на нищо, и то ако имаме късмет. Е, нищо повече не можем да направим за това. Но ето къде е проблемът. Ако той направи каквото трябва да направи, пак можем да загубим. Ще загубим, ако не спрем армиите на Сянката.

Примига, щом ги видя в ума си. Цялото бойно поле, проснато пред него. Боевете при брода. Стрелите от палисадата.

— Не можем просто да ги надвием, Егвийн. Не можем просто да стоим и държим. Трябва да ги унищожим, да ги отблъснем и да ги избием до последния тролок. Не можем просто да оцелеем — трябва да спечелим.

— И как ще го направим? — попита Егвийн. — Мат, не говориш разумно. Не казваше ли ти самият едва вчера как ще ни превъзходат многократно по численост?

Мат се загледа към блатото и си представи сенки, опитващи се да изгазят през него. Сенки от прах и спомен.

— Трябва да променя всичко — промълви той. Не можеше да прави това, което щяха да очакват те. Не можеше да прави това, което шпиони можеше да са съобщили, че замисля. — Кръв и кървава пепел... едно последно хвърляне на заровете. Всичко, което имаме, струпано на купчина...

Няколко мъже в тъмна броня изскочиха през портал наблизно, задъхани все едно са гонили дамане, за да ги прехвърли тук. Гръдната им броня беше боядисана в тъмночервено, но щяха да изглеждат страшно и без нея. Гледаха толкова свирепо, че можеха да изпържат яйца с поглед.

— Ти — каза водачът на Гвардията на Смъртната стража, Гелен, и посочи Мат. — *Трябваше* да си на...

Мат вдигна ръка да го прекъсне.

— А, не! — каза Гелен. — Имам преки заповеди от...

Мат го изглежда гневно и мъжът замълча. Мат отново се обърна на север. Хладен, *познат* някак вятър го лъхна, развя дългото му наметало и задърпа шапката му. Той присви очи. Ранд го теглеше.

Заровете затропаха в главата му.

— Те са тук.

— Какво? — попита Егвийн.

— Те са тук.

— Но съгледвачите...

— Съгледвачите грешат — прекъсна я Мат. Вдигна очи към небето и видя два ракена, забързани към лагера. Бяха ги видели. Тролоците сигурно бяха вървели през нощта.

„Шараите ще дойдат първи — помисли Мат. — За да дадат време на тролоците да си поемат дъх. Сигурно са дошли през портали.“

— Пратете бегачи — каза Мат и се обърна към гвардейците от Смъртната стража. — Всички да заемат позициите си. И предупредете Елейн, че ще променя военния план.

— Какво?! — възкликна Егвийн.

— Те са *тук*! — Мат се обърна към гвардейците. — Още ли сте тук, проклети да сте! Хайде, бегом!

Ракените горе изпищяха пронизително. Гелен, *трябваше* да му се признае, отдаде чест и затича с приятелите си, запъхтян в тежката броня.

— Това е то, Егвийн — каза Мат. — Поемаш дълбоко дъх, дръпваш за последно от брентито или палиш последната си щипка табак. Хубаво виж земята пред теб, защото скоро ще е плувнала в кръв. До час ще сме в разгара на битката. Светлината да бди над всички нас.

Перин се носеше в тъмното. Беше *ужасно* уморен.

„Убиеца все още е жив — помисли частица от него. — Грендал покварява Великите капитани. Краят е близо. Не можеш да се предадеш точно сега! Дръж се.“

За какво да се задържи? Опита се да отвори очи, но беше наистина ужасно изтощен. Трябваше да... трябваше да се измъкне от вълчия сън по-рано. Цялото му тяло беше изтръпнало, освен...

Освен хълбока му. Задвижи пръстите си, натежали като тухли, и опипа топлото. Чукът му. Беше се нажежил. Топлината сякаш тръгна нагоре по пръстите му и Перин вдиша дълбоко.

Трябваше да се събуди. Рееше се на ръба на съзнанието, както преди да заспи, но все още отчасти буден. В това състояние имаше чувството, че е застанал пред раздвояващ се път. Единият път водеше по-надълбоко в тъмното. А другият... Не можеше да види, но знаеше какво означава това... Означаваше събуждане.

Топлината от чука се плъзна нагоре по ръката му. Умът му доби острота. *Събуден.*

Точно това бе направил Убиеца. Беше се... събудил... някак...

Животът на Перин се изцеждаше. Не оставаше много време. Наполовина в прегръдката на смъртта, той стисна зъби, пое си дълбоко дъх и с усилие се... *събуди.*

Тишината на вълчия сън се разби.

Перин падна на меката пръст и навлезе в място, изпълнено с виковете. Нещо за битка, за стягане на редиците...

Някой извика наблизо. А после друг. И още други.

— Перин? — Познаваше този глас. — Перин, момче!

Майстор Люхан? Клепачите му бяха толкова натежали... Не можеше да ги отвори. Сграбчиха го ръце.

— Дръж се, момче. Дръж се!

ГЛАВА 37

ПОСЛЕДНАТА БИТКА

Зората се сипна в онова утро над височините Полов, но слънцето не грейна над Бранителите на Светлината. От запад и от север заприиждаха силите на Мрака, за да спечелят тази последна битка и да хвърлят Сянка над земята. Да я вкарат във Век, в който риданията на страдалците ще ехтят нечути.

Из бележника на
Лоиал, син на Арент, син
на Халан

Четвърти век

Вдигнал високо меча, Лан препусна в галоп през лагера.

Утринните облаци кървяха в червено, отразили огнените кълба, които се вдигаха от огромната армия на Шара, настъпваща от запад. Конниците препускаха след Лан. Силата му бе набъбнала като приливна вълна. Андийр яздеше до него, с флага на Малкиер, Златния жерав, превърнал се в знаме за всички Пограничници.

Бяха понесли загуби, но не бяха победени. Събори някого на земята и ще видиш от какво е направен. Може да побегне. Не побегне ли — вдигне ли се отново с разкъравена уста и решимост в очите — тогава знаеш. Този мъж ще се окаже наистина опасен.

Огнените кълба западаха към лагера с яростен съсък. Взривове разтърсиха земята. Крясъци се смесиха с тропота на копитата. Още мъже се присъединяваха към него. Мат бе оповестил из всички лагери, че конницата трябва да се включи в атаката на Лан, за да замени падналите войници.

Също така бе разкрил цената на това. Конницата щеше да е в челото на битката, за да разбие линиите на тролоците и шараите, и

нямаше да има време за отдых. Щяха да понесат най-големите поражения.

И все пак хората тръгваха с него. Мъже от Пограничните земи, вече твърде стари, за да яздят. Търговци, оставили кесията с пари и вдигнали меча. Изненадващо много южняци, сред тях и много жени, облечени в броня и със стоманени или кожени шлемове, с копия в ръце. Нямаше достатъчно пики обаче.

— Половината от тези, които се стичат към нас, приличат повече на селянци, отколкото на войници! — извика Андийр, за да надмогне тропота на копитата.

— Виждал ли си някога мъж или жена от Две реки да яздят, Андийр? — ревна му Лан.

— Не бих казал.

— Гледай и ще се изненадаш.

Стигнаха до река Мора. На брега й мъж с дълга къдрава коса, облечен в черно палто, стоеше, стиснал ръце зад гърба си. Логаин. С четирийсет Айез Седай и Аша'ман. Изглежда силата на Лан, а после вдигна ръка към небето и смачка едно огромно падащо огнено кълбо все едно беше топче от хартия. Небето изтрещя като посечено от мълния и огненото кълбо изхвърли искри във всички посоки, дим кипна във въздуха. Пепелта се посипа и запада на черни и бели петна по забързалата река.

Щом приближи брода Хавал, южно от Височините, Лан забави Мандарб. Логаин вдигна другата си ръка към реката. Водите закипяха, след това се заиздигаха във въздуха. Разбиха се на другата страна в мощен водопад, а част от водата се плисна по двата бряга.

Лан кимна на Логаин и продължи напред — подкара Мандарб под водопада, по още мокрите камъни на брода. Слънчевата светлина се процеди през водите горе и заискри над него, докато препускаше през тунела, с Андийр и малкиерите зад него. Водопадът ревеше вляво от него и пръскаше водна мъгла.

Лан потръпна, щом излезе отново на светлото и връхлетя през коридора към шараите. Вдясно от него се издигаха Височините, вляво бяха блатата, но тук имаше проход със здраво утъпкана земя. Горе на Височините стрелци с лъкове и арбалети и драконири стояха в готовност да хвърлят залпове по настъпващия враг.

Шараи в челото, огромна орда тролоци, трупаща се отзад, всички право на запад от Височините. Грохотът на драконите разтресе въздуха.

Лан наведе пиката си, прицели я в един войник на Шара и пришпори Мандарб.

Каква ужасна песен, монотонна и тъжна, красива и в същото време ужасяваща. Елейн смуши Лунна сянка, привлечена от тихия звук. Откъде идваше?

Извираше някъде от вътрешността на сеанчанския лагер в подножието на хълма Дашар. Хокането на Мат, че не ѝ бе казал бойния си план, можеше да почака. Трябваше да открие източника на този звук, този чудесен звук, който...

— Елейн! — извика Биргит.

Елейн продължи напред.

— Елейн! Драгхари!

Драгхари? Елейн се стресна. Погледна нагоре и видя съществата — падаха като капки вода в лагера. Гвардейките бяха отпуснали мечовете си и слушаха унесено монотонната песен.

Елейн сътвори мълния. Тя изригна от нея, разцепи въздуха и грохотът ѝ разтърси гвардейките и ги накара да извикат и да запушат уши. Болката прониза главата ѝ и Елейн изруга и стисна очи. А след това... вече не чуваше нищо.

Точно това беше целта.

Отвори очи и видя драгхарите наоколо, източените им тела и нечовешките им очи. Отваряха уста, за да подхванат отново монотонната си песен. Тя се усмихна, запреде огнени камшици и ги удари с тях. Не можа да чуе писъците им на болка, за жалост.

Гвардейките се оживиха, заизправяха се и смъкнаха ръце от ушите си. Биргит веднага ги накара да ударят по драгхарите. Три от съществата се опитаха да скочат и да отлетят, но Биргит ги порази със стрелите си с бели пера.

Елейн махна с ръка, за да привлече вниманието ѝ. Първите звуци от драгхар бяха дошли не отгоре, а някъде от вътрешността на лагера. Елейн посочи напред, пришпори Лунна сянка и поведе отряда си между сеанчанците. По земята лежаха мъже, вперили очи в небето, със

зяпнали усти. Много от тях като че ли дишаха, но в очите им нямаше живот. Драгхарите бяха погълнали душите им, но бяха оставили телата им живи — като къшей хляб, хвърлен от богаташка трапеза.

Тези драгхари... Светлина, бяха над сто... можеха да нападнат всеки по един мъж, да ги убият и да се оттеглят, преди появата им да бъде разкрита. Шумът от далечната битка — бучащите рогове, бумтящите дракони, съскащите огнени кълба, които Елейн в момента усещаше, но едва можеше да чуе със заглъхналите си уши — беше прикрил атаката на драгхарите. Съществата можеше да ударят и да избягат... но бяха алчни.

Охраната ѝ засече с мечовете си изненаданите същества, повечето от които държаха пленени войници. Драгхарите не бяха силни бойци в ръкопашен бой. Елейн зачака, готова със сплитовете. Опиталите се да избягат изгори в небето.

След като убиха и последните — поне тези, които успяха да видят, — Елейн махна на Биргит да се приближи. Въздухът миришеше остро на изгоряла плът. Елейн сбърчи нос, наведе се от седлото, хвана главата на Биргит и Изцери ушите ѝ. Бебенцата в корема ѝ изритаха, докато го правеше. Дали реагираха всеки път, когато Изцеряваше някого, или просто си го въобразяваше? Хвана се за корема с едната си ръка, щом Биргит се отдръпна и се огледа.

Стражничката изпъна лъка си и Елейн усети тревогата ѝ. Биргит пусна тетивата и един драгхар, изскочил от укритието си в палатката наблизо, рухна на земята. След него се показва сеанчанец, замаян и с оцъклени очи. Изяждането бе прекъснато по средата. Горкият човек щеше да си остане с увреден ум завинаги.

Към тях тичаха сеанчански войници. Биргит им заговори, после се обърна към Елейн. Елейн само поклати глава и Биргит каза още нещо на сеанчанците.

Охраната ѝ отново я обкръжи. Гледаха сеанчанците с недоверие и Елейн напълно ги разбираше.

Биргит ѝ махна и продължиха натам, накъдето бяха тръгнали. Към тях се приближиха дамане и сул-дам и — изненадващо — удостоиха я с реверанси. Може би Фортюона се бе разпоредила да се отнасят с почит към чуждите монарси.

Елейн се поколеба, но какво трябваше да направи? Можеше да се върне в лагера си за Цяр, но това щеше да отнеме време, а беше

спешно да поговори с Мат. Какъв смисъл имаше дни наред да чертаят военни планове, щом той щеше да ги промени? Вярваше му — Светлина, трябваше да му вярва, — но все пак искаше да разбере какво се кани да прави.

Въздъхна и протегна крака си към една дамане. Жената се намръщи и се озърна към своята сул-дам. Двете май го взеха за обида. Елейн определено искаше да е така.

Сул-дам кимна и дамане се пресегна и докосна крака ѝ малко над стъпалото в ботуша. Грубите ботуши на Елейн отиваха повече на войник, отколкото на кралица, но нямаше да язди в битка с чехли на краката, нали?

Леката ледена тръпка на Цяра я прониза и слухът ѝ бавно се върна. Първо ниските тонове. Взривове. Далечното бумтене на драконовия огън, шуртенето на реката. Гласовете на сеанчанците. После дойде средният обхват, а накрая — порой от звуци. Плющящи платнища, войнишки крясъци, зов на рогове.

— Кажи им да Изцерят другите — каза тя на Биргит.

Биргит повдигна вежда, сигурно зачудена защо Елейн просто не заповяда сама. Е, тези сеанчанци обръщаха твърде много внимание на това кои хора на кого говорят. Елейн нямаше да им окаже честта да им говори пряко.

Биргит предаде заповедта и сул-дам присви устни. Косата ѝ беше обръсната от двете страни. Беше благородничка. По волята на Светлината, Елейн отново бе успяла да я обиди.

— Ще го направя — каза жената. — Макар да ми е непонятно защо някой от вас ще иска да бъде Изцерен от животно.

Сеанчанците не гледаха с добро око на възможността да ги Церят дамане. Поне така твърдяха непрекъснато — това обаче не ги беше спряло да учат, макар и с неохота, пленените си жени на сплитовете, след като вече бяха видели какво предимство дава това в боя. Но доколкото беше чувала Елейн, благородниците рядко приемаха този Цяр.

— Да вървим — каза Елейн и махна на войниците си да останат, за да ги Изцерят.

Биргит я изгледа накриво, но не възрази и двете забързаха към командния пункт на сеанчанците.

Беше голям колкото къща и беше закътан в един овраг с високи стени при южното подножие на хълма Дашар — бяха го преместили от върха, защото Мат се безпокоеше, че ще е твърде оголен горе.

Елейн се остави на Биргит да ѝ помогне да слезе от Лунна сянка — Светлина, колко тромава започваше да се чувства. Като кораб в пресъхнало пристанище. Стегна се, за да се овладее и да си придаде приличен вид. Спокойно лице, чувствата — под контрол. Оправи косата си, приглади роклята, закрачи към командния пункт и ревна:

— Какво в името на всички проклети двупръсти тлъсти тролокски изчадия правиш, Матрим Каутон?

Думите ѝ, естествено, го накараха да се ухили и той вдигна глава от масата с картите. Носеше шапката и палтото си върху някакво много хубаво копринено облекло, което сякаш бе ушито, за да отива на цвета на шапката, включително с кожичките на маншетите и яката. Това май намирисваше на някакъв компромис. Защо си беше вързал розова панделка на шапката обаче?

— Здравсти, Елейн — каза Мат. — Сетих се, че мога да очаквам да те видя скоро. — Махна към един стол с червеното и златното на Андор. Беше омекотен с възглавнички и на масичката до него вдигаше пара чаша чай.

„Да те изгори дано, Матрим Каутон — помисли тя. — Кога пък стана толкова умен?“

Сеанчанската императрица седеше на трона си. Мин бе до нея, увита в толкова коприна, че щеше да стигне за шивашки дюкян в Кемлин за две седмици. На Елейн не ѝ убягна, че тронът на Фортюона е с два пръста по-висок от нейния. Проклета, непоносима жена.

— Мат. В лагера ви има драгхари.

— Проклятие! Къде?

— Трябваше да кажа: „имаше драгхари“. Справихме се с тях. Трябва да кажеш на стрелците си да пазят по-добре.

— Казах им — оплака се Мат. — Кръв и пепел! Някой да провери стрелците, че ще ги...

— Велики принце! — каза един сеанчански вестоносец от входа, падна на колене, след което се просна на земята и продължи: — Стрелковият вал е разбит! Нападнат е от конници шараи — прикрили са атаката си с дим от огнени кълба.

— Кръв и кървава пепел! — изрева Мат. — Пратете веднага долу шестнайсет дамане и сул-дам! Известете северните стрелкови части и да свалят долу четирийсет и второ и петдесето отделения. И кажи на съгледвачите, че ще заповядам да им спукат задниците от бой, ако нещо такова се случи отново.

— Да, велики! — Съгледвачът се измъкна навън заднешком, без да се осмели да погледне Мат в очите.

Елейн се впечатли от това колко лесно вестоносецът съчета просването на пода с доклада си. Също така й призля. Никой владетел не биваше да иска това от поданиците си. Силата на една държава идваше от силата на народа й. Прекършиш ли хората си, прекършваш собствения си гръбнак.

— Знаеше, че ще дойда — заговори Елейн, след като Мат даде още няколко заповеди на адютантите си. — И предвиди гнева, който щеше да причини промяната на плановете от твоя страна. Да те изгори дано, Матрим Каутон, *защо* реши да правиш това? Мислех, че бойният ни план беше добър.

— Беше — отвърна Мат.

— Тогава *защо* го промени?

— Елейн. — Мат я погледна. — Всички ме сложихте да командвам, въпреки волята ми, защото умът ми не може да е променен от Отстъпниците, нали?

— Общо взето, това беше идеята — отвърна Елейн. — Макар че според мен не е толкова свързано с онзи твой медальон, колкото с това, че главата ти е прекалено дебела, та Принудата да проникне в нея.

— Скапано вярно — промърмори Мат. — Все едно, щом Отстъпниците използват Принудата върху хора в лагерите ни, вероятно имат и шпиони на заседанията ни.

— Предполагам.

— Така че знаят плана ни. Великия ни план, за чиято подготовка хвърлихме толкова време.

Елейн замълча.

— Светлина! — каза Мат и поклати глава. — Първото и най-важното правило за спечелването на една война е да знаеш какво ще направи противникът ти.

— Мислех, че първото правило е да познаваш терена — отвърна Елейн и скръсти ръце.

— Това също. Все едно, осъзнавам, че щом врагът знае какво ще направим, трябва да го променим. Веднага. Лошите бойни планове са по-добри от това, което ще предвиди врагът ти.

— Защо не ни подсказа, че това може да стане? — настоя Елейн.

Той я погледна безизразно. Тъгълчето на устата му потрепна, после Мат дръпна шапката си над превръзката на окото.

— Светлина — промълви Елейн. — *Знаел си го!* През цялата тази седмица планираше с нас и през цялото време си знаел, че ще промениш всичко.

— Надценяваш ме — отвърна Мат и отново погледна картите. — Мисля, че някаква част от мен може и да го знаела през цялото време, но го разбрах едва когато дойдоха шараите.

— И какъв е новият план?

Мат не отговори.

— Ще го пазиш в главата си — каза Елейн. Краката ѝ бяха отмалели. — Ще ни водиш в битката и никой от нас няма да знае какво в името на Светлината замисляш, нали? Иначе някой може да подслуша и чутото да стигне до Сянката.

Той кимна.

— Създателят да ни опази дано — прошепна Елейн.

Мат се намръщи, после изсумтя:

— Същото го каза и Тюон, знаеш ли.

Горе на Височините Юно запуши ушите си, щом близките дракони забълваха огън по тролоците и шараите западно от тях. Във въздуха се разнесе лютив миризма, а изстрелите бяха толкова оглушителни, че не можеше да чуе собствените си ругатни.

Далече долу конниците на Лан Мандрагоран връхлитаха по фланговете на настъпващите сили и ги задържаха, та драконите да могат да нанесат повече поражения. Шараите водеха тролоците. И сигурно имаше и преливащи, много при това. По-нататък, нагоре по реката, друга голяма орда тролоци, онези, които бяха нанесли толкова много щети на силите на Дай Шан, бяха слезли от североизток и скоро щяха да стигнат до Полето на Мерилор.

Драконите спряха да стрелят и драконирите започнаха отново да ги тъпчат с каквото там ги караше да гърмят. Юно нямаше да се

доближи и на една проклета стъпка към тях. Лош късмет носеха. Сигурен беше в това.

Водачът на дракониците беше някакъв жилав кайриенец, а Юно не си падаше много по тях. Мръщеа му се всеки път, когато ги заговореше. Тоя седеше наперено на коня си и дори не трепна, когато драконите загърмяха отново.

Амирлинският трон беше заложила съдбата си на тези мъже, както и на сеанчанците. Юно не възразяваше. Имаха нужда от всеки меч, който можеха да получат, включително мечове на кайриенци и проклети сеанчанци.

— Харесват ли ти драконите ни, капитане? — подвижна му водачът им, Талманес. Юно беше получил проклето повишение. Сега командваше сила от новосъбрани от Кулата копиеносци и лека конница.

Не искаше да командва нищо. Добре си беше като обикновен войник. Но имаше и тренировка, и боен опит, неща, които бяха в недостиг напоследък, или поне така твърдеше кралица Елейн. Тъй че вече беше проклет офицер и водеше и конници, и *пехота*, моля ви се! Е, можеше да върти и копие, ако му се наложеше, макар да предпочиташе да се бие от гърба на коня.

Хората му бяха готови да бранят Височините, ако врагът се опиташе да щурмува нагоре по склона. Засега разположените пред дракониците стрелци с лъкове бяха предотвратили това, но скоро щеше да им се наложи да се изтеглят назад и тогава проклетите редови войници щяха да се захванат с проклетия бой. Долу шараите се отдръпнаха настрани, за да пуснат главните тролокски сили да атакуват склона.

Копиеносците щяха да настъпят, за да спрат тролокската атака, и дългите копия щяха да свършат добра работа тук, след като тролоците щяха да натискат нагоре. Ако хвърлеа отгоре и малко проклета конница на фланговете им, и малко скапани стрелци с лъкове да стрелят през ония портали, отворени високо във въздуха, сигурно щяха да могат да се заседят тука няколко дни. Може би седмици. Ако ги натиснеха с по-многобройна сила, щяха да отстъпват педя по педя, да се вкопчват във всяко парче земя.

Според Юно нямаше как да оцелее в тази проклета битка. Проклетият Масема трябваше да му е резнал главата, или сеанчанците

при Фалме, или някой тролок някъде. Беше се старал да остане мършав, за да им е скапано гаден на вкус, когато го натикат в някой от проклетите им казани за готвене.

Драконите загърмяха отново и отвориха огромни дупки в ордите настъпващи тролоци. Юно запуши ушите си с ръце.

— Поне предупреждавайте, като ще го правите това, проклети мъде увиснали...

Следващият гръм удави вика му.

Тролоците долу бяха издухани във въздуха, драконите направиха на прах земята под тях. Тези проклети яйца *избухваха*. Какво друго освен Единствената сила можеше да накара метал да избухне? Юно беше сигурен, че не иска да знае.

Талманес се доближи до ръба и огледа нанесените щети. До него застана и тарабонката, жената, която бе измислила тези оръжия. Погледна назад, видя Юно и му хвърли нещо. Парче восък. Потупа се с пръст по ухото и след това заговори с Талманес. Той командваше бойците, но тя отговаряше за оръжията. Тя им казваше къде да разположат драконите за бой.

Юно изсумтя, но прибра восъка в джоба си. Юмрук тролоци, стотина на брой, бе пробил през зейналата дупка и той нямаше време да се занимава с ушите си. Сграбчи копие то си, наведе го и даде знак на мъжете си да направят същото. Всички носеха бялото на Кулата, той също.

Зарева заповеди, след което изнесе копие то в готовност, застанал леко извит на една страна до върха на склона и вдигнал задния край на копие то. Едната му ръка стисна пръта отпред, за да насочва и да подсилва забиването. Другата стисна пръта отгоре, на лакът от края, готова да забие, щом тролоците влязат в обхвата му. Няколко реда копиеносци зад него стояха в готовност.

— Дръжте здраво, проклети овчари! — ревна Юно. — Здравео!

Тролоците се изкатериха по склона и налетяха срещу редицата копия.

Чудовищата в авангарда се опитаха да избият тежките копия на страни с оръжията си, но мъжете на Юно настъпиха и набучиха тролоци на остриетата си, често по две копия на звар. Юно изпъшка и издърпа копие то си назад, за да прониже в гърлото следващия тролок.

— Първи ред, назад! — изрева той и изтръгна острието от убития тролок. Бойците му също изтръгнаха оръжията си и оставиха трупове да се свлекат надолу по склона.

Копиеносците в първия ред се изтеглиха назад, а вторият ред настъпи между тях и заби копията си в ръмжащите чудовища. Всяка редица се въртеше в челото една след друга и след няколко минути целият юмрук тролоци беше избит.

— Браво — викна Юно и изправи нагоре дългото копие. Вадичка мръсна тролокска кръв потече по пръта от острието. — Добра работа.

Озърна се към дракониците, които тъпчеха още яйца в тръбите, и припряно измъкна восъка от джоба си. Да, можеха да удържат проклетата позиция.

Посегна да запуши ушите си с восъка, но вик отгоре го спря. Нещо изтупа на земята до него. Оловна топка с ивица плат, хвърлена от високо.

— Проклет сеанчански пръч! — ревна Юно, щом погледна нагоре и размаха юмрук. — Темето щеше да ми пръснеш с това, гнили червеи да те налазят дано!

Ракенът отлетя, без ездачът му сигурно да е чул и дума. Проклет сеанчанец. Юно се наведе и взе писмото от топката.

„Отстъпете по югозападния склон на Височините.“

— Каква е тая тъпотия? — промърмори Юно. — Алин, глупако, я прочети това!

Алин, тъмнокос андорец с брада само около устата — Юно винаги ги беше смятал адски тъпи тия бради — взе съобщението, погледна и попита:

— Отстъпление? Сега?!

— Изгубили са си ума, пусти да останат!

Талманес и тарабонката наблизко изслушваха вестоноска, която им казваше същото, ако се съдеше по намръщеното лице на жената. Отстъпление.

— Проклетият Каутон дано да знае какво прави — изръмжа Юно и поклати глава. Още не можеше да проумее защо някой ще слага Каутон да командва каквото и да било. Помнеше го онова момче с хлътналите очи, дето винаги се сопваше на хората. Жив-умрял, че и побъркан. Поклати глава.

Но щеше да го направи. Беше се заклел на проклетата Бяла кула. Тъй че щеше да го направи.

— Предай по редиците — каза на Алин и напъха восъка в ушите си, докато Алудра при драконите подготвяше последния залп, преди да тръгнат.

— Изтегляме се от проклетите Височини и...

Внезапен оглушителен трясък го блъсна в гърдите, разтърси го целия и едва не спря проклетото му сърце. Главата му удари земята още преди да е разбрал, че пада.

Примига да махне прахта от очите си, изпъшка и се превъртя, когато нов блясък, после още един, удариха Височините, където бяха драконите. Мълнии! Войниците му бяха нападали на колене, стиснали очи и запушили ушите си с ръце. Талманес обаче вече се беше изправил, ревеше заповеди, които Юно едва можеше да чуе, и махаше на мъжете си да се изтеглят.

Десетина огнени кълба, огромни и невероятно бързи, се извисиха от армията на шараите зад тролоците. Юно изруга и се просна миг преди целият хълм да се разтърси. Буци пръст западаха отгоре му и едва не го погребяха.

Всичко се изсипваше върху тях. *Всичко*. Всички проклети преливащи шараи като че ли се бяха съсредоточили върху Височините наведнъж. Хората му имаха Айез Седай, поставени да пазят драконите, но както изглеждаше, им беше доста трудно да отбият *това*!

Атаката продължи сякаш цяла вечност. Когато затихна, Юно надигна глава. Няколко от проклетите дракони бяха на парчета, а Алудра и драконирите се мъчеха да съберат останките им и да опазят другите. Талманес викаше, хванал главата си с окървавена ръка. Юно извади восъка от ушите си — а бе май му беше опазил слуха — и се затътри към него.

— Къде са проклетите ви Айез Седай? — извика му. — Нали уж трябваше да спрат *това*!

Имаха петдесетина, със заповед да пресичат сплитовете във въздуха или да ги отбиват настрани, за да опазят драконите. Бяха заявили, че ще могат да опазят Височините от всичко освен от самия Тъмен. Сега сигурно бяха станали на каша — мълниите бяха паднали точно сред тях.

Тролоците отново настъпваха нагоре. Юно заповяда на Алин да стегне стена от копия, за да ги задържат, и затича към Айез Седай с няколко стражи. Към тях се стекоха Стражници, помогнаха на жените да се вдигнат и затърсиха старшата им.

— Квамеса Седай? — попита Юно, щом я намери. Слабичката тъмнокожа арафелка изтупваше прахта от дрехата си и мърмореше тихо.

— Какво беше *това*? — изръмжа ядосано.

— Тъ...

— Въпросът не беше към теб. — Айез Седай огледа небето. — Ейнар! Защо не засече онези сплитове?

Към нея притича един Аша'ман.

— Дойдоха прекалено бързо. Удариха ни, преди да успее да предупредя. И... Светлина! Който ги изпрати, беше силен. По-силен от всичко, което съм виждал, по-силен от...

Светла резка разцепи въздуха зад тях. Беше огромна, дълга колкото крепостта на Фал Дара. Завъртя се около себе си и отвори широк портал, който прониза земята в центъра на Височините. От другата страна стоеше мъж с блестяща броня, направена от сребърни, подобни на монети кръгове, без шлем, с тъмна коса и орлов нос. Държеше пред себе си скиптър от злато, с връх, оформен като пясъчен часовник или изящен бокал.

Квамеса реагира мигновено — вдигна ръка и изхвърли поток от огън. Мъжът махна с ръка и огнената струя се отклони. После посочи — почти равнодушно — и нещо тънко, нажежено и *бяло* го свърза с Квамеса. Тялото ѝ засия и се изпари, бели прашинки се посипаха по земята.

Юно скочи назад, Ейнар скочи след него, и се претърколиха зад останките от разбит дракон.

— Идвам за Преродения Дракон! — обяви гръмко мъжът в сребърната броня. — Ще го повикате тук. Иначе ще го доведат писъците ви.

Земята под драконите се надигна във въздуха само на няколко стъпки от Юно и той вдигна ръка да заслони очите си. Засипаха го парчета дърво и пръст.

— Светлината да ни е на помощ — каза Ейнар. — Опитвам се да го спра, но той е в кръг. *Пълен кръг*. Седемдесет и двама. Не бях

виждал такова нещо! Не...

Лъч нажежена до бяло светлина се вряза през разбития дракон, изпари го и удари Ейнар. Мъжът изчезна, а Юно отскочи назад и изруга. Присви се и залегна, щом отломките от дракона западаха по земята около него.

Изрева на хората си да отстъпят и те се разбързаха. Юно се задържа само колкото да сграбчи под мишница един ранен и да му помогне. Вече не оспорваше заповедта за изтегляне от Височините. Беше най-хубавата проклета заповед, която му бяха давали!

Логаин Аблар освободи Единствената сила. Стоеше до Мора под Височините и усещаше атаките горе.

Освобождаването на Единствената сила днес бе едно от най-трудните неща, които беше правил. По-трудно от решението да се самоназове Дракона, по-трудно от това да се сдържи да не удуши Таим в ранните им дни заедно в Черната кула.

Силата се изцеди от него все едно вените му бяха прерязани и кръвта му изтичаше на земята. Пое си дълбоко дъх. Владеенето на толкова много Сила — трийсет и девет души в кръг — беше опияняващо. Освобождаването ѝ му напомни за времето, когато бе опитомен, когато Единствената сила му беше отнета. Когато всеки поет дъх го тласкаше да вземе нож и да си пререже гърлото.

Подозираше, че това бе лудостта му: ужасът, че ако пусне Единствената сила, ще я загуби завинаги.

— Логаин? — попита плахо Андрол.

Логаин се извърна към ниския мъж и приятелите му. Бяха верни. Не знаеше защо, но бяха верни. Всички те. Глупаци. Верни глупаци.

— Усещаш ли това? — попита Андрол. Другите — Канлер, Имарин, Джонет — бяха вперили погледи към Височините. Силата, която изригваше там, беше... беше невъобразима.

— Демандред — каза Имарин. — Трябва да е той.

Логаин кимна замислено. „Такава мощ...“ Дори Отстъпник не можеше да е толкова могъщ. Сигурно носеше ша-ангреал с неимоверна мощ.

„С такъв инструмент — зашепна умът му — никой мъж или жена не би могъл да ти отнеме Силата отново.“

Таим го беше направил, докато го държаха окован. Държеше го в плен, заслонен, неспособен да докосне Единствената сила. Усилията на Таим да го Обърне бяха болезнени, съкрушителни. Но да останеш без сайдин...

„Сила“, помисли той, докато гледаше могъщото преливане. Страстта да е толкова могъщ почти удави омразата му към Таим.

— Засега няма да влизаме в бой с него — каза Логаин. — Разделете се в уговорените екипи. — Щяха да са по една жена и петима-шестима мъже във всеки екип. Жената и двама мъже можеха да оформят кръг, докато другите оказват подкрепа. — Ще заловим предателите от Черната кула.

Певара повдигна вежда.

— Смяташ вече да тръгнем на лов за Таим? Каутон не поиска ли да помогнеш да местим хората?

— Казах го ясно на Каутон. Няма да прекарам тази битка в пренасяне на войници по бойното поле. Колкото до заповедите, имаме указание от самия Прероден Дракон.

Ранд ал-Тор ги беше нарекъл „последните“ му заповеди за тях, бележка, донесена с малък ангреал на мъж с меч в ръката. „Сянката е откраднала печатите от затвора на Тъмния. Намерете ги. Ако можете, моля, намерете ги.“

По време на плена им Андрол уж беше чул Таим да се хвали с някакви печати. Това беше единствената им нишка. Логаин вперил поглед в далечината. Силите им се изтегляха от Височините. Не можеше да види оттук позицията на драконите, но гъстите валма дим не говореха добре за безопасността им.

„Все още се разпорежда — помисли Логаин. — Склонен ли съм да му се подчинявам още?“

Заради шанса да си отмъсти на Таим? Да, щеше да изпълни заповедите на Ранд ал-Тор. Някога изобщо нямаше да се поколебае. Но това беше преди плена и изтезанията му.

— Тръгвайте — каза Логаин на ашаманите си. — Прочетохте написаното от лорд Дракона. Трябва да върнем печатите на всяка цена. Нищо не е по-важно от това. Трябва да се надяваме, че наистина са в ръцете на Таим. Гледайте за признаци за преливащи мъже, гонете ги, убийте ги.

Все едно дали тези преливащи мъже щяха да са шараи. Аша'ман бездруго щяха да помогнат в тази битка, като премахнат вражеските преливащи. Бяха обсъдили тактиката предварително. Щом усетеха преливащи мъже, щяха да засичат къде са с портални скокове и да се опитат да ги нападнат изненадващо.

— Ако видите някой от хората на Таим — каза Логаин, — опитайте се да го плените, за да можем да изтръгнем от него къде Таим е устроил базата си. — Замълча. — Ако имаме късмет, самият М'хаил ще е тук. Внимавайте. Може да носи печатите със себе си. Няма да е добре да ги унищожим в атаката ни. Ако го видите, върнете се и ми съобщете за местоположението му.

Екипите се разпръснаха. С него останаха Габрел, Арел Малевин и Карлдин Манфор. Беше добре, че поне някои от по-опитните мъже бяха отсъствали от Кулата по време на измяната на Таим.

Габрел го изглежда мрачно и попита:

— А Товейн?

— Ще я убием, ако я намерим.

— Толкова ли е просто за теб?

— Да.

— Но тя...

— Би ли предпочела да живееш, Габрел, ако беше на нейно място? И да служиш на *него*?

Тя стисна устни. Все още се страхуваше от него. Можеше да го усети. Добре.

„Това ли искаше — зашепна умът му, — когато вдигна знамето на Дракона? Когато се стремеше да спасиш човечеството? За да се боят от теб ли го направи? За да те мразят?“

Потисна този глас. Единствените пъти, когато бе постигал нещо в живота си, беше когато вдъхваше страх. Това беше единственото предимство, което имаше срещу Сюан и Леане. Първичният Логаин, онова нещо дълбоко вътре, което го тласкаше да продължава да живее, имаше нужда хората да се страхуват от него.

— Можеш ли да я усетиш? — попита Габрел.

— Освободих връзката.

Завистта ѝ беше остра и мигновена. Това го изненада. Беше си мислил, че Габрел започва да харесва или поне да търпи това, че са заедно.

Но, разбира се, всичко беше преструвка, за да може да се опита да го манипулира. Така правеха Айез Седай. Да, беше усещал страст у нея преди, може би привързаност дори. Не беше сигурен дали може да повярва на това, което мислеше, че долавя у нея. Колкото и да се опитваше да е силен и свободен, сякаш бяха дърпали нишките му още от много млад.

Преливането на Демандред излъчваше сила. Такава *мощ*.

От Височините отекна силен гръм. Логаин се засмя, отметнал глава. Тела се разхвърчаха горе във въздуха като листа.

— Свържете се към мен! — заповяда той. — Съединете се в кръг и да унищожим М'хаил и хората му. Светлината дано да даде да го намеря — трапезата ми заслужава най-доброто месо, самия водач елен!

А след това... Кой знае? Винаги беше искал да се изпита срещу някой от Отстъпниците. Сграбчи отново Извора и сайдин се загърчи в хватката му като змия, посягаща да го ухапе. Извлече още през своя ангреал, а след това Силата от другите се вля в него.

Засмя се още по-гръмко.

Гавин се чувстваше страшно уморен. След тази седмица на подготовка би трябвало да е отпочинал, но се чувстваше все едно е вървял десет левги без отдих.

Нищо не можеше да се направи. С усилие се съсредоточи отново върху портала на масата пред него и попита Юкири:

— Сигурна ли си, че не могат да го видят?

— Да — отвърна тя. — Проверено е.

Започваше да става все по-веща с тези зрителни портали. Беше го отворила над маса, донесена в лагера им от Тар Валон. Гавин виждаше бойното поле пред себе си като на карта.

— Ако наистина си направила другата страна невидима — разсъди Егвийн, — това може да се окаже доста полезно...

— Би могло да се засече отблизо — призна Юкири. — Но този е толкова високо в небето, че никой няма да може да го различи.

Не му харесваше, че Егвийн се бе навела над бойното поле. Премълча го обаче. Порталът беше възможно най-безопасен. А и той не можеше да я защити от всичко.

— Светлина — промълви Брин. — Кълцат ни на парчета.

Гавин го погледна. Брин отхвърляше и най-настойчивите съвети да се върне в имението си. Настояваше, че все още е годен да държи меч. Просто не можеше да води. Освен това твърдеше, че *всеки* от тях може да е под Принуда. В известен смисъл това, че го знаеше за себе си, му даваше предимство. Него поне можеха да държат под око.

И Сюан го правеше, хванала го покровителствено за ръката. Освен тях в палатката бяха само Силвиана и Лелейн.

Битката не вървеше добре. Каутон вече бе изгубил Височините — първоначалният план беше да ги удържат колкото може по-дълго — и драконите бяха на парчета. Атаката на Демандред с Единствената сила бе дошла много по-мощна, отколкото бяха очаквали. А другата голяма тролокска армия бе пристигнала от североизток и притискаше защитниците на Каутон горе при реката.

— Какво замисля той? — Егвийн почука нервно с пръсти по масата. През отвора отекнаха далечни викове. — Ако това продължи, армиите ни ще бъдат обкръжени.

— Опитва се да ги примамва в капана — каза Брин.

— Какъв капан?

— Предположение — отвърна Брин. — И Светлината знае, не може да се разчита на преценката ми като някога. Каутон, изглежда, замисля да струпва всичко в едно сражение, без забавяне, без да се опитва да изтощи тролоците. Както върви, всичко ще се реши за дни. Може би часове.

— Силата на онези сплитове — каза Лелейн. — Такава *мощ*.

— Демандред е в кръг — каза Егвийн. — Свидетели говорят за пълен кръг. Нещо, което не е виждано от Приказния век. И има ша-ангреал. Някои от войниците го видяха — скиптър.

Гавин наблюдаваше битката долу с ръка на меча. Чуваше крясъците на мъжете, докато Демандред хвърляше вълна след огнена вълна срещу тях.

Гласът на Отстъпника изведнъж прокънтя, извисил се във въздуха:

— Къде си, Луз Терин! Видели са те на всяко друго бойно поле, предрешен. Тук ли си? Излез да се сразиш с мен!

Ръката на Гавин се стегна на дръжката на меча. Надолу по южния склон на Височините се изсипаха войници, за да прехвърлят брода. Няколко малки групи се задържаха горе, а драконирите там —

дребни като насекоми за Гавин — докараха останалите дракони на безопасно в теглените от мулета талиги.

Демандред ръсеше унищожение по бягащите войски. Самичък беше колкото цяла армия — хвърляше тела във въздуха, взривяваше коне, изгаряше и избиваше. Тролоците около него завладяха високия терен и зверските им викове отекнаха през портала.

— Ще трябва да се справим с него, Майко — каза Силвиана. — Скоро.

— Опитва се да ни привлече навън — отвърна Егвийн. — Има онзи ша-ангреал. Бихме могли да изградим свой кръг от седемдесет и двама, но после какво? Да паднем в капана му? Да ни унищожи?

— Какъв избор имаме, Майко? — попита Лелейн. — Светлина! Той избива хиляди.

Да, избиваше хиляди. А те стояха тук.

Гавин се отдръпна назад.

Никой сякаш не забеляза оттеглянето му освен Юкири, която нетърпеливо се приближи и зае мястото му до Егвийн. Гавин се измъкна безшумно от палатката и когато стражите отвън го погледнаха, им каза, че има нужда от чист въздух. Егвийн щеше да одобри. На клепачите му все едно имаше железни тежести, които ги дърпаха надолу. Вдигна очи нагоре към почернялото небе. Чуваше далечните гръмове. Колко още щеше да стои настрана, без да прави нищо, докато долу загиваха мъже?

„Ти обеща — помисли Гавин. — Каза, че си готов да стоиш в сянката й.“

Това не означаваше, че трябва да спре да върши важна работа, нали? Бръкна в кесията си и извади един от пръстените на Кръвните ножове. Сложи си го и силата му мигновено се върна, умората избяга.

Поколеба се, а после извади и другите пръстени и си сложи и тях.

На южния бряг на река Мора, пред руините североизточно от хълма Дашар, Трам ал-Тор призова празнотата, както Кимтин го беше научил преди толкова много години. Представи си самотния пламък и вля чувствата си в него. Обзе го спокойствие, а после и то го напусна

— и не остана нищо. Като новобоядисана стена, красива и бяла, току-що измита. Всичко се стопи.

Трам беше празнотата. Изпъна лъка си, доброто черно тисово дърво се огъна, стрелата опря в бузата му. Прицели се, но това бе само формалност. Когато беше толкова силно в празнотата, стрелата щеше да направи точно каквото ѝ заповяда. Не *знаеше* това, както слънцето не знае, че ще изгрее, или клоните не знаят, че листата им ще окапят. Тези неща не се *знаят*. Просто са.

Пусна тетивата, тя иззвъня и стрелата полетя. Последва я друга, после още една. Пет във въздуха наведнъж, всяка нацелена според промяната на ветровете.

Първите пет тролока паднаха, докато се опитваха да преминат по един от няколкото понтонни моста, които бяха успели да направят през реката. Тролоците мразеха вода. Дори плитка вода ги плашеше. Каквото и да беше направил Мат, за да защити реката нагоре, вършеше работа засега и реката все още течеше. Сянката щеше да се опита да я спре. *Опитваше се* да я спре. От време на време водата донасяше отгоре по някой труп на тролок или муле.

Трам продължаваше да стреля, Абел и другите мъже от Две реки също. Понякога стреляха в множеството, без да се целят в определен звяр, но това беше рядкост. Редовен войник можеше да стреля без прицел и да очаква, че стрелата му ще намери плът, но не и добър стрелец от Две реки. Стрелите бяха без голяма стойност за войниците, но не и за хората от горите.

Тролоците падаха на вълни. До Трам и мъжете от Две реки стрелци с арбалети зареждаха оръжията си и мятаха залп след залп срещу Тварите на Сянката. Сенчести отзад пердашеха по тролоците и се мъчеха насила да ги прекарат през реката, но с нищожен успех.

Стрелата на Трам порази един Сенчест точно там, където трябваше да са очите. Наблизо едрият Бейрд подсвирна одобрително. Беше от групата войници, поставени зад стрелците, за да се намесят и да ги защитят, след като тролоците минат реката.

Бейрд беше един от главатарите на наемнически банди, които се бяха стекли в армията, и макар да беше андорец, нито той, нито стотината мъже, които водеше, не бяха склонни да говорят откъде идват.

— Трябва да си намеря такъв лък — каза Бейрд на приятелите си. — Да ме изгори дано, *виждате* ли ги как стрелят?

Абел и Ази се усмихнаха, без да спират стрелбата. Трам не се усмихна. Нямаше веселост в празнотата, макар че извън нея изпърха мисъл. Знаеше защо се усмихнаха Абел и Ази. Да имаш лък от Две реки не те правеше стрелец от Две реки.

— Мисля, че ще навредиш по-скоро на себе си, отколкото на врага, ако пробваш с такъв лък — каза Галад Дамодред от гърба на коня си. — Ал-Тор, колко още?

Трам пусна поредната стрела.

— Още пет. — Извади следващата от колчана. Опъна лъка, стреля и продължи. Втората. Третата. Четвъртата. Петата.

Още петима тролоци мъртви. Беше пуснал над трийсет стрели. Пропуснал беше веднъж, но само защото Абел беше убил тролока, в който се целеше Трам.

— Стрелци, спри! — извика Трам.

Мъжете от Две реки се отдръпнаха назад и Трам освободи празнотата, когато рехава група тролоци изгази на речния бряг.

Трам все още водеше бойците на Перин, поне на думи. Белите плащове, геалданците и Вълчата гвардия очакваха решенията му, но всички те си имаха и свои водачи. Лично той командваше стрелците.

„Перин, гледай само да се изцериш добре.“ Когато предния ден Харал бе намерил момчето в тревата в крайнините на лагера, плувнало в кръв и на ръба на смъртта... Светлина, колко ги беше уплашило всички това.

Перин беше в безопасност в Майен, където сигурно щеше да прекара остатъка от Последната битка. Човек не се възстановяваше лесно от рана като неговата, дори и с Цяра на Айез Седай. Това, че щеше да пропусне боя, сигурно щеше да го докара почти до лудост, но понякога се случваше. Беше част от това да си войник.

Трам и стрелците му се оттеглиха до развалините, където щяха да имат по-добра гледка към битката, и той стегна бойците си в случай, че потрляват, докато бегачите им донесат още стрели. Мат беше поставил всички бойци на Перин на позиция редом със Заклетите в Дракона, предвождани от Тина, изящна като статуетка жена. Трам нямаше представа откъде е дошла, нито защо командва — имаше излъчването на благородна дама, фигурата на айилка и цвета на

салдейка. Другите като че ли я слушаха. Заклетите в Дракона не бяха много ясни за Трам и той стоеше настрана от тях.

Войската му бе получила заповед да удържи позицията. Мат очакваше атаката на шараите и тролоците от запад да е най-силна. Затова Трам се изненада, като видя, че Мат праща още подкрепления горе на реката над брода. Белите плащове бяха дошли наскоро и плащовете им заплусяха на вятъра, когато връхлетяха към брега и се врязаха в тролоците, които тъкмо слизаха от клатещите се мостове.

От тролоците на другия бряг полетяха стрели към Галад и мъжете му. Дрънченето на върховете на стрелите по бронята и щитовете на Белите плащове звучеше като градушка по покрив. Трам заповяда на Арганда да вкара в бой пехотата, включително наемниците на Бейрд.

Нямаха достатъчно пики, тъй че бойците на Арганда държаха алебарди и копия. Мъжете закрепяха и започнаха да падат, тролоците нададоха вой. Алиандре спря коня си до позицията на Трам в тила, обкръжена от добре снаряжени пехотинци. Трам вдигна лъка си към нея за поздрав, а тя кимна и остана да гледа. Беше поискала да е тук за битката. Трам не можеше да я укори, нито можеше да я укори, че се оттегли с войниците си при първия признак, че боят се обръща против тях.

— Трам! Трам! — Данил дръпна юздите на коня си зад тях и Трам махна на Абел да поеме командването на стрелците и тръгна назад да види каква вест носи момчето.

Скрити зад порутените стени, резервите му наблюдаваха нервно битката. Повечето бяха стрелци, изтеглени от редовете на наемниците и Заклетите в Дракона, и мнозина никога не бяха виждали истинска битка. Е, повечето мъже от Две реки също не бяха виждали допреди няколко месеца. Учеха се бързо обаче. Поразяването на тролок със стрела не беше по-различно от убиването на сърна.

Макар че ако не улучиш сърната, тя не те изкормя само след секунди.

— Какво има, Данил? — попита Трам. — Вест от Мат ли носиш?

— Праща ти пехотни знамена от Легиона на Дракона — каза Данил. — Казва да държите реката тук с цената на всичко.

— Какви ги крои това момче? — Трам погледна към Височините. Легионът на Дракона имаше добра пехота, добре обучени стрелци с

арбалети, които щяха да са полезни тук. Но какво ставаше на Височините?

Блясъците светлина откриха стълбове гъст черен дим, издигащ се от Височините. Битката там горе се вихреше не на шега.

— Не знам, Трам — отвърна Данил. — Мат... променил се е. Все едно никога не съм го познавал... Светлина, Трам. Той е като някой, излязъл от приказките.

— Всички сме се променили — изсумтя Трам. — Мат сигурно би казал същото за теб.

Данил се засмя.

— О, съмнявам се. Макар че понякога се чудя какво щеше да стане, ако бях заминал с тях тримата. В смисъл, Моарейн Седай търсеше момчета на подходящата възраст, а аз просто бях малко по-голям...

Изглеждаше натъжен. Данил можеше да говори и да мисли каквото си иска, но едва ли щеше да му хареса да понесе нещата, принудили Мат, Перин и Ранд да станат хората, които бяха сега.

— Поеми командата на тази тълпа. — Трам кимна към резервните стрелци. — Ще съобщя на Арганда и Галад, че имаме подкрепления.

Дебели тролокски стрели се изсипаха около Певара, докато тя запридаше трескаво Въздух. Вятърът, който изригна от нея, ги издуха като камъчета, пометени от таблото от разгневен играч. Плувнала в пот, тя се вкопчи в сайдар, запреде по-здрав щит от Въздух, вдигна го в небето срещу новия залп и извика:

— Безопасно е! Тръгвай!

Войниците се понесоха надолу по стръмния склон. Още дебели черни стрели западаха отгоре. Удариха по щита, но той ги забави толкова, че щом минаха през него, западаха леко като перца.

Войниците, на които бе помогнала, се втурнаха към сборния пункт при брода Хавал. Други останаха да се бият с бандите тролоци, които се изсипаха надолу по склоновете. Повечето Твари на Сянката останаха горе на Височините, за да укрепят позицията и да изтласкат и последните хора.

„Къде?“ — стигна до нея трескавата мисъл на Андрол, тих шепот в ума ѝ.

„Тук“ — изпрати му тя. Не съвсем мисъл, по-скоро образ, усещане за място.

Портал разцепи въздуха до нея и той връхлетя през него, Имарин беше по петите му. И двамата държаха мечове, но Имарин се завъртя, изпъна ръка назад и изстреля огнена струя през отворения портал. От другата страна отекна писък. Човешки писък.

— Ходихте чак до армията на шараите? — попита Певара намръщено. — Логаин искаше да стоим заедно!

— Значи вече те интересува какво иска той? — Андрол се ухили.

„Нетърпим си“, помисли Певара. Около тях по земята западаха стрели.

Тролоците горе зареваха от гняв.

— Хубав сплит — каза Андрол.

— Благодаря. — Тя погледна меча му.

— Вече съм Стражник. — Той сви рамене. — Защо и да не приличам на Стражник, а?

Можеше да среже тролок на две с портал от триста крачки и да извлече огън от недрата на самата Драконова планина, и все пак искаше да носи меч. Мъжки работи, реши тя.

„Чух това“, изпрати ѝ Андрол, после каза:

— Имарин, при мен. Певара Седай, ще благоволите ли да ни придружите?

Тя изсумтя, но тръгна с тях покрай южното подножие на Височините. Подминаха няколко ранени, които залитаха към сборния пункт. Андрол ги погледна и след миг изпреде портал до лагера им. Грохналите от умора мъже извикаха от изненада и благодарност и се измъкнаха през него на безопасно.

Андрол беше станал... по-уверен, откакто бяха напуснали Черната кула. При първата им среща бе показал колебание във всичко, което правеше. Някакво нервно примирение. Нищо повече.

— Андрол... — Имарин посочи нагоре по склона с меча си.

— Виждам ги — отвърна Андрол.

Горе, от върха на Височините, се изсипваха тролоци, като врящ катран от обърнат казан. Зад тях порталът на Андрол се затвори след

като групата ранени се бяха спасили. Други извикаха, щом видяха да се затваря.

„Не можеш да спасиш всички — изпрати му строго Певара, усетила жегналото го терзание. — Съсредоточи се върху текущата задача.“

Тримата тръгнаха между войниците и възвиха към няколкото преливащи, които усетиха напред — Джонет, Канлер и Теодрин също бяха там. Хвърляха огън по тролоците, но губеха позицията.

— Джонет, Канлер, с мен — извика Андрол, затича покрай тях и отвори портал. Певара и Имарин се присвиха, скочиха след него и се озоваха на върха на Височините, на няколкостотин крачки встрани.

Джонет и другите ги последваха и всички затичаха покрай смаяните тролоци.

— Преливане! — изрева Певара. Светлина, колко трудно беше да тича с тези поли. Андрол не знаеше това, нали?

Към тях се понесоха огнени взривове откъм шараите на върха на Височините и Андрол отвори нов портал. Певара затича през него задъхана. Появиха се от другата страна на шараите, стрелящи натам, където Певара беше допреди няколко мига.

Тя разтвори сетивата си и се помъчи да засече — да почувства — плячката им. Шараите се обърнаха срещу тях и започнаха да сочат, но след това завикаха, щом Андрол изсипа отгоре им снежна лавина от портал до тях. Опитал се бе да направи от онези Порти на смъртта, които използваша другите Аша'ман, но сплитът явно беше толкова различен, че го затрудни. Спрял се беше на това, в което бе добър.

Гвардейците на Кулата все още се биеха на върха и не отстъпваха въпреки заповедите. Парчета от разбитите дракони тлееха сред изгорели трупове. Хиляди и хиляди тролоци виеха по краищата на Височините и стреляха по хората долу. Ликуващият им рев изнерви Певара и тя запрече Земя и запрати потоците под нозете им. Огромен земен къс се разтърси, откъсна се и повлече двайсетината тролоци през ръба.

— Отново привличаме внимание! — извика Имарин и хвърли Огън по един мърдраал, който се промъкваше крадешком към тях. Съществуването се замята в пламъци и заврещя с нечовешки глас. Плувнала в пот, Певара добави още Огън и след миг от чудовището останаха само овъглени кости.

— Какво пък, никак не е зле! — каза Андрол. — Ако привлечем достатъчно внимание, рано или късно някоя от Черната Аджа или някой от мъжете на Таим ще реши да се изправи срещу нас.

— Това е малко като да скочиш в мравуняк и да чакаш да те нахапят! — изсумтя Джонет.

— Всъщност не малко, много е — каза Андрол. — Вие пазете. Аз ще се справя с тролоците!

„Доста силно твърдение“, изпрати му Певара.

Отговорът му беше топъл: „Но пък прозвуча героично.“

„Допускам, че малко добавена сила няма да ти е излишна?“

„Да, ако обичаш“ — изпрати и той.

Тя отвори връзката и той зачерпи от силата ѝ, наложил власт над кръга. Както винаги, свързването с него беше съкрушително преживяване. Тя усети как собствените ѝ чувства се понесоха срещу него и обратно към нея и това я накара да се изчерви. Дали усети как започва да гледа на него?

„Глупава като момиче с поли до коленете — помисли си, прикривайки грижливо мислите си от него — пораснало едва колкото да знае разликата между момчета и момичета.“ И в разгара на война при това.

Бе трудно да овладее чувствата си — както бе длъжна една Айез Седай, — докато беше свързана с Андрол. Съществата им се смесваха като бои, излети и разбъркани в една и съща купа. Тя се бореше с това, решена да съхрани самоличността си. Беше жизненоважно, докато свързваше, както я бяха учили многократно.

Андрол вдигна ръка към няколкото тролоци, започнали да стрелят срещу него, и порталът се извиси и погълна стрелите. Певара се огледа и видя, че свистят към друга тълпа тролоци.

В земята се отвориха портали и десетки тролоци западаха през тях и бяха изхвърлени на сто крачки във въздуха. Малък портал отрязва главата на един мърдраал и той се загърчи на земята, черната му кръв бликаше по пръстта.

Екипът на Андрол стоеше близо до западния край на Височините, където преди бяха поставени драконите. Тварите на Сянката и шараите бяха навсякъде.

„Андрол, преливане!“ Усети как се извиси над тях на Височините. Нещо мощно.

„Таим!“ Внезапно лумналият му гняв щеше да я изгори. Беше сбрал в себе си скръбта от загубата на приятели и яростта от измяната на онзи, който трябваше да ги закриля.

„Внимавай! Не знаем дали е той.“

Този, който ги нападаше, беше в кръг с мъже и жени, иначе изобщо не би могла да го усети. Разбира се, можеше да види само сплитовите на сайдар. Дебел огнен стълб удари към тях, цял разтег широк и толкова горещ, че нажежи до червено скалната твърд под тях.

Андрол едва успя да вдигне портала, улови стълба от огън и го насочи обратно натам, откъдето бе дошъл. Огненият поток запали тролоците и бурените и тревите около тях.

Певара не видя какво стана след това. Порталът на Андрол изчезна, сякаш го изтръгнаха от него, а до тях изригна мълния. Тя рухна на земята и Андрол се блъсна в нея, пометен от ударната вълна.

В този момент се освободи.

Направи го неволно, заради сблъсъка. В повечето случаи връзката щеше да се разпадне, но Андрол държеше здраво. Бентът, който задържаше същността ѝ отделена от неговата, се скъса и двамата се смесиха. Певара все едно прекрачи през огледало и след това погледна назад към себе си.

С усилие се издърпа отново навън, но усещането беше неописуемо. „Трябва да се измъкнем оттук“, помисли тя, все още свързана с Андрол. Всички останали като че ли бяха живи, но това нямаше да продължи дълго, ако врагът им хвърлеше още мълнии. Певара започна сложния сплит за портал по инстинкт, въпреки че нямаше да постигне нищо. Андрол водеше кръга, тъй че само той...

Порталът рязко се отвори. Певара зяпна. Тя беше направила това, не той. Беше един от най-сложните, най-трудните и най-наситените със сила сплитове, които знаеше, но го беше направила толкова лесно — все едно просто бе махнала с ръка. В кръг, воден от друг.

Теодрин премина първа и издърпа залитация Джонет след себе си. Имарин ги последва с куцане, едната му ръка висеше безпомощно.

Андрол изгледа портала стъписано.

— Мислех, че човек не може да прелива, докато е в кръг, воден от друг.

— Не може — отвърна тя. — Направих го случайно.

— Случайно? Но...

— През портала, тъпако — каза Певара и го забута напред. Мина след него и рухна от другата страна.

— Дамодред, трябваше ми там, където си — каза Мат. Не вдигна глава, но чу как конят на Галад изпръхтя през отворения портал.

— Човек е склонен да се усъмни в здравия ти разум, Каутон — каза Галад.

Мат най-сетне вдигна очи от картите. Не беше сигурен дали изобщо ще свикне някога с тези портали. Стоеше в командната сграда, вдигната от Тюон в оврага в подножието на хълма Дашар, и в стената имаше портал. Отвъд него Галад седеше на коня си, облечен в златното и бялото на Чедата на Светлината. Все още беше на позиция близо до руините, където орда тролоци се опитваше да пробие през Мора.

Галад Дамодред беше човек, на когото няколко силни питиета нямаше да му дойдат зле. Можеше да мине за статуя с това красиво лице и неизменно гладко изражение. Не, дори в статуите имаше повече живот.

— Ще правиш каквото ти се каже. — Мат отново погледна картите. — Трябва да държиш реката горе и да правиш каквото ти каже Трам. Не ме интересува, ако си мислиш, че мястото ти не е достатъчно важно.

— Ясно — каза Галад с глас, студен като труп в сняг. Обърна коня си и дамане Мика затвори портала.

— Там е кървава баня, Мат — каза Елейн. Светлина, гласът ѝ беше по-студен дори от гласа на Галад.

— Нали ми дадохте властта. Оставете ме да си върша работата.

— Направихме те командир на армиите — каза Елейн. — Не сме ти дали властта.

Типично за Айез Седай — да ти оспорват всяка думичка... Мат вдигна глава и се намръщи. Мин току-що беше казала нещо на Тюон.

— Какво има? — попита Мат.

— Матрим — каза Тюон. — Аз съм... притеснена.

— Веднъж да сме съгласни — каза Елейн от трона си от другата страна на помещението. — Мат, техният пълководец те превъзхожда.

— Не е толкова просто — отвърна Мат, загледан в картите. — Никога не е толкова скапано просто.

Мъжът, който водеше силите на Сянката, *наистина* беше добър. Много добър. „Това е Демандред — помисли Мат. — Воювам с един от проклетите Отстъпници.“

Двамата заедно, Мат и Демандред, рисуваха величествено платно. Всеки реагираше на ходовете на другия с внимание и проникателност. Мат просто се опитваше да вложи малко повече червено в едно от платната си. Искаше да нарисува погрешна картина, но все пак да изглежда логична.

Беше трудно. Трябваше да е достатъчно способен да задържи настъплението на Демандред, но в същото време достатъчно слаб, за да го примами към агресивност. Много тънка маневра. Беше опасно и вероятно пагубно. Трябваше да върви по острието на бръснача. Нямаше как да не си пореже стъпалата. Въпросът беше не дали ще му потече кръв, а дали ще стигне до другата страна, или не.

— Вкарайте в бой огиерите — каза тихо Мат, все така вгледан в картата. — Да подсилят мъжете на брода. — Там се сражаваха айилците и пазеха пътя, докато бойците на Бялата кула и Бандата на Червената ръка се изтегляха от Височините по негова заповед.

Заповедта беше предадена на огиерите. „Пази се, Лоиал“, помисли Мат и отметна на картата къде праща огиерите.

— Предупредете Лан. Трябва все още да е на западната страна на Височините. Искам да възвие отзад покрай Височините, след като повечето сили на Сянката вече са горе, и да обърне към Мора, зад другата тролокска армия, която се опитва да я прехвърли близо до руините. Да не влиза в бой с тях. Просто да остане скрит и да задържи позицията.

Вестоносците се разтичаха да предадат заповедта му, а той направи нова отметка на картата. Една со'джин му донесе каф — хубавичката, с луничките. Беше твърде погълнат от битката, за да ѝ се усмихне.

Накара дамане да му направи портал над масата, за да може да види самата битка. Надвеси се над него, но задържа едната си ръка на ръба на масата. Само някой проклет глупак щеше да се остави да го бутнат през дупка на двеста стъпки над земята.

Остави чашката каф на страничната маса и взе далекогледа. Тролоците слизаха от Височините към блатата. Да, Демандред беше добър. Изгърбените зверове, които беше пратил към блатата, бяха

бавни, но се придвижваха нагъсто и мощно, като каменен сипей. Конна част шараи пък се канеше да подкара надолу от Височините. Лека конница. Щяха да ударят бойците на Мат, които държаха брода Хавал, и да предотвратят атаката им срещу левия фланг на тролиците.

Една битка беше като двубой с мечове в голям мащаб. За всеки ход си имаше контраход — често пъти три или четири. Човек реагираше, като местеше отделение тук, отделение — там, в опит да контрира ходовете на врага и в същото време да упражни натиск над него там, където е уязвим. Напред-назад, напред-назад. Врагът го превъзхождаше числено, но Мат можеше да се възползва от това.

— Предайте на Талманес следното — каза той, без да откъсва очи от далекогледа. — Помниш ли когато се хвана на бас с мен, че не мога да хвърля монета в чаша от другия край на гостилницата?

— Да, велики — отвърна сеанчанският вестоносец.

Мат беше реагирал на баса с думите, че ще се опита, когато е по-пиян — иначе нямало да е забавно. След това Мат се престори на пиян и предизвика Талманес да вдигне залога от сребро на злато.

Талманес го хвана, че хитрува, и настоя да се напие истински. „Още му дължа няколко марки за това, нали?“ — помисли Мат разсеяно.

Насочи далекогледа към северната част на Височините. Там се беше събрала тежка конница на шараите и се готвеше да тръгне надолу по склона. Успя да различи дългите им пики със стоманени върхове.

Подготвяха се за щурм надолу, за да пресрещнат хората на Лан, след като завиеха покрай северната страна на Височините. Но заповедта все още не беше стигнала до Лан.

Това потвърди подозренията му: Демандред не само имаше шпиони в лагера, имаше един във или близо до командната палатка. Някой, който можеше да праща съобщения веднага щом Мат дадеше заповеди. Това вероятно означаваше преливащ тук, в самата командна палатка.

„Кървава пепел! Сякаш не ми стигат другите трудности.“

Вестоносецът се върна от Талманес и се просна на пода.

— Велики! Вашият човек казва, че са напълно разбити. Искат да изпълнят заповедта ви, но казва, че драконите няма да са на разположение до края на деня. Ще отнеме седмици, докато ги поправят. Те са... Съжалявам, велики, но това бяха точните му думи.

Те са по-лоши от кръчмарска слугиня в Сабинел. Не знам какво означава това.

— Слугините в кръчмите там работят за бакшиш — изсумтя Мат. — Но хората в Сабинел не дават бакшиш.

Това беше лъжа, разбира се. Сабинел беше едно градче, където Мат се беше опитал да накара Талманес да му помогне да свалят две слугинчета в кръчмата. Талманес пък му беше предложил да се престори на ранен в бой, за да спечели съчувствието им.

Умен човек. Драконите все още можеха да се бият, макар сигурно да изглеждаха доста разнебитени. Тук имаха предимство. Никой не знаеше как действат драконите — никой освен Мат и Алудра. Кървава пепел, дори и той се безпокоеше, че всеки път, когато някой излезе от строя, ще гръмне в грешната посока.

Пет или шест дракона бяха напълно изрядни. Мат ги беше изтеглил на безопасно място през портал. Алудра ги беше поставила южно от брода, насочени за стрелба към Височините. Мат щеше да ги използва, но да остави шпионина с впечатлението, че повечето от тях са унищожени. Талманес можеше да ги закърпи и Мат можеше да ги използва отново.

„Но в мига, в който го направя, Демандред ще хвърли всичко, което има, срещу тях“, помисли той. Трябваше да е просто подходящият миг. Кървава пепел, напоследък целият му живот се свеждаше до това — да намира подходящите моменти. А точно такива моменти все повече не му достигаха. Засега заповяда на Алудра да използва няколкото изрядни дракона и да удари с тях по тролоците отвъд реката, които прииждаха надолу по южния склон на Височините.

Не беше достатъчно далече от Височините и щеше да се движи непрекъснато, тъй че Демандред трудно щеше да я засече и да унищожи драконите. Пушекът, който вдигаха, щеше бързо да скрива позицията им.

— Мат — каза Елейн от трона си. Стана му смешно, щом забеляза, че докато се беше намествала на стола за „по-удобно“, Биргит по някакъв начин го беше повдигнала с около педя, тъй че сега беше на едно ниво с трона на Тюон. Може би дори малко по-високо. — Моля те. Можеш ли поне да обясниш донякъде какво точно правиш?

„Не и без да позволя проклетият шпионин да чуе“, помисли Мат и се огледа. Кой ли беше? Някоя от трите двойки дамане и сул-дам?

Възможно ли беше някоя дамане да е Мраколюбка, без нейната сулдам да го разбере? А обратното? Онази благородничка с белия кичур в косата изглеждаше подозрителна.

Или пък беше някой от пълководците? Галган? Тилий? Знаменен генерал Гериш? Стоеше все едно е глътнала бастун и го гледаше намръщено. А бе жени. *Наистина* имаше хубав задник, но Мат го беше споменал съвсем дружески. Беше женен мъж все пак, нали?

Наоколо се движеха толкова много хора, че Мат можеше да поръси просо на пода и да събере брашно до вечерта. Всички уж трябваше да са абсолютно верни и неспособни да изменят на императрицата, дано да живее вечно. Надали, ако продължаваха да се промъкват шпиони.

— Мат? — каза Елейн. — Все някой трябва да знае какво замисляш. Ако паднеш, трябва да продължим замисъла ти.

Е, този аргумент беше съвсем основателен. Беше си го помислил. След като се увери, че сегашните му заповеди се изпълняват, той се приближи до Елейн. Огледа се и се усмихна невинно на другите. Не трябваше да разберат, че ги подозира.

— Защо се хилиш така на всички? — попита тихо Елейн.

— Не се хилия, по дяволите! Ела да излезем. Искам да походя и да подишам чист въздух.

— Кнотаи? — попита Тюон и стана.

Той не погледна към нея — тези нейни очи можеха да пронижат и стомана. Закрачи небрежно към изхода. Елейн и Биргит го последваха.

— Какво има? — попита тихо Елейн, щом излязоха.

— Много уши има вътре — отвърна Мат.

— Подозираш, че има шпионин в командната...

— Чакай — прекъсна я Мат, хвана я за ръката и я дръпна настрана. Кимна приятелски на неколцина от гвардията на Смъртната стража и те изсумтяха в отговор. За Смъртната стража това си беше направо словоохотливост.

— Можеш да говориш свободно — каза Елейн. — Изпредох преграда против подслушване.

— Благодаря. Искам да стоиш настрана от командния пост. Ще ти кажа какво правя. Ако нещо се обърка, ще трябва да избереш друг пълководец, ясно?

— Мат... Ако мислиш, че има шпионин...

— *Знам*, че има шпионин — прекъсна я той. — И ще го използвам. Това ще свърши работа. Повярвай ми.

— И си толкова убеден, че вече си съставил резервен план в случай, че се провалиш, така ли?

Мат пренебрегна думите ѝ и кимна на Биргит. Тя се оглеждаше уж небрежно наоколо и следеше всеки, който се опитахе да се приближи до тях.

— Колко си добра на карти, Елейн? — попита Мат.

— На карти?... Мат, не е време за хазарт.

— *Точно* за хазарт му е времето. Елейн, разбираш ли колко много ни превъзхождат по численост? *Усещаш* ли терена, когато Демандред атакува? Имаме късмет, че не е решил да Отпътува право до командния пост тук и да ни нападне — подозирам, че го е страх Ранд да не се крие някъде тук и да не го дебне в засада. Но, кръв и кървава пепел, той е *силен*. Без хазарт сме загинали. Свършено е с нас. Погребани сме.

Тя мълчеше.

— Виж сега как е с картите — каза Мат и вдигна пръст. — Картите не са като заровете. В играта със зарове искаш да спечелиш колкото може повече хвърляния. Много хвърляния, много печалби. Случайност е, схващаш ли? Но не и с картите. При играта с карти трябва да накараш другите да почнат да залагат. Да залагат яко. Правиш го, като им позволиш да спечелят малко. Или много.

— Тук това не е трудно, тъй като ни надвишават числено и сме притиснати — продължи той. — Единственият начин да спечелим е като заложим всичко на правилната ръка. При картите можеш да загубиш деветдесет и девет пъти, но да излезеш отгоре, ако спечелиш тази правилна ръка. Стига врагът да започне да залага безразсъдно. Стига да можеш да яхнеш загубите.

— И това ли правиш? — попита Елейн. — Преструваш се, че губим?

— Кръв и пепел, не. Това не мога да го преинача. Той ще го разбере. Аз *наистина* губя, но и наблюдавам. Задържам за последния залог, този, който би могъл да спечели всичко.

— Кога действаме тогава?

— Когато дойдат подходящите карти — отвърна Мат и вдигна ръка да прекъсне възражението ѝ. — Ще го разбере, Елейн. Просто ще

го разбера. Само това мога да кажа.

Тя скръсти ръце над издутия си корем. Светлина, с всеки ден ставаше по-едра.

— Чудесно. Какви са ти планове за силите на Андор?

— Вече съм ангажирал Трам и хората му край реката при руините — каза Мат. — Колкото до другите ви войски, бих искал да помогнете при брода. Демандред вероятно разчита на тролоците на север оттук да прехвърлят реката и да подгонят защитниците ни надолу по течението на шиенарската страна, докато останалите тролоци и шараите слязат от Височините и ни изтласкат през брода и нагоре по реката. Ще се опитат да ни заклецят, да ни напъхат в чувала, и толкова. Само че Демандред изпрати една част нагоре по Мора, за да спрат реката, и много скоро ще успеят. Ще видим дали има как да се възползваме от това. Но щом реката спре, ще ни трябва здрава отбрана на място, за да спрем тролоците, когато тръгнат да прехвърлят коритото. Точно това трябва да направят вашите сили.

— Ще го направим — каза Елейн. — Тръгвам.

— Лично? — сопна се Биргит.

— Тръгвам с войниците си — заяви Елейн и тръгна към коневръзите. — Все по-ясно става, че тук няма да мога да направя нищо, а Мат иска да съм далече от командния пост. Тъй че отивам, проклета да съм.

— В *битката*? — възмути се Биргит.

— Ние вече сме в битка, Биргит — каза Елейн. — Преливащите шараи могат да хвърлят десет хиляди души на щурм срещу хълма Дашар и този овраг след минути. Хайде. Обещавам да те оставя да сложиш около мен толкова много гвардейци, че да не мога да кихна, без да опръскам поне десетина.

Биргит въздъхна, а Мат я погледна съчувствено. Тя му кимна за довиждане и тръгна след Елейн.

„Добре“, помисли Мат и тръгна обратно към командния пост. Елейн правеше каквото трябва, а Талманес беше уловил сигнала му. Сега идваше истинското предизвикателство.

Можеше ли да склони Тюон да направи каквото искаше?

Галад поведе конницата на Чедата на Светлината в помитаща атака покрай Мора, близо до руините. Тролоците бяха построили тук още понтонни мостове и във водата плуваха трупове, гъсто като есенни листа във вир. Стрелците си бяха свършили работата добре.

Тролоците, най-сетне прехвърлили реката, трябваше да се сразят с Чедата. Галад се наведе, стиснал здраво пиката, и прониза врата на един изгърбен звяр с меча муцуна. Продължи напред и от върха на пиката плисна кръв, докато тролокът падаше на колене.

Галад пришпори коня си Сидама през гъмжилото от тролоци, като ги събаряше или ги принуждаваше да отскачат от пътя му. Силата на една конна атака беше в това — отхвърлените от него настрани щяха да бъдат стъпкани от следващите конници.

След щурма на конниците последва залп от мъжете на Трам, които стреляха в пъплещите по двата бряга на реката тролоци.

Голевер и още няколко Чеда догониха Галад, след като щурмът им, помел по дължината на първия ред тролоци, приключи и пред тях нямаше повече врагове. Спряха рязко конете, обърнаха и препуснаха обратно към малките разкъсани групи войници, които се сражаваха сами.

Бойното поле беше огромно. На Галад му отне близо час, докато измъкне всички от боя и ги прати да се оттеглят към руините, за да може Трам или някой от капитаните му да ги регрупира. Първоначалните части се бяха смесили. Вече не само наемници яздеха с Чедата. Галад имаше геалданци, бойци от Крилатата гвардия и двама Стражници под своя команда. Клайн и Аликс. И двамата бяха загубили своите Айез Седай. Галад не очакваше точно тези двамата да оцелеят дълго, още повече че се биеха с ужасяваща ярост.

След като прати поредната група оцелели към руините, Галад подкара Сидама ходом, заслушан в учестения му дъх. Низината до реката се беше превърнала в каша от трупове и кал. Каутон се беше оказал прав, като бе оставил Чедата на позиция тук. Галад май го беше подценявал.

— От колко време се бием според теб? — попита Голевер. Табардът му беше отпран и се виждаше ризницата отдолу. Няколко брънки от дясната страна бяха скъсани от тролокски меч. Ризницата бе издържала на удара, но петното кръв издаваше, че много от брънките

са се набили през подплатата и в хълбока на Голевер. Кървенето не изглеждаше опасно, тъй че Галад си замълча.

— Минава пладне — каза Галад, макар да не можеше да види слънцето от облаците. Беше почти сигурен, че са минали вече поне четири-пет часа.

— Мислиш ли, че ще спрат за нощта? — попита Голевер.

— Съмнително. Ако тази битка изобщо продължи толкова дълго. Голевер го погледна угрижено.

— Смяташ, че...

— Не мога да следя какво става. Каутон прати толкова много части тук и изтегли всички от Височините, доколкото мога да разбера. Не знам защо. А водата в реката... Не ти ли се струва, че намалява? Боят нагоре по течението да върви лошо... — Поклати глава. — Ако можех да видя повече от бойното поле, щях да разбера плана на Каутон.

Беше войник. Един войник няма нужда да разбира цялото сражение, за да изпълнява дадените му заповеди. Само че Галад обикновено успяваше да сглоби в ума стратегията на своята страна от дадените му заповеди.

— Представял ли си си изобщо някога толкова голямо сражение? — каза Голевер и се огледа. Пехотата на Арганда отблъскваше тролоците при реката. Все повече и повече Твари на Сянката се прехвърляха. Галад едва сега осъзна, че реката съвсем е спряла да тече.

А през последния час Тварите на Сянката се бяха укрепили на брода. Боят щеше да е тежък, но поне числено бяха почти изравнени след всичките тролоци, които бяха избили. Каутон беше знаел, че реката ще спре да тече. Точно затова беше пратил толкова много войски тук, за да запуши нахлуването от другата страна.

„Светлина — помисли Галад. — Наблюдавам Играта на Домове на самото бойно поле.“ Да, наистина беше подценил Каутон.

Оловна топка с червена лента падна от небето на двайсетина крачки пред него и разби черепа на един мъртъв тролок. Далече горе ракенът изпищя и продължи по пътя си. Галад смуши Сидама напред, а Голевер слезе да вземе пуснатото писмо. Порталите бяха полезни, но ракените можеха да виждат бойното поле като на длан, да различат определени хора по знамената и да доставят заповеди.

Голевер подаде писмото на Галад и той извади списъка с кодове от кожения калъф, който носеше в ботуша си. Шифърът беше прост — списък с числа, с думи срещу тях. Ако в заповедта не се използваше подходящата дума със съответстващото ѝ число, значи беше подозрителна.

„Дамодред — гласеше заповедта, — изнеси се с десетина от най-добрите си бойци от вашата двайсет и втора дружина и се придвижете покрай реката към брода Хавал. Спрете, щом видите знамето на Елейн, и изчакайте там за нови заповеди. ПП: Ако видиш тролоци с криваци, съветвам те да оставиш Голевер да се бие с тях, защото знам, че ти е трудно с такива. Мат.“

Галад въздъхна и показа писмото на Голевер. Шифърът удостоверяваше автентичността му — числото двайсет и две и думата „кривак“ се съчетаваха.

— Какво иска от нас? — попита Голевер.

— Де да знаех — отвърна Галад.

— Ще ида да събера хора — каза Голевер. — Предполагам, че ще искаш Харнеш, Малоун, Брокел... — Изреди целия списък.

Галад кимна.

— Да, точно тях искам. Е, не мога да кажа, че тази заповед ме натъжава. Сестра ми, изглежда, е излязла на полето. Ще е добре да я държа под око.

Освен това му се искаше да хвърли око на друг участък от бойното поле. Може би това щеше да му помогне да разбере какво прави Каутон.

Тъмния атакува.

Беше опит да разкъса Ранд, да го унищожи късче по късче. Тъмния се домогваше към самите частици, които изграждаха същността на Ранд, за да ги заличи.

Ранд не можеше да изохка, не можеше да извика. Тази атака не беше по тялото му. Тук той нямаше истинско тяло, а само спомен за него.

Държеше се цял. С огромно усилие. Срещу тази страховита атака всяка мисъл да надвие Тъмния — да го убие — изчезна. Ранд не можеше да надвие нищо. Едва можеше да устои.

Не можеше да опише усещането, по никакъв начин. Все едно Тъмния го разкъсваше и в същото време се опитваше да го повали, връхлиташе към него от неизброими посоки и същевременно като огромна вълна.

Ранд падна на колене. Не той, а споменът му за самия него го направи — но го усети реално.

Измина вечност.

Ранд издържа — съкрушителния натиск, грохота на унищожението. Издържа ги на колене, с пръсти, извити като нокти на хищна птица, с потта, закапала от челото му. Издържа всичко това, вдигна глава и изръмжа:

— Това ли е всичко, което можеш?

ЩЕ СПЕЧЕЛЯ.

— Правиш ме силен — изхриптя Ранд. — Всеки път, когато ти или слугите ти се опитвахте да ме унищожите, провалът ви беше като ковашки чук, биещ по метал. Този опит... — Вдиша дълбоко. — Този твой опит не е нищо. Няма да се прекърша.

ГРЕШИШ. ТОВА НЕ Е ОПИТ ДА ТЕ УНИЩОЖА. ТОВА Е ПОДГОТОВКА.

— За какво?

ДА ТИ ПОКАЖА ИСТИНАТА.

Късчета от Шарката — нишки — изведнъж закръжиха пред Ранд, откъснати от ядрото светлина като стотици тънки потоци. Той знаеше, че това всъщност не е Шарката, както и образът за него самия не беше истинското му тяло. В усилието да обхване нещо толкова необятно като тъканта на творението умът му се нуждаеше от някакъв образ. И съзнанието му бе избрало този.

Нишките закръжиха досущ като в сплит на Единствената сила, само че бяха хиляди и хиляди и цветовете им бяха по-пъстри, по-ярки и живи. Всяка беше права, като изпънат конец. Или лъч светлина.

Събраха се като в изтъкан на стана килим и сътвориха гледка. Земя с лепкава пръст, растения, опръскани с тъмни петна, дървета с клони, провиснали като ръце, лишени от сила.

Превърна се в място. В *реалност*. Ранд се надигна с усилие и усети пръстта под ходилата си. Усети миризмата на дим във въздуха. Чу... стонове. Огледа се и видя, че стои на гол склон над мрачен град с черни каменни стени. Зад стените — ниски тумбести сиви сгради.

— Какво е това? — прошепна Ранд. Нещо в това място сякаш му беше познато. Вдигна очи нагоре, но не можа да види затуленото от сиви облаци слънце.

ТОВА Е, КОЕТО ЩЕ БЪДЕ.

Ранд посегна за Единствената сила, но се отдръпна с погнуса. Покварата се беше върнала, но беше по-лоша — много по-лоша. Докато някога беше като тъмна кора над разтопената светлина на сайдин, сега беше като тиня, толкова гъста, че не можеше да пробие през нея. Трябваше да попие тъмнилката, да затъне в нея, да подири Единствената сила под нея... ако изобщо все още я имаше. Горчивината се надигна в гърлото му от самата мисъл за това и той едва се овладя да не повърне.

Защо имаше чувството, че това място му е познато?

Намираше се в Погибелта. Растенията го показваха ясно. На всичко отгоре усещаше вонята на гнило във въздуха. Жегата беше като от блато през лятото — душна и потискаща въпреки облаците.

Заслиза по полегатия склон и видя наблизо работещи хора. Десетина. Докато се приближаваше към тях, се огледа и видя в далечината нищото, което беше Тъмния, погълнало част от пейзажа като зейнала паст на хоризонта. Напомняне, че това, което вижда, не е реално?

Подмина пънове на отсечени дървета. Дърва за огрев ли събираха мъжете? Във вялото *кльц, клъц* на брадвите — и в стойките на мъжете — нямаше и помен от онази здравина и сила, които Ранд свързваше с представата си за дървари. Ударите бяха вяли, мъжете работеха изгърбени, отпуснали рамене.

Онзи отляво... Ранд го позна, когато се доближи, въпреки изгърбената стойка и сбръчканата му кожа. Светлина. Трам трябваше да е поне на седемдесет, може би на осемдесет. Защо работеше тук на толкова години?

„Това е видение — помисли Ранд. — Кошмар. Творение на Тъмния. Нереално е.“

И все пак му беше трудно да не реагира все едно, че е реалност. И в известен смисъл *беше* реалност. Тъмния използваше скрити нишки от Шарката — *възможностите*, които се дিপлека от Творението като вълни от хвърлено във вир камъче, — за да създаде това.

— Татко? — каза Ранд.

Трам се обърна, но не го видя.

Ранд го хвана за рамото.

— Татко!

Трам постоя унило за миг, после вдигна брадвата и отново се захвана с работата си. Недалече от него Данил и Джори изкореняваха един пън. Те също се бяха състарили. Данил като че ли бе поразен от някаква ужасна болест — лицето му беше прежълтяло и покрито със струпеи.

Брадвата на Джори не улучи корена и се заби в пръстта и от земята блъвна черен порой — насекоми, които се бяха крили в основата на пъна. Острието беше разбило гнездото им.

Насекомите плъзнаха по дръжката и полазиха Джори. Той изпищя, започна да ги изтупва с ръце, но те пропълзяха дори в зяпналата му уста. Ранд беше чувал за такова нещо — смъртния рой, една от многото опасности, дебнещи в Погибелта. Вдигна ръка към Джори, но той се свлече на земята, мъртъв за един дъх.

Трам изрева от ужас и побягна. Ранд се обърна рязко и видя как баща му се втурва в гъстите храсталаци, за да избяга от смъртния рой. Нещо изплющя от един клон, бързо като камшик, уви се около врата на Трам и го задържа.

— Не! — извика Ранд. Това не беше реално. И все пак не можеше да гледа как баща му умира. Посегна към Извора и заблъска в мръсната чернилка на Покварата. Задушаваше се. Отне му мъчително много време, докато напипа сайдин. Но когато го сграбчи, потече само тънка струя.

Все пак Ранд запреде, изкрещя и запрати ивица пламък, за да убие лозата, сграбчила баща му. Трам се измъкна от хватката ѝ и падна на земята, а лозата се загърчи и повехна.

Трам обаче не помръдна. Очите му бяха изцъклени, мъртви.

— Не! — викна Ранд и обърна гнева си към смъртния рой. Унищожи го с Огън. Огледа се. Едва секунди бяха изтекли, но от тялото на Джори бяха останали само кости.

Насекомите пукаха, докато изгаряха.

— Преливащ — изпъшка присвитият наблизко Данил, облещил очи към Ранд. Другите секачи бяха побягнали с писъци.

Ранд се наведе и повърна. Покварата... беше толкова отвратителна, толкова *гнила*. Не можеше да държи Извора повече.

— Ела — каза Данил и го сграбчи за ръката. — Ела, трябваш ми!

— Данил — изграчи Ранд и се изправи. — Не ме ли познаваш?

— Ела — повтори Данил и го задърпа към гората.

— Аз съм Ранд. Ранд, Данил. Прероденият Дракон.

Никакво разбиране не озари очите на Данил.

— Какво ти е направил? — прошепна Ранд.

НЕ ТЕ ПОЗНАВАТ, ВРАГ. АЗ ГИ ПРЕСЪТВОРИХ. ВСИЧКИ НЕЩА СА МОИ. НЕ ЗНАЯТ КАКВО СА ЗАГУБИЛИ. НЕ ПОЗНАВАТ НИЩО ОСВЕН МЕН.

— Отричам те — прошепна Ранд. — Отричам те!

СЛЪНЦЕТО НЕ ЗАЛЯЗВА, АКО ГО ОТРЕЧЕШ. ОТРИЧАНЕТО НЕ ОТМЕНЯ ПОБЕДАТА МИ.

— Ела — каза пак Данил и задърпа Ранд. — Моля те. Трябва да ме спасиш!

— Спри това — каза Ранд.

ДА ГО СПРА? НЯМА КРАЙ, ВРАГ. ТО Е. АЗ ГО СЪТВОРИХ.

— Въобразяваш си го.

— Моля те — повтори Данил.

Ранд се остави да го поведат към тъмната гора.

— Какво правехте, Данил? Защо събирате дърва в самата Погибел? Опасно е.

— Наказание — прошепна Данил. — Които се провалят пред господаря, ги пращат навън и им казват да донесат дърво, като го отсекаят със собствените си ръце. Ако смъртният рой или клоните не те хванат, ударите на брадвите привличат други неща...

Излязоха на път. Познат път. Ранд се намръщи. „Каменния път — помисли си изненадано. — А онова отпред...“ Крепостта се издигаше над някогашната Морава в центъра на Емондово поле.

Погибелта бе погълнала Две реки.

Облаците горе сякаш го притискаха и той чу писъците на Джори в ума си. Видя отново предсмъртната борба на Трам, докато лозата го душеше.

„Това не е реално.“

Но точно това щеше да се случи, ако се провалеше. Толкова много хора зависеха от него... толкова много. Някои вече беше провалил. Едва се овладя да не изреди отново в ума си списъка на

онези, които бяха загинали, докато му служеха. Дори да успееш да спаси другите, тях не бе успял да опази.

Предишната атака целеше да унищожи същността му, но тази беше друга. Ранд го усещаше — усещаше проникващите в него пипала на Тъмния, които искаха да заразят ума му с тревога, съмнение и страх.

Данил го поведе към стените на селото. Двама мърдраали стояха на стража пред портите. Плъзнаха се към тях.

— Беше пратен да събереш дърва — прошепна единият с белите си устни.

— Аз... доведох ви този! — запелтечи Данил. — Дар за господаря ни! Може да прелива. Аз ви го намерих!

Ранд изръмжа и отново посегна към Единствената сила. Заплува в покварата. Добра се до жилата сайдин и я сграбчи.

Мигновено беше отблъснат. Щит се хлъзна между него и Извора.

— Не е реално — прошепна той, докато се обръщаше да види кой е прелял.

Нинив излезе през портите. Беше облечена в черно.

— Дивак ли? — попита. — Неоткрит? Как е оцелял толкова дълго? Добре си направил, Данил. Връщам ти живота. Не се проваляй отново.

— Не е реално — каза Ранд, докато Нинив го стягаше в сплитове Въздух, а после го повлече навътре в Емондово поле, както бе пресътворено от Тъмния, а двамата мърдраали затичаха пред нея. Сега селото беше голям град. Къщите му напомняха за мишки, струпани пред котка — всички еднакви и униформено сиви. По улиците ситнеха хора, забили очи в земята.

Разпръсваха се пред Нинив, някои я наричаха „господарке“. Други — Избрана. Двамата мърдраали бързаха пред тях като сенки.

Когато Ранд и Нинив стигнаха до крепостта, на двора се беше събрала малка група. Дванайсет души... Ранд усети, че четирима мъже в групата държат сайдин, макар да позна сред тях само Деймир Флин. Две от жените бяха момичета, които бе познавал в Две реки.

Тринайсет всичко. И тринайсет мърдраали, събрани под облачното небе. За първи път, откакто бе започнало видението, Ранд изпита страх. Не това. Всичко друго, но не това.

А ако го Обърнеха? Това тук не беше реално, но беше вариант на реалността. Огледален свят, сътворен от Тъмния. Какво щеше да стане, ако го Обърнеха тук? Толкова лесно ли беше влязъл в капана?

Започна да се бори в паника със стягащите го въжета Въздух. Беше напразно, разбира се.

— Ти *наистина* си интересен — каза Нинив и се обърна към него. Не изглеждаше нито ден по-стара, отколкото когато я остави в пещерата, но имаше други разлики. Пак носеше косата си на плитка, но лицето ѝ беше по-слабо, по-... сурово. И тези очи...

Очите бяха сбъркани.

— Как оцеля отвън? — попита тя. — Как остана неоткрит толкова дълго?

— Идвам от място, където Тъмния не властва.

Нинив се изсмя.

— Глупости. Приказки за деца. Великият властелин е властвал винаги.

Ранд го видя. Връзката му към Шарката, мъждукащите полуистини и скритите в сенките пътища. Тази възможност... можеше да се сбъдне. Беше една от пътеките, по които светът можеше да тръгне. Тук Тъмния бе спечелил Последната битка и бе счупил Колелото на Времето.

Това му бе позволило да го пресътвори, да заплете Шарката по нов начин. Всички живи бяха забравили миналото и знаеха само това, което Тъмния беше вложил в умовете им. Ранд можеше да разчете истината, историята на това място, в нишките на Шарката, които бе докосвал.

Нинив, Егвийн, Логаин и Кацуан бяха сред Отстъпниците, Обърнати към Сянката въпреки волята им. Моарейн бе екзекутирана затова, че беше твърде слаба.

Елейн, Мин, Авиенда... те бяха подложени на вечни изтезания в Шайол Гул.

Светът беше жив кошмар. Всеки от Отстъпниците властваше като деспот на своята малка част от света. Течеше нескончаема есен, в която хвърляха един срещу друг армии, Властелини на ужаса и фракции. Вечна битка.

Погибелта се беше разпростряла до всички океани. Сеанчан вече не съществуваше, рухнала и овъглена така, че дори плъхове и врани не

можеха да оцелеят там. Всеки, който можеше да прелива, биваше откриван още съвсем млад и Обръщан. Тъмния не рискуваше някой да върне надеждата на света.

И никой никога нямаше да го стори.

Тринайсетимата започнаха да преливат.

Натиснаха с волята си срещу неговата. Усещаше ги като гвоздеи, забиващи се в черепа му.

АЗ ПЕЧЕЛЯ.

Поражението го уязви жестоко — съзнанието, че това, което е станало, е по негова вина. Нинив и Егвийн Обърнати към Сянката заради него. Хората, които обичаше — превърнати в играчки за Сянката.

А той трябваше да ги защити.

БОЯТ СВЪРШИ.

— Още не е започнал! — изкрещя Ранд.

Реалността отново се разби на ивици светлина. Лицето на Нинив се разпадна като дантела с раздърпана нишка. Земята се разсипа и крепостта изчезна.

Ранд се спусна надолу от връзките Въздух, които така и ги нямаше напълно. Крехката реалност, сътворена от Тъмния, се разплете на съставните си части. Нишките светлина затрептяха като струни на лютня.

Чакаха да бъдат втъкани.

Ранд вдиша дълбоко през зъби и вдигна очи към мрака отвъд нишките.

— Този път няма да седя безучастно, Шай'тан. Няма да съм пленник на кошмарите ти. Сега съм по-силен от преди.

Сграбчи вихрещите се около него нишки и ги задържа — стотици и стотици. Нямаше Огън, Въздух, Земя, Вода или Дух тук... тези бяха някак по-първични, някак по-разнолики. Всяка беше сама за себе си, неповторима. Вместо пет сили бяха хиляди.

Ранд ги хвана, сбра ги. Държеше в ръката си тъканта на самото Сътворение.

А след това преля и го втъка в друга възможност.

— Сега. — Ранд си пое дъх и прогони ужаса от онова, което бе видял. — Сега аз ще ти покажа какво ще се случи.

Брин се поклони.

— Мъжете са на позиция, Майко.

Егвийн си пое дълбоко дъх. Мат беше пратил силите на Бялата кула през речното корито под брода и покрай западната страна на блатата. Време беше да тръгне с тях. Поколеба се за миг, загледана през портала към командния пост на Мат. Срећна погледа на сеанчанската императрица, седнала царствено на трона си.

„Още не съм приключила с теб“, помисли Егвийн.

— Да тръгваме. — Обърна се и махна на Юкири да затвори портала към щаба на Мат. Опила с пръсти ша-ангреала на Вора в ръката си и излезе от палатката.

Поколеба се, щом видя нещо. Нещо едва доловимо, на земята. Тънки като паяжина пукнатини в камъните. Наведе се.

— Стават все повече и повече, Майко — каза Юкири. — Смятаме, че се увеличават, когато преливат Властелини на ужаса. Особено ако е използван белфир...

Егвийн ги опипа. Макар да изглеждаха съвсем обикновени, продължаваха надолу до пълното нищо. Чернота, твърде тъмна, за да е причинена просто от сенки в пукнатините на камъка.

Запреде. Всичките пет сили наведнъж. И опита. Да...

Не беше сигурна какво точно направи, но новоизлюпеният сплит загърна пукнатините като превръзка над рана. Тъмнината заглъхна и остави след себе си най-обикновени пукнатини... и тънък слой кристали.

— Интересно — каза Юкири. — Какъв беше този сплит?

— Не знам. Стори ми се правилно. Гавин, ти... — Замълча.

Гавин.

Огледа се стъписано. Смътно си спомни, че беше излязъл от командната палатка за малко въздух. Колко време беше минало? Бавно се обърна, щом усети къде е.

„О, Светлина...“

— Какво? — попита Силвиана.

— Гавин е отишъл да се бие. — Егвийн с усилие запази гласа си спокоен. Празноглав идиот! Не можеше ли да изчака час-два, докато войските ѝ излязат на позиция? Знаеше, че гори от нетърпение да се бие, но трябваше поне да помоли!

Брин тихо простена.

— Пратете някой да го доведе. — Гласът ѝ вече беше студен и гневен. Явно се е включил с войските на Андор.

— Аз ще ида — каза Брин. — Не може да се разчита на мен да водя армии. Но това поне мога да направя.

Звучеше разумно.

— Вземи Юкири — каза Егвийн. — Щом намерите глупавия ми Стражник, Отпътувайте при нас западно от блатата.

Брин се поклони и се оттегли. Сюан се загледа след него разколебана.

— Можеш да отидеш с него — каза Егвийн.

— Там ли ти трябва?

— Всъщност... — Егвийн сниши глас. — Искam някой да е с Мат и сеанчанската императрица и да слуша с уши, научени да чуват неизказаното.

Сюан кимна и на лицето ѝ се изписа одобрение — и дори гордост. Егвийн беше Амирлин. Нямахше нужда да вижда тези чувства у Сюан, но все пак те малко облекчиха потискащата я умора.

— Изглеждаш развеселена.

— Когато двете с Моарейн тръгнахме да намерим момчето — каза Сюан, — нямах представа, че Шарката ще прати и теб при нас.

— За да те заместя?

— Когато една кралица застарее — отвърна Сюан, — започва да мисли кой ще я наследи. Светлина, всяка стопанка сигурно мисли същото. Дали ще има някой, който да съхрани създаденото от нея? Когато една жена помъдрее, разбира, че постигнатото от самата нея бледнее пред онова, което може да постигне някоя от дъщерите ѝ.

— Е, не мога да претендирам, че си изцяло моя — продължи Сюан. — И не че бях много доволна, когато бях наследена. Но е... утешително да знам, че имам дял в оформянето на това, което предстои. А ако една жена наистина иска да остави добро наследство, не би могла и да мечтае за нещо по-голямо от тебе. Благодаря ти. Ще следя внимателно онази сеанчанка и може би ще помогна на горката Мин да се измъкне от мрежата, в която се озова.

Обърна се към Юкири и ѝ извика да ѝ направи портал. Егвийн се усмихна, като видя как целуна генерала. Сюан? Да целува мъж така открито?!

Силвиана преля, Егвийн яхна Дайшар и щом порталът се отвори, прегърна Извора, изпънала пред себе си ша-ангреала на Вора, и премина след групата гвардейци на Кулата. Веднага я лъхна острата миризма на дим.

Висшият капитан Чубайн я чакаше от другата страна. Винаги ѝ се беше струвал твърде млад за поста си, но сигурно не всеки командир трябваше да е с посребряла коса като Брин. В края на краищата поверяваха тази битка на човек малко по-голям от нея, а тя самата бе най-младата Амирлин, съществувала някога.

Извърна се към Височините. Едва можеше да ги види през огньовете, които горяха покрай склона и източната страна на блатата.

— Какво стана?

— Стрели — отвърна Чубайн. — Хвърлени от нашите сили при реката. Отначало помислих, че Каутон е полудял, но вече разбирам съображенията му. Стреля по тролоците, но иска и да запали растителността там, за да ни осигури прикритие. Храстите са сухи като прахан. Пожарите изтласкаха тролоците и конницата на шараите нагоре по склона, поне засега. Мисля, че Каутон разчита пушекът да прикрие придвижването ни покрай блатата.

Сянката щеше да знае, че някой се придвижва тук, но колко бойци и в каква формация... щеше да им се наложи да разчитат на съгледвачи, вместо на добрата гледка от Височините.

— Какви са заповедите за нас?

— Той не ти ли каза? — попита Егвийн.

Чубайн поклати глава.

— Просто ни постави на позиция тук.

— Продължаваме нагоре към западната страна на блатото и излизаме зад шараите.

— Това много разкъсва силите ни — изсумтя Чубайн. — И защо сега ги атакува на Височините, след като им ги отстъпи?

Егвийн нямаше отговор на това. Нали самата тя — по същество — беше възложила върховното командване на Мат. Погледна отново към блатата, където бе усетила Гавин. Той щеше да се бие при...

Поколеба се. Предишната ѝ позиция бе позволила да го усети в посока към реката, но сега, след преминаването през портала, можеше да долови мястото му по-добре. Гавин *не беше* при реката с войските на Елейн.

Беше на самите Височини, където Сянката държеше най-здраво.
„О, Светлина! Гавин... Какво правиш?“

Гавин вървеше през дима. Черни пипала се къдреха около него и той усещаше топлината на тлеещата трева през подметките на ботушите си, но огънят бе почти догорял тук, на върха на Височините, и земята бе потъмняла от пепелта.

Трупове и няколко разбити дракона лежаха по земята. Гавин знаеше, че понякога, за да обновят нивите, селяните ги палят. Самият свят гореше сега.

Докато се промъкваше през извиващия се черен дим — с мокра кърпа, вързана на лицето, — Гавин се молеше за обновление.

По цялата земя се виждаха тънки като паяжини пукнатини. Сянката я унищожаваше.

Повечето тролоци се събираха на Височините с изглед към брода Хавал, макар че няколко ровеха из труповете на склона. Сигурно бяха привлечени от миризмата на горяща плът. Сред дима се появи мърдраал и започна да ги гълчи на непонятен за Гавин език, после ги запердаши с камшик.

Гавин замръзна, но Получовекът не го забеляза, а подкара изостаналите тролоци към другите. Гавин чакаше и дишаше тихо през кърпата. Усещаше загърналите го сенки от Кръвните ножове. Трите пръстена му бяха причинили някои неща. Чувстваше се замаян и краката му се движеха прекалено бързо, когато стъпваше. Беше му отнело време, докато свикне да пази равновесие при всяко движение.

Тролок с вълча муцуна се надигна иззад купчина отломки наблизо и подуши във въздуха, загледан след Сенчестия. След това се измъкна от укритието си, метнал на рамото си труп. Мина покрай Гавин — няма и на пет стъпки от него, — спря и отново подуши. После продължи. От тялото, което носеше на рамото си, се привлече наметалото на Стражник. Горкият Сюмон. Никога повече нямаше да изиграе ръка на карти. Гавин изръмжа тихо и скочи напред, преди да е успял да се спре. Задвижи се в Целувка на пепелянката, завъртя се вихрено и отсече главата на тролока.

Главата се търкулна, а трупът се свлече. Гавин се изруга наум, присви се и се промъкна обратно в пушеците. Димът щеше да скрие

миризмата му, а къдрещите се черни валма — замъглената му фигура. Глупак! Да се излага на риск заради убийството на един тролок. Трупът на Сюмон все едно щеше да свърши в казана. Гавин не можеше да избие цялата тази паплач. Беше тук заради един мъж.

Присви се и зачака да види дали атаката му е забелязана. Навярно нямаше да могат да го видят — не беше сигурен колко са го скрили пръстените, — но всеки погледнал насам щеше да е видял падането на тролока.

Никакъв предупредителен вик. Гавин се изправи и продължи. Едва сега забеляза, че между черното на пепелта на пръстите му е избила червенина. Беше ги изгорил. Болката едва се усещаше. Пръстените. Не можеше да мисли ясно, но за щастие това не намаляваше способността му да се бие. Поне инстинктите му сега бяха по-силни.

Демандред. Къде беше Демандред? Гавин закричи бързо. Каутон беше поставил войски при реката близо до брода, но от дима беше невъзможно да види кои са. От другата страна Пограничните се сражаваха с конна част на шараите. Но тук, на самия връх, беше спокойно, въпреки Тварите на Сянката и шараите наоколо. Гавин се промъкна към задните линии на чудовищата, като се придържаше към по-обраслите участъци. Никой като че ли не го забеляза. Тук имаше сенки, а сенките бяха укритие. Долу, в коридора между Височините и блатото, огньовете угасваха. Като че ли догоряха много бързо. Преливане ли беше?

Смятал беше да намери Демандред, като проследи посоката на атаките му, но ако просто преливаше, за да угаси огньовете, тогава...

Армията на Сянката се понесе надолу по склона към брода Хавал. Шараите се задържаха назад, но тролоците атакуваха. Явно се канеха да натиснат през сухото вече речно корито и да влязат в бой с войската на Каутон.

Ако Каутон бе искал да привлече всички сили на Демандред долу от Височините, не бе успял. Много шараи останаха назад, пехотни и конни, части, и гледаха безучастно отгоре връхлитащите с грохот към битката тролоци.

По склона затътнаха взривове и захвърляха тролоци във въздуха като прах от изтупван килим. Гавин се присви. Драconi, малкото, които все още действаха. Мат ги беше поставил някъде отвъд реката.

Трудно беше да се види точната им позиция заради пушека. Ако се съдеше по звука, бяха не повече от пет или шест, но загубите, които нанасяха, бяха огромни, особено предвид разстоянието.

Червена светлина лумна наблизко и се понесе към дима от драконите. Гавин се усмихна. „Благодаря ти най-сърдечно.“ Стисна дръжката на меча. Време беше да опита колко добре действат тези пръстени.

Повечето тролоци тичаха към пресъхналото речно корито. Засипаха ги стрели от арбалети и лъкове, от малко по-различна посока последва нов залп на драконите. Каутон им беше наредил да се местят и Демандред ги засичаше по-трудно.

Гавин затича между виещите Твари на Сянката. Земята затуптя като биещо сърце от взривовите зад него. Димът го задавяше. Ръцете му бяха почернели, сигурно и лицето му беше същото. Дано това да продължаваше да го крие.

Тролоците около него крещяха и пъшкаха, но никой не спираше очите си на него. Усещаха, че нещо минава, но за тях Гавин беше само смътно мъгливо петно.

Гневът на Егвийн се изля през връзката. Гавин се усмихна. Не беше очаквал да се зарадва. Докато тичаше и стрелите се врязваха в пръстта около него, отпадна всякакво колебание в избора му. Някога сигурно щеше да го направи от гордост и заради възможността да се изправи срещу Демандред.

Не това го водеше сега. Водеше го необходимостта. Някой трябваше да се опълчи на това същество. Някой трябваше да го убие, иначе щяха да загубят тази битка. Залогът щеше да е твърде голям, ако изложеха Егвийн или Логаин на риск.

Гавин обаче можеше да бъде пожертван. Рискът бе необходим. Имаше шанс да промени нещата, да направи нещо наистина *важно*. Правеше го за Андор. За Егвийн. За самия свят.

Демандред зарева познатата си вече подкана:

— Пратете ми ал-Тор, не тези тъй наречени дракони!

И запрати нова огнена струя.

Гавин подмина връхлитащите тролоци и се озова зад голяма група шараи със странни лъкове, големи почти колкото дългите лъкове на Две реки. Обкръжаваха конник в ризница от застъпващи се подобни на монети дискове, свързани през дупки в средата, с метални

предпазители на шията и ръцете. Забралото на страховития му шлем беше вдигнато. Гордото му лице бе някак призрачно познато на Гавин, красиво и властно.

„Трябва да е бързо — помисли той. — И Светлина, не трябва да му дам шанс да прибегне до Силата.“

Стрелците шараи стояха в готовност, но само двама от тях се обърнаха, когато Гавин се шмугна между тях и издърпа ножа си от канията. Трябваше да смъкне Демандред от коня и след това да удари с ножа в лицето. Щеше да е атака на страхливец, но така беше най-добре. Събореше ли го, можеше да...

Демандред внезапно се обърна и го погледна. След секунда изпъна ръка и лъч нажежена до бяло светлина — тънък като клонка — се изстреля към Гавин.

Не улучи, удари на косъм от него, щом той отскочи настрани. По земята до него плъзнаха пукнатини. Тъмни, черни пукнатини, които стигаха сякаш до самата вечност.

Гавин се хвърли напред и посече към седлото на Демандред. Толкова бързо. Пръстените му позволиха да реагира, докато Демандред все още го беше зяпнал объркано.

Конят се дръпна и ножът се заби в хълбока му. Животното изцвили, вдигна се на задните си крака и изхвърли Демандред от седлото.

Конят побягна, а Гавин скочи отново напред с окървавения нож в ръка. Надвисна над Демандред, стиснал ножа с две ръце.

Тялото на Отстъпника изведнъж се разтърси и силата го изхвърли настрани. Въздухът се завихри над обгорялата земя и надигна пепел, докато сплитовете Въздух подхващаха Демандред, завъртяха го и го вдигнаха на крака с дрънчане на броня и с изваден от ножницата меч. Отстъпникът се присви срещу Гавин и запрати нов сплит...

Гавин усети как въздухът около него закръжи, сякаш искаше да го сграбчи. Но беше много бърз и на Демандред явно му беше трудно да го порази, заради пръстените. Гавин отстъпи назад, премести ножа в лявата си ръка и извади меча с другата.

— Коварен убиец значи — каза Демандред. — А Луз Терин винаги говореше за „доблестта“ да се изправиш срещу врага си очи в очи.

— Не ме праща Прероденият Дракон.

— С Нощна сянка около теб, сплит, който никой от този Век не помни? Знаеш ли, че това, което ти е направил Луз Терин, ще изсмуче живота ти? Ти си мъртъв, нищожно човече.

— Можеш да дойдеш с мен в гроба — отвърна Гавин.

Демандред се надигна, стиснал меч в двете си ръце в непозната бойна поза. Изглежда, можеше донякъде да проследи Гавин въпреки пръстените, но реакциите му бяха на косъм по-бавни, отколкото трябваше да са.

Ябълкови цветчета във вятъра принудиха Демандред да отскочи назад. Няколко шараи тръгнаха напред с извадени мечове, но Демандред вдигна облечената си в метална ръкавица ръка да ги спре. Не се усмихна на Гавин — този мъж, изглежда, никога не се усмихваше, — но изпълни нещо, наподобяващо Тризъбата мълния. Гавин отвърна с Глиганът връхлита от планината.

Демандред беше добър. Дори с предимството, дадено му от пръстените, Гавин едва се измъкна от контраудара му. Двамата затанцуваха в малкия кръг, отворен от шараите. Далечни изстрели изхвърлиха метални кълба по склона и земята се разтърси. Само няколко дракона все още стреляха, но май бяха съсредоточени върху тази позиция.

Гавин изпъшка и се хвърли в Буря разтърсва клона в опит да влезе в гарда на Демандред. Трябваше да посече с меч в подмишницата или между шевовете на бронята от монети.

Демандред отвръщаше с ловкост и изящество и Гавин скоро започна да се поти под ризницата си. Чувстваше се по-бърз от всякога, но реакциите му бяха като плашливото пърхане на птиче. Да, колкото и да се мъчеше, не можеше да нанесе точен удар.

— Кой си ти, малко човече? — изръмжа Демандред и отстъпи с вдигнат настрани меч. — Биеш се добре.

— Гавин Траканд.

— Братът на малката кралица. Осъзнаваш кой съм аз.

— Ти си убиец.

— А твоят Дракон не е ли убивал? — каза Демандред. — Сестра ти никога ли не е убивала, за да опази, бих казал да заграби трона си?

— Това е друго.

— Така казват всички. — Демандред пристъпи напред. Движенията му бяха плавни като на танцор. Владееше меча до съвършенство. Гавин не беше чувал Демандред да е известен с майсторство в меча, но този мъж пред него не отстъпваше на никой от онези, срещу които се беше изправял. Беше по-добър от всички всъщност.

Гавин изпълни Котка скача на стената — красива мълниеносна форма, след това се сниши в Змийският език танцува: надяваше се предишният удар да е заблудил Демандред и че ще може да го прободне в корема.

Нещо го блъсна в гърдите и го събори на земята. Гавин се превъртя и отново скочи на крака, ниско присвит. Дъхът му се затрудни. Не изпитваше болка заради пръстените, но сигурно имаше счупено ребро.

„Камък — помисли Гавин. — Прелял е и е вдигнал камък, за да го хвърли по мен.“ Трудно му беше да го порази със сплитове заради сенките, но нещо голямо можеше да се хвърли в тях и пак да го удари.

— Мамиш — изръмжа Гавин с презрение.

— Мамя ли? Има ли правила тук, малко дуелистче? Доколкото помня, *ти* се опита да ме намушкаш в гръб, докато се криеше загърнат в мрак.

Гавин вдиша дълбоко, хванал се с ръка за хълбока. Желязно драконово кълбо тупна на земята близо до тях и избухна. Взривът разкъса няколко шараи и телата им опазиха Гавин и Демандред от силата му. Изригналата пръст се изсипа отгоре им като пръските на морска вълна по палубата на кораб. Поне един от драконите все още действаше.

— Нарече ме убиец — каза Демандред. — И наистина съм убиец. Също тъй съм твойт спасител, искаш или не.

— Ти си луд.

— Едва ли. — Демандред закръжи около него и посече във въздуха с няколко замаха на меча си. — Онзи мъж, комуто се подчиняваш, Луз Терин Теламон, *той* е луд. Въобразява се, че може да надвие Великия властелин. Не може. Това е простата истина.

— След Сянката ли искаш да тръгнем?

— Да. — Очите на Демандред бяха студени. — Ако убия Луз Терин, в награда за победата ще ми бъде дадено правото да пресътворя

света както пожелае. Великият властелин не се интересува от власт. Единственият начин да защити този свят е като го унищожи и след това да се погрижи за хората си. Нима твоят Дракон не твърди, че може да направи точно това?

— Защо непрекъснато го наричаш *моя* Дракон? — Гавин изплю кръвта от устата си. Пръстените... теглеха го напред. Краката му тръпнеха, изпълнени със сила и енергия. „Бий се! Убий!“

— Подчиняваш му се — каза Демандред.

— Не!

— Лъжа. Или може би просто си излъган. Знам, че Луз Терин предвожда тази армия. В началото не бях сигурен, но вече съм. Този сплит около теб е достатъчно доказателство, но имам още по-голямо. Никой смъртен пълководец няма такова умение, каквото се видя този ден. Изправен съм срещу истински майстор на бойното поле. Може би Луз Терин носи Маската на огледалата или предвожда, като праща съобщения на този Каутон с Единствената сила. Все едно, виждам истината. Днес играя на зарове с Луз Терин.

— Винаги съм бил по-добрият пълководец. Ще го докажа тук. Бих те накарал да кажеш това на Луз Терин, но няма да живееш достатъчно дълго, малко дуелистче. Пригответи се. — Демандред вдигна мечата си.

Гавин пусна ножа и хвана мечата си с две ръце. Демандред тръгна към него дебнешком, влизайки в непознати за Гавин форми. Не чак толкова неразгадаеми, че да не може да ги парира, но въпреки по-голямата му бързина Демандред отново и отново прихващаше мечата му и го отбиваше безопасно настрана.

Не нанасяше удари. Едва се движеше, разтворил широко крака, с мечата в двете ръце, и отбиваше всяка атака на Гавин. Гълъбът излита, Падащият лист, Ласката на леопарда. Гавин стисна зъби и изръмжа. Пръстените уж трябваше да са достатъчни. Защо не бяха?

Отстъпи назад, след това рязко се наведе, когато нов камък полетя и профуча на педя покрай главата му. „Слава на Светлината за тези пръстени“, помисли си.

— Биеш се с вещина, като за човек от този Век — каза Демандред. — Но все още боравиш само с мечата си.

— Какво друго да правя?

— Стани самият меч — каза Демандред изумен, че Гавин не разбира.

Гавин изръмжа и налетя отново. Все още беше по-бързият. Демандред не атакуваше. Беше в отбрана, макар и да не отстъпваше. Просто стоеше на място и отбиваше всеки удар.

Демандред затвори очи. Гавин се усмихна и заби в Последен удар на черната пика.

Мечът на Отстъпника се завихри.

Нещо удари Гавин и той изохка и спря. Олюля се, рухна на колене и погледна дупката в корема си. Демандред го беше пронизал през ризницата. Издърпа меча си с плавно движение.

„Защо не мога... защо не мога да усетя нищо?“

— Ако преживееш това и видиш Луз Терин — каза Демандред, — кажи му, че чакам с нетърпение двубой помежду ни, меч срещу меч. Кажи му, че съм станал по-добър от последната ни среща.

Изтръска меча във въздуха, после избърса острието с палец и показалец, изтръска и тях и пхна меча в ножницата.

Поклати глава и запокити огнено кълбо към все още стрелящия дракон.

Възцари се тишина. Демандред закрачи към ръба на стръмния склон и охраната му шараи се стегна около него. Гавин рухна на земята замаян. Животът му изтичаше върху изгорялата трева. Опита се да задържи кръвта с треперещите си пръсти.

После успя някак да се надигне на колене. Сърцето му проплака. Трябваше да се върне при Егвийн. Запълзя и кръвта от раната се смеси с пръстта под него.

С размътени от студена пот очи видя няколко коня на двайсетина крачки напред. Ровеха с копита в туфите изгоряла трева на коневръза. След дълги минути изтощителна борба успя да се покатери на гърба на един кон, отпусна се замаян и стисна гривата с едната си ръка. Събра последни сили и смуши животното с пети.

— Милейди — каза Мандевин. — Познавам тези двама мъже от години! Не са с неопетнено минало. Никой не идва в Бандата без някое и друго петно в миналото си. Но Светлината ми е свидетел, *не са* Мраколюбци!

Файле дояждаше обедната си дажба в мълчание и слушаше възможно най-търпеливо възраженията на Мандевин. Жалко, че Перин не беше тук, за да се скара с него не на шега. Имаше чувството, че ще се пръсне от напрежение.

Бяха толкова близо, толкова ужасно близо до Такан'дар. В черното небе се носеше грохот на мълнии и не бяха виждали нито едно живо същество — опасно или не — от няколко дни. Нито бяха видели Ванин или Харнан повече, макар Файле да поставяше двойна стража всяка нощ. Слугите на Тъмния не се предаваха.

Вече носеше Рога в голяма торба, вързана на кръста ѝ. Другите го знаеха и настроенията им се люшкаха между гордост от дълга им и ужас от важността му. Поне вече го споделяше с тях.

— Милейди — продължи Мандевин. — Ванин е някъде наблизо. Той е много надарен съгледвач, най-добрият в Бандата. Няма да го видим, освен ако той не поиска, но съм готов да се закълна, че върви след нас. Къде ще ходи? Може би да го извикам, да го поканим да си каже обясненията, че да можем да го изясним това?

— Ще го обмисля, Мандевин — каза Файле.

Той кимна. Едноокият мъж беше добър командир, но имаше въображение колкото на тухла. Простоватите хора приемат, че и мотивите на другите са прости, и Мандевин не можеше да си представи, че хора като Ванин или Харнан ще помагат толкова дълго на Бандата — под заповед да избягват подозрения, разбира се, — за да направят чак сега нещо толкова ужасно.

Сега поне Файле знаеше, че не се беше притеснявала без основание. Онзи чист ужас в очите на Ванин, когато го хвана, беше достатъчно потвърждение, дори това, че го хвана с Рога в ръцете, да не беше. Не беше очаквала двама Мраколюбци и я бяха надхитрили в кражбата си. Само че също така бяха подценили опасностите в Погибелта. Не искаше и да мисли какво щеше да стане, ако не бяха привлекли вниманието на мечото същество. Щеше да е останала в палатката си и да чака да дойдат крадци, които вече са изчезнали с един от най-мощните артефакти на света.

Небето изтъгна. Тъмният Шайол Гул се извисяваше напред, издигнал се от долината на Такан'дар сред верига от по-малки планински върхове. Въздухът беше станал леден, почти като зиме. Щеше да е трудно да се стигне до онзи връх, но по един или друг

начин тя щеше да занесе този Рог на силите на Светлината за Последната битка. Отпусна ръка върху торбата и опипа метала вътре.

Олвер си играеше наблизко по безжизнената сива скала на Изпепелените земи, ножът му бе окачен на колана му като меч. Може би не трябваше да го взима. Но пък момчетата на неговата възраст в Пограничните земи се учеха да носят съобщения и да доставят припаси в обсадени укрепления. Не ги пускаха да излязат с боен отряд, нито ги поставяха на пост, докато не навършат поне дванайсет, но обучението им започваше много по-рано.

— Милейди?

Файле се обърна към приближилите се Селанде и Арела. Беше поставила Селанде начело на съгледвачите, след като Ванин се беше разкрил. Дребничката светлокожа жена приличаше по-малко на айилка от повечето останали от Ча Файле. Но имаше нюх.

— Да?

— Движение, милейди — каза тихо Селанде.

— Какво? — Файле се изправи.

— Някакъв керван.

— В *Изпепелените земи*? Покажи ми.

Не беше само керван. Имаше и цяло село — Файле успя да го различи през далекогледа, макар сградите да се виждаха само като тъмни петна. Беше вдигнато в подножието на хълмовете до Такан'дар. Село? Светлина!

Насочи далекогледа към пълзящия по голата земя керван, поел към снабдителна станция на прилично разстояние от селото.

— Правят същото като нас — прошепна тя.

— Какво е това, милейди? — Арела лежеше по корем до нея. Мандевин беше от другата ѝ страна и също гледаше през далекогледа си.

— Централна снабдителна станция — обясни Файле, загледана в струпаните сандъци и вързопи стрели. — Тварите на Сянката не могат да се движат през портали, но припасите им могат. Не е трябвало да носят стрели и резервни оръжия със себе си при нахлуването. Припасите се събират тук и след това ги разпращат по бойните полета, където потрябват.

И наистина, ивица светлина долу издаде отварянето на портал. През него се изниза голяма колона мръсни на вид мъже с чували на гърбовете, последвани от десетки други, теглещи малки талиги.

— Там, където отиват тези припаси — заговори замислено Файле, — наблизко ще има боеве. Колите пренасят стрели, но не храна, защото тролоците прибират трупове от бойното поле, за да пируват всяка нощ.

— Ако можем да се промъкнем през един от тези портали... — каза Мандевин.

Арела изсумтя все едно това бе някаква шега. Погледна Файле и усмивката ѝ угасна.

— Сериозни сте. И двамата.

— Все още сме много далече от Такан'дар — каза Файле. — А това село ни прегражда пътя. Може да е по-лесно да се промъкнем през някой от порталите, отколкото да се опитаме да стигнем в долината.

— Ще се озовем зад вражеските линии!

— Ние *вече* сме зад линиите им — отвърна навъсено Файле. — Тъй че нищо няма да се промени.

Арела замълча.

— Това ще е проблем — каза Мандевин и обърна далекогледа си. — Вижете ония, дето идват към лагера от селото.

Файле вдигна далекогледа.

— Айилци? Светлина! Шайдо са минали на страната на Тъмния?

— Дори псетата Шайдо не биха направили това — каза Арела и плю настрани.

Новодошлите *наистина* изглеждаха различно. Носеха булата като за бой, но булата бяха червени. Все едно, промъкването покрай айилци щеше да е почти невъзможно. Сигурно не бяха разкрити само защото групата им беше толкова далече. Както и поради това, че никой не очакваше такава група тук.

— Назад — каза Файле и запълзя надолу по склона. — Трябва да го обмислим.

Перин се събуди с чувството, че са го хвърлили в езеро посред зима. Изпъшка.

— Лягай долу, глупако — каза Джанина и сложи ръка на рамото му. Жълтокосата Мъдра изглеждаше изтощена като него.

Лежеше на меко. Твърде меко. Хубаво легло, чисти чаршафи. Зад прозорците в някакъв бряг леко се плискаха вълни и пицяха чайки. Чуваше също и стонове някъде наблизо.

— Къде съм? — попита Перин.

— В двореца ми — отвърна Берелайн от прага.

Първата на Майен носеше диадемата си, ястреба в полет, и беше с пурпурна рокля с жълто по ръбовете. Стаята беше разкошна, със злато и бронз по огледала, прозорци и пилоните на леглото.

— Бих добавила — продължи Берелайн, — че ситуацията ми е позната донякъде, лорд Айбара. Този път взех предпазни мерки, в случай че се чудите.

Предпазни мерки? Перин подуши във въздуха. Юно? Усети миризмата му. Всъщност Берелайн кимна настрани, а Перин се извърна и го видя: седеше на един стол и едната му ръка бе стегната в шина.

— Юно! Какво стана? Какво те е сполетяло? — попита Перин.

— Проклети тролоци ме сполетяха, това стана — изръмжа Юно. — Чакам ред за Цяра.

— Първи се изцеряват тези с опасни за живота рани — каза Джанина. Беше най-вещата в Цяра сред Мъдрите и явно бе решила да остане с Айез Седай и Берелайн. — Ти, Перин Айбара, беше Изцерен до степен на оцеляване. Само до степен на оцеляване. Все още не сме се погрижили за раните, които не застрашават живота ти.

— Чакай! — Перин се помъчи да се надигне. Светлина, колко беше изтощен. — Откога съм тук?

— От десет часа — отвърна Берелайн.

— Десет часа! Трябва да тръгвам. Боят...

— Боят ще продължи без теб — каза Берелайн. — Съжалявам.

Перин изръмжа тихо. Толкова уморен беше.

— Моарейн знаеше някакъв начин да избие умората от човек. Ти знаеш ли го, Джанина?

— Не бих го направила за теб и да го знаех — отвърна Джанина. — Имаш нужда от сън, Перин Айбара. Участието ти в Последната битка приключи.

Перин стисна зъби и понечи да стане.

— Ако не слушаш — каза Джанина, — ще те овържа във Въздух и ще те оставя да висиш с часове.

Първият подтик на Перин беше да *измести*. Заоформя мисълта в главата си и се почувства глупаво. Беше се върнал някак в реалния свят. Тук не можеше да *измести*. Беше безпомощен като бебе.

Отпусна се в леглото обезсърчен.

— Радвай се, Перин — каза тихо Берелайн и се приближи до леглото. — Трябваше да си мъртъв. Как стигна до онова бойно поле? Ако Харал Люхан и хората му не те бяха забелязали...

Перин поклати глава. Това, което бе направил, не можеше да се обясни на човек, който не познаваше вълчия сън.

— Какво става, Берелайн? Войната? Армиите ни?

Тя присви устни.

— Надушвам истината от теб — каза Перин. — Тревога, безпокойство. — Въздъхна. — Видях, че бойните фронтове са се преместили. Щом и хората на Две реки са на Полето на Мерилор, значи и трите ни армии са били изтласкани на същото място. Всички освен на Такан'дар.

— Не знаем как се справя лорд Дракона — отвърна тя тихо и седна на столчето до леглото.

Джанина хвана Юно за ръката и той потръпна, щом Цярът потече в него.

— Ранд все още се бие — каза Перин.

— Твърде много време мина — каза тя. Имаше нещо, което не му казваше, нещо, което заобикаляше. Надушваше го.

— Ранд все още се бие — повтори Перин. — Ако беше загубил, нямаше да ни има. — Отпусна се отново. Светлина! Не можеше просто да лежи тук, докато навън умираха хора, нали? — Времето във Въртела е различно. Посетих го и видях с очите си. Тук са изтекли много дни, но се обзалагам, че за Ранд е било само ден. Може би по-малко.

— Това е добре. Ще го предам на другите.

— Берелайн. Трябва да направиш нещо за мен. Пратих Илиас със съобщение до войските ни, но не знам дали го е отнесъл. Грендал бърка в умовете на Великите капитани. Ще провериш ли дали съобщението е пристигнало?

— Пристигна — отвърна тя. — Почти непоправимо късно, но пристигна. Добре си направил, Перин. Сега спи. — И стана да си

тръгне.

— Берелайн?

Тя се обърна към него.

— Файле. Какво става с Файле?

Тревогата ѝ се усили. „Не!“

— Продоволственият ѝ керван беше унищожен в мехур на злото, Перин — промълви Берелайн. — Съжалявам.

— Тялото ѝ намерено ли е? — попита той с усилие.

— Не.

— Значи е жива.

— Това...

— Жива е! — настоя Перин. Трябваше да го вярва. Иначе...

— Има надежда, разбира се. — Берелайн се приближи до Юно, който сгъваше Изцерената си ръка, и му кимна да я придружи извън стаята. Джанина се суетеше при умивалника. Перин все още чуваше стоновите от коридорите навън. Миришеше на целебни билки и на болка.

„Светлина“. Керванът на Файле носеше Рога. Беше ли вече в ръцете на Сянката?

И Гаул. Трябваше да се върне при Гаул. Беше го оставил във вълчия сън, за да пази гърба на Ранд. Щом той беше толкова уморен, какво ли му беше на Гаул? Нямаше да издържи дълго.

Имаше чувството, че може да спи седмици наред. Джанина се върна до леглото и поклати глава.

— Няма защо да се мъчиш да задържиш очите си отворени, Перин Айбара.

— Много неща трябва да свърша, Джанина. Моля те. Трябва да се върна на бойното поле и да...

— *Ще стоиш тук*, Перин Айбара. Няма да си от полза за никого в това състояние и опитите да докажеш обратното няма да ти спечелят джи. Ако ковачът, който те донесе тук, разбере, че може да ти позволя да се измъкнеш и да умреш на бойното поле, сигурно ще дойде и ще ме обеси с главата надолу. — Замълча за миг. — Почти съм сигурна, че би могъл да успее.

— Майстор Люхан. — Перин смътно си спомни онези няколко мига преди да му причернее. — Той беше там. Той ли ме намери?

— Той е спасил живота ти. Метнал те на гръб и те отнесъл на бегот до една Айез Седай за портал. Беше на секунди от смъртта, когато те донесоха тук. Какъвто си едър, само вдигането ти си е подвиг.

— Наистина нямам нужда от сън. — Клепачите му натежаваха. — Трябва... Трябва да...

— Сигурна съм, че имаш — каза Джанина.

Перин остави очите му да се затворят. Това щеше да я убеди, че ще направи каквото иска от него. А след като си отидеше, щеше да стане.

— Сигурна съм, че имаш — повтори Джанина и гласът ѝ стана по-тих, незнайно защо.

„Спя — помисли той. — Заспивам.“ Отново видя пред себе си трите пътеки. Този път едната водеше към обикновен сън, втора — към вълчия сън насън, пътеката, която хващаше обикновено.

А между тях — трета пътека. Вълчийт сън телом.

За миг се изкуши, но не избра нея. Избра обикновения сън, осъзнал, че без него тялото му ще умре.

Андрол лежеше задъхан и зяпнал в небето. Бяха някъде далече от бойното поле след полета от върха на Височините.

Онази атака... беше толкова мощна.

„Какво стана?“ — изпрати той към Певара.

„Не беше Таим — отвърна тя, стана и изтупа прахта от полите си. — Мисля, че беше Демандред.“

„Нарочно ни пренесох далече от мястото, където се биеше.“

„Да. Как смее той да пречи на групата преливащи, които нападат силите му?“

Андрол се надигна с пъшкане. „Знаеш ли, Певара, необичайно остроумна си за Айез Седай.“

Насмешката ѝ го изненада. „Изобщо не познаваш Айез Седай толкова добре, колкото си мислиш.“ После отиде при Имарин да прегледа раните му.

Андрол видиша дълбоко. Миришеше на есен. Нападали листа. Застояла вода. Есен, която бе дошла много рано. Хълмът им беше с изглед към долина, в която напук на пътя, по който бе тръгнал светът, селяни бяха разорали земята на големи карета.

Нищо не беше поникнало.

Теодрин също се надигна и викна:

— Там е *лудост*!

Андрол долови неодобрението на Певара. Момичето не биваше да издава чувствата си така открито. Все още не се беше научила на подobaващата айезседайска сдържаност.

„Тя не е истинска Айез Седай — изпрати му Певара, отгатнала мислите му. — Каквото и да твърди Амирлин. Не е минала през изпитанието все още.“

Теодрин сякаш знаеше какво мисли за нея Певара и двете се държаха хладно една с друга. Певара изцери Имарин и той го понесе търпеливо. Теодрин на свой ред изцери порязаното на ръката на Джонет. Той сякаш се изненада от майчинската ѝ грижа.

„Скоро ще го обвърже — изпрати му Певара. — Забеляза ли как остави една от другите да си вземе своя от петдесетте, а после тръгна по него? Едва се отървахме от нея след Черната кула.“

„А ако и той я обвърже?“ — попита по връзката Андрол.

„Тогава ще видим дали това, което имаме двамата, е уникално, или не. — Певара се поколеба. — Лутаме се в неща, които никога не са били познавани.“

Той я погледна в очите. Мислеше за случилото се по време на свързването им последния път. Беше отворила портал, но го бе направила така, както би го направил той.

„Ще трябва да го опитаме отново.“

„Скоро“ — отвърна тя и Вкопа в Имарин, за да се увери, че Цярът ѝ е прихванал.

— Благодаря, добре съм, Певара Седай — каза той, учтив както винаги. — И ако позволите да отбележа, струва ми се, че вие също се нуждаете от малко Цяр.

Тя погледна изгорения си ръкав. Кожата ѝ бе зачервена и болеше. Певара обаче все още се боеше да позволи мъж да я Изцери — и същевременно се дразнеше от боязънта си.

Андрол откачи калаената чашка от колана си и небрежно вдигна ръка, с пръстите надолу. Стисна ги все едно щипна нещо между тях, а когато ги разтвори, между тях се отвори малък портал. Потече вода и напълни чашката.

Певара седна до него и прие предложената ѝ чаша. Отпи и въздъхна.

— Прохладна като планинска изворна вода.

— Точно това е — каза Андрол.

— Напомня ми, че се канех да те попитам нещо. Как го правиш това?

— Как го правя ли? Просто един малък портал.

— Нямам предвид това. Андрол, ти едва-що се озова тук. Не е възможно да си имал време да запаметиш този район достатъчно добре, за да отвориш портал до някой планински извор на стотици мили.

Андрол я погледна стъписано.

— Не знам. Може би има нещо общо с Таланта ми.

— Разбирам. — Певара помълча. — Между другото, какво стана с меча ти?

Андрол посегна инстинктивно към кръста си. Ножницата си беше там, но празна. Беше изтървал меча си, когато мълнията бе ударила близо до тях, и не бе намерил присъствие на духа, за да го грабне, когато побягнаха. Изпъшка.

— Гарфин щеше да ме прати при интенданта да меля ечемик седмици наред, ако чуеше за това.

— Не е толкова важно — каза Певара. — Имаш по-добри оръжия.

— Въпросът е в принципа — отвърна Андрол. — Носенето на меч ми напомня. Като... ами, като видя мрежа, тя ми напомня за риболов край Майен, а изворна вода ми напомня за Джайн. Малки неща, но малките неща са важни. Трябва отново да съм войник. Трябва да намерим Таим, Певара. Печатите...

— Не можем да го намерим така, както се опитвахме досега. Съгласен ли си?

Андрол въздъхна, но кимна.

— Чудесно. Мразя да бъда мишена.

— Какво правим тогава?

— Подхождаме обмислено и грижливо, без размахване на мечове.

Вероятно беше права.

— А... това, което направихме? Певара, ти използва моя *Талант*.

— Ще видим. — Тя отпи от чашката. — Е, да беше и чай.

Андрол повдигна вежди. Взе чашата, отвори малък портал между двата си пръста и пусна във водата няколко сухи листенца чай. Свари го за миг с нишка Огън и пусна малко мед през друг портал.

— Имах малко в работилницата ми в Черната кула — каза и ѝ подаде чашата. — Явно никой не го е местил.

Тя отпи и се усмихна топло.

— Андрол, ти си чудесен!

Той се усмихна. Светлина! От колко време не беше изпитвал такова чувство към жена? Любовта уж трябваше да е нещо за младите глупаци, нали?

Разбира се, младите глупаци изобщо нямаше да го проумеят. Те търсеха хубаво лице, и толкова. Андрол беше преживял достатъчно и знаеше, че едно хубаво лице не е нищо в сравнение, със *стабилността*, показвана от жена като Певара. Сдържаност, твърдост, решимост. Тези неща можеше да ги донесе само доброто отлежаване.

Беше същото като с кожата. Новата кожа беше нещо чудесно, но истински *добрата* кожа бе дълго използваната и протрита, като каишка, за която са се грижили през годините. Никога не знаеш със сигурност дали може да разчиташ на нова каишка. Знаеш го едва след като ти е била спътничка няколко сезона.

— Опитвам се да разгадая тази мисъл — каза Певара. — Ти... не ме ли сравни току-що със стара кожена каишка?

Андрол се изчерви.

— Ще приема, че е свързано с кожарството. — Тя пак отпи от чая.

— Ами, ти непрекъснато ме сравняваш с... какво? Малки глинени фигурки?

Тя се усмихна.

— Семейството ми.

Убитите от Мраколюбци.

— Съжалявам.

— Случи се много, много отдавна, Андрол. — Все пак той усещаше, че тя все още изпитва гняв.

— Светлина. Непрекъснато забравям, че си по-стара от повечето дървета, Певара.

— Хмм... Първо съм кожена каишка, сега съм по-стара от дърветата. Предполагам, че въпреки няколкото десетки занаята, които си изучил, обучението ти никога не е включвало как да говориш с дама?

Той сви рамене. Докато беше по-млад, сигурно щеше да се притесни, че езикът му е толкова вързан, но беше научил, че просто няма как да го избегне. Опитите само влошаваха нещата. Странно, реакцията му я зарадва. Жените обичаха да видят един мъж смутен.

Но веселието ѝ замря, когато погледна към небето. Погледът ѝ внезапно му напомни за пустите поля долу. За изсъхналите дървета. За глухия тътен. Не беше време за веселие, нито време за любов. Усети, че се е вкопчил в двете точно заради това.

— Трябва да тръгваме — каза той. — Какъв е планът ти?

— Таим винаги ще бъде обкръжен от слуги. Ако продължим да го нападаме както досега, ще ни накълцат, преди да сме стигнали до него. Трябва да се промъкнем до него крадешком.

— А как ще направим това?

— Зависи. Колко луд можеш да бъдеш, ако ситуацията го оправдава?

Долината на Такан'дар се бе превърнала в място на пушеци, хаос и смърт.

Руарк крачеше през нея, с Траск и Белдер от двете му страни. Бяха негови братя от Червените щитове. Изобщо не ги познаваше доскоро, но все пак бяха братя и връзката им бе скрепена от пролятата кръв на Твари на Сянката и предатели.

Мълния разцепи въздуха и удари наблизко. Стъпалата им стържеха в пясък, станал на бучки стъкло от мълниите.

Стигнаха до укритие — няколко трупа на тролоци закуп — и се присвиха зад него. Бурята най-сетне бе дошла — яростни ветрове връхлитаха долината, толкова силни, че дърпаха булото от лицето му.

Трудно беше да различи каквото и да било. Мъглата беше издухана, но небето бе потъмняло и вятърът вдигаше прах и дим. Много хора се биеха на дебнещи глутници.

Вече нямаше бойни линии. По-рано този ден атака на мърдраали и пълен щурм на тролокската орда най-сетне бяха разбили отбраната.

Тайренците и Заклетите в Дракона се бяха изтеглили към Шайол Гул и сега повечето се биеха в подножието на планината.

За щастие изсипалите се през прохода тролоци не бяха със смазващо превъзходство — дългата обсада бе намалила броя им в Такан'дар. Силите им бяха почти изравнени с тези на защитниците.

Това все пак щеше да е проблем... но според Руарк Безчестните, които носеха червени була, бяха много по-голяма заплаха. Обикаляха из долината и дебнеха като айилците. Руарк бе излязъл на лов в това забулено от мъгла и дим мъртво поле. Понякога се натъкваше на групи тролоци, но повечето бяха подкарани от Сенчестите да се бият с редовните сили, тайренците и доманците.

Руарк махна на братята си и тримата пак тръгнаха в бурята. Светлината дано да дадеше редовните сили и преливащите да удържат пътеката нагоре, където Кар-а-карн се сражаваше със Заслепителя на зрака.

Ранд ал-Тор трябваше скоро да приключи битката си. Руарк подозираше, че Сянката скоро ще завземе тази долина.

Минаха покрай неколцина айилци, които танцуваха копията с предатели с червени була. Много от червените була можеха да преливат, но в тази група като че ли нямаше ни един. Руарк и двамата с него скочиха в танца.

Червените була се биеха добре. Траск се събуди от унеса си и уби един от червените була, преди да падне. Схватката свърши, когато останалите червени була побягнаха. Руарк уби един от тях с лъка си, а Белдер свали друг. Никога нямаше да стрелят по мъже в гръб, в бой с истински айилци. Тези обаче бяха по-лоши и от Тварите на Сянката.

Тримата оцелели айилци, на които бяха помогнали, кимнаха благодарно. Присъединиха се към него и Белдер и тръгнаха обратно към Ямата на Ориста, за да проверят защитниците там.

За щастие войската на тази позиция все още се държеше. Мнозина бяха от Заклетите в Дракона, дошли последни на битката и съставени първоначално от обикновени мъже и жени. Да, имаше и няколко Айез Седай сред тях, дори няколко айилци и двама Аша'ман. Само че повечето държаха стари мечове, неизползвани от години, или тояги, по-точно дръжки от земеделски сечива.

Биеха се срещу тролоците като хванати натясно вълци. Руарк поклати глава. Ако Дървоубийците се бяха сражавали така свирепо,

Ламан сигурно все още щеше да седи на трона си.

Мълния изтрещя и уби няколко от защитниците. Руарк примига да махне блясъка от очите си, обърна се и огледа околността през вихрещия се вятър. Там!

Махна на братята си да останат и се запромъква приведен напред. Гребна шепа от сивата, подобна на пепел прах, покрила земята, и я затърка по дрехите и лицето си. Вятърът я издуха от пръстите му.

После залегна, стиснал кама между зъбите си.

Жертвата му стоеше на върха на малък хълм и наблюдаваше боя. Един от червените було, смъкнал булото си и ухилен. Зъбите му не бяха изострени като игли. Всички с изпилени зъби можеха да преливат. Някои без изпилени зъби също можеха. Руарк не знаеше какво означава това.

Този беше преливащ — издаде го, като сътвори Огън като копие и го запокити към сражаващите се наблизко тайренци. Руарк запълзя бавно напред, педя по педя, слят със скалите.

Беше принуден да гледа как червеното було убива един защитник след друг, но не забърза. Продължи мъчително бавното пълзене, вслушан в съсъка на огъня, докато червеното було стоеше с ръце зад гърба и биеше наоколо със сплитовите на Единствената сила.

Червеното було не го видя. Някои от тези мъже се биеха като айилци, но повечето — не. Не бяха толкова тихи, когато се промъкваха, и като че ли не познаваха лъка и копието толкова добре, колкото трябваше. Мъжът пред него... Руарк се съмняваше, че изобщо се е движил някога тихо, за да издебне враг или да убие сърна в пущинаците. Защо да го правят, щом можеха да преливат?

Руарк се плъзна безшумно покрай трупа на тролок до краката на червеното було и перна с камата си сухожилията му. Мъжът падна с вик и преди да е успял да прелее отново, Руарк му преряза гърлото и се скри между двете тела.

Двама тролоци дойдоха да видят какво е вдигнало врявата. Руарк уби първия, свали и втория, докато той се обръщаше, преди да са успели да го забележат. После отново се сля с околността.

Повече твари не дойдоха и Руарк тръгна обратно към хората си. Докато се движеше, приведен и бежешком, подмина малка глутница вълци, които довършваха двама тролоци. Вълците се извърнаха към

него с окървавени муцуни и присвити назад уши. Оставиха го да мине и тръгнаха безшумно в бурния вятър да търсят нова плячка.

Вълци. Бяха дошли със сухата буря и сега се биеха редом с хората. Руарк не беше много наясно как се развива битката в цялост. Виждаше, че част от бойците на крал Дарлин в далечината все още удържат строя. Стрелците с арбалети бяха поставени до Заклетите в Дракона. Последния път, когато ги беше видял, почти бяха изчерпали стрелите си, а странните бълващи пара фургони лежаха разбити по земята. Айез Седай и ашаманите продължаваха да отбиват яростния щурм, но не с мощта, която беше видял от тях преди.

Айилците правеха това, което можеха да правят най-добре: убиваха. Докато тези войски държаха подстъпа към Ранд ал-Тор, може би щеше да е достатъчно. Може би...

Нещо го удари в гърдите и Руарк изпъшка и падна на колене. Вдигна глава и пред очите му от бурята пристъпи, за да го огледа, приказно красиво същество. Имаше възхитителни очи, макар да бяха различни по големина и едното да беше много по-надолу от другото. Никога досега не беше осъзнавал колко отвратително симетрични са очите на всички други. Призля му от мисълта за това. И всички други жени имаха толкова много коса на главите си. Това същество с почти окапалата си коса беше много по-прелестно.

Тя се приближи — удивителна, неопишуема. Докосна го по брадичката, както бе коленичил. Връхчетата на пръстите ѝ бяха меки като облачета.

— Да, ставаш — промълви тя. — Ела, любимце мой. Иди с другите.

Махна към групата, която бе с нея. Няколко Мъдри, две Айез Седай, мъж с копие. Руарк изръмжа. Щеше ли този мъж да се опита да спечели обичта на любимата му? Щеше да го убие за това. Щеше да...

Господарката му се изсмя тихо.

— А Моридин мисли, че това лице е наказание. Е, теб не те притеснява какво лице нося, нали, любимце мой? — Гласът ѝ стана по-тих и в същото време — по-суров. — Когато приключа, няма да притеснява никого. Самият Моридин ще възхвалява красотата ми, защото ще вижда с очи, които ще му дам аз. Също като теб, любимце. Също като теб.

Потупа Руарк по главата. И той тръгна с нея и другите през долината, забравил мъжете, които наричаше братя.

От нишките светлина пред Ранд се оформи път и той пристъпи напред. Кракът му стъпи върху лъскава чиста каменна настилка и той излезе от нищото и се озова сред великолепия.

Пътят бе толкова широк, че шест фургона можеха да минат по него едновременно, но не беше задръстен от возила. Имаше само хора. Бликащи от енергия хора в пъстри облекла — бърбореха, викаха оживено. Звуци изпълваха празното пространство — звуците на живота.

Ранд се обърна, за да погледне сградите, които изникваха наоколо. Високи къщи обрамчваха широката улица, укрепени с колони отпред. Зад тях се извисяваха куполи и всевъзможни други чудеса, издигащи се високо в небето здания. Град, какъвто не беше виждал никога. Творба на огиерите.

Отчасти на огиерите всъщност. Работници наблизко поправяха каменна фасада, рухнала при буря. С тях работеха дебелопръсти огиери и гръмкият им смях огласяше въздуха. Когато огиерите бяха дошли в Две реки да се отплатят на Ранд за саможертвата му и с намерение да построят тук паметник, градоначалниците мъдро ги бяха помолили вместо това да помогнат да се благоустрои градът.

През годините огиерите и хората на Две реки бяха работили заедно дотолкова, че майсторите на Две реки вече се търсеха по целия свят. Ранд вървеше по широката улица сред хора от всякакви народности. Доманци с дълги пъстри и лъскави облекла. Тайренци — разделението между простолудие и благородници все повече се заличаваше от ден на ден — с торбестите им дрехи и ризи, изпъкващи с раираните ръкави. Сеанчанци в екзотични коприни. Пограничници с благородна осанка. Дори шараи.

Всички бяха дошли в Емондово поле. Градът сега много малко отговаряше на името си, но все пак бе съхранил следи. Имаше повече дървета и зелени площи, отколкото в други големи градове като Кемлин или Тийр. В Две реки майсторите занаятчии се радваха на висока почит. А стрелците им бяха най-добрите, които светът познаваше. Елитна група мъже от Две реки, въоръжени с новите

стрелящи пръчки, които наричаха „пушки“, служеха с айилците в мироопазващите им кампании в Шара. Шара беше единственото място на света, познаващо войната. О, имаше все още спорове тук-там. Конфликтът между Муранди и Тийр преди пет години за малко да доведе до първата истинска война в столетието след Последната битка.

Ранд се усмихна, докато се движеше през оживената тълпа, без да се бута, заслушан с гордост в радостната човешка глъч. „Конфликтът“ в Муранди беше динамичен според мерките на Четвъртия век, но всъщност не представляваше нищо. Недоволен благородник, открил огън по айилски патрул. Трима ранени, нито един мъртъв, и това беше най-лошият „конфликт“ от години, ако не се брояха кампаниите в Шара.

Слънчеви лъчи пробиха тънката облачна покривка и огряха улицата. Ранд най-сетне стигна до градския площад, някогашната Морава в Емондово поле. Какво да мисли човек за Каменния път, който сега беше толкова широк, че цяла армия можеше да мине в марш по него? Заобиколи внушителния фонтан в центъра на площада, паметник на падналите в Последната битка, сътворен от огиерите.

Видя познати лица сред статуите в центъра на фонтана и извърна очи.

„Все още не е окончателно — помисли си. — Това все още не е реално.“ Беше съградил тази реалност от нишките на онова, което можеше да бъде, отражения на света, както се разиграваше сега. Не беше наместено.

За първи път, откакто бе влязъл в това сътворено от самия него видение, увереността му се разколеба. Знаеше, че Последната битка не е изгубена. Но умираха хора. Мислеше ли да спре всичката тази смърт и болка?

Питаше се за това непрекъснато.

Гледката наоколо затрептя, чудесната каменна настилка под краката му зажука, зданията се разтърсиха. Хората спряха неподвижни, звуците заглъхнаха. От една малка странична уличка се появи тъмнина, като пробождаща игла, разшири се и запоглъща всичко — засмукваше нещата в себе си. Порасна колкото къщите и бавно се разпростря.

ТВОЯТ СЪН Е СЛАБ, ВРАГ.

Ранд укрепил волята си и треперенето спря. Замръзналите на местата си хора тръгнаха пак и галещата ушите му весела глъч закънтя отново. Лек ветреца задуха по широката улица и развя празничните знамена на пилоните.

— Ще наложа да стане така — каза Ранд на тъмнината. — Това е твоят провал. Щастие, растеж, любов...

ТЕЗИ ХОРА ВЕЧЕ СА МОИ. АЗ ЩЕ ГИ ВЗЕМА.

— Ти си мрак — заяви Ранд високо. — Мракът не може да изтласка Светлината. Мракът съществува само когато Светлината се провали, когато избяга. *Няма* да се проваля. *Няма* да избягам. Не можеш да спечелиш, докато аз преграждам пътя ти, Шай'тан.

ЩЕ ВИДИМ.

Ранд извърна очи от тъмното и продължи упорито покрай фонтана. От другата страна на площада величествено бяло каменно стълбище водеше към четириетажно здание, построено с невероятно майсторство. С изваяни на фасадата релефи и увенчана с бляскав бронзов покрив, сградата бе украсена със знамена. Сто години. Сто години живот, сто години мир.

Жената, която стоеше горе на стълбището, имаше познати черти. Малко салдейско наследство, но също така къдрава черна коса, която определено напомняше за Две реки. Лейди Адора, внучката на Перин и кмет на Емондово поле. Ранд тръгна нагоре по стъпалата, докато тя държеше възпоменателно слово. Никой не го забеляза. Самият той го направи така. Промъкна се като Сив зад нея, докато тя обявяваше деня на празненството, и влезе в сградата.

Не беше сграда на градската управа, макар че може би изглеждаше така отпред. Беше нещо много по-важно.

Училище.

Просторните коридори бяха украсени с картини и орнаменти, които можеха да съперничат на всеки дворец — но тези тук изобразяваха великите учители и разказвачи от миналото, от Анла до Том Мерилин. Ранд закричи по един от тях: надничаше в стаите, където всеки можеше да дойде и да придобие знание, от най-бедния селяк до децата на кмета. Сградата трябваше да е голяма, за да побере всички, поискали да се учат.

ТВОЯТ РАЙ Е НЕСЪВЪРШЕН, ВРАГ.

В едно огледало вдясно от Ранд беше надвиснал мрак. Отразяваше не коридора, а НЕГОВОТО присъствие.

МИСЛИШ, ЧЕ МОЖЕШ ДА ПРЕМАХНЕШ СТРАДАНИЕТО? ДОРИ ДА СПЕЧЕЛИШ, НЯМА ДА МОЖЕШ. ПО СЪВЪРШЕНИТЕ ТИ УЛИЦИ ВСЕ ОЩЕ УБИВАТ ХОРА НОЩЕМ. ДЕЦА ХОДЯТ ГЛАДНИ ВЪПРЕКИ УСИЛИЯТА НА ТВОИТЕ СЛУГИ. БОГАТИТЕ ГРАБЯТ И ПОКВАРЯВАТ. ПРОСТО ГО ПРАВЯТ СКРИШОМ.

— По-добре е — прошепна Ранд. — Хубаво е.

НЕ Е ДОСТАТЪЧНО И НИКОГА НЯМА ДА БЪДЕ. ТВОЯТ СЪН Е НЕСЪВЪРШЕН. ТВОЯТ СЪН Е ЛЪЖА. АЗ СЪМ ЕДИНСТВЕНАТА ЧЕСТНОСТ, КОЯТО ТВОЯТ СВЯТ Е ПОЗНАВАЛ.

Тъмния го нападна.

Дойде като буря. Вятър, изригнал толкова ужасно, че заплашваше да обели кожата от костите му. Ранд спря, изправил рамене и взрян в нищото. Вихърът разкъса гледката пред очите му — красивия град, смеещия се град, сградата-монумент на познание и мир. Тъмния я погълна и тя отново се превърна само във възможност.

Силвиана държеше Единствената сила и усещаше как тече в нея и огрява света. Когато държеше сайдар, имаше чувството, че може да види всичко. Възхитително усещане, стига да съзнаваш, че е *просто* усещане. Че не е истина. Съблазънта на сайдар беше тласкала много жени към безразсъдни постъпки. Много Сини със сигурност го бяха правили в един или друг момент.

Силвиана извая Огън и сравни със земята редицата войници на Шара пред нея. Беше обучила коня си, Жилото, да не се плаши при преливане.

— Стрелците да отстъпят назад! — изрева Чубайн зад нея. — Бързо! Ротите тежка пехота, напред! — Тежко бронираните пехотинци настъпиха покрай Силвиана с брадви и боздугани, за да ударят объркания строй на шараите. С пики щеше да е по-добре, но нямаха достатъчно за всички.

Силвиана запреде нов огнен взрив по врага, за да им отвори пътя, и насочи вниманието си към стрелците на Шара високо на склона.

След като бяха заобиколили блатата, силите на Егвийн се бяха разделили на две щурмови групи. Айез Седай се бяха врязали с пехотата на Бялата кула и атакуваха шараите на Височините от запад. Огньовете вече бяха потушени и повечето тролоци се бяха смъкнали от Височините, за да нападнат долу.

Другата половина от армията на Егвийн, главно конница, бе изпратена към коридора, заобикалящ блатата и водещ към брода. Атакуваха уязвимия тил на тролоците, слезли от склоновете, за да ударят войските на Елейн, защитаващи района около брода.

Главната задача на първата група беше да си пробие път нагоре по западния склон. Силвиана започна да мята грижливо нацелени мълнии по шараите, които настъпваха да отблъснат пехотата.

— Щом пехотата си пробие път нагоре — заговори Чубайн до Егвийн, — ще трябва да накараме Айез Седай да започнат... Майко?! — извика той изведнъж.

Силвиана се извърна рязко на седлото и погледна Егвийн. Амирлин не преливаше. Лицето ѝ беше преbledняло и тя трепереше. От сплит ли беше поразена? Не, доколкото Силвиана можеше да види.

Горе на склона се струпаха фигури и избутаха настрани пехотата на Шара. Започнаха да преливат и по войските на Бялата кула западаха мълнии, разбиваха въздуха с грохот и ослепителен блясък.

— Майко! — Силвиана се приближи до Егвийн. Сигурно Демандред я беше атакувал. Докосна ша-ангреала в ръцете на Егвийн за повече сила и запреде портал. Сеанчанката зад Амирлин грабна юздите на коня ѝ и го задърпа към портала. Силвиана я последва с вик: — Задръжте шараите! Предупредете преливащите мъже за атака на Демандред по Амирлинския трон!

— Не — промълви немощно Егвийн, отпусната в седлото, щом се озоваха пред голямата палатка: Силвиана щеше да ги пренесе и по-надалече, но не бе опознала района достатъчно добре за дълъг скок. — Не, това не е...

— Какво стана? — попита Силвиана, след като затвори портала. — Майко?

— Гавин — отвърна тя преbledняла и разтреперана. — Ранен е. Тежко. Той умира, Силвиана!

„О, Светлина“, помисли Силвиана. Стражници! Страхувала се беше от нещо такова от мига, в който бе видяла онова глупаво момче.

— Къде?

— На Височините. Ще го намеря. Ще използвам портали, ще Отпътувам при него.

— Светлина, Майко! Имате ли представа колко опасно е това? Стойте тук и водете Бялата кула. Аз ще се опитам да го намеря.

— Не можеш да го усетиш къде е.

— Прехвърлете ми връзката му.

Егвийн замръзна.

— Знаете, че така трябва — каза Силвиана. — Ако той умре, смъртта му може да ви унищожи. Дайте ми връзката му. Това ще ми позволи да го намеря и ще ви опази, ако той умре.

Егвийн се стъписа. Как смееше Силвиана изобщо да предлага това? Но пък тя беше Червена — а те малко се интересуваха от Стражници. Силвиана не знаеше какво иска.

— Не. Не, не бих го помислила дори. Освен това, ако той умре, ще ме опази и само като прехвърля болката на теб.

— Аз не съм Амирлин.

— Не! Ако умре, ще оцелея и ще продължа да се бия. Скокът до него ще е глупост, права си, и няма да позволя и ти да го направиш. Той е на Височините. Ще пробием със сила нагоре, както бе заповядано, и можем да стигнем до него. Това е най-добрият избор.

Силвиана помисли и кимна. Да, така щеше да е най-добре.

Върнаха се на западната страна на Височините, но Силвиана кипеше отвътре. Глупав мъж! Ако загинеше, за Егвийн щеше да е много трудно да продължи боя.

Сянката нямаше нужда да порази самата Амирлин, за да я спре. Трябваше само да убие онова видиотено момче.

— Какво правят онези шараи? — попита тихо Елейн.

Биргит усмири коня си и взе далекогледа от ръцете ѝ. Вдигна го и погледна над пресъхналата река към склона на Височините, където се беше струпало множество воини на Шара.

— Може би чакат тролоците да бъдат засипани със стрели.

— Не си много убедена.

Елейн взе далекогледа. Държеше Единствената сила, но засега не прибягваше към нея. Войската ѝ се сражаваше при реката вече два

часа. Тролоците бяха връхлетели към речното корито нагоре и надолу по Мора, но бойците ги спираха да стъпят на шиенарска земя. Блатата пречеха на врага да заобиколи левия ѝ фланг. Десният беше по-уязвим и трябваше да се пази. Щеше да е много по-лошо, ако всички тролоци натиснеха да прехвърлят реката, но конницата на Егвийн ги биеше отзад. Това донякъде облекчаваше натиска срещу армията ѝ.

Мъжете задържаха тролоците с пики и малкото вода, която все още течеше едва-едва в коритото, беше почервенияла от кръв. Най-добрите воители на Андор умираха, задържайки с огромно усилие зверовете. Армията на Шара, изглежда, се подготвяше за щурм от Височините, но Елейн не беше убедена, че ще атакуват скоро. Щурмът на Бялата кула на западната страна им беше създал грижи. Изпращането на армията на Егвийн да атакува Височините отзад беше гениален ход на Мат.

— Не съм много сигурна в това, което казах — отрони Биргит. — Изобщо. Вече не съм сигурна за много неща.

Елейн се намръщи. Беше помислила, че разговорът е приключил. За какво говореше Биргит?

— А спомените ти?

— Първото, което помня, е как се събудих при теб и Нинив — промълви Биргит. — Мога да си спомня разговорите ни затова, че съм била в Света на сънищата, но не мога да си спомня самото място. Всичко ми се изплъзва, като вода между пръстите.

— О, Биргит...

Биргит сви рамене.

— Не може да ми липсва това, което не помня. — Болката в гласа ѝ опровергаваше думите ѝ.

— Гайдал?

Биргит поклати глава.

— Нищо. Чувствам, че като че ли трябва да познавам някого с това име, но не. — Засмя се тихо. — Казах ти вече. Не знам какво съм изгубила, тъй че всичко е наред.

— Лъжеш ли?

— Кръв и пепел, *разбира се*, че лъжа. Все едно имам дупка в себе си, Елейн. Дълбока, зейнала дупка. Животът и спомените ми капят от нея. — Извърна очи.

— Биргит... Съжалявам.

Биргит обърна коня си и се отдалечи. Явно не искаше да го обсъждат повече. Болката ѝ пронизваше ума на Елейн като копия.

Какво ли щеше да е да изгуби толкова много? Биргит нямаше детство, нито родители. Целият ѝ живот, всичко, което помнеше, обикновено обхващаше по-малко от година. Елейн понечи да тръгне след нея, но стражите се отместиха, за да пропуснат Галад, с броня, табард и наметало на лорд Капитан-командир на Чедата на Светлината.

Елейн стисна устни.

— Галад.

— Сестро — каза Галад. — Допускам, че ще е напълно безполезно да те уведомя колко неуместно е за жена в твоето състояние да бъде на бойното поле.

— Ако загубим тази война, Галад, децата ми ще се родят в плен на Тъмния, ако изобщо се родят. Смятам, че боят си заслужава риска.

— Стига поне да се въздържах да размахвах меч лично. — Галад засенчи с длан очите си и огледа бойното поле. Думите му намекваха, че ѝ дава разрешение — *разрешение* — да води войските си.

Ивици светлина се изстреляха от Височините и удариха последните дракони, които поддържаха огън от полето точно зад бойците ѝ. Такава мощ! Демандред имаше сила, засенчваща тази на Ранд. „Ако насочи тази сила срещу войските ми...“

— Защо Каутон трябваше да ме прати тук? — каза тихо Галад. — Поиска десетина от най-добрите ми мъже...

— Не искаш от мен да гадая какво се върти в ума на Матрим Каутон, нали? Убедена съм, че Мат само се прави на глупав, за да може да спечели повече.

Галад поклати глава. Хората му, струпани наблизо, сочеха тролоците, които бавно се придвижваха нагоре покрай реката на арафелския бряг. Осъзна, че десният ѝ фланг е застрашен.

— Прати шест отряда арбалети — каза Елейн на Биргит. — Гайбон трябва да подкрепи бойците ни нагоре по реката.

„Светлина. Това започва да изглежда зле.“ Бялата кула беше там, на западния склон на Височините, където преливането беше най-ярко. Не можеше да види много, но го усещаше.

От върха на Височините бълваше дим, осветен от блясъка на взривовите на мълнии. Като буен прегладнял звяр, раздвижил се в

мрака, очите му бляскат събудени.

Елейн изведнъж го осъзна. Всепроникващата миризма на пушек във въздуха, болезнените викове на войниците. Тътена от небето, трусовете в земята. Студения въздух, полегнал над земя, която нямаше да роди, кършещите се оръжия, стърженето на пики в щитове. Това бе краят. Наистина бе дошъл и тя стоеше на самия му ръб.

Вестоносец дойде в галоп, с плик в ръка. Даде правилната парола на охраната на Елейн, слезе и го пуснаха да се приближи до нея и Галад. Обърна се към Галад и му връчи писмото.

— От лорд Каутон, сър. Каза, че ще сте тук.

Галад го взе, намръщи се и го отвори.

Елейн изчака търпеливо — *търпеливо*, — преброи до три, след това премести коня си до неговия и се наведе да види.

Писмото бе наистина от Мат. И, както забеляза с насмешка Елейн, почеркът беше много по-хубав и правописът доста по-добър от онзи в писмото, което ѝ беше пратил преди седмици. Дали пък напрежението от боя не го бе направило по-грамотен?

Галад,

Няма много време за красноречие. Ти си единственият, на когото доверявам тази мисия. Ще направиш каквото е правилно дори когато никой скапано не иска да го направиш. На Пограничните може да не им стиска за това, но ще се обзаложа, че мога да го доверя на един Бял плащ. Вземи това. Елейн да ти отвори портал. Направи каквото трябва да се направи.

Мат

Галад се намръщи, после обърна плика и изтръска от него нещо сребристо. Медальон на верижка. До него се плъзна и марка на Тар Валон.

Елейн ахна, докосна медальона и преля от Силата. Не можеше. Беше едно от копията, които бе направила, онова, което бе дала на Мат. Мелар беше откраднал друго.

— Пази носещия го от преливане — каза тя. — Но защо ти го праща?

Галад обърна листа. На гърба с по-припрян почерк бе написано:

ПП. В случай че не знаеш какво означава „Каквото трябва да се направи“, означава скапано да избиеш колкото може повече от ония преливащи шараи. Ще се хвана с тебе на бас за цяла тарвалонска марка — съвсем малко е остъргана отстриани, — че можеш да убиеш двайсет.

МК

— Това е адски нечестно — изпъшка Елейн. — Кръв и кървава пепел!

— Доста неподходящ език за кралица. — Галад стъгна писмото и го прибра в джоба на наметалото си. Поколеба се, след което окачи медальона на врата си. — Чудя се дали знае какво прави, като дава на едно от Чедата артефакт, който те прави неуязвим за домогванията на Айез Седай. Заповедта е добра обаче. Ще се постарая да я изпълня.

— Можеш да го направиш значи? — попита Елейн. — Да убиеш жени?

— Някога може би щях да се поколебая — отвърна Галад. — Но нямаше да съм прав. Жените са също толкова способни да бъдат зли, колкото и мъжете. Защо трябва човек да се колебае да убие едните, а не другите? Светлината не съди човек според пола, а по сърцето.

— Интересно.

— Какво е интересно?

— Всъщност каза нещо, което не ме кара да искам да те удуша. Може би все пак има надежда за теб, Галад Дамодред.

Той се намръщи.

— Нито му е мястото, нито времето за вятърничавост, Елейн. Трябва да се погрижиш за Гарет Брин. Изглежда възбуден.

Тя се обърна и се изненада, като видя говорещия с охраната й стар пълководец.

— Генерале? — извика му.

Брин й се поклони официално от гърба на коня.

— Охраната ми ли ви спря? — попита тя, щом той се приближи. Дали се беше разчуло за Принудата на Брин?

— Не, ваше величество. — Конят му беше плувнал в пяна. Беше препускал усилено. — Не исках да ви досаждам лично.

— Нещо ви безпокои. Казвайте.

— Брат ви. Идвал ли е насам?

— Гавин ли? — Елейн погледна Галад. — Не съм го виждала.

— И аз — каза Галад.

— Амирлин беше сигурна, че е бил с войските ви... — Брин поклати глава. — Тръгнал е да се бие на предните линии. Може би е дошъл предрешен.

„Защо ще...“ Е, Гавин си беше Гавин. Щеше да иска да се бие. Но да се промъкне до предните линии предрешен някак си не изглеждаше присъщо за него. Можеше да събере няколко верни мъже и да поведе няколко атаки. Но крадешком? Гавин? Трудно ѝ беше да си го представи.

— Ще го оповестя — каза Елейн, след като Галад се поклонил и се оттегли, за да тръгне на мисията си. — Може би някой от командирите ми го е видял.

„Аха...“, помисли Мат, наведен толкова близо до картите, че лицето му беше почти наравно с тях. После махна настрана, за да накара дамане Мика да отвори портал. Можеше да Отпътува до върха на хълма Дашар за по-добра гледка. Само че последния път, когато го направи, вражески преливащи го бяха засекли и забърсаха част от билото. А и макар да беше висок, хълмът Дашар не му позволяваше да види всичко, което се разиграваше от западната страна на височините Полов.

Той се наведе над портала в масата и огледа полето долу.

Врагът изтласкваше отбранителната линия на Елейн при реката. Бяха изнесли стрелци на десния си фланг. Добре. Кръв и кървава пепел... натискът на тролоците беше почти като на конница. Трябваше да съобщи на Елейн да изкара конницата си зад пиките.

„Както когато се биех със Сана Ашраф при водопадите на Пена“, помисли той. Тежка конница, конни стрелци, тежка конница, конни стрелци. Едно след друго. „Таер’айн дай хочин диеб сене.“

Не помнеше да е бил толкова увлечен в битка. Боят срещу Шайдо изобщо не беше толкова завладяващ, макар че той изобщо не беше

водил онова сражение изцяло. Битката срещу Елбар също не беше толкова удовлетворяваща. Разбира се, тя беше в много по-малък мащаб.

Демандред знаеше как да рискува. Мат го долавяше в движенията на войските. Играеше хазарт срещу един от най-добрите, живели някога, и залогът този път не беше в пари. Хвърляха заровете за живота на хора и крайната награда беше самият свят. Кръв и *кървава* пепел, това наистина го възбуждаше. Чувстваше се гузен, но беше възбуждащо.

— Лан е на позиция. — Мат се изправи, върна се при картите и направи няколко отметки. — Кажете му да удари.

Тролокската войска, прехвърляща речното корито при руините, трябваше да бъде съкрушена. Беше придвижил Пограничните покрай Височините, за да атакуват уязвимите им флангове, докато Трам и обединените му сили продължаваха да ги пердашат във фронт. Трам беше избил много от тях преди и след като реката спря да тече. Онази тролокска орда беше близо до разгрома и съчетаните действия от двете страни можеха да го постигнат.

Хората на Трам бяха уморени. Можеха ли да издържат достатъчно, докато дойде Лан и удари тролоците отзад? Дано. Иначе...

Някой затули входа на командния пост, висок мъж с тъмна къдрава коса, облечен в куртката на Аша'ман. Имаше изражението на човек, току-що изтеглил губеща ръка. Светлина. Дори *тролок* щеше да се изнерви от този поглед.

Мин, която говореше с Тюон, се задави и млъкна. Логаин явно си имаше кръвнишки поглед специално за нея. Мат се изправи и изтупа ръцете си.

— Надявам се, че не си направил нещо много гадно на стражите, Логаин.

— Сплитовете Въздух ще се развържат сами след минута-две — отвърна грубо мъжът. — Мислех, че няма да ме пуснат да вляза.

Мат се обърна към Тюон. Беше се вцепенила като добре колосана престилка. Сеанчанците бяха подозрителни дори към *жени*, които можеха да преливат, да не говорим за мъже — и за някой като Логаин.

— Логаин — каза Мат. — Трябваш ми да се биеш редом с войската на Бялата кула. Онези шараи ги *пердашат*.

Логаин беше впил поглед в Тюон.

— Логаин! — викна Мат. — Ако не си забелязал, водим проклета война.

— Не моята война.

— Това е *нашата* война. На всички нас!

— Тръгнах да се бия — каза Логаин. — И каква беше наградата ми? Питай Червената Аджа. Те ще ти кажат каква е наградата за човек, оскърбен от Шарката. — Изсмия се горчиво. — Шарката искаше Дракон! И аз дойдох! Преждевременно. Просто малко преждевременно.

— Виж сега — заговори Мат и се приближи към него. — Сърдит си, защото не се оказа Дракона ли?

— Не съм толкова дребнав — отвърна Логаин. — Аз следвам лорд Дракона. Нека *той* да умре. Нямам място на този пир. Аз и моите трябва да сме с него, а не да се бием тук. Тази битка за живота на дребни хорица не е нищо в сравнение с битката на Шайол Гул.

— И все пак знаеш, че си ни нужен тук. Иначе щеше вече да си отишъл там.

Логаин замълча.

— Иди при Егвийн — каза Мат. — Вземи всички свои и *ангажирайте* онези преливащи шараи.

— А Демандред? — попита тихо Логаин. — Реве за Дракона. Има силата на десет мъже. Никой от нас не може да му се опълчи.

— Но ти искаш да опиташ, нали? — отвърна Мат. — Точно затова всъщност си тук точно сега. Искаш да те пратя срещу Демандред.

Логаин помълча, после кимна.

— Той не може да има Преродения Дракон. Ще трябва да получи мен. Драконовия... заместник, ако искаш.

„Кръв и кървава пепел... всички са побъркани.“ За жалост какво друго можеше да направи Мат срещу един от Отстъпниците? Точно сега бойният му план се въртеше около това да държи Демандред зает, да го принуждава да реагира. Докато Демандред трябваше да действа като пълководец, не можеше да нанесе кой знае колко щети като преливащ.

Трябваше да измисли как да се справи с Отстъпника. Работеше по въпроса. Работеше по него през цялата проклета битка — и не беше измислил нищо.

Надникна отново през портала. Елейн я притискаха много лошо. Трябваше да направи нещо. Да вкара сеанчанците? Беше ги поставил на южния край на полето, на бреговете на Еринин. Щяха да са коз срещу Демандред, за да не ангажира всичките си войски в боевете, които се водеха под Височините. Освен това имаше планове за тях. Важни.

Според Мат Логаин нямаше шанс срещу Демандред. Но трябваше някак да се оправи с него. Щом Логаин искаше да се опита, хубаво.

— Можеш да се биеш с него — каза Мат. — Направи го веднага или изчакай малко да отслабне. Светлина, *надявам* се да го изтощим. Все едно, оставям решението на теб. Избери сам момента си и атакувай.

Логаин се усмихна. Отвори портал и прекрачи през него, с ръка на меч. Имаше достатъчно гордост, за да е Преродения Дракон, това беше сигурно. Мат поклати глава. Какво ли не би дал, за да приключи с всички тези самонадеяни глупаци. Той самият сигурно беше един от тях в момента, но това можеше да се поправи. Трябваше само да убеди Тюон да зареже трона си и да избяга с него. Нямаше да е лесно, но кървава пепел, Мат водеше Последната битка. В сравнение с предизвикателството, пред което се беше изправил сега, Тюон като че ли беше лесен възел за развързване.

— Слава за мъже... — прошепна Мин. — Тепърва предстои.

— Някой да иде да провери стражите — каза Мат и се върна към картите си. — Тюон, може би ще е добре да те преместим. Това място никога не е било безопасно и Логаин току-що го доказва.

— Мога да се опазя сама — отвърна тя високомерно.

Прекалено високомерно. Мат я изгледа учудено и тя му кимна.

„Сериозно? За това ли искаш да се скараме?“ Не беше убеден, че ще мине пред шпионина. Поводът беше твърде неубедителен.

Планът му с Тюон беше да повтори онова, което Ранд беше направил някога с Перин. Ако успееше да изиграе разделение между себе си и сеанчанците и да накара с това Тюон да изтегли войските си, Сянката може би щеше да я пренебрегне. На Мат му трябваше някакво предимство.

Влязоха двама стражи. Не, трима. Третият тип лесно можеше да избегне вниманието на всеки. Мат поклати глава на Тюон — трябваше

да измислят нещо по-реалистично, за което да се скарат — и отново погледна картите.

Нещо около дребния страж го зачовърка. „Прилича повече на слуга, отколкото на войник“, помисли Мат. Вдигна с усилие глава, макар че не биваше да си позволява да се разсейва от прости слуги. Да, ето го там, застанал до масата му. Изобщо не заслужаваше да му се обръща внимание, дори когато вадеше нож.

Нож.

Мат едва успя да се отдръпне, когато Сивият атакува. Изрева и посегна за един от ножовете си точно когато Мика изкрещя:

— Преливащи! Наблизо!

Докато Мин се хвърляше към Фортюона, стената на командния пост лумна в пламъци. Шараи със странни брони от метални ивици, боядисани в златно, раздраха с огън отвора. Придружаваха ги преливащи с татуирани лица: жените с дълги плътни черни рокли, мъжете без ризи, с опърпани панталони. Очите ѝ обхванаха всичко това миг преди да събори трона на Фортюона.

Огънят блъвна във въздуха над нея, опърли пищните ѝ коприни и погълна стената зад тях. Фортюона се освободи от хватката ѝ и Мин примига от изненада. Беше се измъкнала от обемистото си облекло — явно беше направено да се разпада бързо, — а отдолу носеше лъскави копринени панталони и плътно прилепнала риза, и двете черни.

Тюон се надигна с нож в ръка и изсъска като подивяла котка. Мат наблизо падна по гръб на пода с някакъв мъж с нож в ръка над него. Откъде бе дошъл този мъж? Мин не помнеше да го е видяла да влиза.

Тюон се втурна към Мат, а преливащите шараи запердашиха с огън командния пост. Мин едва успя да се надигне в ужасно неудобните си дрехи. Измъкна кама и се присви до трона, с гръб към него. Земята под нея се надигаше.

Не можеше да стигне до Фортюона, тъй че се хвърли навън през задната стена, направена от онази подобна на хартия тъкан, която сеанчанците наричаха *тенми*.

Закашля се от пушека, но след като вече бе навън, въздухът стана по-чист. Тук нямаше шараи — всички нападаха от другите страни. Тя затича покрай стената. Преливащите бяха опасни, но ако можеше да

наръга някого от тях, всичката Единствена сила на света щеше да е без значение.

Надникна зад ъгъла и един присвит там мъж със зверски поглед я изненада. Мъж с изпито лице. Кървавочервените татуировки по шията му приличаха на нокти на хищник, загърнали светлокожата му глава.

Мъжът изръмжа и Мин се просна на земята под ивицата огън и хвърли ножа си.

Мъжът го улови във въздуха. Закрачи към нея изгърбен и се усмихна свирепо.

А след това изведнъж се сгърчи, рухна на земята, изрита два пъти и издъхна. Вадичка кръв потече от устните му.

— Това — каза с отвращение женски глас — е нещо, което не би трябвало да знам как се прави. Но спирането на нечие сърце с Единствената сила е тихо. Искане изненадващо малко Сила, което ме устройва.

— Сюан! — възкликна Мин. — Не трябваше да си тук.

— Имаш късмет, че съм — изсумтя Сюан и се наведе да огледа тялото. — Ба. Гадна работа е това, но ако ще ядеш риба, трябва да си готова да я кормиш сама. Какво има, момиче? Вече си в безопасност. Няма защо да си толкова бледа.

— Ти *не трябваше* да си тук! — каза Мин. — Казах ти. Стой близо до Гарет Брин!

— Стоях близо до него. Почти толкова близо, колкото до кюлотите си, да ти кажа. Спасихме си взаимно живота заради това, тъй че видението ти май беше вярно. Били ли са някога погрешни?

— Не, казвала съм ти го — прошепна Мин. — Никога. Сюан... Видях аура около Брин, която означаваше, че трябва да стоите заедно или и двамата ще умрете. Точно сега виси над тебе. Каквото и да си мислиш, че си направила, видението все още не се е сбъднало. Все още го има!

— Каутон е в опасност.

— Но...

— Не ме интересува, момиче! — Земята потрепери от мощта на Единствената сила. Дамане отвърщаха на атаката. — Ако Каутон падне, тази битка е изгубена! Не ме интересува дали и двете с теб ще умрем. *Трябва* да помогнем. Хайде!

Мин кимна и тръгна с нея покрай раздраната платнена сграда. Огнената битка отвън беше смесица от взривове, пушек и пламъци. Гвардейци от Смъртната стража врхлетяха срещу шараите с извадени мечове.

Командният пост гореше и излъчваше такава горещина, че Мин трябваше да спре.

— Задръж — каза Сюан, притегли с Единствената сила тънка водна струя от една близка каца и ги обля. — Ще се опитам да изгася пламъците. — Насочи малък воден стълб към командния пост. — Добре. Хайде.

Мин кимна и скочи през пламъците, Сюан скочи след нея. Всички стени вътре бяха пламнали и изгаряха бързо. От тавана капеше огън.

— Там — каза Мин и примига да махне сълзите от горещината и пушека. Посочи тъмните фигури, които се бореха в средата на помещението до пламналата маса с картите на Мат. С него като че ли се биеха трима-четирима души. Светлина, всички бяха Сиви — не само един! Тюон лежеше на пода.

Мин притича покрай тялото на една мъртва сул-дам до няколко стражи. Сюан издърпа с Единствената сила един от Сивите настрани от Мат. Труповите на мъртвите стражи бяха като тъмни петна на пода. Една дамане все още бе жива, свита в ъгъла, и гледаше с ужас, каишката ѝ бе отпусната на пода. Нейната сул-дам лежеше неподвижно до нея. Явно бяха изтръгнали каишката от ръката ѝ и след това я бяха убили, докато се бе опитвала да си върне дамане.

— Направи нещо! — извика Мин на дамане и я сграбчи за ръката.

Но дамане само поклати глава и заплака.

— Да те изгори дано...

Таванът на сградата запраця. Мин се втурна към Мат. Един Сив беше мъртъв, но имаше още двама, в униформите на сеанчанската стража. Мин едва можеше да ги види — бяха нечовешки невзрачни. Напълно неразличими от всичко наоколо.

Мат изрева, промуши с нож един от мъжете, но копието му го нямаше. Мин не знаеше къде е. Мат се хвърли безразсъдно напред. Защо?

„Тюон“, осъзна Мин и се закова на място. Един от Сивите тъкмо коленичеше над неподвижното ѝ тяло, вдигна кама и...

Мин хвърли ножа си.

Мат рухна на пода на крачка от Тюон — последният Сив го беше посякъл в краката. Ножът на Мин се завъртя във въздуха, блесна на пламъците и се заби в гърдите на Сивия над Тюон.

Мин си пое дъх. Не помнеше да е била толкова щастлива в живота си от това, че ножът ѝ е излетял точно. Мат изруга и изрита с ботуш нападателя си в лицето. Довърши го с ножа, а след това грабна Тюон и я вдигна на рамо.

— Сюан също е тук — викна Мин. — Тя...

Мат само посочи. Сюан лежеше на пода. Очите ѝ се бяха втренчили нагоре невиждащи и всички образи над нея бяха изчезнали.

Мъртва. Сърцето на Мин се сви. Сюан! Все пак тръгна към нея. Не можеше да повярва, че е мъртва, макар че дрехата ѝ бе изгоряла от огъня, поразил и нея, и половината стена до нея.

— Навън! Бързо! — каза Мат и се закашля, бе притиснал Тюон до гърдите си. Бутна с рамо обгорялата стена и я проби.

Мин простена и се отдръпна от мъртвото тяло на Сюан. Примига, за да махне сълзите, бликнали и от пушека, и от скръбта. Закашля се и тръгна след Мат. Въздухът навън миришеше толкова сладко, беше толкова *хладен*.

Сградата зад тях изпраця и рухна.

След няколко мига гвардейците на Смъртната стража ги обкръжиха. Никой не се опита да вземе Тюон — която все още дишаше, макар и едва-едва — от прегръдката на Мат. Ако се съдеше по очите му, едва ли щяха и да могат.

„Сбогом, Сюан — помисли Мин и погледна назад, докато гвардейците ги изтеглиха от боя под хълма Дашар. — Дано Създателят подслони душата ти.“

Щеше да извести другите да опазят Брин, но знаеше — дълбоко в себе си, — че ще е напразно. Щеше да е изпаднал в отмъстителен гняв в мига, в който Сюан бе издъхнала — а и без това съществуваше видението.

Никога не грешеше. Понякога се мразеше за тази безукорна точност. Но *никога* не грешеше.

— Ударете по сплитовете им — изрева Егвийн. — Аз ще атакувам!

Не изчака да види дали ѝ се подчиниха. Удари с толкова сила, колкото можеше да удържи, извлечена от ша-ангреала на Вора, и хвърли три огнени вълни нагоре по склона към окопаните шараи.

Около нея добре обучените бойци на Брин се мъчеха да поддържат бойните линии, докато се биеха с войниците на Шара и си пробиваха път нагоре по западния склон на Височините. Склонът беше осеян със стотици бразди и дупки, отворени от сплитовете и от едната, и от другата страна.

Егвийн настъпваше отчаяно. Усещаше Гавин там горе, но като че ли бе изпаднал в несвяст. Искрата му живот бе толкова смътна, че едва можеше да я долови. Единствената ѝ надежда беше да си пробие с бой път през шараите и да стигне до него.

Земята изтътна, когато Егвийн изпари със сплита си една преливаща от Шара горе. Серин и другите Сестри се бяха съсредоточили върху отклоняването на вражеските сплитове, докато Егвийн поддържаше атаките. И пристъпваше напред. Стъпка след стъпка.

„Идвам, Гавин — помисли тя трескаво. — Идвам.“

— Идваме да докладваме, Вайлд.

Демандред пренебрегна вестоносците. Летеше на крилете на сокол и оглеждаше битката през птичите очи. Гарваните бяха подобри, но всеки път, когато се опиташе да използва някой от тях, един или друг Пограничник го прострелваше. От всички обичаи, които помнеше през Вековете, защо трябваше да е точно този?

Все едно. Сокол щеше да свърши работа, въпреки че птицата се съпротивляваше на властта му. Насочваше я из бойното поле и оглеждаше отбранителни линии, позиции и движения на войски. Не му се налагаше да разчита на донесения.

Трябваше да е почти непреодолимо предимство. Луз Терин не можеше да използва такава птица. Само Вярната сила можеше да поднесе този дар. Демандред можеше да прелее само тънка струя от Вярната сила — не достатъчно за унищожителни сплитове, но можеше

да е опасно по други начини. За жалост Луз Терин разполагаше със свое предимство. Портали, които гледаха над бойно поле! Притеснителни бяха нещата, които бяха открили хората от това време — неща непознати през Приказния век.

Демандред отвори очи и прекъсна връзката си със сокола. Силите му настъпваха, но всяка спечелена стъпка беше мъчителна. Десетки хиляди тролоци бяха избити. Трябваше да внимава. Броят им не беше безграничен.

В момента се намираше на източната страна на Височините, с изглед към реката долу и на североизток от мястото, където човекът на Луз Терин се бе опитал да го убие.

Беше почти срещу хълма, който според Могедиен наричаха хълма Дашар. Скалното образувание се издигаше високо. Подножието му беше чудесна позиция за команден пост, защитен от атаките с Единствената сила.

Беше толкова изкусително лично да удари там, да Отпътува и да го опустоши. Но дали Луз Терин не искаше точно това? Демандред щеше да се срази с него. *Щеше*. Само че да Отпътува в укреплението на врага и най-вероятно в капан, както бе обкръжено от онези високи скални стени... По-добре да привлече Луз Терин при себе си. Демандред властваше над това бойно поле. Можеше да избере къде да е сблъсъкът им.

Реката долу се беше смалила до кална вада и тролоците на Демандред се биеха да завземат южния бряг. Защитниците се държаха засега, но скоро щеше да ги надвие. Далече нагоре по реката М'хаил си беше свършил работата добре — бе отклонил водата, макар да беше съобщил за необичайна съпротива. Цивилни и малка войнишка част? Странност, която Демандред все още не беше разгадал.

Почти съжаляваше за успеха на М'хаил. Лично го беше вербувал, но не бе очаквал да се издигне толкова бързо до ранга Отстъпник.

Извърна се настрани. Три жени бяха свели глави в поклон пред него, в черно и с бели ленти. А до тях — Шендла.

Шендла. Беше мислил, че отдавна е престанал да се интересува от жени — как можеше да вирее обич редом с изгарящата страст на омразата му към Луз Терин? И все пак, Шендла... Коварна, ловка, могъща. Почти достатъчно, за да плени сърцето му.

— Какво ми носите? — попита той трите кланящи се жени в черно.

— Ловът се провали — каза Галбрайт, навела ниско глава.

— Избяга ли ви?

— Да, Вайлд. Провалихме ви. — Чу болката в гласа й. Беше водачка на женския Айад.

— Не бяхте пратени да го убие — каза Демандред. — Този враг надвишава уменията ви. Унищожихте ли командния му пост?

— Да — отвърна Галбрайт. — Убихме шест от преливащите му, подпалихме командната сграда и унищожихме картите му.

— Той преля ли? Разкри ли се?

Тя помълча и накрая поклати глава.

Значи не можеше да знае със сигурност дали този Каутон е Луз Терин под прикритие. Подозираше, че е той, но имаше донесения от Шайол Гул, че Луз Терин е видян там, на склоновете на планината. Беше показал коварство в Последната битка преди, като скачаше от едно бойно поле на друго.

Колкото повече маневрираше Демандред срещу вражеския пълководец, толкова повече се убеждаваше, че Луз Терин е там. Щеше да е напълно в неговия стил да изпрати на север примамка, а самият той да дойде на тази битка. Луз Терин трудно отстъпваше на други да се бият вместо него. Винаги искаше сам да прави всичко, да води всяко сражение — всяка атака, ако може.

Да... Как иначе можеше Демандред да обясни уменията на вражеския пълководец? Само човек с древен боен опит можеше да е толкова вещ в танца на бойните полета. В сърцевината си повечето бойни тактики бяха прости. Избягваш обкръжение по фланговете, посрещаш тежка сила с пиките, пехота — с добре стегната линия, преливащи — с други преливащи. И все пак тази изтънченост... дребните подробности... да се усъвършенства това трябваша столетия. Никой от този Век не бе живял достатъчно дълго, за да научи детайлите толкова грижливо.

През Войната на Силата единственото, в което Демандред се беше справял по-добре от приятеля си, беше като боен пълководец. Болеше го да си признае, но нямаше повече да се крие от тази истина. Луз Терин беше по-добрият в спечелването на хорските сърца. Луз Терин беше взел Илиена.

Но Демандред... Демандред беше по-добрият на война. Луз Терин така и не можеше да балансира добре между предпазливост и дързост. Обикновено задържаше и размишляваше, притесняваше се от решенията си, а накрая кипваше и се хвърляше в безразсъдна бойна акция.

Ако този Каутон наистина беше Луз Терин, явно беше станал по-добър. Вражеският пълководец знаеше кога да хвърли монетата и да остави съдбата да реши, но и не позволяваше всеки резултат да зависи от слепия шанс. От него щеше да се получи чудесен картоиграч.

Демандред все пак щеше да го надвие, разбира се. Битката просто щеше да е... по-интересна.

Отпусна ръка на меча си и се замисли за бойното поле, което бе огледал преди няколко мига. Тролоците му продължаваха атаката си при речното корито, а Луз Терин беше строил срещу тях бойците си с пики в стегнати карета — защитен ход. Зад Демандред разтърсващите земята взривове на преливащите издаваха по-големия сблъсък, между неговите Айад от Шара и Айез Седай.

Тук предимството бе на негова страна. Айад бяха много по-добри във война от Айез Седай. Кога щеше Каутон да включи в боя онези дамане? Могедиен беше докладвала за някакво разногласие между тях и Айез Седай. Дали можеше някак да разшири тази пукнатина?

Даде заповеди и трите Айад се оттеглиха. Шендла остана в очакване да ѝ разреши да напусне. Беше ѝ наредил да разузнава и да внимава за нови убийци.

— Притеснена ли си? — попита я той. — Вече знаеш за коя страна воюваме. Доколкото знам, не си се отдала на Сянката.

— Отдала съм се на теб, Вайлд.

— И заради мен се сражаваш редом с тролоци? Получовеци? Същества от кошмар?

— Ти каза, че биха нарекли действията ти зли. Но за мен не са. Пътят ни е ясен. След като победиш, ти ще пресъградиш света и нашият народ ще бъде съхранен. — Шендла поклати глава и нещо в него трепна. Омразата му бързо го потуши.

— Бих захвърлил всичко — каза той и я погледна в очите. — Всичко, заради шанс срещу Луз Терин.

— Обеща да опиташ — отвърна тя. — Това стига. А ако го унищожаш, ще унищожаш един свят и ще съхраниш друг. Ще те

следвам. *Ние* ще те следваме.

Гласът ѝ сякаш намекваше, че след смъртта на Луз Терин Демандред може би отново ще стане господар на самия себе си.

Той не беше сигурен. Властта го интересуваше само доколкото можеше да я използва срещу древния си враг. Шараите, предани и верни, бяха просто инструмент. Но вътре в него се таеше някакво желание да не е така. Това беше ново. Да, ново.

Въздухът наблизко се *закриви* и се огъна в себе си. Нямаше видими сплитове — беше огъване в самата тъкан на Шарката, Пътуване с Вярната сила. М'хаил бе дошъл.

Демандред се обърна и Шендла пусна ръката му, но остана до него. М'хаил бе получил достъп до естеството на Великия властелин. Това не будеше ревност у Демандред. М'хаил беше поредният инструмент. Но все пак се зачуди: имаше ли някой, на когото да откажат Вярната сила напоследък?

— Ще загубиш битката при руините, Демандред — каза М'хаил с нагла усмивка. — Тролоците ти ще бъдат съкрушени. Превъзхождаше многократно врага по численост, а те въпреки това ще те надвият! Мислех, че трябваше уж да си най-великият ни пълководец... но да загубиш от тази сган? Разочарован съм.

Демандред вдигна небрежно ръка, с два пръста нагоре.

М'хаил потръпна, щом две дузини преливащи шараи забиха щитовете между него и Единствената сила. Увиха го с Въздух и го изтласкаха назад. Той се опита да се бори и огъващият въздуха ореол на Вярната сила го обкръжи, но Демандред беше по-бърз. Сътвори щит на Вярната сила и го съгради от нажежените нишки на Дух.

Нишките потръпваха във въздуха, всяка увенчана с извиващи се власинки енергия, толкова малки, че краищата им чезнеха в нищото. Вярната сила бе толкова летлива, толкова опасна. Щитът, сътворен от нея, имаше странно въздействие, изпиваше силата на друг, опитал се да я прелее.

Щитът на Демандред отнемаше силата на М'хаил и той ѝ служеше като проводник. Демандред сбра Вярната сила и я втъка в пращящо кълбо *моц* над ръката си. Само М'хаил можеше да го вижда — и очите му се ококориха, докато Демандред го изпиваше.

Беше като кръг. Извличането на енергия накара М'хаил да затрепери и да се изпоти. Този поток можеше да го изгори, ако бъдеше

оставен необуздан — можеше да отскубне душата му с бушуващия порой на Вярната сила, като преляла от бреговете си река. Извиващото се кълбо от нишки в ръцете на Демандред пулсираше и пращеше, огъваше въздуха и започна да разбрида Шарката.

Тънки като паяжина пукнатини плъзнаха по земята от него. Пукнатини към нищото.

Той се приближи към М'хаил. Мъжът изпадна в пристъп, от устните му капеше пяна.

— Ще ме слушаш, М'хаил — заговори тихо Демандред. — Не съм като другите Избрани. *Пет пари* не давам за политическите ти игри. Не ме интересува към кого от вас е благосклонен Великият властелин, кого от вас потупва по главата Моридин. Интересува ме само Луз Терин. Това е моята битка. Ти си мой. Аз те поднесох на Сянката и аз мога да те унищожа. Намесиш ли се в това, което правя тук, ще те угася като свещ. Разбирам, че се мислиш за силен с твоите откраднати Властелини на ужаса и необучени преливащи. Ти си дете, бебе. Вземи си хората, създай какъвто искаш хаос, но стой настрана от пътя ми. И настрана от плячката ми. Този вражески пълководец е мой.

Тялото на М'хаил трепереше издайнически, но очите му бяха пълни с омраза, не със страх. Да, винаги беше имало хляб у този.

Демандред завъртя ръката си и изхвърли струя гибелен плам със сбраната Вярна сила. Нажеженият до бяло унищожителен лъч се вряза през армиите долу при реката и изпари всеки мъж и всяка жена, които докосна. Телата им се превърнаха в точки светлина, а след това в прах — стотици изчезнаха в небитието. Лъчът остави дълга линия прогорена земя, като жлеб, изсечен от огромна секира.

— Освободете го — каза Демандред и остави щита на Вярната сила да се разпадне.

М'хаил се олюля, но не падна. Лицето му бе плувнало в пот. Той изпъшка и вдигна ръка към гърдите си.

— Гледай да оцелееш в тази битка — каза му Демандред. Обърна се и запреде сплит, за да призове сокола отново. — Ако оживееш, може би ще ти покажа как се прави това. Сигурно си въобразяваш, че искаш да ме убиеш сега, но знай, че Великият властелин гледа. А и прецени следното. Може да имаш сто кутрета Аша'ман. Аз имам над четиристотин от моите Айад. Аз съм спасителят на този свят.

След миг М'хаил Отпътува с Вярната сила. Как бе успял да я извлече след това, което Демандред току-що му бе направил? Дано не му се наложеше да го убие. М'хаил можеше да се окаже полезен.

АЗ ЩЕ СПЕЧЕЛЯ НАКРАЯ.

Ранд стоеше изправен пред бушуващите ветрове. Стоеше непоклатим, макар очите му да се бяха насълзили от взирането в непроницаемия мрак. От колко време стоеше тук? Хиляда години? Десет хиляди?

Но стоеше, напук на всичко. Нямаше да се огъне пред този вятър. Нямаше да отстъпи дори за миг.

ВРЕМЕТО ДОЙДЕ, НАЙ-СЕТНЕ.

— Времето не е нищо за теб — отвърна Ранд.

Беше вярно — и не беше. Ранд виждаше вихрещите се нишки, които оформяха Шарката. Виждаше в оформящата се тъкан бойните полета пред себе си. Онези, които обичаше, се бореха за живота си. Това не бяха възможности. Беше истината, нещата, които се случваха реално.

Тъмния обгръщаше Шарката, безсилен да я плени и унищожи, но можеше да я докосва. Пипала от мрак докосваха света. Тъмния се беше проснал над Шарката като сянка.

Там, където я докоснеше, времето за Тъмния съществуваше. Затова, макар времето да не беше нищо за Тъмния, той — или то, след като Тъмния нямаше пол — можеше да действа само в своите граници. Като... като скулптор с великолепни виждания и мечти, но ограничен от реалността на материалите, с които твори.

Ранд се взря в Шарката, неподатлив за атаката на Тъмния. Не се движеше, нито дишаше. Дъхът не беше нужен тук.

Долу умираха хора. Ранд чуваше писъците им. Толкова много.

АЗ ЩЕ СПЕЧЕЛЯ НАКРАЯ, ВРАГ. ЧУЙ КАК ПИЩЯТ.
ГЛЕДАЙ КАК УМИРАТ.

МЪРТВИТЕ СА МОИ.

— Лъжи — отвърна Ранд.

НЕ. ЩЕ ТИ ПОКАЖА.

Тъмния отново завихри вероятността, сбра в едно всичко, което можеше да бъде, и тласна Ранд в ново видение.

Джюйлин Сандар не беше командир. Беше ловец на крадци, а не някакъв си благородник. *В никакъв случай* благородник. Работеше сам и само за себе си.

Освен сега, когато се бе озовал на бойно поле начело на отряд мъже явно защото успешно бе заловил опасни хора като ловец на крадци. Шараите натискаха срещу хората му, за да стигнат до Айез Седай. Биеха се на западната страна на Височините и работата на отряда му беше да опази Айез Седай от пехотата на Шара.

Айез Седай. Как изобщо се беше забъркал с Айез Седай? Той, добрият тайренец.

— Дръж се! — изрева Джюйлин на мъжете си. — Дръж се! — изрева отново, и на самия себе си този път. Мъжете в отряда му отблъскваха с копия и пики шарайската пехота, напиреща нагоре по склона.

Не беше сигурен защо е тук, нито защо се бият в този участък. Просто искаше да остане жив!

Шараите крещяха и ръсеха проклетия на непозната реч. Имаха много преливащи, но частта срещу него бе съставена от редовни войници, снабдени с всевъзможни оръжия, най-вече мечове и щитове. Трупове бяха осеяли земята и това затрудняваше и двете страни. Хората на Джюйлин изпълняваха заповедите и натискаха срещу шарайските бойци, докато Айез Седай и вражеските преливащи си разменяха унищожителни сплитове.

Джюйлин боравеше с копие — оръжие, което му беше донякъде познато. Отделение шараи проби между пиките на Мик и Чарн. Офицерите носеха гръдни брони, странно увити в пъстроцветни платове, докато редовите войници носеха щавена кожа, подсилена с метални плочи. Гърбовете на всички бяха изрисувани на странни шарки.

Водачът на вражеската част на шараите размаха боздуган и го натресе в главата на един пиконосец, след това събори друг. Обърна се към Джюйлин и изрева някакво проклетие.

Джюйлин замахна лъжливо с копието и когато мъжът срещу него вдигна щита си, заби в празнината между гръдната броня и ръката.

Светлина, якият мъж дори не трепна! Блъсна щита си в Джюйлин и го принуди да отстъпи назад.

Копието се изплъзна от потните му пръсти. Той изруга и посегна за мечотрошача си, оръжие, което познаваше добре. Мик и другите до него се бяха вкопчили в бой с останалите от отделението на шараите. Чарн се опита да му се притече на помощ, но побеснелият шарай стовари боздугана си в главата му и я пръсна на две като орех.

— Мри, проклето чудовище! — изрева Джюйлин, скочи напред и заби мечотрошача си във врата му. Други шараи бързо настъпваха към позицията му. Джюйлин се отдръпна назад, щом мъжът срещу него се свлече и издъхна. Тъкмо навреме, понеже вражеският воин вляво от него се опита да отнесе главата му с широк замах на меча си. Върхът на меча профуча покрай ухото му и Джюйлин инстинктивно вдигна оръжието си. Мечът се прекърши на две и той бързо довърши противника си с посичане в гърлото.

Заопипва трескаво по земята да вдигне копието си. Някъде наблизо западаха огнени кълба, от Айез Седай отзад и от шараите на Височините отпред. Пръст се посипа по косата му и полепна по кръвта по ръцете му.

— Дръж се! — изрева Джюйлин на мъжете си. — Да ви изгори дано, дръжете се!

Не трябваше да е тук. Трябваше да е някъде на топло, с Амата, и да мисли за следващия престъпник, когото да залови.

Сигурно всеки мъж на бойното поле чувстваше същото. Всички искаха да са някъде другаде.

Единственото, което можеха да направят, бе да продължат да се бият.

„Черното ти приляга“, изпрати Андрол към Певара, докато двамата се движеха през вражеската армия на върха на Височините.

„Това е нещо, което човек никога, *никога* не бива да казва на Айез Седай. Никога“ — отвърна тя.

Единствената му реакция бе усещане за нервност през връзката. Певара разбра. Облечени в извърнати сплитове на Маската на огледалата, те вървяха сред Мраколюбци, Твари на Сянката и шараи. И действаше. Певара носеше бяла рокля и черно наметало над нея —

облеклото ѝ не беше част от сплита, — но всеки, който надникнеше под качулката на наметалото ѝ, щеше да види лицето на Алвиарин, от Черната Аджа. Теодрин беше с лицето на Риана.

Сплитовете на Андрол и Имарин им придаваха лицата на Ненсен и Каш, двама от слугите на Таим. Джонет изобщо не приличаше на себе си с това невзрачно лице на Мраколюбец, а и ролята си играеше добре, както ситнеше крадливо зад тях, понесъл снаряжението им. Човек никога нямаше да види добродушния мъж от Две реки в това негово ястребово лице, мазна коса и изнервено поведение.

Вървяха бързо покрай тиловите линии на армията на Сянката на Височините. Тролоци мъкнеха напред вързопи стрели. Други изоставяха редиците, за да пируват над купищата трупове. Там вряха казани за готвене. Гледката стъписа Певара. Спираха се, за да ядат? Сега?

„Само някои — изпрати по връзката Андрол. — Обичайно е и за човешките армии, макар че тези моменти се пропускат в баладите. Боят е продължил цял ден и на войниците им трябва сила, за да се бият. Обикновено се въртим на три смени. Предните линии, резервите и тези извън дежурство — бойците се изтеглят от боя, хапват колкото може по-бързо и дремват малко. После — отново на предната линия.“

Някога си беше представляла войната другояче. Беше си представляла всички ангажирани неотлъчно през всеки миг от деня. Една истинска битка обаче не беше бързо бягане. Беше бавно, мъчително, смазващо душата тътрене.

Вече беше късен следобед, малко преди смрачаване. На изток, под Височините, бойните линии се простираха надалече в двете посоки покрай сухото речно корито. Хиляди и хиляди хора и тролоци се биеха там. Много тролоци поддържаха боя, но други се качваха на Височините, за да ядат или да легнат да отдъхнат.

Тя се стараеше да не поглежда към врящите казани, макар че Джонет падна на колене и повърна до пътеката. Беше видял парчета тела, плуващи в яхнията. Докато опразваше стомаха си на земята, няколко тролоци, които ги подминаха, изсумтяха и задюдюкаха подигравателно.

„Защо натискат от Височините, за да завземат реката? — попита тя Андрол. — Тук горе позицията изглежда по-добра.“

„Може — отвърна Андрол. — Но Сянката е агресорът. Ако останат на тази позиция, това е в полза на армията на Каутон. Демандред трябва да го натиска непрекъснато. Това означава прехвърляне на реката.“

Значи Андрол и от тактика разбираше. Интересно.

„Просто съм схванал някои неща — изпрати той. — Няма да предвождам битка скоро.“

„Просто съм любопитна колко живота си живял, Андрол.“

„Странно изказване от жена, достатъчно стара, за да е баба на баба ми.“

Продължиха покрай източната страна на Височините. В далечината, на западната страна, Айез Седай си пробиваха с бой път към върха... но засега Височините се удържаха от силите на Демандред. Районът, през който вървяха, беше пълен с тролоци. Някои се покланяха трмаво, докато Певара и останалите ги подминаваха, други се присвиваха върху камъните да спят, без възглавници и завивки. Всички държаха оръжията си подръка.

— Не изглежда обещаващо — каза тихо Имарин иззад маската си. — Не си представям Таим да общува с тролоци, освен когато му се наложи.

— Напред — отвърна Андрол. — Погледнете натам.

Тролоците напред бяха отделени от група шараи, облечени в непознати униформи. Носеха броня, покрита отгоре с плат, тъй че не се виждаше метал освен на самия гръб, макар че формата на гръдните брони изпъкваше.

— Мога да си представя Таим в онази група — каза Имарин. — Първо, едва ли ще мирише толкова отвратително, колкото тук сред тролоците.

Досега Певара беше пренебрегвала вонята — беше се научила да го прави преди много години, също както пренебрегваше горещина и студ. Но сега, когато Имарин го каза, нотка от това, което надушваха другите, се промъкна през защитата ѝ. Бързо се овладя. Но беше наистина ужасно.

— Шараите ще ни пуснат ли да минем? — попита Джонет.

— Ще видим — отвърна Певара и закрачи към тях. Останалите тръгнаха след нея.

Охраната на шараите гледаше тролоците с неприязън, като врагове. Този съюз, или каквото там беше, май никак не се харесваше на войниците на Шара: те не се и опитваха да прикрият отвращението си и много от тях бяха вързали на лицата си кърпи, за да се опазят от вонята.

Някакъв благородник — ако се съдеше по бронзовите халки на бронята му — се опита да се изпречи на пътя ѝ. Добре заученият айезседайски поглед го задържа. „Твърде важна особа съм за теб“, казваше погледът ѝ. Подейства идеално.

Резервният лагер на шараите се поддържаше изрядно. Войниците се въртяха на смени от запад, където се сражаваха със силите на Бялата кула. Ожесточеното преливане оттам непрекъснато притегляше вниманието ѝ като ярка светлина.

„Какво мислиш?“, попита я Андрол по връзката.

„Ще трябва да говорим с някого. Бойното поле просто е твърде голямо, за да намерим Таим сами.“

Той ѝ изпрати съгласието си. Не за първи път връзката им ѝ се стори смущаваща. Налагаше ѝ се да се справя не само със собствената си нервност, но и с тази на Андрол.

Певара спря в центъра на лагера и се огледа, за да реши към кого да се обърне. Можеше да различи слугите от благородниците. Да се обърне към някого от първите щеше да е по-безопасно, но и по-безрезултатно навярно. Може би...

— Вие!

Певара се сепна и се обърна рязко.

— Мястото ви не е тук.

Беше стар воин шарай, напълно плешив, с къса сива брада. Две дръжки на мечове с формата на змийски глави стърчаха над раменете му. Носеше оръжията кръстосани на гърба си и държеше в ръката си нещо като жезъл, но със странни дупки. Да не би да беше някаква флейта?

— Хайде с мен — заповяда мъжът. — Вайлдът трябва да ви види.

„Кой е Вайлдът?“, изпрати Певара към Андрол.

Той само поклати глава, озадачен като нея.

„Това може да тръгне много зле.“

Старият мъж ги изглежда ядосано. Какво щеше да направи, ако откажеха? Певара за миг помисли дали да не отвори портал и да избягат.

„Отиваме. — Андрол пристъпи напред. — Изобщо няма да намерим Таим, ако не говорим с някого.“

Певара се намръщи, щом Андрол тръгна след мъжа и другите Аша’ман го последваха. Побърза да ги догони. „Нали бяхме решили аз да водя.“

„Не — отвърна той. — Решихме да се *правиш*, че водиш.“

Тя му отвърна със смес от хладен гняв и намек, че този разговор тепърва ще продължи.

„Да не би да... ми се намръщи мисловно току-що? — отвърна й Андрол развеселен. — Впечатляващо.“

„Поемаме риск. Този мъж може да ни въвлече в какво ли не.“

„Да.“

Нещо тлееше в него. Нещо едва намекнато досега.

„Толкова ли ужасно искаш да се разправиш с Таим?“

„Да.“

Тя премълча.

„Не разбираш ли?“, попита Андрол.

„Аз също загубих приятели от него, Андрол — отвърна тя. — С очите си видях как ги отне. Но трябва да внимаваме. Не можем да поемем твърде много рискове. Все още не.“

„Това е крайт на света, Певара. Ако сега не поемаме рискове, кога?“

Тя го последва, без да спори повече, удивена от съсредоточената му решимост. Таим бе пробудил нещо дълбоко в него с това, че беше взел приятелите му и ги бе Обърнал към Сянката.

Докато крачеха след стария шарай, Певара осъзна, че не разбира напълно това, което изпитва Андрол. Нейни приятелки Айез Седай също бяха взети, но не беше като загубата на Евин за Андрол. Евин се беше уповавал на Андрол, очаквал беше Андрол да го защити. Нейните Айез Седай бяха познати, приятелки — но това беше друго.

Старият воин ги отведе при голяма група хора, много от които носеха изящни облекла. Най-висшите благородници и благороднички на Шара, изглежда, не участваха в боевете, защото никой от тях не

носеше оръжие. Направиха път на стария мъж, макар че няколко от тях погледнаха оръжията му и се подсмихнаха презрително.

Джонет и Имарин крачеха до Певара и Теодрин като лична охрана. Поглеждаха накриво шараите, с ръце на оръжията, и тя подозираше, че и двамата държат Единствената сила. Е, това сигурно щеше да се очаква от Властелини на ужаса, озовали се сред съюзници, към които не изпитват пълно доверие. Не беше нужно да я пазят точно по този начин, но беше мил жест. Всъщност *винаги* си беше мислила, че ще е от полза да си има Стражник. Беше отишла в Черната кула с намерението да вземе много Аша'ман за Стражници. Може би...

Андрол мигновено изпита ревност.

„Ти какво, да не си някоя Зелена с рояк мъже, пърхащи около нея?“

„Защо не?“, отвърна му тя развеселено.

„Твърде млади са за теб. Джонет поне. А и Теодрин е готова да се бие с теб за него.“

„Обмислям дали да ги обвържа — отвърна тя. — Не да спя с тях, Андрол. Честно. Освен това Имарин предпочита мъже.“

„Сериозно?“

„Разбира се. Не си ли го разбрал?“

Андрол като че ли се обърка. Мъжете можеха да са удивително несхватливи понякога, дори и наблюдателните като него.

Щом се озоваха в центъра на групата, Певара прегърна Единствената сила. Щеше ли да има време да направи портал, ако нещо се объркаше? Не познаваше околността, но стига да Отпътуваше някъде наблизко, това щеше да е без значение. Имаше чувството, че отива на бесилото и оглежда клупа, за да прецени дали ще прилегне добре на врата ѝ.

Висок мъж с броня от сребърни дискове с дупки в средата стоеше в центъра и раздаваше заповеди. Пред очите им към него във въздуха полетя чаша. Андрол се вцепени. „Той прелива, Певара.“

Демандред значи? Той трябваше да е. Певара остави сайдар да потече в нея с топлото си сияние и да отмие чувствата. Старият мъж спря пред тях и прошепна нещо на Демандред. Въпреки усилените от сайдар сетива Певара не можа да чуе думите му.

Демандред се извърна към тях.

— Какво е това? Толкова бързо ли забрави М'хаил заповедите си?

Андрол падна на колене, другите — също. Колкото и да беше унижително, Певара ги последва.

— Велики — заговори Андрол, — ние просто...

— Никакви извинения! — изрева Демандред. — Никакви игри! М'хаил трябва да вземе всичките си Властелини на ужаса и да унищожи силите на Бялата кула. Само да видя *някой* от вас да стои настрана от боя, ще ви накарам да съжалите, че не съм ви дал на тролиците!

Андрол кимна припряно и заотстъпва назад. Камшик от Въздух, който Певара не успя да види — макар да усети болката му през връзката — изплющя през лицето му. Останалите тръгнаха след него заднешком, с наведени глави.

„Беше глупаво и опасно“, изпрати Певара.

„И ефикасно — отвърна той с ръка на бузата. Кръв закапа между пръстите му. — Знаем със сигурност, че Таим е на бойното поле, и знаем къде да го намерим. Да тръгваме.“

Галад се катереше нагоре през кошмар. Знаел беше, че Последната битка може да е краят на света, но сега... сега го *усещаше*.

Преливащите от двете страни се пердашеха с опустошителни удари и Височините се тресяха. Мълниите падаха толкова често, че Галад вече едва чуваше, а очите го смъдяха.

Сниши се да се прикрие, когато поредица взривове раздра земята пред него. Екипът му — дванайсет мъже с изпокъсани бели плащове — залегна зад него.

Силите на Бялата кула бяха напрегнати до предела под атаките, но така беше и със силите на Шара. Мощта на толкова много преливащи беше невероятна.

Главното ядро на пехотата на Бялата кула и голям брой войници на Шара се сражаваха тук, на западните Височини. Галад се задържаше в границите на бойното поле и търсеше преливащи шараи — сами или на малки групи. На много места бойните линии бяха разкъсани. И нищо чудно — беше почти невъзможно да се поддържат плътни линии при толкова много удари и от двете страни.

Навсякъде пъплеха малки групи войници и търсеха укритие. Други пазеха преливащите, които хвърляха огън и мълнии.

Точно тях дебнеше Галад.

Вдигна меча си и посочи три жени от Шара, застанали на върха на Височините.

Три. Три щеше да е трудно. Жените насочиха вниманието си към група мъже с пламъка на Тар Валон и мълниите им ги поразиха.

Галад вдигна четири пръста. „План четири.“ Скочи и се втурна нагоре към трите жени. Хората му преброиха до пет и го последваха.

Жените го видяха. Ако бяха останали обърнати с гръб, Галад щеше да е спечелил предимство. Едната вдигна ръка, сбра Огън и хвърли сплита към него. Пламъкът го поразил и макар да усети зноя му, сплитът се разплете и се разсипа — опърли го, но той остана невредим.

Очите ѝ се разшириха от изумление. Този поглед... вече му беше познат. Беше погледът на войник, чийто меч се е прекършил в боя, погледът на човек, видял нещо, което не може да бъде. Какво правиш, когато те провали Единствената сила, онова, на което си разчитал, че те издига над обикновените хора?

Умиращ. Мечът на Галад ѝ отнесе главата, докато една от приятелките ѝ се опитваше да го плени с Въздух. Той усети как медальонът изстина на гърдите му и въздухът профуча около него.

„Лош избор“, помисли Галад, докато забиваше меча си в гърдите на втората жена. Третата се оказа по-умна и го замери с голям камък. Той едва успя да вдигне щита си и камъкът го разтресе. Жената вдигна втори камък, но мъжете му връхлетяха и тя падна под мечовете им.

Закълцах я яростно с мечовете си. Нямаше нужда да са толкова усърдни, но някои Чеда имаха странни представи за способностите на Айез Седай. Веднъж Лейрд бе отрязал главата на една жена от Шара, за да я зарови отделно от тялото. Иначе щяла да се съживи на следващото пълнолуние.

Докато мъжете кълцаха другите два трупа, Голевър се приближи и каза ухилено:

— Светлината да ме изгори, ако това не е най-чудесната работа, която сме вършили някога, милорд Капитан-командир!

— Просто трябва да я свършим, Чедо Голевър — отвърна Галад.

— Ще ми се да я вършихме по-често! *Ей за това* са чакали Чедата столетия. Вие пръв ни я дадохте. Светлината да ви освети, Галад Дамодред. Светлината да ви освети!

— Светлината дано освети ден, когато хората да не трябва да убиват изобщо — каза уморено Галад. — Не е хубаво да се радваш на смъртта.

— Разбира се, милорд Капитан-командир — отвърна все така ухилен Голевър.

Галад огледа кървавата касапница по западния склон на Височините. Светлина, дано поне Каутон да проумяваше тази битка. За него самия бе непосилно.

— Лорд Капитан-командир! — извика уплашен глас.

Галад се обърна рязко, с ръка на меча. Беше Алханра, един от съгледвачите му.

— Какво има, Чедо Алханра? — попита Галад, щом жилестият мъж дотича до него. Тук нямаше коне. Бяха на стръмнина, а животните нямаше да реагират добре на мълниите. По-добре беше човек да разчита на краката си.

— Елате, милорд — каза задъхано Алханра. — Брат ви...

— Гавин?

„Не. Невъзможно. Той трябва да е с Егвийн, да я пази.“

Галад затича след Алханра, Голевър и другите около него го последваха.

Гавин лежеше безжизнен. Близко до него един кон бе навел глава над опърлената трева и по хълбока му се стичаше кръв. Май не беше негова обаче. Галад клекна до трупа на брат си. Гавин беше издъхнал в мъки. Но какво беше станало с Егвийн?

— Мир, братко — отрони Галад и отпусна ръка на рамото му. — Дано Светлината да...

— Галад... — прошепна Гавин и отвори очи.

— Гавин? — попита Галад изумено. Брат му имаше ужасна рана в корема. И някакви странни пръстени на ръката. Целият беше в кръв. Ръката му, гърдите... цялото тяло...

Как беше възможно все още да е жив?

„Връзката на Стражник“, осъзна той.

— Трябва да те отнесем за Цяр! При някоя Айез Седай. — Прегърна го и го вдигна.

— Галад... провалих се — тъжно каза Гавин.

— Не си.

— Не. Провалих се. Трябваше да... Трябваше да остана с нея. Аз убих Хамар. Знаеше ли това? Аз го убих. Светлина. Трябваше да избира страна...

Галад го хвана по-удобно и затича по склона към Айез Седай. Дано да не ги забележеха преливащите. Само след няколко мига обаче пръстта изригна, отхвърли ги настрани и го събори. Той изпусна Гавин и рухна до него.

Гавин потрепери и очите му зяпнаха в небето.

Галад пропълзя до него и понечи да го вдигне отново, но Гавин го стисна за ръката. Погледна го в очите.

— Аз я обичам, Галад. Кажи ѝ го.

— Ако сте истински свързани, тя го знае.

— Това ще я нарани — отрони Гавин с пребледнели устни. — А накрая се провалих. За да го убия.

— Кого?

— Демандред — прошепна Гавин. — Опитах се да го убия, но не бях достатъчно добър. Никога... не съм бил... достатъчно... добър...

Сърцето на Галад изстина. Виждал беше да умират мъже, губил беше приятели. Това болеше повече. Светлина, колко болеше. Обичаше брат си, обичаше го безкрай... и Гавин, за разлика от Елейн, бе отвърнал на чувствата му.

— Ще те спася, Гавин — каза Галад, надигна го и се стъписа, щом усети сълзите в очите си. — Няма да остана без брат.

Гавин се закашля.

— Няма. Ти имаш друг брат, Галад. За когото не знаеш. Син на... Тигрейн... която е отишла в Пустошта... Син на Дева. Роден на Драконова планина...

„О, Светлина.“

— Недей да го мразиш, Галад — едва успя да прошепне Гавин. — Аз го мразех, но спрях. Аз... спрях...

Очите на Гавин също спряха.

Галад опипа за пулс, после седна и загледа мъртвия си брат. От превръзката на хълбока на Гавин се процеждаше кръв и земята жадно я гълташе.

Голевер се приближи, крепеше Алханра, чието почерняло лице и опърлени дрехи миришеха на пушек от удара на мълнията.

— Отведи ранените на безопасно, Голевер — каза Галад и стана. Опипа медальона на шията си. — Вземи всички и тръгвайте.

— А вие, лорд Капитан-командир? — попита Голевер.

— Аз ще направя каквото трябва — отвърна студено Галад. Студено като стомана посред зима. — Ще отнеса Светлина на Сянката. Ще въздам правосъдие на Отстъпника.

Нишката живот на Гавин угасна.

Егвийн се олюля и застина наред бойното поле. Нещо вътре в нея се откъсна. Все едно нож я прониза и изряза късчето от Гавин вътре в нея — и остави празнота.

Тя изпищя и падна на колене. Не. Не, *не можеше* да бъде. Та тя го усещаше, ето там, напред! Тичаше към него. Можеше да... Можеше...

Нямаше го.

Нададе вопъл, разтвори се за Единствената сила и пое в себе си толкова много, колкото можеше да удържи. Изхвърли я като огнен вал към шараите, които бяха навсякъде около нея. Бяха държали Височините доскоро, а Айез Седай бяха долу, но вече бе пълен хаос.

Помете ги със Силата, стиснала ша-ангреала на Вора. Щеше да ги унищожи! Светлина! Болеше. Болеше *ужасно*.

— Майко! — извика Силвиана и сграбчи ръката ѝ. — Не се владеете, Майко! Ще избиете нашите хора! Моля ви!

Егвийн вдиша задъхана. Няколко Бели плаща залитаха към тях, понесли ранени надолу по склона.

Толкова *близо*! О, Светлина. Нямаше го вече.

— Майко?

Егвийн едва я чу. Опипа лицето си и напипа сълзите си.

Колко храбра беше преди. Беше твърдяла, че ще може да продължи да се бие въпреки загубата. Колко наивно! Остави огъня на сайдар да угасне в нея. С него угасна и животът. Тя се свлече на земята и усети как я вдигат и я отнасят. През портал, далече от бойното поле.

С последната си стрела Трам спаси един Бял плащ. Никога не си беше представял, че би го направил, но и това се случи. Тролокът с вълча муцуна се олюля, когато стрелата се заби в окото му, но упорито се задържа на крака, докато младият Бял плащ не се измъкна от калта и го посече в коленете.

Хората му вече бяха на палисадата и стреляха по чудовищата, които връхлитаха през речното корито. Броят им се беше смалил, но все още бяха ужасно много.

До този момент битката вървеше добре. Обединените сили на Трам се бяха развърнали по речния бряг на шиенарската страна. Надолу по течението Легионът на Дракона и знамена арбалети и тежка конница възпираха тролокския настъп. Същите събития се бяха разиграли и тук, по-нагоре по реката, където стрелци, пехотинци и конница спряха тролокското нахлуване през коритото, но припасите започнаха да се изчерпват и Трам се принуди да изтегли хората си на сравнително по-безопасното укрепление от земен насип и дървена стена.

Трам се огледа. Абел до него вдигна лъка си и сви рамене. Неговите стрели също бяха свършили. Нагоре и надолу по тясната пътека мъжете на Две реки вдигаха лъковете си. Нямаше повече стрели.

— Повече няма да дойдат — каза тихо Абел. — Момчето каза, че тази сган е последната.

Войската на Белите плащове се биеше отчаяно редом с бойците от Вълчата гвардия на Перин, но ги изтласкваха от речния бряг. Биеха се на три страни, а друга сила тролоци беше заобиколила, за да ги обкръжат напълно. Знамето на Геалдан се вееше близо до руините. Арганда държеше онази позиция с Нурел и останки от Крилатата гвардия.

Във всяка друга битка Трам щеше да е накарал хората си да пестят стрелите, за да прикриват отстъплението. Този ден отстъпление нямаше да има и заповедта да стрелят беше правилната. Момчетата бяха стреляли внимателно. Сигурно бяха избили хиляди тролоци през последните часове на боя.

Но какво е един стрелец без лъка си? „Все още мъж от Две реки — помисли Трам. — И все още решен да не допусне битката да бъде загубена.“

— Слизай долу и се строй с оръжия — извика Трам. — Оставете лъковете тук. Ще си ги вземем, когато докарат още стрели.

Повече стрели нямаше да дойдат, но за мъжете на Две реки щеше да е по-добре да вярват, че може да се върнат при лъковете си. Строи се в редици, както ги бе обучил Трам, въоръжени с копия, брадви, мечове и дори няколко коси. Всичко, което имаха подръка, наред с щитовете за бойците с брадви и мечове и добра кожена броня за всеки. Нямаше пики, за жалост. Всичките бяха у тежката пехота.

— Стойте плътно — каза Трам. — Оформете два клина. Ще натиснем в тролоците около Белите плащове.

Беше най-добрият ход, който можеше да измисли. Щяха да ударят тролоците, заобиколили току-що Белите плащове откъм тила, да ги раздробят и да помогнат на Белите плащове да се измъкнат.

Мъжете закимаха, макар и да не разбираха много от тактика. Все едно, стига да поддържаха дисциплинирано редиците, както ги беше учил.

Затичаха напред и Трам си спомни за друго бойно поле. Спомни си снега и как режеше лицето му, понесен от ужасни ветрове. В известен смисъл от онова бойно поле бе започнало всичко.

А сега свършваше тук.

Самият той застана в челото на първия клин и постави Деоан — мъж от Девенов просек, който беше служил в андорската армия — на върха на втория. Поведе хората си енергично напред, за да не остави време и на тях, и на себе си, да се замислят много за това, което предстоеше.

Когато се приближиха зад изгърбените тролоци с техните мечове, алебарди и бойни брадви, Трам потърси в себе си пламъка и празнотата. Безпокойството изчезна. Всякакви чувства се изпариха. Извади меча, който му бе подарил Ранд, с драконите, нарисувани по ножницата. Беше най-чудесното оръжие, което бе виждал. И очевидно с древен произход. Струваше му се прекалено добро оръжие за него. Същото бе изпитвал с всеки меч, който бе държал.

— Дръж плътен строй! — изрева Трам на бойците си. — Не позволявайте да ни разбият. Ако някой падне, следващият заема мястото му, а третият изтегля падналия в средата на клина.

Кимнаха му и удариха в гръб тролоците, обкръжили Чедата на Светлината при реката.

Клинът му се вряза и заора напред. Огромните тролоци се заобръщаха, за да ги спрат.

Фортюона махна с ръка на притеклите се да подменят одеждите ѝ со'джин да я оставят. Миришеше на пушек от огъня и ръцете ѝ бяха опърлени на няколко места. Нямаше да приеме Цяра на дамане. Смяташе Цяра за полезна придобивка, а и не малко хора от обкръжението ѝ променяха отношението си към него. Но все още не беше сигурна дали е редно императрицата да се подложи на него, а и раните ѝ не бяха чак толкова страшни.

Коленичилите пред нея гвардейци от Смъртната стража очакваха наказание. За втори път бяха допуснали убиец да стигне до нея и макар Фортюона да не ги обвиняваше за провала, да им откаже наказание означаваше да им отнеме честта. Сърцето ѝ се свиваше от болка, но тя знаеше какво е длъжна да направи.

Издаде заповедта лично. Трябваше да го направи Селусия, нейният Глас, но в момента лекуваха раните ѝ. А Карийд заслужаваше тази малка чест — да получи заповедта за екзекуцията си от самата Фортюона.

— Ще влезете в пряк бой с вражеските марат-дамане — заповяда тя на Карийд. — Всеки от вас, който беше дежурен. Бийте се доблестно за Империята и се опитайте да унищожите вражеските марат-дамане.

Видя облекчението на лицето на Карийд. Това беше начин да продължи да служи. Сигурно щеше да се прониже сам с меча си, ако му беше даден избор. Това бе проява на милост.

Обърна гръб на мъжа, който се беше грижил за нея през младостта ѝ, мъжа, който се бе отказал от всичко, което се очакваше от него. Само заради нея. По-късно щеше да се самонакаже за това, което трябваше да направи сега. Сега бе длъжна да го почете колкото може.

— Дарбинда — каза тя и се обърна към жената, която упорито настояваше да я наричат Мин въпреки честта на новото име, което Фортюона ѝ беше дала. Означаваше „Момиче от картини“ на Древната реч. — Ти спаси живота ми и може би живота на Принца на Гарваните. Издигам те в Кръвта, Пророчице на съдбата.

Дарбинда скръсти ръце. Колко много приличаше на Кнотаи. Упорити в своята непретенциозност бяха тези хора от континента. Всъщност бяха горди — *горди* — с неблагородния си произход. Изумително.

Самият Кнотаи седеше на един пън наблизко, изслушваше бойни донесения и ревеше заповеди. Битката на Айез Седай за западните Височини беше в хаос. Погледна я в очите и кимна.

Ако сред тях имаше шпиони — а Фортюона щеше да се изненада, ако нямаше, — сега беше моментът да ги подведат. Всички оцелели от нападението се бяха събрали наоколо. Фортюона беше настояла за това под предлог, че ще възнагради онези, които са й служили добре, и ще накаже провалилите се. Всеки страж, слуга и благородник щеше да я чуе.

— Кнотаи — заговори тя. — Все още не сме обсъдили какво да правя с теб. Гвардията на Смъртната стража отговаря за моята безопасност, но *ти* отговаряш за защитата на този лагер. Щом си подозирал, че командният ни пост не е обезопасен, защо не го каза по-рано?

— Да не би да намекваш, че това е по *моя* вина? — Кнотаи се изправи и махна на докладващите съгледвачи да замълчат.

— Дадох ти командването тук — заяви Фортюона. — Следователно основната отговорност за провала е твоя, нали?

Генерал Галган се намръщи. Не го приемаше така. Други наоколо хвърляха обвинителни погледи към Кнотаи. Благородни подмазвачи. Щяха да го обвинят само заради това, че не беше роден сеанчанец. Впечатляващо, колко бързо Кнотаи бе спечелил Галган на своя страна. Или Галган изразяваше чувства преднамерено? Той ли беше шпионинът? Можеше да е манипулирал Сурот или просто да беше внедрен в резерв, ако Сурот се провали.

— Не поемам отговорност за това, Тюон — каза Кнотаи. — Ти си тази, която най-тъпо настоя да наблюдаваш от лагера, след като можеше да си някъде на безопасно.

— Може би трябваше да направя точно това — каза тя хладно. — Цялата тази битка е катастрофа. Губиш терен непрекъснато. Говориш лекомислено и се шегуващ, не спазваш полагащия се протокол. Не смятам, че подхождаш към това със сериозността, подобаваща на ранга ти.

Кнотаи се изсмя. Силен, искрен смях. Добър беше в това. Май само тя видя двата стълба дим, вдигнали се точно зад него от Височините. Подходяща поличба за Кнотаи: големият риск може да донесе големи печалби. Или огромна загуба.

— Писна ми от тебе — каза Кнотаи и махна ядосано с ръка. — Ти и проклетите ви сеанчански правила само ми се пречкате.

— И на мен ми писна от теб — отвърна тя и вдигна ръка. — Изобщо не трябваше да влизаме в тази битка. По-добре да се подготвим да защитим земите си на югозапад. Няма да ти позволя да жертваш напразно живота на войниците ми.

— Вървете си тогава — изръмжа Кнотаи. — Какво ме интересува?

Фортюона се обърна рязко и се отдалечи.

— Хайде — каза на другите. — Съберете нашите дамане. Всички освен Гвардията на Смъртната стража ще Отпътуваме в лагера ни при Еринин, а оттам ще се върнем в Ебу Дар. Ще поведем истинската Последна битка там, след като тези глупаци изтощят Тварите на Сянката за нас.

Хората ѝ я последваха. Беше ли убедителна хитрината, която разиграха? Шпионинът бе видял как бе осъдила на смърт мъжете, които я обичаха. Щеше ли да покаже това, че е безразсъдна? Безразсъдна и достатъчно самомнителна, за да изтегли войските си от Кнотаи? Беше съвсем правдоподобно. Донякъде ѝ се искаше да направи точно това, което каза, и да се бие на юг.

Да го направи, разбира се, означаваше да пренебрегне раздраното небе, трясящата се земя и битката на Преродения Дракон. Тези поличби не можеше да подмине.

Шпионинът не знаеше това. Не можеше да я познава. Шпионинът щеше да види в нея една млада жена, толкова глупава, че да иска да се сражава сама. Така поне се надяваше.

Тъмния запреше около Ранд паяжина на възможна реалност.

Ранд знаеше, че тази борба помежду им — тази битка за онова, което *можеше* да бъде — е съдбоносна за Последната битка. Самият той не можеше да изтъче бъдещето. Не беше Колелото, нито нещо

близо до него. Въпреки всичко, което бе станало с него, той все пак беше просто човек.

И все пак в него беше надеждата на човечеството. Човечеството имаше предопределение, избор за бъдещето си. Пътят, по който хората щяха да поемат... тази битка щеше да го реши, неговата воля в сблъсък с волята на Тъмния. Засега онова, което *можеше* да бъде, можеше да се окаже онова, което *щеше* да бъде. Да се прекърши сега означаваше да позволи на Тъмния той да избере това бъдеще.

ГЛЕДАЙ — каза Тъмния, щом нишките светлина се сплетоха, и Ранд навлезе в друг свят. Свят, който все още не се беше сбъднал, но свят, който можеше да бъде.

Ранд се намръщи, щом погледна към небето. Не беше червено и наоколо не цареше разруха. Беше се озовал в Кемлин, почти същия, какъвто го познаваше. О, имаше разлики. Парни фургони трополяха по улиците и се смесваха с движещите се конни впрягове и крачещи човешки тълпи.

Градът се беше разпрострял извън новата крепостна стена — виждаше го от високия централен хълм, на който стоеше. Можеше дори да види мястото, където Талманес беше пробил дупка в стената. Все още не беше поправена. Но градът се беше изсипал навън през нея. Здания покриваха някогашните поля.

Намръщен, Ранд се обърна и тръгна по улицата. Що за игра играеше Тъмния? Този нормален, все повече процъфтяващ град, разбира се, не можеше да е част от плановете му за света. Хората бяха чисти и не изглеждаха потиснати. Не виждаше никакви знаци на развала, които бележеха предишния сътворен за него свят от Тъмния.

Обзет от любопитство, той спря до една продавачка на плодове. Стройната жена се усмихна подканящо и махна към стоката си.

— Добре сте дошъл, добри сър. Аз съм Ренел, а дюкянът ми е втори дом за всички, които търсят най-хубавите плодове от цял свят. Имам пресни праскови от Тийр!

— Праскови!? — каза Ранд втрещено. И децата знаеха, че прасковите са отровни.

— Ха! Не бойте се, добри сър! На тези отровата им е махната. Безопасни са колкото аз съм честна.

Жената се усмихна и отхапа от една, за да го докаже. В това време изпод щанда се появи една мръсна ръка — скрито долу улично

хлапе, което Ранд не бе забелязал.

Момченцето грабна един червен плод от непознат за Ранд вид и хукна. Беше толкова мършаво, че се виждаха ребрата под кожата на дребничкото му телце, а и краката му бяха толкова кльощави, че беше чудо как изобщо може да върви с тях.

Без да спира да се усмихва на Ранд, жената посегна към кръста си и извади малка пръчка с лостче отстриани. Дръпна го и пръчката *изтреця*.

Хлапето се просна на земята плувнало в кръв и издъхна. Тълпата се раздвои и го подмина равнодушно, макар че един мъж, с голяма охрана около него, се наведе и взе плода от ръката на мъртвото дете. Избърса кръвта, отхапа и продължи по пътя си. След малко парен фургон се изтъркаля над трупа и го смаза в калта на улицата.

Стъписан, Ранд погледна отново жената. Тя прибра оръжието си, все още с усмивка на лицето, и го попита:

— Търсите ли някакъв определен вид плод?

— Ти току-що уби онова дете!

Жената се намръщи объркана.

— Да. Ваше ли беше, добри сър?

— Не, но... — Светлина! Жената не показва нито нотка разкаяние или загриженост. Ранд се огледа, но като че ли никой не се интересуваше от случилото се.

— Сър? — попита го жената. — Струва ми се, че би трябвало да ви познавам. Хубаво облекло, макар и малко старомодно. От коя фракция сте?

— Фракция ли?

— А къде ви е охраната? Толкова богат човек като вас трябва да е с охрана, разбира се.

Ранд я погледна в очите и побягна, щом жената отново посегна за оръжието си. Скри се зад ъгъла. Погледът в очите й... пълна липса на човешко съчувствие, пълно равнодушие. Щеше да го убие на мига, без изобщо да помисли. Знаеше го.

Други хора на улицата го видяха. Сбутаха се и започнаха да го сочат. Един, покрай когото мина, извика:

— Кажи си фракцията!

Други го подгониха.

Ранд свърна зад следващия ъгъл и се присви. Единствената сила. Смееше ли да я използва? Не знаеше какво ставаше на този свят. Както и преди, беше му трудно да се отдели от видението. Знаеше, че светът около него не е съвсем реален, но не можеше да се отърве от чувството, че е част от него.

Не рискува със Силата и засега се довери на краката си. Не познаваше Кемлин много добре, но този район помнеше. Само да стигнеше до края на тази улица и да завиеше... да, там! Видя познатото здание с табела пред портата. Мъж, коленичил пред жена със златисточервена коса. „Кралски благослов“.

Стигна до портата и тези, които го гонеха, се струпаха на ъгъла зад него. Спряха, щом се добра до входната врата с грубоватия мъж, застанал до нея. Нов пазач? Не го познаваше. Дали Бейзъл Джил все още беше ханджията, или го беше продал?

Ранд нахлу в гостилницата с разтуптяно сърце. Няколко мъже с халби следобеден ейл на масите пред тях извърнаха глави и го изгледаха. Имаше късмет — самият Бейзъл Джил стоеше зад тезгяха и търкаше чаша с кърпа.

— Господин Джил!

Дебелият мъж се обърна и се намръщи.

— Познавам ли ви? — Изгледа го от глава до пети. — Милорд?

— Аз съм Ранд!

Джил се ухили.

— О, ти ли си! Забравил те бях. Приятелят ти не е с тебе, нали? Онзи с мрачния поглед?

Хората тук не го познаваха като Преродения Дракон. Какво им беше направил Тъмния?

— Трябва да поговоря с вас, господин Джил — каза Ранд и тръгна към една от стаичките за гости на хана.

— Какво има, момче? — попита Джил, докато вървеше след него. — Някаква неприятност ли? Пак?

Ранд затвори вратата след ханджията.

— В кой Век сме?

— Четвъртия, разбира се.

— Значи Последната битка се случи?

— Да, и спечелихме! — Джил присви очи и го изгледа. — Добре ли си, синко? Как може да не знаеш...

— Бях из горите последните няколко години — каза Ранд. — Уплаших се от ставащото.

— Аа, ясно. Не знаеш ли за фракциите?

— Не.

— Светлина, синко! Доста си я загазил. Чакай, ще ти донеса знак на някоя фракция. Трябва ти, и то бързо! — Джил отвори вратата и излетя навън.

Ранд скръсти ръце, забелязал с неприязън мрака на небитието зад тлеещата камина в стаята.

— Какво си направил с тях?

ОСТАВИХ ГИ ДА МИСЛЯТ, ЧЕ СПЕЧЕЛИХА.

— Защо?

МНОГО ОТ ТЕЗИ, КОИТО МЕ СЛЕДВАТ, НЕ РАЗБИРАТ ТИРАНИЯТА.

— Какво общо има това с... — Джил се върна и Ранд замълча. Не носеше никакъв „знак на фракция“, каквото и да означаваше това. Водеше обаче трима дебеловрати пазачи. И им посочи Ранд.

— Джил... — Ранд отстъпи назад и сграбчи Извора. — Какво правиш?

— Ами, това палто, както го гледам, ще донесе добри пари. — В тона на Джил нямаше и капка колебание.

— Ще ме ограбиш?

— Ами да. — Въпросът сякаш го учуди. — Защо не?

Биячите влязоха в стаята, с тояги в ръце. Изгледаха го предпазливо.

— Заради закона — каза Ранд.

— Защо законът ще забранява кражбата? — Джил поклати глава. — Що за човек си ти, да мислиш такива неща? Ако човек не може да защити каквото има, защо трябва да го има? Ако човек не може да защити живота си, каква полза от него?

Джил махна на тримата и те тръгнаха към Ранд. Той бързо ги стегна с въжета Въздух и попита тихо:

— Взел си им съвестта, нали?

Джил се облещи и се опита да побегне, но Ранд сграбчи и него с въжета Въздух.

АКО ХОРАТА МИСЛЯТ, ЧЕ СА ПОТИСНАТИ, ЩЕ СЕ БОРЯТ. ЩЕ ИМ ОТНЕМА НЕ САМО ВОЛЯТА ЗА СЪПРОТИВА, НО

САМОТО ПОДОЗРЕНИЕ, ЧЕ НЕЩО Е ГРЕШНО.

— Значи ги оставяш без състрадание? — попита Ранд, без да откъсва очи от Джил. Мъжът изглеждаше ужасен, че ще го убие с Единствената сила, и тримата му биячи също. Никакво разкаяние обаче. Нито трошица.

СЪСТРАДАНИЕТО Е НЕНУЖНО.

Ранд се смрази.

— Това е различно от света, който ми показва преди.

ПРЕДИ ПОКАЗАХ КАКВОТО ХОРАТА ОЧАКВАТ. ЗЛОТО, СРЕЩУ КОЕТО МИСЛЯТ, ЧЕ СЕ БОРЯТ. НО ЩЕ НАПРАВЯ СВЯТ, КЪДЕТО НЯМА ДОБРО ИЛИ ЗЛО.

САМО МЕН.

— Слугите ти знаят ли го? — прошепна Ранд. — Онези, които наричаш Избрани? Мислят, че се бият, за да станат господари и владетели на свят, сътворен от самите тях. А ти ще им дадеш това. Същия свят... само че без Светлина.

САМО МЕН.

Без Светлина. Без обич сред хората. Ужасът от това се просмука дълбоко в душата му и го потресе. Беше една от възможностите, която Тъмния можеше да избере, ако спечелеше. Не значеше, че ще спечели или че това трябва да се случи, но... О, Светлина, беше ужасно! Много по-ужасно от свят на затворници, много по-ужасно от мрачна земя и разруха.

Това си беше чист ужас. Беше пълна развала на света, отнемане на всичко красиво от него, за да остане само празна черупка. Хубава черупка, но черупка.

Предпочиташе да живее хиляда години в изтезание и да съхрани в себе си онова, което го правеше способен да прави добро, отколкото да преживее и миг в този свят без Светлина.

Обърна се с гняв срещу мрака, който поглъщаше отсрещната стена и се разрастваше.

— Грещиш, Шай'тан! — изрева той на небитието. — Искаш да ме отчаеш? Искаш да съкрушиш волята ми? Няма да стане, заклевам се. Това ме прави още по-уверен в боя!

Глух тътен отекна в непрогледния мрак. Ранд изрева, натисна с волята си и разби мрачния свят на лъжи и на хора, готови да убиват без

съпричастие. Той се разпръсна на нишки и Ранд отново се озова извън времето, а Шарката се заогъва около него.

— Показваш ми истинското си сърце? — извика Ранд на небитието, щом сграбчи нишките. — Аз ще ти покажа своето, Шай'тан. Има противоположен на този свят без Светлина, който би сътворил. Свят без Сянка!

Мат закричи бързо, за да се успокои. Туюн като че ли наистина му беше ядосана! Светлина. *Щеше* да се върне при него, когато му потребваше, нали?

— Мат? — каза забързаната до него Мин.

— Иди с нея. Дръж ми я под око, Мин.

— Но...

— Тя няма нужда от много пазене. Силна е. Кръв и пепел, много е силна. Трябва да се държи под око обаче. Притеснява ме, Мин. Все едно, трябва да спечеля тази проклета война. Не мога да го направя и да ида с нея. Тъй че ще идеш с нея и ще я държиш под око, нали? Моля те.

Мин забави крачка, а после най-неочаквано го прегърна.

— Късмет, Матрим Каутон.

— Късмет, Мин Фаршоу.

Мат я пусна и нарами ашандарея. Сеанчанците вече оставяха хълма Дашар и се изтегляха към Еринин, преди да напуснат съвсем Полето на Мерилор. Демандред нямаше да им попречи. *Щеше* да е глупак, ако се опиташе да ги спре. Кръв и кървава пепел, в какво се въвличаше Мат? Току-що бе отпратил от бойното поле една четвърт от войските си.

„Ще се върнат“, каза си той. Стига този блъф да действаше. Стига зарове да паднеха така, както му трябваше.

Само че тази битка не беше игра на зарове. Твърде много хитрина имаше, за да е това. Беше игра на карти по-скоро. Мат обикновено печелеше на карти. Обикновено.

Вдясно от него група мъже в тъмна сеанчанска броня напредваха към бойното поле.

— Ей, Карийд! — изрева той.

Едрият мъж го изглежда мрачно и изведнъж Мат разбра какво изпитва нажеженото парче метал, когато Перин го изглежда с чука в ръцете. Карийд закрачи към него и макар явно да се мъчеше да запази лицето си спокойно, Мат усети буреносния гръм, излъчван от него.

— Благодаря — каза вдървено Карийд, — че помогна да се опази императрицата, дано да живее вечно.

— Смяташ, че трябваше да я задържа на по-безопасно място — каза Мат. — Не на командния пост.

— Нямам право да се съмнявам в някого от Кръвта, велики — отвърна Карийд.

— Ти не се съмняваш в мен. Искаш да забиеш в мен нещо остро. Различно е.

Карийд въздъхна дълбоко.

— Извинете, велики — рече и се обърна да си тръгне. — Трябва да заведе хората си и да умрем.

— Не мисля — каза Мат. — Идвате с мен.

Карийд се обърна.

— Императрицата, дано да живее вечно, заповяда...

— Да сте на първата линия. — Мат заслони очи и огледа гъмжащото от тролоци русло на пресъхналата река. — Страхотно. Къде по дяволите мислиш, че отивам?

— Ще влезете в бой?

— Не, мисля по-скоро да се поразходя. — Мат поклати глава. — Трябва да добия представа какво точно прави Демандред... Отивам там, Карийд, и ако застанеш с хората си между мен и тролоците, ще ми е приятно. Идваш ли?

Карийд не отвърна, но спря.

— Виж, какъв избор имате? — попита Мат. — Отивате там и загивате без никаква цел? Или се опитвате да ме опазите жив за императрицата ви? *Почти* съм сигурен, че ме обича. Може би. Трудно е да я разбере човек тая Тюон.

— Няма да я наричате с това име — каза Карийд. — И това „тая“ е още по-обидно.

— Ще я наричам както си искам.

— Не и ако дойдем с вас — заяви Карийд. — Ако ще тръгна с вас, Принце на Гарваните, няма да търпя хората ми да слушат такива думи от вашата уста. Лоша поличба ще е.

— Е, лоши поличби не ни трябва. Добре, Карийд. Хайде да се набутаме в тия лайна и да видим какво можем да направим. В името на Фортюона.

Трам вдигна меча си като в началото на дуел, но не намери доблестен враг наоколо. Само ръмжащи, виещи, освирепели тролоци в тази битка край руините.

Тролоците се обърнаха срещу мъжете на Две реки и нападнаха. Трам, на върха на бойния клин, влезе в Тръстика на вятъра. Не отстъпваше нито крачка. Огъваше се насам и натам, но се държеше твърдо, докато разбиваха тролокската линия, и сечеше с меча си с бързи движения.

Мъжете на Две реки натиснаха напред — трън в петата на Тъмния, шип в дланта му. Викаха и ругаеха в последвалия хаос, докато се мъчеха да разцепят тролоците.

Но скоро се наложи да спрат. Тролоците връхлитаха от всички страни. Клиновидният строй, обикновено нападателна тактика, вършеше работа и тук. Тролоците се движеха покрай страните на клина и получаваха удари от мъжете на Две реки с брадви, мечове и копия.

Трам остави момчетата да се водят от наученото в упражненията. Щеше да е по-добре, ако беше в центъра и да ги окуражава, както правеше Данил сега — но беше от малцината с истински боен опит, а клиновидният строй зависеше от връх, който да държи здраво.

И той държеше здраво. Спокоен в празнотата, оставяше тролоците да връхлитат срещу него. Сменяше формите от Роса се сипе от клона в Ябълкови цветчета във вятъра и Камъни падат във вира — всички форми, които го задържаха на място, докато се биеше с многобройни противници.

Въпреки практиката през последните няколко месеца не беше толкова силен като в младостта си. За щастие тръстиката не се нуждае от сила. Липсваше му практиката от младините, но и тръстиката няма нужда от практика, за да се огъва на вятъра.

Просто го *правеше*.

Годините му бяха донесли разбиране за празнотата. Вече я разбираше по-добре от всякога. Годините, през които бе учил Ранд на

отговорност, годините живот без Кари, годините, през които се беше вслушвал в диханието на вятъра и в шумоленето на листата...

Трам ал-Тор се превърна в самата празнота. Носеше я на тролоците, показваше им я и ги отправяше в дълбините ѝ.

Заобиколи ловко един тролок с козя глава, замахна с меча отстрани и го посече под прасеца. Съществото се олюля, а Трам се обърна и остави на хората си да го довършат. Вдигна рязко плувналото си в кръв оръжие и плисна тъмните капки в очите на връхлитащ тролок с кошмарно лице. Заслепеното същество нададе вой и Трам се понесе напред и разпра корема му под гърдната броня. Звярът залитна пред трети тролок, който тъкмо посичаше с брадвата си към Трам, но вместо него порази събрата си.

Всяка стъпка беше като в танц и Трам подканяше тролоците да затанцуват с него. Само веднъж се беше сражавал така, много отдавна, но празнотата не допускаше спомени. Той не мислеше за други времена. Не мислеше за нищо. Ако знаеше, че го е правил преди, беше заради инстинктивните движения — разбиране, което сякаш се беше просмукало в самите му мускули.

Трам промуши врата на един тролок с почти човешко лице, само с малко повече косми по страните. Съществото залитна назад и се свлече на земята и той изведнъж се оказа без повече врагове срещу себе си. Спря, вдигнал меча, и усети как го лъхна лек вятър. Черните зверове бягаха надолу по реката, подгонени от конници, развели знамената на Пограничните земи. Скоро щяха да налетят на стена от войници от Легиона на Дракона и да бъдат разбити, заклещени между тях и Пограничните.

Трам почисти оръжието и пусна празнотата. Сериозността на положението го порази. Светлина! Хората му трябваше да са мъртви. Ако тези Пограничници не бяха дошли...

Прибра меча в лъскавата ножница. Червено-златният дракон улови слънчева светлина и заискри, макар че с тази облачна пелена горе едва ли бе възможно да се улови и един слънчев лъч. Трам потърси слънцето с очи и го намери зад облаците, почти на хоризонта. Беше почти залязло!

За щастие тролоците в битката тук при руините като че ли най-сетне бяха разбити. Бяха отслабени от дълго проточилото се прехвърляне на реката и падаха под ударите на хората на Лан отзад.

Скоро всичко приключи. Трам беше удържал.

Черен кон препусна насам и спря наблизо. Лан Мандрагоран — със знаменосеца и охраната му зад него. Изгледаха мъжете на Две реки от гърбовете на конете си.

— Отдавна си мисля — каза Лан на Трам. — За мъжа, който беше дал на Ранд онзи меч със знака на чаплата. Чудех се дали наистина си го е спечелил. Вече знам.

И вдигна меча си за поздрав.

Трам се обърна към хората си — грохнала от умора и плувнала в кръв тълпа още почти момчета, стиснали оръжията си. Пътят на клина им се виждаше ясно по отъпканата равнина. Десетки трупове на тролоци лежаха на полосата, през която се бяха връзали в тях. На север мъжете от втория клин вдигнаха оръжия. Бяха изтласкани назад почти до гората, но бяха удържали там и над половината бяха оцелели. Десетки добри мъже обаче бяха загинали.

Изтощените му бойци насядаха на самото бойно поле, обкръжени от трупове. Някои започнаха немошно да превързват раните си или да помагат на ранените, които бяха издърпали вътре в клина. Трам зърна отчайваща гледка на юг. Нима сеанчанците се изтегляха от лагера си при хълма Дашар?

— Е, спечелихме ли? — попита той уморено.

— Ни най-малко — отвърна Лан. — Овладяхме тази част на реката, но това е по-малката битка. Демандред натисна здраво тролоците си тук, за да ни попречи да изтеглим ресурси към по-голямата битка при брода надолу по реката. — Обърна коня си. — Събери хората си, майсторе на меча. Тази битка няма да свърши по залез-слънце. Ще сте нужни отново в следващите часове. Тай'шар Манедерен.

Конят на Лан препусна с грохот назад към Пограничните.

— Тай'шар Малкиер — извика Трам след него.

— Значи... не сме приключили още? — попита Данил.

— Не, момче. Не сме. Но ще отдъхнем, ще Изцерим хората и ще намерим храна. — Видя край полето да се отварят портали. Каутон беше съобразил да му помогне навреме да пренесе ранените до Майен. Щеше да...

През отворите се заизсипваха хора. Стотици, хиляди. Трам се намръщи. Белите плащове наблизо се вдигаха — бяха пострадали

тежко от атаките на тролоците, но идването му ги бе опазило от пълно унищожение. Силата на Арганда се строяваше при руините, а Вълчата гвардия вдигна знамето си високо.

Трам се загътри уморено през полето. Ръцете и краката му тежаха като олово. Чувстваше се по-изтощен, отколкото ако беше вадил пънове месеци наред.

При първия портал намери самата Берелайн, с няколко Айез Седай с нея. Красивата жена изглеждаше ужасно не на място сред тази кал и смърт. Роклята ѝ беше черна и сребриста, диадемата в косата ѝ... Светлина, не ѝ беше мястото тук.

— Трам ал-Тор — каза тя. — Ти ли командваш тази сила?

— Почти — отвърна Трам. — Извинете, милейди Първа, но кои са всичките тези хора?

— Бежанците от Кемлин — каза Берелайн. — Пратих няколко души да видят трябва ли им Цяр. Отказаха го и настояха да ги пренесем на битката.

Трам се почеса по главата. На битката? Всички мъже — и много жени, — които можеха да държат меч, вече бяха привлечени във войската. Хората, които виждаше да идват през порталите, бяха най-вече деца и старци, и майки, останали да се грижат за малките.

— Извинете, но това е *поле на смърт*.

— Опитах се да им го обясня — отвърна Берелайн с нотка на раздражение. — Твърдят, че могат да са от полза. По-добре така, отколкото да изчакат Последната битка скупчени на пътя към Бели мост, така казват.

Трам загледа намръщено как децата се пръснаха из полето. Стомахът му се обърна, когато започнаха да оглеждат ужасно осакатените мъртви. Много от тях се дърпаха уплашено назад в началото. Други започнаха да ровят из мъртъвците и да търсят сред тях хора, които може все още да са живи и да бъдат Изцерени. Няколко стари войници, оставени да охраняват бежанците, тръгнаха сред тях да търсят недоубити тролоци.

Жени и деца започнаха да събират стрели сред падналите. Това щеше да е от полза. *Много*. Трам с изненада видя и стотици Калайджии да се изсипват през един от порталите. Тръгнаха да търсят ранени, поведени от няколко Жълти сестри.

Трам неволно кимна. Все още го притесняваше, че позволяват на децата да гледат такива неща. „Какво пък, много по-лоши гледки ги чакат, ако се провалим тук“, каза си наум. Щом искаха да помогнат, трябваше да им се позволи.

— Кажи ми, Трам ал-Тор — попита Берелайн, — дали... Галад Дамодред е добре? Виждам хората му тук, но не и знамето му.

— Призован беше на други задачи, милейди Първа — отвърна Трам. — Надолу по реката. Нямам вест за него от няколко часа.

— Аха. Е, да Изцерим и нахраним хората ти. Може би ще дойде вест и за лорд Дамодред.

Елейн леко погали Гарет Брин по лицето. Затвори очите му, едното, после другото, и кимна на войниците, които бяха намерили тялото му. Те вдигнаха Брин на щита — краката му се полюшваха от едната му страна, главата му бе увиснала от другата — и го понесоха.

— Просто изкрещя и препусна — каза Биргит. — Право във вражеските линии. Нищо не можеше да го спре.

— Сюан е мъртва. — Чувството за загуба беше смазващо. Елейн с усилие се овладя. Трябваше да се съсредоточи върху битката. — Има ли вест от командния пост?

— Лагерът при хълма Дашар е напуснат — отвърна Биргит. — Не знам къде е Каутон. Сеанчанците са ни изоставили.

— Вдигни високо знамето ми. Докато не получа вест от Мат, аз поемам командването. Доведи съветниците ми.

Биргит тръгна да се разпорежи. Гвардейките на Елейн се размърдаха неспокойно, загледани към тролоците, като напиреха срещу войските на Андор при реката. Бяха запълнили изцяло коридора между Височините и блатата и заплашваха да се изсипят на шиенарска земя. Част от армията на Егвийн беше ударила тролоците от другата страна на коридора, което бе облекчило за известно време натиска срещу собствените ѝ бойци. Но отгоре щурмуваха още тролоци и положението на хората на Егвийн изглеждаше критично.

Елейн бе учила бойна тактика, макар и да нямаше голям полеви опит, и виждаше колко зле вървят нещата. Да, бяха я известили, че позицията на тролоците по-нагоре по реката е унищожена след

идването на Лан и Пограничните. Но това много малко облекчаваше положението тук при брода.

Слънцето вече се спускаше към хоризонта. Тролоците не показваха с нищо, че ще дадат отбой, и войниците ѝ с неохота започнаха да палят огньове и факли. Строят на войниците ѝ в карета щеше да осигури по-добра отбрана, но това означаваше да се откажат от всякава надежда за натиск напред. Айилците също се сражаваха, както и кайриенците. Но каретата с пики бяха сърцевината на бойния план.

„Бавно ни обкръжават“, помисли тя. Ако тролоците успеяха, можеха да притискат, докато строят на андорците се пропука. „Светлина, това е лошо.“

Слънцето блесна в огнено зарево зад облаците на хоризонта. С падането на нощта тролоците печелеха ново предимство. Въздухът изстиваше с настъпването на мрака. Предишните ѝ предположения, че тази битка ще продължи дни, вече изглеждаха глупави. Сянката натискаше с цялата си мощ. На човечеството му оставаха не дни, а часове.

— Ваше величество. — Капитан Гайбон спря до нея с командирите. Очуканата им броня и зацапаните с кръв табарди доказваха, че никой, дори тези старши офицери, не може да бъде пощаден от прекия бой.

— Съвет. — Елейн се обърна и ги изгледа поред: него, Теодор — командира на конницата — и Биргит, капитан-генерала.

— Отстъпление? — предложи Гайбон.

— Наистина ли смяташ, че можем да се оттеглим? — отвърна Биргит.

Гайбон замълча и поклати глава.

— Добре — каза Елейн. — Как печелим тогава?

— Държим на място — каза Теодор. — Надяваме се Бялата кула да спечели битката срещу преливащите шараи и да ни се притекат на помощ.

— Не ми харесва просто да седим тук — рече Биргит. — Това...

Лъч нажежен до бяло огън посече през охраната на Елейн и изпари десетки. Конят на Гайбон изчезна под него, но той самият се спаси на косъм. Конят на Елейн се вдигна на задните си крака.

Тя изруга и го овладя с усилие. Това беше белфир!

— Луз Терин! — прокълня над полето подсилен от Извора глас.
— Ще убия жена, която обичаш! Ела ми, страхливецо! *Бий се!*

Земята близо до Елейн се взриви, надигна знаменосеца ѝ във въздуха и знамето лумна в пламъци. Този път Елейн бе изхвърлена от седлото, падна тежко на земята и изпъшка.

„Бебетата ми!“ Тя проплака и се превъртя. Две ръце я сграбчиха. Биргит я издърпа на седлото зад себе си и попита:

— Можеш ли да прелееш? Не. Все едно. Те ще гледат за това. Селебрейн, вдигни друго знаме! Препуснете надолу по реката с ескадрон от гвардията. Аз ще откарам кралицата в обратната посока.

Жената до коня на Биргит отдаде чест. Това беше смъртна присъда!

— Биргит, не — каза Елейн.

— Демандред иска да му привлечеш Преродения Дракон — отвърна Биргит, докато обръщаше коня. — Няма да го позволя. Дий! — Подкара коня си в галоп и нова мълния порази охраната на Елейн и издуха във въздуха няколко тела.

Елейн стисна зъби. Войските ѝ бяха застрашени да бъдат премазани, обкръжени... а Демандред хвърляше взрив след взрив от гибелния плам, мълнии и сплитове Земя. Този мъж беше опасен колкото цяла армия.

— Не мога да се махна — каза Елейн.

— Можеш, и ще се махнеш — отвърна Биргит грубо, докато препускаше в бесен галоп. — Ако Мат е паднал — Светлината да не дава, — ще трябва да устроим нов команден пост. Неслучайно Демандред удари хълма Дашар и след това право по теб. Опитва се да унищожи командната ни структура. Длъжна си да поемеш командването от някое *безопасно и тайно* място. Щом се отдалечим достатъчно, за да не могат съгледвачите на Демандред да засекат преливането ти, ще направим портал и ти *ще си върнеш* командването. Но точно сега, Елейн, трябва да си затвориш устата и да ме оставиш да те опазя.

Беше права. Да я изгори дано. Елейн се вкопчи в гърба ѝ, докато Биргит препускаше през бойното поле и конят ѝ мятеше буци пръст зад тях в бесен галоп към спасението.

„Поне ме улеснява да го намеря“, помисли Галад, докато препускаше и гледаше ивиците огън, изригващи от вражеската позиция към войските на Елейн.

Заби пети в хълбоците на откраднатия кон и се вряза през Височините към източния край. Отново и отново виждаше в ума си издъхващия в прегръдката му Гавин.

— Излез срещу мен, Луз Терин! — Гласът на Демандред разтърси земята пред Галад. Беше взел живота на брат му. А сега искаше да убие сестра му.

Правилното винаги беше ясно за Галад, през целия му живот. Но никога не го беше усещал толкова ясно като сега. Нишките светлина бяха като стрелки на карта с върхове, насочени към него. Самата Светлина го водеше. Беше го подготвила, поставила го беше тук точно в този момент.

Вряза се през задните линии на силите на Шара натам, където стоеше Демандред, точно над речния бряг с изглед към войските на Елейн. Стрели западаха в пръстта около него, стрелците откриха огън без колебание пред риска да поразят свои. С изваден меч, Галад издърпа крака си от стремето и се приготви да скочи.

Стрела удари коня му и Галад скочи от гърба му. Падна тежко, но се задържа на крака и посече ръката на стрелеца с арбалета наблизко. Преливащ мъж изръмжа и се хвърли към него и медальонът с лисичата глава на гърдите му изстина.

Галад заби меч в врата на връхлитания. Мъжът побесня, докато кръвта швиртеше от пронизания му врат с всеки удар на сърцето. Не изглеждаше изненадан, докато издъхваше, просто разгневен. Воят му привлече още внимание.

— Демандред! — изрева Галад. — Демандред, зовеш Преродения Дракон! Искаш да се сразиш с него! Той не е тук, но неговият брат е пред теб! Ще застанеш ли срещу мен?

Десетки арбалети наоколо бяха вдигнати. Конят зад Галад рухна и от ноздрите му блъвна кървава пяна.

Ранд ал-Тор. Негов брат. Потресът от смъртта на Гавин бе притъпил ума му за това разкритие. Щеше да се справи с него рано или късно, стига да оцелееше. Все още не знаеше гордост ли трябва да изпитва, или срам.

Фигура в странна, съшита от монети броня пристъпи през редовете шараи. Демандред беше горд мъж. Човек трябваше само да види лицето му, за да го разбере. Приличаше на ал-Тор всъщност. Имаше някакво сходство между двамата.

Демандред огледа Галад и кървавия меч в ръката му. Издъхващият преливащ дращеше с нокти в пръстта пред него.

— Твоят брат ли? — попита Демандред.

— Син на Тигрейн — отвърна Галад. — Която е станала Дева на копието. И е родила моя брат на Драконова планина, гробницата на Луз Терин. Имах двама братя. Ти уби другия на това бойно поле.

— Имаш интересен талисман, виждам — каза Демандред, щом медальонът изстина отново. — Разбира се, не си въобразяваш, че ще те опази от същата съдба като на брат ти? Мъртвия, искам да кажа.

— Бием ли се, сине на сенките? Или си говорим?

Демандред извади меча си, с чапли на острието и дръжката.

— Дано ми предложиш по-достойна съпротива от брат си, малко човече. Започвам да се ядосвам. Луз Терин може да ме мрази или да негодува срещу мен, но *не може* да ме пренебрегва.

Галад пристъпи в кръга от стрелци с арбалети и преливащи. И да спечелеше, пак щеше да загине. Но, Светлина, дано да отнесеше със себе си един от Отстъпниците. Щеше да е подобаващ край.

Демандред тръгна към него и двубоят започна.

Притиснала гръб в един сталагмит, на светлината на Каландор, потрепваща по стените на пещерата, Нинив се мъчеше да спаси живота на Аланна.

Някои жени в Бялата кула й се бяха подигравали, че разчита на обикновени техники на изцеляване. Какво можеха да направят две ръце и един конец, а Единствената сила да не го може?

Ако някоя от онези жени беше сега тук вместо нея, светът щеше да е свършил.

Условията бяха ужасни. Малко светлина, никакви инструменти освен малкото най-нужни неща, които пазеше в кесията си. Все пак Нинив започна да шие с иглата и конеца, които си носеше винаги. Беше смесила лек от билки и го натика в устата на Аланна. Нямахше да свърши много работа, но и най-малкото можеше да се окаже в помощ.

Щеше да укрепи силата ѝ, да ѝ помогне с болката, да задържи сърцето ѝ да не се предаде, докато Нинив се труди.

Раната беше кървава, но тя беше зашивала кървави рани и преди. Макар вътрешно да трепереше, ръцете ѝ бяха спокойни, докато шиеше раната и измъкваше жената от самия ръб на смъртта.

Ранд и Моридин не се движеха. Но усещаше някакъв глух тътен да отеква от тях. Ранд се сражаваше. Водеше битка, незрима за нея.

— Матрим Каутон, проклет глупако. Още ли си жив?

Мат се обърна. Даврам Башийр бе спрял коня си до него в ранния вечерен сумрак.

Мат се беше придвижил с Гвардията на Смъртната стража към тила на андорските линии, сражаващи се при реката.

С Башийр освен охраната бе и жена му. Кръвта по дрехите ѝ издаваше, че и тя е дала своята дан в боевете.

— Жив съм, да — отвърна Мат. — Обикновено съм много добър в оставането жив. Само веднъж не успях, доколкото помня, но онова не се брои. Ти какво правиш тук? Не си ли...

— Ровиха в проклетия ми ум — отвърна навъсено Башийр. — Това направиха, човече. С Дейра го обсъдихме. Няма да командвам, но защо това да ме спира да убия няколко тролока?

Мат кимна. След падането на Тенобия този мъж беше станал крал на Салдеа... но бе отказвал короната засега. Покваряването на ума му го беше потресло. Беше заявил само, че Салдеа се бие редом с Малкиер, и каза на бойците си да следват Лан. Въпросът с трона щеше да се реши, ако оцелееха.

— Какво стана с теб? — попита Башийр. — Чух, че командният пост е паднал.

Мат кимна.

— Сеанчанците ни изоставиха.

— Кръв и пепел! — извика Башийр. — Сякаш всичко друго не ни стига. Проклети сеанчански кучета!

Гвардейците от Смъртната стража около Мат не реагираха на обидата.

Силите на Елейн едва се държаха по речния бряг, но тролоците бавно ги заобикаляха нагоре по течението. Отбраната на Елейн се

държеше само благодарение на упоритостта им и добрата подготовка. Огромните карета войници държаха пиките насочени навън като настръхнал трънлив плет.

Този строй можеше да бъде разкъсан, ако Демандред вкареше клинове между тях. Самият Мат водеше конни набези с андорската конница и Бандата в усилие да попречи на тролоците да се врежат в каретата пики около Елейн.

Ритъмът на битката пулсираше под пръстите му. Той *усещаше* какво прави Демандред. За всеки друг край на битката изглеждаше навярно съвсем прост. Пълна атака, разбиване на каретата пики, пропукуване на отбраната на Мат. Но беше много по-сложно.

Пограничните на Лан нагоре по реката бяха съкрушили окончателно тролоците и чакаха заповеди. Добре. Щяха да му потрѣбват за следващата стъпка в плана.

Три от огромните карета пики се огъваха, но ако можеше да постави по един-двама преливащи във всеки център, щеше да ги укрепи. Светлината дано да закриляше онзи, който бе отвлѣкъл вниманието на Демандред. Атаките на Отстъпника бяха унищожили цели части пиконосци. Не беше нужно Демандред да убива всеки войник поотделно. Трябваше само да разбие карето с атаки с Единствената сила. След това тролоците щяха да ги прѣгазят.

— Башийр — каза Мат. — Кажи ми, моля те, че някой е чул нещо за дъщеря ви.

— Никой — отвърна Дейра. — Съжалявам.

„Кръв и пепел — помисли Мат. — Горкият Перин.“

„Горкият аз.“ Как щеше да го направи без Рога на Валийр? Светлина! Не беше сигурен, че може да го направи *дори* с проклетия Рог.

— Тръгвай — каза Мат. — Иди при Лан. Той е нагоре по реката. Кажи му да удари тролоците, опитващи се да заобиколят десния фланг на Андор! И му кажи, че скоро ще имам нови заповеди за него.

— Но аз...

— Не ме *интересува*, че си скапано докоснат от Сянката! — прекъсна го Мат. — Сърцето на всеки човек е докосвано от пръстите на Тъмния и това е проклетата истина. Можеш да го надвиеш. Тръгвай към Лан и му кажи какво трябва да се направи!

За миг Башийр се вцепени. След това — странно — се усмихна широко изпод провисналите си мустаци. Проклети салдейци! Обичаха да им се крещи. Думите на Мат сякаш го въодушевяха и той препусна в галоп, жена му препусна до него. Но не и преди да хвърли обичлив поглед на Мат, което го накара да се почувства неловко.

Тъй. А сега... трябваше му войска. И портал. Трябваше му един проклет портал. Беше отпратил дамане. Защо не бе задържал поне една? Макар че от тях кожата му настръхваше все едно са я полазили паяци.

Дръпна юздите на Пипс и Смъртната стража спря с него. Неколцина запалиха факли. Определено си бяха получили бъртенето, което искаха, щом бяха тръгнали с него на бой с шараите. Но като че ли ги сърбеше за още.

„Там“, помисли Мат и подкара Пипс към воинската част южно от каретата пики на Елейн. Заклетите в Дракона. Преди сеанчанците да напуснат хълма Дашар, Мат беше изпратил тази войска в подкрепление на частите на Елейн.

Все още не знаеше какво да мисли за тях. Не беше на Полето на Мерилор, когато се бяха събрали, но беше чул донесения. Хора от всякакъв ранг и съсловие, от всички народности, обединили се, за да се бият в Последната битка без оглед на васална вяност или държавни граници. Ранд бе отменил всички клетви и бе прекъснал всякакви други връзки.

Мат подкара в бърз тръс — гвардейците на Смъртната стража затичаха, за да не изостанат — покрай тила на андорската отбрана. Светлина, редиците им се огъваха. Това беше лошо. Е, беше направил залога си. Вече можеше само да яхне проклетата битка и да се надява да не се огъне прекалено.

Докато препускаше към Заклетите в Дракона, до ушите му стигна нещо нелепо. Пеене? Мат дръпна рязко юздите. Огьерите бяха влезли в бой с тролоците и бяха натиснали през сухото речно корито, за да помогнат на левия фланг на Елейн срещу блатата и да попречат на чудовищата да заобиколят оттам.

Сега стояха на място, непоклатими като дъбове пред порой, сечаха с брадвите си и пееха. Тролоци лежаха на грамади около тях.

— Лоиал! — изрева Мат, изправен на стремената. — Лоиал!!!

Един от огиерите се отдръпна от боя и се обърна. Мат се стъписа. Ушите на кроткия му обикновено приятел се бяха изпълнали назад, зъбите — стиснати от гняв, пръстите му — стегнати около плувналата в кръв брадва. Светлина, това изражение вся ужас в Мат. По-скоро щеше да гледа десет души, помислили, че ги е измамил, отколкото да се бие с един разгневен огиер!

Лоиал извика нещо на другите и отново се включи в боя. Безмилостното избиване на тролоци продължи. Чудовищата и огиерите бяха почти еднакви на ръст, но огиерите някак сякаш се извисяваха над Тварите на Сянката. Не се биеха като войници, а като секачи, събарящи дървета. Просто сечаха и зверовете падаха. Мат знаеше, че огиерите мразят да убиват дървета, но сечта на тролоци сякаш ги опияняваше.

Разбиха тролокския юмрук, с който се сражаваха, и го принудиха да се разбяга. Войниците на Елейн настъпиха и спряха останалата тролокска орда, а няколкостотин огиери се изтеглиха назад към Мат. Той забеляза, че сред тях има и немалко сеанчански огиери — Градинарите. Не беше заповядвал това. Двете групи се сражаваха заедно, но сякаш почти не се поглеждаха едни други.

Всички, и мъже, и жени, имаха многобройни рани по ръцете и краката. Не носеха броня, но повечето рани изглеждаха нищожни, сякаш кожата им беше здрава като кора на дъб.

Лоиал закричи към Мат и Смъртната стража, вдигнал брадвата си на рамо. Панталоните му бяха потъмнели до бедрата все едно беше газил във вино.

— Мат — рече той и вдиша дълбоко. — Направихме каквото ни помоли. Ни един тролок не се промъкна покрай нас.

— Свършихте чудесна работа, Лоиал — каза Мат. — Благодаря ви.

Зачака за отговор. Нещо витиевато и изпълнено със страст, несъмнено. Лоиал вдишваше и издишваше с дробове, които можеха да поберат въздух за цяла стая. Никакви думи. Другите с него, макар много от тях да бяха по-стари от Лоиал, също мълчаха. Някои вдигнаха факли. Блясъкът на слънцето се беше скрил зад хоризонта. Нощта бе над тях.

Тихи огиери. Виж, *това* беше странно. Но огиери на война... такова нещо Мат не беше виждал никога. Нямаше дори спомен за това

сред спомените, които не бяха негови.

— Трябват ми — каза Мат. — Трябва да обърнем тази битка или с нас е свършено. Хайде.

— Свирачът на Рога заповядва! — изрева Лоиал. — Бравди горе!

Мат потръпна. Ако някой ден му потрябваше някой да му изреве съобщение от Кемлин до Кайриен, вече знаеше кого да помоли. Само че сигурно щяха да го чуят чак до Погибелта също така.

Сръга Пипс напред и огиерите тръгнаха около него и Гвардията на Смъртната стража.

— Почитаеми — заговори Карийд, — на мен и хората ми е заповядано да...

— Да идете да измрете на първата линия, знам. Скапано работя по това, Карийд. Просто дръж меча по-настрана от корема си засега, моля.

Лицето на Карийд помръкна, но той си замълча.

— Тя всъщност не иска да умрете, знаеш ли — каза Мат. Трябваше да спре дотук, за да не издаде плана си да я върне.

— Ако смъртта ми служи на императрицата, дано да живее вечно, ще умра на драго сърце.

— Ти си побъркан бе, Карийд! За жалост, аз също. В добра компания си. Ей, вие там! Кой командва тази войска?

Бяха стигнали до задните редици, където бяха разположени резервите на Заклетите в Дракона, ранените и отдъхващите от боя в първите редове.

— Милорд? — попита един от съгледвачите. — Лейди Тина ще да е.

— Иди и я доведи — нареди Мат. Заровете непрекъснато трополяха в главата му. Също така нещо го теглеше на север, все едно около гърдите му бяха вързани конци и го дърпаха натам.

„Не сега, Ранд — помисли той. — Точно сега съм зает.“

Нямаше вихър от цветове този път, само мрак. Тъмно като сърце на мъдраал. Дърпането се усили.

Мат разкара видението. „Не сега!“

Работа имаше да свърши тук. Имаше план. Светлина, дано само да се получи.

Тина се оказа хубавичко момиче, по-младо, отколкото бе очаквал, високо и със здрави ръце и крака. Носеше дългата си кафява коса на

опашка, макар че няколко къдрици като че ли напиреха да се отскубнат на свобода. Беше с бричове и беше видяла много бой, ако се съдеше по меча ѝ и кръвта по ръкавите.

Спря коня си пред него и го изгледа преценяващо.

— Сетихте се най-после за нас, а, лорд Каутон?

Да, определено му напомняше за Нинив.

Мат погледна към Височините. Огнената битка между Айез Седай и шараите там се беше заплела ужасно.

„Гледай само да я спечелиш, Егвийн. Разчитам на теб.“

— Войската ви — каза Мат. — Казаха ми, че няколко Айез Седай са се присъединили към вас.

— Няколко, да — отвърна тя предпазливо.

— Ти от тях ли си?

— Не. Не точно.

— Не точно? Какво искаш да кажеш? Виж, трябва ми портал. Ако не получим, тази битка може да се загуби. Моля те, кажи ми, че имаш преливащи, които могат да ни прехвърлят където ми трябва.

Тина присви устни.

— Не се опитвам да ви дразня, лорд Каутон. Научила съм се обаче да не казвам някои неща, а старите навици държат. Самата аз бях прогонена от Бялата кула поради... сложни причини. Съжалявам, но не знам сплита за Пътуването. Знаем със сигурност, че повечето при нас са твърде слаби за този сплит. Много Сила е нужна за него, над възможностите на повечето...

— Аз мога да го направя.

Жена с червена рокля излезе от редиците с ранените, където явно беше Церила. Беше тънка и кокалеста, с кисела физиономия, но Мат толкова се зарадва, като я видя, че бе готов да я разцелува. Щеше да е все едно да разцелува счупено стъкло. И все пак щеше да го направи.

— Теслин! — викна той. — Какво правиш тук?

— Бия се в Последната битка, мисля — отвърна тя и изтупа ръцете си. — Не го ли правим всички?

— Но при Заклетите в Дракона?

— Когато се върнах, Бялата кула не ми се стори много удобно място. Променила се е. Възползвах се от възможността тук, след като имаха нужда от мен. Е, портал ли искаш? Колко голям?

— Достатъчно голям, за да прехвърлим колкото може повече от тези войски тук, Заклетите в Дракона, огиерите и това конно знаме от Бандата на Червената ръка.

— Ще ми трябва кръг, Тина — каза Теслин. — Никакви възражения, че не можеш да преливаш. Усещам го в теб, а всички предишни обещания и клетви тук са отменени за нас. Събери другите жени. Къде отиваме, Каутон?

Мат се ухили.

— На върха на Височините.

— Височините! — изуми се Карийд. — Но вие ги *изоставихте* в началото на битката. Отстъпихте ги на Тварите на Сянката!

— Точно така.

А сега... Сега имаше шанс да довърши това. Силите на Елейн се държаха край реката, Егвийн се сражаваше на западната страна... Мат трябваше да завземе източната страна на Височините. Знаеше, че след като сеанчанците си бяха заминали и повечето негови войски бяха заети около подножията на Височините, Демандред ще прати голяма сила шараи и тролоци по платото на североизток, за да заобиколят долу през речното корито и зад войските на Елейн. Армиите на Светлината щяха да бъдат обкръжени и подложени на милостта на Демандред. Единственият му шанс бе в това да попречи на войските на Демандред да слязат от Височините въпреки превъзхождащия им брой. Светлина. Беше нищожен шанс, но понякога човек трябва да заложи на единствения шанс, който му е подръка, нали така?

— Разтегнете опасно силите ни — каза Карийд. — С местенето горе на войските, които са нужни тук, рискувате всичко.

— *Вие* поискахте да отидете на предните линии — отвърна Мат. — Лоиал, с нас ли сте?

— Удар в сърцето на врага ли, Мат? — попита Лоиал и надигна брадвата си. — Няма да е най-лошото място, където съм попадал с някого от вас тримата. Все пак се надявам, че Ранд е добре. Така смяташ, нали?

— Ако беше мъртъв, щяхме да сме го разбрали — каза Мат. — Ще трябва да се оправи сам, без Матрим Каутон да го спасява този път. Теслин, дайте ни го този портал! Тина, организирай силите си. Кажим да са готови за щурм през отвора. Трябва да завземем бързо

северния склон на Височините и да го задържим, *каквото* и да хвърли Сянката срещу нас!

Егвийн отвори очи. Намираше се в някаква стая, въпреки че изобщо не трябваше да е в стая. Хубава стая при това. Прохладният въздух миришеше на сол и тя лежеше в мека постеля.

„Сънувам“, помисли си. Или може би беше умряла. Щеше ли това да обясни болката? Такава ужасна болка. Нищото щеше да е по-добре, много по-добре от тази агония.

Гавин го нямаше. Откъсната частица от самата нея.

— Забравям колко е млада. — Из стаята се носеше шепот. Гласът бе познат. Силвиана? — Грижи се за нея. Трябва да се върна на бойното поле.

— Как върви? — Егвийн познаваше и този глас. Росил, от Жълтите. Беше отишла в Майен с новачките и Посветените, за да помагат в Цяра.

— Битката ли? Зле върви. — Силвиана нямаше навик да подслажда думите си. — Пази я, Росил. Тя е силна. Не се съмнявам, че ще се измъкне от това, но винаги е грижа.

— Помагала съм и преди на жени, загубили Стражниците си, Силвиана — каза Росил. — Уверявам те, доста способна съм. През следващите няколко дни няма да е годна за нищо, но след това ще започне да се оправя.

Силвиана изсумтя.

— Онова момче... Трябваше да съобразя, че ще я съсипе. Още в деня, когато го видях за първи път, трябваше да го хвана за ушите, да го хвърля в някоя далечна ферма и да го оставя да работи като ратайче там следващите десет години.

— Не можеш толкова лесно да обуздаеш едно сърце, Силвиана.

— Стражниците са слабост — отвърна тя. — Това са били всички те винаги и това ще бъдат. Онова момче... онова *глупаво* момче...

— Онова глупаво момче — отрони Егвийн — спаси живота ми от сеанчански убийци. Нямаше сега да съм тук и да скърбя, ако не го беше направил. Бих те посъветвала да помниш това, Силвиана, когато говориш за мъртвите.

Двете се смълчаха. Егвийн се помъчи да надвие болката от загубата. Беше в Майен, разбира се. Силвиана я бе пратила при Жълтите.

— Ще го запомня, Майко — промълви Силвиана. Успя дори да прозвучи разкаяно. — Починете си добре. Аз ще...

— Мъртвите ще почиват, Силвиана. — Егвийн се надигна в постелята.

Силвиана и Росил стояха на прага на красивата стая с диплещите се от тавана сини завеси, общити с бисери. И двете скръстиха ръце и я изгледаха строго.

— Преживяла сте нещо изключително болезнено, Майко — каза Росил. Лейлвин стоеше на пост пред прага. — Загубата на Стражник може да спре всяка жена. Нищо срамно няма в това да си позволите време, за да се справите със скръбта.

— Егвийн ал-Вийр може да скърби. — Егвийн се изправи. — Егвийн ал-Вийр загуби мъж, когото обичаше, и усети смъртта му през връзката. Амирлин съчувства на Егвийн ал-Вийр, както би съчувствала на всяка Айез Седай, справяща се с такава загуба. А след това, пред лицето на Последната битка, Амирлин би очаквала жената да се овладее и да се върне в боя.

Тръгна през стаята, всяка стъпка — по-твърда от предишната. Протегна ръка към Силвиана и кимна към ша-ангреала на Вора в ръката ѝ.

— Това ще ми трябва.

Силвиана се поколеба.

— Освен ако двете не държите да разберете колко точно съм способна в момента — каза Егвийн, — не бих ви посъветвала да проявявате неподчинение.

Силвиана погледна Росил, а тя въздъхна и кимна с неохота. Силвиана подаде пръчката на Егвийн.

— Не съм съгласна с това, Майко — каза Росил. — Но ако настоявате...

— Настоявам.

— ... тогава ще ви дам един съвет. Чувството ще заплашва да ви съкруши. При загубата на Стражник привличането на сайдар ще е трудно. Ако все пак го постигнете, айезседайското спокойствие ще е невъзможно. Това може да е опасно. Много опасно.

Егвийн се отвори към сайдар. Както бе казала Росил, оказа се трудно да прегърне Извора. Твърде много чувства се бореха да задържат вниманието ѝ, обсебваха я и отнемаха спокойствието ѝ. Изчерви се, след като отново не успя.

Силвиана отвори уста, явно за да я посъветва да се върне и седне на леглото си. В този момент Егвийн намери сайдар, цветната пъпка в ума ѝ разцъфна и Единствената сила нахлу в нея. Изглежда Силвиана предизвикателно и започна да сплита портал.

— Не чухте съвета ми до края, Майко — каза Росял. — Няма да можете да прогоните напълно чувствата, които ви безпокоят. Единственият ви избор е труден — да надмогнете скръбта и болката с *по-силни* чувства.

— Това изобщо не би трябвало да е трудно. — Егвийн вдиша дълбоко и притегли още от Единствената сила. Покори се на гнева. Гняв към Тварите на Сянката, които застрашаваха света, ярост към тях, че ѝ бяха отнели Гавин.

— Ще ми трябват очи, които да ме следят — заяви Егвийн, отхвърляйки предишните думи на Силвиана. Гавин *не беше* слабост за нея. — Ще ми трябва друг Стражник.

— Но...

Егвийн спря Росил с поглед. Да, повечето жени чакаха. Да, Егвийн ал-Вийр бе наранена от загубата си и никой нямаше да може да замени Гавин. Но тя *вярваше* в Стражниците. Амирлинският трон се нуждаеше от някой, който да ѝ пази гърба. Освен това всеки, с връзка на Стражник беше по-добър боец от човек без нея. Да продължи без Стражник означаваше да откаже на Светлината един добър войник.

Тук имаше една личност, която бе спасила живота ѝ. „Не — възрази частица от нея, когато погледът ѝ се спря на Лейлвин. — Не сеанчанка.“

Друга частица от нея, Амирлин, се изсмя на това. „Престани да си такова дете.“ Щеше да има Стражник.

— Лейлвин Безморска — каза високо Егвийн. — Ще приемеш ли този дълг?

Жената коленичи и наведе глава.

— Аз... Да.

Егвийн оформи сплита за връзката. Лейлвин се изправи, вече не толкова уморена на вид, и си пое дъх. Егвийн отвори портал до другата

страна на стаята, а оттам — друг, до полето, където се сражаваха хората й. Взривове, крясъци и грохот на оръжия в щитове нахлуха през него.

Тя прекрачи и се върна на полето на смъртта, понесла със себе си яростта на Амирлин.

Демандред беше майстор с меча. Галад го беше предполагал, но предпочиташе сам да провери предположенията си.

Двамата се дуелираха в кръга от гледащи шараи. Бронята на Галад беше по-лека, само ризница под табарда, и стъпката му бе по-бърза. Сплетените дискове на Демандред бяха по-тежки от простата ризница, но добри срещу меч.

— По-добър си от брат си — каза Демандред. — Той умря лесно.

Опитваше се да го разгневи. Не успя. Хладнокръвно, предпазливо Галад атакува с Придворният потупва ветрилото си. Демандред отвърна с нещо много подобно на Соколът връхлита и отби атаката. Отстъпи назад и тръгна по края на кръга, с меча изнесен настрана. Отначало беше приказвал много. Сега само хвърляше по някоя подигравка от време на време.

Кръжаха един срещу друг, огрени от факлите в ръцете на шараите. Едно завъртане. Две.

— Хайде — подкани го Демандред. — Чакам.

Галад замълча. Всеки миг, който спечелеше, беше миг, в който Демандред нямаше да хвърли унищожителен огън по Елейн и войските й. Отстъпникът, изглежда, го осъзна, защото нападна. Три удара: долу, странично, косо. Галад отби и трите с мълниеносна бързина.

Движение отстрани. Камък, който Демандред беше хвърлил по него с преливане. Галад го избегна на косъм и вдигна меча срещу последвалите удари. Свирепите посичания отгоре — Глиганът връхлита по склона — изтрецяха в меча му. Той издържа и това, но не можа да спре последвалото извиване на меча, което поряза ръката му под лакътя.

Демандред отстъпи назад и кръвта на Галад закапа от лезвието на меча му. Закръжиха отново, без да откъсват очи един от друг. Галад

усети топлината в ръкавицата си — кръвта течеше по ръката му. Загубата на кръв можеше да забави човек, да го отслаби.

Галад вдиша и издиша. Изостави всякаква мисъл, всякаква тревога. При следващия замах на Демандред предвиди удара, отстъпи в страни, замахна надолу с две ръце и острието захапа дълбоко в кожената броня зад наколеника на Демандред. Мечът се хлъзна по бронята, но се впи в плътта отдолу.

Лицето на Отстъпника се изкриви в гримаса.

— Ти ми пусна кръв. Отдавна никой не го беше правил.

Земята под Галад започна да се надига и разтваря. Той скочи отчаяно напред, колкото може по-близо до Демандред... принуди го да спре преливането, за да не рухне. Отстъпникът изпъшка и замахна, но Галад беше в гарда му.

Беше твърде близо за пълен замах, така че вдигна меча си и натресе ефеса в лицето на Демандред. Той улови ръката му, но Галад сграбчи с другата шлема му и дръпна здраво, за да го смъкне над очите на Отстъпника. Изпъшка. Двамата се вкопчиха един в друг, без да могат да помръднат.

След това, с болезнен звук, който Галад чу много отчетливо, мускулът на посечената му ръка се скъса и изтръпналите му пръсти изпуснаха меча, а Демандред го отхвърли назад и замахна...

Галад рухна на колене. Дясната му ръка — отсечена при лакътя — тупна на земята пред него.

Демандред отстъпи назад задъхан. Беше се притеснил. Добре. Галад притисна до себе си кървящия чукал и плю в краката на Отстъпника.

А той изръмжа и замахна отново.

Всичко почерня.

Андрол сякаш бе забравил какво е да вдиша човек свеж въздух. Земята около него тлееше и се тресеше, пушек кипеше на валма във вятъра, понесъл със себе си вонята на горящи тела.

Бяха се придвижили по върха на Височините към западната страна. Много от войските на шараите тук се биеха срещу армията на Бялата кула.

Групи преливащи привличаха Огън от едната или от другата страна, тъй че Андрол прекоси сам ужасния терен. Газеше през димящата земя ниско наведен като самотен ранен войник, опитващ се да се измъкне на безопасно място. Все още носеше лицето на Ненсен, но както бе с наведена глава и изгърбен, това не значеше почти нищо.

Жегна го тревога от връзката с Певара, която се придвижваше наблизко сама.

„Какво има? Добре ли си?“

След миг напрежение мислите ѝ стигнаха до него. „Всичко е наред. Уплаших няколко шараи. Убедих ги, че съм на тяхна страна, преди да ме нападнат.“

„Цяло чудо е, че изобщо някой може да различи приятел от враг тук“, отвърна ѝ Андрол. Дано Имарин и Джонет да не бяха пострадали. Двамата бяха тръгнали заедно, но ако...

Замръзна. Точно напред през валмата дим видя тролоци, които пазеха нещо. Стояха на скална издантина, която стърчеше от склона като седалка на стол.

Промъкна се предпазливо напред. Какво пазеха?

„Андрол!“

Гласът на Певара в ума му едва не го накара да подскочи.

„Какво?“

„Разтревожен си. Какво стана?“

Той вдиша няколко пъти, за да се успокои.

„Открих нещо. Момент.“

Приблужи се още — достатъчно, за да усети преливането в кръга. Не знаеше дали...

Тролоците се обърнаха към него, после някой им изрева да спрат. Мишраил.

— Това е Ненсен!

Сърцето на Андрол се разтупка.

Мъжът в черно, който наблюдаваше битката долу, се обърна. Таим. Държеше тънък диск в бяло и черно. Потърка го с палец, загледан към бойното поле, и се усмихна с презрение към по-слабите преливащи, които се сражаваха там.

— Е? — изръмжа той на Андрол, след като се извърна към него и пусна диска в кесията на кръста си.

— Видях Андрол — каза Андрол. Мислеше трескаво. Светлина, те очакваха да се приближи към тях. Направи го и се озова в самата паст на звяра. Ако можеше да се доближи достатъчно... — Проследих го за малко. — Ненсен винаги говореше с груб стържещ глас и Андрол се постара да го уподоби. Певара можеше да е преправила гласа, но не го знаеше много добре.

— Не ме *интересува* онзи! Глупак. Какво прави Демандред?

— Видя ме — отвърна Андрол. — Не му хареса, че бях там. Върна ме при теб и каза, че ако види някого от нас не на позицията му, ще ни убие.

„Андрол...“ — изпрати Певара разтревожено. Не можеше да й отвърне. Трябваше да вложи цялото си внимание, за да не се разтрепери, докато се приближаваше към Таим.

Таим потърка с два пръста челото си и затвори очи.

— Мислех, че можеш да направиш нещо толкова просто. — Сложният сплит от Дух и Въздух, сътворен от Таим, изсвистя към Андрол като нападаща пепелянка.

Болката плъзна по тялото му, започна от стъпалата и стегна краката и ръцете му. Андрол изкрещя и се свлече на земята.

— Харесва ли ти? — попита Таим. Научих го от Моридин. Мисля, че се опитва да ме обърне срещу Демандред.

Андрол изкрещя отново, този път със собствения си глас. Това го ужаси, но другите сякаш не го забелязаха. Таим най-сетне освободи сплита и болката заглъхна. Андрол се беше свил на кълбо в мръсната пръст. Ръцете и краката му потръпваха от спомена за ужасната болка.

— Ставай — изръмжа Таим.

Андрол понечи да се надигне.

„Идвам“, изпрати Певара.

„Стой назад“, отвърна й той. Светлина, чувстваше се безсилен. Изправи се и залитна към Таим, краката отказваха да го държат.

— Глупак — изръмжа Таим и го избута назад. Мишраил го прихвана. — Стой мирно.

Подхвана нов сплит. Андрол се опита да го проследи, но беше твърде изнервен, за да улови тънкостите. Сплитът надвисна над него и го загърна.

— Какво правиш? — попита той. Трепетът в гласа му бе съвсем искрен. Онази *болка*.

— Каза, че си видял Андрол. Поставям ти Маска на огледалата и извъртам сплита навътре, за да приличаш на него. Искам да се престориш на тоя глупак, да намериш Логаин и да го *убиеш*. С нож или сплит, все ми е едно.

— Ти... правиш ме да приличам на Андрол? — попита Андрол.

— Андрол е един от любимците на Логаин — каза Таим. — Не би трябвало да те подозира. Това, което искам от теб, е изключително *лесно*, Ненсен. Смяташ ли, че поне веднъж би могъл да не оплескаш нещата напълно?

— Да, М'хаил.

— Добре. Защото ако се провалиш, ще те убия. — Сплитът полепна по Андрол и после изчезна.

Мишраил го пусна, отдръпна се и го огледа.

— Мисля, че Андрол е по-грозен, М'хаил.

Таим изсумтя и махна на Андрол.

— Добре си е. Хайде, махай се от очите ми. Върни се с главата на Логаин или не се връщай изобщо.

Андрол се изниза от кръга и забърза задъхан. Усещаше очите им в гърба си. Щом се отдалечи достатъчно, се шмугна зад някакъв полуизгорял храст и едва не се блъсна в скрилите се зад него Певара, Имарин и Джонет.

— Андрол! — прошепна Имарин. — Маската ти! Какво *стана*? Таим ли беше?

Андрол се смъкна на земята и се помъчи да укроти сърцето си. После вдигна кесията, която беше дръпнал от колана на Таим, докато залиташе.

— Той беше. Няма да повярвате, но...

Арганда разгъна листа и измъкна от джоба си списъка с шифри. Тролоците продължаваха да ги засипват със стрели. Дотук ги беше избегнал. Както и кралица Алиандре, която все още яздеше с него. Тя поне беше склонила да остане малко по-назад с резервите му, където имаше повече прикритие.

— Ужасен почерк — изръмжа той, докато прехвърляше малкия списък с шифри на светлината на факлата. Заповедите обаче бяха автентични. Освен ако някой не беше разбил шифъра.

— Е? — попита Търни.

— Каутон е жив — отвърна Арганда.

— Къде е?

— Не знам. — Арганда сгъна листа и прибра шифрите. — Вестоносецът каза, че Каутон отворил портал пред него, хвърлил писмото в лицето му и му казал да ме намери.

Обърна се на изток и присви очи в тъмното. Видя идващите към него мъже от Две реки, точно според заповедите.

— Хей, Трам ал-Тор! — извика Арганда и вдигна ръка. Не беше виждал командира си, откакто се бяха разделили след битката при руините преди няколко часа.

Бойците от Две реки изглеждаха изтощени, както се чувстваше и самият Арганда. Бяха преживели дълъг ден, а боят съвсем не беше приключил. „Жалко, че Гален не е тук — помисли той, докато оглеждаше тролоците при реката. — Да можех да поспоря с някого.“

Откъм реката кънтяха викове и трясъци. Каретата пики на андорците едва удържаха тролокските вълни. Тази битка засега се беше изпънала по дължината на Мора, почти до хълма Дашар. Хората му бяха предотвратили заобикалянето им по фланга.

— Какво ново, Арганда? — попита Трам.

— Каутон е жив. Което си е направо чудо, след като някой е гръмнал командния му пост, подпалил е палатката му, избил е куп дамане и насмалко да убие жена му. Каутон се е измъкнал някак.

— Ха! — възкликна Абел Каутон. — Добро ми е момчето!

— Съобщи ми, че идвате — каза Арганда. — Каза, че имате стрели. Вярно ли е?

Трам кимна.

— Последните заповеди ни пратиха през портал до Майен за Цяр и попълване на запасите. Не знам как Мат е разбрал, че ще дойдат стрели, но товарът от жените на Две реки пристигна точно докато се готвехме да се върнем тук. Имаме и лъкове, ако ти трябва.

— Ще ми трябва. Каутон иска всичките ни войски да се върнат нагоре по реката до руините, да прехвърлим коритото и да настъпим към Височините от североизточната страна.

— Не ми е ясно защо го иска, но дано да знае какво прави — каза Трам.

Войските им тръгнаха нагоре в нощта, като оставиха зад себе си сражаващите се андорци, кайриенци и айилци. „Създателят дано ви защити, приятели“, помисли Арганда.

Прехвърлиха сухото речно корито и продължиха нагоре по североизточните склонове. На върха в този край на платото беше тихо, но блясъкът на горящите факли се виждаше ясно.

— Трудно ще е, ако онези горе са шараи — промълви Трам, загледан нагоре по тъмния склон.

— Каутон каза, че ще имаме помощ — отвърна Арганда.

— Каква помощ?

— Не знам. Той не...

Наблизо отекна тътен и Арганда потръпна. Повечето преливащи трябваше уж да се сражават на другата страна на Височините, но това не означаваше, че няма преливащи и тук. *Мразеше* това усещане — че някой преливащ може да го наблюдава и да размишлява дали да го убие с огън, с мълния или земя.

Преливащи. Светът определено щеше да е по-добър без тях. Но тътенът не се оказа гръм. Група препускащи в галоп конници с факли се появи от тъмното, прехвърлиха коритото и спряха при Арганда и хората му. Вееха Златния жерав и знамена на Пограничници.

— Проклет тролок да стана! — извика изумено Арганда. — Вие, Пограничниците, сте решили да се биете с нас?!

Лан Мандрагоран отдаде чест и сребристият меч блесна на светлината на факлите. Погледна нагоре по склона.

— Да. Ще се бием тук.

Арганда кимна.

— Добре — каза Лан. — Току-що получих сведения от съгледвачите за голяма войска шараи, придвижваща се на североизток по Височините. Ясно е, че искат да заобиколят зад хората ни, които се бият с тролоците при реката. След което ще сме обкръжени. Явно работата ни тук е да предотвратим това.

Обърна се към Трам.

— Готови ли сте да смекчите жилото им за нас, стрелецо?

— Мисля, че можем да се справим — отвърна Трам.

Лан кимна и вдигна меча си. Един мъж от Малкиер до него развя високо Златния жерав. А след това препуснаха право нагоре по склона.

Срещу тях прииждаше огромна войска, развърната в широки редици, и небето се огря от хилядите факли, които носеха.

Трам ал-Тор изрева на бойците си да се строят и да стрелят.

Залпове стрели полетяха към шараите, вълна от смърт. Стрелите летяха с бързината на връхлитащи соколи.

— Задръж! — изрева Трам на мъжете си и те спряха огъня тъкмо когато конницата на Лан се вряза в разбъркания строй на шараите.

„Къде *все пак* е натрупал Трам бойния си опит?“ Арганда си спомни няколкото пъти, когато бе видял Трам да се бие. Познавал беше пълководци ветерани с много по-малък усет за бойното поле от този овчар.

Пограничниците се изтеглиха назад, та хората на Трам да хвърлят още стрели.

Трам махна на Арганда и той извика на пехотинците си:

— Хайде! Всички отряди — напред!

Редуващата се атака на стрелци и тежка конница беше мощна, но предимството ѝ бе ограничено, след като врагът се престрои в защита. Скоро шараите щяха да вдигнат плътна стена от щитове и копия, за да отбиват конниците, или стрелците им щяха да ги пронизват един по един. Точно тук в бой влизаше пехотата.

Арганда откачи боздугана си — шараите носеха ризница и броня, — вдигна го високо и поведе мъжете си по Височините, за да пресрещнат настъпващите за бой шараи. Бойците на Трам бяха Бели плащове, геалданци, Вълчата гвардия на Перин и майенската Крилата гвардия, но се възприемаха като една армия. Само преди половин година Арганда щеше да се закълне в бащиния си гроб, че мъже като тях никога няма да се бият рамо до рамо — още по-малко да се притекат на помощ едни на други, както бе направила Вълчата гвардия, когато Белите плащове бяха притиснати.

Започна да се чува и вой на тролоци, тръгнали с шараите. Светлина, и тролоци ли?

Арганда размахваше боздугана, докато рамото му не пламна, след това го прехвърли в другата ръка и продължи напред. Трошеше глави и чупеше ръце.

Мълнии засвяткаха от другата страна на Височините към отбраняващите се долу андорци. Арганда изтръпна. Демандред беше подновил атаките си.

— Надвих твоя брат, Луз Терин! — Гласът прокълтя над бойното поле като гръмотевица. — Той издъхва, последните му капки тленна кръв изтичат!

Арганда дръпна юздите на Могъщ и го обърна тъкмо когато изгърбен тролок с почти човешко лице избута настрани един ранен шарай, изрева свирепо и надигна покрито с шипове млатило.

Млатилото се натресе в земята до Могъщ и конят се подплаши. Докато Арганда се мъчеше да го задържи, огромният тролок пристъпи напред и замахна с другата си ръка, заби големия си колкото бут юмрук в главата на коня и го събори на земята.

— Не те ли е грижа за тази родна плът? — прогърмя в далечината гласът на Демандред. — Няма ли в тебе капка любов към онзи, който те нарече свой брат, този мъж в бяло?

Главата на Могъщ се беше разпукала като яйце. Краката му потръпваха и ритаха в агония. Арганда се надигна. Не помнеше кога е скочил от седлото, но инстинктите го бяха съхранили.

Мъжете му настъпваха и бавно изтласкваха шараите назад. Нямаше време да гледа обаче. Тролокът връхлиташе към него. Арганда вдигна боздугана си и погледна извисилия се пред него звяр, който размахваше млатилото над главата си, докато прекрачваше издъхващия кон.

Никога досега Арганда не се беше чувствал толкова малък.

— Страхливец! — изрева Демандред. — Наричаш се спасител на тази земя? Аз заслужавам тази титла! Изправи се срещу мен! Трябва ли да убия този твой родственик, за да те измъкна от дупката ти?

Арганда вдиша дълбоко и скочи напред. Помисли, че това ще е последното нещо, което тролокът може да предвиди. И наистина, замахът на звяра профуча много настрани. Аргандашибна настрани, боздуганът му се стовари в задника на тролака и изпращя кост.

А след това съществото го перна с опакото на ръката си. Светът пред очите му побеля и звуците на битката заглъхнаха. Крясъци, тупане на крака, резове. Крясъци и резове. Ревове и крясъци... Нищо.

Някъде по-късно — не знаеше колко по-късно — усети, че го вдигат. Тролокът ли? Арганда примига, решен поне да се изплюе в лицето на убиеца си, но видя, че Лан Мандрагоран го вдига и го нагласява на седлото зад себе си.

— Жив ли съм? — изпъшка Арганда. Вълната от болка, която се плъзна нагоре от хълбока му, му отвърна, че да — жив беше.

— Голям беше тоя, дето го свали, геалданецо — каза Лан и пришпори коня си. Другите Пограничници препускаха с него. — Тролокът те удари в предсмъртните си гърчове. Помислих, че умираш, но не можех да дойда, докато не ги изтласкахме. Щяха да ни притиснат много лошо, ако другата войска не беше изненадала шараите.

— Друга войска ли?

— Каутон имаше друга войска на северната страна на Височините. Както изглежда, Заклети в Дракона и конно знаме, сигурно от Бандата. Докато се млатехте с онзи тролок, удариха шараите откъм левия фланг и ги разбиха. Ще им отнеме доста време, докато се прегрупират.

— Светлина — отрони Арганда и простена. Лявата му ръка беше счупена. Е, все пак беше жив. И съвсем добре засега. Погледна към първите линии, където войниците му все още държаха бойния строй. Кралица Алиандре яздеше през редиците им и ги окуражаваше. Светлина. Жалко, че не се беше съгласила да служи в болницата в Майен.

Тук засега беше спокойно — шараите бяха ударени толкова здраво, че се бяха изтеглили и бяха оставили терена между двете войски свободен. Явно не бяха очаквали такава внезапна и силна атака.

Но... Отдясно прииждаха сенки, огромни излизаци от тъмното сенки. Още тролоци? Арганда стисна зъби, за да надмогне болката. Беше изтървал боздугана, но си имаше ножа в ботуша. Нямаше да падне без... Без да...

„Огиери“, осъзна Арганда и примига. „Не са тролоци. Огиери са.“ Тролоците не носеха факли.

— Слава на Строителите! — извика им Лан за поздрав. — Значи и вие бяхте в силите, които Каутон прати да атакуват левия фланг на шараите? Той къде е? Щеше ми се да поговоря с него!

Един от огиерите се изсмя гръмко.

— Не си единственият, Дай Шан! Каутон скача от едно място на друго като катерица, събираща орехи из храстите. В един момент е тук, в следващия го няма. Предаде ми да ви кажа, че трябва да задържим настъплението на шараите на всяка цена.

Още мълнии засвяткаха от далечната страна на Височините. Айез Седай и шараите се сражаваха там. Каутон *наистина* се опитваше да обкръжи силите на Сянката. Арганда потисна болката и се помъчи да помисли.

Къде беше Демандред?

В този момент нова унищожителна мълния изригна от позицията на Отстъпника и проряза през защитниците отвъд реката. Каретата пики бяха започнали да се разпадат, всеки огнен взрив избиваше стотици мъже.

— Преливащи шараи от едната страна — промърмори Арганда. — И един от Отстъпниците от другата! Светлина! Не бях осъзнал колко много тролоци са тук. Те са безчет. — Вече можеше да ги види, срещу войските на Елейн. Взривовете на Единствената сила откриоиха хиляди от тях долу в далечината. — Свършено е с нас, нали?

Лан го погледна. Очи, сиви като скала, лице от гранит. Не възрази на Арганда.

— Какво ще правим? За да спечелим... Светлина, за да спечелим, ще трябва да разбием тези шараи, да спасим пиконосците — скоро ще бъдат обкръжени от тролоците — и всеки от нас ще трябва да убие поне петима от онези зверове! Всичко това без дори да броим Демандред.

Никакъв отговор от Лан.

— Обречени сме — отрони Арганда.

— Ако е така — каза Лан, — стоим на върха и се бием, докато умрем, геалданецо. Предаваш се, когато умреш. На много мъже не е дадено и толкова.

Нишките възможност *упорстваха*, докато Ранд ги втъкаваше в своя въображаем свят. Не знаеше какво означава това. Може би това, на което държеше, беше силно невероятно. Това, което правеше с нишките, за да покаже едно възможно бъдеще, бе нещо повече от проста илюзия. Включваше поглед към светове, които бяха съществували преди, светове, които можеше да съществуват отново. Огледала на реалността, в която живееше.

Не сътворяваше тези светове. Просто ги... проявяваше.

Принуди нишките да разкрият реалността, която искаше, и те най-сетне се подчиниха. За пореден път тъмнината стана светлина и нищото се превърна в *нещо*.

И той пристъпи в свят, който не познаваше Тъмния.

Избра Кемлин за вход към този свят. Може би защото Тъмния го бе използвал в последното си творение, а Ранд искаше да докаже на себе си, че онова ужасно видение не е неизбежно. Трябваше отново да види града, но не покварен.

Стъпи на широката улица пред двореца и си пое дълбоко дъх. Липите бяха разцъфтели и под тях лудуваха деца.

Нито облак не помрачаваше синьото небе. На пътя към двореца не стояха стражи, само един вежлив слуга, който отговаряше на въпросите на няколко посетители.

Ранд закрачи натам през зелената трева. Едно момиченце се приближи към него и той спря и му се усмихна.

Детето се пресегна и пипна меча на кръста му. Изглеждаше объркано.

— Какво е това? — попита го ококорено.

— Реликва — отрони Ранд тихо.

Смехът на другите деца накара момиченцето да извърне глава към тях. Разсмя се и хукна натам да си продължат играта.

ТОВА ЛИ Е СЪВЪРШЕНСТВОТО ЗА ТЕБ?

Гласът на Тъмния отекна далечен. Можеше да прониже тази реалност, за да му проговори, но не можеше да се появи тук като в другите видения. Този свят беше неговата противоположност.

Беше светът, който щеше да съществува, ако Ранд го убиеше в Последната битка.

— Ела и виж — отвърна му той с усмивка.

Отговор не последва. Ако Тъмния се оставеше да бъде въвлечен в тази реалност, щеше да престане да съществува. Тук той беше мъртъв.

Всичко се превъртя и се появи отново. Това беше смисълът на Колелото на Времето. Защо трябваше да се печели една битка срещу Тъмния и той отново да се върне? Ранд можеше да направи повече. Можеше да направи *това*.

— Бих искал да се видя с кралицата — помоли Ранд слугата при дворцовите порти. — Вътре ли е?

— Ще я намерите в градините, младежо — отвърна любезно разводачът. Погледна меча на Ранд, но по-скоро с любопитство, отколкото с тревога. В този свят хората не можеха да си представят, че някой ще иска да нарани друг. Не се случваше.

— Благодаря ви — отвърна Ранд и влезе в двореца. Коридорите изглеждаха познати, но и някак различни. Кемлин беше почти сринат до основи по време на Последната битка и дворецът бе изгорял. Пресъграденото наподобяваше това, което беше преди, но не напълно.

Ранд тръгна по просторните коридори. Нещо го тревожеше, смътно безпокойство някакво, дълбоко в ума му.

„Не затъвай тук — осъзна той. — Внимавай.“ Този свят не беше реален, не напълно. Все още не.

Можеше ли това да е било план на Тъмния? Да подлъже Ранд да сътвори за себе си този рай само за да влезе и да затъне в него, докато бушуваше Последната битка? Хора се сражаваха и загиваха.

Трябваше да помни това. Не можеше да си позволи тази фантазия да го погълне. Трудно беше да помни това, когато навлезе в галерията — дълъг коридор с нещо като прозорци от двете страни. Само че тези прозорци не гледаха към Кемлин. Тези нови стъклени двери позволяваха на човек да види други места, като вградени в стената портали.

Ранд мина покрай един, който предлагаше гледка към дъното на залив, с пробягващи насам-натам пъстроцветни риби. Друг гледаше към тиха планинска морава някъде високо в Мъгливите планини. Червени цветя надничаха през стръковете зелена трева като петънца боя, пръснати по пода след дневния труд на художник.

На другата стена прозорците отваряха изглед към големите градове на света. Ранд подмина Тийр, чийто Камък сега бе превърнат в музей на времената от Третия век, а Бранителите му бяха уредници. Никой от това поколение не беше носил оръжие и хората бяха изумени от разказите за борбите на предците си. Друг прозорец показваше Седемте кули на Малкиер, отново здраво съградени — но като паметник, а не като укрепление. След смъртта на Тъмния Погибелта бе изчезнала и Тварите на Сянката бяха паднали мигновено. Все едно Тъмния бе свързан с всички тях, като Чезнец, повел в битка юмрук от тролоци.

Вратите нямаха ключалки. Парите тук бяха почти забравена чудатост. Преливащи сътворяваха храна за всекиго. Ранд мина покрай прозорец към Тар Валон, където Айез Седай Церяха всеки дошъл при тях и отваряха портали, за да се съберат любимите през тях. Всички имаха всичко, което им бе нужно.

Поколеба се до следващия прозорец. Предлагаше гледка към Руйдийн. Нима този град изобщо беше някога сред пустиня? Пустошта беше избуяла със зеленина, от Шара до Кайриен. И тук, през прозореца, Ранд видя дървета чора — цяла гора, обкръжила приказния град. И макар да не можеше да чуе думите, видя айилците да пеят.

Никакви оръжия вече. Никакви танцуващи копия. Айилците отново бяха станали мирен народ.

Продължи напред. Бандар Еваан, Ебу Дар, земите на Сеанчан, Шара. Всяка държава беше представена, макар че в днешно време хората не се съобразяваха много с граници. Още една реликва. Кого го интересуваше кой в коя държава живее и защо да се опитва човек да „притежава“ земя? Имаше достатъчно за всички. Раззеленияването на Пустошта беше отворило място за нови градове, за нови чудеса. Много от прозорците, покрай които минаваше, гледаха към непознати за него места. Зарадва го величественият вид на Две реки — все едно, че Манедерен се беше върнал.

Последният прозорец го стъписа. Гледаше към долина в някогашните Изпепелени земи. Каменна плоча, бележеща мястото, където някога много, много отдавна бе изгорен един труп. Обрасло с живот място: диви лози, трева, цветя. Космат паяк, голям колкото детска ръчичка, пълзеше забързан по камъните.

Гробът му. Мястото, където тялото му бе изгорено след Последната битка. Дълго се задържа при този прозорец, но най-сетне се откъсна с усилие и продължи напред. Напусна галерията и се запъти към дворцовите градини. Слугите бяха отзивчиви, когато ги заговореше. Никой не го попита защо иска да види кралицата.

Предполагаше, че когато я намери, ще е обкръжена от хора. Щом всеки можеше да се види с кралицата, нямаше ли това да ѝ отнема цялото време? Но когато се приближи и я видя седнала в дворцовите градини под клоните на дървото чора, беше сама.

Това беше свят без проблеми. Свят, в който хората лесно решаваха жалбите си. Свят на отстъпки, а не на спорове. Защо щеше

да трябва кралицата на някого?

Елейн бе толкова красива, колкото я помнеше от последната им раздяла. Вече не беше бременна, разбира се. Сто години бяха минали от Последната битка. Не изглеждаше състарена с нито ден.

Ранд пристъпи към нея и погледна към градинския зид, от който някога беше тупнал долу и я срещна за първи път. Тези градини бяха много по-различни сега, но стената си беше същата. Преживяла беше опожаряването на Кемлин и идването на нов Век.

Елейн го погледна и ахна.

— Ранд?

Той впи очи в нея и ръката му се отпусна на ефеса на меча на Ламан. Официална поза. Защо беше прибягнал към нея?

Елейн се усмихна.

— Шега ли е това? Дъще, къде си? Пак ли си използвала Маската на огледалата, за да ме изиграеш?

— Не е шега, Елейн. — Ранд се смъкна на коляно пред нея, за да са на едно ниво, и я погледна в очите.

Нещо не беше наред.

— О! Но как е възможно? — попита тя.

Това не беше Елейн... нали? Тонът беше сбъркан, нещо в поведението... Възможно ли беше да се е променила толкова? Но пък бяха минали сто години все пак...

— Елейн? — попита я той. — Какво е станало с теб?

— С мен ли? Ами, нищо! Денят е прекрасен, чудесен. Красив и спокоен. Колко обичам да седя в градините си, да се радвам на слънчевата светлина.

Ранд се намръщи. Този превзет тон, този бездушен отклик... Не помнеше Елейн да е била някога такава.

— Ще трябва да се приготвим за пиршество! — възкликна Елейн и плесна с ръце. — Ще поканя Авиенда! Тя е в седмична почивка от пеенето, макар че сигурно е дежурна бавачка. Обикновено ходи там доброволно.

— Дежурна бавачка?

— В Руйдийн — обясни Елейн. — Всички много обичат да си играят с децата, тук, както и там. Има голямо съперничество кой да се грижи за децата! Но ние разбираме необходимостта да се редуват.

Авиенда. Авиенда гледа деца и пее на дървета чора? Нищо грешно нямаше в това всъщност. Защо да не ѝ харесват тези занимания?

Но все пак беше сбъркано. Авиенда щеше да е чудесна майка, но да си я представи, че гори от желание да си играе по цял ден с децата на други... Ранд се взря в очите на Елейн. Взря се дълбоко в тях. Там, зад тях, дебнеше сянка. О, беше най-невинна сянка, но сянка все пак. Беше като... като...

Като сянката зад очите на някой Обърнат към Тъмния.

Ранд скочи на крака и залитна назад.

— Какво си направил тук? — извика към небето. — Шай'тан! Отговори ми!

Елейн кривна глава. Не беше уплашена. Страхът не съществуваше тук.

— Шай'тан? Заклевам се, че помня това име. Беше толкова отдавна. Забравям понякога.

— ШАЙ'ТАН! — изрева Ранд.

НИЩО НЕ СЪМ НАПРАВИЛ, ВРАГ. Гласът беше далечен. ТОВА Е ТВОЕ ТВОРЕНИЕ.

— Глупости! — извика Ранд. — Ти си я променил! Променил си ги всички!

МИСЛИШ ЛИ, ЧЕ ПРЕМАХВАНЕТО МИ ОТ ЖИВОТА ИМ БИ ГИ ОСТАВИЛО НЕПРОМЕНЕНИ?

Думите отекнаха в него като гръм. Стъписан, той се отдръпна от Елейн, която се надигна от скамейката, явно притеснена за него. Да, вече го видя, онова зад очите ѝ. Не беше самата тя... защото Ранд ѝ беше отнел способността да бъде себе си.

ОБРЪЩАМ ХОРА КЪМ МЕН — каза Шай'тан — ВЯРНО Е. НЕ МОГАТ ДА ИЗБЕРАТ ДОБРОТО, ЩОМ ГИ НАПРАВЯ СВОИ ПО ТОЗИ НАЧИН. С КАКВО ТОВА Е ПО-РАЗЛИЧНО, ВРАГ?

АКО НАПРАВИШ ТОВА, НИЕ СМЕ ЕДНО.

— Не! — изкрещя Ранд. Хвана се за главата и падна на колене. — Не! Светът ще бъде свършен без теб!

СЪВЪРШЕН. НЕПРОМЕНИМ. СЪСИПАН. НАПРАВИ ТОВА, АКО ПОИСКАШ, ВРАГ. УБИЕШ ЛИ МЕ, ЩЕ СПЕЧЕЛЯ АЗ.

КАКВОТО И ДА СТОРИШ, АЗ ПЕЧЕЛЯ.

Ранд изкрещя и се сви на кълбо, щом следващата атака на Тъмния го заля. Кошмарът, който сам бе сътворил, изригна навън, ивиците светлина се разпръснаха като вейки дим.

Мракът около него се разтърси и потръпна.

НЕ МОЖЕШ ДА ГИ СПАСИШ.

Шарката — блестяща, жива — отново се загърна около Ранд. Истинската Шарка. Истината за това, което ставаше. Вплътител представата си за свят без Тъмния, той беше създал нещо ужасно. Нещо отвратително. Нещо по-лошо, отколкото щеше да е преди.

Тъмния връхлетя отново.

Мат се изтегли от боя и отпусна ашандарея на рамото си. Карийд бе настоял за шанс да се бие — колкото по-безнадеждно бе положението, толкова по-добре. Е, трябваше да е адски доволен от това. Трябваше да подскача от радост и да се смее! Желанието му се беше сбъднало. Светлина, сбъднало се беше, и още как.

Седна върху трупа на един тролок, единственото удобно място за сядане наоколо, и отпи глътка вода от меха. Беше напипал пулса на битката, ритъма ѝ. Ритъмът ѝ беше вял. Демандред беше умен. Не беше захапал стръвта на Мат при бродя, където бе оставил по-малка войска. Демандред беше хвърлил тролоци там, но беше задържал шараите. Ако бе изоставил Височините, за да атакува войската на Елейн, Мат щеше да развърне своите войски по върха на Височините от запад и североизток и да размаже Сянката в гръб. Сега Демандред се опитваше да прехвърли войските си зад силите на Елейн и Мат временно го беше спрял. Но колко дълго можеше да удържи?

Айез Седай не се справяха добре. Преливащите шараи печелеха боя с тях. „Късмет — помисли Мат. — Много късмет ще ни трябва днес. Дано не ме изостави точно сега.“

Щеше да е подходящ край за Матрим Каутон. Шарката наистина обичаше да му се смее. Изведнъж видя грандиозната ѝ шега — предлагаше му късмет, когато беше без значение, и след това му го свиваше всичкия, когато наистина беше важно.

„Кръв и кървава пепел.“ В момента изобщо не можеше да почувства късмета си. Случваше се понякога. Не знаеше дали е с него, или не е.

Е, щом нямаше да имат късмета на Матрим Каутон, поне щяха да имат ината на Матрим Каутон. Нямаше намерение да умира днес. Още имаше танци да се изтанцуват. Още имаше песни да се изпеят и жени да се целуват. Една жена поне.

Мат стана и се върна при Гвардията на Смъртната стража, огиерите, войската на Трам, Бандата, Пограничните — всички, които беше събрал тук. Битката бе започнала отново и се биеха здраво, дори изтласкаха шараите назад около двеста крачки. Но Демандред беше разбрал какво прави и бе започнал да праща тролоци нагоре по склона, за да се включат. Беше стръмен и най-трудният за изкачване — но Демандред щеше да знае как да го притисне.

Онези тролоци бяха реална опасност. При реката имаше толкова много, че можеха обкръжат Елейн и да се изкачат с бой нагоре към Височините. Ако някоя от войските на Мат се прекършеше, свършено беше с него.

Добре. Беше хвърлил заровете си и беше изпратил заповедите си. Нищо повече не можеше да направи, освен да се бие и да се надява.

Светлина като втечен огън лумна от западната страна на Височините. Горящи капки разтопен камък западаха в тъмното. В първия миг Мат помисли, че Демандред е решил да атакува оттам, но Отстъпникът все още бе съсредоточен в унищожаването на андорците.

Нов блясък. Точно там се биеха Айез Седай. През мрака и пушека Мат беше сигурен, че видя шараите да бягат по височините от запад на изток. Усети, че се усмихва.

— Виж — рече той и плесна Карийд по рамото, за да привлече вниманието му.

— Какво е това?

— Не знам. Но подпалва шараите, тъй че съм общо взето сигурен, че ми харесва. Напред!

И поведе Карийд и другите с него в поредна атака срещу бойците на Шара.

Олвер крачеше изгърбен под вързопа стрели. Беше настоял наистина да тежат. Какво щеше да стане, ако някой от хората на Сянката погледнеше стоките и видеше, че вързопът му е натъпкан с лек плат в средата?

Нямаше нужда Сетале и Файле да поглеждат към него все едно всеки момент ще падне. Вързопът не беше *чак толкова* тежък. Разбира се, това нямаше да го спре да открадне малко съчувствие от Сетале, щом се върнеха. Трябваше да се упражнява да прави такива неща, иначе щеше да я закъса с жените като Мат.

Колоната им продължи напред към снабдителната станция в Изпепелените земи и по едно време той си призна, че няма да има нищо против, ако товарът е *малко* по-лек. Не защото се уморяваше. Как щеше да се бие, ако се наложеше? Трябваше бързо да смъкне товара, а май не беше от товарите, които позволяват на човек да направи *каквото и да е* бързо.

Сива прах беше полепнала по ходилата му. Нямаше обувки, а и от дрехите му нямаше да се получат хубави дрипи. По-рано Файле и Бандата бяха нападнали някакъв жалък керван, който се тътреше към снабдителната станция на Сянката. Не беше кой знае какъв бой — само трима Мраколюбци и една мазна търговка, които водеха синджир капнали от умора прегладнели пленници.

Много от стоките им бяха със знака на Кандор, червения кон. Всъщност и много от пленниците се оказаха кандорци. Файле им беше предложила свобода и ги отпрати на юг, но само половината бяха заминали. Останалите настояха да се присъединят към тях и да продължат към Последната битка, въпреки че Олвер беше виждал улични просяци с повече плът по тях, отколкото тези нещастници. Все пак бяха помогнали колоната на Файле да изглежда правдоподобно.

Това беше важно. Олвер вдигна глава и погледна напред. Наближаваха базата. Пътеката бе осветена от запалени факли. Няколко от ония айилци с червените була стояха отстрани и проследиха с очи преминаващата колона. Олвер отново наведе глава, за да не видят омразата му. Не беше знаел досега, че не може да се вярва на айилците.

Двама пазачи — не айилци, а пак от ония Мраколюбци — извикаха на колоната да спре. Аравайн тръгна напред, облечена в дрехите на търговката, която бяха убили. Файле очевидно беше салдейка и бяха решили, че твърде много ще изпъква, ако играе ролята на търговката Мраколюбка.

— Къде ви е охраната? — попита войникът. — Това е курсът на Лифа, нали?

— Ония глупаци — рече Аравайн и плю настрани. Олвер прикри усмивката си. Лицето ѝ напълно се промени. Знаеше как да изиграе ролята. — Мъртви са! Казах им да не се шляят в тъмното. Не знам какво ги уби, но ги намерихме в края на лагера, подпухнали, кожата им почерняла. — Изглеждаше готова да повърне. — Мисля, че нещо беше снесло яйца в стомасите им. Не искахме да разберем какво се мъти.

Войникът изсумтя.

— Коя си ти?

— Пансай — отвърна Аравайн. — Съдружничка на Лифа.

— Откога Лифа има съдружничка?

— Откакто я наръгах и ѝ взех поръчката.

Каквото знаеха за Лифа, го бяха научили от спасените пленници. Беше рехаво. Олвер усети, че се изпотява. Пазачът изгледа Аравайн продължително, след което тръгна покрай колоната.

Войниците на Файле се бяха смесили с кандорските пленници. Стараеха се да поддържат подходящата стойка.

— Ей, ти! — Пазачът спря и посочи Файле. — Салдейка, а? — Изсмя се. — Мислех, че една салдейка ще убие човек, но няма да се остави да я пленят. — Бутна Файле по рамото.

Олвер затаи дъх. Кръв и кървава пепел! Лейди Файле нямаше да може да понесе това. Пазачът искаше да види дали пленниците наистина са пребити, или не! Стойката на Файле, държането ѝ щяха да я издадат. Беше благородничка и...

Файле се присви, стана мъничка и в отговор изхленчи нещо, което Олвер не можа да чуе.

Усети се, че е зяпнал, затвори с усилие устата си и наведе глава. Как? Как благородна дама като Файле се беше научила да се държи като слугиня?

— Минавайте — изсумтя пазачът и махна на Аравайн. — Изчакайте ей там, докато ви повикат.

Групата им се изниза до едно парче земя наблизо и Аравайн заповяда всички да седнат. Тя самата застана отстрани, скръсти ръце и затупа нетърпеливо с крак, докато чакаше. Небето прогърмя и Олвер усети странен мраз. Вдигна глава и зяпна в безокото лице на мърдраал.

Цял потръпна, все едно го бяха хвърлили в ледено езеро. Не можеше да си поеме дъх. Мърдраалът сякаш се плъзгаше по земята, наметалото му бе съвсем неподвижно, докато той обикаляше групата.

След един ужасен, смразяващ миг съществото се отдалечи обратно към снабдителния лагер.

— Търсеше преливащи — прошепна Файле на Мандевин.

— Светлината да ни е на помощ — промълви в отговор той.

Чакането беше непоносимо. Най-после една пълна жена в бяло облекло се приближи и отвори портал. Аравайн им ревна да стават и ги подкани да тръгват. Олвер се вля в колоната до Файле и прекрачиха от земята с червена пръст и мразовит въздух в някакво място, където миришеше на изгоряло.

Озоваха се в разхвърлян лагер, пълен с тролоци. Над огнища наблизко вряха няколко големи казана. Точно зад лагера стръмен склон водеше нагоре към някакво широко плато. От върха му се вдигаха стълбове дим и оттам, някъде отляво, се носеше далечният шум от битка. Когато извърна очи от склона, момчето видя в далечината тъмните очертания на висок и тесен планински връх, издигащ се от плоската равнина като свещ на средата на маса.

Отново погледна нагоре по склона и сърцето му подскочи. От върха на склона надолу се затъркаля тяло, все още стиснало в ръка знаме — знаме с голяма червена ръка. Бандата на Червената ръка! Мъжът и знамето паднаха сред група тролоци, които ръфаха цвърчащи късове месо около лагерния огън. Искри се разлетяха във всички посоки и разгневените зверове издърпаха натрапника от пламъците, но на него вече отдавна му беше все едно какво ще правят с плътта му.

— Файле! — прошепна Олвер.

— Виждам. — Вързопът й криеше торбата с Рога на Валийр. Файле добави, повече на себе си: — Светлина. Как ще стигнем до Мат?

Отдръпнаха се настрани, докато останалите от групата им минаваха през портала. Имаха мечове, но ги носеха увити във вързопи като стрели, в торби, на гърбовете на няколко от мъжете като резервни припаси за бойното поле.

— Кръв и пепел — прошепна Мандевин. От една кошара наблизко се чуваха тихите вопли на пленници. — Сигурно ще ни сложат там вътре. Можем да се измъкнем през нощта.

Файле поклати глава.

— Ще ни вземат вързопите. Оставаме без оръжие.

— Какво правим тогава? — Мандевин погледна към няколкоминаващи покрай тях тролоци, помъкнали трупове, събрани от фронтовите линии. — Започваме бой? Надяваме се лорд Мат да ни види и да прати помощ?

Не беше кой знае какъв план според Олвер. Да, той искаше да се бие, но тия тролоци бяха големи. Един мина покрай тях и главата му с вълчата муцуна се извърна към него. Очите, които можеше да са на човек, го изгледаха от глава до пети все едно, че беше гладен. Олвер се дръпна назад и посегна към вързопа си, където беше скрил ножа.

— Ще побегнем — прошепна Файле, след като тролокът ги подмина. — Пръскаме се в десет различни посоки и ги объркваме. Може би неколцина от нас ще се спасят... Защо се бави Аравайн? — попита намръщено.

Още докато го казваше, Аравайн прекрачи през портала. Жената в бялото, която беше преляла, излезе след нея — и тогава Аравайн посочи Файле.

Нещо дръпна Файле рязко нагоре във въздуха. Олвер зяпна, а Мандевин изруга, хвърли се към вързопа си и зарови в него за меча, докато Арела и Селанде викаха. И трите след миг увиснаха във въздуха, а през портала притичаха айилци с червени була и с извадени оръжия.

Последва суматоха. Няколко от войниците на Файле паднаха в отчаян опит да ги отблъснат с голи юмруци. Олвер се хвърли на земята и затършува за ножа си, но докато го намери, схватката беше приключила. Всички бяха надвити и вързани с въздух.

„Толкова бързо!“, помисли момчето отчаяно. Защо никой не го беше предупредил, че боят става толкова бързо?

Като че ли го бяха забравили, но не знаеше какво да направи.

Аравайн се приближи до Файле, която все така бе увиснала във въздуха. Какво ставаше тук? Аравайн... *тя* ли ги беше предала?

— Съжалявам, милейди — каза Аравайн на Файле. Олвер едва я чу. Никой не му обръщаше внимание. Айилците държаха под око войниците и ги струпаха на едно място под охрана. Неколцина от тях лежаха плувнали в кръв на земята.

Файле се бореше във въздуха с почервено от напрежение лице. Устата ѝ явно беше запушена. Иначе изобщо нямаше да мълчи в такъв момент.

Аравайн отвърза торбата с Рога от гърба на Файле и надникна вътре. Очите ѝ се ококориха, след това я затегна и я притисна до гърдите си.

— Бях се надявала да зарежа стария си живот — прошепна на Файле. — Да започна всичко наново. Мислех, че мога да се скрия или че ще бъда забравена, че ще мога да се върна към Светлината. Но Великият властелин не забравя и не мога да се скрия от него. Намериха ме в същата нощ, когато стигнахме до Андор. Нямах намерение да направя това, но трябва да го направя.

Аравайн се обърна и извика:

— Кон! Ще занеса това лично на Демандред, както ми бе заповядано.

Жената в бяло се приближи до нея и двете започнаха да спорят приглушено. Олвер се огледа. Никой не гледаше към него.

Пръстите му се разтрепериха. Знаел беше, че тролоците са големи и грозни. Но... тези същества бяха *кошмари*. Пълно с кошмари наоколо. О, Светлина!

Какво щеше да направи Мат?

— Довъе анди се товя сагаин — прошепна Олвер и извади ножа от канията. Хвърли се с вик към жената в бяло и го заби в гърба ѝ.

Тя изпищя. Файле се смъкна на земята, освободена от връзките Въздух. И изведнъж кошарите се пръснаха и пленените хора изригнаха с рев на свобода.

— Вдигни по-високо! — извика Дезине. — Побързай, по дяволите!

Леане се подчини и запреде Земя с другите Сестри. Земната твърд пред тях се разтърси, изду се и се смъкна като изтупана черга. Всички се прикриха зад могилата, понеже огънят потече надолу по склона.

Дезине водеше пъстрата тълпа от десетина Айез Седай, Стражници и войници. Мъжете стискаха оръжията си, макар че те напоследък бяха ефикасни горе-долу колкото самуни хляб. Силата прашеше и цвърчеше във въздуха. Импровизираният насип затуптя от ударите огън на шараите.

Леане надникна над укреплението, вкопчена в Единствената сила. Беше се съвзела от срещата си с Отстъпника Демандред. Беше изнервящо преживяване — беше се оказала изцяло в неговата власт и животът ѝ можеше да бъде духнат като свещ за един миг. Също така се беше изнервила от яростните му резове. В живота си не беше виждала такава омраза, каквато той изпитваше към Преродения Дракон.

Няколко шараи заслizaха по склона и отпратиха сплитове към импровизираното укрите. Леане преряза един във въздуха като хирург, отрязващ с ножа съсухрена плът. Беше много по-немошна в Силата, отколкото преди.

Трябваше да е по-ефикасна в преливането. Забележително беше какво можеше да постигне една жена с по-малко.

Насипът се взриви.

Тя се хвърли настрани, щом отгоре заваляха буци пръст. Превъртя се през валмата дим и закашля, вкопчена в сайдар. Бяха онези мъже от Шара! Не можеше да види сплитовете им. Надигна се, роклята ѝ беше разкъсана от взрива, ръцете — покрити с драскотини. Зърна за миг синьо петно в една от браздите в земята. Дезине. Затътри се към нея.

Намери тялото ѝ в рова. Не и главата обаче.

Обзе я непоносима, смазваща скръб. Двете с Дезине не бяха близки, но тук се бяха сражавали заедно. Загубата, разрухата наоколо я съсипваха. Колко още можеха да понесат? Колко още трябваше да види как умират?

Овладея се с огромно усилие. Светлина, това беше разгром. Бяха очаквали вражески Властелини на ужаса, но тези шараи бяха стотици и стотици. Преливащите на цяла държава, събрани наедно, всички обучени за война. Бойното поле беше осеяно с ярки цветове — паднали Сестри. Стражниците им щурмуваха нагоре по склона, изпаднали в ярост от загубата на своите Айез Седай, и бяха посичани от взривове на Силата.

Леане закрета към няколкото Червени и Зелени, които се биеха от изровения изкоп в земята на западния склон. Теренът ги защитаваше засега, но колко още можеха да издържат?

Все пак се чувстваше горда. Макар да ги превъзхождаха многократно на брой и в сила, Айез Седай продължаваха да се сражават. Нищо общо нямаше с нощта, когато ги нападнаха

сеанчанците, когато раздробената Кула сама бе рухнала отвътре. Тези жени държаха здраво. Всеки път, щом група от тях се разкъсаше и пръснеше, се събираха отново и продължаваха боя. Огънят се сипеше върху тях, но също толкова летеше обратно и мълниите поразяваха и двете страни.

Леане се промъкна предпазливо към групата и се добра до Речин Конорал, присвита до една канара, докато мятеше сплитове Огън по настъпващите шараи. Погледна за ответна атака и отклони една със сплит Вода, от който огненото кълбо се пръсна на малки искри.

— А аз мислех, че вече не си годна за нищо освен да намигваш на мъжете — подметна Речин.

— Доманското изкуство е в това да постигаш каквото искаш, Речин — отвърна хладно Леане. — С колкото може по-малко усилие.

Речин изсумтя и метна няколко огнени кълба по шараите.

— Трябва да те помоля за съвет по този въпрос някой път. Ако *наистина* има начин да накараш мъжете да правят каквото ти харесва, много бих искала да го знам.

Идеята беше толкова нелепа, че въпреки ужасните обстоятелства Леане едва не се изсмя. Червена? Да си слага пудри и червила и да учи доманските изкуства на манипулиране? „Какво пък, защо не?“ — каза си наум, докато поразяваше поредното огнено кълбо. Светът се променяше и Аджите — много дискретно — се променяха с него.

Съпротивата на Сестрите привличаше вниманието на още преливащи шараи.

— Скоро ще трябва да оставим тази позиция — каза Речин.

Леане кимна.

— Проклетите шараи... — изръмжа Червената. — Виж!

Леане ахна. Бойците на Шара в този участък се бяха изтеглили преди малко от боя — нещо като че ли ги беше издърпало, — но сега бяха изкарали пред линията си голяма тълпа уплашени хора, за да поемат атаките. Много от тях носеха пръти и някакви сечива за бой, но се бяха скупчили и държаха оръжията си плахо.

— Кръв и кървава пепел — изтърси Речин и Леане я изгледа учудено. Продължи със сплита, като се опита да изпрати мълнията зад редиците на уплашените хора. Все пак порази много от тях. На Леане й призля, но се включи в атаките.

До тях пропълзя Манда Ван. Оцапана със сажди, почерняла, изглеждаше ужасно. „Сигурно досущ като мен“, помисли Леане и погледна надрасканите си и осаждени ръце.

— Изтегляме се — каза Манда. — Може би ще трябва да припомним до портали.

— И къде? — попита Леане. — Изоставяме битката?

Трите се смълчаха. Не. Нямаше място за отстъпление в този бой. Беше победа или нищо.

— Много сме раздробени — каза Манда. — Трябва поне да се оттеглим, за да се прегрупираме. Трябва да съберем жените и това е единственото, за което мога да се сетя. Освен ако нямаш по-добра идея.

Манда гледаше Речин. Леане вече беше твърде слаба, та мнението ѝ да има някаква тежест. Започна да сече сплитове, докато двете продължиха да си говорят приглушено. Айез Седай наоколо започнаха да се изтеглят от падините и да се връщат надолу по склона. Щяха да се прегрупират, да направят портал към хълма Дашар и да решат какво да правят по-нататък.

Чакай. Какво беше *онова*? Леане усети мощно преливане. Кръг ли бяха направили шараите? Примижа нататък. Бяха вече в най-тъмните часове на нощта, но по земята горяха достатъчно огньове, за да се вижда, макар че вдигаха и много дим. Леане запрече Въздух, за да издуха дима настрана, но той се вдигна сам, раздвоен сякаш от мощен вятър.

Егвийн ал-Вийр закри покрив над тях нагоре по склона, грейнала с мощта на сто празнични огъня. Беше много повече, отколкото можеше да побере в себе си която и да е жена. Амирлин вървеше, изпънала ръката си напред и стиснала в нея бяла пръчка. Очите ѝ блестяха.

С взрив от светлина и сила Егвийн изхвърли дузина потоци огън. *Дузина*. Заудряха нагоре по склона и изхвърлиха тела на преливащи шараи във въздуха.

— Манда — каза Леане. — Мисля, че намерихме по-добро място за сбор.

Талманес запали клечка от фенера и разпали с нея лулата си. Дръпна веднъж, но се закашля и изчука лулата в каменния под.

Табакът неясно как се беше развалил. Ужасно. Изкашля се и го размаза ядосано с пета в пода.

— Добре ли сте, милорд? — подхвърли минаващият край него Мелтен, докато си подмяташе два чука с дясната ръка.

— Още съм скапано жив — отвърна Талманес. — Кое то си е доста повече, отколкото сигурно имам право да очаквам.

Мелтен кимна равнодушно и продължи към работещите по драконите.

Пещерата кънтеше от ударите на чукове по дърво, докато мъжете на Бандата се потяха да сглобят отново оръжията. Талманес почука с пръст фенера да прецени колко масло остава. Миришеше ужасно, докато гореше, но вече бе свикнал с това. Имаха за още няколко часа.

Това беше добре, тъй като — доколкото знаеше — тази пещера нямаше изходи към бойното поле горе. Беше достъпна само през портал. Някакъв Аша'ман го беше знаел. Странен тип. Що за човек може да знае за пещери, до които не може да се стигне освен с Единствената сила?

Все едно, сега бойците от Бандата бяха заклещени в това безопасно, но напълно изолирано място. Много редки късчета сведения стигаха вътре със съобщенията на Мат.

Талманес се напегна, след като му се стори, че чува далечен грохот от боя на преливащи горе, но беше само въображението му. Тези древни камъни не бяха виждали светлина от самото Разрушение, а може би и отпреди това.

Талманес поклати глава и тръгна към един от работните екипи.

— Как върви?

Денел махна към няколкото листа, които му беше дала Алудра — указания как да се поправи точно този дракон. Самата тя обясняваше подробно на друг екип и гласът ѝ отекуваше в пещерата.

— Повечето тръби са здрави — каза Денел. — Все пак са направени да издържат на огън и взрив, нали така... — Изкиска се, после замълча и го погледна.

— Не позволявай физиономията ми да ти развали доброто настроение — рече Талманес и прибра лулата. — И хич да не се притесняваш, че се бием на края на света, че врагът превъзхожда многократно войските ни на брой и че ако загубим, самите ни души ще бъдат унищожени не от кое да е зло, а от самия Тъмен.

— Съжалявам, милорд.

— Това беше шега.

Денел примига.

— Това?

— Да.

— Шега?

— Да.

— Имате интересно чувство за хумор, милорд — каза Денел.

— Казвали са ми го. — Талманес се наведе и огледа талигата на дракона. Обгореното дърво бе скрепено с винтове и още дъски. — Не ми изглежда много благонадеждно.

— Ще свърши работа, милорд. Няма да може да се движи бързо обаче. Както казах, самите тръби си държат, но талигите... Е, направихме каквото можахме с ремонта и с припасите от Бейрлон, но за толкова малко време повече не можем.

— Което е нищо — каза Талманес. — Лорд Мат може да ни призове всеки момент.

— Стига все още да са живи там — отвърна Денел и погледна нагоре.

Смущаваща мисъл. Бандата можеше да остане до края на дните си заклещена тук. Но поне тези дни нямаше да са много. Или светът щеше да свърши, или храната на Бандата щеше да свърши. Нямаше да издържат седмица. Погребани тук. В мрак.

„Кървава пепел, Мат. Гледай само да не загубиш там горе. Хубаво гледай!“ Все още имаха сили за бой. Нямаше да свършат мърцина, умирайки от глад под земята.

Талманес вдигна фенера си и се обърна да тръгне, но забеляза нещо. Войниците, които работеха над драконите, хвърляха на стената треперлива сянка, наподобяваща мъж с издуто наметало и шапка, която скриваше лицето му.

Денел също погледна натам.

— Светлина. Все едно ни гледа Стария Джак, нали?

— Гледа ни, да — каза Талманес и извика високо: — Много е тихо тук! Я да попеем малко, хора.

Няколко от мъжете спряха работата. Алудра се изправи, с ръце на кръста, и го изгледа недоволено, тъй че Талманес започна сам:

*Пий виното, докле е пълна чашата,
момичета целувай — да не плачат,
и зар хвърли, докле не полетим
за танца ни със Джак на Сенките.*

Мълчание.

А после всички подхванаха:

*Проклятието кърваво ще изрежем,
девойчета ще гушнем в сетен ден
и пак ще яхнем със кесията на Тъмния
за танца ни със Джак на Сенките.*

Гръмките им гласове закънтяха и всички се захванаха за работа с подновен жар, за да се подготвят за ролята, която щяха да изиграят.

И щяха да я изиграят. Талманес щеше да се погрижи за това.

Дори да се наложеше да си пробият изхода от тази гробница с буря от драконов огън.

Щом Олвер прониза жената в бяло, връзките на Файле изчезнаха и тя тупна на земята и залитна, но се задържа на крака. Мандевин тупна тежко до нея и изруга.

Аравайн. Светлина, хрисимата, опитна и грижлива *Аравайн*.

Аравайн беше Мраколюбка.

Рогът беше в ръцете й.

Пленниците изригнаха с рев от кошарите, хвърляха се върху тролоците и се мъчеха да изтръгнат оръжията им.

Аравайн погледна в паника падналата Айез Седай, грабна юздите на коня, доведен от един слуга, и се метна на седлото.

Файле се втурна към нея, но Аравайн препусна в галоп, отнасяйки Рога. Пое към по-полегатите склонове, откъдето можеше да се изкачи до върха на Височините.

— Не! — изкрещя Файле. — Аравайн! Не прави това! — Затича след нея, но бързо видя, че е безполезно.

Кон. Трябваше ѝ кон. Огледа се трескаво и видя няколко товарни животни, които бяха докарали през портала. Добра се до Бела и с няколко замаха с ножа преряза каишките на седлото и го смъкна с целия му товар. Скочи на голия гръб на кобилата, хвана юздите и я скрита с пети.

Рунтавата кобила препусна след Аравайн и Файле се присви на гърба ѝ.

— Тичай, Бела — заговори в ухото ѝ. — Ако ти е останала някаква сила, сега ѝ е времето. Моля те. Тичай, момичето ми. *Тичай.*

Бела се понесе в галоп по утъпканата земя и тропотът на копитата се сля с тътена отгоре. Лагерът на тролоците тънеше в мрак, огрян само от огньовете за готвене и някоя запалена факла тук-там. Файле сякаш препускаше през кошмар.

Няколко тролоци изскочиха на пътя ѝ и Файле се наведе още по-ниско и се помоли на Светлината дано да не успеят в тъмното. Бела забави, а след това двама конници връхлетяха с пики от двете страни на Файле. Единият прониза врата на тролок, а конникът от другата страна не улучи, но конят му отблъсна друг тролок настрани и отвори път. Бела продължи в галоп между двама объркани тролоци и догони вече препускащите напред мъже, единия едър и дебел, другия — мършав. Харнан и Ванин.

— Вие!? — изрева им Файле.

— Здравейте, милейди! — отвърна ѝ със смях Харнан.

— Как? — извика им тя над тропота на конските копита.

— Изчакахме керван на пътя! — ревна в отговор Харнан. — И се оставихме да ни пленят. Прехвърлиха ни през портала преди няколко часа и тъкмо подготвяхме пленниците да разбием оградите! Вашето идване ни даде сгодния момент, който чакахме!

— Рогът! Опитайте се да откраднете Рога!

— Не! — викна в отговор Харнан. — Опитяхме се да откраднем от табака на Мат!

— Помислих, че го заровихте там, за да го оставите! — ревна Ванин от другата страна. — Рекох си, че Мат няма да се сърди. Бездруго ми дължи няколко марки! Когато отворих оная торба и намерих проклетия Рог на Валийр... кървава пепел! На бас, че са чули рева ми чак в Тар Валон!

Файле изпъшка, щом си представи сцената. Викът, който бе чула, наистина беше вик на изненада и *тъкмо той* бе привлякъл нападналото ги мечо същество.

Все едно, нямаше връщане назад. Тя се вкопчи в Бела с колене и я подкара по-бързо. Аравайн препускаше пред тях между тролоците, натам, където склоновете ставаха по-полегати, и викаше отчаяно на зверовете да ѝ се притекат на помощ. Само че тичащите коне бяха много по-бързи от чудовищата.

Демандред. Аравайн беше казала, че ще отнесе Рога на един от Отстъпниците. Файле изръмжа, наведе се още по-ниско и удивително, Бела изпревари конете на Ванин и Харнан. Файле не попита къде са ги намерили. Насочи цялото си внимание към Аравайн.

Викове прокънтяха зад тях и Ванин и Харнан обърнаха, за да пресрещнат преследвачите. Файле свърна настрани, смуши Бела да прескочи някаква купчина припаси и връхлетя право върху някакви хора в странно облекло, които се хранеха край малък огън. Те ревнаха след нея на груба непозната реч, щом профуча между тях.

Педя след педя догонваше Аравайн. Бела пръхтеше и пухтеше, цялата плувнала в пот. Салдейската конница беше една от най-добрите на света и Файле разбираше от коне. Беше яздила всякакви породи. Но в тези мигове на бойното поле щеше да предпочете Бела пред най-добрия тайренски кон. Рунтавата кобила, без да беше от някоя прочута порода, препускаше като расов състезателен кон, и то шампион.

Слята с ритъма на конските копита, Файле измъкна нож от ръкава си. Смуши Бела да прескочи една малка падина и когато увиснаха за миг във въздуха, прецени посоката на вятъра, ъгъла и момента и метна ножа във въздуха точно преди копитата на Бела да докоснат земята.

Ножът прелетя вярно и се заби в гърба на Аравайн. Тя се смъкна от седлото, рухна на земята и изпусна торбата.

Файле скочи от Бела, грабна торбата, развърза я и Рогът блесна пред очите ѝ.

— Съжалявам... — прошепна Аравайн и се помъчи да се надигне. Краката ѝ не се движеха. — Не казвай на Алдин какво направих. Той има... такъв ужасен вкус... за жени...

Файле се изправи и я погледна със съжаление.

— Моли се Създателя да подслони душата ти, Аравайн. — Метна се отново на гърба на Бела. — Защото иначе Тъмния ще те вземе. Оставям те на него.

Напред имаше още тролоци и те се извърнаха към нея. Завикаха и няколко мърдраала се плъзнаха напред и засочиха към Файле. Разместиха се да преградят пътя ѝ.

Тя стисна зъби и обърна Бела назад, с надеждата да срещне Харнан, Ванин или когото и да е за помощ.

Лагерът се беше разбунил и Файле зърна няколко ездачи, които препускаха към нея и викаха:

— Дръжте я! В нея е Рогът на Валийр!

Някъде високо горе на хълма силите на Мат Каутон се сражаваха със Сянката. Толкова близо!

Стрела се заби в земята до нея, последваха я още. Файле стигна до кошарите за пленници с разбитата ограда и пръснати наоколо тела. Бела пръхтеше задъхана, може би на края на силите си. Файле зърна наблизко друг кон, оседлан дорест скопец, който душеше краката на паднал войник.

Какво да прави? Да смени конете, но после какво? Погледна през рамо и бързо се сниши, щом нова стрела профуча над главата ѝ. Успя да различи десетина войници шараи на коне — препускаха право към нея. След тях тичаха стотици тролоци.

„Дори с отпочинал кон не мога да им избягам.“ Отведе Бела зад няколко снабдителни фургона за укритие и скочи, решена да притича до другия кон.

— Лейди Файле? — чу тънък гласец и погледна надолу.

Олвер се беше присвил под фургона, с нож в ръка.

Ездачите почти я бяха настигнали. Нямаше време за мислене. Файле дръпна Рога от торбата и го натика в ръцете на Олвер.

— Пази това. Крий го. Занеси го на Мат през нощта.

— Оставяш ли ме? — попита Олвер. — Самичък?

— Трябва. — Натика в торбата няколко стрели. Сърцето ѝ закънтя в гърдите. — Щом онези ездачи подминат, си намери друго скривалище! Ще се върнат да търсят където бях, след...

„След като ме хванат.“

Щеше да се прониже сама с ножа, за да не изтръгнат с мъчения от устата ѝ какво е направила с Рога. Стисна Олвер за ръката.

— Съжалявам, че го оставям на теб, мъничък. Няма никой друг. Ти се справи чудесно преди, можеш да направиш и това. Занеси Рога на Мат, или всичко е изгубено.

Притича на откритото, понесла торбата така, че да се набива на очи. Някои от странно облечените другоземци я видяха и я засочиха. Тя яхна дорестия кон и препусна в галоп.

Тролоците и Мраколюбците я последваха.

Логаин превъртя тънкия диск между пръстите си. Черен и бял, раздвоен от извита линия. Куендияр трябваше да е. Люспите, които се отрониха под пръстите му, сякаш се подиграха с уж вечното му естество.

— Защо Таим не ги е счупил? Можел е да го направи. Трошливи са като стара кожа.

— Не знам — отвърна Андрол. — Може би моментът все още не е подходящ.

— Счупиш ли ги в подходящия момент, ще помогне на Дракона — каза Имарин. — Счупиш ли ги в неподходящия... и какво?

— Нищо добро, предполагам — каза Певара. Червена.

Никога ли нямаше да си отмъсти на ония, които го бяха опитомили? Някога тази омраза — и само тя — му беше давала сили да оцелее. Сега беше открил нов глад вътре в себе си. Беше надвил Айез Седай, беше ги съкрушил и ги беше направил свои. Отмъщението вече изглеждаше... празно. Дълго трупалата се жажда да убие М'хаил запълваше малко тази празнота, но не достатъчно. Какво още?

Някога се беше самообявил за Преродения Дракон. Някога се беше готвил да властва над света. Да го постави на колене. Сега опипваше печата на затвора на Тъмния, застанал в края на полесражението. Беше далече на югозапад, под блатата, където неговите Аша'ман държаха малък базов лагер. Откъм Височините ехтеше далечен грохот — взривове на сплитове, хвърчащи между Айез Седай и шараите.

Много от неговите Аша'ман се бяха сражавали там, но преливащите шараи надвишаваха на брой Айез Седай и ашаманите заедно. Други обикаляха по бойните полета, за да търсят Властелини на ужаса и да ги избиват.

Беше губил мъже по-бързо от Сянката. Твърде много бяха враговете.

Вдигна печата пред очите си. В него имаше мощ. Мощ да защити някак Черната кула? „Ако не се страхуват от нас, от мен, какво ще стане с нас тогава, щом Дракона умре?“

През връзката премина недоволство. Извърна се и погледна Габрел в очите. Беше оглеждала битката, но сега погледът ѝ се беше спрял на него. Питащ. Заканителен?

Наистина ли си беше въобразил, че е обуздал Айез Седай? Идеята щеше да го разсмее. Никоя Айез Седай не можеше да бъде обуздана, никога.

Логаин с показан жест прибра печата и ешовите му в кесията на колана си. Стегна каишките и погледна Габрел в очите. Загрижеността ѝ бодеше през връзката. За миг му се беше сторило, че тази нейна загриженост е за него, не *заради* него.

Може би се учеше да манипулира връзката, да му изпраща чувства, които смяташе, че ще го подведат. Не, Айез Седай не можеше да бъдат обуздани. Обвързването им не ги беше овладяло. Беше създавало повече усложнения.

Посегна към яката си, откопча иглата с дракона, която носеше там, и я подаде на Андрол.

— Андрол Генхалд, ти влезе в самата яма на смъртта и се върна. Вече два пъти съм ти длъжник. Повишавам те в пълен Аша’ман. Носи иглата с гордост. — Вече му беше върнал иглата с меча, възстановявайки ранга му на Вречен.

Андрол се поколеба, а после протегна ръка и прие иглата с благоговение.

— А печатите? — попита Певара и скръсти ръце. — Те са на Бялата кула, Амирлин е тяхна Пазителка.

— Амирлин е все едно мъртва, според това, което чух — отвърна Логаин. — В нейно отсъствие аз съм подobaващият им пазител. — Сграбчи Извора и го покори. Отвори портал към върха на Височините.

Войната се върна в пълната си сила — хаосът, димът и крясъците. Логаин прекрачи и другите го последваха. Мощното преливане от Демандред грееше в нощта като маяк и гласът му продължаваше да кънти предизвикателно към Преродения Дракон.

Ранд ал-Тор го нямаше тук. Е, най-близкото до него бе самият Логаин. Поредният заместител.

— Аз ще се сразя с него — каза на другите. — Габрел, ти ще останеш тук и ще чакаш завръщането ми, може да ми потрябва Цяр. Останалите, заемете се с хората на Таим и преливащите шараи. Жив да не остане нито един, минал към Сянката, все едно дали по свой избор или насила. Дайте правосъдие на едните и милост на другите.

Кимнаха. Габрел изглеждаше впечатлена от него, навярно заради решението му да удари в сърцето на врага. Не разбираше. Дори един от Отстъпниците не можеше да е толкова силен, колкото, изглежда, беше Демандред.

Демандред имаше ша-ангреал, и то могъщ. Сравним по мощ с Каландор, а може би и по-мощен. Попаднеше ли в ръцете на Логаин, много неща на този свят щяха да се променят. Светът щеше да узнае за него и Черната кула. Щяха да треперят пред него така, както никога не бяха треперили пред Амирлинския трон.

Егвийн водеше щурм, какъвто не беше виждан от хилядолетия. Айез Седай напуснаха защитните си укрепления и тръгнаха с нея непоколебимо нагоре по склона. Сплитове полетяха във въздуха като взрив от ивици светлина, понесени от вятъра.

Небето се раздра от блясъка на хиляди мълнии, а земята застана и се разтресе от ударите. Демандред продължаваше да хвърля огън по андорците от другата страна на платото и всеки изстрел на белфир отправяше вълни във въздуха. Земята се пропука на черни паяжини, но този път от пукнатините изникнаха пипала от нещо противно и то запълзя като болест по натрошените камъни на склона.

Въздухът оживя от Силата, толкова наситена енергия, че едва ли не видима за всички. Егвийн притегли в себе си толкова мощ, колкото можеше да удържи през ша-ангреала на Вора. Чувстваше се както в боя си срещу сеанчанците, само че някак по-овладяна. Тогава гневът ѝ беше обогатен от отчаяние и ужас.

Този път бе нещо нажежено до бяло, като метал, нагрят над точката, в която става ковък.

Тя, Егвийн ал-Вийр, беше пазителката на тази земя.

Тя, Амирлинският трон, нямаше да търпи повече насилието на Сянката.

Нямаше да отстъпи. Нямаше да се преклони.

Щеше да се бие.

Преля Въздух и завихри буря от прах, дим и сухи тръни. Вдигна вихрушката пред себе си да затули гледката на онези горе, докато се мъчеха да я засекат. Мълнии затрецяха около нея, но тя запрече Пръст, зарови дълбоко в земята и извлече нагоре струя стопено желязо, което изстина на стълб до нея. Мълнията порази стълба и я пощади, докато тя отпращаше вихрушката с вой нагоре по склона.

Долови движение отстрани и усети приближаването на Лейлвин. Тази жена... беше доказала верността си. Каква изненада. Това, че имаше нов Стражник, не притъпяваше остротата на отчаянието от смъртта на Гавин, но ѝ помагаше другояче. Онова възелче в ума на Егвийн се бе сменило с ново, много различно и в същото време — изумително вярно.

Егвийн вдигна ша-ангреала на Вора и продължи атаките си нагоре по хълма. Лейлвин бе до нея. Шараите пред тях се присвиха, брулени от бурните ветрове. Егвийн ги порази с ивици огън. Преливащи се опитаха да я атакуват през вихрушката, но сплитовете им се отвяха настрани — очите им бяха пълни с прах. Трима обикновени войници ги нападнаха отстрани, но Лейлвин бързо се справи с тях.

Егвийн раздвои стихията, изви я като ръце от двете страни, загреба преливащите и ги запокити във въздуха. Мълниите отгоре ги поеха в огнената си прегръдка и димящите трупове западаха по склона. Амирлин натисна напред с настъпващата си войска Айез Седай и замятаха сплитове като стрели от светлина.

Към тях се притекоха ашамани. Бяха се сражавали с Бялата кула поединично, но сега се вляха вкупом в редиците им. Десетки мъже тръгнаха след нея. Въздухът се насити с Единствената сила.

Ветровете замряха.

Прашната буря изведнъж секна. Никоя природна сила не можеше да направи това. Егвийн се изкачи на скалната издатина и видя горе мъж в черно и червено, застанал на върха и изпънал ръце напред. Най-после беше измъкнала навън предводителя на тази вражеска сила.

Неговите Властелини на ужаса се сражаваха редом с шараите, но тя бе разкрила водача им. Таим. М'хаил.

— Подготвя мълния! — извика мъж зад нея.

Егвийн мигновено извлече нагоре стълб разтопено желязо и го охлади, за да привлече падналата миг след това мълния. Обърна се. Мъжът се оказа Джаар Нарिशма, Стражникът Аша'ман на Мерайз.

Егвийн се усмихна, загледана към Таим.

— Задръжте другите настрана от мен — заповяда тя. — Всички освен вас, Нарिशма и Мерайз. Предупрежденията на Нарिशма ще се окажат полезни.

Сбра силата си и завихри буря срещу предателя М'хаил.

Айла се провираше между мъртвите при руините. Макар боят да се беше изместил надолу по реката, чуваше далечни викове и взривове в нощта.

Търсеше ранени сред падналите и не обръщаше внимание на стрелите и мечовете. Други щяха да ги събират, макар да й се искаше да не го правят. Мечовете и стрелите бяха причинили толкова много смърт.

Раен, мъжът й, работеше наблизко. Побутваше всяко тяло и после се вслушваше за пулс. Ръкавиците му бяха почервенели и кръв бе зацапала пъстрото му облекло, защото притискаше ухо до гърдите на мъртвите. Когато се уверяха, че някой е мъртъв, оставяха Х, драснат на едната буза, често с кръвта на самия човек. Така нямаше да се налага другите да повтарят работата.

Раен сякаш се бе състарил с десетилетие през последната година и Айла имаше чувството, че и с нея е така. Пътят на листото беше благ господар понякога, носеше живот на радост и мир. Но едно листо пада в спокойни ветрове също както и в бурята. Предаността изискваше човек да приема второто, както и първото. Да скитат от страна на страна, да гладуват, докато земята наоколо умираше, а накрая да спрат в земите на сеанчанците... така беше протекъл животът им.

Нищо от това не можеше да се сравни със загубата на Ейрам. Това го бе наранило по-дълбоко от загубата на майка му от тролоците.

Подминаха Мургейз, бившата кралица, която бе събрала тези работници и се разпореждаше. Айла продължи напред. Кралици не я

интересуваха много. Нищо не бяха направили за нея или за хората ѝ.

Раен спря, вдигна фенера си и огледа пълния със стрели колчан, който един войник беше носил преди да загине. Айла изсъска, надигнала поли да заобиколи трупове, и стигна до него.

— Раен!

— Мир, Айла. Няма да го взема. Но все пак се чудя.

Загледа се към далечните блясъци светлина надолу по реката и на Височините, където вражеските армии продължаваха да се засипват със смърт. Толкова много блясъци в нощта, като стотици мълнии. Отдавна беше минало полунощ. Вече от няколко часа бяха на това поле и търсеха живи.

— Чудиш ли се? — попита Айла. — Раен...

— Какво искаме да направят, Айла? Тролоците няма да тръгнат по Пътя на листото.

— Има много място за бягане — каза Айла. — Виж ги. Дойдоха да пресрещнат тролоците, когато Тварите на Сянката едва бяха излезли от Погибелта. Ако бяха хвърлили тези усилия, за да съберат хората и да ги отведат на юг...

— Тролоците щяха да ги последват. И тогава какво, Айла?

— Приемали сме много господари — отвърна тя. — Сянката може да се отнесе лошо с нас, но наистина ли смяташ, че ще е по-лошо от това, което са ни причинявали други?

— Да — промълви Раен. — Да, Айла. По-лошо ще е. Много, много по-лошо.

Айла го изгледа.

Раен поклати глава и въздъхна.

— Няма да изоставя Пътя, Айла. Това е моят път и ми приляга. Може би... може би няма да мисля толкова лошо за тези, които следват друг път. Ако преживеем тези времена, ще е наследството от тези, които умряха на това бойно поле, все едно дали искаме да приемем саможертвата им, или не.

Замълча. „Само заради нощния мрак е — помисли тя. — Ще го превъзмогне, щом слънцето грейне отново. Така трябва да е. Нали?“

Вдигна очи към нощното небе. Слънцето... щяха ли да разберат, когато изгрееше? Облаците, огрени от огньовете долу, сякаш ставаха все по-гъсти. Изведнъж ѝ стана студено и тя придърпа по-плътно яркожълтия си шал.

„Може би няма да мисля толкова лошо за тези, които следват друг път...“

Примига да махне сълзите в очите си.

— Светлина — прошепна Айла със свито сърце. — Не трябваше да му обръщам гръб. Трябваше да се опитам да му помогна да се върне при нас, не да го отхвърля. Светлина, о, Светлина. Подслони го...

Няколко наемници наблизко намериха стрелите и ги вдигнаха.

— Ей, Ханлон! — извика един. — Я виж!

Когато грубоватите мъже бяха започнали да помагат на Туатан, беше изпитала гордост от тях. Да оставят битката, за да помогнат в грижите за ранените? Бяха надмогнали жестокия си предишен живот.

Но сега примига и видя в тях нещо друго. Страхливци, предпочели да ровят сред труповете и да бъркат в джобовете им, вместо да се бият. Кое беше по-лошото? Мъжете, които — колкото и подведени да бяха — се изправяха срещу тролоците и се опитваха да ги отблъснат назад? Или тези наемници, които отказваха да се бият, защото този път им се беше сторил по-лесен?

Айла поклати глава. Винаги беше живяла с чувството, че знае отговорите в живота. Днес повечето ѝ се изплъзваха. Но да спасиш нечий живот... в това можеше да се вкопчи.

Тръгна отново между телата, за да търси живи сред мъртвите.

Щом лейди Файле препусна, Олвер отново се шмугна под фургона и притисна Рога до гърдите си. Подгониха я десетки конници и стотици тролоци.

Сам. Отново го бяха оставили сам.

Стисна очи, ала това не помогна много. Все още чуваше крясъци и викове. Въздухът все така миришеше на кръв. Освен на кръв миришеше и на пушек, гъст и лютив. Сякаш целият свят гореше.

Земята потрепери все едно нещо много тежко я удари някъде наблизко. Гръм отекна в небето, придружен от силния трясък на мълниите, падащи една след друга от Височините. Олвер проплака.

А се беше смятал за толкова храбър. И ето го сега, най-сетне на бойно поле. Трепереше целият. Искаше да се скрие, да се зарови дълбоко в земята.

Файле му беше казала да си намери друго скривалище, защото може да се върнат да потърсят Рога.

Смееше ли да излезе навън? Смееше ли да остане тук? Отвори очи и едва не изпищя, защото видя два крака, завършващи с копита. След миг едно зурлесто лице се наведе и погледна към него, черните като мъниста очи се присвиха, ноздрите задушиха.

Олвер изрева и запълзя назад, стиснал Рога. Тролокът също ревна, надигна фургона и едва не го стовари върху Олвер. Товарът със стрели се пръсна по земята, а Олвер хукна навън и се заозърта къде да се скрие.

Спасение нямаше. Десетки тролоци се извърнаха към него и започнаха да си викат на непонятна за него реч. Той се заоглежда в паника, с Рога в едната ръка и ножа в другата. Никакъв изход.

Наблизо изпръхтя кон. Бела. Ядеше зърно, изсипано от една обозна кола. Вдигна глава и погледна към Олвер. Нямаше седло, само юзда.

„Кръв и пепел — помисли Олвер и затича към нея. — Защо не беше Вятър.“ Тази тромава кобила със сигурност щеше да го вкара в казана. Прибра ножа и скочи на гърба ѝ. Сграбчи юздите в едната ръка, стиснал Рога в другата.

Препусна в галоп между тролоците. Те затичаха след него с вой и резове.

Олвер препускаше, както го бяха учили, ниско наведен, и насочваше животното с пети. И Бела тичаше. Светлина, *как само тичаше*. Мат беше казвал, че много коне се плашат от тролоците и хвърлят ездача си, но Бела не направи нищо такова. Профуча с тропот през самия център на лагера.

Олвер погледна през рамо. Стотици бяха зад него и го гонеха.

— О, Светлина!

Беше видял знамето на Мат горе на Височините, сигурен беше. Но толкова много тролоци имаше на пътя му. Обърна Бела и препусна натам, накъдето бе тръгнала Аравайн. Сигурно можеше да заобиколи лагера на тролоците оттам, а после да се върне и да продължи нагоре от другата страна на Височините.

„Занеси Рога на Мат, или всичко е загубено.“

Пришпорваше Бела напред.

„Няма никой друг.“

Тролоци напред отрязаха пътя му. Олвер обърна в другата посока, но оттам се появиха още. Извика, отново обърна Бела, но дебела черна тролокска стрела я прониза в хълбока. Кобилата изцвили, залитна и рухна.

Падането изби въздуха от дробовете му и пред очите му засвяткаха искри.

„Рогът *трябва* да стигне до Матрим Каутон...”

Сграбчи Рога и усети, че плаче.

— Съжалявам — каза на Бела. — Беше добър кон. Бяга, както и Вятър нямаше да може. Съжалявам.

Кобилата изцвили тихо, вдиша за сетен път и издъхна.

Той я остави и затича, промуши се под краката на първия дошъл тролок. Не можеше да се бие с тях. Знаеше, че не може. Не извади повече ножа си. Просто затича нагоре по стръмния склон, към мястото, откъдето бе видял да пада знамето на Мат.

Все едно беше на цял континент разстояние. Един от зверовете го сграбчи за дрехата и го дръпна, но Олвер се изтръгна и дрипата остана в дебелите ноктести пръсти на съществото. Задраци нагоре по склона и зърна малка цепнатина в подножието на склона. Сякаш беше зяпнала нагоре към тъмното небе.

Хвърли се към нея и се провря вътре, притиснал Рога до гърдите си. Едва се побра. Около него се струпяха тролоци, започнаха да се пресягат и да дерат дрехите му.

Олвер изплака и стисна очи.

Логаин се хвърли през портала. Сплитовете за удара по Демандред вече бяха оформени.

Отстъпникът стоеше на димящия склон над пресъхналата река и гледаше огъващите се карета пики на андорците. Айилците, кайриенците и Легионът на Дракона също се сражаваха там и всички бяха заплашени от обкръжение.

Пиките вече бяха почти разбити. Скоро щеше да дойде разгромът.

Логаин хвърли два огнени стълба към Демандред, но на пътя им се хвърлиха шараи и осуетиха атаката му. Плътта им изгоря за миг и костите им се овъглиха. Смъртта им обаче даде време на Демандред да

се обърне и да хвърли сплит Вода и Въздух. Огненият взрив на Логаин го порази и го превърна на пара.

Логаин се беше надявал, че след толкова много преливане Демандред ще е отслабнал. Но не би. Сложен сплит се заоформя пред него, сплит, какъвто Логаин не беше виждал никога. Отстъпникът създаде поле, което затрептя във въздуха, и при следващата атака сплитът на Логаин се блъсна в него и отхвърча назад като пръчка, хвърлена по стена.

Мълния удари от небето и Логаин скочи настрани и се претърколи. Засипаха го каменни парчета, докато сплиташе Дух, Огън и Земя. Посече в странната стена. Разби я и вдигна камъни и пръст, за да спре огъня от Демандред.

„Разсейване“, помисли си, осъзнал, че Демандред е сътворил още нещо, нещо много по-сложно зад огнената атака. Разтвори се портал и по земята плъзна зейнала червена паст. Логаин се хвърли настрани и Смъртният портал го подмина, но остави след себе си диря от горяща лава.

Следващата атака на Демандред беше струя въздух, която отхвърли Логаин назад към лавата. Той отчаяно запрече Вода, за да я охлади. Падна на педя от изригналата пара, която опърли кожата му, но беше охладил парата достатъчно, за да покрие с кора течащия отдолу поток разтопена скала. Затаи дъх и се хвърли настрани, щом още няколко мълнии разбиха на прах скалната твърд, на която беше допреди миг.

Мълниите разбиха кората и капки нажежена лава плиснаха към него и обгориха ръцете и лицето му. Той изкрещя и в гнева си запрече мълния, за да порази врага си.

Дух, Земя и Огън прерязаха сплитовете му във въздуха. Демандред просто беше *силен*. Ша-ангреалът в ръката му беше невероятен.

Следващият блясък на мълния заслепи Логаин и го отхвърли назад. Той падна върху някакви скали и острите ръбове се врязаха в кожата му.

— Силен си — каза Демандред. Логаин едва чу думите му. Ушите му... този тътен... — Но не си Луз Терин.

Логаин изръмжа, запрече през сълзите на болка и запокити мълния към Демандред. Двоен сплит. Първата мълния бе посечена във

въздуха, но втората удари в целта.

Но... какво беше това? Нов сплит, непознат за Логаин. Мълнията порази Демандред, но изчезна засмукана в земята под него. Толкова прост сплит от Въздух и Земя, но я обезсили напълно.

Щит се заби между него и Извора. Логаин видя оформящия се в ръцете на Демандред белфир, изръмжа, грабна някакъв камък и го запокити по Демандред.

За негова изненада камъкът улучи, раздра кожата и принуди врага му да залитне. Отстъпникът беше могъщ, но все пак можеше да греши като простосмъртните хора. Никога не съсредоточавай цялото си внимание върху Единствената сила, каквото и да твърдеше Таим. И в този миг на разсейване щитът между Логаин и Извора изчезна.

Той се превъртя настрани и започна два сплита. Единият беше щит, който нямаше да използва. Другият бе портал. Изборът на страхливеца.

Демандред изръмжа, вдигна ръка към лицето си и изпердаши със Силата. Реши да унищожи първо щита, видял в него по-големия риск. Порталът се отвори, Логаин се претърколи през него и го затвори. Рухна от другата страна, с опърлена плът, с кънтящи уши и почти заслепен.

Надигна се с усилие, озовал се отново в лагера, където го чакаха Габрел и другите. Воят, излязъл от гърлото му, беше изпълнен с гняв.

Тревогата на Габрел го достигна през връзката. Истинска тревога. За него. Не можеше да повярва! Светлина!

— Тихо — каза му тя, коленичила до него. — Глупак такъв! Какво си направил?

— Провалих се — изпъшка той. Атаките на Демандред със Силата закънтяха отново в далечината, Отстъпникът ревеше проклятията си към Луз Терин. — Изцери ме.

— Няма да опитваш повече, нали? Не искам да те Изцерея само да те пусна отново да...

— Няма — изхриптя Логаин. Болката беше ужасна, но бледнееше пред унижението. — Няма, Габрел. Престани да се съмняваш в думата ми. Той е твърде силен.

— Някои от тези изгаряния са много лоши, Логаин. Тези дупки в кожата ти... не знам дали ще мога да ги Изцерея напълно. Ще ти останат белези.

— Голяма работа! — изръмжа той. Сигурно бяха от капките лава, плиснали по ръцете и едната страна на лицето му.

„Светлина. Как ще се справим с онова чудовище?“

Габрел отпусна ръце на гърдите му и сплитовете на Цяра се вляха в тялото му.

Грохотът на битката на Егвийн с М’хаил съперничеше на гръмовете в небето. М’хаил. Нов Отстъпник. Властелините на ужаса прогласяха името му по бойното поле.

Егвийн запридаше, без да мисли, и хвърляше вълна след вълна срещу изменника Аша’ман. Не беше призовала вятъра, но той все така фучеше и ревеше около нея, развяваше косата и роклята ѝ, поде дългия шал и той заплющя като знаме във въздуха. Нарисма и Мерайз се бяха присвили на земята до нея, Лейлвин също. Гласът на Нарисма — Егвийн едва го чуваше през грохота на битката — редеше сплитовете, подготвяни от М’хаил.

Отначало Егвийн бе застанала на върха на Височините, на равна нога с М’хаил. Знаеше, някъде дълбоко в себе си, че тялото ѝ скоро ще се изтощи и ще се нуждае от одих.

Сега обаче това беше недопустим лукс. Сега бе важен само боят.

Огън лумна към нея и тя го отплесна настрани с Въздух. Вятърът подхвана искрите и ги завихри около нея в дъжд от светлина, докато запридаше Земя. Отпрати вълна през разбитата вече земя, за да събори М’хаил, но той я разцепи със свой сплит.

„Забавя“, помисли тя.

Пристъпи напред, изпълнена от Силата. Започна два сплита, по един над всяка ръка, и хвърли към него огън.

Той ѝ отвърна с лъч чисто бяла светлина, тънък като конец, и лъчът прониза въздуха само на педя от нея. Блясъкът на белфира я заслепи, а земята *простена* и въздухът се изкриви. Паяжините плъзнаха по земята — процепи към небитието.

— Глупак! — изрева тя. — Ще унищожиш самата Шарка! — Сблъсъкът им наистина заплашваше да доведе до това. Този вятър, това свистене във въздуха не беше естествено. Пукнатините по земята пълзяха от М’хаил и се разширяваха.

— Отново го заприда! — извика Наришма и бурята поде гласа му.

М'хаил хвърли втори гибелен плам и раздра земната твърд, но Егвийн беше готова. Отстъпи встрани, обзета от гняв. Белфир. Трябваше да го спре някак!

„Все едно им е какво разбиват. Те са тук, за да унищожат. Това е призивът на господаря им. Руши. Изгаряй. Убивай.“

„Гавин...“

Изкрещя от ярост и запреде стълб след стълб Огън, един след друг. Наришма викаше предупредително какво прави М'хаил, но Егвийн не можеше да го чуе от грохота в ушите ѝ. Все пак видя, че е вдигнал преграда от Въздух и Огън, за да отклони атаките ѝ.

Закрачи напред и го засипа с удари — това не му оставяше време да се съвземе и да атакува. Забави ритъма само за да оформи щит, който задържа в готовност. Огненият дъжд от преградата накара М'хаил да залитне назад, сплитът му се пропука и той вдигна ръка, навярно за да опита отново с белфир.

Егвийн заби щита между него и Извора. Не го откъсна съвсем, защото той го задържа със силата на волята си. Вече бяха толкова близо един до друг, че можеше да види неверието и гнева, избили на лицето му. Бореше се, но беше по-слаб от нея. Егвийн натисна щита още и още, все по-близо до невидимата нишка, която го свързваше с Единствената сила. Натисна с цялата си мощ...

М'хаил се напегна и изхвърли тънка струя белфир нагоре, през зева, където щитът все още не беше наместен. Гибелният плам го унищожиха... както и въздуха, и самата Шарка.

Егвийн се олюля, щом М'хаил насочи сплита си към нея, но нажеженият до бяло лъч беше твърде слаб, за да я достигне. Угасна, преди да я порази. М'хаил изръмжа и изчезна.

„Изчезна, без да сътвори портал! Вярната сила“, помисли тя. Единственото обяснение. Почти нищо не знаеше за нея... беше самото естество на Тъмния, изкушението, примамило преливащи в Приказния век да изровят самия Въртел.

„Белфир. Светлина. Бях почти мъртва. По-лошо от мъртва.“

Нямаше как да се противопостави на гибелния плам.

„Това е само сплит... Само сплит.“ Думите на Перин.

Мигът вече бе отминал и М'хаил беше избягал. Трябваше да държи Наришма до себе си, за да я предупреди, ако някой започне да прелива наблизно.

„Освен ако М'хаил не прибегне отново до Вярната сила. Дали друг мъж би могъл да усети нейното преливане?“

— Майко!

Егвийн се обърна и Мерайз посочи множеството Айез Седай и Аша'ман, вкопчени в битка със силите на Шара. Много Сестри лежаха мъртви: цветни петна по склона.

Смъртта на Гавин терзаеше мислите ѝ като убиец в черно. Егвийн стисна зъби, обузда гнева си и извлече от Силата, за да атакува шараите.

Хюрин си беше увил носа с кърпа.

Надушваше войната обаче дори и през нея. Толкова *много* насилие, вонята на кръв и гниеща плът. Полепнали бяха по земята, по меча му, по дрехите му. Вече му беше призляло ужасно на няколко пъти по време на битката.

Все пак се биеше. Хвърли се настрани, когато тролок с глиганска муцуна се покатери на трупове и замахна отгоре към него. Мечът му разтресе земята и Хюрин изкрещя.

Звярът се изсмя с нечовешки смях, взел крясъка му за проява на страх. Скочи отгоре и Хюрин се промъкна напред под обхвата му, разпра му корема и побягна. Тролокът се олюля, спря и зяпна изсипалите се навън вонящи черва.

„Трябва да спечеля време за лорд Ранд“, помисли Хюрин, след като отстъпи назад и зачака следващия. Прииждаха от източната страна на Височините, откъм реката. Този стръмен склон беше труден за изкачване, но Светлина, бяха *толкова много*.

„Продължавай да са биеш. Продължавай!“

Лорд Ранд бе дошъл *при него*, за да му поднесе извиненията си. При него! Е, Хюрин щеше да го накара да се гордее с него. Прероденият Дракон не се нуждаеше от прошката на един дребен ловец на крадци, но Хюрин все още имаше чувството, че светът се е поправил. Лорд Ранд отново беше лорд Ранд. Лорд Ранд щеше да ги опази, стига да можеха да му дадат достатъчно време.

Настъпи затишие. Хюрин се намръщи. Беше му се сторило, че нямат свършване. Не можеше всички да са избити. Пристъпи предпазливо напред и погледна над трупове надолу по склона.

Не, не бяха победени. Морето от зверове долу все още изглеждаше почти безкрайно. Тролоците бяха спрели изкачването си, защото трябваше да издърпат трупове от пътя си по склона; много от чудовищата бяха поразени от стрелците на Трам. Под тях, край реката, още по-голяма орда тролоци се сражаваше с войските на Елейн.

— Трябва да имаме няколко минути за отдих — каза лорд Мандрагоран на войниците си. Кралица Алиандре също обикаляше на кон наблизо и разговаряше спокойно с мъжете. Двама монарси пред очите му. Със сигурност знаеха как да командват. Това го окуражи още повече.

— Подготвят се за решителен щурм — каза Лан. — Натиск, за да ни изтласкат от склона и да могат да се сразят нас тук, на равен терен. Отдъхнете, докато разчистват телата. Мир да благослови мечовете ви, приятели. Следващата атака ще е най-лошата. — Следващата атака щяла да е *най-лошата*? Светлина!

Зад тях, наред платото, останалата част от войската на Мат продължаваше да намира срещу шараите в усилие да ги изтласка на югозапад. Успее ли да направи това и да ги смъкне по склона към тролоците срещу силите на Елейн, можеше да се получи бъркотия, от която Мат да се възползва. Но засега шараите не отстъпваха нито педя земя. Всъщност *те* изтласкваха назад хората на Мат и те започваха да се огъват.

Хюрин се отпусна на гръб, заслушан в стоновите наоколо, в далечните викове и грохота на мечове. Душеше миризмата на смърт, надвиснала наоколо сред океан от воня.

Най-лошото предстоеше.

Светлината да им е на помощ.

Докато влизаше в залата за пирове в двореца си, Берелайн избърса с парцал кръвта от ръцете си. Масите бяха насечени за огън в огромните камини в двата края на дългото помещение. На тяхно място лежаха редици и редици ранени.

Вратите от кухните се разтвориха и няколко Калайджии нахлуха вътре, понесли носилки, а други крепяха ранени, които докретаха с куцане в залата. „Светлина! — помисли Берелайн. — Още ли?“ Дворецът беше натъпкан до пръсване с ранени.

— Не, не! — викна им тя и закрачи напред. — Не тук. В задния коридор. Ще започнем да ги настаняваме там. Росил! Имаме нови ранени.

Калайджиите завиха към коридора и заговориха утешително на ранените. Връщаха само тези, които можеха да бъдат спасени. Беше се принудила да обясни на водачките сред жените на Туатан кои рани отнемат най-голямо усилие да бъдат Изцерени. По-добре беше да се спасят десет души с тежки рани, отколкото да се похаби същата сила за спасяването на един, вкопчен в последната сламка надежда.

Това обяснение бе едно от най-ужасните неща, шито бе правила през живота си.

Калайджиите продължаваха да прииждат и Берелайн оглеждаше ранените, за да зърне бяло облекло между тях. Имаше Бели плащове, но не и този, когото търсеше.

„Толкова много...“, помисли отново. Нямаше кой да помогне на Калайджиите в местенето на ранените. Всеки годен да се движи мъж в двореца и повечето жени бяха заминали на бойното поле, за да се бият или да помагат на бежанците от Кемлин в събирането на стрели.

Росил се разшета из залата, без да обръща внимание на кръвта, оцапала дрехите ѝ. Зае се веднага с новодошлите, като отделяше тези, които имаха нужда от спешна грижа. За жалост в този момент вратите откъм кухните отново се разтвориха и група окървавени андорци и айилци закретаха през тях, изпратени от Родственичките от друг участък на бойното поле.

Последва пълна суматоха и Берелайн подгони всички, които ѝ бяха подръка — коняри, старци и невръстни деца, — да помогнат в настаняването на новодошлите. Минаха само айилците с най-тежки рани — айилците обикновено оставаха на бойното поле докато можеха да държат оръжие. Това означаваше, че много от дошлите са в безнадеждно състояние. Трябваше да ги настани някъде и да гледа безпомощно предсмъртните им хрипове.

— Това е глупаво! — заяви тя и стана. Ръцете ѝ отново се бяха оцапали с кръв, а не ѝ беше останал чист парцал. Светлина! — Трябва

да пратим още помощ. Ти. — Посочи един айилец, ослепял в боя. Седеше с гръб към стената, с превръзка на очите. — Ти, слепият айилец.

— Казвам се Ронджа.

— Добре, Ронджа. Имам няколко гай-шайн, които ми помагат тук. Струва ми се, че би трябвало да има много повече от тях. Къде са?

— Чакат битката да свърши, за да могат да служат на победителите.

— Ще ги вземем. Трябва ни всеки човек, когото можем да пратим на помощ в боя.

— Могат да дойдат тук, Берелайн Пейендраг, и да помагат в грижите за болните — отвърна мъжът. — Но няма да се бият. Там няма място за тях.

— Ще се вразумят — заяви тя твърдо. — Това е Последната битка!

— Може да си главатар на клан тук — отвърна айилецът с усмивка, — но не си Кар-а-карн. Дори и той не би могъл да заповяда на гай-шайн да изоставят джи-е-тох.

— Кой може тогава?

Въпросът като че ли го изненада.

— Никой. Невъзможно е.

— А Мъдрите?

— Не биха го направили. Никога.

— Ще видим — закани се Берелайн.

Мъжът се усмихна още по-широко.

— Не мисля, че някой би поискал да понесе гнева ти, Берелайн Пейендраг. Но ако очите ми можеха да се възстановят, по-скоро бих ги извадил отново, отколкото да гледам как гай-шайн се сражават.

— Няма нужда да се сражават — каза Берелайн. — Но сигурно могат да помогнат в пренасянето на ранените. Росил, ще се справиш ли с тази група?

Уморената жена кимна. Нямахте и една Айез Седай в двореца, която да не изглежда все едно, че ще рухне преди да е направила още една стъпка. Берелайн се държеше на крака благодарение на няколко билки, които Росил едва ли щеше да одобри.

Е, не можеше нищо повече да направи тук. По-добре да нагледа ранените в складовете. Те щяха да...

— Милейди Първа? — Беше слабицката Кайтан, една от дворцовите слугини, останала да помага с ранените. — Елате. Трябва да видите нещо.

Берелайн въздъхна, но кимна. Що за бедствие я очакваше пък сега? Поредният мехур на злото, затворил тълпи ранени зад стени, които досега ги е нямало? Пак ли им бяха свършили превръзките? Едва ли имаше в града останал чаршаф, перде или долна дреха, която вече да не е използвана за превръзка.

Момичето я поведе нагоре по стълбището към личните ѝ покои, където се грижеха за няколко пострадали. Тя влезе в първата стая и се изненада, като видя познато лице.

Анура седеше до едно от леглата, в червената си рокля на сиви ивици, с грубо стегнатите ѝ на тила обичайни плитки.

Стана и ѝ се поклони, макар да изглеждаше готова да рухне от умора.

А в леглото лежеше Галад Дамодред.

Берелайн ахна и притича до него. *Наистина* беше той, макар да имаше ужасна рана на лицето. Дишаше, но беше в несвяст. Тя посегна да хване ръката му... но тя бе отсечена. Някой от хирурзите вече я бе обгорил, за да спре кръвта.

— Как? — промълви тя, стисна другата му ръка и затвори очи. Дланта му бе топла. Когато бе чула рева на Демандред, че е надвил мъжа в бяло...

— Чувствах, че ви го дължа — каза Анура. — Намерих го на бойното поле след като Демандред обяви какво е направил. Изтеглих го, докато Отстъпникът се биеше срещу мъжете на Черната кула. — Седна отново на столчето до леглото и се отпусна уморено. — Не можах да го изцера, Берелайн. Единственото, което можах, бе да отворя портала и да го донеса тук. Съжалявам.

— Успокой се — каза Берелайн. — Кайтан, доведи някоя от другите Сестри. Анура, ще се почувстваш по-добре, след като си отдъхнеш. Благодаря ти.

Анура кимна. Затвори очи и Берелайн се стъписа, като видя сълзите в ъгълчетата им.

— Какво има? — попита тя. — Анура, какво е станало?

— Не би трябвало да те занимава, Берелайн — отвърна тя и стана. — Всички го учим. Не преливай, когато си твърде уморена. Но

ми трябваше портал до двореца. Да го спася, да го изцерим...

И се свлече от столчето. Берелайн клекна до нея и вдигна главата ѝ. Чак сега осъзна, че не заради вързаните отзад плитки ѝ се беше сторила толкова различна. Лицето ѝ също не беше наред. Беше променено. Не изглеждаше вече лишено от възраст. Само младо.

— О, Светлина, Анура! — ахна Берелайн. — Обгорела си се, нали?

Жената бе изпаднала в несвяст. Сърцето на Берелайн се сви. Имали бяха разногласия напоследък, но Анура ѝ беше доверена приятелка от години. Горката. Според Айез Седай това се смяташе за по-лошо и от смърт.

Берелайн я вдигна на диванчето в стаята и я загърна с одеяло. Чувстваше се толкова безсилна... „Може би... може би ще може да се Изцери някак...“

Върна се при Галад, за да подържи ръката му още малко, и седна. Само малко да отдъхне. Затвори очи. Той беше жив. Цената бе ужасна, но беше жив.

Стресна се, когато той проговори.

— Как?

Берелайн отвори очи и видя, че я гледа.

— Как се озовах тук? — продължи той тихо.

— Анура те е донесла. Намерила те на бойното поле.

— Раните ми?

— Други ще дойдат за Цяра, когато могат да се отделят. Ръката ти... — Берелайн се стегна. — Загубил си ръката си, но тази рана на лицето ти можем да я оправим.

— Не — прошепна Галад. — Тя е... малка. Спестете Цяра за тези, които може да умрат без него. — Изглеждаше ужасно уморен.

Берелайн прехапа устна, но кимна.

— Добре. — Помълча. — Битката върви зле, нали?

— Да.

— Тъй че сега... просто се надяваме?

Той издърпа ръката си от нейната и посегна към ризата си. Когато дойдеше Айез Седай, щеше да се наложи да го съблекат и да се погрижат за раните му. Само отрязаната ръка беше изцелена засега, защото беше най-тежката.

Галад въздъхна, а след това потрепери и пусна ризата. Искал беше сам да я съблече?

— Да, надяваме се... — прошепна и склопи очи.

Ранд плачеше.

Присвил се беше в непрогледния мрак и Шарката кръжеше около него, изтъкана от нишките на живота на хора. Толкова много прекъснати нишки.

Толкова много.

Трябваше да ги е защитил! Защо не можеше? Против волята му имената започнаха да се превъртат в ума му. Имената на онези, които бяха загинали за него. Започваха само с жени, но дългият списък вече обхващаше всеки, когото трябваше да е спасил... но не беше.

Докато хората се сражаваха на Мерилор и Шайол Гул, Ранд бе принуден да гледа смъртта им. Не можеше да извърне очи.

Точно тогава Тъмния избра да го атакува с цялата си мощ. Натискът трябваше да го съкруши, да го изпепели. Ранд не можеше да помръдне. Всяко късче от съществуването му, решимостта му и силата му бяха съсредоточени върху това да попречи на Тъмния да го разкъса.

Можеше само да гледа, докато умираха.

Видя как Даврам Башийр падна в щурм, жена му веднага след него. Извика, после заплака за Даврам Башийр.

Скъпият верен Хюрин падна под атаката на тролок на върха на Височините, където Мат бе вдигнал последния си отпор. Ранд заплака за Хюрин. За мъжа с толкова много вяра в него, мъжа, който щеше да го последва навсякъде.

Джори Конгар лежеше затиснат под тялото на тролок и хлипаше, докато кръвта му изтичаше. Ранд заплака за Джори, щом нишката му най-сетне угасна.

Енайла, която бе решила да остави Фар Дарейз Май и бе положила брачен венец в нозете на сисвай'айман Лейран, пронизана в корема от копията на четирима тролоци. Заплака за нея.

Карлдин Манфор, който го беше следвал толкова дълго и беше с него при Думайски кладенци, умря, щом силата му да прелива се изчерпа и той рухна на земята от умора. Шараите го намушкаха с

черните си ками. Неговата Айез Седай, Белдеин, се олюля и рухна няколко мига след него. Ранд заплака за двамата.

Плака за Гарет Брин и Сюан. И плака за Гавин.

Толкова много. *Толкова много.*

ГУБИШ.

Ранд се присви. Какво можеше да направи? Мечтата му да спре Тъмния... щеше да сътвори кошмарен свят, ако направеше онова. Собствените му намерения го предаваха.

ПРЕДАЙ СЕ, ВРАГ. ЗАЩО ПРОДЪЛЖАВАШ ДА СЕ БОРИШ? СПРИ ДА СЕ БОРИШ И ОТДЪХНИ.

Беше изкушен. О, колко беше *изкушен*. Светлина! Какво щеше да помисли Нинив? Виждаше я как се бори да спаси Аланна. Колко ли срам щеше да изпита тя, и Моарейн също, ако знаеха, че в този момент Ранд иска просто да се откаже.

Болката го заля и той изкрещя отново.

— Моля те, нека свърши!

МОЖЕ.

Ранд се присви, сгърчен и разтреперан. Но писъците им продължиха да го връхлитат. Смърт след смърт. Едва се държеше.

— Не — прошепна той.

МНОГО ДОБРЕ. ИМАМ ДА ТИ ПОКАЖА ОЩЕ ЕДНО НЕЩО. ОЩЕ ЕДНО ОБЕЩАНИЕ ЗА ТОВА, КОЕТО МОЖЕ ДА БЪДЕ...

И Тъмния за пореден път втъка нишките на възможното.

Всичко стана на мрак.

Таим замахна с Единствената сила и изпердаши Мишраил със сплитове Въздух.

— Хайде, върни се, глупако! Бий се! *Няма да загубим тази позиция!*

Властелинът на ужаса се присви, подбра двамата си спътници и се изниза да изпълни заповедта. Кипнал, Таим разтроши едър камък наблизо с прилив на Силата. Онази проклета Айез Седай! Как *смееше* да го надвие?

— М'хаил — каза невъзмутим глас.

Таим... М'хаил. Трябваше да мисли за себе си като за М'хаил. Тръгна по склона към гласа, който го бе призовавал. В паниката си беше

взел портал през Височините и сега беше в края на югоизточния склон. Оттук Демандред следеше битката долу и хвърляше унищожителни вълни към строя на андорците, кайриенците и айилците.

Тролоците на Демандред владееха целия коридор между Височините и блатата и изтощаваха защитниците до пресъхналата река. Беше само въпрос на време. Армията на Шара се сражаваше на североизток оттук, на Височините. Каутон бе пристигнал бързо и беше спрял настъплението им. Все едно. Това беше ход на отчаяние. Нямаше да може да устои срещу войските на Шара. Но най-важното точно сега бе да се унищожат Айез Седай от другата страна на Височините. Това бе ключът към спечелването на тази битка.

М'хаил мина между подозрителните шараи със странното им облекло и татуировки. Демандред седеше, скръстил крака, в центъра на кръга. Бе затворил очи и вдишваше и издишваше бавно. Ша-ангреалът, който използваше... отнемаше нещо от него, нещо повече от обичайната сила, нужна за преливането.

Щеше ли това да предложи удобна възможност за М'хаил? Колко дразнещо беше да го командват. Да, беше научил много от този мъж, но Демандред вече явно беше негоден да води. Глезеше тези шараи и хабеше енергия в сляпата жажда да си отмъсти на ал-Тор. Слабостта му бе друга удобна възможност за М'хаил.

— Проваляш се, М'хаил — каза Демандред.

Пред тях, отвъд сухото речно корито, андорците най-после бяха започнали да се огъват. Тролоците търсеха слаби места в линиите им и пробиваха през строя на пиките в различни участъци нагоре и надолу по реката. Тежката конница на Легиона и леката на Кайриен вече бяха в непрекъснато движение и връхлитаха отчаяно срещу пробилите андорската защита тролоци. Айилците все още ги задържаха долу край блатата, а стрелците с арбалети на Легиона, заедно с пиките на Андор, все още задържаха зверовете да не заобиколят по десния фланг. Но натискът на тролокския щурм беше неумолим и фронтовата линия на Елейн постепенно се извиваше дълбоко назад в територията на Шиенар.

— М'хаил? — каза Демандред и отвори очи. Древни очи. Не, М'хаил нямаше да потръпне от страх, щом погледнеше в тях. *Нямаше да се уплаши!* — Кажи ми как се провали?

— Вещицата Айез Седай — изсъска М'хаил. — Има ша-ангреал с огромна мощ. Почти беше в ръцете ми, но Вярната сила ме провали.

— Неслучайно ти е дадена само тънка струя — каза Демандред и отново притвори очи. — Непредсказуема е за непривикнал като теб.

М'хаил замълча. Щеше да упражни Вярната сила. Щеше да изучи тайните ѝ. Другите Отстъпници бяха стари и мудни. Нова кръв щеше скоро да властва.

Отпуснато — и с някакво чувство за неизбежност — Демандред бавно се надигна. Все едно се размести огромна канара.

— Ще се върнеш и ще я убиеш, М'хаил. Аз убих Стражника ѝ. Би трябвало да е лесна плячка.

— Ша-ангреалът...

Демандред протегна скиптъра си, със златния бокал, закрепен на върха.

Изпитание ли беше това? Такава *мощ*. М'хаил беше усетил силата, излъчвана от Демандред, докато го използваше.

— Казваш, че има ша-ангреал. С това ти също ще имаш. Дарявам ти Сакарнен, за да ти отнема всякакво извинение за провал. Успей или умри, М'хаил. Докажи се достоен да стоиш сред Избраните.

М'хаил облиза устни.

— А ако Прероденият Дракон най-сетне дойде за теб?

Демандред се изсмя.

— Мислиш, че бих използвал Сакарнен, за да се бия с него? Какво би доказало това? Силите ни трябва да са равностойни, ако искам да докажа, че съм по-добрият. Според всички описания той не може да използва Каландор безопасно, а глупаво унищожи Чедан Кал. Той *ще* дойде и когато дойде, ще се изправя срещу него без друга помощ и ще се докажа като истинския господар на този свят.

„Мракът в него... — помисли Таим. — Напълно е полудял, нали?“ Странно беше човек да гледа в тези очи, които изглеждаха толкова бистри, и да чува пълното безумие от устните. Когато за първи път бе дошъл при М'хаил, за да му предложи шанса да служи на Великия властелин, Демандред не беше такъв. Високомерен, да. Всички Избрани бяха високомерни. Решимостта на Демандред лично да убие ал-Тор гореше вътре в него като огън.

Но това... това бе нещо различно. Животът в Шара го бе променил. Отслабил го беше, със сигурност. А сега и това. Кой би

отстъпил драговолно такъв могъщ артефакт на съперник?

„Само глупак“, помисли М’хаил и посегна за ша-ангреала. „Да те убия ще е все едно да съборя на земята кон с три счупени крака, Демандред. Жалко. Бях се надявал да те надвия като съперник.“

Демандред се обърна, а М’хаил притегли Единствената сила през Сакарнен и отпи лакомо. Сладостта на сайдин го засити — бушуващ порой от Мощ. Беше *необятен*, докато държеше това! Можеше да направи всичко. Да срути планини, да унищожи армии, всичко — сам!

Засърбя го да изтегли потоци, да ги сплете и да унищожи този мъж на място.

— Внимавай — каза Демандред. Гласът му беше жалък и слаб. Цвърчене на мишка. — Не преливай през това към мен. Обвързал съм Сакарнен към себе си. Опиташ ли се да го използваш срещу мен, ще те изгори от Шарката.

Лъжеше ли Демандред? Възможно ли беше един ша-ангреал да бъде *настроен* към определено лице? Не знаеше. Помисли, а след това наведе Сакарнен, вгорчен въпреки бушуващата през тялото му сила.

— Не съм глупак, М’хаил — каза сухо Демандред. — Няма да ти връча сам въжето, на което да ме обесиш. Върви и направи каквото ти се каза. Ти си мой слуга в това, ръката, която държи моята брадва, за да отсече дървото. Унищожи Амирлин. Използвай белфир. Заповядано ни е и ще се подчиним. Светът трябва да бъде разнищен, преди отново да го изтъчем какъвто го искаме.

М’хаил изръмжа, но се подчини и запреде портал. *Щеше* да унищожи онази вещица Айез Седай. А после... после щеше да реши как да се справи с Демандред.

Елейн гледаше безсилно как каретата ѝ пики отстъпват. Това, че Биргит я бе убедила да се изтегли от зоната на боя — всеки момент щеше да последва тролокски пробив, — изобщо не ѝ харесваше, ама никак.

Беше се изтеглила почти до руините, извън пряка опасност засега. Двоен кръг охрана я бе обкръжил, повечето седяха на земята и се хранеха — събираха колкото могат сили между сраженията.

Елейн не развя знамето си, но изпрати вестonosци, та командирите ѝ да разберат, че е жива. Беше се опитала да поведе

бойците си срещу тролоците, но усилията ѝ се оказаха недостатъчно. Силите ѝ бяха на изчерпване.

— Трябва да се върнем — каза тя на Биргит. — Трябва да ме видят.

— Не знам дали това ще промени нещо — отвърна Биргит. — Каретата просто не могат да издържат и срещу тролоците, и срещу проклетото преливане. Аз...

— Какво има? — попита Елейн.

Биргит извърна очи.

— Готова съм да се закълна, че доскоро помнех една подобна ситуация.

Елейн стисна зъби. Това, че Биргит губеше паметта си, късаше сърцето ѝ, но беше проблем само на една жена. А тук загиваха хиляди нейни хора.

Бежанците от Кемлин продължаваха да търсят стрели и ранени наоколо. Няколко от тях се приближиха до охраната ѝ и ги заразпитваха тихо за битката и за кралицата си. Изпълни я гордост от тези хора и упоритостта им. Градът беше рухнал, но един град можеше да бъде вдигнат отново. Хората, истинското сърце на Кемлин, нямаше да паднат толкова лесно.

Нова мълния изтрещя над бойното поле и разкъса строя на пиките. На Височините жените преливаха в разгара на яростна битка. Елейн виждаше блясъка на светлините в нощта, но нищо повече. Трябваше ли да се присъедини към тях? Командването ѝ тук не се беше оказало достатъчно добро, за да спаси войниците, но *все пак* бе осигурило опора и надежда.

— Боя се за армията ни, Елейн — отрони Биргит. — Боя се, че денят е изгубен.

— Денят не може да бъде изгубен — отвърна тя. — Иначе е свършено с всички ни. Отказвам да приема поражение. Двете с теб ще се върнем. Нека Демандред се опита да ни порази. Може би, като ме видят, войниците ще се ободрят и ще...

Няколко от кемлинските бежанци нападناха гвардейците и гвардейките ѝ.

Елейн изруга и прегърна Единствената сила. Хората, които бе взела за бежанци заради мръсното им, оцапано със сажди облекло,

носеха отдолу ризници. Връхлетяха върху охраната ѝ с мечове и брадви. Изобщо не бяха бежанци — бяха *наемници*.

— Измяна! — извика Биргит, вдигна лъка си и прониза един наемник в гърлото.

— Не е измяна. — Елейн запреде Огън и порази трима наведнъж. — Тези не са от нашите!

Обърна се, щом нова група „бежанци“ връхлетя срещу отслабения строй на охраната. Бяха навсякъде! Бяха се промъкнали, докато вниманието им бе насочено към далечното бойно поле.

Елейн запреде сайдар, за да им покаже безумието да се напада Айез Седай, и изхвърли мощен сплит на Въздух.

Но щом порази един от връхлитащите към нея мъже, сплитът се разплете и се разпадна. Елейн изруга, обърна кобилата, за да побегне, но един от нападателите скочи към нея и заби меч си в шията на Лунна сянка. Тя се вдигна на задните си крака, изцвили от болка и Елейн зърна за миг биещите се наоколо гвардейци, докато падаше на земята, изпаднала в паника за бебетата в корема си. Груби ръце я сграбчиха за раменете и я притиснаха към земята.

Нещо сребърно блесна над нея в нощта. Медальон с лисича глава. Две ръце го опряха в кожата ѝ точно над гърдите. Металът беше леденостуден.

— Здравсти, кралице — каза Мелар, бившият гвардеец — онзи, за когото мнозина все още мислеха, че е баща на децата ѝ — и се ухили. — Доста трудно е да те намери човек.

Елейн плю в лицето му, но той вдигна ръка и спря слюнката. Усмихна се, след това се изправи и я остави в ръцете на двама наемници. Няколко от охраната ѝ все още се съпротивляваха, но повечето бяха изтласкани назад или избити.

Мелар се обърна, когато двама мъже довякоха Биргит. Тя се мятеше бясно в ръцете им и още един притича да им помогне да я задържат. Мелар извади меч си, погледна за миг острието, сякаш гледаше отражението си в блясъка му, след това го заби в корема на Биргит.

Тя изохка и падна на колене. Мелар ѝ отсече главата със свиреп замах.

Елейн седеше замръзнала. Не можеше да мисли, нито да реагира, когато тялото на Биргит се смъкна напред и кръвта ѝ рухна от

отсечения врат. Връзката угасна като свещ и след това дойде... болка. Ужасна болка.

— От много време чаках да направя това — каза Мелар. — Кръв и кървава пепел, каква наслада!

„Биргит...“ Стражничката ѝ беше мъртва. Стражничката ѝ беше убита. Това кораво и нежно сърце, тази неизмерима вяност — унищожени. От загубата не можеше... не можеше да мисли.

Мелар подритна трупа на Биргит и в същия миг един мъж спря коня си пред него. Зад седлото бе метнато някакво тяло. Мъжът беше с андорска униформа, а пред лицето на отпуснатата зад него жена се полюшваше златиста коса. Която и да беше горката жена, носеше рокля точно като на Елейн.

„О, не...“

— Тръгвайте — каза Мелар.

Мъжете подкараха конете, бяха предрешени като гвардейци. Носеха знамето на Елейн и един завика:

— Кралицата е мъртва! Кралицата падна!

Мелар се обърна към Елейн.

— Хората ти все още се бият. Е, това би трябвало да ги разколебае. Колкото до тебе... Тези твои дечица ги иска Великият властелин. Явно му трябват за нещо. Заповядано ни е да ги занесем на Шайол Гул. Май не трябваше да ги зачеваш. — Погледна един от съратниците си. — Можеш ли да го направиш?

Онзи коленичи до Елейн и притисна длани на корема ѝ. Внезапен ужас прониза изтръпналия ѝ ум. Бебетата ѝ!

— Напреднала е достатъчно — каза мъжът. — Сигурно ще мога да ги опазя живи със сплит, ако ги извадиш. Трудно ще е да се направи както трябва обаче. Още са много малки. Шест месеца. Но със сплитовете, които ми показаха Избраните... да, мисля, че ще мога да ги задържа живи за час. Но ще трябва да ги отнесеш на М'хаил, за да ги пренесе на Шайол Гул. Пътуването с обикновен портал няма да свърши работа.

Мелар прибра меч си в ножницата и извади от колана си ловен нож.

— Устройва ме. Ще пратим децата, както иска Великият властелин. Но ти, моя кралице... ти си моя.

Елейн започна да се бори, но хватката на мъжете беше здрава. Тя драскаше и драскаше към сайдар, но притиснатият над гърдите ѝ медальон действаше като вилняк. Все едно да се опитва да прегърне сайдин вместо сайдар.

— Не! — изкрещя тя, щом Мелар коленичи до нея. — Не!!!

— Чудесно — изръмжа той. — Надявах се, че ще крещиш.

Нищо.

Ранд се обърна. Опита се да се обърне. Нямаше тяло, нямаше форма.

Нищо.

Опита се да проговори, но нямаше уста. Най-сетне успя да помисли думите и да ги изрази.

ШАЙ'ТАН — излъчи Ранд. — КАКВО Е ТОВА?

НАШИЯТ ДОГОВОР — отвърна Тъмния. — НАШЕТО ПОМИРЕНИЕ.

НАШЕТО ПОМИРЕНИЕ Е НИЩО?

ДА — каза Тъмния.

И Ранд разбра. Тъмния предлагаше сделка. Ранд можеше да приеме това... Можеше да приеме нищото. Двамата бяха в двубой за съдбата на света. Ранд настояваше за мир, за блясък и за любов. Тъмния се стремеше към противоположното. Болка. Страдание.

В известен смисъл това беше баланс между двете. Тъмния бе готов да се съгласи да не пресътворява Колелото според мрачните си желания. Нямаше да има робство за човечеството, нямаше да има свят без любов. Нямаше да има никакъв свят.

ТОВА ОБЕЩА НА ЕЛАН — каза Ранд. — ОБЕЩА МУ КРАЙ НА СЪЩЕСТВУВАНЕТО.

ПРЕДЛАГАМ ГО И НА ТЕБ — отвърна Тъмния. — НА ВСИЧКИ ХОРА. ИСКАШЕ МИР. ДАВАМ ТИ ГО. МИРА НА ПРАЗНОТАТА, КОЙТО ТОЛКОВА ЧЕСТО ТЪРСИШ. ДАВАМ ТИ НИЩО И ВСИЧКО.

Ранд не отхвърли предложението мигновено. Сграбчи го и го затаи в ума си. Никаква болка повече. Никакво страдание повече. Никакво бреме повече.

Край. Не беше ли копнял точно за това? Начин циклите да свършат окончателно?

НЕ — каза той. — КРАЯТ НА СЪЩЕСТВУВАНЕТО НЕ Е МИР. НАПРАВИХ ТОЗИ ИЗБОР ПРЕДИ. ЩЕ ПРОДЪЛЖИМ.

Натискът на Тъмния започна да го обкръжава отново, заплашваше да го разкъса.

НЯМА ДА ПРЕДЛАГАМ ПОВЕЧЕ — каза Тъмния.

— Не го и очаквам — отвърна Ранд, щом тялото му се върна и нишките на възможното угаснаха.

И тогава започна истинската болка.

Мин чакаше със събраните сили на Сеанчан, докато офицерите обикаляха с фенери по редиците и подготвяха мъжете. Вместо да се върнат в Ебу Дар, бяха дошли през портали на някаква равнина. Тук растяха дървета със странна кора и огромни разтворени листа. Не можеше да разбере дали са наистина дървета, или просто огромни папрати. Особено трудно бе да се разбере поради това, че бяха повехнали — листата им бяха клюмнали, сякаш не бяха виждали вода от много седмици. Тя се мъчеше да си представи как ли биха изглеждали здрави.

Въздухът също миришеше различно — на непознати растения и на морска вода. Сеанчанските сили чакаха в изряден и стегнат строй, готови за марш, всеки четвърти с фенер в ръката, въпреки че само един на десет беше запален в момента. Дори с порталите придвижването на цяла армия не можеше да е бързо, но пък Фортюона разполагаше със стотици дамане. Изтеглянето им бе извършено ефикасно и Мин подозираше, че връщането на бойното поле също може да стане бързо.

Стига Фортюона да решише да се върне, разбира се.

Императрицата седеше на върха на един стълб, вдигната на него на своя паланкин, осветен от сини фенери. Не беше трон, а чисто бял стълб, висок шест стъпки и изправен на върха на малък хълм. Мин имаше стол до този стълб и можеше да чува пристигащите донесения.

— Тази битка не върви добре за Принца на Гарваните — каза генерал Галган. Беше се обърнал към пълководците си пред Фортюона и им говореше пряко, за да могат да му отговорят, без да се обръщат

официално към императрицата. — Молбата му да се върнем дойде току-що. Чака твърде дълго, преди да потърси помощта ни.

— Колебая се дали да кажа това — заговори Юлан. — Но макар мъдростта на императрицата да е безгранична, не споделям увереността на принца. Може да е избраният консорт на императрицата и очевидно беше мъдър избор за тази роля. Но се оказа безразсъден в боя. Може би е пренапрегнат от ставащото.

— Сигурен съм, че има план — заяви искрено Беслан. — Трябва да вярвате на Мат. Той знае какво прави.

— Той ме впечатли — каза Галган. — Поличбите, изглежда, са благо за него.

— Той губи, капитан-генерале — възрази Юлан. — Губи лошо. Поличбите за човек може да се променят бързо, както и съдбата на една държава.

Мин присви очи към ниския капитан на Въздушните. Последните два нокътя на ръцете му вече бяха лакирани. Беше предвождал удара над Тар Валон и успехът на тази атака му бе спечелил голяма благосклонност в очите на Фортюона. Символи и поличби кръжаха около главата му, както и около тази на Галган... и на Беслан, разбира се.

„Светлина — помисли Мин. — Наистина ли започвам да мисля за «поличби» като Фортюона? Трябва да се махна от тези хора. Те са луди.“

— Имам чувството, че принцът твърде много гледа на тази битка като на игра — настоя Юлан. — Въпреки че първоначалните му рискове бяха проникателни, той прекалява. Колко мъже са стояли около масата на *датколк* и са изглеждали гениални заради залозите си, докато всъщност печалбата им се дължи на чистия сляп шанс? Принцът спечели отначало, но виждаме колко опасно е да се играе хазартно като него.

Юлан сведе глава към императрицата. Твърденията му ставаха все по-дръзки, след като тя не му даваше знак да замълчи. Кое то всъщност си бе знак, че трябва да продължи.

— Чувал съм... слухове за него — каза Галган.

— Мат е комарджия, да — отвърна Беслан. — Но е свръхестествено добър в хазарта. Той печели, генерале. Мисля, че трябва да се върнем и да помогнем.

Юлан поклати глава.

— Императрицата — дано да живее вечно — ни извади от бойното поле съвсем основателно. Щом принцът не може да защити собствения си команден пост, значи не владее битката.

Все по-дръзко. Галган потърка брадичка и се обърна към друг от командирите, Тилий. Мин не знаеше много за нея. На заседанията Тилий си мълчеше и с посивялата си коса и широките си рамене излъчваше някаква неопределима сила. Беше генерал, водила хората си пряко в битката, много пъти. Белезите ѝ го доказваха.

— Тези хора от континента се сражават по-добре, отколкото изобщо бях допускала — каза Тилий сега. — Бих се редом с войници на Каутон. Мисля, че ще ви изненадат, генерале. Аз също смирено предлагам да се върнем на помощ.

— Но дали е в интерес на империята да го направим? — попита Юлан. — Силите на Каутон ще отслабят Сянката и Сянката ще тръгне към Ебу Дар от Мерилор. Можем да съкрушим тролоците с въздушни атаки по пътя. Дългата победа трябва да е нашата цел. Сигурно бихме могли да пратим дамане да вземат принца и да го измъкнат на безопасно. Той се би добре, но явно в това сражение го надвиват. Не можем да спасим войските му, разбира се. Те са обречени.

Мин се намръщи и се наведе напред. Един от образите над главата на Юлан... беше странен. Верига. Защо трябваше да има верига над главата си?

„Той е пленник — помисли тя внезапно. — Светлина! Някой го използва като инструмент.“

Мат се опасяваше за шпионин. Мин се смрази.

— Императрицата, дано да живее вечно, е взела решението си — заяви Галган. — Връщаме се. Освен ако намерението ѝ, в нейната мъдрост, не се е променило...? — Обърна се към Тюон и я погледна питащо.

„Нашият шпионин може да прелива — осъзна Мин, докато оглеждаше Юлан. — Този мъж е под Принуда.“

Преливащ. Черната Аджа? Дамане Мраколюбка? Мъж, Властелин на ужаса? Можеше да е кой ли не. И шпионинът щеше да носи сплит за прикритие при това, най-вероятно.

Как изобщо щеше да разкрие този шпионин тогава?

Виденията. Айез Седай и другите преливащи винаги имаха видения, закрепени устойчиво към тях. Винаги. Можеше ли да намери податка в някое от тях? Знаеше инстинктивно, че веригата на Юлан означава, че е пленник на друг. Не беше истинският шпионин, а кукла.

Започна с другите благородници и пълководци. Разбира се, много от тях имаха поличби над главите си, но това бе обичайно за тези съсловия. Как щеше да различи необичайното? Огледа бавно наблюдаващото множество и затаи дъх, когато забеляза, че една от со'джин, младолика жена с лунички по лицето, има над главата си цял низ от образи.

Не я познаваше. Беше ли обслужвала тук през цялото време? Мин беше сигурна, че щеше да го е забелязала по-рано, ако жената се беше приближила до нея. Хора, които не бяха преливащи, Стражници или тавирен, рядко имаха толкова много образи, свързани с тях. По недоглеждане или случайност обаче не бе помислила да гледа сред слугите.

Но прикритието вече бе очевидно за нея. Мин извърна очи, за да не събуди подозренията на слугинята, и обмисли следващия си ход. Инстинктите ѝ нашепваха просто да удари — да извади нож и да го хвърли. Ако онази слугиня беше Властелин на ужаса — или дори някоя от Отстъпниците, о, Светлина — може би единственият начин да я надвие бе като удари първа.

Но имаше вероятност жената да е невинна. Мин помисли малко, след което се изправи. Няколко от Кръвта замърмориха при това нарушение на протокола, но тя ги пренебрегна. Стъпи на облегалката на стола, за да се изравни с Тюон, се наведе към нея.

— Мат ни помоли да се върнем — каза ѝ. — Колко още ще обсъждате дали да изпълните молбата му?

Тюон я изгледа.

— Докато се убедя, че това е най-доброто за империята ми.

— Той е твойт съпруг.

— Животът на един мъж не струва колкото живота на хиляди — отвърна Тюон, но гласът ѝ прозвуча притеснено. — Ако битката наистина върви толкова зле, колкото казват съгледвачите на Юлан...

— Ти ме обяви за Истинореча — каза Мин. — Какво точно означава това?

— Твоето задължение е да ме порицаеш публично, ако направя нещо погрешно. Само че не си обучена за този пост. Най-добре ще е да се сдържаш, докато успея да ти намеря подходящ...

Мин се обърна към пълководците и гледащата тълпа. Сърцето ѝ заби бясно.

— Като Истинореча на императрица Фортюона, сега изричам истината. Тя изостави армиите на човечеството и пази силата си във време на нужда. Гордостта ѝ ще причини унищожението на всички хора, навсякъде.

Всички от Кръвта я гледаха стъписани.

— Не е толкова просто, момиче — каза генерал Галган. Ако се съдеше по погледите на другите, от него не се очакваше да оспорва думите на Истинореча. Въпреки това продължи: — Положението е сложно.

— Щях да проявя повече съчувствие — каза Мин, — ако не знаех, че сред нас има шпионин на Сянката.

Со'джин с луничките по лицето вдигна рязко глава.

„Пипнах те“, помисли Мин и вдигна пръст към генерал Юлан.

— Абалдар Юлан, изобличавам ви! Видях поличби, които ми доказват, че не действате в интерес на империята!

Истинската шпионка се успокои и Мин улови леката усмивка на устните ѝ. Беше предостатъчно. Докато Юлан протестираше шумно срещу обвинението, тя пусна нож в дланта си и го метна към жената.

Ножът се завъртя във въздуха... но точно преди да я удари, спря и увисна във въздуха.

Дамане и сул-дам наоколо ахнаха. Шпионката погледна Мин с ненавист, отвори портал и се хвърли през него. Сплитове изсвистяха след нея, но тя изчезна преди повечето хора на събранието да разберат какво става.

— Съжалявам, генерал Юлан — заяви Мин, — но вие сте поразен от Принуда. Фортюона, очевидно е, че Сянката прави каквото може, за да ни задържи настрана от тази битка. Предвид това, ще продължите ли *все още* да следвате този курс на нерешителност?

И я погледна в очите.

— Много добре играеш тези игри — промълви хладно Тюон. — И като си помисля, че те взех в двора си от опасения за безопасността ти. Изглежда, е трябвало да се притеснявам за себе си. — Въздъхна

тихо. — Май ми даваш възможността... не, задължаваш ме... да последвам избора на сърцето си, все едно дали е мъдър, или не. — Изправи се и обяви: — Генерал Галган, съберете бойците си. Ще се върнем на Полето на Мерилор.

Егвийн запреде Земя и срина канарите, зад които се криеха шараите. Другите Айез Седай реагираха мигновено и отпратиха сплитове в пращания въздух. Шараите измряха сред огън, мълнии и взривове.

Тази страна на Височините беше толкова затрупана с отломки и набраздена от окопи, че приличаше на развалини на град след ужасно земетресение. Все още беше нощ и се бяха сражавали... Светлина, колко време бе минало, откак бе загинал Гавин? Часове и часове.

Егвийн удвои усилията си. Нямаше да позволи мисълта за него да я съсипе. През всичките тези часове нейните Айез Седай и шараите се бяха сражавали по западната страна на Височините. Егвийн бавно ги беше изтласкала на изток.

От време на време нейната страна като че ли печелеше. Но напоследък все повече Айез Седай отпадаха под въздействието на умората.

Още преливащи настъпиха срещу тях през дима и извлякоха от Силата. Егвийн по-скоро ги усети, отколкото ги видя, и извика:

— Отклонете сплитовете им! Аз ще атакувам, вие пазете!

Други жени подеха вика й по бойната линия. Вече не се сражаваха сами и на малки групи. Жени от всички Аджи се бяха развърнали в редица от двете страни на Егвийн и на лишените им от възраст лица се беше изписала съсредоточеност. Пред тях стояха Стражници и спираха сплитовете с телата си — единствената защита, която можеха да предложат.

Егвийн усети приближаващата се отзад Лейлвин. Новият й Стражник взимаше задълженията си на сериозно. Сеанчанка, сражаваща се като неин Стражник в Последната битка! Защо не? Самият свят се разпадаше. Пукнатините по земята около нея го доказваха. Не се бяха заличили като предишните — мракът оставаше. Твърде много белфир бе използван в този участък на бойното поле.

Егвийн хвърли вълна от Огън, като движеща се напред стена. Трупове лумнаха в пламъци, щом стената мина през тях и остави зад себе си димящи купища кости. Атаката й опърли земята и тя почерня, а шараите се струпаха срещу нея, за да отбият сплита. Тя уби няколко от тях, преди да разбият атаката.

Другите Айез Седай отклониха или унищожиха насрещните сплитове и Егвийн сбра силата си, за да опита отново. „Толкова уморена... — прошепна глас в ума й. — Егвийн, толкова си уморена. Това започва да става опасно.“

Лейлвин се приближи.

— Нося вест, Майко — заговори с провлечения си сеанчански говор. — Ашаманите са взели печатите. Водачът им ги носи насам.

Егвийн въздъхна облекчено. Запреди Огън и го отпрати напред. Пукнатините, причинени от М'хаил, я безпокояха дълбоко. Започна нов сплит, но спря. Нещо не беше наред.

Обърна се рязко, когато стълбът белфир — широк колкото мъжка ръка — раздра линията на Айез Седай и изпари няколко жени. Взривове, дошли сякаш отникъде, изригнаха наоколо и още жени паднаха мъртви.

„Белфирът изгори жените, които спираха сплитовете да не ни убият... но тези жени бяха премахнати от Шарката преди да успеят да ги запредат и вече не са могли да спират атаките на шараите.“

Белфир изгаряше нишката *назад* в Шарката.

Веригата последвали събития беше катастрофална. Мъртви вече преливащи шараи бяха живи отново и се понесоха напред — мъже, които дращеха като хрътки по разбитата земя, жени, крачещи свързани по четири или пет. Егвийн потърси източника на гибелния плам. Никога не беше виждала толкова огромен лъч белфир, толкова могъщ, че можеше да е изгорил нишки няколко часа назад.

Видя М'хаил на върха на Височините. Въздухът беше загърнат около него като мехур. Черни филизи — като мъх или лишей — изпълзяваха от пукнатините в скалата около него. Плъзнала болест над света. Мрак. Нищо. Щеше да ги погълне всички.

Нов лъч белфир прогори земята, докосна няколко жени и телата им блеснаха за миг, преди да изчезнат. Самият въздух се *разби* като мехур от сила, изригнала от М'хаил. Предишната буря се върна, още по-силна.

— Мислех, че те бях научила да бягаш — изръмжа Егвийн и събра цялата си мощ. Земята под краката ѝ се пропука и се разтвори към нищото.

Светлина! Можеше да усети празнотата в тази дупка. Започна сплит, но нов удар на белфир се понесе над бойното поле и порази още жени, жени, които обичаше. Трусът под краката ѝ я събори на земята. Писъците се усилиха, докато атаките на шараите избиваха хората ѝ. Айез Седай се пръснаха да търсят убежище.

Пукнатините в земята се разширяваха все едно Височините бяха ударени с гигантски чук.

Белфир. Трябваше да го направи. Беше единственият начин да го надвие! Започна забранения сплит, но сърцето ѝ подскочи.

НЕ! Използването на белфир щеше само да тласне света към унищожение.

Тогава какво?

„Това е само един сплит, Егвийн.“ Думите на Перин, когато я беше видял в Света на сънищата и беше спрял белфир, преди да го порази. Но *все пак* не беше просто поредният сплит. Изобщо не беше това.

Толкова изтощена. Сега, след като беше спряла за миг, усети ужасната умора. И горчивата загуба от смъртта на Гавин.

— Майко! — каза Лейлвин и я задърпа за рамото. Беше останала с нея. — Майко, трябва да тръгваме! Айез Седай са разбити! Шараите ни надвиха.

М'хаил я видя от върха. Усмихна се и закричи напред, със скиптър в едната ръка, другата сочеше към нея с дланта напред. Какво щеше да стане, ако я изгореше с белфир? Последните два часа щяха да изчезнат. Щурмът ѝ с Айез Седай, десетките и десетки шараи, които беше убила...

„Само един сплит...“

Нямаше друг като него.

„Не става така — помисли тя. — Две страни за всяка монета. Две половини на Силата. Горещо и студено, светлина и мрак, жена и мъж.“

„Щом съществува един сплит, трябва да съществува и неговата противоположност.“

М'хаил изстреля белфир и Егвийн направи... нещо. Сплита, който бе опитала преди на пукнатините, но с много по-голяма мощ и

обхват: величествен, възхитителен сплит, съчетал всичките Пет сили. Хлъзна се пред нея. Тя изрева, изригна го сякаш от цялата си душа — стълб от чисто бяло, който порази сплита на М'хаил в центъра.

Заличиха се един друг като вряла и ледена вода, излети в една тенджера. Мощният блясък светлина надделя над всичко друго и я заслепи, но тя успя да усети нещо от това, което бе сътворила. Укрепване на Шарката. Пукнатините спряха да се разширяват и нещо избликна от тях, укрепваща сила. Растеж, като коричка над рана. Несъвършена, но здравоносна все пак.

Егвийн извика и се изправи. Нямаше да стои срещу М'хаил на колене! Извлече всяка капка от Силата, която можеше да удържи, и я захвърли по Отстъпника с гнева на Амирлин.

Двата потока енергия плиснаха светлина един срещу друг и земята около М'хаил се пропука, докато твърдта около Егвийн започна да крепне. Тя все още не знаеше какво е направила. Противоположното на белфир. Огън от самата нея, сплит на светлина и пресъграждане.

Пламъкът на Тар Валон.

Вместиха се един в друг и застинаха за един вечен миг. И я споходи мир в този миг. Болката от смъртта на Гавин заглъхна. Той щеше да се прероди. Шарката щеше да продължи. Самият сплит, който бе овладяла, укроти яростта ѝ и ѝ донесе мир. Тя бръкна още по-надълбоко в сайдар, в онази блестяща утеха, която я беше напътствала толкова дълго.

И извлече още от Силата.

Потокът енергия проби през белфира на М'хаил като забит меч, разпръсна Силата настрани и продължи нагоре по лъча до протегнатата му длан. Разкъса я и прониза гърдта му.

Белфирът изчезна. М'хаил зяпна, олюля се, широко отворил очи, а след това започна да се превръща в кристал, отвътре навън. Многоцветен, красив кристал, все едно изтръгнат от недрата на самата земя.

Егвийн се вкопчи в Силата, която държеше. Беше извлякла твърде много. Знаеше, че ако я пусне сега, ще остане обгорена, неспособна да прелее нито капка повече.

И Силата забушува в нея.

Нещо далече на север потръпна. Битката на Ранд продължаваше. Пукнатините в земята се разшириха. Белфирът на М'хаил и Демандред

беше свършил работата си. Светът тук се разпадаше. Черни резки запълзяха по Височините и в ума си тя видя как се разтварят, как земята се разтърсва и тук настъпва пустота, която засмуква в себе си целия живот.

— Гледай за Светлината — прошепна Егвийн.

— Майко? — Лейлвин все още стоеше на колене до нея. Около тях стотици шараи се надигаха от земята.

— Гледай за Светлината, Лейлвин — каза Егвийн. — Аз, Амирлинският трон, ти заповядвам... намери печатите на затвора на Тъмния и ги *счуни*. Направи го в мига, в който изгрее светлината. Само тогава тя може да ни спаси.

— Но...

Егвийн запреде портал, стегна Лейлвин във Въздух и я изтласка към спасението. И прекъсна краткотрайната им връзка.

— Не! — изкрещя Лейлвин.

Порталът се затвори. Черни цепнатини към небитието се разпростряха около Егвийн, щом тя се обърна към стотиците шараи. Нейните Айез Седай се бяха сражавали със сила и доблест, но тези преливащи шараи все още оставаха. Обкръжиха я, някои — плахо, други — с победоносни усмивки.

Егвийн затвори очи и извлече от Силата. Повече, отколкото трябваше да може една жена, повече, отколкото беше редно. Много над безопасното, много отвъд разумното. Този ша-ангреал нямаше буфер, който да го предотврати.

Тялото ѝ бе изразходено. И тя го жертва и се превърна в стълб от светлина, и изригна Пламъка на Тар Валон от себе си високо нагоре в небето. Силата прогърмя от нея с взрив, който помете шараите и затвори сътворените от битката ѝ с М'хаил пукнатини.

Душата на Егвийн се отдели от рухващото ѝ тяло и се понесе към Светлината.

Егвийн умря.

Ранд изкрещя в безсилен гняв и тъга.

— Не тя! Не и тя!!!

МЪРТВИТЕ СА МОИ.

— Шай'тан! — изрева Ранд. — Не нея!

ЩЕ ГИ УБИЯ ВСИЧКИ, ВРАГ.

Ранд стисна очи. „Ще ви защита. Каквото и да стане, ще ви спася, заклевам се. Заклевам се...“

О, Светлина. Името на Егвийн се добави към списъка на мъртвите, който продължаваше да расте и да кънти в ума му. Неговите провали. Толкова много провали!

А трябваше да ги спаси.

Атаките на Тъмния продължаваха неумолимо. Тъмния се опитваше да го разкъса и съкруши едновременно.

О, Светлина. Не и Егвийн!

Ранд рухна.

Мракът го обгърна.

Леане вдигна ръка и заслони очите си срещу величествения взрив от светлина. Яркият блясък за миг заличи непрогледния мрак по склона. Шарите замръзнаха, превърнати в кристали.

Стълбът от мощ се извиси във въздуха като маяк — и угасна.

Леане падна на колене и се подпря с ръка на земята.

Кристална пелена бе загърнала земната твърд, израснала от разбитата скала, за да покрие раздраната ѝ плът. Пукнатините бяха запълнени с кристал, прозрачен и блещукащ като поточета.

Леане се изправи и закрета напред покрай замръзналите в кристал, мъртви във времето шараи.

В самия център на взрива се издигаше кристален стълб, дебел колкото старо дърво кожолест, извисен на петдесет стъпки. В средата му блестеше набразден с жлеbove жезъл — ша-ангреалът на Вора. От самата Амирлин нямаше и следа, но Леане разбра.

— Амирлинският трон падна — извика една Айез Седай сред замръзналите шараи. — Амирлинският трон е мъртва!

Отекна гръм. Берелайн вдигна глава, стана и ръката на Галад се изплъзна от нейната, щом тя тръгна към прозореца в каменната стена.

Морето се разбиваше с грохот в скалите и ревеше, обзето сякаш от гняв. А може би от болка. Пръскаше с ярост бяла пяна към

облаците, сред които мълния хвърли накъсана светлина. Все по-гъсти ставаха тези облаци, ако това изобщо бе възможно. Все по-тъмни.

До разсъмване имаше още час. Но облаците бяха толкова черни, че едва ли щеше да види слънцето, когато изгрееше.

Берелайн се върна при Галад, седна до него и хвана ръката му. Кога щеше да дойде някоя Айез Седай да го Изцери? Той все още беше в безсъзнание, ако не се брояха кошмарните бълнувания.

Галад се извърна и нещо проблесна на шията му.

Берелайн бръкна под ризата му и извади медальон. Беше с форма на лисича глава. Потърка го между пръстите си.

— ... да го върна на Каутон... — прошепна Галад, без да отваря очи. — Дано да...

Берелайн помисли за миг. Усещаше мрака навън все едно, че беше на самия Тъмен, задушил земята и пълзящ през прозорци и под врати. Откачи медальона, стана и бързо излезе.

— Амирлинският трон е мъртва — докладва Арганда.

„Кръв и кървава пепел — изруга Мат. — Егвийн. Не и Егвийн.“ Вестта го удари в лицето като юмрук.

— И не само това — продължи Арганда. — Айез Седай докладват, че са загубили половината от своите. Останалите твърдят, че... цитирам, „не могат да прелеят от Единствената сила дори колкото да вдигнат перце“. Извън строя са.

Мат изпъшка, после попита:

— Колко от преливащите шараи са свалили?

— Всички.

Мат го погледна и се намръщи.

— Какво?!

— Всички преливащи — повтори Арганда. — Всички, които се биеха срещу Айез Седай.

— Това е добре — отрони Мат. Но Егвийн...

Не. Нямаше да мисли за това точно сега. Егвийн и Айез Седай бяха спрели преливащите шараи.

Шараите и тролоците се изтегляха от фронтовите линии, за да се прегрупират. Мат се възползва от това затишие, за да направи същото.

Силите му — това, което бе останало от тях — бяха разтеглени по Височините. Беше събрал всичко, което му бе останало. Пограничните, Заклетите в Дракона, Лоиал и огиерите, бойците на Трам, Белите плащове, войници от Бандата на Червената ръка. Сражаваха се твърдо, но врагът ги превъзхождаше многократно по численост. Достатъчно зле беше, докато трябваше да се справят с шараите, но когато и тролоците пробиха на източния край на Височините, бяха принудени да се бранят на два фронта. През последния час бяха изтласкани на повече от хиляда крачки назад в северна посока и задните им редици почти бяха стигнали до края на платото.

Това щеше да е последният натиск. Краят на битката. След като преливащите шараи бяха премахнати, Мат нямаше да бъде пометен бързо, но, Светлина... все още бяха останали толкова много *проклети* тролоци. Мат беше танцувал този танц добре. Знаеше го. Но ничии възможности не са безгранични. Дори връщането на Тюон може би нямаше да е достатъчно — ако се върнеше.

Арганда докладва за другите участъци на бойното поле. Беше тежко ранен и не можеше да се бие, а наоколо нямаше никой с достатъчно Сила за Цяра. Вършеше работата си добре обаче. Свестен човек. Можеше да му свърши работа в Бандата.

Тролоците се събираха и се престрояваха в юмруци с мърдраали начело. Това щеше да даде на Мат десетина минути да се подготви. След това щеше да се почне.

Лан се приближи и го погледна мрачно.

— Какво искаш да направят мъжете ми, Каутон?

— Пригответе се за бой с тролоците. Някой да се е свързвал с Майен наскоро? Точно сега моментът е чудесен да върнем няколко реда Изцерени мъже.

— Ще проверя — каза Лан. — И ще подготвя хората си.

След като тръгна, Мат бръкна в дисагите си. Извади знамето на Ранд, онова на древните Айез Седай. Беше го прибрал с мисълта, че може би ще свърши някаква работа.

— Някой да вдигне това нещо. Бием се в проклетото име на Ранд. Хайде да покажем на Сянката, че сме горди с него.

Данил взе знамето и едно копие за прът. Мат си пое дъх. Ако ги слушаше човек Пограничните, според тях това щеше да е славен,

героичен, самоубийствен щурм. Точно така свършваха винаги песните на Том... ония песни, в които Мат се беше надявал никога да не се озове. Слаба надежда вече.

„Мисли. Мисли!“

Тролоксните рогове зареваха. Тюон се беше забавила. Щеше ли да дойде? Тайно се надяваше да не дойде. Битката вървеше толкова на зле, че дори и сеанчанците можеше да се окажат недостатъчно.

Трябваше му някакво предимство. „Хайде, късмет мой!“ Нов портал се отвори наблизко и Арганда отиде да вземе доклада от вестоносеца. И без да чува, Мат разбра каква ще е новината, след като Арганда се върна намръщен, и въздъхна.

— Добре. Казвай.

— Кралицата на Андор е мъртва.

„Кървава пепел! Не Елейн!“ Нещо се стегна в гърдите му. „Ранд... Съжалявам.“

— Кой командва там? Башийр?

— Мъртъв е — отвърна Арганда. — И жена му. Загубили сме и вождовете на шест айилски клана. Никой не командва андорците или айилците при реката. Разпадат се.

— Това е краят — отекна гласът на Демандред от другия край на платото. — Луз Терин ви е изоставил! Плачете, докато умираете. Нека усети болката ви.

Стигнали бяха до последните няколко хода в играта — и Демандред я беше изиграл добре. Мат огледа отгоре армията си: бойците бяха изтощени, много бяха ранени. Положението им беше отчаяно, не можеше да се отрече.

— Повикай Айез Седай — нареди той. — Не ми пука, че не можем да вдигнат и перце. Може би щом опре до живота им, ще намерят малко сила за някое огнено кълбо тук-там. Освен това Стражниците им все още могат да се бият.

Арганда кимна. Отвори се портал и двама измъчени ашамани се олюляха и минаха през него. Наеф и Неалд. Имаха пресни изгаряния по кожата. Айез Седай на Наеф не беше с тях.

— Е? — попита Мат.

— Стана — отвърна с ръмжене Наеф.

— А Тюон?

— Май откриха шпионина — отвърна Наеф. — Императрицата чака да се върне по твой знак.

Мат вдиша дълбоко, за да вкуси бойното поле, да долови ритъма на боя, който беше наложил. Не знаеше дали ще може да спечели, дори с Тюон. Не и след като армията на Елейн беше в хаос, не и след като Айез Седай бяха изтощени дотолкова, че не можеха да преливат. Не и без Егвийн с нейния инат на Две реки и с желязната ѝ воля. Не и без чудо.

— Повикай я, Наеф. — Взе лист и перо, надраска бележка и я връчи на ашамана. Потисна егоистичното желание да остави Тюон да избяга и да се спаси. Кървава пепел, нямаше спасение от това, никъде. — Дай ѝ това. Кажи ѝ, че тези указания трябва да се изпълнят точно.

След това се обърна към Неалд.

— Искам да отидеш при Талманес. Кажи му да тръгне напред според плана.

Двамата преливащи изчезнаха през портала.

— Ще стигне ли това? — попита Арганда.

— Не — отвърна Мат.

— Тогава защо?

— Защото по-скоро ще стана Мраколюбец, но няма да отстъпя тази битка, без да опитам всичко, Арганда.

— Луз Терин! — прогърмя гласът на Демандред. — Ела и се изправи срещу мен! Знам, че гледаш тази битка! Ела! Бий се!

— Започва да ми писва от тоя — каза Мат.

— Каутон, виж. Тролоците са се регрупирали. — Арганда посочи. — Мисля, че ще атакуват всеки момент.

— Значи да се стягаме тогава — каза Мат. — Къде е Лан? Върнали се вече? Не искам да почвам това без него.

Обърна се и огледа редиците, докато Арганда ревеше заповеди. А после Арганда изведнъж го сграбчи за рамото и посочи към тролоците.

Мат се смрази, като видя на светлината на огньовете самотен конник на черен жребец да връхлита към десния фланг на тролокската орда, към източния склон на Височините.

Към Демандред.

Лан беше тръгнал на своята лична война.

Тролоците дърпаха ръката на Олвер, дращеа в цепнатината и се мъчеха да го измъкнат навън. Други ровеха отстрани и пръстта се сипеше отгоре му, полепваше по сълзите на страните му и по кръвта, капеща от драскотините по лицето му.

Не можеше да спре да трепери. Също така не можеше и да помръдне. Трепереше от ужас, докато зверовете ровеха с мръсните си ноктести пръсти. Все по-близо и по-близо.

Лоиал седеше на пъна и отдъхваше, преди битката отново да набере сила.

Щурм. Да, щеше да е добър начин това да свърши. Беше уморен и всичко го болеше. Беше чел много за битки и беше участвал в боеве и преди, тъй че знаеше какво да очаква. Но да знаеш нещо и да го изпита бяха различни неща. Тъкмо затова беше напуснал стеддинга.

След повече от ден неспирен бой ръцете и краката му бяха изтръпнали от умора. Щом вдигнеше брадвата, му се струваше толкова тежка, че беше чудно защо дръжката не се чупи.

Война. Можеше да преживее целия си живот, без да изпита това. Беше много повече от някогашната трескава битка при Две реки. Там поне бяха имали време да приберат мъртвите и да се погрижат за ранените. Там беше въпрос да устоиш срещу атаките.

Тук нямаше време за чакане. Нямаше време за мислене.

Ерит седна на земята до него и той сложи ръка на рамото ѝ. Тя затвори очи и отпусна глава на гърдите му. Беше красива, с прекрасни очи и прелестни вежди. Лоиал не погледна петната кръв по дрехите ѝ. Боеше се, че някои са от собствената ѝ кръв. Потърка рамото ѝ с пръсти, толкова уморени, че едва можеше да ги усети.

Беше нахвърлил няколко бележки на бойното поле, за себе си и за други, за да проследи как бе вървяла битката дотук. Да, последен щурм. Щеше да е добър край на историята, щом я напишеше.

Преструваше се, че ще я напише. Нищо лошо нямаше в една такава малка лъжа.

Самотен ездач излезе от редиците на бойците и препусна към десния фланг на тролокската орда. Мат нямаше да се зарадва на това. Един мъж, сам-самичък. Щеше да умре. Лоиал се изненада, че изпита

тъга за живота, който щеше да загуби този човек, след като бе видял смъртта на толкова много други.

„Изглежда ми познат“, помисли си. Да, позна и коня. Виждал беше този кон много пъти. „Лан — помисли Лоиал и изтръпна. — Лан е този, който препуска сам напред.“

Изправи се и вдигна бравата си на рамо.

Ерит го погледна.

— Чакай тук — каза ѝ той. — Бий се с другите. Аз трябва да отида.

— Къде?

— Трябва да видя това с очите си — каза Лоиал.

Падането на последния крал на Малкиер. Трябваше да го включи в книгата си.

— Готови за атака! — изрева Арганда. — Строй се! Стрелците с лъкове отпред, след това конницата, пехотата готова да излезе отзад!

„Щурм — помисли Трам. — Да, това е единствената ни надежда.“ Трябваше да продължат натиска, но линията им беше ужасно изтъняла. Разбираше какво се опитва да направи Мат, но нямаше да успее.

Все едно, трябваше да поведат този бой.

— Е, той е мъртъв — отрони един наемник до него и кимна към Лан Мандрагоран, който препускаше към тролоците. — Проклети Пограничници...

— Трам... — каза Абел от другата му страна.

Небето потъмня още повече. Възможно ли беше това, в нощта? Ужасните кипнали облаци сякаш се спускаха все по-ниско. Трам почти загуби от поглед фигурата на Лан на черния жребец, въпреки огньовете на Височините. Светлината им изглеждаше нищожна.

„Тръгна срещу Демандред — помисли Трам. — Но на пътя му има стена от тролоци.“ Извади стрела с насмолен парцал и я нагласи на тетивата.

— Мъже на Две реки! Запалителни стрели!

Един наемник наблизко се изсмя.

— Това са поне сто крачки! Най-много да го набучите като таралеж.

Трам го изгледа, после натика стрелата в горящата факла, която един боец държеше до него. Увитият зад острието парцал се запали.

— Първи ред, по мой сигнал! — изрева, без да обръща внимание на другите заповеди по редицата. — Да дадем на лорд Мандрагоран нещо, което да му покаже пътя!

Изпъна лъка с плавно движение — горящият парцал опари пръстите му — и пусна тетивата.

Лан връхлетя срещу тролоците. Пиката му и трите други след нея се бяха натрошили преди часове. На шията си носеше студения медальон, който Берелайн беше изпратила през портал с кратка бележка:

„Не знам откъде Галад се е сдобил с това, но мисля, че иска да го пратя на Каутон.“

Лан не обмисляше действията си. Празнотата не позволяваше такива неща. Някои биха го нарекли дръзко, безразсъдно, самоубийствено. Светът обаче рядко се променя от хора, които не са готови да опитат поне едно от тези три неща. Той изпрати колкото можеше утеха към далечната Нинив през връзката и се приготви за бой.

Тролоците оформиха плътна линия копия, за да го спрат. Конят щеше да се наниже на тях, ако се опиташе да пробие. Лан си пое дъх, спокоен в празнотата. Канеше се да посече острието на първото копие пред себе си и след това да се вреже през защитната линия.

Беше невъзможна маневра. Тролоците щяха да съборят Мандарб и да го смъкнат от седлото.

Но някой трябваше да унищожи Демандред. С медальона на шията, Лан вдигна мечата си.

Горяща стрела се спусна от небето и се заби в гърлото на тролака точно пред него. Лан без колебание се вряза между Тварите на Сянката в получилия се отвор на линията от копия и стъпка падналият тролок. Трябваше само да...

Още една стрела падна и порази друго чудовище на пътя му. После още една, и още, бързо една след друга. Мандарб връхлетя през обърканите, изгарящи и умиращи зверове, щом цял дъжд от пламтящи стрели се изсипа пред него.

— Малкиер! — изрева Лан и смуши Мандарб, като тъпчеше трупове, докато пътят пред него се отваряше. Градушка от светлина се изсипваше пред него, всяка стрела — прицелена точно във всеки тролок, опитал се да се изпречи на пътя му.

Премина с грохот през редовете на умиращите тролоци, а пламтящите стрели го водеха напред като по ярко осветена улица. Тролоците стояха плътно от двете му страни, но тези пред него падаха и падаха — и накрая свършиха.

„Благодаря ти, Трам.“

Лан пришпори жребеца си в галоп покрай източния склон на Височините, вече сам, оставил далече зад себе си и войниците, и Тварите на Сянката. Беше се слял с вятъра, развял косата му, със силния кон, който го носеше напред, със своята цел и съдба.

Щом чу тропота на копитата, Демандред се обърна. Воините шараи се надигнаха пред него.

Лан пришпори Мандарб към преградилите пътя му шараи. Жребецът се вдигна на задните си крака и зарита шараите с копита.

Лан скочи от седлото — Мандарб нямаше защита срещу преливането и Демандред сигурно веднага щеше да го убие — и извади меча си.

— Друг ли? — изрева Демандред. — Луз Терин, започваш да...

Млъкна, щом Лан се хвърли срещу него с Бурен, понесен от вихъра — мълниеносна нападателна форма. Демандред отби с меча си и залитна назад от силата на удара. Размениха нови три удара, бързи като мълнии. Третият закачи Демандред по бузата и той усети леко парване и как му потича кръв.

Очите му се разшириха.

— Кой си ти?

— Мъжът, който ще те убие.

Яхнала своя *торм*, Мин се понесе в галоп към портала, зейнал към бойното поле на Мерилор. Надяваше се звярът да устои на яростта на битката. В далечината като светулки проблясваха огньове и факли, осветили сцени на безумна храброст и отчаяна решимост.

Ранд потръпна, някъде далече на север.

Шарката се завихри около Ранд и го принуди да гледа.

Взираше се с плувнали в сълзи очи.

Видя как хората се бият. Видя как падат. Видя Елейн, пленена и сама, Властелин на ужаса се готвеше да изтръгне децата от утробата ѝ. Видя Руарк, лишен от ум и заложник на една от Отстъпниците.

Видя Мат, отчаян и изправен пред ужасен залог.

Видя Лан, препуснал към смъртта си.

Думите на Демандред се вливаха в него. Натискът на Тъмния продължаваше да го разкъсва.

Беше се провалил.

Но някъде в дъното на ума му прошепна глас. Немоощен и почти забравен.

„Освободи се.“

Лан не се биеше, както бе учил Ранд да се бие. Никакво предпазливо опипване, никакво преценяване на терена, никаква грижлива преценка. Демандред можеше да прелее и въпреки медальона и Лан не можеше да даде на врага си време да мисли, време да оформи сплит, да хвърли по него камъни или да разтвори земята под краката му.

Потъна дълбоко в празнотата и се остави на инстинктите да го водят. Отиде далече отвъд липсата на чувства и изгори всичко от себе си. Нямаше нужда да преценява терена, защото усещаше земята като част от себе си. Нямаше нужда да изпитва силата на Демандред. Един от Отстъпниците, с безброй десетилетия опит зад гърба си... щеше да е най-опитният майстор на меча, пред когото Лан се беше изправял.

Смътно усети как шараите се разпръснаха, за да направят широк кръг около двамата. Демандред явно бе достатъчно уверен в майсторството си, за да не позволи намесата на други.

Лан се завихри в низ от атаки. Вода се стича по хълма преля във Вихрушка на планината, която се превърна в Сокол се спуска над храста. Формите му бяха като потоци, вливащи се във все по-голяма река. Демандред се биеше точно толкова добре, колкото се бе опасявал. Макар формите му да бяха малко по-различни от тези, които Лан знаеше, годините не бяха променили естеството на боя с меч.

— Ти си... добър... — изпъшка Демандред и отстъпи пред Вятър и дъжд, вадичка кръв закапа от брадичката му. Мечът на Лан блесна във въздуха, отразил червената светлина на огньовете и факлите.

Демандред връхлетя с Блясва искрата, но Лан я предвиди и отби. Получи драскотина в хълбока, но я пренебрегна. Размяната на удари го отпрати стъпка назад и даде на Демандред възможност да вдигне камък с Единствената сила и да го хвърли по него.

Дълбоко в празнотата Лан усети летящия към него камък. Беше разбиране за боя — просмукано дълбоко в него, в самата му душа. Начинът, по който стъпваше Демандред, посоката, в която блясваха очите му, подсказваха на Лан точно какво предстои.

Докато преминаваше плавно в следващата форма с меча, Лан прибра оръжието пред гърдите си и отстъпи назад. Камък с големината на мъжка глава профуча точно пред него. Лан се понесе напред и ръката му се задвижи в следващата форма, когато нов камък изфуча под ръката му. Лан вдигна меча и се плъзна покрай пътя на трети камък, който го пропусна само на един пръст.

Демандред блокира атаката му, но задиша хрипливо.

— Кой *все пак* си ти? — попита Отстъпникът. — Никой от този Век няма такива умения. Ашмодеан? Не, не. Той не би могъл да се бие с мен така. Луз Терин? *Ти си* зад това лице, нали?

— Аз съм просто човек — отвърна Лан шепнешком. — Само това съм бил. Винаги.

Демандред изръмжа и се хвърли в атака. Лан отвърна с Камъни падат от планината, но яростта на Демандред го изтласка няколко стъпки назад.

Въпреки първоначалния устрем на Лан Демандред беше добрият дуелист. Лан го разбра със същия усет, който му казваше кога да удари, кога да парира, кога да настъпи и кога — да отстъпи. Може би ако бяха влезли в двубой на равна нога, щеше да е различно. Не бяха. Лан се беше сражавал през целия ден и макар да го бяха Изцерили от най-тежките рани, по-малките все още боляха. Освен това Цярът сам по себе си изцеждаше силите на човек.

А Демандред беше свеж.

Отстъпникът спря да говори и се увлече в боя. Също така спря да прибягва към Единствената сила и се съсредоточи само върху играта с

меча. Не се усмихваше, когато печелеше предимство. Не приличаше на човек, който се усмихва често.

Лан се изплъзна от атаката му, но Отстъпникът натисна отново с Глиган връхлита от планината, и отново го изтласка към края на кръга, като разбиваше с яростни удари защитата му: посече го по ръката, после в рамото, накрая — в бедрото.

„Имам време само за един последен урок...“

— Надвих те — изръмжа Демандред задъхано. — Който и да си, *надвих те*. Не можеш да спечелиш.

— Не ме слушаше — отвърна Лан шепнешком.

„Един последен урок. Най-трудният...“

Демандред връхлетя и Лан видя шанса си. Скочи напред, посрещна с хълбока си върха на меча му и се наниза на него.

— Не дойдох да те надвия — прошепна Лан с усмивка. — Дойдох да те убия. Смъртта е по-лека от перце.

Стъписан, отворил широко очи, Демандред се опита да издърпа меча. Много късно. Лан го посече в гърлото.

Светът потъмня, когато се хлъзна назад от меча. Докато падаше, усети страха и болката на Нинив. Изпрати ѝ любовта си.

ГЛАВА 38

МЯСТОТО, КОЕТО НЕ БЕШЕ

Ранд видя как падна Лан и болката от това го прониза. Тъмния го притискаше, поглъщаше го, разкъсваше го. Беше почти невъзможно да устои на тази атака. Беше изчерпан.

„Освободи се.“

Гласът на баща му.

— Трябва да ги спася... — прошепна Ранд.

„Дай им правото да се пожертват. Не можеш да направиш това сам.“

— Трябва да... Точно това означава...

Унищожителната ярост на Тъмния се изсипа върху него като хиляди врани. Закълваха плътта му, закъсаха я от костите му. Едва можеше да мисли през непосилния натиск и скръбта. Смъртта на Егвийн и на толкова много други...

„Освободи се.“

„Те трябва да направят избора си.“

Така ужасно искаше да ги защити — хората, които вярваха в него. Смъртта им и опасността, пред която се изправяха, беше огромно бреме на плещите му. Можеше ли човек просто да... се освободи? Не беше ли това освобождаване от отговорност?

Или означаваше да им отстъпи отговорността?

Стисна очи и помисли за всички, които бяха загинали за него. За Егвийн, която се беше заклел да защити.

„Глупак.“ Нейният глас в ума му. Обичлив, но рязък.

— Егвийн?

„Нямам ли и аз право да съм герой?“

— Не е това...

„Тръгваш към своята смърт. Но забраняваш на всеки друг да направи същото?“

— Аз...

„Освободи се, Ранд. Позволи ни да загинем за това, в което вярваме, и не се опитвай да ни отнемеш това право.“

„Прегърнал си своята смърт. Прегърни моята.“

Сълзи се надигнаха в очите му.

— Съжалявам — прошепна той.

„Защо?“

— Провалих се.

„Не си. Все още не си.“

Тъмния го разкъсваше. Ранд се присви пред необятното нищо, неспособен да помръдне. Изкрещя от болка.

И се освободи.

Освободи се от чувството за вина. Освободи се от срама, че не е спасил Егвийн и всички други. Освободи се от нуждата да ги защити, да ги опази всичките.

Даде им правото им да са герои.

От ума му се заизливаха имена. Егвийн, Хюрин, Башийр, Айсан от Чарийн Айил, Сомара и хиляди още. Едно след друго — бавно отначало, все по-бързо след това — изреждаше ги назад по списъка, който бе съхранил в ума си. Списъка, който беше в началото само на жени, но беше нараствал с всеки, за когото знаеше, че е загинал за него. Не беше съзнавал колко много си е позволил да носи в себе си.

Имената се *откъсваха* от него като полетели гълъби и всяко име отнасяше бремe със себе си. Тежестта се стопи от раменете му. Дъхът му се укрепи. Все едно Перин беше дошъл с чука си и беше разбил хиляда вериги, които се бяха влачили зад Ранд.

Илиена беше последната.

„Ние сме преродени — помисли Ранд. — Значи можем да се справим по-добре следващия път.“

„Направи го тогава.“

Отвори очи и изпъна ръка пред себе си, с длан опряна в черния мрак, плътен на допир. Същността му, която се беше разсипала, която бе станала едва различима, докато Тъмния я разкъсваше, се сбра. Опря другата си ръка в земята и се вдигна на колене.

А след това Ранд ал-Тор — Прероденият Дракон — се изправи отново, за да се опълчи на Сянката.

— Не, не... — прошепна Шендла, зяпнала мъртвия Демандред. Заскуба коси в безутешна скръб и се олюля. Без да откъсва очи от възлюбения си, бавно си пое дъх, а когато издиша, беше смразяващ от ужас писък:

— Бао Вайлд е мъртъв!

Цялото бойно поле сякаш затихна.

Ранд се изправи срещу Тъмния в това място, което *не беше*, обкръжено от цялото време и от нищо. Тялото му продължаваше да стои в пещерата на Шайол Гул, заключено в онзи миг на двубой с Моридин, ала душата му беше тук.

Съществуваше в това място, което не беше, това място извън Шарката, това място, където бе родено злото. Взираше се в него и го познаваше. Тъмния не беше същество, а сила... същност безгранична като самата вселена, която Ранд не можеше да види в пълни подробности. Планети, звезди в необятната им чет, като пращинки над огън.

Тъмния все още се стремеше да го унищожи. Въпреки атаките обаче Ранд се чувстваше силен. Освободен, цялостен. След като бремето бе паднало от плещите му, можеше да се бори отново. Задържа се цял. Беше трудно, но устоя.

И пристъпи напред.

Мракът се разтърси. Затрепери, завибрира сякаш в неверие.

АЗ ГИ УНИЩОЖАВАМ.

Тъмния не беше същество. Беше междинният мрак. Между светлини, между мигове, между мигновения.

ВСИЧКО Е МОЕ ТОЗИ ПЪТ. ВИНАГИ Е ТРЯБВАЛО ДА БЪДЕ. ВИНАГИ ЩЕ БЪДЕ.

Ранд отдаде чест на тези, които умираха. На кръвта, потекла по камъните. На плача на онези, които виждаха как други падат. Сянката хвърли всичко това срещу него, за да го унищожи. Но не успя.

— Никога няма да се предадем — прошепна той. — Аз никога няма да се предам.

Необятната Сянка изтътна и потрепери. Отпрати трусове през тъканта на света. Земята се раздра, природните закони се разбиха.

Мечове се обърнаха срещу онези, които ги държаха, храната се развали, камъкът стана на кал.

Сянката отново настъпи към Ранд. Силата на самото небитие се опита да го разкъса. Мощта на атаката не намаля. И все пак изведнъж той я усети като глухо лениво жужене.

Нямаше да се предадат. Не само Ранд. Всички те щяха да продължат да се борят. Атаките на Тъмния изгубиха смисъл. Щом не можеха да го накарат да се огъне, щом не можеха да го принудят да отстъпи, какво бяха те тогава?

Ранд потърси празнотата, както го беше научил Трам. Всички чувства, всички тревоги, цялата болка. Сбра ги и ги хвърли в пламъка на една-единствена свещ.

Изпита покой. Покоя на капка вода, падаща във вир. Покоя на мигове, покой между мигновения, покой на празнотата.

— Няма да се предам — повтори той и думите прокънтяха в душата му като чудо.

АЗ ВЛАСТВАМ НАД ВСИЧКИ ТЯХ. ПРЕКЪРШВАМ ГИ ПРЕД СЕБЕ СИ. ТИ ЗАГУБИ, ДЕТЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО.

— Ако мислиш така, то е защото не можеш да видиш — прошепна в тъмното Ранд.

Задъханият Лоиал се върна на северния край на Височините и донесе на Мат вестта за храбрата битка на Лан.

Съобщението порази дълбоко Мат и всички в армията му — особено Пограничните, загубили своя крал и брат. Сред шараите също се възцари смут. Вестта за смъртта на Демандред вече се беше разнесла.

Мат потисна скръбта. Не това щеше да иска Лан. Вместо да ѝ се поддаде, вдигна високо своя ашандарей и изкрещя колкото му сили държат:

— Тай'шар Малкиер! Лан Мандрагоран, проклетнико възхитителен! Ти успя!

И препусна към войските на Сянката. Още викове закънтяха след него:

— Тай'шар Малкиер! — Викове от всички народи, Пограничници и не. Врълхлетяха с Мат вкупом на щурм срещу

стъписания враг.

ГЛАВА 39

ОНЕЗИ, КОИТО СЕ БОРЯТ

НЕ МОЖЕШ ДА ГО ПРОУМЕЕШ, НАЛИ? — запита Ранд тъмнината. — НЕПОСИЛНО Е ЗА ТЕБ. ПРЕКЪРШВАШ НИ И ВСЕ ПАК СЕ БОРИМ! ЗАЩО? НЕ СИ ЛИ НИ УБИЛ? НЕ СИ ЛИ НИ СЪСИПАЛ?

ТИ — отвърна Тъмния. — НАДВИХ ТЕ.

Ранд пристъпи напред. В това място на нищото Шарката сякаш закръжи около него като тъкан. **ТУК Е СЛАБОСТТА ТИ, ШАЙ'ТАН — ВЛАСТЕЛИН НА МРАКА, ГОСПОДАР НА ЗАВИСТТА! ВЛАДЕТЕЛ НА НИЩОТО! ЕТО ЗАЩО СЕ ПРОВАЛИ! НЕ Е ЗА МЕН. НИКОГА НЕ Е БИЛО ЗА МЕН!**

Беше за една жена, разкъсана и пребита, прокудена от трона си — жена, която бе пълзяла, когато трябваше. Тази жена продължаваше да се бори.

Беше за един мъж, когото любовта непрестанно бе изоставяла, мъж, който бе намерил мястото си в свят, който други щяха да оставят да ги подмине. Мъж, който помнеше истории и който взимаше глупави момчета под крилото си, след като по-разумното беше да ги подмине. Този мъж продължаваше да се бори.

Беше за една жена с тайна, с надежда за бъдещето. Жена, която бе намерила истината преди други да могат. Жена, която бе дала живота си и след това ѝ беше върнат. Тази жена продължаваше да се бори.

Беше за един мъж, комуто бяха отнели семейството, но който стоеше високо изправен в скръбта си и защитаваше когото можеше.

Беше за една жена, която отказваше да повярва, че не може да помогне, не може да Изцери наранените.

Беше за един герой, който с всеки свой дъх настояваше, че е всичко друго, но не и герой.

Беше за една жена, която нямаше да превие гръб, докато я пребиваха, и която блестеше със Светлината пред очите на всички,

включително Ранд.

Беше за всички тях.

Виждаше това, отново и отново, в Шарката около себе си. Вървеше през еони и векове и ръката му преминаваше през ивиците светлина на Шарката.

ЕТО Я ИСТИНАТА, ШАЙ'ТАН — каза Ранд и направи нова стъпка напред, разперил ръце, а изтъканата Шарка се просна около тях. НЕ МОЖЕШ ДА ПОБЕДИШ, АКО НИЕ НЕ СЕ ПРЕДАДЕМ. ТОВА Е, НАЛИ? ТАЗИ БОРБА НЕ Е ЗА ПОБЕДА В БИТКА. ДА МЕ УНИЩОЖИШ... НИКОГА НЕ БЕШЕ, ЗА ДА МЕ НАДВИЕШ. БЕШЕ ЗА ДА МЕ ПРЕКЪРШИШ.

ТОЧНО ТОВА СЕ ОПИТВАШЕ ДА НАПРАВИШ С ВСИЧКИ НАС. ТОЧНО ЗАТОВА ПОНЯКОГА СЕ ОПИТВАШЕ ДА НАКАРАШ ДРУГИ ДА НИ УБИЯТ, А ПОНЯКОГА ТИ БЕШЕ ВСЕ ЕДНО. ПЕЧЕЛИШ, КОГАТО НИ ПРЕКЪРШИШ. НО НЕ СИ. НЕ МОЖЕШ.

Мракът потръпна. Нищото се разтърси, сякаш сводовете на самите небеса се пропукаха. Викът на Тъмния прокънтя, гневен и непокорен.

В празнотата Ранд продължи напред и мракът потръпна.

ВСЕ ОЩЕ МОГА ДА УБИВАМ, изрева Тъмния. ВСЕ ОЩЕ МОГА ДА ГИ ВЗЕМА ВСИЧКИ! АЗ СЪМ ВЛАСТЕЛИНЪТ НА ГРОБА. ГОСПОДАРЯТ НА БИТКАТА Е МОЙ. ВСИЧКИ СА МОИ!

Ранд пристъпи напред и протегна ръка. В дланта му седеше светът и на този свят — континент, и на този континент — бойно поле, и на това бойно поле — две тела на земята.

Мат се биеше, Трам бе до него. Карийд и гвардейците от Смъртната стража се присъединиха към тях, след това Лоиал и огиерите. Войските на десетки държави и народи се сражаваха, прииждаха след него, докато препускаше по платото.

Врагът ги превъзхождаше трикратно.

Мат се биеше и ревеше на Древната реч.

— За Светлината! За чест! За слава! За самия живот!

Посече един тролок, после още един. Половин дузина за няколко мига, но имаше чувството че се бие със самия прибой. Удареше ли звяр, на мястото му изникваше ново черно петно. Тролоците се

движеха в сенките, огрени само от някой случаен фенер или забита в земята горяща стрела.

Тролоците не се биеха вкупом. „Можем да ги прекършим — помисли Мат. — Трябва да ги прекършим!“ Това беше шансът му. Да натисне сега, докато шараите бяха зашеметени от падането на Демандред.

СИНЪТ НА БИТКИТЕ. ЩЕ ГО СЪКРУША. ЩЕ ГИ ВЗЕМА ВСИЧКИ, ВРАГ. КАКТО ВЗЕХ КРАЛЯ НА НИЩОТО.

Кръв и кървава пепел! Какво беше онова *нищо* в главата му? Мат обезглави един тролок и избърса челото си, докато Карийд и Смъртната стража го прикриха за малко.

Усещаше бойното поле в нощта. Много бяха тролоците и шараите. Толкова много.

— Твърде много са! — извика Арганда някъде наблизо. — Светлина, ще ни прегазят! Трябва да отстъпим! Каутон, чуваш ли ме?

„Мога да го направя — помисли Мат. — Мога да спечеля тази битка.“ Една армия можеше да надвие числено превъзхождащ я враг, но му трябваше инерция, предимство. Благоприятно хвърляне на зара.

Ранд стоеше над Шарката и гледаше падналите мъже на земя, където надеждата сякаш бе умряла.

— Не си наблюдавал внимателно. За едно нещо грешиш. Толкова много грешиш...

Притиснато и само, едно момче се беше присвило в цепнатина в скалата. Страхотии с ножове и зъби — самата въплътена Сянка — дращеа в скривалището му, бъркаха с дълги като ножове пръсти и деряха кожата му.

Изпаднало в ужас, разплакано, плувнало в кръв, момчето вдигна златен рог към устните си.

Мат примижа. Шумът на битката сякаш заглъхна.

„Толкова много грешиш, Шай’тан“, прошепна в ума му гласът на Ранд.

А след това гласът вече не беше в ума му. Можеше да се чуе ясно от всеки на бойното поле.

„Онзи, когото се опита да убиеш многократно — каза Ранд. — Онзи, който изгуби кралството си, онзи, комуто отне всичко...“

Плувнал в кръв от удара на меч в хълбока му, последният крал на Малкиер се олюля и се вдигна на крака. И вдигна и ръка, стисна за косата главата на Демандред, пълководеца на армиите на Сянката.

„Този мъж — извика Ранд. — Този мъж все още се бори!“

Мат усети как бойното поле затихна. Всички замръзнаха.

И в този миг отекна тих, но мощен звук. Чиста, златна нота. Протяжен тон, който обгърна всичко. Звукът на рог, чист и красив.

Мат беше чул този звук веднъж.

Мелар стоеше на колене до Елейн, притиснал медальона до главата ѝ, за да не може да прелее.

— Това можеше да тръгне съвсем иначе, моя кралице — рече той. — Трябваше да си по-сговорчива.

Светлина! Тази похотлива усмивка беше ужасна. Беше запушил устата ѝ, разбира се, но тя не му достави удоволствието да я види, че плаче.

Щеше да намери начин да се измъкне от това. Трябваше да се отърси от медальона. Разбира се, щеше да остане преливащият. Но ако можеше да се отърве от медальона и след това да удари бързо...

— Жалко, че твоята малка капитан-генералка не е жива да види — каза Мелар. — Каквато беше глупачка, май *наистина* вярваше, че е Биргит от легендите.

Елейн чу някакъв тих и далечен звук. Земята се разтърси.

Опита се да се съсредоточи, но успя само да помисли, че Биргит беше права през цялото време. Беше напълно невъзможно да се спасят бебетата, както бе предсказала Мин, ако самата Елейн загинеше.

Бяла мъгла заизвира от земята около тях като душите на мъртвите и се закъдри.

Мелар изведнъж се вцепени.

Елейн примига и го погледна отдолу. Нещо сребристо стърчеше от гърдите му. Приличаше на... връх на стрела.

Мелар се обърна, ножът се изплъзна от пръстите му. Зад него Биргит Сребролъката стоеше над своя труп, с обезглавеното тяло между краката ѝ. Вдигна лък, блестящ като току-що излъскано сребро, и пусна нова стрела, която сякаш остави дия светлина във въздуха, преди да прониже Мелар в главата и да го прикове към земята. Следващата ѝ стрела порази преливащия на Мелар — уби Властелина на ужаса преди да е успял да реагира.

Около тях мъжете на Мелар стояха като замръзнали, зяпнали Биргит. Облеклото, което носеше сега, сякаш сияеше. Късо бяло палто, торбести жълти панталони и тъмно наметало. Дългата златиста коса висеше на плитка до кръста ѝ.

— Аз съм Биргит Сребролъката — заяви Биргит, за да разсее всяко съмнение. — Рогът на Валийр прозвуча, за да призове всички на Последната битка. Героите се завърнаха!

Лан Мандрагоран държеше вдигната високо главата на един от Отстъпниците — техния боен командир, уж непобедимия.

Никой от армията на Сянката не можеше да пренебрегне случилото се, където и да беше на бойното поле. Гласът, дошъл отникъде, го беше прогласил. Това, че нападателят стоеше прав, докато Избраният лежеше мъртъв... ги стъписа. Изплаши ги.

И тогава Рогът изсвири в далечината.

— Натисни напред! — изрева Мат. — Натискай! — Войските му се хвърлиха с жар срещу тролоци и шараи.

— Каутон, какъв беше онзи звук? — извика залитащият до Пипс Арганда. Едната му ръка все още беше стегната в превръзка и той държеше окървавения си боздуган в другата. Около Мат гвардейците на Смъртната стража бяхтеха, пъхтяха и сечаха тролоци.

Мат се хвърли отново в боя и изрева:

— Беше проклетият Рог на Валийр! Все още можем да спечелим тази нощ!

Рогът. Как беше изсвирил проклетият Рог? Е, Мат явно не беше свързан повече с него. Смъртта му в Руйдийн би трябвало да го е

откъснала от него.

Друг някой нещастен глупак можеше да носи вече бремето. Мат нададе боен вик, отсече ръката на един тролок и го прониза в гърдите.

Цялата армия на Сянката беше разстроена от звука на Рога. Тролоците най-близо до Лан запълзяха назад един през друг в паника. С това линията на сражаващите се по склона зверове оредя. И като че ли никой не командваше.

Мърдраали вдигнаха мечове срещу собствените си тролоци и се опитаха да ги спрат и да ги върнат в боя, но пламтящи стрели, изстреляни от мъжете на Две реки, западаха от небето и надупчиха на решето телата на Сенчестите.

„Трам ал-Тор — помисли Мат, — ще ти пратя проклетия си най-хубав чифт ботуши. Светлината да ме изгори, заклевам се.“

— Към мен! — викна той. — Всички конници, които могат да държат скапано оръжие, *при мен!*

Пришпори Пипс в галоп и засече пътя си през тролоците, които все още се биеха. Атаката на Мат позволи на Фурик Карийд и малкото останали с него мъже да разширят дупката в тролокската орда. След това цялата сила на останалите Пограничници се изсипа след Мат и към Лан.

Войските на Шара обаче не се отказваха. Дисциплината ги тласкаше да правят това, което сърцата им зовяха да спрат. Победата на Лан нямаше да спечели битката мигновено — враговете бяха твърде много, — но без Демандред Сянката изгуби посока. Дори Сенчестите показваха колебливост заради това, че бяха останали без водач. Тролоците започнаха да отстъпват и да се прегрупират.

Мат и Пограничниците препуснаха устремно на югоизток по Височините и най-сетне се добраха до Лан. Мат скочи от коня си и сграбчи за рамото залитащия крал на Малкиер. Лан го погледна с благодарност, а после очите му помръкнаха и той изпусна главата на Демандред.

Мъж с черно наметало спря коня си до тях. Мат не беше разбрал, че Нарिशма все още е с тях и се сражава с Пограничниците. Кандорецът Аша’ман скочи от коня, хвана Лан за другата ръка и се съсредоточи.

Бързият Цяр върна Лан в съзнание.

— Качи го на кон, Наришма — каза Мат. — Можеш да продължиш с него, щом се върнем при армията ни. Не искам да ни заклещат, ако проклетите тролоци решат да се върнат на Височините.

Препуснаха обратно на североизток и се врязаха в тила на десния фланг на тролоците. Пробиха си път с мечове и пики и внесоха още по-голям смут сред зверовете. Щом преминаха, Пограничните обърнаха конете и отново връхлетяха срещу тролокските орди, които се озъртаха във всички посоки, без да знаят откъде ще дойде следващата атака.

Мат и Наришма продължиха към своя тил и щом стигнаха, Наришма смъкна малкиереца от коня и го положи на земята, за да продължи Цяра, а Мат се спря, за да обмисли положението.

Зад тях се трупаше мъгла. Изведнъж го порази ужасна мисъл. Пренебрегнал беше една ужасна възможност. Рогът на Валийр все още зовеше в далечината — звук, който не можеше да се сбърка с никой друг. Но... „О, Светлина. О, проклетите пънове на бойно поле. Кой го наду? Коя страна?“

Мъглата се сгъсти, пипалата ѝ бяха като червеи, изпъзели от земята след дъждовна буря. Сбра се на гъст облак над земята и през нея препуснаха конници. Конници от легендите. Буад от Албхаин, царствена като кралица. Амаресу, вдигнала високо бляскавия си меч. Хенд Ковача, с чук в едната ръка и кинжал в другата.

А пред героите, висок и внушителен, с нос като клюн, препускаше Артур Ястребовото крило. Носеше меча си, Правосъд, на рамото, докато яздеше.

Един от героите се отдели като струйка мъгла и препусна нанякъде. Мат не можа да го види добре. Кой беше и накъде бързаше толкова?

Придърпа шапката си над челото и смуши Пипс напред да посрещне древния крал. „Ако се опита да ме убие, поне ще разбере коя страна го е призовала“, помисли си и вдигна ашандарея на седлото си. Можеше ли да се опълчи на Артур Ястребовото крило? Светлина, можеше ли *който и да е* да се опълчи на някой от героите на Рога?

— Здравсти, Ястребово крило — подвикна Мат отдалече.

— Здравсти, Комарджийо — отвърна Ястребовото крило. — Внимавай все пак с това, което ти е поверено. Почти се бях притеснил, че няма да бъдем призовани за този бой.

Мат въздъхна с облекчение.

— Кървава пепел, Ястребово крило! Нямахте нужда да го увърташ толкова, пръч проклет. Е, значи се биете за нас?

— Разбира се, че се бием за Светлината — отвърна Ястребовото крило. — Никога няма да се бием за Сянката.

— Но на мен ми казаха...

— Освен това, ако другата страна можеше да ни призове, вече щеше да си умрял — каза със смях Хенд.

— Умрях аз. — Мат потърка белега на шията си. — На онова дърво.

— Не на дървото, Комарджийо — каза Ястребовото крило. — В друг момент, който не помниш. Съвпада, след като Луз Терин спаси живота ти два пъти.

— Помни го — скастри го Амаресу. — Виждала съм те да мърмориш, че те е страх от лудостта му, но непрекъснато забравяш, че всеки дъх, който дишаш — всяка стъпка, която правиш — идва от снизхождението му. Животът ти е дар от Преродения Дракон, Комарджийо. На два пъти.

Кръв и кървава пепел. Дори *мъртвите* жени се държаха с него като Нинив. Къде го бяха научили това? Някакви тайни уроци ли имаше?

Ястребовото крило кимна към нещо наблизо. Знамето на Ранд. Данил все още го държеше високо.

— Дойдохме тук да се съберем при знамето. Можем да се бием за вас заради него, Комарджийо, и защото Дракона ви води — макар и отдалече.

— Е... — Мат погледна към знамето. — Щом сте тук, предполагам, че можете да я довършите тази битка. Аз ще си изтегля хората.

Ястребовото крило се изсмя.

— Мислиш, че ние, само сто, можем да водим цялата битка?

— Вие сте проклетите герои на Рога — сопна се Мат. — Това *правите*, нали?

— Може да бъдем победени — каза хубавата Блес от Матучин и конят ѝ затанцува до коня на Ястребовото крило. Тюон не можеше да се ядоса, ако я позяпаше малко, нали? Все пак всички зяпат

хубавиците. — Ако ни ранят тежко, ще трябва да се оттеглим, за да се изцелим в Света на сънищата.

— Сянката знае как да ни обезсили — добави Хенд. — Върже ли ни ръцете и краката, с нищо не можем да помогнем в битката. Няма значение дали си безсмъртен, като не можеш да се движиш.

— Можем да се бием добре — каза Ястребовото крило. — И ще ви заемем силата си. Тази война не е само наша. Ние сме просто част от нея.

— Да бе — промърмори Мат. Рогът продължаваше да ехти. — Я ми кажи нещо. Щом аз не надух онова чудо и не го направи Сянката... кой тогава го направи?

Остри нокти се впиха в ръката на Олвер, но той продължи да надува Рога през сълзи, стиснал очи в малката цепнатина в скалите.

„Съжалявам, Мат.“ Космата тролокска длан задращи към Рога. Друга го сграбчи за рамото, ноктите ѝ се впиха дълбоко и кръв потече по ръката му.

Изтръгнаха Рога от ръцете му.

„Съжалявам!“

Тролокът издърпа Олвер нагоре.

А после го пусна.

Олвер се претърколи замаян, а след това подскочи, щом Рогът тупна в скута му. Сграбчи го разтреперан и примига да махне сълзите.

Над него се завихриха сенки. Пъшкане. Какво ставаше? Олвер вдигна плахо глава и видя, че някой е застанал зад него, стъпил здраво на скалата. Мъж. Биеше се като в мъгла срещу десетина трелоци наведнъж, кривакът му се въртеше като вихрушка, докато бранеше момчето.

Олвер зърна лицето му и дъхът му секна.

— Ноал?!

Ноал изпердаши ръката на един звяр и го принуди да отстъпи, после погледна Олвер и се усмихна. Макар все още да изглеждаше стар, *умората* се беше махнала от очите му, сякаш от раменете му бе паднал огромен товар. Наблизо стоеше бял кон със златно седло и юзди — най-великолепният кон, който Олвер бе виждал.

— Ноал, казаха, че си умрял! — извика момчето.

— Да — отвърна Ноал и се изсмя. — Шарката не е свършила още с мен, синко. Засвири с Рога! Засвири гордо, Свирачо на Рога!

И Олвер наду Рога, докато Ноал отбиваше чудовищата. Ноал. *Ноал* беше един от героите на Рога! Копитата на препускащи коне издадоха още, дошли да спасят Олвер от Тварите на Сянката.

Изведнъж момчето изпита дълбока топлина. Беше изгубил толкова много хора, но един от тях... един... се беше върнал за него.

ГЛАВА 40

ВЪЛЧИ БРАТ

Похитителите на Елейн гледаха стъписани Биргит. Елейн се възползва от този миг и се завъртя рязко настрани. Надигна се на колене. Бременността я правеше непохватна, но не и негодна за нищо. Медальонът, който беше държал Мелар, се хлъзна на земята и тя усети, че сиянието на сайдар чака да го сграбчи. Изпълни се със Силата и притисна корема си ръце.

Децата ѝ вътре се размърдаха. Елейн запрече потоци Въздух и събори с тях похитителите си на земята. Събралите се наблизо гвардейци изригнаха между войниците на Мелар и неколцина спряха, щом видяха Биргит.

— Бийте се, кози щерки и кучи синове! — ревна им тя, докато мятеше стрели по наемниците. — Може да съм умряла, но още съм проклетият ви командир и ще изпълнявате заповедите ми!

Викът ѝ ги раздвижи отново. Вдигащата се от земята мъгла се закъдри и загърна бойното поле. Засия сякаш смътно в тъмното. Още няколко мига и преливането на Елейн, лъкът на Биргит и мечовете на гвардейците прогониха наемниците на Мраколюбеца Мелар.

Биргит свали шестима със стрели, докато бягаха.

— Биргит — каза през сълзи Елейн. — Съжалявам.

— Съжаляваш ли? — Златокосата жена се извърна към нея. — Съжаляваш? Защо скърбиш, Елейн? Всичко ми се върна! Паметта ми се върна. — Биргит се засмя. — Чудесно е! Не знам как ме търпя тези последни няколко седмици. Циврех като дете, току-що счупило любимия си лък.

— Аз... О, Светлина! — Вътрешностите ѝ говореха, че все пак е загубила Стражника си, и болката от прекъснатата връзка бе неподвластна на разума. Нямаше значение това, че Биргит стоеше пред нея. — Може би трябва да те свържа отново?

— Няма да стане — отвърна Биргит и махна пренебрежително с ръка. — Ранена ли си?

— Само гордостта ми.

— Късмет имаш. Още по-голям затова, че Рогът изсвири точно навреме.

Елейн кимна.

— Ще тръгна с другите герои — каза Биргит. — Ти остани тук, докато се съвземеш.

— Светлината да го изгори! — Елейн се вдигна с усилие на крака. — Няма скапано да стоя отзад точно сега. Бебетата са добре. Тръгвам.

— Елейн...

— Войниците ми мислят, че съм мъртва — каза Елейн. — Редиците ни се огъват, мъжете ни умират. Трябва да ме видят и да разберат, че все още има надежда. Няма да знаят какво означава тази мъгла. Ако изобщо някога са имали нужда от кралица, то е точно сега. Нищо освен Тъмния не може да ме спре да се върна при тях.

Биргит се намръщи.

— Не си вече моят Стражник. Но все още си моя приятелка. Ще тръгнеш ли с мен?

— Упорита глупачка.

— Не аз отказах току-що да си остана мъртва. Заедно?

— Заедно — отвърна Биргит и кимна.

Авиенда застина и се вслуша във воя. Не звучеше съвсем като вълчи.

Бурята при Шайол Гул продължаваше. Тя не знаеше чия страна печели. Навсякъде лежаха паднали тела, някои разкъсани от вълци, други — все още димящи от атаките на Единствената сила. Бурните ветрове пердашеха и бушуваха, вдигаха вълни от прах и камъчета.

Тя усещаше преливането от Ямата на Ориста, но беше като лек пулс, за разлика от онази стихия на пречистването. Ранд. Добре ли беше? Какво ставаше там?

Белите облаци, докарани от Ветроловките, закипяха сред катраненочерните бурни облаци горе и се завихриха в огромна спирала над планинския връх. Според това, което бе чула за Ветроловките — бяха се изтеглили нагоре по Шайол Гул, на скална издатина много над входа на пещерата и все още се трудеха с Купата на ветровете, — те

бяха на ръба на поражението. Над две трети бяха рухнали от умора. Скоро бурята щеше да погълне всичко.

Авиенда настъпи напред през вихрушката, за да потърси източника на воя. Нямаше други преливащи, с които да свърже, след като Рафела я бе оставила, за да застане със Заклетите в Дракона на последен отпор при пещерата. Други се избиваха тук долу и бродеха на малки групи из долината. Деви, Мъдри, сисвай'айман, тролоци, Чезнещи. И вълци. Стотици вълци се бяха включили в битката. Имаше също тъй и доманци, тайренци и Заклети в Дракона — макар че повечето от тях се сражаваха на пътеката, водеща към Ранд.

Нещо падна на земята до нея, нададе протяжен стон и тя удари, преди да помисли. Драгхарът лумна в пламъци като пръчка, съхнала сто дни на слънце. Авиенда вдиша дълбоко и се огледа. *Вой*. Стотици и стотици гласове.

Затича към този вой през долината. Докато тичаше, от прашните сенки излезе някой: слаб жилав мъж със сива брада и златни очи. Придружаваше го малка глутница вълци. Мъжът я погледна, а след това се обърна натам, откъдето бе дошъл.

Авиенда спря. Златни очи.

— Ти, който тичаш с вълци! — извика му. — Водиш ли Перин Айбара?

Мъжът замръзна. Държеше се като вълк, предпазлив и опасен.

— Знам го Перин Айбара — отвърна й с вик. — Но не е с мен. Ловува другаде.

Авиенда пристъпи към мъжа. Той я гледаше нащрек и няколко от вълците му изръмжаха. Не изглеждаха толкова доверчиви към нея и народа й, колкото към тролоците.

— Този нов вой — надвика тя вятъра, — от... ваши приятели ли е?

— Не — отвърна мъжът и погледът му стана отчужден. — Не, вече не. Ако познаваш жени, които могат да преливат, айилко, трябва да ги доведеш тук веднага. — Тръгна към воя и глутницата му затича с него.

Авиенда го последва. Задържа се на разстояние от вълците, но се довери на усета им повече, отколкото на своя. Стигнаха до малко възвишение в дъното на долината, същото, на което бе видяла по някое време Итуралд да води отбраната на прохода.

От прохода се изсипваха десетки тъмни туловища. Черни вълци, големи почти колкото коне. Тичаха на дълги отскоци по скалите и макар да не можеше да види, Авиенда знаеше, че стъпките им стапят камъка и оставят дири по него.

Стотици вълци връхлитаха срещу черните, скачаха на гърбовете им, но съществата с лекота ги отхвърляха. Изглежда, вълците бяха безсилни да ги спрат.

Мъжът с вълците изръмжа.

— Мракохръти ли? — извика Авиенда.

— Да — изрева той над грохота на бурята. — Това е Дивият лов, най-жестоката им глутница. Не могат да падат от оръжия на смъртни. Раните от обикновени вълци няма да им навредят задълго.

— Тогава защо се бият?

Вълчийт брат се засмя.

— Защо се бием всички ние? Защото трябва да се опитаме да спечелим някак! Върви! Доведи Айез Седай и някой от ония ашамани, ако можеш да намериш! Тези същества ще пометат войските ви като порой!

Мъжът пое надолу по склона и вълците му затичаха с него. Авиенда разбра защо се бият. Не можеха да избият Мракохрътите, но можеха да ги забавят. И това беше победата им тук — да спечелят достатъчно време за Ранд, за да направи той каквото трябва.

Обърна се и затича да събере другите. Усети мощно преливане на сайдар някъде наблизо и спря. Извърна глава към източника.

Грендал беше *там*, напред... едва видима. Спокойна и невъзмутима, отправяше убийствени сплитове към линията Бранители на Камъка. Беше събрала малка група жени — Айез Седай, Мъдри — и няколко войници охрана. Жените бяха коленичили около нея и сигурно я захранваха със силата си, ако се съдеше по мощта на сплитовете, изригващи от нея.

Охраната ѝ бяха четирима айилци с черни була — не червени. Под Принуда, със сигурност. Авиенда се поколеба. А Мракохрътите?

„Трябва да използвам този шанс“, помисли си. Запреди и пусна лъч синя светлина в небето — знака, за който се бяха разбрали с Амис и Кацуан.

Това, разбира се, предупреди Грендал и Отстъпницата се извърна рязко към Авиенда и удари с Огън. Авиенда се сниши и се превъртя.

Последва щит, който трябваше да я откъсне от Извора, и тя отчаяно притегли толкова Единствена сила, колкото можеше да побере, през брошката костенурка. Откъсването на жена с щит бе като опит да прережеш въже с ножици — колкото по-дебело е въжето, толкова по-трудно се реже. Този път Авиенда беше поела достатъчно сайдар, за да отбие щита.

Стисна зъби и засука своите сплитове. Светлина, не беше съзнавала колко е уморена. Едва не изпусна нишките Сила.

Събра ги със силата на волята си и изхвърли сплит Въздух и Огън, макар да знаеше, че сред пленничките има нейни приятелки и съюзници.

„Готови са да умрат, но не и да бъдат използвани от Сянката“, каза си тя, след като избегна нова атака. Земята около нея се взриви и тя залегна.

„Не. Продължавай да се движиш.“

Скочи и затича. Това спаси живота ѝ, понеже зад нея се изсипа мълния и мощта ѝ отново я просна на земята.

Надигна се, плувнала в кръв от няколкото рани по ръцете си, и започна нови сплитове. Наложил се да ги пусне, щом нов сложен сплит полетя към нея. Принуда. Ако това я докопаше, щеше да се превърне в поредната робиня, принудена да отдаде силата си за разгром на Светлината.

Запреде Земя и изхвърли нагоре парчета скала, прах и дим. След това се претърколи в някаква долчинка и надникна предпазливо навън. Затаи дъх и повече не преля.

Бушуващите ветрове разчистиха отвличането, което бе създала. Грендал се поколеба. Не можеше да усети Авиенда, която вече си бе поставила сплита, скриващ дарбата ѝ. Ако прелееше, Грендал щеше да я открие.

Робите на Грендал тръгнаха да я търсят. Авиенда се изкушаваше да прелее и да ги унищожи. Всеки айилец щеше да ѝ благодари за това.

Но се сдържа. Не биваше да се издаде. Грендал бе твърде силна. Не можеше да ѝ се противопостави сама. Но ако изчакаше...

Сплит от Въздух и Дух врхлетя към Грендал, за да я откъсне от Извора, и тя изруга и се обърна мълниеносно.

Кацуан и Амис бяха дошли.

— Стой на място! За Андор и кралицата!

Елейн препусна през вече разбъркания строй на пиките и вятърът развя косата ѝ. Гласът ѝ, увеличен многократно от Силата, закънтя над войнишките редици. Тя държеше меча си вдигнат високо, макар че Светлината само знаеше какво щеше да направи с него, ако се наложеше да го размахва.

Мъжете се заобръщаха след нея. Някои бяха посечени от тролоци, докато го правеха. Зверовете натискаха през отбраната и сееха гибел в разбитите редове.

„С хората ми е свършено. О, Светлина. Горките ми войници.“ Виждаше около себе си само смърт и отчаяние. Каретата пики на Андор и Кайриен се бяха огънали, след като бяха понесли ужасни жертви. Тук-там мъжете се държаха на малки групи, много от тях се разпръсваха и побягваха в паника за живота си.

— Стойте! — извика Елейн. — Стойте с кралицата си!

Още бягащи мъже спряха, но не се връщаха да се бият.

Какво да направи?

Да влезе в бой.

Атакува първия тролок, който ѝ попадна пред очите. Направи го с меча, макар едва преди няколко мига да си беше помислила, че ще е безпомощна. И беше точно така. Съществото с глиганската глава дори се изненада, като видя, че замахва към него.

За щастие Биргит беше с нея и простреля звяра в ръката, когато той развъртя оръжието си да я посече. Това спаси живота ѝ, но не можа да убие проклетата твар. Конят ѝ — зает от един от гвардейците ѝ — заподскача настрани, за да попречи на тролока да я посече, докато тя се опитваше да го прониже. Мечът просто не се движеше натам, накъдето искаше тя. Единствената сила беше много по-свършено оръжие. Щеше да прибегне до нея, ако се наложеше, но засега трябваше да се бие.

Не ѝ се наложи да се мъчи дълго. Заобиколиха я войници, свалиха звяра и я опазиха от други четири, тръгнали към нея. Елейн изтри потта от челото си и се изтегли назад.

— Какво беше *това*? — извика препускащата до нея Биргит и пусна стрела към един тролок, преди той да убие един от войниците.

— Кълна се в ноктите на Ратлиф, Елейн! Мислех, че глупостта ти все пак има граници.

Елейн вдигна високо меча. Наоколо завикаха мъже:

— Кралицата е жива! За Светлината и Андор! Стойте с кралицата!

— Как би се почувствала — каза тихо Елейн, — ако видиш, че кралицата ти се опитва да убие тролок с меч, докато ти бягаш?

— Ще си помисля, че веднага трябва да се преселя в друга страна — сопна се Биргит, докато пускаше нова стрела. — Някъде, където монарсите имат поне капка ум в главата.

Елейн изсумтя. Биргит можеше да приказва каквото си ще, но маневрата подейства. Групата, която бе събрала около себе си, започна да расте, разпростря се от двете страни и се стегна в бойна линия. Елейн държеше меча високо, викаше и — след миг колебание — сътвори със сплит бляскаво знаме на Андор, което заплующа във въздуха и Червения лъв огря нощта.

Това щеше да привлече огън от Демандред и преливащите с него, но мъжете й имаха нужда от маяк. А тя щеше да отбие атаките, ако дойдеха.

Не дойдоха и Елейн препусна по бойните редици, и викаше думите, които вдъхваха надежда на хората ѝ:

— За Светлината и Андор! Кралицата ви е с вас! Стойте и се бийте!

Мат препусна с грохот по билото на Височините с останките от огромната доскоро армия и натисна на югозапад. Тролоците се бяха струпали отпред от лявата страна, войската на шараите — отдясно. Срещу врага бяха героите на Рога, Пограничници, Карийд и хората му, огиерите, стрелците на Две реки, Белите плащове, геалданци и майенци, наемници, Тина и нейните Заклети в Дракона бежанци. И Бандата на Червената ръка. Неговите.

Помнеше, в онези спомени, които не бяха негови, че бе предвождал много по-могъщи сили. Армии, които не бяха раздробени, полуобучени, ранени и изтощени. Но, Светлината да му е на помощ, никога не се беше чувствал толкова горд. Въпреки всичко, което се

беше случило досега, хората му подеха виковете за атака и се хвърлиха в битката с подновен жар.

Смъртта на Демандред му даде шанс. Усещаше устрема на войските и инстинктивния ритъм на боя, отекващ през тях. Точно този момент беше търсил. Това беше картата, на която бе чакал да заложим всичко, което имаше. Десет към едно беше шансът все още, но армията на Шара, тролоците и Чезнещите бяха обезглавени. Без пълководец, който да ги поведе. Различните части действаха несъгласувано под командата на Чезнеци и Властелини на ужаса.

„Трябва да внимавам с шараите — помисли Мат. — Сигурно имат пълководци, които ще възстановят командването.“

Сега обаче трябваше да удари здраво и мощно. Да изтласка тролоците и шараите от Височините. Долу тролоците запълваха коридора между блатата и Височините и натискаха здраво защитниците при речното корито. Смъртта на Елейн се беше оказала лъжа. Войските ѝ бяха изпаднали в безпорядък — бяха загубили над една трета от войниците си, — но точно преди да бъдат обърнати в бяг от зверовете тя препусна сред тях и ги събра. Като по чудо бяха опазили бойния си строй, въпреки че ги изтласкваха на територията на Шиенар. Нямаше да могат да удържат дълго обаче, с Елейн или без нея. Пиките се огъваха все повече, войници падаха по цялото бойно поле, конницата ѝ и айилците връхлитаха с ярост, но все по-трудно задържаха врага. „Светлина, ако мога да избутам шараите от проклетите Височини върху зверовете долу, ще се изпотрепят едни други!“

— Лорд Каутон! — извика Тина и посочи на юг.

В далечината, откъм река Еринин, блесна светлина. Мат избърса чело. Това не беше ли...

Портали в небето. Десетки. И през тях се изсипаха летящи то'ракен, понесли фенери. Огнени стрели заваляха по тролоците в прохода. То'ракен прелетяха в боен строй над брода и коридора отвъд него.

През грохота на битката Мат чу звуци, които трябваше да са смразили кръвта на враговете. Стотици, хиляди рогове прогърмяха в нощта бойния си зов. Барабани забиха в гръмовен ритъм и той ставаше все по-силен, и тътенът на стъпки — на хора и на животни — се сля с него, докато настъпваха бавно към Височините в тъмното. Никой не

можеше да ги види в предутринния мрак, но всички на бойното поле разбраха кои са.

Мат изкрещя от радост. Можеше вече да види ходовете на сеанчанците в ума си. Половината им армия щеше да настъпи право на север от Еринин, да се слее с притиснатата войска на Елейн при Мора и да съкруши тролоците, напирани към Шиенар. Другата половина щеше да възвие на запад покрай блатата към западната страна на Височините и да разбие тролоците в коридора откъм тила.

Сред падащата градушка от стрели запрацяха ярки светлини — дамане правеха повече светлина, за да може армията им да вижда — зрелище, с което Илюминаторите биха се гордели! Земята се разтресе, щом огромната армия на Сеанчан тръгна в марш през Полето на Мерилен.

Небесен гръм разтърси въздуха откъм десния фланг на Мат на Височините — още по-силен гръм. Талманес и Алудра бяха поправили драконите и стреляха право от пещерата през портали по армията на Шара.

Почти всички фигури вече бяха на местата си. Имаше още само една дреболия, за която трябваше да се погрижи преди последното хвърляне на заровете.

Войските на Мат натиснаха напред.

Джур Грейди опипа с пръсти писмото от жена си, пратено с Андрол от Черната кула. Не можеше да го чете в тъмното, но все едно — нали можеше поне да го държи. Беше запомнил думите наизуст.

Наблюдаваше този каньон, на десетина мили на североизток по река Мора, където Каутон го бе поставил на позиция. Бойното поле на Мерилен бе далеч.

Не се сражаваше. Светлина, беше трудно, но не взимаше участие в боя. Гледаше и се стараеше да не мисли за горките хора, загинали, докато бранеха реката тук. Мястото беше идеално — тук Мора минаваше през тесен каньон, където Сянката можеше да спре реката. И я беше спряла. О, пратените от Мат мъже се бяха *опитали* да изтласкат Властелините на ужаса и шараите. Защо ги беше пратил на такава глупава задача! Гневът към Каутон тлееше в гърдите на Грейди. Всички твърдяха, че е добър пълководец. А беше направил това!

Е, щом беше гений, защо бе изпратил петстотин прости хорица от едно планинско село в Муранди да бранят тази река? Да, Каутон също така беше пратил и стотина войници от Бандата, но това изобщо не беше достатъчно. Бяха измрели, след като задържаха реката за няколко часа. В каньона имаше стотици и стотици тролоци и няколко Властелини на ужаса!

Е, тези хорица бяха избити до крак. Светлина! Имало беше деца между тях. Селяците и малкото войници се бяха сражавали добре, опазиха каньона много по-дълго, отколкото Грейди би помислил, че е възможно, но бяха паднали. А на него му бяха заповядали да не им помага.

И сега Грейди изчакваше в тъмното над стените на дефилето, скрит между скалите. На стотина крачки от него се движеха тролоци със запалени факли, за да могат Властелините на ужаса да виждат. Те също бяха над стените на дефилето, откъдето можеха да виждат реката долу — станала вече на езеро. Тримата Властелини на ужаса бяха откъртили огромни късове от скалните стени и бяха направили с тях каменна преграда, която запушваше реката.

Това беше пресушило Мора при Мерилор и бе позволило на тролоците да я прехвърлят с лекота. Грейди можеше да отвори този бент за миг — удар с Единствената сила щеше да го разбие и да освободи реката от тесния каньон. До този момент не беше посмял. Каутон му бе заповядал да не напада, но и без това нямаше да може да надвие сам трима силни Властелини на ужаса. Щяха да го убият и отново да запушат реката.

Погали с пръсти писмото от жена си и се приготви. Каутон му бе заповядал да отвори портал на разсъмване до същото онова село. Това щеше да разкрие Грейди. Не знаеше каква е целта на тази заповед.

Водата долу отдавна беше заляла трупове.

„Май му е време вече“, помисли Грейди и си пое дъх. Утрото щеше да настъпи всеки момент, макар околността да бе помръкнала от гъстата облачна пелена.

Щеше да изпълни заповедта, да го изгори дано. Но ако Каутон оцелееше от битката долу край реката, щеше да му каже няколко думи. Сурови думи. Човек като Каутон, от простолюдието, не можеше да прахосва така живота на хората.

Вдиша дълбоко още веднъж и започна да заприда портал. Отвори го в онова село, откъдето бяха дошли хората предния ден. Не знаеше защо трябва да го направи. Селото беше обезлюдено, за да се събере групата, сражавала се тук. Едва ли беше останал някой. Как го беше нарекъл Мат? Хиндерстап?

От портала с рев изригнаха хора, вдигнали високо сатъри, вили, ръждясали мечове. С тях дойдоха още войници от Бандата, като стотината, които се бяха били тук преди. Само дето...

Само дето на светлината на огньовете на Властелините на ужаса лицата им бяха *същите* като на сражавалите се тук бойци... бойците, които бяха загинали.

Грейди зяпна връхлитащите хора. Бяха *съвсем* същите. Същите стопанки, салджии и ковачи, *съвсем* същите. Беше видял как загинаха... а сега се връщаха.

Тролоците сигурно не можеха да различат едно човешко същество от друго, но тримата Властелини на ужаса го видяха... и разбраха, че хората са същите. И се стъписаха. Единият зарева, че Тъмния ги бил изоставил, и започна да засипва хората със сплитове.

А хората просто настъпваха без страх, въпреки че ударите на Силата пръсваха във въздуха много от тях. Връхлетяха срещу Властелините на ужаса и ги посякоха със земеделски сечива, сатъри и ножове. Докато тролоците се сетят да атакуват, Властелините бяха избити. Вече можеше да...

Грейди се отърси от изумлението си. Сбра силата си и унищожи яза, запушил дефилето.

И реката потече свободна.

ГЛАВА 41

УСМИВКА

— Каутон е върнал драконите в боя — каза Джонет, докато се мъчеше да види през пушеците. — Чуйте ги!

Над Височините отекваха глухи гърмежи. Певара се усмихна. С Андрол, Джонет, Имарин и Канлер се бяха присъединили към Логаин и другите Аша'ман, заедно с обвързаните с тях няколко Айез Седай. Стояха на ръба на стръмния склон срещу хълма Дашар, на половин миля от мястото, където лежеше обезглавеният труп на Демандред.

Над Височините отекна нов залп драконов огън.

— Драконите няма да издържат дълго, след като хората на Таим се смесиха с шараите — каза Певара. — Дракониците не могат да се защитят от преливащи, а много лесно ще ги открият по гърмежите.

— Каутон няма друг избор — отвърна Андрол. — Вече не може да държи нищо в резерв.

— Ашамани! — Логаин закричи към тях през дима, Габрел бе до него. — Време е да тръгваме.

— Драконите ли ще защитим? — попита Андрол.

Десетки грохнали от умора Аша'ман се вдигнаха на крака около тях и се обърнаха към Логаин.

— Не. Ще тръгнем на запад.

— На запад? — Певара скръсти ръце. — Това е *извън* битката!

— Там вашата Амирлин се би с Таим — каза Логаин, обърна ѝ гръб и се загледа на запад. — Земята там, както и много от шараите, бяха погребани под кристал. Искам всеки Аша'ман, войник и Вречен, комуто не съм дал друга изрична заповед, да започне да търси. Има...

Земята се разтърси със злокобен тътен и Певара се олюля. Андрол я подхвана под мишницата, макар тя да усети умората му по връзката — бе не по-малка от нейната. Не им беше останала много сила.

Щом трусът затихна, Логаин продължи:

— Някъде там, в онази грамада от кристали, има златен скиптър. Казват, че Таим го държал, когато Егвийн ал-Вийр го надви. Ще го намерим. Ако някой от вас го види, *да не го пипа*. Повикайте ме.

И закрещя заповедите си на следващата група Аша'ман. Андрол се загледа след него, докато се отдалечаваше, и Певара долови разочарованието му.

— Ако онзи скиптър е ангреал или ша-ангреал, може да ни е от огромна полза — каза Имарин.

— Може би — отвърна Певара. — Според мен обаче драконите имат повече нужда от защита, отколкото ние от пръчката. *Кълна се*, има нещо в звука на онзи рог. Трябва веднага да атакуваме, а не да търсим бойна плячка...

— Другите Аша'ман могат да го направят — заяви Андрол. — Ние не сме длъжни.

— Какво? — попита намръщено Канлер. — Няма да се подчиниш?

— Няма — отвърна Андрол. — Той каза, че е за мъжете, които нямат други заповеди. Ние имаме. Още в началото на битката ни каза да си отваряме очите за лакеи на Таим и да се справим с тях.

— Не съм сигурен, че помни онази заповед, Андрол. — Имарин се потърка по брадичката. — И не знам дали дори ако я помни, би искал да я изпълним. Изглежда решен на всяка цена да намери онзи скиптър.

— Все пак ни даде заповедта — настоя Андрол.

— Андрол — рече Канлер, — толкова съм уморен, че сигурно няма да мога да събера сила да те наругая, ако исках. Никой тук не изглежда по-добре, а ти едва можеш да отвориш малък портал. Как ще се противопоставим на Мишраил и другите според теб?

Андрол се намръщи, но нямаше какво да му отвърне. Само че на Певара ѝ хрумна нещо. Начин може би да успеят, макар и изтощени...

Андрол се сепна и ококори очи, а след това се усмихна широко.

— Ти си гениална, Певара!

— Благодаря — отвърна тя превзето. — Канлер, хайде ставай. Готова съм да се обзаложа на всичко, господа, че хората на Таим ще се опитат да унищожат драконите. Ние обаче ще им поднесем хубава изненада...

Каква каша беше станала.

Могедиен скрита трупа на Демандред. Беше изоставен, след като шараите бяха тръгнали да се бият с войската на Каутон и да отмъстят за водача си.

Демандред. Глупакът се беше оставил да го разсеят. Ако се съсредоточиш твърде много върху личните си негодувания или ако си позволиш да се заплетеш с червеите, с които си имаш работа... е, Демандред си беше заслужил смъртта. Смърт и сигурно вечно наказание от Великия властелин.

След като Демандред вече наистина бе мъртъв, тя посегна към Единствената сила... и намери нещо друго. Блестяща река, десетократно по-мощна и десетократно по-сладка. След като толкова много Избрани бяха паднали, Великият властелин се бе разтворил за нея. Оцеляването наистина бе най-добрият начин човек да се докаже пред него.

Това веднага промени плановете ѝ.

Първата ѝ работа бе да изгори на прах трупа на Демандред. След това бързо запреде Маската на огледалата — о, колко сладка бе Вярната сила! — и замени облика си с образа на Демандред. Винаги се беше старала да може да уподоби другите Избрани. Демандред щеше да е труден, след като се бе променил толкова много напоследък, но Могедиен беше внимавала. Все пак никой, който я докоснеше, нямаше да се заблуди. Трябваше да внимава.

Щом постави маската си, Отпътува до задните линии на армията на Шара, сражаваща се с войските на Каутон. Тук бяха резервните части, чакащи реда си да тръгнат напред, както и снабдителни коли и някои от ранените.

Шараите зяпнаха. Бяха се подготвяли да избягат от бойното поле. Знаеха, че огромната сеанчанска армия се е включила в боя. Могедиен забеляза, че сред тях има и Айад — само три, доколкото можа да види. Две жени с татуировки и мръсен преливащ мъж, клекнал в краката им. Повечето останали бяха избити в сблъсъка с Айез Седай.

Сеанчанците. Мисълта за тях и за властната им предводителка накара Могедиен да се сгърчи. Когато Великият властелин разбереше какво е направила...

Не. Той ѝ беше дал Вярната сила. Могедиен бе надживяла другите и само това беше от значение. Той не можеше да види навсякъде и навярно все още не знаеше, че я бяха разкрили. Как онова момиче бе видяло през Маската? Това би трябвало да е невъзможно.

Значи някой я беше предал. Все пак беше действала с Демандред в тази битка и макар да не беше толкова добър тактик като него — никой от Избраните не беше, освен може би Самаил, — разбираше боя достатъчно добре, за да поеме командването. Изобщо не го искаше, защото това я оставяше беззащитна по начин, който не ѝ харесваше. Но отчаяните моменти налагат отчаяни действия.

Всъщност, след като помисли, прецени, че събитията се развиват доста добре за нея. Демандред беше паднал поради гордостта си. М'хаил, новото парвеню, също беше мъртъв... и много удобно беше премахнал от бойното поле водачката на Айез Седай. Тя все още разполагаше с ядрото на Тварите на Сянката на Демандред и с няколко Властелини на ужаса, няколко от Черната Аджа и десетина от Обърнатите мъже, които беше довел М'хаил.

— Това не е той! — извика един стар мъж с халат на шарайски монах. Сочеше я. — Това не е нашият Вайлд! Това е...

Могедиен го изпепели.

Спомни си разсеяно донесенията на шпионите си, че Демандред проявявал благосклонност към стария мъж, и каза с гласа на Демандред:

— По-добре да умреш, старче, отколкото жив да отхвърлиш онзи, когото трябва да обичаш. Желаете ли друг някой да ме отрече?

Шараите се смълчаха.

— Убивам без сплитове — каза Могедиен. — Само аз, вашият Вайлд, мога да направя това.

Трябваше да помни да не се усмихва, дори при победа, когато хората ѝ се кланяха. Демандред винаги беше сериозен. Докато падаха на колене, ѝ се наложи да затаи радостта си. Да, Демандред беше свършил добра работа и ѝ беше дал в ръцете армията на цяла държава, с която да си играе. Това наистина щеше да тръгне добре!

— Убиецо на Дракона — каза едната от коленичилите Айад. Плачеше. Колко слаби бяха тези шараи. — Видяхме, че падна...

— Как мога да падна? Имате пророчества, нали?

Жената се обърна към другата Айад.

— Те казват, че ще се биеш, Убиецо на Дракона. Но...

— Съберете пет юмука тролоци от задните линии. — Могедиен се обърна към командира на резервната част. — И ги пратете нагоре по реката при руините.

— При руините? — попита мъжът. — Там са само бежанците от Кемлин.

— Точно така, глупако. Бежанци — деца, старци, жени, които търсят мъртвите си. Не могат да се противопоставят. Кажете на тролоците да започнат да ги избиват. Враговете ни са слаби. Една такава атака ще ги принуди да разбият отбраната и да се притекат на помощ, докато истинските воители просто биха ги оставили да измрат.

Офицерът кимна и тя видя одобрението, изписало се на лицето му. Приемаше я като Демандред. Добре. Мъжът затича да се разпорежи.

Изстрелите на драконите отекнаха в далечината.

— А защо никой от нашите Айад не е отишъл да премахне онези оръжия? — попита Могедиен.

Коленичилите пред нея Айад наведоха глави.

— Останахме само десетина, Вайлд.

— Това не е довод.

Взривовите спряха. Може би някой от останалите Властелини на ужаса на М'хаил бе решил проблема с драконите.

Настръхна, щом командирът на шараите закри към един мърдраал. *Мразеше* да е на открито така. Трябваше да остане в сянка, да остави други да водят битките. Само че никога нямаше да позволи да кажат, че когато положението е наложило намесата ѝ, е била твърде уплашена, за да...

Портал разцепи въздуха зад нея и няколко шараи извикаха. Могедиен се обърна и зяпна изумена нещо, което приличаше на тъмна пещера. И в нея имаше дракони!

— Огън! — изрева глас.

— Затвори портала! — викна Талманес и отворът във въздуха се затръшна.

— Това е една от идеите на лорд Мат, нали? — изрева Дерид, застанал до Талманес, докато драконите презареждаха. Двамата бяха

запушили ушите си с восък.

— Как се сети? — ревна му Талманес.

Щом драконите бяха уязвими при стрелба, какво правиш? Стреляш с тях от скрита позиция.

Талманес се усмихна, щом Неалд отвори следващия портал пред десет дракона. Това, че много от драконовите талиги бяха толкова разнебитени, че не можеха да вървят, не значеше нищо, след като човек можеше да отвори пред тях портал и да стреля където си иска.

Този се отвори към няколко юмука тролоци, въввлечени в свиреп бой срещу Бели плащове. Няколко Твари на Сянката извърнаха с ужас очи към драконите.

— Огън! — извика Талманес и махна с ръка надолу за сигнал, ако някой от мъжете не е успял да го чуе.

Димът изпълни пещерата и взривовете отекнаха през восъка, запушил ушите му, когато драконите отскочиха назад и изхвърлиха буря от смърт към тролоците. Изстрелите пометоха юмуците и оставиха разкъсани димящи трупове. Белите плащове завикаха ликуващо и вдигнаха мечовете си.

Неалд бързо затвори портала и драконирите презаредиха оръжията. След това Неалд направи над тях портал, обърнат надолу, за да проветри пещерата, и изхвърли дима някъде далече във въздуха.

— Усмихвате ли се? — попита удивен Дерид.

— Да — каза доволно Талманес.

— Кръв и кървава пепел, лорд Талманес... Усмивката ви е ужасна. Май трябва да се усмихвате по-често.

Талманес се ухили, а Неалд отвори следващия портал към поста на хълма Дашар, където Алудра стоеше с далекоглед и няколко съгледвачи и решаваше коя да е следващата цел. Изрева позицията, а Неалд кимна и се подготвиха за следващия залп.

ГЛАВА 42

НЕВЪЗМОЖНОСТИ

Авиенда имаше чувството, че самият свят се пропуква, разпада се, че нещо го *поглъща*.

Мълниите, които падаха над долината на Шайол Гул, вече не бяха под контрол. Нито от Ветроловките, нито от никого. Избиваха Твари на Сянката, както и бранители. Непредсказуемо. Въздухът миришеше на огън, на изгоряла плът и още нещо — чиста, ясно доловима миризма, която тя бе започнала да разпознава като миризмата на удар от мълния.

Авиенда се движеше като самия вятър и се мъчеше да остане пред Грендал, която мятеше към нея лъч след лъч нажежен до бяло белфир. С всеки изстрел земята *тръпнеше*. Черни резки плъзваха по скалите.

Почти всички защитници на долината бяха паднали. Хората, които все още не се бяха изтеглили към пътеката нагоре към планината, ги унищожаваша Мракохрътите.

Земята се разтресе и Авиенда се олюля. Група тролоци изригна от ветровитите сенки с ръмжене. Съществата не я видяха, а се обърнаха и нападнаха нещо друго... Други тролоци? Биеха се едни други.

Не се изненада. Не беше необичайно тролоци да се бият помежду си, ако не бяха под здравата власт на Безоките. Но каква бе тази странна мъгла?

Авиенда се надигна и затича към близкия склон. Може би отгоре щеше да засече местоположението на Грендал.

Стигна върха и се озова пред нещо невъзможно — огромен скален къс, който се рееше във въздуха, без нищо, което да го крепи. Беше се изтръгнал от земята и се бе издигнал тук.

Из цялата долина имаше подобни невъзможни неща. Няколко бягащи домански конници препуснаха в галоп през скалист участък и скалата се закъдри на вълнички като вода и четиримата мъже потънаха

в нея и изчезнаха заедно с конете. Гъста мъгла бе започнала да навлиза в долината от едната страна. И хора, и тролоци бягаха от нея с писъци.

Лъч белфир изригна през потеклия скален къс и мина само на педя от главата ѝ. Авиенда ахна и се хвърли по корем на земята. Чу дращение наблизко, превъртя се и пригответи сплит.

Амис — облеклото ѝ на Мъдра бе почерняло и опърлено, а едната ѝ страна бе почервенияла — притича и се присви до нея.

— Виждала ли си Кацуан или другите?

— Не.

Амис изруга, после каза:

— Трябва да нападнем Сенкодушната. Едновременно. Ти заобиколи отдясно. Аз ще тръгна наляво. Като усетиш преливането ми, включи се. Заедно сигурно ще можем да я свалим.

Авиенда кимна. Станаха и се разделиха. Някъде тук се биеше подобраният екип на Кацуан. Талаан, Ветроловка, успяла някак да се добере до Заклетите в Дракона. Аливия, бившата дамане. Те, заедно с Амис и Авиенда, бяха едни от най-могъщите преливащи на страната на Светлината.

Посоката на белфира поне издаваше донякъде къде трябва да е Грендал. Авиенда заобиколи течащата скала — белфирът я беше пронизал, без да я унищожи напълно. Все повече я безпокояха каменните късове, издигнали се безразборно из долината. Беше мехур на злото, само че в много по-голям мащаб. Докато се промъкваше, чу глух звук, наподобяващ барабанен тътен, идващ откъм планината. Огледа се и видя нещо невероятно: долината бе започнала да се разлиства с нова зеленина. Голата доскоро земя ставаше яркозелена, растенията сякаш се гърчеха нагоре и избуяваха.

Буйната зеленина изригваше на петна по цялата долина. Белите и черни облаци горе се завихриха, бяло на черно, черно на бяло. Изтреця мълния и замръзна, щом удари земята. Невероятно, мълнията като че ли се беше превърнала във висок стъклен стълб с назъбена форма — и вече не блестеше.

Облаците горе образуваха фигура, която ѝ се стори позната. Черно на бяло, бяло на черно...

„Това е символът — осъзна тя смаяна. — Древният символ на Айез Седай.“

Под този знак... той ще властва.

Авиенда се вкопчи здраво в Единствената сила. Онзи барабанен звук беше самият той, някак. Избуялият наоколо живот беше той. Тъмния раздираше земята, а Ранд я съшиваше отново.

Трябваше да продължи да се движи. Затича приведена, като използваше новоизрасналите растения за прикритие. Бяха се появили точно където ѝ трябваша, за да я скрият. Случайност ли беше? Реши да повярва в обратното. Усещаше го — в онова кътче в ума си. Сражаваше се като истински воин. Битката му ѝ даде сила и тя се опита да му върне същото.

Решителност. Доблест. Слава. „Бий се, заслон на сърцето ми. Бий се.“

Най-после видя Грендал. Отстъпницата все още бе заобиколена от слугите си под Принуда и си разменяше убийствени потоци от Единствената сила с Кацуан и Аливия. Авиенда спря и загледа как трите се засипват с огнени взривове, секат с Дух сплитове си, разкъсват въздуха с горещина и хвърлят още сплитове толкова бързо, че тя почти не можеше да различи какво става.

Глождеше я да се притече на помощ, но Амис беше права: ако двете атакуваха заедно, особено докато Грендал бе заета, имаха по-добър шанс да я убият. Стига Кацуан и Аливия да можеха да удържат, изчакването беше по-добрият избор.

Можеха ли да удържат обаче? Кацуан беше могъща, по-силна, отколкото Авиенда си беше мислила. Украшенията в косата ѝ със сигурност включваха ангреали и тер-ангреали.

Пленничките на Грендал лежаха изтощени на земята. Сарийн беше паднала на колене и зяпнала напред с празни очи.

Кацуан и Аливия като че ли не се притесняваха, че може да наранят пленничките. Бяха прави. И все пак дали Авиенда не можеше някак...

Високият храст до нея се раздвижи.

Авиенда се обърна мълниеносно, без да мисли, и запреде Огън. Изгори нападателя с черното було миг преди копието му да се забие във врата ѝ. Оръжието поряза рамото ѝ, когато мъжът се олюля и рухна напред. Ударът ѝ бе прогорил в гърдите му дупка, голяма колкото юмрук.

Още една преливаща се включи в схватката и започна да мята неистово сплитове. Амис. Беше дошла. За щастие, Грендал се

съсредоточи върху нея вместо върху току-що разкрилата се Авиенда.

И толкова по-добре, защото Авиенда беше зяпнала мъжа, когото бе убила, мъж, когото Грендал бе превърнала в свой роб с Принудата. Мъж, който ѝ се стори познат.

Ужасена, разтреперана, тя се пресегна и дръпна булото му.
Беше Руарк.

— Напускам — каза намръщено Мишраил, загледан в гърбовете на атакуващата конница на Шара. Стояха на западната страна на Височините, встрани от левия фланг на армията на шарайте. — Никой не ни каза, че ще се бием с проклетите герои на Рога.

— Това е Последната битка, дете. — Алвиарин го каза със злоба. Беше започнала да ги нарича всички „деца“ напоследък. Мишраил беше готов да я удуши. Защо М'хаил ѝ бе позволил да обвърже Ненсен? Защо изобщо трябваше да постави жена да ги командва?

Групата им беше малка: Алвиарин, Мишраил, Ненсен, Каш, Риана, Донало и Аяко, Обърнат като него. Мишраил не разбираше много от бой на бойно поле. Когато убиваше хора, предпочиташе да изчака да се натъкнат на него някъде на тъмно, където никой не гледа. Цялата тази битка на открито, целият този хаос го караше да се чувства все едно са опрели нож в гърба му.

— Там — каза Алвиарин на Ненсен и посочи блесналата светлина, когато през порталите над бойното поле прокънтя нов взрив от драконите. — Мисля, че дойде от средата на платото. Направи портал и отиваме там.

— Изобщо няма да можем да... — почна Мишраил.

— Хайде! — кресна Алвиарин. Лицето ѝ беше почервеняло от гняв.

Ненсен бързо изпълни заповедта ѝ. Обичаше да се подчинява, да знае, че някой командва.

„Може би ще трябва да я убия — помисли Мишраил. — И Ненсен също.“ И без много боен опит можеше да разбере, че този бой няма да е лесен. Връщането на сеанчанците, падането на Демандред и развилнелите се без никакво командване тролоци... Да, Сянката все още имаше огромно числено превъзходство, но боят изобщо не вървеше толкова едноточено, колкото би му харесало. Едно от

първите правила, които бе научил в живота, бе никога да не напада човек, когато шансът да загуби е равен.

Шестимата се изсипаха през портала наред платото. От изгорената от дракони и преливащи земя се вдигаше дим и се смесваше със странната мъгла. Трудно беше да разбере човек какво става и къде. Дупки в земята, зейнали от взривовите на драконите. Трупове... късове тела, разпилени навсякъде. Необичайна миризма. Беше вече след изгрев-слънце, но през облаците почти не идваше светлина.

Над тях отекнаха крясъците на странните летящи създания, които бяха довели сеанчанците. Мишраил потръпна. Светлина. Все едно да стоиш в къща без покрив и да знаеш, че врагът ти има стрелци на позиция над теб. Простреля едно от тях със сплит на Огън и загледа доволен как крилата се прекършиха и звярът се заобръща във въздуха, докато падаше.

Такава атака обаче го оголваше. Наистина трябваше да избие другите Властелини на ужаса и да избяга. Нали винаги избираше *печелещата* страна!

— На работа — подкани ги Алвиарин. — Правете каквото казах. Тези, които правят портали, та оръжията да стрелят през тях, са мъже, тъй че трябва да видим къде беше порталът и ще накараме Донало да разчете утайката.

Мъжете се раздвижиха и заоглеждаха земята, за да открият къде се беше отворил порталът. Хората, които се биеха на платото, бяха неудобно близо — шараи и някакви мъже, веещи знаме с вълк на него. Ако тръгнаха насам...

Донало тръгна с него и затърсиха бързо, и двамата вкопчени в Силата. Донало беше тайренец с квадратно лице и заострена посивяла брада.

— Когато Демандред падна — прошепна Донало, — разбрах, че е било клопка. В капан сме.

Мишраил кимна. Може би Донало щеше да се окаже съюзник. Можеха да избягат заедно. Разбира се, след това трябваше да го убие. Нямах да е добре да останат свидетели, които можеше да донесат на Великия властелин какво е направил.

Все едно, не можеше да разчита на Донало. Мъжът се беше присъединил към тях само заради онзи насилствен номер с

мърдраалите. Щом човек можеше толкова бързо да смени страната, какво му пречеше да я смени отново? А и на Мишраил никак не му харесваше... чувството, което изпитваше, щом погледнеше Донало или другите Обърнати. Все едно имаше нещо неестествено дълбоко вътре в тях, нещо, което надничаше към света и търсеше плячка.

— Ще трябва да се махнем оттук — отвърна му Мишраил шепнешком. — Да се бием тук сега е глу... — И млъкна, защото някой крачеше през дима към тях.

Висок мъж с червено-златиста коса. Познат мъж, целият в рани, дрехите му — обгорени и почернели. Мишраил зяпна, а Донало изруга, когато самият Прероден Дракон ги видя, сепна се и побягна обратно. Докато Мишраил се сети да нападне, ал-Тор отвори портал и изчезна през него.

Земята изтътна, разпука се и част от източния склон се срина и рухна към тролоците долу. Това място ставаше все по-нестабилно. Още една причина да се маха.

— Това беше проклетият Прероден Дракон! — ревна Донало. — Алвиарин! Проклетият *Прероден Дракон* е на бойното поле!

— Що за глупости дрънкаш? — попита Алвиарин, щом се приближи с другите.

— Ранд ал-Тор беше тук — каза Мишраил, все още стъписан. — Кръв и кървава пепел, Донало. Ти беше прав! Само така може да е паднал Демандред.

— Той непрекъснато повтаряше, че Дракона е някъде на това бойно поле — намеси се Каш.

Донало пристъпи напред и кривна глава, сякаш оглеждаше нещо във въздуха.

— Видях къде точно направи портала, за да избяга. Беше точно тук. Точно тук... Да! Усещам резонанса. Знам къде замина.

— Той надви Демандред — рече Алвиарин и скръсти ръце. — Можем ли да се надяваме, че ще го победим?

— Изглеждаше изтощен — увери я Мишраил. — Повече от изтощен. Изпадна в паника, като ни видя. Ако наистина се е бил с Демандред, това му е отнело много сила.

Алвиарин огледа въздуха, където бе изчезнал ал-Тор. Мишраил можеше буквално да види мислите й. Ако убиеха Преродения Дракон, М'хаил можеше да не се окаже единственият Властелин на ужаса,

издигнат до Избраните. Великият властелин щеше да е благодарен на онзи, който е премахнал ал-Тор. Много благодарен.

— Хванах го! — извика Донало и отвори портал.

— Трябва ми кръг, за да се бия с него — каза Алвиарин, но след миг се разколеба. — Но ще използвам само Риана и Ненсен. Няма да сме достатъчно гъвкави всички в един кръг.

Мишраил изсумтя, сбра силата си и скочи през отворения портал. Алвиарин просто не искаше някой от мъжете да води кръга и да й открадне заслугата с убийството. Е, той щеше да се погрижи за това.

Озова се на някаква поляна в непозната гора. Дърветата тук не изглеждаха толкова силно пострадали от допира на Тъмния, колкото на други места. Защо беше така? Тътнешото небе беше също толкова тъмно, колкото и на бойното поле, и се наложи да направи кълбо светлина, за да вижда.

Ал-Тор седеше отпуснат на един пън. Вдигна глава и щом видя Мишраил, извика и заситни назад в паника. Мишраил изпреде огнено кълбо, което набъбна във въздуха и полетя след него, но ал-Тор успя да го посече със свой сплит.

„Ха! *Наистина* е слаб“, помисли Мишраил и затича напред. Другите го последваха през портала, жените свързани с Ненсен, който подтичваше като пале след Алвиарин. Донало премина последен и им викна да го почака.

След миг всички спряха.

Удари го като вълна студена вода — все едно бе налетял с главата напред във водопад. Единствената сила изчезна. Изостави го, просто ей така.

Мишраил се олюля в паника и се помъчи да проумее какво е станало. Заслонили ли го бяха? Не. Не усещаше никакъв щит. Не усещаше... нищо.

Дърветата наоколо се раздвижиха и от сенките им на поляната пристъпиха фигури. Гигантски същества с провиснали вежди и дебели пръсти. Изглеждаха древни като самите дървета, със сбръчкана кожа и бели коси.

Беше попаднал в стеддинг.

Понечи да побегне, но го сграбчиха две яки ръце. Древните огиери обкръжиха и него, и останалите. А ал-Тор също излезе на

поляната... само че не беше той. Вече не беше той. Беше уловка. Андрол си беше сложил лицето на Преродения Дракон.

Другите закрепяха и заудряха огиерите с юмруци, но Мишраил падна на колене, зяпнал в празното, където бе доскоро Единствената сила.

Певара застана до Андрол, докато огиерите — най-старите, които не можеха да се включат в битката — хванаха Властелините на ужаса в яките си ръце и ги повлякоха навътре в стеддинг Шолоон. Линдзар, най-древната сред тях, се приближи до Андрол. Подпираше се на тояга, дебела колкото мъжко бедро.

— Ще се погрижим за пленниците, майстор Андрол.

— Екзекуция ли? — попита Певара.

— В името на древните дървеса, не! — Линдзар изглеждаше, оскърбена. — Не и тук, никакви убийства тук. Ще ги задържим и няма да им позволим да избягат.

— Те са *много* опасни — каза Андрол. — Не ги подценявайте, могат да са много коварни.

Огиерката се изкиска и закуцука към все още красивите дървета на стеддинга.

— Хората си мислят, че понеже сме кротки, не можем и ние да бъдем коварни. Ще видят колко хитър може да стане един ум след столетия стареене. Не се безпокой, майстор Андрол. Ще внимаваме. Добре ще е за тези нещастни души да поживеят в мира на стеддинг. Може би няколко десетилетия мир ще променят представите им за света.

И старата огиерка изчезна сред дървесата.

Андрол погледна Певара. Усещаше задоволството ѝ по връзката, макар лицето ѝ да остана спокойно.

— Добре се справи — каза тя. — Планът беше чудесен.

Кимна доволна и двамата напуснаха стеддинга през невидимата преграда, отделяща ги от Силата. Андрол беше толкова уморен, че едва можеше да мигне, но без никакво усилие сграбчи сайдин, както прегладнял човек посяга за комат хляб, макар да бе останал без него само за няколко минути.

Почти съжали за това, което бе причинил на Донало и другите. „Отдъхни си добре тук, приятелю — помисли и погледна през рамо

назад. — Може би някой ден ще намерим начин да те освободим от затвора, в който са оковали ума ти.“

— Е? — попита задъхано притичалият към тях Джонет.

— Стана — отвърна Андрол.

Излязоха от дърветата над Мора и руините извън стеддинга, в района, където бежанците от Кемлин събираха ранени и оръжия.

Беше пълен с тролоци.

И чудовищата избиваха наред.

Авиенда коленичи над тялото на Руарк.

Мъртъв. Беше убила *Руарк*.

„Вече не беше той — каза си. — Грендал го е убила. Сплитът ѝ все едно го е изгорил отвътре. Това е просто черупка.“

Беше просто...

Беше просто...

Беше просто...

„Сила, Авиенда.“ Решимостта на Ранд я изпълни, излъчена по връзката в онова кътче в ума ѝ. Тя вдигна глава и усети как умората я напусна, всички разсейващи неща изчезнаха.

Грендал се сражаваше срещу Амис, Талаан, Аливия и Кацуан... и печелеше. Сплитове свистяха и огряваха прашния въздух, но идващите от Кацуан и другите бяха все по-слаби. По-защитни. Буря от мълнии запада около Амис и я събори. До Грендал Сашале Ендърли потрепери и се свлече на земята. Сиянието на Единствената сила вече не я обкръжаваше. Грендал я беше изтощила, извличайки толкова много.

Авиенда се надигна. Грендал беше могъща и лукава. Беше *изключително* добра в пресичането на сплитове във въздуха, още докато ги оформяха.

Тя вдигна ръка настрани и запреде Огън, Въздух и Дух. Бляскаво нажежено копие от светлина и огън се появи в ръката ѝ. Авиенда приготви още пет сплита на Дух и връхлетя.

Барабанныят тътен на тресящата се земя придружи стъпките ѝ. От небесата се спусна кристална мълния и замръзна във въздуха. Хора и зверове нададоха вой, щом Мракохрътите стигнаха до последните редици, бранещи пътеката нагоре към Ранд.

Грендал видя Авиенда и започна да сплита белфир. Авиенда посече сплита от въздуха с поток на Дух. Грендал изруга и запресе отново. Авиенда удари отново и посече сплита на две.

Кацуан и Талаан хвърлиха огнени взривове. Един от пленените айилци се хвърли пред Грендал и умря с крясък, щом пламъците го погълнаха.

Авиенда затича бързо, стиснала копието от светлина. Спомни си първия си бяг, изпитанието преди да я вземат при Девите. В онзи ден бе усещала вятъра зад себе си, как я тласкаше напред.

Сега нямаше вятър. Но чуваше виковете на воините. Айилците, които се биеха там, сякаш я тласкаха напред. Самият звук сякаш я носеше към Грендал.

Отстъпницата направи сплит преди Авиенда да успее да се спре, мощен сплит на Земя под краката ѝ.

И Авиенда скочи.

Земята изригна, камъни полетяха нагоре и взривът я изхвърли напред във въздуха. Камъни раздраха краката ѝ и във въздуха около нея блисна кръв. Стъпалата ѝ бяха раздрани, кости се кършеха, краката ѝ горяха.

Тя стисна копието от огън и светлина с две ръце. Бурята от камъни фучеше. Полата ѝ се разкъса на дрипи.

Грендал погледна нагоре и зяпна. Щеше да Отпътува с Вярната сила. Авиенда го знаеше. Отбягвала беше този начин да Отпътува досега само защото трябваше да докосне спътниците си, за да ги вземе със себе си, а не искаше да ги остави.

В краткия миг, в който увисна във въздуха, Авиенда срещна погледа на Сенкодушната и видя ужаса в очите ѝ.

Въздухът започна да се изкривява.

Копието ѝ се заби в ребрата на Грендал.

И двете изчезнаха.

ГЛАВА 43

ПОЛЕ ОТ СТЪКЛО

Логаин стоеше сред поле от стъкло, стиснал ръце зад гърба си. Битката по Височините бушуваше. Шараите, изглежда, отстъпваха под атаката на армиите на Каутон, а съгледвачите му току-що бяха донесли, че Сянката е понесла тежко поражение.

— Май няма да им трябваш повече — каза му Габрел, след като съгледвачите му се оттеглиха. — Тъй че беше прав.

По връзката потече недоволство и дори разочарование.

— Трябва да мисля за бъдещето на Черната кула — каза Логаин.

— Не мислиш за бъдещето ѝ — отрони тя тихо, почти заканително. — Мислиш как да станеш сила в тези земи, Логаин. Не можеш да скриеш чувствата си от мен.

Логаин потисна гнева си. Нямаше да се подчини отново на властта им. *Нямаше*. Първо Бялата кула, после М'хаил и хората му.

Дни на изтезания. *Седмици*.

„Ще съм по-силен от всички“, помисли си. Това бе единственият изход, нали? „Ще се боят от мен.“

Светлина. Беше устоял на опитите им да го покварят, да го обърнат към Сянката... но неволно се зачуди дали не бяха прекършили нещо вътре в него. Нещо дълбоко. Наведе очи и се загледа над полето от кристали.

Отдолу отекна нов тътен и няколко кристала се натрошиха. Всичко наоколо скоро щеше да рухне. А с това — и скиптърът...

„Сила.“

— Предупреждавам те, сухоземецо — каза кротък глас наблизко. — Трябва да донеса съобщение. Ако се наложи да ти счупя главата, за да го донеса, ще го направя.

„Сеанчански говор“, помисли Логаин и се обърна намръщен. Някаква сеанчанка, придружена от едър иллианец, спореше с един от охраната му. Знаеше как да говори така, че гласът ѝ да стигне далече,

без да вика. Самообладанието, което излъчваше тази жена, привлече любопитството му.

Тръгна натам и сеанчанката вдигна очи към него и каза:

— Нещо властно има в теб. Ти ли си този, когото наричат Логаин?

Той кимна.

— Амирлин ти изпраща последните си думи — продължи сеанчанката. — Трябва да предадеш печатите на Бялата кула, за да бъдат счупени. Знакът е идването на светлината! Казва, че ще се разбере, когато дойде.

Логаин повдигна вежда, кимна ѝ, че е разбрал, и тръгна обратно.

— Нямах намерение да го направя — каза Габрел. — Глупак. Тези печати са на...

— Мои са — прекъсна я Логаин.

— Логаин — промълви Габрел. — Знам, че са те наранили. Но сега не е време за игри.

— Защо? Отношението на Бялата кула към мен не беше ли една голяма дълга игра?

— Логаин... — Тя го докосна по ръката.

Светлината да я *изгори* тази връзка! Съжали, че изобщо ѝ я беше наложил. Както беше свързана с него, усещаше искреността ѝ. Колко по-лесен щеше да е животът му, ако можеше да продължи да гледа на всички Айез Седай с подозрение.

Искреност. Това ли щеше да е поражението му?

— Лорд Логаин! — извика широкоплещестият Вречен Десотел. — Лорд Логаин, мисля, че го намерих!

Логаин откъсна погледа си от Габрел и извърна очи към него. Ашаманът стоеше до един от големите кристали.

— Тук е — каза Десотел и избърса кристала, щом Логаин се приближи. — Виждате ли?

Логаин коленичи и запреде кълбо светлина. Да... там, вътре в кристала. Приличаше на ръка, направена от малко по-друг вид кристал, и искреше на светлината. Ръката държеше златен скиптър с връх, смътно оформен като купа.

Логаин се усмихна широко и привлече от Силата. Сайдин потече от него в кристала, та сплитът да го натроши.

Земята изтътна. Кристалът, каквото и да представляваше, не поддаде. Колкото повече натискаше Логаин, толкова по-силен ставаше тътенът.

— Логаин... — каза Габрел зад него.

— Стой назад. Май трябва да опитам с белфир.

Паника потече през връзката. За щастие Габрел не се опита да му обяснява какво е забранено и какво — не. Един Аша'ман не беше длъжен да се подчинява на закона на Бялата кула.

— Логаин!

Друг глас. Нямаше ли да го оставят на мира? Той пригответи сплита.

— Логаин! — Андрол се беше задъхал. Падна на колене до него. Лицето му бе обгорено. Изглеждаше по-зле от самата смърт. — Логаин... бежанците от Кемлин... Сянката е пратила тролоци да ги избият при руините!

Логаин задържа белфира, почти довършен, и се взря в кристала със златната плячка в него.

— Логаин... Другите останаха да се бият, но са изчерпани. Не мога да намеря Каутон, а войниците, при които отидох, са въввлечени в тежък бой и не могат да помогнат. Не мисля, че някой от командирите знае какво правят тролоците там. Светлина!

Логаин задържа сплита и Единствената сила запулсира в него. Мощ. Страх.

— Моля те — прошепна Андрол съвсем тихо. — Деца, Логаин! Избиват децата...

Логаин затвори очи.

Мат препускаше напред с героите на Рога. Това, че беше някогашният Свиращ на Рога, явно му отреждаше специално място сред тях. Биеха се редом с него, говореха му все едно го познаваха. Изглеждаха толкова, хм, героично, напети в седлата и обкръжени от мъгла, която блестеше на светлината на изгряващия ден.

В разгара на боя Мат най-после зададе въпроса, който го беше глождил толкова дълго.

— Не съм един от вас, нали? — попита той Хенд Ковача. — В смисъл... щом героите са се родили някога, после умират и... правите

каквото там правите.

Големият мъж се засмя. Яздеше червеникавокафяв кон, едър почти колкото сеанчанските коне с глиганските зурли.

— Знаех си, че ще попиташ това, Комарджийо.

— Ами значи би трябвало да имаш подготвен някой скапан отговор тогава, нали? — Мат се напрегна и усети как лицето му се налива с кръв.

— Не, не си от нас — каза Хенд. — Успокой се. Макар да си направил повече от достатъчно, за да си спечелиш място, не си избран. Не знам защо.

— Може би защото не ми харесва идеята да трябва да рипвам всеки път, когато някой надуне оня проклет рог.

— Може би! — Хенд се ухили и препусна в галоп срещу шараите.

Мат вече не насочваше движенията на войските по бойното поле. Слава на Светлината, беше подредил нещата достатъчно добре, за да няма нужда от пряк контрол. Препускаше по платото, биеше се, ревеше и настъпваше с героите.

Елейн беше отзад и беше вдъхнала кураж на бойците си. Мат видя знамето ѝ, блеснало над тях в небето, сътворено от Единствената сила. Зърна за миг фигура, която много приличаше на нея, да препуска между редиците им, косата ѝ блестеше огряна сякаш отзад. Самата тя приличаше на проклета героиня на Рога.

Нададе радостен рев, щом видя как сеанчанската армия настъпи на север да се слее с войската на Елейн, след което продължи напред покрай източния склон на Височините. Но този шум... Мат погледна надолу към реката, върнала се с грохота на връхлитаща кална вода. Беше разбила тролокската орда на две части и бе отнесла много от зверовете, докато изпълваше отново коритото.

Рогош, с побелялата като сняг коса, погледна забързаната вода и кимна почтително на Мат.

— Браво, Комарджийо.

Връщането на реката бе раздвоило силите на Сянката.

Мат отново се включи в боя. Докато препускаше по платото, забеляза, че шараите — каквото бе останало от тях — бягат през портали. Е, нямаше да им пречи.

Щом тролоците на Височините видяха, че шараите бягат, съпротивата им се пропука и те изпаднаха в паника. Затворени натясно и притискани от атаките на обединената армия на Мат, нямаха друг избор, освен да побегнат към дългия склон на югозапад.

А долу беше настъпил пълен хаос. Армията на Сеанчан се беше сляла с тази на Елейн и двете удариха по тролоците с яростна мощ. Оформиха кордон около зверовете и бързо настъпиха, без да им позволят да се измъкнат. Земята ставаше на дълбока червена кал от хилядите падащи чудовища.

Но сражението на шиенарската страна на Мора не беше нищо в сравнение с битката, разиграваща се на другия бряг на реката. Коридорът между блатата и Височините беше задръстен от тролоци, опитващи се да избягат от сеанчанците, които ги нападаха от другия край на коридора на запад.

Авангардът, изпратен пръв срещу тролоците в коридора, не беше съставен от сеанчански войници, а от отделения лопар и морат'лопар. Изправени на задните си крака, лопар не бяха по-високи от тролоците, но бяха много по-тежки. Налитаха срещу зверовете, надигаха се и сечаха с остриите си като бръсначи нокти. Щом някой лопар преодолее съпротивата на жертвата си, я сграбчваше с лапи зад врата и ѝ отхапваше главата. Доставяше им голямо удоволствие, очевидно.

След като избитите тролоци започнаха да се трупат на грамади, лопар бяха изтеглени и в касапницата навлязоха рояци корлм, големи безкрили пернати същества с дълги криви клюнове, удобни за разкъсване на плът. Тези месоядни... хм, птици лесно преодоляха купищата трупове към биещите се все още тролоци и започнаха да дерат месото на зверовете от костите. Сеанчанските войници почти не взимаха участие във всичко това: само държаха здраво пиките си, опрени в земята, за да не могат тролоците да побегнат през коридора или към западната страна на Височините. Нападащите същества толкова разстроиха тролоците, че малцина изобщо помисляха да побегнат към сеанчанските бойци.

На склона изпадналите в ужас тролоци, побягнали от щурма на войските на Мат отгоре, започнаха да се хвърлят върху зверовете, запълнили коридора. Чудовищата падаха едно връз друго и започнаха

да се избиват помежду си в отчаян опит да използват над купищата трупове и да продължат да дишат още малко.

Талманес и Алудра бяха поставили драконите си от другата страна на коридора и засипваха ужасената гмеж от тролоци с драконови яйца.

Всичко приключи бързо. Броят на живите тролоци се смали от десетки хиляди до стотици. Оцелелите видяха пълзящата към тях от три страни смърт, побягнаха към блатата и много от тях затънаха в плитките води. Смъртта им не беше толкова кървава, но бе също толкова ужасна. Останалите получиха по-милостива смърт, пронизани от стрели, копия и арбалети, докато газеха през тресавищата към сладкия мирис на свободата.

Мат наведе окървавения ашандарей и огледа небето. Слънцето се беше скрило някъде — неизвестно къде. Не знаеше колко време е препускарал с героите.

Трябваше да благодари на Тюон за връщането ѝ. Не тръгна да я потърси обаче. Имаше чувството, че тя ще очаква от него да изпълни задълженията си на принц, каквито и да бяха в момента.

Само че... усещаше онова странно вътрешно притегляне. Ставаше все по-силно и по-силно.

„Кръв и кървава пепел, Ранд! Аз изпълних своята част. Ти вземи изпълни своята.“

Думите на Амаресу се върнаха в ума му. „Всеки дъх, който вдишваш, е от снизхождението му, Комарджийо...“

Мат винаги се беше показвал като добър приятел на Ранд в нужда, нали? Поне повечето пъти. Кръв и пепел, не можеш да очакваш човек да не се притеснява... може би да стои малко настрана... когато става дума за луд. Нали?

— Ястребово крило! — викна Мат и подкара към краля. — Битката... — Пое си дълбоко дъх. — Свърши, нали?

— Здравно го беше закърпил това, Комарджийо — отвърна Ястребовото крило; седеше царствено на коня си. — Ах... какво ли не бих дал да тръгна с теб по бойно поле. Какъв величествен бой ще е!

— Страхотно. Чудесно. Нямах предвид това бойно поле. Питам за Последната битка. Свърши, нали?

— Питаш това под небе от сянка, над земя, която тръпне от страх? Какво казва душата ти, Комарджийо?

Заровете в главата на Мат продължаваха да тропат.

— Душата ми казва, че съм тъпак — изръмжа Мат. — И че съм *проклето* тренировъчно чучело, чучнато и чакащо да го нападнат. — Обърна се на север. — Трябва да ида при Ранд. Ястребово крило, би ли ми направил една услуга?

— Казвай, Свирачо на Рога.

— Познаваш ли сеанчанците?

— Ами... познати сме си.

— Мисля, че императрицата им много би искала да се запознае с теб — каза Мат, преди да препусне. — Ако поговориш с нея, ще съм ти много признателен. И ако го направиш, бъди така добър да й кажеш, че съм те пратил аз.

МИСЛИШ, ЧЕ ЩЕ ОТСТЪПЯ? — попита Тъмния.

Това, което изрече думите, беше нещо, което Ранд така и не можеше да проумее. Дори това, че виждаше вселената в целостта ѝ, не му позволяваше да проумее самото Зло.

ИЗОБЩО НЕ ОЧАКВАМ ДА ОТСТЪПИШ, отвърна Ранд. ВЯРВАМ, ЧЕ СИ НЕСПОСОБЕН НА ТОВА. БИХ ИСКАЛ ДА МОГА ДА РАЗБЕРА, ДА ПРОУМЕЯ ЗАЩО НЕПРЕКЪСНАТО ГУБИШ.

Под тях, на бойното поле, тролоците бяха паднали, надвити от един млад комарджия от Две реки. Сянката не би трябвало да е загубила. Беше *нелогично*. Тролокската сила бе многократно по-голяма в началото.

Но тролоците се сражаваха само защото ги принуждаваха мърдраалите — ако бяха сами, чудовищата щяха да се бият с нещо по-силно толкова, колкото лисица щеше да се опита да убие лъв.

Основно правило сред хищниците. Яж това, което е по-слабо от теб. Бягай от по-силното от теб.

Тъмния кипеше от гняв и Ранд усещаше гнева му като нещо веществено.

НЕ БИ ТРЯБВАЛО ДА СИ ИЗНЕНАДАН, каза Ранд. КОГА СИ ВДЪХНОВЯВАЛ НАЙ-ДОБРОТО В ХОРАТА? НЕ МОЖЕШ. ТОВА Е ИЗВЪН ВЛАСТТА ТИ, ШАЙ'ТАН. СЛУГИТЕ ТИ НИКОГА НЯМА

ДА СЕ БОРЯТ, КОГАТО НАДЕЖДАТА Е ИЗГУБЕНА. НИКОГА НЯМА ДА УСТОЯВАТ, ЗАЩОТО ТАКА ТРЯБВА. НЕ СИЛАТА Е ТОВА, КОЕТО ТЕ НАДВИВА. БЛАГОРОДСТВОТО Е.

ЩЕ УНИЩОЖА! — дойде отговорът. — ЩЕ РАЗДЕРА И ИЗГОРЯ! ЩЕ ДОНЕСА МРАК НА ВСИЧКИ И СМЪРТТА ЩЕ Е ТРЪБАТА, КОЯТО ЩЕ ЗАСВИРИ ПРЕДИ ИДВАНЕТО МИ! А ТИ, ВРАГ... ДРУГИ МОЖЕ ДА СЕ СПАСЯТ, НО ТИ ЩЕ УМРЕШ. ЗНАЙ ТОВА.

О, ЗНАМ ГО, ШАЙ'ТАН, промълви тихо Ранд. ПРИЕМАМ ГО, ЗАЩОТО ЗНАМ, ЧЕ СМЪРТТА Е — И ВИНАГИ Е БИЛА — ПО-ЛЕКА ОТ ПЕРЦЕ. СМЪРТТА ИДВА ЗА МИГ, НЕ ПО-ОСЕЗАЕМА ОТ МИГАЩО ПЛАМЪЧЕ НА СВЕЩ. НЯМА ТЕЖЕСТ, НИТО СЪЩИНА...

Ранд закрачи напред и заговори по-високо. СМЪРТТА НЕ МОЖЕ ДА МЕ ЗАДЪРЖИ И НЕ МОЖЕ ДА ВЛАСТВА НАД МЕН. ДО ТОВА СЕ СВЕЖДА ВСИЧКО, БАЩА НА ЛЪЖИТЕ. КОГА СИ ВДЪХНОВИЛ ХОРА ДА ОТДАДАТ ЖИВОТА СИ ЗА ТЕБ? НЕ ЗАРАДИ ОБЕЩАНИЯТА, КОИТО ДАВАШ, НЕ ЗАРАДИ БОГАТСТВОТА, ЗА КОИТО ЖАДУВАТ, ИЛИ ЗА ПОСТОВЕТЕ, КОИТО ЩЕ ДЪРЖАТ, А ЗАРАДИ ТЕБ. БИЛО ЛИ Е НЯКОГА?

Мракът затихна.

ДОНЕСИ СМЪРТТА МИ, ШАЙ'ТАН, изръмжа Ранд и се хвърли в черната бездна. ЗАЩОТО АЗ ЩЕ ДОНЕСА ТВОЯТА!

Авиенда скочи на една скална издатина високо над дъното на Такан'дар. Помъчи се да се задържи права, но наранените ѝ крака поддадоха. Тя рухна на издатината и копието от светлина изчезна от пръстите ѝ. Болката запълзя по краката ѝ все едно, че ги хвърлиха в огън.

Грендал се олюля настрани и задиша тежко, държеше се за хълбока. Авиенда мигновено запреде атака от огнени пламъци, но Грендал ги пресече със сплита си.

— Ти! — изсъска Грендал. — Твар такава, отвратително дете! — Макар и ранена, все още бе силна.

Авиенда се нуждаеше от помощ. Амис, Кацуан, другите. Отчаяна, вкопчена в Единствената сила въпреки непоносимата болка,

тя започна портал, за да се върне при тях. Беше толкова близо, че нямаше нужда да познава добре околността.

Грендал пропусна този сплит. Между пръстите ѝ бликаше кръв. Докато Авиенда действаше, Отстъпницата запреде тънка струя Въздух и заши раната с него. После посочи Авиенда с окървавените си пръсти.

— Да избягаш ли се опитваш?

И започна да прави щит. Силата на Авиенда угасваше. Тя затегна в паника сплита си и остави портала отворен. „Моля те, Амис, виж го!“ — помисли, докато отбиваше щита на Грендал.

Едва успя да го спре. Беше много отслабнала. Грендал бе използвала сила назаем през цялата нощ, докато Авиенда беше черпила само от своята. Дори с ангреала в това състояние изобщо не можеше да се противопостави на Грендал.

Отстъпницата се надигна и лицето ѝ се разкриви от болка. Авиенда плю в краката ѝ и се задърпа назад, като оставяше дيريا кръв след себе си.

Никой не премина през портала. Дали не го беше направила не докъдето трябва?

Стигна до ръба на издатината над бойното поле на Такан’дар. Още малко и щеше да пропадне. „По-добре това, отколкото да стана поредното ѝ животинче...“

Нишки Въздух се увиха около краката ѝ и я дръпнаха назад. Тя изкрещя и стисна зъби, а след това се заизвива. Болката я заля и пред очите ѝ потъмня. Авиенда се забори да стигне до Силата.

Грендал я задържа, но бързо отпадна, изръмжа и се отпусна на земята задъхана. Сплитът, зашил раната ѝ, все още си беше на място, но лицето ѝ бе пребледняло. Сякаш всеки миг щеше да припадне.

Отвореният портал зад нея приканваше Авиенда... изход и спасение... но все едно беше на цяла миля. С размътен ум и с пламнали от болка крака, Авиенда измъкна ножа си от канията.

Той падна от разтрепераните ѝ пръсти. Беше твърде изтощена, за да го задържи.

ГЛАВА 44

ДВАМА ЗАНАЯТЧИИ

Перин се събуди от някакво шумолене и предпазливо отвори очи. Намираше се в някаква тъмна стая.

„Дворецът на Берелайн“, спомни си той. Шумът на морските вълни бе затихнал, крясъците на чайките — замлъкнали. В далечината глухо отекна гръм.

Миришеше като на сутрин, но отвън все още беше тъмно. Едва различи тъмния силует, тръгнал през стаята към него. Напрягна се и позна миризмата.

— Чиад? — попита и се надигна в леглото.

Айилката не подскочи, макар че от начина, по който спря, Перин беше сигурен, че я е изненадал.

— Не трябваше да съм тук — прошепна тя. — Напрягам честта си до самите граници на позволеното ми.

— Това е Последната битка, Чиад — каза Перин. — Позволено ти е да нарушиш всякакви граници... стига да не сме я спечелили вече.

— Битката при Мерилор е спечелена, но по-голямата — при Такан'дар — все още бушува.

— Трябва да тръгвам. — Беше само по долни дрехи. Не си позволи обаче това да го притесни. Айилка като Чиад нямаше да се изчерви.

— Няма ли да ми кажеш да остана в леглото? — попита той, докато избутоваше завивката и се огледа за ризата и панталоните си. Бяха сгънати и поставени с чука му до леглото. — Няма ли да ми кажеш, че не мога да се бия, докато още съм толкова изморен? Всяка жена, която познавам, като че ли смята, че това е първата ѝ грижа.

— Открила съм, че изтъкването на глупостта прави мъжете само още по-глупави — отвърна сухо Чиад. — Освен това съм гай-шайн. Не е моя работа.

Перин я погледна и макар да не можеше да види червенината ѝ в тъмното, надуши смущението ѝ. Не се държеше много като гай-шайн.

— Ранд не ви ли освободи от клетвите ви?
— Той няма тази власт — отвърна тя разгорещено.
— Каква полза от чест, ако Тъмния спечели Последната битка?
— сопна се Перин, докато нахлузваше панталоните си.

— Честта е всичко — каза тихо Чиад. — Струва си смъртта и си струва самият свят да се рискува за нея. Ако нямаме чест, по-добре да загубим.

Е, сигурно имаше неща, за които и той щеше да каже същото. Не носенето на глупави бели халати, разбира се — но нямаше да направи някои от нещата, които бяха правили Белите плащове, та дори светът да зависеше от това. Така че смени темата и докато си обличаше ризата, я попита:

— Защо си тук?

— Гаул — каза Чиад. — Той...

— О, Светлина! Трябваше да ти го кажа по-рано. Много съм тъп. Беше добре, когато го оставих. Още е в съня, а времето тече по-бавно там, където е той. Сигурно е минало само около час в неговото време, но трябва да се върна при него.

— В твоето състояние? — попита тя, макар да знаеше, че думите й няма да го спрат.

— Не — отвърна Перин. — Трябва някоя Айез Седай да ме изцери от умората.

— Това е опасно — каза Чиад.

— По-опасно, отколкото да позволя Ранд да умре? По-опасно, отколкото да оставя Гаул без никакъв приятел в Света на сънищата, за да брани Кар-а-карн сам?

— Е, той *сигурно* ще се прободее сам с копие то си, ако го оставят самичък.

— Нямах предвид...

— Тихо, Перин Айбара. Ще се опитам. — Тръгна си и халатът й прошумоля в тъмното.

Перин легна отново и разтърка очите си. Беше много по-сигурен в себе си, докато се биеше с Убиеца последния път, но все пак се бе провалил. Стисна зъби. Дано Чиад да се върнеше бързо.

Чу стъпки и се надигна.

Едра фигура затъмни входа.

Майстор Люхан.

Имаше тяло като наковалня, с як торс и издути мишци. И все още не беше побелял съвсем. Беше на години, но не и изнемощял. И едва ли щеше да изнемощее някога.

— Лорд Златооки?

— О, Светлина! Майстор Люхан, точно ти от всички можеш поне да ме наричаш Перин. Ако не и „некадърен чирак такъв“.

— Стига де. — Майстор Люхан влезе. — Не съм те наричал така. Само веднъж.

— Когато счупих новата коса за майстор ал-Мур. — Перин се усмихна. — Можех да я оправя обаче.

Майстор Люхан се засмя. Огледа чука на Перин, опипа го и каза:

— Станал си майстор в занаята. — Седна на столчето до леглото. — Впечатлен съм. Не мисля, че бих могъл да направя нещо толкова хубаво като този чук.

— Направи бравурата.

— Е, да. Но тя не беше за красота. Беше за убиване.

— Понякога се налага и да убиваме.

— Да. Но никога не е красиво. Никога.

Перин кимна.

— Благодаря ти. Че си ме намерил и че си ме донесъл тук. Че си ме спасил.

— Беше и заради самия мен, синко! — каза майстор Люхан. — Ако някой може да ни измъкне от това, ще сте вие, момчета, честно. — И поклати глава, сякаш не можеше да го повярва.

Един мъж поне ги помнеше тримата като младоци — младоци, които, поне в случая с Мат, много често правеха бели.

„Всъщност съм сигурен, че Мат все още прави бели“, помисли Перин. Но в момента поне не се биеше, а говореше с някакъв сеанчанец, ако се съдеше по завихрените цветове, които се сляха в образ.

— Чиад каза, че битката при Мерилор е свършила — каза Перин.

— Свърши — каза майстор Люхан. — Донесох тук няколко от ранените ни. Трябва да се връщам при Трам и Абел, но реших да намина да те видя.

Перин кимна. Притеглянето... беше по-силно от всякога. Ранд *наистина* имаше нужда от него. Войната все още не беше свършила. Изобщо.

— Майстор Люхан. — Перин въздъхна. — Направих грешка.

— Грешка ли?

— Разкъсах се — каза Перин. — Пренапрегнах се. — Шибна с юмрук пилоната на леглото. — Трябваше да съм по-разумен, майстор Люхан. Винаги го правя това обаче. Натоварвам се прекалено и съм негоден за работа на следващия ден.

— Перин, момчето ми. — Старият майстор се наведе над него. — Точно днес съм по-притеснен, че няма да *има* следващ ден.

Перин го изгледа намръщено.

— Ако някога е имало момент, в който човек да се пренапрегне, той е сега — каза майстор Люхан. — Спечелили сме една битка, но ако Прероденият Дракон не спечели неговата... Светлина, не мисля, че си направил грешка. Това е последният ни шанс в ковачницата. Това е утрото, в което се кове голямото. Днес просто продължаваш да работиш, докато не се свърши.

— Но ако рухна...

— Тогава значи си дал всичко от себе си.

— Може да се проваля, защото съм изчерпал силата си.

— Но поне няма да си се провалил, защото си я спестил. Но... Виждаш ли, всичко, което казваш, е разумно за един обикновен ден. Но днес не е обикновен ден. Не е, в името на Светлината.

Майстор Люхан хвана Перин за ръката.

— Сигурно си мислиш, че често прекаляваш, но не е така. Напротив, Перин. Ти си човек, който се е научил да се сдържа. Наблюдавал съм те как държиш чаша чай толкова деликатно, че сякаш се боиш да не я счупиш със силата си. Виждал съм те да стискаш ръката на човек и да я държиш в своята внимателно, без да стискаш много силно. Гледал съм те как се движиш сдържано, за да не бутнеш някого или да не събориш нещо... Добри уроци си научил, синко. Имаше нужда от сдържаност. Но у теб видях как едно момче порасна в мъж, който не знае как да се освободи от тези прегради. Виждам мъж, който е уплашен от ставащото, когато загуби малко контрол. Разбирам, че правиш каквото правиш, защото те е страх да не нараниш хора. Но, Перин... време е да престанеш да се сдържаш.

— Не го правя, майстор Люхан — възрази Перин. — Наистина, уверявам те.

— Така ли? Е, може и да си прав. — Майстор Люхан изведнъж замириса притеснено. — Виж, моята работа е да се държа така. Аз не съм баща ти, Перин. Съжалявам.

— Не си — каза Перин, след като майстор Люхан стана, за да си тръгне. — Нямам вече баща.

Старият майстор го погледна тъжно.

— Това, което направиха онези тролоци...

— Семейството ми не беше убито от тролоци — отрони Перин. — Беше Падан Фейн.

— Какво? Сигурен ли си?

— Един от Белите плащове ми го каза. Не лъжеше.

— Виж ти. Фейн... Той още е жив, нали?

— Да. И мрази Ранд. Има и още един. Лорд Люк. Помниш ли го? Заповядано му е да убие Ранд. Мисля... мисля, че двамата ще се опитат да го убият.

— Значи трябва да им попречиш, нали?

Перин се усмихна и се извърна, чул стъпки отвън. След миг Чиад влезе и той подуши раздразнението й, че е усетил идването й. Последва я Баин, също цялата в бяло. А след тях...

Масури. Не точно тази Айез Седай, която щеше да си избере. Перин присви устни.

— Не ме харесваш — каза Масури. — Знам го.

— Никога не съм казвал това — отвърна Перин. — Ти ми помогна много, докато пътувахме.

— И все пак не ми вярваш. Но все едно. Искаш силата ти да се възстанови, а аз съм може би единствената, готова да го направи. Мъдрите и Жълтите щяха да те напляскаят като бебе, че искаш да си тръгнеш.

— Знам — рече Перин и седна на леглото. — Трябва да знам обаче защо се срещаше с Масема зад гърба ми.

— Дойдох тук да изпълня молба — каза Масури и замириса развеселено. — А ти казваш, че няма да позволиш да ти направя тази услуга, докато не отговоря на въпроса ти?

— Защо трябваше да го правиш, Масури? — настоя Перин. — Кажи.

— Смятах да го използвам — отвърна слабицката Айез Седай.

— Да го използваш?

— Влиянието над човек, който се беше нарекъл Пророка на Дракона, можеше да се окаже полезно. — Замириса смутено. — Друго беше времето, лорд Айбара. Преди да те познавам. Преди да те опознае която и да е от нас.

Перин изсумтя.

— Бях глупава — продължи Масури. — Това ли искаше да чуеш? Бях глупава, но оттогава се научих.

Перин я изгледа. После въздъхна и протегна ръка. Пак си беше отговор на Айез Седай, но един от най-преките, които беше чувал.

— Направи го. И ти благодаря.

Тя хвана ръката му и той усети как умората му се изпари — избутана беше навън като стара вата, стояла натикана в кутийка. Почувства се съживен, крепък. Силен отново. Направо скочи на крака.

Масури се отпусна и седна на леглото. Перин стисна юмрук. Чувстваше се готов да се опълчи дори на самия Тъмен.

— Чудесно е.

— Казвали са ми, че съм изключително добра точно с този сплит — отрони уморено Масури. — Но внимавай, това е...

— Да — прекъсна я Перин. — Знам. Тялото все още е уморено. Просто не мога да го усетя.

Всъщност последното не беше съвсем вярно. *Можеше* да усети умората, като змия, свила се дълбоко в дупката си, дебнеща и чакаща. Щеше да го погълне отново.

Това означаваше, че първо трябва да свърши работата си. Пое си дълбоко дъх и призова чука към себе си. Оръжието не помръдна.

„Да. Това е реалният свят, не вълчийт сън.“ Взе чука и го пхна в ремъците на колана си. Обърна се към застаналата на прага Чиад. Надуши и Баин, която бе излязла навън.

— Ще го намеря — увери я Перин. — Ако е ранен, ще го донеса тук.

— Добре. Но няма да ни намериш тук.

— Отивате на Мерилор? — попита той изненадано.

— Някои от нас трябва да носят ранените тук за Цяра — каза Чиад. — Не е правено от гай-шайн преди, но може би е редно да го правим сега.

Перин кимна и затвори очи. Представи си, че се унася, че е на ръба на съня. Времето, прекарано във вълчия сън, бе обучило ума му

добре. Можеше да се самоизлъже с малко съсредоточаване. Това не променяше света тук, но променяше възприятието му.

Да... унесен на ръба на съня... и ето я пътеката. Той пое по разклонението към вълчия сън телом и долови съвсем лекото ахване на Масури, щом *измести* между световете.

Отвори очи и се спусна в бушуващите ветрове. Направи безветрена яма във въздуха около себе си и укрепналите му крака докоснаха леко земята. Само няколко клатеци се стени бяха останали от двореца на Берелайн от тази страна. Една от тях се пръсна и ветровете издърпаха камъните в небето. Градът отвъд тях беше почти заличен, купища каменни отломки тук-там издаваха местата на някогашните здания. Небето заскърца като огъващ се под чук метал.

Перин призова чука в ръката си и тръгна на своя последен лов.

Том Мерилин седеше на голям почернял от сажди балван, пушеше лулата си и гледаше края на света.

Разбираше това-онова от намиране на най-добро място за гледане на представление. Смяташе, че това е най-доброто място на света. Канарата, на която седеше, беше досами входа към Ямата на Ориста, толкова близо, че ако се наведеше назад и присвиеше очи, можеше да надникне и да улови светлините и сенките, които играеха вътре. Надникна. Нищо не се беше променило.

„Пази се там вътре, Моарейн. Моля те.“

Също така беше достатъчно близо до края на пътеката, с изглед към долината долу. Изпuffка дим от лулата и поглади мустаци с кокалчетата на пръстите си.

Някой трябваше да запише това. Не можеше да прекара цялото време в притеснения за нея. Тъй че затърси в ума си подходящите думи, с които да опише това, което виждаше. Заряза думи като „епично“ и „велико“. Бяха почти изхабени от употреба.

Вятърът задуха на вълна през долината и развя кадин-сор на айилците, които се биеха с врагове с червени була. Мълнии се изсипаха над линията на Заклетите в Дракона, която бранеше пътеката нагоре към входа на пещерата. Блясъците изхвърлиха човешки тела във въздуха. След това мълнии започнаха да бият по тролоците. Облаците се вихреха напред и назад и ту Ветроловките овладяваха времето, ту

Сянката си го връщаше. Никоя от двете страни не бе успяла все още да спечели явно предимство за дълго.

Изгърбени Тъмни създания беснееха из долината и избиваха с лекота. Въпреки усилията на десетки хора вкупом Мракохрътите не падаха. Дясната страна на долината бе покрита с гъста мъгла, която буйните ветрове незначайно защо не можеха да издухат.

„Кулминационно?“, помисли Том и задъвка лулата си. „Не. Твърде очаквано.“ Ако използваш думи, които хората очакват, те бързо се отегчават. Една велика балада трябваше да е неочаквана.

Човек трябва винаги да е неочакван. Започнат ли хората да те очакват — започнат ли да предвиждат пищните ти жестове, започнат ли да търсят топката, която си скрил с ловкост на ръката си, или да се усмихват, преди да си стигнал развързката на разказа си — време е да си събереш наметалото, да се поклониш още веднъж за всеки случай и да си ходиш. В края на краищата най-малко ще очакват да направиш това, когато всичко друго върви добре.

Наведе се отново назад и надникна в тунела. Не можеше да я види, разбира се. Твърде далече навътре беше. Но можеше да я усети в ума си заради връзката.

Взираше се в края на света с упорство и решимост. Неволно се усмихна.

Битката долу кипеше като месомелачка и разкъсваше хора и тролоци на парчета мъртва плът. Айилците се биеха в края на бойното поле срещу пленени от Сянката свои братовчеди. Силите им като че ли бяха изравнени, поне преди да дойдат Мракохрътите.

Бяха неуморими обаче тия айилци. Изобщо не показваха умора, макар да беше минало... Том нямаше представа колко време е минало. Спал беше може би пет или шест пъти, откакто бяха дошли на Шайол Гул, но не знаеше дали това означава дните. Погледна към небето. Никакъв помен от слънцето, макар че преливането на Ветроловките — и Купата на Ветровете — бе довело върволица бели облаци, които се сблъскваха с черните. Облаците сякаш водеха своя битка, преобърнато отражение на боевете долу. Черно срещу бяло.

„Гибелно?“, помисли той. Не, не беше подходящата дума. Щеше непременно да направи балада от това. Ранд го заслужаваше. Моарейн също. Щеше да е нейната победа, колкото и неговата. Трябваша му думи. Правилните думи.

Търсеше ги, докато слушаше как айилците удрят копията си в щитовете и се втурват на бой. Докато слушаше воя на вятъра в тунела и докато я усещаше, застанала там, долу.

Долу доманските стрелци с арбалети зареждаха трескаво. Доскоро бяха стреляли хиляди. Сега бе останала нищожна част.

„Може би... ужасяващо.“

Беше правилната дума, но не *подходящата*. Може да не беше неочаквана, но беше много, много вярна. Усещаше го в костите си. Жена му се биеше на живот и смърт. Силите на Светлината, изтласкани почти до ръба на смъртта. Светлина, колко беше уплашен. За нея. За всички тях.

Но думата беше прозаична. Трябваше му нещо по-добро, нещо свършено.

Долу тайренците забиваха отчаяно пиките си в нападащите тролоци. Заклетите в Дракона се биеха с всевъзможни оръжия. Един последен парен фургон лежеше наблизко разбит, докарал товар със стрели за лъкове и арбалети през последния портал от Бейрлон. Не бяха получавали боеприпаси вече от часове. Изкривяването на времето тук и бурята пречеха на Единствената сила.

Том специално си отбеляза фургона — трябваше да го опише така, че да съхрани чудото с него, да покаже как студентите му железни страни бяха отклонявали стрелите преди падането му.

Имаше героизъм във всяка бойна линия, във всяко изпъване на тетивата и във всяка ръка, държаща оръжие. Как да предаде това? Но и как, също тъй, да предаде страха, разрухата, пълната странност на всичко това? Предния ден — в паузата на някакво странно, кърваво примирие — двете страни бяха спрели, за да разчистят телата на мъртвите.

Трябваше му дума, която да предаде усещането за хаос, смърт, бъркотията, голата храброст.

Долу няколко уморени Айез Седай тръгнаха нагоре по пътеката, в края на която седеше Том. Подминаха стрелците и огледаха бдително над бойното поле за преливащи.

„Изящно — помисли Том. — Това е думата. Неочаквана, но вярна. Величаво и изящно. Не. Не *величаво*. Нека думата да си остане сама. Ако това е подходящата дума, ще подейства и сама. Ако е погрешната дума, добавянето на други само ще я направи по-жалка.“

Точно такъв *трябваше* да е краят. Небето се разкъсва, докато враждуващите страни се бият за власт над самите стихии, хора от всевъзможни народи и държави стоят упорито, със сетни сили. Ако Светлината спечелеше, щеше да е на косъм.

Това, разбира се, го ужасяваше. Хубаво чувство. Трябваше да влезе в баладата. Дръпна от лулата и разбра, че го направи само за да не затрепери. Цяла страна от стената на долината наблизко избухна и засипа с камъни хората, които се биеха долу. Не знаеше кои от преливащите са го направили. На това бойно поле имаше Отстъпници. Том се стараеше да стои по-далече от тях.

„Ето какво получаваш, старче, когато не знаеш кога да си тръгнеш“, напомни си той. Но се радваше, че не бе могъл да избяга, че опитите му да остави зад гърба си Ранд, Мат и другите се бяха провалили. Наистина ли щеше да предпочете да си седи в някой кротък хан някъде, докато се разиграваше Последната битка? Докато тя влезе там вътре сама?

Поклати глава. Беше глупак, като всеки друг мъж или жена. Просто имаше достатъчно опит, за да го осъзнае. Човек трябва да преживее доста години, преди да може да схване това.

Приближаващата се група Айез Седай се разпадна, някои останаха долу, а една закуцука право нагоре към пещерата. Кацуан. Айез Седай бяха станали много по-малко, отколкото в началото. Жертвите се трупаха. Разбира се, повечето от дошлите тук бяха знаели, че ги очаква смърт. Тази битка беше най-отчаяната и вероятността сражаващите се да оцелеят беше нищожна. От всеки десет, дошли да се бият при Шайол Гул, само един беше все още жив. Том знаеше със сигурност, че старият Родел Итуралд бе изпратил последно писмо за сбогом на жена си, преди да приеме командването. И толкова по-добре.

Кацуан кимна на Том и продължи към пещерата, където Ранд се сражаваше за съдбата на света. Щом се озова с гръб към Том, той метна нож във въздуха — другата му ръка продължаваше да държи лулата в устата му. Удари Айез Седай в гърба, точно в средата, и ѝ пресече гръбнака.

Падна като чувал картофи.

„Много изхабен израз е този — помисли Том и пуфна облаче дим. — Чувал картофи? Друго сравнение ще ми трябва тук. А и колко често падат чувалите с картофи? Рядко.“ Падна като... като какво?

Ечемик, изсипал се от скъсания край на чувал, свлякъл се на земята на купчина. Да, това беше по-добре.

Щом Айез Седай рухна на земята, сплитът ѝ угасна и разкри под маската на Кацуан, която си беше сложила, друго лице. Том позна жената, макар и смътно. Доманка. Как ѝ беше името? Джеайне Кайде. Това беше, да. Хубава жена.

Том поклати глава. Походката беше съвсем сбъркана. Никоя ли от тях не разбираше, че походката на човек е толкова отличителна, колкото и носът му? Всяка жена, опитала се да се промъкне покрай него, смяташе, че да промени лицето си и роклята — и гласа, да речем — ще е достатъчно да го заблуди.

Смъкна се от скалата, повлече трупа и го натика в една дупка наблизо — вътре вече имаше пет тела, тъй че ставаше тясно. Дръпна пак от лулата, смъкна наметалото и го нагласи така, че да покрие щръкналата навън ръка на Черната сестра.

Надникна още веднъж в тунела. Макар да не можеше да види Моарейн, това го поуспокои. После се върна на скалата си и извади хартия и перото си.

И — под гръмовете, ревовете, взривовете и воя на вятъра — започна да съчинява.

ГЛАВА 45

ВЕЙКИ МЪГЛА

Мат — зарове трополяха в главата му — намери Грейди с Олвер и Ноал на Височините. Носеше проклетото знаме на Ранд под мишницата си. Наоколо лежаха разпръснати тела, паднали оръжия и късове броня, кръв бе зацапала камъните. Но боят беше свършил, нямаше повече врагове.

Ноал му се усмихна от гърба на коня. Олвер беше пред него, стиснал Рога до гърдите си. Момчето изглеждаше изтощено от Цяра на Грейди — ашаманът стоеше до коня, — но и толкова гордо, колкото можеше да бъде.

Ноал. Един от героите на Рога. Скапано логично. Самия Джейин Бродяжника. Е, Мат нямаше да го хванат да си размени мястото с него. На Ноал можеше и да му харесва, но Мат нямаше да танцува под чужда заповед. Та дори заради скапано безсмъртие.

— Грейди! — каза той. — Добра работа свърши горе на реката. Водата дойде точно когато ни трябваше!

Лицето на Грейди беше посивяло, все едно бе видял нещо, което изобщо не е искал да вижда. Кимна.

— Какво... Какво бяха...

— Ще ти обясня друг път — прекъсна го Мат. — Точно в момента ни трябва проклет портал.

— До къде? — попита Грейди.

Мат вдиша дълбоко и изправи рамене.

— До Шайол Гул.

„И ме прокълни като последния глупак.“

— Не може да стане, Каутон.

— Много си уморен ли?

— Уморен съм. Но не е това. Нещо става при Шайол Гул. Отвориха се портали и бяха отклонени. Шарката е... изкривена, ако това има някакъв смисъл. Долината вече не е на едно място, а на много, и един портал не може да я засече.

— Грейди, това ми звучи толкова смислено, колкото свирня на лютня без пръсти.

— Пътуването до Шайол Гул не действа, Каутон — каза раздразнено Грейди. — Просто го разбери.

— Колко близо можеш да ме пратиш тогава?

Грейди сви рамене.

— В някой от лагерите на съгледвачите, на един ден път оттам.

Един ден. Теглеше го натам.

— Мат? — каза Олвер. — Мисля, че трябва да дойда с теб, нали? В Погибелта. Героите няма ли да трябва да се бият там?

Това също. Тегленето беше непоносимо. „Кървава пепел, Ранд. Остави ме на мира...”

Хрумна му нещо. Лагери на съгледвачи.

— Имаш предвид патрулните лагери на сеанчанците?

— Да. Пращат редовни доклади за битката горе, след като порталите са неблагоприятни.

— Значи недей да ми седиш и да гледаш тъпо. Отваряй портал! Хайде, Олвер. Имаме да свършим още малко работа.

— Аххх...

Шайсам лазеше над бойното поле на Такан'дар. Толкова свършено. Толкова сладостно. Враговете му се избиваха взаимно. А той... беше станал огромен.

Умът му бе във всяка вейка мъгла, която пълзеше покрай долината. Душите на тролоците бяха... е, незадоволителни. Все пак и простото зърно може да засища, ако е много. А Шайсам вече бе погълнал доста от тях.

Търтеите му залитаха надолу по склона, загърнати в мъгли. Тролоци с разпукана кожа, все едно се беше сварила. Мъртви бели очи. Едва ли му трябваша повече, след като душите им му бяха дали гориво, за да се пресъгради. Лудостта му беше отстъпила. Повечето. Е, не повечето. Но достатъчно.

Вървеше сред пелената от мъгла. Все още не се беше преродил, не напълно. Трябваше да намери място, където да избуи, място, където преградите между световите бяха тънки. Там можеше да просмуче себе си в самите камъни и да вложи в тях съзнанието си. Процесът щеше да

отнеме години, но щом приключеше, щеше да е много по-трудно да бъде убит.

Точно сега Шайсам беше уязвим. Смъртното му тяло, което вървеше в центъра на ума му... беше свързан към него. Фейн беше. Да. Падан Фейн.

Все пак беше огромен. Погълнатите души бяха надигнали толкова много мъгла и тя — на свой ред — бе намерила други, с които да се храни. Хора се биеха с Твари на Сянката пред него. Всички щяха да му дадат сила.

Търтеите му се олюляха на бойното поле и двете страни мигновено започнаха да се бият с тях. Шайсам затрепери от радост. Те не виждаха. Не разбираха. Търтеите не бяха тук, за да се бият.

Бяха тук, за да ги отвлекат.

Същността му се просмука във вейките мъгла, после започна да пронизва телата на биещите се хора и тролоци. Взимаше мърдраали. Превръщаше ги. Използваше ги.

Скоро цялата армия щеше да е негова.

Трябваше му тази сила, за да не би древният му враг... скъпият му приятел... да решише да го нападне.

Онези двама приятели — онези двама врагове — бяха заети един с друг. Чудесно. Шайсам продължи атаката си — поразяваше врагове от двете страни и ги поглъщаше. Някои се опитваха да го нападнат, като връхлитаха в мъглите, в прегръдката му. Това, разбира се, ги убиваше. Това беше неговата *истинска* същност. Беше се опитвал да сътвори тази мъгла преди, като Фейн, но тогава не беше съзрял достатъчно.

Не можеха да стигнат до него. Никое живо същество не можеше да понесе мъглата му. Някога тя беше нещо безмозъчно. Не беше самият той. Но беше затворена в него, в едно отнесено зърно, и онази смърт — онази чудесна смърт — беше дала плодородната почва в плътта на човек.

Трите неща, споени в него. Мъгла. Мъж. Господар. Онази чудесна кама — сега физическото му тяло я носеше — се бе превърнала в нещо сладостно, и ново, и древно едновременно.

Тъй че мъглата бе самият той, но също тъй не беше той. Беше безмозъчна, но беше тялото му и носеше ума му. Най-чудесното бе, че

с онези облаци в небето не се налагаше да се тревожи, че слънцето ще го изпари.

Толкова *мило*, че старият му враг го бе посрещнал така! Физическото му тяло се изсмя сред пълзящите мъгли, докато умът му — самите мъгли — ликуваше от това колко съвършено е всичко.

Това място бе станало негово. Но само след като се наситеше с Ранд ал-Тор, най-силната душа от всички.

Какъв чудесен пир!

Гаул се вкопчи в скалите край Ямата на Ориста. Ветровете го дърпаха, хвърляха по него пясък и камъни, режеха кожата му. Той се изсмя на черната вихрушка горе.

— Хайде, покажи си зъбите! Аз живях в Триделната земя. Знам, че Последната битка ще е велика, а не детска разходка до майчиния ми покрив!

Ветровете задухаха още по-гневно и отмъстително, но Гаул се долепи плътно до камъка, за да не могат да го докопат. Беше изгубил шуфата си, откъсната и издухана от главата му, тъй че беше покрил долната половина на лицето си с част от ризата. Държеше само едно копие. Другите се бяха строшили или изгубили.

Запълзя към отвора на пещерата — тънко пурпурно було, преградило пътя напред. Пред отвора се появи фигура в черно кожено облекло. Ветровете затихнаха.

Присвил очи срещу бурята, Гаул пропълзя безшумно зад мъжа и замахна с копието.

Убиеца се обърна светкавично и избута копието настрана с ръка, изведнъж станала твърда като стомана.

— Да те изгори дано! — изрева на Гаул. — Няма ли най-сетне да мирнеш?

Гаул отскочи. Убиеца връхлетя към него. Но тогава дойдоха вълците.

Гаул отстъпи още и се стопи сред скалите. Убиеца беше много силен тук, но каквото не можеше да види, не можеше да убие.

Вълците нападаха Убиеца, за да помогнат на Гаул да изчезне. Бяха стотици в тази долина, странстваха на глутници сред ветровете. Убиеца — те го наричаха Коляча — беше убил десетки. Гаул прошепна

за сбогом, щом още един от тях падна в тази атака. Не можеше да им говори като Перин Айбара, но бяха братя на копието.

Запълзя отново, бавно и предпазливо. Дрехите и кожата му се сляха с цвета на скалите — чувстваше, че трябва да е така, и беше така. Сигурно не можеше да надвие с братята вълци Убиеца, но можеха да опитат. С цената на всичко.

Колко време бе изтекло, откакто Перин Айбара замина? Два часа?

„Ако Сянката те е взела, приятелю, моля се да плюеш в окото на Заслепителя на зрака, преди да се пробудиш.“

Убиеца отново се появи на скалите, но този път Гаул не запълзя към него. Беше пращал примамки преди, направени от камък. Тази фигура не помръдваше. Гаул гледаше и чакаше. Няколко вълци се появиха до примамката и задушиха.

Онзи започна да ги избива.

Гаул изруга и скочи от скривалището си. Явно това бе искал Убиеца. Хвърли копие, едно от тези, които Гаул беше изгубил, и го улучи в хълбока. Гаул изпъшка и падна на колене.

Убиеца се изсмя и вдигна ръце. Въздухът, излетял от него, помете вълците и Гаул едва чу скимтенето им над воя на вятъра.

— Тук аз съм *крал*! — изкрещя Убиеца сред вихрушката! — Тук съм повече от Отстъпниците. Това място е мое и аз ще...

Може би болката размътваше сетивата на Гаул. Стори му се, че ветровете започнаха да стихват.

— Тук аз ще...

Ветровете секнаха.

Цялата долина затихна. Убиеца се вцепени и погледна с тревога към пещерата. Нищо не се беше променило там.

— Не си крал — каза тих глас.

Гаул се извърна. На скалната издатина зад него стоеше мъж със зелено-кафявото облекло на горянин от Две реки. Тъмнозеленото му наметало леко се полюшваше от стихващия вятър. Перин стоеше, затворил очи и с леко вдигната брадичка, сякаш към слънцето горе — макар че и да имаше слънце, беше затулено от облаците.

— Това място е на вълците — заговори Перин. — Не твое, не мое, нито на никой човек. Ти не можеш да си крал тук, Убиецо. Нямах поданици и никога няма да имаш.

— Нагло кутре — изръмжа Убиеца. — Колко пъти трябва да те убия?

Перин си пое дъх.

— Смях се, когато разбрах, че Фейн е убил семейството ти — изрева Убиеца. — Смях се! Трябваше да убия него, знаеш ли. Сянката го смята за подивял звяр, но той е първият, който успя да направи нещо смислено, за да те нарани.

Перин не отвърна.

— Люк искаше да е част от нещо важно — извика Убиеца. — В това бяхме еднакви, но аз се стремях към дарбата да преливам. Тъмния не може да даде това, но намери за нас нещо друго, нещо по-добро. За него една душа трябва да се слее с нещо друго. Като това, което стана с теб, Айбара. Като теб.

— Нищо общо няма помежду ни, Убиецо — промълви Перин.

— О, има! Точно затова се смях. И знаеш ли, за Люк има пророчество. Той ще е важен за Последната битка. Точно затова сме тук. Ще те убием. След това ще убием ал-Тор. Точно както убихме онзи твой вълк.

Перин отвори очи и Гаул се отдръпна — златните очи блеснаха като огньове в тъмната нощ.

Бурята започна отново. Но този път бушуващите ветрове изглеждаха смирени в сравнение с онова, което Гаул видя в очите на Перин. Натискът от приятеля му беше неустоим като слънцето по пладне след четири часа без глътка вода.

Гаул зяпна Перин, а после притисна раната си с ръка и побягна.

Вятърът го запердаши и Мат се вкопчи в седлото на крилатия звяр, на стотици стъпки във въздуха.

— Кръв и кървава пепел! — изрева той, с едната ръка на шапката и другата — вкопчена в седлото. Беше вързан с някакви ремъци. Две тънички кожени ремъчета. Много тънки. Направо скапани каишки. Защо не бяха сложили повечко? Десет или двайсет да речем? Сто да бяха, още по-добре.

Морат'то'ракен бяха побъркани. Всички до един! Всеки ден го правеха това! Какво им имаше на тия хора?

Вързаният за седлото пред Мат Олвер се засмя ликуващо.

„Горкото момче — помисли Мат. — Толкова се е изплашил, че се побърка.“

— Ето го, принце! — извика му морат’то’ракен Сулаан от мястото си най-отпред на летящия звяр. Беше хубавичка. И абсолютно побъркана също така. — Стигнахме долината. Сигурен ли сте, че искате да кацнем?

— Не! — извика Мат.

— Добър отговор! — Жената накара звяра да завие.

— Кръв и кървава...

Олвер се разсмя.

То’ракен ги понесе надолу над дълга долина, в която кипеше яростна битка. Мат се помъчи да се съсредоточи върху боя и да не мисли за това, че лети във въздуха на гърба на гущер с двама проклети побъркани.

Купищата тролокски тела показваха картината досущ като на карта. Тролоците бяха пробили редиците на отбраната при входа на долината зад него. Мат прелетя над нея към планината Шайол Гул напред, стените на долината се извисяваха от лявата и от дясната му страна.

Долу беше касапница. Айилци и тролоци вилнееха като побъркани. Някакви войници, не айилци, бранеха пътя нагоре към Ямата на Ориста, но това беше единственият организиран строй, доколкото Мат можеше да види.

Гъста мъгла бе започнала да се изсипва от едната страна на долината. Отначало Мат се обърка — помисли, че е дошла от героите на Рога. Но не, Рогът беше вързан с ремъци за седлото до неговия ашандарей. А и тази мъгла беше много... сребриста. Стига това да беше подходящата дума. Хрумна му, че като че ли я е виждал някъде, отдавна.

А после усети нещо. От мъглата. Студена тръпка, последвана от нещо, за което можеше да се закълне, че прошепна в ума му. Веднага разбра какво е.

О, Светлина!

— Мат, виж! — извика Олвер и посочи. — Вълци!

Няколко звяра, катраненочерни и големи почти колкото коне, нападаха войниците, бранещи пътеката нагоре към Шайол Гул. И

бързо се справяха с хората. Светлина! Сякаш нещата и без това не бяха вече достатъчно трудни.

— Не са вълци — изръмжа той.

Дивият лов бе дошъл на Такан'дар.

Може би щяха да се унищожат взаимно с Машадар? Твърде много ли беше да се надява на това? Докато зарове тропача в главата му, нямаше да заложи на това. Силите на Ранд — онова, което бе останало от айилците, доманците, Заклетите в Дракона и тайренските войници — щяха да бъдат премазани от Мракохрътите. Ако оцелееха, щеше да ги вземе Машадар. Не можеха да устоят и на двете.

Онзи глас... Не беше само Машадар, безмозъчната мъгла: И Фейн беше тук някъде. И камата.

Шайол Гул се извиси пред очите му. Високо във въздуха облаците кипяха. Изненадващо няколко гръмоносни бели облака се затъркаляха от юг, сблъскаха се с черните и закръжиха в едно. Всъщност двата цвята заедно приличаха ужасно много на...

То'ракенът обърна и зави, после се спусна по-ниско, може би само на сто стъпки над земята.

— Внимавай! — ревна Мат с ръка на шапката си. — Да ни убиеш ли се опитваш!?

— Извинете, принце — ревна жената в отговор. — Просто трябва да намеря безопасно място, където да ви сваля.

— Безопасно?! Дано извадиш късмет.

— Трудно ще е. Дхана е силен, но аз...

Стрела с черни пера забърса Сулаан по скулата, хвърлена някъде отдолу с рояк от още десетина, които изсвистяха покрай Мат, а една улучи крилото на то'ракена.

Мат изруга, пусна шапката си и се пресегна към Сулаан, а Олвер извика стъписано. Сулаан се отпусна и изтърва юздите. Долу няколко айилци с червени була пак опъваха лъковете.

Мат се издърпа от ремъците. Скочи — е, изпълзя по-скоро — над Олвер и изпадналата в несвяст жена и сграбчи юздите на изпадналия в паника то'ракен. Не можеше да е много по-трудно от язденето на кон, пали? Дръпна, както беше видял да го прави Сулаан, и обърна то'ракена, щом стрелите прорязаха въздуха зад тях. Няколко пронизаха крилата на звяра.

Завиха право към скалната стена и Мат усети, че се е вдигнал на крака — стоеше прав на седлото и дърпаше здраво юздите, докато се мъчеше да спре проклетия ранен звяр да не ги убие. Завоят едва не го изхвърли, но той се задържа, запънал крака в седлото и стиснал юздите още по-здраво.

Свистящият въздух заглуши следващите думи на Олвер. Надупчените криле на звяра забиха дивашки, то'ракенът врещеше окаяно.

Рухнаха в долината. Изпрацяха кости — Светлина, дано да бяха на то'ракена — и Мат се затъркаля по начупения терен.

Най-последе спря и се превъртя на гръб.

Вдиша и издиша дълбоко, замаян.

— Това — успя да изпъшка — беше най-лошата проклета идея, която съм имал. Е, може би втората най-лоша. — Беше решил да отвлече Тюон в края на краищата.

Надигна се и се олюля. Краката му като че ли все още се държаха и не куцаше съвсем, когато затича назад към треперещия на земята то'ракен.

— Олвер? Олвер!

Момчето все още беше вързано за седлото. Примига и тръсна глава.

— Мат, май следващия път трябва да ме оставиш аз да го карам. Не се справи много добре.

— Ако има следващ път, ще изям цяла кесия тарвалонско злато. — Мат дръпна връзките, които задържаха ашандарея и Рога, и връчи инструмента на момчето. Посегна за вързоп с знамето на Ранд, който беше носил вързан на кръста си, но го нямаше.

Заозърта се в паника.

— Знамето! Изтървал съм проклетото знаме!

Олвер се усмихна, загледан нагоре към знака, оформен от кръжащите облаци.

— Всичко ще е наред — ние вече сме под знамето му.

Вдигна Рога и изсвири прекрасна нота.

ГЛАВА 46

ДА СЕ ПРОБУДИШ

Ранд се откъсна от тъмнината и отново навлезе изцяло в Шарката.

От гледането ѝ отвън вече бе разбрал, че макар тук да бяха изтекли едва няколко минути, откакто бе влязъл, в долината извън пещерата са изминали дни, а още по-навън в света — много повече.

Избута Моридин от позицията, в която се бяха вкопчили с оръжията си в тези няколко напрегнати минути. Все още изпълнен с толкова сладката Сила, замахна с Каландор към стария си приятел.

Моридин вдигна меча си и едва успя да блокира. Изръмжа, издърпа от колана си нож и отстъпи назад в стойка за бой с нож и меч.

— Вече си без значение, Елан — каза Ранд и пороят на сайдин забушува в него. — Хайде да свършим с това!

— Нима? — изсмя се Моридин.

Завъртя се вихрено и хвърли ножа към Аланна.

Нинив с ужас видя как ножът се завъртя във въздуха. Ветровете незначайно защо не го спряха.

„Не!“ След като с толкова мъка я беше върнала към живота. „Не мога да я загубя сега!“ Опита се да хване ножа или да го спре, но бе на косъм по-бавна.

Ножът се заби до дръжката в гърдите на Аланна.

Нинив го погледна с ужас. Тази рана никакво шиене и билки нямаше да изцерят. Беше ударил в сърцето.

— Ранд! Трябва ми Силата! — извика Нинив.

— Всичко е... наред... — прошепна Аланна.

Нинив се взря в очите ѝ. Бяха бистри. „Ендилай — осъзна Нинив, щом си спомни билката, която ѝ беше дала за сила. — Извади я от унеса. Тя я събуди.“

— Мога... — прошепна Аланна. — Мога да го освободя...

Светлината в очите ѝ угасна.

Нинив се озърна към Моридин и Ранд. Ранд погледна мъртвата жена с жал и тъга, но Нинив не видя гняв в очите му. Аланна бе освободила връзката преди смъртта ѝ да го поразят.

Моридин отново се обърна към него, с нов нож в лявата ръка. Ранд вдигна Каландор, за да го посече.

Моридин пусна меч си и заби ножа в дясната си ръка. И Ранд изведнъж се сгърчи и Каландор се изплъзна от хватката му, сякаш *неговата* ръка бе пострадала от атаката на Моридин.

Блясъкът, излъчван от Каландор, угасна и кристалният меч изтрака глухо на каменния под.

Перин не затаи нищо в боя си с Коляча.

Не се и опита да отдели вълк от човек. Най-сетне изригна всичко навън, всяка троха гняв към Убиеца, цялата болка от смъртта на близките му — напрежение, което се беше трупаало и набъбвало в него от толкова месеци.

Освободи го. Светлина, освободи го. Като в онази ужасна нощ, когато бе избил Белите плащове. Оттогава беше държал здраво себе си и чувствата си. Точно както беше казал майстор Люхан.

Сега го проумя, в един замръзнал миг. Кроткият Перин, толкова уплашен да не би да нарани някого. Ковачът, научил се да се сдържа. Рядко си бе позволявал да удари с цялата си сила.

Сега смъкна нашийника от врата на вълка. Бездруго не му беше мястото там.

Бурята се *подчини* на яростта му. Перин не се и опита да я задържи. Защо да го прави? Напълно отговаряше на чувствата му. Ударите на чука му ехтяха като гръм, блясъкът в очите му бе като мълнии. Вълци завиха с вятъра.

Коляча не искаше да отстъпи. Скачаше, *изместваше*, мушкаше. Всеки път Перин се оказваше на място. Скачаше към него като вълк, замахваше към него като мъж, връхлиташе срещу него като самата буря. Очите на Коляча подивяха. Той вдигна щит и се опита да го постави между себе си и Перин.

Перин нападна. Вече без да мисли, само по инстинкт. Зарева, заблъска с чука по щита. *Изтласка* Коляча пред себе си. *Биеше* щита

като упорита лента желязо. *Избиваше* гнева и яростта си.

Последният му удар отхвърли Коляча назад и щитът изхвърча от ръцете му и се развъртя на сто стъпки във въздуха. Коляча се натресе в дъното на долината, превъртя се и изпъшка. Спря наред бойното поле, а около него се вдигаха и падаха смътни фигури, докато се биеха в истинския свят. Погледна Перин с паника и изчезна.

Перин се върна в будния свят, за да го проследи. Появи се в гмежта на битката, айилци срещу тролоци в свиреп бой. Ветровете бяха удивително силни и черни облаци кръжаха над Шайол Гул, извисил се като закривен пръст в небето.

Телата на тролоци и хора лежаха на купища по бойното поле и вонеше на смърт. Земята беше прашна преди, но сега беше кипнала кал от кръвта на падналите.

Убиеца се избута през група айилци наблизко, изръмжа и посече с дългия си нож. Не погледна назад... и сякаш не разбра, че Перин го е проследил в истинския свят.

Нова вълна Твари на Сянката се изсипа по склона от сребристобялата мъгла. Кожата им изглеждаше странно, цялата надупчена, очите им бяха мътно бели. Перин ги загърби и връхлетя след Убиеца.

„Млади бико!“ Вълци. „Братята на Сянката са тук! Бием се!“

Мракохръти. Вълците мразеха всички Твари на Сянката. Цяла глутница бе готова да умре, за да убие мърдраал. Но от Мракохрътите се бояха.

Перин се огледа. Обикновени хора не можеха да се бият с Мракохръти, дори само слюнката им носеше смърт. Човешките редици наблизко се разкъсаха пред пороя черни вълци, големи колкото коне. Дивият лов.

Светлина! Мракохрътите бяха огромни. Десетки и десетки лъскаво черни уродливи вълци разкъсаха защитните линии, разхвърляха тайренците и доманците като парцалени кукли. Вълци нападнаха Мракохрътите, но напразно. Ръмжаха, виеха и умираха.

Перин извиси глас над смъртните им викове — раздран рев на отчаяна ярост. Не можеше да помогне засега. Инстинктът и страстта го тласкаха. Убиеца. *Трябваше* да надвие Убиеца. Ако не го спре, той щеше да *измести* в Света на сънищата и да убие Ранд.

Затича през сражаващите се войски. Убиеца беше спечелил преднина от разсейването на Перин, но малко се беше забавил. Все още не беше разбрал, че Перин може да излиза от Света на сънищата.

Убиеца спря и вгледа бойното поле. И видя Перин... и очите му се разшириха. Перин не може да чуе думите над врявата и грохота, но разчете ясно по устните на Убиеца, щом прошепна:

— Не. Не може да бъде!

„Може — помисли Перин. — Мога да те проследя където и да избягаш. Това е лов. И ти, най-послед, си плячката.“

Убиеца изчезна и Перин *измести* във вълчия сън след него. Биещите се около него хора се превърнаха в смътни фигури в пръстта, изригнаха и изникнаха отново. Убиеца изрева от ужас, като ги видя, и *измести* обратно в будния свят.

Перин го последва. Можеше да *надуши* дирята му. Мазна от пот, изпълнена с паника. Към съня и към будния свят, и отново. В съня Перин тичаше на четири крака — беше Младия бик. В будния свят беше Перин, вдигнал високо чука.

Изместваше напред и назад между двата свята за едно мигване и гонеше стръвно Убиеца. Паднеше ли сред биещи се тела, скачаше обратно във вълчия сън и събаряше фигури от пясък и навята прах, после *изместваше* отново в будния свят, за да не изтърве дирята. *Изместването* започна да става толкова бързо, че той прехвърчаше между двата свята всеки удар на сърцето.

Туп. Перин вдигна чука и скочи от една малка издатина след бягащия мъж.

Туп. Младия бик нададе вой, за да призове глутницата.

Туп. Перин вече беше близо. Само няколко стъпки назад. Миризмата на Убиеца бе люта.

Туп. Духовете на вълците се появиха около Младия бик и нададоха вой, жадни за лов. Никоя плячка не бе желана повече. Никога плячка не беше нанасяла по-големи щети на глутниците. Никога човек не беше събуждал повече страх.

Туп. Убиеца залитна, но не падна и се отпрати във вълчия сън инстинктивно.

Туп. Перин размаха Мах'алейнир, дамгосан със скачащия лъв. Реещия се.

Туп. Младия бик скочи към гърлото на убиеца на братята му. Коляча побягна.

Чукът удари в плът.

Нещо, свързано с това място, с този миг, изпрати Перин и Убиеца в бясна вихрушка от мъждукания между светове. Напред и назад, напред и назад, проблясъци от мигове и мисли.

Около тях умираха хора. Някои от прах, някои от плът. В техния свят и в сенки от други светове. Хора със странно облекло и броня, сражаващи се със зверове с всякакъв облик и големина. Мигове, в които айилците ставаха сеанчанци, които се превръщаха в нещо помежду двете, с копия и светли очи, но с шлемове като глави на чудовищни насекоми.

Във всички тези мигове, във всички тези места, чукът на Перин удряше Убиеца и зъбите на Младия бик се впираха във врата на Коляча. Вълкът вкусваше солената топлина на кръвта на Коляча в устата си. Човекът усещаше как потръпва чукът, щом удари, и чуваше как пращат кости. Светът проблясваше като лъчи на мълнии.

Всичко се разби, разтърси се и след това се събра.

Перин стоеше на скалите в долината на Такан'дар, а тялото на Убиеца рухна пред него с разбита глава. Перин изпъшка и се отърси от възбудата на лова. Беше свършил.

Обърна се и изненадан видя, че е обкръжен от айилци. Погледна ги намръщено.

— Какво правите?

Една Дева се изсмя.

— Изглеждаше затичан на голям танц, Перин Айбара. Човек се учи да наблюдава воители като теб на бойното поле. Това е голяма забава.

Перин се усмихна криво и огледа бойното поле. Не вървеше добре за неговата страна. Мракохрътите разкъсваха защитниците с безмилостна стръв. Пътят нагоре към Ранд беше напълно оголен.

— Кой командва тази битка?

— Вече никой — отвърна Девата. Перин не знаеше името ѝ. — Първо беше Родел Итуралд. После поведе Дарлин Сиснера — но командният му пост падна от драгхарите. Не сме виждали никакви Айез Седай или вождове на кланове от часове.

Гласът ѝ беше уморен. Дори твърдите айилци отпадаха духом. Бързият оглед на бойното поле му показва, че айилците се сражават на малки групи и нанасят колкото могат щети на врага, преди да бъдат посечени. Вълците, които се бяха борили тук на глутници, бяха разбити, изпращаха му своята болка и страх. А Перин не знаеше какви са онези Твари на Сянката с надупчените лица.

Битката тук беше свършила и страната на Светлината бе загубила.

Мракохрътите пробиха линията на Заклетите в Дракона, последните, които все още се държаха. Неколцина се опитаха да побегнат, но Мракохрътите скочиха върху тях, събориха ги и разкъсаха един. Кипнала слюнка се плисна по другите и те се загърчиха в агония.

Перин клекна, дръпна наметалото на Убиеца, уви го около ръцете си и каза:

— Пазете се слюнката им да не докосне кожата ви. Смъртоносна е.

Айилците кимнаха и заувиваха ръцете си с парцали. Миришеха на решимост, но също и на примирение. Айилците щяха да затичат към смъртта, ако това бе единственият избор, и щяха да го направят със смях. Влагоземците ги смятаха за луди, но Перин можеше да надуши истината по тях. Не бяха луди. Не се бояха от смъртта, но и не я приемаха с охота.

— Докоснете ме с ръце, всички — каза им Перин.

Направиха го. И той ги *измести* във вълчия сън: да отнесе толкова много наведнъж беше усилие като да огънеш стоманен прът — но успя. Мигновено ги *измести* на пътеката към Ямата на Ориста. Духовете на вълци се бяха сбрали тук, смълчани. Стотици.

Перин върна айилците в будния свят и застана с малката си сила между Ранд и Мракохрътите. Ужасните им очи блеснаха като сребро и се впиха в него.

— Ще държим тук — каза Перин на айилците. — И ще се надяваме да ни се притекат на помощ.

— Ще държим — каза един от айилците, висок мъж с една от онези ленти за глава, белязани със символа на Ранд.

— А ако не — каза друг, — и се събудим, тогава поне ще напоим земята с нашата кръв и ще оставим телата ни да наторят растенията, които сега израстват тук.

Перин почти не бе забелязал изникващите нелепо растения, зелени и живи. Малки, но силни. Знак за това, че Ранд все още се бори.

Мракохрътите се обърнаха бавно към тях, с изпънати опашки, с присвити уши, оголени зъби, лъскави като зацапан с кръв метал. Какво бе онова, което чу над воя на вятъра? Нещо много тихо, много далечно. Толкова тихо, че не би трябвало да го е чул. Но го чу през грохота на боя. Смъртно познато...

— Познавам този звук — каза Перин.

— Звук ли? — попита айилката Дева. — Какъв звук? Зовът на вълците ли?

— Не — каза Перин, а Мракохрътите се втурнаха нагоре по пътеката. — Рогът на Валийр.

Героите щяха да дойдат. Но на кое бойно поле щяха да се бият? Едва ли можеше да очаква помощ тук. Освен ако...

„Води ни, Млади бико.“

Защо всички герои трябваше да са хора?

Воят се надигна в същия тон като звука на Рога. И полето изведнъж се изпълни с множество сияещи вълци. Бяха огромни, с бяла козина, големи като Мракохрътите. Духовете на вълците, които бяха загинали, а след това се бяха сбрали тук в очакване на зова, в очакване на своя шанс да се бият.

Рогът ги бе призовавал.

Ревът се изтръгна сам от гърлото му, вой на радост, и Перин врхлетя напред, за да посрещне Хрътките на Мрака.

Последният лов, най-сетне, истински, бе дошъл.

Мат отново остави Олвер с героите. Момчето приличаше на принц, яхнало пред Ноал, когато атакуваха тролоците и спряха напора им по пътеката към Ранд.

Мат взе коня на един от бранителите и препусна да потърси Перин. Приятелят му щеше да е с вълците, разбира се. Мат не знаеше как се бяха появили на бойното поле тези стотици огромни блестящи вълци, но нямаше нищо против. Врхлетяха стремглаво срещу Дивия лов, заръмжаха и започнаха да разкъсват Мракохрътите. Воят им беше оглушителен.

Подмина няколко айилци, които се биеха с Мракохрът, макар да нямаха никакъв шанс: събориха го и го замушкаха, но той се надигна невредим, все едно беше направен от мрак, а не от плът — и пак налетя срещу тях. Кръв и кървава пепел! Айилските оръжия все едно дори не го бяха одраскали. Мат продължи в галоп напред, като отбягваше пипалата сребриста мъгла, плъзнали по цялата долина.

Светлина! Тази мъгла вече се приближаваше към пътеката нагоре към Ранд. Набираше скорост и заливаше и айилци, и тролоци, и Мракохръти.

„Ето го“, помисли Мат, щом забеляза глупака, дръзнал да се бие с Мракохръти. Перин натресе чука си в главата на един звяр, строши я и той рухна на земята. Когато вдигна чука, той остави димна следа. Хрътката на Мрака си остана мъртва, колкото и да беше невероятно.

Перин се обърна и викна:

— Мат! Какво правиш тука?

— Идвам на помощ! — отвърна Мат. — Напук на всякакъв скапан здрав разум!

— Не можеш да се биеш с Мракохръти, Мат — каза Перин, щом Мат спря до него. — Аз мога, както и Последният лов. — Кривна глава и се заслуша в далечния звук на Рога.

— Не — каза Мат. — Не го надух аз. Онова проклето бреме се прехвърли на друг — и на него явно много му харесва.

— Не е това, Мат. — Перин го сграбчи за ръката. — Жена ми, Мат. Моля те, кажи ми! Тя пазеше Рога.

Мат го погледна и се навъси.

— Момчето каза... Светлина, Перин! Файле беше на Мерилор и е отклонила тролоците от Олвер, за да може момчето да избяга с Рога.

— Значи може все още да е жива?

— Да. Разбира се. — Какво друго можеше да каже? — Перин, трябва да знаеш още нещо. Фейн е тук.

— Фейн? — Перин изръмжа. — Къде?

— В мъглата! Перин, той е довел Машадар, не знам как. Пази се да не те докосне.

— Аз също бях в Шадар Логот, Мат — каза Перин. — Имам дълг за уреждане с Фейн.

— А аз нямам ли? Аз...

Очите на Перин се отвориха широко и той зяпна гърдите на Мат.

Малка ивица сребриста мъгла — мъглата на Машадар — бе пронизала Мат откъм гърба и сега излизаше през гърдите. Мат я погледна, потръпна и се свлече от коня.

ГЛАВА 47

ВИЖ КАК ТРЪПНЕ ПОТОКЪТ

На склоновете на долината Такан'дар Авиенда се бореше с щита от Дух, който Грендал се мъчеше да забие между нея и Извора. Сплит, сложен като дантела, който ѝ пречеше да стигне до Единствената сила. Не можеше да се изправи на почти осакатените си крака. Лежеше изтръпнала от болка и едва можеше да се движи.

Успя да го отбие, но едва на косъм.

Отстъпницата се беше облегнала на един камък и си мърмореше тихо. От хълбока ѝ бликаше светлочервена кръв. Под тях, в долината, битката бушуваше. Сребристойа мъгла пълзеше над мъртвите и някои от живите.

Авиенда се опита да пропълзи към портала, през който можеше да се види дъното на долината. Нещо трябваше да е отвлякло от там Кацуан и другите... или тя го беше отворила на погрешното място.

Сиянието на сайдар отново обкръжи Грендал. Още сплитове. Авиенда ги прекъсна, но това забави пълзенето ѝ към портала.

Грендал простена, изправи се и бавно тръгна към Авиенда, колкото и да изглеждаше замаяна от загубата на кръв.

А Авиенда не можеше да се защити. Беше безпомощна.

Освен ако...

Сплитът за портала ѝ, онзи, който беше затегнала. Той още висеше там и държеше портала отворен. Ивици дантела.

Предпазливо, колебливо, но и отчаяно, Авиенда се пресегна в ума си и разбрида една от нишките в портала. Можеше да го направи. Потокът потръпна и изчезна.

Беше нещо, което айилците правеха, макар Айез Седай да го смятаха за ужасно опасно. Резултатите можеше да са непредсказуеми. Взрив, дъжд от искри... Авиенда можеше да свърши усмирена. Или пък можеше да не последва нищо. Когато Елейн го бе опитала, беше причинило опустошителен взрив.

Това щеше да я устрои напълно. Ако вземеше със себе си една от Отстъпниците, щеше да е чудесна смърт.

Трябваше да се опита.

Грендал спря почти до нея, изръмжа и затвори очи. Когато ги отвори отново, започна нов сплит. Принуда.

Авиенда задърпа по-бързо, разбрида две, три, шест нишки от портала. Още малко, почти...

— Какво правиш? — попита намръщено Грендал.

Авиенда задърпа още по-бързо и в паниката си избра погрешната нишка. Истина, като видя как потокът потръпна, загърчи се и раздвижи другите около него.

Грендал изсъска и започна да спуска върху нея сплита на Принуда.

Порталът се взриви с блясък и зной.

Шайсам завладя бойното поле, мъглата му се запровира между вълци и хора, въобразили си, че могат да преградят пътя му към ал-Тор.

Да, *ал-Тор*. Онзи, когото щеше да убие. Да унищожи. С чиято душа щеше да пирува. Да, *ал-Тор*!

Нещо потръпна на ръба на сетивата му и Шайсам се поколеба и се намръщи. Какво не беше наред? Част от него... част от него беше спряла да усеща.

Какво беше това? Физическото му тяло затича по земята през мъглите. Кръв закапа от пръстите му, нарязани от камата, която носеше, чудесното семе, последното зрънце от старата му същност.

Натъкна се на труп, когото мъглата му беше убила, наведе се над него и се намръщи. Тялото изглеждаше познато...

Ръката на трупа се пресегна нагоре и го сграбчи за гърлото. Шайсам изпъшка, замята се, а трупът отвори окото си.

— Има нещо за болестите, което чух веднъж, Фейн — прошепна Матрим Каутон. — Пипнеш ли болест, ако оцелееш, не може да те хване отново.

Шайсам се замята в паника. Не. Не така трябваше да тръгне срещата със стар приятел! Задраска с нокти ръката, която го стискаше, и с ужас осъзна, че е изпуснал камата.

Каутон го дръпна надолу и го смъкна на земята. Шайсам завика на търтеите си. Твърде късно! Твърде бавно!

— Дойдох, за да върна подаръка ти, Мордет — прошепна Каутон. — Смятам, че дългът ни е уреден.

И заби камата между ребрата му, право в сърцето на Шайсам. Вързан към жалкото тленно тяло, Мордет изкрещя. Падан Фейн нададе вой и усети как плътта се стопи от костите му. Мъглите потръпнаха, завихриха се и се разтърсиха.

Умряха наведнъж.

Перин *измести* до вълчия сън и намери Гаул по миризмата на кръв. Не искаше да остави Мат с Машадар, но беше убеден — от погледа, който му хвърли Мат след падането, — че приятелят му ще преживее мъглата и че знае какво прави.

Гаул се беше прикрил добре, присвит в една цепнатина до Ямата на Ориста. Все още държеше едно копие и бе затъмнил облеклото си, за да се слива със скалите наоколо.

Клюмаше от изнемога. Беше не само ранен, но се бе задържал твърде дълго във вълчия сън. Щом самият Перин се чувстваше изтръпнал от умора, Гаул трябваше да е още по-зле.

— Хайде, Гаул. — Подаде му ръка да се измъкне от скалите.

Гаул го погледна замаяно и промълви:

— Никой не можа да ме подмине. Пазих, Перин Айбара. Кар-а-карн е невредим.

— Добре се справи, приятелю — отвърна Перин. — По-добре, отколкото можеше да се очаква. Имаш много чест.

Гаул се усмихна и се подпря на рамото му.

— Разтревожих се... когато вълците изчезнаха.

— Те се бият в будния свят. — Перин изпита настойчива нужда да се върне по-скоро там. Намирането на Гаул бе част от това, но имаше и още нещо, *подтик*, който не можеше да обясни.

— Дръж се — каза той и хвана Гаул за кръста. *Измести* ги до Полето на Мерилор, след това *измести* извън вълчия сън и се появи в лагера на Две реки.

Наоколо мигновено се струпаша хора, разнесоха се викове.

— Светлина! — ревна Грейди, капнал от безсъние и с торбички под очите. — За малко да ви изгоря на въглен, лорд Златооки. Как се появихте така?

Перин поклати глава и смъкна Гаул на земята. Грейди погледна раната в хълбока му и повика една Айез Седай да се заеме с Цяра. Настъпи суматоха, всички завикаха, че лорд Златоокия се е върнал.

Файле. Файле беше стояла тук, в Мерилор, с Рога.

„Трябва да я намеря.“

Ранд беше сам. Никой не го пазеше във вълчия сън.

„Да го изгори дано, все едно! Ако загубя Файле...“

Но ако Ранд загинеше, *ще* да загуби Файле. И всичко друго. Все още имаше Отстъпници. Перин се поколеба. Трябваше да я потърси, нали? Не беше ли негов дълг, като съпруг? Не можеше ли друг някой да се погрижи за Ранд?

Но... ако не той, кой?

Макар това да разкъса сърцето му, Перин подири за сетен път вълчия сън.

Моридин вдигна Каландор от пода. Мечът заблестя, изпълнен с Единствената сила.

Ранд се олюля, притиснал ранената си ръка до гърдите. Моридин се изсмя, вдигнал високо оръжието.

— Мой си, Луз Терин. Най-сетне си мой! Аз... — Замълча и погледна меч с благоговение. — Може да уголеми Вярната сила. Шангреал на Вярната сила? Как? Защо? — Изсмя се още по-гръмко.

Вихър забушува около двамата.

— Преливането на Вярната сила тук е смърт, Елан! — изрева Ранд. — Ще те изгори на въглен!

— Забвение! — ревна в отговор Моридин. — Най-сетне ще позная освобождението, Луз Терин. Ще те взема с мен.

Мечът заблестя в ярък пурпур. Ранд усети мощта, излъчвана от Моридин, докато вливаше в себе си Вярната сила.

Това бе най-опасната част от плана. Мин го беше измислила. Каландор имаше ужасни слабости. Бе сътворен за ръцете на мъж, но трябваша жени, за да го контролират. Създаден беше така, че ако Ранд боравеше с него, други можеха да властват над него...

Защо Ранд трябваше да използва оръжие с такива слабости? Защо пророчествата споменаваха за него? Ша-ангреал за Вярната сила. Защо изобщо щеше да му трябва такова нещо?

А отговорът беше съвсем прост.

— Сега! — изрева Ранд.

И Нинив и Моарейн преляха едновременно. Прибягнаха до слабостта в Каландор в мига, в който Моридин се опита да замахне с него към Ранд. Вятърът запердаши в тунела. Подът се разтресе и Моридин изрева, зяпнал с широко отворени очи.

Овладяха го. Каландор имаше дефект. Всеки мъж, боравещ с него, можеше да бъде принуден да свърже с жени, да бъде поставен под тяхната власт. Капан... който бяха поставили на Моридин.

— Свържи! — заповяда Ранд.

Вляха в него. Мощ.

Сайдар от жените.

Вярната сила от Моридин.

Сайдин от Ранд.

Преливането на Вярната сила от Моридин тук заплашваше да ги унищожи, но я надвиха със сайдин и сайдар, след което насочиха и трите наведнъж към Тъмния.

Ранд прониза непрогледната чернота, сътвори проводник от светлина и мрак и обърна *същността* на Тъмния срещу него самия.

Усещаше Тъмния отвъд реалността, усещаше необятността му. Пространство, големина, време... Разбираше колко несъществени са тези неща сега.

С яростен рев — с трите сили, забушували през него, с леещата се от хълбока му кръв — Прероденият Дракон вдигна изпълнена с мощ ръка и сграбчи Тъмния през Въртела като мъж, бръкнал във водата да сграбчи плячката от речното дъно.

Тъмния се опита да се отскубне, но ръката на Ранд бе стегната като в ръкавица от Вярната сила. Врагът не можеше отново да поквари сайдин. Тъмния се опита да изтегли Вярната сила от Моридин, но тя течеше твърде свободно, твърде мощно през проводника, за да бъде спряна. Дори от самия Шай'тан.

Тъй че Ранд загреба от същината на самия Тъмен и преля с цялата й мощ. Задържа здраво Тъмния, като сокол гълъб в ноктите си.

И от него изригна светлина.

ГЛАВА 48

БЛЯСКАВА ПИКА

Елейн подкара коня си в тръс между купищата мъртви тролоци. Денят беше спечелен. Беше накарала всички, които можеха да се държат на краката си, да търсят оцелели между мъртъвците.

Толкова много мъртви. Стотици хиляди хора и тролоци, лежащи на купища по цял Мерилор. Речните брегове бяха касапница, блатата — масови гробове с плуващи над водата трупове. Пред нея, отвъд реката, Височините простенаха и изтътнаха. Беше изтеглила хората си оттам. Едва успя да се задържи на коня си.

Цялото плато рухна навътре и погребва мъртвите. Елейн гледаше изтръпнала. Усети как земята се разтърси. Беше...

Светлина.

Изправи се на седлото, усетила надигащата се в Ранд сила. Вниманието ѝ се отнесе от Височините и се съсредоточи върху него. Усещането за върховна мощ, красотата на власт и господство. В небето далече на север лумна светлина, толкова ярка, че Елейн ахна.

Краят беше дошъл.

Том залитна назад от входа към Ямата на Ориста и заслони очите си с ръка, щом светлината — ярка като самото слънце — изригна от пещерата. Моарейн!

— Светлина — прошепна веселчунът.

И то каква Светлина! Откъсна се от върха на Шайол Гул, ослепително ярък лъч, който стопи планинския връх и се изстреля право в небето.

Мин вдигна ръка към гърдите си и се отдръпна от ранения, над когото се беше навела, за да смени превръзката му.

Ранд. Усети отчаяната му решимост. Далече на север лъч светлина се издигна във въздуха, толкова ярък, че огря Полето на Мерилен, макар и от толкова огромно разстояние. Помагачите и ранените замигаха и заслониха очите си с ръце.

Далечната светлина — бляскава пика в небесата — прогори облаците и откри небесния свод.

Авиенда примига към светлината и разбра, че е Ранд.

Издърпа я от ръба на мрака и я изпълни с топлина. Той печелеше. *Печелеше!* Беше толкова силен. Тя видя истинския воин в него.

Грендал се надигна на колене, очите ѝ бяха оцъклени. Разплитащият се портал се беше взривил, но взривът не беше толкова мощен като последния път. Сплитове и Единствената сила изригнаха навън тъкмо когато Грендал се опитваше да запреде Принуда.

Отстъпницата се обърна към Авиенда и я зяпна с благоговение. После наведе глава, все едно се преклони пред нея.

„Взривът“, осъзна Авиенда изтръпнала. Беше направил нещо на сплита на Принудата. Беше очаквала взривът да я убие, но той бе направил нещо друго.

— Моля ви, божествена — промълви Грендал. — Кажете какво желаете от мен. Позволете ми да ви служа!

Авиенда отново погледна към светлината, която беше Ранд, и затаи дъх.

Логаин пристъпи навън от руините, понесъл в прегръдката си двегодишно дете. Разплаканата майка го пое от ръцете му.

— Благодаря. Благословен да си, Аша'ман. Светлината да те благослови!

Логаин се олюля и спря сред хората. Въздухът вонеше на изгоряла плът и мъртви тролоци.

— Височините ги няма?

— Няма ги — каза с неохота Андрол. — Земните трусове ги сринаха.

Логаин въздъхна. Плячката... беше изгубена значи? Никога ли нямаше да може да я изрови?

„Аз съм глупак“, помисли си. Беше изоставил онази мощ, и за какво? Да спаси тези бежанци? Хора, които щяха да го презират и мразят заради това, което беше. Хора, които...

... които го гледаха с благоговение.

Логаин се намръщи. Бяха обикновени хора, не като онези от Черната кула, свикнали с мъже, способни да преливат. В този момент нямаше да може да различи едните от другите.

Загледа с почуда как хората се стекоха около неговите Аша'ман, разплакани от радост за спасението си. Старци хващаха ашаманите за ръцете, плачеха и благодаряха.

Един младеж наблизко го гледаше с възхита. Не един. Десетима. Светлина, *сто!* Нито намек за страх в очите им.

— Благодаря — повтори младата майка. — Благодаря ви.

— Черната кула закриля — чу Логаин собствения си глас. — Винаги.

— Ще го пратя при вас да бъде изпитан, като порасне — обеща жената, прегърнала малкия си син. — Бих искала да иде при вас, ако има таланта.

Талантът. Не проклятието. Талантът.

Окъпа ги светлина.

Логаин замръзна. Този лъч светлина на север... преливане, каквото не бе усещал никога, дори в прочистването. Такава *мощ*.

— Сега — каза Габрел и пристъпи до него.

Логаин посегна към колана си и извади трите печата от кесията. Три диска, наполовина бели, наполовина — черни. Ашаманите се извърнаха към него, спрели с Цяра и утешенията на хората.

— Направи го — каза Габрел. — Направи го, *Трошачо на печатите*.

И Логаин счупи един по един несъкрушимите доскоро печати и пусна парчетата на земята.

ГЛАВА 49

СВЕТЛИНА И СЯНКА

Всичко беше мъртво. Във вълчия сън Перин залиташе през скалиста пустош без зеленина и без пръст. Небето бе почерняло, дори тъмните облаци бяха изчезнали в това нищо. Когато се изкатери на някакъв хребет, цял огромен къс от терена зад него рухна — каменната твърд под краката му се разтърси силно — и той увисна във въздуха.

Отдолу нямаше нищо.

Във вълчия сън всичко се поглъщаше. Перин продължи напред към Шайол Гул. Виждаше планината, като маяк, засиял в нощта. Странно, зад нея можеше да различи Драконова планина, въпреки че трябваше да е твърде далече, за да се вижда. Докато земята между тях пропадеше, светът сякаш се свиваше.

Двата планински върха, придърпани един към друг, и всичко между тях — разбито и натрошено. Перин *измести* до входа на прохода към Ямата на Ориста и пристъпи вътре, подминавайки синкавочервената преграда, която бе издигнал преди.

Ланфеар го чакаше. Косата ѝ беше лъскаво черна, както когато я бе видял за първи път. Изглеждаше също като някога.

— Този сънен шип ме дразни — рече тя. — Трябваше ли да го поставиш тук?

— Държи Отстъпниците настрана — отвърна разсеяно Перин.

— Сигурно. — Тя скръсти ръце.

— Още ли трябва да чакаме? — попита Перин.

— Това е краят — отвърна тя. — Току-що стана нещо удивително. — Присви очи. — Това може да се окаже най-важният миг за човечеството, откакто отворихме Въртела.

— Тогава да се погрижим нищо да не се обърка — каза Перин и заслиза в дългата каменна паст. Ланфеар тръгна до него.

В края на тунела се натъкнаха на неочаквана сцена. Някой друг държеше Каландор — мъжът, с когото Ранд се беше сражавал по-рано.

Може би Демандред? Перин не знаеше. Със сигурност беше един от Отстъпниците обаче.

Мъжът бе коленичил на пода, ръката на Нинив бе на рамото му. Тя стоеше точно зад Ранд и отляво. Моарейн беше от дясната му страна, и тримата изправени, с очи, вторачени в нищото напред.

Планината изтътна.

— Чудесно — прошепна Ланфеар. — Не можех и да си мечтая, че ще свърши толкова добре. — Огледа двете жени. — Ще трябва да ударим бързо. Аз ще убия по-високата, ти — по-ниската.

Перин се намръщи. Нещо тук не беше наред.

— Да ги убием?!

— Разбира се — каза Ланфеар. — Ако ударим бързо, ще има време да наложа властта си над Моридин, докато държи меча. С това мога да принудя Луз Терин да се преклони. — Присви очи. — Той държи Тъмния между пръстите си, трябва само да стисне, за да изтръгне живота му — ако може да се нарече така. Само една ръка може да спаси Великия властелин. В този момент печеля наградата си. В този момент ставам най-висшата от висшите.

— Ти... ти искаш да спасиш Тъмния? — Перин вдигна ръка към главата си. — Нали се присъедини към нас. Помня...

Тя го погледна бегло.

— Жалък глупак. — Замириса недоволно. — Яд ме е, че трябваше да те използвам. Това ме прави не по-добра от Грендал. — Ланфеар потрепери. — Ако ми бяха оставили повече време, щях да съм те спечелила честно. — Потупа го по брадичката. — Притеснен си. По-високата е от селото ти, помня. Отраснали сте заедно, предполагам? Няма да те накарам да убиеш нея, вълчето ми. Можеш да убиеш ниската. Мразиш я, нали?

— Ъъ... да. Тя ме отвлеche от семейството ми. Всъщност те умряха заради нея. Иначе щях да съм там.

— Точно така — каза Ланфеар. — Трябва да побързаме. Удобният момент няма да продължи дълго.

И се обърна към двете жени.

Нинив и Моарейн. Негови... *приятелки*. А после... после *Ранд*. Тя щеше да го убие, Перин го знаеше. Щеше да го принуди да се преклони и след това щеше да го убие. През цялото време беше целяла

да се постави в положение, в което самият Тъмен щеше да е безпомощен и тя щеше да се намеси, за да донесе спасението му.

Перин пристъпи до нея.

— Удряме заедно — промълви Ланфеар. — Преградите между световите тук са разбити. Ще могат да ни се опълчат обаче, ако не сме бързи. Трябва да ги убием едновременно.

„Това е грешно — помисли Перин. — Това е много, много грешно.“ Не можеше да позволи да се случи, но ръцете му се вдигнаха сами.

„ГРЕШНО Е.“ Не знаеше защо. Мислите му не позволяваха да се сети защо.

— Готови — каза Ланфеар, очите ѝ бяха впити в Нинив.

Перин се обърна към нея.

— Ще броя до три — каза Ланфеар, без да го поглежда.

„Моят дълг е да правя неща, които Ранд не може“, помисли Перин.

Това беше вълчийт сън. Във вълчия сън, каквото чувстваше, ставаше реалност.

— Едно — каза Ланфеар.

Той обичаше Файле.

— Две.

Обичаше Файле.

— Три.

Обичаше Файле. Принудата изчезна като дим във вятъра, изхвърлена като облекло, сменено за едно мигване на окото. Преди Ланфеар да успее да удари, Перин се пресегна и я спипа за врата.

Изви веднъж. Вратът ѝ изпраця в пръстите му.

Ланфеар се свлече и Перин задържа тялото. *Наистина* беше красива. Когато умря, обликът ѝ се промени в онзи, който бе носила преди.

Прониза го ужасна скръб. Не беше заличил напълно онова, което бе направила с ума му. Беше го преодолял, може би го бе потиснал с нещо ново, нещо правилно. Само вълчийт сън и способността му да вижда себе си какъвто *трябваше* да бъде му позволи да направи това.

За жалост дълбоко в себе си все още изпитваше обич към тази жена. Призля му от това. Любовта съвсем не беше толкова силна като

към Файле, но я имаше. Усети, че плаче, докато полагаше тялото ѝ, загърнато в бяла и сребърна коприна, на каменния под.

Някой трябваше да го направи. Поне това изпитание беше спестил на Ранд. Беше бreme, което Перин можеше да понесе вместо приятеля си.

Вдигна очи към Ранд и прошепна:

— Върви. Направи каквото трябва. Както винаги, ще ти пазя гърба.

Печатите се разпаднаха. Тъмния изригна на свобода.

Ранд го задържа здраво.

Изпълнен със Силата, изправен в стълб от светлина, Ранд издърпа Тъмния вътре в Шарката. Само тук съществуваше време. Само тук можеше самата Сянка да бъде убита.

Силата в ръката му, необятна доскоро, и все пак нищожна, потрепери. Писъците ѝ бяха като звуци от далечни планети, застъргали една в друга.

Жалка твар. Изведнъж Ранд имаше чувството, че държи не една от първичните сили на битието, а гърчещо се същество от калта на овчарска кошара.

ТИ НАИСТИНА СИ НИЩО, каза Ранд, напълно разбрал тайните на Тъмния. НИКОГА НЯМАШЕ ДА МИ ДАДЕШ ПОКОЙ, КАКТО ОБЕЩА, БАЩА НА ЛЪЖИТЕ. ЩЕШЕ ДА МЕ ПОРОБИШ, КАКТО БЕШЕ ПОРОБИЛ ДРУГИТЕ. НЕ МОЖЕШ ДА ДАДЕШ ЗАБРАВА. ПОКОЯТ НЕ ТИ Е ПРИСЪЩ. САМО ТЕРЗАНИЕТО.

Тъмния потръпна в хватката му.

УЖАСЕН, ЖАЛЪК ЧЕРВЕЙ, каза Ранд.

Ранд умираше. Кръвта на живота изтичаше от него, а освен това огромните сили, които бе побрал в себе си, скоро щяха да го изгорят.

Държеше Тъмния в ръката си. Започна да стиска, после спря.

Знаеше всички тайни. Можеше да види какво бе направил Тъмния. И, Светлина, Ранд разбра. Много от онова, което Тъмния му бе показал, бяха лъжи.

Но видението, което бе сътворил самият Ранд — онова със света без Тъмния, — беше истина. Ако направеше каквото искаше, нямаше

да остави на хората нищо по-добро, отколкото самият Господар на Мрака.

„Какъв глупак съм бил.“

Изрева и натика Тъмния обратно в ямата, откъдето бе дошъл. Разпери ръце и сграбчи два стълба сайдар и сайдин с ума си, загърнати с Вярната сила, извлечена от Моридин, който стоеше на колене на пода, отворил очи, с толкова мощ, бушуваща през него, че не можеше дори да се движи.

Запокити Силите напред в ума си и ги *заплете* една в друга. Сайдин и сайдар наведнъж, с Вярната сила около тях, в щит над Въртела.

И запреде нещо величествено, шарка от сплетени сайдар и сайдин в най-чистия им облик. Не Огън, не Дух, не Вода, не Земя, не Въздух. Чистота. Самата Светлина. Не поправи, не закърпи, *изкова я нова*.

И с тази нова форма на Силата затвори процепа, направен тук така отдавна от глупави хора.

Разбра, най-сетне, че Тъмния не е врагът.

Че никога не е бил.

Моарейн сграбчи Нинив за рамото пипнешком — светлината бе ослепителна.

Дръпна я на крака и двете побягнаха. Далече от изгарящата светлина. Нагоре по тунела. Моарейн изскочи навън, без да го осъзнае, и едва не падна надолу по стръмния склон. Някой я улови.

— Държа те — каза Том, щом тя рухна напълно изцедена в прегръдката му.

Нинив падна задъхана на земята до тях.

Том обърна Моарейн настрани от тунела, но тя отказа да извърне поглед. Отвори очи, макар да знаеше, че светлината е непоносимо ярка, и *видя* нещо. Ранд и Моридин, застанали сред светлината, докато тя се разширяваше, за да погълне в блясъка си цялата планина.

Чернотата пред Ранд увисна като дупка, засмукваща в себе си всичко. Бавно, късче по късче, се свиваше, докато не стана на точица.

А после изчезна.

ЕПИЛОГ

ДА РАЗБЕРЕШ ОТГОВОРА

Ранд се хлъзна на зацапания от кръвта му камък.

Не можеше да вижда. Носеше нещо. Нещо тежко. Тяло. Олюля се и продължи нагоре по тунела.

„Затваря се — помисли. — Затваря се.“

Таванът се сниши като затваряща се челюст, камък застърга в камък. Ранд запъшка, измъкна се на открито и вдиша, а скалите зад него се затръшнаха и се вкопчиха една в друга като стиснати зъби.

Препъна се. Тялото в ръцете му беше толкова тежко... Свлече се на земята.

Можеше да... вижда. Съвсем смътно. Някой бе коленичил до него.

— Да — прошепна жена. Не позна гласа й. — Да, така е добре. Това трябваше да направиш.

Примига. Погледът му беше размътен. Айилско ли беше това облекло? Стара жена, със сива коса? Жената се отдръпна и Ранд посегна към нея — не искаше да остане сам. Искаше да обясни.

— Вече разбирам отговора — прошепна той. — Зададох на Аелфините погрешния въпрос. Съдбата ни е да избираме. Ако нямаш избор, изобщо не си човек. А кукла...

Вик.

Ранд падна в несвяст.

Щом мъглата на Машадар се изпари от него и изчезна, Мат се надигна.

Полето бе осеяно с телата на онези тролоци с надупчените лица. Той погледна нагоре през чезнещите струи мъгла и видя слънцето точно над себе си.

— Е, хубава гледка си — каза му. — Трябва да се показваш по-често. Имаш хубавичко лице.

Усмихна се, а после погледна мъртвия в краката си. Падан Фейн приличаше на наръч съчки и мърх, плътта бе охлузена от костите му. Черното на камата беше плъзнало по загнилата му кожа. Вонеше.

Мат за малко щеше да посегне за камата, но спря и се изплю.

— Един път и аз да не искам да играя комар.

Обърна гръб и закрачи.

След три крачки намери шапката си. Ухили се, взе я и я сложи на главата си, отпусна ашандарея на рамо и си заподсвирква. Заровете бяха спрели да тропат в главата му.

Зад него камата — с рубина и всичко — потъна в кашата, останала от Падан Фейн.

Перин закрачи уморено през лагера, вдигнат в подножието на Шайол Гул след края на битката. Смъркна наметалото си. Въздухът лъхна прохладен по голата му гръд. Затъкна Мах'алейнир на мястото му на колана. Един добър ковач никога не зарязва сечивата си, макар че покрай носенето им понякога има чувството, че ще го отнесат в самия гроб.

Помисли си, че би могъл да спи сто дни непробудно. Но все още не. Все още не.

Файле.

„Не.“ Дълбоко в себе си знаеше, че му предстои да се изправи пред нещо ужасно за нея. Но все още не. Така че изтласка от себе си тази тревога... и ужаса. Засега.

Последните духове на вълци заглъхнаха във вълчия сън.

„Сбогом, Млади бико.“

„Намери каквото търсиш, Млади бико.“

„Ловът свършва, но ние пак ще ловуваме, Млади бико.“

Перин вървеше покрай безброй ранени и айилци, празнуващи разгрома на Тварите на Сянката. От някои палатки се чуваха стенания, от други — победоносни резове. Хора от всякакъв сой тичаха през вече разцъфналата долина на Такан'дар, някои търсеха ранени, други плачеха от радост и викаха, щом срещнеха оцелели приятели.

Десетки айилци му подвикваха:

— Хей, ковачо, ела при нас!

Но той не се включи в празненствата им. Оглеждаше се за охраната. Все трябваше да има някой достатъчно здравомислещ, който да се притесни, че някой побеснял мърдраал или драгхар може да се възползва от удобната възможност за отмъщение. Накрая видя кордон от пазачи около една голяма палатка.

А Ранд?

Никакви цветове не кръжаха пред очите му. Никакъв образ на Ранд. Не усещаше повече притегляне, което да го дърпа нанякъде.

Това май бяха лоши знаци.

Провря се изтръпнал между стражите и влезе в палатката. Къде бяха намерили толкова голяма палатка на това бойно поле? Нали всичко беше стъпкано, издухано или изгорено.

Вътре миришеше на билки, а палатката бе разделена с платнени завеси.

— Опитах всичко — прошепна глас. Гласът на Деймир Флин. — И нищо... Той...

Перин отметна една от платнените стени и видя Нинив и Флин. Стояха до сламеник, а на сламеника лежеше Ранд, почистен и облечен, със затворени очи. Моарейн бе коленичила до него, с ръка на лицето му, и шепнеше толкова тихо, че можеше да я чуе само Перин.

— Добре се справи, Ранд. Добре се справи.

— Жив ли е? — попита Перин и избърса потта от челото си.

— Перин! — извика Нинив. — О, Светлина! Изглеждаш ужасно. Сядай, тъпако! Ще вземеш да паднеш. Ще ми дойдете много и двамата.

Очите ѝ бяха зачервени.

— Той умира, нали? — попита Перин. — Измъкнали сте го жив, но все пак ще умре.

— Седни — заповяда Нинив и му посочи един стол.

— Кучетата се подчиняват на тази команда, Нинив — каза Перин. — Не вълците.

Коленичи и отпусна ръка на рамото на Ранд.

„Не можех да усетя притеглянето ти, нито да видя образите — помисли си. — Вече не си тавирен. Май и аз вече не съм.“

— Повикахте ли трите? — попита прегракнало. — Мин, Елейн, Авиенда. Трябва да го навестят за последен път.

— Само това ли имаш да кажеш? — сопна се Нинив.

Той я погледна. Тя сякаш едва се сдържаше. Стискаше устни, за да не заплаче.

— Кой още умря? — попита той и се стегна. Беше ясно по изражението ѝ. Вече бе загубила някого.

— Егвийн.

Перин стисна очи и изпъшка. Егвийн. Светлина!

„Всеки шедьовър си има цена. Това не значи, че не си струва да се изкове.“ Но все пак... Егвийн?

— Вината не е твоя, Нинив — каза той и отвори очи.

— Разбира се, че не е. Знам, че не е, тъпако. — Нинив извърна лице.

Перин стана, прегърна я и я потупа по гърба с ръцете си на ковач.

— Съжалявам.

— Тръгнах... за да ви спася — прошепна Нинив. — За да ви защитя.

— Да, Нинив. И защити Ранд, та да направи каквото трябваше.

Тя потрепери в ръцете му и заплака. Светлина! Самият той проля няколко сълзи. След миг Нинив се отскубна от прегръдката му и изхвърча от палатката.

— Опитах се — промълви отчаяно Флин, загледан в Ранд. — Нинив също. Опитахме, заедно, с ангреала на Моарейн Седай. Нищо не помогна. Никой не знае как да го спаси.

— Направили сте каквото сте могли — каза Перин и надникна в следващото отделение. На постелята там лежеше друг мъж. — Какво прави той тук?

— Намерихме ги заедно — каза Флин. — Ранд го е изнесъл от Ямата. Не знаем защо лорд Дракона е поискал да спаси един от Отстъпниците, но няма значение. И него не можем да Изцерим. Умират. И двамата.

— Повикайте Мин, Елейн и Авиенда — повтори Перин. И след миг колебание попита: — Те всъщност оцеляха ли?

— Айилското момиче е пострадало лошо — отвърна Флин. — Едва докрета в лагера, с помощта на някаква ужасна на вид Айез Седай, която ѝ беше отворила портал. Ще живее, но не знам колко добре ще може да ходи.

— Уведомете ги. Всички.

Флин кимна, а Перин излезе навън след Нинив. И видя точно каквото се надяваше да види — причината тя да излезе толкова бързо. Лан я държеше в прегръдката си. Беше целият в кръв и изглеждаше точно толкова уморен, колкото се чувстваше Перин. Спогледаха се и си кимнаха.

— Няколко Ветроловки са отворили портал оттук до Мерилор — каза му Лан. — Тъмния е затворен отново. Изпепелените земи се раззеленяват и отново може да се отварят портали.

— Благодаря ти — каза Перин. — Някой... да е чувал нещо за Файле?

— Не, ковачо. Свирачът на Рога я е видял за последно. Тя му казала да се скрие и отклонила тролоците от него. Съжалявам.

Перин кимна. Вече беше говорил с Мат и Олвер. Като че ли... беше избягвал да мисли за това, което трябваше да е станало.

„Не мисли за това — каза си. — Да не си посмял.“

Стегна се и тръгна да потърси портала, за който бе споменал Лан.

— Извинете — каза Лоиал на насядалите до палатката Деви. — Да сте виждали Матрим Каутон?

— Уускай? — подкани го една от тях със смях и вдигна кожения мях, който държеше.

— Не, не. Трябва да намеря Матрим Каутон и да взема описанието му на битката, разбирате ли. Докато е свежо. Трябва всеки да ми разкаже какво е видял и чул, за да мога да го напиша. Никога няма да има по-добър момент за това.

И искаше да види Мат и Перин освен това, призна си той. Да види, че са добре.

Толкова неща се бяха случили. Искаше да поговори с приятелите си и да се увери, че са добре. С това, което ставаше с Ранд...

Айилката му се усмихна пьянски. Лоиал въздъхна и продължи през лагера. Денят свършваше. Денят на Последната битка! Вече беше Четвъртият век, нали? Можеше ли един Век да започне посред ден? Щеше да е неудобно за календарите, нали? Но всички бяха съгласни. Ранд беше запечатал Въртела по пладне.

Продължи през лагера. Не се бяха преместили от подножието на Шайол Гул. Нинив каза, че не искала да мести Ранд. Лоиал продължи с търсенето, като надничаше от палатка в палатка. В една намери побелелия генерал Итуралд, обкръжен от четири Айез Седай.

— Вижте — говореше Итуралд. — Служил съм на кралете на Арад Доман през целия си живот. Клетви съм дал.

— Алсалам е мъртъв — каза Серин Седай. — Някой трябва да седне на трона.

— В Салдеа цари смут — добави Елсуел Седай. — Наследяването на трона е объркано, особено покрай връзките с Андор. *Вие* трябва да заемете трона, Родел Итуралд. И трябва да го направите бързо.

— Търговският съвет...

— Всички са мъртви или изчезнали — каза друга Айез Седай.

— Дал съм клетви...

— А какво щеше да направи вашият крал? — запита Юкири Седай. — Да остави кралството да се разпадне? Трябва да сте силен, лорд Итуралд. В такова време Арад Доман не може да остане без водач.

Лоиал се отдръпна и поклати съжалително глава. *Четири* Айез Седай. Итуралд щеше да бъде коронован още преди да свърши денят.

Спря отново пред главната лечебна палатка, за да провери дали някой е виждал Мат. Бяха го видели на бойното поле и разправяха, че се усмихвал и бил жив и здрав, но... е, Лоиал искаше да го види лично. Искаше да поговори с него.

Наложи се да се наведе, за да не забърше тавана с глава. Голямата за хора палатка беше мъничка според мерките на огиерите.

Ранд изглеждаше още по-зле. Лан стоеше до платнената стена. Носеше корона — съвсем простичка сребърна диадема — на мястото на хадори. Не беше странно, но това, че и Нинив носеше корона, го стъписа.

— Не е честно — прошепна Нинив. — Защо той трябва да умре, след като другият се оправя?

Изглеждаше притеснена. Очите ѝ все още бяха зачервени, но преди беше гълчала всеки, който го споменеше, тъй че Лоиал си замълча. Хората като че ли често искаха от него да си мълчи. Странно за раса, която живееше толкова припряно.

Тя го погледна и той наведе глава.

— Лоиал — каза Нинив. — Как върви търсенето ти?

— Не добре — отвърна ѝ той с гримаса. — Перин ме пренебрегна, а Мат не мога да го намеря.

— Разказите ти може да изчакат няколко дни, Строителю — каза Лан.

Лоиал не възрази. Лан все пак вече беше крал. Но... не, разказите *не можеше* да изчакат. Трябваше да са свежи, за да е точна историята му.

— Ужасно е — каза Флин, без да откъсва очи от Ранд. — Но, Нинив Седай... Толкова е странно. Никоя от трите като че ли изобщо не се интересува. Не трябваше ли да са по-разтревожени...?

Лоиал ги остави, но се отби в близката палатка да види Авиенда. Няколко жени се грижеха за краката ѝ. Беше загубила няколко пръста. Кимна му за поздрав. Цярът явно беше отнел болката, защото макар да изглеждаше уморена, лицето ѝ бе спокойно.

— Мат? — попита той обнадеждено.

— Не съм го виждала, Лоиал, син на Арент, син на Халан — отвърна Авиенда. — Поне откакто ме попита преди малко.

Лоиал се изчерви и я остави. Навън подмина Елейн и Мин. Щеше да събере разказите им — вече ги беше поразпитал, — но тримата тавирен... те бяха най-важните! Защо хората винаги се суетяха толкова припряно, вместо да седнат кротко? Никога нямаха време да помислят. А този ден беше важен.

Беше *странно* обаче. Мин и Елейн. Не трябваше ли да са до Ранд? Елейн като че ли приемаше доклади за жертви и за хранителни припаси за бежанци, а Мин седеше и гледаше нагоре към Шайол Гул, с унесен поглед. Защо поне едната не влезеше да подържи ръката на Ранд, докато той умираше?

„Е, Мат сигурно ми се е измъкнал и се е върнал на Мерилор.“ Никога не стояха на едно място тези хора. Винаги толкова припрени...

Матрим Каутон закрачи небрежно през сеанчанския лагер на южната страна на Мерилор, далече от купищата мъртви.

Наоколо сеанчанци — мъже и жени — ахваха с ръце на устата. Той небрежно докосваше шапката си за поздрав.

— Принцът на Гарваните! — разнасяше се шепот из лагера пред него, от уста на уста, като последна бутилка бренди в студена нощ.

Запъти се право към Тюон, която стоеше до голяма маса с карти в центъра на лагера и говореше със Селусия. Карийд беше до тях, оцелял. Сигурно се чувстваше виновен за това.

Тюон го погледна и се намръщи.

— Къде беше?

Мат вдигна ръка, а Тюон отново се намръщи и погледна нагоре, но там нямаше нищо. Мат се завъртя и вирна ръката си още по-високо.

Високо над лагера започнаха да избухват Нощни цветя.

Мат се ухили. На Алудра й трябваше малко убеждаване, но много малко. Страшно обичаше да кара разни неща да избухнат.

Още не се беше стъмнило, но гледката все пак бе великолепна. Алудра беше обучила половината драконири да устройват фойерверки и да се оправят с праховете ѝ. И като че ли вече не беше толкова потайна като някога.

Пукането и прашенето на разцъфващите високо горе цветя бяха великолепни.

— Фойерверки? — попита Тюон.

— Най-доброто проклето представление с фойерверки в историята на моята земя *или* твоята — отвърна Мат.

Тюон се намръщи. Блясъкът на взривовете се отрази в тъмните ѝ очи.

— Бременна съм — каза тя. — Пророчицата го потвърди.

Нещо го жегна вътре, все едно фойерверк избухна в стомаха му. Наследник. Син, несъмнено! Какъв беше шансът да е момче? Мат се ухили, макар и малко насила.

— Е, значи вече съм се откачил от куката. Имаш си наследник.

— Имам наследник, само че *аз* се откачих от куката — каза Тюон. — Вече мога да те убия, ако искам.

Усмивката му се разшири.

— Ами ще трябва да видим как да го уредим това. Я ми кажи, играеш ли на зарове?

Перин седна между мъртвите и най-сетне заплака.

Гай-шайн в бяло и градски жени оглеждаха труповете. Нямахте и следа от Файле. Никаква.

„Не мога да продължа.“ От колко време не беше спал? От онази нощ в Майен. Тялото му стенеше от умора. Беше се пресилил много преди това. Времето, което бе прекарал във вълчия сън, се равняваше на седмици.

Лорд и лейди Башиър бяха мъртви. Файле щеше да е станала кралица, ако беше жива. Перин потръпна. Стотици хиляди мъртви имаше на това бойно поле. Търсачите оставяха всяко тяло, ако в него нямаше живот, отбелязваха го и продължаваха. Беше се опитал да им каже да търсят Файле, но те трябваше да търсят за живи.

В смрачаващото се небе заизбухваха фойерверки. Перин стисна главата си с ръце и се свлече на земята сред труповете.

Могедиен присви очи към разцъфващите в небето огньове. Всеки взрив ѝ напомняше отново убийствения огън, разкъсващ редиците на шараите. Онзи блясък, онзи миг на паника.

А после... после тъмнина.

Беше се свестила сред труповете на шараи. И сега виждаше всички тези глупаци по бойното поле, които твърдяха, че са спечелили.

„Спечелили?“ Отново примижа нагоре към следващия залп огнени цветя. „Великият властелин е паднал.“

Всичко беше загубено.

Не. Не. Продължи напред с уверени стъпки, незабележима. Беше удушила една от работещите на полето, взела ѝ беше външността, като преля съвсем малко и обърна сплита. Това трябваше да ѝ позволи да избяга оттук. Вървеше, без да обръща внимание на вонята.

Не всичко бе изгубено. Все още бе жива. И беше от Избраните! Това означаваше... означаваше, че е императрица сред по-низшите. Какво пък, Великият властелин отново беше затворен, тъй че не можеше да я накаже. И със сигурност повечето, ако не и всички други Избрани, бяха мъртви или затворени. Ако това се окажеше вярно, никой не можеше да ѝ съперничи в познанията.

Това всъщност можеше да е за добро. Можеше да се окаже *победа*. Тя спря до една преобърната обозна кола и стисна кур'сувra на

шията си — все още беше цяла, за щастие. Усмихна се широко и преля малка светлинка, колкото да освети пътя ѝ.

Да... Погледна откритото небе, не буреносните облаци. Можеше да превърне това в свое предимство. Ами... само след няколко дни можеше да властва над целия свят!

Нещо студено щракна около врата ѝ.

Могедиен вдигна ръка и го опипа с ужас, след това изпищя:

— Не! Не *отново*!

Маската ѝ се стопи и изчезна, щом Единствената сила я остави.

Сул-дам зад нея я изглежда самодоволно.

— Казаха, че не можем да взимаме от тези, които се наричат Айез Седай. Но ти не носиш пръстена им и се спотайваш като някоя, която е направила нещо грешно. Няма да ми се измъкнеш.

— Пуснете ме! — извика Могедиен и задращи отчаяно с нокти по ай-дама. — Освободете ме, жалки...

Преви се от болка и се свлече на земята.

— Казвам се Шанан — каза сул-дам, когато към тях се приближи друга жена, с дамане по петите ѝ. — Но можеш да ме наричаш „господарко“. Мисля, че трябва бързо да те върнем в Ебу Дар.

Приятелката ѝ кимна и дамане отвори портал.

Наложи се да издърпат Могедиен през него.

Нинив излезе от лечебната палатка под Шайол Гул. По залез.

— Мъртъв е — прошепна на струпалите се отвън хора.

Все едно пусна тухла върху краката си, когато изрече думите. Не заплака. Вече бе изплакала сълзите си. Не че не я болеше.

Лан също излезе от палатката и я прегърна през рамо. Тя вдигна ръката си до неговата. Мин и Елейн наблизиха се спогледаха.

Грегориин зашепна на Дарлин — бяха го намерили полумъртъв под рухналата му палатка. Двамата погледнаха жените намръщено. Нинив чу отчасти думите на Грегориин:

— ... очаквах айилската дивачка да е безсърдечна, и може би и кралицата на Андор, но другата? Нито сълза.

— Потресени са — отвърна Дарлин.

„Не — помисли Нинив, загледана в Мин и Елейн. — Тия трите знаят нещо, което аз не знам. Ще трябва с бой да им го изкарам от

устата.“

— Стой тук — каза Нинив и се отдръпна от Лан.

Той я последва.

Тя го изгледа учудено.

— Няма да се отървеш от мен през следващите няколко седмици, Нинив — каза той и любовта му запулсира по връзката. — Дори и да го искаш.

— Упорит вол — изръмжа тя. — Доколкото помня, ти настоя да ме оставиш, за да можеш да тръгнеш сам към въображаемата си „съдба“.

— И беше права за това — каза Лан. — Както си права почти винаги. — Каза го толкова спокойно, че ѝ беше трудно да му се ядоса.

Освен това беше ядосана на жените. Първа избра Авиенда и закричи към нея. Лан вървеше по петите ѝ.

— ... след като Руарк е мъртъв — говореше Авиенда на Сориля и Баир, — мисля, че това, което видях, *трябва* да може да се промени. Вече се е променило.

— Видях видението ти, Авиенда — каза Баир. — Или нещо подобно, макар и с различни очи. Мисля, че е предупреждение за нещо, което не трябва да допуснем да се случи.

Другите две кимнаха, а после видяха Нинив и лицата им станаха безизразни като на Айез Седай. Авиенда беше досущ като тях, напълно спокойна на стола си, ходилата ѝ бяха увити в превръзки. Сигурно щеше да може да ходи отново някой ден, но никога повече нямаше да се бие.

— Нинив ал-Мийра? — каза Авиенда.

— Чу ли ме, като казах, че Ранд е мъртъв? — попита намръщено Нинив. — Умря тихо.

— Който беше ранен, се е пробудил от съня си — каза Авиенда невъзмутимо. — Както трябва да сторим всички. Смъртта му го споходи величаво и ще бъде почетен с величие.

Нинив се надвеси над нея.

— Добре — каза ѝ заканително, прегърнала Извора. — Хайде, казвай. Избрах тебе, защото не можеш да ми избягаш.

Авиенда изигра за миг нещо, наподобяващо страх, после каза:

— Хайде да подготвим кладата.

Перин тичаше във вълчия сън. Сам.

Вълците нададоха тъжен вой — заради неговата скръб. След като ги подминеше, щяха да се върнат към празненствата си, но от това съчувствието им не ставаше по-малко искрено.

Той не зави с тях. Не изплака. Превърна се в Младия бик и затича.

Не искаше да е тук. Искаше сън, истински сън. Там нямаше да може да усеща болката. Тук можеше.

„Не трябваше да я оставям.“

Мисъл за хора. Защо се промъкна?

„Но какво можех да направя? Обещах да не гледам на нея като на трошливо стъкло.“

Тичай. Тичай бързо. Тичай, докато дойде умората!

„Трябваше да ида при Ранд. *Трябваше*. Но с това я предадох!“

До Две реки, за едно мигване. Обратно, покрай реката. Пустошта, после обратно, дълъг бяг към Файле.

„Как можех да опазя и двамата? Наистина не можех.“

Към Тийр. После — към Две реки. Бързо като мълния. Ръмжене. Движеше се толкова бързо, колкото можеше. Тук. Тук се беше венчал за нея.

Тук зави като вълк.

Кемлин, Кайриен, Думайски кладенци.

Тук беше спасил единия си най-близък.

Кайриен, Геалдан, Малден.

Тук беше спасил другия.

Две сили в живота му. Всяка го беше притегляла.

Най-после Младия бик рухна край някакви хълмове, някъде в Андор. Познато място.

„Мястото, където срещнах Илиас.“

Превърна се в Перин отново. Мислите му не бяха вълчи, грижите му не бяха вълчи. Зяпна небето, което сега, след жертвата на Ранд, бе прочистено от облаци. Искал беше да е с приятеля си, докато той умираше.

Този път щеше да е с Файле, където тя беше умряла.

Искаше да изкрещи, но това нямаше да помогне.

— Трябва да се освободя, нали? — прошепна към небето. — Светлина. Не искам. Научих се. *Научих се* от Малден. Не го направих повече! Този път направих каквото трябваше.

Птица нададе зов в небето. Завиха вълци. За лов.

— Научих се...

Птичи зов.

Зов на сокол.

Перин скочи и се огледа. „Там.“ Изчезна за миг и се появи на открито поле, което не познаваше. Не, *познаваше* това поле. Знаеше го! Беше Мерилор, само че без кръвта, без тревата да е стъпкана на кал, без земята да е взривена и разбита.

И видя мъничко соколче — побираше се в шепа. Цвърчеше тихо, със счупено краче, затиснато под камък. Сърчицето му едва пърхаше.

Перин изрева, щом се събуди, изпъзлял от вълчия сън. Надигна се сред поле от мъртви тела и изкрещя към нощното небе. Търсачите наоколо се разпръснаха уплашени.

Къде? Можеше ли да намери същото място в тъмното? Затича, препъваше се в трупове, през ями, отворени от преливащи и дракони. Спря и погледна в едната посока, после в другата. Къде. Къде!?

Сапун с мирис на цветя. Смътно ухание. Перин се втурна към него, натисна с цялата си тежест трупа на огромен тролок, лежащ върху купчина други тела, купчина висока почти до гърдите му. Под него имаше конски труп. Без изобщо да помисли какво прави и дали ще има сили, Перин хвана мъртвия кон за краката и го издърпа настрана.

И видя Файле.

Извика, падна на колене, прегърна я и вдиша миризмата ѝ.

Отне му само няколко мига, докато *измести* във вълчия сън. Отнесе Файле до Нинив далече на север и *измести* навън. След секунди усети, че е Изцерена направо в ръцете му — не можеше да я пусне дори за Цяра.

Файле, соколицата му, потръпна и се размърда в прегръдката му. После отвори очи и му се усмихна.

Другите герои си бяха отишли. Биргит обаче остана.

Смрачаваше се. Войници приготвиха погребалната клада на Ранд ал-Тор.

Биргит не можеше да се задържи много, но засега... да, можеше да остане. Малко. Шарката щеше да го позволи.

— Елейн? — каза тя. — Знаеш ли нещо? За Дракона?

Елейн сви рамене в гаснещата светлина. Стояха зад тълпата, струпана да гледа как ще запалят кладата на Преродения Дракон.

— Знам какво замисляш — каза ѝ Биргит. — С Рога.

— И какво замислям?

— Да го задържиш — каза Биргит. — И момчето. Да го имаш като андорско съкровище, може би като национално оръжие.

— Може би.

Биргит се усмихна.

— Значи добре, че го отпратих.

Елейн се обърна към нея, забравила за кладата на Ранд.

— Какво?!

— Отпратих Олвер — каза Биргит. — С надеждна охрана. Казах му да намери някое място, където никой няма да потърси, място, което може да забрави и където да хвърли Рога. За предпочитане в океана.

Елейн въздъхна и отново се обърна към кладата.

— Непоносима си. — Замълча. — Благодаря ти, че ми спести необходимостта да взема това решение.

— Реших, че и ти би постъпила така. — Всъщност бе очаквала, че ще мине много време, докато Елейн разбере. Но Елейн бе поумняла през последните няколко седмици. — Знаеш ли обаче, не би трябвало да съм толкова непоносима, след като чудесно ме понасяше през тези няколко месеца.

Елейн я погледна.

— Това ми прилича на сбогуване.

Биргит се усмихна. Можеше да го усети понякога.

— Да. Така е.

Елейн се натъжи.

— Трябва ли?

— Аз се прераждам, Елейн — прошепна Биргит. — Сега. Някъде, незнайно къде, една жена ражда и аз ще отида в онова тяло. След съвсем мъничко.

— Не искам да те загубя.

Биргит се усмихна.

— Е, може би ще се срещнем отново. Засега — радвай се за мен, Елейн. Това означава, че цикълът продължава. Трябва отново да съм с него. Гайдал... Ще съм само с няколко години по-млада от него.

Елейн хвана ръката ѝ, очите ѝ бяха пълни със сълзи.

— Обич и мир, Биргит. Благодаря ти.

Биргит се усмихна, затвори очи и се стопи в сумрака.

Щом вечерта се спусна, Трам погледна нагоре към най-страховитото доскоро място на света. Шайол Гул. В последните проблясъци светлина се виждаха израстващите там растения, разцъфващите цветя, тревата, избуяваща около падналите оръжия и труповете.

„Това ли е дарът ти за нас, синко? Последният?“

Запали факлата от трепкащите пламъци на малкия огън, запращял в ямата наблизко, и тръгна напред през редиците, застанали смълчани в нощта. Не бяха казали на много хора за погребалния ритуал на Ранд. Всички щяха да искат да дойдат. Може би всички го заслужаваха. Айез Седай замисляха пищна траурна церемония за Егвийн. Трам реши за сина му да е скромна.

Ранд най-после можеше да отдъхне.

Минаваше покрай хора, застанали с наведени глави. Никой не носеше светлина, никой освен Трам. Другите чакаха в тъмното, може би двеста души. Факлата му хвърляше оранжева светлина по строгите им лица.

На трепкащата светлина му беше трудно да различи айилец от Айез Седай, мъж от Две реки от тайренски крал. Всички бяха смътни фигури в нощта, смълчани в почит към тленните останки на Преродения Дракон.

Трам се изкачи до кладата и застана до Том и Моарейн, хванати за ръце и със строги лица. Моарейн стисна нежно ръката му. Трам погледна трупа на сина си и се взря в лицето му. Не избърса сълзите си.

„Ти се справи добре. Момчето ми... ти се справи добре.“

Наведе факлата и запали кладата.

Мин стоеше в първата редица. Гледаше Трам — изгърбил рамене и навел глава пред пламъците. След малко той се отдръпна и отиде при хората от Две реки. Приятелят му Абел Каутон го прегърна и му зашепна нещо.

Глави в нощта, сенки, се извърнаха към нея, Авиенда и Елейн. Очакваха нещо от тях трите. Нещо показно.

Мин пристъпи напред тържествено с другите две. Наложиха се две Деви да помогнат на Авиенда, макар че тя можеше да стои и сама, облегната на Елейн. Девите се отдръпнаха и ги оставиха сами пред кладата, да гледат как огънят се усилва и поглъща трупа на Ранд.

— Виждала съм го това — каза Мин. — Знаех, че ще стане така, още в деня, когато го срещнах за първи път. Ние трите, заедно, тук.

Елейн кимна и попита:

— И сега какво?

— Сега... — каза Авиенда. — Сега ще се погрижим всички наистина да повярват, че си е отишъл.

Мин кимна. Усещаше пулса на възелчето от връзката там, в онова кътче в ума си. Усилваше се с всеки миг.

Ранд ал-Тор — просто Ранд ал-Тор — се събуди сам в тъмната палатка. Някой бе оставил до постелята му запалена свещ.

Вдиша дълбоко и разкърши рамене. Имаше чувството, че просто е спал дълго и дълбоко. Не трябваше ли да го боли? Да е скован? Изтръпнал? Нищо такова не чувстваше.

Опипа хълбока си и не усети никакви рани. Никакви. За първи път от много време нямаше *никаква болка*. Почти не знаеше как да си обясни това.

После погледна надолу и видя ръката, опипваща хълбока му, лявата си ръка. Цяла. Засмя се и я вдигна пред очите си. „Огледало — помисли си. — Трябва ми огледало.“

Намери огледало зад следващата преграда на палатката. Явно го бяха оставили съвсем сам. Вдигна свещта и погледна. Отсреща го гледаше лицето на Моридин.

Ранд го огледа. В дясното око бе останала една саа, черна, оформена като драконово крило. Не се движеше.

Върна се там, където се беше събудил. Мечът на Ламан го чакаше, положен върху купчина дрехи. Много дрехи — Аливия явно не беше знаела какво ще поиска да облече. Беше оставила, разбира се, и кесия с монети от най-различни държави. Не се беше замислила много нито за облеклото, нито за монетите, но беше съобщила, че ще му трябват и двете.

„Тя ще ти помогне да умреш.“ Ранд поклати глава, докато се обличаше, после взе кесията и меча и се измъкна от палатката.

Пред нея бе вързан кон, добър кон, пъстър. Щеше да му свърши работа. От Преродения Дракон — конекрадец. Изкиска се тихичко. Щеше да мине и без седло.

Поколеба се за миг. Някъде наблизко в тъмното пееха хора. Това беше Шайол Гул, но не както го помнеше. Беше разцъфтял Шайол Гул, изпълнен с живот.

Пееха погребална песен на Пограничните. Ранд поведе коня в нощта, за да се приближи още малко. Надникна между палатките, където три жени стояха около погребална клада.

„Моридин — помисли си. — Изгарят го с пълни почести като Преродения Дракон.“

Отдръпна се назад и яхна пъструшкото. В този момент забеляза някаква фигура, която стоеше настрани от огъня. Самотна фигура — и го гледаше, докато всички останали бяха с гръб към него.

Кацуан. Изгледа го от глава до пети и светлината от огъня на кладата се отрази в очите ѝ. Ранд кимна, изчака за миг, а след това обърна коня, смуши го и препусна.

Кацуан погледа след него.

„Любопитно“, помисли си. Очите бяха потвърдили подозренията ѝ. Тази информация можеше да се окаже полезна. Нямаше нужда да гледа повече това бутафорно погребение.

Тръгна през лагера и след малко се натъкна на засада.

— Серин — каза тя, щом жените я обкръжиха. — Юкири, Лирел, Рубинде? Какво е станало?

— Ще ни трябва насока — каза Рубинде.

— Насока ли? — Кацуан изсумтя. — Питайте новата Амирлин, щом намерите някоя нещастница да я сложите на поста.

Жените продължиха с нея.

Кацуан изведнъж се досети и замръзна на място.

— О, кръв и пепел, не! — Обърна се побесняла. — Не, не и не!

Жените около нея се усмихнаха почти хищнически.

— Винаги говореше толкова мъдро на Преродения Дракон за отговорност — каза Юкири.

— И как на жените в този Век ще им трябва по-добро обучение — добави Серин.

— Нов Век е — каза Лирел. — Чакат ни много предизвикателства... и ще ни трябва силна Амирлин, която да ни води.

Кацуан затвори очи и простена.

Ранд въздъхна облекчено — Кацуан не вдигна тревога, макар да продължи да го гледа съсредоточено, докато се отдалечаваше. Той хвърли поглед през рамо и видя, че е тръгнала с още няколко Айез Седай.

Притесняваше се. Сигурно беше заподозряла нещо, което не му се искаше. Все пак беше по-добре, отколкото ако бе вдигнала тревога.

Въздъхна, бръкна в джоба си и намери лула. „Благодаря ти, Аливия, за това“, каза си и я натъпка с табак от кесийката, която намери в другия джоб. Посегна инстинктивно към Единствената сила, за да я запали.

Не намери нищо. Никакъв сайдин в празнотата, нищо. Замръзна, а след това се усмихна и изпита огромно облекчение. Не можеше да прелива. Просто за да се увери, посегна плахо към Вярната сила. И там нищо.

Нямаше как да запали табака. Огледа за миг обраслия вече със зеленина склон, а след това *помисли*, че лулата е разпалена. И беше.

Усмихна се и обърна коня на юг. Погледна през рамо назад. Трите жени при кладата се бяха обърнали и гледаха право към него. Можеше да ги различи, макар и не лесно, на светлината на пламъците.

„Коя ли от тях ще ме последва?“ Ухили се. „Ранд ал-Тор, много самонадеян си станал.“

Може би никоя. Или може би всички, всяка в своето време.

Коя ли щеше да избере? Мин... но не, да остави Авиенда? Елейн. Не. Ранд се засмя. Не можеше да избере. Имаше три жени, влюбени в

него, и не знаеше коя от тях иска най-много. Всяка. Всичките. „Светлина, човече. Безнадежден си. Безнадеждно влюбен и в трите, и няма измъкване от това.“

Смуши коня в галоп и продължи на юг. Имаше пълна с монети кесия, добър кон и здрав меч. Мечът на Ламан. По-добър не можеше и да си пожелае. Можеше да привлече внимание. Беше истински, белязан със знака на чаплата меч, с чудесно лезвие.

Беше ли разбрала Аливия колко пари му е дала? Тя нищо не разбираше от пари. Сигурно ги беше откраднала, тъй че Ранд не беше само конекрадец. Е, беше й казал да му намери малко злато и тя го бе направила. Можеше да купи цяла ферма в Две реки с това злато.

На юг. На изток или запад също щеше да е добре, но май му се искаше да иде някъде далече от всичко това и завинаги. Първо на юг, после може би на запад, по крайбрежието. Може би щеше да се качи на някой кораб. Толкова много от света не беше видял. Беше преживял няколко битки, беше се оплел в една огромна Игра на Домове. Много неща, с които не беше искал да има нищо общо. Беше видял бащината си ферма. И дворци. Да, видял беше много дворци.

Просто не беше имал време наистина да види повече от света. „Това ще е ново“, помисли си. Пътуване, без никой да го гони, без да се налага да управлява тук или там. Пътуване, в което да може просто да преспи в някой плевник, а в замяна да нацепи нечий дърва. Мислеше си за всичко това и по едно време усети, че се смее.

А през това време вятър се надигна около него, около мъжа, когото бяха наричали лорд, Преродения Дракон, крал, убиец, любим и приятел.

Вятърът се надигна високо и волно и се зарея в откритото безоблачно небе. Задуха над опустошена земя, осеяна с все още непогребани трупове. Земя, изпълнена в същото време с празненства. Задърпа клоните на дърветата, които най-сетне отново напъпваха.

На юг задуха вятърът, през гъсти лесове, над тръпнещи от мараня равнини и към земи непознати. Този вятър не беше краят. Няма край и никога няма да има край във въртенето на Колелото на Времето.

Но беше *някакъв* край.

И тъй стана в онези дни, както бе ставало преди и щеше да става отново, че Тъмния възлегна над земята и натежа над сърцата човешки, и всичко зелено повехна, и надеждата умря. И въззоваха хората името на Създателя, казвайки: „О, Светлина Небесна, Светлина на Света, нека Предреченият да се роди от планината, според Пророчествата, както се е раждал в минали Векове и има да се роди във Вековете бъдни. Нека Принцът на Утрото запее към земята, та всичко, що е зелено, да израсте и долините да наплодят агнета. Нека Повелителят на Зората ни закриля от Мрака и да ни защити великият меч на правдата. Нека Драконът възседне отново ветровете на Времето.“

Из „Чарал Дрианаан те Каламон, Цикълът на
Дракона“

Неизвестен автор

Четвърти век

Дойде като вятъра, като вятъра всичко докосна и като вятъра си отиде.

Из „Прероденият Дракон“

Лоиал, син на Арент, син на Халан

Четвърти век

КРАЙ

НА ПОСЛЕДНАТА КНИГА ОТ КОЛЕЛОТО НА ВРЕМЕТО

ЗА АВТОРИТЕ

От 1990 г. насам, когато „Колелото на времето“ на Робърт Джордан изригна на света с първата си книга, „Окото на света“, над четирийсет милиона читатели на над трийсет езика очакват финалните сцени на тази изключителна сага.

След кончината на Робърт Джордан през 2007 г. всички се опасяваха, че тези заключителни сцени никога няма да бъдат написани. Но Брандън Сандърсън, утвърденият автор в жанра фентъзи, се притече на помощ, за да довърши шедьовъра по бележки и частично съставени от Джордан текстове. След „Буря се надига“ и „Среднощни кули“ сега Сандърсън пресъздава визията на Робърт Джордан за финала на поредицата.

Редактирана от вдовицата на Джордан, редактор на всички негови книги, „Спомен за светлина“ ще зарадва, възхити и удовлетвори legionите читатели на Джордан.

Робърт Джордан е роден през 1948 г. в Чарлстън, Южна Каролина. Започва да пише от 1977 година и продължава до смъртта си на 16 септември 2007 г. Автор на световната бестселър поредица „Колелото на времето“.

Брандън Сандърсън е роден през 1975 г. в Линкълн, Небраска. Автор е на над тринадесет романа в жанра фентъзи. Живее със съпругата и децата си в Юта.

Издание:

Робърт Джордан, Брандън Сандърсън
Спомен за светлина

Американска, първо издание

Превод: Валерий Русинов

Редактор: Иван Тотоманов

Художествено оформление на корица: „Megachrom“

Компютърна обработка: ИК „Бард“ ООД — Десислава
Господинова

Формат: 70/100/16

Печатни коли: 54

ИК „Бард“ ООД, 2013 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.